

New Testament

Pokomo Language

Pokomo - Bible - New Testament

Matayo	3	
Marko	78	
Luka	123	
Yohana	197	
Mahendo	256	
Warumi	326	
1 Wakorinto	361	
2 Wakorinto	392	
Wagalatia	412	
Waefeso	423	
Wafilipi	434	
Wakolosai	442	
1 Watesalonike	450	
2 Watesalonike	457	
1 Timoteo	461	
2 Timoteo	470	
Tito	476	
Filemoni	480	
Waeburania	482	
Yakobo	505	
1 Peṭero	513	
2 Peṭero	521	
1 Yohana	527	
2 Yohana	535	
3 Yohana	536	
Yuḍa	538	
Upfenuo wa Yohana	541	

Pokomo - Bible - New Testament

Matayo

Matayo 1

- ¹Haya ni masari ya wantu wa yukoo jwa Yesu Masiya eyekuwa jwa sindo wa haju Daudi na Ibrahimi.
- ²Ibrahimi kamuvyaa Isaka, na Isaka kamuvyaa Yakobo. Yakobo kamuvyaa Yuḍa na wanduguzwe.
- ³Yuḍa kamuvyaa Perezi na Zera. (Mama jwao ekihanigwa Tamari). Perezi kamuvyaa Ezironi, na Ezironi kamuvyaa Ramu.
- ⁴Ramu kamuvyaa Aminadabu, na Aminadabu kamuvyaa Nahasoni. Nahasoni kamuvyaa Salimoni,
- ⁵na Salimoni kamuvyaa Boazi. (Mamajwe Boazi ekihanigwa Rahabi). Boazi kamuvyaa Obedi, na Obedi kamuvyaa Yese. (Mamajwe Obedi ekihanigwa Ruti).
- ⁶Yese kamuvyaa haju Daudi, na haju Daudi kamuvyaa Sulemani. (Mamajwe Sulemani dura ewa mukaza Uria).
- ⁷Sulemani kamuvyaa Rehoboamu, na Rehoboamu kamuvyaa Abiya. Abiya kamuvyaa Asafi,
- ⁸na Asafi kamuvyaa Yehosafati. Yehosafati kamuvyaa Yoramu bibijwe Uzia.
- ⁹Uzia kamuvyaa Yotamu, na Yotamu kamuvyaa Ahazi. Ahazi kamuvyaa Hezekia,
- ¹⁰na Hezekia kamuvyaa Manase. Manase kamuvyaa Amoni, na Amoni kamuvyaa Yosia.
- ¹¹Yosia ewa bibijwe Yekonia na wanduguzwe. Aḍe Yekonia na wanduguzwe wewa wavyajwa ngera ya Wayahuḍi weyohekwa na wakipfiikwa nsi ya Babeli.
- ¹²Wayahuḍi wepfonuka na Babeli wakigala Yerusalemi, Yekonia kamuvyaa Salatieli, na Salatieli kamuvyaa Zerubabeli.
- ¹³Zerubabeli kamuvyaa Abihuḍi, na Abihuḍi kamuvyaa Eliakimu. Eliakimu kamuvyaa Azuri,
- ¹⁴na Azuri kamuvyaa Zaḍoki. Zaḍoki kamuvyaa Akimu, na Akimu kamuvyaa Eleudi.
- ¹⁵Eleudi kamuvyaa Elieza, na Elieza kamuvyaa Matani. Matani kamuvyaa Yakobo,

¹⁶na Yakobo kamuvyaa Yusufu muumewe Maria. Na Maria ni mamajwe Yesu, huyu eyenahanwa Masiya.

¹⁷Ndookomu haya haya masari yorejweyo, ni vivyazi kumi na vine hangu ngera ya Iburahimu mumpaka ngera ya haju Daudi. Na hangu ngera ya haju Daudi mumpaka ngera ya Wayahuḍi wahekejweyo na wakinjia kukaani Babeli, viwa ni vivyazi kumi na vine. Na hangu ngera wagaliyeyo kuyawa Babeli mumpaka kuvyajwa kwa huyu Masiya, pia viwa ni vivyazi kumi na vine.

¹⁸Kuvyajwa kwa Yesu Kiristo kwiwa hidzaa: Maria, huyu adzeyeakimuvyaa Yesu ewa kamanyana na muntu eyeakihanigwa Yusufu. Ela wasidzahwaana, Maria kamiha kuchiiya na kwa nguvu za Ruhu Mudheru.

¹⁹Na kwa kwamba Yusufu muumewe Maria ewa ni muntu atsakiye kuhenda yeyo ya hachi, nkakutsaka kumuajaisa Maria. Ndookomu kahuna kumuyatsa na siri.

²⁰Ela epfoakimamaṭa kuhenda hivi, malaika jwa Bwana kamuṭupukia ndohoni kamwamba, “Yusufu mwana jwa Daudi, nkudzoshooḡe kumuhwaa Maria awe mukaziwo. Koro hi mimba eyonayo kaimiha kwa nguvu za Ruhu Mudheru.

²¹Maria kadzavyaa mwanamuyume nawe kudzamumpa sari, kudzamuhana Yesu. Koro jeje kadzawapfonya wantuwe kuyawana na nabvise zao.”

²²Dubva haya haya yonse yahendeka ili hiviḍe vya Bwana aneneevyo kuchiiya na kwa nabii jwakwe viṭimiye.

²³Ewa kamba, “Ṭasikiani! Mwanamuke galiṭama kadzamiha na kadzavyaa mwanamuyume. Nao wadzamuhana Imanueli.” (Yani, “Muungu ka pfamodza naswi.”)

²⁴Dubva Yusufu epfoyamuka kahenda dza viviḍe vya huyu malaika jwa Bwana amwambiiyevyo. Kenda kamuhwaa Maria,

²⁵ela ntawakuonana kimwii haṭa adzepfoakimuvyaa huyu mwana. Nae Yusufu kamumpa sari kamuhana Yesu.

Matayo 2

¹Yesu kavyajwa mudzi wa Betilehemu wiwo ḍyimbo ḍya Yuḍaya, ngera ya haju Herode. Epfovyajwa, mudzini Yerusalemi kwenda wamanyi nyoha wayawiyeyo muyao dzuwa. Wenda na kuuza-uza wakyamba,

²“Ayu mwana avyaijwee eye haju jwa Wayahuḍi kaku? Koro huiona nyohaye hangu muyao dzuwa, naswi hudzia kumuvunzia nkuhi.”

³Haju Herode epfosikia hivi, kahuka muno na kanjia yuhangaiko hangu jeje na wantu wonse wa Yerusalemi.

⁴Dubva Herode, kawahana wakohani wakuu wonse pfamodza na waalimu wa Sharia, na kawauza kawamba, “Awa manabii watajiri kwamba ayu Kiristo kadzavyajwa ku?”

⁵Nao wamwambukuya wamwamba, “Kadzavyajwa mudzi wa Betilehemu wiwo Yuḍaya. Koro hivi ndivyo vyorejwevyo ni nabii akyamba,

⁶Mudzi wa Betilehemu wiwo ḍyimbo ḍya Yuḍaya, ni mudzi muḍoḍo. Ela si mudzi wa kubalifika haḥa kachuchu kahi ya midzi yonse ya Yuḍaya. Koro kuyawa Betilehemu kudzavyajwa haju adzeewayongowa wantu wa Isiraeli.’ “

⁷Kisa Herode kawahana sirini hawaḍe wamanyi nyoha, na kapata kumanya uhakika kuyawa kwao, kwamba aiḍe nyoha ionekana ngera ga.

⁸Makisa kawahuma wende Betilehemu kawamba, “Gijani njia mwende haḥa Betilehemu, mukauze-uze muno dzuu ya huyo huyo mwana avyaijwe. Na mukimuona nzoni munimpe maagu, ili nami nyende nikamuvunziye nkuhi.”

⁹Hawa wamanyi nyoha wepfokwisa kunena na huyu haju wanuka. Dubva wepfowakyenda, iḍe nyoha iyoyawa hangu muyao dzuwa iwaḥupukia kawii, na iwayongowa haḥa yenda isumama dzuu ya hapfaḍe pfantu pfa huyu mwana epfokuwa.

¹⁰Nao wepfoiona hiḍe nyoha watsekea tsekea nkuu muno.

¹¹Dubva wepfofika, wanjia humuḍe nyumbani wamuona huyu mwana pfamodza na mamajwe, yani Maria, na wamuvunzia nkuhi kumumpa hila. Makisa wafunguya hizi nkandi zao watsukwiiyezo na wamuyaviza nḥunu za dhahaḥu, vumba na manemane.

¹²Baadaḍe Muungu kadzakanena na hawa wamanyi nyoha ndohoni kawamba watsegala na kwa Herode kawii. Ndookomu nao wagala makwao na njia ingine.

¹³Hawa wamanyi nyoha wepfonuka, malaika jwa Bwana kamuḥupukia Yusufu ndohoni kamwamba, “Nuka umuhwae huyu mwana na mamajwe muḍaramie nsi ya Misiri. Ikaani kukuḍe haḥa nidzefomwambia mugale, koro haju Herode kadzatsaka kumulacha huyu mwana amuyage.”

¹⁴Ndookomu Yusufu kanuka uḍe siku kamuhwaa huyu mwana na mamajwe, wanjia charoni kwenda Misiri.

¹⁵Wakaa hukuḍe haḥa haju Herode adzepfoakifwa. Hivi vihendeka ili hikiḍe chuuwo cha Bwana aneneyecho kuchiiya na kwa nabii jwakwe kiḥimiye. Bwana ewa kamba, “Nimuhana mwanangu kuyawa Misiri.”

¹⁶Herode epfohambuya kwamba hawaḍe wamanyi nyoha wamukulakula, kareja muno. Dubva kayavya amuri kwamba, wana wonse wa kiyume weokuwa Betilehemu na midzi ingine yonse ya hafufi, wayagwe. Kaamuru kuyagwe wana wa hangu myaka miwii na kusukiiya nsi. Hu huu umuri kauvyava kuḥana na

hidi ngera ambijweyo ni hawade wamanyi nyoha, kwamba hidi nyoha idabva kuonekana.

¹⁷Ndookomu hivi vinenejweyo ni nabii Yeremia vitimiya.

¹⁸Nabii Yeremia ewa kamba, “Kusikika idzwi kuu dya chiiyo kuyawa mudzini Rama. Kiwa chiiyo cha tsungu mukuu muno. Raheli ekiwaiya wanawe, na kadziza kuingamazwa, koro wewa ntawapfo kawii.”

¹⁹Herode epfofwa, malaika jwa Bwana kamutupukia Yusufu ndohoni hukude Misiri na kamwamba,

²⁰“Yusufu, nuka umuhwae huyu mwana na mamajwe, na ugale nao nsi ya Isiraeli, koro hawade weowakitsaka kumuyaga huyu mwana wesakufwa.”

²¹Dubva Yusufu kanuka kamuhwaa huyu mwana na mamajwe na kagala nao Isiraeli.

²²Ela epfosikia kwamba Arikelao mwana jwa haju Herode ndiye eyekutawalani pfantu pfa Herode, kashooga kwenda dymbo dya Yudaya. Kenge epfokwambijwa ndohoni kawii kwamba ende dymbo dya Galilaya, nae kanuka kenda

²³Galilaya na kadabva kukaa mudzi wa Nazareti. Na hivi vihendeka ili hiki chuuwo kinenejwecho ni manabii dzuu ya huyu Masiya kiweze kutimiya. Koro hawa manabii wewa wamba kwamba kadzahanwa Munazarayo.

Matayo 3

¹Hizihizi ngera, Yohana Mutopya kanuka na kadabva kusumwiiya yuwanda jwa Yudaya

²akyamba, “Pfyehuzani mama, koro Uhaju wa Mbinguni umaawa hafufi.”

³Yohana ndiye huyu jwa nabii Isaya aneneye dzuuye, epfokwamba, “Ni muntu eyekulalabvani yuwandani akyamba, ‘Telekanyeni njia ya Bwana, na muyarongaarye machiyoye.’ “

⁴Yohana ekivwaa vwazi dylekanyijweyo na nsinga za ngamia, na ekidzifunga mulao wa nchingo chunoni mwakwe. Chakudyaache kiiwa ni maghere na uchi.

⁵Wantu kuyawa Yerusalemi, na kula danda ya dymbo dya Yudaya na danda zonse zizokuwa geri ya tsana ya Yorođani wekyenda na kumusikiiya.

⁶Na hawade waungamiyeo nabvise zao, Yohana kawatopya tsana ya Yorođani.

⁷Ela epfoona Mafarisayo na Masadukayo wenji na wenji nao wakumwendeani awatopye, kawabusa kawamba, “E nywinywi kivyazi cha nyoka! Ni ga amwambiyee kwamba munaweza kuidarama e hukumu ya Muungu iyokudzani?”

⁸Ikiwa kwamba mupfyehuzi mama dugha, basi ishini maisha ya kuyanga kwamba muziyatsa nabvise zenu.

⁹Na wala namutsedzitari kwamba mu wadheru usoni kwa Muungu kwa kwamba mu kivyazi cha Iburahimu. Koro hachi nyakumwambiani, Muungu anaweza kuyahwaa haya mawe haya, na ayapfyehuze kuwa yuvyee jwa Iburahimu.

¹⁰Na sasa hiḍi shoka ḍimakwisa kuwekwa ḥayari. Ḍubva kula muhi usiwovyaa matunda mema unakentwa na unakwangukijwa mohoni.”

¹¹Yohana kagija kunena kamba, “Mimi nyakumuḥopyani na madzi, kuyanga kwamba muziyatsa nabvise zenu. Ela huyuḍe eyekudzani nyuma yangu kadzamuḥopya na Ruhu Mudheru na moho. Jeje ana uwezo mkuu kunichia mimi, chima cha kwamba sinamala haḥa kutsukuya vياهوye.

¹²Mikononi mwakwe kagija yutseo jwa kuvuḥa. Kaa ḥayari kudzaivutya hi bvaro na aḍisafise hiḍi hanga. Hi bvaro nyema anaihwaa anaingiza chihaani, ela haya mapfapfi anayangiza mohoni nayo yanapfya moho usiozimika.”

¹³Hizihizide ngera, Yesu kanuka na ḍyimbo ḍya Galilaya kenda haḥa tsana ya Yorodani ili akaḥopyegwe ni Yohana.

¹⁴Ḍura Yohana kaḍema kudziza kamba, “Wewe ndiwe wiyenamala kuniḥopya mimi, awe unanidzia nikuḥopye mimi kawii?”

¹⁵Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kwe hi saasambi viyatse viwe dzevi hivi, koro ihumala kuhenda kula chicho cha sawa usoni kwa Muungu.” Ndookomu Yohana nae kamuḥopya.

¹⁶Yesu epfoḥopyegwa akisa ḥu, kayawa na humuḍe madzini. Ḑwikira hizi mbingu zipfenuka na kamuona Ruhu jwa Muungu akwakumusukiani dza ndiwa na kenda kamuhama.

¹⁷Makisa kusikika idzwi kuyawa yuwinguni ḍikyamba, “Huyu ni mwanangu mutsakwa, nitsakizijwee nae muno.”

Matayo 4

¹Makisa Yesu kayongojwa ni Ruhu Mudheru kenda haḥa yuwandani, endeyekoakiḍemegwa ni Shaḥani.

²Hukuḍe, Yesu kafunga kwa nsiku miyongo mine, siku na musikahi, haḥa mwisu kagijwa ni nzaa.

³Ḍubva Shaḥani kamwendea kamwamba, “Ikiwa kwamba wewe u Mwana jwa Muungu ḍugha, yaamuru haya mawe haya yawe mikahe.”

⁴Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Vyoregwa matsoroni kwamba, ‘Mwanaadamu nkanaishi kwa chakuḍya ḥu, ela kwa kula chuuwo kiyawiyecho kwa Muungu.’ “

⁵Makisa Shaatani kamupfiika Yesu haṭa Yeruselemi, na kamusumamisa hapfaḍe p̄fantu p̄fepfo dzuu p̄fa m̄wiso p̄fe Hekalu.

⁶Kisa kamwamba, “Ikiwa kwamba wewe u Mwana jwa Muungu ḍugha, dzyanguse nsi kuyawa hapfa dzuu. Koro vyoregwa kwamba, ‘Muungu anawaamuru malaikawe wakwamiye, na wakutsukuye dzuu dzuu, utsekudzakolasika na iwe haṭa modza.’ “

⁷Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ela kawii vyoregwa matsoroni kwamba, ‘Nkudzomuḍeme Ḑwana Muungujo.’ “

⁸Makisa Shaatani kamuhwaa Yesu kawii kamupfiika dzuu ya murima mukuu, na kamuyanga nsi zonse za lumwengu na maḍahaye yonse.

⁹Kisa kamwamba, “Haya yonse nayakupfa wewe, ikiwa kwamba kunivunzia nkuhi kuniyomba mimi.”

¹⁰Ela Yesu kamwamba, “Ninukia hapfa Shaatani! Koro vyoregwa matsoroni kwamba, ‘Umuhile Ḑwana Muungujo na umuhumikie jeje heketu!’ “

¹¹Ḑubva Shaatani kamuyatsa, na kudza malaika wakimuhumikia Yesu.

¹²Yesu kadza kasikia kwamba Yohana Muṭopya kangizwa gerenzani. Ndookomu nae kanuka na Yuḍaya kenda ḍyimbo ḍya Galilaya.

¹³Ela epfokwenda Nazareti nkakukaa muno. Kadzakanuka kenda mudzi wa Kaperinaumi wiwo geri ya ziwa ḍya Galilaya, nsi ya vyeeti vya Zabuloni na Nafutali.

¹⁴Na hivi hivi vihendeka ili hikiḍe chuuwo kinenejwecho ni nabii Isaya kiṭimiye.

¹⁵Koro nabii Isaya ewa kamba, “Nina maagu kwa hawaḍe wantu weo nsi ya vyeeti vya Zabuloni na Nafutali. Hi hii nsi yaa geri ya ziwa, ḍoombe ya tsana ya Yoroḍani. Hii ni nsi ya Galilaya, iyokukajwani ni wantu wa vyeeti vingine.

¹⁶Hawa ni wantu weokuishini kizani p̄fasipfo kumumanya Muungu. Ela wadzaona muyanga mukuu wa mafara. Wakukaani nsi iringijweyo ni kiza cha kufwa. Ela hu muyanga wa Muungu udzawayangaiya tswee.”

¹⁷Ḑubva hangu huhuḍe wakati Yesu kaḍabva kusumwiiya wantu akiwamba, “Pfyehuzani mama, koro Uhaju wa Mbinguni umaawa hafufi.”

¹⁸Nsiku modza Yesu epfoakyenenda geri ya ziwa ḍya Galilaya, kaona ndugu wawii. Wewa ni Simioni eyeakihanigwa Peṭero na huyu ndugujwe ekihanigwa Anḍerea. Hawa wandugu wowii wekilowa na nyavu koro wewa wantu wa kulowa.

¹⁹Yesu kawahana kawamba, “Niubani, nami namuhendeza munawa walowa wa wantu.”

²⁰Nao p̄fapfo waziyatsa hizi nyavu zao wamuuḍa.

²¹Yesu epfokwenda usoni, kaona ndugu wangine wawii. Wewa ni Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo. Wewa wakaa chihako chomboni pfamodza na baba jwao, wakisona nyavu zao. Yesu kawahana,

²²nao pfapfo wamuyatsa baba jwao pfamodza na hichi chombo chao, na wamuuba Yesu.

²³Yesu kazinga dyimbo dyonse dya Galilaya, akyenda na kuyongweeza masunagogini na kusumwiiya haya Maagu Mema dzuu ya Uhaju wa Mbinguni. Na pia kapfonya wantu wenji na wenji weokuwa na majwazi na ndwari za kula namuna.

²⁴Dubva kula pfantu, wantu wadabva kunena wemawe, na shadumeaye ifika haṭa dyimbo dya Siria. Wantu wamuyehea wajwazi weokuwa na ndwari za kula namuna. Hangu wantu weokuwa na mpepfo nzuka, weokuwa na vifofo, na haṭa weohinamfa, wonse wayehewa kwa Yesu awapfonye, nae kawapfonya wonse.

²⁵Ndookomu wantu wenji na wenji wadabva kumuuba. Wangine wewa mbwa hidi hidi dyimbo dya Galilaya, wangine wewa wayawa Yerusalemi na danda zingine za dyimbo dya Yuda. Wangine wao wewa wayawa sehemu iyoikihanwa, "Midzi Kumi," na wangine wayawa danda zingine ziizo doombe ya tsana ya Yorodani.

Matayo 5

¹Yesu epfoona hivi vitaro vya wantu wenji na wenji vyakumuubani wapate kumusikiiya, kapfaa murimani dzuu na kakaa chihako. Dubva epfokaa, hawa wanafundiwe wamwendea,

²nae kadabva kuwayongweeza kawamba,

³"Wadzawa na tsekea iyodze hawaḍe weo makowesa wa kiruhu, koro Uhaju wa Mbinguni mbwao.

⁴Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo masikitikoni yeo, koro Muungu kadzamingamaza myojo.

⁵Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo wampowe, koro mudzajupfegwa huju lumwengu jwonse juwe jwenu.

⁶Wadzawa na tsekea iyodze hawaḍe weo na nzaa na nchiu ya kuhenda miro ya Muungu, koro Muungu kadzawakusya.

⁷Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo wananso, koro nae Muungu kadzamufwiya ṭei.

⁸Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo na myojo misafi, koro mudzamuona Muungu.

- ⁹Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwonangiza naghea, koro mudzahanigwa wana wa Muungu.
- ¹⁰Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwokukuntiswani dina kwa dzambo dya kuhenda miro ya Muungu, koro Uhaju wa Mbinguni mbwenu.
- ¹¹Mudzawa na tsekea iyodze, nywinywi mukitsolwa ni wantu, na kukuntiswa dina na kunenejwa kula aina ya nsuwe kwa dzambo dyangu.
- ¹²Hivyo hivyo vikimuhendekela ishinu tsekeani muno, kwa kwamba Muungu kamuwekea tubvo kuu muno mbinguni. Koro haṭa hawa manabii wa kae nao pia wakuntiswa dina dzevihivi.”
- ¹³Yesu kagija kusumwiiya kamba, “Nywinywi mwaa dza munyu kwa wanaadamu wonse wa humu lumwenguni. Ela munyu ukitsowa hukude kutsama wikonamala kuwa nako, unahendegwadze ili upate kutsama dza munyu kawii? Na kwa kwamba ntaufae kawii, unakwihigwa nze na wantu wanauranga-ranga basi.
- ¹⁴Nywinywi mwaa dza muyanga kwa wantu wa haju haju lumwengu. Mudzi umbakijweo murimani dzuu ntauwezi kufitsika.
- ¹⁵Na wala muntu nkawezi kugiza tsaa kisa akaifinikiza na pishi. Ishinu anaipfatsika dzuu, ili ipate kuwayangaiya wantu wonse weo humude nyumbani.
- ¹⁶Basi dza vivyo, nanywi ni haḍi haya mahendo yenu yawe wazi usoni kwa wantu, ili kwamba wantu wadzepfoona myenendo yenu myema, wanapata kumushaḍa Baba jwenu eye yuwinguni.”
- ¹⁷Yesu kagija kunena amaale kamba, “Namutsetara kwamba nidzia kuinuya hi Sharia ya Musa na haya mayongweezo ya hawa manabii wangine haṭa. Moro sikudzia hivyo, ela nidzia kuvitimizia vyonse.
- ¹⁸Koro hachi nyakumwambiani, chima cha mbingu na nsi zivyopfo, ndicho chima cha hi Sharia idzevyowa muhimu kwenu. Koro ntaku chuuwo haṭa kimodza wala katsoro kaḍekonse ka hi Sharia kadzekotsowa maana, mumpaka hiḍe saḍaḍu haswa haswa ye Sharia idzepfoṭimia.
- ¹⁹Ndookomu yudejwone adzevunza haṭa hiḍe amuri ndodo ya mwisu, na akiwayongweeza na wangine wahende dzavyo, basi muntu dzae anawa muntu jwa nsii jwa mwisu Uhajuni mwa Mbinguni. Ela yudejwone adzevunza hi Sharia na akiwayongweeza na wangine kuhenda dzavyo, basi muntu dzae anawa mukuu Uhajuni mwa Mbinguni.
- ²⁰Ndookomu nyakumwambiani, mukitsaka kunjia Uhajuni mwa Mbinguni ni haḍi mumuṭii Muungu kuchia hivide vya hawa Mafarisayo na waalimu wa Sharia.”
- ²¹Yesu kagija kuwayongweeza wanafundiwe kawamba, “Musikia kwamba hi Sharia ya Musa yamba, ‘Nkudzoyage.’ Na kungine yamba, ‘Yudejwone ayagiye mwenziwe, nae pia ni kuyagwa.’

²²Ela mimi nyakumwambiani kwamba, yudejwone amurejeeye mwenziwe tu, nae pia ananjia hukumuni. Na yudejwone amutsoleye-tsoleye mwenziwe na kumuhana muntu asiye maana, nae pia nsiku ya mwisu ka hatarini ya kunjia mohoni.

²³Dubva ikiwa kwamba kwenda hapfaye madhabahuni ukayavye mvuugiya, ela usidzaiyavya kukumbuka kwamba kuna mwenziwo eye na ngongea nawe,

²⁴iyatse hi mvuugiayo pfapfaye ikae geri, na wende ukapatane nae nguzi tswee. Kisa rrefu enda ukayavye hi mvuugiyayo.

²⁵Muntu akitsaka kukusitaki kotini, dema kusikiana nae musidzafika usoni ya huyu toibi. Koro ukitsahenda hivyo, saa mudzeyofika, anakungiza mikononi mwa huyu toibi. Na huyu akusitakiye akiishinda hi dubi, huyu toibi anakungiza mikononi mwa asikari na unafungwa gerezani.

²⁶Hachi nyakumwambiani, ukifungwa nkuyawe mumpaka saa udzeyoipfa hata hidide peni dya mwisu dya hi faini ubigijweyo.”

²⁷Yesu kagija kuyongweeza amaale kamba, “Musikia kwamba hi Sharia ya Musa yamba, ‘Nkudzonzije rangani.’

²⁸Ela mimi nyakumwambiani kwamba yudejwone amuyoweeye muke na akimumiia mahe tu, huyo kesakunjia rangani nae mojoni mwakwe.

²⁹Ndookomu ikiwa kwamba hidi dzitsodyo dya kuyume dinakungiza nabviseni, dikuye kafu udifatule dhaka! Koro ni heri kutsowa kiiriiri chako kimodza, kuliko kuwa na viiriiri vyonse makisa mwiiwo wone udzeufatulwe mohoni.

³⁰Ambu ikiwa kwamba hu mukonowo wa kuyume unakungiza nabviseni, ukente kafu uufatule dhaka! Koro ni heri kutsowa kiiriiri chako kimodza, kuliko kuwa na viiriiri vyonse makisa mwiiwo wone udzeunje mohoni.”

³¹Yesu kongeza kunena kamba, “Na pia musikia kwamba hi Sharia ya Musa yamba, ‘Muntu yudejwone akimuyatsa mukaziwe, ni hadi amumpe chechi cha kuyanga kwamba si mukaziwe kawii.’

³²Ela mimi nyakumwambiani kwamba, kula amuyatsiye mukaziwe kwa tsowa dingine didedyonse, isipfokuwa kwa tsowa dya kumugija na muyume yungine, anawa kwamba kamuhendeza mukaziwe anjie rangani ikiwa kwamba kahwajwa ni muyume yungine. Na yudejwone adzeyemuhwaa huyo muke, nae pia anawa kanjia rangani.”

³³Yesu kagija kuyongweeza amaale kamba, “Na kawii musikia kwamba hi Sharia ya Musa yamba, ‘Nkudzoyapfe nsuwe; ela hivide uyapfiyevyo kwa Bwana ni hadi uvitimize.’

³⁴Kenge mimi nyakumwambiani kwamba namutseyapfa haswa! Koro ukuyamba, ‘Nyakuyapfani kwa hizi mbingu,’ unawa kwamba kumuyapfia Muungu, kwa kwamba hizi mbingu ndicho kitiche cha Uhaju.

³⁵Ukyamba, ‘Nyakuyapfani kwa kulamba mutsanga,’ pia unawa kumuyapfia Muungu, kwa kwamba hapfa nsi ndipfo pfa hizi nyajozze zipfonaranga. Na ukyamba, ‘Nyakuyapfani kwa mudzi wa Yerusalemi,’ navyo pia unawa kumuyapfia Muungu, kwa kwamba Yerusalemi ndiwo mudzi wa Muungu eye Haju jwa mahaju.

³⁶Na wala namutseyapfa mwambe, ‘Nyakuyapfani kwa hichi kitswa changu.’ Koro ntamuwezi haṭa kuhendeza yunywii yumodza juwe jwa mvwi ambu jweusi.

³⁷Kenge ukwakuwekani ahaḍi, nena ṭu kwamba, ‘Ee navihenda,’ ambu wambe, ‘Moro sivihende,’ hiyo iṭosa. Ela kiḍechonse zaiḍi ya hapfo kinawa kwamba kiyawa kwa Muzuka Shaṭani.”

³⁸Yesu kagija kuyongweeza wanafunḍiwe kawamba, “Musikia kwamba hi Sharia ya Musa yamba, ‘Akutsonseye nawe mutsonse. Akukwiiye gego nawe mukuye gego.’

³⁹Ela mimi nyakumwambiani, namutseipfa halo. Muntu akikuwaja ipfi mfunda ya mukono kuyume, muperuziye na hi mfunda ingine pia.

⁴⁰Muntu akikusiṭaki kotini na akitsaka kuḍihwaa hiḍi shatiḍyo dza maipfo yakwe, wewe mumpe haṭa hiḍi kotiḍyo.

⁴¹Na muntu akikusharuṭisa umutsukwiiye muzigowe kwa mwendo wa kilomita modza, wewe umutsukwiiye kwa mwendo wa kilomita mbii.

⁴²Muntu akikuyomba kintu mumpe, na yuḍejwonse eyenatsaka umupfase kintu nkudzomudzizie.”

⁴³Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Musikia kwamba vyambigwa, ‘Mutsake mwenziwo na umukeve nyabvajo.’

⁴⁴Ela mimi nyakumwambiani kwamba watsakeni nyabva wenu, na mukae na kuwayombea hawaḍe weonamukuntisa ḍina.

⁴⁵Mukihenda hivi, munawa wana wa huyuḍe Baba jwenu jwa yuwinguni. Koro jeje anaḍiwaza hiḍi dzuwa kwa wantu wema na wazuka pia. Ananyesa mvuya kwa wantu weonahenda miro ya Muungu na haṭa kwa hawaḍe wasiohenda miro ya Muungu.

⁴⁶Munapata faiḍa ga, ikiwa kwamba muwatsaka hawaḍe wamutsakiyeo nywinywi ḅasi? Haṭa wahwaa kuwa nao ntawanakaa na kuhenda dzevyohivyo?

⁴⁷Haya, ikiwa kwamba munakaa na kuwakaraḅisha waḅamu zenu ḅasi, mani muna ugaragara na wantu wangine? Haṭa wantu wasiomumanya Muungu ntawanakaa na kuhenda dzevyohivyo?

⁴⁸Ndookomu nichokunenani ni kwamba, wani wagulufu, dza vya Baba jwenu jwa mbinguni aivyo mugulufu.”

Matayo 6

- ¹Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Mukwakhendeani wantu mambo mema, namutseyahenda kudziyanga kwa wantu. Koro mukihenda dza hivi ntamupate tubvo dideyonse kuyawa kwa Baba jwenu jwa mbinguni.
- ²Dubva mukwakuyavyani kintu kwa masikini, namutsekaa mukidziyanga kwa wantu, dza vya wantu wambiimbii wevyonahenda. Wao wanakaa na kudzilalabva masunagogini na majiani ili wapate kushadwa ni wantu. Hachi nyakumwambiani, tubvo dyao dinasiya hapfa hapfa lumwenguni!
- ³Ishinu mukwakuyavyani kintu kwa masikini, haṭa huyude hamujo mutsakananiyeo muno ni kutsavimanya.
- ⁴Mukihenda hivi, kuyavya kwenu kunawa ni siri yenu. Na huyu Baba jwenu jwa mbinguni eyenaona haṭa mwichonahenda mfitsoni, anamumpa tubvo.”
- ⁵Yesu kagija kuyongweeza amaale kamba, “Na mukwakuyombani, namutsekaa mukihenda dza hiviḍe vya wantu wambiimbii wevyonahenda. Koro wao watsaka kusumama masunagogini na kuntu kwa njia zikonagijana wakayomba ili wapate kuonegwa ni wantu wenji. Hachi nyakumwambiani, tubvo dyao dinasiya hapfa hapfa lumwenguni.
- ⁶Wewe ukwakuyombani njia chumbani mwako ufunge muḍyangowo, na umuyombe Muungu sirini. Na jeje Babajo eyenaona haṭa hayaḍe wiyonahenda mfitsoni, anakusikia.
- ⁷Na mukwakuyombani namutsekaa mukinena vyuuwo vinji na vinji visivyo maana ideyonse. Walumwengu wanakaa na kuyomba dzevihivi, wakiṭara kwamba Muungu anawasikia kwa dzambo dya mayombo yao mayeya mayeya.
- ⁸Manyani mutseewa dzao, koro Baba jwenu jwa mbinguni kazimanya haḍya zenu haṭa kaḅila ntamudzamuyomba.
- ⁹Ndookomu mukwakuyombani munamala kuyomba hidzaa: ‘Baba jwehu wiye yuwinguni, sariḍyo naḍidhereswe.
- ¹⁰Uhaju wako naudze. Utsakiyedyo naḍihendeke lumwenguni, dza vivyonahendeka mbinguni.
- ¹¹Uhupfe chakuḍya cha kuhukusya nsiku kwa nsiku.
- ¹²Uhuyatsiye mazuka yehu, dzevi hwivyonawayatsiya hawaḍe wahuhendeeyeo mazuka.
- ¹³Nkudzohuyehe pfantu pfa kuḍemwa, ela uhupfonye mazukani. [Koro Uhaju mbwako, na nguvu na marembo, haṭa pfasipfosia. Amina.]”
- ¹⁴Yesu kawakontomeeza amaale kawamba, “Mukiwayatsia wenzenu kwa hayaḍe mazuka weyonamuhendea, ḅasi haṭa Baba jwenu jwa mbinguni nae pia anamuyatsia mazuka yenu.

¹⁵Ela mukitsawayatsia wenzenu, basi haṭa Baba jwenu jwa mbinguni nae nkamuyatsiye mazuka yenu.”

¹⁶Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Mukwakufungani namutseyanga maso ya ngiru dza vya wambiimbii wevyonahenda. Koro wao wakwakufungani, wanakutsa-kutsa vidhango ili wapate kuonegwa kwamba wakufungani. Hachi nyakumwambiani, ṭubvo ḍyao ḍisakusiiya hapfa hapfa lumwenguni!

¹⁷Ela nywinywi mukwakufungani, vwaani dza nsiku ingine iḍeyonse ya kawaiḍa. Bigani uso na mupfakaze nywii zenu mafuha,

¹⁸ili wantu wangine watsehambuya kwamba mwakufungani, lamuḍa Muungu ṭu. Na mukihenda dza hivi, Baba jwenu jwa mbinguni eyenaona haṭa hayade mwiyonahenda mfitsoni, anamusikia.”

¹⁹Yesu kagija kuyongweeza amaale kamba, “Namutsedziwekea nkandi zenu hapfa lumwenguni zipfonaweza kuḍigwa ni mafunzi ambu zihende nkanga, na wevi wepfonaweza kuvunza wakwiwe.

²⁰Ishinu dziwekeyeni nkandi zenu mbinguni zisikoweza kuḍigwa ni mafunzi wala kuhenda nkanga, na haṭa zisikoweza kukwiwigwa ni wevi.

²¹Koro hapfaḍe wipfonaweza nkandi yako ndipfo pfa mojowo wipfonatsaka kuwapfo.”

²²Yesu kayongweeza kamba, “Matso yaa dza tsa ya mwii. Ikiwa kwamba muntu ana matso mema, basi mwiiwe wonse unawa muyangani.

²³Ela ikiwa kwamba ana matso mazuka, basi mwiiwe wonse unawa kizani. Ndookomu ikiwa kwamba muntu nkakwakuonani kiruhu, basi muntu dzae anawa kwamba ka kuzimuni mwa kiza cha go!”

²⁴Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Ntaku muntu eyenaweza kuhumikia maḅwana wawii kwa mweedha mumodza. Koro anamutsaka mumodza, na anamukeva huyu yungine. Ambu anamuhumikia mumodza na mojowe wonse, ela anamunyira huyu yungine. Ndookomu nichokunenani ni kwamba, nkuwezi kumuhumikia Muungu na kuhumikia fwedha.

²⁵Ndiyo maana niyokumwambiani kwamba mutsemuḍama dzuu ya haya maisha yenu. Namutsemuḍama kwamba keso munadya kintu gani ambu munanwa kintu ga. Na wala namutsemuḍama dzuu ya hi mii yenu muḍabve kumamaṭa kwamba keso munavwaa kintu ga. Koro kukaa moja ndiko muhimu kuchia vintu, na hu mwii ni muhimu kuchia nguo.

²⁶Amaa ṭawayoweni nyuni. Wao ntawaima na wala ntawavune na kungiza vihaani, ela Baba jwenu jwa yuwinguni anawapfa chakuḍya. Ehe faṭi nywinywi, kwa Muungu ntamukwaa na maana zaiḍi kuchia nyuni?

²⁷Ni ga kahi yenu eyenaweza kudzyongezea haya maishaye kwa kudzihangaisha?

²⁸Na kawii namutsemuudama dzuu ya mavwazi haṭa. Koro ṭayayoweni malele yevyonamea. Yayo ntayahende kazi wala kudzyelekanyia mavwazi.

²⁹Ela hachi nyakumwambiani! Haṭa haju Sulemani na jabvawe wonse eokuwa nao, nkakuwa na mavwazi mema kuchia haṭa lele modza.

³⁰Ikiwa kwamba mani ṭu, yeyonamea yeo, keso yakanyuuka na yakatsomwa, Muungu anayavwika malele mema dzevihivi; ehe faṭi nywinywi anamuvwika chima ga? E nywinywi muna faro ndoḍo ṭi!

³¹Dubva nichokumwambiani ni kwamba, namutseḍabva kumamaṭa kwamba keso munadṭyani, munanwani, ambu munavwaani.

³²Koro mambo dzayahaya ndiyo ya walumwengu yeyonawamuḍa muno. Ela Baba jwenu jwa yuwinguni kamanya kwamba haya haya yonse munayahiṭadṭyi.

³³Ela nywinywi ulacheni nguzi Uhaju wa Muungu, na muishi maisha ya kumutsakiza jeje, na hayo yangine yonse anayamumpa.

³⁴Ndookomu namutsemuudama dzuu ya nsiku ya keso, koro nsiku ya keso ina maḍina yakwe. Na kula nsiku ina maḍina yakwe ya kuṭosa kweyohiyo nsiku.”

Matayo 7

¹Yesu kagija kuyongweeza amaale kamba, “Namutsewahukumu wenzenu ili nanywi mutsekudzahukumigwa.

²Koro vivide mwivyonawahukumu wenzenu, ndivyo mudzevyohukumigwa nanywi. Hikiḍe kipimo mwichonapimia nacho wenzenu, ndicho mudzechopimijwa nacho.

³Unaonadze kifusi chicho dzitsoni mwa mwenziwo, na hali humu dzitsoni mwako kuna kipfalepfale kizima?

⁴Ambu unawezadze kumwamba mwenziwo, ‘Ṭaḗee nguzi nikuyavye hicho kifusi hicho,’ na hali humu dzitsoni mwako wewe mwenye kuna kipfalepfale kizima?

⁵Wewe mumbiimbii! Yavya nguzi hichi kipfalepfale chicho humu dzitsoni mwako, ndipfo unapata kuona urembo, na unakiyavya hichi kifusi chicho humu dzitsoni mwa huyu mwenziwo.

⁶Namutsehwa kintu kidheru mukiwapfe wantu wasikwaa wadheru. Koro mukihenda hivi ni sawa na kuhwaa kintu kidheru mukiwapfe machughe, na zidzechohenda ni kumugarukia zimuume na kumuḗaa-ḗaa. Ambu inawa sawa na kuhwaa lulu muiwafaṭulie nguyuwe, na hali wadzechohenda ni kuiranga-ranga ḗasi.”

⁷Yesu kawayongweeza wanafundiwe kawamba, “Yombani nanywi munapfegwa. Lachani nanywi munaona, gongani nanywi munafungwiiijwa muḍyango.

- ⁸Koro kula ayombeye anapfegwa, alachie anaona, na agongeye muḍyango anafungwiiwa.
- ⁹Ni ga kahi yenu, jwa kwamba mwanawe akimuyomba mukahe, ae anamumpa iwe?
- ¹⁰Ambu mwanawe akimuyomba nswi, ae akamumpa nyoka?
- ¹¹Haya, ikiwa kwamba nywinywi mwiwo wazuka tu, mumanya kuwapfa wana wenu vija vyema vyema, ehe faṭi Baba jwenu jwa yuwinguni anawahendea wema chima ga, awaḍe weonamuyomba?
- ¹²Wahendeyeni wangine dza hiviḍe mwivyonatsaka wakimuhendea nywinywi. Koro haya haya ndiyo haya maana kindindi ya hizi Sharia zonse za Musa na mayongweezo ya hawa manabii wangine.”
- ¹³Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Unjieni Uhaju wa Mbingu kuchiiya na kwa hu muḍyango mutseke. Koro hu muḍyango mupfampu ne njia mpampu, vinapfiika wantu mohoni na ndiyo ya wantu wenji weyonachiiya nayo.
- ¹⁴Ela hu muḍyango wiwonapfiika wantu kuntu kwa maisha ya kuunga na yuungo ni mutseke, ne njia ye ni nseke na ni nyumu. Ni wantu wachuchu muno weonaiona hiyo hiyo njia na wakaiuḅa.”
- ¹⁵Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Dziṭunzeni na manabii wa nsuwe weonadzihendeza wantu wampowe, na hali katsi ni wazuka dza mahiyeye.
- ¹⁶Hawa manabii wa nsuwe munawahambuya na mahendo yao, dza hiviḍe vya muhi wivyonauhambuya na matundaye. Koro muryela ntauwezi kuvyaa zabibu na wala munga ntauwezi kuvyaa matunda ya mutini.
- ¹⁷Dza vivyo, kula muhi mwema unavyaa matunda mema, na kula muhi muzuka unavyaa matunda mazuka.
- ¹⁸Koro muhi mwema ntauvyae matunda mazuka, na wala muhi muzuka ntauvyae matunda mema.
- ¹⁹Kula muhi usiovyaa matunda mema unakentwa ukafaṭulwa mohoni.
- ²⁰Ndookomu manabii wa nsuwe munawahambuya na mahendo yao.
- ²¹Si kula eyenanihana, ‘Ḃwana, Ḃwana,’ kwamba anaunjia Uhaju wa Mbinguni. Ela wadzeounjia ni hawaḍe weonahenda miro ya Baba jwangu eye mbinguni.
- ²²Nsiku ya hukumu ikifika, wenji wadzanyamba, ‘Ḃwana, dzaambia ntahukusumwiiya maagu ya kuyawa kwa Muungu kwa sariḍyo? Na haṭa ntahukuyavya mpepfo nzuka na kuhenda mafara ya kumakisa kwa sariḍyo?’
- ²³Ela mimi nidzawamba, ‘Haṭa simudzi nywinywi. Ninukiani hapfa nywinywi wantu wazuka nywi!’ “

²⁴Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Dubva kula adzeevisikiiya vyuuwo vyangu na akivigija, anawa dza muntu karo ambakiye nyumbaye dzuu ya mwamba.

²⁵Mvuya ikakanyika, matsana yadzaa na haṭa yaḍabva kuhika-hika, na hi nyumba ibigwa ni vuṭo kali. Ela kwa kwamba imbakwa dzuu ya mwamba, hi nyumba ntaikugwa.

²⁶Ela kula adzeevisikiiya vyuuwo vyangu na akitsavigija, huyo anawa dza muntu ḍyura ambakiye nyumbaye nsangani.

²⁷Mvuya ikakanyika, matsana yadzaa haṭa yaḍabva kuhika-hika, na hi nyumba ibigwa ni vuṭo kali. Na kwa kwamba imbakwa nsangani, hi nyumba iheremuka na kisindo chikuu muno!”

²⁸Yesu epfokwisa kunena haya haya mambo, wantu wonse weowakimusikiiya wamaka muno kwa namuna ayongweezeyeyo.

²⁹Koro nkakuyongweeza dza hiviḍe vya hawa waalimu wao wa Sharia wevyowakiyongweeza. Jeje kayongweeza dza muntu eye na mamulaka.

Matayo 8

¹Yesu kasuka na hapfaḍe murimani, na wantu wenji na wenji wekimuuḅa.

²Iyo saa kukumpuya muntu eyekuwa na ujwazi wa kwanga. Kenda kamuvunzia nkuhi Yesu na kamwamba, “Ḃwana, amaa ukitsaka nkwanipfoza?”

³Yesu kamunyopezea mukono kamuhora na kamwamba, “Nakupfoza.” Makisa kamwamba, “Pfowa!” Na iyo saa huyuḍe muntu kapfowa.

⁴Kisa Yesu kamuseresa kamwamba, “Manya utsemwambia muntu yuḍejwonse dzuu ya hiḍi hiḍi dzambo. Ishinu enda kwa huyu mukohani ukadziyanganye kwakwe kwamba kupfowa na uyavye mvuugiya dza vya Sharia ya Musa ivyonakumala kuhenda, dza ushaahiḍi kwamba kudhereswa.”

⁵Yesu epfonjia mudzi wa Kaperinaumi, kendejwa ni mukuu jwa kiṭaro cha asikari wa Kirumi. Huyu mukuu kamuyomba Yesu

⁶kamwamba, “Ḃwana, huyu muhumisi jwangu kahinamfa ka nyumbani. Ni mujwazi kakuwaraghani haṭa nkawezi kunuka na ṭaṭani.”

⁷Yesu kamwambukuya kamwamba, “Nakudza namupfoza.”

⁸Ela huyuḍe mukuu jwa asikari kamwamba, “Ḃwana, mimi sikwaa haṭa muntu jwa kwamba wewe unjie nyumbani mwangu. Wewe nena chuuwo kimodza ṭu, na huyu muhumisi jwangu anapfowa!

⁹Koro haṭa nami nina wakuu wangu, na nina asikari weo nsii yangu. Ninkimwambia mumodza, ‘Enda,’ nae anakwenda. Ninkyambia yungine, ‘Nzoo,’ nae anakudza. Na ninkimwambia muhumwa jwangu, ‘Henda visiku,’ nae anavihenda.”

- 10** Yesu epfosikia hivi vya huyu mkuu aneneyevyo kamaka muno. Kisa kanena na hawa weowakimuuḅa kawamba, “Hachi nyakumwambiani, sidzaona muntu awee na faro nkuu dza hi haṭa kahi ya Waisiraeli!
- 11** Na nyakumwambiani kwamba, wantu wenji wadzakudza kuyawa muyao dzuwa na mutso dzuwa, hangu dzuu haṭa nsini, na wadzakaa vihako Uhajuni mwa Mbingu, wakiḍya karamu pfamodza na Iburahimu, Isaka na Yakobo.
- 12** Ela hawaḍe weopangijwa kuwa wantu wa hu huu Uhaju, Muungu kadzawafaṭula kiza cha nze, wadzekoiya na kurhigha magego.”
- 13** Makisa Yesu kamwamba huyu mura jwa Kirumi, “Enda nyumbani, hivi uhikiziyevyo visakuhendeka.” Na iḍe saa, huyuḍe muhumisi jwa huyu mura kapfowa.
- 14** Yesu epfonjia nyumbani mwa Peṭero, kamuona mukwanguwe muke Peṭero karomokwa ni kanaṭa na kaṭambaara.
- 15** Yesu kamuhora hu mukono na hi kanaṭa imuyatsa. Nae kanuka kamuwekea chakuḍya Yesu.
- 16** Ipfofika mioro, wantu wamuyehea Yesu wajwazi wenji na wenji weokuwa na mpepfo nzuka. Nae Yesu ekiziyavya hizi mpepfo nzuka na kuwapfonya wajwazi wonse kwa kuṭamuka chuuwo ṭu.
- 17** Hivi vihendeka ili hikiḍe chuuwo cha nabii Isaya aneneyecho kiṭimiye. Nabii Isaya ewa kamba, “Jeje kayahunwiiya majwazi yehu, na kahupfonya kuyawana na ndwari zehu.”
- 18** Yesu epfoona hi ṭuṭa ya wantu imuzingiyeyo, kawaamuru hawa wanafunḍiwe kawamba, “Nahuvukeni hiḍi ziwa hwende huḍoombe.”
- 19** Wasidzanuka, kwenda Mwaalimu mumodza jwa Sharia kamwamba Yesu, “Mwaalimu, mimi nya ṭayari kukuḅa kuḍekwonse udzekokwenda.”
- 20** Ela Yesu kamwamba, “Hamabworama wana mpango zao, na nyuni wana vitsanza vyao. Ela mimi Mwana jwa Aḍamu, haṭa pḥantu pḥa kujufinikiza yukopfe si kintu.”
- 21** Mumodza jwa hawa wanafunḍi wangine weowakimuuḅa Yesu kamwamba, “Ḃwana, mimi natsaka kukuḅa, ela niyatsa nguzi nyende nikamuzike baba.”
- 22** Ela Yesu kamwamba, “Wewe niuḅa ṭu! Wayatse wafu wawazike wafu wao.”
- 23** Makisa Yesu na wanafunḍiwe wanjia humuḍe chomboni na waḍabva kuvuka kwenda yombe jwa pfii jwa hiḍi ziwa.
- 24** Iyo saa kuḍabva kubiga vuṭo kali humu ziwani, na hichi chombo kiḍabva kubigwa ni mawimbi haṭa kiḍabva kunjia madzi. Hiyo hiyo saa, ae Yesu ewa ekiyaa.

- ²⁵Dubva hawa wanafundiwe wamwendea wamuyamusa na madzwi wamwamba, “Bwana hupfonye, hwakuhihimiani!”
- ²⁶Yesu kawambukuya kawamba, “Kuṭi mu woga dza hivi? E nywinywi muna faro ndodo ṭi!” Makisa kasumama kaḍibusa hiḍi vuṭo na haya mawimbi, na iyo saa ziwa ḍyonse ḍinyamaa mya!
- ²⁷Hawa wanafundi wamaka muno haṭa waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Huyu huyu ni muntu jwa namuna ga, jwa kwamba haṭa vuṭo na mawimbi navyo vinamuṭii?”
- ²⁸Yesu na wanafundiwe wepfokwojeka ḍoombe ya hiḍi ziwa, nsi ya Wagaḍara, kendejwa ni wantu wawii weokuwa na mpepfo nzuka. Hawa hawa wantu wowii wekiishi maḅeerani na wewa wazuka muno chima cha kwamba hihide njia ntaikichijwa ni yudejwone.
- ²⁹Dubva wamuḅaiya madzwi Yesu wamwamba, “E Yesu Mwana jwa Muungu! Unaswini? Munamba kumakudzia kuhuhukumu kaḅila nsiku yehu ntaidzafika?”
- ³⁰Hafufi na hapfaḍe, kwiwa gwolu nkuu ya nguyuwe iyoikiisa.
- ³¹Dubva hizi mpepfo nzuka zimuyomba Yesu zimwamba, “Ikiwa kwamba ujwakuhuyavya, ḅasi huyatse hukainjie hiḍe gwolu ya nguyuwe hiḍe.”
- ³²Na Yesu kaziamuru kazyamba, “Endani!” Ndookomu hizi mpepfo nzuka ziwayawa hawaḍe wantu ziwanzia hawa nguyuwe. Iyo saa gwolu yonse ya nguyuwe idarama yenda igwa ḅaharini. Na nguyuwe wonse wafwa madzi tswee!
- ³³Dubva hawa waṭunga wa hawaḍe nguyuwe kudzaona hivyo, waḍarama wenda mudzini. Wenda wawasumwiiya wantu dzuu ya hivi viwahendekeyevyo hawa nguyuwe pfamodza na hawaḍe wantu weokuwa nezi mpepfo nzuka.
- ³⁴Ndookomu wantu wonse humuḍe mudzini wanuka kwenda wakamuone Yesu. Na wepfomuona wamuyomba ayawe ḍaidoni mwao.

Matayo 9

- ¹Yesu kanjia chomboni na kavuka yombe jwa pfii jwa hiḍi ziwa na kenda mudzini kwao Kaperinaumi.
- ²Hukuḍe kapfiikijwa muntu ahinamfiye atsukwiiijwe na ṭaṭa. Yesu epfoona faro ya hawaḍe wantu wamutsukwiiyeo, kamwamba huyu ahinamfiye, “Mwanangu, dzipfe moja, nabvisezo kuziyatsijwa.”
- ³Dubva waalimu wangine wa Sharia waḍabva kunena na mojoni wakyamba, “Huyu muntu huyu kakukufuruni ṭi!”
- ⁴Yesu epfohambuya hiviḍe wevyowakiṭara, kawauza kawamba, “Kuṭi nywinywi mwakunitariani mambo mazuka dzayohayo?”

⁵Koro vivodho vya kunena ni vi? Kumwamba huyu muntu, ‘Nabvisezo kuziyatsijwa?’ Ambu kumwamba, ‘Nuka wenende?’

⁶Natsaka kumuyanga kwamba mimi Mwana jwa Adamu nina mamulaka ya kuyatsia wantu nabvise humu lumwenguni.” Kisa kamwamba huyu muntu ahinamfiye, “Nuka wima, hwaa hiḍi ṭaṭaḍyo wende nyumbani.”

⁷Na huyude muntu kanuka kenda nyumbani.

⁸Wantu wonse weokuwapfo wanjijwa ni oga na waḍabva kumushaḍa Muungu kwa kumumpa mwanaadamu uwezo mukuu dzohuu.

⁹Yesu ephonuka na hapfaḍe, kendakaona muhwaa kuwa mumodza eyeakihanigwa Matayo. Ewa kakaa chihako humuḍe mwa hi ofisi ya kuhwaiya kuwa. Yesu kamwamba, “Niuḅa!” Nae Matayo kanuka kamuuḅa.

¹⁰Baadaḍaye, Yesu na wanafunḍiwe wenda nyumbani kwa Matayo wakaḍye chakuḍya. Wepfokaa kuḍyani, wahwaa kuwa wenji na wantu wangine weonahwajwa kuwa wanabvise, nao wakaa chanoni kuḍyani pfamodza nao.

¹¹Hawa Mafarisayo wepfoona hivi, wawauza hawa wanafunḍiwe wawamba, “Kuṭi ayu mwaalimu jwenu kakuḍyani na wahwaa kuwa na wantu wangine wanabvise?”

¹²Yesu epfowasikia, kawambukuya kawamba, “Weo na matsea ntawanalacha muriiṭa. Weonalacha muriiṭa ni hawaḍe weo wajwazi.

¹³Endani mukalache maana ya haya matsoro yambiiyeyo, ‘Mimi si haḍya ya mvuugiya zenu, ela natsaka mukifwiyana ṭei nywinywi kwa nywinywi.’ Koro mimi sikudzia wantu weonadziona kwamba ni wahachi, ela nidzia wanabvise.”

¹⁴Nsiku modza wanafunḍi wangine wa Yohana Muṭopya wamwendea Yesu na wamuuzwa wawamba, “Kuṭi swiswi na Mafarisayo hunakaa na kufunga, ela wanafunḍiwo ntawakae na kufunga?”

¹⁵Yesu kawambukuya kawamba, “Waalikijweo harusini wanawezadze kuwa na masikiṭiko huku huyu ḅwana harusikiwa ka pfamodza nao? Nsiku idzafika, ambapfo huyu ḅwana harusiki kadzanujwa kahi yao. Hapfo ndipfo wadzepfofunga.

¹⁶Ntaku muntu eyenahuna kiraka kuyawa kwa nguo mpya, akakingiza kwa nguo ijariyeyo. Koro akihenda dzavyo, hiki kiraka che nguo mpya kidzefoḍabva kunyaa, kinainuha hi nguo ya kae, ndookomu nayo inabaika zaiḍi.

¹⁷Dza vivyo, ntaku muntu eyenangiza mvinyo mpya kwa mifuko ya nchingo ya kae. Koro akihenda dzavyo, hi mifuko ya nchingo inabaika ne mvinyo inahika. Mvinyo mpya inangizwa kwa mifuko ya nchingo mipfya! Na muntu akihenda hivi, ndipfo hi mifuko ne mvinyo ntaviwezi kunangika.”

¹⁸Yesu epfoakinena hivi, kendejwa ni muntu mumodza eyekuwa mukuu jwa sunagogi. Huyude muntu epfokwenda kamuvunzia nkuhi Yesu na kamwamba,

“Bwana, mwanamuke wangu kahuna nsoho saambi. Ela nimanya kwamba ukyenda ukimupfaza mukono anafufuka.”

¹⁹Dubva Yesu na hawa wanafundiwe wanuka wagijana na huyude muntu.

²⁰Wepfowakyenda, wadzijwa ni muke eyekuwa na ujwazi wa kukakanyika mwazi. Hu huu ujwazi ewa kamakaa nao kwa myaka kumi na miwii. Huyu muke ewa kamamaṭa kamba, “Amaa nikiyenda nikiuhora au mutse weḍi loṭa ḍya Yesu saapfowa?” Dubva kenda na nyuma kenda kauhora hu mutse wa hiḍi loṭa ḍya Yesu.

²²Yesu kaperuka kamuona na kamwamba, “Maama, dzipfe moja, faroyo ikupfoza.” Na pfapfo huyude muke kapfowa.

²³Yesu epfofika hapfaḍe nyumbani pfa huyude mukuu jwa sunagogi, kaona ṭuṭa ya wantu weowakiiya na wangine weowakikwimba na nzumari.

²⁴Kawamba, “Yawani nyonse! Huyu mwana nkakufwa, kakuyaani ṭu!” Ela hawaḍe wantu waḍabva kumutseka Yesu koro wemanya kwamba kafwa ḍgha.

²⁵Dubva hawaḍe wantu wepfoyawa, Yesu kanjia humuḍe chumbani kamugija mukono huyude mwanamuke, nae kasumama!

²⁶Ndookomu maagu dzuu yeḍihiḍi dzambo yaḍachaa hihiiḍe ḍanda yonse.

²⁷Yesu ephonuka akwakuchiani, kaḍabva kuuḅwa ni ntumbu matso wawii. Hawa ntumbu matso wekimuḅaiya madzwi wakyamba, “E Mwana jwa Ḍauḍi, aḍo hufwiye ṭei!”

²⁸Wagija kumuḅa na nyuma haṭa wenda wanjia humuḍe nyumbani emoakikaa. Ndookomu Yesu kawauza kawamba, “Muhikiza kwamba mimi naweza kumuhendeza muone?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Ee, huhikiza Bwana!”

²⁹Nae Yesu kawahora haya matso yao na kawamba, “Basi navimuhendekeye dza muhikiziyevyo!”

³⁰Nao pfapfo waḍabva kuona! Makisa Yesu kawaseresa vyumuni kawamba, “Manyani mutsevimwambia muntu yuḍejwonse!”

³¹Ela wakidzawakinuka waviḍachasa kula pfantu hihiiḍe sehemu, wakisumwiiya wantu dzuu ya hayaḍe ya Yesu eyoakihenda.

³²Hawaḍe wantu wepfowakiyawa, wantu wangine wamuyehea Yesu muntu eyekuwa na mpepfo nzuka zimuhendeyezo ḅuḅwi.

³³Yesu epfoiyavya hiḍe mpepfo nzuka ṭu, huyude muntu kaḍabva kunena. Wantu wamaka na waḍabva kunena wakyamba, “Hachi ntahudzaona mambo dzayahaya yahendeke pfaḍepfonse hi hii nsi ya Isiraeli!”

³⁴Ela hawa Mafarisayo wamba, “Kakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa Shaatani, mukuu jwa mpepfo nzuka zonse.”

³⁵Dubva Yesu kenda midzi yonse na vidzidzi vye hide danda, akiyongweeza masunagogini na kusumwiiya haya Maagu Mema dzuu ya Uhaju wa Mbinguni. Na pia kawapfonya wantu wenji na wenji weokuwa na majwazi na ndwari za kula namuna.

³⁶Epfoona hivi vitaro vya wantu vivyovikimwendea, kawasikitikia muno. Koro kawaona dza mbuzi zisizokuwa na mutunga. Kawaona kwamba wekihangaika na ntaweewa na madzikwatyo yadeyonse.

³⁷Ndookomu kawamba hawa wanafundiwe, “Haya mavuno ni menji, ela hawa wa kuyavuna ni wachuchu.

³⁸Dubva muyombeni huyu Bwana jwa haya mavuno ongeze wantu wa kuyavuna.”

Matayo 10

¹Yesu kawahana wanafundiwe kumi na wawii na kawapfa uwezo wa kuyavya mpepfo nzuka na kupfoza majwazi na ndwari za kula aina.

²Na haya ndiyo masari ya hawa ntumi kumi na wawii: Jwa dura ni Simioni eyeakihanigwa Petero, na ndugujwe eyeakihanigwa Anderea. Wangine ni Yakobo na Yohana wana wa Zebedayo.

³Na wangine ni ade Filipo, Batolomayo, Tomasi, Matayo eyekuwa muhwa kuwa, Yakobo mwana jwa Alifayo, na Tadayo

⁴pfamodza na Simioni eyeakihanwa Jangina. Yungine ewa ni Yuda Isikariota, huyu adzeyeakimudawanya Yesu.

⁵Dubva Yesu kawahuma hawa ntumi kumi na wawii na kawa dama kawamba, “Namutsekwenda kwa wantu wa vyeeti vingine wala kwenda midzi ya Wasamaria.

⁶Nywinywi endani kwa Waisiraeli tu. Wao waa dza mbuzi zyaariyezo.

⁷Endani mukawasumwiiye kwamba Uhaju wa Mbinguni umaawa hafufi.

⁸Pfozani wajwazi na kufufuya wafu. Wapfozeni hawa de weo na kwanga na kuyavya mpepfo nzuka. Dza mupfokeeyevo bure hi hii tola, nanywi kawahendeyeni wantu pfasipfo maipfo!

⁹Mukwakwendani, namutsedzitsukwiiya fwedha zidezonse

¹⁰na wala namutsetsukuya minkoba ya kuwekea fwedha. Namutsetsukuya nguo zingine za kuperuya wala kuhwaa vياهو ambu kutsukuya nsimbo za kwenendea. Namutsedziwaryeghea kidetchonse koro nywinywi mu wahenda kazi wangu, na kula muhenda kazi anamala kudya.

¹¹Na kula mudzi ambu kadzidzi mudzekonjia, lachani muntu eye tayari kumupfokea, mukae nyumbani mwakwe haṭa mudzefonuka kwenda mudzi ungene.

¹²Mukinjia nyumbani mwa huyo huyo muntu wakedhyeni hawa wenye nguzi.

¹³Ikiwa kwamba wakuḅali kumupfokea, wayatsiyeni mvoni. Ela wakitsamupfokea, hi mvoni inamuhafia nywinywi.

¹⁴Ikiwa kwamba mwenda nyumbani kwa muntu ambu munjia mudzi udewonse na muona kwamba ntaku muntu akuḅaliye kumupfokea, ḅasi iyaweni hiyo hiyo nyumba ambu huo huo mudzi. Na mukwakuyawani ḍiwakukuntieni hiḍi ḍukuu ḍya humu maguuni mwenu, kuyanga kwamba ntamukutsakizwa na hivi wahendeyevyo.

¹⁵Nami hachi nyakumwambiani, nsiku ya hukumu idzefofika, Muungu anawafwia ṭei zaiḍi wantu wa midzi ya Sodoma na Gomora, kuliko wantu wa huo huo mudzi!”

¹⁶Yesu kagija kunena na wanafunḍiwe kawamba, “Ṭasikiani, nyakumuhumani mwende dza mbuzi za hako kahi ya mahiyeye. Ḍubva wani makaro muno dza nyoka, ela pia ni muwe wampowe dza ndiwa.

¹⁷Ḍubva manyani! Koro wantu wangine wadzamugija na kumupfiika magasani, na mudzabigwa na malucha masunagogini mwao.

¹⁸Kwa dzambo ḍyangu, mudzasitakigwa usoni ya mahaju na waṭawala wangine. Nanywi mudzayavya ushuhuda dzuu yangu kwao na haṭa kwa wantu wa vyeeti vingine.

¹⁹Na mudzefogijwa, wala namutsehangaika na maṭaro kwamba mwendanena kintu gani, ambu mwendadziheheadze. Koro hiyo hiyo saa ikifika Muungu kadzamumpa hivi vya kunena.

²⁰Na munawa kwamba sinywi mwiwokunenani, ela huyu Ruhu jwa Muungu anawa kwamba ndiye eyekunenani kuchiiya na kwenu nywinywi.

²¹Wantu wadzawaḍawanya wandugu zao wakayagwe, na wavyazi wadzawaḍawanya wana wao wakayagwe. Wana nao wadzawagarukia wavyazi wao na kuwaḍawanya wakayagwe.

²²Na wantu wenji wadzamukeva kwa dzambo ḍyangu. Ela huyuḍe adzeitisa haṭa mviso, kadzapfonywa.

²³Mukikuntiswa ḍina mudzi mumodza, ḍaramani mwende mudzi ungene. Hachi nyakumwambiani kwamba mimi Mwana jwa Aḍamu nakudza kaḅila ntamudzakwisa kuizinga midzi yonse ya Isiraeli.

²⁴Mwanafunḍi si mukuu kumuchia mwaalimuwe, na wala muhumwa si mukuu kuchia huyu ḅwana jwakwe.

²⁵Si viwi kwa mwanafundi kupata hayaḍe yeyonamupata mwaalimuwe. Na pia si viwi kwa muhumwa kupata hayaḍe yeyonamupata huyu ḥwana jwakwe. Koro ikiwa kwamba mimi muyongozi jwenu tu wanihana, 'Belizebuli,' ehe faḥi nywinywi wanafundi wangu wadzamumpa masari mazuka yeyodze!

²⁶Ndookomu namutseshooga, koro ngera zakudzani ambapfo kula kifinikizijwecho kidzapfenujwa wekeani, na kula kifitsijwecho kidzamanikana.

²⁷Haya niyonakaa na kumuyongweeza kizani, yalalabveni kweupe. Na haya niyonakaa na kumunongonea, yalalabveni wekeani tswee ili kula mumodza ayasikie.

²⁸Namutsewashooga hawaḍe weonaweza kumuyaga mii ḥasi na hali ntawa uwezo wa kuziyaga ruhu zenu. Ela mushoogeni Muungu, koro jeje ana uwezo wa kungiza mohoni mwii na ruhu ya muntu, na avinange-nange tswee.

²⁹Uriye nchiji wawii ntawanaguzwa kwa peni modza? Ela hachi nyakumwambiani, Muungu Baba jwenu anawanahia chima cha kwamba, ntaku haḥa mumodza jwao eyenaweza kugwa mutsangani pfasipfo jeje kutsaka.

³⁰Na Muungu kamanya haḥa ya kwamba vitswa vyenu vina nywii nyenga!

³¹Ndookomu namutseshooga kiḍechonse, koro kwa Muungu nywinywi muna maana zaiḍi kuchia haḥa kumbi zima ḍya nsongo.

³²Yuḍejwonse adzeenena usoni ya wantu kwamba jeje njwangu, nami nidzanena usoni kwa Baba jwangu jwa mbinguni kwamba huyo huyo muntu njwangu.

³³Ela yuḍejwonse adzenikana usoni kwa wantu, nami nidzamukana usoni kwa Baba jwangu jwa mbinguni.”

³⁴Yesu kagija kunena kamba, “Namutsetara kwamba nidzia kuyeha naghea lumwenguni haḥa, ela nidzia kuyeha nkondo.

³⁵Koro nidzia kuwahendeza wanawayume wawagarukie wababa zao, na wanawake wawagarukie wamama zao, na wakaza wana wawagarukie wakwaangu zao wake.

³⁶Na wazuka wa muntu wadzawa wantu wa nyumbani mwakwe jeje mwenye!

³⁷Ikiwa kwamba muntu kamutsaka babajwe na mamajwe zaiḍi, kuliko kunitsaka mimi, ḥasi muntu dzae nkafae kuwa jwangu. Na muntu akimutsaka muuraniwe ambu mwanamukewe zaiḍi, kuliko kunitsaka mimi, nae pia huyo muntu nkafae kuwa jwangu.

³⁸Yuḍejwonse asiyeutsukuya muhiwe wa mpatsa na kuniuḥa mimi, huyo nkafae kuwa jwangu.

³⁹Yuḍejwonse atsakiye kuyapfonya maishaye ya hapfa lumwenguni anadzitsovyo maisha ya kuunga na yuungo. Ela huyuḍe eye ḥayari kudzitsovyo maishaye ya lumwenguni kwa dzambo ḍyangu, huyo anapata maisha ya kuunga na yuungo.

⁴⁰Yuḍejwonse adzeemupfokea nywinywi, kanipfokea mimi. Na muntu anipfokeeye mimi, kamupfokea huyuḍe anihumiye.

⁴¹Yuḍejwonse amupfokeeye nabii jwa Muungu kwa dzambo ḍya kwamba huyu nabii ni muhumisi jwa Muungu, huyo anapfokea ṭubvo ḍiḍyonapfegwa manabii. Na yuḍejwonse amupfokeeye muntu muhachi kwa dzambo ḍya kwamba ni muntu mwema, huyo nae anapfokea ṭubvo ḍiḍyonapfegwa wantu wahachi.

⁴²Yuḍejwonse adzeehwaa nangaa chikombe cha madzi ya mpepfo ṭu, amumpe mumodza jwa hawa wanafunḍi wangu hawa, weonahwajwa kwamba ntawa maana, huyo nkatsowe ṭubvodye.”

Matayo 11

¹Ḑubva Yesu epfokwisa kuwaḍama hawa wanafunḍiwe kumi na wawii, kanuka kenda midzi ingine ya hizihiziḍe ḍanda akasumwiiye na kuyongweeza.

²Yohana Muṭopya epfosikia na gerenzani dzuu ya haya mambo ya Kiristo eyoakihenda, kahuma wanafunḍiwe kwakwe.

³Kawamba, “Endani mukamuuze kwamba jeje ndiye ayu Masiya hwiyekuyoweeyani kwamba anakudza, ambu huindiiye muntu yungine?”

⁴Ḑubva wepfokwenda wakimuuza, Yesu kawambukuya kawamba, “Galani kwa Yohana mukamusumwiiye haya musikiiyeyo na muoneyeo.

⁵Mwambeni ntumbu matso wakuonani, vihewi wakwenendani, wajwazi wa kwanga wakupfozwani, makuruḍuḍu wakusikiani, wantu wafwiyeo wakufufujwani, na makowesa wakusumwiiwani haya maagu mema.

⁶Na kawii mwambeni, kula asiye kajela nami kavodhyegwa.”

⁷Hawa wanafunḍi wa Yohana wepfowakinuka, Yesu kaḍabva kunena ne ṭuṭa ya wantu dzuu ya Yohana. Kawauza kawamba, “Mwipfokwenda kumusikiiya Yohana akuḍe yuwandani, mwikiṭaria kuona muntu eyedze? Mwikiṭaria kwendaona muntu eye dza yuḍanzi jwijiṇabigwa ni mpepfo jukadzivuṭia ḅasi?”

⁸Ambu mwikiṭara kwamba mwendaona muntu avwaiye nguo nyema nyema? Moro, weonavwaa dzevyohivyo ni wantu weonakaa madzumbani mwa mahaju.

⁹Mwikiṭaria kwamba mwendaona muntu eyedze? Ntamwiikwenda kuona nabii? ḅasi hachi nyakumwambiani, mwenda muona muntu eye haṭa zaiḍi ya nabii!

¹⁰Koro Yohana ndiye anenejwee humu matsoroni kwamba kadzahumigwa. Haya matsoro yamba, “Ṭayowa, namuhuma ntumi jwangu usoni yako, adzeielekanya njiayo.’

¹¹Hachi nyakumwambiani, kahi ya wanaaḍamu wonse waishiyeo, ntakudzawa na yuḍejwonse eye mukuu kumuchia Yohana Muṭopya. Ela huyuḍe eye muḍoḍo jwa mwiso Uhajuni mwa Mbinguni, ni mukuu kumuchia Yohana.

¹²Hangu ngera ya Yohana aḁabviyeyo kusumwiiya haḁa hi hii saasambi, haya maagu dzuu ya Uhaju wa Mbinguni yakupfingwani kula pfantu. Na hao hao wantu weokuyapfingani, wakutsakani kuukuya Uhaju wa Mbingu na nguvu.

¹³Koro haya matsoro yasumwiiya dzuu ya kudza kwohuu Uhaju haḁa kaḁila Yohana nkadzadabva kusumwiiya.

¹⁴Na ikiwa kwamba mwaa ḁayari kuvihikiza hivi vya hawa manabii waneneyevyo, ḁasi Yohana Muḁopya ndiye huyu Eliya aḁaḁirijwee kwamba njwakudza.

¹⁵Dubva kula awee na masikio nasikiye.”

¹⁶Yesu kagija kunena kamba, “Mani ḁubva wantu dzawahawa niwainganye na? Waa dza viḁaro vya wana weokutsezani moroni. Hawa wana wa hiki kiḁaro kimodza wawalalabvia hawa wana wa hikiḁe kiḁaro kingine wawamba,

¹⁷‘Nywinywi humwimbia meya ya kwamba muvine, ela ntamukuvina. Humwimbia meya ya masikitiko, ela vivyo ntamukusikitika!’

¹⁸Ninena hivi kwa kwamba Yohana Muḁopya epfokudza, ekifunga kuḁwa na wala nkakunwa mvinyo, na wantu wamba kwamba ewa na mpepfo nzuka.

¹⁹Nami Mwana jwa Aḁamu nidza, na naḁya na kunwa mvinyo na wantu, na wantu wananyamba mimi ni mwambi na ni murumi. Na pia wananyamba kwamba mimi ni ḁamu jwa wahwaa kuwa na wantu wangine wanabvise! Ela nyakumwambiani, mvidhyo iyonayawa kwa Muungu inaonekana kuwa ya hachi kuḁana na mahendo ya hawaḁe weonawa na hi hii mvidhyo.”

²⁰Makisa Yesu kaḁabva kunena na ukali dzuu ya wantu wa midzi asumwiiyeyo na akihenda mambo menji ya mafara. Kanena na ukali kwa kwamba ewa kasumwiiya na kuhenda mambo menji ya kumakisa kahi yao, ela haḁa vivyo ntawakupfyehuzama.

²¹Dubva kamba, “Mudzawa na ḁina iyodze nywinywi wantu wa midzi ya Korazini na Betisaiḁa! ḁambere hayaḁe mafara ya kumakisa yahendejweyo kwenu yandeewa kwamba yahendegwa midzi ya Turo na Sidoni, saa hizi wenye wandeewa kwamba wavwaa magunia na kudzihiya ivu hangu iḁe na iḁe, kuyanga kwamba wapfyehuzama!

²²Hachi nyakumwambiani, nsiku ya hukumu idzefofika, Muungu kadzawafwia ḁei zaiḁi wantu wa midzi ya Turo na Sidoni kuliko nywinywi!

²³Na nywinywi wantu wa Kaperinaumi, haḁa mukidema kudzikuzya mumpaka mufike mbinguni, munasuswa nsii mumpaka lumwengu jwa wafu! Koro ḁambere hayaḁe mafara ya kumakisa yahendejweyo kwenu yandeewa kwamba yahendegwa mudzi wa Soḁoma, Soḁoma ntaindenangwa!

²⁴Ela hachi nyakumwambiani, nsiku ya hukumu idzefofika, Muungu anawafwia ḁei zaiḁi wantu wa Soḁoma kuliko nywinywi!”

²⁵Makisa Yesu kayomba kamba, “Nakuyaviza ɗuɗa e Baba, wiye Haju jwa yuwinguni na nsi yonse. Nakuyaviza ɗuɗa kwa kwamba hi hachi kuiwafitsa hawaɗe weonadzihwaa kwamba ni makaro na wamanyi, na kuiwapfenwiiya wantu weo dza vyana vichuchu!

²⁶Ndivyo Baaba, kuona vyema kuhenda hivi hivi koro vikutsakiza.”

²⁷Makisa Yesu kamba, “Baba kanimpa mawezo dzuu ya kula kintu. Ntaku yuɗejwone amumanyiye huyu Mwana, lamuɗa Baba jeje hekeɗu. Na ntaku yuɗejwone amumanyiye huyu Baba lamuɗa huyu Mwana na hawaɗe wonse wa huyu Mwana atsaniyeo kumuyanganya huyu Baba kwao.”

²⁸Yesu kagija kunena kamba, “Nzoni kwangu nywinywi nyonse mwiwokuhangaikani na muzihopfejweo ni mizigo, nami namumpa kusoha.

²⁹Dziwekeni nsii yangu na mudziyongweeze kuyawa kwangu. Koro mimi ni mumpowe na nina mojo mununu. Mukihenda hivi, ndipfo munapata kuingamaa myojo.

³⁰Maanaye hizi amuri zangu nizonamumpa ni mvodho na haya mambo niyonamwambia ni rahisi kuyauɓa.”

Matayo 12

¹Hizihiziɗe ngera, nsiku modza ya Sabato, Yesu ekichia na makondeni pfamodza na wanafunɗiwe. Hawa wanafunɗiwe wewa wagijwa ni nzaa na waɗabva kufuruɗa masuke ya nganu wakayafyokotsa na kuɗya.

²Ɗubva hawa Mafarisayo wepfowaona wamuuzo Yesu wamwamba, “Ƥawayowe hawa wanafunɗiwo! Kuɗi wakuhendani kazi na nsiku ya Sabato na hali hi Sharia yehu ihuvingira kuhenda dzavyo?”

³Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Munamba ntamudzasoma haɗa aɗiɗe vya Ɗauɗi ahendeyevyo epfokuwa na nzaa jeje na wantuwe?”

⁴Wenda wanjia humuɗe hemani mwa Muungu, na waiɗya hi mikahe iyoyavigwa mvuugiya kwa Muungu. Kahenda hivi na hali kisheria weoruhusijwa kuiɗya hiɗe mikahe wewa ni wakohani ɗu!

⁵Ambu ai Sharia ya Musa ntamudzaisoma haɗa muimuke kwamba hawaɗe wakohani weonawa humuɗe Hekaluni, wanakaa na kuhenda kazi na nsiku ya Sabato, na vivyo ntawa matsowa yaɗeyonse?

⁶Hachi nyakumwambiani ya kwamba hapfa kuna muntu eye mukuu kuchia haɗa hi Hekalu!

⁷Ela ɗambere mumanyie maana ya haya matsoro yambiiyeyo, ‘Mimi si haɗya ya mvuugiya zenu, ela natsaka mukifwiya ɗei nywinywi kwa nywinywi,’ ntamundekaa mukialaɗa wantu kwamba wana matsowa.

⁸Koro mimi Mwana jwa Adamu, ni Bwana jwa Sabato.”

⁹Makisa Yesu kanuka na hukude makondeni kenda kanjia sunagogini.

¹⁰Humude kuzimu kwiwa na muntu mumodza ahinamfiye mukono. Hawa Mafarisayo wekilacha kadzambo ka kumusitaki nako Yesu. Dubva wamuuza wamwamba, “Dze, kuubana ne Sharia yehu, ni hachi kuhenda kazi ya kupfonya muntu na nsiku ya Sabato?”

¹¹Yesu kawambukuya kawamba, “Ikiwa kwamba mumodza jwenu ana mbuzi igwiyeyo simoni na nsiku ya Sabato, nkawezi kwenda akaiyavye kwa dzambo kakushoogani kuhenda kazi na nsiku ya Sabato?”

¹²Ikiwa kwamba mbuzi inaweza kumuudamijwa dzevyohivyo, ehe faṭi mwanaadamu? Ndookomu natsaka kumwambia kwamba ni sawa kuhenda mambo mema nsiku ya Sabato.”

¹³Makisa Yesu kamwamba huyude muntu ahinamfiye, “Ugonzowe hu mukonowo!” Na huyude muntu kaugonzowa, na upfowa ukaa urembo dza hu mukono ungene.

¹⁴Makisa hawa Mafarisayo wayawa wenda wahenda mashauri dzuu ya kumuyaga Yesu.

¹⁵Yesu ewa kamanya haya ya hawa Mafarisayo weyowakipanga. Ndookomu kanuka kenda kungine, na tuṭa nkuu ya wantu imuuba, nae kawapfonya hawade wonse weokuwa wajwazi.

¹⁶Ela kawaseresa watseenena kwa wantu kwamba jeje ni ga,

¹⁷ili hikide chuuwo kinenejwecho ni Muungu, kuchiiya na kwa nabii Isaya kitimiye.

¹⁸Muungu ewa kamba, “Tamuyoweni huyu muhumisi jwangu, ni muhumisi nimutsaniye. Jeje ni Mutsakwa jwangu, nami nitsakizwa nae muno. Mimi namumumpa huyu Ruhu jwangu, nae analalabva miro yangu kwa vyeeti vyonse.

¹⁹Jeje nkakwakudzadaatiana na muntu, wala kuḅaa madzwi ambu kusikijwa akinena wekeani.

²⁰Nkatokudzawayaga moja hawade weo wadhaifu, wala hawade weo na katsemeela ka madzikwatyo, haṭa hapfada adzefoshinda na kuitimiza miro yangu.

²¹Na wantu wonse wa lumwengu yuzima, wadzadzimukwatya jeje.”

²²Makisa Yesu kadzakayehejwa muntu eyekuwa na mpepfo nzuka zimuhendeyezo kuwa buḅwi na ntumbu matso, nae kamupfonya. Huyude muntu epfopfonywa kadabva kunena na kuona.

- ²³Dubva hi tuta yonse ya wantu imaka haṭa waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Munamba ayu muntu ayu ndiye ayu Mwana jwa Daḍi ambijwee kwamba anawa ayu Masiya?”
- ²⁴Ela hawa Mafarisayo wepfovisikia wamba, “Kakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa Belizebuli, mukuu jwa mashaṭani.”
- ²⁵Yesu ewa kavimanya hiviḍe wevyowakitara. Dubva kawamba, “Uhaju uḍewonse ugawikiyeo viṭaro vya kupfingana vivyo kwa vivyo, ntauwezi kusumama. Na mudzi ambu nyumba iḍeyonse igawikiyeyo viṭaro vya kupfingana vivyo kwa vivyo, ntauwezi kusumama.
- ²⁶Ikiwa kwamba Shaṭani anaweza kumuyavya Shaṭani, ḍubva nkaawa kwamba kakudzipfingani jeje mwenye? Na akihenda dzavyo au uhajuwe unawezadze kusumama?
- ²⁷Haya, mukimanyamba kwamba nyakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa Belizebuli, ehe awa wanafundi wenu wakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa ga? Hivi wevyokuhendani wao wenye vinayanga kwamba hivi mwivyokunenani nywinywi sivyo.
- ²⁸Ela mimi nyakuyavyani mpepfo nzuka kwa nguvu za Ruhu jwa Muungu, kuyanga kwamba Uhaju wa Muungu umamudzia.
- ²⁹Ambu, muntu anawezadze kuvunza nyumba ya muntu mwenye nguvu na aheke maliye, pfasipfo kumugija nguzi huyu mwenye amufunge-funge? Akisa kumufunga-funga sipfo kaweza kuyaheka aya maliye?
- ³⁰Yuḍejwone asiyekuwa kunigijijani, huyo kakunipfingani. Na yuḍejwone asiyekuwa kuhendani kazi pfamodza nami, huyo kakuvarani-varani.
- ³¹Ndookomu nyakumwambiani kwamba muntu akihenda nabvise iḍeyonse, ambu akimutsola yuḍejwone, anaweza kuyatsijwa. Ela muntu akimukufuru Ruhu Mudheru nkawezi kuyatsijwa meshi.
- ³²Yuḍejwone aneneye chuuwo kizuka dzuu yangu mimi Mwana jwa Aḍamu anaweza kuyatsijwa. Ela muntu akimukufuru Ruhu Mudheru nkawezi kuyatsijwa huju huju lumwengu na haṭa lumwengu jwajokudzani.
- ³³Muhi unahambujwa na haya matunda wiyonavyaa. Muhi mwema unavyaa matunda mema, na muhi muzuka unavyaa matunda mazuka.
- ³⁴E nywinywi kivyazi cha nyoka! Au uzuka mwiwona, munaṭara kwamba munaweza kunena kintu chema kiḍechonse? Cha muntu echonanena kinayanga hiviḍe vya hu mojowe uivyo!
- ³⁵Muntu mwema ananena mambo mema yeyonayawana na ntaa ya wema wa mojowe. Na muntu muzuka ananena mambo mazuka yeyonayawana na ntaa ya uzuka wa mojowe.

³⁶Hachi nyakumwambiani, nsiku ya mwisio mudzayavya hesabu ya kula chuuwo kisicho maana muneneyecho.

³⁷Koro hivi vyyuwo mwivyonanena yeo, ndivyo vidzevyomuhendeza muonegwe kuwa wahachi ambu vidzevyomuhendeza muhukumigwe.”

³⁸Nsiku modza Mafarisayo wangine na waalimu wa Sharia wamwendea Yesu wamwamba, “Mwaalimu, hunatsaka uhuyange kihambwiizo cha kuyanga kwamba hu uwezowo uyawa kwa Muungu ḍugha.”

³⁹Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Wantu wazuka na wasiomumanya Muungu, ndiwo wa kwamba wandeetsaka niwayange kihambwiizo cha kuyanga kwamba niyawa kwa Muungu ḍugha. Ela siwayange kihambwiizo kiḁechonse lamuḁa hichi kihambwiizo cha nabii Yona.

⁴⁰Koro dza hiviḁe vya Yona akaiyevyo mahumboni mwa ḁungumi kwa nsiku ntahu, siku na musikahi, ndivyo vyangu mimi Mwana jwa Aḁamu nidzevyokaa mbeerani kwa nsiku ntahu, siku na musikahi.

⁴¹Nsiku ya hukumu idzefofika, wantu wa Ninawi wadzasumama wayavye ushaahiḁi kwamba wantu wa hizi hizi ngera ni watsovi. Koro wao wayasikiya maagu ya Yona na wapfyehuza mama. Na hapfa kuna muntu eye mukuu kumuchia haḁa Yona, ela nywinywi mudziza kumusikia na mupfyehuze mama.

⁴²Hiyo hiyo nsiku idzefofika, haḁa huyu malikia jwa nsi ya ḁanda ya nsini nae kadzawahukumu wantu wa hizi hizi ngera. Koro jeje kanuka na hangu Sheḁa, nsi iyo kuye na kuye, na kadzia kusikiya ukaro wa haju Sulemani. Na hapfa kuna muntu eye mukuu kumuchia haḁa haju Sulemani, ela nywinywi mwakudzizani kumusikia.”

⁴³Yesu kagija kunena kamba, “Mpepfo nzuka ipfonamuyawa muntu inazinga mbandani kulacha p̄fantu p̄fa kukaa, ela ntaipate.

⁴⁴ḁubva ikiona kwamba ntaikupata inakwamba, ‘Hachi nagala kukuḁe niyawiyeko.’ Ela ikigala inaona kwamba hapfaḁe ipfoikikaa ḁura, sasa ni pfahupfu, pfapfejwa na pfaelekanywa urembo.

⁴⁵ḁubva ikiona hivyo, inakwenda inalacha mpepfo nzuka zingine mfungahe ziizo nzuka zaiḁi kuichia iyo. Nazo zonse zinakudza zinaḁabva kukaa kuzimuni mwa huyuḁe muntu. Ndookomu huyo huyo muntu anawa muzuka kuchia hiviḁe evyokuwa ḁura. ḁasi hivi ndivyo vidzevyowahendekea hawa wantu wazuka wa hizi hizi ngera.”

⁴⁶Yesu epfoakinena ne ḁuḁa ya wantu amaale, mamajwe na wanduguzwe wewa wenda wasumama hapfaḁe nze na wekitsaka kunena nae.

⁴⁷ḁubva muntu mumodza kamwamba Yesu, “ḁwana, mamajo na wanduguzo wasumama hapfo nze wanatsaka kunena nawe.”

⁴⁸Ela Yesu kambukuya kamba, “Mama na wandugu zangu ni wa?”

⁴⁹Makisa kawaloṭa hawa wanafunḍiwe na kamba, “Mama na wandugu zangu ni hawa!

⁵⁰Koro yuḍejwonse eyenahenda miro ya Baba jwangu jwa yuwinguni, huyo ndiye mama, ndiye ndugu yangu na ndiye imbu ḍyangu.”

Matayo 13

¹Makisa iḍe nsiku, Yesu kanuka na hapfaḍe nyumbani kenda hukuḍe geri yeḍi ziwa kakaa chihako.

²Epfokaa karingwa ni tuṭa nkuu ya wantu, nae kaona kwamba heri anjie chomboni. Epfonjia kakaa chihako, na hawa wantu wasumama hapfaḍe geri yeḍi ziwa.

³Makisa kawasumwiiya mambo menji na menji kwa mainganyo. Kawamba, “Kwiwa na muntu mumodza endeye kushaṭani mbeju.

⁴Epfoakishaṭa, mbeju zingine zigwa njiani na ziḍigwa ni nsongo.

⁵Mbeju zingine zigwa maweni kusikokuwa na mutsanga mwinji, na zimea haraka.

⁶Ela kwa kwamba hi mitse ntaiwa na mizi yendeyeyo nsii, ipfobigwa ni dzuwa inyuuka ifwa.

⁷Zingine zigwa miwani na hi miwa nayo ikuya iishumpanya hi mimea na iiyaga.

⁸Ela mbeju zingine zigwa kuntu kwa mutsanga munono na zivyaa chima cha nseensee miyongo mihahu zaiḍi ya hiviḍe zishaṭijwevyo. Zingine zivyaa chima cha miyongo mihandahu ambu gana, zaiḍi ya hiviḍe zishaṭijwevyo.

⁹Ḍubva huyuḍe eye na masikio nasikiye!”

¹⁰Makisa hawa wanafunḍi wamwendea Yesu wamuuza wamwamba, “Ḍwana, kuṭi kula ukwakunenani na hawa wantu unakaa na kunena na mainganyo?”

¹¹Yesu kawambukuya kawamba, “Nywinywi muḍyaalijwa kuimanya siri ya Uhaju wa Mbinguni, ela wangine ntawakuḍyaalijwa.

¹²Koro huyuḍe eye na kintu na akikitumia, huyo anakwongezejwa zaiḍi na zaiḍi. Ela huyuḍe asiye na kintu, ḅasi haṭa hakaḍe kachuchu ekonako pia anakapfokwa.

¹³Ndiyo maana niyonanena nao na mainganyo kwa dzambo ḍya kwamba gula kuona wanaona, ela ntawahambuye kintu. Na kusikiiya wanasikiiya, ela ntawaimuke kintu.

¹⁴Ndookomu huḍe unabii wa Isaya unaṭimia kwao. Koro vyoregwa kwamba, ‘Munapfindiia na kupfindiia, ela ntamuṭoimuka kintu. Munachimiza na kuchimiza, ela ntamuṭoona kintu.

¹⁵Vitswa vyenu vihenda vyumu, na masikio yenu yahenda maziho. Na kuona ntamuone, koro mufinya. Ndookomu ntamusikiye, ntamuone, na wala

ntamuimuke kintu. Tambere si hivyo, mundeniperukia mimi, nami nindemupfonya.’

¹⁶Ela nywinywi muvodhyegwa muno, koro matso yenu yanaona, na masikio yenu yanasikia.

¹⁷Koro hachi nyakumwambiani, manabii wenji pfamodza na wantu wengine wachuuwo, waṭamani muno kuyaona haya haya mwiyoḱuonani nywinywi, ela ntawakuyaona. Waṭamani kuyasikia haya mwiyoḱusikiani nywinywi, ela ntawakuyasikia.”

¹⁸Yesu kagija kunena na hawa wanafundiwe kawamba, “Ḍubva nywinywi sikiiyani maana ya hiḍi inganyo ḍya huyu muntu endeye kushaṭani mbeju.

¹⁹Hiziḍe mbeju zigwiyezo njiani, ni dza hawaḍe wantu weonayasikiiya haya maagu ya Uhaju wa Mbinguni na wakatsayaimuka. Muzuka Shaṭani anakudza na kuwapfoka hiḍe mbeju ye chuuwo cha Muungu ishaṭijweyo myojoni mwao.

²⁰Hiziḍe mbeju zigwiyezo maweni, ni dza hawaḍe wantu weonakisikiiya hichi chuo cha Muungu na iyo saa wakachipfokea na tsekea muno.

²¹Ela kwa kwamba hichi chuuwo ntachikungora myojoni mwao, faro yao ntaiwe na nguvu. Wakipatwa ni maḍina kwa dzambo ḍye chuuwo, iyo saa wanaziyekeza faro zao.

²²Hiziḍe mbeju zigwiyezo miwani ni dza hawaḍe weonakisikiiya chuuwo cha Muungu, ela mirumiru za maisha na makulekule ya ujabva wa huju lumwengu vinawalinga na kukishumpanya hichi chuuwo. Ndookomu hichi chuuwo ntakivyae matunda yaḍeyonse myojoni mwao.

²³Na hiziḍe mbeju zigwiyezo kwiiko na mutsanga munono, ni dza hawaḍe wantu weonakisikiiya hichi chuuwo na wakachigija na moja mumodza. Maisha yao yanamuvyaiya Muungu matunda dza hiviḍe vya muhi wivyonyavyaa mumpaka ukaara gomba.”

²⁴Yesu kadza kawasumwiiya wantu inganyo ḍingine kamba, “Uhaju wa Mbinguni unaingana na muntu ashaṭiye mbeju nyema za nganu nkondeni mwakwe.

²⁵Ela huḍe sikuwe, kula muntu epfoakiyaa, kwenda nyabvajwe huḱuḱe nkondeni endeyeakishaṭa mbeju za pfaiya makisa akigonzowa.

²⁶Hi nganu ipfokuya haṭa ikiḱabva kuyavya masuke, hiḍi pfaiya naḍyo ḍiyawiya.

²⁷Hawa wahumisi wa huyuḍe mwenye hi nkonde wamwendea na wamuuza wamwamba, ‘Ḍwana, dzaambia akuḱe nkondeni ntahwiishaṭa nganu nyeema? Mani kuṭi e nkonde idzaa pfaiya ṭipu?’

²⁸Huyuḱe mwenye kawambukuya kawamba, ‘Hiḍyo pfaiya ḍinawa kwamba ḍishaṭwa ni nyabva.’ Nao wamuuza wamwamba, ‘Unatsaka hwende hukadiḱuye-kuye?’

²⁹Nae kawamba, ‘Moro ñiyatseni, koro munaweza kuñikuya-kuya pfamodza ne nganu.

³⁰Ishinu viyatseni vikuye pfamodza. Ngera ya mavuno idzefofika nawamba hawa wahenda kazi wañikuye-kuye hiñi pfaiya na wañifunge-funge malopa wañigibvile moho. Ela nawambia kwamba hi nganu waivune na wainingiziye chihaani.’ “

³¹Yesu kawasumwiiya inganyo ñingine kawamba, “Uhaju wa Mbinguni nauinganya na mbeju ya tsare imeeyeyo nkondeni.

³²Mbeju ya tsare ndiyo mbeju ndoño ya mwisu kahi ya mbeju zonse. Ela ikimea inawa muhi mukuu wa kwamba haña nyuni nao wanakudza na kudzielekanyia vitsanza humu mahambini.”

³³Yesu kawasumwiiya inganyo ñingine kawamba, “Uhaju wa Mbinguni nauinganya na hamira ya muke ahwaiyeyo akiikandia mukahe. Ingawa hu unga wiwa ni mwinji na mwinji, hi hamira injia-njia, na hu unga wonse ufura haña uhenda mukahe mukuu na mukuu.”

³⁴Ñubva haya haya mayongweezo yonse, Yesu kayawasumwiiya wantu na mainganyo. Na kula epfoakisumwiiya ñuña ya wantu, ekiwasumwiiya na mainganyo.

³⁵Hivi hivi viñimiza huñe unabii unenejweo ukyamba, “Nikwakuñaani kanwa kunena, nanena nao na mainganyo. Na nawaimusya mambo yawekejweyo dza ngadzi hangu kuumbwa kwa lumwengu.”

³⁶Makisa Yesu kanuka na hapña pfe ñuña ya wantu kanjia nyumbani. Hawa wanafunñiwe wamwendea wamwamba, “Ñwana, hwambie maana ya hiñi inganyo ñya pfaiya.”

³⁷Nae kawamba, “Huyu muntu endeye kushañani mbeju, ni dzami Mwana jwa Añamu.

³⁸Maana ya hi nkonde ni huju huju lumwengu. Hizi mbeju nyema ni hawañe wantu weo wa Uhaju wa Mbinguni. Na hiñi pfaiya ni hawañe weo wa Muzuka Shaañani.

³⁹Huyu nyabva endeyeakishaña mbeju za pfaiya, ni Shaañani. Hi ngera ya mavuno, maanaye ni mwisu wa lumwengu, na hawa wantu wa kuvuna ni malaika.

⁴⁰Dza vya pfaiya ñivyonakujwa-kujwa ñikaundukizwa na kutsomwa, ndivyo vidzeyowahendekeka wanabvise nsiku ya mwisu.

⁴¹Mimi Mwana jwa Añamu nidzawahuma malaika wangu wadzeowayavya wantu wazuka wonse kuyawa Uhajuni mwangu. Wadzawaundukiza wantu wonse weonangiza wenzao nabviseni, pfamodza na hawañe weonahenda mazuka,

⁴²na wadzawafaṭula mohoni. Huko huko hawa wantu wadzaiya na kurhigha magego.

⁴³Na hawaḁe weo wahachi, wadzayangaa dza hiḁi dzuwa Uhajuni mwa Baba jwao jwa yuwinguni. ḁubva huyuḁe awee na masikio nasikiye!”

⁴⁴Yesu kawasumwiiya inganyo ḁingine kawamba, “Uhaju wa Mbinguni uingana na nkandi ya thamani nkuu muno ifitsijweyo nkondeni, na ikyenda ikionegwa ni muntu. ḁubva kwa tsekea eyokuwa nayo, huyuḁe muntu kaifitsa kawii. Makisa kenda kaguza vyonse evyokuwa navyo, na kagala kenda kaiguya hiḁe nkonde ili hiḁe nkandi iwe yakwe.”

⁴⁵Yesu kagija kunena kamba, “Na kawii Uhaju wa Mbinguni nauinganya na muntu jwa guzi eyeakilacha lulu ya kuguya.

⁴⁶Nsiku modza kenda kaona lulu nyema muno iyoikiguzwa. ḁubva nae akidzaakiiona kenda kaguza vyonse evyokuwa navyo, na kenda kaiguya.”

⁴⁷Yesu kasumwiiya inganyo ḁingine kamba, “Na kawii Uhaju wa Mbinguni waa dza nyavu iyonagiswa madzini na ikagiza kula aina ya kitembe.

⁴⁸Ipfonadzaa, hawa walowa wanainuha wakaiyavya gubani. Wanakaa chihako wakaḁabva kutsana-tsana hivi visembe. Hivi visembe vyema vyema wanavihwaa wakavingiza vikapfuni, ela hiviḁe visivyo maana wanavihwaa wakavifaṭula.

⁴⁹ḁasi hivi hivi ndivyo vidzevyowa nsiku ya mwisu. Hawa malaika wadzawaṭanya wantu wahachi na wazuka.

⁵⁰Hawaḁe wazuka wadzafaṭulwa mohoni wadzekoiya na kurhigha magego.”

⁵¹Makisa Yesu kawauza hawa wanafunḁiwe kawamba, “Dze, avi vyonse nimusumwiiyevyo muviimuka?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Ee, huviimuka.”

⁵²Nae kawamba, “ḁasi kula aimanyiye hi Sharia na ayagijiyee haya mayongweezo dzuu ya Uhaju wa Mbinguni, anawa dza muntu ayaviye nkandiye ya kae na mpya na akizitumia pfamodza.”

⁵³Yesu epfokwisa kunena haya haya mainganyo kanuka na hukuḁe

⁵⁴kagala mudzini kwao na kenda kayongweeza humuḁe sunagogini. Wonse wamusikiiyeo wamaka muno haṭa waḁabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Ayu muntu ayu, hi hii mvidhyo eyonayo kaihwaa ku? Ambu amumpiye uwezo wa kuhenda haya haya mafara ya kumakisa ni ga?

⁵⁵Ae ntahukumumanya kwamba ni mwana jwa ayuḁe seremala? Dzaambia mamajwe si Maria? Awa wanduguzwe si aḁe Yakobo, Yusufu, Simioni na Yuḁa?

⁵⁶Na haṭa awa waimbuzwe, si wantu hwiwokuishini nao humu humu mudzini? Mani azi akili na umanyi mwinji na mwinji kavihwaa ku?”

⁵⁷Ndookomu ntavikuwatsakiza na wadziza kumuhikiza. Nae Yesu epfoona hivyo kawamba, “Hangu d̄ura nabii anahilwa kula p̄fantu, isipfokuwa mudzini kwao na balabalani kwao!”

⁵⁸Ndookomu kwa dzambo d̄ya kwamba hawa wantu ntawakumuhikiza, nae nkakuhenda mafara menji ya kumakisa.

Matayo 14

¹Hizihiziḁe ngera, haju Herode kapata maagu dzuu ya haya mambo makuu ya Yesu eyoakihenda.

²Dubva kanena na hawa wakuu weokuwa nsii yakwe kawamba, “Jibaḁi huyo anawa ni Yohana Muḁopya kafufuka kuyawa kwa wafu. Ndiyo maana anaweza kuhenda mafara ya kumakisa dzayohayo.”

³Herode kanena hivi kwa kwamba ewa kamugija Yohana Muḁopya na kamungiza gerenzeni ili aweze kumutsakiza mukaziwe. Huyu huyu mukaziwe eyeakihanigwa Herodia, d̄ura ewa ni muyamuwe, koro ewa mukaza Filipino, na hali Filipino na Herode wewa ni ndugu. Herode ewa kamuhwaa Herodia na hali Filipino ewa ka moja.

⁴Yohana epfoona hivi vya Herode ahendeyevo, ekikaa na kumwambia Herode kuḁwa kwamba ni matsowa kumuhwaa mukaza ndugujwe.

⁵Nae Herode ekitsaka kumuyaga Yohana, ela ekishooga kwamba kundejumuka fuḁyo, koro wantu wonse wehikiza kwamba Yohana ni nabii.

⁶Ela nsiku modza Herode epfoakihenda jila ya kukumbuka kuvyajwa kwakwe, mwanamuke jwa Herodia kavina urembo muno usoni ya hawa wageni wonse. Hivi vya huyu mwanamuke aviniyevo vimutsakiza Herode muno,

⁷haḁa kaḁya kiyapfo usoni ya hawa wageniwe kwamba anamuhenda huyu mwanamuke kiḁechonse adzechotsaka.

⁸Dubva kwa kwamba huyuḁe mwanamuke ewa kambijwa ni mamajwe hiviḁe vya kunena, kamwenda babajwe kamwamba, “Baaba, natsaka unimpe saambi hichi kitswa cha Yohana Muḁopya kikiwa chuureni!”

⁹Kudzasikia hivi, haju Herode kadziuḁi kwa hivi aneneyevo. Ela kwa kwamba ewa kamamuyapfia huyu mwanamuke usoni ya wageniwe, kaamuru kwamba mwanamukewe akipfegwe kitswa cha Yohana d̄ugha.

¹⁰Ndookomu Yohana kahunwa kitswa humuḁe gerenzeni,

¹¹na hiki kitswache kingizwa chuureni kipfiikijwa huyu mwanamuke. Huyu mwanamuke nae kachimupfiikia mamajwe.

¹²Makisa hawa wanafunḁi wa Yohana wenda wauhwa hu mwii wa Yohana wauzika, na wenda wavimusumwiiya Yesu.

- ¹³Yesu epfovisikia, kanuka na hapfaḁe, kanjia chomboni na kenda kuntu chiṭu, ili aweze kuwa jeje hekeṭu. Ela wantu wepfomanya hukude ekoakyenda wanuka na midzini mwao, na wamuhunikanyia na maguu.
- ¹⁴Yesu akwakwojekani kaona ṭuṭa nkuu na nkuu ya wantu. Na epfowaona, kawasikitikia muno na kanjia kupfonyani hawaḁe weokuwa wajwazi.
- ¹⁵Ipfofika mioro, hawa wanafunḁi wamwendea Yesu wamwamba, “Ḃwana, imaawa mioro muno na hapfa ni pfantu chiṭu. Wambe hawa wantu wende midzini wakadzigwiiye chakuḁya.”
- ¹⁶Yesu kawambukuya kawamba, “Ae ina haḁya ga ya kwamba wende wakadzilachie chakuḁya? Anywi ntamunawapfa?”
- ¹⁷Nao wamwambukuya wamwamba, “Aswi huna kintu ga? Hwivyonavyo vyonse ni mikahe mitsano na nswi mbii ṭu!”
- ¹⁸Yesu kawamba, “Viniyeheyeni hapfa.”
- ¹⁹Makisa kawaamuru hawa wantu wakae vihako hapfaḁe kitsangeni. Kisa Yesu kaihwaa hiḁe mikahe myotsano na hiziḁe nswi zombii. Kayowa mbinguni dzuu na kavivodhya. Makisa kaivunza-vunza hi mikahe na kaiwapfa hawa wanafunḁiwe pfamodza na hizi nswi, nao waviwagawiya hawa wantu.
- ²⁰Wonse waḁya haṭa wanjia kuviyowani na matso. Na hawa wanafunḁi wavitsowa-tsowa hivi viḁinku visaiyevyo na wadzaza vikapfu kumi na viwii.
- ²¹Hawaḁe waḁiyeo wewa hafufi wayume elefu nsano pfasipfo kuṭala wake na wana.
- ²²Makisa Yesu kawamba wanafunḁiwe wanjie chomboni wayongowe wavuke huḁoombe, huku jeje akiwa kuḁamanani ne ṭuṭa ya wantu.
- ²³Akisa kuḁamana nao, kapfaa murimani dzuu jeje hekeṭu akayombe. Haṭa kiza kipfonjia, Yesu amaale ewa ndiye jeje hekeṭu hukude murimani.
- ²⁴Ao wanafunḁiwe wewa wamafika kuye. Hichi chombo chao chikibigwa ni mawimbi makali muno, kwa kwamba kwikibiga vuṭo kali.
- ²⁵Hafufi na bworu ya magura, Yesu kawendea wanafunḁiwe akiwa kwenendani dzuu ya madzi.
- ²⁶Wakidzawakimuona kakwenendani dzuu ya madzi, wanjijwa ni oga na waḁabva kuḁaa madzwi, koro wechamba ni ruhu nzuka.
- ²⁷Ela iyo saa Yesu kanena nao kawamba, “Dzipfeni moja, ndimi, namutseshooga!”
- ²⁸Peṭero kamwamba Yesu, “Ḃwana, ikiwa kwamba ndiwe ḁugha, niamuru nami nyenende dzuu ya haya madzi nikudziye.”
- ²⁹Na Yesu kamwamba, “Nzoo!” ḁubva Peṭero kasuka na humuḁe chomboni na kaḁabva kwenenda dzuu ya haya madzi akimwendea Yesu.

³⁰Ela epfoona namuna ya hiḍi vuḵo ḍivyokuwa kali, Peḵero kanjiḵwa ni oga na kaḍabva kuzama. Iyo saa kaḅaa idzwi kuu kamba, “Ḃwana, nipfonya!”

³¹Na pfapfo Yesu kamupfiikia mukono kamugija na kamwamba, “E wewe wiye na faro ndoḍo! Kuḵi wiwa nkukuniserefaḵa?”

³²Ḃubva wepfonjia humuḍe chomboni ḵu, hiḍi vuḵo ḍinyamaa.

³³Makisa hawa wanafunḍi wamuvunzia nkui Yesu wamwamba, “Hakika wewe u Mwana jwa Muungu ḍugha.”

³⁴Yesu na wanafunḍiwe wavuka hiḍi ziwa wenda wojeka nsi ya Genezareti.

³⁵Hawa wantu wepfomuhambuya kwamba ni Yesu, waḍachasa maagu nsi yonse. Ndookomu wamuyehea wajwazi wao wonse weokuwa nao hiḍihiḍiḍe gaga ili awapfonye.

³⁶Na wamuyomba awaruhusu hawa wajwazi nangaa wauhore hu mutse wa hiḍi vwaziḍye ḵu, ili wapate kupfowa. Na wonse wamuhoreyeo wapfona.

Matayo 15

¹Makisa kudza Mafarisayo na waalimu wa Sharia kuyawa Yerusalemi wadziyeo kumukorofaḵa Yesu.

²Ḃubva wamuuzwa wamwamba, “Kuḵi awa wanafunḍiwo ntawakae na kuuḅa adha za wabibi zehu? Wakikaa kuḍyani ntawakae na kunawa kisharia dza ivyonamala!”

³Yesu kawambukuya kawamba, “Kuḵi nanywi munakaa na kuzivunza amuri za Muungu kwa dzambo ḍya kuuḅa maadha yenu?”

⁴Koro Muungu kamba, ‘Muhile babajo na mamajo.’ Na kawii kamba, ‘Yuḍejwonse amutsoleye ise ambu nina ni kuyagwa!’

⁵Ela nywinywi mwakuwayongweezani wantu kuwafaḵula wavyazi wao. Koro munakwamba muntu akimwamba ise ambu nina, ‘Nina kintu cha kukupfonya nacho, ela nikiweka nikiyavye dza nḵunu kwa Muungu,’ ḅasi nkanamala kuwahendea kiḍechonse kawii.

⁶Ndookomu kwa dzambo ḍya kuuḅa maadha yenu, mukihendeza hichi chuuwo cha Muungu kitsowa maana.

⁷E nywinywi mu wambiimbii ḵi! Nabii Isaya kanena hachi dzuu ya wantu dzanywi, epfoḵabiri akyamba,

⁸‘Hawa wantu hawa wananihila na miyomu ḵu, ela myojo yao yaa kuye nami.

⁹Kuniyomba kwao ntaku maana yaḍeyonse, koro wanayongweeza masharia yatungijweyo ni wanaaḍamu dza kwamba ndiyo hi Sharia ya Muungu.’ “

- ¹⁰Makisa Yesu kaihana hafufi hi tuta ya wantu. Wepfokwenda kawamba, “Nipfindiiyani urembo na muimuke niviyokunenani.
- ¹¹Hikiḍe cha muntu echonangiza kanwani sicho chichonamuhendeza kutsaawa mudheru usoni kwa Muungu. Ela hikiḍe chichonayawa kanwani mwakwe ndicho chichonamuhendeza kutsaawa mudheru.”
- ¹²Makisa hawa wanafunḍi wamwendea Yesu na wamuuza wamwamba, “Kumanya kwamba hiviḍe uneneyevyo kwanza viwangiza tsungu hawa Mafarisayo?”
- ¹³Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Kula muhi usioḱorwa ni Baba jwangu jwa mbinguni udzakujwa na miziye.
- ¹⁴Nywinywi wayatseni tu. Hangu ḍura ni wayongozi ntumbu matso. Na ntumbu matso akimugija yuroi ntumbu matso mwenziwe, wonse wanagwa simoni.”
- ¹⁵Kisa Peḱero kamwamba Yesu, “Ḑwana, hwambie maana ya hiḍi inganyo.”
- ¹⁶Yesu kambukuya kamba, “Koro haḱa nanywi ntamukuimuka kintu haḱa?”
- ¹⁷Ntamunaona haḱa kwamba, cha muntu echonaḍya kinanjia humboni makisa kinayawa kwa njia ya kwenda dhaka?
- ¹⁸Ela vyyuwo vizuka vizuka vinayawa mojoni mwa muntu. Na hivi ndivyo vivyonamuhendeza muntu kutsaawa mudheru usoni kwa Muungu.
- ¹⁹Koro kuzimuni mwa mojo wa muntu, ndimo kwimonayawa maḱaro mazuka mazuka yeyonamungiza muntu kunjia uḱarini, wivini, uyajini, rangani, kunenani nsuwe na kuneneani wangine mazuka.
- ²⁰Ḑasi, haya haya mambo ndiyo yeyonamuhendeza muntu kutsaawa mudheru usoni kwa Muungu. Ela kuḍya chakuḍya pfasipfo kunawa mikono, ntakumuhendeze muntu kutsaawa mudheru usoni kwa Muungu.”
- ²¹Makisa Yesu kanuka na Galilaya kenda ḍanda za midzi ya Turo na Sidoni.
- ²²Ḑubva Yesu kendejwa ni muke mumodza Mukanaani jwa hukuhukuḍe. Huyu muke kamuyomba Yesu kamwamba, “E Ḑwana, Yesu Mwana jwa Ḑauḍi, nakuyomba unifwiye ḱei. Koro nina mwanamuke wangu eye na mpepfo nzuka zizokumuhangaishani muno!”
- ²³Ela Yesu kadzinyamaza mya. Nkakumwambukuya chuuwo haḱa kimodza. Makisa hawa wanafunḍi wenda wamuyomba Yesu amugonzoze huyuḍe muke wakimwamba, “Ḑwana, mwambe agonzowe ḱi! Kakaiya kuhuuḱa-uḱa na nyuma na kuhubigia machara.”
- ²⁴Yesu kambukuya kamba, “Mimi nihumigwa kwa wantu wa kyeeti cha Waisiraeli weo dza mbuzi ziariyezo. Sikuhumigwa kwa wantu wangine.”

²⁵Ela huyude muke kamwendea kamuvunzia nkuhi na kamuyomba kawii kamwamba, “Bwana, e ado nigijija!”

²⁶Yesu kamwamba, “Si hachi kuhwaa chakudya cha wana ukifaṭuliye machughe.”

²⁷Ela huyu muke kamwamba, “Gula ndivyo Bwana, ela haṭa machughe nayo yanadya hu muharachao wiwonagwa kuyawa mezani kwa maḃwana zao.”

²⁸Ndookomu Yesu kamwamba, “E muke, hachi una faro nkuu muno! Dubva navikuhendekeye dza uyombeyevyo.” Na iyo saa mwanamukewe kapfowa.

²⁹Yesu kanuka na hukude na kauja danda ya ziwa dya Galilaya. Kenda kapfaa karimani dzuu na kaka chihako.

³⁰Dubva kendejwa ni tuṭa nkuu na nkuu ya wantu wamupfiikiyeo wantu weokuwa vihewi, ntumbu matso, wantu wahinamfiyeo, maḃuḃwi na wangine weokuwa na majwazi garagara. Wonse wenda wawaweka usoni kwa Yesu, nae kawapfonya wonse.

³¹Hawa wantu wamaka muno wakidzawakiona kwamba maḃuḃwi yakunenani, wahinamfiyeo wakupfonywani, vihewi wakwenendani, na ntumbu matso wakuonani! Ndookomu wamushada Muungu jwa Isiraeli.

³²Makisa Yesu kawahana hawa wanafundiwe kawamba, “Nyakuwaoneani ṭei muno hawa wantu hawa. Koro wesakukaa nami hapfa kwa nsiku ntahu sasa, na ntawa kiḃechonse cha kudya. Nami si hadya ya kuwagonzoza na nzaa zao watsekudzavurika njiani.”

³³Hawa wanafundi wamwambukuya wamwamba, “Huku huku yuwandani hwendapata ku, chakudya cha kuitosa hi hii tuṭa yonse ya wantu?”

³⁴Yesu kawauza kawamba, “Munamba anywi muna mikahe myengaa?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Huna mikahe mifungahe na nswi kachuchu.”

³⁵Dubva Yesu kawamba hawa wantu wakae chihako,

³⁶makisa kaihwa hi mikahe myofungahe nezi nswi, na kamuyaviza duda Muungu. Akisa kavivunza-vunza vidinku na kaviwapfa hawa wanafundiwe, nao wawagawiya hawa wantu.

³⁷Wantu wonse wadya haṭa wanjia kuviyowani. Hawa wanafundi watsowa-tsowa hivi vidinku vya mikahe na nswi visaiyevyo. Wadzaza vikapfu vifungahe.

³⁸Hawade wadiyeo wewa zaidi ya wayume elefu nee, pfasipfo kutala wake na wana.

³⁹Makisa Yesu kawagonzoza hawa wantu na kanjia chomboni kenda danda za Magadani.

Matayo 16

- ¹Nsiku modza Mafarisayo na Masaḍukayo wamwendea Yesu wakamuḍeme. Wamwamba awayange kihambwiizo cha kuyanga kwamba hu uwezowe uyawa kwa Muungu ḍugha.
- ²Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Ipfonafika mioro mukizona hizi mbingu zihenda zazi, munaṭabiri mukamba, ‘Keso hii nsi inayamuka urembo.’
- ³Na mukiyamuka magura mukizona hizi mbingu zinaza si, munaṭabiri mukamba, ‘Yeo hi nsi iyamuka viwi viwi.’ Nywinywi munaziyowa hizi mbingu na mukaṭabiri mambo yadzeyohendeka. Ela ntamuwezi kuhambuya hivi vihambwiizo vya hizi hizi ngera, haṭa ingawa mwakuvionani wazi wazi tswee!
- ⁴Wantu wazuka na wasiomumanya Muungu, ndiwo wa kwamba wandeetsaka niwayange kihambwiizo cha kuyanga kwamba niyawa kwa Muungu ḍugha. Ela siwayange kihambwiizo kiḍechonse lamuḍa hichi kihambwiizo cha nabii Yona.” Makisa Yesu kawayatsa kagonzowa.
- ⁵Baḍaye wepfovuka hujude yombe jungine jwa hiḍi ziwa, hawa wanafunḍi wakumbuka kwamba waarerwa kuwaryegha mikahe.
- ⁶Yesu kawamba, “Chimizani na mudziṭunze muno na hamira ya Mafarisayo na Masaḍukayo.”
- ⁷Epfonena hivi, hawa wanafunḍi waḍabva kuyowezanya wao na wao, na mwisu wamba, “Gafi kanena hivi kwa kwamba ntahukutsukuya mikahe.”
- ⁸Ela Yesu epfohambuya haya weyowakiṭara, kawamba, “E nywinywi muna faro ndodo ṭi! Kuṭi mwakuhangaikani kwamba ntamukutsukuya mikahe?”
- ⁹Munamba ntamunaimuka haṭa? Kumbukani hiḍe mikahe mitsano iisiyeyo wantu elefu nsano na kukihafa vikapfu vinji na vinji vya masaza.
- ¹⁰Na pia kumbukani na hiḍe mikahe mifungahe iisiyeyo wantu elefu nee na kukihafa vikapfu vinji na vinji vya masaza.
- ¹¹Amaale ntamunaimuka haṭa kwamba sikwakuneneani dzuu ya chakuḍya? Nichokumwambiani ni kwamba mudziṭunze na hamira ya Mafarisayo na Masaḍukayo!”
- ¹²Yesu epfonena hivi, ndipfo pfa hawa wanafunḍi wadzepfowakiimuka kwamba nkekinenea dzuu ya hamira ya kufurishia mikahe, ela ekinenea dzuu ya haya mayongweezo ya Mafarisayo na Masaḍukayo.
- ¹³Yesu epfofika hiḍe ḍanda iyo hafufi na mudzi wiwoukihanwa Kaisaria Filipi, kawauza wanafunḍiwe kawamba, “Wantu wanakaa na kwamba mimi Mwana jwa Aḍamu ni ga?”
- ¹⁴Nao wamwambukuya wamwamba, “Wangine wanakwamba u Yohana Muṭopya, wangine wanakwamba u nabii Eliya, wangine wanakwamba u nabii

Yeremia na wangine wanakwamba u mumodza jwa hawa manabii wangine wa kae.”

¹⁵Nae kawauza kawamba, “Ehe nanywi munakwamba mimi ni ga?”

¹⁶Simioni Peṭero kambukuya kamba, “Wewe ndiwe huyu Kiristo Mwana jwa Muungu eye moja.”

¹⁷Yesu kamwamba, “Kuvodhyegwa muno wewe Simioni mwana jwa Yona! Koro hiḍi hiḍi dzambo nkukudipfenwiiḵwa ni mwanaadamu yudejwone, ela kudipfenwiiḵwa ni Baba jwangu jwa yuwinguni.

¹⁸Nami nyakukwambiani Peṭero, wewe u mwamba. Na dzuu ya hu huu mwamba naḍimbaka tsanganiko ḍyangu na haṭa nguvu za kufwa ntazikudzaḍishinda.

¹⁹Nami nakupfa mfunguo za Uhaju wa Mbinguni. Ḍiḍeḍyonse udzeḍyofunga hapfa lumwenguni, haṭa mbinguni ḍinawa kwamba ḍifungwa. Na ḍiḍeḍyonse udzeḍyofunguya hapfa lumwenguni, haṭa mbinguni pia ḍinawa kwamba ḍifungujwa.”

²⁰Makisa Yesu kawaseresa wanafunḍiwe watsemwambia yudejwone kwamba jeje ndiye huyu Kiristo.

²¹Ḍubva hangu hapfo hapfo, Yesu kaḍabva kuwambia hawa wanafunḍiwe wazi wazi dzuu ya mambo yadzeyomuhendekea. Kawamba ni haḍi ende Yerusalemi adzekokuntiswa ḍina ni hawa wazee na wakohani wakuu pfamodza na waalimu wa Sharia. Kawamba kadzayagwa, ela nsiku ya hahu kadzafufujwa kuyawa kwa wafu.

²²Peṭero kamukuntia geri na kamukanya kamwamba, “Po, navichiye na kuye Ḑwana! Haya ntayawezi kukupata meshi!”

²³Ela Yesu kamuperukia Peṭero kamupfohosa kamwamba, “Ninukia hapfa Shaṭani we! Kwakunikaiyani machingama! Koro hayo wiyokunenani ni maṭaro ya kibenaadamu, si maṭaro ya kuyawa kwa Muungu!”

²⁴Makisa Yesu kanena na hawa wanafunḍi kawamba, “Yuḍejwone atsakiye kuniuḑa mimi ni haḍi aziyatse njiaze za kibenaadamu, autsukuye muhiwe wa mpatsa na aniuḑe.

²⁵Yuḍejwone atsakiye kuyapfonya maishaye ya hapfa lumwenguni, anadzitsovyo maisha ya kuunga na yuungo. Ela huyuḍe eye ṭayari kudzitsovyo maishaye ya hapfa lumwenguni kwa dzambo ḍyangu, huyo anapata maisha ya kuunga na yuungo.

²⁶Koro kunawa na faiḍa ga, kwa muntu kujupata lumwengu yuzima kisa atsowe maisha ya kuunga na yuungo? Ambu, ni kintu ga cha kwamba muntu anaweza kuyavya ili aweze kupata maisha ya kuunga na yuungo?

²⁷Mimi Mwana jwa Adamu nidzakudza na marembo ya Baba na malaikawe wonse. Na nidzamuhukumu kula muntu kuubana na mahendoye.

²⁸Ela hachi nyakumwambiani, wangine wenu wasumamiyeo hapfa ntawakudzafwa mumpaka wadzepfoniona mimi Mwana jwa Adamu nikwakudzani kutawala dza Haju.”

Matayo 17

¹Baada ya nsiku ntandahu, Yesu kamuhwaa Petero, Yakobo na Yohana ndugujwe Yakobo na kanuka nao wao heketu kapfaa nao murimani dzuu.

²Hali wakwakumuyowani, Yesu kaperuka shufa. Hu usowe udabva kuyangaa dza hidi dzuwa na haya mavwaziye yahenda meupe pee!

³Iyo saa kutupuka nabii Musa na Eliya na wadabva kunena nae.

⁴Dubva Petero kamwamba Yesu, “Bwana, ni urembo kwamba swiswi hupfo hapfa. Ikiwa kwamba kuona vyema nambaka mapaa mahahu. Modza dyako, modza dya Musa na modza dya Eliya.”

⁵Ela asidzakwisa kunena, kudza wingu dzeupe diwafinikiziyedyo. Makisa kuyawa idzwi na humu winguni dikyamba, “Huyu ni Mwanangu mutsakwa, nitsakizijwee nae muno. Musikiiyeni jeje.”

⁶Wepfosikia hidi idzwi, hawa wanafundi washooga muno haata wagwa mutsangani funama.

⁷Yesu kawendea kawahora kawamba, “Nukani, namutseshooga.”

⁸Na wepfokwira wamuona Yesu jeje heketu.

⁹Makisa wepfowakisuka na hapfate murimani, Yesu kawaamuru kawamba, “Haya muoneyeo ntamuruhusa ya kuyamusumwiiya yudejwone haata saa yangu mimi Mwana jwa Adamu nidzeyofufujwa kuyawa kwa wafu.”

¹⁰Hawa wanafundi wamuza wamwamba, “Bwana, mani kuti awa waalimu wa Sharia wanakaa na kwamba ni hadi nabii Eliya adze dura?”

¹¹Yesu kawambukuya kawamba, “Gula ni dughu kwamba ni hadi Eliya adze dura ili ayaelekanye mambo yonse.

¹²Ela nyakumwambiani kwamba Eliya kamakudza hangu iide, ela wantu ntawakumuhambuya kwamba ndiye. Na wamuhendea kula aina ya dzambo zuka dza watsakiyevyo. Dza vivyo, si haata kae haata nami Mwana jwa Adamu wajwakunikuntisa dina.”

¹³Ndookomu hawa wanafundi waimuka kwamba ekinena dzuu ya Yohana Mutopya.

- 14Dubva wepfosuka hukude nsi kwe tuta ya wantu iyoikiwainda, kunuka muntu mumodza na humude wantuni kenda kamuvunzia nkuhi Yesu na kamwamba,
- 15“Bwana, mufwiye tei huyu muurani wangu. Ana kifofu na chakumusumbuwani muno. Saa zonse anakaa na kugwa mohoni ambu madzini.
- 16Nimuyeha kwa hawa wanafundiwo ela ntawakuweza kumupfoza.”
- 17Yesu kawambukuya kawamba, “E nywinywi mu wantu munangikiyeo na musio faro ti! Amevihivi nagija kukaa nanywi na kumuitisia hata ari?” Kisa kawamba, “Haya muyeheni huyu muurani hapfa.”
- 18Dubva huyude muurani epfopfiikwa, Yesu kaibusa hi mpepfo nzuka iyoikimusumbuwa na imuyawa. Na hangu hihide saa huyude muurani kawa nka untu.
- 19Baadaye hawa wanafundi wamuuzwa Yesu geri wamwamba, “Bwana, kuti swiswi ntahukuweza kuiyavya hide mpepfo nzuka?”
- 20Yesu kawambukuya kawamba, “Ni kwa dzambo dya kwamba ntamwiiwa na faro ya kutosa. Koro hachi nyakumwambiani, hata tambere mundeewa na faro iyo ndodo sawa sawa na mbeju ya tsare, mundeweza kuwambia hu murima huu muwambe, ‘Kuka na hapfa wende hapfade!’ Nao undeekuka. Koro ntakundeewa na didedyonse dya kumushinda.”
- 22Wepfokuwa Galilaya amaale, nsiku modza Yesu kawamba wanafundiwe, “Mimi Mwana jwa Adamu nidzangizwa mikononi mwa wantu
- 23wadzeoniyaga. Ela nsiku ya hahu nafufuka kuyawa kwa wafu.” Epfowambia hivi, hawa wanafundi wanjijwa ni ngiru muno.
- 24Yesu na wanafundiwe wepfofika mudzi wa Kaperinaumi, hawa wantu weonahwaa kuwa kwa dzambo dya Hekalu wamwendea Petro wamuuzwa wamwamba, “Ayu mwaalimu jwenu nkakae na kuipfa kuwa dya Hekalu hata?”
- 25Petro kawambukuya kawamba, “Anakaa na kuipfa.” Makisa kanjia humude nyumbani ili ende akavimwambie Yesu. Ela asidzapata kuvimwambia, Yesu kamuuza kamwamba, “Nimpa mataro Simioni: Dze, mahaju wanakaa na kuwaipfisa kuwa wanansi wao, ambu wanakaa na kuipfisa wageni weo kukaani humu nsini mwao?”
- 26Petro kambukuya kamba, “Wanakaa na kuwaipfisa wageni.” Yesu kamba, “Ndookomu ni kunena kwamba hawa wanansi waa huru kutsaipfa!
- 27Ela kwa kwamba ntahu hadya ya kuwaudhi, enda hukude ziwani ukagise loo. Nswi ya dura udzeyogiza ibaze kanwa na unaona kurubembe modza. Dihwae wende ukaipe kuwa dyako na dyangu.”

Matayo 18

- ¹Hihiiḁe ngera, wanafunḁi wa Yesu wamwendea na wamuuzā wamwamba, “Ḃwana, kahi yehu, adzeewa mukuu jwa mwiso Uhajuni mwa Mbingu ni ga?”
- ²Yesu kahana mwana mumodza na kamuweka kahi yao,
- ³na kanena nao kawamba, “Hachi nyakumwambiani, ntamuwezi kuunjia Uhaju wa Mbingu, musidzaperuka muwe dza vyana vichuchu.
- ⁴Yuḁejwonse eyenadzisusya nsii dza mwana kachuchu, huyo anawa mukuu Uhajuni mwa Mbingu.
- ⁵Na yuḁejwonse adzemupfokea mwana kachuchu dza huyu kwa dzambo ḁyangu, huyo kanipfokea mimi.
- ⁶Ela yuḁejwonse adzeemugisa nabviseni mumodza jwa hawa weo dza wana vichuchu wanihikiziyeo, huyo anamala kufungwa iwe ḁya kupaazia oḁini na afaḁulwe ḁaharini.
- ⁷Wadzawa na ḁina iyodze hawaḁe weonangiza wenzao nabviseni. Gula maḁemo ni haḁi yadze, ela huyuḁe eyenangiza wantu maḁemoni kadzakunta ḁina nkuu muno!
- ⁸Ḃubva ikiwa kwamba mukonowo ambu kuguuḁyo ḁinakungiza nabviseni, ḁikente uḁifaḁule. Koro ni heri kupata maisha ya kuunga na yuungo ukiwa na mukono mumodza ambu ukiwa na kirema, kuliko kuwa na mikono miwii ambu maguu mawii, makisa ufaḁulwe mohoni.
- ⁹Na ikiwa kwamba dzitsodḁyo ḁinakungiza nabviseni, ḁikuye uḁifaḁule. Koro ni heri kupata maisha ya kuunga na yuungo ukiwa nsongo, kuliko kuwa na matso yako mawii kisa ufaḁulwe mohoni.
- ¹⁰Ḃubva manyani mutsebalifa haḁa mumodza jwa hawa hawa wantu wanihikiziyeo, weo dza wana vichuchu. Koro hachi nyakumwambiani, hawa malaika wao saa zonse waa usoni pfa Baba jwangu jwa mbinguni.”
- ¹²Yesu kawauza hawa wanafunḁiwe kawamba, “Ikiwa kwamba muntu ana mbuzi gana, na mbuzi modza yaara maisoni, anahendadze? Nkaaziyatsa aziḁe mbuzi miyongo kenda na kenda kukuḁe maisoni na anaḁabva kuilacha aiḁe mbuzi modza yaarieyo?
- ¹³Na hachi nyakumwambiani, adzepfoiona anawa na tsekea nkuu kwa dzambo ḁya hiyo hiyo mbuzi modza yaarieyo, kuliko hizḁe mbuzi miyongo kenda na kenda zisizokwaara.
- ¹⁴Dza vivyo, Baba jwenu jwa mbinguni nkanatsaka haḁa mumodza jwa hawa weo dza wana vichuchu hawa aare.”
- ¹⁵Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Ikiwa kwamba muhikiza mwenziwo kakutsoweā, mwendeye sirini ukamwambiye hiḁi tsowa ahendeyedḁyo. Ikiwa kwamba kakusikia na kagwa matsowa, ḁasi unawa kwamba kumuudzya njiani.

- 16**Ela ikiwa kwamba kadziza kukusikia, hwaā muntu mumodza ambu wawii wende ukanene nae kawii, ili kula udzechonena kiwe kwamba kina mashaahiḁi wawii ambu wahahu.
- 17**Ikiwa kwamba amaale kadziza kusikia, enda ukamusiḁi tsanganikoni. Na akidziza kuḁisikia hiḁi tsanganiko, ḁasi muntu dzae muhwaeni dza mulumwengu ambu haḁa dza muhwaā kuwa.
- 18**Hachi nyakumwambiani, ḁiḁeḁyonse mudzeḁyoḁifunga hapfa lumwenguni ḁinawa kwamba ḁifungwa haḁa mbinguni. Na ḁiḁeḁyonse mudzeḁyoḁifunguya hapfa lumwenguni ḁinawa kwamba ḁifungujwa haḁa mbinguni.
- 19**Na kawii nyakumwambiani kwamba, haḁa mukiwa wawii na mukihuna kuyombea dzambo ḁiḁeḁyonse, Baba jwangu jwa mbinguni anamuhendea.
- 20**Koro mwipfonatsanganika wawii ambu wahahu kwa sari ḁyangu, nami nawa pfamodza nanywi.”
- 21**Makisa Peḁero kamwendea Yesu kamuuzā kamwamba, “Ḃwana, ndugu yangu akinitsowea, namala kumuyatsia myeedha myengaa? Akinitsowea myeedha mifungahe, nami ni kumuyatsia myeedha mifungahe?”
- 22**Yesu kamwambukuya kamwamba, “Si myeedha mifungahe ḁu! Ela ni umuyatsie haḁa myeedha miyongo mifungahe myeedha mifungahe.
- 23**Ninena hivi kwa kwamba Uhaju wa Mbinguni uingana na haju mumodza eyeakitsaka kuhenda hesaḁu ya haya marando eyoakiwaḁai hawa wahumisiwe.
- 24**Ḃubva epfoakihenda hivi, kadzakayehejwa muhumisijwe mumodza eyeakimuḁai mamilioni ya fwedha.
- 25**Kwa kwamba hiḁiḁe rando ḁiwa ni kuu muno, huyuḁe muhumisi nkakuweza kuḁiipfa. Ḃubva huyuḁe haju kayavya amuri kwamba huyuḁe muhumisi aguzwe jeje, mukaziwe, wanawe na vyonse evyokuwa navyo, ili kwamba hizi fwedha ziweze kuipfia hiḁi rando.
- 26**Ela huyuḁe muhumisi kamugwiya maguuni huyuḁe haju na kamuyomba kamwamba, ‘Ḃwana, e aḁo nakuyomba uniiḁisiye amaale. Hachi nazikuipfa zonse!’
- 27**Huyu haju kamufwiya ḁei huyuḁe muhumisi na kamuyatsia hiḁi rando ḁyonse eḁyokuwa naḁyo, na kamwamba ende zakwe.
- 28**Huyuḁe muhumisi nae ekiḁai muhumisi mwenziwe fwedha kachuchu. Ḃubva epfoyawa na hapfaḁe pfa huyu haju, kenda kaḁongana na huyuḁe mwenziwe eyeakimuḁai. Akidza akiḁongana nae kamugija hiḁi gororo na kanjia kumuḁani na kumwamba, ‘Natsaka uḁiniipfe hiḁi rando ḁyangu saambi!’

²⁹Huyude muntu kadzigisa maguuni pfa huyude muhumisi na kamuyomba kamwamba, 'E ado ndugu yangu, nakuyomba uniitisiye kachuchu tu, nadikuipfa hidi rando dyonse!'

³⁰Ela huyude muhumisi nkakumufwiya tei haṭa kachuchu. Ishinu kaamuru kwamba afungwe gerenani haṭa adzefokwisa kuḍiipfa hidi rando dyo.

³¹Hawade wahumisi wangine wepfovisia hivi, wasikia viwi muno na wenda wavimusumwiiya huyu haju hidi vyonse vichiiyevyo-chiiyevyo.

³²Huyu haju kamuhana kawii huyude muhumisi na kamwamba, 'Yani katsi wewe u muhumisi muzuka dzevihivi? Kuniyomba nikuyatsiye, nami nikuyatsia hidi rando dyako dyonse widyokuwa nadyo.

³³Ela katsi wewe haṭa tei kachuchu nku kintu! Kuṭi nkukumuyatsia huyu mwenziwo dza hidi nikuyatsiiyevyo hidi rando kuu na kuu widyokuwa nadyo?'

³⁴Dubva huyude haju kareja muno na kaamuru kwamba huyude muhumisi afungwe gerenani haṭa adzefokwisa kuḍiipfa hidi rando dyonse edyokuwa nadyo.

³⁵Ndookomu nyakumwambiani kwamba, mukitsayatsiana nywinywi kwa nywinywi na myojo yenu yonse, Baba jwangu jwa yuwinguni anamuhenda dzevihivi."

Matayo 19

¹Yesu epfokwisa kunena hivi, kanuka na dyimbo dya Galilaya kenda haṭa dyimbo dya Yudaya, yombe jwa danda ya mbo ya tsana ya Yoroḍani.

²Hukude, tuṭa nkuu ya wantu ikimuuba, nae kawapfoza hawade weokuwa wajwazi.

³Mafarisayo wangine wamwendea na wekitsaka kumulevya Yesu na swali. Wamuza wamwamba, "Ḑwana, ai Sharia ya Musa inamuruhusu muntu kumuyatsa mukaziwe kwa saḥabu idyonse?"

⁴Yesu kawambukuya kawamba, "Aya matsoro munamba ntamudzayasoma haṭa? Yamba, 'Ḑabvu Muungu kaumba muke na muyume.'

⁵Na yamba, 'Ndiyo maana muntu anamuyatsa ise na nina, anaungana na mukaziwe, nao wowii wanawa mwii mumodza.'

⁶Ndookomu si wawii kawii, ela ni mwii mumodza. Dubva hidi cha Muungu aunganyiecho, mwanaadamu natsekitanya."

⁷Hawa Mafarisayo wamuza wamwamba, "Mani kuṭi Musa kanena kwamba muntu akitsaka kumuyatsa mukaziwe ni amumpe haṭi ya kuyanga kwamba kamuyatsa, makisa amuyatse?"

⁸Yesu kawambukuya kawamba, “Musa kanena hivyo hivyo kwa dzambo dya vitswa vyenu vyumu. Ela hiyo iwa siyo miro ya Muungu hangu dabvu.

⁹Hachi nyakumwambiani kwamba, yudejwone amuyatsiyee mukaziwe kwa tsowa dingingine didedyonse, isipfokuwa kwa tsowa dya kumugija na muyume yungine, kisa akihwaa muke yungine, huyo anawa kanjia rangani.”

¹⁰Hawa wanafundi wamba, “Dubva ikiwa kwamba nivyohivyo, mani si heri kutsahwaa muke?”

¹¹Na Yesu kawambukuya kawamba, “Gula hivyo si kula muntu kwamba anaweza kuvikuḅali, lamuda hawaḅe wa Muungu awatsaniyeo.

¹²Koro wangine wadyaalijwa kutsahwaa wake hangu kuvyajwani kwao, na wangine wahendezwa kutsahwaa wake kwa dzambo dya kwamba watumwa ni wanaadamu. Na pia wangine wanadzitsania wao wenye kutsahwaa wake kwa dzambo dya kumuhumikia Muungu urembo. Dubva huyude atsakiye kuvikuḅali hivi hivi, navikuḅali.”

¹³Yesu kadza kayehejwa wana vichuchu awapfaze mikono na awayombeye. Ela hawa wanafundiwe wawavingira hawaḅe wawayeheyeeo.

¹⁴Ela Yesu kawamba, “Wayatseni hao wana wadze kwangu. Namutsewavingira, koro Uhaju wa Mbinguni mbwa wantu weo dzao.”

¹⁵Makisa kawapfaza mikono kawayombea na kagonzowa.

¹⁶Nsiku modza kwenda muntu kwa Yesu na kamuuzwa kamwamba, “Mwaalimu, inanimala nihende dzambo dzema ga, ili niweze kuwa na maisha ya kuunga na yuungo?”

¹⁷Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kuḅi kwakuniuzani dzuu ya dzambo dzema dya kuhenda? Muungu jeje heketu ndiye mwema. Ela ukitsaka kuwa na maisha ya kuunga na yuungo, ni haḅi uziube hizi amuri.”

¹⁸Huyude muntu kamuuzwa Yesu kamwamba, “Amuri zi?” Na Yesu kamwamba, “Hizi amuri zyambiyeezo, ‘Nkudzoyage, nkudzonzije rangani, nkudzokwiwe, nkudzomuneneye mwenziwo nsuwe,

¹⁹muhile babajo na mamajo, mutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye.’ “

²⁰Huyude muntu kamba, “Hizo hizo amuri niziḅimiza zonse. Kuna chingine cha kwamba nihende?”

²¹Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ukitsaka kuwa muhachi usoni kwa Muungu enda ukaguze vyonse wivyonavyo, makisa hizi fwedha ukaziwapfe masikini, nawe unawa kwamba kudziwekea nkandi mbinguni. Ukisa kuhenda hivi, dubva nzoo uniube.”

²²Ela huyude muntu epfosikia hivi, kanjijwa ni ngiru na kagonzowa, koro ewa ni jabva muno.

²³Makisa Yesu kanena na hawa wanafundiwe kawamba, “Hachi nyakumwambiani, ni vyumu muno kwa muntu jabva kuunjia Uhaju wa Mbinguni!

²⁴Nyakumwambiani kawii. Ni vivodho muno kwa ngamia kuchia na kwa anga dya lilima, kuliko kwa muntu jabva kuunjia Uhaju wa Muungu.”

²⁵Hawa wanafundi wepfosikia hivi, wamaka muno na wauza wamba, “Dubva ikiwa kwamba ni dzevihivi mani ni ga jwa kupfona?”

²⁶Yesu kawadea gu makisa kawamba, “Gula ukiyowa na matso ya kiwanaadamu, hivi hivi ntaviwezekane meshi. Ela kwa Muungu ntaku disidyowezezana.”

²⁷Petero kamuuza kamwamba, “Bwana, swiswi huyatsa vyonse hukuuba wewe. Dubva hunapata kintu ga?”

²⁸Yesu kambukuya kamba, “Hachi nyakumwambiani, hi ngera mpya idzefofika, yani ngera yangu mimi Mwana jwa Adamu nidzeyokaa kitini mwa Uhaju, basi nywinywi mwiwo wanafundi wangu mudzaka viti kumi na viwii vya kihaju, mukihukumu vyeeti kumi na viwii vya Waisiraeli.

²⁹Na kula amuyatsiye ise na nina ambu wanduguzwe, wanawe, madzumbaye ambu haata makondeye kwa dzambo dyangu, huyo anapfokea myeedha gana zaidi na anapata maisha ya kuunga na yuungo.

³⁰Ela wenji wa hawade weo wa dura yeo, wadzawa wa mwisio. Na wenji wa hawade weo wa mwisio yeo, wadzawa wa dura.”

Matayo 20

¹Makisa Yesu kagija kunena na hawa wanafundiwe kawamba, “Uhaju wa Mbinguni waa dza mwenye nkonde arookeye magura kwendalacha wantu wa kwendahenda kazi nkondeni mwakwe mwa mizabibu.

²Epfowapata, kakubaliana nao kwamba anawaipfa chima cha mushahara wa kibaruwa kwa nsiku modza, makisa kawapfiika nkondeni.

³Zipfofika chima cha saa ntahu za magura kenda kawii hukude sokoni, na kaona wantu wadzikaiyeo basi bila kazi ideyonse.

⁴Nae kawamba wende hukude nkondeni wakahende kazi, kisa anawaipfa chima kidechonse adzechoona kwamba ni sawa. Dubva hawade wantu wakubali na wenda hukude nkondeni.

⁵Ipfofika saa ntandahu za musikahi na saa kenda, kenda kahenda dza vivide vya magura.

⁶Haata ipfofika saa kumi na modza za mioro kenda kawii hukude sokoni na kaona wantu wangine wadzikaiyeo basi bila kazi ideyonse. Kawauza kawamba, ‘Kuti nywinywi mudzikaiya tu musikahi muzima bila kazi ideyonse?’

⁷Nao wamwambukuya wamwamba, 'Ntahudzapata kibaruwa cha kuhenda.' Huyude muntu kawamba, 'Basi endani hukude nkondeni kwangu mukahende kazi pfamodza na hawade wangine.'

⁸Miro ipfofika, huyude mwenye hi nkonde kanena na huyu musumamizi jwakwe kamwamba, 'Wahane hawa wahenda kazi na uwaipfe wonse. Dabva na hawade wadziyeo mwiso, wise na hawade wadziyeo dura.'

⁹Hawade wahenda kazi weokudza miro ya saa kumi na modza wepfokudza, waipfigwa tubvo dyao dya nsiku nzima.

¹⁰Dubva hawade wadziyeo dura wewa watara kwamba wao wanaipfigwa tubvo kuu zaidi. Ela nao pia waipfigwa da na hawade wangine.

¹¹Wakidzawakiipfigwa wanjia kumu wawakiani huyu mwenye hi nkonde

¹²wamwamba, 'Hawade wantu hawade wahenda kazi kwa saa modza tu, ela kuwaipfa da naswi. Na hali swiswi dzuwa dya mwangango dihwisa kuhenda kazi musikahi muzima!'

¹³Huyude muntu kamwambukuya mumodza jawo kamwamba, 'Ndugu, mimi nimuhendea uzuka ga? Dzaambia ami nanywi, ntahukuimukana kwamba nimuipfe tubvo dya kuhenda kazi kwa nsiku nzima?

¹⁴Na ikiwa kwamba huimukana hivyo hivyo, dubva nkawahaa edi tubvodyo wende? Nihuna mimi mwenye kwamba hawa viharuwa wadziyeo mwiso niwaipfe da nawe.

¹⁵Munamba ami si hachi ya kuhenda avide nitsakiyevyo na hali ezi fwedha nzangu? Ambu kwakuonani wivu kwamba nina moja mwema?" "

¹⁶Makisa Yesu kamba, "Ndookomu jwa dura anawa jwa mwiso, na jwa mwiso anawa jwa dura."

¹⁷Yesu kanuka na wanafundiwe kwenda Yerusalemi. Wepfokuwa njiani kawakuntia geri hawa wanafundiwe kumi na wawii kawamba,

¹⁸"Tasikiani, humaawa kwendani Yerusalemi. Hukuhukude, mimi Mwana jwa Adamu nidzadawanywa kwa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia, nao wadzanihakumu kuyagwa.

¹⁹Makisa wadzaningiza mikononi mwa wantu wa vyeeti vingine nao wadzanibaladhaya, wanibige na malucha na wanipfatsike. Ela nsiku ya hahu nidzafufuka kuyawa kwa wafu."

²⁰Baada ya hayo, mukaza Zebedayo kawahaa hawa wanawe, yani Yakobo na Yohana, kenda nao kwa Yesu. Epfokwenda kamuvunzia nkuhi Yesu na kamuyomba amuhendeye dzambo modza.

²¹Yesu kamuza kamwamba, "Unatsaka nikuhendeye kintu ga?" Na huyude muke kamwamba, "Bwana, nakuyomba uwapfe hawa wanangu wowii hawa, kudzakaa

kuntu kwa hila nkuu Uhajuni mwako. Mumodza akukae mukono kuyume na yungine akukae mukono tsonso.”

²²Yesu kambukuya kamba, “Nywinywi ntamudzi mwichokuyombani! Munaweza kukinwa e chikombe changu nidzechonwa?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Bwana, hunaweza.”

²³Nae Yesu kawamba, “Gula kukinwa hichi chikombe nidzechonwa, munakinwa dughu. Ela si dzuu yangu kupanga kwamba ni ga jwa kunikaa mukono kuyume ambu mukono tsonso. Koro hizo ni sehemu zidzezokaa hawaḁe wa Baba atsaniyeo kwamba wazikae.”

²⁴Dubva hawaḁe wanafunḁi wangine kumi wepfosikia hiviḁe vya hawaḁe ndugu wowii wahendeyevyo, wawarejea.

²⁵Ela Yesu kawahana wonse pfamodza na kawamba, “Dza mumanyiyevyo, waḁawala wa kilumwengu wanakaa na kuwaḁawala wantu wao kinguvu-nguvu. Na wakuu wao wanakaa na kuwakaiya chihako.

²⁶Ela kwenu naitseewa dza hivyo. Yuḁejwonse atsakiye kuwa mukuu kahi yenu ni haḁi awe muhumisi.

²⁷Na yuḁejwonse atsakiye kuwa mukuu jwa mwisu ni haḁi awe dza muhumwa kahi yenu.

²⁸Koro haḁa nami mimi Mwana jwa Aḁamu sikudzia kuhumikijwa, ela nidza dza muhumisi. Na pia nidzia kuyayavya maisha yangu yawe mupfonyo wa wenji.”

²⁹Yesu na wanafunḁiwe wepfoyawa mudzi wa Yeriko, tuḁa nkuu na nkuu ya wantu ikiwauḁa.

³⁰Kwiwa na ntumbu matso wawii weokaa geri ye njia ya Yesu eyoakichiiya. Dubva hawa ntumbu matso wepfosikia kwamba Yesu kakuchiani, waḁabva kuḁaa madzwi wakyamba, “E Yesu Mwana jwa Daḁi hufwiye ḁei!”

³¹Hawa wantu wawapfohosa wawamba wayatse chara. Ela hawa ntumbu matso wongeza kuḁaa madzwi wakyamba, “E Bwana, Mwana jwa Daḁi hufwiye ḁei!”

³²Yesu kasumama na kawahana kawamba, “Munatsaka nimuhendeye kintu ga?”

³³Nao wamwambukuya wamwamba, “Bwana, hunatsaka kuona.”

³⁴Yesu kawafwiya ḁei muno. Kawahora haya matso yao, na pfapfo waḁabva kuona kawii, nao wamuuḁa Yesu.

Matayo 21

¹Yesu na wanafunḁiwe wepfowakyenda Yerusalemi, wafika mudzi wa Betifage wiwo Murima wa mihi ya Mizeituni. Hu huu mudzi ntawiiwa kuye na Yerusalemi. Yesu kahuma wanafunḁiwe wawii usoni kawamba,

- ²“Endani huḁe mudzi wiwo usoni yenu. Mukwakuunjiani tu, munaona hare na mwanawe. Hiḁi hare ḁinawa kwamba ḁifungwa. ḁifunguyeni muḁihwae na mwanawe muḁiyehe.
- ³Na yuḁejwonse adzeyemuza mwambeni, ‘Ḃwana ana shuuli nayo, kisa anayagalicha saambi.’ Nae pfapfo anamuyatsa muyahwae.”
- ⁴Hivi hivi vihendeka ili hikide chuuwo kinenejwecho ni nabii mumodza kitimiye. Huyu nabii ewa kamba,
- ⁵“Nenani na wantu wa Sayuni muwambe, ‘Nywinywi wantu wa Sayuni, Tayowani, huyu haju jwenu kakudzani. Jeje ni mumpowe muno. Kapfaa dzuu ya hare. Yani, kakudzani na hare na mwanawe.’ “
- ⁶Dubva hawa wanafundi wenda na wahenda dza vivide vya Yesu awambiiyevyo.
- ⁷Wenda waḁihwaa hiḁi hare na mwanawe waḁiyeha kwa Yesu. Makisa hawa wanafundi wazihwaa hizi nkanzu zao wazihandika dzuu ya haya mahare, na Yesu kapfaa na waḁabva kwenda.
- ⁸Wantu wenji wahandika nkanzu zao mutsangani, na wangine wakenta makinza ya mintende na wayahandika mutsangani, ili hiḁi hare ḁitseranga mutsanga.
- ⁹Hi tuḁa iyokuwa usoni pfamodza na hide iyokuwa nyuma, wenda na kuḁaa madzwi wakyamba, “E Mwana jwa ḁauḁi napfegwe shaḁu! Jeje awee kudzani kwa sari ḁya Ḃwana kavodhyegwa! Hakika Ḃwana Muungu awee dzuu napfegwe shaḁu!”
- ¹⁰Yesu epfoakinjia Yerusalemi, mudzi wonse unjia sukuso. Wantu waḁabva kuuzana wakyamba, “Munamba huyu huyu muntu ni ga?”
- ¹¹Ndookomu wangine weokuwa humuḁe mwe tuḁa wawamba, “Huyu ni nabii Yesu jwa kuyawa mudzi wa Nazareti, wiwo ḁyimbo ḁya Galilaya.”
- ¹²Baḁaye, Yesu kenda kanjia humuḁe Hekaluni na kaḁabva kuwaḁaramisa na kuwayavya waguzi na waguya vija weokuwa humuḁe kuzimu. Kazivenuya-venuya hizi meza za hawa wakoranya fwedha, na kavigisa-gisa hivi viti vya hawa weowakiguzi ndiwa.
- ¹³Kawamba, “Vyoregwa kwamba, ‘Nyumba yangu inawa nyumba ya mayombo.’ Ela nywinywi muihendezza mpango ya wadhara!”
- ¹⁴Wantu weokuwa ntumbu matso na vihewi wamwendea Yesu humuḁe Hekaluni, nae kawapfoza.
- ¹⁵Ela hawa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia wepfoona haya mambo ya mafara ya Yesu ahendeeyo, na wepfowasikia hawa wana weowakibaa madzwi humuḁe Hekaluni wakyamba, “E huyu huyu Mwana jwa ḁauḁi napfegwe shaḁu,” wareja muno.

16Wamuuza Yesu wamwamba, “Avi vya awa wana wevyokunenani kwakuvisikiani?” Yesu kawambukuya kawamba, “Nyakuvisikiani.” Makisa kawauza kawamba, “Munamba ntamudzasoma haṭa apfaḍe pfa haya matsoro yaneneyepfo yakyamba, ‘Kuwahendeza wana na haṭa vilelehea vikushaḍe na manwa yao.’”

17Makisa Yesu kanuka kenda mudzi wa Betania endeekoakiyaa huhuḍe siku.

18Magurani yakwe, Yesu epfoakigala Yerusalemi ekisikia nzaa.

19Kaona muhi wa mutini wiwokuwa geri ye njia, ḍubva kawendea hafufi akayowe kwamba anaweza kupata matunda yaḍeyonse. Ela epfoufika nkakuona kintu, ishinu kaona magomba mahupfu. Ndookomu Yesu kawamba hu mutini, “Silani utsevyya tunda haṭa modza kawii!” Na pfapfo huḍe mutini unyuuka.

20Hawa wanafunḍi wepfoona hivi wamaka muno haṭa wauza wamba, “Hu huu mutini unyuuka harakadze?”

21Yesu kawambukuya kawamba, “Hachi nyakumwambiani, mukiwa na faro na mukitsaawa na kajela iḍeyonse, ntamunaweza kuhenda dza haya yahendekeeyo kwa hu mutini ṭu, ela haṭa mukiwambia hu murima huu, ‘Kuka wende ukagwe ḅaharini.’ Vinahendeka.

22Ndookomu mukiwa na faro, mukiyomba ḍiḍeḍyonse, Muungu anaḍimuhendea.”

23Yesu kenda kanjia humuḍe Hekaluni kawii na kaḍabva kuyongweeza. Hawa wakohani wakuu na wazee wangine wamwendea na wamuuza wamwamba, “Aya mambo wiyokuhendani, kwakuyahendani na mamulaka ya ga? Na akupfiye wewe hayo hayo mamulaka ni ga?”

24Yesu kawambukuya kawamba, “Nami natsaka kumuza swali. Mukinyambukuya nami namwambia kwamba haya haya mambo nyakuyahendani na mamulaka ya ga.

25Haya ṭanyambiani, amumpiye Yohana mamulaka ya kuṭopya wantu ni ga? Ni Muungu ambu ni wanaaḍamu?” Hawaḍe wantu waḍabva kuḍaatiiana wao na wao wakyamba, “Haya hwambedze? Hukyamba mamulaka ya Yohana ya kuṭopya wantu yayawa kwa Muungu, anahwamba, ‘Mani ḍubva kuṭi ntamukumuhikiza?’

26Na kawii hukyamba mamulaka ya Yohana ya kuṭopya wantu yayawa kwa wanaaḍamu, hi ṭuṭa yonse hii inahubiga. Koro wonse wahikiza kwamba Yohana ni nabii.”

27Ndookomu mwisio wamwambukuya Yesu wamwamba, “Ntahudzi!” Nae kawamba, “Wala nami simwambiye kwamba, haya haya mambo nyakuyahendani na mamulaka ya ga!”

- ²⁸Makisa Yesu kamba, “Taditarieni hidi inganyo hidi: Kwiwa na muntu mumodza eyekuwa na wana wawii. Nsiku modza kamuhana huyu hangafa kamwamba, ‘Mwanangu, yeo natsaka wende hukude kwe nkonde ya mizabibu ukahende kazi.’
- ²⁹Huyude mwana kamba, ‘A-a, sikwakwenda ami.’ Makisa huyude muntu kamwendea huyude mwanawe yungine kamwamba ende hukude nkondeni akahende kazi. Na huyude mwana kamwamba anakwenda, ela kisa nkakwenda. Kenge huyude amwambiyee kwamba nkakwakwenda nkondeni, kadzakahuna kwenda na kenda dughu.
- ³¹Dze, kahi ya hawa hawa wana wowii, munaṭara kwamba amuṭiye babajwe ni yu?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Ni huyude jwa dura.” Makisa Yesu kawamba, “Ḑasi hachi nyakumwambiani, haṭa wahwaa kuwa na mashudha wanaweza kuunjia Uhaju wa Muungu kaḑila nywinywi ntamudzaunjia.
- ³²Koro Yohana Muṭopya kadza na kamuyanga hi njia ya kumuhendeza muishi maisha ya udheru, nanywi mudziza kumuhikiza. Ela hawa wahwaa kuwa na mashudha wamuhikiza. Na haṭa mwipfoona huku kuhikiza kwao pia, nywinywi muhuna kutsamuhikiza Yohana.”
- ³³Yesu kagija kunena kamba, “Tasikiiyani hidi inganyo ḑingine hidi: Kwiwa muntu mumodza eyekuwa na nkonde ya mizabibu. Kairinga na katsimba pfantu pfa kuelekanyia mvinyo, kisa kambaka na kilili cha kwamiya. Akisa kaikoḑisha hi nkonde kwa wantu wangine waiime, kisa jeje kanjia charoni kenda nsi ingine.
- ³⁴Ngera ya mavuno ipfofika, kahuma wahumisiwe kwa hawaḑe wantu ili wakamuhwaiye hi sehemu yakwe ya mavuno.
- ³⁵Ela wao wakidzawakinuka, wawagija hawa wahumisi wa huyu mwenye hi nkonde. Mumodza wamubiga biga nzuka. Yungine wamuyaga, na yungine wamubiga na mawe.
- ³⁶Dubva huyu mwenye hi nkonde kahuma kiṭaro chikuu zaidi cha wahumisi. Ela nao pia wahendegwa dza viviḑe vya hawaḑe wa dura.
- ³⁷Ndookomu mwisu kamuhuma huyu mwanawe mwenye kwa hawaḑe wantu akiṭara kwamba pfangine jeje wanamuhila.
- ³⁸Ela hawaḑe wantu wepfomuona huyu mwana jwo mwenye nkonde wambana, ‘Huyu ndiye jwa kudzaidala hi nkonde. Nahumuyageni, ne nkonde inawa yehu.’
- ³⁹Ndookomu wamugija, wayawa nae nze ye nkonde na wamuyaga.”
- ⁴⁰Makisa Yesu kawauza hawaḑe weowakimusikiiya kawamba, “Munaṭara kwamba ayu mwenye e nkonde akigala, kadzawahendadze awa awakodishiyeo hi nkonde?”
- ⁴¹Nao wamwambukuya wamwamba, “Kadzawayaga makisa hi nkonde anaikoḑisha wantu wangine wadzeoweza kumumpa hachiye kula ngera ya mavuno.”

⁴²Ndookomu Yesu kawauza kawamba, “Munamba ntamudzayasoma haṭa aya matsoro yambiyeyo, ‘Hiḍi iwe ḍiḍzizijwedyo ni wambaka, ndiḍyo ḍigaliyedyo iwe muhimu ḍya kumbakia. Hiḍi hiḍi ni dzambo ḍya mafara ḍihendejwedyo ni Bwana. Naswi huona namuna ḍiivyo dzambo kuu.’ “

⁴³Yesu kagija kunena kamba, “Ndookomu nichokunenani ni kwamba, mvoni za Uhaju wa Muungu munazipfokwa na zinapfegwa wantu wangine wadzeoweza kumuvyaiya Muungu matunda ya kiruhu.

⁴⁴Kula eyenaḍigwiya hiḍi hiḍi iwe, anaharachaa. Na ḍikimugwiya muntu, ḍinamutsaratsara.”

⁴⁵Hawa wakohani wakuu na Mafarisayo wepfosikia haya mainganyo, wahambuya kwamba Yesu ekiwanena wao.

⁴⁶Ndookomu wekitsaka kumugija, ela wekiishooga hi ṭuṭa ya wantu, koro wantu wonse wehikiza kwamba Yesu ni nabii.

Matayo 22

¹Yesu kanena nao na mainganyo kawii kawamba,

²“Uhaju wa Mbinguni uingana na inganyo ḍya haju mumodza ahendeye jila nkuu ya harusi ya muuraniwe.

³Hi jila ipfokuwa ṭayari kahuma wahumisiwe wende wakawahane hawa wageni waalikijweo, ela wonse wadziza kwenda.

⁴Ḍubva kahuma wahumisi wangine kawamba, ‘Endani mukawahane hawaḍe wantu niwaalikiyeo muwambe kwamba hi jila imaawa ṭayari. Wambeni nitsinza masanga na waḍondo wangine wanono wanono, na sasa kula kintu cha ṭayari.’

⁵Ela vivyo hawaḍe wantu wamupuudhya na wagija shuuli zao. Mumodza kenda nkondeni kwakwe na yungine kenda guzini kwakwe.

⁶Na hawaḍe wangine waalikijweo wawagija hawa wahumisi na wawahendea kinyaya, makisa wawayaga.

⁷Ḍubva huyu haju kapfajwa ni ngoro. Kahuma asikariwe wenda wawayaga hawaḍe wantu wayaji na wautsoma haṭa hu mudzi wao.

⁸Kisa huyu haju kanena na hawa wahumisiwe wangine kawamba, ‘Hi jila ye harusi ya ṭayari, ela hawa wageni waalikijweo si wantu weonamala kupfegwa hila dzayo.

⁹Ndookomu natsaka mwende humu mudzini munjie-njie kula pfantu, na yuḍejwonse mudzeyemuona mwambeni adze.’

¹⁰Ḍubva hawa wahumisi wenda na wagura kula wamuoneye. Hangu wantu wema na haṭa wazuka. Ndookomu hi nyumba ye jila idzaa wageni ṭipu.

- ¹¹Ela saa ya huyu haju anjiyeyo kudzaonana na hawa wageni, kaona muntu mumodza asiyevwaa vwazi dya harusi.
- ¹²Kamuuza kamwamba, 'Haya hamu jwangu, humu humu kunjia dze bila vwazi dya harusi?' Huyude muntu katsowa cha kwambukuya.
- ¹³Dubva huyu haju kawamba hawa wahumisiwe, 'Mugijeni huyu muntu huyu mumufunge-funge maguu na mikono na mumufatule kiza cha nze. Huko ndiko adzekoia na kurhigha magego.' "
- ¹⁴Makisa Yesu kesa kwa kuwamba, "Wahanijweo ni wenji, ela watsanijweo ni wachuchu."
- ¹⁵Nsiku modza, hawa Mafarisayo wakaa chihako na wadabva kupanga namuna ya kumuhendeza Yesu anene kauwo ka kwamba wanamusocha nako.
- ¹⁶Ndookomu wahuna kuwahuma hawa wanafundi wao wangine pfamodza na wantu wangine weonamuunga mukono Herode, wakamuze Yesu swali. Dubva wenda wamuuza wamwamba, "Mwaalimu, swiswi hukumanya ya kwamba wewe u muntu muhikizika na unayongweeza hi hachi ya hichi Chuuwo cha Muungu. Na pia humanya ya kwamba wewe nkumudwe ni hivide vya wantu wevyonanena dzuu ya haya mayongweezoyo, na wala nkumudwe ni muntu kwamba ana cheoga.
- ¹⁷Dubva tahwambiye: Dze ni hachi kwamba wantu waipfe kuwa kwa Kaisari ambu hata?"
- ¹⁸Ela Yesu ewa kesakuhambuya mataro yao. Dubva kawamba, "E nywinywi mu wambiimbii ti! Yani mwakudemani kunilevya mimi?"
- ¹⁹Haya niyangani hizi fwedha mwizonaipfiya kuwa." Nao wamumpa kurubembe modza.
- ²⁰Yesu kawauza kawamba, "Adi kurubembe adi, dina sura ya gani na sari dya ga?"
- ²¹Nao wamwambukuya wamwamba, "Kaisari." Makisa Yesu kawamba, "Basi vya Kaisari vimumpeni Kaisari, na vya Muungu vimumpeni Muungu."
- ²²Dubva hawade wantu wepfosikia hivi awambukwiiyevyo wamaka muno. Ndookomu wanuka wagonzowa.
- ²³Iide nsiku Yesu kendejwa ni kitaro cha Masadukayo. Masadukayo wewa ni kitaro cha wantu wasiohikiza kwamba wafu wadzafufujwa. Dubva wepfokwenda wamuuza
- ²⁴wamwamba, "Mwaalimu, nabii Musa ewa kamba muntu akifwa pfasipfo kuvyaa wana, huyu ndugujwe ni hadi amudale muyamuwe ili aweze kumuvyaiya wana huyu ndugujwe afwiye.

- ²⁵Dubva ṭasikia. Kahi yehu kwiwa na ndugu wafungahe. Huyu hangafa kahwaa muke ela kafwa ḥila kuvyaa mwana, ndookomu huyu ndugujwe muḍoḍo kamuḍala muyamuwe.
- ²⁶Huyu huyu ndugujwe amuḍaliye nae pia kafwa ḥila kuvyaa mwana, na huyu muḍoḍowe kamuḍala huyu muke. Dubva wagija kumuḍala na kufwa dzevihivi mumpaka wonse wafungahe wafwa.
- ²⁷Haṭa mwisu huyu muke nae pia kafwa.
- ²⁸Dubva nsiku ya wantu kudzafufujwa, ayu muke kadzaṭaligwa kwamba ni mukaza ga, nae ewa kahwajwa ni wayume wafungahe?”
- ²⁹Yesu kawambukuya kawamba, “Dina yenu ni kwamba nywinywi mwaara kwa dzambo ḍya kwamba ntamuyadzi haya matsoro na wala ntamuyadzi mawezo ya Muungu.
- ³⁰Ngera ya wantu ya kudzafufujwa, ntawakudzahwaa wala kuhwajwa. Koro wonse wadzawa dza malaika wa mbinguni.
- ³¹Na dzuu ya wantu kufufujwa kuyawa kwa wafu, natsaka kumwambia kwamba, Muungu si Muungu jwa wafu haṭa. Jeje ni Muungu jwa wantu weo moja. Munamba ntamudzayasoma haṭa aya matsoro mumanye avide vya Muungu aneneyevyo? Haya matsoro yamba kwamba, Muungu kamba, ‘Mimi ndimi Muungu jwa wabibizo, aḍe Iburahimu, Isaka na Yakobo.’ “
- ³³Dubva ṭuṭa yonse ya wantu wepfosikia hivi vya Yesu aneneyevyo, wamaka muno kwa namuna ayongwezeyevyo.
- ³⁴Hawa Mafarisayo wepfosikia hiviḍe vya Yesu awambukwiiyevyo hawa Masaḍukayo haṭa wakitsowa chuuwo, nao wadziana pfamodza na wamwendea Yesu.
- ³⁵Wepfokwenda, mumodza jwao eyekuwa muntu aimanyiye hi Sharia urembo, kaḍema kumusocha Yesu na swali. Kamuza kamwamba,
- ³⁶“Mwaalimu, ai amuri nkuu ya mwisu inenejweyo Shariani mwa Musa ni i?”
- ³⁷Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ni hii yambiyeyo, ‘Umutsake Bwana Muungujo na mojowo wonse, na ruhu yako yonse, na akili yako yonse.’
- ³⁸Hi hii ndiyo amuri ya ḍura na ndiyo nkuu ya mwisu.
- ³⁹Hi ya pfii nayo yaa dza hi ya ḍura. Nayo yamba, ‘Mutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye.’
- ⁴⁰Basi hizi amuri zingine zonse pfamodza na haya mayongweezo ya hawa manabii wangine wonse, yauḥa hizi hizi amuri zombii.”
- ⁴¹Yesu kawauza swali hawa Mafarisayo weoṭuṭaa hapfaḍe kawamba,

⁴²“Nywinywi munatara kwamba ayu Masiya ni mwana jwa ga?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Ni mwana jwa haju Daudi.”

⁴³Makisa Yesu kawauza kawii kawamba, “Mani viiwadze haṭa haju Daudi jeje mwenye, huyu Masiya amuhane Bwana? Koro Daudi ewa kayongojwa ni Ruhu Mudheru na kanena kamba,

⁴⁴‘Bwana kanena na Bwana jwangu kamwamba, ikaa mukono wangu wa kuyume, haṭa nidzefowangiza nyabvao mikononi mwako.’ “

⁴⁵Yesu kagija kunena kamba, “Dubva ikiwa kwamba Daudi kamuhana, ‘Bwana jwangu,’ swali ni kwamba, ayu Masiya anawadze Mwana jwa Daudi na pfapfo Daudi amuhane Bwana jwakwe?”

⁴⁶Yesu epfowauza hivi ntaku haṭa mumodza ambukwiiye chuuwo. Na hangu hihiiḍe nsiku, ntakukuwa na yuḍejwonse agafiiye kumuza chuuwo kawii.

Matayo 23

¹Makisa Yesu kanena na hi tuṭa ya wantu pfamodza na hawa wanafundiwe kawamba,

²“Waalimu wa Sharia na Mafarisayo ndiwo wahwaiyeo pfantu pfa Musa. Koro ndiwo weonakaa na kueleza maana ya hi Sharia.

³Dubva nichokumwambiani ni kwamba hendani kula wechonamwambia dzuu ye Sharia, ela namutsetaḥa haya mahendo yao. Koro wao wenye ntawakae na kuhenda haya weyonakaa na kuyongweeza.

⁴Wanakaa na kuwapfagaaza wantu vimbogo viziho viziho vya masharia ya kiḍini, na hali wao wenye ntawawezi kunuya haṭa mukono wao wawasaidie.

⁵Kula wechonahenda wanakihenda ili wapate kudziyanga kwa wantu. Mikononi mwao na vidhangoni mwao wanadzifunga maḥambo makuu makuu yafungijweyo viḍinku vya haya matsoro madheru. Na haya mafundo ya haya manyala yeyonalelewa humu maloṭani mwao, wanakaa na kuyahendeza mayeya mayeya ili wapate kuonekana.

⁶Wepfonakwenda jilani watsaka kukaa hiviḍe viti vya hila. Na wakinjia masunagogini watsaka kudzitsania viti vya usoni usoni, koro ndivyo vivyonakajwa ni wantu wa hila.

⁷Wakyenda masokoni wanatsaka kukedhyegwa na hila na kuhanigwa waalimu, koro kwao ni ḍaha!

⁸Ela nywinywi namutsekuḅali muntu amuhane mwaalimu, koro muna Mwaalimu mumodza tu, na nyonse mwaa sawa dza ndugu.

- ⁹Na hapfa lumwenguni namutsemuhana muntu yudejwone mumwambe Baba aṭi kwa kwamba mwakumumpuni hila, koro muna Baba mumodza ṭu nae ka mbinguni.
- ¹⁰Na wala namutsekuḅali muntu yudejwone amuhane ḅwana, koro muna ḅwana mumodza ṭu nae ni Kiristo.
- ¹¹Huyude atsakiye kuwa mukuu jwa mwisu kahi yenu, ni haḍi awe muhumisi.
- ¹²Ela kula adzikuziyee, huyo anasuswa, na kula adzisusiyee, huyo anakuzwa.
- ¹³Ela nywinywi Mafarisayo na waalimu wa Sharia mudzawa na ḍina iyodze na umbiimbii wenu! Nywinywi kuunjia Uhaju wa Mbinguni ntamu haḍya, na hawaḍe weokutsakani kuunjia nao pia mwakuwafungiyani watseunjia!
- ¹⁵Nywinywi Mafarisayo na waalimu wa Sharia mudzawa na ḍina iyodze na umbiimbii wenu! Munazinga huko na huko na kuvuka haṭa maḅahari ili muweze kupata nangaa muntu mumodza ṭu jwa kunjia ḍini yenu. Ela mwipfonapata muntu, munamuhendeza akawa muzuka myeedha miwii zaiḍi kumuchia nywinywi, na hi hukumu eyonamala kupfegwa ikawa nkuu kuchia hi yenu.
- ¹⁶Nywinywi wayongozi ntumbu matso! Nyakumwambiani, mudzakunta ḍina muno! Munakaa na kunena kwamba muntu akiyapfa kwa hi Hekalu, hiyo ntai muḍa koro kiyapfo dzacho muntu anaweza kukivunza. Ela muntu akiyapfa kwa hi dhahaḅu iyo humuḍe Hekaluni, ḅasi kiyapfo dzacho kinamugija muntu na ntaki ruhusa ya kuvunzwa.
- ¹⁷Nywinywi ntumbu matso musiwo maana! Iyo na maana ni ai dhahaḅu ambu ni ai Hekalu? Dzaambia ntamukuvimanya hivi hivi kwamba hi Hekalu ndiyo yonaihendeza hi dhahaḅu iyo humuḍe kuzimu ihwajwe kuwa ṅḍeru?
- ¹⁸Nywinywi munakwamba muntu akiyapfa kwa haya madhabahu, haṭa akichivunza hicho kiyapfo ntaku untu. Ela akiyapfa kwa hizi mvuugiya zizonayavigwa hapfa madhabahuni, hicho kiyapfo kinamugija, ndookomu nka ruhusa ya kuchivunza.
- ¹⁹E nywinywi mu ntumbu matso ṭi! Iyo na maana zaiḍi ni ai mvuugiya ambu ni aya madhabahu? Dzaambia ntamukuvimanya hivi hivi kwamba haya madhabahu ndiyo yeyonaihendeza hi mvuugiya iyavijweyo ihwajwe kuwa ṅḍeru?
- ²⁰Ikiwa kwamba muntu kayapfa kwa haya madhabahu, anawa kwamba kayapfa kwa haya madhabahu na kula kintu chichopfo hapfaḍe madhabahuni.
- ²¹Na ikiwa kwamba muntu kayapfa kwa hi Hekalu, anawa kwamba kayapfa kwa hi Hekalu na usoni kwa Muungu jeje mwenye. Koro Muungu anakaa humuḍe Hekaluni.
- ²²Na muntu akiyapfa kwa hizi mbingu, anawa kwamba kayapfa usoni ya kiti cha kihaju cha Muungu, na usoni ya Muungu jeje mwenye eyenakikaa hicho hicho kitiche.

- ²³Nywinywi waalimu wa Sharia na Mafarisayo mudzawa na ɗina iyodze na umbiimbii wenu! Aṭi munakaa na kuyavya fungu ɗya kumi ɗya haṭa ɓizari na viṭakaṭaka vingine vya kumbikia. Ela ntamungizie maanani dzuu ya kuwa na faro kwa Muungu na kuwahendea wangine mambo yeyo ya hachi pfamodza na kuwafwiya ṭei wangine. Na hali haya haya ndiyo mambo muhimu ya kwamba hi Sharia inamumala muyahende pfasipfo kuyaarerwa hayaḍe yangine.
- ²⁴Nywinywi wayongozi ntumbu matso! Munayaṭuḍya madzi yenu ya kunwa ili mutsemia haṭa nsungu. Ela munamia ngamia wazima wazima ɓila kuvimanya!
- ²⁵Nywinywi waalimu wa Sharia na Mafarisayo mudzawa na ɗina iyodze na umbiimbii wenu! Mu wahiḍu muno wa kukosa vikombe na masahani yenu nanze, na hali kuzimuni mwenu mudzaa uhamile na umimi.
- ²⁶Nywinywi ntumbu matso! Vikoseni na kuzimu hivi vikombe vyenu na masahani yenu nguzi tswee, kisa ndipfo huku nze nako kunadhera.
- ²⁷Nywinywi waalimu wa Sharia na Mafarisayo mudzawa na ɗina iyodze na umbiimbii wenu! Mwaa dza mbeera zimbakijwezo na zikipfakazwa nṭokaa. Nanze zinaonekana nyema nyema muno, ela katsi humu kuzimu zidzaa mifufa ya wantu wafwiyeo na zidzaa kula aina ya tsatsu.
- ²⁸Nywinywi nanze munaonekana dza wantu wahachi muno, ela katsi kuzimuni mwenu mudzaa kula aina ya mazuka na umbiimbii mwinji.
- ²⁹Nywinywi waalimu wa Sharia na Mafarisayo mudzawa na ɗina iyodze na umbiimbii wenu! Munazimbaka urembo mbeera za manabii na kuzirembosa hizide za wantu wangine wa Muungu.
- ³⁰Aṭi kisa munakaa na kwamba, ‘Ṭambere hundeewa moja ngera za wabibi zehu, ntahundewaunga mukono kukwiha mwazi wa hawa manabii.’
- ³¹Ndookomu mwakudzishuhudiani nywinywi wenye kwamba mu wadzukuu wa hawaḍe wawayagiyeo hawa manabii!
- ³²Haya, ɗubva iseni hi kazi ya hawa wabibi zenu waiḍabviyeyo!
- ³³Manyoka nywi! Nywinywi kivyazi cha nyoka! Munaṭara kwamba munaweza kuiḍarama ai hukumu ya kungizwa mohoni?
- ³⁴Ḍubva namuhumia manabii na wantu makaro na waalimu wa Sharia. Wangine wao mudzawayaga kwa kuwapfatsika, na wangine mudzawabiga malucha masunagogini mwenu, mukiwalacha mudzi kwa mudzi ili muwakuntise ɗina.
- ³⁵Ndookomu myazi ya hawa wantu wahachi wonse wayagijweo, idzaiya dzuu yenu. Hangu mwazi wa Habili, muntu asiyekuwa na tsowa, mumpaka wa Zakaria mwana jwa Berekia. Huyu huyu muntu ewa kayagwa kahi ye Hekalu na haya madhabahu ya kuyavia mvuugiya.

³⁶Hachi nyakumwambiani, hukumu ya hu huu uyaji wonse idzamusukia nywinywi wantu wa hizi hizi ngera.

³⁷Yerusalemi, e Yerusalemi! Mudzi wiwonayaga manabii na kuwabiga na mawe ntumi wa Muungu! Ni myeedha myengaa nitsakiiyeyo kuwatsanganya wantuwo pfamodza, dza hiviḁe vya nkuku evyonawafunamia wanawe nsii ya maḁawaye? Ela wewe kudziza!

³⁸Dubva Hekalu yako kudzaisindikijwa na iwe ntupfu.

³⁹Koro hachi nyakumwambiani, ntamukudzaniona kawii mumpaka ngera idzepfofika ya kwamba mudzanena mwambe, 'Kavodhyegwa jeje eyekudzani kwa sari ḁya Ḃwana!' ”

Matayo 24

¹Yesu epfoyawa na humuḁe Hekaluni akwakuchiani, hawa wanafunḁiwe wayamuloḁea haya mambako ye Hekalu ili aone namuna yaivyo mema.

²Yesu kawambukuya kawamba, “Uriye ntamukwakuyayowani wemawe? Ela hachi nyakumwambiani, ntakukudzasaa iwe haḁa modza dzuu ya iwe ḁingine!”

³Baḁaye Yesu ewa kaka chihako Murima wa Mizeituni. Wanafunḁiwe wamwendea wakiwa wao hekeḁu na wamuuzwa wamwamba, “Ḃwana, aya mambo uhwambiiyeyo yanahendeka ngera ga? Kunawa kihambwiizo ga cha kuyanga kwamba ngera ya kuuja kwako na mwisu wa lumwengu vimaafika?”

⁴Yesu kawambukuya kawamba, “Manyani muntu atsekudzamwaarya.

⁵Koro wenji wadzadzifwariza kudza kwa sari ḁyangu wakyamba, ‘Mimi ndimi huyu Masiya.’ Nao wadzawaarya wantu wenji muno.

⁶Kudzajumuka viha hapfa na hapfaḁe. Vingine vidzajwanigwa hafufi nanywi na vingine mudzavisikia maagu ḁasi. Ela namutsehuka, koro haya haya ni haḁi yahendeke, kenge si maana ya kwamba mwisu umaafika.

⁷Nsi zidzanuka kujwana na nsi zingine, na uhaju udzajwana na uhaju ungene. Kudzawa nzaa na mihehemo ya nsi kuntu garagara.

⁸Ela haya haya yonse ni dza ḁabvu ḁu ya tsungu wa kuvyaa.

⁹Makisa mudzagijwa na kukuntiswa ḁina na kuyagwa. Lumwengu yuzima judzamukeya kwa dzambo ḁyangu.

¹⁰Na wenji wadzaziyekeza faro zao na wadzakevana na kuḁawanyana ḁasi ḁasi.

¹¹Hizo hizo ngera kudzaḁupuka manabii wa nsuwe wenji na wenji, na wadzawaarya wantu wenji.

¹²Na kwa dzambo ḁya kwamba mazuka yanawa yenjipfa kula pfantu, wantu wenji wadzawa kwamba ntawa matsako.

- 13Ela huyude adzeitisa haṭa mwiso, kadzapfonywa.
- 14Na haya Maagu Mema dzuu ya Uhaju wa Mbinguni yanasumwiiwa lumwengu yuzima ili kula kyeeti kiyasikie, ndipfo rrefu, mwiso wa lumwengu unakudza.
- 15Mudzaona kija cha unanzi wa kinyaya kisumamiswa Hekaluni. Nabii Danieli ewa kanena dzuu ya hiki hiki kija. (Wewe musomai, imuka maanaye!)
- 16Basi mudzefokiona, hawade weo dyimbo dya Yuda nawaḍaramiye mirimani.
- 17Huyude awee paani dzuu natsesuka anjie nyumbani akahwae vijavye.
- 18Na wala muntu awee nkondeni natseuja nyumbani kwendahwaa kotidye.
- 19Hizo hizo ngera, wake weo waziho na weokwamusani wadzakunta dina muno!
- 20Haṭa yombani kwamba hizi hizi ndarama zitseewa ngera ya sika ambu na nsiku ya Sabato.
- 21Koro kudzakudza ngera ya dina nkuu muno isiyodzaonekana hangu kuumbwa kwa lumwengu, na wala ntakukwakudzaonekana dina ingine nkuu dzeyohiyo.
- 22Tambere hizo hizo nsiku ntazindehendezwa mfufi, ntakundeewa jwa kupfona. Ela kwa dzambo dya watsanwa wa Muungu, hizo nsiku zihendezwa mfufi.
- 23Ndookomu yudejwone adzeemwamba, 'Tayowani, huyuno Kiristo,' ambu, 'Huyude hapfada,' manyani mutsemuhikiza.
- 24Koro kudzaṭupuka manabii wa nsuwe na wantu wadzeodzihana Kiristo. Wadzahenda mafara ya kumakisa na kuyanga vihambwiizo garagara, ili tambere indewezekana waweze kuwaarya haṭa hawa watsanwa wa Muungu.
- 25Dubva chimizani, haya haya mambo nimayamwambia dura yasidzahendeka.
- 26Ndookomu yudejwone adzeemwamba, 'Huyu Kiristo ka hukude yuwandani,' wala namutsemufwanya. Ambu akimwamba, 'Huyu Kiristo ka humu chumbani,' namutsemuhikiza.
- 27Koro dza hiviḍe vya yupfepfe jwivyonamwala jukayangaza hangu muyao dzuwa mumpaka mutso dzuwa, ndivyo kudza kwangu mimi Mwana jwa Adamu kudzevyowa.
- 28Kula kwipfo na kivimba, makutsu yanaundukizika.
- 29Hizo hizo nsiku ze dina nkuu zikisia tu, hidi dzuwa dinanjia kiza, na hu mwezi unayatsa kuyangaa. Hizi nyoha zinagwa, na hizi mbingu zonse zinanjia sukuso.
- 30Makisa kudzaonekana mbinguni hichi kihambwiizo cha kuyanga kudza kwangu mimi Mwana jwa Adamu. Hapfo wantu wonse wa vyeeti vya lumwengu wadzaia na kudziuti. Wadzamuona Mwana jwa Adamu akidza na nguvu na marembo makuu kuyawa mawinguni.

³¹Jeje kadzawahuma malaikawe na sauti ya tarumbeta nkuu, nao wadzawatuṭaisa wantuwe wonse awatsaniyeo. Wadzawatuṭaisa kuyawa mpembe zonse za lumwengu, hangu ḍanda modza ya huju lumwengu haṭa ḍanda ingine.”

³²Makisa Yesu kawasumwiiya inganyo kawamba, “Dziyongweezeni kuyawana na muhi wa mutini. Mwipfonauona uḅaa magomba manana, munakwamba ngera ya dzuwa imaaḑika.

³³Dza vivyo mudzeffoyaona haya mambo nimwambiiyeyo yamaḑabva kuhendeka, ḅasi ni mumanye kwamba Mwana jwa Aḑamu kamaawa muḑyangoni.

³⁴Hachi nyakumwambiani, hichi hichi kivyazi ntakinasia chonse kaḅila haya haya yonse nimwambiiyeyo ntayadzahendeka.

³⁵Mbingu na nsi vinasia, ela vyyuwo vyangu ntavinasia meshi.”

³⁶Yesu kagija kunena kamba, “Ela ntaku muntu yuḑejwonse aimanyiye hiyo hiyo nsiku wala saa. Haṭa hawa malaika na huyu Mwana, nao pia ntawaidzi. Koro aimanyiye hiyo hiyo nsiku ni Baba jeje hekeṭu.

³⁷Ngera ya kudza kwa Mwana jwa Aḑamu, wantu wadzahendeka dza hiviḑe wevyohendeka ngera ye zuruwa ya Nuhu.

³⁸Koro hizihiziḑe ngera wantu wambijwa, ela wakaiya raha ya lumwengu: Kuḑya na kunwa, kuhwaa wake na kuyoza wanawake wao, mumpaka hiḑe nsiku ya Nuhu anjiiyeyo humuḑe Safinani.

³⁹Na wantu ntawakuhambuya kwamba kujwakuhendekani, mumpaka hi zuruwa idzefoikiwayaga madzi tswee. Ndookomu haṭa kudza kwa Mwana jwa Aḑamu kudzawa dzevihivi.

⁴⁰Wantu wawii wadzawa wakihenda kazi nkondeni. Mumodza kadzahwajwa na huyu yungine kadzayatswa.

⁴¹Wake wawii wadzawa kupaazani pfamodza. Mumodza kadzahwajwa na huyu yungine kadzayatswa.

⁴²Ndookomu nyakumwambiani mumire, koro ntamuidzi hi nsiku ya huyu ḅwana jwenu adzeyokudza.

⁴³Natsaka muviimuke hivi: Ṭambere muntu andeemanya kwamba mwivi njwakudza saa nyengani za nasiku amuvunziye hi nyumba, hachi nkandeyaa. Andeemira siku muzima ili hi nyumbaye itsekudzavunzwa.

⁴⁴Ndookomu nanywi pia ni haḑi muwe ṭayari, koro Mwana jwa Aḑamu anakudza saa musiyoiṭaria.

⁴⁵Dubva muhumisi mwema na eye muhikizika ni dza yu? Ni huyu jwa kwamba huyu bwana jwakwe anaweza kumumpa muzigo wa kuitunza hi nyumbaye na kuwapfa chakudya hawa wantu wa hapfape balabalani.

⁴⁶Saa ya huyu bwana adzeyouja na akiona kwamba huyu muhumisi kahenda kazi nyema, huyu muhumisi anapata tubvo.

⁴⁷Hachi nyakumwambiani, huyu bwana jwakwe anamumpa huyo huyo muhumisi mamulaka dzuu ya kula kintu echonacho.

⁴⁸Ela ikiwa kwamba huyu muhumisi ni muntu asiye maana, anadzingiza kutarani kwamba huyu bwana jwakwe nkakwakudza haraka.

⁴⁹Ndookomu anadabva kudziwabigia basi hawa wahumisi wenziwe na kudzingiza jila za kuya na kuruma pfamodza na warumi wenziwe.

⁵⁰Dubva nsikuye huyu bwana jwakwe kadzagala, saa ya huyu muhumisi asioitaria kwamba kakudzani!

⁵¹Hachi hukumu adzeyomumpa anamubaa kafa, na anamuhenda dza hivi vya wantu wambiimbii wevyonahendegwa! Huko huko adzekowekwa kadzaiya na kurhigha magego.”

Matayo 25

¹Yesu kagija kunena kamba, “Uhaju wa Mbinguni nauinganya na hadisi ya wanawake kumi magalitama wendeyeo harusini. Hawa wanawake wahwaa tsaa zao na wenda wadabva kumuinda bwana harusini.

²Kahi ya hawa magalitama kumi, watsano wao wewa ni madyura na watsano wao wewa ni makaro.

³Hawape weokuwa madyura wahwaa tsaa zao wenda, ela wewa ntawakuwaryegha mafuha.

⁴Kenge hawape weokuwa makaro wahwaa tsaa zao na wawaryegha mafuha ntupani.

⁵Na kwa kwamba huyu bwana harusini ewa kakawa kwenda hapfape harusini, hawa wanawake wonse wasinzia hapfape wanjia kuyaani.

⁶Ipfofika saa ntandahu za nasiku lalabva ibigwa. Wadza wasikia, ‘Haya, bwana harusini kakunjiani, yawani mumutangere!’

⁷Dubva chamburu kibigwa. Hawape magalitama kumi wayamuka na wadabva kuzielekanya tsaa zao.

⁸Hawape wotsano weokuwa madyura wawayomba mafuha hawa wenzao wawamba, ‘Hugeyeni naswi haya mafuha yenu, koro hizi tsaa zehu zimakuzimikani.’

⁹Ela hawaḁe wanawake makaro wawambukuya hawa wenzao wawamba, ‘Moro, haya mafuha hwiyonayo ntayahuḁose hwonse. Lamuḁa mwende ḁukani mukadzigwiiye mafuha yenu.’

¹⁰ḁubva hawaḁe wanawake maḁyura wepfokwenda kuguyani mafuha, huyu ḁwana harusi kafika. Ndookomu hawaḁe weokuwa ḁayari wanjia pfamodza nae kwe jila ya harusi, na hu muḁyango ufungwa.

¹¹ḁaḁaye, hawaḁe magaliḁama watsano wepfouja wauḁonga hu muḁyango ufungwa. ḁubva waḁabva kukulisa na hapfaḁe nze wakyamba, ‘ḁwana, ḁwana, hufungwiiye!’

¹²Ela huyu ḁwana harusi kawambukuya kawamba, ‘Hachi simufungwiiye! Koro haḁa simudzi nywinywi!’ “

¹³Makisa Yesu kamba, “Ndookomu nichokumwambiani ni kwamba, ni muwe matso na saa zonse muwe ḁayari, koro ntamudzi nsiku wala saa ya kudza kwangu.”

¹⁴Yesu kagija kunena amaale kamba, “Na kawii Uhaju wa Mbinguni naweza kuuinganya na muntu jabva ahwaiye maliye akiyagawiya wahumisiwe wayahendeye guzi, makisa jeje akinjia charoni. Asidzanuka kawahana wahumisiwe pfamodza,

¹⁵na kamugawia kula mumodza kuḁana na uwezowe. Mumodza kamumpa ḁalanḁa nsano za fwedha, yungine kamumpa ḁalanḁa mbii na huyu jwa hahu kamumpa ḁalanḁa modza. Makisa jeje kanuka kagonzowa.

¹⁶Huyuḁe muntu apfegejwe ḁalanḁa nsano za fwedha, nkakukawa kaḁabva kuzihendea guzi na kapata faida ya ḁalanḁa zingine nsano za fwedha.

¹⁷Na huyuḁe apfegejwe ḁalanḁa mbii za fwedha, nae nkakukawa kaḁabva kuzihendea guzi na kapata faida ya ḁalanḁa zingine mbii za fwedha.

¹⁸Ela huyuḁe eyepfegwa ḁalanḁa modza ya fwedha, kenda kaitsimbia simo na kaizika mutsangani.

¹⁹ḁubva kwipfochia kiḁemo kiyeya, huyuḁe muntu jabva kauja na kawahana pfamodza hawa wahumisiwe, ili wayavye hesaḁu ya namuna watumiiyevyo hizi fwedha awapfiyezo.

²⁰Huyuḁe muhumisi apfegejwe ḁalanḁa nsano za fwedha epfokudza kamwamba, ‘ḁwana, kunimpa ḁalanḁa nsano za fwedha, nami nizihendea kazi haḁa nipata faida ya ḁalanḁa zingine nsano.’

²¹Huyu ḁwana jwakwe kamwamba, ‘Kuhenda urembo muno! Wewe u muhumisi mwema na wiyenahikizika. Nikupfa fwedha kachuchu nawe kuzihendea kazi kwa njia iyonahikizika, ndookomu nakupfa kazi ya kusumamia mambo makuu zaidi. ḁubva tsekea pfamodza nami.’

- 22** Makisa kunjia huyuḁe muhumisi apfegejwe ṭalanṭa mbii za fwedha. Nae epfokwenda kamwamba, ‘Ḃwana, kunimpa ṭalanṭa mbii za fwedha, nami nizihendea kazi haṭa nipata faida ya ṭalanṭa zingine mbii.’
- 23** Huyu Ḃwana jwakwe kamwamba, ‘Kuhenda urembo muno! Wewe u muhumisi mwema na wiyenahikizika. Nikupfa fwedha kachuchu nawe kuzihendea kazi kwa njia iyonahikizika, ndookomu nakupfa kazi ya kusumamia mambo makuu zaidi. Ḃubva tsekea pfamodza nami.’
- 24** Mwisu kunjia huyuḁe muhumisi apfegejwe ṭalanṭa modza ya fwedha. Epfonjia kamwamba, ‘Ḃwana, nikumanya kwamba wewe u muntu mumu muno. Kutsaka kuvuna usipfoima na kuundukiza bvaro usipfoshata mbeju.
- 25** Wipfonimpa hizi fwedhazo nishooga kuzitumia. Nizitsimbua simo nizifitsa mutsangani. Ḃubva he, hizi fwedhazo hizo!’
- 26** Ela huyu Ḃwana jwakwe kamwamba, ‘Wewe muhumisi muzuka na lafa! Katsi kumanya kwamba mimi ni muntu mumu, nitsakiye kuvuna nisipfoima na kuundukiza bvaro nisipfoshata mbeju!
- 27** Kuṭi Ḃubva hizi fwedha nkukuziweka bengi ili kwamba nangaa zindenivyaiya?’
- 28** Makisa kawamba hawa wahumisi wangine, ‘Imudhareni hiyo ṭalanṭa muimumpe huyuḁe eye na ṭalanṭa kumi.
- 29** Koro huyuḁe eye na kintu na akikitumia, huyo anakwongezewa na anawa na vya kumuṭosa. Ela huyuḁe asikintu na akitsaawa muhikizika, Ḃasi haṭa hakaḁe kachuchu ekonako anakapfokwa.
- 30** Haya muhwaeni huyu muhumisi asiye maana huyu na mumufaṭule kiza cha nze. Huko ndiko adzekoiya na kurhigha magego!’ “
- 31** Yesu kanena kamba, “Mwana jwa Aḁamu adzefokudza na maremboye dza Haju pfamodza na malaikawe wonse, kadzaka kiti chakwe cha kihaju.
- 32** Na hapfo vyeeti vyonse vya humu lumwenguni vidzatuṭaa usoni yakwe. Nae kadzawanya dza hiviḁe vya muṭunga evyonaweza kuṭanya mbuzi za hako na za pee.
- 33** Hawaḁe wahachi wonse kadzawaweka mukono kuyume, na hawaḁe wonse wasikwaa wahachi kadzawaweka mukono tsonso.
- 34** Makisa kadzanena na hawaḁe weo mukono wakwe wa kuyume kadzawamba, ‘Nywinywi muvodhwejeo ni Baba jwangu, nzoni. Nzoni munjie Uhajuni mwa Muungu muuelekanyizijweo hangu kuumbwa kwa lumwengu.
- 35** Koro niiwa na nzaa nanywi munimpa chakuḁya. Niiwa na nchiu munimpa madzi ya kunwa. Niiwa mugeni ela munikarabisha madzumbani mwenu.
- 36** Niiwa na ḁara nanywi munivwika nguo. Niiwa mujwazi nanywi munijwaza. Niiwa mufungwa nanywi muniḁoya gerenzani.’

³⁷Makisa hawaḁe wahachi wadzamuuza wamwambe, ‘O-o Bwana, ni ari hukikuona na nzaa hukikupfa chakuḁya? Ambu ni ari hukikuona na nchiu hukikupfa madzi ya kunwa?’

³⁸Haḁa ntahudzi kwamba ni ari hukikuona u mugeni hukikukaraḁisha madzumbani mwehu. Na wala ntahudzi kwamba ni ari hukikuona na ḁara hukikuvwika nguo.

³⁹Na ntahudzi kwamba ni ari hukikuona u mujwazi ambu wipfokuwa mufungwa naswi hukikuḁoya.’

⁴⁰Nae kadzawambukuya awambe, ‘Hachi nyakumwambiani, ikiwa kwamba hivi hivi muvimuhendea nangaa huyuḁe muḁoḁo jwa mwisu kahi ya hawa wandugu zangu hawa, munawa kwamba muvinihendea mimi.’ “

⁴¹Yesu kagija kunena kamba, “Makisa huyu haju kadzawaperukia hawaḁe weo mukono tsonso wakwe awambe, ‘Haya ninukiani hapfa nywinywi wantu muḁuijweo! Endani kwa moho usiozimika maishi, welekanyijweo kwa dzambo ḁya Shaatani na malaikawe.

⁴²Koro niiwa na nzaa ntamukunimpa chakuḁya. Niiwa na nchiu ntamukunimpa madzi ya kunwa.

⁴³Niiwa mugeni ntamukunikaḁisha madzumbani mwenu. Niiwa na ḁara ntamukunivwika nguo. Niiwa mujwazi na nifungwa haḁa gerenani, ela ntamukunifwanya.’

⁴⁴Dubva nao pia wadzamuuza wamwambe, ‘Bwana, ni ari hukikuona na nzaa ambu nchiu hukitsakufwanya? Ni ari hukikuona u mugeni ambu hukikuona na ḁara na hukitsakumuḁamia? Ambu ni ari ukiwa mujwazi ambu ukifungwa gerenani na hukitsakufwanya?’

⁴⁵Nae kadzawambukuya awambe, ‘Hachi nyakumwambiani, ikiwa kwamba hivi hivi mudziza kuvimuhendea nangaa huyuḁe muḁoḁo jwa mwisu kahi ya hawa wandugu zangu hawa, munawa kwamba mudziza kuvinihendea mimi.’

⁴⁶Ndookomu hawa wantu wazuka wadzangizwa pfantu pfa adhaḁu isiyosia. Ela wahachi wadzangizwa pfantu pfa maisha ya kuunga na yuungo.”

Matayo 26

¹Yesu epfokwisa kunena haya haya yonse kawamba wanafunḁiwe,

²“Dza mumanyiyevyo, ḁaḁa ya nsiku mbii inawa ni Pasaka. Huo huo wakati, mimi Mwana jwa Adamu nidzaḁawanywa na nipfatsikwe muhini mwa mpatsa.”

³Huku, hawa wakohani wakuu na wazee wadziana pfamodza nyumbani mwa huyu Mukohani jwao Mukuu eyeakihanigwa Kayafa.

⁴Wahenda mashauri kwamba wamugije Yesu na siri na wamuyage.

- ⁵Ela wepfowakipanga wahuniyana kwamba watsevihenda ngera ye jila koro wekishoogea kwamba hawa wantu wanaweza kujumuya fuḍyo.
- ⁶Nsiku modza, Yesu ewa mudzi wa Betania nyumbani mwa muntu eyeakihanigwa Simioni. Huyu huyu muntu ewa kajwaa ujwazi wa kwanga.
- ⁷Dubva Yesu epfokaa chihako kuḍyani, kwenda muke mumodza eyetsukuya nṅupa ya mafuha ghali ya manunkanto. Kaifunguya hi nṅupa kisa kayamuhiiya Yesu humu kitswani.
- ⁸Hawa wanafunḍiwe wepfoona hivi vya huyu muke evyoakihenda, wareja na waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Kuṅi kakuyanangani-nangani haya mafuha dzevihivi?”
- ⁹Amaa ṅambere yaguzijwe, ntakundeepatikana fwedha nyinji na nyinji za kuwapfa masikini?”
- ¹⁰Ela Yesu ewa kavihambuya hiviḍe wevyowakiṅara na kawauza kawamba, “Ayu muke ayu mwakumusumbuiyani, na hali kanihendea dzambo dzema ḍya mafara?”
- ¹¹Wantu masikini munao na mujwakuwa nao nsiku zonse, ela mimi sikwakuwa pfamodza nanywi nsiku zonse.
- ¹²Hivi anihiiyevyo mafuha, kanihiiya kwa kuuṅayarisha hu mwii wangu kwa kuzikwa.
- ¹³Na hachi nyakumwambiani, kula pfa haya haya Maagu Mema yadzepfosumwiiijwa humu lumwenguni, hivi vya huyu muke huyu ahendeevyo navyo pia vidzasumwiiijwa kwa kumukumbuka.”
- ¹⁴Makisa mumodza jwa hawa wanafunḍi kumi na wawii eyeakihanigwa Yuḍa Isikariota, kenda kwa hawa wakohani wakuu
- ¹⁵na kawauza kawamba, “Ikiwa kwamba nimungiza Yesu mikononi mwenu, munanimpa kintu ga?” Nao ḅaḍa ya kuyowezanya nae, wamuṅalia mawe miyongo mihahu ya fwedha na wayamumpa.
- ¹⁶Nae hangu hihiiḍe saa kaḍabva kulacha namfasi nyema ya kumuḍawanya Yesu kwao.
- ¹⁷Dubva ipfofika nsiku ya ḍura ya hi jila ya mikahe isiyongizwa hamira, hawa wanafunḍi wamwendea Yesu na wamuuzwa wamwamba, “ḅwana, e chakuḍya che jila ya Pasaka unatsaka hukachikuelekanyie ku?”
- ¹⁸Nae kawambukuya kawamba, “Mukyenda humuḍe mudzini munaṅongana na muntu. Mwambeni, ‘Mwaalimu jwehu kamba, hu wakati wa Muungu aunipangiiyeo umaafika, nami natsaka kuiḍya hi jila ya Pasaka nyumbani mwako pfamodza na wanafunḍi wangu.’ “
- ¹⁹Dubva hawa wanafunḍi wahenda dza viviḍe vya Yesu awambiiyevyo. Wenda humuḍe mudzini na wakielekanya hichi chakuḍya che Pasaka.

- ²⁰Ipfofika mioro, Yesu kaka chihako kuḍyani pfamodza na hawa wanafunḍiwe kumi na wawii.
- ²¹Dubva wepfowakidya, Yesu kamba, “Hachi nyakumwambiani, mumodza jwenu njwakuniḍawanya.”
- ²²Hawa wanafunḍi wepfosikia hivi wanjijwa ni ngiru na waḍabva kumuuzwa mumodza mumodza wakyamba, “Ḑwana, munamba ndimi?”
- ²³Yesu kawamba, “Huyu eyekuḥopyani nami ḥaakuli modza ndiye jwa kuniḍawanya.
- ²⁴Mimi Mwana jwa Aḍamu ni haḍi nifwe, koro ndivyo vyorejwevyo. Ela huyu adzeeniḍawanya kadzakunta ḍina nkuu muno! Haḥa ni heri kwamba huyo huyo muntu nkandeevyajwa haswa!”
- ²⁵Yuḍa Isikariota, huyu adzeyeakimuḍawanya, kamuuza kamwamba, “Ḑwana, ndimi?” Na Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kuvinena wewe mwenye.”
- ²⁶Dubva wepfowakidya, Yesu kahwaa mukahe kauvodhya, makisa kauvunza na kauwapfa wanafunḍiwe. Akwakuuwapfani kawamba, “Gijani hu mukahe huu muḍye, koro ni mwii wangu.”
- ²⁷Makisa kahwaa chikombe cha mvinyo kachivodhya na kachiwapfa. Akwakuchiwapfani kawamba, “Gijani hichi chikombe hichi munwe nyonse.
- ²⁸Koro huu ni mwazi wangu wiwo dza hakikisho ḍya hiḍi ḍamano ḍya Muungu eḍyokuhendani na wantuwe. Ni mwazi wihijweo kwa dzambo ḍya kuyatsia nabvise za wenji.
- ²⁹Hachi nyakumwambiani, sikwakunwa mvinyo kawii mumpaka hapfaḍe nidzefonwa mvinyo mpya pfamodza nanywi Uhajuni mwa Baba.”
- ³⁰Dubva wepfodya wakisa, Yesu na wanafunḍiwe wakwimba wiya wa shaḍu makisa wenda Murima wa Mizeituni.
- ³¹Wepfofika Murima wa Mizeituni, Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Hu huu siku wa yeo, nyonse mujwakuniḍarama. Koro haya matsoro yamba, ‘Namubiga huyu muḥunga Na hizi mbuzi zinaḥamisaa.’ “
- ³²Yesu kongeza kunena kamba, “Ela nidzefofufuka kuyawa kwa wafu, namuyongowa kwenda Galilaya.”
- ³³Peḥero kamwamba, “Ḑwana, haḥa ikiwa kwamba wonse wakuḍarama, mimi siwezi kukuyatsa meshi.”
- ³⁴Ela Yesu kamwamba, “Hachi nyakukwambiani Peḥero, hu huu siku wa yeo kaḥila nkuku nkadzawika, unanikana myeedha mihahu.”

³⁵Nae Peṭero kamwambukuya kamwamba, “Bwana, mimi siwezi kukukana meshi! Nya ṭayari haṭa kufwa pfamodza nawe!” Ndookomu hawa wanafunḍi wangine wonse nao wamuyapfia Yesu dzevihivi.

³⁶Makisa Yesu kawahwaa hawa wanafunḍiwe kenda nao nkonde ya mizeituni iyoikihanwa Getsemani. Wepfofika kawamba, “Ikaani hapfa, mimi nyakwendani hapfaḍe kausoni nikayombe.”

³⁷Akwakunukani kamuhwaa Peṭero na hawa wana wowii wa Zebeḍayo, yani Yakobo na Yohana. Makisa Yesu kaḍabva kusikitika na kuhangaika mojoni mwakwe.

³⁸Ndookomu kawamba wanafunḍiwe wohahu, “Mojo wangu uhenda muziho na sikitiko. Una tsungu wa kufwa! Ikaani hapfa mumire pfamodza nami.”

³⁹Kisa kenda kausoni kachuchu, kadzigisa funama mutsangani na kayomba kamba, “E Baba jwangu, nakuyomba ikiwezekana ukininwiiye hichi chikombe cha tsungu wa haya maḍina nidzeyokunta. Kenge si kwa miro yangu, ela miroyo naihendeke.”

⁴⁰Makisa kauja kwa hawa wanafunḍiwe na kendakawaṭonga wakuyaani. Ḍubva kamwamba Peṭero, “Peṭero, yani ntamuwezi kumira pfamodza nami haṭa nangaa kwa saa modza?”

⁴¹Mirani na kuyomba mutsekudzanjia maḍemoni. Koro hi ruhu inatsaka, ela hu mwii ni mudhaifu.”

⁴²Kisa Yesu kanuka kawii ende akayombe mweedha wa pfii. Na kayomba kamba, “Baaba, ikiwa kwamba hichi hichi chikombe cha tsungu wa maḍina ntachiwezi kuninukia lamuḍa nikinwe, ḅasi Baba, miroyo naihendeke.”

⁴³Makisa kauja kawii kwa hawa wanafunḍiwe na kendakawaṭonga wakuyaani, koro matso yao yewa yawazihopfa na sinzizi.

⁴⁴Yesu kawayatsa kawii, na kenda akayombe mweedha wa hahu. Na kayomba dza viviḍe kawii.

⁴⁵Makisa kauja kwa hawa wanafunḍiwe na kawauza kawamba, “Koro amaale mukaiya kuyaa na kuyavya hara? Ṭasikiani, saa imaafika, yangu Mimi Mwana jwa Aḍamu kuḍawanywa ningizwe mikononi mwa wanabvise.

⁴⁶Haya nukani hwende, koro huyu jwa kuniḍawanya kamaakudzani.”

⁴⁷Hali akwakunenani, mumodza jwa hawa wanafunḍiwe kumi na wawii eyeakihanigwa Yuḍa, kakumpuya na kiṭaro chikuu cha wantu watsukwiiyeo myundu na mbuku. Hawa hawa wantu wewa wahumigwa ni hawa wakohani wakuu na wazee wangine.

⁴⁸Yuḍa, huyu muḍawanya, ewa kawapfa kihambwiizo hawa wantu kawamba, “Huyuḍe nidzeemunonea ndiye huyu mwiye kulachani, ḍubva mugijeni.”

- ⁴⁹Dubva Yuḁa kafuudha mumpaka kwa Yesu na kamwamba, “Ḃwana, kwa naghea?” Makisa kamunonea.
- ⁵⁰Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ḃamu jwangu, hiḁi dzambo udziyeḁyo kuḁihenda ḁihende haraka.” Makisa hawaḁe wantu wangine wamunyanṁokea Yesu na wamugija.
- ⁵¹Mumodza jwa hawa wantu weokuwa na Yesu katsoowa munduwe na kamukenta huyu muhumisi jwa huyu Mukohani Mukuu kamuhuna hiḁi sikio.
- ⁵²Ela Yesu kamukanya kamwamba, “Uudzye ṁangweni mwakwe huo munduwo. Koro kula eyenayaga na mundu, nae pia anayagwa na mundu.
- ⁵³Nkudzi kwamba naweza kumuyomba Baba jwangu, na mweedha mumodza anaweza kuyeha maelefu na maelefu ya malaikawe?
- ⁵⁴Ela nikihenda hivyo hivyo, ayḁe yaṁabirijweyo amu matsoroni yanawezadze kuṁimiya?”
- ⁵⁵Makisa Yesu kanena ne ṁuṁa idziyeyo kumugija kamba, “Munidzia na myundu na mambuku, dza kwamba mudzia kugija mwivi? Kula na nsiku nikikaa na kuyongweeza humuḁe Hekaluni, ela ntamukunigija.
- ⁵⁶Ela haya haya yonse yakuhendekani ili hikiḁe chuuwo cha hawa manabii waneneyecho humu matsoroni kiṁimiye.” Kufikia hapfo wanafunḁiwe wonse waḁarama na wamuyatsa jeje hekeṁu.
- ⁵⁷Makisa hawaḁe wamugijiyeo Yesu wamuhwaa wenda nae nyumbani kwa huyu Mukohani Mukuu eyeakihanigwa Kayafa. Hawa waalimu wa Sharia na hawa wazee wewa kwamba waṁuṁaa nyumbani mwakwe.
- ⁵⁸Peṁero kamuuḁa Yesu na jwa kuye mumpaka kenda kanjia humuḁe uani mwa huyu Mukohani Mukuu. Ephonjia kenda kakaa chihako na hawa asikari ili aweze kuona kwamba vinasiadze.
- ⁵⁹Dubva hawa wakohani wakuu pfamodza ne gasa yonse walacha mambo ya nsuwe ya kumusitaki nayo Yesu ili waweze kumuyaga.
- ⁶⁰Ela kula waḁemeyecho, ntawakudhumburya kintu, ingawa kudziyavya mashaahiḁi wa nsuwe wenji na wenji. Mwisu kudziyavya mashaahiḁi wawii
- ⁶¹wadziyeo wakyamba, “Huyu muntu huyu kamba anaweza kuihoromosa mutsangani hi Hekalu ya Muungu kisa aṁi aimbake kwa nsiku ntahu!”
- ⁶²Dubva huyu Mukohani Mukuu kasumama na kamuuza Yesu kamwamba, “Aya masitaki yonse wiyokusitakigwani, nku cha kudzihehea nacho haṁa?”
- ⁶³Ela Yesu kanyamaa mya. Na huyu Mukohani Mukuu kanena nae kawii kamwamba, “Natsaka uyapfe kwa sari ḁya Ḃwana Muungu eye moja. Wewe ndiwe ayu Kirisṁo Mwana jwa Muungu?”

⁶⁴Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kuvinena wewe mwenye. Ela hachi nyakumwambiani, hangu hi hii saasambi mudzaniona mimi Mwana jwa Adamu nika mukono kuyume wa hila wa Muungu mwenye nguvu zonse. Na mudzaniona nikisuka na mawingu kuyawa mbinguni dzuu.”

⁶⁵Pfapfo huyu Mukohani Mukuu kaḍihararuya hiḍi vwaziḍye na kanena na idzwi kuu kamba, “Kakukufuruni! Kuna haḍya ga ya mashaahiḍi amaale? Nywinywi wenye mumusikia akwakukufuruni!”

⁶⁶Ḍubva muhuna chi?” Nao waholoka wamba, “Nayagwe!”

⁶⁷Ndookomu wamukamia mahe humu usoni na wamubiga. Wangine wamubiga mapfi

⁶⁸na kumwamba, “E Kiristo, huḭaḭirie, ni ga akubigie?”

⁶⁹Hiyo hiyo saa Peḭero ewa kaka chihako hukuḍe uani. Ḍubva kendejwa ni muhumisi mumodza jwa kike na kamuuza kamwamba, “Dzaambia wewe nkwiwa pfamodza na ayuḍe Yesu jwa Galilaya?”

⁷⁰Ela Peḭero kakana usoni yao wonse kamba, “Haḭa sidzi kwamba kwakunenani kintu ga.”

⁷¹Makisa Peḭero kanuka kenda hapfaḍe muḍyangoni pfa kuyawiya. Epfokwenda, kaonwa ni muhumisi yungine jwa kike. Huyu muhumisi kawamba hawaḍe weosumama hapfaḍe, “Huyu muntu huyu ewa pfamodza na Yesu jwa Nazareti.”

⁷²Na kawii Peḭero kakana na kayapfa kamba, “Hachi nayapfa kwamba huyo huyo muntu mimi simudzi!”

⁷³Baada ya kaḭemo kachuchu hawaḍe wantu weosumama hapfaḍe wamwamba Peḭero, “Hakika wewe u mumodza jawo. Koro haḭa huku kunena kwako kunayanga wazi tswē kwamba u Mugalilaya!”

⁷⁴Peḭero kayapfa kamba, “Hachi nayapfa usoni kwa Muungu kwamba huyo huyo muntu simudzi! Na ikiwa kwamba nyakunenani nsuwe, ḭasi Muungu nanihukumu!” Na iyo saa nkuku kawika.

⁷⁵Na pfapfo Peḭero kakumbuka hiviḍe vya Yesu amwambiiyevyo, “Hu huu siku wa yeo, kaḭila nkuku nkadzawika, unanikana myeedha mihahu.” Ndookomu Peḭero kayawa nze kenda kaiya na tsungu muno.

Matayo 27

¹Chamukoche magurani, hawa wakohani wakuu wonse pfamodza na hawa wazee wa gasa, wahuna kwamba Yesu ni haḍi ayagwe.

²Ḍubva wamufunga-funga na wamupfiika kwa Pilato, eyekuwa liwali jwa Kirumi jwa ḍyimbo ḍya Yuḍaya.

³Yuḁa Isikariota, yani huyu amuḁawanyie Yesu, epfoona ya kwamba Yesu kahukumigwa kuyagwa, kadziuṭi muno. Kayahwaa hayade mawe miyongo mihahu ya fwedha eyopfegwa, kayagalicha kwa hawa wakohani wakuu na hawa wazee wa gasa.

⁴Epfokwenda kawamba, “Mimi nihenda nabvise, koro nimuḁawanya muntu asiye tsowa.” Ela wao wamwambukuya wamwamba, “ḁubva hivyo hivyo vihumuḁa na swiswi? Si shauri yako?”

⁵Ndookomu Yuḁa kaziwafaṭulia hizi fwedha humuḁe Hekaluni na kayawa kenda kadziyaga kwa kudzihuḁa na nkamba.

⁶Hawa wakohani wakuu wazitsowa-tsowa hizi fwedha ela wamba, “Si sharia kuzihwaa hizi fwedha hizi na huzingize kwa hi nkandi ya Hekalu, koro ni fwedha ziyavijwezo kwa dzambo ḁya kukwiha mwazi.”

⁷Ndookomu wadiyowezanya hiḁi hiḁi dzambo na wahuna kwamba wazigwiiye nkonde ya kuzikia wageni. Hi hii nkonde ikihanigwa Nkonde ya Muumba Nyungu.

⁸Na hangu hizihiziḁe ngera haṭa hi hii saasambi, hihiiḁe nkonde idabva kuhanigwa Nkonde ya Mwazi.

⁹Hivi hivi vihendeka ili hikiḁe chuuwo cha nabii Yeremia aneneyecho kiṭimiye. Koro nabii Yeremia ewa kamba, “Wahwaa mawe miyongo mihahu ya fwedha, Yani hichi chima cha hawa Waisiraeli, waoneyecho kwamba ndiyo hi bei ya sawa ya kumuguzia nayo.

¹⁰Hizi hizi fwedha wazigwiiya Nkonde ya Muumba Nyungu, dza vya Bwana aamuriyevyo.”

¹¹ḁubva Yesu kasumamiswa usoni ya Pilato, eyekuwa liwali jwa Kirumi. Na Pilato kamuuza Yesu kamwamba, “Wewe ndiwe ayu Haju jwa Wayahuḁi?” Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kuginena wewe mwenye!”

¹²Ela hawa wakohani wakuu na wayongozi wangine wepfoyavya haya masiṭaki yao dzuu ya Yesu, Yesu nkakwambukuya chuuwo kiḁechonse.

¹³Pilato kamuuza Yesu kamwamba, “Munamba aya mambo yonse weyokukusiṭakini nayo nkukwakuyasikiani haṭa?”

¹⁴Ela Yesu kanyamaa mya, nkakwambukuya chuuwo haṭa kimodza. Ndookomu Pilato kamaka muno.

¹⁵Hizihiziḁe ngera, huyu liwali ewa kabaraṭa kwamba kula jila ya Pasaka anafunguya mufungwa mumodza akamuyatsa huru. Ela huyu jwa kufungujwa ni haḁi awe kwamba katanwa ni hawa wantu.

¹⁶Huhuḁe wakati kwiwa mufungwa mumodza eyeakihanigwa Baraba. Huyu huyu muntu ewa kamanyikana muno kwa dzambo ḁya kuhenda mazuka.

- ¹⁷Dubva Pilato kawauza hawa wantu waṭuṭaiyeo kawamba, “Munatsaka nimumufungwiiye ga? Nimumufungwiiye Baraba ambu Yesu eyenakwambigwa kwamba ndiye huyu Kiristo?”
- ¹⁸Pilato ewa kanena hivi kwa kwamba, ewa kamanya tswee kwamba hawa wayongozi wa Kiyahuḍi, wekimusiṭaki Yesu kwa kwamba wekimuonea wivu.
- ¹⁹Na si hayo ṭu, Pilato epfokaa kitini pfakwe pfa kuyavia hukumu, mukaziwe ewa kamuyehea ḍaamisa kamwamba, “Manya utsemuhenda dzambo zuka ḍiḍeḍyonse huyo muntu huyo asiye tsowa. Yeo hu moja wangu unjia yuhangaiko yukuu muno. Koro siku nihangaishwa ni ndoho nzuka muno dzuu ya huyo huyo muntu.”
- ²⁰Hawa wakohani wakuu pfamodza na hawa wazee wa gasa, waitsunziirya hi ṭuṭa ili wamuyombe Pilato kwamba amufunguye Baraba, ela Yesu ayagwe.
- ²¹Pilato kaiuza hi ṭuṭa ya wantu kawamba, “Kahi ya Baraba na Yesu, munatsaka nimumufungwiiye ga?” Na wonse wamba, “Baraba!”
- ²²Pilato kawauza kawii kawamba, “Mani ayu Yesu eyenahanwa Kiristo munatsaka nimuhendedze?” Na wonse waholoka wamba, “Napfatsikwe!”
- ²³Pilato kawamba, “Mimi sikwakuonani tsowa ahendeḍyo ṭi!” Ela hi ṭuṭa igija kuḗaa madzwi ikyamba, “Napfatsikwe! Napfatsikwe!”
- ²⁴Pilato kaona kwamba nkakwakudhumburya kintu, na kumakujumukani fuḍyo. Ḍubva kahwaa madzi kanawa mikono usoni ya hi ṭuṭa yonse, na kamba, “Mimi sinaalaṭika kwa dzambo ḍya kifo cha huyu huyu muntu. Mukimuyaga ni shauri yenu.”
- ²⁵Na hawa wantu waholoka wamba, “Hu mwaziwe nawiiye dzuu yehu na wana wehu!”
- ²⁶Ndookomu Pilato kamufunguya Baraba na kaamuru kwamba Yesu abigwe na lucha. Na wepfomubiga wakisa kamuyavya akapfatsikwe.
- ²⁷Hawa asikari wangine wa Pilato wamuhwaa Yesu na wanjia nae humuḍe uani mwe nkambi yao, na wadziana kiṭaro chonse cha asikari.
- ²⁸Wamuvuya nguo na wamuvwika loṭa ḍya ranji ya zazi.
- ²⁹Waelekanya na kiyemba cha miwa na wakimuvwika kitswani, makisa wahwaa nsimbo waimugijisa mukono wa kuyume. Wakisa waḍabva kumuvunzia nkuhi na kumubaladhaya wakimwamba, “Kwa naghea, Haju jwa Wayahuḍi?”
- ³⁰Kisa wamukamia mahe na waimudhara hi nsimbo weyoimugijisa na wamubiga nayo ya kitswa!
- ³¹Wepfomubaladhaya haṭa wakifuruma, waḍimuvuya hiḍi loṭa weḍyomuvwika na wazimuvwika hizi nguoze. Makisa wanuka nae kwenda wakamupfatsike.

³²Hawa asikari wepfowakyenda na Yesu wakamupfatsike, waṭongana na muntu mumodza jwa kuyawa mudzi wa Ukirene eyeakihanwa Simioni. Nao wamusharuṭisa autsukuye hu muhi wa mpatsa wa Yesu.

³³Wenda haṭa wepfofika pfantu pfeopfakihanwa Goligata, yani, “Pfantu pfa pfaa ḍya Kitswa,”

³⁴wamumpa Yesu mvinyo itsanganyijweyo na nyongo nkali. Ela epfoiṭaṭa kadziza kuinwa.

³⁵Wamupfatsika muhini mwa mpatsa makisa wazigawana hizi nguoze kwa kuzibigia kura.

³⁶Kisa wakaa chihako waḍabva kumwamia.

³⁷Makisa wahwaa kiḅao chorejwecho haya masiṭaki yakwe na wakibiga hapfaḍe muhini mwa mpatsa, dzuu ye kitswache. Hichi kiḅao chamba, “Huyu Ni Yesu Haju Jwa Wayahuḍi.”

³⁸Hawa asikari wapfatsika na wevi wawii pfamodza na Yesu. Mumodza wamupfatsika mukono kuyume wa Yesu, na yungine wamupfatsika mukono tsonso.

³⁹Wantu weowakichia na hafufi wekimwambia vyyuwo vya kinyaya na kusukusa vitswa vyao kumubaladhaiya.

⁴⁰Wamwamba, “Dzaambia nkukwamba unaweza kuikomoa ai Hekalu na uimbake na nsiku ntahu? Haya ikiwa kwamba wewe u Mwana jwa Muungu ḍugha, hunatsaka kuviona! Suka na hapfo muhini mwa mpatsa na udzipfonye!”

⁴¹Hawa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia pfamodza na hawa wazee wangine, nao pia wamubaladhaiya Yesu wamba,

⁴²“Kapfonya wangine ela nkawezi kudzipfonya mwenye! Aṭi huyu huyu ndiye ayu haju jwa Waisiraeli? Akisuka na hapfa muhini mwa mpatsa saambi hunamuhikiza!

⁴³Aṭi kamuserefaṭa Muungu! Haya ikiwa kwamba Muungu kamutsaka ḍugha, mani ḍubva nkamupfonya, nae ekidzihana Mwana jwa Muungu le?”

⁴⁴Haṭa hawaḍe wevi wapfatsikijweo pfamodza na Yesu nao pia wamubaladhaiya dza vivyo.

⁴⁵Ipfofika saa ntandahu za musikahi, nsi yonse ifungiiya kiza cha go mumpaka saa kenda.

⁴⁶Na ipfofika chima cha saa kenda, Yesu kaḅaa idzwi kuu kamba, “Eli, Eli, lama sabakitani?” Yani, “Muungu jwangu, Muungu jwangu, kuṭi kuniyatsa?”

⁴⁷Wantu wangine weosumama hapfaḍe hafufi wepfosikia hivi vya Yesu aneneevyo wamba, “Huyu muntu huyu kakumuhanani nabii Eliya.”

- ⁴⁸Mumodza jwao kaḍarama haraka kenda kahwaa yavuyavu kaḍilingila na muhi. Makisa kaḍiṭopya kwa mvinyo ibushaiyeyo na kaḍimugijia Yesu ili anwe.
- ⁴⁹Ela hawaḍe wangine wamwamba, “Muyatse, nahuyowe kwamba Eliya anakudza anamupfonya ḍugha ambu haṭa?”
- ⁵⁰Makisa Yesu kaḅaa idzwi kuu kawii kisa kahuna nsoho.
- ⁵¹Pfapfo, huju yukangadzi jufungijwejo humuḍe Hekaluni juḅaika na kahi, hangu dzuu mumpaka nsii. Hi nsi yonse ihehema na myamba iḅaika,
- ⁵²na haṭa mbeera zipfenuka. Na ḅaaḍa ya Yesu kufufuka kuyawa kwa wafu, wantu wenji wa Muungu wafwiyeo, nao pia wafufuka na wenda wanjia mudzi mudheru wa Yerusalemi. Na hawa hawa wantu waonegwa ni wantu wenji.
- ⁵⁴Huyu mukuu jwa asikari na hawaḍe wonse weowakimwamia Yesu, wepfoona hu muhehemo wa nsi pfamodza na hayaḍe yonse yahendekeeyo, wanjiyawa ni oga muno na wamba, “Hachi huyu ewa ni Mwana jwa Muungu ḍugha!”
- ⁵⁵Kwiwa na wake wenji weowakichimiza na jwa kuye. Wewa ni hawaḍe wake weomuḅa Yesu hangu ḍyimbo ḍya Galilaya kwa dzambo ḍya kumuhumikia.
- ⁵⁶Wangine wao wewa ni Maria Magiḍalena, Maria mamajwe Yakobo na Yusufu, pfamodza na mukaza Zebeḍayo, yani mamajwe Yakobo na Yohana.
- ⁵⁷Ipfofika mioro, kudza muntu jabva mumodza jwa kuyawa mudzi wa Arimataya, eyeakihanwa Yusufu. Huyu huyu muntu ewa ni mumodza jwa hawaḍe wamuhikiziyeo Yesu.
- ⁵⁸Kenda kwa Pilato na kamuyomba apfegwe ruhusa ya kuuzika hu mwii wa Yesu. Na Pilato kaamuru kwamba aupfegwe.
- ⁵⁹Ḍubva Yusufu kenda kauhwa hu mwii wa Yesu kaulinga-linga na sanḍa mpya
- ⁶⁰makisa kaungiza mbeerani. Hi hii mbeera iwa nza Yusufu jeje mwenye aiṭukuriyeo mwambani, na iwa ni mpya. Ḍubva epfouṭambaarya hu mwii wa Yesu akisa, kaperuya-peruya iwe kuu kaḍifinikiza hapfaḍe muḍyangoni pfe mbeera, na kagonzowa.
- ⁶¹Hiyo hiyo saa, Maria Magiḍalena pfamodza na huyuḍe Maria yungine wewa wakaa chihako hafufi ne mbeera wakuyowani.
- ⁶²Ipfofika chamukoche, yani nsiku ya ḍura ya hi jila ya Pasaka, hawa wakohani wakuu na Mafarisayo wenda wakanene na Pilato.
- ⁶³Ḍubva wepfofika wamwamba, “Ḃwana, hukumbuka kwamba huyuḍe muntu munsuwe asidzafwa ewa kamba anafwa, ela nsiku ya hahu anafufuka kuyawa kwa wafu.
- ⁶⁴Ndookomu hudzia kukuyomba uyavye amuri kwamba hi mbeeraye yamijwe mumpaka nsiku ya hahu. Hunatsaka yamijwe ili hawa wanafunḍiwe

watsekwendaukwiwa hu mwiiwe, makisa waḍabve kunena kwamba kafufuka kuyawa kwa wafu. Koro dzambo dzadyo ḍikihendeka, hi nsuwe idzeyoḍachaa inawa nzuka kuchia hiḍe ya ḍura!”

⁶⁵Pilato kawambukuya kawamba, “Hwaani asikari mwende mukayamie hi mbeera dza mudzevyoweza.”

⁶⁶Ndookomu nao wenda waḍingiza muhuri hiḍi iwe ḍiwekejweḍyo hapfaḍe muḍyangoni pfe mbeera, na waweka na kiḍaro cha asikari wa kwamia.

Matayo 28

¹Nsiku ya Sabato ipfochia, na ipfofika magura ya nsiku ya ḍura ya hi ḍyuma, Maria Magiḍalena pfamodza na huyude Maria yungine warooka magura yusiku wenda wakaiyowe hi mbeera ya Yesu.

²Ḑwikira, kugunga muhehemo mukuu wa nsi, koro malaika jwa Ḑwana kasuka kuyawa mbinguni, kadza kaḍiperuya-peruya hiḍi iwe ḍifinikizijweḍyo hapfaḍe mbeerani na kaḍikaiya chihako.

³Huyu malaika ekiyangaa dza muyanga wa yupfepfe na haya mavwaziye yewa meupe pee.

⁴Hawa asikari washooga na wahehema mumpaka wafwa nene na wakaa dza wantu wafwiyeo.

⁵Huyu malaika kawamba hawaḍe wake, “Namutseshooga, koro nimanya kwamba mwakumulachani huyu Yesu apfatsikijwe.

⁶Ela hapfa nkapfo. Kesakufufuka kuyawa kwa wafu dza viviḍe aneneevyo. Nzoni muyowe hapfa epfoḍambaarwa,

⁷makisa mwende haraka mukawambie hawa wanafunḍiwe kwamba Yesu kesakufufuka kuyawa kwa wafu na kesakuyongowa kwenda Galilaya, mudzekokwendamuona nyonse. Na manyani mutsekwaarerwa koro nimavimwambia.”

⁸Ḑubva hawa wake wanjijwa ni oga na tsekea nyinji. Wayawa na humuḍe mbeerani waḍabva kuḍarama kwenda wakawambiye hawa wanafunḍi wa Yesu.

⁹Wepfowakyenda, Yesu kawaḍupukia na kawamba, “Mwaa naghea?” Na hawa wake wamwendea na wepfomufika, wamugija maguu na wamuvunzia nkuhi.

¹⁰Makisa Yesu kawamba, “Namutseshooga. Endani mukawambe hawa wandugu zangu wende Galilaya koro wendaniona huko huko.”

¹¹Hawa wake wepfowakyenda, huku nyuma hawa asikari wangine weowakyamia hi mbeera ya Yesu, wenda humuḍe mudzini na wawasumwiiya hawa wakohani wakuu hiviḍe vyonse vichiiyevyo-chiiyevyo.

¹²Dubva hawa wakohani wakuu na wazee wa gasa wakaa chihako wadiyowezanya hidi dzambo. Na wahuna kwamba ni hadi wawahonge hawa asikari ili wanene nsuwe. Ndookomu wawahonga chima chikuu cha fwedha

¹³na wawamba, “Wantu wakimuuza wambeni kwamba hawa wanafundi wa Yesu wadza nasiku, saa mwiyoumukiyaa na waukwiiwa hu mwii wa Yesu.

¹⁴Na ikiwa kwamba huyu liwali kavisikia, swiswi hunakwenda hunamuhehea na ntamuhendegwe kidechonse.”

¹⁵Dubva hawa asikari wazihwaa hizi fwedha wazipfegejwezo na wahenda dza vivide wambiijwevyo. Na hi hii nsuwe ndiyo idachaiyeyo kahi ya hawa Wayahudi hata hidi hidi yeo.

¹⁶Dubva dza vivide vya Yesu evyowaḁama, hawa wanafundi kumi na mumodza wanuka wenda Galilaya. Wenda pfapfaḁe pfa hu murima awaḁamiyeo kwamba wende.

¹⁷Nao wepfomuona wamuvunzia nkuhi wamuyomba, ela wangine wao wewa na kajela.

¹⁸Yesu kawendea hafufi na kawamba, “Mamulaka yonse ya mbinguni na lumwenguni niyapfegwa mimi.

¹⁹Dubva endani kwa wantu wa vyeeti vyonse mukawahendeze kuwa wanafundi wangu, mukiwaḁopya kwa sari ḁya Baba na Mwana na Ruhu Mudheru.

²⁰Na pia muwayongweeze kuvigija hivide vyonse nimuamuriyevyo nywinywi. Na hachi nyakumwambiani, mimi nya pfamodza nanywi nsiku zonse mumpaka mwiso wa lumwengu.”

Marko

Marko 1

- ¹Haya ni Maagu Mema dzuu ya Yesu Kiristo, Mwana jwa Muungu.
- ²Haya Maagu yadabva dza vivide vyorejwevyo chuoni mwa nabii Isaya. Muungu kamba, “Tayowa, namuhuma ntumi jwangu usoni yako, adzeielekanya njiayo.
- ³Ni muntu eyekulalabvani yuwandani akyamba, ‘Telekanyeni njia ya Bwana, na muyarongaarye machiyoye.’ “
- ⁴Na huyu ntumi ewa ni Yohana Muṭopya. Kaṭupuka yuwandani akisumwiiya wantu kwamba, wapfyehuze mama na waṭopyegwe ili Muungu apate kuwayatsia nabvise zao.
- ⁵Wantu wenji wa kuyawa Yerusalemi na ḍanda zingine zonse za ḍyimbo ḍya Yuḍaya, wekyenda na kumusikiiya. Nao wepfoziungama nabvise zao, Yohana kawaṭopya tsana ya Yoroḍani.
- ⁶Yohana ekivwaa vwazi ḍya nsinga za ngamia, na ekidzifunga mulao wa nchingo chunoni mwakwe. Chakuḍyache kiiwa ni maghere na uchi.
- ⁷Jeje ekisumwiiya akyamba, “Kwakudzani muntu nyuma yangu mwenye uwezo mukuu kunichia mimi. Sinamala haṭa kwinama nifunguye milao ya viyahuvye.
- ⁸Mimi nyakumuṭopyani na madzi, ela jeje kadzamuṭopya na Ruhu Mudheru.”
- ⁹Hayahayade masiku, Yesu kanuka na mudzi wa Nazareti wiwo ḍyimbo ḍya Galilaya na kenda kaṭopyegwa ni Yohana tsana ya Yoroḍani.
- ¹⁰Yesu epfoakiyawa na humude madzini, b̄wikira kaziona hizi mbingu zipfenuka na kamuona huyu Ruhu jwa Muungu akwakumusukiani dza ndiwa.
- ¹¹Makisa kusikika idzwi kuyawa yuwinguni ḍikyamba, “Wewe u Mwanangu mutsakwa, nitsakizwa nawe muno.”
- ¹²Makisa iyo saa, Ruhu Mudheru kamupfiika Yesu yuwandani kuye.
- ¹³Kakaa hukude yuwandani kwa nsiku miyongo mine, akiḍemegwa ni Shaatani. Ewa kahi ya waḍondo wa baḍani ela malaika wekimuhumikia.
- ¹⁴Nyumae, baada ya Yohana Muṭopya kungizwa gerenani, Yesu kenda ḍyimbo ḍya Galilaya na kasumwiiya Maagu Mema ya Muungu.
- ¹⁵Kamba, “Ngera imatimia. Uhaju wa Muungu umaawa hafufi. Pfyehuzani mama na muyahikize haya Maagu Mema.”
- ¹⁶Nsiku modza, Yesu epfoakichia na geri ya ziwa ḍya Galilaya, kamuona Simioni na ndugujwe eyeakihanwa Anderea. Wowii wekilowa na nyavu koro wewa wantu wa kulowa.

- ¹⁷Yesu kawahana kawamba, “Niubani, nami namuhendeza kuwa walowa wa wantu.”
- ¹⁸Na pfapfo waziyatsa hizi nyavu zao wamuuba.
- ¹⁹Yesu epfokwenda usoni kachuchu, kamuona Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo. Wewa chomboni mwao wakisona nyavu zao.
- ²⁰Epfowaona tu, kawahana, nao wamuyatsa baba jwao Zebedayo humude chomboni pfamodza na hawade viharuwa, na wamuuba Yesu.
- ²¹Yesu na wanafundiwe wagija njia wenda haṭa mudzi wa Kaperinaumi. Na ipfofika nsiku ya Sabato tu, Yesu kanjia sunagogini na kaḍabva kuwayongweeza wantu.
- ²²Na wonse weowakimusikiya wamaka muno kwa namuna ayongweezeyevyo. Koro nkakuyongweeza dza hiviḍe vya hawa waalimu wao wa Sharia wevyowakiyongweeza. Jeje kayongweeza dza muntu mwenye mamulaka.
- ²³Humude sunagogini kwiwa muntu eyekuwa na mpepfo nzuka. Bwikira kabiga idzwi kamba,
- ²⁴“Unaswini, Yesu jwa Nazareti? Dze, kumakudzia kuhunanga? Nikumanya tswee kwamba u ga! Wewe u Mutsanwa jwa Muungu.”
- ²⁵Ela Yesu kaibusa hiḍe mpepfo nzuka kayamba, “Nyamaa mya na umuyawe huyu muntu!”
- ²⁶Hi mpepfo nzuka imuhehemesa na nguvu huyu muntu, kisa ibiga idzwi kuu na imuyawa.
- ²⁷Wantu wonse wamaka muno haṭa waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Haya haya nayo ni mambo ga? Munamba ni mayongweezo mapfya? Huyu huyu muntu ana mamulaka yeyodze, ya kwamba haṭa akiamuru mpepfo nzuka zimuyawe muntu nazo zinamuṭii?”
- ²⁸Ndookomu sifa zakwe zivuma kula pfantu kuzimuni mwa ḍyimbo ḍya Galilaya.
- ²⁹Yesu na wanafundiwe wepfoyawa na humude sunagogini, Simioni na Anderea wamuhwaa Yesu, Yakobo na Yohana wenda nao nyumbani kwao.
- ³⁰Wepfonjia humude nyumbani, wamuṭonga mukwanguwe muke Simioni karomokwa ni kanaṭa na kaṭambaara. Yesu kahodejwa hi hali yakwe.
- ³¹Nae kamwendea hapfaḍe ṭaṭani, kamugija mukono kamunuya wima. Na iyo saa hi kanaṭa imuyatsa, nae kaḍabva kuwawekea chakuḍya.
- ³²Mioroye, dzuwa ḍipfotswa, wantu wamuyehea Yesu wajwazi wonse, na haṭa weokuwa na mpepfo nzuka.
- ³³Mudzi muzima uundukizika hapfaḍe muḍyangoni!

³⁴Nae Yesu kapfoza wajwazi wenji weokuwa na ndwari garagara. Kayavya wantu mpepfo nzuka nyinji, na wala nkakuzipfa namfasi zinene kidechonse, koro ziimumanya kwamba jeje ni ga.

³⁵Chamukoche magura yusiku, Yesu kayamuka kenda pfantu chiṭu kendakanjia kuyombani.

³⁶Kapfachu, Simioni na wenziwe wanjia kumulachani.

³⁷Na wepfomuona wamwamba, “Wantu wonse wakukulachani wewe.”

³⁸Ela Yesu kawamba, “Hwendeni na vidzidzi vingine vivyo hafufi ili nako pia nikasumwiiye, koro ndiḍyo nidziyedyo.”

³⁹Ndookomu kazinga ḍyimbo ḍyonse ḍya Galilaya, akyenda na kusumwiiya masunagogini na kuyavya wantu mpfeppo nzuka.

⁴⁰Nsiku modza, Yesu kendejwa ni muntu eyekuwa na ujwazi wa kwanga. Huyu muntu kamuvunzia nkuhi na kamuriria kamwamba, “Ḑwana, amaa ukitsaka nkwanipfoza?”

⁴¹Yesu kamufwiya ṭei na kamunyozeza mukono kamuhora na kamwamba, “Nakupfoza.” Makisa kamwamba, “Pfowa!”

⁴²Na pfapfo huyude muntu kapfowa. Hi kwanga yaara tswee.

⁴³Kisa Yesu kamuseresa muno kamwamba, “Manya utsemwambia muntu yudejwone dzuu ya hiḍi hiḍi dzambo. Ishinu enda kwa huyu mukohani ukadziyanganye kwakwe kwamba kupfowa na uyavye mvuugiya dza vya Sharia ya Musa ivyonakumala kuhenda, dza ushaahiḍi kwamba kudhereswa.” Kisa kamugonzosa kwenda nyumbani na yayo maguu.

⁴⁵Ae huyude muntu akidzaakinuka, kaḍabva kuḍisumwiiya hiḍi dzambo kula pfantu. Ndookomu maagu dzuu ya hiḍi dzambo yaḍachaa, haṭa Yesu nkakuweza kunjia mudzi uḍewonse wazi wazi kawii. Ishinu kaka kuntu chiṭu. Ela haṭa vivyo wantu wamuṭirikia kuyawa kula ḍanda.

Marko 2

¹Baḍa ya nsiku kadha kuchia, Yesu kauja kawii Kaperinaumi, na maagu yaḍachaa kwamba ka nyumbani.

²Ḑubva wantu waundukizika wenji na wenji humude nyumbani mumpaka ntakwiwa namfasi haṭa hapfaḍe muḍyangoni. Nae Yesu kawasumwiiya chuuwo cha Muungu.

³Epfoakisumwiiya, kuyehegwa muntu ahinamfiye atsukwiiwe ni wantu wane.

⁴Ela kwa dzambo ḍye ṭuṭa ya wantu washindwa kumufisya kwa Yesu. Ndookomu wapfaa nae huku ḍarini dzuu, waḍihumbuya anga hiḍi ḍari ḍa na hapfaḍe pfa Yesu asumamiyepfo na wamususya huyu ahinamfiye na ṭaṭaḍye.

- ⁵Yesu epfoona faro yao, kamwamba huyu ahinamfiye, “Mwanangu, nabvisezo kuziyatsijwa.”
- ⁶Na hapfaḁe kwiwa kukaa na waalimu wa Sharia. Wepfosikia hivi vya Yesu aneneyevyo, waḁabva kudziuza na mojoni wakyamba,
- ⁷“Ayu muntu ayu, anawezadze kunena dzaavi? Nkakwakukufuruni? Ni ga eye na uwezo wa kuyatsia muntu nabvise, isipfokwamba ni Muungu jeje hekeḁu?”
- ⁸Na pfapfo Yesu kahambuya haya maḁaro yao, na kawauza kawamba, “Kuḁi nywinywi mwakuḁarani maḁaro dza hayo?”
- ⁹Vivodho ni vi? Kumwamba huyu ahinamfiye, ‘Nabvisezo kuziyatsijwa?’ Ambu kumwamba, ‘Nuka hwaa ḁaḁaḁo wenende?’
- ¹⁰Natsaka kumuyanga kwamba mimi Mwana jwa Aḁamu nina mamulaka ya kuyatsia wantu nabvise humu lumwenguni.” Kisa kamwamba huyu muntu ahinamfiye,
- ¹¹“Nuka wima, hwaa hiḁi ḁaḁaḁo wende nyumbani.”
- ¹²Na iyo saa, huyuḁe muntu kanuka wima, kahwaa ḁaḁaḁe kagonzowa huku wantu wonse wakiwa kumuyowani na kumaka. Na wonse wanjia kumushaḁani Muungu wakyamba, “Ntahudzaona dzambo dza hiḁi meshi!”
- ¹³Kisa Yesu kanuka kawii kenda geri ya ziwa ḁya Galilaya. Na kendejwa ni ḁuḁa nkuu na nkuu ya wantu nae kaḁabva kuwayongweeza.
- ¹⁴Akinuka akwakuchiani, kaona muhwaa kuwa mumodza eyeakihanigwa Lawi mwana jwa Alifayo. Ewa kakaa chihako humuḁe mwa hi ofisi ya kuhwaiya kuwa. Yesu kamwamba, “Niuba!” Nae Lawi kanuka kamuuba.
- ¹⁵ḁaḁaye, Yesu na wanafunḁiwe wenda nyumbani kwa Lawi wakaḁye chakuḁya. Wepfokaa kuḁyani, wahwaa kuwa wenji na wantu wangine weonahwajwa kuwa wanabvise, wamuubiyeo Yesu, nao wakaa chanoni kuḁyani pfamodza nao.
- ¹⁶Ela waalimu wa Sharia wangine weokuwa Mafarisayo, wepfomuona Yesu kakuḁyani na wahwaa kuwa na wanabvise, wawauza wanafunḁiwe wawamba, “Kuḁi huyu kakuḁyani na wahwaa kuwa na wanabvise?”
- ¹⁷Yesu epfowasikia, kawambukuya kawamba, “Weo na matsea ntawanalacha muriiḁa, weonalacha muriiḁa ni hawaḁe weo wajwazi. Mimi sikudzia wantu weonadziona kwamba ni wahachi, ela nidzia wanabvise.”
- ¹⁸Buwa modza wanafunḁi wa Yohana Muḁopya na hawa Mafarisayo wekifunga. ḁubva Yesu kendejwa ni wantu wamuuzwa wamwamba, “Kuḁi wanafunḁi wa Yohana na wa Mafarisayo wanakaa na kufunga, ao hawa wako ntawafunge?”

¹⁹Yesu kawambukuya kawamba, “Waalikijweo harusini wanawezadze kufunga huku bwana harusi akiwa ka pfamodza nao? Ntaiwezekane! Chima cha huyu bwana harusi aivyo pfamodza nao ntawawezi kufunga.

²⁰Ela nsiku idzafika, ambapfo huyu bwana harusi kadzanujwa kahi yao. Hapfo ndipfo wadzepfofunga.”

²¹Yesu kongeza kunena kamba, “Ntaku muntu eyenasona kiraka cha nguo mpya dzuu ya nguo ijariyeyo. Koro akihenda dzavyo, hiki kiraka kinaihendeza hi nguo ya kae itsafurike-tsafurike, na hapfa pfāaikiyepfo pfanakwongezeka.

²²Na ntaku muntu eyenangiza mvinyo mpya kwa mifuko ya nchingo ya kae. Koro akihenda dzavyo, hi mvinyo inaībaa hi mifuko ya nchingo na inahika. Mvinyo mpya inangizwa kwa mifuko ya nchingo mpya!”

²³Nsiku modza ya Sabato, Yesu ekichia na makondeni pfamodza na wanafundiwe. Wepfowakichia, hawa wanafundiwe wādabva kufuruda masuke ya nganu na kuyafyokotsa na kūya.

²⁴Hawa Mafarisayo wepfowaona wamuuzwa Yesu wamwamba, “Tawayowe hawa wanafundiwo! Kūti wakuhendani kazi na nsiku ya Sabato na hali hi Sharia yehu ihuvingira kuhenda dzavyo?”

²⁵Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Munamba ntamudzasoma hāta āvīde vya Dāūdi ahendeyevyo epfokuwa na nzaa jeje na wantuwe na huku wewa ntawa kintu cha kūya?

²⁶Abiathari epfokuwa Mukohani Mukuu, Dāūdi kenda kanjia humūde hemani mwa Muungu, kaīya hi mikahe iyoyavigwa mvuugiya kwa Muungu na kawapfa na wantuwe. Kahenda hivi na hali kisheria weoruhusijwa kuīya hīde mikahe wewa ni wakohani tu!”

²⁷Kisa Yesu kawakontomeeza kawamba, “Dūbva Sabato iwekwa kwa dzambo ̄ya mwanaādamu, na wala mwanaādamu nkakuumbwa kwa dzambo ̄ya Sabato.

²⁸Ndookomu mimi Mwana jwa Ādamu, ni Bwana hāta jwa Sabato.”

Marko 3

¹Nsiku ingine ya Sabato, Yesu kanjia kawii sunagogini. Na humūde kuzimu kwiwa muntu mumodza ahinamfiye mukono.

²Na pia kwiwa na Mafarisayo weowakilacha dzambo ̄ya kumusitaki nāyo Yesu. Dūbva wekimuchimiza waone kwamba anamupfonya huyu muntu na nsiku ya Sabato ambu hāta.

³Yesu kamuhana huyūde muntu ahinamfiye hu mukono kamwamba, “Nzoo hapfa usoni.”

- ⁴Kisa kawauza hawa Mafarisayo kawamba, “Dze, ai Sharia yehu inahumala kuhenda kintu ga na nsiku ya Sabato? Kuhenda dzambo dzema ambu kuhenda dzambo zuka? Kupfonya ambu kuyaga?” Ela waḍurura mya!
- ⁵Yesu kawahaaza na dzitso ḍya ngoro, koro kasikitiswa ni myojo yao myumu. Kisa kamwamba huyude muntu ahinamfiye, “Ugonzowe hu mukonowo!” Huyude muntu kaugonzowa na upfowa pfapfo.
- ⁶Iyo saa hawa Mafarisayo wayawa nze. Kisa wao na wangine weonamuunga mukono Herode wenda waḍabva kuhenda mashauri ya kumuyaga Yesu.
- ⁷Kisa Yesu pfamodza na wanafundiwe, wanuka wenda geri ya ziwa ḍya Galilaya. Na wantu wenji na wenji waḍabva kumuḍa. Wangine wewa wayawa Galilaya, na wangine wayawa ḍyimbo ḍya Yuḍaya.
- ⁸Wangine wayawa Yerusalemi na ḍyimbo ḍya Idumea. Na wangine wao wewa wayawa yombe jwa pfii jwa tsana ya Yoroḍani na haḥa ḍanda za midzi ya Turo na Sidoni. Wonse wamwendea Yesu kwa kwamba wesikia haya eyoakihenda.
- ⁹Na kwa kwamba Yesu ewa kapfoza wantu wenji na wenji, wajwazi wonse wekikunduyana ili nangaa wamuhore tu. Ḍubva Yesu epfoona hivyo, kawamba wanafundiwe wamuḥayarishie chombo kiḍoḍo, ili hi tuḥa ya wantu itsekudzamuminya.
- ¹¹Na hawaḍe weokuwa na mpepfo nzuka, kula wepfowakimuona Yesu, wekidzigisa nsii usoni yakwe na kuḥaa madzwi wakyamba, “Wewe u Mwana jwa Muungu!”
- ¹²Ela Yesu kawaseresa vyumuni watseenena kwa wantu kwamba jeje ni ga.
- ¹³Nyumae, Yesu kapfaa murimani dzuu na kahana hawaḍe atsakiyeo jeje, nao wamwendeya.
- ¹⁴Katsana wantu kumi na wawii ahaniyeo, “Ntumi,” wakae pfamodza nae na awahume nze kwendasumwiiya
- ¹⁵na wawe na uwezo wa kuyavya mpepfo nzuka.
- ¹⁶Ḍubva hawa kumi na wawii atsaniyeo ni hawa: Simioni amumpiye sari ḍya Peḥero,
- ¹⁷Yakobo na Yohana wana wa Zebedayo, awapfiyeo sari ḍya Boanage, yani wana wa ḥabaḥu.
- ¹⁸Wangine ni aḍe Anḍerea na Filipino, Baḥolomayo, Matayo, Tomasi, Yakobo mwana jwa Alifayo, Tadayo, Simioni eyeakihanwa Jangina na
- ¹⁹Yuḍa Isikariota, huyu adzeyeakimuḍawanya Yesu.

- ²⁰Kisa Yesu na wanafundiwe wanjia nyumbani. Na kawii kuṭuṭaa ṭuṭa nkuu na nkuu ya wantu haṭa Yesu na wanafundiwe ntawakupata namfasi ya kuḍya chakuḍya.
- ²¹Dubva wantuwe wepfovipata maagu, wenda wakamuhwae koro wekiṭara kwamba kakuyawani kitswa.
- ²²Kwiwa na waalimu wa Sharia weoyawa Yerusalemi. Nao wamba, “Huyu kanjijwa ni Belizebuli, mukuu jwa mashaṭani. Na ndiye eyenamumpa nguvu za kuyavya wantu mpepfo nzuka.”
- ²³Dubva Yesu kawamba hawa wantu wadzikuntie hafufi nae, na kanena nao na mainganyo kawamba, “Shaṭani anaweza kumuyavya Shaṭani?”
- ²⁴Uhaju uḍewonse ukigawika viṭaro vya kupfingana vivyo kwa vivyo, uhaju dzao ntauwezi kusumama.
- ²⁵Na nyumba igawikiyeyo viṭaro vya kupfingana vivyo kwa vivyo, nyumba dzayo ntaiwezi kusumama.
- ²⁶Ndookomu ikiwa kwamba Shaṭani kaḍabva kudzipfinga jeje mwenye, hu uhajuwe unawa kwamba ugawika, na ntauwezi kusumama, unagwa.
- ²⁷Ntaku eyenaweza kuvunza nyumba ya muntu mwenye nguvu aheke maliye pfasipfo nguzi kumufunga-funga huyu mwenye kisa rhefu, aheke maliye.
- ²⁸Hachi nyakumwambiani, nabvise zonse za wanaaḍamu na kukufuru kwao wanaweza kuyatsijwa.
- ²⁹Ela yuḍejwone adzeyemukufuru Ruhu Mudheru, nkawezi kuyatsijwa meshi. Huyu anawa kwamba ana nabvise ya maishi.”
- ³⁰Yesu kanena dza hivi kwa kwamba wangine wekyamba ana mpepfo nzuka.
- ³¹Kisa wanduguzwe Yesu na mama jwao wenda hapfaḍe epfoakiyongweeza. Wasumama nze ye nyumba na wamuhumia muntu amuhane.
- ³²Yesu ewa karingwa ni ṭuṭa ya wantu wakaiyeo chihako. Nao wamwamba, “Ḃwana, mamajo na wanduguzo wa hapfo nze wanatsaka kunena nawe.”
- ³³Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Mama na wandugu zangu ni wa?”
- ³⁴Kahea matso kawayowa hawaḍe wamuringiyeo kisa kamba, “Ṭayowani, mama na wandugu zangu ni hawa!”
- ³⁵Koro yuḍejwone eyenahenda miro ya Muungu, huyo ndiye mama, ndiye ndugu yangu na ndiye imbu ḍyangu.”

Marko 4

- ¹Yesu kadabva kuyongweeza kawii geri ya ziwa. Kwiwa tuṭa nkuu na nkuu ya wantu haṭa kaona kwamba heri anjie chomboni. Epfonjia kakaa chihako, na hawa wantu wakaa na hapfaḍe gubani.
- ²Kawayongweeza mambo menji na menji kwa mainganyo. Kawamba,
- ³“Tasikiani! Kwiwa na muntu mumodza endeye kushaṭani mbeju.
- ⁴Epfoakishaṭa, mbeju zingine zigwa njiani na ziḍigwa ni nsongo.
- ⁵Mbeju zingine zigwa maweni kusikokuwa na mutsanga mwinji, na zimea haraka.
- ⁶Ela kwa kwamba hi mitse ntaiwa na mizi yendeyeyo nsii, ipfobigwa ni dzuwa inyuuka ifwa.
- ⁷Zingine zigwa miwani na hi miwa nayo ikuya iishumpanya hi mimea na ntaikuvyaa kintu.
- ⁸Ela mbeju zingine zigwa kuntu kwa mutsanga munono. Zimea, zikuya na zivyaa chima cha nseensee miyongo mihahu zaiḍi ya hiviḍe zishaṭijwevyo. Zingine zivyaa chima cha miyongo mihandahu na zingine gana, zaiḍi ya hiviḍe zishaṭijwevyo.”
- ⁹Kisa Yesu kawamba, “Ḍubva huyuḍe eye na masikio nasikiye!”
- ¹⁰Yesu epfosaa jeje na wanafunḍiwe kumi na wawii na wantu wangine weowakimuuba, wamuuzza dzuu ya haya mainganyo.
- ¹¹Nae kawambukuya kawamba, “Nywinywi muḍyaalijwa kuimanya hi siri ya Uhaju wa Muungu. Ela wangine wanayambijwa ḅasi kimafumbo.
- ¹²Ndookomu, ‘Kuona wanaona, ela ntawahambuye kintu. Kupfindiia wanapfindiia, ela ntawaimuke kintu. Koro ṭambere si hivyo, wandemuperukia Muungu nae andewapfonya.’ “
- ¹³Kisa Yesu kawauza kawamba, “Yani haṭa hiḍi hiḍi inganyo ntamukuḍiimuka haṭa? Mani ḍubva munaweza kuimuka inganyo ḍingine ḍiḍeḍyonse?”
- ¹⁴Mushaṭa ni huyu eyenashaṭa chuuwo cha Muungu.
- ¹⁵Wantu wangine waa dza hizi mbeju zigwiyezo njiani. Wanakisikia hichi chuuwo, ela iyo saa Shaṭani anakudza akachiwapfoka myojoni mwao.
- ¹⁶Na wantu wangine waa dza hizide mbeju zigwiyezo maweni. Wanakisikiia hichi chuuwo cha Muungu na iyo saa wakachipfokea na tsekea muno.
- ¹⁷Ela kwa kwamba hichi chuuwo ntachikungora myojoni mwao, faro yao ntaiwe na nguvu. Wakipatwa ni maḍina kwa dzambo ḍye chuuwo, iyo saa wanaziyekeza faro zao.
- ¹⁸Wantu wangine waa dza hizi mbeju zigwiyezo miwani. Wanakipfokea hichi chuuwo,

- ¹⁹ela mirumiru za huju lumwengu na makulekule ya ujabva na tamaa nyinji, zinawalinga na kukishumpanya hichi chuuwo. Ndookomu hichi chuuwo ntakivyae matunda yaḍeyonse maishani mwao.
- ²⁰Na hiziḍe mbeju zigwiyezo kwiiko na mutsanga munono, ni dza hawaḍe wantu weonakisikiya hichi chuuwo na wakachigija na moja mumodza. Maisha yao yanamuvyaiya Muungu matunda dza hiviḍe vya muhi wivyonavyaa mumpaka ukaara gomba.”
- ²¹Yesu kongeza kunena kamba, “Kuna muntu eyenagiza tsaa kisa akaifinikiza na pishi ambu akaingiza taḥani kuzimu, ḥaḍala ya kuipfatsika pfantu dzuu?”
- ²²Koro kula kifitsikiyecho kidzayawiya wekeani tswee na kula chicho sirini kidzamanikana.
- ²³Ḍubva awee na masikio nasikiye!”
- ²⁴Kisa kawamba, “Yapfindiiyeni muno hayaḍe mwiyonasikia! Hikiḍe kipimo mwichonapimia nacho wenzenu, ndicho mudzechopimijwa haḥa na kufwachaa.
- ²⁵Koro huyuḍe eye na kintu na akikitumia, huyo anakwongezejwa. Ela huyuḍe asiye na kintu, ḥasi haḥa hakaḍe kachuchu ekonako pia anakapfokwa.”
- ²⁶Yesu kongeza kunena kamba, “Uhaju wa Muungu nauinganya na muntu mwenye nkonde endeye akishaḥa mbejuze.
- ²⁷Siku ukifika anayaa na nsi ikicha anayamuka. Azo hizi mbeju zinatsembuya na zinaḍabva kumea pfasipfo jeje kumanya kwamba vyakuhendekanidze.
- ²⁸Hu mutsanga ndiwo wiwonakuzya mumea. Ḍura kunatsembuza gomba, kisa kunapfatsika hiḍi suke, na mwiso hiḍi suke ḍinangiza chakuḍya.
- ²⁹Hi bvaro ikimawivwa, huyu muntu anaḍabva kuikekenta, kwa kwamba ngera ya mavuno ifika.”
- ³⁰Kawii Yesu kamba, “Uhaju wa Muungu hundeuinganya na kintu ga? Ambu hundewezeza na inganyo ga?”
- ³¹Waa dza mbeju ya tsare imeeyeyo nkondeni. Gula ndiyo mbeju ndoḍo ya mwiso kahi ya mbeju zonse.
- ³²Ela ikimea inawa muhi mukuu kuchia mihi ingine yonse ya nkondeni. Mahambiye yanawa makuu na haḥa nyuni nao wanakudza na kudzielekanyia vitsanza humu mahambini.”
- ³³Yesu kawasumwiiya wantu chuuwo na mainganyo yangine menji dzayahaya. Kawasumwiiya chima wawezeyecho kusikiya.
- ³⁴Yesu nkakunena na hawa wantu kiḍechonse pfasipfo mainganyo. Ela epfokuwa ndiye jeje na wanafunḍiwe wao hekeḥu, ekiwaimusya maana ya haya mainganyo.

³⁵Iiḍe nsiku na mioro, Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Nahuvukeni hiḍi ziwa hwende huḍoombe.”

³⁶Ḍubva waiyatsa hi tuṭa ya wantu, wanjia humu chomboni mwa Yesu emokuwa na waḍabva kuvuka hiḍi ziwa. Vyombo vingine navyo viwauḅa na nyuma.

³⁷Wepfowakivuka, kuḍabva kubiga vuṭo kali na haya mawimbi yakibiga hichi chombo haṭa kiḍabva kunjia madzi.

³⁸Ae huku Yesu ewa ka nsezi ye chombo, katsagamia muṭo ekiyaa. Ḍubva wanafunḍiwe wamuyamusa wamwamba, “Mwaalimu, ntavikwakukumudani haṭa kwamba hwakuhihimiani?”

³⁹Yesu epfoyamuka, kaḍibusa hiḍi vuṭo na kayaamuru haya mawimbi kayamba, “Ingamaa! Ḍunda mya!” Na pfapfo hiḍi vuṭo ḍinyamaa na ziwa ḍyonse ḍiḍunda mya!

⁴⁰Kisa Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Kuṭi mu woga dza hivi? Amaale ntamu faro haṭa?”

⁴¹Nao myojo iwanjia oga zaiḍi na waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Huyu huyu ni muntu aweedze, jwa kwamba haṭa vuṭo na mawimbi navyo vinamuṭii?”

Marko 5

¹Yesu na wanafunḍiwe wepfovuka hiḍi ziwa ḍya Galilaya, wenda wojeka nsi ya Wagerasa.

²Yesu epfoyawa nomu chomboni, kaṭangerwa ni muntu ayawiye maḅeerani eyekuwa na mpepfo nzuka.

³Huyu muntu ekikaa maḅeerani. Ntaku awezeze kumumiza haṭa kwa kumufunga na minyoro.

⁴Ekikaa na kufungwa maguu na mikono kuṭwa, ela kula buwa ekiihuna-huna hi minyoro na hizi mpingu akazivunza-vunza. Ndookomu ntakwiwa na muntu eyekuwa na nguvu za kumumiza.

⁵Siku na musikahi ekizunguuka humu maḅeerani na mirimani akiḅaa madzwi na kudziḅaa-ḅaa na mawe.

⁶Ḍubva epfomuona Yesu na jwa kuye, kamuḍaramia na kenda kamugwiya maguuni.

⁷Yesu kamwamba, “Wewe mpepfo nzuka, muyawe muntu huyu!” Na huyuḍe muntu kaḅaa idzwi kuu kamba, “Unamini Yesu Mwana jwa Muungu awee dzuu? Nakuyomba kwa sari ḍya Muungu, utsenikuntisa ḍina!”

⁹Makisa Yesu kamuuza kamwamba, “Saridyo ndiwe ga?” Nae kamwambukuya kamwamba, “Sari ḍyangu ndimi ‘Ḍyeshi,’ koro hu wenji.”

- 10**Kisa kamuyomba Yesu muno atsezipfiika hizi mpepfo nzuka nze ya hiḁe nsi.
- 11**Hafufi na hapfaḁe, kwiwa gwolu nkuu ya nguyuwe iyoikiisa karimani dzuu.
- 12**Na hizi mpepfo nzuka zimuyomba Yesu zimwamba, “Huyatse hukawanjie hawaḁe nguyuwe hawaḁe.”
- 13**Yesu kaziruhusu, nazo zimuyawa huyuḁe muntu zyenda ziwanzia hawa nguyuwe. Gwolu yonse ya nguyuwe iḁarama kuyawa hapfa yukukani yenda igwa baharini. Na nguyuwe wonse chima cha elefu mbii wafwa madzi tswee!
- 14**ḁubva hawa waḁunga wa hawaḁe nguyuwe kudzaona hivyo, waḁarama wapfiika maagu mudzini na makondeni. Na wantu wahika kwendayowa haya yahendekeeyo.
- 15**Wepfofika hapfaḁe pfa Yesu epfokuwa, wamuona huyuḁe muntu eyekuwa na mpepfo nzuka nyinji na nyinji. Wamuona kakaa chihako, kavwaa nguoze na ndiye na akilize nzima! Ndookomu nao wanjijwa ni oga.
- 16**Kula aoneye haya mafara yahendekeeyo kwa huyuḁe muntu na hawa nguyuwe, kavisumwiiya mwenziwe.
- 17**Ndookomu hawa wantu waḁabva kumuyomba Yesu ayawe ḁaiḁoni mwao.
- 18**Yesu akwakunjiani chomboni agonzowe, huyuḁe muntu ayavijwe mpepfo nzuka kamuyomba agijane nae.
- 19**Ela Yesu kadziza. Ishinu kamwamba, “Uja nyumbani ukawasumwiiye waḁamuzo hayaḁe yonse ya Muungu akuhendeeyeyo na namuna akufwiiyevyo ḁei.”
- 20**Nae huyuḁe muntu kenda hiḁe ḁanda iyonahanwa “Midzi Kumi,” kendakaḁabva kusumwiiya wantu hivi vya Yesu amuhendeeyevyo. Na wantu wonse wamaka.
- 21**Yesu kanjia chomboni kavuka kawii hiḁi ziwa kauja huyombe ayawiyejo. Epfokwojeka, kuḁuḁaa ḁuḁa nkuu na nkuu ya wantu imuringiyeo geri ya hiḁi ziwa.
- 22**Na hapfo kudza mukuu mumodza jwa sunagogi eyeakihanwa Yairo. Epfomuona Yesu kamugwiya maguuni.
- 23**Kamuriria kamwamba, “Mwanamuke wangu muḁoḁo ka ḁuru ḁya mwisio! Nakuyomba ukamuweke mikono apate kupfona na aishi.”
- 24**Ndookomu Yesu kanuka pfamodza na Yairo. Na ḁuḁa nkuu na nkuu ya wantu imuḁa. Wamuminya na kula ḁanda.
- 25**Humuḁe mwe ḁuḁa, kwiwa muke eyekuwa na ujwazi wa kukakanyika mwazi. Hu huu ujwazi ewa kamakaa nao kwa myaka kumi na miwii.
- 26**Ewa kasumbuka muno kwenda huku na huku kwa waganga. Jabvawe wonse kawisiya ugangani, ela nkakuhenda weya. Ishinu haliye ihamaḁa kuwa nzuka.

- 27Haṭa vivyo, huyu muke ewa kapata maagu dzuu ya Yesu. Ndookomu kamudzia Yesu na nyuma, akiḥaa wantu huku akiṭara na mojoni akyamba, “Amaa haṭa nikiḍihora eḍi loṭaḍye saapfowa?” Na epfomuhora Yesu ḍugha,
- 29hu mwazi eoakikakanyika uṭuma pfapfo na kadzisikia kwamba kapfowa!
- 30Iyo saa Yesu kadzisikia kwamba kayawigwa ni nguvu. Nae kaiperukia hi ṭuṭa ya wantu na kawauza kawamba, “Ni ga aihoreye e nkanzu yangu?”
- 31Hawa wanafunḍiwe wamwambukuya wamwamba, “Ḑwana nkukwakuonani namuna ya wantu wevyokukuminyani na kula ḍanda? Unakwambadze, ‘Ni ga aihoreye?’ “
- 32Ela Yesu kagija kuyowa-yowa huku na huku amuone huyuḍe amuhoreye.
- 33Huyu muke kudzahambuya hivi vimuhendekeyevyo kadziyavya. Kenda kwa Yesu huku akihehema na oga. Kamugwiya maguuni na kamusumwiiya vyonse vihendekeyevyo.
- 34Nae Yesu kamwamba, “Maama, faroyo ikupfonya. Enda na naghea, kwisa kupfowa ndwariyo!”
- 35Yesu asidzakwisa kunena, kudza wantu kuyawa nyumbani kwa Yairo na wamwamba Yairo, “Huyu mwanamukeo kesakufwa. Amaale ayu Mwaalimu unamusumbwiiya ḍi?”
- 36Ela haṭa pfasipfo kuvifwanya hivi wevyowakinena, Yesu kamwamba Yairo, “Nkudzouwe na shaka, wewe hikiza ṭu!”
- 37Na akwakwendani kwa Yairo, nkakuyatsa muntu yungine yuḍejwonse amuuḅe, lamuḍa Peṭero, Yakobo na Yohana ndugujwe Yakobo.
- 38Wepfofika nyumbani kwa Yairo, Yesu kaṭonga vilele vya viiyo na kukikintika.
- 39Kanjia humu nyumbani na kawauza hawa wantu kawamba, “Avi vilele vyonse vya viiyo mvya? Huyu mwanamuke nkakufwa, kakuyaani ṭu!”
- 40Ela wao wamutseka. Yesu kawayavya nze wonse. Makisa kamuhwaa babajwe na mamajwe huyu mwanamuke na wanafunḍiwe wohahu, wanjia humu chumbani mwa huyu mwanamuke emokuwa.
- 41Kisa kamugija mukono huyuḍe mwana na kanena nae chikwao kamwamba, “Talitha kumi,” maanaye, “Mwanamuke, yamuka!”
- 42Iyo saa huyuḍe mwanamuke kanuka, na kaḍabva kudzyenendea. (Huyu mwanamuke ewa na myaka kumi na miwii). Wantu kudzaona hivyo wamaka kuchia chima.
- 43Yesu kawaseresa watsevimbwambia yuḍejwonse hivi vihendekeyevyo. Kisa kawamba wamumpe huyu mwanamuke kintu cha kuḍya.

Marko 6

¹Yesu efonuka na hapfo kauja mudzini kwao Nazareti. Na hawa wanafundiwe nao wamuuba.

²Ipfofika nsiku ya Sabato, wanjia sunagogini na Yesu kadabva kuyongweeza wantu. Na wenji wa hawa wamusikiyeo wamaka muno hata wanjia kuuzanani wao na wao wakyamba, “Huyu huyu muntu haya haya mambo yonse kayawa nayo ku? Hu huu umanyi wonse nae kauhwa ku? Na haya haya mafara ya kumakisa kakuyahendanidze?”

³Dzaambia huyu huyu si ayude seremala mwana jwa Maria? Na awa wanduguzwe si ade Yakobo, Yose, Yuda na Simioni huwamanyiyeo tswee? Awa waimbuzwe, si wantu hwiwokuishini nao humu humu mudzini?” Ndookomu wamungizia tukio.

⁴Yesu kawamba, “Hangu dura nabii anahilwa kula pfantu, isipfokuwa mudzini kwao na balabalani kwao.”

⁵Ndookomu nkakuweza kuhenda mafara makuu hapfo. Ela chakwe ahendeyecho chonse ni kwamba, kawawekea mikono wajwazi wachuchu tu na kawapfonya.

⁶Kamakiswa ni kutsowa faro kwao, na kenda midzi ingine akiyongweeza chuuwo cha Muungu. Yesu kazinga-zinga vidzidzi vya hafufi akyenda na kuyongweeza.

⁷Makisa kawahana hawa wanafundiwe kumi na wawii na kawahuma wawii wawii wakasumwiiye, na kawapfa uwezo wa kuyavya mpepfo nzuka.

⁸Kawamba wakwakwendani watsedzitsukwiiya kidechonse. Ishinu ni kudzitsukwiiya nsimbo za kwenendea tu, ela watsedziwaryeghea mikahe wala minkoba wala fwedha.

⁹Kawamba wavwae vياهو, ela watsehwa nguo zingine za kuperuya.

¹⁰Kawamba, “Nyumba ideyonse mudzeyobigwa karihu, ikaani humo humo mumpaka mudzefonuka huo huo mudzi.

¹¹Na pafepfonse musipfopfokejwa na wenye wakidziza kumusikiya, pfanukeni hapfo pfantu na mukukunte hidi dukuu dya haya maguu yenu, kuwayanga kwamba wahenda matsowa.”

¹²Ndookomu hawa wanafundi wanuka wenda wadabva kusumwiiya wantu wapfyehuze mama.

¹³Wayavya wantu mpepfo nzuka nyinji na wapfoza wajwazi wenji kwa kuwahiiya mafuha.

¹⁴Maagu dzuu ya Yesu yadachaa kula pfantu hata yendayamufika Haju Herode. Wantu wangine wekyamba, “Yohana Mutopya kafufuka kuyawa kwa wafu, ndiyo maana anaweza kuhenda mafara ya kumakisa dzayahaya.”

- ¹⁵Wangine wekyamba, “Ni nabii Eliya,” na wangine wekyamba, “Huyu ni nabii dza hawaḍe manabii wangine wa kae.”
- ¹⁶Ela Herode epfoyapata haya maagu kamba, “Huyu ni yuyude Yohana nimuhuniyee kitswa, kafufuka kuyawa kwa wafu!”
- ¹⁷Herode kanena hivi kwa kwamba ewa kahuma wantu wenda wamugija Yohana Muṭopya na kamungiza gerenzani ili aweze kumutsakiza mukaziwe. Huyu huyu mukaziwe eyeakihanigwa Herodia, ḍura ewa ni muyamuwe, koro ewa mukaza Filipino, na hali Filipino na Herode wewa ni ndugu. Herode ewa kamuhwaa Herodia na hali Filipino ewa ka moja.
- ¹⁸Yohana epfoona hivi vya Herode ahendeyevyo, ekikaa na kumwambia Herode kuṭwa kwamba ni matsowa kumuhwaa mukaza ndugujwe.
- ¹⁹Herodia kamuwekea kevo Yohana na katsaka kumuyaga, ela nkakuweza.
- ²⁰Herode ekimushooga Yohana koro ewa kamanya kwamba ni muntu muhachi na mugulufu, ndookomu ekimuchinga. Herode ekitsaka muno kumupfindiia Yohana, ela kula akimusikiya mojowe unamutsowa raha.
- ²¹Idzaidza nsiku ya ḍaghu kwa Herodia. Herode ewa kuwahendeani karamu nkuu wakuu wakwe wa sirikali, wa maḍyeshiye na wantu wangine wakuu wakuu wa Galilaya. Iwa ni karamu ya kukumbuka kuvyajwa kwakwe.
- ²²Ḍubva galiṭama ḍya Herodia ḍinjia ḍiwaviniya hawa wageni na huyu haju mumpaka watsekea. Nae haju Herode kamwamba huyu mwanamuke, “Yomba kiḍechonse wichonatsaka, nami nachikupfa.
- ²³Nyakukuyapfiani kwamba, haṭa ikiwa kwamba ni nusu ya uhaju wangu naukupfa.”
- ²⁴Ḍubva huyu mwanamuke kamugalia nina kenda kamuuzwa kamwamba, “Maama, niyombe kintu ga?” Mamajwe kamwamba, “Yomba hichi kitswa cha Yohana Muṭopya!”
- ²⁵Huyu mwanamuke kauja kwa huyu haju na rebvu na kenda kamwamba, “Natsaka unimpe saambi hichi kitswa cha Yohana Muṭopya kikiwa chuureni!”
- ²⁶Kudzasikia hivi, haju Herode kadziuṭi muno kwa hivi aneneyevyo. Ela kwa kwamba ewa kamamuyapfia huyu mwanamuke kisa usoni ya wageniwe, nkakutsaka kuvunza ahaḍi yakwe.
- ²⁷Ndookomu iyo saa kaamuru asikari kwenda akamuhune kitswa Yohana akiyehe. Huyu asikari kenda kamuhuna kitswa Yohana hukude gerenzani
- ²⁸na kachiyeha chikiwa chuureni, kachimumpa huyu mwanamuke. Huyu mwanamuke nae kachimumpa mamajwe.
- ²⁹Wanafundi wa Yohana wepfovipata maagu, wenda wauhwa hu mwiiwe wauzika.

³⁰Hawađe ntumi wepfouja kwa Yesu, wamusumwiiya hayađe yonse wayongweezeyeyo na wahendeyeyo.

³¹Kwiwa wantu wenji na wenji, hawa wakudzani hawa wakunukani, hađa Yesu na wanafunđiwe ntawakuwa na namfasi ya kuđya hađa chakuđya. Ndookomu Yesu kawamba wanafunđiwe, “Hwendeni pfantu geri swiswi hekeđu, hukayavye hara kachuchu.”

³²Dubva wanuka wanjia chomboni wao hekeđu, wenda pfantu chiđu.

³³Ela wantu wenji wawaona wakwakunukani na wahambuya wekowakyenda. Ndookomu wantu wa kuyawa kula mudzi, wawahunikanyiza na maguu Yesu na wanafunđiwe, na hađa wafika wao đura.

³⁴Yesu akwakwojekani kaona tuđa nkuu na nkuu ya wantu. Kawasikiťikia muno koro kawaona dza mbuzi zisizokuwa na muťunga, nae kađabva kuwayongweeza mambo menji na menji.

³⁵Ipfofika mioro, hawa wanafunđi wamwendea Yesu wamwamba, “Hiđi dzuwa đimaatswa na hapfa ni pfantu chiđu.

³⁶Đamana na hawa wantu wapate kwenda makondenani na kwa vidzidzi vivyo hafufi wakadzigwiye kintu cha kuđya.”

³⁷Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Wapfeni kintu cha kuđya nywinywi.” Nao wamwamba, “Hukachiguye na? Ae chakuđya cha kuwaťosa hawa hawa wantu wonse si gharama nkuu ya mafara?”

³⁸Yesu kawauza kawamba, “Munamba muna mikahe myengaa? Endani mukaiyowe!” Wepfoiyowa wamwamba, “Kuna mikahe mitsano na nswi mbii.”

³⁹Makisa kawaamuru wanafunđiwe wawaweke wantu vihako mahagha mahagha humuđe kitsangeni.

⁴⁰Wakaa mahagha ya wantu gana gana na miyongo mitsano mitsano.

⁴¹Makisa Yesu kaihwaa hiđe mikahe myotsano na hizide nswi zombii. Kayowa mbinguni dzuu, kaivodhya na kaivunza-vunza hiđe mikahe na kaiwapfa wanafunđiwe waiwagawiye wantu. Kawagawiya na hizide nswi zombii ili kula muntu apate.

⁴²Wantu wonse wađya hađa wanjia kuviyowani na matso.

⁴³Na hawa wanafunđi wavitsowa-tsowa hivi viđinku vya mikahe na nswi visaiyevyo. Wadzaza vikapfu kumi na viwii.

⁴⁴Hawa wayume wao hekeđu wađiyeo hi mikahe, wewa ni wantu elefu nsano.

⁴⁵Iyo saa Yesu kawamba wanafunđiwe wanjie chomboni wayongowe wavuke huđoombe, hađa mudzi wa Betisaıda, huku jeje akiwa kuđamanani ne tuđa ya wantu.

- ⁴⁶Akisa kuḍamana nao, kapfaa murimani akayombe.
- ⁴⁷Haṭa kiza kipfonjia, chombo chiiwa madzi kahi pfamodza na wanafunḍiwe, na Yesu ewa gubani jeje hekeṭu.
- ⁴⁸Makisa kawaona wanafunḍiwe wakiwa kusumbukani na kuvusa, koro kwikibiga vuṭo kali. Hafufi na bworu ya magura, Yesu kawendea akiwa kwenendani dzuu ya madzi. Katsaka kuwachia,
- ⁴⁹ela wepfomuona akwakwenendani dzuu ya madzi, wechamba ni ruhu nzuka, na waḍabva kuḅaa madzwi.
- ⁵⁰Wonse wepfomuona wanjiwa ni oga muno. Ela iyo saa Yesu kanena nao kawamba, “Dzipfeni moja, ndimi, namutseshooga!”
- ⁵¹Kisa kanjia humu chomboni wemokuwa, na vuṭo ḍinyamaa na kukerema tswee! Nao wamaka kuchia chima.
- ⁵²Koro ntawakuimuka uwezo wa Yesu haṭa epfoisa wantu na mikahe. Akili zao amaale ziwa ziḍyurawa.
- ⁵³Yesu na wanafunḍiwe wavuka hiḍi ziwa kwenda nsi ya Genezareti. Wepfofika wojeka na wakifunga hichi chombo.
- ⁵⁴Wakwakuyawani chomboni, wantu wamuhambuya Yesu.
- ⁵⁵Ndookomu, waḍarama huko na huko humu nsini mwonse waḍabva kuwatsukuya wajwazi na maṭaṭa haṭa pfantu wasikiyepfo kwamba Yesu yupfo.
- ⁵⁶Kula pfa Yesu endeyepfo, hangu vidzidzini, midzini na haṭa makondeni, wantu wawaweka wajwazi masokoni na wamuyomba awaruhusu nangaa wauhore hu mutse wa hiḍi vwaziḍye. Na wonse wamuhoreyeo wapfowa.

Marko 7

- ¹Nsiku modza Mafarisayo na waalimu wangine wa Sharia wayawiyeyo Yerusalemi waṭuṭaa usoni kwa Yesu.
- ²Wepfoṭuṭaa, wawaona wanafunḍi wangine wa Yesu wakuḍyani chakuḍya pfasipfo kunawa mikono dza ivyowamala wahende kuḅana na adha zao.
- ³Koro Mafarisayo na Wayahuḍi wangine wonse, wekiuḅa adha za wabibi zao za kutsaadya kiḍechonse wasidzanawa mikono dza ivyonatsakikana.
- ⁴Na wepfonakwenda sokoni na wakiuja, ntawaḍye kiḍechonse wasidzanawa. Na pia wanaḅa na adha zingine nyinji na nyinji, dza hizi za kukosa vikombe, maḅaakuli ya shaḅa na masafuria kwa hi njia iyonatsakikana.
- ⁵Ndookomu hawa Mafarisayo na waalimu wa Sharia wamuuza Yesu wamwamba, “Kwa dzambo ga awa wanafunḍiwo ntawakae na kuḅa hizi adha za wabibi zehu, ishinu wanadya chakuḍya ḅila kunawa mikono kwe njia iyonatsakikana?”

- ⁶Yesu kawambukuya kawamba, “Nywinywi wambiimbii! Nabii Isaya kanena hachi dzuu ya wantu dzanywi, epfoṭaḅiri akyamba, ‘Hawa wantu hawa wananihila na miyomu ṭu, ela myojo yao yaa kuye nami.
- ⁷Kuniyomba kwao ntaku maana yaḁeyonse, koro wanayongweeza masharia yatungijweyo ni wanaaḁamu dza kwamba ndiyo Sharia ya Muungu.’ “
- ⁸Yesu kongeza kunena kamba, “Nywinywi muzibiga geri amuri za Muungu, mukaiya kuuḅa maadha ya wanaaḁamu.
- ⁹Munadziona makaro, mukazidziza amuri za Muungu ili mupate kuuḅa maadha yenu!
- ¹⁰Koro Musa kamba, ‘Muhile babajo na mamajo.’ Na kawii kamba, ‘Yuḁejwonse amutsoleye ise ambu nina ni kuyagwa!’
- ¹¹Ela nywinywi mwakuwayongweezani wantu kuwafaṭula wavyazi wao. Koro munakwamba muntu akimwamba ise ambu nina, ‘Nina kintu cha kukupfonya nacho, ela nikiweka nikiyavye dza nṭunu kwa Muungu,’
- ¹²ḅasi nkanamala kuwahendea kiḁechonse kawii.
- ¹³Ndookomu mwakuchihendezani hichi chuuwo cha Muungu kitsowe maana kwa dzambo ḁya kuuḅa na kuyongweeza maadha yenu. Na kisa mwakuhendani na yangine menji dzayahaya.”
- ¹⁴Makisa Yesu kaihana kawii hi ṭuṭa ya wantu na kawamba, “Nipfindiiyani urembo nyonse, na muimuke nivyokunenani.
- ¹⁵Hikiḁe cha muntu echonaḁya sicho chichonamuhendeza kutsaawa mudheru. Chichonamutsovy muntu udheru ni hikiḁe chichonayawa mojonni mwakwe.
- ¹⁶Mwenye masikio, nasikiye.”
- ¹⁷Yesu ephonuka hapfa pfe ṭuṭa ya wantu akyenda akinjia nyumbani, hawa wanafundiwe wamuza maana ya hiḁi ingyanyo.
- ¹⁸Nae kawamba, “Koro haṭa nanywi ntamukuimuka kintu haṭa? Ntamunaona haṭa kwamba, cha muntu echonaḁya ntakimuhendeze kutsaawa mudheru?”
- ¹⁹Maanaye chakuḁya ntakinjie mojonni, kinanjia humboni kisa kikayawa mwiini kwa njia ya kwenda dhaka.” (Yesu ephonena hivi, ewa na maana kwamba vyakuḁya vyonse vinafaa kuḁigwa.)
- ²⁰Kisa kongeza kunena kamba, “Chichonayawa mojonni mwa muntu ndicho chichonamutsovy kuwa mudheru.
- ²¹Koro kuzimuni mwa mojo wa muntu ndimo kwimonayawa maṭaro mazuka mazuka yeyonamungiza muntu kunjia uḅarini, wivini, uyajini, kuvunzani ukwe,
- ²²uhamileni, ḁibvani, makulekuleni, ubabaḁeni, ḁeani, kuneneani wangine mazuka, kudzionani na kutsowa akili.

²³Haya mazuka yonse haya, ndiyo yeyonayawa mojoni mwa muntu na yakamutsovy muntu kuwa mudheru.”

²⁴Yesu ephonuka na Galilaya, kenda danda za mudzi wa Turo. Kenda kanjia kukaani nyumba modza na nkakutsaka wantu wavimanye. Ela nkakuweza kufitsika.

²⁵Kwiwa muke mumodza Muyunani, jwa kuyawa nsi ya Foinike iyokuwa dymbo dya Siria. Huyu muke ewa na mwanamukewe eyekuwa na mpepfo nzuka. Dubva nae epfopata maagu dzuu ya Yesu tu, kenda kamugwiya maguuni na kamuyomba amuyavye mwanamukewe hi mpepfo nzuka.

²⁷Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Wayatse nguzi hawa wana wadye wakuhe. Koro si urembo kuhwaa chakudya cha wana ukifafuliye machughe.”

²⁸Ela huyu muke kamwamba, “Ndivyo Bwana, ela haṭa machughe nayo yanadya hu muharachao wa wana wiwonagwa mutsangani.”

²⁹Nae Yesu kamwamba, “Kwa dzambo dya kwambukuyako, enda nyumbani. Hi mpepfo nzuka isakumuyawa huyu mwanamukeo!”

³⁰Dubva huyu muke nae kauja nyumbani. Epfofika kamuṭonga huyu mwanamukewe kaṭambaara, na hi mpepfo nzuka isakumuyawa.

³¹Makisa Yesu kanuka danda za mudzi wa Turo kenda mudzi wa Sidoni. Kisa kachia na hukude kwa hi “Midzi Kumi,” na kenda haṭa ziwa dya Galilaya.

³²Na hapfaḍe, wantu wamupfiikia muntu kuruduḍu asiyeweza kunena urembo. Wamuyomba amuwekeye mikono ili amupfoze.

³³Dubva Yesu kamukuntia geri huyude muntu na wadziṭanya ne tuṭa. Kamungiza maḍowe humu masikioni, kisa kakama mahe na kamuhora huju jwiimijwe.

³⁴Makisa Yesu kanuya matso mbinguni dzuu, kasusya mira na kamba, “Efaṭa!” Maanaye, “Pfenuka!”

³⁵Na iyo saa, masikio ya huyude muntu yapfenuka, na jwiimijwe juṭepoka kaḍabva kunena urembo.

³⁶Yesu kawaseresa hawa wantu watseḍimwambia muntu hiḍi dzambo. Ela mala awasereseyeo ndiyo mala wagijiyeo kuḍiḍachasa zaiḍi hiḍi dzambo.

³⁷Wantu wamaka muuno na wamba, “Kula eḍyonahenda ni dzambo dya kumakisa! Anahendeza haṭa makuruḍuḍu yakasikia na maḅuḅwi yakanena!”

Marko 8

¹Baḍa ya nsiku kachuchu, kuṭuuṭaa kawii tuṭa nkuu ya wantu kumusikiiya Yesu ela wewa ntawa kintu cha kuḍya. Yesu kawahana wanafundiwe kawamba,

²“Nyakuwaoneani t̄ei muno hawa wantu hawa, koro wesakukaa nami hapfa kwa nsiku ntahu sasa, na ntawa kidechonse cha kuḍya.

³Na ninkiwagonzoza kwenda makwao na nzaa zao, wanavurika njiani koro wangine wayawa kuye.”

⁴Hawa wanafunḍiwe wamwamba, “Huku huku yuwandani, mikahe ya kuikusya hi hii t̄uta yonse inayawa ku?”

⁵Yesu kawauza kawamba, “Munamba anywi muna mikahe myengaa?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Huna mikahe mifungahe.”

⁶Ḍubva Yesu kawamba hawa wantu wakae chihako. Kisa kaihwaa hi mikahe myofungahe, kaivodhya, kaivunza viḍinku viḍinku na kaiwapfa wanafunḍiwe waiwagawiye hawa wantu. Nao waiwagawiya.

⁷Na pia wewa na vyananswi vichuchu. Navyo Yesu kavivodhya, kisa kawamba hawa wanafunḍiwe waiwagawiye hawa wantu.

⁸Wantu wonse waḍya haḗa wanjia kuviyowani. Hawa wanafunḍi watsowa-tsowa hivi viḍinku vya mikahe na nswi visaiyevyo. Wadzaza vikapfu vifungahe.

⁹Wantu wonse weokuwapfo wewa chima cha elefu nee. Wepfokwisa kuḍya, Yesu kaḍamana nao na kawagonzoza makwao.

¹⁰Kisa nae iyo saa kanjia chomboni pfamodza na wanafunḍiwe, wenda ḍanda ya nsi ya Dalimanuta.

¹¹Kisa Mafarisayo wangine wamwendea Yesu waḍabva kuḍaaḗiana nae na wekitsaka kumuḍema. Ḍubva wamwamba awayange kihambwiizo cha kuyanga kwamba hu uwezowe uyawa kwa Muungu ḍugha.

¹²Yesu mojowe umunjia sikit̄iko na kamba, “Kuḗi awa wantu wa hizi hizi ngera wakulachani kihambwiizo? Hachi nyakumwambiani, simuyange kihambwiizo kidechonse!”

¹³Makisa kanuka kawayatsa hawa Mafarisayo, na kanjia chomboni kawii kavuka ḍoombe.

¹⁴Hawa wanafunḍi wewa waarerwa kuwaryegha chakuḍya, isipfokwamba humu chomboni wewa na mukahe mumodza t̄u.

¹⁵Yesu kawamba, “Nywinywi manyani! Dziḗunzeni muno na hamira ya Mafarisayo na ya Herode.”

¹⁶Ishinu hawa wanafunḍi waḍabva kuḍaaḗiana wao na wao wakyamba, “Kanena hivyo kwa kwamba ntahu mikahe.”

¹⁷Yesu epfohambuya haya weyowakinena, kawauza kawamba, “Kuḗi mwakuhangaikani kwamba ntamukutsukuya mikahe? Koro amaale ntamunaimuka haḗa? Ambu amaale myojo yenu ni myumu?”

18Matso munayo, ela kuona ntamuone! Masikio munayo, ela kusikia ntamusikiye!
Ntamuonekumbuka haṭa

19nipfoigawa hiḍe mikahe myotsano na ikiisa wantu elefu nsano? Mudzaza vikaḍfu vyengaa vya masaza?" Nao wamwambukuya wamwamba, "Vikapfu kumi na viwii."

20Yesu kawauza kawii kawamba, "Na nipfoigawa hiḍe mikahe mifungahe na ikiisa wantu elefu nee, mudzaza vikapfu vyengaa vya masaza?" Nao wamwamba, "Vikapfu vifungahe."

21Ndookomu kawamba, "Haya, amaale ntamunaimuka haṭa?"

22Yesu na wanafunḍiwe wenda haṭa wafika mudzi wa Betisaḍa. Na hukude wantu wangine wamuyehea ntumbu matso na wamuyomba amuhore ili amupfoze.

23Yesu kamugija mukono huyude ntumbu matso, na kayawa nae nze yo mudzi. Kamukamia mahe humu matsoni, kisa kamuwekea mikono na kamuza kamwamba, "Dze, kwakuonani kiḍechonse?"

24Huyu ntumbu matso kanuya kitswa, kayowa kisa kamba, "Nyakuonani wantu, ela waa dza mihi iyokwenendani."

25Dubva Yesu kamuwekea mikono kawii humu matsoni. Nae epfoyowa kuchimiza, uwezowe wa kuona umugalia, na kaḍabva kuona ureembo.

26Yesu kamugonzoza ende nyumbani kamwamba, "Enda nyumbani, ela sinjie na mudzini."

27Makisa Yesu na wanafunḍiwe wanuka kwenda vidzidzi vivyo hafufi na mudzi wa Kaisaria Filipi. Wepfokuwa njiani, Yesu kawauza kawamba, "Wantu wanakaa na kwamba mimi ni ga?"

28Nao wamwambukuya wamwamba, "Wangine wanakwamba wewe u Yohana Mutopya, wangine wanakwamba u nabii Eliya, na wangine wanakwamba u mumodza jwa hawa manabii wa kae."

29Nae kawauza kawamba, "Ehe nanywi munakwamba mimi ni ga?" Peṭero kambukuya kamba, "Wewe ndiwe huyu Kiristo."

30Ndookomu Yesu kawaseresa hawa wanafunḍiwe watsemwambia yudejwone kwamba jeje ni ga.

31Makisa Yesu kaḍabva kuwayongweeza hawa wanafunḍiwe. Kawamba kwamba ni haḍi jeje Mwana jwa Adamu adzeakuntiswe ḍina na adzizigwe ni hawa wazee na wakohani wakuu, pfamodza na waalimu wa Sharia. Kawamba kadzayagwa, ela nsiku ya hahu kadzafufujwa kuyawa kwa wafu.

32Haya mambo Yesu kayanena wazi wazi tswee. Ndookomu Peṭero kamukuntia geri kaḍabva kumukanya atsenena mambo dzayo kawii.

³³Ela Yesu kaperuka kuwapfundukia hawa wanafundiwe wangine, kisa kamubusa Peṭero kamwamba, “Ninukia hapfa Shaatani we! Kwakunikaiyani machingama! Koro hayo wiyokunenani ni maṭaro ya kibenaadamu, si maṭaro ya kuyawa kwa Muungu!”

³⁴Makisa Yesu kaihana hi tuṭa ya wantu pfamodza na hawa wanafundiwe na kawamba, “Yuḍejwonse atsakiye kuniuḅa mimi ni haḍi aziyatse njiaze za kibenaadamu, autsukuye muhiwe wa mpatsa na aniḅe.

³⁵Koro yuḍejwonse atsakiye kuyapfonya maishaye ya hapfa lumwenguni, anadzitsovyo maisha ya kuunga na yuungo. Ela huyuḍe eye ṭayari kudzitsovyo maishaye ya hapfa lumwenguni kwa dzambo ḍyangu na haya Maagu Mema yangu, huyo anapata maisha ya kuunga na yuungo.

³⁶Koro kunawa na faiḍa ga, kwa muntu kujupata lumwengu yuzima kisa atsowe maisha ya kuunga na yuungo?

³⁷Ambu, ni kintu ga cha kwamba muntu anaweza kuyavya ili aweze kupata maisha ya kuunga na yuungo?

³⁸Yuḍejwonse adzeenionea yutswa mimi na mayongweezo yangu, usoni ya hichi hichi kivyazi cha nabvise na kisichohikiza, nami mimi Mwana jwa Aḍamu, nidzamuonea yutswa muntu dzae, nidzefpokudza maremboni mwa Baba pfamodza na malaika wadheru.”

Marko 9

¹Yesu kagija kunena nao kawamba, “Hachi nyakumwambiani, wangine wenu wasumamiyeo hapfa ntawakudzafwa mumpaka wazepfouona Uhaju wa Muungu ukidza na nguvu na uwezo muku.”

²Baada ya nsiku ntandahu, Yesu kamuhwaa Peṭero, Yakobo na Yohana kenda nao dzuu ya murima muyeya wakiwa wao hekeṭu. Na huku wakiwa kumuyowani, Yesu kaperuka shufa.

³Haya mavwaziye yahenda meupe pee, chima cha kwamba ntaku yuḍejwonse humu lumwenguni eyenaweza kufuya nguo zikawa nyeupe dzevihivide.

⁴Kisa iyo saa kuṭupuka nabii Eliya na Musa na waḍabva kunena na Yesu.

⁵Peṭero kamwamba Yesu, “Bwana, ni urembo kwamba swiswi hupfo hapfa. Yatsa humumbakie mapaa mahahu. Modza ḍyako, modza ḍya Musa na modza ḍya Eliya.”

⁶Peṭero na wenziwe wewa wanjijwa ni oga muno, chima cha kwamba Peṭero ewa nkadzi haṭa echoakinena.

⁷Makisa kudza wingu ḍiwafinikiziyedyo, na wasikia idzwi kuyawa na humu winguni ḍikyamba, “Huyu ni Mwanangu mutsakwa, musikiiyeni je.”

⁸Na iyo saa wakidzawakikwira ntawakuona muntu yudejwonse lamuda Yesu jeje heketu pfamodza nao.

⁹Baadaye wepfowakisuka na hafađe murimani, Yesu kawaamuru hawa wanafundiwe kwamba, hiviđe waoneyevyo watsevimumwiiya yudejwonse mumpaka ngera yakwe jeje Mwana jwa Adamu adzeyofufujwa kuyawa kwa wafu.

¹⁰Dubva nao waviweka myojoni mwao, ela wekikaa na kuuzana wao na wao kwamba, “Maana ya kufufuka kuyawa kwa wafu ni kintu ga?”

¹¹Makisa wamuuzwa Yesu wamwamba, “Bwana, mani kuti awa waalimu wa Sharia wanakaa na kwamba ni hadi nabii Eliya adze dura?”

¹²Nae kawambukuya kawamba, “Gula ni dughwa kwamba Eliya hi hadi adze dura ili ayaelekanye mambo yonse. Ela ni kwa dzambo ga vyoregwa matsoroni kwamba Mwana jwa Adamu ni hadi akuntiswe dina na anyirwe ni wantu?”

¹³Ela nyakumwambiani kwamba Eliya kamakudza hangu iide, na wantu wamuhendea kula aina ya zuka dza watsakiyevyo, dza viviđe vyorejwevyo dzuu yakwe.”

¹⁴Yesu na hawađe wanafundi wohahu wepfofika kwa hawađe wanafundi wangine, waona tuta nkuu na nkuu ya wantu iwaringiyeo. Waona waalimu wa Sharia weowakidatiana na hawa wanafundi.

¹⁵Iyo saa tuta yonse ya wantu wepfomuona Yesu wamaka muno, na wamudaramia kwendamukedhya.

¹⁶Yesu kawauza kawamba, “Mwakudatiani nao dzuu ya kintu ga?”

¹⁷Na mumodza jwa hawađe wantu watutaiyeo kambukuya kamba, “Mwaalimu, niwa nimuyeha huyu muurani wangu kwako, koro ana mpepfo nzuka imuhendezeeyo buwi.

¹⁸Kula mweedha ipfonamudzia, inakaa ikamuicha na mutsanga akayawa povu dya kanwa na kurhigha magego, na mwii wonse ukamupindika-pindika. Niwayomba hawa wanafundiwo waiyavye hi mpepfo nzuka, ela ntawakuweza.”

¹⁹Yesu kawambukuya kawamba, “E nywinywi mu wantu musio faro ti! Amevihivi nagija kukaa nanywi na kumutisia hata ari?” Kisa kawamba, “Haya muyeheni huyu muurani hapfa.”

²⁰Nao wamuhwaa huyu muurani wamumupfiikia. Iyo saa hi mpepfo nzuka ipfomuona Yesu, imuicha na mutsanga huyu mwana. Kadabva kushala-shala na kuyawa povu dya kanwa!

²¹Yesu kamuuza babajwe huyu mwana kamwamba, “Haya haya mambo yamudabva hangu ari?” Nae kamwambukuya kamwamba, “Yamudabva hangu udyanani mwakwe.

²²Myeedha minji hi mpepfo nzuka ipfonamujumukia, inakaa na kumugisa mohoni ambu madzini ili ipate kumuyaga. Ikiwa kwamba unaweza, hufwiye t̄ei na uhusaidiye.”

²³Yesu kamwambukuya kamwamba, “Āti kwakwambani nikiweza? Mambo yonse yanawezekana kwa huyude amuhikiziyee Muungu.”

²⁴Pfapfo babajwe huyude mwana kaḅaa idzwi kamba, “Nihikiza! Ela nisaidia niwe na faro zaidi.”

²⁵Yesu epfoona kwamba hi t̄uta ya wantu yakwongezekani, kaibusa hi mpepfo nzuka kayamba, “Wewe mpepfo nzuka umuhendezeyee huyu muurani kuwa ḅḅwi na kuruduḁu, nyakukuamuruni umuyawe huyu muurani, na nku ruhusa ya kumugalia kawii!”

²⁶Pfapfo hiḁe mpepfo nzuka iḅaa idzwi kuu na imuicha na mutsanga huyu muurani, kisa imuyawa. Huyude muurani kalombaala mya, haḁa wantu wenji wamba kwamba kafwa.

²⁷Ela Yesu kamugija mukono kamunuya wima na huyude muurani kasumama.

²⁸ḅaaḁaye Yesu epfonjia nyumbani, hawa wanafundiwe wenda wamuuza geri wamwamba, “ḅwana, kuḁi swiswi ntahukuweza kuiyavya hiḁe mpepfo nzuka?”

²⁹Nae kawambukuya kawamba, “Hi hii aina ya mpepfo nzuka ntaiwezi kuyawa lamuda kwa kuyomba t̄u.”

³⁰Wepfonuka na hukude, Yesu na wanafundiwe wagija kwenda usoni na charo chao, na wachia na ḁyimbo ḁya Galilaya. Na Yesu nkakutsaka amanyigwe ni wantu hukude aiko,

³¹koro ekiwayongweeza wanafundiwe. Kawamba, “Mimi Mwana jwa Aḁamu nidzangizwa mikononi mwa wantu, nao wadzaniyaga, ela nsiku ya hahu nidzafufuka kuyawa kwa wafu.”

³²Hawa wanafundiwe ntawakumuimuka hivi aneneyevyo na wekishooga kumuza.

³³Yesu na wanafundiwe wafika Kaperinaumi. Wepfonjia nyumbani, Yesu kawauza wanafundiwe kawamba, “Akude njiani mwikidaḁiana dzuu ya kintu ga?”

³⁴Ela hawa wanafundi wanyamaa mya, koro wekidaḁiana kwamba, kahi yao, mukuu jwa mwisu ni ga.

³⁵Yesu kakaa chihako kisa kawahana hawa wanafundiwe kumi na wawii kawamba, “Yudejwone atsakiye kudzikuzya na kuwa jwa ḁura, ni haḁi adzisusye nsi ya wantu wonse na awe muhumisi jwa wonse.”

³⁶Makisa Yesu kahwaa mwana kachuchu kamusumamisa kahi yao. Kamurhampika kamuweka mapfodzani kisa kamba,

³⁷“Yuḍejwonse adzeemupfokea mwana kachuchu dza huyu kwa dzambo ḍyangu, kanipfokea mimi. Na yuḍejwonse adzeenipfokea mimi, nkakunipfokea mimi ṭu, ela kamupfokea na huyuḍe anihumiye.”

³⁸Yohana kamwamba Yesu, “Mwaalimu, huona muntu eyeakiyavya mpepfo nzuka kwa sariḍyo, naswi humuvingira, kwa kwamba si mumodza jwehu.”

³⁹Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Namutsemuvingira, koro ntaku eyenaweza kuhenda mafara ya kumakisa kwa sari ḍyangu, kisa iyo saa akaperuka akaḍabva kuninenea mazuka.

⁴⁰Yuḍejwonse asiye kuwa kuhupfingani, huyo ka yupfande jwehu.

⁴¹Koro hachi nyakumwambiani, yuḍejwonse adzeemumpa chikombe cha madzi ya kunwa kwa kwamba mu wantu wangu, huyo hakika nkatsowe ṭubvodye.”

⁴²Yesu kagija kunena kamba, “Ela yuḍejwonse adzeemugisa nabviseni mumodza jwa hawa weo dza wana vichuchu wanihakiziyeo, huyo ni heri kufungwa iwe ḍya kupaazia oṭini na afaṭulwe ḅaharini.

⁴³Ikiwa kwamba mukonowo unakungiza nabviseni, ukente. Koro ni heri kupata maisha ya kuunga na yuungo ukiwa na mukono mumodza, kuliko kuwa na mikono miwii kisa ufaṭulwe kwa hu moho usiozimika!

⁴⁵Na ikiwa kwamba kuguḍyo ḍinakungiza nabviseni, ḍikente. Koro ni heri kupata maisha ya kuunga na yuungo ukiwa na kuguu modza, kuliko kuwa na maguuyo mowii kisa udzeufaṭulwe mohoni.

⁴⁷Na ikiwa kwamba dzitsodyo ḍinakungiza nabviseni, ḍikuye uḍifaṭule. Koro ni heri kunjia Uhajuni mwa Muungu ukiwa na nsongo, kuliko kuwa na matso yako mawii kisa ufaṭulwe mohoni.

⁴⁸Hawa mvunyo wa humuhumuḍe kuzimu ntawafwe, na wala hu moho ntauzimike meshi.

⁴⁹Koro kula mumodza kadzadhereswa kuchiiya na kwa moho.

⁵⁰Munyu ni mwema. Ela ikiwa kwamba munyu utsowa hukuḍe kutsama kwakwe, unahendegwadze ili upate kutsama dza munyu kawii? Ndookomu wani dza munyu kahi yenu nywinywi na nywinywi, na nyonse mukaiyane na naghea.”

Marko 10

¹Makisa Yesu kanuka na hukuḍe, kenda ḍyimbo ḍya Yuḍaya na kavuka yombe jwa pfii jwa tsana ya Yoroḍani. Na kawii kendejwa ni ṭuṭa nkuu na nkuu ya wantu, nae kaḍabva kuwayongweeza dza abaraṭiyevyo.

²Mafarisayo wangine wamwendea na wekitsaka kumulevya na swali. Ḍubva wamuza wamwamba, “Ḃwana, ai Sharia ya Musa inamuruhusu muntu kumuyatsa mukaziwe?”

- ³Yesu kawambukuya kawamba, “Munamba Musa kamuamuru kintu ga?”
- ⁴Nao wamwamba, “Musa karuhusu kwamba muntu akitsaka kumuyatsa mukaziwe, ni haḍi amworeye haḍi ya kuyanga kwamba kamuyatsa, makisa amuyatse.”
- ⁵Yesu kawambukuya kawamba, “Musa kamworea hiyo hiyo amuri kwa dzambo ḍya vitswa vyenu vyumu.
- ⁶Ela hangu ḍabvu ya kuumbwa kwa lumwengu, Muungu kaumba muke na muyume.
- ⁷Na vyoregwa kwamba, ‘Ndiyo maana muntu anamuyatsa ise na nina, anaungana na mukaziwe,
- ⁸nao wowii wanawa mwii mumodza.’ Ndookomu si wawii kawii, ela ni mwii mumodza.
- ⁹Dubva hikiḍe cha Muungu aunganyiecho, mwanaaḍamu natsekiḍanya.”
- ¹⁰Wepfonjia nyumbani, nao hawa wanafunḍiwe wamuuza dzuu yeḍihiḍi dzambo.
- ¹¹Nae kawambukuya kawamba, “Yuḍejwonse amuyatsiyee mukaziwe na akihwaa muke yungine, huyo anawa kwamba kanjia rangani.
- ¹²Dza vivyo, muke akimuyawa muumewe na akihwajwa ni muyume yungine, nae pia anawa kwamba kanjia rangani.”
- ¹³Nsiku modza, Yesu kayehejwa wana vichuchu ili awapfaze mikono awavodhye. Ela hawa wanafunḍiwe wawavingira hawaḍe wawayeheyee.
- ¹⁴Yesu kudzaona hivi wahendeyevyo kareja na kawamba, “Wayatseni hao wana wadze kwangu. Namutsewavingira, koro Uhaju wa Muungu mbwa wantu weo dzao.
- ¹⁵Hachi nyakumwambiani, yuḍejwonse asiyeupfokea Uhaju wa Muungu dza mwana kachuchu, huyo nkawezi kuunjia meshi.”
- ¹⁶Makisa Yesu kawahwaa hawa wana, kawarhampika, kawapfaza mikono na kawavodhya.
- ¹⁷Yesu epfoakinuka kuḍabva charoche, kunuka muntu mumodza kamuḍaramia kenda kamuvunzia nkuhi, kisa kamuuza kamwamba, “Mwaalimu mwema, inanimala nihende kintu ga, ili niweze kuwa na maisha ya kuunga na yuungo?”
- ¹⁸Yesu kamuuza kamwamba, “Kuḍi kwakunihanani mwema? Ntaku eye mwema lamuḍa Muungu jeje hekeḍu!
- ¹⁹Ezi amuri za Muungu nkukuzimanya? Zyamba, ‘Nkudzoyage, nkudzonjije rangani, nkudzokwiwe, nkudzomuneneye mwenziwo nsuwe, nkudzokulekule, muhile babajo na mamajo.’ “

- ²⁰Huyuđe muntu kamwamba Yesu, “Mwaalimu, hizo hizo amuri zonse nyakuziubani hangu uđyanani mwangu.”
- ²¹Yesu kamuyowa huyuđe muntu na matso ya matsako muno. Kisa kamwamba, “Kupfungukijwa ni dzambo modza tu. Enda ukaguze vyonse wivyonavyo, makisa hizi fwedha ukaziwapfe masikini, nawe unawa kwamba kudziwekea nkandi mbinguni. Ukisa kuhenda hivyo, nzoo uniuđe.”
- ²²Huyuđe muntu epfosikia hivi, kakutsa kidhango, kanjijwa ni ngiru na kagonzowa, koro ewa ni jabva muno.
- ²³Yesu kawahaaza hawa wanafunđiwe kisa kawamba, “Hachi ni vyumu muno kwa muntu jabva kuunjia Uhaju wa Muungu!”
- ²⁴Hivi vyyuwo viwamakisa muno hawa wanafunđiwe. Ela Yesu kanena nao kawii kawamba, “Wanangu, ni vyumu muno kuunjia Uhaju wa Muungu!”
- ²⁵Ni vivodho muno kwa ngamia kuchia na kwa anga dya lilima, kuliko kwa muntu jabva kuunjia Uhaju wa Muungu.”
- ²⁶Hawa wanafunđi wepfosikia hivi, wamaka zaiđi na wađabva kuuzanya wao na wao wakyamba, “Dubva ikiwa kwamba ni dzevihivi mani ni ga jwa kupfona?”
- ²⁷Yesu kawađeđa gu makisa kawamba, “Gula kwa nguvu za mwanaadamu, haya haya ntayawezekane meshi. Ela kwa Muungu ntaku đisidyowezekana.”
- ²⁸Petero kamwamba, “Tahuyowe swiswi Bwana, huyatsa vyonse hukuuđa wewe!”
- ²⁹Yesu kamwamba, “Hachi nyakumwambiani, kula ayatsiye nyumbaye, wanduguzwe, wavyaziwe, wanawe ambu makondeye kwa dzambo dyangu na haya Maagu Mema niyonayongweeza,
- ³⁰huyo anapfokea myeedha gana zaiđi hi hii ngera ya yeo. Anapfokea myeedha gana zaiđi madzumba, wandugu, wavyazi, wana na makonde pfamodza na kukuntiswa đina. Na ngera iyokudzani, anapata maisha ya kuunga na yuungo.
- ³¹Ela wenji wa hawađe weo wa đura yeo, wadzawa wa mwiso. Na wenji wa hawađe weo wa mwiso yeo, wadzawa wa đura.”
- ³²Yesu na wanafunđiwe wewa njiani kwenda Yerusalemi, jeje akiwa usoni yao. Hawa wanafunđi wewa washiriwa, na hawa wantu wangine weowakimuuđa wewa na oga muno. Yesu kawakuntia geri hawa wanafunđiwe kumi na wawii na kađabva kuwambia kawii dzuu ya hayađe yadzeyomupata.
- ³³Kawamba, “Tasikiani, humaawa kwendani Yerusalemi. Hukuhukuđe, mimi Mwana jwa Adamu nidzađawanywa kwa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia, nao wadzanihukumu kuyagwa kisa waningize mikononi mwa wantu wa vyeeti vingine.

³⁴Nao wadzanibaladhaiya na kunikamia mahe na kunibiga malucha, kisa waniyage. Ela nsiku ya hahu nidzafufuka kuyawa kwa wafu.”

³⁵Kisa Yakobo na Yohana wana wa Zebedayo wamwendea Yesu wamwamba, “Mwaalimu, huna dzambo hwiḍyonatsaka kukuyomba uhuhendeye.”

³⁶Nae kawauza kawamba, “Munatsaka nimuhendeye kintu ga?”

³⁷Nao wamwamba, “Hunatsaka uhupfe kukaa pfamodza nawe Uhajuni mwako. Mumodza akukae mukono kuyume na yungine akukae mukono tsonso.”

³⁸Ela Yesu kawamba, “Nywinywi ntamudzi mwichokunenani! Munaweza kukinwa e chikombe changu nidzechonwa? Ambu aya maṭopyo nidzeyoṭopyegwa mimi, nywinywi munayaweza?”

³⁹Nao wamwamba, “Ḃwana, hunaweza.” Yesu kawamba, “Gula hichi chikombe nidzechonwa, nanywi munakinwa. Na haya maṭopyo nidzeyoṭopyegwa mimi, nanywi pia munayaṭopyegwa.

⁴⁰Ela si dzuu yangu kupanga kwamba ni gani jwa kunikaa mukono kuyume ambu mukono tsonso. Koro hizo ni sehemu zidzezokaa hawaḍe watsanijweo kuzikaa.”

⁴¹Hawaḍe wanafunḍi wangine kumi wepfosikia hivi vya Yakobo na Yohana wahendeyevyo, wawarejea.

⁴²Ela Yesu kawahana wonse pfamodza na kawamba, “Dza mumanyiyevyo, waṭawala na wayongozi wa kilumwengu wanakaa na kuwaṭawala wantu wao kinguvu-nguvu na kuwakaiya chihako.

⁴³Ela kwenu naitsewa dza hivyo. Yuḍejwonse atsakiye kuwa mukuu kahi yenu ni haḍi awe muhumisi kwenu.

⁴⁴Na yuḍejwonse atsakiye kuwa mukuu jwa mwisu, ni haḍi awe dza muhumwa jwa wonse.

⁴⁵Koro haṭa nami mimi Mwana jwa Aḍamu sikudzia kuhumikijwa, ela nidza dza muhumisi. Nidzia kuyayavya maisha yangu yawe mupfonyo wa wenji.”

⁴⁶Yesu na wanafunḍiwe na hawaḍe wantu weowakimuuḅa wafika Yeriko. Na wepfowakiuyawa hu mudzi, tuṭa nkuu na nkuu ya wantu ikiwauḅa. Kwiwa na ntumbu matso eyeakihanigwa Batimayo, yani mwana jwa Timayo. Ewa kakaa chihako geri ye njia akiyomba-yomba.

⁴⁷Ḃubva Batimayo epfosikia kwamba Yesu jwa Nazareti kakuchiani, kaḍabva kuḅaa madzwi akyamba, “E Yesu Mwana jwa Ḃauḍi nifwiya ṭei!”

⁴⁸Wantu wenji wamupfohosa wamwamba ayatse chara. Ela Batimayo kongeza kuḅaa madzwi akyamba, “E Mwana jwa Ḃauḍi, aḍo nifwiya ṭei!”

⁴⁹Yesu kasumama kamba, “Muhaneni adze.” Nao waḍabva kumuhana huyu ntumbu matso wamwamba, “Dzipfe moja! Nuka wima kakukuhanani.”

⁵⁰Nae kaifaṭula hi nkanzuye, katsumpiiya dzuu kadza kwa Yesu.

⁵¹Yesu kamuuza kamwamba, “Unatsaka nikuhendeye kintu ga?” Nae kamwamba, “Ḑwana, natsaka kuona.”

⁵²Yesu kamwamba, “Enda, hi faroyo ikupfonya.” Na pfapfo Batimayo kaḑabva kuona, na kamuuḑa Yesu charoni.

Marko 11

¹Yesu na wanafunḑiwe wepfowakyenda Yerusalemi, wafika hafufi na Betifage na Betania, midzi iyo Murima wa mihi ya Mizeituni. Yesu kahuma wanafunḑiwe wawii usoni

²na kawamba, “Endani huḑe mudzi wiwo usoni yenu. Mukwakuunjiani ṭu, munaona mwana hare afungijwe, asiyedzapfajwa ni muntu yuḑejwonse. Mufunguyeni mumuniyeheye.

³Na yuḑejwonse adzeyemuza maana mwi yokumufungwiiyani, nywinywi mwambeni, ‘Ḑwana ana shuuli nae, kisa anamugalicha saambi.’ “

⁴Hawa wanafunḑi wenda na waona mwana hare afungijwee pfantu pfa musita, nze ya muḑyango wa nyumba, nao wamufunguya.

⁵Kwiwa wantu weosumama hafufi. Nao wawauza hawa wanafunḑi wawamba, “Ayo mwana hare mwakumufungwiiyani?”

⁶Nao wawambukuya dza viviḑe vya Yesu awambiiyevyo. Na hawaḑe wantu wawayatsa wagonzowa na huyu mwana hare.

⁷Wamupfiika huyu mwana hare kwa Yesu. Wazihandika hizi nkanzu zao dzuu ya huyu mwana hare, kisa Yesu kapfaa kakaa chihako.

⁸Wantu wenji wahandika nkanzu zao mutsangani, na wangine wahandika mahambi ya mihi yakentejweyo makondeni, kumukaraḑisha Yesu.

⁹Hawaḑe weokuwa usoni pfamodza na hawaḑe weokuwa nyuma, wenda na kuḑaa madzwi wakyamba, “Muungu ashaḑwe! Jeje awee kudzani kwa sari ḑya Ḑwana kavodhyegwa!

¹⁰Uhaju wa bibi jwehu Ḑauḑi wiwokudzani uvodhyegwa! Hakika Ḑwana Muungu awee dzuu nashaḑwe!”

¹¹Ḑubva Yesu kanjia mudzi wa Yerusalemi, kenda mumpaka humuḑe Hekaluni na kayowa kula kintu urembo. Ela kwa kwamba dzuwa ḑiwa ḑimaatswa, kenda Betania pfamodza na hawa wanafunḑiwe kumi na wawii.

¹²Chamukoche wepfoyawa Betania wakwakugalani, Yesu kagijwa ni nzaa.

¹³Kaona muhi wa mutini na jwa kuye wiwokuwa na magomba menji. Ḑubva kawendea hafufi akayowe kwamba anaweza kupata matunda yaḑeyonse. Ela

epfoufika nkakuona kintu, ishinu kaona magomba mahupfu, koro ntaiwa ngera ya mitini ya kuvyaa.

¹⁴Ndookomu Yesu kawamba hu mutini, “Silani kutseewa yudejwonse jwa kuɗya tunda ɗyako kawii meshi.” Na ephonena hivi, hawa wanafunɗiwe wewa wamusikia.

¹⁵Wepfofika Yerusalemi, Yesu kenda kanjia humuɗe Hekaluni na kaɗabva kuwaɗaramisa na kuwayavya waguzi na waguya vija weokuwa humuɗe kuzimu. Kazivenuya-venuya hizi meza za hawa wakoranya fwedha, na kavigisa-gisa hivi viti vya hawa weowakiguza ndiwa.

¹⁶Na nkakuruhusu yudejwonse atsukuye kiɗechonse cha kuguza na achiye nacho na humuɗe uani mwe Hekalu.

¹⁷Makisa kawayongweeza wantu kawamba, “Vyoregwa kwamba, ‘Nyumba yangu inawa nyumba ya mayombo kwa wantu wa vyeeti vyonse.’ Ela nywinywi muihendezza mpango ya wadhara!”

¹⁸Hawa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia wepfosikia hivi vya Yesu ahendeyevyo, waɗabva kulacha njia ya kumuyaga. Ela wekimushooga kwa kwamba tuɗa yonse ya wantu iwa itsakizwa ni haya mayongweezoye.

¹⁹Ipfofika mioro, Yesu na wanafunɗiwe wauyawa hu mudzi.

²⁰Chamukoche magurani, Yesu na wanafunɗiwe wepfowakichia wauona huɗe mutini unyuuka wonse mumpaka mizini.

²¹Petero kakumbuka hiviɗe vihendekeyevyo na kamwamba Yesu, “Bwana, uyowe huɗe mutini uuɗuwiyeo, unyuuka tswee!”

²²Yesu kawambukuya kawamba, “Wani na faro kwa Muungu.

²³Hachi nyakumwambiani, yudejwonse ahikiziyee kwamba aneneevyo vindahendeka, na akitsaawa na kajela iɗeyonse mojoni mwakwe, anaweza kuwamba hu murima huu, ‘Kuka wende ukagwe ɓaharini.’ Navyo vindahendeka ɗugha.

²⁴Ndiyo maana nyakumwambiani kwamba, kiɗechonse mwichonayomba, hikizani kwamba mwisakukipfokea, nacho munakipata ɗugha.

²⁵Na kula mwipfonasumama kuyomba, mukiwa na ngongea na yudejwonse, ni haɗi muyatsiyane, ili Baba jwenu jwa mbinguni nae amuyatsiye mazuka yenu.”

²⁷Yesu na wanafunɗiwe wenda Yerusalemi kawii. Na epfoakyenenda humuɗe Hekaluni, hawa wakohani wakuu, waalimu wa Sharia na wazee wangine wamwendea.

²⁸Wamuuzi wamwamba, “Aya mambo wiyokuhendani, kwakuyahendani na mamulaka ya ga? Ambu akupfiye wewe hayo hayo mamulaka ni ga?”

²⁹Yesu kawambukuya kawamba, “Nami natsaka kumuuzwa swali. Mukinyambukuya nami namwambia kwamba haya haya mambo nyakuyahendani na mamulaka ya ga.

³⁰Haya tanyambiani, amumpiye Yohana mamulaka ya kuṭopya wantu ni ga? Ni Muungu ambu ni wanaadamu? Nyambukuyani!”

³¹Hawaḍe wantu waḍabva kuḍaatiiana wao na wao wakyamba, “Haya hwambedze? Hukyamba mamulaka ya Yohana ya kuṭopya wantu yayawa kwa Muungu, anahwamba, ‘Mani ḍubva kuṭi ntamukumuhikiza?’

³²Na kawii hukyamba mamulaka ya Yohana ya kuṭopya wantu yayawa kwa wanaadamu, vinawadze?” Wekiwashooga hawa wantu, koro wonse wewa wahikiza kwamba Yohana ni nabii.

³³Ndookomu mwisu wamwambukuya Yesu wamwamba, “Ntahudzi!” Nae kawamba, “Wala nami simwambiye kwamba, haya haya mambo nyakuyahendani na mamulaka ya ga!”

Marko 12

¹Yesu kaḍabva kunena na hawa wakuu wa Kiyahuḍi kwa njia ya mainganyo kawamba, “Kwiwa muntu mumodza eyekuwa na nkonde ya mizabibu. Kairinga na katsimba pfa kuelekanyia mvinyo, kisa kambaka na kilili cha kwamiiya. Akisa, kaikoḍisha hi nkonde kwa wantu wangine waiime, kisa jeje kanjia charoni kenda nsi ingine.

²Ngera ya mavuno ipfofika, kahuma muhumisi kwa hawaḍe wantu ili akamuhwaiye hi sehemu yakwe ya mavuno.

³Ela wao wakidzawakinuka, wamugija huyuḍe muhumisi na wamubiga biga nzuka, kisa wamugalicha mikono mihupfu.

⁴Huyu mwenye hi nkonde kahuma muhumisi yungine. Ela nae pia wamumaḍaisa humu kitswani na wamuhendea mambo ya kinyaya.

⁵Mwenye hi nkonde kahuma na muhumisi yungine, ela nae wamuyaga. Kahuma na wahumisi wangine wenji. Ela nao pia wawabiga na wangine wawayaga.

⁶Mwenye hi nkonde ewa kahafa na muntu mumodza ṭu asiyedzamuhuma. Nae ewa ni huyu mwanawe amutsakiyee muno. ḍubva kamuhuma kwao akiṭara kwamba jeje wanamuhila.

⁷Ela hawaḍe wantu wepfomuona huyu mwana jwo mwenye nkonde wambana, ‘Huyu ndiye jwa kudzaḍala hi nkonde. Nahumuyageni, ne nkonde inawa yehu.’

⁸Ndookomu wamugija wamuyaga, kisa hu mwiiwe waufaṭula nze ye nkonde.”

⁹Makisa Yesu kawauza hawaḁe weowakimusikiiya kawamba, “Munaḁara kwamba ayu mwenye e nkonde, kadzawahendadze awa awakodishiyeo hi nkonde? Kadzawayaga makisa hi nkonde anaikodisha wantu wangine.”

¹⁰Makisa Yesu kawauza kawamba, “Munamba ntamudzayasoma haḁa aya matsoro yambiyeyo, ‘Hiḁi iwe ḁidzizijweḁyo ni wambaka, ndiḁyo ḁigaliyeḁyo iwe muhimu ḁya kumbakia.

¹¹Hiḁi hiḁi ni dzambo ḁya mafara ḁihendejweḁyo ni Bwana. Naswi huona namuna ḁiivyo dzambo kuu.’ “

¹²Hawa wakuu wa Kiyahuḁi waimuka kwamba Yesu ekiwanena wao. Nao wekitsaka kumugija, ela wekiishooga hi tuḁa ya wantu. Ndookomu wamuyatsa wenda makwao.

¹³Kuhumwa Mafarisayo na wantu wangine weonamuunga mukono Herode, wende wakamuuze Yesu swali ḁya kumusocha naḁyo.

¹⁴Dubva nao wenda wamuuzwa wamwamba, “Mwaalimu, swiswi hukumanya ya kwamba wewe u muntu muhikizika. Nkukwaa muntu jwa kudzitsakiza kwa wantu na wala nkumuḁwe ni cheo cha muntu. Ela unakaa na kuyongweeza hi ya hachi dzuu ya hivi vya Muungu evyonatsaka huishi. Dubva ḁahwambiye, dze ni hachi kwamba wantu waipfe kuwa kwa Kaisari ambu haḁa?

¹⁵Huipfe ambu hutseipfa?” Ela Yesu ewa kesakuuhambuya umbiimbii wao. Dubva kawamba, “Yani mwakuḁemani kunilevya mimi? Haya nimpani kuruḁembe niḁiyowe.”

¹⁶Nao wamuyehea kuruḁembe modza. Yesu kawauza kawamba, “Aḁi kuruḁembe aḁi, ḁina sura ya gani na sari ḁya ga?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Kaisari.”

¹⁷Ndookomu Yesu kawamba, “Basi vya Kaisari vimumpeni Kaisari, na vya Muungu vimumpeni Muungu.” Hawaḁe wantu kudzasikia hivi awambukwiiyevyo, wamaka muno.

¹⁸Makisa Yesu kendejwa ni Masaḁukayo wangine ili wakamuuze swali. Masaḁukayo wewa ni kiḁaro cha wantu wasiohikiza kwamba wafu wadzafufujwa. Dubva wepfokwenda wamuuzwa wamwamba,

¹⁹“Mwaalimu, nabii Musa kahworea Shariani kwamba, muntu akifwa pfasipfo kuvyaa wana, huyu ndugujwe ni haḁi amuḁale muyamuwe ili aweze kumuvyaiya wana huyu ndugujwe afwiye.

²⁰Dubva ḁasikia. Kwiwa na ndugu wafungahe. Huyu hangafa kahwaa muke ela kafwa bila kuvyaa wana,

²¹ndookomu huyu ndugujwe muḁoḁo kamuḁala muyamuwe. Ela nae pia kafwa bila kuvyaa wana. Huyu muḁoḁowe nae pia kamuḁala huyu muke, ela nae kafwa dza vivyo.

- 22**Ɖubva wagija kumuḁala na kufwa dzevihivi, mumpaka wonse wofungahe wafwa ḁila kuvyaa wana. Na mwiso huyu muke nae pia kafwa.
- 23**Ɖubva swali ni kwamba, nsiku ya wantu kudzafufujwa, ayu muke kadzataligwa kwamba ni mukaza ga, nae ewa kahwajwa ni wayume wafungahe?”
- 24**Yesu kawambukuya kawamba, “Ɖina yenu ni kwamba nywinywi mwaara kwa kwamba ntamuyadzi haya matsoro na wala ntamuyadzi mawezo ya Muungu!
- 25**Wantu wadzepfufujwa kuyawa kwa wafu, ntawakudzahwaa wala kuhwajwa. Koro wonse wadzawa dza malaika wa mbinguni.
- 26**Na dzuu ya wantu kufufujwa kuyawa kwa wafu, munamba ntamudzayasoma haḁa aya matsoro ya Musa? Hapfaḁe pfaneneyepfo dzuu ya hichi kitsorya chichochikipfya, Muungu kamwamba Musa, ‘Mimi ndimi Muungu jwa wabibizo, aḁe Iburahimu, Isaka na Yakobo.’
- 27**Ndookomu, kwa kwamba Muungu ni Muungu jwa weo moja, haḁa hawaḁe weonahwajwa kwamba wafwa, kwakwe wana maisha. Ɖubva hachi nywinywi mwaara muno!”
- 28**Kwiwa kudza mumodza jwa waalimu wa Sharia eyeakisikiya hiviḁe wevyowakiḁaḁiana. Epfoona kwamba Yesu kawambukuya urembo, nae kamuuza swali Yesu kamwamba, “Amuri nkuu ya mwiso ni i?”
- 29**Yesu kamwambukuya kamwamba, “Amuri nkuu ya mwiso ni hii yambiyeyo: ‘Sikiani nywinywi Waisiraeli! Ɖwana Muungu jwehu ni mumodza ḁu na ndiye Ɖwana jeje hekeḁu.
- 30**Na ni haḁi umutsake Ɖwana Muungujo na mojowo wonse, na ruhu yako yonse, na akili yako yonse na nguvu zako zonse.’
- 31**Na amuri ya pfii ni hii yambiyeyo: ‘Mutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye.’ Ntaku amuri ingine iyo nkuu kuchia hizi hizi zombii.”
- 32**Ɖubva huyu mwaalimu jwa Sharia kamwamba Yesu, “Kunena urembo mwaalimu! Kunena sawa kaḁisa ukyamba kuna Muungu mumodza ḁu, na ntaku muungu yungine eyepfo, lamuḁa jeje hekeḁu.
- 33**Na muntu ni haḁi amutsake Ɖwana Muungu na moja wakwe wonse, na akili yakwe yonse na nguvu zakwe zonse. Na pia ni haḁi amutsake mwenziwe dza adzitsakiyevyo jeje mwenye. Haya ndiyo mambo muhimu ya mwiso yeyonamala kuhendwa, kuchia mvuugiya za kutsomwa na mvuugiya zingine za kuyavya waḁondo kwa Muungu.”
- 34**Yesu epfoona kwamba huyu mwaalimu jwa Sharia kambukuya na ukaro kamwamba, “Wewe nkukwaa kuye na Uhaju wa Muungu.” Na ḁaḁa ya hapfo, ntaku yuḁejwonse agafiiye kumuuza Yesu swali ḁiḁeḁyonse kawii.

³⁵Baadaye Yesu epfoakiyongweeza wantu humuḁe Hekaluni kawauza kawamba, “Kuti waalimu wa Sharia wanakwamba huyu Masiya ni Mwana jwa Daḁi ḁasi?”

³⁶Koro Daḁi jeje mwenye kayongojwa ni Ruhu Mudheru na kanena kamba, ‘Bwana kanena na Bwana jwangu kamwamba, ikaa mukono wangu wa kuyume, haṁa nidzefowangiza nyabvao mikononi mwako.’ “

³⁷Yesu kagija kunena kamba, “Dubva ikiwa kwamba Daḁi mwenye kamuhana, ‘Bwana jwangu,’ swali ni kwamba, ayu Masiya anawadze Mwana jwa Daḁi na pfapfo Daḁi amuhane Bwana jwakwe?” Hi tuṁa ya wantu ikimupfindiia Yesu na tsekea muno.

³⁸Yesu kawayongweeza wantu kawamba, “Dziṁzeneni na waalimu wa Sharia. Wao ni wantu watsakiyeo kudziyanga kwa kuvwaa maloṁa mayeya mayeya. Wakyenda masokoni wanatsaka wakikedhyegwa na hila koro kwao ni ḁaha.

³⁹Wakinjia masunagogini watsaka kudzitsania viti vya usoni usoni, koro ndivyo vivyonakajwa ni wantu wa hila. Na wepfonakwenda jilani, watsaka kukaa hiviḁe viti vya hila.

⁴⁰Watsaka kuwaḁya mudheoni wake wachiwa, makisa wakadziyombesa mayombo mayeya mayeya wapate kutsamanyikana hiviḁe waivyo. Hachi hukumu yao idzawa nkuu muno!”

⁴¹Yesu kenda kakaa chihako usoni ya hiḁi sanḁuku ḁya kuyavia mvuugiya humuḁe Hekaluni, na kaḁabva kuiyowa hi tuṁa ya wantu wakwakungizani fwedha zao humuḁe sanḁukuni. Wantu wenji majabva wangiza fwedha nyinji.

⁴²Kisa kudza muke muchiwa kowesa, nae kangiza ndururu mbii zizo sawa na peni.

⁴³Yesu kawahana hawa wanafunḁiwe kawamba, “Hachi nyakumwambiani, huyu muke muchiwa kowesa huyu, kayavya vinji kuchia wonse wangiziyeo fwedha zao humu sanḁukuni.

⁴⁴Koro hawa wangine wonse, watsonta mvuugiya wayaviyezo kuyawa kwa jabva wao weo nao. Ela huyu muke muchiwa huyu, na umasikini wakwe wonse, kayavya vyonse evyokuwa navyo.”

Marko 13

¹Yesu epfoyawa na humuḁe Hekaluni akwakuchiani, mumodza jwa hawa wanafunḁiwe kamwamba, “Mwaalimu, ṁayowa namuna ya haya mawe ye Hekalu na mambakoye yaivyo mema na makuu!”

²Yesu kamwamba, “Gula haya mambako ni mema na ni makuu ḁugha, ela hachi nyakumwambiani, ntakukudzasaa iwe haṁa modza dzuu ya iwe ḁingine!”

³Baadaye Yesu ewa kakaa chihako Murima wa Mizeituni wiwoukiyowana ne Hekalu. Petero, Yakobo, Yohana na Anderea wamwendea wakiwa wao heketu na wamuuzza wamwamba,

⁴“Bwana, aya mambo uhwambiiyeyo yanahendeka ngera ga? Ni kihambwiizo ga kidzechoyanga kwamba haya haya mambo yamaawa hafufi kuhendeka?”

⁵Dubva Yesu kawamba, “Manyani muntu atsekudzamwaarya.

⁶Koro wenji wadzadzifwariza kudza kwa sari dyangu wakyamba, ‘Mimi ndimi huyu Masiya.’ Nao wadzawaarya wantu wenji muno.

⁷Kudzajumuka viha hapfa na hapfade. Vingine vidzajwanigwa hafufi nanywi, na vingine mudzavisikia maagu basi. Ela namutsehuka, koro haya haya ni hadi yahendeke, kenge si maana ya kwamba mwiso umaafika.

⁸Nsi zidzanuka kujwana na nsi zingine, na uhaju udzajwana na uhaju ungene. Kudzawa nzaa na mihehemo ya nsi kuntu garagara. Ela haya haya yonse ni dza dabvu tu ya tsungu wa kuvyaa.

⁹Ela manyani! Koro wantu wadzamugija na kumupfiika magasani, na mudzabigwa malucha masunagogini. Na kwa dzambo dyangu, mudzasitakigwa usoni ya mahaju na watawala wangine, nanywi mudzayavya ushuhuda dzuu yangu kwao.

¹⁰Na haya Maagu Mema ni hadi dura yasumwiiwe haata kwa wantu wa vyeeti vingine vyonse humu lumwenguni kabila mwiso ntaudzafika.

¹¹Mudzefogijwa na mukipfiikwa na nguvu magasani, wala namutsehangaika na mataro kwamba mwendadziheheadze. Hiyo hiyo saa ikifika, nywinywi nenani kidechonse mudzechopfegwa kunena ni Muungu. Koro sinywi mudzeowa kunenani, ela adzeewa kunenani ni Ruhu Mudheru.

¹²Wantu wadzawadawanya wandugu zao wakayagwe, na wavyazi wadzawadawanya wana wao wakayagwe. Wana nao wadzawagarukia wavyazi wao na kuwadawanya wakayagwe.

¹³Na wantu wenji wadzamukeva kwa dzambo dyangu. Ela huyude adzeitisa haata mwiso, kadzapfonywa.

¹⁴Mudzaona kija cha unanzi wa kinyaya kisumama pfantu kisipfomala. (Wewe musomai, imuka maanaye!) Mudzefokiona, hawade weo dyimbo dya Yudaya nawadaramiye mirimani.

¹⁵Huyude awee paani dzuu natsesuka anjie nyumbani akahwae kija kidechonse.

¹⁶Na wala muntu awee nkondeni natseuja nyumbani kwendahwaa kotidye.

¹⁷Hizo hizo ngera, wake weo waziho na weokwamusani wadzakunta dina muno!

¹⁸Haata yombani kwamba haya haya mambo yatsehendeka ngera ya sika.

- ¹⁹Koro kudzakudza ngera ya d̄ina nkuu muno isiyodzaonekana hangu kuumbwa kwa lumwengu, na wala ntakukwakudzaonekana d̄ina ingine nkuu dzeyohiyo.
- ²⁰T̄ambere B̄wana nkandezihendeza mfufi hizo hizo nsiku, ntakundeewa jwa kupfona. Ela kwa dzambo d̄ya watsanwawe, hizo nsiku kazihendeza mfufi.
- ²¹Ndookomu hiyo hiyo ngera, yudejwonse adzeemwamba, ‘T̄ayowani, huyuno Kiristo,’ ambu, ‘Huyude hapf̄ade,’ manyani mutsemuhikiza.
- ²²Koro kudzaṭupuka manabii wa nsuwe na wantu wadzeodzihana Kiristo. Wadzahenda mafara ya kumakisa na kuyanga vihambwiizo garagara, ili t̄ambere indewezekana waweze kuwaarya hawa watsanwa wa Muungu.
- ²³D̄ubva nywinywi chimizani, haya haya mambo nimayamwambia d̄ura yasidzahendeka.”
- ²⁴Yesu kagija kunena kamba, “Ela hizi nsiku ze d̄ina nkuu zikisia, Hiḍi dzuwa d̄inanjia kiza, na hu mwezi unayatsa kuyangaa.
- ²⁵Hizi nyoha zinagwa, na hizi mbingu zonse zinanjia sukuso.
- ²⁶Hapfo ndipfo wantu wonse wadzepfomuona mwana jwa Aḍamu akidza na nguvu na marembo makuu mawinguni.
- ²⁷Kadzawahuma malaikawe, nao wadzawaṭuṭaisa watsanwa wakwe wonse kuyawa mpembe zonse za lumwengu.”
- ²⁸Makisa Yesu kawasumwiiya inganyo kawamba, “Dziyongweezeni kuyawana na muhi wa mutini. Mwipfonauona uḅaa magomba manana, munakwamba ngera ya dzuwa imaafika.
- ²⁹Dza vivyo, mudzepfoyaona haya mambo nimwambiiyeyo yamaḍabva kuhendeka, ḅasi ni mumanye kwamba Mwana jwa Aḍamu kamaawa muḍyangoni.
- ³⁰Hachi nyakumwambiani, hichi hichi kivyazi ntakinasia chonse kaḅila haya haya yonse nimwambiiyeyo ntayadzahendeka.
- ³¹Mbingu na nsi vinasia, ela vyuuwo vyangu ntavinasia meshi.”
- ³²Yesu kagija kunena kamba, “Ela ntaku muntu yudejwonse aimanyiye hiyo hiyo nsiku wala saa. Haṭa hawa malaika na huyu Mwana, nao pia ntawaidzi. Koro aimanyiye hiyo hiyo nsiku ni Baba jeje hekeṭu.”
- ³³Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Ndookomu nichokumwambiani ni kwamba, chimizani na muwe matso, koro ntamudzi kwamba hiyo hiyo ngera inakudza ari!
- ³⁴Kudza kwa Mwana jwa Aḍamu kunaweza kuinganywa na muntu anukiye nyumbani akinjia charoni. Ela asidzanuka, kamuḍama kula muhendakazijwe dzuu ye kazi eyonamala kuhenda na kamuamuru huyu mwamia muḍyango awe matso.

³⁵Ndookomu nyakumwambiani mumire, koro ntamudzi kwamba ayu mwenye nyumba anagala saa ga. Ntamudzi kwamba anakudza kioro ambu siku kahi. Na wala ntamudzi kwamba anakudza bworu ya magura ambu nsi kucha.

³⁶Adzefokudza bwikira, manyani atsekudzamuṭonga mwakuyaani.

³⁷Nichokumwambiani nywinywi ndicho nichokwambiani kula muntu, ya kwamba muwe matso.”

Marko 14

¹Kwiwa kuhafa nsiku mbii ifike jila ya Pasaka na ya mikahe isiyongizwa hamira. Wakohani wakuu na waalimu wa Sharia amaale wekilacha njia ya kumugija Yesu na siri na wamuyage.

²Ela wepfowakipanga wahuniyana kwamba watsevihenda ngera ye jila koro wekishoogea kwamba hawa wantu wanaweza kujumuya fuḍyo.

³Nsiku modza yapfo, Yesu ewa mudzi wa Betania nyumbani mwa muntu eyeakihanigwa Simioni. Huyu huyu muntu ḍura ewa kajwaa ujwazi wa kwanga. Ḍubva Yesu epfokaa kuḍyani, kwenda muke mumodza eyetsukuya nṭupa ya mafuha ghali ya manunkanto. Kaifunguya hi nṭupa kwa kuivunza hu muyomu, kisa kayamuhiiya Yesu humu kitswani.

⁴Wantu wangine weokuwapfo wepfoona hivi vya huyu muke ahendeyevyo, wareja na waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Kuṭi kakuyananganinangani haya manunkanto dzevihivi?”

⁵Amaa ṭambere yaguzijwe, ntakundeepatikana fwedha nyinji na nyinji za kupfa masikini?” Ndookomu wamubaukia na tsungu muno.

⁶Ela Yesu kawamba, “Muyatseni! Mwakumusumbuiyani, na hali kanihendea dzambo dzema ḍya mafara?”

⁷Wantu masikini munao na mujwakuwa nao nsiku zonse, na kula mutsakiyepfo munaweza kuwahendea mema. Ela mimi sikwakuwa pfamodza nanywi nsiku zonse.

⁸Jeje kanihendea hiviḍe awezeyevyo kuhenda. Kanihiiya mafuha kwa kuuṭayarisha hu mwii wangu kwa mazishi.

⁹Na hachi nyakumwambiani, kula pfa haya haya Maagu Mema yadzefosumwiiijwa humu lumwenguni, hivi vya huyu muke ahendeyevyo navyo pia vidzasumwiiijwa kwa kumukumbuka.”

¹⁰Makisa Yuḍa Isikariota, eyekuwa mumodza jwa hawa wanafunḍi kumi na wawii, kenda kwa wakohani wakuu ili akamuḍawanye Yesu.

- 11**Hawa wakohani wakuu wepfosikia hivi vya Yuḍa adziiyevyo kuhenda watsekea muno na wamuahiḍi kumumpa fwedha. Ndookomu Yuḍa kaḍabva kulacha namfasi nyema ya kumuḍawanya Yesu kwao.
- 12**Ḍubva ipfofika nsiku ya ḍura ya hi jila ya mikahe isiyongizwa hamira, nsiku ya Wayahuḍi weyonatsinza mwana mbuzi jwa Pasaka, hawa wanafunḍi wamuuza Yesu wamwamba, “Ḑwana, e chakuḍya che jila ya Pasaka unatsaka hukachikuelekanyie ku?”
- 13**Ndookomu nae kahuma wanafunḍiwe wawii kawamba, “Endani mudzini, na mukwakuunjiani hu mudzi munatḅongana na muyume atsukwiiye nyungu ya madzi. Gijanani nae
- 14**mumpaka kwe nyumba adzeyonjia. Kisa mwambeni huyu mwenye, ‘Mwaalimu kamba, e chumbache cha kuḍya e jila ya Pasaka pfamodza na wanafunḍiwe ni chi?’
- 15**Nae anamuyanga chumba chikuu ḍarini dzuu, chicho na kula kintu ḥayari. Kihuelekanyieni hichi chakuḍya cha Pasaka humo humo.”
- 16**Ḍubva hawa wanafunḍi wanuka wenda humuḍe mudzini na waona kula kintu dza viviḍe vya Yesu awambiiyevyo. Nao wakielekanya hichi chakuḍya cha Pasaka.
- 17**Ipfofika mioro, Yesu na wanafunḍiwe kumi na wawii wenda humuḍe mudzini.
- 18**Wepfokaa kuḍyani, Yesu kawamba, “Hachi nyakumwambiani, mumodza jwenu eyekuḍyani pfamodza nami, njwakuniḍawanya.”
- 19**Hawa wanafunḍi wepfosikia hivi wanjijwa ni ngiru na waḍabva kumuuza mumodza mumodza wakyamba, “Ḑwana, munamba ndimi?”
- 20**Yesu kawamba, “Ni mumodza jwenu nywinywi kumi na wawii. Ni huyuḍe eyekuḥopyani nami ḅaakuli modza.
- 21**Mimi Mwana jwa Aḍamu ni haḍi nifwe, koro ndivyo vyorejwevyo. Ela huyu adzeeniḍawanya kadzakunta ḍina nkuu muno! Haḥa ni heri kwamba huyo huyo muntu nkandeevyajwa haswa!”
- 22**Ḍubva wepfowakiḍya, Yesu kahwaa mukahe kauvodhya, makisa kauvunza na kauwapfa wanafunḍiwe. Akwakuuwapfani kawamba, “Gijani hu mukahe huu muḍye, koro ni mwii wangu.”
- 23**Makisa kahwaa chikombe cha mvinyo, kachivodhya na kachiwapfa wanwa wonse.
- 24**Yesu kawamba, “Huu ni mwazi wangu wiwo dza hakikisho ḍya hiḍi ḍamano ḍya Muungu eḍyokuhendani na wantuwe. Ni mwazi wihijweo kwa dzambo ḍya wenji.

- 25 Hachi nyakumwambiani, sikwakunwa kawii hi mvinyo mumpaka hapfa nizepfonwa mvinyo mpya Uhajuni mwa Muungu.”
- 26 Dubva wepfodya wakisa, wakwimba wiya wa shaḍu makisa wenda Murima wa Mizeituni.
- 27 Wepfofika Murima wa Mizeituni, Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Nyonse mujwakunḍarama. Koro haya matsoro yamba, ‘Namubiga huyu muḥunga, na hizi mbuzi zinaḥamisaa.’ “
- 28 Yesu kongeza kunena kamba, “Ela nizepfofufuka kuyawa kwa wafu, namuyongowa kwenda Galilaya.”
- 29 Peḥero kamwamba, “Ḑwana, haḥa ikiwa kwamba wonse wakuḍarama, mimi siwezi kukuyatsa meshi.”
- 30 Ela Yesu kamwamba, “Hachi nyakukwambiani, hu huu siku wa yeo kaḥila nkuku nkadzawika myeedha miwii, unanikana myeedha mihahu.”
- 31 Ela Peḥero kanena na muvuku kamba, “Ḑwana, mimi siwezi kukukana meshi! Nya ḥayari haḥa kufwa pfamodza nawe!” Ndookomu hawa wanafunḍi wangine wonse nao wamuyapfia Yesu dzevihivi.
- 32 Yesu na wanafunḍiwe wenda kwa nkonde ya mizeituni iyoikihanwa Getsemani. Wepfofika Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Ikaani hapfa nikayombe.”
- 33 Akwakunukani kamuhwaa Peḥero, Yakobo na Yohana. Makisa Yesu kaḍabva kusikiḥika na kuhangaika mojoni mwakwe.
- 34 Ndookomu kawamba wanafunḍiwe wohahu, “Mojo wangu uhenda muziho na sikiḥiko. Una tsungu wa kufwa! Ikaani hapfa mumire.”
- 35 Kisa kenda kausoni kachuchu, kadzigisa mutsangani na kayomba kwamba ikiwezekana hihiiḍe saa ya matsungu imwapfuke.
- 36 Kayomba kamba, “E Baba jwangu, kwako ntaku ḍisiḍyowezekana. Nakuyomba ikiwezekana ukininwiiye hichi chikombe cha tsungu wa haya maḍina nizeyokunta. Kenge si kwa miro yangu, ela miroyo naihendeke.”
- 37 Makisa kauja kwa hawa wanafunḍiwe na kendakawaḥonga wakuyaani. Dubva kamwamba Peḥero, “Simioni, kwakuyaani? Yani nkuwezi kumira haḥa nangaa kwa saa modza?”
- 38 Mirani na kuyomba mutsekudzanjia maḍemoni. Koro hi ruhu inatsaka, ela hu mwii ni mudhaifu.”
- 39 Kisa Yesu kanuka akayombe kawii. Na kayomba na vyuuwo dza viviḍe vya ḍura.

- ⁴⁰Makisa kauja kawii kwa hawa wanafundiwe na kendakawaṭonga wakuyaani, koro matso yao yewa yawazihopfa na sinzizi. Nao ntawakumanya cha kumwambukuya.
- ⁴¹Yesu kenda kawii akayombe. Na epfouja mweedha wa hahu kawauza kawamba, “Koro amaale mukaiya kuyaa na kuyavya hara? Iṭosa! Saa isakufika, yangu mimi Mwana jwa Aḍamu kuḍawanywa ningizwe mikononi mwa wanabvise.
- ⁴²Haya nukani hwende, koro huyu jwa kuniḍawanya kamaawa kudzani.”
- ⁴³Iyo saa, hali akwakunenani, mumodza jwa hawa wanafundiwe kumi na wawii eyeakihanigwa Yuḍa, kakumpuya na kiṭaro cha wantu watsukwiiyeo myundu na mbuku. Hawa hawa wantu wewa wahumigwa ni hawa wakohani wakuu, waalimu wa Sharia na wazee wangine.
- ⁴⁴Yuḍa, huyu muḍawanya ewa kawapfa kihambwiizo hawa wantu kawamba, “Huyuḍe nidzeemunonea ndiye huyu mwiye kulachani. Mugijeni mwende nae na mumwamie urembo.”
- ⁴⁵Yuḍa epfofika kafuudha mumpaka kwa Yesu na kamwamba, “Mwaalimu!” Makisa kamunonea.
- ⁴⁶Ndookomu hawaḍe wantu wangine wamunyanṭokea Yesu na wamugija.
- ⁴⁷Mumodza jwa hawa wantu weokuwa hapfaḍe katsoowa munduwe na kamukenta huyu muhumisi jwa huyu Mukohani Mukuu kamuhuna hiḍi sikio.
- ⁴⁸Yesu kanena na hawaḍe wadziyeo kumugija kawamba, “Munidzia na myundu na mambuku, dza kwamba mudzia kugija mwivi?”
- ⁴⁹Kula nsiku niiwa pfamodza nanywi nikiyongweeza humuḍe Hekaluni, na ntamukunigija. Ela yeo, haya yakuhendekani ili haya matsoro yaṭimiye.”
- ⁵⁰Hawa wanafundi wonse waḍarama na wamuyatsa Yesu jeje hekeṭu.
- ⁵¹Kwiwa na muurani mumodza eyeakimuuba Yesu na nyuma na ewa kavwaa mushuka ṭu. Hawaḍe wantu wepfomunyanṭokea wamugije
- ⁵²waiḅaa hi nguo nae kaḍarama vivi.
- ⁵³Ḍubva wamupfiika Yesu nyumbani kwa huyu mukuu jwa hawa wakohani wakuu. Hawa wakohani wakuu wangine wonse na waalimu wa Sharia na wazee waṭuṭaa humuhumuḍe nyumbani.
- ⁵⁴Peṭero ewa kamuuba Yesu na jwa kuye mumpaka kenda kanjia humuḍe uani mwa huyu Mukohani Mukuu. Epfonjia, kenda kakaa chihako na hawa asikari na kaḍabva kukoha moho.
- ⁵⁵Hawa wakohani wakuu pfamodza ne gasa yonse walacha mambo ya kumusiṭaki nayo Yesu ili waweze kumuyaga, ela ntawakudhumburya kintu.

⁵⁶Wenji waḍema kuyavya ushaahiḍi wa nsuwe dzuu ya Yesu, ela ushaahiḍi wao ntaukunjiiyana.

⁵⁷Mwiso kusumama wantu wangine nao wayavya ushaahiḍi wa nsuwe wamba,

⁵⁸“Swiswi wenye humusikia akinena akyamba, ‘Mimi nainanga hi Hekalu hii imbakijweyo na mikono ya wanaaḍamu. Kisa kwa nsiku ntahu nambaka ingine isiyombakwa na mikono ya wanaaḍamu.’ “

⁵⁹Ela haḥa kwa hivi waneneyevyo, ushaahiḍi wao ntaukunjiiyana.

⁶⁰Makisa huyu Mukohani Mukuu kasumama kahi ya hawa wangine na kamuuzwa Yesu kamwamba, “Aya masiḥi yonse wiyokusihikigwani, nku cha kudzihehea nacho haḥa?”

⁶¹Ela Yesu kanyamaa mya, nkakwambukuya haḥa chuuwo. Na huyu Mukohani Mukuu kamuuzwa kawii kamwamba, “Tahwambiye, wewe ndiwe ayu Kiristo Mwana jwa Muungu?”

⁶²Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ee Ndimi. Kisa mudzaniona mimi Mwana jwa Aḍamu nika mukono kuyume wa hila wa Muungu mwenye uwezo wonse. Na mudzaniona nikisuka na mawingu kuyawa mbinguni dzuu.”

⁶³Pfapfo huyu Mukohani Mukuu kaḍihararuya hiḍi vwaziḍye kisa kamba, “Kuna haḍya ga ya mashaahiḍi amaale?”

⁶⁴Nywinywi wenye mumusikia akwakukufuruni! Ḍubva mwambadze?” Na wonse wahuna kwamba anamala kuyagwa.

⁶⁵Ḍubva wangine waḍabva kumukamia mahe na wamufunga kiḥambaa cha matso na wanjia kumubigani makonde. Kisa wamubaladhaiya wamwamba, “Haya, yavya unabii kwamba ni ga akubigie!” Hawa asikari nao wamuhwaa wamubiga mapfi.

⁶⁶Hiyo hiyo saa Peḥero amaale ewa kaka chihako hukude uani. Kwenda muhumisi mumodza jwa kike jwa huyu Mukohani Mukuu hapfaḍe wepfokuwa,

⁶⁷na kamuona Peḥero akwakukohani moho. Kamuchimiza urembo kisa kamuuzwa kamwamba, “Haḥa nawe, nkwiwa pfamodza na huyude Yesu jwa Nazareti?”

⁶⁸Ela Peḥero kakana kamba, “Mimi haswa? Haḥa sividzi! Na wala sikwakuimukani kwamba kwakunenani kintu ga!” Makisa Peḥero kanuka kenda hapfaḍe muḍyangoni pfa kuyawiya.

⁶⁹Huyude mwanamuke epfomuona kawii, kaḍabva kuwambia hawaḍe wantu wasumamiyeo kawamba, “Hachi huyu muntu huyu ni mumodza jwao!”

⁷⁰Ela Peḥero kakana kawii. Baḍa ya kaḥemo kachuchu, hawaḍe wantu weosumama hapfaḍe, nao wamwamba Peḥero, “Hakika wewe u mumodza jwao. Maana yakwe wewe u Mugalilaya ḥi!”

⁷¹Peṭero kayapfa kamba, “Hachi nayapfa usoni kwa Muungu kwamba, huyo huyo muntu mwiyekeenani simudzi! Na ikiwa kwamba nyakunenani nsuwe, basi Muungu nanihukumu!”

⁷²Na iyo saa nkuku kawika mweedha wa pfii. Na pfapfo Peṭero kakumbuka hiviḍe vya Yesu amwambiyevyo akimwamba, “Hu huu siku wa yeo, kaḅila nkuku nkadzawika myeedha miwii, unanikana myeedha mihahu.” Na epfovikumbuka hivi, kaiya na tsungu muno.

Marko 15

¹Ipfofika chamukoche magurani tu, gasa yonse ya Kiyahuḍi, hangu wakohani wakuu pfamodza na wazee wa gasa na waalimu wa Sharia, wakaa chihako ili waone kwamba wahendedze. Hapfo wamufunga-funga Yesu na wamupfiika kwa Pilato.

²Wepfomupfiika, Pilato kamuuzza Yesu kamwamba, “Wewe ndiwe ayu Haju jwa Wayahuḍi?” Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kuvina wewe mwenye!”

³Hawa wakohani wakuu wamusitaki Yesu na mambo menji na menji.

⁴Pilato kamuuzza Yesu kawii kamwamba, “Nkukwakwambukuya chuuwo haḅa? Aya mambo yonse weyokukusitakini nayo nkukwakuyasikiani haḅa?”

⁵Ela Yesu nkakwambukuya chuuwo haḅa kimodza. Ndookomu Pilato kamaka muno.

⁶Pilato ewa kabaraḅa kwamba kula jila ya Pasaka, anafunguya mufungwa mumodza atsanijwee ni hawa wantu na akamuyatsa huru.

⁷Kwiwa muntu mumodza eyeakihanwa Baraba. Jeje na wenziwe wangine wewa wafungwa gerenzani kwa dzambo ḍya kujumuya fuḍyo na kuyaga wantu.

⁸Hi tuḅa ya wantu imwendea Pilato na imwamba awahendeye hiviḍe abaraḅiyevyo kuwahendea.

⁹Pilato kawauza kawamba, “Munatsaka nimumufungwiiye ayu Haju jwa Wayahuḍi?”

¹⁰Pilato ewa kanena hivi koro ewa kahambuya kwamba hawa wakohani wakuu wekimusitaki Yesu kwa kwamba wekimuonea wivu.

¹¹Ela hawa wakohani wakuu waingiza nsunziirya hi tuḅa ili wamuyombe Pilato kwamba amufunguye Baraba ḅaḅala ya Yesu.

¹²Pilato kawauza kawii kawamba, “Mani ayu Yesu mwiyenamuhana Haju jwa Wayahuḍi, munatsaka nimuhendedze?”

¹³Na wonse waholoka wamba, “Mupfatsike!”

- 14**Ela Pilato kawauza kawamba, “Kwa dzambo ga? Munatsaka nimupfatsike, munamba kahenda tsowa ga?” Ela wao wongeza kuḅaa madzwi wakyamba, “Napfatsikwe! Napfatsikwe!”
- 15**Ndookomu kwa kwamba Pilato ekitsaka kuitsakiza hi tuṭa ya wantu, kamuwafungwiiya Baraba kuyawa gerenzani. Kisa kaamuru kwamba Yesu abigwe na lucha. Na epfobigwa akisa, kamuyavya akapfatsikwe.
- 16**Makisa hawa asikari wamuhwaa Yesu wenda nae uani kwe nyumba ya huyu liwali kwikokuwa hi nkambi yao, na wahanana kiṭaro kizima.
- 17**Wamuvwika loṭa ḍya ranji ya zambarau, kisa waelekanya kiyemba cha miwa na wakimuvwika kitswani.
- 18**Wakisa waḍabva kumukedhya na baladha wakimwamba, “Kwa naghea, Haju jwa Wayahuḍi?”
- 19**Kisa wamubiga nkaka za kitswa na kumukamia mahe, na wamuvunzia nkuhi kwa kumubaladhahiya.
- 20**Wepfomubaladhahiya haṭa wakifuruma, waḍimuvuya hiḍi loṭa ḍya ranji ya zambarau na wazimuvwika hizi nguoze. Makisa wanuka nae kwenda wakamupfatsike.
- 21**Wepfowakyenda wakamupfatsike, waṭongana na muntu mumodza jwa Ukiirene eyeakihanwa Simioni. Ewa ni babajwe Alekizanda na Rufasi. Ewa kayawa makondeni, na hawa asikari wepfomuona, wamusharuṭisa autsukuye hu muhi wa mpatsa wa Yesu.
- 22**Wenda na Yesu mumpaka pfantu pfepfopfakihanwa Goligata, yani, “Pfantu pfa pfaa ḍya Kitswa.”
- 23**Wamumpa mvinyo itsanganyijweyo na manemane, ela kadziza kuinwa.
- 24**Wamupfatsika Yesu muhini mwa mpatsa, makisa wazigawana hizi nguoze kwa kuzibigia kura.
- 25**Wamupfatsika Yesu muhini mwa mpatsa saa ntahu za magura.
- 26**Wahwaa kiḅao chorejwecho haya masiṭaki yakwe na wakibiga hapfaḍe muhini mwa mpatsa, dzuu ye kitswache. Hichi kiḅao chamba, “Haju Jwa Wayahuḍi.”
- 27**Na pia hawa asikari wapfatsika wevi wawii pfamodza na Yesu. Mumodza wamupfatsika mukono kuyume wa Yesu, na yungine wamupfatsika mukono tsonso.
- 29**Wantu weowakichia na hafufi wekimwambia vyyuwo vya kinyaya na kusukusa vitswa vyao wakyamba, “Dzaambia nkukwamba unaweza kuikomoa ai Hekalu na uimbake na nsiku ntahu?”
- 30**Mani nkwadzipfonya usuke na apfo muhini mwa mpatsa!”

- ³¹Hawa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia nao pia wamubaladhैया Yesu wakyambana, “Kapfonya wangine ela nkawezi kudzipfonya mwenye!”
- ³²Aṭi ekidzihana Kiristo, Haju jwa Waisiraeli. Mani nkaasuka na apfa muhini mwa mpatsa hi saasambi ili hupate kumuhikiza!” Haṭa hawaḍe wapfatsikijweo pfamodza nae nao pia wamubaladhैया.
- ³³Ipfofika saa ntandahu za musikahi, nsi yonse ifungiiya kiza cha go mumpaka saa kenda.
- ³⁴Na ipfofika saa kenda, Yesu kaḅaa idzwi kuu kamba, “Eloi, Eloi, lama sabakitani?” Yani, “Muungu jwangu, Muungu jwangu, kuṭi kuniyatsa?”
- ³⁵Wantu wangine weosumama hapfaḍe hafufi wepfosikia hivi vya Yesu aneneevyo wamba, “Ṭasikiani! Kakumuhanani nabii Eliya.”
- ³⁶Mumodza jwao kaḍarama haraka kenda kahwaa yavuyavu kaḍilingila na muhi. Makisa kaḍiṭopya kwa mvinyo ibushaiyeyo na kaḍimugijia Yesu ili anwe na kamba, “Nahuyowe kwamba Eliya anakudza anamususya na apfa muhini mwa mpatsa ambu haṭa!”
- ³⁷Makisa Yesu kaḅaa idzwi kuu kawii kisa kahuna nsoho.
- ³⁸Pfapfo, huju yukangadzi jufungijwejo humuḍe Hekaluni juḅaika na kahi, hangu dzuu mumpaka nsii.
- ³⁹Huyu mukuu jwa asikari eyesumama hapfaḍe usoni ya Yesu, epfoona namuna ya Yesu ahuniyevyo nsoho kamba, “Hachi huyu ewa ni Mwana jwa Muungu ḍugha!”
- ⁴⁰Kwiwa na wake weowakichimiza na jwa kuye. Wangine wao wewa ni Maria Magiddalena, Maria mamajwe aḍe Yakobo muḍoḍo na Yusufu, pfamodza na Salome.
- ⁴¹Hawa ni wake weowakimuḅa Yesu na kumuhumikia epfokuwa ḍyimbo ḍya Galilaya. Kwiwa na wake wangine wenji wendeyeo Yerusalemi pfamodza nae.
- ⁴²Iwa imafika mioro, nsiku ya maelekanyo ya kuindiiya Sabato.
- ⁴³Ḍubva kwiwa muntu mumodza jwa kuyawa mudzi wa Arimataya eyeakihanwa Yusufu. Ewa muzee jwa gasa ya Kiyahuḍi eyeakihilwa muno. Jeje mwenye ekiindiya kudza kwa Uhaju wa Muungu. Ḍubva ḅila oga, Yusufu kamwendea Pilato na kamuyomba aupfegwe hu mwii wa Yesu.
- ⁴⁴Pilato kamaka epfosikia kwamba Yesu ewa kamaafwa. Ḍubva kamuhana huyu mura jwa hawa asikari na kamuuza kwamba Yesu ewa kamaafwa ḍugha ambu haṭa.
- ⁴⁵Huyu mura kamuhakikishia kwamba Yesu ewa kamaafwa. Ndookomu Pilato kamumpa ruhusa Yusufu kwenda akauhwaḗ hu mwii wa Yesu.

⁴⁶Yusufu kaguya sanda na kenda kaususya hu mwii wa Yesu na hapfāde muhini mwa mpatsa na kaulinga-linga ne sanda. Kisa kenda kaungiza kwa mbeera itukurijweyo mwambani, na kaperuya-peruya iwe kuu kaufinikiza hu muḍyango we mbeera.

⁴⁷Maria Magidālena na Maria mamajwe Yusufu wewa wapfaona hapfāde pfa Yesu azikijwepfo.

Marko 16

¹Nsiku ya Sabato ipfochia, Maria Magidālena na Maria mamajwe Yakobo pfamodza na Salome, wenda waguya manunkanto ili wakauhiiye hu mwii wa Yesu.

²Na ipfofika chamukoche magura mapfema, nsiku ya ḍura ya ḍyuma, hiḍi dzuwa dipfoḍikitsembuza, hawaḍe wake wenda hukuḍe mbeerani.

³Wepfowakyenda wekiuzana wao na wao wakyamba, “Ni ga jwa kuḍihuperwiiya-perwiiya hiḍi iwe ḍya hapfāde muḍyango pfe mbeera?”

⁴Wekiuzana hivyo maanaye hiḍi iwe ḍiwa ni kuu na kuu. Ela kudzafika waḍiona hiḍi iwe ḍisakuperujwa-perujwa ḍinujwa.

⁵Wakidzawakinjia humu mbeerani, waona muurani avwaiye loḥa dzeupe pee kakaa chihako mukono kuyume. Nao wamaka muno.

⁶Nae kawamba, “Namutsemaka. Nimanya kwamba mwakumulachani Yesu jwa Nazareti apfatsikijwe. Ela hapfa nkapfo, kesakufufuka kuyawa kwa wafu. Tapfayoweni hapfa pfantu epfowekwa.

⁷Endani mukawambie hawa wanafunḍiwe wangine pfamodza na Peḥero kwamba, Yesu kesakuyongowa kwenda Galilaya mudzekokwendamuona nyonse dza evyomwambia.”

⁸Ndookomu wayawa haraka na humuḍe mbeerani na waḍarama, koro wewa wapatwa ni kihuko na wekihehema kwa oga. Njia nzima ntawakunena na yuḍejwonse kwa oga weokuwa nao.

⁹Yesu epfofufuka magura mapfema ya nsiku ya ḍura ya ḍyuma, ḍura kamuḥupukia Maria Magidālena. Huyu ewa ni huyuḍe muke eyemuyavya mpepfo nzuka mfunḡahe.

¹⁰Nae Maria kenda kawasumwiiya hawaḍe weokuwa na Yesu. Wewa wakusikitikani na kuiya.

¹¹Na wepfosikia kwamba Yesu ka moja na kaonegwa ni Maria Magidālena, ntawakuhikiza.

¹²Baḍaye, Yesu kawaḥupukia na yuumbo jungine wanafunḍiwe wawii weowakyenda midzi ya makondeni.

- ¹³Wepfomuhambuya, hawa wanafundi wagala na wenda wawasumwiiya hawa wenzao wangine, ela ntawakuwahikiza.
- ¹⁴Baadaye kawii, Yesu kawatupukia hawa wanafundiwe kumi na mumodza wepfokaa kuḍyani. Kawabusa vyumuni kwa kutsowa faro kwao na myojo yao myumu, koro ntawakuwahikiza hawa wamuoneyeo epfofufuka.
- ¹⁵Makisa Yesu kawamba wanafundiwe, “Endani lumwenguni kwonse, mukayasumwiiye haya Maagu Mema kwa wantu wonse.
- ¹⁶Huyude adzeyehikiza na akitopyegwa anapfonywa, ela asiyehikiza anahukumigwa.
- ¹⁷Na hivi vihambwiizo hivi vinaubana na hawa wahikiziyeo: Wadzayavya mpepfo nzuka kwa sari dyangu, na wadzanena na lugha ngeni.
- ¹⁸Wadzagija nyoka na mikono yao. Na haḥa wakinwa kintu kiḍechonse cha sumu, ntakiwezi kuwadhuru. Wadzawawekea mikono wajwazi nao wadzapfona.”
- ¹⁹Dubva Bwana Yesu epfokwisa kunena nao, kahwajwa kwenda mbinguni dzuu, na kakaa mukono kuyume wa Muungu.
- ²⁰Ndookomu hawa wanafundiwe wazinga kula pfantu wakisumwiiya chuuwo cha Muungu. Na Bwana kahenda kazi pfamodza nao akiyangizia nguvu haya maagu wasumwiiyeyo, koro kawawezesa kuhenda mambo menji na menji ya mafara. Amina.

Luka

Luka 1

- ¹Kwa mutsakwa Tofilo: Wantu wenji waḍema kwora dzuu ya hayaḍe mambo yahendekeeyo kahi yehu.
- ²Wora dza hiviḍe husumwiiwevyo ni hawaḍe wayaoneyeo haya mambo yakwakuhendekani hangu ḍabvu. Hawaḍe wayaoneyeo ndiwo wawaḍe wantu wadziyeo wakilalabva haya maagu.
- ³Ndookomu, Muhilwa Tofilo, kwa dzambo ḍya kwamba niyachimiza haya mambo yonse urembo hangu yepfoḍabva, na kuwauza wantu weokuwapfo yepfohendeka, niḍiona ṭaro dzema kwora urembo mambo yahendekeeyo.
- ⁴Nikworea hivi ili upate maagu ya hachi dzuu ya kula kintu uyongweezejwecho.
- ⁵Ngera za Herode epfokuwa haju jwa nsi ya Yuḍaya, kwiwapfo mukohani mumodza eyeakihanwa Zakaria, ayawiye kiṭaro cha Ukohani cha Abiya. Ewa na muke eyeakihanwa Elizabeti, ayawiye yukoo jwa Mukohani mukuu Haroni.
- ⁶Wowii wewa wantu wahachi na wamutsakiza Muungu, wakiuḅa amuri na sharia zonse za Ḑwana.
- ⁷Wewa majarisa, ela ntawakuwa na wana koro Elizabeti ewa nḍaṭa.
- ⁸Nsiku modza Zakaria ekihenda kazi ya Ukohani, koro iwa maro ya kiṭaro cha Abiya,
- ⁹dza ivyokuwa adha ya wakohani kubiga kura kumutsana huyuḍe jwa kufukiza vumba humu Hekaluni. Maro imugwiya Zakaria nae kanjia kufukizani vumba humu Hekaluni.
- ¹⁰Epfoakifukiza hiḍi vumba, huku nze ṭuṭa ya wantu iwa yakuyombani.
- ¹¹Iyo saa malaika jwa Ḑwana kamuṭupukia Zakaria, na kasumama mukono kuyume wa haya madhabahu ya kufukizia vumba.
- ¹²Zakaria epfomuona, moja umuḅaika na kanjijwa ni oga.
- ¹³Ela huyu malaika kamwamba, “Zakaria, nkudzoshooḡe! Muungu kasikia mayombo yako, na mukaziwo Elizabeti kadzakuvyaiya mwanamuyume nawe kudzamuhana Yohana.
- ¹⁴Wewe na wangine wenji, mudzawa na tsekea iyodze huyu mwana adzefovyajwa!
- ¹⁵Yohana kadzawa muntu mukuu usoni kwa Ḑwana. Nkakudzanwa tembo wala kiḍechonse chichonarumisa. Hangu kuvyajwani kwakwe kadzadzazwa na Ruhu Mudheru.

- 16**Na kadzawahendeza wenji wa wantu wa Isiraeli wamugalie Ɓwana Muungu jwao.
- 17**Yohana kadzayongowa usoni ya Ɓwana amuelekanyie machiyo yakwe na Ruhu na nguvu dze za Eliya. Kadzawatsanganya wababa na wana wao pfamodza kawii. Kadzawakengeuya wasiomuhikiza Ɓwana kuwa wantu wahachi na kadzawaelekanya wantu țayari kumukarabisha Ɓwana.”
- 18**Zakaria kamuuzwa huyu malaika kamwamba, “Ni kintu ga cha kunimpa kuhikiza kuvyajwa kwa huyu mwana? Koro ami na mukazangu hujara muno.”
- 19**Huyu malaika kamwambukuya kamwamba, “Mimi ni Gabrieli niyenasumama usoni kwa Muungu. Kanihuma nikuyeheye haya maagu mema.
- 20**Ela țayowa, kwa kwamba nkukuhikiza hi đamisa ya hachi nikwambiiyeyo, nawe unawa ƁuƁwi, nkukudzaweza kunena hața yadzepfoțimia.”
- 21**Hiđe țuța ya wantu imuinda Zakaria huku wakimamața kwamba chichokumuwekani amuđe Hekaluni ni kintu ga.
- 22**Epfoyawa huku nze, nkakuweza kuțamuka chuuwo anene nao. Ishinu kanena nao kwa kuwabigia peni. Ndookomu wahambuya kwamba kațongana na dzambo.
- 23**Maro ya Zakaria ya kuhenda kazi Hekaluni ipfosiya, kauja nyumbani kwakwe.
- 24**Ntakikuchia kițemo kiyeya, Elizabeti mukaza Zakaria kamiha. Kadzifitsa nyumbani myezi mitsano pfasipfo kuyawa nze.
- 25**Makisa kamba, “Ni ței ga ya Muungu eyonayo kwangu hața anihendeze nipate mwana? Hiđi ni dzambo đya wantu weđyowakinibalifa nađyo muno, koro niwa sidzavyaa mwana!”
- 26**Ipfofika mwezi wa handahu wa mimba ya Elizabeti, malaika Gabrieli kahumwa ni Muungu ende mudzi wa Nazareti wiwo nsi ya Galilaya.
- 27**Humuđe mudzini kwiwapfo mwanamuke galițama eyeakihanwa Maria. Maria ewa kamanyana na muntu eyeakihanwa Yusufu ayawiye sindo wa haju Đauđi.
- 28**Malaika akimudzia kamwamba, “Kwa naghea nto muvodhyegwa! Ɓwana ka pfamodza nawe.”
- 29**Hi kedhya ya malaika imuhusya Maria muno hața kađabva kumamața maanaye.
- 30**Kenge malaika kamwamba, “Nkudzoshooge Maria, koro Muungu katsakizwa nawe.
- 31**Ndookomu kudzamiha, na kudzavyaa mwanamuyume na sariđye kudzamuhana Yesu.
- 32**Kadzawa mukuu na kadzahanwa Mwana jwa Muungu awee dzuu. Ɓwana Muungu kadzamumpa uhaju dza wa bibijwe Đauđi.

- 33Kadzawa haju jwa wantu wa Isiraeli maishi na uhajuwe ntaukudzasia.”
- 34Maria kamwambukuya huyu malaika kamwamba, “Mimi ni mwanamuke galiṭama. Dḁbva haya haya yanawadze, nami sidzi muyume?”
- 35Huyu malaika kamwambukuya kamwamba, “Ruhu Mudheru kadzakusukia, na nguvu za Muungu awee dzuu zinakufinikiza dza kivwii. Na huyu mwana adzeyevyajwa anawa mudheru, na anahanwa Mwana jwa Muungu.
- 36Tayowa, haṭa mwenziwo Elizabeti ahanijwee nḁaṭa hi hii saasambi ana mimba ujarisumeani mwakwe. Na hu ni mwezi wakwe wa handahu.
- 37Koro kwa Muungu ntaku kisichowezekana.”
- 38Ndookomu Maria kamba, “Mimi ni kikitū jwa Bwana, nayanihendekeye dza uneneyevyo.” Maria epfokwisa kunena hivyo huyude malaika kagonzowa.
- 39Dḁbva Maria kanuka na rebvu kwenda mudzi wa mirimani wiwokuwa nsi ya Yuḁaya.
- 40Epfofika kanjia nyumbani mwa Zakaria na kamukedhya Elizabeti.
- 41Mweedha Elizabeti epfosikia kedhya ya Maria, huyu mwana humu humboni katsumpa. Nae Elizabeti kadzazwa Ruhu Mudheru,
- 42na kaḁabva kunena na idzwi kuu kamba, “Muungu kakuvodhya kuchia wake wonse, na huyu mwana udzeyevyaa nae pia kavodhyegwa!
- 43Ami ni ga, haṭa mama jwa Bwana jwangu anidzie mimi?
- 44Koro nipfosikia kedhya yako ṭu, huyu mwana katsumpa na tsaiko mahumboni mwangu.
- 45Tsekea nzako, awe userefaṭie kwamba haya wambiijweyo ni Bwana yadzaṭimia ḁgha!”
- 46Maria kanena kamba, “Mojo wangu unamukuzya Bwana,
- 47na ruhu yangu itsaika. Nina tsekea kwa dzambo ḁya Muungu mupfonya jwangu,
- 48kwa dzambo ḁya kwamba kanivodhya, mimi niiye kikituche kachuchu. Koro hangu hi hii saasambi, vivyazi vyonse wadzanihana, ‘Muvodhyegwa.’
- 49Koro Muungu mwenye nguvu kanihendea makuu, na jeje nka mwenziwe eyenaingana nae.
- 50Nansoye inawa kwao wonse weonamushooga, hangu kivyazi haṭa kivyazi.
- 51Kahenda mambo makuu na mukonowe, kawaḁachasa hawaḁe weonadziona kwa dzambo ḁya haya weyokumamaṭani myojoni mwao.
- 52Kawanuya mahaju wenye nguvu uhajuni mwao, na kawakuzya hawaḁe weo wachuchu.

- ⁵³Weo nzaani kawakusya na mambo mema mema, na majabva kawayavya mikono mihupfu.
- ⁵⁴Muungu kaṭimiza ḍamanoḍye kwa wabibi zehu, na kamumpa ugijo Isiraeli muhumisi jwakwe.
- ⁵⁵Kakumbuka nansoye kwa Iburahimu na kivyazi chakwe chonse mumpaka mwiso dza evyowambia wabibi zehu hangu kae.”
- ⁵⁶Makisa Maria kakaa hafufi myezi mihahu kwa Elizabeti, ndipfo akigala nyumbani kwakwe.
- ⁵⁷Ipfofika nsiku ya kudzifunguya, Elizabeti kavyaa mwanamuyume.
- ⁵⁸Wantu wa hafufi na wa sindowe wepfopata haya maagu ya kuvyajwa huyu mwana, wonse watsekea nae. Waiona nanso ya Muungu kwakwe.
- ⁵⁹Ipfofika nsiku ya nane hangu kuvyajwani, wantu wadza kumuhinya. Wetsaka kumuhuna sari ḍya babajwe, Zakaria.
- ⁶⁰Ela mamajwe kawambukuya kawamba, “Sivyo! Ni kuhanwa Yohana.”
- ⁶¹Hawaḍe wantu wamwamba, “Ela ntaku yuḍejwonse sindoni mwenu awee na sari ḍya Yohana!”
- ⁶²Makisa wamuuzza na vihambwiizo babajwe, wakilacha kumanya atsakiyevyo kumuhana huyu mwana.
- ⁶³Ndookomu Zakaria kaḍama kibao cha kworea na kora kwamba, “Sariḍye ni Yohana.” Na wonse wamaka.
- ⁶⁴Iyo saa kaḅajwa kanwake, jwiimijwe jufunguka na kaḍabva kumushaḍa Muungu.
- ⁶⁵Wantu weoishi hafufi wonse washooga. Na maagu ya mambo haya yahendekeeyo yaḍachaa midzi iyo mirimani mwa Yuḍaya yonse.
- ⁶⁶Wonse wayasikiyeo haya wayamamaṭa, wakidziuza wakyamba, “Ayu mwana kadzawadze?” Koro Ḃwana ewa nae.
- ⁶⁷Zakaria, babajwe Yohana kadzazwa Ruhu Mudheru na kanena hayaḍe ya Muungu eyotsaka anene. Kamba,
- ⁶⁸“Ḃwana Muungu jwa Isiraeli ashaḍwe, koro kadzia kuhugija swiswi hwiwo wantuwe.
- ⁶⁹Kahuyehea mupfonya eye jangina, ayawiye nyumba ya Ḍauḍi muhumisi jwakwe.
- ⁷⁰Dza aneneevyo hangu kae kuchiiya na kwa manabii wakwe.
- ⁷¹Kwamba anahupfonya kuyawana na nyabva wehu, na wantu wonse wahukeveyeo.

⁷²Kamba anahuyanga nansoye kwa wabibi zehu, na anaṭimiza ḁamano ḁyakwe ahendeyedyo nao.

⁷³Kamuyapfia bibi jwehu Iburahimu,

⁷⁴kwamba anahupfonya kuyawa kwa nyabva wehu, na ahupfe kumuhumikia pfasipfo oga wa nyabva wehu.

⁷⁵Kanena hivi ili huweze kuishi na Muungu maishi, na hudziyavye kwakwe kwa kuhenda miroye.

⁷⁶Nawe mwanangu, unahanwa nabii jwa Muungu awee dzuu. Unamuyongowa Bwana kuimuelekanyia njiaye.

⁷⁷Kudzawambia wantuwe kwamba Muungu anawayatsia nabvise zao, koro ndivyo adzevyowapfonya.

⁷⁸Koro Muungu jwehu ni mumpowe na munanso. Anahuyeheya mupfonya adzeewa dza dzuwa, ḁiḁyokutsembuzani kwehu.

⁷⁹Diwayangaiye wantu wonse, waringijweo ni kiza cha kufwa, ili ahuyongowe kwiko machiyo ya naghea.”

⁸⁰Ndookomu huyu mwana kakuya na kenjipfa na nguvu za kimwii na za kiruhu. Kaka yuwandani haṭa nsiku adzeoakidzihambwiiza kwa wantu wa Isiraeli na kuwasumwiiya chuuwo cha Bwana.

Luka 2

¹Ngera za uḁyana wa Yohana, kwiwapfo haju aṭawaliye nsi ya Rumi na nsi zingine nyinji. Haju huyo ekihanwa Kaisari Agusto. Kayavya amuri ya kuṭaligwa wantu wa nsi zonse aṭawaliyezo.

²Kuṭaligwa huku kwiwa nkwa ḁura ngera ya Kirenio epfokuwa liwali jwa Siria.

³Ndookomu kula muntu kenda kworegwani mudzini kwao.

⁴Yusufu kanuka kuyawa mudzi wa Nazareti wiwo Galilaya, kenda mudzi wa Betilehemu wiwo Yuḁaya, ekovyajwa haju ḁauḁi. Yusufu kenda hukude, koro ewa jwa sindo na yukoo jwa ḁauḁi.

⁵Kenda akoregwe pfamodza na Maria, huyu mwanamuke amanyananiye nae, eyekuwa muziho.

⁶Ndookomu, wepfokuwa Betilehemu amaale, nsiku zakwe za kudzifunguya zifika.

⁷Maria kavyaa mwanamuyume hangafa. Kamulinga-linga na viṭani na kamuṭambaarya ṭorani mwa kuḁiya ngombe chakuḁya. Koro ntakukuwa namfasi nyumbani mwa wageni.

⁸Hafufi na Betilehemu, kwiwapfo waṭunga weowakyamia mbuzi zao nasiku makondeni.

- ⁹Iyo saa malaika jwa Bwana kawaṭupukia, na marembo ya Muungu yawayangaiya tswee, nao wanjijwa ni oga muno.
- ¹⁰Ela huyu malaika kawamba, “Namutseshooga, koro nimuyeheya maagu mema, yadzeyoyeha tsekea nkuu kwa wantu wonse.
- ¹¹Koro yeo, mudzini mwa Daḍi, mumavyaijwa mupfonya, ndiye Kiristo Bwana.
- ¹²Na kihambwiizo chenu ni hichi: Mudzaona mwana kaleleheha alingijwe na viṭani na aṭambarisijwe ṭorani mwa kuḍia ngombe.”
- ¹³Iyo saa kiṭaro cha malaika kuyawa mbinguni kitsanganika pfamodza na huyude malaika na waḍabva kumushaḍa Muungu wakyamba,
- ¹⁴“Shaḍu nza Muungu awee dzuu mbinguni, na naghea iwe lumwenguni, kwa wantu atsakizijweo nao!”
- ¹⁵Makisa hawa malaika wawayatsa hawa waṭunga na wapfaa mbinguni. Ndookomu hawa waṭunga wanena wao na wao wakyamba, “Hwendeni Betlehemu hukadiyowe hiḍi dzambo ḍihendekeyeḍyo ḍya Bwana ahwambiiyeḍyo.”
- ¹⁶Ndookomu hawa waṭunga wanuka na rebvu, wenda wamuona Maria na Yusufu, noyu mwana eyeṭambaariswa ṭorani mwa kuḍiya ngombe.
- ¹⁷Wakisa kumuona huyu mwana, hawaḍe waṭunga wawasumwiiya hawa wantu hayaḍe yonse ya malaika awambiiyeyo dzuu ya huyu mwana.
- ¹⁸Na wonse wasikiiyeo haya wambiijweyo ni hawa waṭunga wamaka.
- ¹⁹Ela Maria kaviweka vyuuwo hivi mojoni mwakwe na kuvimamaṭa.
- ²⁰Makisa hawa waṭunga wagala huku wakimushaḍa Muungu kwa yonse wasikiiyeyo na waoneyeyo. Koro wamuona huyu mwana dza viviḍe wambiijwevyo ni malaika.
- ²¹Huyu mwana epfokisa nsiku nane hangu epfovyajwa, kangizwa harusini na kapfegwa sari. Kahanwa Yesu, dza viviḍe vya huyu malaika evyonena kaḅila Maria nkadzamumiha.
- ²²Vyoregwa Shariani mwa Musa kwamba, kwa Wayahuḍi, kula muke adzifungwiiye mwanamuyume, anakaa nsiku miyongo mine asidzadhereswa. Na ili aweze kudhereswa, imumala kuyavijwa mvuugiya ya vikwe viwii ambu wana ndiwa wawii. Na pia vyoregwa kwamba, kula mwanamuyume hangafa, ni haḍi aṭolegwe kwa Bwana. Ḍubva nsiku miyongo mine zipfosa hangu nsiku ya Yesu avyaijweyo, Maria na Yusufu wenda pfamodza na huyu mwana Hekaluni Yerusalemi, kumuyavya kwa Bwana.
- ²⁵Ngera hizide kwiwa muntu eyeakihanigwa Simioni, eyeakikaa Yerusalemi. Ewa muntu muhachi na eyeakimuhila Muungu. Ruhu Mudheru ewa dzuuye, na ekiindiya mupfonya jwa Waisiraeli.

- ²⁶Ruhu jwa Muungu kamuyanga Simioni kwamba asidzafwa kadzamuona Mupfonya adzeehumwa ni Muungu.
- ²⁷Akiyongojwa ni Ruhu Mudheru, Simioni kenda Hekaluni. Na iyo saa Yusufu na Maria wepfokudza na Yesu kumuhendea adha za kisharia,
- ²⁸Simioni kamuhwaa huyu mwana mikononi mwakwe na kamushada Muungu kamba,
- ²⁹“Bwana, sasa kumaditimiza damano dyako, dubva muyatse muhumwao ende na naghea.
- ³⁰Koro nimamuona mimi mwenye, huyu mupfonya jwa wantuwo,
- ³¹umuelekanyiyee ili wantu wonse wamuone.
- ³²Kadzawa dza muyanga wa kuyangazia vyeeti miroyo na kadzawa hila nkuu kwa wantuwo wa Isiraeli!”
- ³³Ise na nina huyu mwana wamakiswa ni vyuuwo vinenejwevyo ni Simioni dzuuye.
- ³⁴Makisa Simioni kawavodhya kisa kamwambia Maria, “Huyu mwana huyu kadzawahendeza wenji wa wantu wa Isiraeli wapfonyegwe na wengine waare. Kadzawa kihambwiizo cha Muungu, ela wantu wenji wadzamudziza.
- ³⁵Ndookomu mataro ya siri ya wantu wenji yadzayangaa wekeani. Nawe kudzapata ngiru, iyo nkali dza kisu, idzeyokusimika mojawo.”
- ³⁶Kwiwa nabii muke jarisa, eyeakihanwa Hana. Ewa mwanamuke jwa Fanueli, jwa kyeeti cha Aseri. Kahwajwa, na bada ya myaka mifungahe muumewe kafwa.
- ³⁷Na haata epfofikisa myaka miyongo minane na mine ewa amaale ni muke muchiwa. Ekyenda Hekaluni kumuyomba Muungu na kufunga siku na musikahi.
- ³⁸Simioni epfoakinena na Maria na Yusufu, Hana kadza. Nae kadabva kumushada Muungu na kusumwiiya dzuu ya huyu mwana kwa kula eyeakimuyoweeya Muungu aikombowe Yerusalemi.
- ³⁹Ndookomu Maria na Yusufu wepfoitimiza yonse ya hi sharia ya Bwana iyoikitsaka wahende, wauja Nazareti ya Galilaya.
- ⁴⁰Huyu mwana kakuya na kawa na nguvu. Kadzaa karo, koro Muungu ewa katsakizwa nae.
- ⁴¹Kula mwaka wavyaziwe Yesu wekyenda Yerusalemi kwa jila ya Pasaka.
- ⁴²Yesu epfofika myaka kumi na miwii wenda nae kwe jila.
- ⁴³Hi jila ipfosiya, ise na nina wadabva kugala nyumbani. Ela ntawakumanya ya kwamba Yesu kahafa Yerusalemi.

⁴⁴Wao waṭara kwamba ewa pfamodza na wantu wao wayawiyeyo Yerusalemi. D̄ubva mioroye ise na nina waḍabva kumulacha kwa waḅamu zao na wantu wa sindoni mwao.

⁴⁵Wakitsamuona, wauja Yerusalemi wakamulache.

⁴⁶Wamulacha haṭa nsiku ya hahu hangu wepfonuka Yerusalemi, ndipfo wakimuona. Wamuona kakaa Hekaluni na waalimu wa Sharia, akiwapfindiia na kuwauza vyuuwo.

⁴⁷Wonse wamusikiyeyo Yesu akwakwambukuyani urembo hayaḍe eyoakiuzwa wamaka kwa karowe.

⁴⁸Mambo hayo yamumakisa ise na nina muno. Makisa mamajwe kamuuzwa, kamwamba, “Mwanangu, maana ya kuhuhenda hivi hivi ni? Ṭayowa, ami na babajo hwikikulacha na ḍina kula pfantu, katsi kwapfahapfa!”

⁴⁹Yesu kawambukuya kawamba, “Anywi munilachia? Munamba ntamukumanya haṭa kwamba ni haḍi niwepfo nyumbani mwa Baba?”

⁵⁰Ela wao ntawakuimuka kwambukuyakwe.

⁵¹D̄ubva Yesu kagijana nao, wauja Nazareti na nkakuyatsa kuwaṭii. Maria kayaweka haya yonse mojoni mwakwe.

⁵²Yesu kagija kukuya na chimo na kenjipfa na karo. Na Muungu na wanaaḍamu wagija kutsakizwa nae.

Luka 3

¹Wiwa mwaka wa kumi na nsano hangu Kaisari Tiberio awe haju jwa nsi yonse ya Rumi. Nsiku hizo, Pontio Pilato, ewa liwali jwa Yuḍaya. Na Herode ewa haju jwa Galilaya, na Filipo ndugujwe, ewa haju jwa Iturea na Tirakoniti. Hali Lisania ewa haju jwa Abileni.

²Na Anasi na Kayafa wewa wakohani wakuu. Ngera hizo, chuuwo cha Muungu kimudzia Yohana mwana jwa Zakaria, akiwa yuwandani.

³Kenda ḍanda zonse za tsana ya Yoroḍani, akisumwiiya wantu kwamba, wapfyehuze mama na waṭopyegwe ili Muungu apate kuwayatsia nabvise zao.

⁴Ndookomu yahendeka dza yorejwevyo chuoni mwa nabii Isaya kwamba, “Ni muntu eyekulalabvani yuwandani akyamba, ‘Ilekanyeni njia ya B̄wana, na muyarongaarye machiyoye.

⁵Mawehe yonse nayadzazwe, mirima na maguba yonse navisapfazwe. Na njia zipfohokeyezo nazigonzojwe na njia nzuka nazihendegwe kuwa nyema.

⁶Wantu wonse wadzaiona njia ya mupfonyo wa Muungu.’ “

- ⁷Dubva wantu wenji na wenji wamwendea Yohana wakitsaka awatopye. Nae kawamba, “E nywinywi kivyazi cha nyoka! Ni ga amwambiyee kwamba munaweza kuiḍarama e hukumu ya Muungu iyokudzani?”
- ⁸Ikiwa kwamba mupfyehuza mama ḍugha, ḅasi ishini maisha ya kuyanga kwamba muziyatsa nabvise zenu. Na wala namutsedzihwaiya kwamba mu wadheru usoni kwa Muungu kwa kwamba mu kivyazi cha Iburahimu. Koro hachi nyakumwambiani, Muungu anaweza kuyahwaa haya mawe haya, na ayapfyehuze kuwa yuvyee jwa Iburahimu.
- ⁹Na sasa hiḍi shoka ḍimakwisa kuwekwa ṭayari. Dubva kula muhi usiwovyaa matunda mema unakentwa na unakwangukijwa mohoni.”
- ¹⁰Wantu wamuuza Yohana wamwamba, “Mani ḍubva huhendedze?”
- ¹¹Nae kawambukuya kamba, “Awee na nkanzu mbii namumpe modza huyude asikintu, na awee na chakuḍya nahende vivyo.”
- ¹²Makisa kudza na wahwaa kuwa, weowakitsaka kuṭopyegwa. Nao wamuuza wamwamba, “Mwaalimu, ehe naswi huhendedze?”
- ¹³Nae kawambukuya kawamba, “Namutsehwa kuwa kuchia chima muwekeejwecho.”
- ¹⁴Makisa na asikari nao pia wamuuza, wamwamba, “Ehe naswi huhendedze?” Yohana kawambukuya kamba, “Namutsesiṭaki muntu kwa dzambo asiḍyohenda nolawe kudhara vivyo vya wantu. Furumani na maipfo ya kazi yenu.”
- ¹⁵Kula mumodza eyeakiindia yadzeyohendeka kaḍanganika, koro ntawakumanya kwamba Yohana ndiye ayu Masiya ambu haṭa.
- ¹⁶Ndookomu Yohana kawamba, “Mimi nyakumuṭopyani na madzi, ela kuna muntu eyekudzani nyuma yangu, eye na uwezo mukuu kunichia mimi. Sinamala haṭa kufunguya milao ya vياهوvye. Jeje kadzamuṭopya na Ruhu Mudheru na moho.
- ¹⁷Mikononi mwakwe kagija yutseo jwa kuvuṭia. Kaa ṭayari kudzaivutya hi bvaro na aḍisafise hiḍi hanga. Hi bvaro nyema anaihwa anaingiza chihaani, ela haya mapfapfi anayangiza mohoni na yanapfya moho usiozimika.”
- ¹⁸Ndookomu Yohana kawaera wantu kwa njia nyinji, akwakuwasumwiiyani maagu mema.
- ¹⁹Kamuṭolela haju Herode, kwa dzambo ḍya kumuhwaa Herodia, eyekuwa mukaza ndugujwe na kwa mazuka yangine ahendeyeo.
- ²⁰Kwa dzambo ḍyevihivi Herode kamufunga Yohana gerenzani, akidzyongezea mazukaye.
- ²¹Wantu wonse wepfokwisa kuṭopyegwa, Yesu nae kadza kaṭopyegwa. Makisa epfoakiyomba hizi mbingu zipfenuka,

²²na Ruhu Mudheru kamusukia kwa yuumbo jwa ndiwa. Makisa kusikika idzwi kuyawa mbinguni dikiyamba, “Wewe u mwanangu mutsakwa, nitsakizwa nawe muno.”

²³Yesu epfodabva kuyongweeza, ewa na chima cha myaka miyongo mihahu. Ehanwa Yesu mwana jwa Yusufu, dza vya wantu wamuṭariiyevyo. Heli ewa babajwe Yusufu.

²⁴Heli ewa mwana jwa Matati. Matati ewa mwana jwa Lawi. Lawi ewa mwana jwa Meleki, na Meleki ewa mwana jwa Yanai. Yanai ewa mwana jwa Yusufu.

²⁵Yusufu ewa mwana jwa Matatia. Matatia ewa mwana jwa Amosi. Amosi ewa mwana jwa Nahumu. Nahumu ewa mwana jwa Esili. Esili ewa mwana jwa Nagai.

²⁶Nagai ewa mwana jwa Mati, na Mati ewa mwana jwa Matatia. Matatia ewa mwana jwa Simei, na Simei ewa mwana jwa Yoseki. Yoseki ewa mwana jwa Yoda

²⁷na Yoda ewa mwana jwa Yonani. Yonani ewa mwana jwa Resa, na Resa ewa mwana jwa Zerubabeli. Zerubabeli ewa mwana jwa Salatieli, na Salatieli ewa mwana jwa Neri.

²⁸Neri ewa mwana jwa Meleki, na Meleki ewa mwana jwa Aḍi. Aḍi ewa mwana jwa Kosamu, na Kosamu ewa mwana jwa Elimadamu. Elimadamu ewa mwana jwa Eri.

²⁹Eri ewa mwana jwa Yoswa, na Yoswa ewa mwana jwa Elieza. Elieza ewa mwana jwa Yorimu, na Yorimu ewa mwana jwa Matati. Matati ewa mwana jwa Lawi,

³⁰na Lawi ewa mwana jwa Simioni. Simioni ewa mwana jwa Yuḍa, na Yuḍa ewa mwana jwa Yusufu. Yusufu ewa mwana jwa Yonamu, na Yonamu ewa mwana jwa Eliakimu.

³¹Eliakimu ewa mwana jwa Melea, na Melea ewa mwana jwa Mena. Mena ewa mwana jwa Matata, na Matata ewa mwana jwa Natani. Natani ewa mwana jwa Daḍi,

³²na Daḍi ewa mwana jwa Yese. Yese ewa mwana jwa Obedi, na Obedi ewa mwana jwa Boazi. Boazi ewa mwana jwa Salimoni, na Salimoni ewa mwana jwa Nahasoni.

³³Nahasoni ewa mwana jwa Aminadabu, na Aminadabu ewa mwana jwa Adimini. Adimini ewa mwana jwa Arini, na Arini ewa mwana jwa Ezironi. Ezironi ewa mwana jwa Perezi, na Perezi ewa mwana jwa Yuḍa.

³⁴Yuḍa ewa mwana jwa Yakobo, na Yakobo ewa mwana jwa Isaka. Isaka ewa mwana jwa Iburahimu, na Iburahimu ewa mwana jwa Tera. Tera ewa mwana jwa Nahori,

³⁵na Nahori ewa mwana jwa Serugu. Serugu ewa mwana jwa Ragau, na Ragau ewa mwana jwa Pelegi. Pelegi ewa mwana jwa Ebari, na Ebari ewa mwana jwa Shela.

³⁶Shela ewa mwana jwa Kainani, na Kainani ewa mwana jwa Arifakisadi. Arifakisadi ewa mwana jwa Shemu, na Shemu ewa mwana jwa Nuhu. Nuhu ewa mwana jwa Lameki,

³⁷na Lameki ewa mwana jwa Metusala. Metusala ewa mwana jwa Henoke, na Henoke ewa mwana jwa Yaredi. Yaredi ewa mwana jwa Mahalaleli, na Mahalaleli ewa mwana jwa Kainani.

³⁸Kainani ewa mwana jwa Enosi, na Enosi ewa mwana jwa Seti. Seti ewa mwana jwa Aḍamu, na Aḍamu ewa mwana jwa Muungu.

Luka 4

¹Yesu epfokwisa kuṭopyegwa kagala kuyawa tsana ya Yorodani akiwa kadzaa Ruhu. Kayongojwa ni Ruhu Mudheru

²haṭa yuwandani endeyeko akikaa kwa nsiku miyongo mine, akiḍemegwa ni Shaṭani. Kwa hizo hizo nsiku zonse, Yesu nkakuḍya kiḍechonse. Ndookomu hizo nsiku zipfosa kagijwa ni nzaa.

³Shaṭani kamwamba, “Ikiwa kwamba wewe u mwana jwa Muungu ḍugha, ḍiamuru hiḍi iwe hiḍi ḍiwe mukahe.”

⁴Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Vyoregwa matsoroni kwamba, ‘Mwanaaḍamu nkanaishi kwa chakuḍya ṭu.’ “

⁵Makisa Shaṭani kamuhwaa Yesu kenda kamuyanga nsi zonse za lumwengu dza kupfesa.

⁶Kisa kamwamba Yesu, “Ukinivunzia nkuhi mimi, nakupfa mawezo na uhaju wa nsi zonse hizi na maremboye. Koro nizipfegwa mimi na nina mawezo ya kuzimumpa yuḍejwonse nitsakiyee.”

⁸Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Vyoregwa matsoroni kwamba, ‘Umuhile Ḑwana Muungujo na umuhumikie jeje hekeṭu!’ “

⁹Makisa Shaṭani kamupfiika Yesu haṭa Yerusalemi, na kamusumamisa hapfaḍe pfantu pfepfo dzuu pfa mwiso pfe Hekalu. Kisa kamwamba, “Ikiwa kwamba wewe u Mwana jwa Muungu ḍugha, dzyanguse nsi kuyawa hapfa dzuu.

¹⁰Koro vyoregwa kwamba, ‘Muungu anawaamuru malaikawe wakwamiye,

¹¹na wakutsukuye dzuu dzuu, utsekudzakolasika na iwe haṭa modza.’ “

¹²Yesu kamwambukuya kamwamba, “Haya matsoro yamba, ‘Nkudzomuḍeme Ḑwana Muungujo!’ “

¹³Ndookomu Shaatani epfokwisa kumuḍema Yesu kwa kula njia, kamuyatsa nguzi.

¹⁴Makisa Yesu kagala ḍyimbo ḍya Galilaya akiwa na nguvu za Ruhu Mudheru. Maagu dzuu yakwe yaḍachaa nsi yonse ya Galilaya.

¹⁵Kayongweeza masunagogini, na wonse wamushaḍa kwa mayongweezoye.

¹⁶Makisa Yesu kenda Nazareti, mudzi ayeejweo. Nsiku ya Sabato kanjia sunagogini dza abaraḍiyevyo. Epfokuwa humuḍe kuzimu, kasumama asome haya matsoro madheru.

¹⁷Ḍubva kapfegwa chuo cha nabii Isaya. Kachipfenuya pfantu pforejwepfo pfakyamba,

¹⁸“Ruhu jwa Ḍwana ka dzuu yangu, ndookomu kanitsana niwasumwiiye makowesa Maagu Mema. Kanihuma niwalalabviye wafungwa kufungujwa kwao, na kuona kawii kwa ntumbu matso, na kuwahendeza weokuonejwani watseonejwa kawii.

¹⁹Muungu kanihuma kuulalabva mwaka wa Ḍwana wa kuwapfonya wantuwe.”

²⁰Yesu epfokwisa kusoma kachimugalichiza hichi chuo huyuḍe muhumisi, makisa kaka chihako. Wantu wonse weokuwa humuḍe sunagogini wamuḍeḍea gu!

²¹Ḍubva Yesu kaḍabva kuwambia hawa wantu, akyamba, “Hivi vya haya matsoro yaneneyevyo, yeo visakuḍimiya.”

²²Ndookomu wantu wonse weokuwapfo watsakizwa nae na wamaka muno kwa vyyuwo vyema awambiiyevyo. Makisa wantu wangine wamba, “Ae huyu huyu si mwana jwa Yusufu!”

²³Yesu kawamba, “Hachi mudzanyambia inganyo hiḍi, ‘Muriita, dziriite mwenye.’ Koro mudzanyambia nihende mambo hapfa mudzini dza hayaḍe musikiiyeo kwamba nihenda Kaperinaumi.

²⁴Koro hachi nyakumwambiani, nabii nkapfegwe hila mudzini kwao.

²⁵Na nyakumwambiani, ni ḍugha kwamba kwiwa wake wachiwa wenji wa Kiyahuḍi ngera za Eliya, kwipfokuwa ntaku mvuya kwa myaka mihahu na myezi mihandahu, na kwipfokuwa na nzaa nkuu nsi yonse ya Isiraeli.

²⁶Ela Muungu nkakumuhuma Eliya kwa yuḍejwonse kahi yao, kenge kamuhuma kwa muke muchiwa aishiye Sareputa, mudzi wa Sidoni.

²⁷Haḍa masiku ya nabii Elisha, kwiwa Waisiraeli wenji weokuwa na kwanga. Ela ntakukuwa haḍa mumodza jwao adheresejwe, ishinu kudhereswa muntu jwa Siria ahanijwe Namani.”

²⁸Vyyuwo hivi viwarejesa wantu wonse weokuwapfo sunagogini.

²⁹Ndookomu wanuka, wamuyavya Yesu nze ya mudzi na wenda nae haṭa dzuu ya murima wiwombakigwa hu mudzi wao wakitsaka kumwangukia nsi ya murima.

³⁰Ela Yesu kachia na humu kiṭaroni, kagonzowa.

³¹Makisa Yesu kenda Kaperinaumi, mudzi wiwo ḍyimbo ḍya Galilaya. Na kula nsiku ya Sabato ekyenda sunagogini na kuwayongweeza wantu.

³²Na wonse weowakimusikiya wamaka muno kwa namuna ayongweezeyevyo. Koro jeje kayongweeza na mamulaka.

³³Na humuḍe sunagogini, kwiwa muntu eyekuwa na mpepfo nzuka. Hiḍe mpepfo nzuka imuhendeza kaḅaa idzwi kuu kamba,

³⁴“Unaswini, e Yesu jwa Nazareti? Munamba kumakudzia kuhunanga? Nikumanya tswee kwamba u ga! Wewe u Mutsanwa jwa Muungu.”

³⁵Ela Yesu kaibusa hiḍe mpepfo nzuka kayamba, “Nyamaa na umuyawe muntu huyu!” Ndookomu hi mpepfo nzuka imugisa huyu muntu usoni ya wantu, makisa imuyawa. Ela ntaikumukukamisa.

³⁶Wantu wonse wamaka haṭa waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Haya haya nayo ni mambo ga? Munamba huyu huyu muntu ana mamulaka na nguvu ziizodze, za kwamba akiamuru ṭu mpepfo nzuka zimuyawe muntu nazo zinamuyawa ḍugha?”

³⁷Ndookomu maagu dzuu ya mahendo ya Yesu yaḍachaa ḍanda zonse za Galilaya.

³⁸Yesu epfoyawa na humu sunagogini, kenda haṭa nyumbani mwa Simioni. Kamuṭonga mukwanguwe muke Simioni ana kanaṭa nkali, ndookomu waḅamuzwe wamuyomba Yesu amupfonye.

³⁹Yesu kamwinamia hapfa ṭaṭani na kiamuru hi kanaṭa imuyatse. Hi kanaṭa imuyatsa, na iyo saa kanuka kaḍabva kuwawekea chakuḍya.

⁴⁰Dzuwa ḍikwakutswani, wantu wonse weokuwa na wajwazi wa nḍwari garagara wawamuyehea Yesu. Nae kawawekea mikono kawapfoza wonse.

⁴¹Kayavya wantu mpepfo nzuka nyinji. Hizi mpepfo nzuka zipfozikiwayawa wantu zikiḅaa madzwi zikyamba, “Wewe u Mwana jwa Muungu!” Ela Yesu kazibusa na nkakuziruhusu zinene chuuwo kiḍechonse, koro ziwa zimanya kwamba jeje ndiye huyu Kiristo.

⁴²Magura mapfema chamukoche, Yesu kenda pfantu chiṭu. Wantu wenji wa humuḍe mudzini wenda na kumulacha kula pfantu. Ndookomu wepfomuona, wamuyomba akae nao.

⁴³Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Ni haḍi nikasumwiiye na midzi ingine haya Maagu Mema ya Uhaju wa Muungu, koro ndivyo nihumijwevyo kudzahenda.”

⁴⁴Ndookomu Yesu kenda nsi yonse ya Yuḍaya akisumwiiya masunagogini.

Luka 5

- ¹Nsiku modza, Yesu epfoakisumwiiya chuuwo cha Muungu geri ya ziwa dya Genezareti, wantu wenji wekidarabana wakitsaka kumufikia hafufi.
- ²Makisa Yesu kaona vyombo viwii vihupfu vivyokwojeswa geri ya ziwa. Wenye wewakuzifuyani nyavu zao.
- ³Yesu kanjia chombo kimodza chichokuwa cha Simioni na kamwamba achisindike madzi kahi. Makisa kaka chihako chomboni na kadabva kuwayongweeza hawa wantu.
- ⁴Yesu epfokwisa kuwayongweeza, kamwamba Simioni, "Simioni, chisindike hichi chombo haṭa madzi ntumba na muzihege hizi nyavu zenu mugize visembe."
- ⁵Simioni kamwambukuya Yesu kamwamba, "Bwana, humira siku zima hukivuwa na ntahukugiza kiḍechonse. Ela kwa kwamba kuhwambia, hunahega hizi nyavu."
- ⁶Ndookomu Simioni na waḥamuzwe wepfohega hizi nyavu madzini, wagiza visembe vinji vya mafara haṭa nyavu zao zisaa kuhunika-hunika.
- ⁷Dubva wawahana na peni hawa walowa wenzao weokuwa hikiḍe chombo kimodza wadze wawagijijije. Wepfokudza, wavidzaza visembe vyowii haṭa visaa kuhihimia.
- ⁸Simioni Peṭero epfoona haya yahendekeeyo, kamugwiya Yesu maguuni, kamwamba, "Ninukia Bwana, koro mimi ni munabvise nisiyemala kuwa hafufi nawe."
- ⁹Kanena hivi koro ae na wenziwe wewa wamakiswa ni winji wa visembe wagiziyevyo.
- ¹⁰Haṭa wana wa Zebedayo, aḍe Yakobo na Yohana weokuwa pfamodza na Simioni kuvuwani, nao wamaka. Dubva Yesu kamwamba Simioni, "Nkudzoshooḡe Simioni, hangu hi saasambi unawa mulowa jwa wantu."
- ¹¹Dubva wepfokwojeka wayatsa kula kintu na wamuuba Yesu.
- ¹²Epfokuwa mudzi mumodza wa Galilaya, Yesu kendejwa ni muntu eyekuwa na ujwazi wa kwanga. Epfomuona Yesu, kadzyangukia mutsangani na kamuyomba kamwamba, "Bwana, amaa ukitsaka nkwanipfoza?"
- ¹³Yesu kamunyopezea mukono kamuhora na kamwamba, "Nakupfoza." Makisa kamwamba, "Pfowa!" Na iyo saa huyuḍe muntu kapfowa.
- ¹⁴Yesu kamuseresa atsemwambia muntu yuḍejwonse dzuu ya hiḍi hiḍi dzambo. Ishinu kamwamba, "Enda kwa huyu mukohani ukadziyanganye kwakwe kwamba kupfowa na uyavye mvuugiya dza vya Sharia ya Musa ivyonakumala kuhenda, dza ushaahiḍi kwamba kudhereswa."

¹⁵Haṭa vivyo maaguye yaḍachaa kula pḥantu. Ndookomu viṭaro vya wantu vimuḍabvata, ili wamusikiiye na kupfonywa nḍwari zao.

¹⁶Ela Yesu ekidzikunta kuṭwa kuntu chiṭu, na kuyomba.

¹⁷Nsiku modza, Yesu ekiyongweeza wantu. Hapfaḍe epfoakiyongweeza, kwiwa kukaa chihako Mafarisayo na waalimu wa Sharia wayawiyeo Yerusalemi na midzi ingine ya ḍyimbo ḍya Galilaya na Yuḍaya. Na Muungu ewa kamumpa Yesu uwezo wa kupfonya wantu.

¹⁸Epfoakiyongweeza, kudza wantu watsukwiiyeo muntu ahinamfiye. Wewa wamutsukuya na ṭaṭa. Waḍema kunjia nae humuḍe nyumbani kuzimu wamuweke usoni ya Yesu,

¹⁹ela kwa dzambo ḍye ṭuṭa ya wantu iyokuwapfo ntawakuweza. Ndookomu wapfaa ḍarini dzuu, waḍihumbuya kuelekanya namfasi na wamususya nsii na ṭaṭaḍye usoni ya Yesu.

²⁰Yesu epfoona faro yao, kamwamba huyu ahinamfiye, “Ḑamu jwangu, nabvisezo kuziyatsijwa.”

²¹Ndookomu Mafarisayo na waalimu wa Sharia wepfomusikia Yesu akinena hivi, waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Munamba huyu huyu muntu kakudzihwaani dza ga haṭa awe kunenani vyuuwo vya kukufuru dzevihivi? Muungu jeje hekeṭu ndiye eye na uwezo wa kuyatsia muntu nabvise.”

²²Yesu kahambuya maṭaro yao, ndookomu kawauza kawamba, “Kuṭi nywinywi mwakuṭarani maṭaro dza hayo?”

²³Vivodho vya kunena ni vi? Kumwamba huyu muntu, ‘Nabvisezo kuziyatsijwa?’ Ambu kumwamba, ‘Nuka wenende?’

²⁴Natsaka kumuyanga kwamba mimi Mwana jwa Aḍamu nina mamulaka ya kuyatsia wantu nabvise humu lumwenguni.” Kisa kamwamba huyu muntu ahinamfiye, “Nuka wima, hwaa hiḍi ṭaṭaḍyo wende nyumbani.”

²⁵Iyo saa, huyuḍe muntu kanuka wima usoni ya wantu wonse. Kahwaa ṭaṭaḍye, kenda nyumbani huku akimushaḍa Muungu.

²⁶Wantu wonse weokuwapfo wamaka haṭa wanjijwa ni oga. Ndookomu wamushaḍa Muungu wakyamba, “Yeo huona mambo ya mafara.”

²⁷Makisa Yesu epfokuwa kuiyawani hi nyumba, kamuona muhwaa kuwa mumodza eyeakihanigwa Lawi. Ewa kaka chihako humuḍe mwe ofisi ya kuhwaiya kuwa. Yesu kamwamba, “Niuba!”

²⁸Nae Lawi kayatsa vyonse, kanuka kamuuba Yesu.

²⁹Makisa Lawi kamuhendea Yesu jila nkuu, nyumbani kwakwe. Na wahwaa kuwa wenji na wantu wangine wewapfo karamuni.

³⁰Mafarisayo na wangine kahi yao weokuwa waalimu wa Sharia wawaḅugumia wanafunḁi wa Yesu na kuwauza wakyamba, “Kuḁi mwakuḁyani na kunwa na wahwaa kuwa na wanabvise?”

³¹Yesu epfowasikia, kawambukuya kawamba, “Weo na matsea ntawanalacha muriḁa. Weonalacha muriḁa ni hawaḁe weo wajwazi.

³²Mimi sikudzia wantu weonadziona kwamba ni wahachi, ela nidzia wanabvise wapfyehuze mama.”

³³Makisa wantu wangine wamwamba Yesu, “Wanafunḁi wa Yohana na wa Mafarisayo wanafunga na kuyomba kuḁwa, ela wanafunḁiwo wanḁya na kunwa ḁasi.”

³⁴Yesu kawambukuya kawamba, “Waalikijweo harusini wanawezadze kufunga huku ḁwana harusi akiwa ka pfamodza nao?

³⁵Nsiku idzafika, ambapfo huyu ḁwana harusi kadzanujwa kahi yao. Hapfo ndipfo wadzepfofunga.”

³⁶Makisa Yesu kawambia hiḁi inganyo, “Ntaku muntu eyenaḁaa kiraka kuyawa kwa nguo mpya na akakingiza kwa nguo ijariyeyo. Koro akihenda dzavyo, anawa kainanga hi nguo mpya, na hiki kiraka kipfya ne nguo ya kae ntavinaingana. Koro hiki kiraka che nguo mpya ni garagara ne nguo ya kae.

³⁷Na ntaku muntu eyenangiza mvinyo mpya kwa mifuko ya nchingo ya kae. Koro akihenda dzavyo, hi mvinyo inaḁaa hi mifuko ya nchingo na inahika.

³⁸Mvinyo mpya ni haḁi ingizwe kwa mifuko ya nchingo mpya!

³⁹Na ntaku muntu abaraḁiye kunwa mvinyo ya kae eyenatsaka kunwa mvinyo mpya. Koro anaona kwamba hi mvinyo ya kae ni nyema zaiḁi.”

Luka 6

¹Nsiku modza ya Sabato, Yesu ekichia na makondeni pfamodza na wanafunḁiwe. Wepfowakichia, hawa wanafunḁiwe waḁabva kufuruḁa masuke ya nganu na kuyafyokotsa na kuḁya.

²Mafarisayo wangine wawauza wawamba, “Kuḁi mwakuhendani kazi na nsiku ya Sabato na hali hi Sharia yehu ihuvingira kuhenda dzavyo?”

³Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Munamba ntamudzasoma haḁa aḁiḁe vya ḁauḁi ahendeyevyo epfokuwa na nzaa jeje na wantuwe?

⁴Kenda kanjia humuḁe hemani mwa Muungu, kaiḁya hi mikahe iyoyavigwa mvuugiya kwa Muungu na kawapfa na wantuwe. Kahenda hivi na hali kisheria weoruhusijwa kuiḁya hiḁe mikahe wewa ni wakohani ḁu!”

⁵Makisa Yesu kawamba, “Ndookomu mimi Mwana jwa Aḁamu, ni ḁwana jwa Sabato.”

- ⁶Nsiku ingine ya Sabato, Yesu kanjia sunagogini na ekiyongweeza. Humuḍe kuzimu kwiwa na muntu mumodza ahinamfiye hu mukono wa kuyume.
- ⁷Kwiwa na waalimu wa Sharia na Mafarisayo, weowakilacha kadzambo ka kumusitaki nako Yesu. Ḍubva wekimuchimiza waone kwamba anapfonya muntu na nsiku ya Sabato ambu haḭa.
- ⁸Yesu ewa kahambuya maḭaro yao. Ndookomu kamuhana huyuḍe muntu ahinamfiye hu mukono kamwamba, “Nzoo usumame hapfa usoni hapfa.” Na huyuḍe muntu kanuka kenda kasumama hapfaḍe usoni.
- ⁹Makisa Yesu kawauza, kawamba, “Sharia yehu inahumala kuhenda kintu ga na nsiku ya Sabato? Kuhenda dzambo dzema, ambu kuhenda dzambo zuka? Kupfonya ambu kuyaga?”
- ¹⁰Yesu kawahaaza wonse, kisa kamwamba huyuḍe muntu ahinamfiye, “Ugonzowe hu mukonowo!” Huyuḍe muntu kaugonzowa na upfowa pfapfo.
- ¹¹Hawa Mafarisayo na waalimu wa Sharia wepfoona hayo wareja muno. Ndookomu waḍabva kuuzanya kwamba wamuhendedze Yesu.
- ¹²Nsiku modza Yesu kenda murimani dzuu akayombe. Kamira hapfaḍe siku zima akimuyomba Muungu.
- ¹³Chamukoche nsi ipfocha, Yesu kawahana wanafunḍiwe, katsana kumi na wawii kahi yao, ahaniyeo “Ntumi.”
- ¹⁴Hawaḍe eotsana wewa ni hawa: Simioni eyeakihanigwa Peḭero, na ndugujwe eyeakihanigwa Anḍerea. Wangine ni Yakobo na Yohana, Filipino na Baḭolomayo,
- ¹⁵Matayo na Tomasi, Yakobo mwana jwa Alifayo na Simioni eyeakihanwa Muziloti,
- ¹⁶Yuḍa mwana jwa Yakobo, na Yuḍa Isikariota, huyu adzeyeakimuḍawanya Yesu.
- ¹⁷Yesu epfokwisa kutsana ntumiwe kasuka nao nsii ya hu murima. Epfosumama na wanafunḍiwe wenji na wenji, tuḭa nkuu ya wantu imudzia kuyawa ḍanda zonse za Yuḍaya na Yerusalemi na midzi ya Turo na Sidoni iyokuwa geri ya ḅahari. Wewa wadza kusikiiya mayongweezo ya Yesu na wapate kupfonyegwa nḍwari zao.
- ¹⁸Haḭa weokuwa wakisumbujwa ni mpepfo nzuka nao pia wapfonyegwa.
- ¹⁹Hao wantu wonse wekikunduyana ili nangaa wamuhore Yesu tu, koro ewa na nguvu za kwamba muntu akimuhora anapfowa, nae kawapfoza wonse.
- ²⁰Makisa Yesu kawaperukia wanafunḍiwe na kawamba, “Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo makowesa, koro Uhaju wa Muungu mbwenu.

- ²¹Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo nzaani hi hii saasambi, koro mudzakuswa. Mudzawa na tsekea iyodze nywinywi mwiwo chiiyoni hi hii saasambi, koro mudzatseka.
- ²²Mudzawa na tsekea iyodze, nywinywi mukikevegwa ni wantu na kujibaṭwa na haṭa kutsolwa na kwambigwa kwamba mu wazuka kwa dzambo ḍya kunihikiza mimi Mwana jwa Aḍamu!
- ²³Hivyo hivyo vikimuhendekea, ishinu tsekeani muno na kutsumpa-tsumpa kwa kwamba Muungu kamuwekea ṭubvo kuu muno mbinguni. Koro haṭa wabibi zao wawahendea manabii wa kae dzevihivi.
- ²⁴Mudzawa na ḍina iyodze nywinywi mwiwo majabva hi hii saasambi, koro tsekea yenu inasiiya hapfa hapfa lumwenguni.
- ²⁵Mudzawa na ḍina iyodze nywinywi mwiwo na kufa hi hii saasambi, koro mudzafwa nzaa. Mudzawa na ḍina iyodze nywinywi mwiwo na tsekea hi hii saasambi, koro mudzaurirwa na kuiya.
- ²⁶Mudzawa na ḍina iyodze nywinywi, wantu wonse wakiwa kumuneneani mema, koro ndivyo vya manabii wa nsuwe waneneejwevyo kae.”
- ²⁷Yesu kagija kunena nao kawamba, “Ela mimi nyakumwambiani nywinywi mwiwokunisikiyani kwamba, watsakeni nyabva wenu na muwahendeye mema hawaḍe wamukeveyeo.
- ²⁸Wavodhyeni hawaḍe weonamuḍuwa na muwayombeye hawaḍe weonamuhendea mazuka.
- ²⁹Muntu akikuwaja ipfi mfunda modza, muperuziye na hi ingine. Na muntu akikudhara kotiḍyo mumpe haṭa hiḍi shati.
- ³⁰Kula muntu akuyombeyee kintu mumpe. Na muntu akikupfoka kintucho, nkudzokimulache kawii.
- ³¹Wahendeyeni wangine dza hiviḍe mwivyonatsaka wakimuhendea nywinywi.
- ³²Munapata faiḍa ga, ikiwa kwamba muwatsaka hawaḍe wamutsakiyeo nywinywi ḅasi? Haṭa wanabvise nao ntawakuwatsaka awaḍe wawatsakiyeo?
- ³³Na ikiwa kwamba munakaa na kuwahendea mema awaḍe weonamuhendea mema ḅasi, mani munapata faiḍa ga? Koro haṭa wanabvise nao wanakaa na kuhenda dzevyohivyo.
- ³⁴Ikiwa kwamba munawapfasa hawaḍe wantu weonaweza kumugalichiza wenye ṭu, ntamupate ṭubvo. Koro haṭa wantu wasiomumanya Muungu nao pia wanawapfasa hawaḍe weonaweza kuwaipfa wenye.
- ³⁵Ela mimi nyakumwambiani, watsakeni nyabva wenu na muwahendeye mema. Wapfaseni pfasipfo kuyoweeya kugalichizwa. Mukihenda dzavyo Muungu

anamumpa tubvo kuu. Nanywi munawa wana wa Muungu awee dzuu. Jeje ni mwema kwa hawaḁe wasio ḁuḁa na haḁa kwa wazuka.

³⁶Ndookomu nichokunenani ni kwamba, wani waḁei, dza vya Baba jwenu jwa mbinguni aivyo muḁei.”

³⁷Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Namutsehukumu wenzenu ili nanywi mutsekudzahukumigwa. Namutsealaḁa wenzenu, ili nanywi mutsekudzaalaḁigwa. Wayatsiyeni wenzenu ili nanywi mupate kuyatsijwa ni Muungu.

³⁸Mukipfa wantu hiviḁe mwivyonavyo na moja mumodza, Muungu anamugalichia vingine. Anamumpa vya kudzaa na kukandwa-kandwa haḁa vihike-hike. Koro hikiḁe kipimo mwichonapimia nacho wenzenu, ndicho mudzechopimijwa nacho.”

³⁹Makisa Yesu kanena na inganyo kamba, “Ntumbu matso anaweza kumugija yuroi ntumbu matso mwenziwe? Akihenda dzavyo, wowii ntawanagwa simoni haḁa?

⁴⁰Mwanafunḁi si mukuu kumuchia mwaalimuwe. Ela kula mwanafunḁi, akisakwisa mayongweezo anawa dza huyu mwaalimuwe.”

⁴¹Yesu kongeza kunena kamba, “Unaonadze kifusi chicho dzitsoni mwa mwenziwo, na hali humu dzitsoni mwako kuna kipfalepfale kizima?

⁴²Ambu unawezadze kumwamba mwenziwo, “Ḥaḁee nguzi nikuyavye hicho kifusi hicho,’ na hali wewe mwenye nkukwakukionani hichi kipfalepfale chicho humu dzitsoni mwako! Wewe mumbiimbii! Yavya nguzi hichi kipfalepfale chicho humu dzitsoni mwako, ndipfo unapata kuona urembo, na unakiyavya hichi kifusi chicho humu dzitsoni mwa huyu mwenziwo.”

⁴³Makisa Yesu kawamba, “Muhi mwema ntauvyae matunda mazuka, na wala muhi muzuka ntauvyae matunda mema.

⁴⁴Kula muhi unahambujwa na haya matunda wiyonavyaa. Koro muryela ntauwezi kuvyaa matunda ya mutini, na wala munga ntauwezi kuvyaa zabibu.

⁴⁵Muntu mwema anahenda mambo mema yeyonayawana na ntaa ya wema wa mojowe. Na muntu muzuka anahenda mambo mazuka yeyonayawana na ntaa ya uzuka wa mojowe. Koro cha muntu echonanena kinayanga hiviḁe vya hu mojowe uivyo!”

⁴⁶Yesu kongeza kunena kamba, “Kuḁi munanihana ‘Ḁwana, Ḁwana,’ na huku ntamukwakhendani haya niyonamwambia?

⁴⁷Kula adziye kwangu na kuvisikia vyyuwo vyangu na akavigija, muntu dzae nimuinganye na?

⁴⁸Huyo ka dza muntu atukurie mukoko na akiweka musinji dzuu ya mwamba, kisa akimbaka nyumbaye. Madzi ya zimba yadza na yaibiga hi nyumba, ela ntayakuweza kuisukusya, koro imbakwa dzuu ya mwamba.

⁴⁹Ela kula asikiye vyuuwo vyangu na akitsavigija, anawa dza muntu ambakiye mutsangani pfasipfo kuiwekea musinji. Ndookomu hi nyumba ipfobigwa ni madzi ya zimba ikomoka yonse mweedha mumodza. Na inangika viwi viwi muno!”

Luka 7

¹Yesu epfokwisa kuwambia wantu hayo mambo yonse, kenda Kaperinaumi.

²Hukuḁe kwiwa mukuu jwa kiḁaro cha asikari wa Kirumi eyekuwa na muhumwa amutsakie muno. Huyu muhumwa ewa mujwazi mundaḁi eyekuwa ḁuru ḁya mwiso.

³Ndookomu huyuḁe mukuu jwa asikari epfopata maagu dzuu ya Yesu, kamuhumia wazee wa gasa ya Kiyahuḁi wakamuyombe ende akamupfonye huyu muhumwawe.

⁴Wepfofika kwa Yesu wamuyomba muno wamwamba, “Muntu huyu anamala kupfegwa ugijowo.

⁵Koro katsaka kyeeti chehu haḁa kahumbakia sunagoga.”

⁶Ndookomu Yesu kagijana na hawaḁe wazee. Wepfofika hafufi ne nyumba, huyuḁe mukuu jwa asikari kahuma waḁamuzwe wakamwambe, “Ḃwana, nkudzodzisumbue kudza kwangu, koro mimi sikwaa haḁa muntu jwa kwamba wewe unjie nyumbani mwangu.

⁷Wala siḁare kwamba namala kukudzia wewe mimi mwenye. Wewe nena chuuwo kimodza ḁu, na huyu muhumisi jwangu anapfowa!

⁸Koro haḁa nami nina wakuu wangu, na nina asikari weo nsii yangu. Ninkimwambia mumodza, ‘Enda,’ nae anakwenda. Ninkyambia yungine, ‘Nzoo,’ nae anakudza. Na ninkimwambia muhumwa jwangu, ‘Henda visiku,’ nae anavihenda.”

⁹Yesu epfosikia haya kamaka. Ndookomu kachiperukia hichi kiḁaro chichochikimuḁa kachamba, “Sidzaona muntu awee na faro nkuu dza hi haḁa kahi ya Waisiraeli!”

¹⁰Hawaḁe wazee wahumijweo wepfouja hukuḁe nyumbani, wamuona huyuḁe muhumwa kapfowa.

¹¹Kiḁemo kachuchu ḁaḁaye, Yesu kenda mudzi wiwonahanigwa Naini, na wanafundiwe pfamodza na ḁuḁa nkuu ya wantu wamuḁa.

- ¹²Epfofika hafufi na lango ɗya mudzi kaɗongana na wantu watsukwiiyeo mufu, eyekuwa mwanamuyume madiani jwa muke muchiwa. Kwiwa ɗuɗa nkuu ya wantu pfamodza nae wayawiyeo humuɗe mudzini.
- ¹³Yesu epfomuona huyuɗe muke muchiwa, kamufwiya ɗei, makisa kamwendea kamwamba, “Nkudzoie.”
- ¹⁴Yesu kanuka kenda kaihora hi ɗyeneza na hawa wantu weoitsukuya wasumama. Makisa Yesu kamba, “Muurani, nuka.”
- ¹⁵Ndookomu huyu mufu kanuka kaɗabva kunena na hawa wantu. Yesu kamugija mukono haɗa kwa nina.
- ¹⁶Wantu wonse weokuwapfo wagijwa ni oga na wamushaɗa Muungu wakyamba, “Huɗupukijwa ni nabii mukuu kahi yehu. Muungu kadzia kuhugija swiswi, wantuwe!”
- ¹⁷Maagu dzuu ya Yesu yaɗachaa nsi yonse ya Yuɗaya na nsi zingine zingine zizokuwa hafufi.
- ¹⁸Hawa wanafunɗi wa Yohana Muɗopya wenda wamusumwiiya Yohana mambo yonse ya Yesu eyoakihenda.
- ¹⁹Nae Yohana kahana wanafunɗiwe wawii kawahuma kwa Yesu kawamba, “Endani mukamuuze kwamba jeje ndiye ayu Masiya hwiyekeyoweeyani kwamba anakudza, ambu huindiiye muntu yungine?”
- ²⁰Hawa wanafunɗi wepfofika kwa Yesu, wamwamba, “Yohana Muɗopya kahuhuma hudze hukuuze kwamba wewe ndiwe ayu Masiya hwiyekeyoweeyani kwamba anakudza, ambu huindiiye muntu yungine?”
- ²¹Hawaɗe wanafunɗi wepfofika hapfaɗe, Yesu ewa kupfonyani wantu weokuwa na ndwari garagara na kubusa mpepfo nzuka, na ntumbu matso kawapfa kuona.
- ²²ɗubva wepfokwenda wakimuuza, Yesu kawambukuya kawamba, “Galani kwa Yohana mukamusumwiiye haya musikiiyeyo na muoneyeo. Mwambeni ntumbu matso wakuonani, vihewi wakwenendani, wajwazi wa kwanga wakupfozwani, makuruɗuɗu wakusikiani, wantu wafwiyeo wakufufujwani, na makowesa wakusumwiiwani haya maagu mema.
- ²³Na kawii mwambeni, kula asiye kajela nami kavodhyegwa.”
- ²⁴ɗubva hawa wanafunɗi wa Yohana wepfonuka, Yesu kaɗabva kunena ne ɗuɗa ya wantu dzuu ya Yohana. Kawauza kawamba, “Mwipfokwenda kumusikiiya Yohana akuɗe yuwandani, mwikiɗaria kuona muntu eyedze? Mwikiɗaria kwendaona muntu eye dza yuɗanzi jwijiɗonabigwa ni mpepfo jukadzivuɗia ɓasi?”
- ²⁵Ambu mwikiɗara kwamba mwendaona muntu avwaiye nguo nyema nyema? Moro, weonawaa dzevyohivyo ni wantu weonakaa madzumbani mwa mahaju.

- 26**Mwikiṭaria kwamba mwendaona muntu eyedze? Ntamwiikwenda kuona nabii? Basi hachi nyakumwambiani, mwenda muona muntu eye haṭa zaiḍi ya nabii!
- 27**Koro Yohana ndiye anenejwee humu matsoroni kwamba kadzahumigwa. Haya matsoro yamba, 'Namuhuma ntumi jwangu usoni yako, adzeielekanya njiayo.'
- 28**Hachi nyakumwambiani, kahi ya wanaadamu wonse waishiyeo, ntakudzawa na yudejwonse eye mukuu kumuchia Yohana Muṭopya. Ela huyude eye muḍoḍo jwa mwiso Uhajuni mwa Muungu, ni mukuu kumuchia Yohana."
- 29**(Wantu wonse, haṭa wahwaa kuwa, wepfosikia hivi vya Yesu aneneyevyo, wahikiza ya kwamba vyuuwovye viyawa kwa Muungu koro weṭopyegwa ni Yohana.
- 30**Ela Mafarisayo na waalimu wa Sharia wawinga mupango wa Muungu atsakiyeo kuwahendea, wepfodziza kuṭopyegwa ni Yohana.)
- 31**Yesu kagija kunena kamba, "Ḍubva awa wantu wehii ngera ya yeo niwainganye na? Ni wantu weodze?
- 32**Waa dza viṭaro vya wana weokutsezani moroni. Wana wa kiṭaro kimodza wanawalalabvia hawa wenzao we kiṭaro kingine wakawamba, 'Nywinywi humwimbia meya ya kwamba muvine, ela ntamukuvina. Humwimbia meya ya masikiṭiko, ela vivyo ntamukuiya!'
- 33**Ninena hivi kwa kwamba Yohana Muṭopya epfokudza, ekifunga kuṭwa na wala nkekinwa mvinyo. Ela nywinywi mwamba kwamba ana mpepfo nzuka.
- 34**Nami Mwana jwa Adamu nidza, na naḍya na kunwa mvinyo na wantu, ela nywinywi mwakunenani kwamba mimi ni mwambi na ni murumi. Na pia mwakunenani kwamba mimi ni ḅamu jwa wahwaa kuwa na wantu wangine wanabvise!
- 35**Ela nyakumwambiani, mvidhyo iyonayawa kwa Muungu inaonekana kuwa ya hachi kuubana na mahendo ya hawaḍe wonse weonawa nayo."
- 36**Makisa Mufarisayo mumodza kamuhana Yesu akaḍye chakuḍya nyumbani kwakwe. Nae kenda nyumbani, kaka chanoni kuḍyani.
- 37**Humude mudzini kwiwa muke shudha. Ḍubva epfosikia kwamba Yesu kakuḍyani nyumbani mwa Mufarisayo, kadza na nṭupa ya mafuha ghali ya manunkanto.
- 38**Kasumama nyuma ya Yesu, hafufi na maguuye huku akiwa kuiyani. Hi mitsoziye imutsaposa Yesu haya maguu. Kisa kaḍabva kamufuta na hizi nywiize, na kuyanonea haya maguu na kuyahiiya manunkanto.
- 39**Huyude Mufarisayo amuhaniye Yesu, epfoona haya, kaṭara na mojoni kamba, "Ṭambere huyu muntu ni nabii ḍugha, andehambuya kwamba ayu muke eyekumuhorani-horani ni muke eyedze, koro ni shudha!"

⁴⁰Yesu kamuhuna maṭaroye kamwamba, “Simioni, nina chuuwo nawe.” Ae kamwamba, “Nyambia, mwaalimu.”

⁴¹Yesu kamba, “Kwiwa wantu wawii weokuwa na marando kwa muntu. Jwa ḍura ewa na rando ḍya makuruḅembe magana matsano, na jwa pfii ewa na rando ḍya makuruḅembe miyongo mitsano.

⁴²Ntaku haṭa mumodza jwao eyeweza kuipfa randoḍye. Ndookomu huyude muntu kawayatsia marando yao wowii. Ḍubva kahi ya hawa wantu wowii, ni ga adzeemutsaka zaiḍi ayude mwenye hizi fwedha?”

⁴³Simioni kamwambukuya, kamba, “Naṭara adzeemutsaka zaiḍi, ni huyude eyekuwa na rando kuu.” Yesu kamwamba, “Kwambukuya sawa.”

⁴⁴Makisa Yesu kaperuka kumuyowa huyu muke na kamwambia Simioni, “Kumuona ayu muke ayu? Kanyosa maguu yangu na mitsoziye na kanipfanguya na nywiize. Kenge wewe nipfokudza nyumbani mwako nkukunimpa haṭa madzi ya kukosea vumbi ḍya maguuni mwangu.

⁴⁵Wewe nkukuninonea, ela hangu nikidza, huyu nkadzayatsa kunonea haya maguu yangu.

⁴⁶Nkukunipfakaza mafuha kitswani, ela huyu muke kanihiya manunkanto maguuni mwangu.

⁴⁷Ḍubva nyakumwambiani, matsako makuu ya huyu muke ayangiyeo ni ushaahiḍi kwamba nabviseze ziizo nyinji kaziyatsijwa. Ela yudejwonse ayatsijwe kachuchu anayanga matsako machuchu.”

⁴⁸Makisa Yesu kamwambia huyu muke, “Nabvisezo kuziyatsijwa.”

⁴⁹Nao wakaiyeo pfamodza nae kuḍyani, waḍabva kudziuza myojoni mwao, “Huyu huyu ni ga, eyenayatsia haṭa nabvise?”

⁵⁰Yesu kamwambia huyu muke, “Faroyo ikupfonya, enda na naghea.”

Luka 8

¹Makisa Yesu kanjia charo cha kwenda midzini na vidzidzini akisumwiiya Maagu Mema ya Uhaju wa Muungu. Epfoakyenda ekigijana na hawa wanafundiwe kumi na wawii.

²Wake wangine eopfonya ndwari na kuwayavya mpepfo nzuka nao wamuuba. Kahi yao weewa Maria jwa kuyawa Magidala, eeyavigwa mpepfo nzuka mfungahe ni Yesu,

³Yoana, muke jwa muhenda kazi mukuu jwa Herode ahanijwe Kuza, na Susana, pfamodza na wake wangine wenji wawahumikiiyeo na maliṭe yao, Yesu na wanafundiwe.

- ⁴Wantu wagija kumudzia Yesu kuyawa mudzi haṭa mudzi. Na wepfoṭuṭaa kiṭaro kikuu, Yesu kawayongweeza na mainganyo kawamba,
- ⁵“Kwiwa na muntu mumodza endeye kushaṭani mbeju. Epfoakishaṭa, mbeju zingine zigwa njiani zirangwa-rangwa na ziḍigwa ni nsongo.
- ⁶Mbeju zingine zigwa maweni. Na kwa kwamba hu mutsanga ntawiiwa na madzi, hizi mbeju zipfotsembuya zinyuuka zifwa.
- ⁷Zingine zigwa miwani na hi miwa nayo ikuya iishumpanya hi mimea na iiyaga.
- ⁸Ela mbeju zingine zigwa kuntu kwa mutsanga munono na zivyaa chima cha nseensee gana zaiḍi ya hiviḍe zishaṭijwevyo.” Yesu epfokwisa kunena hivi, kawalalabvia hawa wantu kawamba, “Ḍubva huyuḍe eye na masikio nasikiye!”
- ⁹Hawa wanafunḍi wamuuzza Yesu wamwamba, “Maana ya hiḍi hiḍi inganyo ni?”
- ¹⁰Nae kawambukuya kawamba, “Nywinywi muḍyaalijwa kuimanya hi siri ya Uhaju wa Muungu. Ela wangine wanayambijwa ḥasi kimafumbo. Ndookomu kuona wanaona, ela ntawahambuye kintu. Kusikiiya wanasikiiya, ela ntawaimuke kintu.”
- ¹¹Makisa Yesu kawamba, “Maana ya hiḍi inganyo ni haya. Hizi mbeju ni chuuwo cha Muungu.
- ¹²Hizi mbeju zigwiyezo njiani, ni dza hawaḍe weonasikiiya chuuwo cha Muungu, ela Shaṭani akadza na kuchiwapfoka myojoni mwao, ili watseepata kuhikiza wapfonyegwe.
- ¹³Mbeju zigwiyezo maweni ni dza hawaḍe weonakisikiiya chuuwo cha Muungu na wakachipfokea na tsekea. Ela kwa kwamba hichi chuuwo ntachikungora myojoni mwao, wanahikiza kwa mweedha ṭu. Na wakipatwa ni maḍemo, iyo saa wanaziyekeza faro zao.
- ¹⁴Hiziḍe mbeju zigwiyezo miwani ni dza hawaḍe weonayasikiiya haya maagu, ela mirumiru za maisha na makulekule ya ujabva wa lumwengu huju vinawashumpanya. Ndookomu faro zao ntaziwezi kungora.
- ¹⁵Na hiziḍe mbeju zigwiyezo kwiiko na mutsanga munono, ni dza hawaḍe wantu weonakisikiiya hichi chuuwo na wakachigija na moja mumodza na kuwa na faro kwa Muungu. Kwa kuiṭisa kwao, maisha yao yanamuvyayi Muungu matunda dza hiviḍe vya muhi wivyonavyaa mumpaka ukaara gomba.”
- ¹⁶Yesu kongeza kunena nao kamba, “Ntaku muntu eyenagiza tsaa kisa akaifinikiza na kija ambu akaingiza ṭaṭani kuzimu. Ishinu anaipfatsika dzuu ili hawaḍe weokunjiani humuḍe nyumbani wapate kuona.
- ¹⁷Koro kula kifitsijwecho kidzayavigwa wekeani, na kula chicho sirini kidzayavigwa muyangani.

- 18**Ɖubva manyani mwivyonasikiya, koro huyude eye na kintu na akikitumia, huyo anakwongezewa. Ela huyude atariyee kwamba ana kachuchu na akitsakatumia, basi haṭa haṭa ekonako pia anakapfokwa.”
- 19**Nsiku modza Yesu epfoakisumwiiya, wanduguzwe na mamajwe wamwendea, ela kwa dzambo dṭe ṭuṭa ya wantu, ntawakuweza kumufikia hafufi.
- 20**Muntu mumodza kamwamba, “Ḃwana, mamajo na wanduguzo wasumama hapfo nze wanatsaka kunena nawe.”
- 21**Ela Yesu kambukuya kamba, “Mama na wandugu zangu ni hawaḭe weonasikiya chuuwo cha Muungu na kuchigija.”
- 22**Nsiku modza Yesu kawamba wanafundiwe, “Nahuvukeni hiḭi ziwa hwende huḭoombe.” Ndookomu wanjia chomboni wagonzowa.
- 23**Wepfowakivuka Yesu kanjia sinzizini. Iyo saa kuḭabva kubiga vuṭo humu ziwani, na haya mawimbi yakibiga hichi chombo na kiḭabva kunjia madzi haṭa kisaa kuhihimia.
- 24**Ɖubva hawa wanafundi wamwendea Yesu na wamuyamusa wamwamba, “Ḃwana, Ḃwana, hwakuhihimiani!” Ndookomu kayamuka, kaḭibusa hiḭi vuṭo na haya mawimbi yanyamaa. Ziwa dṭyonse ḭiḭunda mya!
- 25**Makisa Yesu kawauza wanafundiwe kawamba, “Faro yenu yaku?” Ela wao wamaka na wanjijwa ni oga, na wauzana wao na wao wakyamba, “Huyu huyu ni muntu aweedze, jwa kwamba anaamuru haṭa vuṭo na mawimbi, navyo vikamuṭii?”
- 26**Yesu na wanafundiwe wenda wojeka nsi ya Wagerasa, iyokuwa yombe jwa pfii ya ziwa dṭya Galilaya.
- 27**Yesu epfoyawa na humu chomboni, kaṭangerwa ni muntu jwa humuḭe mudzini eyekuwa na mpepfo nzuka kwa muḭa muyeya. Nkekiwaa nguo na wala nkekikaa nyumbani, ela ekiishi maḭeerani.
- 28**Epfomuona Yesu, kaḭaa idzwi kuu. Kamugwiya maguuni na kanena na idzwi kuu kamba, “Unamini Yesu Mwana jwa Muungu awee dzuu? Nakuyomba utsenikuntisa ḭina!”
- 29**Kanena dza hivi koro Yesu ewa kaimuru hi mpepfo nzuka iyoikimusumbuwa nsiku nyinji imuyawe. Haṭa akyamijwa na kufungwa na minyoro maguuni na mikononi, anaihuna hi minyoro na kupfiikwa yuwandani ni mpepfo nzuka.
- 30**Makisa Yesu kamuuzwa, kamwamba, “Sariḭyo ndiwe ga?” Ae kamwambukuya kamwamba, “Sari dṭyangu ndimi ‘Ḃyeshi.’ ” Kanena hivi koro ewa kanjijwa ni mpepfo nzuka nyinji na nyinji.
- 31**Hizi mpepfo nzuka zimuyomba Yesu muno atseziamuru kwenda kwa hiḭi simo ḭisiḭyo mwiso.

32Hafufi na hapfāḍe, kwiwa gwolu nkuu ya nguyuwe iyoikiisa karimani dzuu. Ndookomu hizi mpepfo nzuka zimuyomba Yesu aziruhusu kuwanjia hawaḍe nguyuwe, nae kaziruhusu.

33Ḍubva hizi mpepfo nzuka zimuyawa huyuḍe muntu na ziwanjia hawa nguyuwe. Gwolu yonse ya nguyuwe idarama yenda igwa ziwani. Na nguyuwe wonse wafwa madzi tswee!

34Ḍubva hawa waṭunga wa hawaḍe nguyuwe kudzaona hivyo, waḍarama wapfiika maagu midzini na makondeni.

35Ndookomu wantu wahika kwendayowa haya yahendekeeyo. Wepfofika hapfāḍe pfa Yesu epfokuwa, wamuona huyuḍe muntu ayavijwe hizi mpepfo nzuka. Ewa kaka chihako hafufi na Yesu akiwa kavwaa nguoze na ndiye na akilize nzima! Ndookomu nao wanjijwa ni oga.

36Na kula aoneye haya mafara yahendekeeyo, kavisumwiiya mwenziwe namuna ya huyuḍe muntu apfonyejwevyo.

37Wagerasa wonse wepfoyasikia haya yahendekeeyo, wanjijwa ni oga mukuu. Ndookomu wamuyomba Yesu anuke nsini mwao. Ḍubva Yesu kanjia chomboni kuuja.

38Huyuḍe muntu ayavijwe mpepfo nzuka kamuyomba Yesu amuruhusu agijane nae. Ela Yesu kamugonzoza akimwamba,

39“Uja nyumbani ukasumwiiye haya ya Muungu akuhendeeyo.” Nae huyuḍe muntu kendakaḍabva kuvisumwiiya mudzi muzima hivi vya Yesu amuhendeeyevyo.

40Yesu epfouja hi ḍanda ingine yeḍi ziwa, kaṭangerwa ni ṭuṭa ya wantu, koro wonse wekimuinda.

41Makisa kudza muntu eyeakihanigwa Yairo, eyekuwa mumodza jwa wakuu wa sunagogi. Kenda kamugwiya Yesu maguuni na kamuyomba ende nyumbani kwakwe.

42Koro ewa na mwanamuke madiani jwa myaka kumi na miwii nae ewa hafufi kufwa. Yesu epfokuwa kwendani, wantu wamuminya ḍanda zonse.

43Kahi yao kwiwa na muke eyekuwa na ujwazi wa kukakanyika mwazi. Hu huu ujwazi ewa kamakaa nao kwa myaka kumi na miwii, ela ntaku muntu awezee kumupfoza.

44Ḍubva kenda na nyuma kenda kauhora hu mutse wa hiḍi loṭa ḍya Yesu. Na iyo saa hu mwazi eoakikakanyika uṭuma!

45Yesu kawauza hawa wantu kawamba, “Ni ga anihoreye?” Kula muntu kakana. Peṭero kamwamba Yesu, “Ḍwana, ae wantu ntawakukuzunguuka na wakukukunduyani na kula ḍanda?”

⁴⁶Ela Yesu kamba, “Kuna muntu anihoreye. Koro nidzisikia kwamba kuna nguvu ziniyawiyezo zikipfonya muntu.”

⁴⁷Huyu muke akiona kwamba kahambujwa, kenda kwa Yesu huku akihehema na oga. Kamugwiya maguuni na kamusumwiiya kacha ya wantu maana amuhoreyeo na namuna apfonyejwevyo.

⁴⁸Yesu kamwamba, “Maama, faroyo ikupfonya. Enda na naghea.”

⁴⁹Yesu asidzakwisa kunena, kudza muntu kuyawa nyumbani kwa Yairo na kamwamba Yairo, “Huyu mwanamukeo kesakufwa, nkudzomusumbuwe Mwaalimu amaale.”

⁵⁰Ela Yesu kavisikia na kamwamba Yairo, “Nkudzouwe na shaka, wewe hikiza tu, nae anapfona.”

⁵¹Wepfofika nyumbani kwa Yairo, Yesu kaamuru kwamba kutsenjia yudejwone humu nyumbani, lamuda Petero, Yohana na Yakobo pfamodza na babajwe huyude mwanamuke na mamajwe.

⁵²Kula mumodza hapfada ewa kuiyani na kukikintika. Yesu kawamba, “Yatsani kuiya, koro huyu mwana nkakufwa, kakuyaani tu!”

⁵³Ela wao wamutseka, koro wemanya kwamba kafwa dughu.

⁵⁴Wepfonjia humude chumbani mwa huyude mwanamuke emokuwa, Yesu kamugija mukono, kamuhana kamwamba, “Mwanangu, nuka!”

⁵⁵Iyo saa ruhuye imugalia, na kanuka pafpo. Na Yesu kaamuru kwamba wamumpe kintu cha kudya.

⁵⁶Hawa wavyazi wa huyude mwanamuke wamaka muno, ela Yesu kawaseresa watsevimwambia yudejwone hivi de vihendekeyevyo.

Luka 9

¹Yesu kawahana pfamodza hawa wanafundiwe kumi na wawii na kawapfa nguvu na mawezo ya kuyavya mpepfo nzuka zonse na kupfoza majwazi.

²Makisa kawahuma wakasumwiiye Maagu ya Uhaju wa Muungu na kupfonya wajwazi.

³Kawamba, “Mukwakwendani namutsedzitsukwiiya kidechonse. Namutsetsukuya nsimbo, wala munkoba, wala chakudya. Namutsetsukuya fwedha wala nguo zingine za kuperuya.

⁴Mudzefokarabishwa, ikaani nyumba modza mumpaka mudzefonuka humo mudzini.

⁵Na pafadepfonse pfa wantu wasipfomupfokea, uyaweni huo mudzi na mukukunte hidi dukuu dya humu maguuni mwenu kuwayanga kwamba wahenda matsowa.”

- ⁶Ndookomu wanafundi wanuka wanjia charoni, wakyenda mudzi kwa mudzi, wakisumwiiya Maagu Mema na kupfonya wantu kula pfantu.
- ⁷Herode, haju jwa dymbo dya Galilaya epfosikia mambo yonse ya Yesu eyoakihenda, kadanganika muno. Koro wantu wangine wekyamba ni Yohana Mutopya kafufuka kuyawa kwa wafu.
- ⁸Wangine wekyamba ni nabii Eliya katupuka na wangine wekyamba ni mumodza jwa manabii wangine wa kae afufukiye kuyawa kwa wafu.
- ⁹Herode kamba, "Yohana nimuhuna kitswa, dubva ayu niyekusikiani maagu dzuuye ni ga?" Ndookomu katsaka muno kumuona Yesu.
- ¹⁰Hawa ntumi wepfouja, wamusumwiiya Yesu hayade yonse wahendeyeyo. Makisa kawahwaa wao heketu wenda danda za mudzi wa Betisaida.
- ¹¹Ela wantu wenji wepfoviimuka, nao wamuuba Yesu. Kawapfokea na kawasumwiiya dzuu ya Uhaju wa Muungu pfamodza na kupfonya weokuwa wajwazi.
- ¹²Hafufi dzuwa kutswa wanafundiwe kumi na wawii wamwendea na wamwamba, "Wayatse hawa wantu wende vidzidzi na makonde yeyo hafufi, wakadzilachie kantu na pfantu pfa kuyaa, koro hapfa ni pfantu chitu."
- ¹³Ela Yesu kawambukuya kawamba, "Wapfeni kintu cha kuya nywinywi." Wao wamwamba, "Hwivyonavyo vyonse ni mikahe mitsano na nswi mbii tu. Na ntahunaweza kwenda igwiiya kantu hi tuta yonse hi!"
- ¹⁴(Koro kwiwa wayume hafufi elefu nsano.) Yesu kawamba wanafundiwe, "Wawekeni vihako hawa wantu kwa mahagha ya wantu miyongo mitsano mitsano."
- ¹⁵Wanafundiwe wepfohenda hivyo,
- ¹⁶Yesu kaihwa hida mikahe myotsano na hiziye nswi zombii. Kayowa mbinguni dzuu, kavivodhya, kavivunza-vunza, makisa kawapfa wanafundiwe wawagawiye wantu.
- ¹⁷Wonse wadya hata wanjia kuviyowani na matso. Na hawa wanafundi wavitsowa-tsowa hivi vidinku visaiyevyo na wapata vikapfu kumi na viwii.
- ¹⁸Nsiku modza Yesu ewa pfantu chitu jeje na wanafundiwe. Yesu kayomba jeje heketu makisa kawauza hawa wanafundiwe kawamba, "Wantu wanakaa na kwamba mimi ni ga?"
- ¹⁹Nao wamwambukuya wamwamba, "Wangine wanakwamba u Yohana Mutopya. Ela wangine wanakwamba u nabii Eliya na wangine wanakwamba u mumodza jwa hawa manabii wangine wa kae afufukiye."
- ²⁰Nae kawauza kawamba, "Ehe nanywi munakwamba mimi ni ga?" Petero kamwambukuya kamwamba, "Wewe ndiwe huyu Kiristo atsanijwee ni Muungu."

- 21** Ela Yesu kawaseresa watsemwambia muntu yudejwonse kwamba jeje ni ga.
- 22** Makisa Yesu kawamba, “Mimi Mwana jwa Adamu ni haḍi nikuntiswe ḍina muno na nidzizigwe ni wazee, wakohani wakuu na waalimu wa Sharia. Nidzayagwa, ela nsiku ya hahu nidzafufujwa kuyawa kwa wafu.”
- 23** Makisa Yesu kanena nao wonse kawamba, “Yudejwonse atsakiye kuniuḅa mimi ni haḍi aziyatse njiaze za kibenaadamu, autsukuye muhiwe wa mpatsa kula nsiku na aniuḅe.
- 24** Koro yudejwonse atsakiye kuyapfonya maishaye ya hapfa lumwenguni, anadzitsovyā maisha ya kuunga na yuungo. Ela huyude eye tayari kudzitsovyā maishaye ya hapfa lumwenguni kwa dzambo ḍyangu, huyo anapata maisha ya kuunga na yuungo.
- 25** Koro kunawa na faḍa ga, kwa muntu kujupata lumwengu yuzima kisa ajibaḅe maishaye ambu atsowe maisha ya kuunga na yuungo?
- 26** Koro yudejwonse adzenionea yutswa mimi na mayongweezo yangu, nami mimi Mwana jwa Adamu, nidzamuonea yutswa muntu dzae nidzefokudza maremboni mwangu na Baba pfamodza na malaika wadheru.
- 27** Hachi nyakumwambiani, wangine wenu wasumamiyeo hapfa ntawakudzafwa mumpaka wazepfouona Uhaju wa Muungu.”
- 28** Zipfochia chima cha nsiku nane ḅaaḍa ya kusumwiiya hivi, Yesu kamuhwaa Peḅero, Yohana na Yakobo, kapfaa nao murimani dzuu akayombe.
- 29** Epfoakiyomba, Yesu kaperuka shufa, na haya mavwaziye yahenda meupe pee!
- 30** Iyo saa kuḅupuka wantu wawii na waḍabva kunena nae. Wewa ni nabii Musa na Eliya.
- 31** Wekiyangaa na marembo ya Muungu na wekinena na Yesu dzuu ya kuḅimiza kaziye, kwa kufwakwe kudzekowa Yerusalemi.
- 32** Peḅero na wenziwe wewa wangora sinzizini, ela wayamuka na wamuona Yesu akiwa kuyangaani na marembo. Na wamuona kasumama pfamodza na hawaḍe wantu wowii.
- 33** Musa na Eliya wepfowakinuka, Peḅero kamwamba Yesu, “ḅwana, ni urembo kwamba swiswi hupfo hapfa. Hunamumbakia mapaa mahahu. Modza ḍyako, modza ḍya Musa na modza ḍya Eliya.” (Peḅero ekinena ḅu, pfasipfo kumanya kwamba kakunenani kintu ga.)
- 34** Asidzakwisa kunena, kudza wingu ḍiwafinikiziyedyo. Hawa wanafunḍi wepfonjia humu winguni washooga muno.
- 35** Makisa kusikika idzwi kuyawa humu winguni ḍikyamba, “Huyu ni Mwanangu, mutsanwa jwangu, musikiiyeni jeje!”

- ³⁶Hiḍi idzwi ḍipfokwaara, Yesu ewa kahafa jeje hekeṭu. Na hiviḍe waoneyevyo, hawa wanafunḍi wavinyamaa mya, ntawakuvimwambia yuḍejwonse hizihiziḍe ngera.
- ³⁷Chamukoche Yesu na wanafunḍiwe wepfosuka na murimani waṭangerwa ni ṭuṭa nkuu ya wantu.
- ³⁸Muntu mumodza kahi ya hi ṭuṭa kahana na idzwi kuu kamba, “Mwaalimu, aḍo nakuyomba umuyowe huyu muurani wangu, koro ndiye muurani jeje hekeṭu niyenaē.
- ³⁹Anakaa na kugijwa ni mpepfo nzuka ḥwikira, akabiga idzwi na ikamuicha mpindu akatḍa haṭa akayawa povu ḍya kanwani. Inamuonesa tsungu na kumuyatsa na ḍina muno.
- ⁴⁰Niwayomba hawa wanafunḍiwo waimuyavye, ela ntawakuweza.”
- ⁴¹Yesu kambukuya kamba, “E nywinywi mu wantu munangikiyeo na musio faro ṭi! Amevihivi nagija kukaa nanywi na kumuiṭisia haṭa ari? Haya muyehe huyu muuraniwo hapfa.”
- ⁴²Huyu muurani akwakupfiikwani, hi mpepfo nzuka imuicha na mutsanga na imuhehemesa. Ela Yesu kaibusa, na kamupfonya huyu muurani, makisa kamumumpa babajwe.
- ⁴³Wantu wonse wamakiswa ni hu uwezo mukuu wa Muungu. Wantu wepfowakimafia ya Yesu ahendeyeyo, jeje kawamba wanafunḍiwe,
- ⁴⁴“Pfindiiyani muno haya niyokumwambiani. Mimi Mwana jwa Aḍamu nidzangizwa mikononi mwa wantu.”
- ⁴⁵Ela wanafunḍiwe ntawakuimuka hivi aneneyevyo. Viwa vifitsika kwao watseviimuka. Nao wekishooga kumuuza maanaye.
- ⁴⁶Wanafunḍiwe waḍabva kuḍaaṭiana wao na wao, kwamba awee mukuu jwa mwisu kahi yao ni ga.
- ⁴⁷Yesu kahambuya maṭaro yao. Ndookomu kahwaa mwana kachuchu, kamusumamisa hafufi naē.
- ⁴⁸Makisa kawamba, “Yuḍejwonse adzemupfokea huyu mwana kwa dzambo ḍyangu, kanipfokea mimi. Na huyuḍe adzenipfokea mimi kamupfokea huyu anihumiye. Koro awee muchuchu jwa mwisu kahi yenu, ndiye mukuu.”
- ⁴⁹Yohana kamwamba, “Ḑwana, huona muntu eyeakiyavya mpepfo nzuka kwa saridyo, naswi humuvingira, kwa kwamba si mumodza jwehu.”
- ⁵⁰Ela Yesu kamwamba, “Namutsemuvingira, koro yuḍejwonse asiye kuwa kumupfingani, huyo ka yupfande jwenu.”

⁵¹Nsiku za Yesu za kuhwajwa kwenda mbinguni zipfofika hafufi, kahuna kwenda Yerusalemi.

⁵²Kahuma wahumisiwe wamuyongowe, wende mudzi mumodza wa Wasamaria, wakamuelekanyize kula kintu.

⁵³Ela Wasamaria wadziza kumupfokea, kwa kwamba ewa kakwendani Yerusalemi.

⁵⁴Ndookomu wanafundiwe wangine, aḁe Yakobo na Yohana wepfoona hivi wamuuzwa wamwamba, “Ḃwana, unatsaka humuyombe Muungu asusye moho na mbinguni udzeuwatsome?”

⁵⁵Ela Yesu kawaperukia, na kawabusa.

⁵⁶Makisa Yesu na wanafundiwe wenda mudzi ungine.

⁵⁷Yesu na wanafundiwe wepfokuwa njiani, muntu mumodza kamwamba Yesu, “Ḃwana, mimi nya ṭayari kukuuḁa kuḁekwonse udzekokwenda.”

⁵⁸Ela Yesu kamwamba, “Hamabworama wana mpango zao, na nyuni wana vitsanza vyao. Ela mimi Mwana jwa Aḁamu, haṭa pḁantu pḁa kujufinikiza yukopfe si kintu.”

⁵⁹Makisa Yesu kamwamba muntu yungine, “Niuḁa.” Ela jeje kamwambukuya kamwamba, “Ḃwana, mimi natsaka kukuuḁa, ela niyatsa nguzi nyende nikamuzike baba.”

⁶⁰Ela Yesu kamwamba, “Wayatse wafu wawazike wafu wao. Ela wewe enda ukasumwiiye maagu ya Uhaju wa Muungu.”

⁶¹Muntu yungine kamwamba, “Nakuuḁa Ḃwana, ela nguzi niyatsa nikaḁamane na wantu wa nyumbani.”

⁶²Yesu kamwambukuya kamba, “Yuḁejwonse eyenagija gembe makisa akaḁiyatsa, akakwira nyuma, huyo nkanafaa kwa Uhaju wa Muungu.”

Luka 10

¹Makisa Ḃwana Yesu katsana wanafundiwe wangine miyongo mifungahe na wawii. Kawahuma wawii wawii wamuyongowe kwenda kula mudzi na kula atsakiyepfo kwenda.

²Wasidzanuka, Yesu kawamba, “Haya mavuno ni menji, ela hawa wa kuyavuna ni wachuchu. ḁubva muyombeni huyu Ḃwana jwa haya mavuno ongeze wantu wa kuyavuna.

³Ṭasikiani, nyakumuhumani mwende dza wanambuzi kahi ya mahiyeye.

⁴Namutsetsukuya fwedha, wala munkoḁa, wala viyahu. Namutsekaiya kukedhya wantu humu njiani.

- ⁵Mukinjia nyumba ya muntu, ɔ̄ dura ambani, ‘Nyumba hii naiwe na naghea.’
- ⁶Na hapfo kukiwa muntu jwa naghea, naghea yenu naimuhafiye jeje. Ela akitsawapfo, naghea yenu idzamuujia nywinywi.
- ⁷Nyumba iɔ̄eyonse mudzeyosukia, ikaani mumo. ɔ̄yani na kunwa kiɔ̄echonse mudzechopfeɔ̄gwa. Koro nywinywi mu wahenda kazi wangu, na kula muhenda kazi anamala ɔ̄ubvoɔ̄ye. Namutsekwenda na kusama-sama madzumba.
- ⁸Mwipfonaunjia mudzi na mukipfokejwa, ɔ̄yani hichiɔ̄e mudzechopfeɔ̄gwa.
- ⁹Wapfozeni wajwazi wa humo humo mudzini, na muwambie wantu kwamba Uhaju wa Muungu umawafikia hafufi.
- ¹⁰Ela kula mwipfonanjia mudzi na mukitsapfokejwa, uyaweni huo mudzi na muwambe hawa wenye,
- ¹¹‘Haɔ̄a hiɔ̄i ɔ̄ukuu ɔ̄ya hu mudzi wenu ɔ̄idzaiyeɔ̄yo maguuni mwihu hwakuɔ̄imukukuntiani wenye, kumuyanga kwamba muhenda matsowa. Ela mumanye ya kwamba Uhaju wa Muungu umaawa hafufi.’
- ¹²Nami hachi nyakumwambiani, nsiku ya hukumu idzepfofika, Muungu anawafwia ɔ̄tei zaiɔ̄i wantu wa Soɔ̄oma, kuliko wantu wa huo huo mudzi!”
- ¹³Yesu kongeza kunena kamba, “Mudzawa na ɔ̄ina iyodze nywinywi wantu wa midzi ya Korazini na Betisaɔ̄a! ɔ̄ambere hayaɔ̄e mafara ya kumakisa yahendejweyo kwenu yandeewa kwamba yahendegwa midzi ya Turo na Sidoni, saa hizi wenye wandeewa kwamba wavwaa magunia na wakaa ivuni hangu iɔ̄e na iɔ̄e, kuyanga kwamba wapfyehuza mama!
- ¹⁴Hachi nyakumwambiani, hukumu idzepfofika, Muungu kadzawafwia ɔ̄tei zaiɔ̄i wantu wa midzi ya Turo na Sidoni kuliko nywinywi!
- ¹⁵Na nywinywi wantu wa Kaperinaumi, haɔ̄a mukiɔ̄ema kudzikuzya mumpaka mufike mbinguni, munasuswa nsii mumpaka lumwengu jwa wafu!”
- ¹⁶Makisa Yesu kanena na wanafunɔ̄iwe kawamba, “Yuɔ̄ejwone adzeemuhikiza nywinywi, kanihikiza mimi. Na yuɔ̄ejwone adzeemudziza nywinywi, kanidziza nami. Na kula anidzizie mimi, kamudziza huyuɔ̄e anihumiye.”
- ¹⁷Hawa wanafunɔ̄i wauja na tsekea na wamwamba Yesu, “Bwana, haɔ̄a mpepfo nzuka zihuɔ̄ii hwipfozibusa kwa saridyo.”
- ¹⁸Yesu kawamba, “Nimuona Shaatani kagwa nsi kuyawa mbinguni dza yupfepfe.
- ¹⁹ɔ̄ayowani, nimumpa mawezo ya kuranga nyoka na ninge, na uwezo dzuu ya nguvu za nyabva na ntaku kintu kidzechomuonesha tsungu.
- ²⁰Ndookomu namutsetsekea kwa kwamba mpepfo nzuka zimuɔ̄ii, ela tsekeani kwamba masari yenu yoregwa mbinguni.”

21Iyo saa Ruhu Mudheru kamungiza Yesu tsekea, nae kamushada Muungu kamba, “Nakuyaviza dūda e Baba, wiye Haju jwa mbingu na nsi yonse. Nakuyaviza dūda kwa kwamba hi hachi kuiwafitsa hawaḁe weonadzihwaa kwamba ni makaro na wamanyi, na kuiwapfenwiiya wantu weo dza wana vichuchu! Ndivyo Baaba, kuona vyema kuhenda hivi hivi koro vikutsakiza.”

22Makisa Yesu kamba, “Baba kanimpa mamulaka dzuu ya kula kintu. Ntaku yudejwonse amumanyiye huyu Mwana kwamba ni gani, lamuda Baba jeje heketu. Na ntaku yudejwonse amumanyiye huyu Baba kwamba ni gani, lamuda huyu Mwana na hawaḁe wonse wa huyu Mwana atsaniyeo kumuyanganya huyu Baba kwao.”

23Makisa wepfokuwa geri wao heketu, Yesu kawaperukia hawa wanafundiwe kawamba, “Nywinywi muvodhyegwa muno kwa kuona haya muoneyeo.

24Koro hachi nyakumwambiani, manabii wenji na mahaju waḁamani muno kuyaona haya haya mwiyo kuonani nywinywi, ela ntawakuyaona. Waḁamani kusikia haya mwiyo kusikiani nywinywi, ela ntawakuyasikia.”

25Nsiku modza, Mwaalimu jwa Sharia mumodza atsakiye kumudema Yesu, kamudia kamuuza kamwamba, “Mwaalimu, nihendedze nipate kuwa na maisha ya kuunga na yuungo?”

26Yesu kamwambukuya kamwamba, “Tanyambia, ai Sharia yambadze? Na unaiimukadze?”

27Huyude muntu kamwamba, “Yamba umutsake Bwana Muungujo na mojawo wonse, na ruhu yako yonse, na nguvu zako zonse, na akili yako yonse, na umutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye.”

28Yesu kamwamba, “Kwambukuya hachi, dubva henda dza hivyo nawe kudzawa na maisha ya kuunga na yuungo.”

29Huyude Mwaalimu jwa Sharia ekitsaka kudzivonea, ndookomu kamuuza Yesu kamwamba, “Ayu mwenzangu ni ga?”

30Yesu kamwambukuya kamba, “Muntu mumodza kayawa Yerusalemi kwenda Yeriko. Akiwa njiani kaḁongana na wadhara, wamuvwiiyeo nguo, wamubigiyeo na kumuyatsa duru dya mwisu.

31Ihendeka kwamba kuchia mukohani na iyo njia, ela epfomuona huyude muntu, kamuchia na jwa geri.

32Kawii kuchia na Mulawi na hapfaḁe. Nae epfomuona, kamuchia na jwa geri.

33Ela Musamaria eyekuwa charoni na hiḁe njia, epfomuona huyude muntu, kamufwiya ḁei.

³⁴Kamwendea, kamuhiiya mvinyo na mafuha maḡaze na kazifunga. Makisa kamupfaza huyu muntu dzuu ya hiḡi hareḡye na kamupfiika nyumba ya wageni, kamujiwaza.

³⁵Chamukoche kahwaa fwedha kamumpa huyu mwenye hi nyumba ya wageni na kamwamba, ‘Mujwaze huyu muntu huyu, na chima kiḡechonse udzechoyavya kuchia hichi, nakuipfa nikiuja.’ “

³⁶Kisa Yesu kamuuzza huyuḡe Mwaalimu jwa Sharia kamwamba, “Maḡaroni mwako, ni ga jwarikaḡye huyuḡe muntu abigijwe ni wadhara, kahi ya hawa wantu wohahu?”

³⁷Huyuḡe Mwaalimu jwa Sharia kamwambukuya kamwamba, “Ni huyuḡe muntu amunahiye.” Yesu kamwamba, “Ḋubva nawe enda, ukahende dza vivyo.”

³⁸Yesu na wanafunḡiwe wepfokuwa charoni, wafika mudzi eoakiishi muke eyeakihanigwa Mariḡa, nae kawapfokea nyumbani kwakwe.

³⁹Mariḡa ekikaa na ndugujwe ahanijwe Maria. Yesu epfokuwa kuhaḡisini, Maria kakaa hafufi nae kumusikiiya.

⁴⁰Ela Mariḡa ewa kamuḡdamia kuelekanya chakuḡya. Ndookomu Mariḡa kamudzia Yesu kamwamba, “Ḋwana, nkunamuḡdama haḡa kwamba ayu Maria kaniyatsa nihumike mimi hekeḡu? Mwambie adze anigijije.”

⁴¹Ḋwana kamwambukuya kamwamba, “Mariḡa, Mariḡa, nkudzomuḡdame na kudzisumbua na mambo menji na menji,

⁴²lamuḡa modza ḡu, ḡinamala kukumuḡa. Maria kadzitsania dzambo dzema, ḡisidyoweza kunujwa kwakwe.”

Luka 11

¹Nsiku modza Yesu ewa kuyombani pfantu. Epfokwisa, mwanafunḡiwe mumodza kamwamba, “Ḋwana, huyongweeze kuyomba dzevyo Yohana awayongweezeyevyo wanafunḡiwe.”

²Ḋubva Yesu kawamba, “Mukwakuyombani, ikaani mukyamba, ‘Baba jwehu, sariḡyo naḡidhereswe, uhaju wako naudze.

³Uhupfe chakuḡya cha kuhukusya nsiku kwa nsiku.

⁴Uhuyatsiye nabvise zehu, dzevi hwivyonawayatsiya watsovi wehu. Na nkudzohuyehe pfantu pfa kuḡemwa.’ “

⁵Yesu kongeza kuwambia wanafunḡiwe, “Nahuhwaiye ya kwamba mumodza jwenu ana ḡamujwe. Na kamwendea na siku kahi kamwamba, ‘Ḋamu, nipfasa mikahe mihahu,

⁶koro nidzijwa ni ḡamu ayawiye charoni, nami si kintu cha kumumpa.’

- ⁷Makisa ɓamujwe amwambukuye na nyumbani amwambe, ‘Nkudzonisumbuwe, muɗyango umafungwa, nami na wanangu humaɗambaara. Saweza kunuka nidze nikupfe kiɗechonse.’
- ⁸Nyakumwambiani, haɗa akitsanuka na kumupfa kiɗechonse dza ɓamujwe, ela kwa dzambo ɗya kusindiiya kumuyomba, ananuka na kumupfa kula atsakiyecho.
- ⁹Ɗubva nyakumwambiani, yombani nanywi munapfegwa. Lachani nanywi munaona, gongani nanywi munafungwiiɗwa muɗyango.
- ¹⁰Koro kula ayombeye anapfegwa, alachie anaona, na agongeye muɗyango anafungwiiɗwa.
- ¹¹Ni baba ga kahi yenu, jwa kwamba mwanawe akimuyomba nswi ae akamumpa nyoka?
- ¹²Ambu mwanawe akimuyomba iji, akamumpa ninge?
- ¹³Haya, ikiwa kwamba nywinywi mwiwo wazuka ɗu, mumanya kuwapfa wana wenu vija vyema vyema, ehe faɗi Baba jwenu jwa mbinguni anawapfa Ruhu Mudheru myeedha myengaa, awaɗe weonamuyomba?”
- ¹⁴Yesu ewa kuyavyani muntu mpepfo nzuka imuhendezeyeyo kuwa ɓuɓwi. Hi mpepfo nzuka ipfoyawa, huyuɗe muntu kaɗabva kunena. Ndookomu ɗuɗa yonse ya wantu imaka.
- ¹⁵Ela wantu wangine wamba, “Kakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa Belizebuli, mukuu jwa mashaɗani.”
- ¹⁶Wangine watsaka kumuɗema Yesu, ndookomu wamwamba awayange kihambwiizo cha kuwayanga kwamba hu uwezowe uyawa kwa Muungu.
- ¹⁷Ela Yesu ewa kavimanya hiviɗe wevyowakiɗara. Ɗubva kawamba, “Uhaju uɗewonse ugawikiyeo viɗaro vya kupfingana vivyo kwa vivyo, ntauwezi kusumama. Na nyumba igawikiyeyo viɗaro vya kupfingana vivyo kwa vivyo, nyumba dzayo ntaiwezi kusumama.
- ¹⁸Mwakwambani mimi nayavya mpepfo nzuka kwa uwezo wa Belizebuli. Ela ikiwa kwamba Shaɗani anaweza kumuyavya Shaɗani, ɗubva nkaawa kwamba kakudzipfingani jeje mwenye? Na akihenda dzavyo au uhajuwe unawezadze kusumama?
- ¹⁹Haya, mukimanyamba kwamba nyakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa Belizebuli, ehe awa wanafunɗi wenu wakuyavyani mpepfo nzuka kwa uwezo wa ga? Hivi wevyokuhendani wao wenye vinayanga kwamba hivi mwivyokunenani nywinywi sivyo.
- ²⁰Ela mimi nyakuyavyani mpepfo nzuka kwa nguvu za Muungu, kuyanga kwamba Uhaju wa Muungu umamudzia.”

- ²¹Yesu kongeza kunena kamba, “Muntu mwenye nguvu akihwaa vyeeravye vyonse na akiyamia nyumbaye, haya maliye ntayawezi kudharwa.
- ²²Ela kukidza muntu yungine amuchiiye nguvu, anamushinda na anaviheka hivi vyeeravye adzikwaṭiyevyo, na anayahwaa haya maliye eyonayo.
- ²³Yuḁejwonse asiyekuwa kunigijijani, huyo kakunipfingani. Na yuḁejwonse asiyekuwa kuhendani kazi pfamodza nami, huyo kakuvarani-varani.”
- ²⁴Yesu kagija kunena kamba, “Mpepfo nzuka ipfonamuyawa muntu inazinga mbandani kulacha pfantu pfa kukaa. Ikiona kwamba ntaikupata inakwamba, ‘Hachi nagala kukuḁe niyawiyeko.’
- ²⁵Ela ikigala inaona kwamba hapfaḁe ipfoikikaa ḁura, pfapfejwa na pfaelekanywa urembo.
- ²⁶ḁubva ikiona hivyo, inakwenda inalacha mpepfo nzuka zingine mfungahe ziizo nzuka zaiḁi kuichia iyo. Nazo zonse zinakudza zinadabva kukaa kuzimuni mwa huyuḁe muntu. Ndookomu huyo huyo muntu anawa muzuka kuchia hiviḁe evyokuwa ḁura.”
- ²⁷Yesu epfoakinena amaale, kakelelejwa ni muke eyekuwa humuḁe kiṭaroni kamwamba, “Ayu muke akuvyaiye na akwamusiyeye, ana tsekea iyodze!”
- ²⁸Ela Yesu kamwambukuya kamwamba, “Tsekea kindindi nza hawaḁe weonasikia chuuwo cha Muungu na kuchigija.”
- ²⁹Tuṭa ya wantu ipfokuwa kwongezekani amaale, Yesu kawamba, “Hawa wantu wa hizi hizi nsiku ni wantu wazuka muno. Wakulachani niwayange kihambwiizo cha kuyanga kwamba niyawa kwa Muungu. Ela siwayange kihambwiizo kiḁechonse, lamuḁa hiki kihambwiizo cha nabii Yona.
- ³⁰Koro dza vya Yona evyokuwa kihambwiizo kwa wantu wa Ninawi, ndivyo vyangu mimi Mwana jwa Aḁamu nidzevyowa kihambwiizo kwa wantu wezihizi nsiku.
- ³¹Nsiku ya hukumu idzepfofika haṭa huyu malikia jwa nsi ya ḁanda ya nsini nae kadzawahukumu wantu wa hizi hizi ngera. Koro jeje kanuka na hangu Sheḁa, nsi iyo kuye na kuye, na kadzia kusikiiya ukaro wa haju Sulemani. Na hapfa kuna muntu eye mukuu kumuchia haṭa haju Sulemani, ela nywinywi mwakudzizani kumusikia.
- ³²Hiyo hiyo nsiku idzepfofika, wantu wa Ninawi wadzasumama wayavye ushaahiḁi kwamba wantu wa hizi hizi ngera ni watsovi. Koro wao wayasikiiya maagu ya Yona na wapfyehuzama. Na hapfa kuna muntu eye mukuu kumuchia haṭa Yona, ela nywinywi mudziza kumusikia na mupfyehuze mama.”
- ³³Yesu kongeza kunena kamba, “Ntaku muntu eyenagiza tsaa kisa akaifitsa ambu akaifinikiza na pishi. Ishinu anaipfatsika pfantu dzuu ili hawaḁe weokunjiani humuḁe nyumbani wapate kuona.

³⁴Matso yaa dza tsaa ya mwii. Ikiwa kwamba muntu ana matso mema, basi mwiiwe wonse unawa muyangani. Ela ikiwa kwamba ana matso mazuka, basi mwiiwe wonse unawa kizani.

³⁵Dubva chimizani, mutsekudzaṭara kwamba muna muyanga katsi muna kiza.

³⁶Mwiiwo wonse ukidzaa muyanga ṭipu ḅila sehemu id̄eyonse kuhafa kizani, hu muyanga unakuyangaiya jwone dza vya tsaa ivyonakuyangaiya na muyangawe.”

³⁷Yesu epfokwisa kunena, Mufarisayo mumodza kamuhana akaḁye nae nyumbani. Dubva kenda kakaa kuḁyani.

³⁸Huyu Mufarisayo kamaka akimuona Yesu nkakunawa kiadha asidzaḁabva kuḁya.

³⁹Ndookomu ḅwana kamwamba, “Nywinywi Mafarisayo, mu wahid̄u muno wa kukosa vikombe na masahani yenu nanze, na hali kuzimuni mwenu mudzaa uhamile na mazuka yangine.

⁴⁰Nywinywi maḁyura! Ntamudzi kwamba Muungu ndiye aumbiye kuzimu na nze?

⁴¹Dubva wapfeni makowesa vivyo vikombeni na vyuureni mwenu, na kula kintu kinamudherea.

⁴²Mudzawa na ḁina iyodze nywinywi Mafarisayo! Ntamutsowe kumuyaviza Muungu fungu ḁya kumi ḁya kiḁechonse mwichonapata haṭa kiwe kachuchu mala ga. Ela munabalifa kuhenda hachi na kumutsaka Muungu. Haya yanamumala kuhenda pfasipfo kubalifa hayaḁe yangine yeyo machuchu.

⁴³Mudzawa na ḁina iyodze nywinywi Mafarisayo! Mutsaka viti vya usoni usoni masunagogini. Mutsaka kukedhyegwa na hila usoni kwa wantu.

⁴⁴Mudzawa na ḁina iyodze nywinywi! Mwaa dza mbeera zisizohambujwa na zizonarangwa-rangwa ni wantu pfasipfo kuvimanya.”

⁴⁵Mumodza jwa waalimu wa Sharia kamwambukuya kamwamba, “Mwaalimu, ukinena dza hivyo, kwakuhutsolani naswi.”

⁴⁶Ela Yesu kamwamba, “Haṭa nanywi waalimu wa Sharia, mudzawa na ḁina iyodze! Munawapfagaaza wantu vimbogo viziho viziho vya masharia ya kiḁini, na hali nywinywi wenye ntamuwezi kunuya haṭa mukono muwasaidie.

⁴⁷Mudzawa na ḁina iyodze nywinywi! Munazimbaka na kuzirembosa mbeera za manabii wayagijweo ni wabibi zenu.

⁴⁸Dubva mu mashaahid̄i, koro mukuḅaliana na mahendo ya wabibi zenu. Wao wawayaga hawa manabii anywi muzimbaka hizi mbeera zao.

⁴⁹Dubva Muungu kanena mvidhyoni mwakwe kamba, ‘Nawahumia manabii na ntumi. Wangine wao wanawayaga na wangine wao wanawakuntisa ḁina.’

⁵⁰Ndookomu myazi ya manabii wonse wayagijweo hangu kuumbwa kwa lumwengu, idzaiya dzuu yenu nywinywi wantu wa hizi hizi ngera.

⁵¹Hangu mwazi wa Habili haṭa wa Zakaria, huyu ayagijwee kahi ya haya madhabahu ya kuyavia mvuugiya ne Hekalu, yonse idzaiya dzuu yenu. Hachi nyakumwambiani, hukumu ya hu huu uyaji wonse idzamusukia nywinywi wantu wa hizi hizi ngera.

⁵²Mudzawa na ḍina iyodze nywinywi waalimu wa Sharia! Koro mujuhwaa huju yufunguo jwa umanyi mujufitsa. Ela nywinywi wenye kunjia humu Uhajuni ntamuhadya ya kunjia, na hawaḍe weokutsakani kunjia nao pia mwakuwakaiyani machingama.”

⁵³Yesu ephonuka na hapfaḍe waalimu wa Sharia na Mafarisayo wamuhendea musindiyo wakimuuza dzuu ya mambo menji na menji,

⁵⁴wakilacha dzambo zuka adzedyonena ili wamuḍie.

Luka 12

¹Maelefu ya wantu wewa wakuundukizikani haṭa waḍabva kurangana-rangana. Yesu kaḍabva kunena na wanafunḍiwe kawamba, “Dziṭunzeni muno na hamira ya Mafarisayo, yani umbiimbii wao.

²Kula kifinikizijwecho kidzapfenujwa wekeani, na kula kifitsijwecho kidzamananyikana.

³Ndookomu kula muneneyecho kizani, kidzasikijwa muyangani. Na kula munongoneyecho nyumbani kuzimu kidzalalabvigwa wekeani.”

⁴Yesu kongeza kunena kamba, “Hachi nyakumwambiani waḅamu zangu, namutsewashooga hawaḍe weonaweza kumuyaga mii ḅasi na hali ntawa uwezo dzuu ya ruhu zenu.

⁵Namuyanga huyu jwa kumushooga. Mushoogeni Muungu, koro jeje ana uwezo wa kwamba akisa kumuyaga muntu anaweza kumungiza mohoni. Hachi nyakumwambiani, Muungu ndiye jwa kushoogwa!

⁶Uriye nchiji watsano ntawanaguzwa kwa mapeni mawii? Ela hachi nyakumwambiani, Muungu anawanahia wonse chima cha kwamba, nkaarerwe haṭa mumodza jwao.

⁷Muungu kamanya haṭa kwamba vitswa vyenu vina nywii nyengaa! Ndookomu namutseshooga kiḍechonse, koro kwa Muungu nywinywi muna maana zaiḍi kuchia haṭa kumbi zima ḍya nsongo.”

⁸Yesu kawakontomeeza amaale kawamba, “Kula adzeenena usoni ya wantu kwamba jeje njwangu, nami mimi Mwana jwa Aḍamu nidzanena usoni ya malaika wa Muungu kwamba huyo huyo muntu njwangu.

- ⁹Ela yudejwonse adzeenikana usoni kwa wantu, nae kadzakanigwa usoni kwa malaika wa Muungu.
- ¹⁰Yudejwonse aneneye chuuwo kizuka dzuu yangu mimi Mwana jwa Adamu anaweza kuyatsijwa. Ela muntu akimutsola Ruhu Mudheru nkawezi kuyatsijwa meshi.
- ¹¹Mudzefosumamiswa masunagogini na usoni ya mahaju na watawala wangine, namutsehangaika na mataro kwamba mujwakunena kintu gani, ambu mujwakudziheheadze.
- ¹²Koro hiyo hiyo saa ikifika Ruhu Mudheru anamuyongweeza pfpafpo hiviḁe vya kunena.”
- ¹³Humuḁe kiḁaroni kwiwa muntu mumodza akimwamba Yesu, “Mwaalimu, mwambie huyu ndugu yangu anigawie hi sehemu yangu ye ḁala ya baba ahuyatsiiyeyo.”
- ¹⁴Yesu kamwambukuya kamwamba, “Aniwekeye ḁoibi jwenu ambu mugawa ḁala kahi yenu nyowii ni ga?”
- ¹⁵Makisa kanena na wonse kawamba, “Manyani na mudziḁunze na hamile, koro vija vinji ntavinamumpa muntu maisha ya ḁugha, haḁa akiwa jabvadze.”
- ¹⁶Makisa Yesu kawasumwiiya hiḁi inganyo hiḁi: “Kwiwa muntu jabva eyekuwa na nkonde iyoikivyaa muno.
- ¹⁷Kaḁabva kumamaḁa mojoni mwakwe kamba, ‘Nihendedze, nami si pfantu pfa kuiweka hi bvaro yangu?’
- ¹⁸Makisa kamba, ‘Nahenda hidzaa: navivara vihaa vyangu na nambaka vingine vikuu. Humo naingiza hi bvaro yangu na vija vyangu vingine.’
- ¹⁹Makisa kanena na mojoni kamba, ‘E moja wangu, una vintu vyema vinji vya kuḁya myaka minji. Sasa yavya hara, ḁyaa, nwaa, na kutsekea!’
- ²⁰Ela Muungu kamwamba, ‘Ee ḁyura we! Unafwa hu huu siku wa yeo. ḁubva ni ga adzeevipata hivi vija vyonse udziwekeeyeyo?’
- ²¹Ndookomu ndivyo vidzevyowa kwa hawaḁe wadziwekeeyeo ujabva, ela ntawa ujabva usoni kwa Muungu.”
- ²²Makisa Yesu kawamba wanafunḁiwe, “Ndiyo maana niyokumwambiani kwamba mutsemuuḁama dzuu ya haya maisha yenu. Namutsemuuḁama kwamba keso munadya kintu ga. Na wala namutsemuuḁama dzuu ya hi mii yenu muḁabve kumamaḁa kwamba keso munavwaa kintu ga.
- ²³Koro kukaa moja ndiko muhimu kuchia vintu, na hu mwii ni muhimu kuchia nguo.

²⁴Amaa ṭayayoweni makuraḅu. Ntayaima na wala ntayavune. Ntaya vihaa wala pfantu pfaḍepfonse pfa kuwekea bvaro, ela Muungu anayaisa. Ehe faṭi nywinywi, kwa Muungu ntamukwaa na maana zaiḍi kuchia nyuni?

²⁵Ni ga kahi yenu eyenaweza kudzyongezea haya maishaye kwa kudzihangaisha?

²⁶Mukitsaweza haṭa dzambo ḍoḍo dza hiḍi, ḍubva mirumiru za mambo yangine nza?

²⁷Ṭayayoweni malele yevyonamea. Yayo ntayahende kazi wala kudzyelekanyia mavwazi. Ela hachi nyakumwambiani! Haṭa haju Sulemani na jabvawe wonse eokuwa nao, nkakuwa na mavwazi mema kuchia haṭa lele modza.

²⁸Ikiwa kwamba mani ṭu, yeyonamea yeo makondeni, keso yakanyuuka na yakatsomwa, Muungu anayavwika malele mema dzevihivi, ehe faṭi nywinywi anamuvwika chima ga? E nywinywi muna faro ndoḍo ṭi!

²⁹Ndookomu namutsemuḍama kwamba munadyani ambu munanwani,

³⁰koro mambo dzayahaya ndiyo yeyonawamuḍa wantu wonse humu lumwenguni. Ela Baba kamanya kwamba haya haya munayahitadyi.

³¹Ishinu nywinywi ulacheni Uhaju wa Muungu, na hayo yangine yonse anayamumpa.

³²Nywinywi kiṭaro changu kiḍoḍo, namutseshooga, koro ni tsekea ya Baba jwenu kumumpa nywinywi uhajuwe.

³³Guzani mwivyonavyo vyonse na hizi fwedha muziwapfe masikini. Dzilachieni mifuko ya fwedha isiyojara, na mudziwekeye nkandi mbinguni. Huko nkandi zenu zinawa pfantu pfema, koro ntaku wevi wadzeozifikia wala mafunzi ya kuzinanga.

³⁴Koro hapfaḍe wipfonaweka nkandi yako ndipfo pfa mojowo wipfonatsaka kuwapfo.”

³⁵Yesu kongeza kuwambia wanafunḍiwe kamba, “Waani ṭayari, dzibigeni mikomboo na matsaa yenu yawe kuyangaani.

³⁶Ikaani dza wahumisi weokumuindani ḅwana jwao agale na harusini. Akidza akihana, wanamufungwiiya muḍyango iyo saa.

³⁷Hawaḍe wahumisi wadzawa na tsekea nkuu ḅwana jwao akidza akiwaṭonga wa matso. Hachi nyakumwambiani, kadzadzifunga, anawaweka chihako na kuwahumikia.

³⁸Wanawa na tsekea iyodze ḅwana jwao akiwaṭonga wa matso haṭa akidza siku kahi ambu hafufi nkuku kuwika.

³⁹Natsaka muviimuke hivi: Ṭambere muntu andeemanya kwamba mwivi njwakudza saa nyengani, hakika andeyamia nyumbaye itsekudzavunzwa.

⁴⁰Ndookomu nanywi pia ni hađi muwe țayari, koro Mwana jwa Ađamu anakudza saa musiyoițaria.”

⁴¹Makisa Pețero kamuuzo Yesu kamwamba, “Bwana, ađi inganyo kuhwambia swiswi hekețu ambu kunena kwa kula mumodza?”

⁴²Bwana kamwambukuya kamwamba, “Muhumisi mwema na eye muhikizika ni dza yu? Ni huyuđe jwa kwamba huyu bwanu jwakwe anaweza kumumpa muzigo wa kuițunza hi nyumbaye na kuwapfa chakuđya hawa wantu wa hapfađe balabalani.

⁴³Saa ya huyuđe bwanu adzeyouja na akiona kwamba huyuđe muhumisi kahenda kazi nyema, huyu muhumisi anapata țubvo.

⁴⁴Hachi nyakumwambiani, huyu bwanu jwakwe anamumpa huyo huyo muhumisi mamulaka dzuu ya kula kintu echonacho.

⁴⁵Ela ikiwa kwamba huyu muhumisi ni muntu asiye maana, anadzingiza kuțarani kwamba huyu bwanu jwakwe nkakwakudza haraka. Ndookomu anađabva kudziwabigia b̄asi hawa wahumisi wenziwe wa kike na wa kiyume, na kudzingiza jila za kuđya na kuruma pfamodza na warumi wenziwe.

⁴⁶Đubva nsikuye huyu bwanu jwakwe kadzagala, saa ya huyu muhumisi asiyoit̄aria kwamba kakudzani! Hachi hukumu adzeyomumpa anamuḃaa-b̄aa kafu, na anamuhenda dza hiviđe vya wantu wasiokuwa wahikizika wevyonahendegwa!

⁴⁷Muhumisi amanyiye miro ya bwanu jwakwe ela akitsaawa țayari kuihenda, anabigwa lucha nkali.

⁴⁸Ela muhumisi asiimanya miro ya bwanu jwakwe na akihenda matsowa, nkanabigwa muno dza huyuđe muhumisi amanyiye na kutsahenda kintu. Koro kula apfegejwe vinji kadzalachigwa vinji. Muntu apfegejwe vinji zaiđi, inamumala kuhenda menji zaiđi.”

⁴⁹Yesu kanena kawii kamba, “Nidzia kugiza moho huju lumwengu, nami nițamani muno kwamba uwe umagija!

⁵⁰Nina mațopyo ya đina yeyokuniindani, na yakuningizani mirumiru hața yadzepfoțimizwa.

⁵¹Munațara kwamba nidzia kuyeha naghea lumwenguni? Moro sikudzia kuyeha naghea hața, ela nidzia kuyeha migawikano.

⁵²Koro hangu hi saasambi, wantu watsano wa nyumba modza wadzatsowana, wahahu wanawagarukia wawii na wawii wanawagarukia wahahu.

⁵³Baba kadzamugarukia mwanawe, na mwana kadzamugarukia babajwe. Mama kadzamugarukia mwanamukewe, na mwanamuke kadzamugarukia mamajwe.

Mukwangu muke kadzamuperukia mukaza mwanawe, na mukaza mwana kadzamuperukia mukwanguwe muke.”

⁵⁴Makisa Yesu kawaperukia hawa wantu kawamba, “Mukiona wingu dika na danda ya nsini munatabiri iyo saa mukamba, ‘Kujwakunya mvuya,’ nayo inanya dughu.

⁵⁵Na mpepfo zikiḍabva kubiga kuyawa danda ya dzuu, munakwamba, ‘Dzuwa diwakuwa kali.’ Naḍyo dikawa kali dughu.

⁵⁶E nywinywi wambiimbii! Munaziyowa hizi mbingu na hi nsi kisa mukatabiri mambo yadzeyohendeka. Ela kuḥi ntamuwezi kuhambuya hivi vihambwiizo vya hizi hizi ngera na hali mwakuvionani wazi wazi tswee?

⁵⁷Kuḥi ntamunaimuka chicho cha hachi kwenu nywinywi kuhenda?

⁵⁸Muntu akitsaka kukusiḥi kwa ḥoibi, ḍema kusikiana nae musidzakwenda kotini. Koro ukitsahenda hivyo, anakupfiika na nguvu kwa huyu ḥoibi, na huyu ḥoibi anakungiza mikononi mwa asikari. Huyu asikari nae anakungiza gerenzani.

⁵⁹Hachi nyakumwambiani, ukifungwa nkuyawe mumpaka saa udzeyoipfa hiiḍe ndururu ya mwisu ya hi faini udzeyobigwa.”

Luka 13

¹Makisa wantu wangine wamudzia Yesu na wamumpa maagu ya Wagalilaya wayagijweo ni liwali Pilato wepfowakipfiika waḍondo wa kuyavya mvuugiya kwa Muungu.

²Yesu kawambukuya kamba, “Munataḥara kwamba awa Wagalilaya wayagijweo ni wanabvise kuchia Wagalilaya wangine?

³Sivyo haḥa! Mukitsapfyehuzi mama, nanywi pia munafwa tswee dzao.

⁴Ehe awaḍe wantu kumi na wanane wa Siloamu, wafwiyeo wepfogwijwa ni huḍe munara? Munataḥara kwamba ni wazuka kuchia wantu wangine wonse wa Yerusalemi?

⁵Sivyo haḥa! Ela nyakumwambiani kwamba, mukitsapfyehuzi mama nanywi nyonse munafwa dzao.”

⁶Makisa Yesu kawambia hiḍi inganyo, “Muntu mumodza ewa kaḥora muhi wa mutini nkondeni mwakwe. Ela kula akidza kulachani matunda nkekiona kintu.

⁷Ḍubva kamwamba huyu muima nkondeye, “Ḥayowa, isakuwa myaka mihahu hangu niḍabve kudzalacha matunda ya mutini, na sidzaona haḥa modza. Ukente! Koro wakuinangani hi nkonde ḥure.’

⁸Ela huyu muima nkonde kamwambukuya kamwamba, ‘Ḃwana nahuuyatse nangaa hu huu mwaka ḥu. Nauḥukuria simo hapfa sinani makisa naungiza mbolea.

⁹Ḍubva ukidza ukivyaa matunda ni urembo, ela ukitsavyaa ukente.’ “

- ¹⁰Nsiku modza ya Sabato, Yesu ewa kuyongweezani sunagogini.
- ¹¹Humo sunagogini kwiwa muke eyekuwa na mpepfo nzuka imumpiyeo ndwari ya myaka kumi na minane. Ewa kakutsika kumu na nkakuweza kudzigonzowa.
- ¹²Yesu epfomuona kamuhana kamwamba, “Ee muke, kwa huru na ndwariyo!”
- ¹³Kamuwekea mikono, na pfapfo huyude muke kagonzoka dīi na kaḍabva kumushaḍa Muungu.
- ¹⁴Ela huyu mukuu jwa sunagogi kareja kwa kwamba Yesu kapfonya muntu na nsiku ya Sabato. Ndookomu kanena na hawa wantu kawamba, “Kuna nsiku ntandahu za kwamba munaweza kuhenda kazi. Dubva nzoni kuzimuni ya hizo hizo nsiku muriitwe, ela namutsekudza na nsiku ya Sabato!”
- ¹⁵Ndipfo Bwana akimwambukuya akimwamba, “Ee nywinywi wambiimbii! Ni ga kahi yenu asifunguya sangaye ya ngombe ambu hareḍye akaḍipfiika kunwani madzi na nsiku ya Sabato?”
- ¹⁶Ehe ayu muke ayu, eye yuyee jwa Iburahimu ahendezejwe muhumwa jwa Shaḍani kwa myaka kumi na minane, atsewekwa huru kwa dzambo ḍya kwamba ni nsiku ya Sabato?”
- ¹⁷Hivide vya Yesu ambukwiiyeyo kuwagiza yutswa nyabvawe wonse na wantu wangine watsekezwa ni haya mambo makuu ahendeyeyo.
- ¹⁸Yesu kawauza wantu kawamba, “Uhaju wa Muungu waa dza kintu ga? Ambu niuinganye na kintu ga?”
- ¹⁹Waa dza mbeju ya tsare imeeyeyo nkondeni. Ikuya haḍa ihenda muhi mukuu na mukuu, haḍa nyuni nao wenda wadzielekanyia vitsanza humu mahambini.”
- ²⁰Makisa Yesu kanena kawii kamba, “Uhaju wa Muungu niwiinganye na kintu ga?”
- ²¹Waa dza hamira ya muke ahwaiyeyo akiikandia mukahe. Ingawa hu unga wiwa ni mwinji na mwinji, hi hamira injia-njia, na hu unga wonse ufura haḍa uhenda mukahe mukuu na mukuu.”
- ²²Epfokuwa charoni kwenda Yerusalemi, Yesu kachia na midzini na vidzidzini, akiyongweeza wantu.
- ²³Muntu mumodza kamuuza kamwamba, “Bwana, yani awa wadzeopfona ni wachuchu ḥasi?” Yesu kambukuya kamba,
- ²⁴“Jwaniani kunjia na hu muḍyango mutseke, koro hachi nyakumwambiani, ni wenji wadzeotsaka kuunjia, ela ntawakudzaweza.
- ²⁵Mwenye nyumba kadzanuka na kuufunga hu muḍyango. Ndookomu mukisumama nze na kuhana na hapfa muḍyangoni mukimurai amufungwiiye, jeje kadzamwamba, ‘Haḍa simudzi muyawiyeko!’

- ²⁶Nanywi mudzamwamba, ‘Wewe wikipongweeza midzini mwehu, na haṭa hwiikiḍya na kunwa pfamodza nawe.’
- ²⁷Ela jeje kadzamwamba, ‘Kare simudzi muyawiyeko ti! Ninukiani hapfa nywinywi wantu wazuka nywi!’
- ²⁸Mudzaiya na kurhigha magego mudzefomuona Ibrahima, Isaka na Yakobo, na manabii wonse Uhajuni mwa Muungu, huku anywi mukifaṭulwa nze.
- ²⁹Wantu wadzakudza kuyawa muyao dzuwa na mutso dzuwa, hangu dzuu haṭa nsini, na wadzakaa vihako jilani mwa Uhaju wa Muungu.
- ³⁰Ḍubva wa mwisu wadzawa wa ḍura, na hawaḍe weo wa ḍura hi hii saasambi wadzawa wa mwisu.”
- ³¹Iiḍe saa Mafarisayo wangine wamuḍaabvata Yesu wamwamba, “Nuka hapfa wende kuntu kungine, koro haju Herode anatsaka kukuyaga.”
- ³²Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Endani mukamwambie huyuḍe hamabworama kwamba, nyakuyavyani mpepfo nzuka na kupfonya wantu yeo na keso na nsiku ya hahu nakwisa.
- ³³Haṭa vivyo ni haḍi ninjie charoni yeo, keso na muhondo. Koro si hachi kwamba nabii afwe kungine kuḍekwonse lamuḍa Yerusalemi.
- ³⁴Yerusalemi, e Yerusalemi! Mudzi wiwonayaga manabii na kuwabiga na mawe ntumi wa Muungu! Ni myeedha myengaa nitsakiyeyo kuwatsanganya wantuwo pfamodza, dza hiviḍe vya nkuku evyonawafunamia wanawe nsii ya maḅawaye? Ela wewe kudziza!
- ³⁵Ḍubva mudzi wenu mudzausindikijwa. Hachi nyakumwambiani, ntamukudzania kawii mumpaka ngera idzefofika ya kwamba mudzanena mwambe, ‘Kavodhyegwa jeje eyekudzani kwa sari ḍya Ḇwana!’ ”

Luka 14

- ¹Nsiku modza ya Sabato, Yesu kenda kuḍyani chakuḍya nyumbani mwa mumodza jwa wakuu wa Mafarisayo. Na wantu wamuchimiza waone adzechohenda.
- ²Usoni pfa Yesu kwiwa muntu avimbie-vimbie hu mwii.
- ³Yesu kawauza Mafarisayo na waalimu wa Sharia kawamba, “Sharia yehu ihuseresa kupfonya na nsiku ya Sabato ambu haṭa?”
- ⁴Ela wao ntawakumwambukuya chuuwo. Ndookomu Yesu kamugija, kamupfonya, na kamugonzozo.
- ⁵Makisa kawaperukia kawamba, “Ikiwa kwamba mumodza jwenu ana mwana ambu ngombe igwiyeo kisimani na nsiku ya Sabato, nkawezi kwenda akaiyavye kwa dzambo kakushoogani kuhenda kazi na nsiku ya Sabato?”

- ⁶Ela ntawakuweza haṭa kumuḅaiya kanwa.
- ⁷Yesu epfowaona wageni wakwakutsanani kukaa viti vya usoni usoni, kawambia hiḁi inganyo hiḁi:
- ⁸“Ukihanigwa kwa jila ya harusi, nkudzokae kiti cha usoni. Koro kutseewa kwamba kuhanwa muntu mukuu kukuchia wewe,
- ⁹haṭa huyuḁe amuhaniye nyowii adzeakwambe, ‘Muyatse huyu akae hapfa.’ ḁubva unalacha pfantu pfa nyuma pfa kukaa usipfopfatsaka huku ukiwa na yutswa.
- ¹⁰Ishinu ukihanwa kwa jila ya harusi, enda ukakae nyuma, ili huyu akuhanie adzeakwambe, ‘Ḃamu, dzikuntie hapfaḁe usoni.’ Ndookomu kudzawa na hila usoni ya wageni wangine wonse.
- ¹¹Koro kula adzikuzie kadzasuswa nsi, na kula adzisierunga nsi kadzakuzwa.”
- ¹²Makisa Yesu kamwambia huyuḁe muntu amuhaniye kamwamba, “Ukielekanya chakuḁya cha musikahi ambu cha mioro nkudzohane waḅamuzo, ambu wanduguzo ambu wantu wa sindowo nolawe wantu majabva mwiokukaani hafufi nao. Koro nao wanakuhana, na kukuipfa uwahendeyeo.
- ¹³Wipfonawa na jila, hana makowesa, virema, vihewi na ntumbu matso.
- ¹⁴Nawe unavodhyegwa, haṭa ikiwa kwamba ntawa kintu cha kukuipfa. Koro Muungu kadzakuiipfa nsiku ya kufufujwa hawaḁe wamuhikiziyeo.”
- ¹⁵Mumodza jwa hawaḁe wantu wakaiyeo kuḁyani epfosikia haya, kamwamba Yesu, “Wadzawa na tsekea nkuu muno hawaḁe wadzeokaa kuḁyani jila ya Uhaju wa Muungu.”
- ¹⁶Yesu kamwambukuya kamwamba, “Muntu mumodza kahenda jila nkuu, ahaniyeo wantu wenji.
- ¹⁷Saa ya jila ipfofika, kahuma muhumisijwe kwendawamba wageni, ‘Nzoni jilani, koro kula kintu cha ṭayari.’
- ¹⁸Ela wonse waḁabva kuyavya vipfangizo. Jwa ḁura kamwamba huyuḁe muhumisi, ‘Niguya nkonde, nami ni haḁi nyende nikaiḁoye, ndookomu sipate kudza.’
- ¹⁹Yungine kamwamba, ‘Niguya ngombe kumi za kuimia, nami nyendaziḁema, sikwakupata kudza.’
- ²⁰Na yungine kamwamba, ‘Nihwaa muke si haṭa kae, ndookomu sinaweza kudza.’
- ²¹ḁubva huyuḁe muhumisi kauja kenda kamwambia ḅwana jwakwe hayo yonse. Mwenye nyumba kareja na kamwamba huyu muhumisijwe, ‘Rebva wende njia nkuu na ndoḁo za mudzi, ukawahane makowesa, virema, ntumbu matso na vihewi.’

²²Na kapfachu, huyu muhumisi kadza kamwamba, ‘Bwana, uneneeyo yesakuhendwa, ela amaale kuna namfasi.’

²³Ndookomu huyu bwana kamwambia kawii huyu muhumisi, ‘Enda njia zonse za mudzi na mipfakaye ukawasharutise wantu wadze ili nyumba yangu idzae.

²⁴Koro nyakumwambiani kwamba ntaku haṭa mumodza jwa hawa wageni weohanwa ḍura adzeekitaṭa hichi chakuḍya changu.’ “

²⁵Viṭaro vikuu vya wantu viwa kumuubani Yesu. Nae kawaperukia kawamba,

²⁶“Yuḍejwonse atsakiye kuniuḅa na kuwa mwanafunḍi jwangu, ni haḍi anitsake mimi kuchia babajwe na mamajwe, mukaziwe na wanawe, wanduguzwe na waimbuzwe na haṭa maishaye mwenye.

²⁷Yuḍejwonse asiyeutsukuya muhiwe wa mpatsa na kuniuḅa mimi, huyo nkawezi kuwa mwanafunḍi jwangu.

²⁸Ni ga kahi yenu eyenaweza kumbaka nyumba pfasipfo kukaa chihako nguzi, ayowe kwamba ana vija vya kuṭosa kumbakia?

²⁹Koro akitsahenda dzavyo, anaweza kuimbaka hi nyumba haṭa ikifika kahikahi vija vya kumbakia vimusiye nae atseweza kuisa. Na wantu wanaḍabva kumutsezea

³⁰wakyamba, ‘Muntu huyu kaḍabva kumbaka ela nkakuweza kwisa.’

³¹Ambu ni haju ga, awee kwendani kujwanani viha na haju yungine, asikaa chihako nguzi ayowe kwamba wantuwe elefu kumi wanawaweza wantu elefu miyongo miwii wa huyuḍe haju mwenziwe?

³²Akiona kwamba nkawezi, anamuhumia wantu wamuṭangere huyuḍe haju asidzafika hafufi, wahende mashauri ya kungiza naghea.

³³Ḍubva ntaku mumodza jwenu adzeeweza kuwa mwanafunḍi jwangu pfasipfo kujibaṭa yonse eyonayo.”

³⁴Yesu kongeza kunena kamba, “Munyu ni mwema. Ela munyu ukitsowa hukude kutsama wikonamala kuwa nako, unahendegwadze ili upate kutsama dza munyu kawii?

³⁵Unawa kwamba ntaufae kwa kuhendea kiḍechonse, ndookomu unakwihigwa dhaka. Ḍubva awee na masikio ya kusikiya, nasikiye!”

Luka 15

¹Nsiku modza, wahwaa kuwa wenji na wantu wanabvise wadza kusikiya mayongweezo ya Yesu.

²Mafarisayo na waalimu wa Sharia waḍabva kuḅuguma-ḅuguma wakyamba, “Huyu muntu huyu anakaa na kuwakarabisha wanabvise na kuḍya haṭa nao le!”

- ³Dubva Yesu kawasumwiiya inganyo kawamba,
- ⁴“Ikiwa kwamba mumodza jwenu ana mbuzi gana, na modza imwaaria, anahendadze? Nkanaziyatsa azi miyongo kenda na kenda yuwandani anakwendailacha ai mbuzi yaarieyo mumpaka aione?”
- ⁵Akiiona anaipfaza kiṭuroni na tsekea,
- ⁶na anauja nayo. Akifika nyumbani anahana waḅamuzwe na ḍyiraniwe anawamba, “Tsekeani pfamodza nami koro hi mbuzi yangu iyokwaara niiona.’
- ⁷Vivyo, idzawa tsekea nkuu mbinguni kwa munabvise mumodza apfyehuziye mama kuliko kwa wahachi miyongo kenda na kenda wasioona kwamba iwamala kupfyehuziye mama.”
- ⁸Yesu kongeza kunena kamba, “Ambu nahuhwaiye kwamba kuna muke eye na makuruḅembe kumi ya fwedha. Akyaara kuruḅembe modza, anagiza tsaa, anaipfea nyumbaye na kuḍilacha mumpaka aḍione.
- ⁹Akiḍiona, anawahana waḅamuzwe na maḍyirani wakwe na anawamba, “Tsekeani pfamodza nami, koro niḍiona hiḍi kuruḅembe ḍyangu ḍya fwedha ḍiḍyonyaaria.’
- ¹⁰Dza vivyo, malaika wa Muungu wanatsekea kwa dzambo ḍya munabvise mumodza apfyehuziye mama.”
- ¹¹Yesu kongeza kunena amaale kamba, “Kwiwa muntu mumodza eyekuwa na wana wawii.
- ¹²Huyu mwana muḍoḍo kamwamba ise, ‘Baaba, nimpa sehemu yangu ya hu uḍalo wangu usidzafwa.’ Ndookomu muntu huyo kawagawiya wanawe maliye.
- ¹³Zipfochia nsiku kachuchu, huyuḍe mwana muḍoḍo kaguza uḍalowe, makisa kanuka kenda nsi ya kuye. Hukuḍe, kenda kananga-nanga maliye yonse.
- ¹⁴Epfotumia kula echokuwa nacho, hiḍe nsi yonse injijwa ni nzaa nkuu muno na haṭa nae kaḍabva kufwa nzaa.
- ¹⁵Ndookomu kenda kadziyavya kumuhendea kazi muntu mumodza jwehiḍe nsi. Nae kamupfiika nkondeni, kwendaṭikisa nguyuwe.
- ¹⁶Nzaa ipfomuhamatṭia kaṭamani kuḍya hichi chakuḍya cha nguyuwe. Ela ntaku muntu amumpiye kiḍechonse.
- ¹⁷Akili zipfomupfenuka, kamamaṭa kamba, ‘Amaa ni wahumisi wengaa wa baba weokuḍyani na kusaza? Ami huku nyakudzifwiani nzaa ḅasi?’
- ¹⁸Nakwenda kwa baba nikamwambe: Baaba, nihenda nabvise kwa Muungu na kwako.
- ¹⁹Sinamala haṭa kuhanwa mwanao kawii. Nihwaa dza mumodza jwa wahumisiwo.’

²⁰Dubva kanuka kuuja kwa babajwe. Asidzafika hafufi na nyumbani, babajwe kamuona na jwa kuye. Kamufwiya ũei muno. Kamudaramia kenda kamurhampika na kamunonea.

²¹Huyude mwana kamwamba, 'Baaba, nihenda nabvise kwa Muungu na kwako pia. Sinamala haũa kuhanwa mwanao kawii.'

²²Ela ise kawamba wahumisiwe, 'Rebvani haraka mukadiyehe hiũiũe loũa dzema dya mwiso, muũimuvwike. Muvwikeni na ũele dweni mwakwe na mumuvwike na viyahu maguuni mwakwe.

²³Kisa yehani mwanangombe munono mumutsinze, na huũye hutsaike.

²⁴Koro huyu mwanangu ewa kafwa, ela sasa kafufuka. Ewa kaara, ela sasa kaonekana.' Dubva jila idabva.

²⁵Haya yonse yahendeka huku mwanawe hangafa akiwa ka nkondeni. Galichumea yakwe, epfofika hafufi na nyumbani kasikia misindo ya ngoma na kuvina.

²⁶Dubva kahana mumodza jwa hawa wahumisi kamuuzwa kamwamba, 'Munamba kuna?'

²⁷Nae kamwamba, 'Huyu ndugujō kauja nyumbani, dubva babajo kamutsinzia mwanangombe munono, kwa kwamba kagala akiwa muzima.'

²⁸Huyude mwana hangafa kareja haũa nkakutsaka kunjia nyumbani. Ndookomu babajwe kayawa na kanena nae anjie.

²⁹Kenge jeje kamwambukuya ise kamwamba, 'ũayowa myaka yonse hii nikuhumikia dza muhumwa, na sikukutsowe na kiũechonse. Ela nkukunimpa haũa mwana mbuzi, nipate kutsekea na waũamu zangu.

³⁰Ela huyu mwanao anangie-nangie maliyo na mashudha makisa akiuja nyumbani, kumutsinzia huyu mwanangombe munono!'

³¹Ise kamwamba, 'Mwanangu, wewe kwa pfamodza nami nsiku zonse, na vyonse nivyonavyo, mvyako.

³²Ni hachi kuhenda jila na kutsekea, koro niũtara ya kwamba huyu ndugujō ewa kafwa, ela katsi ka moja. Ewa kaara ela sasa kaonekana.' "

Luka 16

¹Kawii Yesu kawamba wanafundiwe, "Kwiwa muntu jabva mumodza eyekuwa na musumamizi jwa maliye. Huyu muntu kapata mfunyenye kwamba musumamizi jwakwe kakunangani-nangani maliye.

²Dubva kamuhana kamwamba, 'Aya ya wantu weyokunenani dzuuyo ni dughā? Natsaka uyange namuna wivyoukiyasumamia haya mali yangu, koro nkunamala kuwa musumamizi jwangu kawii.'

³Huyu musumamizi kamamaṭa mojoni mwakwe kamba, ‘Sasa nihendedze nae huyu Bwana jwangu njwakuniyavya kazini? Ninkidziyowa, kuima siwezi na kuyomba naona yutswa.

⁴Sasa nimanya vya kuhenda, ili nidzefoyavigwa kazini, niwe na waḅamu wadzeonihana makwao.’

⁵Ndookomu kawahana wantu wonse weokuwa na marando kwa huyu ḅwana jwakwe. Kamuuza jwa ḍura kamwamba, ‘Una rando ḍya chima ga kwa ḅwana jwangu?’

⁶Jwa ḍura kamwambukuya kamwamba, ‘Maḍaḅa gana ya mafuha.’ Huyu musumamizi kamwamba, ‘Hwaa cheṭi chako, rebva ukae chihako na ora kwamba una rando ḍya maḍaḅa miyongo mitsano ya mafuha.’

⁷Makisa kauza yungine, ‘Ehe nawe, una rando ḍya chima ga?’ Nae kamwambukuya kamwamba, ‘Mizigo gana ya nganu.’ Huyuḍe musumamizi kamwamba, ‘Cheṭicho hichi, ora mizigo miyongo minane ya nganu.’

⁸Ndookomu huyuḍe muntu jabva kamushaḍa kwa karowe ahendeyeo. Koro wantu wa lumwengu huju ni makaro kwa kuhenda mambo yao, kuliko wantu wa Muungu waivyo kwa kuhenda mambo ya Muungu.”

⁹Makisa Yesu kongeza kunena kamba, “Nyakumwambiani, dzilachieni waḅamu na fwedha za lumwengu huju, ili zidzefomusiya muhanwe makaoni mwa maishi.

¹⁰Yuḍejwonse eyenahikizika na mambo maḍoḍo maḍoḍo anahikizika haṭa na mambo makuu makuu. Na yuḍejwonse asihikizika na mambo maḍoḍo maḍoḍo, nkanahikizika na mambo makuu makuu.

¹¹Ḍubva ikiwa kwamba ntamunahikizika na ujabva wa lumwengu huju, munahikizikadze na ujabva wa ḍugha wa Muungu eonapfa wantu?

¹²Na mukitsahikizika na ujabva wa muntu yungine, adzeemumpa yeyo yenu ni ga?”

¹³Yesu kagija kuyongweeza kamba, “Ntaku muhumwa eyenaweza kuhumikia maḅwana wawii kwa mweedha mumodza. Koro anamutsaka mumodza, na anamukeva huyu yungine. Ambu anamuhumikia mumodza na mojowe wonse, ela anamunyira huyu yungine. Ndookomu nichokunenani ni kwamba, nkuwezi kumuhumikia Muungu na kuhumikia fwedha.”

¹⁴Mafarisayo wepfosikia haya yonse, wamubalifa, koro wewa wantu watsakiyeo fwedha.

¹⁵Ela Yesu kawamba, “Ndinywi mwiwonadzihendeza kuwa wahachi usoni ya wantu, ela Muungu kamumanya haṭa myojo yenu. Koro cha wantu wechonahwaa dza kintu chikuu, ni ṭukio usoni kwa Muungu.”

¹⁶Yesu kongeza kunena kamba, “Zisidzafika ngera za Yohana Muṭopya, Sharia ya Musa na matsoro ya manabii ndiyo yeyoyakisumwiiwani. Na hangu hizihiziḍe ngera haya Maagu Mema ya Uhaju wa Muungu yakusumwiiwani, na wantu wenji na wenji wakungizani hiḍu kunjia Uhajuni.

¹⁷Ni vivodho kwa mbingu na nsi kusia, kuliko haṭa katsoro kamodza ka hi Sharia kwaara.

¹⁸Kula amuyatsiyee mukaziwe na akihwaa muke yungine, huyo anawa kwamba kanjia rangani. Na yuḍejwonse ahwaiye muke ayatsijwee ni muumewe, nae pia anawa kwamba kanjia rangani.”

¹⁹Yesu kongeza kunena amaale kamba, “Kwiwa muntu jabva mumodza atsakiye kuvwaa nguo ghali ghali. Muntu huyu kaishi kimaḍaha kula nsiku.

²⁰Kwiwa na muntu mumodza kowesa eyeakihanwa Lazaro. Huyu ekijwaa virango mwii muzima. Na jeje ekikaa na kupfiikwa muḍyangoni mwa huyu muntu jabva,

²¹kuyoweeya kupata muharachao wa chakuḍya cha huyuḍe muntu jabva. Haṭa chughe nazo zikidza na kumulamba-lamba hivi virangovye.

²²Mwiso huyuḍe kowesa kafwa. Malaika wamupfiika kukaani pfamodza na Iburahimu. Makisa huyuḍe muntu jabva nae kafwa na kazikwa.

²³Epfoakioneswa tsungu mukali hukuḍe wahira, kanuya matso dzuu na kamuona Iburahimu na kuye na Lazaro akiwa geri yakwe.

²⁴Ḍubva kahana kamba, ‘Ee baba Iburahimu, nifwiya ṭei. Muhume Lazaro, aṭopye nsa ya ḍowedye madzini, anipfoze jwiimi jwangu, koro nyakuoneswani tsungu muno humu mohoni.’

²⁵Ela Iburahimu kamwamba, ‘Mwanangu, kumbuka kwamba wewe kupfegwa memayo yonse maishani mwako, huku Lazaro akipata mazuka menji. Ela sasa jeje kakuingamazwani huku awe ukioneswa tsungu.

²⁶Kwongezeya hayo yonse, kuna pfangapfanga kuu kahi yehu nanywi. Ndookomu watsakiyeo kuvuka kudza kwenu ntawawezi, na yuḍejwonse atsakiye kuvuka kuyawa huko kwenu adze kwehu nkawezi.’

²⁷Huyuḍe muntu kamwamba, ‘Ḍubva nakuyomba, baba Iburahimu, umuhume Lazaro nyumbani mwa baba,

²⁸kwiko na wandugu zangu watsano. Awasumwiiye watsekudza huku kuntu kwa tsungu huku.’

²⁹Iburahimu kamwamba, ‘Wanduguzo wana Sharia za Musa na matsoro ya manabii wangine. Ḍubva nawayagije hayo hayo.’

³⁰Huyuḍe muntu jabva kamwambukuya kamba, ‘Moro baba Iburahimu, hivyo ntavitoḥose. Ela wakihumijwa muntu kuyawa wafuni, wanapfyehuzama.’

³¹Kenge Iburahimu kamwamba, ‘Wakitsahikiza vyyuwo vya Musa na manabii wangine, ntawawezi kupfyehuzā mama haṭa ikiwa kwamba kufufuka muntu kuyawa kwa wafu.’ ”

Luka 17

¹Yesu kawamba wanafunḍiwe, “Saa zonse kuna maḍemo ya kungiza wantu nabviseni, ela kadzawa na ḍina iyodze muntu adzeeyeha haya haya maḍemo!

²Vindeewa urembo ṭambere huyo huyo muntu andefungwa iwe ḍya kupaazia oṭini na angukijwe ḅaharini kuliko, kuyatswa ahendeze mumodza jwa hawa wachuchu hawa agwe nabviseni.

³Ḍubva dzitunzeni! Ndugujo akikutsowea mweere, na akigwa matsowa, muyatsie.

⁴Haṭa akikutsowea myeedha mifungahe kwa nsiku modza, na kula mweedha akikuuja akikwamba, ‘Nitsowa.’ Ni haḍi umuyatsie.”

⁵Makisa hawa ntumi wamwamba Yesu, “Ḃwana, hwongeze faro yehu.”

⁶Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Ṭambere mundeewa na faro haṭa iyo ndoḍo dza mbeju ya tsare, mundeweza kuwambia hu mukuju huu, ‘Kuka na mizini na ukameye ḅaharini!’ Nao undemusikia.”

⁷Yesu kongeza kunena na wanafunḍiwe kamba, “Ikiwa kwamba mumodza jwenu ana muhumisi awee kuimani ambu kuṭikisani mbuzi, akiuja na nkondeni ambu maṭungoni, anamwamba arebve aḍye nguzi chakuḍyache?

⁸Haṭa! Ishinu, anamwamba, ‘Nielekanyia chakuḍya, na udzifunge kunihumikia ninkiwa kuḍyani na kunwa. Kisa nawe uḍye chakuḍyacho.’

⁹Ayu ḅwana anamuyaviza asanṭa ayu muhumisi kwa kuhenda aya amwambiyeyo ahende?

¹⁰Dza vivyo nanywi mukihenda mwambiijweyo, ambani, ‘Hangu ḍura hu wahumwa, na huhenda haya yahumaliyeyo kuhenda ṭu.’ “

¹¹Yesu epfokuwa charoni kwenda Yerusalemi, kavuka na mumpakani mwa Galilaya na Samaria.

¹²Epfokuwa hafufi kunjia mudzi mumodza, Yesu kaṭongana na wantu kumi weokuwa na kwanga. Wasumama na jwa kuye

¹³na wamukulisa wamwamba, “Yesu, Ḃwana, hufwiye ṭei!”

¹⁴Yesu kawayowa makisa kawamba, “Endani mukadziyanganye kwa wakohani.” Wepfowakyenda kwa wakohani, wadziona kwamba wadhereka na ntawa kwanga kawii.

- 15**Mumodza jwao epfodzihambuya kwamba kapfonywa, kauja kwa Yesu, huku akimushadā Muungu na idzwi kuu.
- 16**Kamugwiya Yesu maguuni kamuyavia dūḁa. Huyu huyu muntu ewa Musamaria.
- 17**Makisa Yesu kamba, “Kwiwa wantu kumi wapfonyejweo, awa kenda wendaa?”
- 18**Kuḁi ni huyu mugeni jeje hekeḁu aujie kumuyaviza Muungu dūḁa?”
- 19**Ndookomu Yesu kamwamba, “Nuka wende, faroyo ikupfonya.”
- 20**Mafarisayo wangine wamuuzā Yesu kwamba Uhaju wa Muungu unakudza ari. Nae kawambukuya kawamba, “Uhaju wa Muungu ntonakudza na njia ya kuonekana na matso haḁa.
- 21**Na wala ntaku jwa kwamba, “Ṭayowa, hu Uhaju wa Muungu huuno hapfa!’ Ambu ambe, ‘Huuḁe hapfaḁe!’ Koro Uhaju wa Muungu wa kahi yenu.”
- 22**Makisa Yesu kawambia wanafunḁiwe, “Ngera zidzakudza, mudzefoḁamani kuniona mimi Mwana jwa Aḁamu, ela ntamukudzaniona.
- 23**Kudzawa hawaḁe wadzeomwamba, ‘Ṭayowa, huyuḁe hapfaḁe!’ Ambu wamwambe, ‘Ṭayowa huyuno hapfa!’ Ela namutsehkiza muyawe kunilachani.
- 24**Koro dza hiviḁe vya yupfepfe jwivyonamwala jukayangaza lumwengu yuzima, ndivyo vidzevyowa, mimi Mwana jwa Aḁamu nidzefokudza.
- 25**Ela dūḁa haḁi nguzi nioneswe tsungu muno na kudzizwa ni wantu wa hizi hizi nsiku.
- 26**Ngera ya kudza kwa Mwana jwa Aḁamu, wantu wadzahendeka dza hiviḁe wevyohendeka ngera ye zuruwa ya Nuhu.
- 27**Wantu wewa wakaiya raha ya lumwengu: Kuḁya na kunwa, kuhwaa wake na kuyozā wanawake wao, mumpaka hiḁe nsiku ya Nuhu anjiyeyo humuḁe Safinani, na zuruwa ikidza ikiwayaga wonse.
- 28**Vivyo, vidzahendeka dzeziḁe ngera za Loti. Kula muntu ewa kagija kuḁya na kunwa, kuguya na kuguza, kuhodza na kumbaka.
- 29**Ela nsiku ya Loti ayawiyeo Soḁoma, Muungu kasusya moho, uhikiyeo dza mvuya ya mawe kuyawa mbinguni na uwayaga tswee.
- 30**Hivyo ndivyo vya wantu wadzevyohenda haḁa nsiku yangu mimi Mwana jwa Aḁamu nidzefokudza.
- 31**Hiyo hiyo nsiku, huyuḁe adzeewa paani dzuu, natsesuka anjie nyumbani akahwae vijavye. Dza vivyo, muntu awee nkondeni natseuja nyumbani.
- 32**Kumbukani yamuhendekeeyo mukaza Loti!

³³Yuḍejwonse alachie kuyapfonya maishaye, anadzitsovyā maisha ya kuunga na yuungo. Ela huyuḍe eye ṭayari kudzitsovyā maishaye ya lumwenguni, anadziwekea maisha ya kuunga na yuungo.

³⁴Nyakumwambiani, siku huo, kunawa wantu wawii weokuyaani ṭaṭa modza, mumodza anahwajwa na yungine anahafa.

³⁵Wake wawii wadzawa kupaazani pfamodza. Mumodza kadzahwajwa na huyu yungine kadzayatswa.

[³⁶Wayume wawii wadzawa kuimani nkondeni, mumodza anahwajwa, na yungine anayatswa.]”

³⁷Makisa wanafunḍiwe wamuuza wamwamba, “Yanahendeka ku, Ḑwana?” Yesu kawambukuya kawamba, “Kula kwipfo na kivimba, makutsu yanaundukizika hapfo hapfo.”

Luka 18

¹Makisa Yesu kawambia wanafunḍiwe inganyo ḍya kuwayongweeza kuyomba meshi pfasipfo kudhimwa.

²Kawamba, “Kwiwa ṭoibi jwa mudzi mumodza asimushooga Muungu, nolawe kumuḍyali muntu.

³Na mumo mudzini kwiwa muke muchiwa eyesindiiya kumwendea huyu ṭoibi akilacha hachiye, akimwamba, ‘Nipfonya na huyu muntu niiye na ḍubi nae.’

⁴Huyuḍe ṭoibi kadziza kwa muḍa muyeya, ela mwisowe kamamaṭa mojoni mwakwe, kamba, ‘Haṭa ninkitsamuḍyali Muungu ambu muntu yuḍejwonse,

⁵haḍi nimuhendeye hachi huyu muke huyu kwa kwamba kakunisumbuwani muno. Na ninkitsahenda hivyo, ananitsovyā nsoho.’ “

⁶Makisa Yesu kongeza kuwambia wanafunḍiwe, kamba, “Avi vya ayu ṭoibi muzuka aneneyevyo muviimuka urembo?

⁷Jeje ṭu akihenda dzavyo, ehe faṭi Muungu, nkanawahendea hachi haṭa awa wantuwe weonamuyomba siku na musikahi? Anawa mumpompowe kwambukuya viiyo vyao?

⁸Hachi nyakumwambiani, anawalachia hachi pfasipfo kuḍaḍamaa. Ela mimi Mwana jwa Aḍamu nidzefokudza lumwenguni, nidzaṭonga wantu weo na faro?”

⁹Makisa Yesu kawambia na inganyo wantu wadziserefaṭiyeo kwamba ni wahachi, na wabalifiyeo wangine.

¹⁰Kamba, “Kwiwa wantu wawii wendeyeo Hekaluni kuyomba. Mumodza ewa Mufarisayo, na yungine ewa muhwaa kuwa.

- ¹¹Huyu Mufarisayo kasumama kadziyombea na mojoni kamba, 'E Muungu, nina asanta kwamba mimi sikwaa dza wantu wangine wevi, weonakaiya wantu chihako na wavunza ukwe. Nina asanta kwamba sikwaa haata dza huyu muhwaa kuwa huyu.
- ¹²Mimi nakaa na kufunga myeedha miwii kwa dyuma, na kuyavya fungu dya kumi kwa kula nichonapata.'
- ¹³Ela huyu muhwaa kuwa kasumama na jwa kuye na nkakuweza haata kunuya matsoye dzuu yuwinguni. Kadzibiga-biga bagwini kwa kudziuti na kayomba kamba, 'E Muungu nifwiya tei, mimi ni munabvise!' "
- ¹⁴Makisa Yesu kamba, "Nyakumwambiani, huyu endeyee nyumbani akiwa kayatsijwa nabviseze, ni huyude muhwaa kuwa na wala si huyude Mufarisayo. Koro kula adzikuziye anasuswa na kula adzisusiye anakuzwa."
- ¹⁵Nsiku modza, Yesu kayehejwa wana vichuchu ili awapfaze mikono awavodhye. Ela hawa wanafundiwe wepfowaona, wawavingira hawade wawayeheyee.
- ¹⁶Ela Yesu kawahana hawa wana na kawambia wanafundiwe, "Wayatseni hao wana wadze kwangu. Namutsewavingira, koro Uhaju wa Muungu mbwa wantu weo dzaao.
- ¹⁷Hachi nyakumwambiani, yudejwone asiyeupfokea Uhaju wa Muungu dza mwana kachuchu, huyo nkawezi kuunjia meshi."
- ¹⁸Nsiku modza, muyongozi mumodza jwa Kiyahuji kamuuzwa Yesu kamwamba, "Mwaalimu mwema, inanimala nihende kintu ga, ili niweze kuwa na maisha ya kuunga na yuungo?"
- ¹⁹Yesu kamuuzwa kamwamba, "Kuti kwakunihanani mwema? Ntaku eye mwema lamuda Muungu jeje heketu!
- ²⁰Ezi amuri za Muungu nkukuzimanya? Zyamba, 'Nkudzonzije rangani, nkudzoyage, nkudzokwiwe, nkudzomuneneye mwenziwo nsuwe, muhile babajo na mamajo.' "
- ²¹Huyude muntu kambukuya kamba, "Hayo yonse niyagija hangu ninkiwa mwana."
- ²²Yesu epfosikia haya, kamwamba, "Kusaa na dzambo modza zaidi dya kuhenda. Guza vyonse wivyonavyo na hizi fwedha uwapfe makowesa. Ukihenda hivyo kudzawa na nkandi mbinguni. Makisa nzoo uniuhe."
- ²³Huyude muntu epfosikia hivi, kanjijwa ni ngiru na kagonzowa, koro ewa ni jabva muno.
- ²⁴Yesu kamuyowa huyude muntu kisa kamba, "Ni vyumu muno kwa muntu jabva kuunjia Uhaju wa Muungu!

- 25 Koro ni vivodho muno kwa ngamia kuchia na kwa anga dya lilima, kuliko kwa muntu jabva kuunjia Uhaju wa Muungu.”
- 26 Hawade wantu weowakimusikiiya wamuuzwa wamwamba, “Dubva ikiwa kwamba ni dzevihivi mani ni ga jwa kupfona?”
- 27 Yesu kawambukuya kawamba, “Disidyowezekana kwa mwanaadamu, kwa Muungu dinawezekana.”
- 28 Makisa Petero kamwamba Yesu, “Tayowa Bwana, swiswi huyatsa makwehu, hukuuba wewe.”
- 29 Nae kamwamba, “Hachi nyakumwambiani, kula ayatsie nyumbaye, mukaziwe, wanduguzwe, wavyaziwe ambu wanawe kwa dzambo dya Uhaju wa Muungu,
- 30 Muungu anamuujiza menji zaidi hizi hizi ngera na kumumpa maisha ya kuunga na yuungo ngera zizokudzani.”
- 31 Makisa Yesu kawakuntia geri hawa wanafundiwe kumi na wawii na kawamba, “Tasikiani, humaawa kwendani Yerusalemi, kudzekotimizwa kula kintu chorejwecho ni manabii dzuu yangu mimi Mwana jwa Adamu.
- 32 Nidzayavigwa kwa wantu wa vyeeti, nao wadzanibaladhaya, wadzanihendea mambo ya kinyaya na kunikamia mahe.
- 33 Wadzanibiga malucha makisa wadzaniyaga. Ela nsiku ya hahu, nidzafufuka kuyawa kwa wafu.”
- 34 Ela wanafundiwe ntawakuimuka chuuwo hata kimodza cha Yesu na wala maana ya hivi vyyuwovye koro viiwa mfitsoni.
- 35 Wepfofika hafufi na Yeriko, waona ntumbu matso akaiye chihako geri ya njia akiyomba-yomba.
- 36 Epfosikia hoisa ya kitaro chichochikichia na hapfada, kauza kamba, “Munamba kunani?”
- 37 Wamwambukuya wamwamba, “Ni Yesu jwa Nazareti kakuchiani.”
- 38 Ndookomu kamukelelea kamwamba, “E Yesu mwana jwa Daudi nifwiya tei!”
- 39 Hawade wantu wayongoweyeo wamupfohosa wamwamba anyamae. Ela huyude ntumbu matso kongeza kuhaa madzwi akyamba, “Mwana jwa Daudi ado nifwiya tei!”
- 40 Yesu kasumama na kaamuru kwamba huyu ntumbu matso apfiikwe. Epfokwenda hafufi, Yesu kamuuza kamwamba,
- 41 “Unatsaka nikuhendeye kintu ga?” Nae kamwambukuya kamwamba, “Bwana natsaka kuona.”
- 42 Na Yesu kamwamba, “Dubva ona! Faroyo ikupfonya.”

⁴³Nae pfapfo kaḁabva kuona. Ndookomu kamuuḁa Yesu, huku akimushaḁa Muungu. Na wantu wonse wayaoneyeo haya haya mafara wamushaḁa Muungu.

Luka 19

¹Yesu epfoakyenda Yerusalemi, kanjia na Yeriko.

²Humuḁe mudzini kwiwa mukuu jwa wahwaa kuwa eyekuwa jabva, sariḁye ndiye Zakayo.

³Ekitsaka kumuona Yesu, ela nkakuweza kwa dzambo ḁye tuḁa ya wantu na huku ewa mufufi.

⁴Ndookomu kaḁarama usoni ye tuḁa, makisa kapfaa mukujuni dzuu ili amuone Yesu, koro Yesu ewa njwa kuchia nehḁe njia.

⁵Yesu epfofika hapfa mukujuni, kayowa dzuu makisa kamwamba, “Zakayo, suka haraka koro yeo ni mugeniwo.”

⁶Zakayo kasuka nsi haraka, na kamupfokea Yesu na tsekea nkuu.

⁷Wantu wonse waoneyeo hivi waḁabva kuḁuguma-ḁuguma wakyamba, “Yesu kendawa mugeni nyumbani mwa munabvise!”

⁸Ela Zakayo kasumama kamwamba Ḃwana, “Ḃwana, nahwaa nusu ya vija nivyo navyo, naviwapfa makowesa. Na ikiwa kwamba niwa nihwaa kuwa kwa muntu kuchia chima na makulekule, namuujiza myeedha mine zaiḁi.”

⁹Yesu kamba, “Yeo wantu wa nyumba hii wapata mupfonyo. Koro haḁa huyu nae njwa yuvyee jwa Iburahimu.

¹⁰Koro mimi Mwana jwa Aḁamu nidziya kuwalacha na kuwapfonya hawaḁe waariyeo.”

¹¹Wantu wakwakupfindiiyani haya ya Yesu eyoakinena, waḁara ya kwamba Uhaju wa Muungu umaawa hafufi kuḁupuka. Koro ewa kamafika hafufi muno na Yerusalemi. Na Yesu kongeza kunena na inganyo

¹²kamba, “Kwiwa muntu mumodza jwa nyumba ya kihaju anjiiye charo cha kwenda nsi ya kuye akawekwe haju, makisa auje.

¹³Asidzanuka, kawahana wahumisiwe kumi, kawapfa fwedha sawa na kawamba, ‘Zihendeyeni guzi hizi fwedha hizi haḁa nidzefouja.’

¹⁴Ela wantu wa hiḁe nsiye wemukeva. Ndookomu wahuma wantu nyumaye na ḁaamisa ya kunena kwamba, ‘Ntahumuḁaki huyu muntu awe haju jwehu.’

¹⁵Epfowekwa haju kauja kwao. Makisa kawaḁama wahumisiwe awapfiyeo fwedha, wadze wamwambiye faida wapatiyeo.

¹⁶Jwa ḁura kadza kamwamba, ‘Ḃwana, nizihendea guzi na nipata myeedha kumi ya hizi fwedha unimpiyezo.’

- 17**Huyu bwana jwakwe kamwamba, ‘Kuhenda urembo muno! Wewe u muhumisi mwema na wiyenahikizika. Ndookomu nakuweka mukuu jwa midzi kumi.’
- 18**Muhumisi jwa pfii nae kanjia kamba, ‘Bwana, nipata myeedha mitsano zaidi ya hizi fwedha unimpiyezo.’
- 19**Na huyu bwana jwakwe kamwambukuya kamwamba, ‘Nakuweka mukuu jwa midzi mitsano!’
- 20**Makisa muhumisi yungine kadza kamwamba, ‘Bwana, zizide fwedha unimpiyezo hizino. Niiwa nizibiga fundo nguoni nizifitsa.
- 21**Nikikushooga wewe, koro nikumanya kwamba wewe u muntu mumu. Unatsaka ukihwaa kisichokuwa chako na ukivuna usipfoima.’
- 22**Huyude bwana kamwamba, ‘Katsi wewe u muhumisi muzuka dzevihivi? Nakuhukumu na vyyuwo vya kanwako mwenye. Katsi kumanya kwamba mimi ni muntu mumu nitsakiye kuhwaa kisichokuwa changu na kuvuna nisipfoima!
- 23**Kuti dubva hizi fwedha nkukuziweka bengi ili kwamba nangaa zindenivyaiya?’
- 24**Makisa kanena na hawade wantu wasumamiyeo kawamba, ‘Zimupfokeni hizi fwedha ezonazo na muzimumpe huyude muhumisi ongezeye fwedhaze myeedha kumi.’
- 25**Ela wao wamwambukuya wamwamba, ‘Bwana, ae nkakwaa na fwedha nyinji hangu dura!’
- 26**Nae kawamba, ‘Hachi nyakumwambiani, huyude eye na kintu na akikitumia, huyo anakwongezejwa. Ela huyude asikintu na akitsaawa muhikizika, basi hata hakade kachuchu ekonako anakapfokwa.
- 27**Ela nyabva wangu, wasiotsaka niwe haju jawo, wayeheni hapfa, muwayage usoni yangu!’ “
- 28**Epfokwisa kunena haya, Yesu kawayongowa hawa wanafundiwe kwenda Yerusalemi.
- 29**Epfofika Betifage na Betania, pfantu pfa Murima wa mihi ya Mizeituni, Yesu kahuma wanafundiwe wawii nguzi.
- 30**Kawamba, “Endani hude mudzi wiwo usoni yenu. Mukwakuunjiani tu, munaona mwana hare asiyedzapfajwa ni muntu, kafungwa. Mufunguyeni, mumuniyeheye.
- 31**Muntu akimuuza akimwamba, ‘Kuti mwakumufunguyani huyu mwana hare?’ Mwambeni, ‘Bwana ana shuuli nae.’ “
- 32**Hawa wanafundi wanuka na wendawaona dza vivide vya Yesu awambiiyevyo.
- 33**Na wepfowakimufunguya huyu mwana hare, wenye wawauza wawamba, “Ayu mwana hare mwakumufunguiyani?”

- ³⁴Hawa wanafundi wawambukuya wawamba, “Bwana ana shuuli nae.”
- ³⁵Makisa wamuhwaa huyu mwana hare na wamumupfiikia Yesu. Wakisa kumuhandika na nkanzu zao wamugijijia Yesu apfae.
- ³⁶Epfoakichia, wantu wangine walandika nkanzu zao njiani.
- ³⁷Na epfofika hafufi na teremuko dya Murima wa Mizeituni, kitaro chonse cha wanafundiwe wadabva kumushada Muungu na madzwi makuu kwa haya mafara ya kumakisa yonse weyoona. Wamushada wakyamba,
- ³⁸“Kavodhyegwa jeje haju, eyekudzani kwa sari dya Bwana! Kuna naghea mbinguni na marembo yaa kwa Muungu!”
- ³⁹Ela Mafarisayo wangine weokuwa humude kitaroni wamwamba Yesu, “Mwaalimu, wambe hawa wanafundiwo wanyamae!”
- ⁴⁰Ishinu Yesu kawambukuya kawamba, “Nyakumwambiani, hawa wakinyamaa, haya mawe yenye yanabiga madzwi.”
- ⁴¹Yesu epfofika hafufi na Yerusalemi, akiuona hu mudzi na kahaku, kawiiya
- ⁴²kamba, “Ado ni mala ya kwamba undemanya yakumaliyeyo kuhenda ili uwe na naghea! Ela kwaa kizani nkukwakuonani.
- ⁴³Koro nsiku zakudzani, nyabvao wadzepfokunjiiya na kukuzinga na kula danda haata utsowe njia ya kudaramia.
- ⁴⁴Wadzakunanga wewe na kuwayaga wantuwo. Ntakukudzahafa iwe haata modza dzuu ya iwe dingine. Koro nkukuhambuya ngera za Muungu adziyezo kukupfonya.”
- ⁴⁵Epfofika Yerusalemi, Yesu kenda kanjia Hekaluni na kadabva kuwadaramisa waguzi.
- ⁴⁶Kawamba, “Vyoregwa kwamba, ‘Nyumba yangu inawa nyumba ya mayombo.’ Ela nywinywi muihendeza mpango ya wadhara!”
- ⁴⁷Yesu kayongweeza Hekaluni kula nsiku. Wakohani wakuu, waalimu wa Sharia, na wayongozi wa wantu, walacha kumuyaga.
- ⁴⁸Ela ntawakuweza, koro wantu wonse wegija kusikiiya vyuuwovye, na ntaku atsakiye kutana nae.

Luka 20

- ¹Nsiku modza, Yesu epfoakiyongweeza wantu na kusumwiiya Maagu Mema humude Hekaluni, kendejwa ni wakohani wakuu na waalimu wa Sharia pfamodza na wazee.
- ²Wamuuza wamwamba, “Tahwambiye, aya mambo wiyokuhendani, kwakuyahendani na mamulaka ya ga? Ambu akupfiye wewe uwezo dzao ni ga?”

- ³Yesu kawambukuya kawamba, “Nami natsaka kumuza swali. Nyambiani
- ⁴kwamba amumpiye Yohana mamulaka ya kuṭopya wantu ni ga? Ni Muungu ambu ni wanaadamu?”
- ⁵Hawaḍe wantu waḍabva kugumachana wao na wao wakyamba, “Haya hwambedze? Hukyamba mamulaka ya Yohana ya kuṭopya wantu yayawa kwa Muungu, anahwamba, ‘Mani ḍubva kuṭi ntamukumuhikiza?’
- ⁶Na kawii hukyamba mamulaka ya Yohana ya kuṭopya wantu yayawa kwa wanaadamu, tuṭa yonse hii inahubiga na mawe, koro wahikiza kwamba Yohana ni nabii.”
- ⁷Ndookomu mwisio wamwambukuya Yesu wamwamba, “Ntahudzi!”
- ⁸Nae kawamba, “Wala nami simwambiye kwamba, haya haya mambo nyakuyahendani na mamulaka ya ga!”
- ⁹Makisa Yesu kawambia wantu hiḍi inganyo hiḍi, “Kwiwa muntu mumodza eyekuwa na nkonde ya mizabibu. Kaikoḍisha kwa waima, kisa jeje kanjia charoni kenda nsi ya kuye na kakaa kwa muḍa muyeya.
- ¹⁰Ngera ya mavuno ipfofika, kahuma muhumisijwe kwa hawaḍe wantu ili akamuhwaiye hi sehemu yakwe ya mavuno. Ela wao wakidzawakinuka, wamubiga huyu muhumisi na wamugalicha mikono mihupfu.
- ¹¹Ḍubva mwenye hi nkonde kahuma muhumisi yungine. Ela nae wamubiga na wamuhendea mambo ya kinyaya, makisa wamugalicha kihupfu.
- ¹²Ndookomu mwenye hi nkonde kahuma na muhumisi jwa hahu. Hawa waima wakoḍishijweo wamumaḍaisa makisa wamuḍaramisa.
- ¹³Ḍubva huyu mwenye nkonde kamamaṭa kamba, ‘Sasa nihendedze? Namuhuma huyu mwanangu nitsakiyee. Pfangine jeje wanamuhila.’
- ¹⁴Ela hawaḍe wantu wepfomuona huyu mwana jwo mwenye nkonde wambana, ‘Huyu ndiye jwa kudzaḍala hi nkonde. Nahumuyageni, ne nkonde inawa yehu.’
- ¹⁵Ndookomu wamugija, wayawa nae nze ye nkonde na wamuyaga.” Makisa Yesu kawauza hawaḍe weowakimusikiiya kawamba, “Munaṭara kwamba ayu mwenye e nkonde, kadzawahendadze awa awakoḍishiyeo hi nkonde?”
- ¹⁶Kadzawayaga makisa hi nkonde anaikoḍisha wantu wangine.” Wantu wepfosikia haya wamba, “Po, heri vitseewa dza hivyo!”
- ¹⁷Yesu kawayowa kisa kawauza kawamba, “Mani ḍubva maana ya aya matsoro ni? Haya matsoro yamba, ‘Hiḍi iwe ḍidzizijweḍyo ni wambaka, ndiḍyo ḍigaliyeḍyo iwe muhimu ḍya kumbakia.’
- ¹⁸Kula eyenaḍigwiya hiḍi hiḍi iwe, anaharachaa. Na ḍikimugwiya muntu, ḍinamutsaratsara.”

- ¹⁹Hawa waalimu wa Sharia na wakohani wakuu waimuka kwamba Yesu ekiwanena wao. Ndookomu wekitsaka kumugija pfapfape, ela ntawakuweza koro wekiwashooga hawa wantu.
- ²⁰Hawa wakuu wa Kiyahudi wamuhumiya Yesu wadozi wakadzihendeze dza wantu wahachi, ili walache chuuwo cha kumusocha nacho na wapate kumusiṭaki kwa huyu liwali.
- ²¹Dubva hawaḁe wahumijweo wenda wamwamba Yesu, “Mwaalimu, humanya ya kwamba haya wiyonanena na kuyongweeza nza hachi. Humanya kwamba wewe nkumuḁwe ni cheo cha muntu, ela unakaa na kuyongweeza hi ya hachi dzuu ya miro ya Muungu.
- ²²Dubva ṭahwambiye, dze ni hachi kwamba wantu waipfe kuwa kwa Kaisari ambu haṭa?”
- ²³Ela Yesu ewa kesakuhambuya kwamba ni kichale. Dubva kawamba,
- ²⁴“Niyangani kurubembe modza.” Makisa kawamba, “Aḁi kurubembe aḁi, ḁina sura ya gani na sari ḁya ga?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Kaisari.”
- ²⁵Ndookomu Yesu kawamba, “Ḃasi vya Kaisari vimumpeni Kaisari, na vya Muungu vimumpeni Muungu.”
- ²⁶Ndookomu ntawakuweza kumulevya Yesu na chuuwo usoni ya wantu. Na hiviḁe awambukwiiyevyo viwamakisa haṭa ntawakuweza kumuḁaiya kanwa kawii.
- ²⁷Makisa Yesu kendejwa ni Masaḁukayo wangine ili wakamuuze swali. Masaḁukayo wewa ni kiṭaro cha wantu wasiohikiza kwamba wafu wadzafufujwa. Dubva wepfokwenda wamuuzwa wamwamba,
- ²⁸“Mwaalimu, nabii Musa kahworea Shariani kwamba, muntu akifwa pfasipfo kuvyaa wana, huyu ndugujwe ni haḁi amuḁale muyamuwe ili aweze kumuvyaiya wana huyu ndugujwe afwiye.
- ²⁹Dubva ṭasikia. Kwiwa na ndugu wafungahe. Huyu hangafa kahwaa muke ela kafwa ḁila kuvyaa mwana.
- ³⁰Makisa jwa pfii kamuḁala muyamuwe, ela nae kafwa ḁila kuvyaa mwana.
- ³¹Huyu jwa hahu nae kamuḁala muyamuwe, ela nae kafwa dza viyo ḁila kupata mwana. Dubva wagija kamuḁala na kufwa dzevihivi mumpaka wonse wafungahe wafwa ḁila kupata wana.
- ³²Na mwisu huyu muke nae kafwa.
- ³³Dubva swali ni kwamba, nsiku ya wantu kudzafufujwa, ayu muke kadzaṭaligwa kwamba ni mukaza ga, nae ewa kahwajwa ni wayume wafungahe?”

³⁴Na Yesu kawambukuya kawamba, “Kuhwaa na kuhwajwa nkwa lumwengu huju.

³⁵Ela hawađe wadzeomala kufufujwa na kuishi lumwengu jwijokudzani ntawakudzahwaa wala kuhwajwa.

³⁶Ntawakudzafwa kawii koro wadzawa dza malaika. Wanawa ni wana wa Muungu kwa kwamba wafufujwa kuyawa kwa wafu.

³⁷Hađa Musa kayanga tswee humu matsoroni kwamba wafu wanafufujwa. Koro hapfađe pfaneneyepfo dzuu ya hichi kitsorya chichochikipfya, Muungu kamwamba Musa, ‘Mimi ndimi Muungu jwa wabibizo, ađe Iburahimu, Isaka na Yakobo.’

³⁸Ndookomu munaona kwamba Muungu si Muungu jwa wafu hađa. Jeje ni Muungu jwa wantu weo moja. Koro hawa wa benaadamu weonawahana wafu, kwa Muungu ni wantu weomojo.”

³⁹Wangine wa waalimu wa Sharia wamwamba, “Mwaalimu, kwambukuya urembo!”

⁴⁰Ndookomu ntawakuweza kumuuzwa kiđechonse kawii.

⁴¹Makisa Yesu kawauza kawamba, “Kuři wantu wanakwamba huyu Masiya anawa mwana jwa haju Daudi?”

⁴²Koro Daudi jeje mwenye kanena chuoni mwa Zaburi kamba, ‘Bwana kanena na Bwana jwangu kamwamba, ikaa mukono wangu wa kuyume,

⁴³hađa nidzefowangiza nyabvao mikononi mwako.’

⁴⁴Dubva ikiwa kwamba Daudi kamuhana, ‘Bwana jwangu,’ swali ni kwamba, ayu Masiya anawadze mwana jwa Daudi na pfapfo Daudi amuhane Bwana jwakwe?”

⁴⁵Wantu wonse wepfowakimusikiya amaale, Yesu kawaperukia wanafundiwe kawamba,

⁴⁶“Dziŋunzeni na waalimu wa Sharia. Wao ni wantu watsakiyeo kudziyanga kwa kuvwaa malođa mayeya mayeya. Wakyenda masokoni wanatsaka wakikedhyegwa na hila koro kwao ni dha. Wakinjia masunagogini watsaka kudzitsania viti vya usoni usoni, koro ndivyo vivyonakajwa ni wantu wa hila. Na wepfonakwenda jilani, watsaka kukaa hiviđe viti vya hila.

⁴⁷Watsaka kuwadya mudheoni wake wachiwa, makisa wakadziyombesa mayombo mayeya mayeya wapate kutsamanyikana hiviđe waivyo. Hachi hukumu yao idzawa nkuu muno!”

Luka 21

¹Yesu epfokuwa Hekaluni amaale, kaona wantu majabva wakwakungizani mvuugiya zao kwa hiđi sanduku dya mvuugiya.

- ²Kaona na muke muchiwa kowesa, akwakungizani ndururu mbii.
- ³Ndookomu kamba, “Hachi nyakumwambiani, huyu muke muchiwa kowesa huyu, kayavya vinji kuchiya hawa wengine wonse.
- ⁴Koro hawa wengine wonse, watsonta mvuugiya wayaviyezo kuyawa kwa jabva wao weo nao. Ela huyu muke muchiwa huyu, na umasikini wakwe wonse, kayavya vyonse evyokuwa navyo.”
- ⁵Wantu wengine wekinenea namuna ya Hekalu ikaiyevyo urembo na mawe iyombakwa nayo na mapamboye yayavijweyo dza mvuugiya kwa Muungu. Ela Yesu kawamba,
- ⁶“Ngera zakudzani, za kwamba haya yonse mwiyo kuyaonani mema yadzanangwa-nangwa tswee. Ntakukudzasaa iwe haṭa modza dzuu ya iwe ḍingine!”
- ⁷Makisa wamuuza wamwamba, “Mwaalimu, haya haya mambo uneneyeo yadzahendeka ari? Kunawa kihambwiizo ga cha kuyanga kwamba ngera ya haya haya mambo kuhendeka imaafika?”
- ⁸Yesu kawambukuya kawamba, “Manyani muntu atsekudzamwaarya. Koro wenji wadzadzifwariza kudza kwa sari ḍyangu wakyamba, ‘Mimi ndimi huyu Masiya,’ na ‘Ngera ya mwisio ifika!’ Ela namutsewahikiza.
- ⁹Mudzefposikia maagu ya viha na misukosuko mikuu, namutsehuka. Koro haya haya ni haḍi yahendeke ḍura, ela si maana ya kwamba mwisio umaafika.”
- ¹⁰Yesu kongeza kunena kamba, “Nsi zidzanuka kujwana na nsi zingine, na uhaju udzajwana na uhaju ungene.
- ¹¹Kudzawa mihehemo mikuu ya nsi, nzaa na vipfupfu kuntu garagara. Kudzawa na mambo ya kuhusya na vihambwiizo vikuu humu yuwinguni.
- ¹²Ela yonse haya yasidzahendeka, mudzagijwa na kukuntiswa ḍina. Mudzahukumigwa masunagogini na kungizwa magerenzani. Na kwa dzambo ḍyangu, mudzasitakigwa usoni ya mahaju na waṭawala wengine.
- ¹³Na hii idzawa namfasi yenu ya kuyavya ushuhuda dzuu yangu kwao.
- ¹⁴Mukwakupfiikwani hukumuni, namutsekaiya kuhangaika na maṭaro kwamba mwendanena kintu ga.
- ¹⁵Koro nidzamumpa uḍubaṭa na karo wa kwamba haṭa wazuka wenu ntawakudzaweza kuvidziza ambu kuvikana hivi mudzevyonena.
- ¹⁶Mudzaḍawanywa ni wavyazi wenu, ndugu zenu, wantu wa sindoni mwenu na waḅamu zenu. Na wengine wenu mudzayagwa.
- ¹⁷Na wantu wenji wadzamukeva kwa dzambo ḍyangu.
- ¹⁸Ela haṭa yunywii yumodza jwa vitswa vyenu ntajukudzakwaara.

- ¹⁹Mukiitisa munapata maisha ya kuunga na yuungo.”
- ²⁰Yesu kongeza kunena kawii kawamba, “Mudzepfoiona Yerusalemi iringwa ni vitaro vya asikari, dubva munamanya kwamba ntaikwakunangwa haṭa kae.
- ²¹Dubva wantu weo ḍyimbo ḍya Yuḍaya nawaḍaramiye mirimani. Weo Yerusalemi nawauyawe hu mudzi. Na hawaḍe weo nze yo mudzi, nawatseuja mudzini kawii.
- ²²Koro hiyo idzawa ngera ya hukumu ya Muungu, dza vya matsoro yaneneyevyo.
- ²³Hizo hizo ngera, wake weo waziho na weokwamusani wadzakunta ḍina muno! Wantu wa huju lumwengu wadzawa na ḍina nkuu. Muungu kadzawa na ngoro na hawa wantu na kadzawahukumu.
- ²⁴Wangine wadzayagwa vihani na wangine wadzawa maheka wa nsi zonse. Na hawa wantu wa vyeeti wadzaikaa Yerusalemi haṭa nsiku zao zidzefosia.”
- ²⁵Yesu kanena kawii na wanafunḍiwe kawamba, “Mwiso wa lumwengu udzamanikana na hiviḍe vya hiḍi dzuwa, mwezi na nyoha vidzevyokaa. Wantu wa nsi nyinji wadzadanganika ḍya kuhenda ambu kwa kwenda kwa dzambo ḍya vumo ḍya bahari na mawimbi makuu.
- ²⁶Wantu wadzavurika kwa oga wakihambuya haya yadzeyohendeka humu lumwenguni, koro mbingu zidzanjia sukuso.
- ²⁷Makisa wantu wadzaniona mimi Mwana jwa Aḍamu nikidza mawinguni na nguvu na marembo makuu.
- ²⁸Mudzepfoona mambo haya yaḍabva kuhendeka, wani na tsekea koro mupfonyo wenu wa hapfa nkumbi na matso.”
- ²⁹Makisa Yesu kawambia wanafunḍiwe inganyo kawamba, “Dziyongweezeni na mutini ambu muhi ungene uḍewonse.
- ³⁰Mukiona uḍabva kuḗaa magomba mapfya, munahambuya kwamba mwaka umaawa hafufi.
- ³¹Dza vivyo, mudzefooyaona haya mambo nimwambiiyeyo yamaḍabva kuhendeka, ḗasi ni mumanye kwamba Uhaju wa Muungu umaawa hafufi kudza.
- ³²Hachi nyakumwambiani, hichi hichi kivyazi ntakinasia chonse kaḗila haya haya yonse nimwambiiyeyo ntayadzahendeka.
- ³³Mbingu na nsi vinasia, ela vyuuwo vyangu ntavinasia meshi.
- ³⁴Dubva manyani mutsehekwa ni kuḍya kwinja na kuruma, wala mirumiru za maisha ya lumwengu huju, ili hiyo hiyo nsiku itsemudzia na ḗwikira.
- ³⁵Koro nsiku hiyo idzakudza dza kichale kwa wantu wonse lumwenguni.

³⁶Mirani na kuyomba muno mupate nguvu za kuyachia na naghea haya haya mambo yonse yadzeyohendeka, ili mudze musumame usoni yangu mimi Mwana jwa Adamu.”

³⁷Ndookomu kula nsiku, Yesu ekiyongweeza na musikahi humuḁe Hekaluni, na siku ukinaa ekyenda Murima wa mihi ya Mizeituni na kuyaa.

³⁸Kula magura mapfema wantu wenji wekyenda Hekaluni kumusikiiya.

Luka 22

¹Jila ya mikahe isiyongizwa hamira iwa imaawa hafufi. Hi hii jila pia ikihanigwa Pasaka.

²Wakohani wakuu na waalimu wa Sharia walacha njia ya kumuyaga Yesu na siri, koro wekiwashooga hawa wantu.

³Dubva Shaatani kamunjia Yuḁa, eyeakihanwa Isikariota, eyekuwa mumodza jwa hawa wanafunḁi kumi na wawii wa Yesu.

⁴Kenda kashauriana na hawa wakohani wakuu na wamia wa Hekalu namuna ya kumuḁawanya Yesu kwao.

⁵Hawa wakohani wakuu wepfosikia hivi vya Yuḁa adziiyevyo kuhenda watsekea muno na wamuahiḁi kumumpa fwedha.

⁶Yuḁa kakubali, na kaḁabva kulacha namfasi nyema ya kumuḁawanya Yesu kwao pfasipfo wantu kuvimanya.

⁷Nsiku ya jila ya mikahe isiyongizwa hamira ifika. Iwa ndiyo nsiku ya kutsinzwa kwa mwana mbuzi jwa Pasaka.

⁸Ndookomu Yesu kamuhuma Peṭero na Yohana kawamba, “Endani mukaihuelekanyize Pasaka hudze huiḁye.”

⁹Wamuza wamwamba, “Unatsaka hukaiielekanye ku?”

¹⁰Yesu kawambukuya kamba, “Endani, na mukwakunjiani mudzini, munaṭongana na muntu atsukwiiye nyungu ya madzi. Muuḁeni mumpaka kwa hi nyumba adzeyonjia.

¹¹Mwambeni huyu mwenye, ‘Mwaalimu kamba, e chumbache cha kuḁya e jila ya Pasaka pfamodza na wanafunḁiwe ni chi?’

¹²Nae anamuyanga chumba chikuu ḁarini dzuu, chicho na kula kintu ṭayari. Ndiko mudzekoielekanya hi Pasaka.”

¹³Dubva hawa wanafunḁi wowii wanuka wenda mudzini na waona kula kintu dza viviḁe vya Yesu awambiiyevyo. Nao wakielekanya hichi chakuḁya cha Pasaka.

¹⁴Saa ya jila ipfofika, Yesu na hawa ntumi wakaa kuḁyani.

¹⁵Yesu kawamba wanafundiwe, “Ninkitamani muno kuḍya nanywi hi hii Pasaka nisidzadabva kukuntiswa ḍina.

¹⁶Koro nyakumwambiani, sikudzaidya kawii haḥa maanaye kindindi yadzepfoḥimia Uhajuni mwa Muungu.”

¹⁷Makisa Yesu kahwaa chikombe cha mvinyo kamushaḍa Muungu, na kawamba wanafundiwe, “Hwaani hichi chikombe munwe nyonse.

¹⁸Koro hachi nyakumwambiani, hangu hi hii saasambi, sikwakunwa kawii hi mvinyo mumpaka Uhaju wa Muungu udzefokudza.”

¹⁹Makisa kahwaa mukahe, kamushaḍa Muungu, kauvunza na kawapfa wanafundiwe, kawamba, “Huu ni mwii wangu, udzeoyavigwa kwa dzambo ḍyenu. Hendani hivi kwa kunikumbuka.”

²⁰Dza vivyo, kahwaa na hichi chikombe che mvinyo kachiwapfa wakisa kuḍya, kawamba, “Hichi ni chikombe cha ḍamano ipfya ḍya Muungu, ḍidzedyoḥimizwa ni mwazi wangu, mwazi udzeohigwa kwa dzambo ḍyenu.”

²¹Yesu kawambia hawa ntumiwe, “Ela manyani! Huyu jwa kuniḍawanya kakuḍyani pfamodza nami hapfa mezani.

²²Mimi Mwana jwa Aḍamu nidzafwa dza vya Muungu atsakiyevyo. Ela huyu adzeeniḍawanya kadzakunta ḍina nkuu muno!”

²³Ndookomu hawa ntumi waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Eyekutsakani kuhenda hivi hivi ni ga?”

²⁴Makisa hawaḍe ntumi waḍabva kuḍaaḥiana wao na wao dzuu ya huyuḍe adzeewa mukuu jwao wonse.

²⁵Wepfowakiḍaaḥiana, Yesu kawamba, “Mahaju ya lumwengu yanawaḥawala kinguvu-nguvu wantu wao na kuwakaiya chihako. Na huku wanadzihana ‘Waḥamu wa wantu!’

²⁶Ela kwenu nywinywi naitseewa dza hivyo. Ishinu, huyuḍe mukuu jwa mwiso nawe dza muchuchu jwa mwiso. Na muyongozi nawe dza muhumisi.

²⁷Kahi ya huyuḍe eyenakaa chihako kuḍyani na huyuḍe eyenamuwekea chakuḍya, ni ga mukuu? Gula ni huyuḍe eyenakaa chihako kuḍyani mezani, ela mimi nya dza muhumisi kahi yenu.”

²⁸Na Yesu kongeza kunena nao kamba, “Muitisa nami maḍemoni mwangu mwonse.

²⁹Ḑubva dza vya Baba animpiyevyo uwezo wa kuḥawala, ndivyo nidzevyomuhendea nanywi.

³⁰Mudzadya na kunwa nami Uhajuni mwa Muungu, na mudzaka viti vya kihaju mukihukumu vyeeti kumi na viwii vya Waisiraeli.”

- ³¹Makisa Yesu kamuhana Simioni Peṭero kamwamba, “Simioni, Simioni! Shaatani kayatsigwa amudeme nyonse, dza vya muntu evyonapfepfenta nganu akaitanya na mapfapfi.
- ³²Ela wewe Simioni, nikuyombea ili faroyo itsekwaara kaḅisa. Na udzefoniuja mimi, wangize nguvu hawa wanduguzo.”
- ³³Peṭero kamwambukuya kamwamba, “Ḃwana, nya tayari kungizwa gerenzani pfamodza nawe na haṭa nifwe pfamodza nawe!”
- ³⁴Ela Yesu kamwamba, “Nyakukwambiani Peṭero, hu huu siku wa yeo, nkuku asidzawika, unanikana myeedha mihahu kwamba nkunidzi.”
- ³⁵Makisa Yesu kawauza wanafunḁiwe kawamba, “Nipfomuhuma pfasipfo fwedha, munkoḅa ambu nkoḅani, mwiipfungukijwa ni kiḁechonse?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Haṭa.”
- ³⁶Yesu kawamba, “Ela sasa, awee na fwedha ambu munkoḅa nauhwae. Na asi mundu naguze nkanzuye apate kuguya mundu.
- ³⁷Koro hachi nyakumwambiani, haya matsoro yambiyeyo, ‘Kawekwa kiṭaro kimodza na wanabvise,’ ni haḁi yaṭimiye. Ndookomu kula chorejwecho matsoroni dzuu yangu chakuṭimiani.”
- ³⁸Hawa wanafunḁiwe wamwamba, “Tayowa Ḃwana, hapfa huna myundu miwii!” Nae kawambukuya kawamba, “Iṭosa!”
- ³⁹Yesu kauyawa hu mudzi na kenda Murima wa Mizeituni dza abaraṭiyevyo kuhenda. Na wanafunḁiwe wenda pfamodza nae.
- ⁴⁰Epfofika kawamba wanafunḁiwe, “Yombani mutsekudzanjia maḁemoni.”
- ⁴¹Makisa jeje kadziṭanya na wanafunḁiwe, kenda haṭuwa ya kwangukia gaga. Kavunza nkuhi na kayomba
- ⁴²kamba, “Baaba, ikiwa miroyo, kininwiiye hichi chikombe cha matsungu. Kenge si kwa miro yangu, ela miroyo naihendeke.”
- ⁴³Makisa kaṭupukijwa ni malaika kuyawa mbinguni amungiziyee nguvu.
- ⁴⁴Kayomba na hiḁu huku akiwa na tsungu mwinji haṭa kahweka. Hwekaḁye ḁiwa dza mahwente ya mwazi yeyoyakimontoka mutsangani.
- ⁴⁵Yesu epfokwisa kuyomba kawauja hawa wanafunḁi wakwe. Kawaṭonga wakuyaani kwa matsofu ya sikiṭiko weḁyokuwa naḁyo.
- ⁴⁶ḁubva Yesu kawamba, “Kuṭi mwakuyaani? Nukani muyombe, mutsekudzanjia maḁemoni.”
- ⁴⁷Yesu epfoakinena na wanafunḁiwe, kudza kiṭaro cha wantu. Na Yuḁa, mumodza jwa wanafunḁiwe kumi na wawii ewa kawayongowa. Kamudzia Yesu amunoneye.

- 48Ela Yesu kamuuza kamwamba, “Yuḁa, kwakuniḁawanyani mimi Mwana jwa Aḁamu kwa kuninonea?”
- 49Hawa Wanafunḁi weokuwa pfamodza na Yesu wepfoona yadzeyohendeka, wamuuza Yesu wamwamba, “Bwana, huwakente-kente na myundu?”
- 50Iyo saa, mumodza jwao kamukenta huyu muhumisi jwa huyu Mukohani Mukuu kamuhuna hiḁi sikio ḁya mukono kuyume.
- 51Ela Yesu kamba, “Iḁosa!” Kisa kaḁihora hiḁi sikio ḁya huyu muntu, na kamupfonya.
- 52Makisa Yesu kawambia wakohani wakuu na wamia wa Hekalu pfamodza na wazee wadziyeo kumugija, kawamba, “Munidzia na myundu na mambuku, dza kwamba mudzia kugija mwivi?”
- 53Niiwa nanywi Hekaluni kula na nsiku, ela ntamukunigija. Ela saa yenu imaaḁika, ngera ya nguvu za kiza kuhenda kazi.”
- 54Makisa wamugija Yesu na wamuhwaa wenda nae nyumbani mwa Mukohani Mukuu. Peḁero nae kamuuḁa Yesu na jwa kuye.
- 55Peḁero kenda haḁa kanjia uani mwe nyumba ya huyu Mukohani Mukuu. Kwiwa kugizwa moho hapfaḁe kahi kahi, na Peḁero kenda katsanganika na hawaḁe weowakikoha moho.
- 56Muhumisi mumodza jwa kike epfomuona Peḁero kakukohani moho, kamuḁeḁea kisa kamba, “Haḁa huyu muntu huyu ewa pfamodza na Yesu!”
- 57Ela Peḁero kakana kamba, “E Muke we, haḁa simudzi.”
- 58Kapfachu, muntu yungine kamuona Peḁero na kamwamba, “Haḁa nawe u mumodza jwao!” Ela Peḁero kamwambukuya kamwamba, “E muntu we, mimi sikwaa mumodza jwao haḁa!”
- 59Kwipfochia kiḁemo cha saa nzima, muntu yungine kasindiiya kunena, kamba, “Hachi huyu muntu huyu ewa pfamodza na Yesu, koro haḁa nae ni Mugalilaya!”
- 60Ela Peḁero kakana kamba, “Kare sidzi wichokunenani ḁi!” Na iyo saa, haḁa Peḁero asidzanena ese, nkuku kawika.
- 61Yesu kaperuka kamuyowa Peḁero. Na pfapfo Peḁero kakumbuka hiviḁe vya Yesu amwambiiyevyo, “Hu huu siku wa yeo, nkuku asidzawika, unanikana myeedha mihahu kwamba nkunidzi.”
- 62Ndookomu Peḁero kayawa nze kenda kaiya na tsungu muno.
- 63Hawaḁe wantu weowakimwamia Yesu wamubiga na kumubaladhaiya.
- 64Makisa wamuvinga matso na wamuuza wamwamba, “Haya hakesa, ni ga akubigie?”

- ⁶⁵Na wamubaladhaya na mambo yangine menji.
- ⁶⁶Nsi ipfocha, wazee wa gasa, wakohani wakuu, na waalimu wa Sharia waṭṭaa pfamodza, na Yesu kayehewa usoni ye gasa.
- ⁶⁷Hapfo waḍabva kumuza wamwamba, “Ṭahwambiye, wewe ndiwe ayu Kiristo?” Nae kawambukuya kawamba, “Haṭa nikiwambia ntamukwakunihikiza.
- ⁶⁸Nikimuuza chuuwo, ntamukwakunyambukuya.
- ⁶⁹Ela hangu hi hii saasambi mimi Mwana jwa Adamu nijwakukaa mukono kuyume wa Muungu mwenye nguvu.”
- ⁷⁰Wonse wamuhlokea wamwamba, “Amevivi unatsaka kunena kwamba wewe ndiwe ayu Mwana jwa Muungu?” Nae kawambukuya kawamba, “Nywinywi mwakunenani kwamba ndimi!”
- ⁷¹Ndookomu wambana, “Hwakulachani ushaahidi ga amaale? Naswi swiswi wenye huvisikia kuyawa kanwani mwakwe jeje mwenye!”

Luka 23

- ¹Makisa kitaro chonse cha wantu wanuka wamuhwaa Yesu, wenda nae kwa Pilato.
- ²Waḍabva kumuḍia wamba, “Humuṭonga huyu muntu akwakuwaaryani wantu wehu akiwamba, watseipfa kuwa kwa sirikali ya Kaisari. Na kakudzihanani Kiristo, yani Haju.”
- ³Pilato kamuuza Yesu kamwamba, “Wewe ndiwe ayu haju jwa Wayahuḍi?” Yesu kamwambukuya kamwamba, “Kuvinena wewe mwenye!”
- ⁴Makisa Pilato kawambia wakohani wakuu na ṭṭa ya wantu kawamba, “Huyu muntu huyu sikwakumuonani na tsowa ḍiḍeyonse.”
- ⁵Ela wongeza kumuḍia wamba, “Kakuyehani fuḍyo kahi ya wantu wa Yuḍaya nzima kwa mayongweezoye. Kaḍabva na Galilaya na sasa kamakudza na hapfa.”
- ⁶Pilato epfovisikia hivi vyyuwo kawauza kawamba, “Ayu muntu ayu ni Mugalilaya?”
- ⁷Epfomanya kwamba Yesu kayawa Galilaya, ḍyimbo ḍiḍyodikitawaligwa ni haju Herode, kamupfiika kwa Herode. Hizihiziḍe nsiku, Herode ewa kadza Yerusalemi.
- ⁸Herode katsekea muno epfomuona Yesu. Ewa kasikia mambo menji dzuuye, na ekiṭamani kwa nsiku nyinji kumuona Yesu. Ekiṭamani kwamba Yesu ahende mafara ya kumakisa ili nae ayaone.
- ⁹Ndookomu Herode kamuuza Yesu mambo menji ela Yesu nkakwambukuya chuuwo.

- 10** Makisa wakohani wakuu na waalimu wa Sharia wasumama na wamusitaki Yesu na movuku.
- 11** Na Herode na asikariwe wadabva kumutsezea na kumubaladhaiya Yesu. Makisa wamuvwika loṭa dya maḍaha na wamugalicha kwa Pilato.
- 12** Dura Herode na Pilato wekevana. Ela hangu hiyo hiyo nsiku wahenda maḅamu.
- 13** Makisa Pilato kawahana pfamodza wakohani wakuu, wakuu wa Kiyahuḍi na wantu wangine.
- 14** Kawamba, “Mumuniyeheya huyu muntu na mwamba kakwaaryani wantu. Nami nimukora usoni yenu, ela sikumuona na tsowa haṭa modza kahi ya hayaḍe mumuḍiyeo nayo.
- 15** Na haṭa Herode nkakumuona na tsowa, koro ndiyo maana amugalichiyeo kwehu. Muntu huyu nkakuhenda untu uḍewonse wa kumumala kufwa.
- 16** Ndookomu anapfuhwa na lucha, makisa anayatsigwa na shuulize.”
- [**17** Kula jila ya Pasaka, Pilato ekiwafungwiiya hawa wantu mufungwa mumodza.]
- 18** Ela kiṭaro chonse cha wantu waholoka wamba, “Muyage! Muhufungwiiye Baraba!”
- 19** (Baraba ewa ni muntu eyefungwa gerenzani kwa dzambo dya fuḍyo zihendekeyezo mudzini na kwa dzambo dya uyaji.)
- 20** Pilato kanena na hawaḍe wantu kawii, akitsaka kumufunguya Yesu.
- 21** Ela wamukelelea wamwamba, “Mupfatsike! Mupfatsike!”
- 22** Pilato kawambia kawii mweedha wa hahu, “Ayu muntu ayu, kahenda tsowa ga? Sikwakuonani uzuka uḍewonse ahendeyeo haṭa imumale kufwa ṭi! Haṭa vivyo, anapfuhwa na lucha, makisa anafungujwa.”
- 23** Ela wongeza hoisa, wakyamba ni haḍi Yesu apfatsikwe, mumpaka madzwi yao yaṭusa.
- 24** Ndookomu Pilato kahuna kuwahendea dza watsakiyevyo wao.
- 25** Kamufunguya Baraba, huyu muntu eyefungwa kwa dzambo dya fuḍyo na uyaji, na kamuwapfa Yesu, wamuhende dza watsakiyevyo wao.
- 26** Hawa asikari wepfowakichia na Yesu wakamupfatsike, waṭongana na muntu mumodza jwa kuyawa Ukirene eyeakihanwa Simioni. Ewa kayawa makondeni kakuujani mudzini. Ndookomu wamugija, na waumupfaza hu muhi wa mpatsa autsukuye nyuma ya Yesu.
- 27** Tuṭa nkuu ya wantu imugwa mongo. Kahi ya hawa wantu kwiwa wake weowakimuiya na kumusikitikia.

²⁸Yesu kawaperukia na kawamba, “Enywi wake wa Yerusalemi, namutseniya mimi haṭa, ela dziiyeni nywinywi na wana wenu.

²⁹Koro nsiku zakudzani, za wantu kwamba, ‘Tsekea nza nḁaṭa, mahumbo yasiyovyaa, na mawee yasiyokwamusa.’

³⁰Makisa wadzayambia mirima na virima, ‘Hugwiyeni muhufinikize!’

³¹Ikiwa kwamba mambo dza haya yanahendejwa muhi muwitsi, ehe faṭi muhi ukumiyeo?”

³²Asikari wahwaa na wantu wawii wangine, weokuwa wahenda mazuka, kwendawayaga pfamodza na Yesu.

³³Wepfofika pfantu pfepfopfakihanwa “Pfaa ḁya Kitswa,” wamupfatsika Yesu pfamodza na hawa wahenda mazuka wowii, mumodza mukono kuyume na yungine mukono tsonso wa Yesu.

[³⁴Makisa Yesu kamba, “Baaba, wayatsiye! Koro ntawadzi weḁyokuhendani.”] Hawa asikari wazigawana hizi nguoze kahi yao kwa kuzibigia kura.

³⁵Wantu wasumama kuyowa yeyoyakihendeka. Ao hawa wakuu wa Kiyahuḁi wamubaladhैया Yesu wamwamba, “Kapfonya wantu wangine. Mani ḁubva nkadzipfonya mwenye, ikiwa kwamba ndiye huyu Masiya jwa Muungu amutsaniye ḁugha?”

³⁶Hawa asikari nao wamubaladhैया kwa kumumpa mvinyo ibushaiyeyo,

³⁷na wamwamba, “Ikiwa kwamba u haju jwa Wayahuḁi ḁugha, dzipfonye mwenye!”

³⁸Dzoo ya kitswa cha Yesu wabiga kiḁao chorejwecho hivi vyuuwo hivi, “Huyu Ni Haju Jwa Wayahuḁi.”

³⁹Mumodza jwa hawaḁe wahenda mazuka wapfatsikijweo pfamodza na Yesu, nae kamunyira kamwamba, “Dzaambia wewe siwe ayu Masiya? ḁubva nkwadzipfonya na uhupfonye naswi?”

⁴⁰Ela huyu mumodza kamubusa huyu mwenziwe kamwamba, “Wewe nkunamushooga Muungu haṭa, na huku hwakuhukumigwani vimodza?”

⁴¹Swiswi hunamala kuhukumigwa kwa mazuka yehu huhendeyeyo. Ela jeje nkatsowa ahendeḁyo.”

⁴²Makisa huyuḁe muntu kamwamba Yesu, “E Yesu, nikumbuka nami udzefokudza Uhajuni mwako!”

⁴³Yesu kamwamba, “Hachi nyakukwambiani, yeo unawa pfamodza nami Paradiso.”

⁴⁴Ipfofika chima cha saa ntandahu, nsi yonse ifungiiya kiza cha go mumpaka saa kenda.

- ⁴⁵Na yukangadzi jwa Hekalu juḅaika na kahi.
- ⁴⁶Makisa Yesu kaḅaa idzwi kuu, kamba, “Baaba, ruhu yangu nyakuiwekani mikononi mwako!” Epfonena hivi, kahuna nsoho.
- ⁴⁷Huyu mukuu jwa asikari epfoona haya yahendekeeyo, kamushaḁa Muungu kamba, “Hakika huyu ewa muntu muhachi!”
- ⁴⁸Wantu weoṭuṭaa hapfo, wepfoona haya yahendekeeyo, wauja makwao na sikitiko.
- ⁴⁹Waḅamu wonse wa Yesu na hawaḁe wake wamuubiyeyo hangu Galilaya wasumama na jwa kuye wakiyowa haya yeyoyakihendeka.
- ⁵⁰Makisa kudza muntu mumodza eyeakihanwa Yusufu jwa kuyawa mudzi wa Wayahuḁi wa Arimataya. Ewa muzee jwa gasa ya Kiyahuḁi. Na ewa muntu mwema na muhachi.
- ⁵¹Jeje nkekubaliana na hawa maabagasa wenziwe dzuu ya hiviḁe wahuniyeyo na wakimuhendea Yesu.
- ⁵²Ndookomu kamwendea Pilato, kamuyomba apfegwe ruhusa ya kuuzika hu mwii wa Yesu.
- ⁵³Makisa kaususya hu mwii na hapfa muhini mwa mpatsa, kaulinga-linga na sanda, kaungiza mbeerani, iṭukurijweyo mwambani. Hi mbeera iwa ntaidzatumijwa ni muntu.
- ⁵⁴Hihiḁe nsiku iwa ni nsiku ya kudzielekanya kwa dzambo ḁye Sabato, na Sabato iwa yaa hafufi kuḁabva.
- ⁵⁵Hawaḁe wake weomuubā Yesu hangu Galilaya wamuubā Yusufu, waiona hi mbeera na namuna ya mwii wa Yesu uwekejweyo.
- ⁵⁶Makisa wauja makwao na waelekanya manunkanto na mafuha ya marasha ya kwendaupfakaza hu mwiiwe. Ela nsiku ya Sabato wayavya hara dza vya Sharia ivyonawamala kuhenda.

Luka 24

- ¹Nsiku ya ḁura ya ḁyuma, magura mapfema, hawaḁe wake wenda mbeerani. Watsukuya haya manunkanto weyoelekanya.
- ²Wepfofika, waḁiona hiḁi iwe ḁiperujwa-perujwa na hapfa mbeerani.
- ³Ndookomu wanjia. Ela ntawakuuona hu mwii wa Bwana Yesu.
- ⁴Hawaḁe wake wepfodanganika amaale, iyo saa waṭupukijwa ni wantu wawii usoni yao, wavwaiyeyo nguo nyeupe pee.
- ⁵Hawa wake wanjijwa ni oga muno na wagisa matso mutsangani. Hawaḁe wantu wawauza wawamba, “Kuṭi mwakumulachani kahi ya wafu muntu eye moja?”

- ⁶Hapfa nkapfo, kafufuka. Kumbukani hivi evyomwambia epfokuwa Galilaya.
- ⁷Kamwamba, ‘Ni haḍi Mwana jwa Aḍamu angizwe mikononi mwa wanabvise, apfatsikwe na nsiku ya hahu afufuke.’ “
- ⁸Ndookomu hivi vyyuuwo vya Yesu viwadzia hawaḍe wake ḅwaa!
- ⁹Wauja na wenda wawasumwiiya hawaḍe wanafunḍi kumi na mumodza, na wangine wonse haya mambo yonse yahendekeeyo.
- ¹⁰Hawa wake wewa ni Maria jwa mudzi wa Magiḍala, Yoana na Maria mamajwe Yakobo. Wao na wake wangine wawasumwiiya hawa ntumi haya mambo.
- ¹¹Ela hawa ntumi ntawakuhikiza haya wambiijweyo ni hawa wake, koro weyaona dza upuudhi.
- ¹²Ela Peḥero kanuka kaḍarama mumpaka mbeerani. Na epfoḥulama akitsungia, kaona hi sanḍa ya Yesu azikijweyo nayo ḥu. Ndookomu kauja nyumbani akiwa kumamaḥani haya yahendekeeyo.
- ¹³Iyo nsiku, wanafunḍi wawii wa Yesu wewa kwendani mudzi wa Emausi. Wiwa haḥuwa ya jwenendo jwa masaa mawii kuyawa Yerusalemi.
- ¹⁴Wewa kusumwiiyanani dzuu ya haya mambo yonse yahendekeeyo.
- ¹⁵Wepfowakiḍaaḥiana amaale, Yesu kawafika hafufi na kagijana nao.
- ¹⁶Wamuona ela ntawakumuhambuya kwamba ni ga!
- ¹⁷Yesu kawauza kawamba, “Mwakunenani kintu ga mukiwa kwenendani?” Ao wasumama wakiyanga maso ya masikiḥiko.
- ¹⁸Mumodza jawo ahanijwe Kileopa, kamwambukuya kamwamba, “Ndiwe muntu wewe hekeḥu jwa Yerusalemi asimanya mambo yahendekeeyo hizi nsiku za nyuma?”
- ¹⁹Yesu kamuuzwa kamwamba, “Ni mambo ga?” Wamwambukuya wamwamba, “Mambo yamuhendekeeyo Yesu jwa Nazareti. Ewa nabii mukuu. Kanena na kuhenda mambo makuu usoni ya Muungu na wanaaḍamu. Haḥa wantu wonse wewa wamuhikiza.
- ²⁰Ela wakohani wakuu na wakuu wehu, wamuyavya ayagwe, na kapfatsikwa.
- ²¹Aswi hwiidzikwaḥya kwamba ndiye adzeewapfonya wantu wa Isiraeli. Si ḥuu, yeo ni nsiku ya hahu hangu mambo haya yepfohendeka.
- ²²Hawa wake wangine wa hichi kiḥaro chehu, wahumakisa. Wenda mbeerani magura mapfema,
- ²³ela ntawakuuona hu mwiiwe. Ishinu wauja na wamba waona malaika wawambiyeyo kwamba Yesu ka moja.

- ²⁴Wangine wehu wenda hukude mbeerani na waona dza vivide vya hawa wake waneneyevyo, ela jeje ntawakumuona.”
- ²⁵Makisa Yesu kawamba, “Nywinywi munaimuka ari? Mu wampompowe mwiwodze wa kuhikiza vyonse vya manabii waneneyevyo!
- ²⁶Ntaikumala haṭa kwamba ayu Masiya aoneswe tsungu asidzanjia maremboni mwakwe?”
- ²⁷Na Yesu kaweleza yonse yorejweyo matsoroni dzuu yakwe. Kaḍabva na hangu vyuo vya Musa mumpaka matsoro yonse ya manabii wangine.
- ²⁸Wepfofika hafufi na Emausi, Yesu kadzihendeza dza kwamba kakuchiani usoni zaidi.
- ²⁹Ela hawaḍe wantu wamuyomba wamwamba, “Ikaa naswi koro dzuwa ḍimaatswa na imaawa mioro muno.” Ndookomu kawauḷa.
- ³⁰Wepfokaa kuḍyani, Yesu kauhwaa hu mukahe, kamushaḍa Muungu, makisa kauvunza na kawapfa hawaḍe wantu.
- ³¹Makisa mama zao ziwapfenuka na pfapfo wamuhambuya kwamba ni Yesu. Ela iyo saa kawaaria matsoni.
- ³²Nao wambana, “Myojo yehu ntaikutsambauka epfoakinena naswi humu njiani na kuhweleza aya matsoro?”
- ³³Mweedha mumodza wanuka na wauja Yerusalemi. Wenda wawaṭonga hawa wanafundi kumi na mumodza na wantu wangine weowakimuuḷa Yesu, waṭuṭaa pfantu pfamodza
- ³⁴wakyamba, “Ḃwana kafufuka ḍugha! Kamuṭupukia Simioni!”
- ³⁵Makisa hawa wowii wawasumwiiya haya yahendekeeyo humu njiani na hivide wamuhambwiiyevyo Yesu epfouvunza hu mukahe.
- ³⁶Wepfowakiwasumwiiya haya, iyo saa Yesu jeje mwenye kasumama kahi yao na kawamba, “Naghea iwe nanywi!”
- ³⁷Wahuka, waṭara kwamba waona nkoma.
- ³⁸Ela Yesu kawamba, “Kuṭi mwakuḍanganikani na kuwa na chichu?”
- ³⁹Niyowani hi mikono na maguu yangu, na munamanya kwamba ndimi haswa. Nihorani, nanywi munanihambuya, koro nkoma nka mifufa na nyama dza hizi nizonazo mimi.”
- ⁴⁰Epfonena hivi kawayanga haya maguuye na mikonoye.
- ⁴¹Ela amaale ntawakuhikiza kwa tsekea na kimako wechokuwa nacho. Ndookomu kawauza kwamba, “Muna kantu kaḍekonse hapfa hapfa?”
- ⁴²Nao wamumpa nofu ḍya nswi imbikijweyo.

- ⁴³Kaḍihwaa, na kaḍiḍya wakiwa kumuyowani.
- ⁴⁴Makisa kawamba, “Haya ndiyo mambo niyomwambia nipfokuwa pfamodza nanywi amaale. Niimwamba, yonse yorejweyo dzuu yangu Shariani mwa Musa, kwa matsoro ya manabii, na kwa chuo cha Zaburi, ni haḍi yaḥimiye.”
- ⁴⁵Makisa Yesu kawapfenuya maḥaro yao waimuke haya yorejweyo matsoroni.
- ⁴⁶Kawamba, “Haya ndiyo yorejweyo: ‘Huyu Masiya ni haḍi afwe na nsiku ya hahu afufuke kuyawa kwa wafu.’
- ⁴⁷Na kwa saridye, haya Maagu ni haḍi yasumwiiḡwe kwa vyeeti vyonse vya lumwengu, yaḍabva na Yerusalemi. Na haya maagu ni kwamba, wantu wapfyehuze mama na Muungu anawayatsia nabvise zao.
- ⁴⁸Nywinywi mu mashaahiḍi wa haya haya mambo yonse.
- ⁴⁹Nami mwenye namuhumia huyu Ruhu Mudheru jwa Baba amuahidiyee. Ela ikaani humu mudzini haḥa mudzefopfegwa nguvu kuyawa mbinguni.”
- ⁵⁰Makisa Yesu kawayongowa hawaḍe wamuubiyeo, wauyawa hu mudzi wa Yerusalemi, wenda haḥa hafufi na Betania. Wepfofika huko, Yesu kanuya mikonoye dzuu na kawavodhya.
- ⁵¹Epfoakiwavodhya, kaḥana nao huku akiwa kuhwajwani kwenda mbinguni dzuu.
- ⁵²Makisa wamuvunzia nkuhi na wauja Yerusalemi na tsekea nkuu.
- ⁵³Ndookomu wekyenda Hekaluni kuḥwa na kumushaḍa Muungu.

Yohana

Yohana 1

- ¹Hangu hapfaḍe ḍabvu lumwengu jusidzaumbwa, huyu eyeakihanwa Chuuwo ewa yupfo. Jeje ewa pfamodza na Muungu na ewa ni Muungu.
- ²Hangu pfapfaḍe ḍabvu, huyu huyu eyeakihanwa Chuuwo ewa pfamodza na Muungu.
- ³Kuchiiya na kwakwe jeje, Muungu kaumba kula kintu. Ntaku chiumbijwecho pfasipfo jeje.
- ⁴Jeje ndiḍyo sina ḍya maisha yonse. Na haya haya maisha yamumpa mwanaaḍamu muyanga we hachi.
- ⁵Hu muyanga wakuyangaani humu kizani na wala hichi kiza ntachidzaweza kuumiya hu muyanga.
- ⁶Kwiwa muntu eyeakihanwa Yohana, ahumijwe ni Muungu
- ⁷kudzashuhuḍia wantu dzuu ya hu muyanga. Kahumwa kudzashuhuḍia ili wantu wapate kuhikiza haya maagu.
- ⁸Yohana mwenye ewa siye hu muyanga. Jeje ewa kadza ṭu kudzashuhuḍia dzuu ya hu muyanga.
- ⁹Hu muyanga wa ḍugha wa kudzayangaiya wantu wonse, wiwa wakudzani lumwenguni.
- ¹⁰Huyu eyeakihanwa Chuuwo kadza lumwenguni, na ingawa huju lumwengu juumbwa kuchiiya na kwakwe jeje, hawa wantu wa huju lumwengu ntawakumuhambuya.
- ¹¹Kadza nsini mwao, ela wantuwe wao wenye ntawakumupfokea.
- ¹²Ela hawaḍe wonse wamupfokeeyeo, yani hawaḍe wamuhikiziyeo, kawapfa hachi ya kuwa wana wa Muungu.
- ¹³Ntawakuwa wana wa Muungu kwa kuvyajwa wanaaḍamu ambu kwa njia ya kumanyana kimwii wala kwa mupango uḍewonse wa kiwanaaḍamu. Ela Muungu mwenye ndiye awahendezeye kuwa wanawe.
- ¹⁴Huyu eyeakihanwa Chuuwo kawa mwanaaḍamu na kaishi kahi yehu. Huuona uwezowe mukuu, yani uwezo eo nao dza Mwana jeje hekeṭu jwa huyu Baba. Kahuyanga winji wa matsakoye kwehu na kahupfa kumanya kula kintu dzuu ya Muungu.
- ¹⁵Yohana kashuhuḍia hi ya hachi dzuuye efolalabva akyamba, “Huyu ndiye nyambiye kakudzani nyuma yangu ela ni mukuu kunichia mimi, maanaye ewapfo hangu nisidzavyajwa.”

- 16**Na kuyawana na winji wa matsakoye kwehu, hwonse kahuhendea wema mwinji na mwinji.
- 17**Muungu kaiyavya hi Sharia kuchiiya na kwa Musa, ela matsakoye na kula kintu dzuuye kachiyanga kuchiiya na kwa Yesu Kiristo.
- 18**Ntaku amuoneye Muungu lamuda huyu Mwana jwa Muungu jeje heketu ambaye jeje mwenye ni Muungu. Jeje na huyu Baba wana uhusiano wa hafufi muno, na ndiye amuhendezeye huyu Baba amanyikane aivyo.
- 19**Wakuu wa Kiyahudi wa mudzi wa Yerusalemi wamuhumia Yohana wakohani na Walawi wenda wamuuzwa wamwamba, “Wewe u ga?”
- 20**Yohana nkakuwafitsa kintu, kawambia wazi tswee kawamba, “Mimi simi huyu Masiya.”
- 21**Nao wamuuzwa wamwamba, “Dubva u ga? U Eliya?” Jeje kawambukuya kawamba, “Moro, sikwaa Eliya haṭa!” Nao wamuuzwa kawii wamwamba, “Mani dubva ndiwe ayu nabii hwiye kuindiiyani?” Nae kawambukuya kawii kawamba, “Mimi sikwaa huyu nabii mwiye kuindiiyani haṭa!”
- 22**Ndookomu wamuuzwa wamwamba, “Mani dubva wewe u ga? Hwambie ili hupate dyibu dya kuwapfiikia hawa wahuhumiyeo.”
- 23**Yohana kawambukuya na hivi vyuuwo vya nabii Isaya kawamba, “Mimi ni huyude muntu eyekulalabvani yuwandani akyamba, ‘Irongaaryeni njia ya Bwana.’ “
- 24**Wangine wa hawa wantu weohumwa kwa Yohana wewa ni Mafarisayo.
- 25**Nao wamuuzwa wamwamba, “Ikwaakwamba wewe siwe ayu Masiya, wala siwe Eliya ambu huyu nabii, kuṭi dubva kwakuṭopyani wantu?”
- 26**Yohana kawambukuya kawamba, “Mimi nyakuṭopyani wantu na madzi, ela kahi yenu kuna musiyemumanya kwamba ni ga.
- 27**Jeje kakudzani nyuma yangu, ela sinamala haṭa kufunguya milao ya viyahuvye.”
- 28**Haya haya yonse yahendeka mudzi wa Betania. Yahendeka danda ya muyao dzuwa ya tsana ya Yorodani, huku kwa Yohana ekoakiṭopya wantu.
- 29**Baada ya kuhumijwa hawaḍe wantu, chamukoche Yohana kamuona Yesu akwakumudziani, nae kamba, “Huyu ndiye huyu Mwana Mbuzi jwa Muungu adzeenuya nabvise za lumwengu!
- 30**Nipfonikinena kwamba, ‘Kuna muntu awee kudzani nyuma yangu ela ni mukuu kunichia mimi, maanaye ewapfo hangu nisidzavyajwa,’ ninkinena dzuu ya huyu huyu muntu.

- ³¹Mimi mwenye niiwa sidzi kwamba ayu jwa kudza nyuma yangu ni ga. Ela haṭa vivyo nidza nyakuṭopyani wantu na madzi ili nipate kuwahendeza hawa wantu wa Isiraeli wamuhambuye huyu huyu muntu kwamba ni ga.”
- ³²Makisa Yohana kashuhuḍia kamba, “Nimuona huyu Ruhu jwa Muungu akisuka kuyawa yuwinguni dza ndiwa akidza akimuhama na akihangaṭa nae.
- ³³Niiwa sidzamanya ya kwamba ewa ndiye huyu jwa kudza nyuma yangu. Ela huyu Muungu anihumiye kuṭopya wantu na madzi ewa kanyamba, ‘Kudzamuona huyu Ruhu akimusukia muntu kisa akihangaṭa nae. Basi huyo ndiye huyu jwa kuṭopya wantu na Ruhu Mudheru.’
- ³⁴Nami haya haya yonse niyaona na matso yangu mwenye, na nyakumushuhuḍiani ya kwamba huyu muntu ni Mwana jwa Muungu.”
- ³⁵Chamukoche, Yohana ewa pfamodza na wanafunḍiwe wawii kawii.
- ³⁶Yohana akidzaakimuona Yesu kakuchiani, kamba, “Ṭayowani! Huyuḍe, huyu Mwana Mbuzi jwa Muungu.”
- ³⁷Hawa wanafunḍiwe wowii wakidzawakimusikia akinena hivi, nao wamuuḅa Yesu.
- ³⁸Yesu akidzaakiperuka na akiwaona wakumuuḅani, kawauza kawamba, “Munaa?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Raḅi (yani Mwaalimu), unakaa ku wewe?”
- ³⁹Nae kawamba, “Nzoni nimuyange huku nikonakaa.” Nao hawa wanafunḍi wowii wagijana na Yesu na wendawapfaona hapfa epfoakikaa. Hihiiḍe saa iwa chima cha saa kumi za mioro na wakaa pfamodza nae kwehiḍe nsiku.
- ⁴⁰Mumodza jwa hawa wantu wowii wamuuḅiyeyo Yesu ḅaḍa ya kumusikia Yohana akinena dzuuye, ewa ni Anḍerea ndugujwe Simioni Peṭero.
- ⁴¹Cha ḍura cha Anḍerea ahendeyecho ni kwamba, kamupata Simioni, huyu ndugujwe, na kamwamba, “Humuona huyu Masiya.” Masiya maanaye ni Kirisṭo.
- ⁴²Makisa Anḍerea kamuhwaa Simioni kamupfiika kwa Yesu. Yesu kamuḍeḍea Simioni gu, kisa kamwamba, “Wewe ndiwe Simioni mwana jwa Yohana. Ela sasa unahanwa Kefa.” (Kefa maanaye ni Peṭero.)
- ⁴³Chamukoche yakwe Yesu kahuna kwenda Galilaya. Kenda kamuona Filipino na kamwamba, “Niuḅa!”
- ⁴⁴Filipo ewa muntu jwa kuyawa Betisaiḍa, mudzi wa aḍe Anḍerea na Peṭero.
- ⁴⁵Filipo kamuona Natanaeli na kamwamba, “Humuona huyu jwa Musa oreye dzuuye humu mwa hichi chuo cha Sharia, ambaye kwamba hawa manabii nao pia wora dzuuye. Jeje ni Yesu mwana jwa Yusufu jwa kuyawa mudzi wa Nazareti.”

⁴⁶Natanaeli kamwamba, “Kuna dzema ga ɗya kuyawa mudzi wa Nazareti?” Filipino kamwambukuya kamwamba, “Nzoo udzionateye mwenye.”

⁴⁷Yesu epfomuona Natanaeli kakumudziani, kamba, “Huyu ni Muisiraeli kindindi. Jeje nka makulekule yaɗeyonse!”

⁴⁸Natanaeli kamuza kamwamba, “Kunimanyadze?” Yesu kamwambukuya kamwamba, “Nikuona wipfokuwa nsi ya muhi wa mutini kaɓila Filipino nkadzakuhana.”

⁴⁹Natanaeli kamwamba, “Mwaalimu, hakika wewe u Mwana jwa Muungu ɗugha! Wewe u Haju jwa Isiraeli!”

⁵⁰Yesu kamwambukuya kamwamba, “Niukwamba niwa nikuona ukiwa nsi ya mutini. Dze, kuhikiza kwa dzambo ɗyevyohivyo tu? ɓasi unaona mambo makuu kuchia hayo!”

⁵¹Makisa Yesu kongeza kunena kamba, “Hachi nyakumwambiani, mudzazione hizi mbingu zikipfenuka, na malaika wa Muungu wakipfaa mbinguni na kusuka kwangu mimi Mwana jwa Adamu.”

Yohana 2

¹Nsiku ya hahu yakwe, kwiwa harusi ihendekeeyo mudzi wa Kana wiwokuwa ɗyimbo ɗya Galilaya. Mamajwe Yesu nae ewapfo hapfa harusini.

²Yesu na wanafunɗiwe nao pia wewa waalikwa hapfa harusini.

³Hi mvinyo ye harusi ipfosiya, mamajwe Yesu kendakamwamba Yesu, “Hi mvinyo iwasiya.”

⁴Nae Yesu kamwambukuya kamwamba, “Maama, hayo hayo yanimuɗa na mimi? Wakati wangu ntaudzafika.”

⁵Ela mamajwe Yesu kawamba hawa wahumisi, “Kiɗechonse adzechomwambia nywinywi hendani.”

⁶Hapfaɗe harusini kwiwa miɗungi mihandahu ya mawe ya kuwekea madzi. Kula miɗungi wiwa unanjia hafufi vigudulia kumi na vitsano ambu miyongo miwii na vitsano. Haya madzi yekitumika kwa adha za Kiyahuɗi za kudzidheresa.

⁷Yesu kawamba hawa wahumisi, “Ingizeni madzi hi miɗungi muidzaze ɗipu.” Nao waidzaza madzi ɗipu.

⁸Kisa kawamba, “Haya, sasa megani vichuchu mumupfiikiye huyu musumamizi jwa hi harusi.” Nao wahenda dza viviɗe wambiijwevyo.

⁹Huyu musumamizi jwe harusi epfoyaɗaɗa haya madzi yeyokuwa yesakuperuka mvinyo, kadziua kwamba hi hii mvinyo iyawa ku! (Ela hawa wahumisi weomega haya madzi wewa wamanya iyawiyeko.) ɗubva huyu musumamizi kamuhana huyu ɓwana harusi

10na kamwamba, “Kawaiḁa, wantu wanayavya ḁura hi mvinyo nyema ya mwisu ikanwegwa iyo nguzi. Kisa hawa wageni wakimaanwa wakitoḁeka, ndipfo kukayavigwa hi mvinyo ya kawaiḁa. Awe sivyo uhendeyevyo, ishinu kuiweka hi mvinyo nyema mumpaka mwisu.”

11Hiḁi ḁiiwa ndiḁyo dzambo ḁya ḁura ḁya kumakisa ḁya Yesu ahendeyeyo. Kaḁihenda mudzi wa Kana wiwokuwa ḁyimbo ḁya Galilaya. Na kwa kuhenda hivi, Yesu kayanga uwezowe mukuu eokuwa nao, ndookomu hawa wanafunḁiwe wamuhikiza.

12Baḁaye, Yesu na mamajwe pfamodza na wanduguzwe na wanafunḁiwe, wanuka Kana wenda mudzi wa Kaperinaumi. Hukuḁe wenda wakaa kwa nsiku kachuchu.

13Jila ya Pasaka ipfofika hafufi, Yesu kenda mudzini Yerusalemi.

14Epfokwenda akinjia humuḁe Hekaluni, kaona wantu weowakiguza ngombe, mbuzi za hako na ndiwa wa kuyavya mvuugiya. Kaona na wangine weokuwa wakoranya fwedha

15ḁubva kasuka lucha, kisa kawaḁaramisa kawayavya humuḁe Hekaluni hangu wao na ngombe zao na mbuzi zao. Kazivenuya-venuya hizi meza za hawa wakoranya fwedha na hizi fwedha ziḁachaa ḁasi.

16Na kawaamuru hawa weowakiguza ndiwa kawamba, “Wayavyeni hapfa! Yatsani kuihenda za nyumba ya Baba kuwa soko!”

17Haya haya yepfohendeka, hawa wanafunḁi wa Yesu wakumbuka haya yorejweyo humu matsoroni kwamba, “Tsako ḁyangu kwa nyumbayo ḁinanipfya dza moho.”

18Kisa hawa wakuu wa Kiyahuḁi wamudzia Yesu na wamuza wamwamba, “Wewe una mamulaka ga ya kuhenda avi uhendeyevyo? Unaweza kuhuyanga kihambwiizo ga cha kuyanga kwamba una mamulaka dzayo?”

19Yesu kawambukuya kawamba, “Nywinywi ivunzeni hi Hekalu, kisa nami naimbaka kawii kwa nsiku ntahu.”

20Nao wamwamba, “Hi Hekalu hii imbakwa kwa myaka miyongo mine na mihandahu. Awe unatsaka kunena kwamba unaweza kuimbaka kwa nsiku ntahu?”

21Ela hi Hekalu ya Yesu eyoakinenea iwa ni hu mwiiwe.

22Epfofufuka kuyawa kwa wafu, hawa wanafunḁiwe wakumbuka kwamba hiḁi hiḁi dzambo Yesu ewa kaḁinena. Ndookomu wahikiza hivi vya Yesu evyonena na hivi vyorejweyo matsoroni.

23Yesu epfokuwa Yerusalemi ngera ya hi jila ya Pasaka, wantu wenji wamuhikiza kwa dzambo ḁya kwamba waona haya mafara ya kumakisa ahendeyeyo.

²⁴Ela Yesu nkewa na serefano nao, koro kawamanya wanaadamu wonse waivyo.

²⁵Nkewa na haḍya ya muntu jwa kumusumwiiya dzuu yao, kwa dzambo ḍya kwamba jeje mwenye ewa kaimanya hi myojo yao.

Yohana 3

¹Kwiwa muyongozi mumodza jwa Kiyahuḍi eyeakihanwa Nekoḍemo, eyekuwa muntu jwa kiḥaro cha Mafarisayo.

²Nsiku modza, kamwendea Yesu nasiku kamwamba, “Mwaalimu, humanya ya kwamba wewe u muntu uhumijwe ni Muungu. Koro ḥambere Muungu nkakwaa pfamodza nawe, nkundeeweza kuhenda haya mafara ya kumakisa wiyokuhendani.”

³Yesu kamwambukuya kamwamba, “Hachi nyakukwambiani, muntu asidzavyajwa yupfii nkawezi kuunjia Uhaju wa Muungu.”

⁴Nekoḍemo nae kamuuzwa kamwamba, “Muntu akimaawa muntu mukuu muzima, anawezadze kuvyajwa yupfii? Nkawezi kunjia mahumboni mwa mamajwe avyajwe mweedha wa pfii ḥi!”

⁵Yesu kamwambukuya kamwamba, “Hachi nyakukwambiani, muntu asidzavyajwa kwa njia ya madzi na huyu Ruhu, nkawezi kuunjia Uhaju wa Muungu.

⁶Muntu anavyajwa kimwii ni wavyaziwe, ela anavyajwa kiruhu ni huyu Ruhu.

⁷Nkudzomake kwamba niukwamba muntu ni haḍi avyajwe yupfii.

⁸Huyu Ruhu ndiye eyenahendeza wantu wavyajwe yupfii. Jeje ka dza hi mpepfo. Koro hi mpepfo inabiga kwenda kuḍekwonse ikonatsaka kwenda. Unaisikia ḥu ikwakubigani, ela nkumanye iyawiyeko wala ikokwendani.”

⁹Nekoḍemo kamuuzwa kamwamba, “Hayo hayo yanawezekanadze?”

¹⁰Yesu kamwambukuya kamwamba, “Wewe mwaalimu muzima jwa Kiisiraeli, nawe haya haya nkuyadzi?”

¹¹Hachi nyakukwambiani, swiswi hunanena hayaḍe humanyiyeyo na kusumwiiya hayaḍe huoneyeo na matso, ela nywinywi ntamuvikuḥali.

¹²Ninkwakumwambiani mambo ya humu humu lumwenguni ḥu ntamunihikize, ehe faḥi ninkimwambia mambo ya mbinguni munanihikizadze?

¹³Ntaku yuḍejwonse endeyee mbinguni lamuḍa huyu Mwana jwa Aḍamu, ayawiyee huko huko.

¹⁴Na dza viviḍe vya Musa ailelevyeevyo hiḍe nyoka ya shaba hukuḍe yuwandani, ndivyo vyangu mimi Mwana jwa Aḍamu nidzevyopfatsikwa,

¹⁵ili kula anihikiziye awe na maisha ya kuunga na yuungo.”

- 16**Koro Muungu kajutsaka lumwengu haṭa kamuyavya Mwanawe madiani, ili kula amuhikiziye atsekwaara, ela awe na maisha ya kuunga na yuungo.
- 17**Muungu nkakumuhuma Mwanawe lumwenguni kudzajuhukumu lumwengu, ela kamuhuma kudzajupfonya.
- 18**Ndookomu kula amuhikiziye nkahukumigwe, ela kula asiyemuhikiza huyo kesakuhukumigwa kwa dzambo kadziza kumuhikiza Mwana madiani jwa Muungu.
- 19**Hi hukumu yao idza na kwamba: Hu muyanga udza lumwenguni, ela wantu watsaka kiza kuliko muyanga, kwa dzambo ḍya kwamba mahendo yao ni mazuka.
- 20**Koro kula eyenahenda mazuka kaukeva hu muyanga, na nkawezi kuufikia hafufi kwa dzambo ḍya kushooga kwamba haya mahendoye yanamanyikana.
- 21**Ela kula eyenahenda yeyo ya hachi anaudziya hu muyanga, ili wantu wapate kuona kwamba haya eyokuhendani ndiyo ya Muungu eyonatsaka.
- 22**Ḃaḍaye, Yesu na wanafunḍiwe wanuka na Yerusalemi wenda ḍanda zingine za ḍyimbo ḍya Yuḍaya wendeekowakikaa kwa muḍa. Na hukude, Yesu ekikaa na kuṭopya wantu.
- 23**Yohana nae ekiṭopya wantu pfantu pfepfo pfakihanwa Ainoni, hafufi na Salemi, koro hapfaḍe pfantu pfewa na madzi menji na wantu wewa wagija kumwendea ili awaṭopye.
- 24**Haya yahendeka kaḅila Yohana nkadzangizwa gerenzani.
- 25**Kudzakujumuka yuḍaṭo kahi ya Muyahuḍi mumodza na wanafunḍi wa Yohana dzuu ya kudzidheresa kiadha.
- 26**Wanafunḍi wa Yohana wamudzia Yohana wamwamba, “Mwaalimu, huyuḍe muntu wiyekuwa nae hu ḍoombe ye tsana ya Yoroḍani, huyuḍe wambiye ndiye huyu Masiya, nae kakuṭopyani wantu! Wantu wonse sasa wakumuhikiani jeje.”
- 27**Yohana kawambukuya kamba, “Muntu nkawezi kuhenda kintu ikiwa kwamba nkakuwezeswa ni Muungu.
- 28**Nywinywi wenye mu mashaahiḍi kwamba, niinena kwamba mimi simi huyu Masiya. Mimi nihumwa kudzamuelekanyia jeje hi njia ṭu.
- 29**Ḃiḅi harusi, muumewe ni huyu ḅwana harusi. Ḃamujwe huyu ḅwana harusi anatsekea kusumama mya amusikiiye huyu ḅwana harusi akwakunenani. Yesu ndiye huyu ḅwana harusi nami ndimi huyu ḅamujwe, ndookomu mimi nina tsekea muno.
- 30**Ni haḍi jeje agije kushaḍwa zaiḍi na zaiḍi, nami nigije kutsowa shaḍu.

³¹Huyu ayawiye kuyawa dzuu ni mkuu kuchia muntu yungine yudejwonse. Muntu jwa kuyawa humu lumwenguni ananena mambo ya humu lumwenguni. Ela huyu jwa kuyawa mbinguni ni mkuu kuchia wangine wonse.

³²Jeje anasumwiiya hayade asikiyeyo na aoneyeyo, ela ntaku eyenahikiza haya eyonanena.

³³Ela hawade wamuhikiziyeyo, wakuyangani kwamba Muungu ni muhachi.

³⁴Huyu ahumijwe ni Muungu anasumwiiya vyuuwo vya Muungu, koro Muungu anamumpa Ruhu jwakwe pfasipfo chima.

³⁵Muungu Baba kamutsaka huyu Mwanawe na kamumpa mamulaka dzuu ya kula kintu.

³⁶Kula amuhikiziye huyu Mwana ana maisha ya kuunga na yuungo. Ela kula asiyemuṭii huyu Mwana, huyo nkawezi kuwa na maisha ya kuunga na yuungo, ishinu hukumu ya Muungu imukaiya.”

Yohana 4

¹Hawa Mafarisayo wasikia kwamba Yesu kakupatani wanafundi wenji kumuchia Yohana na kakuwatopyani. Yesu epfosikia hivi, kanuka dymbo dya Yudeya kauja dymbo dya Galilaya. Ela kunena hachi, Yesu mwenye nkekitopya wantu. Weowakitopya wantu wewa ni hawa wanafundiwe.

⁴Yesu epfoakichia, imubidi kuchia na dymbo dya Samaria.

⁵Kenda hata kafika mudzi mumodza wa Samaria wiwoukihanwa Sikari. Hu huu mudzi wiwa hafufi na hida nkonde ya Yakobo eyomumpa mwanawe Yusufu.

⁶Hapfada kwiwa hichi kisima chichokuwa cha Yakobo. Yesu epfofika hapfada kisimani chima cha dzuwa dya musikahi, kakaa chihako geri ya hichi kisima kwa dzambo dya matsofu ya huju jwenendo enendeyejo.

⁷Yesu ewa ndiye jeje heketu kwa dzambo dya kwamba hawa wanafundiwe wewa wenda mudzini wakaguye chakudya. Kisa hapfada kisimani kudza muke Musamaria kumegani madzi, na Yesu kamwamba, “Nimpa madzi ninwe.”

⁹Huyude muke kamwambukuya kamwamba, “Wewe u Muyahudi nami ni Musamaria. Viiwadze kwamba uniyombe mimi madzi ya kunwa?” Huyu muke kanena hivi, koro Wayahudi na Wasamaria ntawekinjiyana na kidechonse.

¹⁰Yesu kamwamba, “Wewe nkuidzi hi ntunu ya Muungu eyonapfa wantu, na wala nkudzi kwamba ayu eyekukuyombani madzi ni ga. Koro tambere undemanya, undemuyomba jeje madzi nae andekupfa madzi yeyonapfa wantu maisha.”

¹¹Ela huyu muke kamwambukuya Yesu kamwamba, “Bwana, wewe nku kija cha kumegaa madzi, na hichi kisima chenda nsi! Aya madzi ya kupfa wantu maisha unayahwaa ku?”

- ¹²Ambu unatsaka kunena kwamba wewe u mkuu kumuchia bibi jwehu Yakobo ahupfiye hichi hichi kisima? Wewe unaweza kuhupfa madzi mema kuchia ayade ya Yakobo na wanawe na mifugoye wanweyeyo kuyawa kwa achi kisima achi?"
- ¹³Yesu kamwambukuya kamwamba, "Muntu akinwa haya madzi haya anagijwa ni nchiu kawii.
- ¹⁴Ela eyenanwa haya madzi niyonapfa wantu, nkagijwe ni nchiu kawii meshi. Haya madzi yanawa dza tsana iyokuvuhani kuzimuni mwakwe iyonamumpa maisha ya kuunga na yuungo."
- ¹⁵Dubva huyu muke nae kamwamba, "Bwana, nimpa nami hayo hayo madzi ninwe, nitsekudzagijwa ni nchiu kawii ya kuniyeha hapfa kudzamega madzi."
- ¹⁶Yesu kamwamba, "Enda ukamuhane mumeo mudze nyowii."
- ¹⁷Huyu muke kamwamba, "Mimi si muyume." Nae Yesu kamwamba, "Kunena hachi kabisa ukyamba nku muyume.
- ¹⁸Maanaye, wewe kwisakuwa na wayume watsano, na huyu wiyekuishini nae hi hii saasambi ni musiwo tu, wala si mumeo. Kwa hivyo hivi uneneyevyo ni hachi kabisa."
- ¹⁹Nae huyu muke kamwamba Yesu, "Bwana, nyakuonani kwamba wewe u nabii.
- ²⁰Wabibi zehu wekiyomba hapfa hapfa murimani, ela nywinywi Wayahuḍi munakwamba Yerusalemi ndiko kwa wantu kwa kumuyomba Muungu."
- ²¹Yesu kamwambukuya kamwamba, "Hikiza nivyokukwambiani! Ngera zakudzani ambapfo ntamukudzamuyomba Baba hapfa murimani wala mudzini Yerusalemi.
- ²²Nywinywi Wasamaria ntamumudzi huyu mwiyenamuyomba. Ela swiswi Wayahuḍi, huyu hwiyenamuyomba humumanya, koro mupfonyo unakudza kuchiiya na kwa Wayahuḍi.
- ²³Ngera zakudzani, na haḥa zisakufika, ambapfo hawaḍe weonamuyomba Muungu ḍugha, wanamuyomba Ruhuni na hachini. Koro wantu weonamuyomba Muungu dza hivi, ndiwo wakwe eonatsaka.
- ²⁴Muungu ni Ruhu. Na hawaḍe weonamuyomba, ni haḍi wamuyombe Ruhuni na hachini."
- ²⁵Huyu muke kamwamba Yesu, "Nimanya ya kwamba huyu Masiya (eyenahanwa Kiristo) njwakudza. Na adzefokudza, anahuimusya kula kintu."
- ²⁶Yesu kamwamba, "Basi mimi niyekunenani nawe ndimi huyu Masiya."
- ²⁷Iyo saa, hawa wanafunḍi wa Yesu wakumpuya kuyawa hukude mudzini. Wepfomuona Yesu kakunenani na muke Musamaria wamaka muno. Ela ntaku

haṭa mumodza jwao amuuziye maana eyoakihenda hivihiyide. Na wala ntawakumuza kwamba ae na huyu muke wekinena kintu ga.

²⁸Makisa huyude muke kauweka geri hu mutungiwe, kauja hukude mudzini kenda kawamba hawa wantu,

²⁹“Tanzoni mumuyowe huyu muntu anyambiiye kula kintu changu nichohenda. Anaweza kuwa kwamba ndiye ayu Masiya?”

³⁰Dubva mudzi muzima ukuka kwendamuyowa Yesu.

³¹Huyu muke epfokuwa amaale ka humude mudzini, hawa wanafundi huku wekimusosobva Yesu nangaa angize riziki kanwani.

³²Ela jeje kawamba, “Mimi nina chakudya ambacho nywinywi ntamukidzi.”

³³Ndookomu hawa wanafundi wepfosikia hivi vya Yesu aneneyevyo, wadabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Munamba kuna muntu amuyeheeye chakudya?”

³⁴Yesu kawambukuya kawamba, “Mimi chakudya changu ni kuhenda miro ya huyu anihumiye na niise hi kazi animpiyeyo kuhenda.

³⁵Nywinywi munakwamba, ‘Kusaa myezi mine haya mavuno yawe tayari.’ Ela tanuyani matso muyayowe haya makonde! Haya mavuno yesakufika na yakuindani kuvunwa tu.

³⁶Na hawa wavunai wamaakuipfwani kwa kazi yao weyokuhendani. Wechokuvunani ni hawade wantu weokuhikizani, wadzeopfokea maisha ya kuunga na yuungo. Ndookomu hangu huyu eyenaima haṭa eyenavuna, wonse wadzatsaika pfamodza.

³⁷Kuna muneno wiwonakwamba, ‘Muntu yungine anaima na yungine akadza akavuna.’ Na mukiviyowa ni dughu.

³⁸Koro mimi nimuhuma mukavune musipfoima. Wangine wesakuihenda hi kazi na nywinywi mwakuvunani kuyawana na hweka dyao.”

³⁹Wasamaria wenji kuyawa hude mudzi wa Sikari, wamuhikiza Yesu kwa dzambo dya hivi vya huyu muke awambiiyevyo. Ewa kawamba, “Kanyambia kula kintu changu nichohenda.”

⁴⁰Dubva hawa wantu wepfoyawa humude mudzini, wakidza wakimuona Yesu, wamuyomba akae nao. Ndookomu nae kakaao kwa nsiku mbii.

⁴¹Na Wasamaria wangine wenji wahikiza kwa dzambo dya kusikia hivi vya Yesu aneneyevyo.

⁴²Kisa wamwamba huyu muke, “Sasa, ntahukuhikiza tu kwa dzambo dya hivi uhwambiiyevyo wewe, ela huhikiza kwa dzambo dya kwamba, swiswi wenye

humusikia akwakunenani. Naswi sasa hwisakumanya hakika kwamba jeje ndiye huyu Mupfonya jwa lumwengu.”

⁴³Hiziḍe nsiku zombii akubaliyezo kukaa mudzi wa Sikari zipfosia, Yesu kagonzowa kenda ḍyimbo ḍya Galilaya.

⁴⁴Yesu jeje mwenye ewa kanena kwamba nabii nkapfegwe hila mudzini kwao.

⁴⁵Ela epfokwenda Galilaya, hawa wantu wamukarabisha urembo. Wamukarabisha urembo kwa dzambo ḍya kwamba, wewa waona haya mafara ya kumakisa ahendeyeyo hukūḍe Yerusalemi, wepfokwenda kwe jila ya Pasaka.

⁴⁶Kisa Yesu kenda haḥa kafika mudzi wa Kana wiwo ḍyimbo ḍya Galilaya, hukūḍe ekoperuya madzi yakiwa mvinyo. Na hukūḍe Kaperinaumi, kwiwa na mukuu mumodza eyekuwa na mwana mujwazi.

⁴⁷Epfosikia kwamba Yesu kamauja Galilaya kuyawa ḍyimbo ḍya Yuḍaya, kamūḍaabvaḥa haḥa mudzi wa Kana. Epfokwenda, kamuyomba Yesu agijane nae wende Kaperinaumi endeakamupfoze huyu muuraniwe eyekuwa ḍuru ḍya mwiso.

⁴⁸Nae Yesu kamwamba, “Nywinywi musidzahendejwa mafara ya kumakisa ntamuwezi kuhikiza!”

⁴⁹Ae huyuḍe mukuu kamurai Yesu kamwamba, “E aḍo Bwana, nzoo hwende mwanangu asidzahuna nsoho.”

⁵⁰Ḍubva Yesu kamwamba, “Uja nyumbani, huyu mwanao anaishi.” Huyuḍe muntu kahikiza hivi vyuuwo vya Yesu amwambiiyevyo, nae kanuka kaḍabva kugala nyumbani.

⁵¹Humu njiani, kaḥongana na wahumisiwe wamwambiiyeo kwamba, huyu mwanawe kapfowa nka untu.

⁵²Nae kawauza kawamba, “Ayu mwana kaḍabva kudzisikia urembo hangu chima cha saa nyenga?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Kaḍabva kudzisikia urembo hangu dzana. Ipfofika dzuwa ḍya musikahi, chima cha saa mfungahe, hi kanaḥa imuyatsa.”

⁵³Babajwe huyu mwana kahambuya ya kwamba, huyu mwana ewa kapfowa iḍe saa ya Yesu amwambiiyeyo kwamba huyu mwanawe anaishi. Ndookomu jeje na nyumbaye yonse wamuhikiza Yesu.

⁵⁴Hu wiwa ni mweedha wa pfii wa Yesu kunuka na Yuḍaya ende Galilaya na ahende mafara ya kumakisa dzayahaya.

Yohana 5

¹Kisa Yesu kadzakauja Yerusalemi, kwikokukihendwa jila ya Kiyahuḍi.

- ²Humuḁe mudzini, hafufi na lango ḁiḁyoḁikihanwa Lango ḁya Mbuza, kwiwa na bwola ḁya madzi ḁiḁyoḁikihanwa bwola ḁya Betiseḁa kwa Kieburania. Hiḁi hiḁi bwola ḁiwa ḁizunguukwa ni maḁanda matsano.
- ³Humu maḁandani kwikikaa na kuḁambaara wajwazi wenji na wenji, hangu ntumbu matso, vihewi na haḁa wahinamfiyeo.
- ⁵Hiyo hiyo nsiku ya Yesu endeyeyo, mumodza jwa hawa wajwazi waḁambaariyeo humu maḁandani, ewa ni muntu eyekuwa kihewi kwa myaka miyongo mihahu na minane.
- ⁶Yesu epfomuona na epfohambuya kwamba huyu muntu kamakaa dza kihewi kwa muḁa muyeya na muyeya, kamuuza kamwamba, “Dze, unatsaka kupfowa?”
- ⁷Huyuḁe mujwazi kamwambukuya Yesu kamwamba, “Ḃwana, mimi sikwakupfowa haḁa! Maanaye si muntu jwa kuningiza humu madzini saa ya haya madzi yepfonajumujwa. Na yepfonajumujwa, kula ninkwakutsakani kusuka humu madzini, kunasuka muntu yungine usoni yangu.”
- ⁸Yesu kamwamba, “Nuka wima, hwaa hiḁi ḁaḁaḁyo wenende!”
- ⁹Iyo saa, huyuḁe muntu kapfowa. Kanuka kaḁihwaa hiḁi ḁaḁaḁye kaḁabva kwenenda. Ela hiḁi hiḁi dzambo ḁihendeka na nsiku ya Sabato.
- ¹⁰Ndookomu hawa wayongozi wa Kiyahuḁi, wepfomuona huyuḁe muntu katsukuya ḁaḁa, wamwamba, “Yeo ni nsiku ya Sabato kisa nawe kwakuhendani kazi kwakutsukuyani maḁaḁa! Nkudzi kwamba kwakuvunzani Sharia?”
- ¹¹Jeje kawambukuya kawamba, “Huyu muntu anipfonyeye hu ujwazi wangu, ndiye anyambiiye nihwae hiḁi ḁaḁa ḁyangu nyenende.”
- ¹²Nao wamuuzza wamwamba, “Huyo huyo akwambiiye uhende dzambo dzedyoḁiḁyo nae njwa ku?”
- ¹³Ela huyuḁe muntu ewa nkadzi ya kwamba ayu amupfonyeye ewa ni ga, koro kwiwa ḁuḁa nkuu na nkuu ya wantu na Yesu ewa kesakushora na humu mwe ḁuḁa kagonzowa.
- ¹⁴Ḃaḁaye, Yesu kaḁongana na huyuḁe muntu hukuḁe Hekaluni na kamwamba, “Kuona, wewe sasa kwisakupfowa. ḁubva manya utsehenda nabvise ambu sivyo unapatwa ni ḁingine kuu zaiḁi.”
- ¹⁵Huyuḁe muntu epfonuka na hapfaḁe, kendakawambia hawa wayongozi wa Kiyahuḁi kwamba, huyu amupfonyeye ewa ni Yesu.
- ¹⁶ḁubva kwa dzambo ḁya kwamba Yesu ewa kapfonya muntu na nsiku ya Sabato, hawa wayongozi wa Kiyahuḁi waḁabva kumukuntisa ḁina muno.
- ¹⁷Ela Yesu kawamba, “Baba nkadzayatsa kuhendea wantu mema meshi, ami nayatsia?”

18Na kwa kwamba Yesu ewa kanena hivi, hawa wayongozi wa Kiyahuḍi walacha kula njia ili wamuyage. Koro waona kwamba, nkakuivunza hi Sharia ya Sabato ṭu, ela pia kadzihendeza sawa na Muungu kwa kudzihana mwana jwa Muungu.

19Nae Yesu kawamba, “Hachi nyakumwambiani, huyu Mwana nkawezi kuhenda ḍyakwe ḍiḍeḍyonse, lamuḍa hiḍiḍe amuoneyeḍyo Babajwe akiḍihenda. Hiḍiḍe ḍya huyu Baba eḍyonahenda, ndiḍyo ḍya huyu Mwana nae pia eḍyonahenda.

20Koro huyu Baba kamutsaka huyu Mwana na kakumuyangani mambo yonse eyonahenda. Na amaale njwakumuyanga huyu Mwana mambo makuu ya kuhenda kuchia haya muoneyeo, mumpaka nywinywi wenye munamaka ṭu.

21Na dza hiviḍe vya huyu Baba evyonawafufuya wafu akawapfa maisha, huyu Mwana nae pia anawapfa maisha hawaḍe atsaniyeo.

22Huyu Baba jeje nkahukumu muntu. Mamulaka yonse ya kuwahukumu wantu kayamuyatsia huyu Mwana,

23ili kula muntu amuhile huyu Mwana dza evyonamuhila huyu Baba. Muntu asimuhila huyu Mwana nkakwakumuhilani haṭa huyu Baba amuhumiye.

24Hachi nyakumwambiani, huyuḍe eyenasikiiya vyuuwo vyangu na akimuserefaṭa huyuḍe anihumiye, huyo ana maisha ya kuunga na yuungo. Muntu dzae nkawezi kuhukumigwa, koro kesakuyawa kufwani na kanjia kuishini maisha yasiyosia.

25Hachi nyakumwambiani, ngera zakudzani na haṭa zimaafika, ambapfo hawaḍe wafwiyeo kiruhu wanaisikia sauṭi yangu mimi Mwana jwa Muungu. Na hawaḍe wadzeoisikia na kuitii, wanaishi.

26Na dza hiviḍe vya huyu Baba aivyo sina ḍya maisha yonse, ndivyo vya huyu Mwana evyonaweza kupfa wantu maisha.

27Huyu Baba kamumpa huyu Mwanawe mamulaka ya kuwahukumu wantu wonse, koro jeje ndiye huyu Mwana jwa Aḍamu.

28Namutsemakiswa ni haya niyokumwambiani haṭa! Koro ngera zakudzani, ambapfo hawaḍe wafwiyeo wadzaisikia sauṭi ya huyu Mwana jwa Muungu

29na wanafufuka. Hawaḍe wahendeyeo mema, wanafufuka na wanawa na maisha ya kuunga na yuungo. Ela hawaḍe wahendeyeo mazuka, wanafufuka na wananjia hukumuni.

30Mimi siwezi kuhenda kiḍechonse kwa uwezo wangu mwenye. Nahukumu wantu dza vya Baba evyonanyambia. Ndookomu hukumu yangu inawa nza hachi, koro nawa sikwakuhendani miro yangu mwenye, ela nawa nyakuhendani miro ya huyuḍe anihumiye.”

31Yesu kagija kunena kamba, “Mimi nikidziyavia ushaahiḍi mimi mwenye, huo ushaahiḍi wangu ntauwe na nguvu.

- ³²Ela kuna yungine eyekuyavyani ushaahidi dzuu yangu. Na nimanya ya kwamba haya eyonanena dzuu yangu nza hachi.
- ³³Nywinywi mwiihuma wantu kwa Yohana, nae kashuhudia hi ya hachi dzuu yangu.
- ³⁴Na nikinena hivi, si maana ya kwamba ni hadi kuwe na ushaahidi wa mwanaadamu, ela nihadza ushaahidi wa Yohana ili nywinywi mupate kuhikiza na mupfonywe.
- ³⁵Yohana ewa dza tsaa iyoikiyangaa, na nywinywi wenye mwiitsekezwa ni hivi vyuuwovye kwa muḍa, vivyokuwa dza muyanga kwenu.
- ³⁶Ela nina shaahidi mukuu kumuchia Yohana. Huyu huyu shaahidi, ni haya mayongweezo yangu na mafara ya kumakisa ya Baba animpiyeyo kuhenda. Na haya niyonahenda yanayanga kwamba Baba ndiye anihumiye.
- ³⁷Na huyu Baba mwenye anihumiye, kayavya ushaahidi dzuu yangu. Nywinywi ntamudzaisikia sauti yakwe wala kumuona na matso.
- ³⁸Na wala hivi vyuuwovye ntavipfo myojoni mwenu, kwa dzambo ḍya kwamba ntamukunihikiza mimi anihumiye.
- ³⁹Nywinywi mu wahiḍu wa kuyasoma haya matsoro mukiḍara kwamba yanamumpa maisha ya kuunga na yuungo. Hayo hayo matsoro yayo yenye yakushuhudiani dzuu yangu mimi!
- ⁴⁰Anywi mukidzamukinuka, munadziza kudza kwangu nimumpe maisha ya kuunga na yuungo.”
- ⁴¹Yesu kongeza kunena kamba, “Mimi sikwakulachani kushadigwa ni wantu haḥa!
- ⁴²Nywinywi nimumanya muivyo. Ntamukumutsaka Muungu na moja haḥa!
- ⁴³Mimi nidza kwa sari ḍya Baba, ela mudziza kunipfokea. Muntu yungine akidza kwa sariḍye mwenye, nywinywi munamupfokea.
- ⁴⁴Nywinywi mutsaka kushadana nywinywi na nywinywi, na wala ntamulache kushadigwa ni huyu eye Muungu jeje hekeḥu. Ndiyo maana ntamuwezi kunihikiza mimi.
- ⁴⁵Namutsetara kwamba mimi ndimi jwa kumusitaki kwa Baba haḥa! Jwa kumusitaki ni Musa, huyu jwenu mudzimukwaḥiye.
- ⁴⁶Tambere mundeewa kwamba muhikiza hivi vya Musa oreyevyo ḍugha, mundeewa munihikiza nami, koro jeje kora dzuu yangu.
- ⁴⁷Na ikiwa kwamba hivi vya Musa oreyevyo ḥu ntamukwakuvihikizani, avi niv yokunenani mimi munavihikizadze?”

Yohana 6

- ¹Baadaye, Yesu na wanafundiwe wenda wavuka yombe jwa pfii jwa ziwa dya Galilaya ambadyo pia dikihanwa bahari ya Tiberio.
- ²Wekiubwa ni tuta nkuu na nkuu ya wantu kwa dzambo dya haya mafara ya kumakisa ya Yesu ahendeyeyo ya kupfonya wajwazi.
- ³Ndookomu Yesu na wanafundiwe wapfaa karimani dzuu wenda wakaa chihako.
- ⁴(Jila ya Pasaka iwa imaawa hafufi.)
- ⁵Yesu akidzaakinuya matso, kaona tuta nkuu na nkuu ya wantu iyoikimwendea. Nae kamuperukia Filipo kamuuzwa kamwamba, "Filipo, hunapata ku chakudya cha kuguya cha kuwatoswa awa wantu wonse awa?"
- ⁶Yesu ewa kamuuzwa Filipo hivi kumudema tu, koro jeje mwenye ewa kamanya vya kuhenda haata asidzamuuzwa.
- ⁷Filipo kamwambukuya kamwamba, "Bwana, haata dinari magana mawii ntazitose kuwaguiya mikahe ya kwamba kula mumodza jwao anapata haata ni kapande."
- ⁸Kisa mwanafundiwe mumodza eyeakihanwa Anderea, ndugujwe Simioni Petero, kamwamba Yesu,
- ⁹"Gula hapfa kuna muurani eye na mikahe mitsano na nswi mbii. Ela hivyo hivyo vinautoswa e tuta yonse ai?"
- ¹⁰Ae Yesu kawamba hawa wanafundiwe, "Wawekeni vihako hawa wantu." Hapfafe pfantu pfewa na kitsange chinji. Ndookomu wantu wonse wakaa chihako. Kwiwa wayume chima cha elefu nsano.
- ¹¹Makisa Yesu kaihwa hi mikahe kamuyaviza dudu Muungu, na kawapfa hawa wantu wadye. Kisa kazihwa na hizi nswi na kahenda dza vivide evyohenda dura. Na wantu wonse wadya haata wanjia kuviyowani.
- ¹²Hawa wantu wepofya haata wakitoseka, Yesu kawamba hawa wanafundiwe, "Haya masaza yahwaeni muyaweke pfantu. Namutseyatsa kidechonse kinangike."
- ¹³Na wepfohwaa-hwaa haya masaza haata wakyendawakisa, wadzaza vikapfu kumi na viwii vya hida mikahe.
- ¹⁴Hawa wantu wepfoona haya mafara ya Yesu ahendeyeyo wamaka na wamba, "Hakika huyu ndiye huyu nabii hwiye hukimuindiiya."
- ¹⁵Na Yesu epfoona kwamba hawa wantu wakutsakani kumuhendeza haju jwao na nguvu, kanuka kawii kenda hukude mirimani jeje heketu.
- ¹⁶Ipfofika miro, hawa wanafundi wa Yesu wasuka hukude ziwani.

- 17Wanjia chomboni wadabva kuvuka hidi ziwa kwenda Kaperinaumi. Kiza kipfodabva kunjia, Yesu amaale ewa nkadzauja.
- 18Humude ziwani kudabva kubiga vuṭo kali na kwiwa na mawimbi makali muno.
- 19Na wepfokwenda chima cha kilomita nsano ambu ntandahu, iyo saa wadzawamuona Yesu kakwenendani dzuu ya madzi kukiḍaabvaṭa hichi chombo. Wepfomuona wanjia kushoogani muno.
- 20Ela Yesu kawamba, “Namutseshooga, ndimi!”
- 21Na pfapfo, wekitsaka anjie humu chomboni. Nao ntawakukawa, iyo saa wojeka hukude wekowakyenda.
- 22Wantu wenji wewa wahafa hapfaḍe pfantu pfa Yesu epfoiyombea hi mikahe kisa akiwapfa wakidya. Chamukoche yakwe wadzawakumbuka kwamba chombo chichokuwapfo hapfaḍe kiwa ni kimodza ṭu. Nacho kiwa kinuka na hawa wanafundi wa Yesu, ela jeje mwenye wewa wamuyatsa nyuma. Kenge kwiwa kudza vyombo vingine viyawiyevyo Tiberio.
- 24Dubva hawa wantu wepfoona kwamba Yesu na wanafundiwe wewa ntawapfo, wanjia humu mwa hivi vyombo wenda Kaperinaumi kwenda wakamulache Yesu.
- 25Na wepfokwenda wakimuona hujude yombe jwa pfii jweḍi ziwa, wamuuza wamwamba, “Mwaalimu, huku huku kudzadze?”
- 26Yesu kawambukuya kawamba, “Hachi nyakumwambiani, nywinywi ntamukwakunilachani kwa dzambo ḍya haya mafara ya kumakisa nihendeyeyo haṭa! Muna ḍye mikahe nimumpiyeo mukidya haṭa mukikuha.
- 27Nywinywi namutsehangaikia chakudya chichonanangika! Ishinu hangaikiani chakudya kisichonangika, chichonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo. Mimi Mwana jwa Adamu naweza kumumpa hicho hicho chakudya, koro Muungu Baba jwangu kanimpa mamulaka ya kuhenda dzavyo.”
- 28Hawa wantu wamuuza wamwamba, “Huhendedze ili hupate kutimiza hivi vya Muungu evyonatsaka?”
- 29Yesu kawambukuya kawamba, “Cha Muungu echonatsaka muhende, ni kumuhikiza huyu amuhumiye.”
- 30Nao wamwamba, “Wewe unaweza kuhuyanga dzambo ga ḍya kumakisa ili hupate kuhikiza hivi wivyokunenani?”
- 31Wabibi zehu hukude yuwandani wadya mana. Koro haya matsoro yamba, ‘Kawapfa chakudya cha kuyawa mbinguni wadye.’ “
- 32Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Hachi nyakumwambiani, Musa nkakuwapfa wabibi zenu chakudya cha kuyawa mbinguni haṭa. Baba ndiye eyekumumpani nywinywi hikiḍe chakudya haswa cha kuyawa mbinguni.

33Na hichi chakuḍya haswa cha Muungu echokumumpani, ni huyu asukiye kuyawa mbinguni eyenawapfa maisha wantu wa huju lumwengu.”

34Nao wamwamba, “Bwana, hupfe hicho hicho chakuḍya nsiku zonse.”

35Yesu kawamba, “Mimi ndimi hicho hicho chakuḍya chichonapfa wantu maisha. Kula eyenakudza kwangu nkawezi kusikia nzaa kawii meshi. Na kula anihikiziye mimi nkawezi kusikia nchiu kawii meshi.

36Ela dza nivyomwambia ḍura, nywinywi haḥa ingawa mwisakuniona, ntamuḥaki kunihikiza.

37Haḥa vivyo, hawaḍe wonse wa Baba eonanimpa wanakudza kwangu. Nami hawaḍe wonse weonakudza kwangu siwezi kuwafaḥula meshi!

38Koro mimi sikudza lumwenguni kudzahenda miro yangu mwenye, ela nidza kudzahenda miro ya Muungu anihumiye.

39Na miro ya huyu anihumiye ni kwamba, hawaḍe wonse awanimpiyeo nitseyatsa haḥa mumodza jwao aare, ela nidzeniwafufuye nsiku ya mwisu.

40Koro Baba anatsaka kwamba, kula anihambwiiye mimi dza Mwana jwa Muungu na akinihikiza, huyo awe na maisha ya kuunga na yuungo. Nami nidzamufufuya nsiku ya mwisu.”

41Hawa wantu waḍabva kuwawaka kwa dzambo ḍya hivi vya Yesu aneneyevyo akyamba, “Mimi ndimi hichi chakuḍya kiyawiyecho mbinguni.”

42Wawawaka wamba, “Dzaambia huyu huyu si Yesu mwana jwa Yusufu? Ise na nina ni wantu huwamanyiyeo tswee! Mani ḍubva anakwambadze kwamba jeje kayawa mbinguni?”

43Ela Yesu kawamba, “Namutsewawaka kwa dzambo ḍya hivi nineneyevyo haḥa!

44Ntaku eyenaweza kudza kwangu ikiwa kwamba huyu Baba anihumiye nkakumuyongoza kudza kwangu. Nami nsiku ya mwisu huyo huyo muntu namufufuya kuyawa kwa wafu.

45Koro mumodza jwa hawa manabii kora kamba, ‘Wonse wanayongweezwa ni Muungu.’ Na kula eyenamusikiiya Baba na kudziyongweeza kuyawa kwakwe, huyo anakudza kwangu.

46Ntaku amuoneye huyu Baba lamuḍa mimi ḥu niyawiye kwakwe.

47Hachi nyakumwambiani, kula anihikiziye ana maisha ya kuunga na yuungo.

48Mimi ndimi hichi chakuḍya chichonapfa wantu maisha.

49Wabibi zenu waḍya mana hukuḍe yuwandani, ela haḥa vivyo wafwa.

50Kenge hichi chakuḍya cha kuyawa mbinguni, kinawapfa kukaa moja maishi hawaḍe wonse weonakiḍya.

- ⁵¹Mimi ndimi hichi chakuḍya kiyawiyecho mbinguni, chichonapfa wantu maisha. Kula eyenaḍya hichi hichi chakuḍya anakaa moja maishi. Hichi hichi chakuḍya ni hu mwii wangu, nidzeouyavya kwa dzambo ḍya kujupfa maisha huju lumwengu.”
- ⁵²Hawa wantu kudzasikia hivi vya Yesu aneneyevyo, waḍabva kuḍaaḥiana na ngoro wakyamba, “Ayu muntu ayu, anawezadze kwamba anahupfa hu mwiiwe huḍye?”
- ⁵³Ela Yesu kawamba, “Hachi nyakumwambiani, muntu akitsaaḍya hu mwii wangu na kunwa hu mwazi wangu mimi Mwana jwa Aḍamu, nkawezi kuwa na maisha ya kuunga na yuungo.
- ⁵⁴Ela huyude eyenaḍya hu mwii wangu na kunwa hu mwazi wangu, huyo anawa na maisha ya kuunga na yuungo, nami nidzamufufuya nsiku ya mwiso.
- ⁵⁵Koro hu mwii wangu na mwazi wangu ndivyo vivyo dza chakuḍya cha ḍugha na madzi ya ḍugha kwenu.
- ⁵⁶Kula eyenaḍya mwii wangu na kunwa mwazi wangu, anawa na uharia nami, nami nawa na uharia nae.
- ⁵⁷Huyu Baba eyenapfa wantu maisha ndiye anihumiye, na ndiye eyekunihendezani niishi. Na kwa iyo namuna, kula eyenanidya mimi nae pia namuhendeza aishi.
- ⁵⁸Hichi ndicho hichi chakuḍya cha kuyawa mbinguni. Kula eyenaḍya hichi chakuḍya, anaishi maishi. Hichi si dza hikiḍe chakuḍya cha wabibi zenu waḍiyecho kisa haḥa vivyo wakifwa!”
- ⁵⁹Haya haya mambo, Yesu ewa kayanena epfoakiyongweeza sunagogini hukude Kaperinaumi.
- ⁶⁰Wenji wa hawaḍe wantu weowakimuuḥa Yesu, wepfosikia hivi aneneyevyo, wamba, “Haya ni mambo momu haya. Adzesikiiya mambo dzayahaya ni ga?”
- ⁶¹Yesu kahambuya kwamba, hawa wantu weowakimuuḥa wewa wakuwawakani dzuu ya hivi aneneyevyo. Ndookomu nae kawauza kawamba, “Avi nineneyevyo vimurejesa?”
- ⁶²Ehe faḥi mukimuona Mwana jwa Aḍamu akwakupfaani kuuja hukude ayawiyeko, munahendekadze?
- ⁶³Eyenapfa wantu maisha ni huyu Ruhu jwa Muungu. Mwanaaḍamu nka echonacho. Na hivi vyyuwo nineneyevyo mvyu huyu Ruhu na vinawapfa wantu maisha.
- ⁶⁴Ela wangine wenu ntamudzanihikiza.” Hangu epfoḍabva kaziye, Yesu ewa kawamanya hawaḍe wadzeodziza kumuhikiza na huyude jwa kudzamudawanya.
- ⁶⁵Kisa kawamba, “Ndiyo maana niyonena nikyamba, ‘Muntu nkawezi kudza kwangu ikiwa kwamba nkakuwezeswa ni Baba.’ “

⁶⁶Ikidzaikifika hapfo, wenji wa hawaḁe wantu weowakimuuba Yesu wapfyehuya na ntawakutsaka kumuuba kawii.

⁶⁷Makisa Yesu kawaperukia hawa wanafunḁiwe kumi na wawii na kawauza kawamba, “Haya, nanywi pia munatsaka kunuka mugonzowe?”

⁶⁸Ela Simioni Peḁero kamwambukuya kamwamba, “Ḃwana, hunanuka hunakwenda kwa ga? Wewe ndiwe wiye na vyyuwo vivyonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo.

⁶⁹Swiswi humanya na huhikiza ya kwamba wewe ndiwe huyu Mutsanwa jwa Muungu.”

⁷⁰Kisa Yesu kawamba, “Uriye simi nimutsaniye nyonse wanafunḁi wangu kumi na wawii? Ela mumodza jwenu ka dza Shaḁani haswa!”

⁷¹Yesu ekimunena Yuḁa mwana jwa Simioni Isikariota. Jeje ewa ni mumodza jwa hawa wanafunḁi kumi na wawii, ela kadzakamuḁawanya Yesu.

Yohana 7

¹Baadaḁe, Yesu kazinga ḁyimbo ḁya Galilaya akyenda mudzi haḁa mudzi. Ekitsaka kuḁikaiya kuye ḁyimbo ḁya Yuḁaya kwa dzambo ḁya kwamba, hukuḁe hawa wakuu wa Kiyahuḁi wekitsaka kumuyaga.

²Ela jila ya Viḁanda ipfofika hafufi,

³hawa wanduguzwe Yesu wamwamba, “Si heri unuke wende Yuḁaya ili wanafunḁi wako wapate kuyaona aya mafara ya kumakisa wiyonahenda?”

⁴Muntu eyenatsaka kumanyikana, mamboye nkayahende mfitsoni haḁa! Ikiwa kwamba unaweza kuhenda mafara ya kumakisa ḁugha, juyange huju lumwengu waone.”

⁵Hawa wanduguzwe Yesu wewa wanena hivi, maanaye haḁa wao wenye wewa ntawakumuhikiza.

⁶Ela Yesu kawambukuya kawamba, “Wakati wangu ntaudzafika, ela nywinywi munaweza kwenda wakati uḁewonse.

⁷Anywi le wantu wa huju lumwengu ntawa saḁaḁu ya kumukevea, ela mimi wanikeva kwa kwamba nakaa na kuwambia haya mazuka weyonahenda.

⁸Nywinywi endani kwe jila, ela mimi sidzafika kwenda kwa kwamba wakati wangu ntaudzafika.”

⁹Akimaanena hivyo akisa, Yesu kahafa kukuḁe Galilaya.

¹⁰Ela hawa wanduguzwe wepfonuka wakyenda Yerusalemi kwe jila, Yesu nae kanuka kenda na siri pfasipfo kumanyigwa ni wantu.

- 11**Na hukude kwe jila, hawa wakuu wa Kiyahuḍi wekimulacha Yesu na kuuza wantu kwamba kaku!
- 12**Kujumuka manongono kahi ya hawa wantu. Wangine wekyamba Yesu ni muntu mwema na wangine wekyamba Yesu kakwaaryani wantu.
- 13**Ela ntaku haḥa mumodza eyekuwa na moja wa kunena asikijwe, maanaye wonse wekiwashooga hawa wayongozi wa Kiyahuḍi.
- 14**Hi jila ihendeka mumpaka hizi nsiku ze jila zipfohunika nusu, Yesu kenda Hekaluni kaḍabva kuwayongweeza hawa wantu.
- 15**Hawa wakuu wa Kiyahuḍi wepfomusikia akwakuyongweezani, wamaka muno. Waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Haya haya yonse kayamanyadze nae nkadzayayongweezwa ni muntu?”
- 16**Ela Yesu kawamba, “Haya niyokuyongweezani si mayongweezo yangu haḥa! Ni mayongweezo yayawiyeyo kwa huyude anihumiye.
- 17**Yudejwone atsakiyee kuhenda miro ya Muungu, anamanya kwamba haya mayongweezo niyokuyongweezani yayawa kwa Muungu ambu nzangu mimi mwenye.
- 18**Koro muntu eyenayongweeza maḥaro yakwe, huyo kakulachani kudzikuzya jeje. Ela huyude eyenalacha kumukuzya huyu amuhumiye, huyo ni muntu muhikizika na nka makulekule.
- 19**Musa kamumpa hi Sharia kendakesa. Ela ntaku haḥa mumodza jwenu eyekuiubani. Na ikiwa kwamba sivyo, kuḥi munatsaka kuniyaga?”
- 20**Nayo hiḍe ḥuḥa yonse imuholokea imwamba, “Hachi wewe nkukwaa kiyada, kunjijwa ni mashaatani! Awa weokutsakani kukuyaga wewe ni aḍe ga?”
- 21**Yesu kawambukuya kawamba, “Mimi nipfonya mujwazi na nsiku ya Sabato na nyonse hiḍi hiḍi dzambo ḍimumakisa.
- 22**Na hali haḥa nanywi, munakaa na kuwahinya wana wenu haḥa ikiwa kwamba ni nsiku ya Sabato. Munahenda hivi kwa kwamba Musa kamumpa hi hii Sharia ya kuwahinya wana wenu. Ela haswa haswa hi hii adha ntaikuḍabviswa ni Musa, iḍabva na wabibi zenu hangu kae na kae.
- 23**Haya, nywinywi wana wenu munawahinya haḥa ikiwa kwamba ni nsiku ya Sabato ili mupate kuitii hi Sharia ya Musa. Mani ḍubva ami nikimapfoza muntu na akiwa muzima kaḥisa na nsiku ya Sabato, kuḥi munirejea?
- 24**Yatsani kuyayowa mambo na dzuu dzuu kisa muhune kwamba muntu ana matsowa, ela yayoweni na njia ya hachi ili muyaimuke yaivyo haswa!”
- 25**Wangine wa hawa wantu wa Yerusalemi waḍabva kwamba, “Ayu muntu jwa awa wakuu weyekumulachani wamuyage suyhuyu?”

²⁶Haya tamuyoweni, siye ayu kakuyongweezani wekeani tswee? Kuṭi ntawadzamwambukuya chuuwo? Ambu munamba wamahambuya kwamba ndiye ayu Masiya ḍugha?

²⁷Ela huyu huyu muntu, anawezadze kuwa kwamba ndiye huyu Masiya, nae humumanya mumpaka kwao? Swiswi humanya ya kwamba, huyu Masiya adzefokudza ntaku adzeemanya ayawiyeko.”

²⁸Yesu kagija kuyongweeza humuḍe Hekaluni kisa kawalalabvia hawa wantu kawamba, “Nywinywi munakwamba munimanya mumpaka niyawiyeko! Ela mimi sikudziyeha mwenye haṭa. Huyu Muungu anihumiye ni muhikizika, ela nywinywi ntamumudzi.

²⁹Mimi nimumanya kwa dzambo ḍya kwamba niyawa kwakwe, na ndiye anihumiye.”

³⁰Ḍubva wangine wa hawa wantu weokuwapfo humuḍe Hekaluni watsaka kumugija, ela ntaku amuhoreye maanaye wakatiwe wiwa ntaudzafika.

³¹Ela wantu wangine wenji weokuwapfo hapfaḍe wamuhikiza. Wamba, “Haṭa ayu Masiya akidza, anaweza kuhenda mafara ya kumakisa kumuchia ayu muntu ayu?”

³²Hawa Mafarisayo wepfoyapata haya manongono ya hawa wantu, wao na hawa wakohani wakuu, wahuma asikari weonakwamia hi Hekalu wende wakamugije Yesu.

³³Ela Yesu kawamba, “Mimi nawa nanywi kwa muḍa ungine mufufi, kisa nauja kwa huyu anihumiye.

³⁴Nywinywi mudzanilacha ela ntamukudzaniona, na huku nidzekowa nywinywi ntamuwezi kukufika.”

³⁵Ḍubva hawa wakuu wa Kiyahuḍi kudzasikia hivi, waḍabva kuuzana wakyamba, “Munamba huyu huyu muntu anatsaka kwenda ku haṭa ambe hunamulacha ela ntahumuone? Munamba anatsaka kwenda kwa awa wantu wehu waṭamisaiyeo nsi zingine ende akayongweeze wantu wa vyeeti vingine?

³⁶Akyamba hudzumulacha ela ntahukudzamuona, na adzekowa ntahuwezi kukufika, maanaye ni?”

³⁷Ipfofika nsiku ya mwisu ya hi jila ya Viḅanda, nsiku iyokuwa ya maana ya mwisu, Yesu kasumama anene na hawa wantu. Kanena nao na idzwi kuu kawamba, “Kula eye na nchiu nadze kwangu, nami namumpa madzi anwe.

³⁸Kula anihikiziye, kuzimuni mwakwe kunavuha matsana ya madzi yeyonawapfa wantu maisha, dza vya matsoro yaneneyevyo.”

³⁹Yesu efonena hivi, ewa kakunenani dzuu ya huyu Ruhu jwa kudzapfegwa hawaḁe wonse wamuhikiziyeo jeje. Wantu wewa ntawadzamupfegwa huyu Ruhu, kwa kwamba Yesu ewa nkadzahwajwa angizwe maremboni mwakwe.

⁴⁰Hawa wantu wepfomusikia Yesu hivi aneneyevyo, wangine wao wamba, “Hakika huyu muntu huyu, ndiye huyu nabii hwiye hukimuindiiya.”

⁴¹Na wangine wamba, “Huyu ndiye huyu Masiya.” Ela wangine wamba, “Ayu Masiya anawezadze kuwa muntu jwa kuyawa Galilaya? Ntaiwezekane kaḁisa!

⁴²Haya matsoro yanena wazi wazi tswee kwamba, huyu Masiya anawa jwa kivyazi cha haju ḁauḁi na anavyajwa Betilehemu, mudzi wa haju ḁauḁi ayawiyeo.”

⁴³Ndookomu hawa wantu wagawika haya maḁaro dzuu ya Yesu.

⁴⁴Na wangine wao wekitsaka kumugija, ela ntaku amuhoreye.

⁴⁵Hawa asikari weohumwa kwendamugija Yesu wepfouja, hawa wakohani wakuu na Mafarisayo, wawauza wawamba, “Kuḁi ntamukumugija mudze nae?”

⁴⁶Hawa asikari wawambukuya wawamba, “Ntahudzaona muntu eyenayongweeza dza huyu huyu muntu!”

⁴⁷Hawa Mafarisayo wawamba, “Munamba haḁa nanywi kamuhendeza muhekeka hizi akili?

⁴⁸Mudzaona muyongozi yuḁejwonse ambu Mufarisayo haḁa mumodza amuhikiziyee huyu huyu muntu?

⁴⁹Hi tuḁa ya wantu imuhikiza maanaye ntaidzi kintu. Wao waḁujwa, kwa kwamba ntawaidzi hi Sharia ya Musa.”

⁵⁰Mumodza jwa hawa Mafarisayo ewa ni Nekoḁemo. Huyu ni huyuḁe eyetongana na Yesu ḁura. ḁubva jeje kanena na hawa wenziwe kawamba,

⁵¹“Dze, ni sharia kumuhukumu muntu asidzapfiikwa gasani aonekane na tsowa?”

⁵²Nao wamwambukuya wamwamba, “Munamba nawe u muntu jwa kuyawa Galilaya? Yayowe haya matsoro, nawe unaona ya kwamba ntaku nabii eyenaweza kuyawa Galilaya.”

[⁵³Kisa kula muntu kanuka kachia nyumbani kwakwe.

Yohana 8

¹Ela Yesu kanuka kenda Murima wa mihi ya Mizeituni.

²Kisa chamukoche, magura mapfema, kauja kawii hukuḁe Hekaluni. Iyo saa kuḁuḁaa wantu wenji na wenji, nae kakaa chihako kaḁabva kuwayongweeza.

³Epfoakiyongweeza, hawa waalimu wa Sharia na Mafarisayo wadza na muke agijijwe na muumewe muntu. Wamusumamisa usoni ya hi tuḁa,

- ⁴kisa wamwamba Yesu, “Mwaalimu, huyu muke huyu kagijwa na muyume jwa muntu.
- ⁵Na kuubana na hi Sharia ya Musa, muke dza huyu ni kubigwa na mawe ayagwe. Haya, ehe nawe kwambadze?”
- ⁶Wamuuza dza hivi ili wapate kumusocha na wapate dzambo dya kumusitaki nadyo. Ela Yesu kenama na kadabva kwora na dowe hapfa mutsangani.
- ⁷Na wepfohamata na maswali yao, Yesu kasumama wima na kawamba, “Huyude asiye nabvise ideyonse kahi yenu, nawe muntu jwa dura jwa kudabva kumubiga na mawe huyu muke.”
- ⁸Kisa kenama kawii na kadabva kwora hapfa mutsangani.
- ⁹Hawa wantu kudzasikia hivi vya Yesu aneneyevyo, wadabva kunuka mumodza mumodza. Kudabva kunuka hawa wantu wakuu nguzi, mumpaka mwisio kuhafa Yesu na huyude muke tu.
- ¹⁰Kisa Yesu kasumama wima na kamwamba huyude muke, “Awa weowakikusitaki wendaa? Ntaku haata mumodza asaiye jwa kukuhukumu kwamba u munabvise?”
- ¹¹Huyude muke kamwambukuya Yesu kamwamba, “Ntaku haata mumodza Bwana.” Nae Yesu kamwamba, “Haata nami sikwakukuhukumu. Enda, na manya utsehenda nabvise kawii.”]
- ¹²Kisa Yesu kanena na hawa wantu kawii kawamba, “Mimi ndimi muyanga wa huju lumwengu. Muntu eyenaniuba mimi nkawezi kwenenda kizani meshi, ela anawa na hu muyanga wiwonapfa wantu maisha.”
- ¹³Hawa Mafarisayo wamwambukuya wamwamba, “Hivi wivyokunenani ntavihikizike, maanaye kwakudziyaviyani ushaahidi wewe mwenye.”
- ¹⁴Yesu kawamba, “Haya niyokunenani nza dughha haata ingawa nyakudzishuhudiani mimi mwenye. Koro mimi nimanya niyawiyeko na nikokwendani, ela nywinywi haya haya ntamuyadzi.
- ¹⁵Nywinywi munayayowa mambo kiwanaadamu na mukadzinihukumia basi. Ela mimi sikudzia kuhukumu muntu.
- ¹⁶Na haata ninkitsaka kuhukumu muntu, hukumu yangu inawa ni hukumu ya hachi, kwa kwamba simi mimi heketu, ndimi na huyu Baba anihumiye.
- ¹⁷Hi Sharia yenu iyo yenye yamba kwamba, ikiwa kwamba dzambo diyavijwa ushaahidi ni wantu wawii, basi huo ushaahidi mbwa kuhikizika.
- ¹⁸Dubva mimi mwenye ndimi huyu shaahidi jwa dura, na Baba anihumiye ndiye huyu shaahidi jwa pfii.”

¹⁹Hawa Mafarisayo wamuuza wamwamba, “Ayu babajo kaku?” Yesu kawambukuya kawamba, “Nywinywi ntamunidzi mimi wala Baba. Tambere mundeewa munimanya mimi kwamba ni gani, mundeewa mumumanya na Baba pia.”

²⁰Yesu kanena haya haya yonse epfoakiyongweeza humuḁe Hekaluni, hafufi na haya masanduku ya kuwekea mvuugiya. Ela ntaku muntu amugijiye kwa dzambo ḁya kwamba wakatiwe wiwa ntaudzafika.

²¹Kisa Yesu kanena na hawa wantu kawii kawamba, “Mimi nijwakumuyatsa. Nanywi munanilacha na kunilacha ela munafwa nabvise mwenu. Huku nikokwendani mimi nywinywi ntamuwezi kwenda.”

²²Ndookomu hawa wakuu wa Kiyahuḁi waḁabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Munamba ayu muntu anatsaka kudziyaga? Kuḁi kakwambani ekokwendani swiswi ntahuwezi kwenda?”

²³Yesu kawamba, “Nywinywi mu wa huju huju lumwengu, ela mimi sikwaa jwa huju huju lumwengu. Nywinywi muyawa humu humu lumwenguni, ela mimi niyawa mbinguni.

²⁴Ndiyo maana nimwambiiyeyo ya kwamba munafwa nabviseni mwenu. Koro ikiwa kwamba ntamukuhikiza kwamba, ‘Mimi Ndimi,’ ḁasi munafwa nabviseni mwenu.”

²⁵Nao wamuuza wamwamba, “Awe munamba u ga?” Yesu kawambukuya kawamba, “Mimi niḁabva kumwambia hangu iḁe kwamba mimi ni ga!

²⁶Kuna menji niyonaweza kunena dzuu yenu, na kuna menji niyonaweza kumuhukumu nayo. Ela mimi najwambia huju lumwengu hayaḁe nisikiiyeyo kuyawa kwa huyu anihumiye ḁu. Na haya eyonanena jeje nza ḁugha.”

²⁷Ela wao ntawakuimuka ya kwamba Yesu ekinena dzuu ya Babajwe jwa mbinguni.

²⁸ḁubva Yesu kawamba, “Mimi Mwana jwa Aḁamu mudzepfonipfatsika muhini mwa mpatsa, munamanya ya kwamba ndimi haswa! Na munamanya ya kwamba, mimi siwezi kuhenda kiḁechonse kwa uwezo wangu mwenye. Haya niyonanena ni hayaḁe ya Baba aniyongweezeyeyo.

²⁹Na jeje anihumiye ka pfamodza nami, nkadzaniyatsa. Nkadzaniyatsa kwa kwamba mimi meshi nahenda yeyonamutsakiza jeje.”

³⁰Na wantu wenji weomusikia Yesu akinena hivi wamuhikiza.

³¹Kisa Yesu kanena na hawaḁe wantu wamuhikiziyeyo kawamba, “Nywinywi mukiyagija haya mayongweezo yangu munawa wanafunḁi wangu wa ḁugha.

³²Munaimanya hi hachi ne hachi nayo inamuweka huru.”

- ³³Ela wao wamwambukuya wamwamba, “Swiswi hu vitukutuku vya Iburahimu. Na ntahudzawa wahumwa wa yudejwonse. Dubva unakwambadze kwamba hunawekwa huru?”
- ³⁴Yesu kawambukuya kawamba, “Hachi nyakumwambiani, kula eyenahenda nabvise ni muhumwa jwa nabvise.
- ³⁵Muhumwa nkatiligwe kwamba ni muntu jwa hapfaḁe nyumbani aipfo. Ela mwana jwa muntu ni mwana jwa hapfaḁe nyumbani maishi.
- ³⁶Dubva huyu Mwana akimufunguya akimuweka huru, munawa huru hachi!
- ³⁷Nimanya ya kwamba nywinywi mu vitukutuku vya Iburahimu. Ela nywinywi munatsaka kuniyaga kwa dzambo ḁya kwamba ntamuyaḁaki haya mayongweezo yangu.
- ³⁸Mimi nyakumwambiani haya ya Baba aniyangiyeyo, ela nywinywi munahenda haya ya baba jwenu amwambiiyeyo.”
- ³⁹Wao wamwambukuya wamwamba, “Swiswi baba jwehu ni Iburahimu.” Ela Yesu kawamba, “ḁambere mundeewa mu wana wa Iburahimu ḁugha, mundeewa mu wantu mwiwo dzae.
- ⁴⁰Mimi nimwambia hi hachi ya Muungu anyambiiyeyo, ela nywinywi munatsaka kuniyaga. ḁambere ni Iburahimu, jeje nkandehenda dza hivyo.
- ⁴¹Ela nywinywi munahenda dza hivi vya huyu baba jwenu evyonahenda.” Nao wamwambukuya wamwamba, “Swiswi ntahukwaa wana wa usi. Muungu mwenye ndiye huyu Baba jwehu.”
- ⁴²Ela Yesu kawamba, “ḁambere Muungu andeewa ni Baba jwenu ḁugha, nywinywi mundeewa munitsaka, koro mimi nidza hapfa kuyawa kwa Muungu. Sikudziyeha mimi, jeje ndiye anihumiye.
- ⁴³Nywinywi ntamuimuke hivi nivyokumwambiani, maanaye ntamuḁaki kusikia hivi vyyuwo nivyokumwambiani.
- ⁴⁴Nywinywi mwa dza huyu baba jwenu Shaatani. Mutsaka kuhenda haya mazuka ya huyu baba jwenu eyonahenda. Jeje Shaatani, ni muyaji hangu ḁabvu na kaikeva hi hachi, koro jeje katsaka nsuwe meshi. Na efonanena nsuwe anawa kakuyangani hivi aivyo, koro jeje ni munsuwe na ni baba jwa wansuwe.
- ⁴⁵Ela kwa kwamba mimi nanena hi ya hachi, nywinywi ntamuhikize hivi nivyonanena.
- ⁴⁶Ni ga kahi yenu eyenaweza kuyanga kwamba mimi nihenda nabvise ideyonse? Haya, ninkimaawa kumwambiani hi ya hachi, kuḁi ntamuḁaki kuhikiza hivi nivyokumwambiani?

⁴⁷Yuḍejwonse eye jwa Muungu anasikia vyyuwo vya Muungu. Ela nywinywi ntamukwaa wa Muungu, ndiyo maana mwiyonadziza kusikia hivi vya Muungu evyonanena.”

⁴⁸Hawa wantu wamwambukuya Yesu wamwamba, “Swiswi ntahukutsowe a haḥa hukyamba wewe nkukwaa Muyaḥuḍi u Musamaria. Wewe una mashaḥḥani.”

⁴⁹Ela Yesu kawamba, “Mimi si mashaḥḥani yaḍeyonse! Mimi nyakumukuzyani Baba, ela nywinywi mwakunitsezeani.

⁵⁰Mimi sikwakudzilachiani kushaḍwa haḥa, ela kuna eyenatsaka kwamba mimi nishaḍwe. Jeje ndiye jwa kuhuna kwamba muhachi ni ga.

⁵¹Hachi nyakumwambiani, kula eyenagija haya mayongweezo yangu nkawezi kufwa meshi!”

⁵²Hawa wantu kudzasikia hivi, wamwamba, “Sasa huhakikisha kaḥisa kwamba una mashaḥḥani. Haḥa Iburahimu na hawa manabii ṭu wafwa. Awe ndiwe jwa kudzawambe kwamba kula eyenagija haya mayongweezoyo nkawezi kufwa?

⁵³Wewe u mukuu kumuchia bibi jwehu Iburahimu na hawa manabii wafwiyeo? Ambu wewe, unadzihwaa kwamba u ga?”

⁵⁴Yesu kawambukuya kawamba, “Ṭambere nindeewa nyakudzishaḍani mimi mwenye, huko kudzishaḍa kwangu kundeewa ntaku maana yaḍeyonse. Eyenanishaḍa mimi ni Baba, mwiyenakwamba ni Muungu jwenu

⁵⁵na hali haḥa ntamumudzi. Ela mimi nimumanya, na nikyamba simudzi nawa kwamba nyakunenani nsuwe dzanywi. Mimi nimumanya ḍugha na namuṭii.

⁵⁶Bibi jwenu Iburahimu ewa katsekea kwamba njwakuiona nsiku ya kudza kwangu. Nae kaiona na katsekea muno.”

⁵⁷Hawa wantu wamwamba, “Wewe haḥa myaka miyongo mitsano nkudzafikisa. Unakwambadze kwamba kumuona Iburahimu?”

⁵⁸Nae Yesu kawambukuya kawamba, “Hachi nyakumwambiani, hangu Iburahimu nkadzavyajwa mimi niwapfo!”

⁵⁹Ipfofika hapfo, waḍabva kuhwaa mawe wamubige wamuyage. Ela Yesu kadzifitsa kisa kayawa humuḍe Hekaluni kagonzowa.

Yohana 9

¹Yesu epfoakichia, kaona muntu eyekuwa ntumbu matso hangu kuvyajwani kwakwe.

²Hawa wanafunḍiwe wamuza wamwamba, “Mwaalimu, ni nabvise ya ga imuhendezeeyo ayu muntu ayu akivyajwa ntumbu matso? Ni nabvise yakwe mwenyeambu ni nabvise ya wavyaziwe wahendeyeyo?”

³Yesu kawambukuya kawamba, “Huyu muntu kavyajwa ntumbu matso ḍugha! Ela si kwa dzambo ḍya nabvise yakwe jeje mwenye wala nabvise ya wavyaziwe. Jeje kavyajwa ntumbu matso ili kwamba wantu waone hizi nguvu za Muungu zikwakuhendani kazi kuzimuni mwakwe.

⁴Inahumala kuhenda kazi ya huyu anihumiye kukiwa amaale ni musikahi. Koro siku wakudzani ambapfo ntaku adzeyeweza kuhenda kazi.

⁵Chima niicho humu lumwenguni, mimi ni muyanga wa huju lumwengu.”

⁶Yesu ephonena hivi akisa, kakama mahe mutsangani, kisa kaborocha ḍoore na haya mahe. Akisa, kahwaa hiḍi ḍoore kaḍimupfakaza huyu ntumbu matso humu matsoni.

⁷Kisa kamwamba, “Enda ukadzikose uso hukuḍe kwa hichi kibwola cha Siloamu.” (Siloamu maanaye ni “Ahumijwe.”) Na huyuḍe muntu kanuka kenda kadzikosa uso makisa kauja akiwa kakuonani.

⁸Hawa wantu weowakiishi hafufi na huyu ntumbu matso pfamodza na wantu wangine weomumanya kwamba ni muntu jwa kuyomba-yomba, wamaka na waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Dzaambia huyu huyu si ayu ntumbu matso eyeakikaa na kuyomba-yomba?”

⁹Wangine wamba ndiye ela wangine wamba, “Moro siye haḷa. Huyu muntu kahwaana ṭu na huyuḍe ntumbu matso eyeakiyomba-yomba.” Ela mwenye kawamba, “Ndimi.”

¹⁰Nao wamuuza wamwamba, “Wewe kuḍabva kuonadze nawe wiwa u ntumbu matso?”

¹¹Huyu muntu kawambukuya kawamba, “Huyu muntu eyenahanwa Yesu kaborocha ḍoore, kaḍinipfakaza humu matsoni, kisa kanyamba nyende nikadzikose uso kibwola cha Siloamu. Nami nyenda nidzikosa, na sasa nyakuonani.”

¹²Nao wamuuza kawii wamwamba, “Kisa huyo huyo muntu kaku sasa?” Jeje kawamba, “Sidzi ya kwamba kaku.”

¹³Kisa hawa wantu wamuhwaa huyu muntu eyekuwa ntumbu matso wamupfiika kwa hawa Mafarisayo.

¹⁴Hiyo nsiku ya Yesu amupfonyeyeyo huyu ntumbu matso iwa ni nsiku ya Sabato.

¹⁵Ḍubva hawa Mafarisayo nao waḍabva kumuuza huyu muntu namuna apfonyejwevyo. Nae kawamba, “Huyu anipfonyeye kanipfakaza ḍoore humu matsoni, kisa nipfokwenda nikidzikosa uso, niḍabva kuona.”

¹⁶Wangine wa hawa Mafarisayo wamwamba, “Huyu muntu akupfonyeye si muntu jwa kuyawa kwa Muungu, maanaye nkakwakuiubani hi sharia ya kutsahenda kazi na nsiku ya Sabato.” Ela wangine wamba, “Ṭambere huyu muntu

ni munabvise, andeweza kuhenda mafara ya kumakisa dzayahaya?" Ndookomu wagawika haya maṭaro.

¹⁷Kisa hawa Mafarisayo wamuperukia kawii huyu muntu apfonyejwe, na wamuza wamwamba, "Wewe kwamba wiwa ntumbu matso ela huyu muntu kakupfonya. Haya, una chuuwo ga cha kunena dzuu yakwe?" Nae kawambukuya kawamba, "Huyu muntu ni nabii."

¹⁸Hawa wakuu wa Kiyahuḍi wadziza kuhikiza ya kwamba huyu muntu ḍura ewa ni ntumbu matso. Ndookomu wawahana hawa wavyaziwe wadze wawauze.

¹⁹Na wawauza wawamba, "Ayu ni mwana wenu? Na epfovyajwa, kavyajwa akiwa ntumbu matso? Na ikiwa kwamba kavyajwa akiwa ntumbu matso, viiwadze kwamba sasa kakuonani?"

²⁰Hawa wavyazi wawambukuya wawamba, "Ee, ni mwana wehu. Kavyajwa akiwa ntumbu matso ḍugha!"

²¹Ela ntahudzi kwamba kuhendeka kintu ga mumpaka awe kwamba sasa kakuonani. Na wala ntahudzi kwamba amupfonyeye ni ga? Haṭa vivyo muuzeni jeje. Huyu ni muntu mukuu na akilize, anaweza kudzinenea mwenye."

²²Wavyazi wa huyu muntu wanena hivi kwa dzambo ḍya kwamba wekiwashooga hawa wakuu wa Kiyahuḍi. Hawa wakuu weepatana kwamba, muntu yuḍejwone adzeehikiza na kunena kwamba Yesu ndiye huyu Masiya anayavigwa sunagogini.

²³Ndiyo maana waneneeyo kwamba huyu mwana wao ni muntu mukuu na akilize, kwa hivyo auzwe jeje.

²⁴Kisa hawa wakuu wa Kiyahuḍi wamuhana mweedha wa pfii huyu muntu apfonyejwe na wamwamba, "Nena hiḍe ya hachi ya kumushooga Muungu. Swiswi humanya ya kwamba huyu muntu akupfonyeye ni munabvise."

²⁵Huyu muntu apfonyejwe kawambukuya kawamba, "Iwe kwamba huyu muntu ni munabvise ambu haṭa, mimi hayo siyadi. Nimanyiecho ni kwamba mimi niwa ntumbu matso, ela sasa nyakuonani!"

²⁶Nao wamuza kawii wamwamba, "Kakuhendadze mumpaka sasa uwe kwamba kwakuonani?"

²⁷Nae kawambukuya kawamba, "Mimi nisakumwambia haya anihendeyeyo, ela nywinywi mudziza kuyasikia. Ḍubva amaale mwakulachani? Munamba nanywi munatsaka kuwa wanafunḍi wakwe?"

²⁸Hawa wakuu wa Kiyahuḍi wanjia kumutsezeani huyu muntu wamwamba, "Mwanafunḍi jwa huyu muntu ndiwe, swiswi hu wanafunḍi wa Musa.

²⁹Swiswi humanya ya kwamba Muungu kanena na Musa, ela huyo muntuwo huyu, ntahumudzi haṭa ayawiyeko."

³⁰Nae kawambukuya kawamba, “Hachi nywinywi munamakisa muno! Huyu muntu kanipfonya haya matso yangu, anywi mwakwambani ntamumudzi haṭa ayawiyeko!”

³¹Dzaambia humanya ya kwamba Muungu nkawasikiye wanabvise, ela anawasikia hawaḍe wonse weonamuvunzia nkuhi na kuhenda miroye.

³²Hangu lumwengu juumbwe, dzambo dza hiḍi ḍya kupfonya muntu avyaijwe ntumbu matso ntaḍidzahendeka.

³³Ṭambere huyu muntu anipfonyeye andeewa kwamba nkakuyawa kwa Muungu, nkandeeweza kuhenda dzambo dza hiḍi.”

³⁴Ela wao wamwamba, “Hangu kuvyajwani kwako wewe u munabvise jwa kafu! Sasa nawe unatsaka kuhuyongweeza kintu ga?” Ndookomu wamuyavya sunagogini.

³⁵Yesu epfosikia haya yahendekeeyo, kamulacha huyuḍe muntu haṭa kendakamuona. Epfomuona kamuuzwa kamwamba, “Ayu Mwana jwa Aḍamu wewe kumuhikiza?”

³⁶Huyu muntu kamwambukuya kamwamba, “Ṭamunyambie kwamba nae ni ga ḅwana, ili nipate kumuhikiza.”

³⁷Yesu kamwamba, “Huyu Mwana jwa Aḍamu kwisakumuona. Ni huyu eyekunenani nawe.”

³⁸Huyuḍe muntu kambukuya kamba, “ḅwana, nikuhikiza.” Kisa kamuvunzia nkuhi Yesu.

³⁹Kisa Yesu kamba, “Mimi nidza lumwenguni ili nabvise ipate kuhukumigwa. Nidza ili kwamba ntumbu matso wapate kuona na hawaḍe weonaṭara kwamba wakuonani, niwayange kwamba ni ntumbu matso.”

⁴⁰Mafarisayo wangine weomusikia akinena hivi, wamuuzwa wamwamba, “Yani unatsaka kunena ya kwamba naswi hu ntumbu matso?”

⁴¹Yesu kawambukuya kawamba, “Ṭambere nywinywi mundekuḅali kwamba nywinywi mu ntumbu matso, ntamundeewa na matsowa. Ela kwa kwamba mwakwambani kwamba mwakuonani na huku sivyo, munahafa na nabvise zenu.”

Yohana 10

¹Kisa Yesu kamba, “Hachi nyakumwambiani, kula eyenapfaa na dzuu akanjia zizi ḍya mbuzi ḅaḍala ya kunjia na hapfa muḍyangoni, huyo ni mwivi na ni mudhara.

²Koro huyu muṭunga mwenye jwa hizi mbuzi ananjia na muḍyangoni.

- ³Huyu mwamia hiḍi zizi anamufungwiiya nae ananjia humu kuzimu. Hizi mbuzi ziimanya sauti ya huyu muḥunga jwao, nazo zinamusikia. Jeje anazihana na masari na anaziyavya na humu zizini.
- ⁴Akimaziyavya hizi mbuzize na humu zizini akyendaakisa, anaziyongowa, nazo zinamuuba na nyuma kwa dzambo ḍya kwamba ziimanya hi sauti yakwe.
- ⁵Muntu yungine ntaziwezi kumuuba, ishinu zinamuḍarama, kwa dzambo ḍya kwamba ntazidzi sauti ya muntu yungine.”
- ⁶Yesu kanena hiḍi inganyo, ela hawa weowakimusikiiya ntawakuimuka kwamba ekinena kintu ga!
- ⁷Ḍubva Yesu kaḍabva kunena nao kawii kawamba, “Hachi nyakumwambiani, mimi ndimi hu muḍyango wa hizi mbuzi wa kunjiiya na kuyawiya.
- ⁸Hawaḍe wonse wadziyeo ḍura, wewa ni wevi na ni wadhara, ela hizi mbuzi ntazikuwasikia.
- ⁹Mimi ndimi hu muḍyango wa kunjiiya. Hawaḍe weonanjia zizini kuchiiya na kwangu wanapfona. Wananjia na kuyawa, na kula wepfonakwenda wanapata chakuḍya.
- ¹⁰Mwivi nkadziye ḍingine, kaziye ni kukwiwa, kunanga-nanga na kudziyagia ḥasi. Ela mimi nidzia kuwapfa wantu maisha ya ḍugha, kisa wawe nayo haḥa na kufwachaa!
- ¹¹Mimi ni muḥunga mwema. Muḥunga mwema anawa ka ḥayari kuyayavya maishaye kwa dzambo ḍya hizi mbuzi.
- ¹²Ela muntu anḍikijwe kazi ḥasi, nkawe dza hivyo. Koro kwa kwamba siye mwenye hizi mbuzi, akiona mahiyeye yakuzidziani, anaziyatsa, anakuya na maguu. Ndookomu haya mahiyeye yanazitsumpia hizi mbuzi, nazo zinadachaa ḥasi.
- ¹³Muntu dzae anaḍarama, kwa dzambo ḍya kwamba jeje kanḍikwa kazi ḥu na wala nka tsungu na hizi mbuzi.
- ¹⁴Mimi ni muḥunga mwema. Nizimanya mbuzi zangu nazo zinimanya.
- ¹⁵Ni dza hiviḍe vya Baba animanyievyo mimi nami nimumanyievyo jeje. Nami nya ḥayari kufwa kwa dzambo ḍya hizi mbuzi.
- ¹⁶Kuna mbuzi zangu zingine zisizokuwa humu zizini. Nazo ni haḍi nizihane ziniube. Nazo pia zinanisikia, ndookomu kunawa mwona mumodza na muḥunga mumodza.
- ¹⁷Baba kanitsaka kwa dzambo ḍya kwamba nya ḥayari kuyayavya maisha yangu ili nidzeniyapfokeye mwenye kawii.

- 18**Ntaku eyenaweza kuyahwaa maisha yangu, ela nyakuyavyani kwa kutsaka kwangu mwenye. Koro nina mamulaka ya kuyavya na kuyahwaa mwenye dza vya Baba aniamuriyevyo nihende.”
- 19**Yesu ephonena hivi, hawa weowakimusikiya wagawikana haya mataro kawii.
- 20**Wenji wao wamba, “Huyu si muntu jwa kumusikiya! Nkakwaa kiyada ana mashaatani.”
- 21**Ela wangine wao wamba, “Hivi si vyuuwo vya muntu eye na mashaatani! Mashaatani yanaweza kupfoza ntumbu matso?”
- 22**Nsikunkuu ya kukumbuka kudhereswa hi Hekalu hukude Yerusalemi iwa ifika na iwa ni ngera ya mpepfo.
- 23**Yesu nae ewa humude Hekaluni, akyenenda-enenda hude sehemu iyoikihanwa Ua dya Sulemani.
- 24**Hawa Wayahudi wamuringa Yesu kisa wamuza wamwamba, “Hivi hivi unahufitsa kuhwambia e ya hachi hata ari? Ikiwa kwamba ndiwe huyu Masiya hwambie tswee, sihufitse!”
- 25**Yesu kawambukuya kawamba, “Ikiwa kwamba ni kumwambia nisakumwambia, ela mudziza kunihikiza. Haya niyokuhendani kwa sari dya Baba ndiyo ushaahidi wa kuyanga kwamba mimi ni ga!
- 26**Ela nywinywi mwakudzizani kunihikiza kwa kwamba ntamukwaa mbuzi za mwona wangu.
- 27**Mimi mbuzi zangu nizimanya. Zinanisikia na zinaniuha.
- 28**Weo wangu nawapfa maisha ya kuunga na yuungo na ntawawezi kwaara. Ntaku yudejwone adzeeweza kuwanipfoka kuyawa mikononi mwangu.
- 29**Koro Baba awanimpiye ana nguvu kuchia muntu yungine yudejwone. Ndookomu ntaku adzeeweza kuwayavya mikononi mwa Baba.
- 30**Mimi na Baba hu kintu kimodza.”
- 31**Kawii hawa Wayahudi wepfomusikia Yesu akinena hivi, wahwaa mawe wekitsaka kumubiga wamuyage.
- 32**Ela Yesu kawamba, “Mimi nihenda mambo mema menji kwa uwezo wa Baba. Haya, kahi ya hayo hayo yonse, ni di mwidyokutsakani kuniyagia?”
- 33**Nao wamwambukuya wamwamba, “Swiswi ntahukwakutsakani kukubiga na mawe kwa dzambo dya mambo mema uhendeyeyo, ela kwa dzambo dya kwamba kumukufuru Muungu. Wewe u benadamu sawa na benadamu yungine yudejwone, ela kwakudzhendezani kwamba u Muungu.”
- 34**Yesu kawambukuya kawamba, “Humu mwa hi Sharia yenu nywinywi wenye, vyoregwa kwamba Muungu kamba, ‘Nywinywi mu miungu.’

³⁵Haya matsoro yamba kwamba, wantu wakipfokeeyeo chuuwo cha Muungu wahanwa miungu. Naswi humanya ya kwamba, hivi vya haya matsoro yanenevyo ni hachi nsiku zonse.

³⁶Dubva inawadze kwamba, mimi nikyamba ni Mwana jwa Muungu, mwakunyambani kwamba nyakukufuruni? Baba mwenye ndiye anitsaniye na akinihuma lumwenguni.

³⁷Dubva ikiwa kwamba sikwakhendani hivi vya Baba anyambiiyevyo nihende, basi namutsenihikiza.

³⁸Ela ikiwa kwamba nyakuhendani hivi vya Baba anyambiiyevyo nihende, basi nywinywi hikizani hivi nivyokuhendani haṭa ingawa mimi ntamukunihikiza. Na mukihenda hivyo, ndipfo munaimuka urembo kwamba mimi nina haria na Baba, na Baba ana uharia nami.”

³⁹Kawii hawa Wayahuḍi watsaka kumugija Yesu, ela kashora napfo hapfo kagonzowa.

⁴⁰Kenda haṭa kavuka tsana ya Yoroḍani na kanjia kukaani hapfaḍe pfa Yohana epfoakitopya wantu hiziḍe nsiku za ḍura ḍura.

⁴¹Na wantu wenji wamwendea na waḍabva kunena wao na wao wakyamba, “Gula Yohana nkakuhenda mafara ya kumakisa yaḍeyonse, ela kula aneneyecho dzuu ya huyu muntu huyu kiiwa ncha ḍugha.”

⁴²Na wantu wenji hapfaḍe pfantu wamuhikiza Yesu.

Yohana 11

¹Kwiwa muntu mumodza eyeakihanwa Lazaro ahendeyee mujwazi hukude Betania. Hukude ekiishi na waimbuzwe wawii weowakihanwa Maria na Mariṭa.

²Huyu huyu Maria ndiye adzeyeakimuhiiya Bwana manunkanto humu maguuni kisa akimufuta na hizi nywiize. Na huyu ndugujwe ndiye eyekuwa mujwazi.

³Dubva hawa waimbuzwe Lazaro wamupfiikia ḍaamisa Yesu wamwamba, “Bwana, huyu bamujo umutsakiye ni mujwazi muuno.”

⁴Ela Yesu epfopata hi ḍaamisa kamba, “Hu ujwazi wa Lazaro ntauwezi kumuyehea kufwa. Udza ili upate kuyanga namuna ya nguvu za huyu Mwana ziivyo na Muungu apate kushadwa.”

⁵Haṭa ingawa Yesu ewa kamutsaka Mariṭa, Maria na ndugu yao Lazaro,

⁶epfopata haya maagu ya kwamba Lazaro ni mujwazi, nkakunuka na yayo maguu ende. Ishinu kaka hukude eko kuwa kwa nsiku mbii zaiḍi.

⁷Kisa kawamba hawa wanafunḍi wakwe, “Sasa hwendeni Yuḍaya kawii.”

- ⁸Ela hawa wanafunḍiwe wamwamba, “Mwaalimu, hunakwendadze Yuḍaya kawii na hali si haṭa kae hawa wantu wa Yuḍaya wekitsaka kukubiga na mawe wakuyage?”
- ⁹Yesu kawambukuya kawamba, “Nsiku nzima ntaikwaa na masaa kumi na mawii ya kuhenda kazi? Muntu akyenenda na musikahi nkawezi kukolasika kwa dzambo ḍya kwamba anauona hu muyanga wa huju lumwengu.
- ¹⁰Ela kula eyenakwenenda nasiku anakolasika kwa dzambo ḍya kwamba ntaku muyanga.”
- ¹¹Yesu ephonena hivi akisa, kongeza kamba, “Ḑamu jwehu Lazaro kamaṭambaara, nami nyakwendani ninkamuyamuse.”
- ¹²Nao hawa wanafunḍiwe wamwamba, “Ḑwana, ikiwa kwamba kaṭambaara kakuyaani, nka untu anapfowa.”
- ¹³Wao wekiṭara ya kwamba Lazaro ewa kakuyaani ḍugha, ela cha Yesu echoakina iwa ni kwamba Lazaro ewa kafwa.
- ¹⁴Ḑubva Yesu kawambia wazi tswee kawamba, “Lazaro kafwa.
- ¹⁵Na nina tsekea kwamba vipfohendeka siwapfo. Haya haya yonse yahendeka kwa dzambo ḍyenu, ili mupate kudziyongweeza kuniserefaṭa. Haya hwendeni!”
- ¹⁶Ḑubva Tomasi, eyeakihanwa Mwana Mpatsa, kawamba hawa wanafunḍi wenziwe, “Naswi hwendeni. Ikiwa kwamba ni kufwa hufwe pfamodza na huyu Mwaalimu.”
- ¹⁷Yesu epfofika Betania, Lazaro ewa kamazikwa na kamaawa na nsiku nee mbeerani.
- ¹⁸Mudzi wa Betania wiwa chima cha kilomita ntahu ṭu kuyawa Yerusalemi.
- ¹⁹Na wantu wenji wewa wenda wakamuingamaze Mariṭa na Maria kwa dzambo ḍya kufwijwa ni ndugu yao.
- ²⁰Mariṭa epfosikia kwamba Yesu kakudzani, kayawa ende akamuṭangere, ela Maria kahafa hukuḍe nyumbani.
- ²¹Mariṭa epfoṭongana na Yesu kamwamba, “Ḑwana, ṭambere wewe undeewa upfo hapfa, huyu ndugu yangu nkandeefwa.
- ²²Ela nimanya ya kwamba haṭa saambi, ḍiḍeḍyonse udzeḍyoḍimuyomba Muungu, jeje anaḍikuhendea.”
- ²³Yesu kamwambukuya kamwamba, “Huyu ndugujo anafufuka.”
- ²⁴Nae Mariṭa kamwamba, “Ndivyo, nimanya kaḍisa kwamba nsiku ya mwiso anafufujwa anawa moja kawii.”

- ²⁵Yesu kamwamba, “Mimi ndimi niyenafufuya wantu na kuwapfa maisha kawii. Muntu anihikiziyee mimi, haṭa akifwa huyo anaishi kawii.
- ²⁶Na yudejwonse apatiye maisha ya ḍugha kwa dzambo ḍya kunihikiza mimi, huyo nkawezi kufwa meshi. Dze, Mariṭa, hayo hayo kuyahikiza?”
- ²⁷Mariṭa kamwambukuya kamwamba, “Ee Ḑwana. Nihikiza ya kwamba wewe ndiwe huyu Masiya na ndiwe Mwana jwa Muungu udziye lumwenguni.”
- ²⁸Mariṭa ephonena hivi akyendaakisa, kenda kamukuntia geri Maria na kamwamba, “Mwaalimu kadza na kakukuhanani.”
- ²⁹Maria epfosikia hivi, kanuka haraka kamuḍaabvaṭa Yesu.
- ³⁰Yesu ewa amaale nkadzanjia humuḍe mudzini, ewa ka pfapfaḍe pfa Mariṭa aṭonganiyepfo nae.
- ³¹Hawa wantu weowakimuingamaza Maria humuḍe nyumbani, wepfomuona akiyawa haraka haraka, waṭara ya kwamba kakwendani hukuḍe mbeerani akaiye. Ndookomu nao wamuuḑa.
- ³²Maria kenda mumpaka hapfaḍe pfa Yesu epfokuwa. Epfofika akimuona, kamugwiya maguuni na kamwamba, “Ḑwana, ṭambere wewe undeewa upfo hapfa, huyu ndugu yangu nkandeefwa.”
- ³³Yesu epfomuona Maria akwakuiyani na akidza akiona na namuna ya hawa wantu wangine weokuwa pfamodza nae wevyowakiiya, vimuhora hu moja na vimungiza tsungu muno.
- ³⁴Nae kawauza kawamba, “Ayu afwiye mumuzika ku?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Ḑwana, nzoo hukuyange.”
- ³⁵Yesu mitsozi iḍabva kumuhika.
- ³⁶Na wantu kudzaona hivi wamba, “Ṭayowani namuna amutsakiyevyo Lazaro!”
- ³⁷Ela wangine wao wamba, “Ikiwa kwamba ntumbu matso kawapfonya, kimuṭiidhiyecho kumuhendeza Lazaro atseefwa ni kintu ga?”
- ³⁸Yesu kanjijwa ni tsungu kawii na kenda hukuḍe mbeerani. Hi mbeera yenye iwa ni mpango iyofinikizwa na iwe hapfa pfa kunjiiya.
- ³⁹Yesu kawamba hawa wantu, “Ḑiperuyeni-peruyeni hiḍi iwe muḍinuye.” Ela Mariṭa kamwamba, “Ḑwana, ae e saasambi nkaawa kununkani fara? Hangu akizikwa yeo ni nsiku yane.”
- ⁴⁰Yesu kamwambukuya kamwamba, “Mariṭa, mimi sikukwambia ya kwamba ukihikiza unaona namuna ya uwezo wa Muungu uivyo?”
- ⁴¹Kisa hiḍi iwe ḍipfoperujwa-perujwa ḍikinujwa, Yesu kanuya matso dzuu mbinguni na kamba, “Baaba, ni asanṭa kwa kunisikia.

- ⁴²Nimanya ya kwamba unakaa na kunisikia kutwa. Ela ninena hivi kwa dzambo dya hawa wasumamiyeo hapfa, ili wapate kuhikiza kwamba wewe ndiwe unihumiye.”
- ⁴³Yesu epfoyomba dza hivi akisa, kamuhana Lazaro na idzwi kuu kamwamba, “Lazaro, yawa huku!”
- ⁴⁴Nae Lazaro kayawa na humu mbeerani akiwa kafungwa sanda hangu kitswani mumpaka nyajoni. Dubva Yesu kawamba hawa wantu, “Mufunguyeni hi sanda mumuyatse huru!”
- ⁴⁵Wenji wa hawađe wantu weokwenda kumingamaza Maria, wepfoona haya ya Yesu ahendeyeyo wamuhikiza.
- ⁴⁶Ela wangine wao wenda kwa hawa Mafarisayo na wawasumwiiya haya ya Yesu ahendeeyo.
- ⁴⁷Dubva hawa Mafarisayo na wakohani wakuu wahana kikao cha hi gasa ya Wayahuđi na wađabva kuuzana wakyamba, “Haya, sasa huhendedze? Huyu muntu kakuhendani mafara ya kumakisa menji na menji!”
- ⁴⁸Na hukimuyatsa agije kuhenda hivi, wantu wonse wanamuhikiza. Ndookomu nao hawa wađawala wa Kirumi, wanakudza wanainanga-nanga hi Hekalu yehu na kyeeti chehu chonse wanakisa kafu.”
- ⁴⁹Mumodza jwa hawa weokuwa hapfađe gasani ewa ni Kayafa. Jeje ewa ndiye huyu Mukohani Mukuu huhuđe mwaka. Nae kanena ne gasa kamba, “Munawezadze kuhenda udyura dzohuo?”
- ⁵⁰Ntamukwakuonani hađa kwamba ni heri kufwe muntu mumodza kwa dzambo dya kyeeti chonse, kuliko kuyatsa kyeeti kizima kidzekinangwe-nangwe?”
- ⁵¹Kunena hiđe ya hachi, hivi vyyuwo vya Kayafa aneneyevyo ntavikuyawa akilini mwakwe jeje mwenye. Ela kwa kwamba jeje ewa ndiye Mukohani Mukuu huhuđe mwaka, kađabiri kwamba Yesu anafwa kwa dzambo dya kyeeti kizima cha Wayahuđi.
- ⁵²Na nkakuđabiri kwamba Yesu anafwa kwa dzambo dya Wayahuđi tu, ela pia kwa dzambo dya wana wa Muungu wonse wađamisaiyeo-đamisaiyeo ili awahendeze kuwa kintu kimodza.
- ⁵³Ndookomu hangu hiyo hiyo nsiku, hawa wakuu wa Kiyahuđi wađabva kuhenda mipango ya kumuyaga Yesu.
- ⁵⁴Dubva Yesu nae kayatsa kuzunguuka wekeani kahi ya hawa wantu. Kanuka kenda mudzi wa Efuraimu wiwokuwa hafufi na yuwanda na kakaa hukuhukuđe jeje na wanafundiwe.

⁵⁵Jila ya Pasaka ipfofika hafufi, wantu wenji wanuka na midzini kwao wenda Yerusalemi. Wenda mapfema ili wakadzidherese dza ivyowamala kabila hi jila ntaidzafika.

⁵⁶Wepfokuwa humuḁe Hekaluni waḁabva kumuyowa-yowa Yesu wamuone kwamba kaku. Kisa waḁabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Munaḁara ya kwamba huyu huyu njwakudza kwe nsikunkuu?”

⁵⁷Hawa wakohani wakuu na Mafarisayo wewa wawamba hawa wantu kwamba, muntu adzeemuona Yesu ni haḁi anene ili wapate kumugija.

Yohana 12

¹Kwipfosaa nsiku ntandahu ifike jila ya Pasaka, Yesu kauja Betania. Hukuḁe ndiko kwa Lazaro, huyu afufwiiwe ni Yesu, ekoakikaa.

²Yesu kaelekanyijwa chakuḁya na Mariḁa ekiwawekea hichi chakuḁya. Mumodza jwa hawa wantu weokaa kuḁyani pfamodza na Yesu ewa ni Lazaro.

³Kisa Maria kahwaa nḁupa ya mafuha ghali ya manunkanto, na kayamuhiiya Yesu humu maguuni. Akisa kamufuta na hizi nywiize. Nyumba nzima ihandaiya marasha.

⁴Mumodza jwa hawa wanafunḁi wa Yesu eyeakihanwa Yuḁa Isikariota, nae ewa ka humuḁe nyumbani. Huyu ewa ni huyu adzeeyeakimuḁawanya Yesu. Jeje epfoona hivi vya huyu muke ahendeyevo kamba,

⁵“Amaa aya manunkanto yaguzijwe, ntakundeepatikana fwedha nyinji na nyinji za kuwapfa masikini?”

⁶Yuḁa nkakunena hivi kwa dzambo ḁya kwamba ewa na muuḁama ya masikini ḁugha, ela kanena hivi kwa kwamba, jeje ewa ndiye muḁunza nkandi ya hawa wanafunḁi. Na ewa kabaraḁa kukaa na kuinyafura kachuchu kachuchu akaitumia kwa haḁya zakwe mwenye.

⁷Ela Yesu kambukuya kamba, “Yatsa kumuhangaisha huyu mama! Haya ahendeeyo, kayahenda kuuḁayarisha mwii wangu kwa mazishi.

⁸Hawa masikini munawa nao nsiku zonse, ela mimi sikwakuwa nanywi nsiku zonse.”

⁹Wantu wenji wepfosikia kwamba Yesu ka Betania, wamuhikia wende wakamuone na wamuone na Lazaro, huyu jwa Yesu amufuwiiye.

¹⁰Ndookomu hawa wakohani wakuu waḁabva kuhenda mipango ya kumuyaga na Lazaro pia.

¹¹Koro Wayahuḁi wenji wewa wadziza kuwasikia, ishinu wekimuhikiza Yesu. Hawa Wayahuḁi wekihenda hivi kwa dzambo ḁya haya ya Yesu amuhendeeyo Lazaro.

- ¹²Chamukoche, hi tuta yendeyeyo Yerusalemi kwa dzambo dya jila ya Pasaka, ipata maagu kwamba Yesu kakwendani Yerusalemi.
- ¹³Ndookomu tuta yonse ihwaa makinza ya mintende na yenda ikamutangere huku ikihaa madzwi ikyamba, “Muungu ashadwe! Jeje awee kudzani kwa sari dya Bwana kavodhyegwa! Muungu namuvodhye Haju jwa Isiraeli!”
- ¹⁴Yesu ewa kapata mwana hare na kamupfaa akwakunjiani humude mudzini. Hivi vihendeka dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba,
- ¹⁵“Nywinywi wantu wa Sayuni, namutseshooga kidechonse! Tayowani, huyu haju jwenu kakudzani. Kakudzani akiwa kapfaa dzuu ya mwana hare.”
- ¹⁶Haya haya mambo yepfohendeka, hawa wanafundi wa Yesu wewa ntawakuimuka kwamba yewa yatimiza unabii. Ela haada ya Yesu kufufuka na akinjia maremboni mwakwe, wakumbuka kwamba haya matsoro yewa yanena dzuu ya haya yahendekeeyo.
- ¹⁷Hawade wantu weokuwapfo hida nsiku ya Yesu amuhaniyeo Lazaro kuyawa humude mbeerani na akimufufuya, wawasumwiya na wenzao haya yahendekeeyo.
- ¹⁸Ndiyo maana wantu wenji na wenji wenda wakamutangere Yesu, kwa dzambo dya kwamba wewa wasikia dzuu ya hidi hidi dzambo dya kumakisa ahendeyedyo.
- ¹⁹Na hawa Mafarisayo kudzaona hivi, wambana, “Mwakuonani dubva? Hachi hwakufwani basi! Ae awa weokumuubani si lumwengu yuzima?”
- ²⁰Kahi ya hawade wantu weokwenda Yerusalemi wakamuyombe Muungu ngera ya hi nsikunkuu, wengine wao weewa ni Wayunani.
- ²¹Wamwendea Filipino jwa kuyawa mudzi wa Betisaida wiwo dymbo dya Galilaya na wamwamba, “Bwana, hunatsaka kuonana na Yesu hunene nae.”
- ²²Filipo nae kenda kamufisya Anderea, kisa wowii wenda wamwambia Yesu kwamba hawa Wayunani wanatsaka kunena nae.
- ²³Yesu kawambukuya kawamba, “Saa imafika, yangu mimi Mwana jwa Adamu kuonekana namuna niivyo mukuu.
- ²⁴Hachi nyakumwambiani, mbeju ya nganu isidzangizwa mutsangani na ifwe, inahafa mbeju modza dza vivide! Ela ikingizwa mutsangani na ikifwa, inavyaa nganu nyinji na nyinji.
- ²⁵Yudejwone eyenayahwaa maishaye ya hapfa lumwenguni kuwa na maana zaidi, nkapate maisha ya kuunga na yuungo. Na yudejwone eyenayahwaa maishaye ya hapfa lumwenguni kutsaawa na maana, huyo anapata maisha ya kuunga na yuungo.

- ²⁶Yuḍejwonse eyenatsaka kunihumikia ni haḍi aniuḅe mimi, ili hapfaḍe nidzefowa nae jeje muhumisi jwangu awe hapfo hapfo. Na kula eyenanikumikia, Baba anamukuzya.
- ²⁷Mimi moja wangu utsowa raha. Ḍubva nyambedze? Niyombe nyambe, 'Baaba, nyapfusa na haya yadzeyohendeka?' Moro siwezi kuhenda hivyo, koro hayo hayo ndiyo yaniyeheyeyo lumwenguni.
- ²⁸Ḍubva Baaba, yanga ukuu wa nguvuzo." Kisa kusikika idzwi kuyawa mbinguni ḍikyamba, "Mimi nisakuyanga ukuu wa nguvu zangu, na nahenda hivyo kawii!"
- ²⁹Hi tuḥa ya wantu ipfosikia hiḍyo hiḍyo idzwi, wangine wao waḥara ya kwamba ni maḅaḅaḥu na wangine wao wamba ni malaika kanena na Yesu.
- ³⁰Ela Yesu kawamba, "Hiḍyo hiḍyo idzwi musikiiyeyo, ḍiyawa kwa dzambo ḍyenu si kwa dzambo ḍyangu haḥa.
- ³¹Ngera ya Muungu ya kujuhukumu lumwengu imaaḍika, na huyu haju jwa huju lumwengu anakujwa.
- ³²Nami nidzefopfatsikwa, nawanuha wantu wonse wanakudza kwangu."
- ³³Yesu eḍfona hivi, kayanga namuna yakwe adzeyofwa.
- ³⁴Ela hi tuḥa ya wantu imwamba, "Haya matsoro yehu ya Kiyahuḍi yamba kwamba, huyu Masiya anaishi maishi. Mani ḍubva awe unakwambadze kwamba Mwana jwa Aḍamu ni haḍi apfatsikwe? Ambu huyu huyu Mwana jwa Aḍamu wiyekunenani wewe ni muntu eyedze?"
- ³⁵Yesu kawambukuya hawa wantu kawamba, "Hu muyanga unamuyangaiya kwa kiḥemo. Enendani muyangani hali hu muyanga ukiwapfo na kiza kisidzamunjiiya. Koro muntu eyenakwenenda kizani nkamanye ekokwendani.
- ³⁶Ḍubva muhikizeni huyu eye muyanga akiwa amaale ka pfamodza nanywi, ili nanywi mupate kuwa wana wa muyanga." Yesu eḍfokwisa kunena hivi, kanuka kendakadzifitsa.
- ³⁷Haḥa ḅaḍa ya haya haya mafara yonse ya kumakisa ya Yesu ahendeyeyo, wantu wenji ntawakumuhikiza.
- ³⁸Hivi vihendeka dza viviḍe vya nabii Isaya aḥaḅiriyeyo akyamba, "Ḃwana, ae ni ga ayahikiziye aya maagu husumwiiyeyo? Ahambwiiye kwamba haya huhendeyeyo ni kwa nguvu za Ḃwana ni ga?"
- ³⁹Ndookomu hawa wantu ntawakuweza kuhikiza koro wewa dza viviḍe vya Isaya aneneyeyo kungine akyamba,
- ⁴⁰"Ḃwana kawahendeza wawe ntumbu matso na kawahendeza wawe na myojo myumu. Ndookomu ntawawezi kuona na wala myojo yao ntaiwezi kuhikiza. Ḥambere si hivyo, wandemuperukia Muungu nae andewapfonya."

⁴¹Isaya ewa katabiri hivi dzuu ya Yesu, kwa dzambo dya kwamba ewa kaona namuna ya Yesu adzevyowa na uwezo mkuu.

⁴²Na haṭa vivyo, wenji wa hawa wakuu wa Kiyahuḍi, wamuhikiza Yesu. Ela ntawekivinena usoni ya wantu kwa dzambo dya kwamba, wekiwashooga hawa Mafarisayo watsekudzawayavya masunagogini.

⁴³Koro hawa wakuu wewa wantu watsakiyeo kushadwa ni wantu kuliko kushadwa ni Muungu.

⁴⁴Kisa Yesu kanena na idzwi kuu kamba, “Ikiwa kwamba muntu kanihikiza mimi, nkakunihikiza mimi tu, ela kamuhikiza haṭa huyuḍe anihumiye.

⁴⁵Na kula anioneye mimi, kakumuonani huyu anihumiye.

⁴⁶Nidza niweze kuwa muyanga wa huju lumwengu, ili kula anihikiziye atsekaa kizani kawii.

⁴⁷Muntu eyenasikia vyyuwo vyangu kisa akatsaviuḅa, huyo hi hii saasambi siwezi kumuhukumu. Koro mimi sikudzia kujuhukumu lumwengu, ela nidzia kujupfonya.

⁴⁸Ela kula eyenadziza kunihikiza mimi na akatsaviuḅa hivi vyyuwo vyangu, nsiku ya mwisu anahukumigwa, koro hivi vyyuwo nineneyevyo vinayanga kwamba jeje ni mutsovi.

⁴⁹Na haya niyokunenani, sikwakunenani mambo yangu mimi mwenye. Ela nyakunenani haya ya huyu Baba aniamuriyeyo niyanene, koro jeje ndiye anihumiye.

⁵⁰Nimanya ya kwamba haya aamuriyeyo yanapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo. Ndookomu nami, changu nichonanena ni hikiḍe cha huyu Baba anyambiiyecho ninene.”

Yohana 13

¹Jila ya Pasaka iwa imafika hafufi. Na Yesu ewa kamanya ya kwamba wakatiwe wa kunuka humu lumwenguni auje kwa Babajwe wiwa umaafika. Jeje ewa kawatsaka muno hawaḍe weokuwa wakwe humu lumwenguni, na kawayanga matsako mumpaka mwisu.

²Ipfofika mioro, Yesu na wanafundiwe wakaa chihako kuḍyani. Ela Shaatani ewa kesakumungiza Yuḍa maṭaro ya kumuḍawanya Yesu. Yuḍa ewa ni mwana jwa Simioni Isikariota.

³Yesu ewa kamanya ya kwamba kayawa kwa Muungu na anauja kwa Muungu. Na pia ewa kamanya ya kwamba Babajwe kamumpa mamulaka dzuu ya kula kintu.

⁴Ḍubva kanuka na hapfa wepfowakiḍya, kaivuya hi nkanzuye ya na dzuu kaiweka geri, kisa kadzifunga tauli chunoni.

⁵Kangiza madzi kijani na kaḁabva kuwakosa maguu hawa wanafunḁiwe na kuwafuta na hi tauli adzifungiyeyo.

⁶Kawakosa hawa wangine haḁa akidzaakimufika Simioni Peḁero, Peḁero kamuuzwa Yesu kamwamba, “Ḃwana, unatsaka kunikosa maguu mimi?”

⁷Yesu kamwambukuya kamwamba, “Hi hii saasambi nichokuhendani nkukidzi, ela ḁaḁaye kudzaimuka maanaye.”

⁸Ela Peḁero kamwambukuya kamwamba, “Nkuwezi kunikosa maguu kaḁisa!” Nae Yesu kamwamba, “Nikitsakukosa maguuyo, nkuwezi kuwa jwangu kawii.”

⁹Ḃubva Peḁero kamwamba, “Ḃasi ikiwa kwamba ni hivyo, nkudzonikose maguu ḁu, ela nikosa ne mikono ne kitswa pia!”

¹⁰Yesu kamwamba, “Muntu akisa kukoga mwii muzima nka haḁya ya kukoga kawii, lamuḁa akose haya maguu ḁasi. Nywinywi nyonse mu wasafi lamuḁa muntu mumodza ḁu kahi yenu.”

¹¹Yesu ewa kamumanya huyu jwa kudzaamuḁawanye, ndiyo maana eyonena akyamba, “Nywinywi nyonse mu wasafi lamuḁa muntu mumodza ḁu kahi yenu.”

¹²Yesu epfowakosa maguu wanafunḁiwe haḁa akyendaakisa, kahwaa hi nkanzuye kaivwaa, kisa kenda kakaa chihako pfapfaḁe epfokaa ḁura. Kisa kawauza hawa wanafunḁiwe kawamba, “Dze, muimuka maana ya avi nihendeyevyo?”

¹³Nywinywi munanihana mimi Mwaalimu na Ḃwana jwenu, si viwi ni sawa, na wala ntamukutsowea.

¹⁴Ḃubva ikiwa kwamba mimi Mwaalimu na Ḃwana jwenu nimukosa nywinywi maguu, ḁasi nanywi pia munamala kuhendeana dzevyo.

¹⁵Mimi nisakumuyanga nywinywi mufaano wa kuuḁa ili mupate kuhendeana dza hivi nimuhendeeyevyo.

¹⁶Hachi nyakumwambiani, muhumwa si mukuu kumuchia huyu ḁwana jwakwe, na wala ntumi si mukuu kumuchia huyu amuhumiye.

¹⁷Na kwa kwamba haya haya ni mambo muyamanyiyeyo, ḁubva yahendeni ili mupate kuvodhyegwa.

¹⁸Ninkinena hivi, sikwakunenani dzuu yenu nyonse haḁa! Maanaye kula mumodza jwenu nimutsaniye nimumanya aivyo. Ela haya matsoro ni haḁi yaḁimiye. Yamba, ‘Huyu aḁiye chakuḁya pfamodza nami ndiye anipfyehukiiye.’

¹⁹Nyakuyamwambiani haya haya mambo ḁura yasidzahendeka, ili yadzepfohendeka muweze kuhikiza kwamba mimi ndimi huyu Masiya.

²⁰Hachi nyakumwambiani, yuḁejwonse adzeemupfokea ntumi jwangu, huyo kanipfokea mimi. Na yuḁejwonse anipfokeeye mimi, huyo kamupfokea huyuḁe anihumiye.”

- ²¹Baada ya haya, Yesu moja umutsowa raha. Kawamba hawa wanafundiwe, “Hachi nyakumwambiani, mumodza jwenu njwakuniḍawanya!”
- ²²Hawa wanafundi waḍabva kuyowana-yowana, koro wewa waḍanganika kwamba Yesu ewa kakumunenani ga.
- ²³Mumodza jwa hawa wanafundi, huyu jwa Yesu amutsakiye muno, ewa kakaa hafufi na Yesu wepfowakiḍya.
- ²⁴Dubva Simioni Peḗero kamubigia nkumbi ili amuuze Yesu kwamba kakumunenani ga.
- ²⁵Nae huyu mwanafundi kadzikuntia hafufi zaiḍi na Yesu kisa kamuuza kamwamba, “Ḑwana, ayu wiyekunenani kwamba anakudawanya ni ga?”
- ²⁶Yesu kambukuya kamba, “Mimi naḗopya mukahe humu ḑaakulini, na huyude nidzeyeumumpa ḑasi ni huyo huyo.” Na epfoḗopya hu mukahe akisa, kaumumpa Yuḍa mwana jwa Simioni Isikariota.
- ²⁷Na pfapfo, Yuḍa epfouhwaa hu mukahe Shaḗtani kamunjia. Yesu nae kamwamba, “Yuḍa, hiḍi wiḍyokutsakani kuhenda, rebva uḍihende haraka.”
- ²⁸Hawa weowakiḍya pfamodza na Yesu wonse ntawakuimuka maana ya hivi vyuuwo aneneyevyo.
- ²⁹Ela kwa dzambo ḍya kwamba Yuḍa ewa ndiye huyu muḗunza nkandi jwao, wangine wao waḗara ya kwamba Yesu ewa kamwamba ende akaguye vija vye nsikunkuu. Na wangine waḗara ya kwamba kamwamba endeakawapfe kintu masikini.
- ³⁰Yuḍa epfopfegwa huḍe mukahe ḗu nkakukaa kawii, kagonzowa. Na epfonuka, kiza kiwa kimaanja.
- ³¹Yuḍa epfonuka ḗu, Yesu kamba, “Ngera yangu mimi Mwana jwa Aḍamu ya kumanyikana ukuu wangu imaaḑika. Na kuchiiya na kwangu mimi, Muungu anamanyikana namuna aivyo mukuu.
- ³²Na ikiwa kwamba Muungu anamanyikana namuna aivyo mukuu kuchiiya na kwangu, nae ananimpa kumanyikana ukuu wangu si haḗa kae.
- ³³Wanangu watsakwa, mimi si muḍa muyeya kawii wa kukaa nanywi. Mudzanilacha ela ntamukudzaniona. Na viviḍe nivyowambia hawa wakuu wenu wa Kiyahuḍi, nanywi nyakuvimwambiani, kwamba, ‘Huku nikokwendani, nywinywi ntamuwezi kuniuḑa.’
- ³⁴Dubva nyakumumpani amuri mpya: Tsakanani dza hivi vyangu nimutsakiyevyo nywinywi.
- ³⁵Na mukitsakana nywinywi na nywinywi, kula muntu anamanya ya kwamba nywinywi mu wanafundi wangu.”

³⁶Simioni Peṭero kamuuza kamwamba, “Ḑwana, munamba kwekeya ku?” Yesu kamwambukuya kamwamba, “Hi hii saasambi, huku nikokwendani wewe nkuwezi kuniuḑa hwende pfamodza, ela ḑaḑaye kudzaniuḑa.”

³⁷Peṭero kamuuza kamwamba, “Ḑwana, kwa dzambo ga nitseweza kukuuḑa hi hii saasambi? Nya ṭayari haṭa kufwa kwa dzambo ḑyako.”

³⁸Yesu kamwamba, “Wewe haswa kwa ṭayari kuyayavya maishayo kwa dzambo ḑyangu? Hachi nyakukwambiani, nkuku asidzawika unanikana myeedha mihahu kwamba nkunidzi.”

Yohana 14

¹Yesu kanena na wanafunḑiwe kawamba, “Namutsesukusika myojo! Nywinywi muserefaṭeni Muungu na muniserefaṭe nami.

²Nyumbani mwa Baba kuna namfasi ṭipu. Nami nyakwendani nikamuelekanyie makao. Na ṭambere hivi nivyokumwambiani sivyo, sindevimwambia.

³Na nikimuelekanyia haya makao nikisa, nauja nidzenimuhwae, ili hapfaḑe nidzefowa nanywi muwe hapfo hapfo.

⁴Nywinywi muimanya hi njia ya kwendea huku nikokwendani.”

⁵Ela Tomasi kamwamba, “Ḑwana, hunaimanyadze e njia na hali haṭa huku wikokwendani swiswi ntahukudzi?”

⁶Yesu kamwamba, “Mimi ndimi njia, ndimi hachi na ndimi niyenawapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo. Muntu nkawezi kwenda kwa Baba pfasipfo kuchiiya na kwangu.

⁷Kwa kwamba nywinywi munimanya mimi, mumumanya na Baba. Na hangu hi hii saasambi mwisakumuona na mumumanya.”

⁸Nae Filipo kamwamba, “Ḑwana, ukimuhuyanga Babajo, swiswi ntahuwe na chuuwo kawii.”

⁹Yesu kamwambukuya kamwamba, “Filipo, azi nsiku zonse nikaiyezo nanywi azi, amaale nkunidzi kwamba mimi ni gani? Yuḑejwonse anoneye mimi kesakumuona Baba. Mani ḑubva sasa unakwambadze kwamba nimumuyange Baba?

¹⁰Munamba nkudzahikiza haṭa kwamba mimi na Baba hu kintu kimodza? Hivi nivyokunenani si vyyuwo vyangu mimi mwenye, ela mvya Baba eyekuishini kuzimuni mwangu. Jeje ndiye eyekuhendani haya haya mafara yonse niyokuhendani.

¹¹Nikimwamba mimi na Baba hu kintu kimodza, nywinywi serefaṭani niyokumwambiani. Ela ikiwa kwamba ntamuwezi kuserefaṭa haṭa hivi

nivyokumwambiani, d̄ubva nangaa muniserefaṭe kwa dzambo d̄ya haya niyokuhendani.

¹²Hachi nyakumwambiani, muntu akinihikiza mimi, anahenda mafara makuu ya kumakisa dza yayade niyonahenda ambu haṭa zaidi, koro mimi nyakuujani kwa Baba.

¹³Nywinywi yombani kiḍechonse kwa sari d̄yangu, nami nachimuhendea. Na kwehii namuna Baba anapata kumanyikana namuna aivyo mukuu kuchiiya na kwa huyu Mwanawe.

¹⁴Ndookomu mukiyomba kiḍechonse kwa sari d̄yangu, mimi nachimuhendea.”

¹⁵Yesu kawamba wanafundiwe, “Ikiwa kwamba nywinywi munitsaka, munahenda hivi nimuamuriyevyo.

¹⁶Nami namuyomba Baba nae anamuyehea Mugijijia yungine adzeyekaa nanywi maishi.

¹⁷Huyu huyu Mugijijia ni huyu Ruhu Mudheru eyenayanga wantu hi ya hachi. Ela huju lumwengu ntajuwezi kumupfokea, maanaye ntajumudzi na wala ntajukwakumuhambuyani. Nywinywi le mumumanya, kwa dzambo d̄ya kwamba ka pfamodza nanywi na anawa kuzimuni mwenu.

¹⁸Siwezi kumuyatsa dza wana wachiwa. Nyakwendani kisa nauja kawii.

¹⁹Baada ya kiṭemo kifufi chichokudzani, huju lumwengu ntajukudzaniona kawii, ela nywinywi mudzaniona. Na kwa dzambo d̄ya kwamba nawa nya moja kawii, nanywi pia mudzawa moja.

²⁰Na hiyo hiyo nsiku ikifika, ndipfo mudzefomanya ya kwamba mimi na Baba hu kintu kimodza, nami nanywi hu kintu kimodza.

²¹Huyude eyenahenda hayade nimuamuriyeyo, huyo ndiye anitsakiye. Na kwa dzambo d̄ya kwamba kanitsaka, Baba nae anamutsaka. Nami pia namutsaka, na nadziyanganya kwakwe.”

²²Kisa huyude mwanafundi eyeakihanigwa Yuḍa (ela si Yuḍa Isikariota), kamuuza kamwamba, “Bwana, vinawadze kwamba udziyanganye kwehu basi na utsedziyanganya kwa lumwengu yuzima?”

²³Yesu kamwambukuya kamwamba, “Muntu akinitsaka mimi, anayagija haya mayongweezo yangu. Na muntu dzae, Baba anamutsaka. Na mimi na Baba hunahenda makao yehu kwakwe.

²⁴Muntu asiyenitsaka nkawezi kuyagija haya mayongweezo yangu. Kenge kumbukani kwamba haya mayongweezo yangu si yangu mimi mwenye, ela yayawa kwa Baba, huyu anihumiye.

²⁵Haya haya mambo niyamwambia nikiwa nya pfamodza nanywi amaale.

²⁶Ela huyu Mugijija, yani huyu Ruhu Mudheru jwa Baba adzeyemumuhumia kwa sari d̄yangu, kadzamuyongweeza kula kintu. Jeje kadzamukumbusya hayade yonse nimwambiiyeyo.

²⁷Nichokumuyatsiani ni naghea ya myojo. Na hi hii naghea niyonamumpa mimi siyo hi naghea ya lumwengu iyonaweza kumumpa. D̄ubva namutsesukusika myojo na wala namutseewa na oga.

²⁸Munisikia nikiwamba ya kwamba nyakwendani kisa nauja kawii. Tambere mundeewa munitsaka d̄ugha, mundetsekea ya kwamba nyakuujani kwa Baba, koro Baba ni mukuu kunichia mimi.

²⁹Haya haya mambo nyakuyamwambiani d̄ura yasidzahendeka, ili yadzepfohendeka mupate kuhikiza hivi nineneyevyo.

³⁰Mimi si muḁa muyeya wa kukaiya kunena nanywi amaale, koro huyu haju jwa huju lumwengu kamaawa kudzani. Jeje nka uwezo uḁewonse dzuu yangu.

³¹Ela ni haḁi nihende kula cha Baba anyambiiyecho, ili lumwengu jupate kumanya ya kwamba nimutsaka Baba. Haya, nahunukeni hapfa sasa.”

Yohana 15

¹Yesu kagija kunena na wanafundiwe kawamba, “Mimi ndimi muzabibu wa d̄ugha, na Baba ndiye mwenye hi nkonde.

²Kula hambi d̄ya hu muzabibu ḁisidyovyaa matunda, anaḁikenta. Ela kula hambi ḁiḁyonavyaa matunda, anaḁipfeeya ili ḁipate kuvyaa matunda zaiḁi.

³Nywinywi mwa dza mahambi yapfeejweyo, koro mwisakudhereswa ni hichi chuuwo nimwambiiyecho.

⁴Gijani kukaa kuzimuni mwangu nami nakaa kuzimuni mwenu. Dza hiviḁe vya hambi ḁisivyoweza kuvyaa matunda ḁikitsagijana na hu muhi, nanywi ntamuwezi kuhenda kiḁechonse pfasipfo kukaa kuzimuni mwangu.

⁵Mimi ndimi hu muzabibu, nanywi ndinywi haya mahambi. Muntu akikaa kuzimuni mwangu nami nikikaa kuzimuni mwakwe, huyo anavyaa matunda ya kuḁosa. Koro pfasipfo mimi, muntu nkawezi kuhenda kintu.

⁶Yuḁejwone asiyekaa kuzimuni mwangu, huyo anawa dza hambi ḁisidyovyaa. Na mahambi dzayo yanafaḁulwa yakanyuuka kisa yanaundukizwa na yakatsomwa.

⁷Nywinywi mukikaa kuzimuni mwangu na vyyuwo vyangu vikikaa kuzimuni mwenu, yombani kiḁechonse nanywi munakipfegwa.

⁸Mwipfonavyaa matunda kwa winji, munawa mwakuyangani ya kwamba mu wanafundi wangu na wantu wanaona namuna ya Baba aivyo mukuu.

- ⁹Mimi nimutsaka nywinywi dza hiviye vya Baba anitsakiyevyo mimi. Gijani kukaa kuzimuni mwangu ili mugije kuona matsako yangu.
- ¹⁰Mimi nizigija amuri za Baba nae kagija kunitsaka. Dza vivyo, nanywi mukizigija amuri zangu munagija kuyaona matsako yangu.
- ¹¹Mimi nimwambia haya haya mambo yonse, ili myojo yenu ipate kudzaa tsekea nyinji dza hi niyonayo.
- ¹²Na hi amuri yangu niyokumumpani ni hii: Tsakanani dza hivi vyangu nimutsakiyevyo nywinywi.
- ¹³Ntaku tsako ḍido kuu kuchia tsako ḍya muntu kuyayavya maishaye kwa dzambo ḍya waḃamuzwe.
- ¹⁴Na mukihenda hivi niyonomuamuru, ḃasi nywinywi mu waḃamu zangu.
- ¹⁵Simuhane wahumisi kawii, kwa kwamba muhumisi nkambijwe yonse ya huyu ḃwana jwakwe eyonayo. Mimi nyakumuhanani nywinywi waḃamu zangu, maanaye kula cha Baba anyambiiyecho, nisakuchimwambia.
- ¹⁶Nywinywi sinywi munitsaniyeo, ela mimi ndimi nimutsaniyee nywinywi. Na nimuhuma mwende mukavyae matunda yadzeyoonekana, ili kwamba mukimuyomba Baba kiḃechonse kwa sari ḍyangu, anakimumpa.
- ¹⁷Nichokumuamuruni ni kwamba, mutsakane.”
- ¹⁸Yesu kagija kunena na wanafunḃiwe kawamba, “Lumwengu jukimukeva, nywinywi kumbukani ya kwamba jwiinikeva mimi ḍura.
- ¹⁹Ṭambere mundeewa wantu wa huju huju lumwengu, lumwengu jundeemutsaka. Ela lumwengu jumukeva kwa kwamba nywinywi ntamukwaa wa huju lumwengu. Mimi nimutsana kuyawa kwa huju lumwengu.
- ²⁰Aviḃe niyomwambia munavikumbuka? Niwa nimwamba, ‘Muhumwa si mukuu kumuchia huyu ḃwana jwakwe.’ Ikiwa kwamba mimi wanikuntisa ḍina, ḃasi haḃa nanywi wanamukuntisa ḍina. Ela kwa kwamba wangine wao wayagija haya mayongweezo yangu, ḃasi haḃa haya mayongweezo yenu pia, wangine wao wanayagija.
- ²¹Haya haya yonse, wanayamuhendea kwa kwamba mu wantu wangu. Na wanayamuhendea kwa kwamba ntawamudzi huyu anihumiye.
- ²²Ṭambere nindeewa sikudza nidzeninene nao, wandeewa ntawa tsowa. Ela kwa kwamba nimaakudza na nimaanena nao, ntawa kipfangizo kawii cha kuhendea nabvise.
- ²³Kula anikevee mimi, kamukeva na Baba pia.
- ²⁴Mimi nihenda mafara ya kumakisa kahi yao, yasiyodzahendwa ni muntu yungine yuḃejwonse. Ṭambere nindeewa sidzahenda mambo dzayo,

ntawandetalijwa nabvise. Ela viivyo ni kwamba, haṭa ingawa waona hivi nihendeyeyo, wao wahuwekea kevo ami na Baba.

²⁵Na hivi wahendeyevyo, waṭimiza hivi vya haya matsoro yambiyeyo, ‘Waniwekea kevo pfasipfo saḅaḅu ideyonse.’

²⁶Mimi namuyehea Mugijija kuyawa kwa Baba. Jeje ni huyu Ruhu jwa kumuyanga hi ya hachi dzuu ya Muungu. Na adzefokudza, kadzamushuhudia dzuu yangu.

²⁷Nanywi pia ni muwashuhudie wantu dzuu yangu, kwa kwamba mwiiwa pfamodza nami hangu nipfoḍabva kuyongweeza.

Yohana 16

¹Nyakumwambiani haya haya yonse ili mutsekudzaiyekeza hi faro yenu.

²Nywinywi mudzayavigwa masunagogini, na kudzafika ngera ya wantu kumuyaga wakiṭara ya kwamba kwa kuhenda hivyo, wakumuhumikiani Muungu.

³Wao wanamuhendea dza hivyo, kwa kwamba ntawanidzi mimi wala Baba.

⁴Mimi niyamwambia haya haya yonse, ili yadzefohendeka, mukumbuke kwamba niyamwambia ḍura.” Yesu kagija kunena kamba, “Haya haya sikuyamwambia hangu pfapfaḍe ḍabvu, nipfoḍabva kuyongweeza, kwa kwamba niwa nya pfamodza nanywi.

⁵Ela sasa nyakuujani kwa huyu anihumiye. Nanywi ntaku haṭa mumodza jwenu eyekuniuzani kwamba nyekea!

⁶Nywinywi mukaiya kusikitika ṭu kwa dzambo ḍya hivi nimwambiiyevyo.

⁷Ela hachi nyakumwambiani, kugonzowa kwangu ni kwa faida yenu nywinywi. Koro nikitsagonzowa, huyu Mugijija nkawezi kudza kwenu. Ela nikigonzowa, namuhuma adze kwenu.

⁸Na adzefokudza, kadzajuyanga huju lumwengu hi ya hachi dzuu ya nabvise, na dzuu ya kuṭalijwa hachi usoni kwa Muungu na dzuu ya hukumu.

⁹Huyu Ruhu kadzajuyanga lumwengu kwamba, nabvise yao ni hivi wadziziyevyo kunihikiza mimi.

¹⁰Wadzaona kwamba Baba kaniṭala kuwa muntu muhachi kwa kwamba nyakwendani kwakwe. Nanywi ntamukudzaniona kawii.

¹¹Wantu wadzaona hakika ya kwamba hukumu yakudzani, kwa kwamba huyu haju jwa huju lumwengu kesakuhukumigwa.

¹²Bo! Nina menji na menji ya kumwambia, ela kwehii saasambi ntamuyawezi.

¹³Ela huyu Ruhu jwa kuiyanga hi hachi adzefokudza, anamuyanga kula dzambo ḍiḍyo ḍya hachi muḍimanye. Jeje nkanene yakwe mwenye, ela anamwambia

hayade yonse eyonasikia kuyawa kwangu. Anamwambia dzuu ya haya yadzeyohendeka.

¹⁴Anayamupfenwiiya nywinywi hayade yonse niyonanena, na kwehii njia mimi napata kumanyikana namuna niivyo mukuu.

¹⁵Vyonse vya Baba evyonavyo, nami pia mvyangu. Ndiyo maana nyambiyeyo kwamba, huyu Ruhu anahwaa hayade yangu niyonanena, anayamupfenwiiya nywinywi.”

¹⁶Yesu kagija kunena na wanafundiwe kawamba, “Baada ya muda ntamukudzaniona, ela baada ya kitemo kifufi mudzaniona kawii.”

¹⁷Hawa wanafundi wadabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Akwakwambani, baada ya muda ntahukudzamuona, na baada ya kitemo kifufi hudzamuona kawii, maanaye ni? Ambu akyamba kakwendani kwa Babajwe, ana maana ga?

¹⁸Na akyamba, ‘Baada ya muda,’ maanaye ni? Ntahukwakuimukani echokunenani ti!”

¹⁹Yesu kahambuya kwamba hawa wanafundiwe wekitsaka kumuuzwa maana ya hivi aneneyevyo, ndookomu nae kawamba, “Mwakuuzanani maana yangu nyambiyeyo, ‘Baada ya muda ntamukudzaniona, ela baada ya kitemo kifufi mudzaniona kawii?’

²⁰Hachi nyakumwambiani, mudzaiya na kusikitika, ela lumwengu judzatsekea. Mudzasikitika, ela sikitiko dyenu didzaperuka diwe tsekea.

²¹Haata muke akinukijwa, anaumwa muno. Ela akisakudzifunguya, hu tsungu anawaarerwa kwa dzambo dya tsekea ya kupata mwana.

²²Na haata nanywi, hi hii saasambi muna masikitiko. Ela nidzamuona kawii na mudzawa na tsekea muno, na wala ntakuwe jwa kuimutsovyo hiyo hiyo tsekea.

²³Hiyo hiyo ngera ikifika, ntamuwe na hadya ya kuniyomba kidetchonse. Koro hachi nyakumwambiani, kidetchonse mudzechomuyomba Baba kwa sari dyangu, jeje anakimuhendea.

²⁴Mumpaka saambi, ntamudzayomba kidetchonse kwa sari dyangu. Nywinywi yombani, nanywi munapfegwa ili myojo yenu ipate kudzaa tsekea.

²⁵Haya haya mambo niyamwambia na mainganyo, ela kudzafika ngera ya kwamba sikudzanena nanywi na mainganyo kawii. Nidzanena nanywi na lugha ya kuimukika tswee dzuu ya Baba.

²⁶Hiyo hiyo ngera ikifika, munamuyomba Baba kwa sari dyangu. Ela sikwakunenani kwamba ni hadi nimuyombeye mimi kwa Baba haata.

²⁷Koro Baba jeje mwenye, kamutsaka kwa dzambo dya kwamba, nywinywi munitsaka mimi na muhikiza ya kwamba mimi nihumigwa ni Baba.

²⁸Mimi niyawa kwa Baba nidza lumwenguni, na nyakunukani lumwenguni niuje kwa Baba.”

²⁹Hawa wanafundiwe wamwamba, “Ehe, sasa kwakunenani lugha ya kuimukika, nkukwakunenani na mainganyo kawii.

³⁰Sasa humanya ya kwamba katsi wewe nku dzambo usidyodimanya. Ndookomu ntaku hadya ya muntu kukuuba-uba na maswali yadeyonse. Na kwa dzambo djevyohivyo, huhikiza ya kwamba wewe kuyawa kwa Muungu dgha.”

³¹Yesu kawambukuya kawamba, “Sasa muhikiza?

³²Ela ngera zakudzani, na haṭa zimaafika haswa, ambapfo nywinywi mudzātamisaa na kula mumodza ende kwakwe. Mudzanifaṭula mimi hekeṭu, ela mimi sikwaa mimi hekeṭu, koro Baba ka pfamodza nami.

³³Nimwambia haya haya mambo yonse, ili mupate kuingamaa myojo kwa dzambo dya kuwa na uharia nami. Gula huju lumwengu junamukuntisa dḡina, ela namutseefwa moja, mimi nijushinda lumwengu.”

Yohana 17

¹Yesu ephonena hayo yonse akisa, kanuya matso dzuu mbinguni na kayomba kamba, “Baaba, sasa saa imaaḡika. Yanga wantu ukuu wangu mimi Mwanao ili nami nipate kuwayanga ukuu wako.

²Wewe kunimpa mamulaka dzuu ya kula muntu, ili kwamba hawaḡe wonse unimpiyeo, niweze kuwapfa maisha ya kuunga na yuungo.

³Na maisha ya kuunga na yuungo, ni kukumanya wewe wiye Muungu jwa dgha wewe hekeṭu, pfamodza na kunimanya nami mimi Yesu Kiristo unihumiye.

⁴Mimi hapfa lumwenguni niyanga namuna uivyo mukuu kwa kuisa hi kazi unimpiyeyo.

⁵Dubva sasa Baaba, ningiza humuḡe maremboni mwako nimokuwa pfamodza nawe hangu lumwengu ntajudzaumbwa.

⁶Mimi hawa wantu unimpiyeo kuyawana na huju lumwengu niwasumwiiya dzuu yako. Wao wewa mbwako, ela wewe kuwanimpa na wakigija hichi chuuwocho.

⁷Na sasa nao, wamanya ya kwamba, kula kintu nichonacho kiyawa kwako.

⁸Hi ḡaamisa unidamiyeyo, niwapfa, nao waipfokea na mikono miwii. Wamanya hakika kwamba mimi niyawa kwako, na wahikiza ya kwamba wewe ndiwe unihumiye.

⁹Mimi sikwakujuyombeani lumwengu, nyakuwayombeani hawaḡe unimpiyeo, kwa kwamba mbwako.

- 10**Koro wonse unimpiyeo mbwako, na wonse weo wako mbwangu. Nao wakuyangani namuna niivyo mukuu.
- 11**Mimi nyakunukani lumwenguni nyakudzani kwako, ela wao amaale waa lumwenguni. E Baba jwangu wiye Mudheru, nakuyomba uwamiye kwa ziziḍe nguvu unimpiyezo, yani nguvu za saridyo. Wamiye ili waweze kuwa na umodza dza hivi vyangu nawe hwivyo kintu kimodza.
- 12**Nipfokuwa pfamodza nao, niwamiya kwa hizi nguvu unimpiyezo, yani nguvu za saridyo. Na ntaku haḥa mumodza jwao aariye, lamuḍa huyu jwa kwamba iwa ni haḍi aare. Na haya yahendeka ili haya yorejweyo humu matsoroni yapate kuḥimiya.
- 13**Ela sasa Baaba, mimi nya njiani kudza kwako. Na nyakunenani haya ninkiwa lumwenguni, ili wao wapate kuwa na hi tseka yangu yonse niyonayo.
- 14**Mimi hichi chuuwo chako nikiwambia, ela lumwengu juwawekea kevo, kwa kwamba wao si wa huju lumwengu dza hivi vyangu mimi nisivyokuwa jwa huju lumwengu.
- 15**Mimi sikwakuyombani kwamba uwanuye lumwenguni, ela nyakukuyombani uwachinge na Muzuka Shaḥani.
- 16**Wao si wa huju lumwengu, dza hivi vyangu nisivyokuwa jwa huju lumwengu.
- 17**Chuuwocho ndiyo hi hachi. Na hi hii hachi naiwahendeze wadziyavye kwako kaḥisa kaḥisa!
- 18**Mimi nyakuwahumani lumwenguni dza hivi vyako wewe unihumiyevyo mimi lumwenguni.
- 19**Mimi nyakudziyavyani jwonse kwako kwa dzambo ḍyao, ili nao wapate kudziyavya wawe wako kaḥisa.
- 20**Sikwakuwayombeani hawa wanafunḍi wangu ḥu, ela nyakuwayombeani na haḥa hawaḍe wadzeonihikiza kwa dzambo ḍya kusumwiijwa dzuu yangu.
- 21**Baaba, nyakuwayombeani kwamba wonse wawe kintu kimodza, dza hivi vyangu nawe hwivyo kintu kimodza. Na nyakuwayombeani kwamba wawe kintu kimodza naswi, ili lumwengu jupate kuhikiza kwamba ndiwe unihumiye.
- 22**Haya marembo unimpiyeyo mimi, ndiyo yangu nami niwapfiyeyo wao, ili waweze kuwa kintu kimodza dza hivi vyangu nawe huivyo.
- 23**Wewe uwe na uharia nami, nami niwe na uharia nao, nao wapate kuwa kintu kimodza kaḥisa! Ndookomu lumwengu junapata kumanya ya kwamba wewe ndiwe unihumiye na kuwatsaka wanafunḍi wangu dza unitsakiyevyo mimi.
- 24**Baaba, natsaka hawaḍe uwanimpiyeo wawe pfamodza nami hapfaḍe nidzefowa, ili wanione maremboni mwangu. Kuningiza humu humu maremboni kwa kwamba wiwa kunitsaka hangu lumwengu ntajudzaumbwa.

²⁵E Baba wiye muhachi, gula lumwengu ntajukudzi, ela mimi nikumanya. Na hawa wanafundi wangu wamanya kwamba ndiwe unihumiye.

²⁶Mimi nikumanyisa kwao na nagija kukumanyisa kwao, ili wapate kuwatsaka wangine dza hivi vyako unitsakiyevyo mimi, nao wanawa na uharia nami.”

Yohana 18

¹Yesu epfoyomba akisa, jeje na wanafundiwe wavuka muho wa Kidironi, wendawanjia nkonde ya mihi ya mizeituni iyokuwa danda ya pfii yo muho.

²Yesu na wanafundiwe wekikaa na kwenda hapfahapfafe pfantu kutwa. Ndookomu Yuḁa, huyu adzeyeakimuḁawanya Yesu, nae ewa kapfamanya.

³ḁubva Yuḁa kenda na kiḁaro cha asikari wa Kirumi pfamodza na wamia wa Hekalu wahumijweo ni wakohani wakuu na Mafarisayo. Watsukuya matsaa, matsotso na vyeera vyao.

⁴Na Yesu, akiwa kamanya yonse yadzeyomupata, kenda kawaḁangera na kawauza kawamba, “Mwakumulachani ga?”

⁵Nao wamwambukuya wamwamba, “Hwakumulachani Yesu jwa Nazareti.” Nae Yesu kawamba, “Ndimi!” Yuḁa nae, huyu amuḁawanyie Yesu, ewa pfamodza na hawa asikari na wamia Hekalu.

⁶Yesu epfowamba, “Ndimi,” waujia nyuma haḁa wendawagwa mutsangani.

⁷Yesu kawauza kawii kawamba, “Mwamba mwakumulachani ga?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Hwakumulachani Yesu jwa Nazareti.”

⁸Nae Yesu kawamba, “Mimi nisakumwambia ya kwamba ndimi! ḁubva ikiwa kwamba mwakunilachani mimi, hawa wangine wayatseni wagonzowe.”

⁹Kahenda hivi ili hiviḁe evyonena viḁimiye. Ewa kamba, “Kahi ya hawaḁe unimpiyeo, ntaku haḁa mumodza jwao aariye.”

¹⁰Makisa Simioni Peḁero katsoowa munduwe na kamukenta huyu muhumisi jwa huyu Mukohani Mukuu kamuhuna hiḁi sikio ḁya mukono kuyume. Huyu huyu muhumisi ekihanwa Maliko.

¹¹Ela Yesu kamwamba Peḁero, “Peḁero, uudzye ḁangweni huo munduwo! Wewe kwakuḁarani ya kwamba mimi sikwaa ḁayari kukuntiswa ḁina dza viviḁe vya Baba anipangiyevyo?”

¹²Makisa hawa asikari na mukuu wao, pfamodza na wamia Hekalu, wamugija Yesu na wamufunga-funga.

¹³ḁura wamuhwaa wamupfiika kwa Anasi. Anasi ewa ni mukwanguwe muyume Kayafa. Na huhuḁe mwaka, Kayafa ewa ndiye Mukohani Mukuu.

- ¹⁴Jeje ndiye eyewamba wakuu wa Kiyahuḍi kwamba, ni heri kufwe muntu mumodza kwa dzambo ḍya wantu wonse.
- ¹⁵Yesu epfogijwa, Simioni Peḗero na mwanafunḍi yungine, wamuuba na nyuma. Huyu mwanafunḍi yungine ewa kamanyana na huyu Mukohani Mukuu, ndookomu jeje kamuuba Yesu haḗa uani kuzimu mwe nyumba ya huyu Mukohani Mukuu.
- ¹⁶Ae Peḗero kaḗuruma na hapfa langoni. Ḍubva huyuḍe mwanafunḍi yungine, kenda kanena na huyu mwanamuke eyekuwa hapfaḍe langoni amuyatse Peḗero anjie humuḍe kuzimu. Nae kamuyatsa kanjia.
- ¹⁷Kisa kamuuzwa Peḗero kamwamba, “Wewe nkukwaa mumodza jwa wanafunḍi wa Yesu haḗa?” Peḗero kamwambukuya kamwamba, “A-a! Mimi sikwaa mwanafunḍi jwa Yesu!”
- ¹⁸Kwa kwamba kwiwa kuhenda mpepfo, hawa wahumisi wa huyu Mukohani pfamodza na hawa wamia wewa wakoza moho wekikoha. Peḗero nae kenda kasumama hapfa wepfokuwa, kanjia kukohani moho.
- ¹⁹Huyu Mukohani Mukuu kamuuzwa maswali Yesu dzuu ya wanafunḍi wakwe na mayongweezoye.
- ²⁰Na Yesu kamwamba, “Mimi nikisumwiiya wazi wazi tswee, na kula muntu ekinisikia. Nikikaa na kuyongweeza masunagogini na Hekaluni, kuntu kwa Wayahuḍi wonse wekonakaa na kutsanganika. Sidzanena kiḍechonse sirini.
- ²¹Ḍubva sikaiye kuniuza mimi maswali, wauze hawaḍe weowakinisikiiya. Wao wanakwambia hayaḍe niyonikiwayongweeza.”
- ²²Yesu epfonena hivi, mumodza jwa hawa wamia kamungiza ipfi Yesu, kisa kamwamba, “Hiyo hiyo ni lugha ya kunena na Mukohani Mukuu muzima?”
- ²³Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ikiwa kwamba hivi nineneyevyo ninena matsowa, nyambia haya matsowa yangu. Ela ikwaakwamba ninena hi ya hachi, unanibigia?”
- ²⁴Makisa Anasi kamupfiika Yesu kwa huyu Mukohani Mukuu Kayafa. Epfomupfiika ewa amaale kafungwa-fungwa.
- ²⁵Huo huo wakati Simioni Peḗero ekikoha moho humuḍe uani. Hawaḍe wantu wangine weokuwa pfamodza nae wamuuzwa wamwamba, “Wewe nkukwaa mumodza jwa wanafunḍi wa Yesu haḗa?” Ela jeje kakana kamba, “Mimi sikwaa mwanafunḍi jwa Yesu!”
- ²⁶Na humuḍe uani kwiwa na muhumisi mumodza jwa huyu Mukohani Mukuu, eyekuwa na uhusiano na huyuḍe muntu ahunijwe hiḍi sikio ni Peḗero. Nae kamuuzwa Peḗero kamwamba, “Aḗi wewe sikukuona amuḍe nkondeni pfamodza na Yesu haḗa?”

- ²⁷Ela Petero kakana kawii kwamba nkamudzi Yesu. Na iyo saa nkuku kawika.
- ²⁸Chamukoche, magura mapfema, Yesu kahwajwa kuyawa nyumbani kwa Kayafa, kapfiikwa makao makuu ya huyu liwali jwa Kirumi. Ela hawa Wayahuḍi wamupfiikiyeo ntawakunjia humuḍe kuzimu, kwa kwamba ntawekitsaka kutsaawa wadheru, watsowe kuiḍya hi jila ya Pasaka.
- ²⁹Dubva Pilato, huyu liwali jwa Kirumi, kawayawia huku nze na kawauza kawamba, “Ayu muntu ayu, mwakumusitakini na tsowa ga?”
- ³⁰Nao wamwambukuya wamwamba, “Ṭambere huyu muntu andeewa si muntu muzuka, swiswi ntahundemuyeha kwako!”
- ³¹Pilato nae kawamba, “Dubva muhwaeni mukamuhukumu nywinywi kuubana na hizi Sharia zenu.” Ela hawa wakuu wa Kiyahuḍi wamwamba, “Swiswi ntahu mamulaka ya kumuhukumu muntu kufwa.”
- ³²Ndookomu hivi waneneyevyo, viḥimiza hiviḍe vyyuwo vya Yesu aneneyevyo dzuu ya namuna adzeyofwa.
- ³³Pilato kauja humuḍe nyumbani kuzimu, kisa kamuhana Yesu na kamuuza kamwamba, “Wewe ndiwe ayu haju jwa Wayahuḍi?”
- ³⁴Yesu kamwambukuya kamwamba, “Hivyo hivyo wivyokuuzani, kuviḥaria wewe ambu kuvyambijwa ni muntu?”
- ³⁵Pilato kamwamba, “Ukiḥara wewe mimi ni Muyaḥuḍi? Hawa wantuwo wenye na wakohani wao wakuu ndiwo wakuyeheyeo wewe kwangu. Munamba kuhendaa?”
- ³⁶Yesu kamwambukuya kamwamba, “Uhaju wangu si wa humu lumwenguni haḥa! Koro ṭambere mbwa humu lumwenguni, hawa wanafunḍi wangu wändenijwania ili hawa Wayahuḍi watsenigija. Ela uhaju wangu si wa huju lumwengu.”
- ³⁷Nae Pilato kamuuza kamwamba, “Kwa hivyo wewe u haju?” Yesu kamwambukuya kamwamba, “Wewe kuvinena na kanwako mwenye! Mimi nidza nivyajwa lumwenguni niisumwiiye hi hachi. Na kula aitsakiye hi hachi, ananisikia.”
- ³⁸Pilato kamuuza kamwamba, “E hachi ni i?” Kisa kanuka kayawa huku nze kawii, kendakawamba hawa Wayahuḍi, “Mimi huyu muntu sikwakumuonani na tsowa ḍiḍeḍyonse ahendeyeḍyo!”
- ³⁹Ela kwa kwamba nywinywi mubaraḥa kufungwiiwa mufungwa mumodza kula Pasaka, mwambadze nikimufungwiiya ayu ‘Haju jwa Wayahuḍi?’ “
- ⁴⁰Ela hawa Wayahuḍi wamuholokea wamwamba, “Ntahumuḥaki huyo! Muhufungwiiye Baraba!” Baraba ewa ni muntu eyeakijwania kuukuya uḥawala wa Kirumi.

Yohana 19

- ¹Makisa Pilato kaamuru kwamba Yesu ahwajwe akabigwe na lucha.
- ²Hawa asikari waelekanya kiyemba cha miwa na wakimuvwika Yesu humu kitswani. Wakisa, wamuvwika loṭa dya ranji ya zambarau.
- ³Waḍabva kumubaladhahiya wakimwamba, “Kwa naghea haju jwa Wayahuḍi?” Na wamubiga mapfi.
- ⁴Pilato kayawa huku nze kawii na kawamba hawa Wayahuḍi, “Ṭasikiani, mimi nyakumuyehani huyu muntu kwenu, ili mupate kumanya ya kwamba mimi sikumuona na tsowa dya kuyagijwa.”
- ⁵Makisa Yesu kayawa na humuḍe kuzimu akiwa kavwaa hichi kiyemba cha miwa na hiḍi loṭa dya zambarau. Na Pilato kawamba, “Haya, huyu muntu wenu huyo!”
- ⁶Hawa wakohani wakuu na wamia wa Hekalu wepfomuona Yesu, waḅaa madzwi wamba, “Mupfatsike! Mupfatsike!” Ela Pilato kawamba, “Muhwaeni nywinywi mukamupfatsike, koro ami sikumuona na tsowa ahendeyedyo.”
- ⁷Nao hawa wantu wamwamba, “Swiswi huna Sharia iyonakwamba, muntu akimukufuru Muungu ni haḍi ayagwe. Na huyu kakukufuruni, koro kakudzihanani kwamba jeje ni Mwana jwa Muungu.”
- ⁸Na Pilato epfosikia hivyo, kanjijwa ni oga zaiḍi.
- ⁹Ḍubva kanjia kawii na Yesu humuḍe kuzimu kisa kamuuzwa kamwamba, “Wewe kuyawa ku?” Ela Yesu nkakwambukuya chuuwo.
- ¹⁰Nae Pilato kamwamba, “Yani wewe nkuhaḍya ya kunena nami? Nkudzi kwamba mimi nina uwezo wa kukuyatsa huru ambu wa kukuhukumu upfatsikwe?”
- ¹¹Yesu kamwamba, “Wewe nkundeewa na uwezo uḍewonse dzuu yangu ṭambere nkukuupfegwa ni Muungu. Ela huyu aningiziye mikononi mwako ana nabvise nkuu kukuchia wewe.”
- ¹²Hangu hapfo, Pilato kaḍabva kulacha njia ya kumuyatsa Yesu huru. Ela hawa Wayahuḍi wagija kuḅaa madzwi wamba, “Wewe ukimuyatsa huru huyu muntu, nkukwaa ḅamu jwa Kaisari! Koro kula eyenadzihana kwamba ni haju, kakumupfingani Kaisari.”
- ¹³Pilato epfosikia hivi waneneyevyo, kamuyavya Yesu huku nze. Kisa nae kayawa kakaa dzuu ya kiti chakwe cha hukumu, pfantu pfpfpfakihanwa Ngome ya Mawe. (Kieburania pfekihanwa Gabatha.)
- ¹⁴Hi iwa ni nsiku ya kudziṭayarisha kwa dzambo dya Pasaka. Na iwa imaawa chima cha saa ntandahu za musikahi. Pilato kawamba hawa wantu, “Ṭamuyoweni huyu haju jwenu!”

15Nao wamukelelea wamwamba, “Ntahuṭaki kumuona! Ntahuṭaki kumuona! Mupfatsike!” Pilato kawamba, “Ayu haju jwenu ndiye mwiye kutsakani apfatsikwe?” Hawa wakohani wakuu wamwambukuya wamwamba, “Swiswi ntahu haju yungine! Haju jwehu humanyiye ni Kaisari.”

16Makisa Pilato kamuyavya Yesu kwao ili akapfatsikwe. Ndookomu nao wanuka nae.

17Yesu kautsukuya muhiwe wa mpatsa na wenda nae haṭa wauyawa hu mudzi, mumpaka pfantu pfepfopfakihanwa Pfaa ḍya Kitswa. (Kieburania pfekihanwa Gologata.)

18Hapfo ndipfo apfatsikijwepfo. Kwiwa na wantu wangine wawii wapfatsikijweo pfamodza na Yesu. Mumodza ewa na ḍanda ya mukono kuyume na huyu yungine ewa na ḍanda ya mukono tsonso wa Yesu.

19Pilato kaweka kibao dzuu ya hu muhi wa mpatsa chorejwecho hidzaa: “Yesu Jwa Nazareti, Haju Jwa Wayahuḍi.”

20Hapfa pfa Yesu epfopfatsikwa pfewa si kuye no mudzi. Na hivi vyyuwo vyorejwevyo hapfa kibao ni dzuu, vyoregwa Kieburania, Kilatini na Kiyunani. Ndookomu wantu wenji wewa wanaweza kusoma hivi vyorejwevyo.

21Nao hawa wakohani wakuu wenda wamwamba Pilato, “Syore kwamba ni haju jwa Wayahuḍi, ela ora kwamba, jeje kadzihana haju jwa Wayahuḍi.”

22Ela Pilato kawamba, “Mimi nyoreyecho nisakuchora, ḅasi!”

23Hawa asikari wepfomupfatsika Yesu wakyendawakisa, wazigawana hizi nguoze. Wazigawa mafungu mane, na kula asikari kapata fungu modza. Waihwaa na hi nkanzuye, iyokuwa ntai musono na pfaḍepfonse. Yonse iwa ni nguo modza kwa modza.

24Ḍubva hawa asikari wambana, “Hi nkanzu nahutseiḅaa. Nahuibigie kura, na huyuḍe jwa kuipata inawa nzakwe.” Haya yahendeka kuṭimiza haya matsoro yambiyeyo, “Wazigawana hizi nguo zangu na nkanzu yangu waibigia kura.” Na hivi ndivyo vya hawa asikari wahendeyevyo ḍugha.

25Hafufi na hu muhi wa mpatsa wa Yesu apfatsikijweo, kusumama mamajwe, tuṭujwe, pfamodza na Maria mukaza Kileopa na Maria Magiḍalena.

26Yesu epfomuona mamajwe kasumama hafufi na huyu mwanafunḍi jwakwe amutsakiye, kamwamba, “Maama, sasa huyo ndiye mwanao.”

27Kisa kamwamba na huyu mwanafunḍi, “Huyo sasa ni mamajo.” Na hangu hihiiḍe nsiku, huyuḍe mwanafunḍi kamuhwaa mamajwe Yesu kenda nae kwakwe.

28Yesu ewa kamanya ya kwamba kaziye iwa isiya. Na ili kwamba aweze kuṭimiza hivi vya haya matsoro yaneneyevyo, kamba, “Nyakusikiani nchiu.”

²⁹Pfapfaḍe kwiwa na kija chichokuwa na mvinyo tipu ibushaiyeyo. Ndookomu hawa asikari waṭopya yavuyavu humu mwa hi mvinyo, kisa waḍilingila na yuhi jwa muhisopo na waḍimugijia Yesu anwe.

³⁰Yesu ephonwa hi mvinyo akisa, kamba, “Ḍisiya!” Kisa kagisa kitswa mutsangani na kahuna nsoho.

³¹Hi hii nsiku iwa ni nsiku ya kudziṭayarisha kwa dzambo ḍya Sabato. Na hi hii Sabato iwa ya kivyakwe, maanaye iwa injiiyana na Pasaka. Kwa hivyo hawa wayongozi wa Wayahuḍi, ntawekitsaka hi mii ya hawa wapfatsikijweo ikae pfapfaḍe mumpaka nsiku ya Sabato. Ndookomu wamwendea Pilato wamuyomba kwamba, hawaḍe wapfatsikijweo, wavunzwe-vunzwe maguu wapate kufwa haraka ne mii yao ipate kunujwa.

³²Nao hawa asikari wawendea nguzi hawa wantu wowii wapfatsikijweo pfamodza na Yesu na wawavunza haya maguu yao.

³³Ela wepfomwendea Yesu, wamuona kamaafwa, ndookomu ntawakumuvunza maguu.

³⁴Ishinu mumodza jwa hawa asikari, kamusimika fumo ḍya mbavu na pfapfo kayawa mwazi na madzi.

³⁵Hu huu ni ushuhuḍa wa muntu ayaoneye na matso yakwakuhendekani. Nae kamanya ya kwamba haya eyokunenani nza hachi. Kakuyamushuhuḍiani ili nanywi mupate kuhikiza.

³⁶Haya mambo yahendeka ili kuṭimiye haya matsoro yambiyeyo, “Ntaku haṭa mufufa wakwe mumodza udzeovunzwa.”

³⁷Na kungine haya matsoro yamba, “Wadzamuyowa huyu wamusimikiye.”

³⁸Kwiwa muntu mumodza jwa kuyawa mudzi wa Arimataya eyeakihanwa Yusufu. Jeje ewa mwanafunḍi jwa Yesu na siri kwa dzambo ḍya kuwashooga wakuu wa Kiyahuḍi. Ela Yesu epfofwa, Yusufu kendakamuyomba Pilato ruhusa ya kuuhwaa hu mwii wa Yesu akauzike. Ḍubva Pilato epfomuruhusu, Yusufu kendakauhwaa hu mwii.

³⁹Nekoḍemo nae, huyu eyemwendea Yesu nasiku, kenda na zaiḍi ya kilo miyongo mihahu za manunkanto yelekanyijweyo na manemane na muhagesa.

⁴⁰Hawa wantu wowii, wauhwaa hu mwii wa Yesu waulingila sanḍa iyokuwa na haya manunkanto koro iwa ni adha ya Kiyahuḍi.

⁴¹Hafufi na hapfaḍe pfa Yesu apfatsikijwepfo, kwiwa na nkonde iyokuwa na mbeera mpya isiyodzatumika.

⁴²Ḍubva kwa kwamba iwa ni nsiku ya kudziṭayarisha kwa dzambo ḍye Sabato na hiḍe mbeera iwa ndiyo iyo hafufi, Yusufu na Nekoḍemo wenda wamuzika Yesu hapfahapfaḍe.

Yohana 20

- ¹Nsiku ya dura ya dyuma, magura mapfema, kwipfokuwa amaale ni kiza kiza, Maria Magidarena kenda hukude mbeerani. Epfokwenda, kadiona hidide iwe didyowekwa hapfa pfa kunjiiya humu mbeerani, diperujwa-perujwa dinujwa.
- ²Nae kaukuya na maguu, kenda kwa Simioni Petero na huyude mwanafundi jwa Yesu eyemutsaka muno, na kawamba, "Wauhwa hu mwii wa Bwana na humude mbeerani, na wala ntahudzi kwamba waupfiika ku!"
- ³Dubva Petero na huyude mwanafundi yungine wanuka kwenda hukude mbeerani.
- ⁴Wowii wekidarama, ela huyu mwanafundi yungine, kadarama mbio kumuchia Petero na kafika dura hukude mbeerani.
- ⁵Epfofika, katulama katsungia humude kuzimu, kaiona hi sanda, ela nkakunjia.
- ⁶Simioni Petero epfofika, jeje kanjia humude kuzimu na kaiona hi sanda
- ⁷pfamodza na hiki kitembaa cha Yesu echolingilwa humu kitswani. Hiki kitembaa kiwa kikutsa-kutsa cha pfakwe.
- ⁸Makisa huyude mwanafundi eyefika hapfede mbeerani dura, nae kanjia humude kuzimu, kaona na kahikiza haya yahendekeeyo.
- ⁹Koro amaale wewa ntawadzaimuka hivi vya haya matsoro yambiyevyo kwamba, ni hadi Yesu afufuke kuyawa kwa wafu.
- ¹⁰Makisa hawa wanafundi wanuka wauja madzumbani kwao.
- ¹¹Maria ewa kasumama hapfede mbeerani akiwa kuiyani. Na huku akiwa kuiyani, katulama katsungia humude kuzimu.
- ¹²Epfotsungia, kaona malaika wawii wavwaiyeo nguo nyeupe pee. Wewa wakaa chihako hapfede pfo mwii wa Yesu wipfokuwa. Mumodza kakaa na huku kwikokuwa hi kitswa na huyu yungine kakaa na huku kwikokuwa haya maguu.
- ¹³Hawa malaika wamuuza Maria wamwamba, "Munamba unaiya unaa?" Nae kawambukuya kawamba, "Wauhwa hu mwii wa Bwana jwangu na wala sidzi kwamba waupfiika ku!"
- ¹⁴Maria efonena hivi akisa, kaperuka kayowa nyuma na kamuona Yesu kasumama. Ela nkakumuhambuya kwamba ni Yesu.
- ¹⁵Yesu kamuuza kamwamba, "Unaiya unaa? Munamba kwakumulachani ga?" Maria ekiara ya kwamba huyu eyeakinena nae ewa ni huyu muhenda kazi jwa humude nkondeni. Nae kamwamba, "Ikiwa kwamba ndiwe uuhwaiye hu mwiiwe, tafadhali nyambia hukude uupfiikiyeko nyende nikauhwa." "
- ¹⁶Yesu kamwamba, "Maria!" Nae Maria kamuperukia na kanena nae Kieburania kamwamba, "Raḥoni!" (Yani Mwaalimu wangu.)

- 17**Yesu kamwamba, “Sinigije, koro mimi sidzapfaa kwenda kwa Baba. Ela enda kwa hawa wandugu zangu ukawambe ya kwamba, nyakwendani kwa Baba, eye Baba jwenu pia, nyakwendani kwa Muungu jwangu eye Muungu jwenu pia.”
- 18**Makisa Maria Magid̄dalena kenda kawamba hawa wanafunḁi, “Mimi nimuona Bwana!” Na kawasumwiiya hayade yonse ambiijweyo ni Bwana.
- 19**Hihiide nsiku ya ḁura ya ḁyuma na mioro, wanafunḁi wa Yesu wewa watsanganika pfantu pfamodza. Hi miḁyango yonse ya hapfa wepfokuwa iwa ifungwa-fungwa kwa dzambo ḁya kuwashooga wakuu wa Wayahuḁi. Bwikira, Yesu kasumama kahi yao na kawamba, “Naghea iwe nanywi.”
- 20**Epfonena hivi akisa, kawayanga hi mikonoye na hizi mbavuze. Nao hawa wanafunḁi watekea muno kwa dzambo ḁya kumuona Bwana.
- 21**Kisa Yesu kawambia kawii, “Naghea iwe nanywi. Mimi nyakumuhumani nywinywi lumwenguni dza vya Baba evyonihuma mimi.”
- 22**Makisa kawapfuziizia nsoho na kawamba, “Pfokeani Ruhu Mudheru!”
- 23**Mukimuyatsia nabvise muntu yudejwonse, huyo kayatsijwa. Mukitsamuyatsia muntu nabvise, huyo nkayatsijwe.”
- 24**Yesu epfowaṭupukia wanafunḁiwe, mumodza jwao eyeakihanwa Tomasi (na pia ekihanwa Mwana Mpatsa), ewa nkapfo.
- 25**Epfodhumbuka, hawa wenziwe wamwamba, “Humuona Bwana.” Ela Tomasi kawamba, “Nisidzamuona Yesu mimi mwenye siwezi kuhikiza meshi! Siwezi kuhikiza mumpaka niziyowe hizi maḁa ze mishumari humu mikononi mwakwe na nizipfapfase na mukono wangu mimi mwenye! Na siwezi kuhikiza mumpaka ningize mukono humu mbavuni asimikijweko na nishuhudie mwenye!”
- 26**Ipfofika hiḁe nsiku ya ḁyuma ingine, hawa wanafunḁi wewa watsanganika pfamodza kawii. Na hi hii buwa Tomasi nae ewa yupfo. Hi miḁyango iwa ifungwa-fungwa, ela bwikira, Yesu kasumama kahi yao na kawamba, “Naghea iwe nanywi.”
- 27**Makisa kamwamba Tomasi, “Ngiza ḁowe hapfa uiyowe hi mikono yangu. Yeha mukono unipfapfase humu mbavuni. Yatsa huko kutsahikiza kwako. Hikiza!”
- 28**Nae Tomasi kamwamba, “Wewe u Bwana jwangu na Muungu jwangu!”
- 29**Yesu kamwamba, “Wewe kuhikiza kwa dzambo ḁya kwamba kuniona. Heri hawaḁe wahikiziyeo pfasipfo kuniona.”
- 30**Yesu kahenda mambo yangine menji ya kumakisa epfokuwa pfamodza na wanafunḁiwe yasiyokworegwa humu chuoni.
- 31**Ela haya yorejweyo, yoregwa ili mupate kuhikiza kwamba Yesu ni Mwana jwa Muungu na ndiye huyu Masiya. Yoregwa ili kwamba, kwa kumuhikiza jeje muweze kuwa na maisha ya kuunga na yuungo.

Yohana 21

¹Baadaye, Yesu kawaṭupukia wanafunḍiwe geri ya ziwa ḍya Galilaya. Na hivi ndivyo vihendekeyevyo:

²Simioni Peṭero, Tomasi eyeakihanwa Mwana mpatsa, Natanaeli jwa mudzi wa Kana wiwo ḍyimbo ḍya Galilaya, pfamodza na wana wa Zebedayo na wanafunḍi wangine wawii, wewa wakaa pfamodza.

³Simioni Peṭero kawamba hawa wenziwe, “Mimi nyakwendani kulowani.” Na hawa wenziwe wamwamba, “Naswi hunakuuḅa.” Ndookomu wonse wanjia chomboni kwenda wakalowe. Ela siku zima ntawakugiza kintu.

⁴Huju yunkundu jwa magura jwipfokumpuya, Yesu kasumama geri ya hiḍi ziwa, ela hawa wanafunḍi ntawakumuhambuya kwamba ndiye.

⁵Yesu kawakulisa na kawamba, “Wanangu, ntamudzagiza visembe haṭa?” Nao wamwambukuya wamwamba, “Moro, ntahudzagiza kintu.”

⁶Yesu kawamba, “Gisani hi nyavu yenu na ḍanda ya mukono kuyume ye chombo nanywi munagiza visembe.” Nao wepfohenda hivi wambiijwevyo, wagiza visembe vinji haṭa washindwa kuinuha hi nyavu waingize humuḍe chomboni.

⁷Makisa huyuḍe mwanafunḍi jwa Yesu amutsakiyee muno kamwamba Peṭero, “Huyu aneneye naswi ni ḅwana!” Simioni Peṭero kudzasikia hivi, kaidzifwecha hi nkanzuye kwa kwamba ndiyo eyovwaa ṭu, na katsumpa humu madzini.

⁸Ao hawa wanafunḍi wangine wasaiyeo humuḍe chomboni, wadza ne chombo wakyenda na kuinuha hi nyavu iyokuwa na visembe ṭipu. Hapfa wepfowakivuwa pfewa si kuye muno na gubani, pfewa ni chima cha haṭuwa gana ṭu.

⁹Wepfokwojeka, waona kukozwa moho na kwikikokwa visembe na kwiwa na mukahe.

¹⁰Yesu kawamba, “Yehani hivi visembe vingine mugiziyevyo.”

¹¹Ḍubva Simioni kenda kainuha hi nyavu kaiyavya gubani. Hi nyavu iwa na visembe vikuu vikuu gana na miyongo mitsano na vihahu, ela haṭa vivyo, ntaikuḅaika-ḅaika.

¹²Kisa Yesu kawamba, “Nzoni mufunguye kanwa.” Hapfo wonse wamuhambuya kwamba ni ḅwana. Ndookomu ntaku haṭa mumodza jwao eyekuwa na mume wa kumuza kwamba jeje ni ga.

¹³Yesu kahwaa hu mukahe na hizi nswi kawagawiya wanafunḍiwe.

¹⁴Hu wiwa ni mweedha wa hahu wa Yesu kuwaṭupukia wanafunḍiwe hangu epfofufuka kuyawa kwa wafu.

¹⁵Wepfofunguya kanwa wakisa, Yesu kamuza Simioni Peṭero kamwamba, “Dze Simioni mwana jwa Yohana, kunitsaka kuwachia awaa?” Peṭero kamwambukuya

kamwamba, “Bwana, wewe mwenye kumanya ya kwamba mimi nikutsaka!” Nae Yesu kamwamba, “Haya, zitikise hizi mbuzi zangu.”

¹⁶Kisa Yesu kamuuzwa Peṭero ḍya pfii kamwamba, “Dze Simioni mwana jwa Yohana, kunitsaka?” Peṭero kamwamba, “Bwana, wewe mwenye kumanya ya kwamba mimi nikutsaka!” Nae Yesu kamwamba, “Haya, zitunze hizi mbuzi zangu.”

¹⁷Makisa Yesu kamuuzwa Peṭero ḍya hahu kamwamba, “Dze Simioni mwana jwa Yohana, kunitsaka?” Peṭero kasikia tsungu kwa dzambo ḍya hivi vya Yesu amuuziyevyo mweedha wa hahu kwamba kamutsaka ambu haṭa. Nae kamwamba, “Bwana, wewe kumanya kula kintu. Wewe mwenye kumanya ya kwamba mimi nikutsaka!” Ḍubva nae Yesu kamwamba, “Haya, zitikise mbuzi zangu.”

¹⁸Koro hachi nyakukwambiani, wipfokuwa muurani wikidzielekanya na ukenda wikonatsaka wewe mwenye. Ela udzefojara, kudzagonzowa mikonoyo na muntu yungine kadzakugija akupfiike usikotsaka kwenda.”

¹⁹Yesu kanena hivi kuyanga namuna ya Peṭero adzevyofwa, na namuna ye kifoche kidzevyomumpa Muungu kushadwa. Kisa Yesu kamwamba Peṭero, “Niuḅa.”

²⁰Peṭero kakwira nyuma na kamuona huyude mwanafundi jwa Yesu eyetsaka muno kakuwauḅani. (Huyu ni huyude mwanafundi eyeṭura na Yesu wepfowakidya kaḅila Yesu nkadzagijwa. Ni yuyude amuuziye Yesu kwamba ayu jwa kumuḍawanya ni ga.)

²¹Peṭero epfomuona, kamuuzwa Yesu kamwamba, “Bwana, ehe ayu?”

²²Yesu kamwambukuya kamwamba, “Ae ikiwa kwamba nitsaka akae moja haṭa nidzefouja, hayo hayo yakumuḍa na? Wewe niuḅa mimi ṭu!”

²³Ndookomu kuḍabva kuzunguuka uvumi kahi ya hawa wahikiza kwamba, huyude mwanafundi nkakwakufwa. Ela siyyo vya Yesu aneneyevyo. Jeje ewa kamba, “Ae ikiwa kwamba nitsaka akae moja haṭa nidzefouja, hayo hayo yakumuḍa na?”

²⁴Huyu ni huyu mwanafundi ayaoneye haya mambo na matsoye mwenye na akiyora. Naswi humanya ya kwamba haya aneneyeyo ni ḍugha.

²⁵Kuna na mambo yangine menji ya Yesu ahendeyeyo. Ela ṭambere yonse ni kworegwa, naṭara haṭa huju lumwengu jwenye ntajundeewa na pfantu pfa kuviweka hivi vyuo vya kwamba vindekworegwa.

Mahendo

Mahendo 1

- ¹Kwa Muhilwa Tofilo: Kuzimuni mwa chuo changu cha dura nyora dzuu ya mambo yonse ya Yesu ahendeyeyo na kuyongweeza, hangu nsiku adabviyeyo kaziye
- ²haṭa nsiku adzeyoakihwajwa dzuu mbinguni. Asidzahwajwa dzuu mbinguni, kawaḍama kwa nguvu za Ruhu Mudheru hawa wantu atsaniyeo dza ntumi wakwe.
- ³Kwa nsiku miyongo mine ḅaada ya kupfatsikwakwe, Yesu kawaṭupukia ntumiwe mweedha kwa mweedha kwa namuna isiyokajeleka kwamba ka moja. Wamuona na kanena nao dzuu ya Uhaju wa Muungu.
- ⁴Epfokuwa pfamodza nao amaale, kawaamuru kawamba, “Namutsenuka Yerusalemi, ela indani ṭola ya Baba amuahidiyeyo, niyomwambia.
- ⁵Yohana kaṭopya wantu na madzi, kenge nywinywi mudzaṭopyegwa na Ruhu Mudheru ḅaada ya nsiku kachuchu.”
- ⁶Hawa ntumi wepfoṭuṭaa pfamodza na Yesu, wamuuza wamwamba, “Ḃwana, munamba ujwakuwagalichia uhaju wantu wa Isiraeli mahafufini?”
- ⁷Yesu kawambukuya kawamba, “Ngera na nsiku vinawekwa ni Baba jeje hekeṭu, ela si dzuu yenu kumanya ya kwamba vinawa ari.
- ⁸Ela Ruhu Mudheru adzefomusukia, munadzazwa nguvu. Munawa mashaahidi wangu hangu Yerusalemi na nsi yonse ya Yuḍaya, Samaria, na haṭa yukungo jwa lumwengu.”
- ⁹Epfokwisa kunena hivi, huku wakiwa kumuyowani, kahwajwa kwenda mbinguni. Kwa dzambo ḍya wingu ḍimufinikiziyeyo ntawakumuona kawii.
- ¹⁰Yesu epfoakipfaa mbinguni, hawa ntumi wewa kumakiani gu yuwinguni. Iyo saa, wantu wawii wawwaiyeo nguo nyeupe wasumama hafufi nao.
- ¹¹Wawauza wawamba, “Wantu wa Galilaya, kuṭi musumama hapfa mukwakudabvani ndulu yuwinguni dzuu? Huyu Yesu ahwajwe kwenu kwenda mbinguni, anauja dza viviḍe mumuoneyeyo akiwa kwendani mbinguni.”
- ¹²Makisa hawa ntumi wauja Yerusalemi kuyawa Murima wa mihi ya Mizeituni, wiwokuwa haṭuwa mfufi nze ya hu mudzi.
- ¹³Wanjia Yerusalemi na wenda haṭa chumba cha ḍarini dzuu wemowakikaa. Wewa ni Peṭero, Yohana, Yakobo na Anḍerea, Filipo na Tomasi, Baṭolomayo na Matayo, Yakobo mwana jwa Alifayo, Simioni Muziloti na Yuḍa mwana jwa Yakobo.

¹⁴Wekiṭuṭaa kuyombani mweedha kwa mweedha pfamodza na wake wangine, na Maria mamajwe Yesu, na wanduguzwe Yesu.

¹⁵Hizihiziḍe nsiku, kwiiṭuṭaa wantu wamuhikiziyeo Kiristo chima cha gana modza na miyongo miwii. Peṭero kasumama kunena kahi yao.

¹⁶Kamba, “Wandugu zangu, haya yorejweyo kuzimuni mwa haya matsoro madheru yewa ni haḍi yaṭimiye. Ruhu Mudheru kamuhendeza Ḍauḍi kunena dzuu ya Yuḍa. Kayavya unabii wa haya ya Yuḍa andeyohenda, huyu ayongoweyee wantu wadzeowakimugija Yesu.

¹⁷Kwa kwamba Yuḍa ewa katsanwa kumuhumikia Muungu pfamodza naswi, ewa mumodza jwa kiṭaro chehu.”

¹⁸Yuḍa kaguya nkonde na hizi fwedha aipfijwezo kwa hendo ḍyakwe zuka. Nae kagwa pfapfaḍe, kaḅaika na kahi na ntumboze zonse ziyawa nze.

¹⁹Kula muntu jwa Yerusalemi kasikia haya yamuhendekeeyo Yuḍa. Ndookomu kwa lugha yao wenye waihana hiḍe nkonde “Hakelidama,” yani “Nkonde ihikiyeyo mwazi.”

²⁰Peṭero kongeza kunena kamba, “Koro vyoregwa chuoni mwa Zaburi, ‘Nyumbaye naiwe ntupfu, nakutseewa yuḍejwone jwa kuishi humo humo.’ Na kawii vyoregwa, ‘Pfantupfe pfa uhumisi napfahwajwe ni muntu yungine.’

²¹Ḍubva ni haḍi hutsane muntu mumodza jwa kuungana naswi kuwambia wantu kwamba Ḍwana Yesu kafufuka kuyawa kwa wafu. Ni awe mumodza jwa hichi kiṭaro chehu chichochikigijana na Ḍwana Yesu ngera zonse, hangu ngera aṭopyejweyo ni Yohana haṭa nsiku adzeyoakihwajwa kwenda mbinguni.”

²³Ndookomu wahadza wantu wawii: Yusufu, eyehanwa Barisaba (pia ekihanwa Yusto) na Matia.

²⁴Makisa wayomba wamba, “Ḍwana, kumanya myojo ya wantu wonse. Ḍubva, huyange huyu umutsaniyee kahi ya hawa wantu wowii,

²⁵ahwae pfantu pfa uhumisi dza ntumi. Hu ni uhumisi wa Yuḍa ayatsiyeo kwenda ekonamala kuwa.”

²⁶Makisa wabiga kura, na kura imugwiya Matia. Nae wamungiza hichi kiṭaro cha hawa ntumi kumi na mumodza.

Mahendo 2

¹Nsiku ya Pentekoste ipfofika, hawaḍe wonse wamuhikiziyeo Kiristo waṭuṭaa pfantu pfamodza.

²Ḍwikira, wadzawasikia sauti kuyawa yuwinguni iyokuwa dza sauti ya vuṭo kali, na idzaa humu nyumbani mwonse wemokaa chihako.

- ³Makisa waona vija vivyo dza vibilibili vya moho vikwakuḡdachaani na kuhama dzuu ya kula mumodza jwao.
- ⁴Wonse wadzajwa ni Ruhu Mudheru na waḡabva kunena na lugha garagara, dza vya Ruhu awapfiyevyo kunena.
- ⁵Kwiwa Wayahuḡi weowakikaa Yerusalemi. Wewa wantu wamuhiliyeo Muungu, wayawiyeo kula nsi ya lumwengu.
- ⁶Wepfosikia hiyo hoisa, tuḡa nkuu ya wantu idziana hapfaḡe. Wamaka, koro kula mumodza kawasikia hawa wamuhikiziyeo Kiristo wakiwa kunenani na hi lugha yakwe mwenye
- ⁷Wamaka muno haḡa wamba, “Dzaambia awa weokunenani na lugha garagara si Wagalilaya tswee?”
- ⁸Viiwadze ḡubva, kwamba hwonse hwakuwasikiani wakiwa kunenani na lugha zehu wenye?”
- ⁹Huyawa Pathia, Midia na Elami, na wangine wayawa Mesopotamia, Yuḡaya, Kapadokia, Ponto, Asia,
- ¹⁰Furugia, Pamufilia, Rumi, Misiri na ḡanda za nsi ya Libiya ziizo hafufi na Ukirene,
- ¹¹hangu Wayahuḡi na haḡa wantu wa vyeeti vingine waubiyeyo ḡini ya Kiyahuḡi. Na wangine wehu wayawa Kirete na Arabuni. Ela hwonse hwakuwasikiani wakiwa kunenani na lugha zehu wenye dzuu ya haya mambo makuu ya Muungu ahendeeyo!”
- ¹²Kwa dzambo ḡya kimako na kipapo wechokuwa nacho, waḡabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Hivihivi maanaye ni?”
- ¹³Ela wantu wangine wawabaladhaiya hawa wahikiza wawamba, “Hawa waruma nawe!”
- ¹⁴Peḡero eyekuwa pfamodza na hawa ntumi kumi na mumodza, kasumama wima. Kaḡabva kunena ne tuḡa ya wantu na idzwi kuu kamba, “Wenzangu Wayahuḡi nanywi nyonse mwiwokukaani Yerusalemi, pfindiiyani muno hivi vyyuwo vyangu.
- ¹⁵Hawa wantu ntawakuruma dzevi vyenu mwivyokuḡarani haḡa. Koro amaale ni saa ntahu tu za magura.
- ¹⁶Ela haya ndiyo yanenejweyo ni nabii Yoeli akyamba, ‘Muungu kamba:
- ¹⁷Haya ndiyo nidzeyohenda nsiku za mviso. Wantu wonse nidzawakakanyia Ruhu jwangu. Wanawayume na wanawake wenu wadzayavya unabii. Orani wenu wadzaona nzozi, na wazee wenu wadzayoheswa ndoho.

- ¹⁸Ndivyo, haṭa wahumisi wangu, wake kwa wayume, nsiku hizo nidzawakanyia Ruhu jwangu, nao wadzayavya unabii.
- ¹⁹Nidzahenda mafara ya kumakisa yuwinguni dzuu, na kuyanga vihambwiizo lumwenguni. Kudzahika mwazi, na kudzawa moho na mosi muziho.
- ²⁰Hiḍi dzuwa ḍidzagijwa ḍinjie kiza, na hu mwezi nao udzagijwa na unapfyehuka ranji ya moho dza mwazi. Haya yadzahendeka kaḅila hi Nsiku ya Ḃwana ya kujuhukumu lumwengu ntaidzafika.
- ²¹Makisa, yuḍejwonse adzeemuiya Ḃwana, huyo kadzapfonywa.’ “
- ²²Kawii Peṭero kamba, “Wantu wa Isiraeli, pfindiiyani hivi vyuuwo! Yesu jwa Nazareti ewa muntu atsanijwe kuhenda kazi ya Muungu. Nanywi mwiiyangwa tswee na mambo ya mafara, mambo ya kumakisa, na vihambwiizo vya Muungu ahendeevyo kuchiiya kwakwe. Nywinywi wenye muyamanya haya, koro yahendeka hapfa, kahi yenu.
- ²³Muungu ewa kesakuhuna kwamba Yesu angizwe mikononi mwenu. Koro iwa miroye mwenye, na evimanya vyonse haṭa visidzahendeka. Nanywi mumuyaga, kwa kuhendeza wantu wanabvise wamupfatsike muhini mwa mpatsa.
- ²⁴Ela Muungu kamufufuya kuyawa kwa wafu. Kamunwiiya tsungu wa kufwa, kwa dzambo ḍya kwamba kifo ntachindeweza kumuweka mufungwa.
- ²⁵Koro Ḃauḍi kanena dzuuye, kamba, ‘Nimuona Ḃwana usoni yangu kuṭwa, jeje anami, ndookomu siṭosukusika.
- ²⁶Ndookomu moja wangu una tsekea, nami nanena na tsaiko. Na haṭa ninkiwa muntu jwa kudzafwa, nagija kuwa na madzikwatyo kuṭwa.
- ²⁷Kwa kwamba wewe Muungu nkunaniyatsa lumwengu jwa wafu, nolawe nkunamuyatsa muhumisi jwako mwema kufwa awowe.
- ²⁸Kuniyanga njia za maisha, na kwa dzambo ḍya kwamba kwaa pfamodza nami nina tsekea nkuu muno.’
- ²⁹Ndugu zangu, ni haḍi ninene wekeani tswee, dzuu ya bibi jwehu Ḃauḍi. Kafwa na kazikwa, na mbeeraye ya hapfa pfehu haṭa yeo.
- ³⁰Ḃauḍi ewa nabii, ndookomu emanya ahaḍi ya Muungu eyomuyapfia kwamba kadzamuhenda mumodza jwa kivyaziche kuwa haju, dzevide vyakwe evyokuwa haju.
- ³¹Ḃauḍi ewa kaona mambo ya Muungu adzeyohenda. Ndookomu kanena dzuu ya kufufuka kwa Kiristo, epfokwamba, ‘Nkakuyatswa lumwengu jwa wafu, nolawe kivimbache ntachikuwowa.’
- ³²Ḃubva Muungu kamufufuya yuyo Yesu kuyawa kwa wafu, naswi hwonse humuona na matso yehu wenye.

- ³³Kapfazwa dzuu haṭa ḍanda ya mukono kuyume wa Muungu, na kapfokea Ruhu Mudheru dza vya Babajwe evyomuahiḍi. Ndookomu, mwichokuonani na kusikia hi hii saasambi ni huyu Ruhu Mudheru ayehejwe kwehu ni Yesu.
- ³⁴Koro Ḍauḍi mwenye nkakwenda mumpaka mbinguni, ela kamba, ‘Ḑwana kamwambia Ḑwana jwangu, “Ikaa mukono wangu wa kuyume,
- ³⁵haṭa nidzefowangiza nyabvao mikononi mwako.” ’ ’ “
- ³⁶Peṭero kongeza kunena kamba, “Ḍubva wantu wonse wa Isiraeli, nawamanye hakika kwamba huyu Yesu, mumupfatsikiye nywinywi muhini mwa mpatsa, ndiye jwa Muungu amuhendeye Ḑwana na Masiya!”
- ³⁷Hawa wantu wepfosikia hivi, wanjijwa ni muhangaiko mukuu wa myojo. Ndookomu wamuuza Peṭero na hawa ntumi wangine, wawamba, “Ndugu zehu, huhendedze?”
- ³⁸Peṭero kawambukuya kamba, “Pfyehuzani mama, kula mumodza jwenu, na muṭopyegwe kwa sari ḍya Yesu Kiristo ili mupate kuyatsijwa nabvise zenu. Nae Muungu anamumpa ṭolaye ya Ruhu Mudheru.
- ³⁹Koro ahaḍi ya Muungu iwa iwekwa kwenu na kwa vivyazi vyenu, na kwa wonse weo kuye, na kwa wonse wa Ḑwana Muungu jwehu ahaniyeo kwakwe.”
- ⁴⁰Peṭero kawafunda na kuwangiza nguvu hawa wantu na vyyuwo vingine vinji akiwamba, “Dzipfonyeni, mutsekudzahukumigwa dza hawa wantu wazuka wa hizi hizi nsiku!”
- ⁴¹Wenji wao wahikiza vyyuwovye na waṭopyegwa. Kiṭaro cha wahikiza chongezeka na wantu chima cha elefu ntahu hiyo hiyo nsiku.
- ⁴²Hawa wonse wagija kuyongweezwa ni hawa ntumi, wakikaa pfamodza dza ndugu, wakihariana chakuḍyani na kumuyomba Muungu pfamodza.
- ⁴³Hawa ntumi wahenda mambo ya kumakisa na vihambwiizo vinji, haṭa kula muntu kanjijwa ni oga.
- ⁴⁴Hawa wamuhikiziyeo Kiristo wonse wakaa pfamodza dza ndugu, na kutumia kula wechokuwa nacho pfamodza.
- ⁴⁵Koro wekiguza makonde yao na vija vyao, na kugawana hizi fwedha kahi yao wonse, kula muntu kwa chima cha haḍya yakwe.
- ⁴⁶Kula nsiku wekitsanganika pfamodza Hekaluni. Ela wekikaa na kuḍya pfamodza madzumbani mwao. Wetsakana, na wekiḍya hicho chakuḍya na tsekea.
- ⁴⁷Wekikaa na kumushaḍa Muungu, na weetsakwa ni wantu wonse. Ḑwana kagija kuchongeza hichi kiṭaro cha hawa wahikiza nsiku kwa nsiku, koro kula nsiku kwiwa wantu wangine weowakimuhikiza Ḑwana.

Mahendo 3

- ¹Nsiku modza Peṭero na Yohana wenda Hekaluni saa kenda za musikahi, saa za mayombo.
- ²Hapfaḍe pfa hu muḍyango wa Hekalu wiwoukihanwa Muḍyango Mwema, kwiwa muntu eyekuwa kihewi hangu kuvyajwani kwakwe. Kula nsiku ekitsukujwa akawekwa hapfa muḍyangoni, ili ayombe fwedha kwa hawaḍe wantu weowakikaa na kunjia Hekaluni.
- ³Epfomuona Peṭero na Yohana wakwakunjiani Hekaluni, kawayomba wamumpe fwedha.
- ⁴Wamuḍeḍea gu huyu kihewi, makisa Peṭero kamwamba, “Ṭahuyowe!”
- ⁵Ḍubva kawaperukia akiyoweeya kupata kintu kuyawa kwao.
- ⁶Ela Peṭero kamwamba, “Si fwedha wala dhahaḅu za kukupfa. Ela nakupfa hikiḍe nichonacho: Kwa sari ḍya Yesu Kiristo jwa Nazareti nyakukwambiani, nuka wenende!”
- ⁷Makisa kamugija mukonowe wa kuyume, kamusumamisa wima. Iyo saa maguuye na ngolokolaze zikumiiya.
- ⁸Katsumpiiya dzuu, kasumama, kaḍabva kudzyenendea. Makisa kagijana nao wanjia Hekaluni, akyenda na kutsumpa-tsumpa huku akimushaḍa Muungu.
- ⁹Ṭuṭa yonse ya wantu wamuona akiwa kwenendani na kumushaḍa Muungu.
- ¹⁰Wepfohambuya kwamba ni huyuḍe muntu eyeakikaa hapfaḍe pfa hu Muḍyango Mwema wa Hekalu akiyomba-yomba, wamaka na kuṭaḅanka kwa haya yamuhendekeeyo.
- ¹¹Huyu kihewi kamumaṭana gu Peṭero na Yohana akwakwenendani. Na wantu wonse wamaka, na wawaḍaramia haṭa uani kwikonahanwa Ua ḍya Sulemani.
- ¹²Peṭero epfowaona hawa wantu, kawamba, “Wantu wa Isiraeli, kuṭi mumakiswa ni hiḍi dzambo? Munahuḍeḍea muna? Mwakuṭarani kwamba nguvu zehu wenye ambu udheru wehu ndiwō uhuwezeseyeo kumuhendeza ayu muntu enende?”
- ¹³Huyu Muungu jwa wabibi zehu aḍe Iburahimu, Isaka na Yakobo, kamurembosa Yesu, eye muhumisijwe. Mumungiza mikononi mwa wakuu wehu, nanywi mumudziza usoni ya Pilato, haṭa Pilato epfohuna kumuyatsa huru.
- ¹⁴Yesu ewa kayawa kwa Muungu na ewa muhachi, ela nywinywi mumudziza. Ishinu mumuyomba Pilato amumufungwiye muntu eyekuwa muyaji.
- ¹⁵Ndookomu mumuyaga huyu jwa kuyanga wantu maisha kindindi. Ela Muungu kamufufuya kuyawa kwa wafu. Naswi haya huyaona na matso yehu wenye.

¹⁶Nguvu za sariḍye ndizo zimumpiyezo huyu kihewi mumanyiyee na mwiye kuonani, kukumiiya maguuye. Faro yehu kwa Yesu ndiyo imumpiyeyo kuwa na matsea, dzevihivi mwivyokumuonani nyonse.

¹⁷Ḍubva wandugu zanguni, nimanya ya kwamba haya mumuhendeeyo Yesu nywinywi na wakuu wenu, muyahenda pfasipfo kuimuka mwiyoumukihenda.

¹⁸Koro Muungu ewa kavilalabva kae na manwa ya manabii wakwe wonse kwamba huyu Mutsanwa jwakwe adzeyemuyeha, ni haḍi aoneswe tsungu. Nae Muungu kayatimiza haya aneneyeyo kwa hivi vyenu muhendeyeyo.

¹⁹Ḍubva pfyehuzani mama, na mumuujie Muungu, ili apate kumuyatsia nabvise zenu.

²⁰Hendani hivyo ili Ḑwana amumpe ngera za kuyavya hara myojoni mwenu na pia amumuhumiye kawii Yesu, eye Masiya amumutsaniyee hangu ḍura.

²¹Ni haḍi ahafe mbinguni haḍa ngera ya mambo yonse ya kuhendwa mapfya idzefofika, dza vya Muungu evyonena kuchiiya na kwa manabii wakwe, hangu kae na kae.

²²Koro Musa kamba, 'Ḑwana Muungu jwenu kadzamuhumia nabii dzami, jwa kyeeti chenu wenye. Ni musikiiye kula adzechonena.

²³Yudejwonse asisikia vyyuwo vya huyo nabii anaḥanywa na wantu wa Muungu na kunangwa.'

²⁴Manabii wonse, hangu Samweli haḍa hawa wamuḥiyeyo nyuma, wewa na hi hii ḍaamisa na walalabva haya mambo yadzeyohendeka hizi hizi nsiku.

²⁵Mu wana wa hawa manabii na waḍala wa ḍamano ḍya Muungu ahendeedyo na wabibi zenu. Dza evyonena na Ibrahimu akimwamba, 'Kuchiiya na kwa yuyeejo, navivodhya vyeeti vyonse vya humu lumwenguni.'

²⁶Ndookomu Muungu kamutsana na kumuhuma nguzi muhumisijwe kwenu Amuvodhye kwa kumuhendeza nyonse mupfyehuze njia zenu nzuka."

Mahendo 4

¹Peḥero na Yohana wepfowakinena na hawa wantu amaale, wadzijwa ni wakohani, Mukuu jwa wamia Hekalu na Masaḍukayo.

²Wewarejea hawa ntumi wowii kwa dzambo ḍya kwamba wekiyongweeza wantu kwamba Yesu ewa kafufuka kuyawa wafuni, dzambo ḍiyangiyedyo kwamba wafu wadzafufuka.

³Ndookomu wamugija Peḥero na Yohana, ela kwa dzambo ḍya kwamba iwa imaawa kioro muno, wawangiza gerenzani haḍa chamukoche.

- ⁴Kenge wantu wenji wasikiiyeo haya ya Peṭero na Yohana wasumwiiyeyo, wayahikiza. Ndookomu wayume wamuhikiziyeyo Kiristo wenjipfa haṭa wafika chima cha elefu nsano.
- ⁵Chamukoche, hawa Wakuu wa Wayahuḍi, wazee na waalimu wa Sharia wadziana pfamodza Yerusalemi.
- ⁶Waṭuṭaa pfamodza na Mukohani Mukuu Anasi, pfamodza na Kayafa, Yohana, Alekizanda na wangine weokuwa wa sindo wa Mukohani Mukuu.
- ⁷Wawaweka hawa ntumi usoni yao na wawakora wawamba, “Ayu kihewi mumuhendadze haṭa aweze kwenenda? Muvihenda na nguvu za ga, ambu na sari ḍya ga?”
- ⁸Ḍubva Peṭero, akiwa kadzaa Ruhu Mudheru, kawambukuya kamba, “Wakuu na wazee wehu,
- ⁹kwa kwamba mwakuhukorani yeo dzuu ya hendo dzema ahendeejweḍyo huyu kihewi na namuna apfozejwevyo,
- ¹⁰ḍubva ni mumanye na wantu wonse wa Isiraeli wamanye kwamba huyu muntu kasumama usoni yenu hapfa. Nka untu uḍewonse kwa nguvu za Yesu Kiristo jwa Nazareti, huyu mumupfatsikiye na Muungu akimufufuya kuyawa wafuni.
- ¹¹Yesu ndiye jwa haya matsoro yambiyee, ‘Hiḍi iwe muḍidziziyeyo nywinywi wambaka, ndiḍyo ḍigaliyeyo iwe muhimu ḍya kumbakia.’
- ¹²Mupfonyo ntaupatikane kwa yuḍejwonse yungine lamuḍa kwakwe jeje hekeṭu. Koro lumwengu yuzima, ntaku yuḍejwonse yungine jwa Muungu ayavize sariḍye kuwa Mupfonyo wehu.”
- ¹³Hawa wazee we bokoli wepfomusikia Peṭero na Yohana wakwakunenani pfasipfo oga na wepfororoṭa kwamba wewa wantu wasiosoma muno, wamaka. Wahambuya kwamba katsi wekikaa na kugijana na Yesu.
- ¹⁴Ela weewa watsowa cha kunena, koro wamuona huyu muntu apfozejwe akiwa kasumama hapfaḍe pfamodza nao wowii.
- ¹⁵Ndookomu wamuamuru Peṭero na Yohana wanuke hapfaḍe gasani, makisa waḍabva kuuzanya wao na wao.
- ¹⁶Wauzana wamba, “Awa wantu awa huwahendedze? Kula muntu eyekuishini Yerusalemi kamanya ya kwamba haya mafara makuu ya kumakisa wayahenda wao. Naloo naswi ntahunaweza kuvikana.
- ¹⁷Kenge nahuwakanye watseenena kawii meshi na yuḍejwonse, kwa sari ḍya Yesu. Na kwehii njia hunadiḍangara hiḍi dzambo ḍitṣeḍachaa zaiḍi wantuni.”
- ¹⁸Ndookomu wawahana gasani kawii, na wawamba watseenena ambu kuyongweeza kawii meshi kwa sari ḍya Yesu.

- ¹⁹Ela Petero na Yohana wawambukuya wawamba, “Hunani nywinywi wenye, vivyo hachi kuhenda usoni kwa Muungu, kahi ya kumuṭii nywinywi na kumuṭii Muungu.
- ²⁰Koro ikwaakwamba ndiswi, ntahuṭoweza kuyatsa kunena haya huoneyeyo na kusikia swiswi wenye.”
- ²¹Hi gasa iwakanya vyumuni, makisa iwayatsa wende. Ntawakuweza kuwahukumu, koro wantu wonse wewa kumushadani Muungu kwa haya yahendekeeyo.
- ²²Huyu muntu eyepfonywa ewa na zaiḍi ya myaka miyongo mine.
- ²³Petero na Yohana wepfoyatsigwa huru ṭu, wauja kiṭaroni mwao wenda wayavya maagu dzuu ya hayaḍe wambiijweyo ni hawa wakohani wakuu na wazee.
- ²⁴Wepfosikia haya maagu, watsanganika pfamodza kumuyomba Muungu na umodza wakyamba, “Ḑwana na Muumba jwa mbingu na nsi, rukanga na vyonse vivyo kuzimuye!
- ²⁵Kwa njia ya Ruhu Mudheru, kunena na kanwa ka bibi jwehu Ḑauḍi eye muhumisiwo, epfokwamba, ‘Kuṭi wantu wa vyeeti wana ngoro? Na kuṭi wanapanga mambo yasiyowa?’
- ²⁶Mahaju ya lumwengu yadziweka ṭayari, na waṭawala wadziyana pfamodza, kujwana na Ḑwana Muungu na Masiya jwakwe.’
- ²⁷Ndivyo ḍugha, koro Herode, Pontio Pilato, wantu wa vyeeti na wantu wa Isiraeli wekudziana pfamodza humu mudzini, kumupfinga huyu muhumisi jwako mudheru, Yesu Masiya.
- ²⁸Weṭuṭaa kuhenda kula kintu uhuniyecho hangu ḍura kwa nguvuzo na miroyo mwenye kwamba vinawa.
- ²⁹Ne saasambi Ḑwana, ṭayowa oga weokuhungizani. Ḑubva hupfe swiswi wahumisiwo, kusumwiiya chuuwocho pfasipfo oga.
- ³⁰Gonzowa mukonowo kupfonya wajwazi. Henda vihambwiizo na mambo ya kumakisa kuchiiya kwa muhumisiwo mudheru, Yesu.”
- ³¹Wepfokwisa kuyomba, hapfa pfantu waṭuṭaiyepfo pfasukusika. Wonse wadzajwa ni Ruhu Mudheru na waḍabva kusumwiiya chuuwo cha Muungu pfasipfo oga.
- ³²Hichi kiṭaro cha hawa wahikiza kiiwa dza muntu mumodza maṭaroni na myojoni mwao. Ntaku afalamiye kijache kuwa chakwe jeje heketu. Kula mumodza katumia na mwenziwe hichi echokuwa nacho.
- ³³Hawa ntumi wasumwiiya na nguvu nyinji dzuu ya kufufuka kwa Ḑwana Yesu. Na Muungu kawavodhya wonse muno.

³⁴Ntaku eyekuwa na t̄uri wa kiḁechonse. Koro hawaḁe weokuwa na makonde ambu madzumba, wekiyaguza, na hizi fwedha

³⁵wakawapfa hawa ntumi, zikagawijwa kula mumodza, chima cha haḁya yakwe.

³⁶Kwiwa na Mulawi jwa kuyawa Kupuro eyeakihanwa Yusufu. Hawa ntumi wekimuhana Baranaba. (Maana ya Baranaba ni muntu eyenangiza moja.)

³⁷Nae ewa na nkonde, na zizo ngera kaiguza, makisa hizi fwedha kaziwapfa hawa ntumi.

Mahendo 5

¹Ela kwiwa muntu saridye ndiye Anania. Ewa na muke eyeakihanwa Sifira. Nao waguza nkonde yao.

²Kenge Anania kadziwekea sehemu ya hizi fwedha, huku mukaziwe akiwa kavimanya tswee, makisa hizi zingine ndizo apfiyezo hawa ntumi.

³Peḁero kamuuza kamwamba, “Anania, kuḁi kumuyatsa Shaaḁani auheke mojawo na akuhendeze umukulekule Ruhu Mudheru kwa kudziwekea sehemu ya hizi fwedha upatiyezo wipfoiguza hi nkondeyo?”

⁴E nkonde usidzaiguza, ntaiwa yako? Na haḁa wipfoiguza, hizi fwedha undezihendea viḁevyonse utsakiyevyo. Kuḁi ḁubva, kuhuna mojoni mwako kuhenda dzambo dza hiḁi? Nkukukulakula mwanaaḁamu, ela kumukulakula Muungu!”

⁵Anania epfosikia haya t̄u, kagwa kafwa. Makisa kudza worani waulinga-linga hu mwiiwe, wanuka nao wenda wauzika. Wantu wonse wasikiyeo hiḁi dzambo wanjiwani ni oga muno.

⁷Kwipfochia kiḁemo cha chima cha masaa mahahu, mukaziwe kanjia humuḁe kuzimu pfasipfo kumanya haya yamuhendekeeyo muumewe.

⁸Peḁero kamuuza kamwamba, “T̄anyambia, achi ndicho chima mupatiyecho, mwipfoiguza e nkonde yenu?” Ae kamwambukuya kamwamba, “Ee, ni hiyo mala.”

⁹ḁubva Peḁero kamwamba, “Kuḁi wewe na mumeo muhuna kumuḁema Ruhu jwa ḁwana? Hawa wantu wamuzikiyeo mumeo hivi wa hapfo muḁyangoni, na wadzakuhwaa nawe.”

¹⁰Iyo saa, Sifira kagwa hafufi na maguu ya Peḁero kafwa. Hawaḁe worani wepfonjia, wamuḁonga kamaafwa. Ndookomu wayawa nae nze, wenda wamuzika hafufi na muumewe.

¹¹Tsanganiko ḁyonse pfamodza na wantu wonse wasikiyeo haya mambo wanjiwani ni oga muku.

- ¹²Hawa ntumi wahenda mafara ya kumakisa na vihambwiizo kahi ya hawa wantu. Hawa wahikiza wonse wekitsanganika pfamodza uani mwa Sulemani.
- ¹³Ntaku yudejwonse asikwaa muhikiza, eyeweza kugijana nao. Haṭa vivyo, wantu wangine wasiokuwa wahikiza wekiwahila muno.
- ¹⁴Wake na wayume zaiḍi wamuhikiza Bwana, na hichi kiṭaro cha wahikiza chikuya.
- ¹⁵Kwa dzambo ḍya haya mambo ya hawa ntumi weyowakihenda, wantu wekitsukuya wajwazi na kuwayavya majiani na kuwaṭambaarya maṭaṭani na misalani ili nangaa hichi kivwii cha Peṭero chiwafinikize wangine wao, akiwa kuchiani.
- ¹⁶Na viṭaro vya wantu wadza kuyawa midzi iizingiyeyo Yerusalemi. Wayeha wajwazi wao na hawaḍe weokuwa na mpepfo nzuka, na wonse wapfozwa.
- ¹⁷Kenge huyu Mukohani Mukuu na wenziwe wonse, wa kiṭaro cha hapfahapfaḍe cha Masadukayo, wawafwiya ḍea muno hawa ntumi.
- ¹⁸Ḍubva wawagija hawa ntumi na wawangiza gerenzani.
- ¹⁹Ela huḍe sikuwe, malaika jwa Bwana kawafungwiiya miḍyango ya gerenza, kawayongowa haṭa nze. Kisa kawamba,
- ²⁰“Endani mukasumame Hekaluni, muwasumwiiye hawa wantu kula kintu dzuu ya haya maisha yenu mapfya.”
- ²¹Hawa ntumi wauḅa haya wambiijweyo ni huyu malaika. Ḍubva magura mapfema, wanjia humu Hekaluni waḍabva kuwayongweeza hawa wantu. Huyu Mukohani Mukuu na hawa wenziwe wahana gasa yonse ya wakuu wa Kiyahuḍi. Makisa wahuma wantu kwendawahwaa hawa ntumi gerenzani, wawapfiike gasani.
- ²²Ela wepfofika, ntawakuwaona hawa ntumi humuḍe gerenzani. Ndookomu wauja wenda waipfa maagu hi gasa,
- ²³wamba, “Hwipfofika hukuḍe gerenzani, huiṭonga hi miḍyango ifungwa gu na huwaṭonga na hawa wamia wakiwa kwamiani miḍyango. Ela hwipfofunguya hi miḍyango ntahukuona muntu humuḍe kuzimu!”
- ²⁴Huyu mukuu jwa wamia wa Hekalu na hawa wakohani wakuu wepfosikia hivi, waḍabva kumamaṭa haya yawahendekeeyo hawa ntumi.
- ²⁵Makisa kudza muntu, kawamba, “Mumanya! Hawa wantu mungiziyeo gerenzani, waa Hekaluni wakuwayongweezani hawa wantu.”
- ²⁶Ḍubva huyu mukuu jwa wamia wa Hekalu na wantuwe wenda wawahwaa hawa ntumi. Ela ntawakuwahwaa na nguvu koro wekiwashooga hawa wantu watsewabiga na mawe.

²⁷Wawayeha hawa ntumi usoni ya hi gasa, na huyu Mukohani Mukuu kaḁabva kuwauza vyuuwo.

²⁸Kawamba, “Ntahukumuseresa kwamba mutseyongweeza kwa sari ḁya Yesu? Ela ṭayowani haya muhendeyeyo! Ishinu muidzaza Yerusalemi nzima na mayongweezo yenu. Na mwakutsakani kuhufwariza kwamba ndiswi humuyagiyeo!”

²⁹Peṭero na hawa ntumi wangine wambukuya wamba, “Ni haḁi humuṭii Muungu, ela si wanaaḁamu.

³⁰Muungu jwa wabibi zehu kamufufuya kuyawa wafuni huyu Yesu muyagie kwa kumupfatsika muhini mwa mpatsa.

³¹Huyu ndiye apfazijwe haṭa mukono kuyume wa hila wa Muungu, dza haju na mupfonya, ili awawezese wantu wa Isiraeli wapfyehuze mama na wayatsijwe nabvise zao.

³²Swiswi na huyu Ruhu Mudheru, jwa Muungu eyenapfa hawaḁe weonamuṭii, hu mashaahiḁi wa haya mambo.”

³³Hawa wazee wa hi gasa wepfosikia hivi, wareja muno haṭa wahuna kuwayaga hawa ntumi.

³⁴Ela Mufarisayo mumodza ahanijwe Gamalieli, eyekuwa mwaalimu jwa Sharia eyeakihilwa muno ni wantu kasumama hapfaḁe gasani. Kayomba hawa ntumi wanujwe kachuchu hapfaḁe gasani.

³⁵Makisa kayambia hi gasa, “Wantu wa Isiraeli, manyani, haya mwiyoḁakutsakani kuwahendea hawa wantu.

³⁶Kakae kachuchu kwiiṭupuka muntu eyeakihanwa Theuda. Kadzihana muntu mukuu, na wantu chima cha magana mane wamuuḁa. Ela kayagwa, na wonse wamuuḁiyeo waṭamisaa-ṭamisaa, na kiṭaroche chaara.

³⁷Nyumae, huyu Yuḁa jwa Galilaya kaṭupuka ngera ya kuṭalwa kwa wantu. Nae kapata kiṭaro cha wantu wamuuḁiyeo. Ela nae kayagwa, na wantu wonse wamuuḁiyeo waṭamisaa-ṭamisaa.

³⁸ḁubva, dzuu ya hiḁi dzambo ḁya hi saasambi, namutsewahenda kiḁechonse hawa wantu. Wayatseni na shuuli zao. Koro ikiwa kwamba haya ni maṭaro na kazi ya mwanaaḁamu inakwaara yenye.

³⁹Ela ikiwa kwamba ni kazi ya Muungu, ntamuṭoweza kuinanga. Mudzaroroṭa kwamba mwakujwanani na Muungu!” Hi gasa ihwaa haya maghaghisa ya Gamalieli.

⁴⁰Ndookomu wawahana hawa ntumi hapfaḁe gasani, wayavya amuri kwamba wabigwe na lucha, na wawaseresa kutsanena kawii meshi kwa sari ḁya Yesu. Makisa wawayatsa huru.

⁴¹Hawa ntumi wanuka hapfaḍe gasani wakiwa na tsekea nkuu, ya kwamba Muungu kawatsana wakuntiswe ḍina kwa dzambo ḍya sari ḍya Yesu.

⁴²Na kula nsiku, wekyenda madzumbani mwa wantu na Hekaluni, kuyongweeza na kusumwiiya Maagu Mema dzuu ya Yesu kwamba ndiye Masiya.

Mahendo 6

¹Hichi kiḱaro cha wahikiza chipfogija kukuya, nyumae kujumuka matsowano kahi ya hawaḍe weowakinena Kiyunani na hawaḍe weowakinena Kieburania. Hawa Wayahuḍi weowakinena Kiyunani wamba kwamba wake wachiwa wao ntawekimuudamijwa kwa haḍya zao za kula nansiku.

²Ndookomu hawa ntumi kumi na wawii wakihana pfamodza kiḱaro chonse cha wahikiza na wawamba, “Si hachi kwehu kuyatsa kusumwiiya chuuwo cha Muungu hukaiye kuyowa haḍya za wantu.

³Ḍubva wandugu zehu, tsanani wantu wafungahe weonahikizika kahi yenu, wadzazijweo Ruhu Mudheru na karo. Naswi hunawapfa hi hii kazi.

⁴Ḍubva aswi, hunamuudamiya mayombo na kazi ya kusumwiiya.”

⁵Kiḱaro chonse cha wahikiza kitsakizwa ni hiḍi ḱaro. Ndookomu wamutsana Siḱefano, muntu eyekuwa na faro nkuu na adzaiye Ruhu Mudheru. Wamutsana na Filipo, Porokoro, Nikanora, Timona, Paramena na Nikolao jwa kuyawa Antiokia eyenja ḍini ya Kiyahuḍi.

⁶Wawaweka hawa wantu usoni kwa hawa ntumi, nao wawayombea na kuwapfaza mikono.

⁷Ndookomu chuuwo cha Muungu kigija kuḍachaa kula pfantu. Chima cha wahikiza huko Yerusalemi chongezeka muno, na wakohani wenji wayahikiza haya Maagu Mema.

⁸Siḱefano, muntu eyekuwa na winji wa ḱei ya Muungu na adzaiye nguvu, kahenda mafara makuu ya kumakisa na vihambwiiizo kahi ya hawa wantu.

⁹Ela wantu wangine washindana nae. Wewa wantu wa sunagogi ḍihanijweḍyo “Sunagogi ḍya wantu huru,” ḍiḍyokuwa na Wayahuḍi wa Ukirene na Alekizandaria. Wao na Wayahuḍi wangine kuyawa Kilikia na Asia waḍabva kuḍaaḱiana na Siḱefano.

¹⁰Ela ntawakumuweza kwa yuḍaaḱo, koro Ruhu Mudheru kamumpa karo wa kunenea.

¹¹Ndookomu wawangiza wantu nsunziirya wambe, “Humusikia Siḱefano akiwa kunenani mambo mazuka dzuu ya Musa na dzuu ya Muungu!”

¹²Kwa hi hii njia wawatsunziirya hawa wantu, wazee na waalimu wa Sharia. Ḍubva wadza wamugija Siḱefano, wamupfiika usoni ye gasa.

¹³Makisa wahwaa wantu wendeyeo wakiyavya ushaahiḍi wa nsuwe wakyamba, “Huyu muntu huyu, meshi kakuneneani mazuka dzuu ya Hekalu yehu ḅerū na dzuu ya Sharia ya Musa.

¹⁴Humusikia akyamba huyu Yesu jwa Nazareti anainanga hi Hekalu na kuperuya maḁa yonse huyongweezejweyo ni Musa!”

¹⁵Hawa wonse wakaiyeo hapfaḁe gasani wamuḁeḁea Siḁefano gu, na wauona hu usowe ugala dza wa malaika.

Mahendo 7

¹Huyu Mukohani Mukuu kamuuzā Siḁefano kamwamba, “Ndivyo, avi vya hawa wantu wevyokukuḁiani navyo?”

²Siḁefano kambukuya kamwamba, “Wababa zangu na wandugu zangu, nipfindiiyani! Huyu Muungu mwenye nguvu kamuḁupukia bibi jwehu Ibrahimi epfokuwa Mesopotamia, asidzakwenda kuishini Harani.

³Kamwamba, ‘Nuka nsini mwenu, uwayatse wantu wa sindoni mwenu, na balabala ya babajo, wende haḁa nsi nidzeyokuyanga.’

⁴Ndookomu Ibrahimi kanuka nsi ya Wakalidayo, kenda kanjia kuishini Harani. Babajwe epfofwa, Muungu kamunuya Ibrahimi na Harani, kamuyeha hi hii nsi mwiyoḁukaani hi hii saasambi.

⁵Muungu nkakumumpa Ibrahimi haḁa kaḁinku ka hi nsi kawe kakwe mwenye. Ela kamuahiḁi kwamba anaimumpa, iwe yakwe na viḁukuḁukuyve, haḁa ingawa Ibrahimi ewa nkadzawa na mwana.

⁶Muungu emwamba, ‘Yuvyeejo judzaishi nsi ya genini, wadzekowa wahumwa. Wanahendegwa mambo ya kinyaya kwa myaka magana mane.

⁷Ela nachihukumu hichi kyeeti kiwahendezeyecho wahumwa. Kisa nidzawayavya na humo nsini nao wadzaniyomba hapfa hapfa.’

⁸Makisa Muungu kaweka ntinye iwe kihambwiizo cha hiḁi ḁamano. Ndookomu Ibrahimi kamuhinya mwanawe Isaka, nsiku ya nane ḁaḁa ya kuvyajwa. Nae Isaka kadza kamuhinya Yakobo. Yakobo nae kadza kawahinya hawaḁe wabibi zehu kumi na wawii.

⁹Hawaḁe wabibi wamufwiya ḁea ndugu yao Yusufu, na wamuguza akawe muhumwa Misiri. Ela Muungu ewa nae.

¹⁰Kamuyavyanya na ḁinaze zonse. Usoni kwa Farao, haju jwa Misiri, Muungu kamumpa Yusufu kutsakwa na kamumpa na karo. Haḁa Farao kamuweka kuwa mukuu jwa nsi na jwa nyumba ya kihaju.

¹¹Makisa kunjia nzaa nsi yonse ya Misiri na Kanaani, iyeheyeo ḁina nkuu. Wabibi zehu ntawakuweza kudhumburya chakuḁya kiḁechonse.

- 12**Ndookomu Yakobo epfosikia kwamba Misiri kwiwa chakudya, kawahuma hawa wanawe, yani wabibi zehu, wende mweedha wa dura.
- 13**Wepfokwenda charo cha pfii, Yusufu kadzimanyisa kwa hawa wanduguzwe, na ndipfo pfa Farao adzepfoakiumanya sindo wa Yusufu.
- 14**Dubva Yusufu kamupfiikia daamisa babajwe, na sindowe wonse, wantu miyongo mifungahe na watsano, kawamba wende Misiri.
- 15**Makisa Yakobo kenda Misiri, endeekoakifwa jeje na wabibi zehu wangine.
- 16**Mii yao itsukujwa haṭa Shekemu, ipfozikwa mbeera ya Iburahimu agwiiyeyo kwa chima cha fwedha kuyawa kwa kyeeti cha Hamori.
- 17**Ngera ya Muungu ya kuṭimiza hiḍi ḍamano ḍyakwe na Iburahimu ipfofika hafufi, wantu wehu weokuwa Misiri wenjipfa.
- 18**Haṭa mwisowe, Misiri idabva kuṭawaligwa ni haju yungine asiyemumanya Yusufu wala kumufwanya kwamba ewa ga.
- 19**Kawakulakula wantu wehu na kuwahendea uyaji wabibi zehu kwa kuwasharuṭisa wawayatse wana wao nze ya madzumba yao ili wafwe.
- 20**Ndiyo ngera ya Musa, mwana ḥora muno usoni kwa Muungu, avyaijweyo. Kayejwa nyumbani mwa ise kwa myezi mihahu.
- 21**Wepfodhimwa kumufitsa amaale, wamuyatsa nze ye nyumba yao. Ela mwanamuke jwa Farao kamuhwaa na kamuyeya dza mwanawe.
- 22**Musa kayongweezwa mambo yonse ya ukaro wa Wamisiri, haṭa kahenda ḍubaṭa jwa vyuuwo na mahendo.”
- 23**Siṭefano kongeza kunena kamba, “Musa epfokuwa na myaka miyongo mine, kahuna kwendawaḍoya Waisiraeli wenziwe.
- 24**Kenda kamuona Muisiraeli akwakubigwani ni Mumisiri. Dubva katsumpa kumuvonea na kamuyaviza halo kwa kumuyaga huyu Mumisiri.
- 25**Echamba wantuwe wenye mbwakuimuka kwamba Muungu njwakumutumia jeje kuwayavya uhumwani. Kenge ntawakuimuka.
- 26**Chamukoche kaona Waisiraeli wawii wakiwa kujwanani, na kaḍema kuwakanya, kawamba, “Ṭasikiani, ntamukwaa wantu wamodza? Munajwana nywinywi na nywinywi muna?”
- 27**Ela huyuḍe eyeakimubiga huyu mwenziwe kamuḍaraba Musa geri, kamwamba, ‘Ni ga akuwekeye mukuu na ṭoibi jwehu?’
- 28**Unatsaka kuniyaga nami, dzevide umuyagiyevyo huyuḍe Mumisiri dzana?’
- 29**Musa epfosikia hivi, kaḍarama, kenda kanjia kuishini nsi ya Wamidiani, adzeekoakivyaa wanawayume wawii.

³⁰Musa epfoishi hukude kwa myaka miyongo mine, katupukijwa ni malaika. Huyu malaika kamutupukia kitsoryani chichochikiguuka mabilibili hukude yuwandani, hafufi na Murima wa Sinai.

³¹Musa kamakiswa ni haya aoneyeyo, haṭa kadzikuntia hafufi na hiki kitsorya kukichimiza urembo. Ela kasikia idzwi ḍya Ḑwana

³²ḍikimwamba, ‘Mimi ndimi Muungu jwa wabibizo, aḍe Iburahimu, Isaka na Yakobo.’ Musa kahehema na oga haṭa nkakudema kuchimiza kawii.

³³Makisa Ḑwana kamwamba, ‘Vuya viyahuvyo, koro hapfa usumamiyepfo ni pfantu pfadheru.

³⁴Niyaona mazuka ya wantu wangu weyokuhendejwani hukude Misiri. Nisikia chiiyo chao, nami nidzia kuwapfonya. Ḑubva nzoo nikuhume Misiri.’ “

³⁵Siṭefano kongeza kunena amaale kamba, “Huyu Musa, ni yuyude jwa wantu wa Isiraeli wadziziyee, wepfokwamba, ‘Ni ga akuwekeye mukuu na ṭoibi jwehu?’ Huyu ndiye jwa Muungu ahumie dza mukuu na mupfonya, kwa ugijo wa huyude malaika amutupukiye humude mwa hiki kitsorya chichochikipfya.

³⁶Kawayongowa wantu kuyawa Misiri, akihenda mafara ya kumakisa na vihambwiizo. Hivi kavihenda Misiri, ḥahari ya Shamu na hukude yuwandani kwa myaka miyongo mine.

³⁷Musa ndiye awambiiye wantu wa Isiraeli, ‘Muungu kadzamuhumia nabii dzami, jwa kyeeti chenu wenye.’

³⁸Musa ndiye eyekuwa pfamodza na wantu wa Isiraeli, wepfoṭuṭaa pfamodza hukude yuwandani. Ewapfo hukude pfamodza na wabibi zehu na pfamodza na huyude malaika aneneye nae murima wa Sinai. Ndiye apfegejwe vyuuwo vya Muungu vya moja, ahuyeheye.

³⁹Kenge ndiye jwa wabibi zehu wadziziyee kumuṭii. Ishinu wamuḍaraba geri na waṭamani kuuja Misiri.

⁴⁰Ḑubva wamwambia Haroni, ‘Hwelekanyize miungu, idzeyohuyongowa usoni kwehu. Koro huyu Musa ahuyavyie na Misiri, ntahudzi kwamba kapatwa ni ya.’

⁴¹Ndiyo ngera wadzihendeeyeo yumbo jwa mwana ngombe. Wajuvugiiya huju yumbo, na wahenda jila, kutsekea kwa kazi wahendeeyo wenye.

⁴²Ela Muungu kanuka kahi yao, na kawayatsa wavunzie nkuhi nyoha za yuwinguni, dza vyorejwevyo chuoni mwa Manabii kwamba, ‘Wantu wa Isiraeli, simi haṭa mwiye mukinitsinzia waḍondo na kuniyavia mvuugiya, kwa myaka miyongo mine hukude yuwandani!

⁴³Ela mwiitsukuya hema ḍya muungu jwenu Moloki, na yumbo jwa nyoha ya muungu jwenu Refani. Yewa maumbo mwelekanyiyeyo ili muyavunzie nkuhi. Na kwa dzambo hiḍyo namuhendeza munaḍaramiswa mumpaka usoni ya Babeli.’

- 44 Hukuḁe yuwandani, wabibi zehu wewa na hiḁi hema ḁiyangiyedyo kuwapfo kwa Muungu. ḁielekanywa dzeviḁe vya Muungu amuḁamiyevyo Musa, kwamba aḁielekanye na yuumbo ayangijwejo.
- 45 Nyumae, wabibi zehu wapfegejweo hiḁi hema ni wababa zao, weḁihwaa, wepfokwenda pfamodza na Yoswa na kuheka nsi ya vyeeti vya Muungu aḁaramisiyevyo wasidzaifika. ḁikaa hapfo haḁa ngera za ḁauḁi.
- 46 ḁauḁi ewa kamutsakiza Muungu. ḁubva kamuyomba amuruhusu kumumbakia kao Muungu jwa Yakobo.
- 47 Kenge Sulemani ndiye adzeyeakimumbakia nyumba.
- 48 Ela Muungu awee dzuu nkanaishi nyumba zimbakijwezo ni wantu. Dza vya nabii aneneyevyo akyamba,
- 49 ‘ḁwana kamba, yuwingu ndijo kiti changu cha kihaju, na lumwengu ndijo kibago cha maguu yangu. ḁubva ni nyumba ya namuna ga, mudzeyonimbakia mimi? Ni pfantu ga, pfangu nidzepfoyavya hara?’
- 50 Dzaambia haya haya yonse, si kazi ya mikono yangu?’
- 51 Nywinywi mwiwo na kimenudzi! Myojo yenu na masikio yenu ya dza ya hawa walumwengu. Mwa dza wabibi zenu; meshi munamudziza Ruhu Mudheru.
- 52 Ni nabii ga, asiyekuntiswa ḁina ni wabibi zehu? Wawayaga hawa manabii wa Muungu weolalabva kae kudza kwa muhumisijwe muhachi. Kadza, na hi saasambi mumuḁawanya na mumuyaga.
- 53 Ndinywi mupfegejweo Sharia ya Muungu, muiyeheejweyo ni malaika, ela ntamukuigija!”
- 54 Hawa wazee we gasa wepfosikia hivi, wareja na wamurhighia magego na ngoro.
- 55 Ela Siḁefano, akiwa kadzaa Ruhu Mudheru, kayowa yuwinguni dzuu na kaona marembo ya Muungu yakiwa kuyangaani. Kamuona na Yesu akiwa kwamba kasumama mukono kuyume wa Muungu.
- 56 Kawamba, “ḁayowani! Nyakuonani mbingu zipfenuka na Mwana jwa Aḁamu kasumama mukono kuyume wa Muungu.”
- 57 Gasa yonse ipfosikia haya, wayaḁucha haya masikio yao na maganza huku wakibiga vilele. Makisa dza muntu mumodza wamuguukia iyo saa,
- 58 wamugija, wayawa nae nze ya mudzi na wamubiga na mawe. Hawa mashaahiḁi waziyatsa nkanzu zao na muurani ahanijwe Sauli.
- 59 Wagija kumubiga na mawe huku akiwa kuyombani, akyamba, “ḁwana Yesu, ipfokeye ruhu yangu.”

⁶⁰Makisa kavunza nkuhi na kaḅaa idzwi kuu kamba, “Bwana, nkudzoiwaṭalie nabvise yao hi!” Epfokwisa kunena haya kahuna nsoho.

Mahendo 8

¹Ae Sauli katsakizwa ni hiḁi hendo ḁya kumuyaga Siṭefano. Wantu weonamuhila Muungu, wenda wamuzika Siṭefano, na wamwiiya muno. Iyo nsiku, tsanganiko ḁya Yerusalemi, ḁiḁabva kukuntiswa ḁina nkuu. Sauli kagija kuḁema kuḁinanga hiḁi tsanganiko. Kenda nyumba kwa nyumba, akiwaḅaa mafururyo na kuwayavya nze hawa wahikiza, hangu wake haṭa wayume na kuwangiza gerenani. Hawa wahikiziyeo wonse waṭamisaa ḁanda zonse za Yuḁaya na Samaria, lamuḁa hawa ntumi.

⁴Hawa wahikiza waṭamisaiyeo, wenda kula pfantu wakisumwiiya hichi chuuwo.

⁵Filipo kenda mudzi wa Samaria na kawasumwiiya hawa wantu dzuu ya Masiya.

⁶Hivi viṭaro vya wantu wamupfindiia urembo. Wonse wamusikiia na waona haya mafara makuu ahendeyeyo.

⁷Mpepfo nzuka ziwayawa wantu wenji huku zikiḅaa madzwi. Wantu wenji wahinamfiyeo na virema, nao wapfozwa.

⁸Ndookomu kwiwa tsekea nkuu mudzini Samaria.

⁹Humuḁe mudzini kwiwa muntu eyeakihanwa Simioni, eyeakimakisa wantu wa Samaria na tsawiwe kwa muḁa. Kadzihwaa kuwa muntu jwa maana,

¹⁰na kula mumodza, hangu mukuu haṭa muchuchu wekimupfindiia muno. Wamba, “Huyu ndiye nguvu ya Muungu iyonahanwa, ‘Nguvu Nkuu.’ “

¹¹Kamakisa wantu na tsawiwe kwa kiṭemo kiyeya mumpaka kula muntu ekikaa na kumupfindiia muno.

¹²Ela wepfohikiza nsumwiizi za Filipo dzuu ya Maagu Mema ya Uhaju wa Muungu na sari ḁya Yesu Kiristo, waṭopyegwa hangu wake haṭa wayume.

¹³Simioni mwenye nae kahikiza. Epfoṭopyegwa ekigijana na Filipo kula pfantu na kamakiswa ni vihambwiizo na mafara makuu yahendejweyo ni Filipo.

¹⁴Hawa ntumi weokuwa Yerusalemi wepfosikia kwamba wantu wa Samaria wahikiza chuuwo cha Muungu, wamuhuma Peṭero na Yohana kwao.

¹⁵Wepfofika, wawayombea hawa wahikiziyeo ili wamupfokeye Ruhu Mudheru.

¹⁶Koro Ruhu Mudheru ewa nkadzasukia haṭa mumodza jwa hawa wahikiziyeo. Wewa waṭopyegwa ṭu kwa sari ḁya Bwana Yesu.

¹⁷Makisa Peṭero na Yohana wawapfaza mikono hawa wahikiza, nao wamupfokea Ruhu Mudheru.

- ¹⁸Simioni ewa kaona ya kwamba hawa wahikiza wepfopfazwa mikono ni hawa ntumi, wamupfokea Ruhu Mudheru. Dubva ekitsaka kuwapfa fwedha Peṭero na Yohana,
- ¹⁹na kawamba, “Nimpani nami hizi nguvu, ili yuḑejwonse nidzeyemupfaza mikono amupfokeye Ruhu Mudheru.”
- ²⁰Kenge Peṭero kamwambukuya kamwamba, “Awe na fwedhazo namunjie mananzini, kwa kuṭara ya kwamba unaweza kuiguya ṭola ya Muungu na fwedha.
- ²¹Nku fungu wala hachi kwa hi hii kazi, kwa dzambo ḑya kwamba mojawo si murongaaro usoni kwa Muungu.
- ²²Dubva, pfyehuza mamazo nzuka, na umuyombe Bwana, akuyatsie kwa kuwa na maṭaro dzayohayo.
- ²³Koro nikuona una wivu mwinji muno, na kuhenda mufungwa jwa nabvise!”
- ²⁴Simioni kambukuya kamba, “Namuyomba muniyombeye kwa Bwana, ili nitsefikwa ni haṭa dzambo modza, ḑya haya mwambiiyeyo kwamba yananifika.”
- ²⁵Wepfokwisa kuyavya ushuhuda dzuu ya Yesu Kiristo na kusumwiiya maagu ya Bwana, Peṭero na Yohana wauja Yerusalemi. Wepfowakiuja wenda na kusumwiiya Maagu Mema midzi minji ya Wasamaria.
- ²⁶Makisa malaika jwa Bwana kanena na Filipo kamwamba, “Dzielekanye, wende nsini haṭa njia ya yuwandani iyawiyeyo Yerusalemi kwenda Gaza.”
- ²⁷Ndookomu Filipo kadzielekanya, kachia. Iiḑe saa kwiwa muntu mukuu Muithiopia, eyekuwa kuujani nyumbani. Huyu ewa muntu aṭumijwe, muntu mukuu jwa kuṭunza nkandi ya malikia jwa Ithiopia. Ewa kayawa Yerusalemi kumuyombani Muungu, na ekiuja akiwa dzuu ya gari ḑyakwe ḑya kunuhwa.
- ²⁸Humu njiani, kaka humuḑe garini huku akiwa kudzisomeani chuo cha nabii Isaya.
- ²⁹Dubva Ruhu Mudheru kamwambia Filipo, “Enda hafufi na hiḑiḑe gari ukagijane naḑyo.”
- ³⁰Filipo kaḑiḑaramia hafufi hiḑiḑe gari na kenda kamusikia huyuḑe muntu kakusomani chuo cha nabii Isaya. Dubva kamuuza kamwamba, “Amevihivi kwakuimukani maana ya haya wiyokusomani?”
- ³¹Huyuḑe muntu kamwambukuya kamba, “Nawezadze kuimuka, ninkitsaawa na muntu jwa kunipfenwiiya?” Na kamuyomba Filipo apfae hapfaḑe garini dzuu, akae nae.
- ³²Hichi kiḑinku cha haya matsoro echoakisoma chamba hidzaa: “Ewa dza mbuzi ya hako iyokupfiikwani kutsinzwani. Ewa dza mwanambuzi jwa hako asiyeiya akwakupfeejwani ḑabasa ḑyakwe, na wala nkakwambukuya chuuwo.

³³Kagizwa yutswa na kunyimwa hachiye. Na ntaku yudejwonse adzeyeweza kunena dzuu ya kivyaziche, kwa kwamba maishaye ya hapfa lumwenguni yasiya.”

³⁴Huyu mukuu jwa Kiithiopia kamuuza Filipino kamwamba, “Tanyambia, ayu nabii ekinena dzuu ya ga? Ekinena dzuu ya muntu yungine?”

³⁵Dubva Filipino epfoḃaa kanwa kunena, kaḃabva na chichiḃe kiḃinku cha matsoro na kamusumwiiya Maagu Mema dzuu ya Yesu.

³⁶Wepfokuwa charoni amaale, wenda wakumpwiiya pfantu pfepfo na kibwola cha madzi. Na huyude mukuu kamba, “Hayano madzi. Ni kintu ga cha kuniḃidhya nitsetopyegwa?”

³⁸Makisa huyu mukuu kaamuru hiḃi gari ḃisumamiswe, na wowii wasuka humu madzini, na Filipino kamuḃopya.

³⁹Wepfoyawa nomu madzini, Ruhu jwa Ḃwana kamuhwaa Filipino. Huyude mukuu nkakumuona kawii, ela kagija charoche akiwa na tsekea.

⁴⁰Filipo kadza kadziona ka Azoto. Na kenda akichia na midzi yonse na kusumwiiya Maagu Mema, haḃa kafika Kaisaria.

Mahendo 9

¹Zizo ngera, Sauli kadzaa voku wa kuwalacha wanafunḃi wa Ḃwana akitsaka kuwayaga. Kenda kwa Mukohani Mukuu

²na kayomba ḃaruwa za umanyizo kwa masunagogi yeyo Damasiko. Kahenda hivi ili kwamba akiona muhikiza yudejwonse jwa Njia ya Ḃwana hukude, akiwa muke ambu muyume, amugije na auje nae Yerusalemi.

³Kenge humu njiani, epfokuwa hafufi na Damasiko, ḃwikira kumwala muyanga na yuwinguni, umuyangaiyeo ḃanda zonse.

⁴Kagwa mutsangani na kasikia idzwi ḃimwambiyedyo, “Sauli, Sauli! Kuḃi kwakunionesani tsungu?”

⁵Sauli kauza kamba, “Ndiwe ga, Ḃwana?” Hiḃi idzwi ḃimwamba, “Ndimi Yesu wiyekunionesani tsungu.

⁶Ela nuka wima, wende huko mudzini udzekokwambijwa haya yakumaliyeyo kuhenda.”

⁷Hawa wantu weokuwa charoni pfamodza na Sauli, wahuka na wasumama, watsowa haḃa cha kunena. Koro weḃisikia hiḃi idzwi, kenge ntawakuona yudejwonse.

⁸Sauli kanuka wima na hapfa mutsangani, na kapfenuya matso ela nkakuweza kuona kiḃechonse. Dubva hawaḃe wantu wangine wamugija yuroi haḃa Damasiko.

⁹Kwa nsiku ntahu nkakuweza kuona. Nae ngera yonse hiyo, nkakuḍya nolawe kunwa kiḍechonse.

¹⁰Hukuḍe Damasiko kwiwa mwanafunḍi mumodza eyeakihanwa Anania. Bwana kamuhana nzozini kamwamba, “Anania!” Anania kamwambukuya kamba, “Ndimi huyu Bwana.”

¹¹Nae Bwana kamwamba, “Dzielekanye wende haḥa njia iyonahanwa ‘Njia Ndongaaro,’ na hapfaḍe nyumbani pfa Yuḍa mulache muntu jwa Tariso eyenahanwa Sauli. Hi hii saasambi kakuyombani

¹²na kaona nzozini. Humu nzozini kamuona muntu eyenahanwa Anania kanjia humuḍe kuzimu, na kamuwekea mikono ili aweze kuona kawii.”

¹³Ela Anania kamwambukuya kamba, “Bwana, wantu wenji wesakunisumwiiya dzuu ya huyu huyu muntu na dzuu ya mambo mazuka yonse awahendeeyeo wantuwo hukuḍe Yerusalemi.

¹⁴Na kadza hapfa Damasiko, na ruhusa ya wakohani wakuu, awagije wonse weonakuvunzia nkuhi wewe.”

¹⁵Kenge Bwana kamwambia Anania, “Enda ṭu koro nimutsana kwa kazi ya muḍa, aḍihendeze sari ḍyangu ḍimanyikane kwa wantu wa vyeeti na kwa mahaju, na kwa wantu wa Isiraeli.

¹⁶Na mimi mwenye namuyanga menji yadzeyomumala kukuntiswa ḍina kwa dzambo ḍyangu.”

¹⁷Ḍubva, Anania kenda kanjia humuḍe nyumbani, na kamuwekea mikono Sauli. Kamwamba, “Ndugu Sauli, Bwana kanihuma, Yesu mwenye akuṭupukiyee humu njiani wipfokuwa kudzani hapfa. Kanihuma ili upate kuona kawii na kudzazwa Ruhu Mudheru.”

¹⁸Iyo saa, kugwa vija dza magamba nomu matsoni mwa Sauli na kaweza kuona kawii. Ḍubva kanuka wima na kaṭopyegwa.

¹⁹Epfodya chakuḍya, nguvu zimuujia. Sauli kakaa kwa nsiku kachuchu na hawa wanafunḍi hukuḍe Damasiko.

²⁰Nkakukawa, kaḍabva kusumwiiya masunagogini akyamba, “Yesu ni Mwana jwa Muungu.”

²¹Wantu wonse wamusikiiyeo wamaka haḥa waḍabva kuuzana wao na wao wakyamba, “Huyu huyu si ayu muntu eyeakiwahenga awa wantu weowakiyomba kwa sari ḍya Yesu hukuḍe Yerusalemi? Siye eyekudza awagije wantu dzao awapfiike kwa wakohani wakuu?”

²²Kenge Sauli, kwa nsumwiizi zakwe, kagija kuheka mama za wantu zaiḍi na zaiḍi. Kawayanga tswee hawa Wayahuḍi wa Damasiko, kwamba Yesu ndiye huyu Masiya, haḥa waḍanganika.

- ²³Kwipfochia kitemo kiyeya, hawa Wayahuḍi wahenda shauri ya kumuyaga Sauli.
- ²⁴Siku na musikahi wayamia hi miḍyango ya hu mudzi, wakimuindiiya wamuyage. Ela kapata mfunyenye ya haya wahuniyeyo kuhenda.
- ²⁵Na wanafunḍi wa Sauli wamuhwaa nasiku, wamuyavya na angani ḍiḍyokuwa jwedzini, na wamususya nsii na chikapfu.
- ²⁶Sauli epfokwenda Yerusalemi kaḍema kudzigijanisa na hawaḍe wanafunḍi. Ela wonse wekimushooga, koro wewa ntawadzahikiza kwamba kagala mwanafunḍi.
- ²⁷Kenge Baranaba, kamuhwaa kenda nae kwa hawa ntumi. Kawambia namuna ya Sauli amuoneyevyo Bwana humu njiani, na kwamba Bwana kanena nae. Kawambia na namuna ya Sauli asumwiiyevyo pfasipfo oga kwa sari ḍya Yesu, hukude Damasiko.
- ²⁸Ḍubva Sauli kakaa pfamodza nao na kwenda Yerusalemi nzima akisumwiiya pfasipfo oga kwa sari ḍya Bwana Yesu.
- ²⁹Kanena na kuḍaaḥiana na Wayahuḍi weonanena Kiyunani, ela kuḥwa wekitsaka kumuyaga.
- ³⁰Hawa wandugu wepfodimanya hiḍi dzambo, wamuhwaa Sauli, wamupfiika haḥa Kaisaria na wamugonzoza ende Tariso.
- ³¹Ḍubva tsanganiko ḍiwa na ngera ya naghea Yuḍaya, Galilaya na Samaria yonse. Chima cha tsanganiko ḍimuhiliyevyo Bwana, ndiyo mala ḍikwiiyevyo na kwongezeka kwa kungizwa moja ni Ruhu Mudheru.
- ³²Iwa kwamba Peḥero epfoakichia huku na huku, ngera modza kenda haḥa kwa wantu wa Muungu weowakikaa mudzi wa Lida.
- ³³Hukude kaḥongana na muntu ahinamfiye eyeakihanwa Aneya. Nkakuweza kunanuka na hapfa ḥaḥani kwa myaka minane.
- ³⁴Peḥero kamwamba, “Aneya, Yesu Kiristo kakukupfozani. Nuka wima uḍihandike hiḍi ḥaḥaḍyo.” Mweedha Aneya kanuka wima.
- ³⁵Wantu weowakikaa Lida na Sharoni wepfomuona Aneya kapfozwa, wamuhikiza Bwana.
- ³⁶Hukude Yopa kwiwa na mwanafunḍi muke ahanijwe Tabita (Sariḍye kwa Kiyunani ndiye Dokasi, maanaye ni nkuyungu). Huyu muke meshi ekihenda mema na kuwagija masikini.
- ³⁷Hizo ngera, kahenda mujwazi na kafwa. Wantu waukosa hu mwiiwe na wauweka chumbani ḍarini dzuu.
- ³⁸Mudzi wa Yopa ntawiiwa kuye na Lida. Ḍubva hawa wanafunḍi weokuwa Yopa wepfosikia kwamba Peḥero ka Lida, wamupfiikia ḍaamisa na wantu wawii wamwamba, “Rebva udze huku.”

³⁹Ndookomu Peṭero kadzielekanya na kagijana nao. Epfofika, kahwajwa kapfiikwa humuḁe chumbani ḁarini dzuu. Hukuḁe, Peṭero karingwa ni wake wachiwa wenji wakiwa kuiyani na kumuyanga nkanzu welekanyijwezo ni Dokasi epfokuwa moja.

⁴⁰Peṭero kawayavya nomu chumbani wonse, makisa kavunza nkuhi kayomba. Kisa kachiperukia hichi kivimba na kamba, “Tabita, nuka wima!” Kapfenuya haya matsoye, na epfomuona Peṭero, kanuka chihako.

⁴¹Peṭero kamunyopezea mukono na kamugija asumame wima. Makisa kawahana hawa wantu wa Muungu na hawaḁe wake wachiwa, na kamuwapfa huyu muke akiwa moja.

⁴²Haya maagu ya hiḁi dzambo yaḁachaa mudzi muzima wa Yopa, na wantu wenji wamuhikiza Ḃwana.

⁴³Peṭero kakaa nsiku nyinji Yopa na muelekanya nchingo ahanijwee Simioni.

Mahendo 10

¹Hukuḁe Kaisaria, kwiwa muntu mumodza eyeakihanwa Koronelio. Jeje ewa ni mura jwa kiṭaro cha asikari wa Kirumi kihanijwecho, “Kiṭaro cha Uṭaliano.”

²Ewa muntu muchuuwo. Jeje na sindowe wonse wewa wantu weowakimuhila Muungu. Kahenda menji ya kuwasaiḁia Wayahuḁi masikini na kuṭwa ekimuyomba Muungu.

³Ndookomu nsiku modza, chima cha saa kenda za musikahi, Koronelio kaona nzozini. Humu nzozini, kamuona tswee malaika jwa Muungu kamudzia na kumuḁankuwa sari kamwamba, “Koronelio!”

⁴Ae kamuḁeḁea huyu malaika akiwa na oga na kamuuzwa kamwamba, “Kunaa Ḃwana?” Huyu malaika kamwambukuya kamwamba, “Muungu kapfokea mayombo yako na mvuugiyazo kwa masikini. Na huku ndiko kwambukuyakwe.

⁵Ḃubva huma wantu Yopa, wende wakamuhane muntu mumodza eyenahanwa Simioni Peṭero.

⁶Kakukaani dza mugeni nyumbani mwa muelekanya nchingo mumodza eyenahanwa Simioni. Nyumbaye ya geri ya ḁahari.”

⁷Makisa huyu malaika eyeakinena nae kagonzowa. Ndookomu Koronelio kahana wahumisiwe wawii na asikari muchuuwo, eyekuwa mumodza jwa hawaḁe wamuhumikiyeo jeje mwenye.

⁸Kawambia haya yonse yahendekeeyo, makisa kawahuma Yopa.

⁹Haṭa chamukoche, hawaḁe wantu wohahu wewa wa charoni amaale. Wepfofika hafufi na Yopa, Peṭero ewa kapfaa ḁarini dzuu, chima cha saa ntandahu za musikahi akayombe.

¹⁰Kagijwa ni nzaa na ekitsaka kintu cha kuḍya. Hichi chakuḍya chipfochikimbikwa Peḗero kaona nzozi.

¹¹Humu nzozi, kaona mbingu zipfenuka na kaona kintu chichochikisuka nsi kikaiyecho dza nguo nkuu igijijweyo na mitse mine, ikiwa kususwani haḗa hapfa epfokuwa.

¹²Humu mwa hi nguo kaona kula aina ya muḗondo: wa maguu mane, weonahambaa na nyuni weonaguuka.

¹³Kasikia idzwi ḍikimwamba, “Peḗero! Nuka wima. Tsinza hawa waḗondo uḍye!”

¹⁴Ela Peḗero kamba, “Haḗa Bwana! Sidzaḗa meshi kiḗechonse chicho kichafu ambu kisichomala kuḍigwa.”

¹⁵Peḗero kaḍisikia hiḍi idzwi kawii ḍikimwamba, “Kiḗechonse cha Muungu adheresecho, nkudzokihwae dza kintu kisichomala kuḍigwa.”

¹⁶Hivi vihendeka myeedha mihahu. Makisa hichi kintu kihwajwa yuwinguni dzuu iyo saa.

¹⁷Peḗero epfokuwa kumamaḗani amaale maana ya hi nzozi aoneyeyo, hawaḗe wantu wahumijweo ni Koronelio, wewa wauza na wambijwa nyumba ya Simioni aiyo na wewa wasumama hapfaḗe muḍyangoni.

¹⁸Wahana na wauza wamba, “Humu humu nyumbani kuna mugeni eyenahanwa Simioni Peḗero?”

¹⁹Peḗero ewa kakuḍemani amaale kuimuka maana ya hi nzozi, Ruhu Mudheru epfomwamba, “Ṭayowa! Kuna wantu wahahu weokukulachani.

²⁰Ḍubva, dzielekanye usuke huko nsii. Na nkuzoḗamae kugijana nao mwende pfamodza koro ndimi niwahumiye.”

²¹Ndookomu Peḗero kasuka hukuḗe nsi na kawambia hawaḗe wantu, “Huyu muntu mwiye kulachani, ndimi. Muniḗabvaḗa?”

²²Wao wamwambukuya wamwamba, “Mura Koronelio kahuma kwako. Jeje ni muntu mwema eyenamuyomba Muungu, na Wayahuḍi wonse wanamuhila muno. Kambijwa ni malaika jwa Muungu akuhane nyumbani kwakwe, akakusikiiye haya udzeyomwambia.”

²³Ḍubva Peḗero kawakarabisha hawaḗe wantu wayae pfapfaḗe. Chamukoche Peḗero kagijana na wandugu wangine wa Yopa, wanjia charoni pfamodza na hawaḗe wantu wahumijweo.

²⁴Nsiku ya pfii yakwe wafika Kaisaria, wekowakiindwa ni Koronelio na wantu wa sindoni mwakwe pfamodza na waḗamuzwe ahaniyeo.

²⁵Peḗero epfoakinjia humu nyumbani, Koronelio kamuḗangera, kenama na kamuvunzia nkuhi.

- ²⁶Ela Peṭero kamunuya kamwamba, “Sumama wima, koro haṭa nami ni mwanaadamu dzawe.”
- ²⁷Peṭero kagija kunena na Koronelio epfoakinjia humu nyumbani, endeekoakiona wantu wenji waṭuṭaiyeo.
- ²⁸Kawamba, “Nywinywi wenye mumanya tswee kwamba ni sera kwa Muyahuḍi kunjiiyana na wantu wa vyeeti vingine. Ela Muungu kaniyanga kwamba nitsemuhwaa muntu yuḍejwonse dza muntu asiyedhereswa ambu dza muntu asiyemala kunjiiyana na Wayahuḍi.
- ²⁹Ndiyo maana mwipfonihumia wantu, sikudziza kudza. Ḍubva, nyakumuuzani, munihania?”
- ³⁰Koronelio kamwambukuya kamba, “Nsiku ntahu zichiiyezo niwa kuyombani humu nyumbani mwangu, saa dzezi, saa kenda za musikahi. Iyo saa kuṭupuka muntu avwaiye nguo nkundu tswee. Kasumama usoni yangu
- ³¹na kanyamba, ‘Koronelio, Muungu kasikia mayombo yako, na kapfokea mvuugiyazo kwa masikini.
- ³²Huma muntu Yopa akamukuhanie muntu eyenahanwa Simioni Peṭero. Kakukaani nyumbani mwa muelekanya nchingo eyenahanwa Simioni, eyenaishi geri ya ḅahari.’
- ³³Nami nikuhumia muntu mweedha mumodza. Nawe kuhenda urembo kudza. Ḍubva Muungu anaswi hwonse hapfa. Hwakuindani kupfindiia kiḍechonse cha ḅwana akupfiyecho uhwambiye.”
- ³⁴Peṭero kaḅaa kanwa kamba, “Sasa nihambuya kwamba ni ḍugha kwamba Muungu anawahwaa wantu wonse kuwa ḍa.
- ³⁵Muntu jwa kyeeti kiḍechonse eyenamuhila Muungu na kuhenda yeyo ya hachi Muungu anamupfokea.
- ³⁶Hii ndiyo ḍaamisa ya Muungu apfiikiiyeyo wantu wa Isiraeli, akisumwiiya Maagu Mema ya naghea kuchiiya kwa Yesu Kiristo, eye ḅwana jwa wantu wonse.
- ³⁷Nywinywi wenye mumanya hiḍi dzambo kuu ḍihendekeyeḍyo nsi yonse ya Wayahuḍi, ḍikiḍabva na Galilaya, ḅaada ya Yohana kusumwiiya kwamba wantu wapfyehuze mama na waṭopyegwe.
- ³⁸Musikia dzuu ya Yesu jwa Nazareti, na namuna ya Muungu amutsaniyeyo kwa kumumpa Ruhu Mudheru na uwezo. Kwa dzambo ḍya kwamba Muungu ewa nae, Yesu kenda kula pfantu akihenda mambo mema na kupfonya wantu wonse wa Shaṭani angiziyeo mikononi.
- ³⁹Swiswi hu mashaahiḍi wa mambo yonse ahendeyeyo Yerusalemi na ḍanda zingine za nsi ya Wayahuḍi. Wamuyaga kwa kumupfatsika muhini mwa mpatsa.

⁴⁰Ela nsiku ya hahu Muungu kamufufuya kuyawa wafuni. Na kamuhendeza atupuke,

⁴¹si kwa wantu wonse, ela kwehu tu swiswi hwiwo mashaahidi wa Muungu eotsana hangu dura. Swiswi huḍiyeo na kunwa pfamodza nae epfofufuka kuyawa wafuni.

⁴²Na kahwaamuru huwasumwiiye wantu haya Maagu Mema na huwayange kwamba ndiye huyu jwa Muungu atsaniyee kuwa muhukumu jwa wafu na weo moja.

⁴³Manabii wonse wanena dzuuye, kwamba kula muntu amuserefaḍiye anayatsijwa nabviseze kwa nguvu za saridye.”

⁴⁴Peḗero epfoakinena amaale, Ruhu Mudheru kawasukia hawaḍe wonse weowakimusikiiya.

⁴⁵Hawaḍe wahikiza wa Kiyahuḍi wadziyeo pfamodza na Peḗero kuyawa Yopa wamaka, wepfoona kwamba haḗa wantu wa vyeetḗ vingine nao, Muungu kawapfa tola ya Ruhu Mudheru.

⁴⁶Koro wawasikia wakwakunenani na lugha garagara wakimushaḍa Muungu. Dubva Peḗero kamba,

⁴⁷“Wantu hawa wamupfokea Ruhu Mudheru dza viviḍe humupfokeeyevyo swiswi. Dubva, kuna yuḍejwonse jwa kuwavingira kuḗopyegwa na madzi?”

⁴⁸Makisa kaamuru waḗopyegwe kwa sari ḍya Yesu Kiristo. Kisa wamuyomba akae nao kwa nsiku kachuchu.

Mahendo 11

¹Hawa ntumi na wandugu weokuwa ḍyimbo ḍya Yuḍaya, wonse wasikia kwamba wangine wa hawa wantu wa vyeetḗ vingine nao wakipfokea chuuwo cha Muungu.

²Peḗero epfokwenda Yerusalemi, hawaḍe wahikiza wa Kiyahuḍi wamualata, wamwamba,

³“Wewe kwenda kukaa na wantu wasiohinywa na haḗa kunjia kuḍyani nao!”

⁴Dubva Peḗero kawasumwiiya hangu ḍabvu, hayaḍe yonse yahendekeeyo, kawamba,

⁵“Nsiku modza niwa kuyombani mudzini Yopa, nipfoona nzozi. Niona kintu dza nguo nkuu igijijweyo na mitse mine, ikiwa kususwani kuyawa mbinguni, haḗa idza hafufi nami.

⁶Niichimiza urembo humuḍe kuzimu na niona waḍondo wa maguu mane, waḍondo weonahambaa na nyuni weonaguuka.

- ⁷Makisa nisikia idzwi ðikwakunyambani, 'Peṭero, nuka wima, tsinza hawa waḍondo uḍye.'
- ⁸Ela mimi nyamba, 'Haṭa, Bwana! Sidzaṭaṭa meshi kiḍechonse chicho kichafu ambu kisichomala kuḍigwa.'
- ⁹Hiḍi idzwi ðinena kawii kuyawa mbinguni ḍyamba, 'Kiḍechonse cha Muungu adhereseecho, nkudzokihwae dza kintu kisichomala kuḍigwa.'
- ¹⁰Hivi vihendeka myeedha mihahu. Kisa hichi kintu kihwajwa yuwinguni dzuu.
- ¹¹Na iyo saa, hapfa nyumbani nipfonikikaa, kwojeka wantu wahahu wahumijweo kwangu kuyawa Kaisaria.
- ¹²Ruhu Mudheru kanyamba nigijane nao pfasipfo kuḍaḍamaa. Hawa wandugu wohandahu hawa, kuyawa Yopa, nao pia wagijana nami hwenda Kaisaria, na hwonse hwenda hunjia nyumbani mwa Koronelio.
- ¹³Nae kahusumwiiya namuna aoneyevyo malaika akisumama nyumbani mwakwe na akimwamba, 'Huma muntu Yopa, ende akamuhane muntu eyenahanwa Simioni Peṭero.
- ¹⁴Kadzanena nawe vyyuwo vidzevyokupfonya wewe na nyumbayo.'
- ¹⁵Nami nipfoḍabva kunena ṭu, Ruhu Mudheru kawasukia dza viviḍe evyohusukia swiswi nsiku ya ḍura.
- ¹⁶Ndipfo nidzepfonikikumbuka hivi vya Bwana evyonena, 'Yohana kaṭopya wantu na madzi, kenge nywinywi munaṭopyegwa na Ruhu Mudheru.'
- ¹⁷Ikiwa kwamba Muungu kawapfa wantu wa vyeeti iide ṭola ahupfiyeyo swiswi hwipfomuserefaṭa Bwana Yesu Kiristo, ḍubva ami ni ga haṭa nimukaiye Muungu machingama?"
- ¹⁸Wepfosikia hivi, wayatsa hizi alano zao na wamushaḍa Muungu wakyamba, "ḍubva Muungu kawapfa kupfyehuza mama haṭa na wantu wa vyeeti vingine wapate kukaa moja!"
- ¹⁹Hawa wahikiza waṭamisaa kwa dzambo ḍya ḍina wakuntiyezo ngera ya Siṭefano epfoyagwa. Wangine wao wenda haṭa Foinike, kilulu cha Kupuro na Antiokia, wakisumwiiya haya maagu kwa Wayahuḍi ṭu.
- ²⁰Ela wangine wa hawa wahikiza, wayawiyeyo Kupuro na Ukirene, wenda Antiokia na wawasumwiiya na hawa wantu wa vyeeti vingine dzuu ya Bwana Yesu.
- ²¹Bwana ewa nao, na kiṭaro chikuu cha wantu wahikiza na wamuperukia Bwana Yesu.
- ²²Haya maagu ya hiḍi dzambo yaḍifikia tsanganiko ḍya Yerusalemi. Ndookomu wamuhuma Baranaba ende Antiokia.

- ²³Epfokwenda akiona hivide vya Muungu awahendeeyevyo mema hawa wantu, katsekea na kawafunda wonse wagije kumuserefaa Bwana na moja mumodza.
- ²⁴Baranaba ewa muntu mwema, adzaiye faro na Ruhu Mudheru. Dubva wantu wenji wamuhikiza Bwana.
- ²⁵Makisa Baranaba kenda Tariso kumulacha Sauli.
- ²⁶Epfomuona, kenda nae Antiokia. Nao wowii wakaa na hivide tsanganiko kwa mwaka muzima. Na wayongweeza kitaro kikuu cha wantu. Hukude Antiokia ndiko kwa dura kwa hawa wamuhikiziyeo Yesu wahanijweko Wakiristo.
- ²⁷Hivide ngera manabii wengine wanuka na Yerusalemi wenda Antiokia.
- ²⁸Ndookomu, mumodza jwao eyeakihanwa Agabo kasumama, na kwa nguvu za Ruhu Mudheru kayavya unabii kwamba lumwengu yuzima njwakunjia nzaa nkuu si haata kae. (Hii nzaa injia ngera ya uhaju wa Kilaudio.)
- ²⁹Hawa wahikiza wahuna kwamba kula mumodza jwao ayavye chima awezeecho wawasaidie hawa wandugu weowakiishi Yudeya.
- ³⁰Dubva wakimaahenda dzavyo, Baranaba na Sauli wapfiika hu ugijo kwa hawa wazee wa tsanganiko dya Yerusalemi.

Mahendo 12

- ¹Hafufi zivide ngera, haju Herode kadabva kuwakuntisa dina wantu wengine wa hivi tsanganiko.
- ²Kaamuru kwamba Yakobo ndugujwe Yohana akentwe na mundu ayagwe.
- ³Epfoona ya kwamba hivi hendo diwatsakiza hawa Wayahudi, kapfaa mwori, kamugija na Petero. (Hivi vihendeka ngera ya jila ya mikahe isiyongizwa bwoka.)
- ⁴Petero epfogijwa, kangizwa gerenani. Kawekwa kwamijwani ni vitaro vine vya asikari wane wane. Herode ekitsaka kumuhukumu Petero kacha ya wantu baada ye Pasaka.
- ⁵Ndookomu asikari wagija kumwamia Petero gerenani, kenge wantu wa hivi tsanganiko wagija kumuyombea muno kwa Muungu.
- ⁶Kabila nsiku ya Herode ya kumuyavya Petero kwa hawa wantu, hude sikuwe Petero ewa ekiyaa kahi ya wamia wawii. Ewa kafungwa na minyoro miwii, na kwiwa asikari weowakyamia hu mudyango wa hi gerenani.
- ⁷Iyo saa malaika jwa Bwana kasumama hapfada, na humude gerenani kuyangaa muyanga. Huyu malaika kamubiga-biga Petero humu mbavuni amuyamuse na kamwamba, "Yamuka haraka!" Na mweedha mumodza hi minyoro imontoka nomu mikononi mwa Petero.

⁸Makisa huyu malaika kamwamba, “Dzifunge mulao wako na uvwae viyahuvyo.” Peṭero kahenda hivyo, na huyu malaika kamwamba, “Vwaa na hi nkanzuyo, uniube.”

⁹Peṭero kamuuba wayawa nomu gerezani. Ela nkakuimuka kwamba haya mambo ya huyu malaika eyoakihenda yewa nza dūgha. Ae kaṭara ya kwamba ekiona nzozi.

¹⁰Wakichia hichi kiṭaro cha dūra cha wamia ne cha pfii, na mwisu waufika hu muḍyango wa chuma wa kunjiiya mudzini. Hu muḍyango ufunguka uo wenye, nao wayawa huku nze. Wagija njia waḍabva kwenda, na wepfoifika mwisu bwikira huyu malaika kamwaaria Peṭero.

¹¹Ndipfo pfa Peṭero adzepfoakiimuka haya yamuhendekeeyo, na kamba, “Sasa nimanya kwamba katsi iwa ni dūgha, kwamba Bwana emuhuma malaikajwe. Na kanipfonya kuyawa mikononi mwa Herode na kuyawa kwa mambo yonse ya Wayahuḍi weyowakitsaka kunihendea.”

¹²Epfohambuya hivi, kenda haṭa nyumbani kwa Maria, mamajwe Yohana Marko. Wantu wenji weṭuṭaa kuyombani humuḍe nyumbani.

¹³Peṭero kahana na hapfa muḍyangoni, na kudza muhumisi mwanamuke eyenahanwa Roda, amufungwiiye hu muḍyango.

¹⁴Epfoḍihambuya hiḍi idzwi dya Peṭero, katsekea haṭa kaḍarama kauja humuḍe kuzimu, pfasipfo kufunguya hu muḍyango. Kenda kawambia kwamba Peṭero ewa ka hapfaḍe nze.

¹⁵Wamwambukuya wamwamba, “Munamba wewe una maṭare?” Kenge jeje kasindiiya kuwamba ni dūgha. Dūbva wamwambukuya wamwamba, “Kuona huyu malaikajwe.”

¹⁶Huku ae Peṭero ewa kagija kuhana hapfa muḍyangoni. Mwisu wafunguya hu muḍyango, na wepfomuona wamaka muno.

¹⁷Kawanyamaza na mukonowe, na kawasumwiiya namuna ya hivi vya Bwana amuyaviyevyo na gerezani. Na kongeza kamba, “Musumwiiyeni na Yakobo na hawa wandugu wangine.” Makisa kanuka kenda kuntu kungine.

¹⁸Ipfofika magurani, wamia wanjia kipapo kikuu. Waḍabva kuuzana wao na wao, wamba, “Ayu Peṭero kenda ku?”

¹⁹Herode kayavya amuri alachwe, ela ntawakumuona. Ndookomu Herode kawakora hawa wamia na kaamuru wayagwe. Makisa Herode kanuka na Yuḍaya kenda Kaisaria, endeekoakikaa kwa muḍa.

²⁰Herode ewa kawarejea muno wantu wa Turo na Sidoni. Ndookomu kwenda kiṭaro cha wantu kwa Herode. Nguzi dūra wamanyana na Bulasto awe yupfande jwao. Bulasto ewa musumamizi jwa nyumba ya haju. Makisa wanuka

wamwendea Herode wakamuyombe kuwe na naghea. Koro chakudya cha hi nsi yao chikiyawa nsi ya haju Herode.

²¹Haṭa nsiku dzayo itsanijweyo, Herode kavwaa mavwaziye ya kihaju, kakaa kitiche cha kihaju, na kaḍabva kunena na hawa wantu.

²²Hawaḍe wantu wabiga madzwi wamba, “Huyu eyekunenani si muntu haṭa, ni muungu haswa!”

²³Iyo saa malaika jwa Bwana kamubiga na ndwari Herode, kwa dzambo nkakumumpa Muungu hilaze. Kaḍigwa ni mvunyo kafwa.

²⁴Ela chuuwo cha Muungu kigija kuḍachaa na tsanganiko ḍikuya.

²⁵Baranaba na Sauli wepfokwisa kazi zao wanuka na Yerusalemi wauja Antiokia. Wakwakuujani wamuhwaa na Yohana Marko.

Mahendo 13

¹Humu mwa hiḍi tsanganiko ḍya wantu wa Antiokia kwiwa manabii na waalimu. Wewa Baranaba, Simioni eyeakihanwa Mweusi, Lukio jwa kuyawa Ukirene, Manaeni ayeyejwee pfamodza na haju Herode, na Sauli.

²Wepfowakimuyomba Bwana na kufunga, Ruhu Mudheru kawamba, “Munitsaniyeni Baranaba na Sauli, kuhenda hi kazi niwahaniiyeyo.”

³Wafunga na kuyomba. Wawapfaza mikono, makisa wawagonzoza.

⁴Ḍubva Baranaba na Sauli wepfohumwa ni huyu Ruhu Mudheru, wenda haṭa Selukia wendeekowakinjia chomboni wakyenda kilulu cha Kupuro.

⁵Wepfokwojeka mudzi wa Salami waḍabva kusumwiiya chuuwo cha Muungu humu masunagogini mwa Wayahuḍi. Wewa pfamodza na Yohana Marko, eyeakiwagijijia na hi kazi.

⁶Wenda kula pfantu humuḍe kiluluni haṭa wafika mudzi wa Pafo. Hapfa waṭongana na muntu mumodza mutsawi eyenahanwa Bariyesu. Ewa Muyahuḍi adzifwarizie kwamba ni nabii.

⁷Ewa bamujwe huyu mukuu jwa hichi kilulu eyeakihanwa Sagio Paulo, eyekuwa muntu karo. Sagio Paulo kamuhana Baranaba na Sauli kwakwe, kwa dzambo ḍya kwamba ekitsaka kusikiiya hichi chuuwo cha Muungu.

⁸Kenge huyu mutsawi Elima (Elima maanaye ni mutsawi Kiyunani), kawakaiya machingama. Kaḍema kumuhendeza huyu mukuu jwa hichi kilulu atsehikiza faro ya Wakiristo.

⁹Ḍubva Sauli, amanyikaniye pia na sari ḍya Paulo, kadzajwa ni Ruhu Mudheru. Kamuḍeḍea gu huyuḍe mutsawi

10na kamwamba, “Wewe mwana jwa Shaaṭani! Kazi yako ni kupfinga kula kintu chicho chema! Una kula namuna ya makulekule, na meshi kwakudemani kuzipfohowa njia za Bwana zirongaariyezo!

11Bwana anakuhukumu saambi. Nawe unawa ntumbu matso, nkuṭoweza kuuona hu muyanga wa hiḍi dzuwa kwa muḍa.” Iyo saa matso yamuhenda mawizawiza na yanjia kiza. Kenda akipfapfasa huku na huku akilacha muntu jwa kumugija yuroi.

12Huyu mukuu jwa hichiḍe kilulu epfoona haya yahendekeeyo kahikiza, koro ewa kamakiswa muno ni haya mayongweezo dzuu ya Bwana.

13Paulo na hawa wenziwe wanjia chomboni na Pafo, wenda haṭa mudzi wa Paga, wiwo Pamufilia. Ela hapfo Yohana Marko kaṭana nao, kauja Yerusalemi.

14Ae Baranaba na Paulo wanuka na Paga na wenda mudzi wa Antiokia wiwo Pisidia. Nsiku ya Sabato, wenda wanjia sunagogini wakaa chihako.

15Hawa wakuu wa hiḍi sunagogi wepfokwisa kusoma chuoni mwa Sharia za Musa na matsoro ya manabii, wawahumia muntu Paulo na Baranaba wawamba, “Wandugu, hunatsaka munene na hawa wantu ikiwa kwamba muna vyyuwo vya kuwafunda.”

16Ndookomu Paulo kasumama, kawanwiiya mukono, na kanena nao kamba, “Waisiraeli wenzangu, nanywi nyonse musiokuwa Wayahuḍi mwiwonamuvunzia nkuhi Muungu, nisikiiyani!

17Huyu Muungu jwa wantu wa Isiraeli kawatsana wabibi zehu, na kawahendeza hawa wantu wawe kyeeti kikuu ngera wezowakikaa dza wageni Misiri. Muungu kawayavya Misiri na uwezowe mukuu.

18Na kwa myaka miyongo mine kawaiṭisia myendo yao hukude yuwandani.

19Kavinanga vyeeti vifungahe vya nsi ya Kanaani na kaihendeza hi nsi kuwa ya wantuwe

20kwa chima cha myaka magana mane na miyongo mitsano. Nyumae kawapfa maṭoibi wawayongozeyeo haṭa ngera ya nabii Samweli.

21Na wepfolacha kuwa na haju, Muungu kamuwapfa Sauli mwana jwa Kishi, kuyawa kyeeti cha Benyamini awe haju jwao kwa myaka miyongo mine.

22Muungu epfomunuya Sauli uhajuni, kamuweka Daḍi kuwa haju jwao. Muungu kanena dzuuye kamba, ‘Niona kwamba Daḍi mwana jwa Yese ndiye muntu nitsakiyee. Ndiye muntu adzeyehenda hayaḍe yonse niyonatsaka ahende.’

23Muungu kamuhendeza Yesu, jwa yuyee jwa Daḍi, kuwa mupfonya jwa wantu wa Isiraeli, dza viviḍe evyoahiḍi.

24Yesu asidzaḍabva kaziye, Yohana kasumwiiya wantu wonse wa Isiraeli akiwamba wapfyehuze mama na waṭopyegwe.

- ²⁵Na Yohana epfokuwa hafufi kwisa kazi zakwe, kawambia hawa wantu, 'Nywinywi mwakutarani ya kwamba mimi ni ga? Sikwaa huyu mwiye kuindiiyani haṭa. Jeje kakudzani nyuma yangu, na sinamala haṭa kumuvuya vياهوvye.' "
- ²⁶Paulo kongeza kunena kamba, "Ndugu zangu wa yuyee jwa Iburahimu, na wantu wonse wasiokuwa Wayahuḍi weonamuvunzia nkuhi Muungu; haya maagu ya mupfonyo huyayehejwa swiswi.
- ²⁷Hawa wantu wa Yerusalemi na wakuu wao ntawakumanya ya kwamba Yesu ndiye huyu Mupfonya. Nolawe ntawakuimuka hivi vyyuwo vya hawa manabii vivyonasomwa kula nsiku ya Sabato. Ela wavihendeza hivi vyyuwo vya hawa manabii viṭimiya wepfomuhukumu.
- ²⁸Haṭa wepfotsowa untu wa kumuyagia, wamuyomba Pilato amuhukumu kuyagwa.
- ²⁹Na wepfokwisa kuhenda haya yonse ya matsoro yaneneyevyo dzuuye, wamususya napfa muhini mwa mpatsa, na wamungiza mbeerani.
- ³⁰Kenge Muungu kamufufuya kuyawa kwa wafu.
- ³¹Na kwa nsiku nyinji, kenda na kuwaṭupukia-ṭupukia hawa eoakigijana nao hangu Galilaya haṭa Yerusalemi. Na sasa ndiwo mashaahiḍi wakwe kwa hawa wantu wehu.
- ³²Naswi hudzia kumuyehea haya Maagu Mema: haya ya Muungu aahiḍiyeyo kwamba anawahendea wabibi zehu,
- ³³sasa kesakuhendeya swiswi hwiwo yuyee jwao, epfomufufuya Yesu kuyawa kwa wafu. Dza vyorejwevyo chuoni mwa Zaburi dhango ḍya pfii kwamba, 'Wewe u Mwanangu, yeo nikuvyaa.'
- ³⁴Na dzuu ya kumufufuya kuyawa kwa wafu, na kutsauja kufwani kawii, Muungu kamba, 'Hakika nakuvodhya dza viviḍe nivyomuahiḍi Ḍauḍi.'
- ³⁵Dza aneneyevyo kungine humu matsoroni akyamba, 'Nkunamuyatsa muhumisi jwako mwema kufwa awowe.'
- ³⁶Ngeraze, Ḍauḍi kahenda miro ya Muungu. Makisa kafwa na kazikwa hafufi na wabibizwe, ela mwiiwe uwowa.
- ³⁷Kenge huyu jwa Muungu amufufwiiye kuyawa kwa wafu, mwiiwe ntaukuwowa.
- ³⁸Wandugu zangu, ni mumanye tswee kwamba mwakusumwiiwani haya maagu ya mayatsiyo ya nabvise kwa njia ya Yesu. Ni mumanye ya kwamba kula muntu amuhikiziyee anayatsijwa nabviseze zonse na anawa muhachi usoni kwa Muungu. Dzambo ḍya kwamba hi Sharia ya Musa ntaindeweza kuḍihenda.
- ⁴⁰Ḍubva manyani, haya ya hawa manabii waneneyeyo, yatsekudzamupata nywinywi wepfokwamba,

⁴¹Pfindiiyani, nywinywi wabalifitu! Makani mubaḍe! Koro hichi nichokuhendani mukiwa moja, ni kintu cha kwamba ntamuḍokihikiza, haḍa muntu akikimusumwiiya!’ “

⁴²Paulo na Baranaba wepfowakiyawa nomu sunagogini, hawa wantu wawayomba wauje kawii Sabato ya nyuma, wadze wawasumwiiye zaiḍi dzuu ya haya mambo.

⁴³Wantu wepfoyawa nomu sunagogini, Wayahuḍi wenji na wantu wa vyeeti wenji waubiyeeo ḍini ya Kiyahuḍi, wamuuba Paulo na Baranaba. Hawa ntumi wanena nao na kuwangiza moja wagije kuserefaḍa ḍei ya Muungu.

⁴⁴Hi Sabato ingine ipfofika, hafufi wantu wa mudzi muzima wadza kusikiya chuuwo cha Ḑwana.

⁴⁵Kenge hawa Wayahuḍi wepfokiona hichi kiḍaro cha hawa wantu, wanjiwa ni wivu. Wamushindana na kumutsola Paulo.

⁴⁶Ela Paulo na Baranaba wagija kunena pfasipfo oga, wawamba, “Iwa ni haḍi chuuwo cha Muungu kisumwiiwe kwenu nguzi. Kenge kwa dzambo ḍya kwamba muchidziza, na mudziona ntamunamala kuwa na maisha ya kuunga na yuungo, hunamuyatsa na hunawendea hawa wantu wa vyeeti vingine.

⁴⁷Koro Ḑwana kahuamuru kahwamba, ‘Nikutsana wewe uwe muyanga wa wantu wa vyeeti vingine, na uwe njia ya mupfonyo kwa lumwengu yuzima.’ “

⁴⁸Hawa wantu wa vyeeti vingine wepfosikia hichi chuuwo watsekea na wamushaḍa Ḑwana kwa maaguye. Na hawaḍe wa Muungu atsaniyeo kuwa na maisha ya kuunga na yuungo, wagala wahikiza.

⁴⁹Chuuwo cha Ḑwana kiḍachaa kula pfantu hiḍe ḍanda.

⁵⁰Ela hawa Wayahuḍi wawangiza nsunziirya hawa wakuu wa hu mudzi na hawa wake majabva wasiokuwa Wayahuḍi, weowakimuvunzia nkuhi Muungu. Wawakuntisa ḍina aḍe Paulo na Baranaba makisa wawayavya humu nsini mwao.

⁵¹Ndookomu hawa ntumi wawakukuntiya vumbi ḍya maguuni mwao kuwasesa, makisa wagija njia wenda Ikonio.

⁵²Hawa Wanafunḍi weokuwa Antiokia wewa wadzajwa ni Ruhu Mudheru na wewa na tsekea nkuu.

Mahendo 14

¹Paulo na Baranaba wepfokwenda Ikonio, wahenda dza viviḍe wahendeyevo Antiokia. Wenda wanjia sunagogini mwa Wayahuḍi. Wasumwiiya urembo, haḍa kiḍaro chikuu cha Wayahuḍi na wantu wa vyeeti vingine nao wahikiza.

²Kenge hawa Wayahuḍi wasiotsaka kuhikiza, wawangiza nsunziirya hawa wantu wa vyeeti vingine na wawahendeza wawarejeje hawa wahikiza.

- ³Hawa ntumi wakaa hukude kwa munda muyeya wakisumwiiya dzuu ya Bwana pfasipfo oga. Nae Bwana kayanga ya kwamba haya weyowakinena dzuu ya teiye nza dughu. Kaviyanga kwa kuwapfa nguvu za kuhenda mambo ya kumakisa na vihambwiizo.
- ⁴Hawa wantu wa humu mudzini wabaikana vitaro viwii. Wangine wewa danda ya hawa Wayahuḍi na hawa wangine wewa danda ya hawa ntumi.
- ⁵Makisa wangine wa hawa wantu wa vyeeti na Wayahuḍi, pfamodza na wakuu wao, wahuna kuwahendea mambo mazuka hawa ntumi na kuwabiga na mawe.
- ⁶Hawa ntumi wepfoyamanya haya, wadarama wenda Lusitira makisa wenda Dabe, midzi iyokuwa Lukonia. Wenda na nsi iizingiyeyo hi midzi.
- ⁷Nako wenda wasumwiiya haya Maagu Mema.
- ⁸Kwiwa muntu kihewi eyeakikaa Lusitira. Maguuye yemuhinamfa hangu kuvyajwani kwakwe na nkeweza kwenenda.
- ⁹Huyu muntu ekimupfindiia Paulo akwakusumwiiyani. Paulo kamuona ya kwamba kahikiza na andeweza kupfonywa. Ndookomu kamudeḍea gu humu usoni
- ¹⁰na kanena nae na idzwi kuu kamwamba, "Sumama wima!" Huyu kihewi katsumpiiya dzuu na kadabva kudzyenendea.
- ¹¹Hi tuḥa ya hawa wantu wepfoona haya ya Paulo ahendeyeyo wadabva kuḥaa madzwi kwa lugha ya Kilukonia wakyamba, "Hi miungu ihudzia na yuumbo jwa kibenaadamu!"
- ¹²Baranaba wamumpa sari dya Ziusi na Paulo wamumpa sari dya Hame, kwa kwamba ndiye eyeakinena muno.
- ¹³Huyu mukohani jwa hekalu ya muungu Ziusi, iyokuwa nze ya hu mudzi, kadza na masanga ya ngombe na malele haḥa hapfa muḍyangoni. Jeje na hi tuḥa ya hawa wantu wekitsaka kuwayavia mvuugiya hawa ntumi.
- ¹⁴Baranaba na Paulo wepfoona haya ya hawa wantu weyowakitsaka kuhenda, waziḥaa hizi nguo zao na wadaramia humu mwa hi tuḥa wakiḥaa madzwi wakyamba,
- ¹⁵"Nywinywi wantu, kuḥi mwakuhendani hivi? Naswi hu wanaadamu dzanywi! Hudzia kumusumwiiya Maagu Mema, muiyatse hi miungu yenu isiyo maana, mumuperukiye Muungu eye moja, aumbiye yuwingu na nsi, rukanga na vyonse vivyo kuzimuye.
- ¹⁶Kae eyatsa kula kyeeti kihende dza hiviḍe kitsakievyo.
- ¹⁷Haḥa vivyo Muungu nkakuyatsa kudziyanganya na haya mambo mema eyonamuhendea. Anamunyesea mvuya na yuwinguni na kumumpa mavuno ngera za mavuno. Anamumpa chakudya na kumungiza tsekea myojoni mwenu."

¹⁸Haṭa hawa ntumi wepfonena hivi vyuuwo, ntaviiwa vivodho kuivingira hi ṭuṭa ya hawa wantu itsewayaviza mvuugiya.

¹⁹Makisa kudza Wayahuḍi wangine kuyawa Antiokia ya ḍyimbo ḍya Pisidia na wangine kuyawa Ikonio. Wawahendeza hawa wantu wawapfyehukie hawa ntumi wowii. Ḍubva wamubiga Paulo na mawe na wamukururya wamuyavya nze ya hu mudzi, wakiṭara kwamba ewa kamaafwa.

²⁰Ela hawa wahikiza wepfoṭuṭaa wakimuringa, kanuka wima na kauja humuḍe mudzini. Chamukoche ae na Baranaba wenda Dabe.

²¹Paulo na Baranaba wasumwiiya haya Maagu Mema hukuḍe Dabe, na wantu wenji wahikiza. Wauja Lusitira, makisa wenda Ikonio na Antiokia ya ḍyimbo ḍya Pisidia.

²²Wawangiza moja hawa wahikiziyeo na kuwafunda waigije muno hi faro yao. Wawamba, “Husidzanjia uhajuni mwa Muungu, ni haḍi hukunte ḍina nyinji.”

²³Kula tsanganiko waḍitsania wazee wa tsanganiko. Na kwa mayombo na kufunga, wawaweka mikononi mwa Ḍwana wamuhikiziyee.

²⁴Wepfoyawa nsi ya Pisidia, wenda nsi ya Pamufilia,

²⁵wendeekowakisumwiiya haya maagu hukuḍe Paga, na Atalia.

²⁶Wepfonuka na hapfo wanjia chomboni wauja haṭa Antiokia ya ḍyimbo ḍya Siria, hapfa wepfowekwa mikononi mwa Muungu ni tsanganiko, kwa dzambo ḍya hi kazi wesiyeo kuihenda.

²⁷Wepfofika Antiokia, waḍiṭuṭaisa tsanganiko ḍyonse pfamodza, na wawasumwiiya hawa wantu hayaḍe yonse ya Muungu ahendeyeyo pfamodza nao, na namuna awapfiyevyo namfasi wantu wa vyeeti vingine kuwa wahikiza.

²⁸Hawa ntumi wakaa hapfaḍe pfamodza na hawa wahikiza kwa kiṭemo kiyeya.

Mahendo 15

¹Kenge wantu wangine wayawiyeyo Yuḍaya wadza Antiokia waḍabva kuwayongweeza hawa wandugu wamba, “Mukitsahinywa dza vya Sharia ya Musa imumalievyo, ntamuṭoweza kupfonywa.”

²Paulo na Baranaba waḍaṭiana nao vyumuni dzuu ya hiḍi dzambo. Ndookomu ihunikana kwamba Paulo na Baranaba pfamodza na wantu wangine wa hiḍi tsanganiko ḍya Antiokia, wende Yerusalemi wakaḍikaiye chihako hiḍi dzambo na hawa ntumi na wazee.

³Ḍubva tsanganiko ḍiwagonzozza. Na wepfowakichia na Foinike na Samaria wawapfa maagu hawa wantu dzuu ya namuna ya hawa wantu wa vyeeti vingine wamuhikiziyevyo Muungu. Haya maagu yawapfa tsekea nkuu hawa wandugu wonse.

- ⁴Wepfofika Yerusalemi, wapfokejwa ni hiḍi tsanganiko, hawa ntumi na hawa wazee. Nao wawasumwiiya hayade yonse ya Muungu ahendeyeyo pfamodza nao.
- ⁵Ela wangine wa hawa wahikiza weokuwa wa kiḱaro cha Mafarisayo wasumama, wamba, “Ni haḍi hawa wantu wasiokuwa Wayahuḍi wahinywe na wayongweezwe kuiuba Sharia ya Musa.”
- ⁶Ndookomu hawa ntumi na hawa wazee wadziana pfamodza kuḍikaiya chihako hiḍi dzambo.
- ⁷Baada ya yudaato yuyeya, Peḱero kasumama kamba, “Ndugu zangu, mumanya ya kwamba Muungu kanitsana kae kuyawa kahi yenu niwasumwiiye hawa wantu wa vyeeti vingine haya Maagu Mema wapate kuyasikia na kuyahikiza.
- ⁸Na Muungu, amanyiye myojo ya wantu kayanga matsakoye kwa hawa wantu wa vyeeti vingine kwa kuwapfa Ruhu Mudheru dzaswi.
- ⁹Nkakuyanga ugaragara kahi yehu Wayahuḍi na wantu wa vyeeti vingine. Kaidheresa myojo yao kwa dzambo wahikiza.
- ¹⁰Dubva, kuḱi anywi mwakutsakani kumuḍema Muungu kwa kuwapfaza hawa wanafunḍi mizigo ambayo swiswi nolawe wabibi zehu ntawakuiweza?
- ¹¹Sivyo haḱa! Huhikiza ya kwamba hunapfonywa dzao ni ḱei ya Bwana Yesu.”
- ¹²Kiḱaro chonse kiḍunda mya. Wamupfindiia Baranaba na Paulo wakwakusumwiiyani hivi vihambwiizo na mafara makuu ya Muungu awapfiyeyo kuhenda kahi ya hawa wantu wa vyeeti.
- ¹³Wepfokwisa kunena, Yakobo kaḱaa kanwa kamba, “ḱanisikiiyani wandugu zangu!
- ¹⁴Simioni kasumwiiya hivi vya Muungu evyowamuḍamia wantu wa vyeeti kwa kutsana wangine wao wawe wantuwe.
- ¹⁵Hivi vyuuwo vya hawa Manabii viingana ḍa na haya. Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba,
- ¹⁶‘Bwana kamba, baada ya haya mambo nidzauja, na nausumamisa uhaju wa Ḍauḱi kawii. Nauelekanya na kuumbaka uhajuwe kawii.
- ¹⁷Ndookomu wantu wangine wonse, wa vyeeti vingine vyonse niwahaniyeo kuwa wangu, wadzamulacha Bwana.
- ¹⁸Hivi ndivyo vya Bwana aneneyevyo. Jeje aihendeye hi ahaḍi ikimanyikana hangu kae.’ “
- ¹⁹Yakobo kongeza kunena kamba, “Ḍubva, ami maḱaro yangu ni kwamba, nahutsewasumbuwa hawa wantu wa vyeeti vingine wamuhikiziyeyo Muungu.
- ²⁰Ishinu, nahuworeye ḱaruwa ya kuwamba wakwiye chakuḍya kiḱechonse kisichomala kuḱigwa kwa dzambo kiyavigwa mvuugiya kwa miungu;

watseevunza ukwe, watseeḍya muḍondo ayagijwe kwa kuhuḍwa, na wala kunwa mwazi.

²¹Koro Sharia ya Musa iḍabva kusomwa masunagogini hangu kae kula Sabato, na hivi aneneyevyo vinakaa vikisumwiiwa kula mudzi.”

²²Ḍubva, hawa ntumi na wazee, pfamodza na tsanganiko ḍyonse, wahuna kutsana wantu kahi yao wa kuwahuma Antiokia pfamodza na Paulo na Baranaba. Ndookomu wamutsana Sila na Yuḍa ahanijwe Barisaba. Hawa wantu wowii wewa wayongozi kahi ya hawa wandugu.

²³Wawahuma na hii ḅaruwa: “Swiswi ndugu zenu ntumi na wazee, humukedhya nto nywinywi wandugu nyonse musiokuwa Wayahuḍi, mwiwokukaani Antiokia, Siria na Kilikia.

²⁴Husikia kwamba mudzijwa ni wantu wangine wa hichi kiḅaro chehu, wadziyeo wakimwambia vyyuwo vimungizievyo chengeo na kuḍanganika. Ela swiswi ntahukuwaḍama kudzahenda dzavyo.

²⁵Ndookomu hudziana pfamodza na hwonse huhuna kutsana wantu wa kuhuma kwenu, wagijane na waḅamu wehu watsakwa, Baranaba na Paulo,

²⁶wadzingiziyeeo haḅarini ya kufwa kwa dzambo ḍya Ḃwana jwehu Yesu Kiristo.

²⁷Ḍubva, hwakumuhumiani Yuḍa na Sila, wadzeomwambia na kanwa haya mambo hwiwokworani.

²⁸Huyu Ruhu Mudheru naswi hwaa chuuwo kimodza cha kutsamupfaza muzigo uḍewonse zaiḍi ya haya mambo muhimu ya kwamba:

²⁹Mutseeḍya chakuḍya kiyavijwecho mvuugiya kwa miungu, mutseeḍya muḍondo ayagijwe kwa kulikidhwa oḱi, wala namutseenwa mwazi. Na manyani mutsenjia rangani. Munawa muhenda dzambo dzema mukidzikanya na haya mambo. Ikaani naghea.”

³⁰Hawa wantu woone wahumijweo wagonzozwa na Yerusalemi wenda Antiokia, wendeepfowakikiḱuḱaisa hichi kiḅaro chonse cha wahikiza, wakiwapfa hi ḅaruwa.

³¹Hawa wantu wepfoisoma hi ḅaruwa watsekea, kwa dzambo ḍya hivi vyyuwovye vya kungiza moja.

³²Yuḍa na Sila, weokuwa manabii, wanena na hawa wandugu kwa muḍa muyeya, wakiwafunda na kuwangiza moja.

³³Wepfokaa hukuḍe kwa nsiku kachuchu, wagonzozwa ni hawa wandugu wakiwayombeya naghea. Nao wauja hukuḍe kwa hawa wawahumiyeo.

[³⁴Ae Sila kahuna kuhangata pfapfaḍe.]

³⁵Paulo na Baranaba wakaa Antiokia kwa muḍa. Wao pfamodza na wantu wangine wenji, wayongweeza na kusumwiiya chuuwo cha Ḃwana.

³⁶Zipfochia nsiku kadha, Paulo kamwamba Baranaba, “Nahuuje hwende hukawaḍoye wandugu zehu kula mudzi hwendeewohukisumwiiya chuuwo cha Bwana, huwamanye waivyo.”

³⁷Baranaba etsaka wamuhwae na Yohana ahanijwe Marko.

³⁸Ela Paulo nkakuona urembo wamuhwae, koro hapfaḍe kaḍura nkakukaa nao haḍa wese hi kazi yao, ishinu kauja na Pamufilia.

³⁹Ndookomu waḍaatiiana vyumuni, makisa waḍana. Baranaba kamuhwaa Marko, wanjia chomboni wenda Kupuro.

⁴⁰Nae Paulo kamutsana Sila. Na wakimayombejwa ḥei ya Bwana ni hawa wandugu, wagonzowa.

⁴¹Wachia na Siria na Kilikia, wakyenda na kuyangiza nguvu haya matsanganiko.

Mahendo 16

¹Paulo kenda Dabe makisa kenda Lusitira, kwikokukikaa mwanafunḍi ahanijwe Timoteo. Ewa mwana jwa muke Muyahuḍi muhikiza, kenge ise ewa Muyunani.

²Hawa wandugu wa Lusitira na Ikonio wamunenea wema Timoteo.

³Paulo ekitsaka kumuhwaa Timoteo agijane nae, ndookomu kamuhinya. Kahenda hivi kwa dzambo ḍya kwamba Wayahuḍi wonse weowakiishi hizide ḍanda wemanya kwamba babajwe Timoteo ni Muyunani.

⁴Wepfowakichia nomu midzini wawambia hawa wahikiza haya mambo ya hawa ntumi na wazee wahuniyeyo hukude Yerusalemi na wawamba wayagije.

⁵Ndookomu haya matsanganiko yangizwa nguvu faroni, na yagija kukuya kula nsiku.

⁶Wachia na ḍanda za Furugia na Galatia kwa dzambo ḍya kwamba Ruhu Mudheru nkakuwayatsa wasumwiiye hichi chuuwo hukude Asia.

⁷Wepfofika mumpaka wa Musia, waḍema kwenda ḍyimbo ḍya Bitinia, kenge Ruhu jwa Yesu nkakuwayatsa wende.

⁸Ndookomu wachia na Musia wenda haḍa Tiroa.

⁹Huhuude siku Paulo kaona nzozi. Humu nzozini kaona muntu jwa Makedonia asumamiye, akwakumuyombani akimwamba, “Vuka huku Makedonia udze uhupfe ugijo!”

¹⁰Paulo epfoona hi nzozi, ntahukukawa, hunjia kudzielekanyani kwenda Makedonia. Koro huona ya kwamba Muungu kakuhuyangani kwamba hwende hukawasumwiiye hawa wantu wa hukude haya Maagu Mema.

¹¹Kuyawa Tiroa, hunjia chomboni hwenda haḍa kilulu cha Samotirake, na chamukoche hwenda Niapoli.

- ¹²Hukinuka na hapfo hwenda Filipi, mudzi wa dura wa dymbo dya Makedonia, na diiwa dikitaligwa ni Warumi. Hukaa humude mudzini kwa nsiku kachuchu.
- ¹³Nsiku ya Sabato huuyawa hu mudzi hwenda geri ya tsana, hwipofotara ya kwamba hunaona pfantu pfa mayombo pfa Wayahuḍi. Huona wake wahupfu waṭṭaiyeo hapfaḍe, naswi hukaa chihako hunena nao.
- ¹⁴Mumodza jwa hawa wake weowakihusikiiya ewa Lidia kuyawa Thiatira, muguzi jwa nguo ghali za zambarau. Ewa muke muyomba Muungu, na Bwana kamupfenya mojowe apate kupfindiia vyyuwo vya Paulo.
- ¹⁵Jeje na wantu wa nyumbaye waṭopyegwa. Makisa kahuhana nyumbani kwakwe, kahwamba, “Ikiwa kwamba muona ya kwamba nimuhikiza Bwana hachi, nzoni mukae nyumbani mwangu.” Na kanjia kuhusosobvani hwende kwakwe, haṭa mwisu hwenda.
- ¹⁶Nsiku modza, hwipfohukyenda hukude kuntu kwa mayombo, huṭongana na mwanamuke muhumwa. Ewa na mpepfo nzuka imumpiyeo kuṭabiri mambo yadzeyohendeka. Hawa wenye wekipata fwedha nyinji kwa dzambo dya kuṭabiri kwa huyu mwanamuke.
- ¹⁷Ekimuuḅa Paulo naswi na kuḅaa madzwi akyamba, “Hawa wantu ni wahumisi wa Muungu awee dzuu! Wadzia kumulalabvia hivi mudzevyopfonywa.”
- ¹⁸Kahenda dza hivi kwa nsiku nyinji haṭa vimuṭṭusa Paulo muno. Ndookomu Paulo kaiperukia hi mpepfo nzuka kayamba, “Nyakukuamuruni, kwa sari dya Yesu Kiristo umuyawe huyu mwanamuke!” Iyo saa, hiḍe mpepfo nzuka imuyawa.
- ¹⁹Hawa wenye wepfoona ya kwamba madzikwaṭyo yao ya kupata fwedha yasiya, wamugija Paulo na Sila wawaḅaa fururyo haṭa gasani, kwa hawa wakuu wa mudzi.
- ²⁰Wawapfiika usoni ya hawa wakuu wa Kirumi na wamba, “Hawa wantu ni Wayahuḍi na wakuyehani fuḍyo humu mudzini mwehu.
- ²¹Wakuyongweezani maadha ya kwamba swiswi Warumi ntahunamala kuyahikiza wala kuyauḅa.”
- ²²Hi tuṭa ya wantu nayo injia kuwabigani. Hawa wakuu wazihararuya nguo za Paulo na Sila, na wayavya amuri wabigwe nyambahi.
- ²³Wepfowabiga vyumuni wakisa wawangiza gerenani, na huyu mwamia kapfegwa amuri ya kuwafungia gu.
- ²⁴Huyu mwamia epfopfegwa hi hii amuri, kawangiza chumba cha kuzimu humu gerenani makisa kawafunga haya maguu yao na vikwelo.
- ²⁵Hafufi na siku kahi, Paulo na Sila wewa kuyombani na kumushaḍa Muungu na meya. Ao hawa wafungwa wangine wekiwasikiiya.

- ²⁶Iyo saa kugunga muhehemo mukuu wa nsi, haṭa hu musinji we gerenza usukusika. Mweedha mumodza, miḍyango yonse ifunguka na minyoro ya kula mufungwa igwa mutsangani.
- ²⁷Huyu mwamia jwe gerenza kayamuka. Na epfoona ya kwamba miḍyango yonse ye gerenza ifunguka, kaṭara ya kwamba wafungwa wonse wesakuḍarama. Ndookomu katsoowa munduwe akitsaka kudziyaga.
- ²⁸Kenge Paulo kamukelelea kamwamba, “Nkudzozikukamise! Hupfo hwonse.”
- ²⁹Huyu mwamia epfohuma muntu amuyeheye tsaa, kaḍaramia humuḍe kuzimu, na kamugwiya Paulo na Sila maguuni huku akikuka kuhehema.
- ³⁰Makisa kawayavya huku nze na kawauza kawamba, “Maḅwana, nihendedze nipate kupfonywa?”
- ³¹Ao wamwambukuya wamwamba, “Muserefaṭe Ḃwana Yesu, na unapfonywa wewe na nyumbayo.”
- ³²Makisa wamusumwiiya chuuwo cha Ḃwana jeje na wantu wa nyumbani mwakwe.
- ³³Huyu mwamia kamuhwaa Paulo na Sila iide saa ya uo siku, kenda kawosa maḍa zao. Na iyo saa jeje na nyumbaye yonse waṭopyegwa.
- ³⁴Makisa kamuhwaa Paulo na Sila kenda nao nyumbani kwakwe na kawapfa chakuḍya waḍye. Jeje na nyumbaye wanjiywa ni tsekea kwa dzambo ḍya kwamba sasa ewa kamuhikiza Muungu.
- ³⁵Chamukoche magurani, hawa wakuu wa Kirumi wahuma asikari na chuuwo cha kumwamba huyu mwamia awafunguye hawaḍe wantu.
- ³⁶Ndookomu huyu mwamia kavimufisya Paulo kamwamba, “Hawa wakuu wayeha chuuwo cha kwamba wewe na Sila mufungujwe. Ḃubva endani na naghea.”
- ³⁷Kenge Paulo kawambukuya hawa asikari kawamba, “Swiswi ntahwiiwa na tsowa ḍiḍeḍyonse, ela hubigwa nyambahi kacha ya wantu, naswi hu wanansi wa Kirumi. Makisa hungizwa gerenzani. Ne saasambi wakutsakani kuhugonzozwa na mfitso. Ntaviwe! Ni haḍi hawa wakuu wadze wahufunguye wao wenye.”
- ³⁸Hawa asikari wenda wawambia hawa wakuu wa Kirumi hivi vyuuwo. Nao wepfosikia ya kwamba Paulo na Sila wewa wanansi wa Kirumi, wanjiywa ni oga.
- ³⁹Ḃubva wenda wawagwiya matsowa, makisa wawayavya nomu gerenzani na wawayomba wauyawe hu mudzi.
- ⁴⁰Paulo na Sila wayawa nomu gerenzani na wenda nyumbani mwa Lidia. Wenda waṭongana na hawa wandugu hapfaḍe, wawambia vyuuwo vya kuwangiza moja, makisa wagonzowa.

Mahendo 17

- ¹Wagija kwenda na charo chao wachia na Amfipoli na Apolonia haṭa wafika Tesalonike, kwipfokuwa na sunagogi dya Wayahuḍi.
- ²Paulo kenda humuḍe sunagogini dza abaraṭiyevyo kuhenda. Kwa nsiku ntahu za Sabato kaḍaaṭiana na hawa wantu, akitumia haya matsoro madheru.
- ³Kawaimusya haya matsoro na kawayanga tswee ya kwamba iwa imumala Kiristo kuoneswa tsungu, na kufufuka kuyawa kwa wafu. Kawamba, “Huyu Yesu niyekumusumwiiyani dzuuye, ndiye huyu Masiya.”
- ⁴Wangine wao wahikiza vyyuwo vya Paulo na wadziunga nae ae na Sila. Vivyo, na kiṭaro chikuu cha Wayunani weonamuyomba Muungu, pfamodza na wake wayongozi wenji nao wadziunga nao.
- ⁵Kenge Wayahuḍi wangine wanjijwa ni wivu na wahwaa wantu weonahenda mazuka, weonazinga humu majiani haṭa wahenda kiṭaro. Wenda waungiza fuḍyo mudzi muzima. Waibiga hi nyumba ya Yasoni wakiṭara ya kwamba wanamudhumburya Paulo na Sila na kuwayavya kwa hawa wantu.
- ⁶Ela wakitsawaona, wamuḅaa fururyo Yasoni na wandugu wangine haṭa kwa wakuu wa mudzi na waḅaa madzwi wamba, “Hawa wantu wajumuya fuḍyo kula pfantu! Nevihivi wamaakudza nomu mudzini mwehu.
- ⁷Na Yasoni kakuwawekani nyumbani mwakwe. Wonse wakuzivunzani sharia za Kaisari, wakyamba kuna haju yungine eyenahanwa Yesu.”
- ⁸Hivi vyyuwo viwahendeza hawa wakuu wa mudzi na hi ṭuṭa ya wantu wareja.
- ⁹Hawa wakuu wamuhendeza Yasoni na hawa wangine waipfa dhamana ya kuwahendeza wayatswe, makisa wawayatsa wagonzowa.
- ¹⁰Ipfofika siku ṭu, hawa wandugu wamugonzosa Paulo na Sila kwenda Beroya. Wepfofika, wenda sunagogini mwa Wayahuḍi.
- ¹¹Hawa Wayahuḍi wa Beroya wewa ṭayari kuwasikiiya kuliko hawa wantu wa Tesalonike. Wakisikiiya hichi chuuwo na hamu nyinji, na kula nsiku wekiyayowa haya matsoro waone ya kwamba haya ya Paulo eyoakiwambia nza hachi ambu haṭa.
- ¹²Wenji wa hawa Wayahuḍi wahikiza. Na Wayunani wenji, wake majabva na wayume, nao pia wahikiza.
- ¹³Ela hawa Wayahuḍi wa Tesalonike wepfosikia ya kwamba Paulo kasumwiiya chuuwo cha Muungu na Beroya nako, wenda wajumuya fuḍyo nkuu kahi ya hawa wantu.
- ¹⁴Iyo saa hawa ndugu wamugonzosa Paulo haṭa geri ya ḅahari, ela Sila na Timoteo wahafa Beroya.

- ¹⁵Hawa wantu weowakimusindikiza Paulo wenda nae haṭa Atene. Makisa wauja Beroya na ḍaamisa ya Paulo ya kumutsaka Sila na Timoteo warebve wende wakagijane nae.
- ¹⁶Paulo epfoakimuinda Sila na Timoteo hukude Atene, mojowe umunangika epfoona namuna ya hu mudzi udzaiyevyo masanamu ya miungu.
- ¹⁷Ndookomu kaḍaaṭiana na hawa Wayahuḍi na hawa wantu wa vyeeti vingine weonamuyomba Muungu, humude sunagogini na wantu waḍewonse weowakyenda hapfaḍe gasani.
- ¹⁸Waalimu wangine weonahanwa Waepikuro na Wasitoiko nao pia waḍaaṭiana nae. Wangine wamba, “Ḍyakunenani, aḍi karachacha aḍi?” Wangine wamba, “Kaa dza kwamba kakunenani dzuu ya miungu migeni.” Wanena dza hivi kwa dzambo ḍya kwamba Paulo ekisumwiiya dzuu ya Yesu na ufufuo.
- ¹⁹Ndookomu wamuhwaa Paulo, wenda nae kwa gasa iyonahanwa gasa ya Arepago, na wamwamba, “Hunatsaka uhwambiye haya mayongweezo mapfya wiyoukisumwiiya.
- ²⁰Haya mambo yangine hwiyonakusikia ukanena, ni mageni kwehu. Ḍubva hundetsaka uhuimusye maanaye.”
- ²¹Koro wantu wa Atene na wageni weowakikaa hukude, wewa wantu watsakiyeo kusumwiiyana na kusikiiya mambo mapfya kuṭwa.
- ²²Ndookomu Paulo kasumama usoni ya gasa ya Arepago na kamba, “Wantu wa Atene! Kwa kula namuna, nimuona mu wantu mutsakiyeo ḍini muno.
- ²³Koro nipfonikyenenda nomu mudzini mwenu ninkiyowa huku kuntu mwikonayomba, niona na madhabahu yorejweyo hivi vyyuwo hivi: ‘Kwa Muungu Asimanyikana.’ Ḍubva huyu mwiyenamuyomba pfasipfo kumumanya, ndiye huyu Muungu niyekumusumwiiyani.
- ²⁴Huyu Muungu, aumbiye lumwengu na kula chicho kuzimuye, ni Ḍwana jwa yuwingu na nsi. Nkanakaa mahekaluni yambakijweyo ni wantu.
- ²⁵Na wala nka haḍya ya kiḍechonse cha wantu wechonamumpa kwa kumuhendea kazi. Koro ndiye eyenapfa wantu wonse maisha na nsoho za kupfaza na kususya na kingine kiḍechonse.
- ²⁶Kuyawana na muntu mumodza, kaumba vyeeti vyonse na kawahendeza waishi lumwengu yuzima. Jeje mwenye katsana ḍura hizi ngera na huku kuntu wadzekokaa.
- ²⁷Kahenda hivi ili kwamba vyeeti wamulache, na wakimulacha pfangine wanapata kumuona. Haṭa vivyo Muungu nka kwa kuye na yudejwone kahi yehu.

²⁸Dza vya muntu mumodza aneneyevyo akyamba, ‘Ndiye eyenahuhendeza huishi, hudzinuye na kuwa na maisha hapfa lumwenguni.’ Ni dza hivi vya hawa wantu wenu wa meya waneneyevyo wakyamba, ‘Naswi pia hu wanawe.’

²⁹Kwa dzambo dya kwamba hu wana wa Muungu, nahutsehwaiya ya kwamba Muungu ana yuumbo jwa dhahaḅu, fwedha ambu iwe, juelekanyijwejo na ubyeka wa wanaadamu.

³⁰Ngera za wantu wasizomumanya, Muungu kawayatsia. Ela sasa kakuamuruni wantu wonse, kula pfantu, wapfyehuze myendo yao mizuka.

³¹Koro kesakutsana nsiku ya kujuhukumu lumwengu jwonse na hachi kuchiiya na kwa muntu amutsaniye. Hivi kaviyanga kwa kula muntu epfomufufuya huyu muntu kuyawa wafuni!”

³²Wepfomusikia Paulo akihadza mambo ya kufufuka kwa wafu, wengine wamubaladhaiya, ela wengine wao wamba, “Hunatsaka uhusumwiiye haya mambo kawii.”

³³Ndookomu Paulo kanuka hapfa gasani.

³⁴Wantu wengine wagijana nae na wahikiza. Kahi yao kwiwapfo Dioniso, eyekuwa muntu jwa gasa ya Arepago, na muke eyenahanwa Damari na wantu wengine.

Mahendo 18

¹Makisa Paulo kanuka na Atene kenda Korinto.

²Hukuḁe kenda kaḁongana na Muyahuḁi avyaijwe Ponto eyenahanwa Akwila. Jeje na mukaziwe Pirisila wewa ndiko kudza kuyawa Uḁaliano, kwa dzambo dya kwamba Kaisari Kilaudio ewa kaamuru kwamba Wayahuḁi wonse wauyawe mudzi wa Rumi. Paulo kendea kuwaḁoya,

³na kakaa na kuhenda kazi nao, koro njiaye ya kupatia kantu iwa ni kuelekanya mahema. Nao pia wewa neyo hiyo kazi.

⁴Kula Sabato kaḁaaḁiana na hawa wantu humuḁe sunagogini, akiḁema kuwahendeza hangu Wayahuḁi haḁa Wayunani waserefaḁe hivi evyoakinena.

⁵Sila na Timoteo wepfokudza kuyawa Makedonia, ḁubva Paulo kagija kazi ya kusumwiiya chuuwo ḁu, akiwayanga hawa Wayahuḁi ya kwamba Yesu ndiye huyu Masiya.

⁶Wepfomupfinga na kumwambia vyyuwo vizuka vizuka, Paulo kawambukuya kwa kukukunta ḁukuu dya nguoze na kuwamba, “Mukidzamukihukumigwa, ni dzuu yenu! Ami le sialaḁike. Hangu hi saasambi nawendea wantu wa vyeeti vingine.”

- ⁷Ndookomu kanuka na hapfo kenda kanjia kukaani nyumbani kwa muntu asikwaa Muyaḥuḍi eyeakihanwa Tito Yuṣṭo. Huyu ewa ni muntu eyeakimuyomba Muungu. Nyumbaye iwa iṭura neḍi sunagogi.
- ⁸Huyu mukuu jwa sunagogi ahanijwe Kirisipo na nyumbaye yonse wamuhikiza Ḑwana. Na wantu wangine wenji wa Korinṭo wakisikia hichi chuuwo, wahikiza na waṭopyegwa.
- ⁹Nsiku modza nasiku, Ḑwana kanena na Paulo nzozi ni kamwamba, “Nkudzoshooḡe! Gija kusumwiiya pfasipfo kufwa moḡo,
- ¹⁰koro nya pfamodza nawe. Ntaku yuḍejwone jwa kukuhenda mazuka, koro wantu wenji wa humu mudzini ni wantu wangu.”
- ¹¹Ndookomu Paulo kakaa Korinṭo kwa mwaka na nusu, akiwayongweeza hawa wantu chuuwo cha Muungu.
- ¹²Ngera za Galio epfowekwa haju jwa ḍyimbo ḍya Akaya, Wayaḥuḍi wangine wadziana pfamodza, wamugija Paulo na wamupfiika hukumuni usoni ya huyu haju.
- ¹³Wamwamba Galio, “Huyu muntu kakuḍemani kuwahendeza hawa wantu wamuyombe Muungu na njia isiyonjiiyana na hi Sharia yehu!”
- ¹⁴Paulo epfotsaka kuḑaa kanwa, Galio kawamba hawa Wayaḥuḍi, “Ṭambere hiḍi ḍindeewa tsowa zuka ambu hendo ḍya uyaji, indeewa hachi kwangu kumusikiiya.
- ¹⁵Kenge kwa dzambo ḍya kwamba ni yuḍaṭo jwa vyuuwo na masari na maadha yenu wenye, yaelekanyeni nywinywi. Mimi siṭoweza kuwa muhukumu jwa mambo dza hayo!”
- ¹⁶Ndookomu kawamba wanuke na hapfa pfaṭu pfa hukumu.
- ¹⁷Wonse wamugija Sositene, mukuu mupfya jwa sunagogi na wamubiga pfaṭe pfaṭu pfa hukumu. Naloo ntavikumumuḍa Galio haṭa kachuchu.
- ¹⁸Paulo kakaa Korinṭo na hawa wandugu kwa nsiku nyinji. Makisa kanuka kunjia chomboni ende Siria. Pisisila na Akwila nao wagijana nae. Asidzanjia chomboni agonzowe ewa kapfeejwa hizi nywiize hukuḍe Kenkerea kuyanga ya kwamba ewa kaweka ahaḍi kwa Muungu.
- ¹⁹Wepfokwojeka Efeso, Paulo kamuyatsa Pisisila na Akwila. Kenda kanjia sunagogini na kaḍabva kunena na hawa Wayaḥuḍi.
- ²⁰Wamuyomba akae nao kwa nsiku zingine ela kadziza.
- ²¹Ishinu akwakunukani kawamba, “Muungu akitsaka, namuujia kawii.” Makisa kanjia chomboni kanuka Efeso.

²²Epfofika Kaisaria kenda Yerusalemi kuḍikedhya hiḍi tsanganiko, makisa kenda Antiokia.

²³Epfokaa hukude kwa nsiku kachuchu kagonzowa kawii. Kachia ḍanda za Galatia na Furugia akiwangiza moja hawa wahikiza.

²⁴Zizo ngera, Muyahuḍi mumodza eyeakihanwa Apolo, avyaijwe Alekizandaria, kadza Efeso. Ewa ḍubaḗa jwa kunena na muntu ayamanyiye haya matsoro urembo muno.

²⁵Ewa kayongweezwa Njia ya Ḑwana na kanena na muvuku na kuyongweeza hachi dzuu ya Yesu na huku ewa kamanya mayongweezo na maḗopyo ya Yohana tu.

²⁶Kaḍabva kunena humude sunagogini pfasipfo oga. Pirisila na Akwila wepfomusikia, wamuhwaa wenda nae nyumbani kwao na wamuimusya Njia ya Ḑwana urembo zaiḍi.

²⁷Apolo epfohuna kwenda Akaya, hawa wandugu wa Efeso wamungiza moja kwa kwora ḥaruwa ya kuwambia hawa wandugu wa Akaya wamupfokeye. Epfokwenda hukude, kawagija muno hawaḍe wantu wahikiziyeo kwa dzambo ḍya ḗei ya Muungu.

²⁸Koro kwa dzambo ḍya yuḍaḗo jwakwe yukali, kawashinda hawa Wayahuḍi kula wakinjia kuḍaḗianani wekeani, akiwayanga kuyawana na matsoro madheru kwamba Yesu ndiye huyu Masiya.

Mahendo 19

¹Apolo epfokuwa Korinḗo, Paulo ekichia na ḍyimbo ḍya Asia. Kenda na gubani haḗa kafika Efeso. Hukude kenda kakumpwiiya wahikiza,

²na kawauza kawamba, “Mwipfohikiza, mumupfokea Ruhu Mudheru?” Ao wamwambukuya wamwamba, “Ntahudzasikia haḗa ya kwamba kuna Ruhu Mudheru.”

³Paulo kawauza kawamba, “Mani ḍubva muḗopyegwa maḗopyo yeyodze?” Wamwambukuya wamwamba, “Ni haya maḗopyo ya Yohana.”

⁴Paulo kawamba, “Haya maḗopyo ya Yohana yewa nza kuyanga kwamba wantu wapfyehuzwa mama. Ela Yohana kawambia hawa wantu wa Isiraeli wamuhikize na huyu awee kudzani nyumae, yani Yesu.”

⁵Hawa wahikiza wepfosikia hivi, waḗopyegwa kwa sari ḍya Ḑwana Yesu.

⁶Paulo kawapfaza mikono, na Ruhu Mudheru kawasukia, nao wanena na lugha garagara na kusumwiiya maagu ya Muungu.

⁷Wonse wewa wantu hafufi kumi na wawii.

⁸Kwa muḍa wa myezi mihahu, Paulo ekyenda sunagogini na kunena na hawa wantu pfasipfo oga. Kaḍaaḥiana nao na kuḍema kuwahenda waserefaḥe kwamba haya eyoakinena dzuu ya Uhaju wa Muungu nza ḍugha.

⁹Ela wangine wao wewa na musindiiyo na ntawakuhikiza. Wainenea mazuka Njia ya Ḑwana wekeani. Ndookomu Paulo kawayatsa na kanuka na hawa wanafunḍi. Na kula nsiku ekinena na hawa wantu nyumba ya mayongweezo ya muntu eyeakihanwa Turano.

¹⁰Paulo kahenda hivi kwa myaka miwii, haḥa wantu wonse weowakikaa ḍyimbo ḍya Asia, hangu Wayahuḍi haḥa Wayunani, wakisikia hichi chuuwo cha Ḑwana.

¹¹Kuchiiya kwa Paulo, Muungu ekihenda mambo makuu ya mafara.

¹²Haḥa viyemba na viḥambaa evyoakidzifunga vikihwajwa na kupfiikijwa wajwazi, na nḍwari zao zikapfowa na mpepfo nzuka zikawayawa.

¹³Wayahuḍi wangine weowakidanda na kuyavya mpepfo nzuka nao waḍema kutumia sari ḍya Ḑwana kuyavya wantu mpepfo nzuka. Wekyamba, “Nyakukuamuruni kwa sari ḍya Yesu, huyu jwa Paulo eyenasumwiiya, umuyawe muntu huyu.”

¹⁴Kwiwa na wanawayume wafungahe wa Mukohani Mukuu jwa Kiyahuḍi eyeakihanwa Sikewa, weowakiamuru mpepfo nzuka ziwayawe wantu.

¹⁵Kenge hi mpepfo nzuka iwamba, “Yesu le nimumanya. Paulo nae nimumanya, ela evi nanywi ndinywi aḍe ga?”

¹⁶Makisa huyu muntu eyekuwa na mpepfo nzuka kawatsumpia na kajwana nao haḥa kawashinda nguvu. Kawamaḍaisa na kuzihararuya-hararuya nguo zao, nao waḍarama vivi tswee waiyawa hi nyumbaye.

¹⁷Haya yahendekeeyo yaḍachaa Efeso nzima, hangu kwa Wayahuḍi haḥa kwa Wayunani. Wonse wanijijwa ni oga, na waḍishaḍa muno sari ḍya Ḑwana Yesu.

¹⁸Wenji wa hawa wahikiza wadza wagwa matsowa wekeani tswee kwa dzambo ḍya haya mazuka wahendeyeyo.

¹⁹Wenji wa hawaḍe wantu weokuwa waganga na watsawi, waviundukiza pfamodza vyuo vyao wevyowakitumia kwa uganga na tsawi wao. Wavitsoma, kula muntu akiwa kuonani. Wepfohenda hesaḥu ya thamani ya hivi vyuo, idza chima cha fwedha elefu miyongo mitsano.

²⁰Ndookomu, kwa nguvu za Ḑwana hichi chuuwoche chigija kuḍachaa na kuwa na nguvu.

²¹Haya mambo yonse yepfokwisa kuhendeka, Paulo kahuna kuchia na Makedonia na Akaya kwenda Yerusalemi. Kamba, “Nikimakwenda hukuḍe, ni haḍi nyende na Rumi.”

- 22** Dubva kahuma wasaidizi wakwe wawii, Timoteo na Erasto kwenda Makedonia. Ae kongeza nsiku za kukaa dymbo dya Asia.
- 23** Hiyo ndiyo ngera kwipfojumuka fudyo nkuu Efeso kwa dzambo dya hi Njia ya Bwana.
- 24** Idabva na mufuya fwedha mumodza eyeakihanwa Demetirio. Jeje ekiumba vihekalu vya fwedha vya muungu muke Atemi, na hi biti yakwe ikimumpa pato kuu jeje na wahenda kazi wakwe.
- 25** Ndookomu Demetirio kawahana wahendakaziwe, pfamodza na wangine weowakihenda kazi dze yao, na kawamba, "Wenzangu, mumanya tswee ya kwamba ujabva wehu unayawana na hi kazi.
- 26** Nanywi wenye mwakudzioneyani na kusikia haya ya Paulo eyokuhendani. Anakwamba hi miungu iyonaumbwa ni wantu si miungu meshi. Na wantu wenji wesakuhikiza ya kwamba haya eyokunenani ni dughu. Paulo nkakuhenda hivi hapfa Efeso tu, ela haṭa na hafufi dymbo zima dya Asia.
- 27** Dubva, kudzakudza dina ya kwamba wantu wanainenea mazuka hi biti yehu. Si hivyo tu ela kuna na haṭari ya kwamba hekalu ya muungu muke mukuu Atemi idzatsowa maana kwa wantu, na ntawaṭokudzamuyomba kawii huyu muungu jwehu eyenayombegwa ni kula muntu jwa Asia na haṭa lumwengu jwone!"
- 28** Hichiḍe kiṭaro cha hawa wantu wepfosikia vyyuwo vya Demetirio aneneyevyo wapfajwa ni ngoro, na waḍabva kuḅaa madzwi wakyamba, "Atemi jwa Efeso ndiye mukuu!"
- 29** Mudzi wonse unjia chuluwanyiko. Hawa wantu wamugija Gayo na Arisitako, Wamakedonia wawii weokuwa charoni pfamodza na Paulo na wenda nao kivuro cha mitsezo kwa uwamba.
- 30** Paulo ekitsaka kwendasumama usoni ya hichi kiṭuṭu cha hawa wantu anene nao, ela hawa wahikiza wamuvingira atsekwenda.
- 31** Haṭa wayongozi wangine wa hiḍi dymbo weokuwa waḅamuzwe, nao wamupfiikia ḍaamisa ya kumusosobva atsekwenda hukude kwa hichi kivuro cha mitsezo.
- 32** Huku gumi yonse ikuya hoisa. Wantu hawa wanaholoka hivi, na wangine wakaholoka vingine, koro wenji wao haṭa ntaweimuka maana weyokudziana pfamodza.
- 33** Wayahuḍi wamusindika muntu eyeakihanwa Alekizanda asumame usoni ya hawa wantu. Wantu wangine wepfowaona wamba ana chuuwo cha kunena. Ndookomu Alekizanda kawapfungia mukono hawa wantu wanyamae na kaḍema kuwayanga ya kwamba jeje na wantuwe ntawakuhusika na haya yahendekeeyo.

³⁴Kenge hi t̄ṭa ya wantu wepfomuhambuya ya kwamba ni Muyahuḍi, wonse waholoka kwa uwamba chicho chuuwo kimodza kwa masaa mawii wakyamba, “Atemi jwa Efeso ndiye mukuu!”

³⁵Mwiso huyu mwora jwa mudzi kaweza kuinyamaza hi t̄ṭa ya wantu. Na kawamba, “Wantu wa Efeso, kula muntu kamanya ya kwamba mudzi wa Efeso ndiwo wiwo na kazi ya kuṭunza hi hekalu ya muungu Atemi na hiḍi iwe dheru ḍigwiyedyo kuyawa mbinguni.

³⁶Ntaku muntu jwa kuyakana haya mambo. Ḍubva, ni haḍi mutuwe na mutsehenda kiḍechonse na jajara.

³⁷Hawa wantu muwayeha hapfa na huku ntawakukwiwa mahekaluni wala kumunenea mazuka muungu jwehu.

³⁸Ḍubva, ikiwa kwamba Demetirio na wahendakaziwe wana ḍubi na muntu, kuna nsiku za gasa na wakuu wapfo, nawende wakasiṭakiane hukuhukude.

³⁹Kenge ikiwa kwamba muna kintu zaiḍi mwichokutsakani ni haḍi kihunikane usoni ya kikao halisi cha wantu wahanijweo ni hawa wakuu.

⁴⁰Koro kwa haya yahendekeeyo yeo hunaweza kusiṭakigwa ya kwamba hunuya fuḍyo. Naswi hunawa ntahu chuuwo cha kudzivoneeya.”

⁴¹Akimakwisa kunena hivi, kawamba hawa wantu wavarikane.

Mahendo 20

¹Hi fuḍyo ya Efeso ipfotuwa, Paulo kawahana p̄fantu pfamodza hawa wahikiza. Kanena nao kuwangiza moja makisa kaḍamana nao na kagonzowa kwenda Makedonia.

²Kachia na hizide ḍanda akyenda na kuwangiza moja muno hawa wantu. Makisa kenda haṭa Uyunani,

³endeekoakikaa myezi mihahu. Epfoakidzielekanya kunjia chomboni kwenda Siria, kasikia ya kwamba hawa Wayahuḍi wekilacha njia ya kumuyaga. Ndookomu kahuna kuuja kuchia na Makedonia.

⁴Kagijana na Sopata mwana jwa Piro, kuyawa Beroya, Arisitako na Sekundo kuyawa Tesalonike, Gayo kuyawa Dabe, na Tukiko na Tirofimo kuyawa ḍyimbo ḍya Asia, na Timoteo.

⁵Hawa wahuyongowa na wenda wahuinda na Tiroa.

⁶Baḍa ya jila ya mikahe isiyongizwa bwoka hunjia chomboni na Filipi, hwenda kwa nsiku nsano haṭa hufika Tiroa. Ndiko hwendeekohukiṭongana na hawa wangine na hukikaa ḍyuma nzima.

- ⁷Ipfofika mioro ya nsiku ya ɗura ya ɗyuma, hutsanganika kuɗyani pfamodza. Na kwa kwamba Paulo ewa njwakugonzowa chamukoche, kanena na hawa wantu, na kagija kuwasumwiiya haɗa siku kahi.
- ⁸Kwiwa kugizwa tsaa nyinji humu mwa hichi chumba cha ɗarini dzuu hwimotsanganika.
- ⁹Hapfa ɗyaarishani kwikaa chihako muurani ahanijwe Etuko. Na Paulo epfogija kunena amaale, Etuko kanjia kusinziani haɗa epfongora sinzizini kanguka hangu ɗari ɗya hahu mumpaka mutsangani. Wepfomunuya ewa kamaafwa.
- ¹⁰Kenge Paulo kasuka haɗa nsi kenda kadziheya mwiini mwa huyu muurani na kamurhampika na kamba, “Namutseewa na wasiwasi, amaale ka moja!”
- ¹¹Makisa kauja ɗarini dzuu, kahwaa hu mukahe kauvunza kaɗya. Epfonena nao kwa kiɗemo kiyeya haɗa nsi kucha, Paulo kagonzowa.
- ¹²Yayaɗe magura wamuhwaa huyu muurani wenda nae nyumbani akiwa moja, na myojo iwaingamaa muno.
- ¹³Huyongowa na chombo hwenda haɗa Asosi, hapfa pfakwenda hukamuhwae napfo Paulo. Kahwamba huhende dza hivi kwa kwamba ewa kwendani hukude na maguu.
- ¹⁴Hwipfoɗongana nae Asosi, kanjia humu chomboni na hwenda haɗa Mitulene.
- ¹⁵Hwipfonuka na hapfo hwenda haɗa chamukoche hufika Kio. Nsiku ya hahu yakwe hufika Samo, na chamukoche hufika Mileto.
- ¹⁶Paulo kahuna kuchia na charoche pfasipfo kunjia Efeso ili atsekawa muno Asia. Ekirebva ili kwamba ikiwezekana afike Yerusalemi kufikia nsikunkuu ya Pentekoste.
- ¹⁷Akiwa Mileto, Paulo kapfiika ɗaamisa Efeso, kwa hawa wazee wa tsanganiko akiwayomba wende wakanene nae.
- ¹⁸Wepfokudza, kawamba, “Mumanya namuna niishiyeo muɗa wonse niwokuwa pfamodza nanywi, hangu nsiku ya ɗura nirangiyeyo hiɗi ɗyimbo ɗya Asia.
- ¹⁹Nikumuhumikia ɓwana na ununu, na nipfonikihenda kazi yangu dza muhumisi jwa ɓwana nikhendezwa nikaiya. Niikunta ɗina kwa dzambo ɗya njama nzuka za Wayahuɗi wangine wahendeyezo.
- ²⁰Mumanya ya kwamba sikumufitsa kiɗechonse cha kwamba chindeewa na maana kwenu nipfonikimusumwiiya na kumuyongweeza wekeani na madzumbani mwenu.
- ²¹Hangu Wayahuɗi haɗa Wayunani ninena nao muno kwamba wayatse nabvise, wamuperukie Muungu na wamuhikize ɓwana jwehu Yesu.

- ²²Dubva hi saasambi, kwa kumuṭii Ruhu Mudheru, nyakwendani Yerusalemi pfasipfo kumanya haya yadzeyonipata hukude.
- ²³Changu nimanyiecho tu ni kwamba, kula mudzi Ruhu Mudheru kakuniyangani kwamba, nangizwa gerenzani na kukuntiswa dina.
- ²⁴Kenge haṭa vivyo haya maisha yangu sikwakuyaonani na maana muno kwangu. Cha muḍa kwangu ni kwisa hi kazi ya Bwana Yesu animpiyeyo kuhenda. Yani kazi ya kulalabva Maagu Mema ya ṭei ya Muungu.”
- ²⁵Paulo kongeza kunena kamba, “Nisakuzinga kahi yenu nyonse ninkisumwiiya mambo ya Uhaju wa Muungu. Na hi saasambi nimanya ya kwamba ntaku haṭa mumodza jwenu adzeyeniona kawii.
- ²⁶Dubva yeo nyakumwambiani tswee, kwamba, ikiwa kwamba mumodza jwenu kadza kaara, mimi sinaalaṭika,
- ²⁷koro sikuḍaḍamaa kumusumwiiya miro yonse ya Muungu.
- ²⁸Dziṭunzeni wenye na kuwaṭunza wahikiza wonse wayatsijweo mikononi mwenu ni Ruhu Mudheru. Wani waṭikisa wa tsanganiko ḍya Muungu, aḍidzigwiiyeḍyo kwa mwazi wa Mwanawe.
- ²⁹Nimanya ya kwamba nikimagonzowa, kudzanjia wantu weo dza mahiyeye makali kahi yenu. Nao ntawakwakudzaweza kuḍisaza hiḍi tsanganiko.
- ³⁰Ngera zidzakudza za wantu wangine wa kiṭaro chenu wenye kunena nsuwe ili wawahendeze hawa wahikiza wawauḅe.
- ³¹Manyani ḍubva, na mukumbuke kwamba nikimufunda na tsungu mwinji, kula mumodza jwenu, siku na musikahi kwa myaka mihahu.”
- ³²Paulo kagija kunena kamba, “Ḍubva nyakumuyatsani na Muungu na Maagu ya ṭeiye. Anaweza kumumbaka na kumumpa mvonize ezonawekea wantuwe wonse.
- ³³Nipfokuwa pfamodza nanywi, sikuṭamani fwedha, dhahaḅu ambu nguo za yuḍejwonse.
- ³⁴Nywinywi wenye mumanya ya kwamba nihenda kazi na hi mikono yangu na kudzilachia kula kintu changu na vya wenzangu hwivyohukituiriirwa.
- ³⁵Nimuyanga na kula njia, kwamba, kwa kuhenda kazi na hiḍu dza hivi nihendeyevyo, ihumala kuwagija hawa wasiodziweza, hukikumbuka hivi vyyuwo vya Bwana Yesu mwenye aneneyevyo akyamba, ‘Kuna tsekea zaiḍi kuyavyani kuliko kupfokeani.’ “
- ³⁶Paulo epfokwisa kunena, kavunza nkuhi pfamodza nao wonse na kayomba.
- ³⁷Wonse wagwa viiyoni wepfowakimurhampika na kumunonea kuḍamana nae.
- ³⁸Wewa wasikiṭiswa haswa ni vyyuwo awambiiyevyo, akiwamba kwamba ntawaṭoweza kumuona kawii meshi. Ndookomu wamusindikiza haṭa chomboni.

Mahendo 21

- ¹Hwipfođamana nao, hunjia chomboni na hugonzowa. Hwenda haṭa kilulu cha Kosi. Chamukoche hufika kilulu cha Rodo, na kuyawa hapfo hwenda haṭa Patara.
- ²Hwenda huṭonga chombo chichokuwa kwendani Foinike. Ndookomu hunjia na hugonzowa.
- ³Hwenda haṭa hwendeepfohukikiona kilulu cha Kupuro na kuye, hukichia na ḍanda ya nsini hwenda Siria. Hwenda hwojeka Turo, hapfa pfa hichi chombo pfa kuyavigwa hi mizigo kitsukuiyeyo.
- ⁴Hwenda huwaona hawa wahikiza wangine hapfaḍe, na hukaa nao kwa ḍyuma modza. Wakiyongojwa ni Ruhu Mudheru, wamwamba Paulo atsekwenda Yerusalemi.
- ⁵Kenge muḍa wehu wa kukaa nao wipfosia hugija kwenda na charo chehu. Wahikiza wonse, na wakazao na wana wao, wahusindikiza haṭa nze ya mudzi. Hwonse huvunza nkuhi hapfa geri ye ḅahari na huyomba.
- ⁶Makisa huḍamana na kula mumodza jwao, na hunjia chomboni ao wauja makwao.
- ⁷Hugija charo chehu, hunuka na Turo hwenda haṭa Tolemai, hwendeepfohukiwakedhya hawa wahikiza na hukikaa nao kwa nsiku modza.
- ⁸Chamukoche hugonzowa na hufika Kaisaria. Hukuḍe hwenda hunjia nyumbani mwa Filipino, eyekuwa musumwiiya jwa Maagu Mema, hwendeekohukikaa pfamodza nae. Ewa mumodza jwa hawaḍe wantu wafungahe watsanijweo Yerusalemi.
- ⁹Ewa na wanawake wane wasiodzahwajwa weokuwa manabii.
- ¹⁰Hwipfokaa hukuḍe kwa nsiku kachuchu, kudza nabii eyeakihanwa Agabo kuyawa Yuḍaya.
- ¹¹Kahudzia, kauhwa hu mulao wa Paulo, kaudzifunga nao maguuye na mikonoye, makisa kamba, “Ruhu Mudheru kamba, ‘Mwenye hu mulao hu anafungwa dzevi ni Wayahuḍi wa Yerusalemi, makisa wanamungiza mikononi mwa wantu wa vyeeti vingine.’ “
- ¹²Hwipfosikia hivi, swiswi na hawa wantu weokuwa hapfaḍe, humuyomba Paulo atsekwenda Yerusalemi.
- ¹³Kenge jeje kambukuya kamba, “Maana ya kuiya na kuniyaga moja dzevihivi ni? Sikwaa ṭayari ṭu kufungwa-fungwa Yerusalemi ela haṭa kufwa kwa dzambo ḍya ḅwana Yesu.”
- ¹⁴Hwipfodhimwa kumuyomba atsekwenda, hwamba, “Hunayomba ya kwamba miro ya ḅwana ihendeke.”

- ¹⁵Baada ya kukaa hapfaḍe kwa muḍa huelekanya vija vyehu na hufunga charo cha kwenda Yerusalemi.
- ¹⁶Wangine wa hawa wahikiza kuyawa Kaisaria nao pia wagijana naswi. Wahuhwaa haḍa nyumbani mwa Munasoni jwa kuyawa Kupuro, huyu muntu hwiye kuwa jwa kukaa nae. Ewa muhikiza kwa muḍa muyeya.
- ¹⁷Hwipfofika Yerusalemi hawa wandugu wahupfokea na tsekea.
- ¹⁸Chamukoche, Paulo naswi hwenda kumuḍoyani Yakobo. Na wazee wonse wa tsanganiko wewapfo.
- ¹⁹Paulo kawakedhya makisa kawapfa maagu chorora dzuu ya kula kintu cha Muungu ahendeyecho kahi ya wantu wa vyeeti vingine kuchiiya na kwa kaziye.
- ²⁰Wepfosumwiiwa hayo maagu, wonse wamushaḍa Muungu. Makisa wamwamba Paulo, “Kwakuonani ndugu, kwamba maelefu ya Wayahuḍi wagala wahikiza, na wakuigijani muno hi Sharia yehu.
- ²¹Ela wambijwa dzuuyo, kwamba, wikiwayongweeza Wayahuḍi wonse weokuishini nsi za wantu wa vyeeti vingine watseiuba hi Sharia ya Musa, ukiwamba watsewahinya wana wao wala kuuba maada yangine ya Kiyahuḍi.
- ²²Huna hakika kwamba wanavisikia ya kwamba kudza. Ḍubva hunavikiza-kizadze?
- ²³Ni hidzaa: Henda hivi hudzevyokwambia. Kuna wantu wane waḍiyeo kiyapfo.
- ²⁴Gijana nao mukadzidherese pfamodza na uipfe haya maipfo ya huku kudzidheresa. Makisa wanapfeejwa hizi nywii zao. Kwa hi hii njia, kula mumodza anamanya ya kwamba haya mambo yeyoyakinenwa dzuuyo nza nsuwe. Na ya kwamba wewe mwenye amaale kwakuiubani hi Sharia ya Musa.
- ²⁵Ela huwapfiikia baruwa hawa wahikiza wasiokuwa Wayahuḍi, ya kuwambia kwamba, huhuna kwamba watseedya chakudya kidechonse kiyavijwecho mvuugiya kwa masanamu, ambu muḍondo yudejwone ayagijwe kwa kulikidhwa oḍi, na wala watseenwa mwazi. Na kwamba wadziḍunze na ranga.”
- ²⁶Ndookomu, chamukoche, Paulo kagijana na hawaḍe wantu woone kuhenda hi jila ya kudzidheresa. Makisa kanjia humu Hekaluni kumumanyisa huyu Mukohani dzuu ya hi nsiku ya mwisu ya kudzidheresa, wadzepfoyavya mvuugiya kwa dzambo ḍya kula mumodza jwao.
- ²⁷Hizi nsiku mfungahe za kudzidheresa zipfokuwa hafufi kusia, Wayahuḍi wangine kuyawa ḍyimbo ḍya Asia wamuona Paulo humuḍe Hekaluni. Waitsunziirya hi tuḍa yonse na wamugija Paulo.
- ²⁸Waḍaa madzwi wamba, “Wantu wa Isiraeli, hugijijeni! Huyu ndiye huyu muntu eyekwendani kula pfantu na kuyongweeza wantu mambo ya kuhupfinga swiswi Waisiraeli, Sharia ya Musa, na hi Hekalu. Na kadza haḍa na wantu wa vyeeti

vingine humu Hekaluni, na kapfahendeza hapfa pfantu pfadheru kutsaawa pfadheru kawii!”

²⁹Weenena hivi kwa dzambo ɗya kwamba wemuona Tirofimo jwa kuyawa Efeso pfamodza na Paulo humuɗe mudzini, nao weetaara ya kwamba Paulo kamuhwaa kanjia nae humu Hekaluni.

³⁰Mudzi wonse unjia chuluwanyiko, na wantu wonse waɗarama kwa uwamba, wenda wamugija Paulo na wamukururya wamuyavya nze ya Hekalu. Iyo saa waifunga hi miɗyango ye Hekalu.

³¹Wepfowakidema kumuyaga Paulo, huyu mura jwa hawa asikari wa Kirumi kapata maagu ya kwamba Yeruselemi nzima yakuhendani fuɗyo.

³²Iyo saa huyu mura kahwaa asikari na wakuu wao wangine, karebva kwenda huku kwe tuɗa. Hawa wantu wepfomuona jeje na asikariwe, wayatsa kumubiga Paulo.

³³Huyu mura kamwendea Paulo, kamugija na kaamuru afungwe na minyoro miwii. Makisa kawauza hawa wantu, kamba, “Ayu ni muntu ga, na kahenda kintu ga?”

³⁴Ela wantu wangine humu kiɗaroni wagija kuholoka hivi wangine wakaholoka vingine. Ndookomu, kwa dzambo ɗya hi hoisa ya hawa wantu, huyu mura nkakuweza kumanya haya yahendekeeyo haswa. ɗubva nae kaamuru wantuwe wamuhwae Paulo wanjie nae humu nkambini.

³⁵Wepfofika hapfa pfa hivi vyombe vye ngazi ya kupfaiya, hawa asikari wanjia kumutsukuyani Paulo kwa dzambo hi fuɗyo ye tuɗa iwa ihamata.

³⁶Hi tuɗa ya wantu wonse wekimudzia huku wakiɓaa madzwi wakyamba, “Nahumuyageni!”

³⁷Hawa asikari wepfotsaka kumungiza Paulo humu nkambini, kamwamba huyu mura, “Naweza kunena nawe chuuwo?” Huyu mura kamuuza kamwamba, “Katsi unanena Kiyunani?”

³⁸Siwe huyuɗe Mumisiri ajumwiiye fuɗyo za kuipfinga hi sirikali yehu nsiku kachuchu zichiiyezo haɗa? Huyu huyo muntu kayongowa wayaji elefu nee weokuwa na vyeera haɗa yuwandani!”

³⁹Paulo kamwambukuya kamwamba, “Mimi ni Muyahuɗi, muntu jwa mudzi umanyikaniyeo. Nivyajwa Tariso, mudzi wa Kilikia. Nyakukuyombani unimpe ruhusa ninene na hawa wantu.”

⁴⁰Huyu mura kamumpa ruhusa. Ndookomu Paulo kasumama na hapfa pfa hivi vyombe vye ngazi ya kupfaiya na kawanyamaza hawa wantu na mukonowe. Wepfonyamaa mya, Paulo kanena nao Kieburania.

Mahendo 22

- ¹Kamba, “Wandugu na wababa zangu, nipfindiiyani nikwakudziheheani usoni yenu!”
- ²Wepfomusikia akwakunenani nao Kieburania, ndipfo wakidunda mya zaidi. Nae Paulo kagija kunena kamba,
- ³“Mimi ni Muyaḥuḍi. Nivyajwa Ṭariso, mudzi wa Kilikia. Ela niyejwa hapfa hapfa Yerusalemi dza mwanafunḍi jwa Gamalieli. Niiyongweezwa muno kuitii hi Sharia ya hawa wabibi zehu weyowakiuḅa. Na niidziyavya muno kumuhumikia Muungu dza hivi vyenu mwivyokuhendani yeo.
- ⁴Niiwakuntisa ḍina na kuwayaga hawa wantu weowakiuḅa hi Njia ya Ḑwana. Nikiwagija hangu wayume haṭa wake na kuwangiza magerenzani.
- ⁵Haṭa hawa wakohani wakuu na gasa nzima ya wazee wanaweza kunena kwamba haya niyokunenani nza hachi. Koro weenimpa ḅaruwa zyorejwezo kwa wandugu wa Kiyahuḍi weokuwa Damasiko. Ndookomu nyenda kuwagija hawa wantu niuje nao Yerusalemi dza wafungwa, wakahukumigwe.”
- ⁶Paulo kongeza kunena kamba, “Nipfokuwa charoni na nipfofika hafufi na Damasiko chima cha musikahi, iyo saa kumwala muyanga na yuwinguni uniyangaiyeo kula ḍanda.
- ⁷Nigwa mutsangani na nisikia idzwi ḍikwakunyambani, ‘Sauli, Sauli, kuṭi kwakunionesani tsungu?’
- ⁸Ami nyambukuya nyamba, ‘Awe ndiwe ga, Ḑwana?’ Ae kanyamba, ‘Mimi ni Yesu jwa Nazareti wiyekunionesani tsungu.’
- ⁹Hawa wantu weogijana nami wauona hu muyanga ela ntawakuimuka hivi vyyuwo vya huyu eyeakinena nami.
- ¹⁰Nimuuza nimwamba, ‘Nihendedze Ḑwana?’ nae Ḑwana kanyamba, ‘Nuka wende Damasiko, wendekokwambijwa kula kintu cha Muungu echonatsaka uhende.’
- ¹¹Kwa dzambo ḍya hu muyanga mukali sikuweza kuona kawii. Ndookomu hawa wenzangu wanigija yuroi hwenda haṭa Damasiko.
- ¹²Hukuḍe kwiwa muntu muchuuwo eyeakihanwa Anania. Ewa muntu eyeakiuḅa hi Sharia yehu, na hawa Wayahuḍi wonse weowakiishi Damasiko wekimuhila muno.
- ¹³Kanidzia, kasumama hafufi nami na kanyamba, ‘Ndugu Sauli, ona kawii!’ Iyo saa niweza kuona kawii nami nimuyowa.
- ¹⁴Kisa Anania kanyamba, ‘Huyu Muungu jwa wabibi zehu kakutsana upate kumanya miroye na umuone muhumisijwe muhachi na umusikiye akwakunenani nawe jeje mwenye.

- 15**Koro unawa shaahidi jwakwe kwa wantu wonse, jwa kuwasumwiiya haya uoneyeyo na kusikia.
- 16**Dubva, kwakuindani? Nawe nuka umuyombe Bwana akuyatsie nabvisezo upate kuṭopyegwa!’ “
- 17**Paulo kagija kunena kamba, “Dubva niuja Yerusalemi, na nipfokuwa kuyombani humuḁe Hekaluni niona nzozi.
- 18**Humu nzozini nimuona Bwana akwakunyambani, ‘Rebva unuke Yerusalemi haraka koro hawa wantu wa hapfa ntawaṭohikiza haya udzeyowambia dzuu yangu.’
- 19**Ami nimwambukuya nimwamba, ‘Bwana, ao wao wenye ntawakumanya ya kwamba nikiyenda humu masunagogini nikiwabiga na kuwangiza magerenzani hawa wakuhikiziyeo wewe!
- 20**Na shaahidijo Sifefano epfoakiyagwa, mimi mwenye niwapfo, na niḁikuḁali hiḁi hendo ḁya kumuyaga na nizyamia hizi nkanzu za hawa weowakimuyaga.’
- 21**Ela Bwana kanyamba, ‘Enda, nyakukuhumani kuye kwa hawa wantu wa vyeeti vingine.’ “
- 22**Hawa wantu wamupfindiia Paulo haṭa epfonena hivi wanjia kuḁaani madzwi na nguvu wakyamba, “Muyageni, nkanamala kuishi!”
- 23**Wekiḁaa madzwi na kupfunga nkanzu zao na ngoro na kwangukia mutsanga dzuu.
- 24**Huyu mura kawaamuru hawa asikariwe wamungize Paulo humu nkambini. Na kawamba wamubige na lucha apate kuṭima maana ya hawa Wayahuḁi weyokumubigiani madzwi.
- 25**Kenge wepfomufunga-funga ili abigwe, Paulo kamuuza huyu mukuu eyekuwapfo hapfaḁe kamwamba, “E sharia inamuruhusu kumubiga na lucha mwanansi jwa Kirumi asiyedzapatikana na tsowa ḁiḁedyonse?”
- 26**Huyu mukuu epfovisikia hivi, kamwendea huyu mura na kamuuza kamwamba, “Kwakutsakani kuhenda kintu ga? Huyuḁe muntu ni mwanansi jwa Kirumi!”
- 27**Dubva huyu mura kamwendea Paulo na kamuuza kamwamba, “Ṭanyambia, wewe u mwanansi jwa Kirumi?” Paulo kamwambukuya kamwamba, “Ee, mimi ni mwanansi jwa Kirumi.”
- 28**Huyu mura kamwamba, “Ami nihenda muntu jwa Rumi kwa kuipfa chima chikuu cha fwedha.” Paulo kamwambukuya kamwamba, “Ela mimi nivyajwa Murumi.”
- 29**Mweedha mumodza hawa wantu weowakitsaka kumukorofaṭa Paulo wadziuja na nyuma. Huyu mura mwenye kanjia oga epfohambuya ya kwamba Paulo ewa Murumi, na huku ewa kamamufunga na minyoro.

³⁰Huyu mura ekitsaka kumanya ya kwamba achi cha awa Wayahuḍi haswa wechowakimusitaki nacho Paulo ni chi. Ndookomu chamukoche, kamufunguya Paulo hi minyoro na kawaamuru hawa wakohani wakuu na gasa yonse ya wakuu wa Kiyahuḍi ikae chihako. Makisa kamupfiika Paulo usoni kwao.

Mahendo 23

¹Paulo kaideḍea gu hi gasa na kawamba, “Wandugu zangu! Mojo wangu ntau kajela na maisha yangu yonse usoni kwa Muungu haṭa hiḍi hiḍi yeo.”

²Huyu Mukohani Mukuu Anania epfovisikia hivi, kawaamuru hawaḍe weosumama hafufi na Paulo wamubige mapfi ya miyomu.

³Paulo kamwamba, “Hakika Muungu nae anakubiga, wewe wiye dza yukuta jupfakazijwejo nṭokaa! Kukaa hapfo kunihukumu kuuḅana na hi Sharia, na huku wewe mwenye kwakuivunzani hi Sharia kwa kuwaamuru wanibige!”

⁴Hawa wantu weokuwa hafufi na Paulo wamwamba, “Kwakumutsolani Mukohani Mukuu jwa Muungu!”

⁵Paulo kambukuya kamba, “Sikuvimanya haṭa wandugu zanguni, kwamba huyu ndiye huyu Mukohani Mukuu. Koro haya matsoro yamba, ‘Nkudzomuneneye mazuka haju jwa wantu wenu.’ “

⁶Paulo epfoona ya kwamba wangine wa hi gasa wewa Masaḍukayo na wangine wewa Mafarisayo, kanena na idzwi kuu kamba, “Wandugu zangu, mimi ni Mufarisayo, mwana jwa Mafarisayo. Maana niyehejweyo hapfa ḍubini ni kwa dzambo ḍya kwamba nina madzikwaṭyo kwamba hawa wafwiyeo wadzafufujwa!”

⁷Epfokwisa kunena hivi ṭu, hawa Mafarisayo na Masaḍukayo wanjia kuhehani, na hichi kiṭaro kigawika.

⁸(Koro hawa Masaḍukayo wanakaa wakyamba ntaku kufufuka kwa hawa wafwiyeo, na kwamba ntaku malaika nolawe ruhu. Kenge hawa Mafarisayo wahikiza vyonse vyohahu.)

⁹Kuholoka chara nkuu, na wangine wa hawa waalimu wa Sharia weokuwa kiṭaro cha Mafarisayo wasumama na wapfinga na nguvu, wamba, “Swiswi ntahukwakuonani tsowa ḍiḍeyonse ḍya huyu muntu ahendeyeyo! Pfangine kuna ruhu ambu malaika aneneye nae ḍugha!”

¹⁰Huku kuheha kuhenda kukali haṭa huyu mura kanjia oga wa kwamba Paulo andehararujwa na kahi. Ndookomu kawaamuru hawa asikariwe wende wakamuhwae na nguvu Paulo na humuḍe kiṭaroni na wanjie nae humu nkambini.

- 11**Huḁe sikuwe Bwana kasumama hafufi na Paulo na kamwamba, “Dzipfe moja! Dzevi usumwiivevyo dzuu yangu hapfa Yerusalemi, ni haḁi Rumi nako wende ukahende dzevi.”
- 12**Chamukoche magurani, Wayahuḁi wangine waṭuṭaa pfamodza na wahenda mupango wa kumuyaga Paulo. Waḁya muma wa kutsaḁya ambu kunwa kiḁechonse haṭa wazepfomuyaga Paulo.
- 13**Kwiwa wantu zaiḁi ya miyongo mine weopanga hivi pfamodza.
- 14**Makisa wawaḁaabvaṭa hawa wakohani wakuu na wazee wa Kiyahuḁi wenda wawamba, “Huḁya muma pfamodza wa kutsaḁya kiḁechonse haṭa hudzefomuyaga Paulo.
- 15**Dubva nywinywi na hi gasa, humani muntu akamuyombe mura jwa Kirumi amuyehe Paulo kwenu. Dzihendezeni dza kwamba munatsaka kumuchona urembo, mumanye hi ya hachi dzuuye. Kenge swiswi hunawa hwaa ṭayari kumuyaga haṭa asidzafika hapfa.”
- 16**Ela mwihwawe Paulo kasikia dzuu ya hu mupango. Ndookomu kenda kanjia humu nkambini na kavimusumwiiya Paulo.
- 17**Makisa Paulo kahana mumodza jwa hawa wakuu wa asikari kamwamba, “Muhwae huyu muurani wende nae kwa huyu mura. Ana kintu cha kumwambia.”
- 18**Dubva huyu mukuu jwa asikari kamuhwaa kenda nae kwa huyu mura, kamwamba, “Huyu mufungwa Paulo kanihana na kaniyomba nimuyehe kwako huyu muurani kwa dzambo ana kintu cha kukwambia.”
- 19**Huyu mura kamugija mukono huyu muurani, kamukuntia geri, makisa kamuuza kamwamba, “Wikitsaka kunyambia kintu ga?”
- 20**Jeje kamwamba, “Hawa wakuu wa Wayahuḁi wakuḁaliana kukuyomba keso umupfiike Paulo gasani, wakidzihendeza dza kwamba wanatsaka kumanya hiḁe ya hachi dzuuye.
- 21**Ela nkudzowafwanye, kwa dzambo ḁya kwamba kuna zaiḁi ya wantu miyongo mine wadzeodzimumfitsia kumuinda jeje. Waḁya muma wa kutsaḁya ambu kunwa haṭa wazepfomuyaga Paulo. Hivi wa ṭayari kuvihenda, wakuindiiyani chuuwocho ṭu.”
- 22**Huyu Mura kamwamba huyu muurani, “Nkudzomwambie yuḁejwonse ya kwamba kuyanyambia haya mambo.” Makisa kamugonzozo huyu muurani.
- 23**Makisa huyu mura kahana wakuu wa asikari wawii kawamba, “Wekani ṭayari asikari magana mawii wa kwenda Kaisaria, pfamodza na wapfaa farasi miyongo mifungahe na asikari magana mawii wa kujwana na mafumo, na muwe ṭayari kufikia saa ntahu za nasiku yeo.

²⁴Mumpeni na Paulo mafarasi ya kupfaa na muhakikishe kwamba kafika salama kwa liwali Feliki.”

²⁵Makisa huyu mura kora hi baruwa hi:

²⁶“Mimi Kilaudio Lusia nyakukworeani wewe Muhilwa Feliki, liwali jwa dyimbo, nikukedhya nto.

²⁷Hawa Wayahuḍi wemugija huyu na wesaa kumuyaga. Ela nipfomanya ya kwamba ni mwanansi jwa Kirumi, nyenda mimi na asikari wangu hwenda humuhwaa.

²⁸Nikitsaka kumanya masitaki yao dzuu yakwe, ndookomu nimuhwaa nyenda nae gasani kwao.

²⁹Niona ya kwamba nkakuhenda kidechonse cha kumuhendeza ayagwe ambu angizwe gerenzani. Wekimusitaki na mambo yeyonahusu Sharia yao wenye.

³⁰Na nipfomanyiswa ya kwamba Wayahuḍi wangine wakuhendani mipango ya kumuyaga, nihuna kumuyeha kwako. Niwamba hawa weokumusitakini Paulo, wayayehe haya masitaki yao kwako.”

³¹Dubva hawa asikari wamuhwaa Paulo dzevide waamurijwevyo wenda nae uude siku haṭa Antipatiri.

³²Chamukoche, hawa asikari weowakyenenda na maguu wauja nkambini. Wamuyatsa Paulo ende na hawa asikari wapfaiyeo mafarasi.

³³Wepfofika Kaisaria, waimumpa hi baruwa huyu liwali, na wamumumpa na Paulo.

³⁴Huyu liwali kaisoma hi baruwa makisa kamuza Paulo ya kwamba kayawa dyimbo ga. Epfomanyiswa ya kwamba Paulo kayawa Kilikia,

³⁵kamwamba, “Nainena hi dubiyo hawa wasitaki wako wadzepfokudza.” Makisa kayavya amuri kwa asikari wamwamiye Paulo mpaanzeni mwa Herode.

Mahendo 24

¹Kwipfosa nsiku nsano, Mukohani Mukuu Anania kenda Kaisaria pfamodza na wazee wangine Wayahuḍi na wakili ahanijwe Tatulo. Wapfiika masitaki yao dzuu ya Paulo kwa liwali Feliki.

²Paulo epfohanwa humu kuzimu, Tatulo kaḍabva kumusitaki kwa Feliki kamba, “Muhilwa Feliki, uyongozi wako mwema uhupfa naghea kwa kitemo kiyeya, na maperuko menji yakuhendwani kwa faida ye hi nsi yehu.

³Haya hunayapfokea kula pfantu na saa zonse na moja wa ḍuḍa kwako.

⁴Sitaki kukuweka muno, ḍubva nakuyomba uwe munanso jwa kusikiya haya hudzeyonena kwa ufufi.

- ⁵Huona ya kwamba huyu muntu ni hatari. Anakaa akijumuya fuḍyo lumwengu yuzima kahi ya hawa Wayahuḍi. Na jeje ni muyongozi jwa hichi kiḱaro cha Wanazarayo.
- ⁶Na kaḍema haḱa kuihendeza hi Hekalu itseewa nḍeru, naswi humugija. [Hwiipanga kumuhukumu kuḱana na Sharia yehu wenye,
- ⁷kenge huyu Mura Lusia kavinjiya na kahi, na hawa asikariwe wamuhudhara na nguvu mbitsi.
- ⁸Makisa Lusia kayavya amuri ya kwamba hawa wasiḱaki wakwe wadze kwako.] Wewe mwenye ukimukora-kora huyu muntu unamanya ya kwamba haya mambo yonse hwi yokumusiḱakini nayo ni ḍugha.”
- ⁹Hawa Wayahuḍi wamugijia hachi Tatulo, nao wamba haya masiḱaki yonse ni ḍugha.
- ¹⁰Huyu liwali epfomubigia peni Paulo anene, nae kamba, “Nina tsekea ya kudzihehea usoni kwako, koro nimanya ya kwamba kwisakuwa ḱoibi jwa wantu wa hi hii nsi kwa myaka minji.
- ¹¹Unaweza kuuza udzionateye mwenye ya kwamba, hangu nipfokwenda Yerusalemi kuyombani, ntazidzachia haḱa zaiḍi ya nsiku kumi na mbii.
- ¹²Hawa wasiḱaki wangu ntawakuniḱonga niwe kuḍaaḱianani na yuḍejwone Hekaluni, nolawe ntawakuniona niwe kujumuyani fuḍyo kahi ya wantu masunagogini ambu pfantu pfangine pfaḍepfonse humu mudzini.
- ¹³Na wala ntawawezi kuyavya ushaahiḍi kwa haya weyokunisiḱakini nayo.
- ¹⁴Nisichoweza kukana usoni yako ni kwamba, mimi namuvunzia nkuhi Muungu jwa wabibi zehu kwa kuḱa hi Njia ya Ḑwana ya hawa weyokwambani nza nsuwe. Nihikiza vyonse vyorejwevyo Shariani mwa Musa na kwa vyo vya manabii.
- ¹⁵Nina madzikwaḱyo kwa Muungu, dzao, ya kwamba wantu wonse, wema na wazuka, wadzafufuka kuyawa kwa wafu.
- ¹⁶Ndookomu nahenda kula nichonaweza kuḱwa, ili niweze kuwa na moja mwema usoni kwa Muungu na kwa wantu.”
- ¹⁷Paulo kongeza kunena kamba, “Ḑaḱa ya kuḱana na Yerusalemi kwa myaka, niikwenda hukuḍe kupfiika nḱunu ya fwedha za kuḱubva Wayahuḍi wangine weokuwa na ḱuri na niyavye na mvuugiya.
- ¹⁸Nipfonikihenda hivi ndipfo pfa hawa wadzepfowakiniḱonga humu Hekaluni. Iwa ḱaḱa ya kwamba nisakwisa kudzidheresa. Ntakwiwa kiḱaro cha wantu pfamodza nami wala fuḍyo iḍeyonse.
- ¹⁹Ela kuna Wayahuḍi kuyawa ḍyimbo ḍya Asia weokuwapfo hapfaḍe. ḱambere wandeewa na kintu nami, ndiwo wa kwamba wandekudza kunisiḱakini kwako.

²⁰Ambu hawa wantu hawa nawanene kwamba waniona na tsowa ga wepfonihana gasani kwao.

²¹Lamuḁa tsowa ḁya kwamba nipfokuwa gasani kwao nilalabva nyamba: 'Mwakunihukumuni yeo kwa dzambo ḁya kwamba nihikiza ya kwamba wafu wadzafufuka.' "

²²ḁubva Feliki, eyeimuka urembo dzuu ya hi Njia ya Ḃwana, kaisumamisa hi ḁubi. Kawamba, "Nainena hi ḁubi yenu hapfaḁe pfa mura Lusia adzepfokudza."

²³Makisa kamuamuru huyu mukuu jwa asikari kwamba Paulo amijwe, ela apfegwe uhuru kachuchu, na hawa waḁamuzwe watsevingirwa kumusaidia Paulo kwa njia ideyonse watsakiyeo kumusaidia nayo.

²⁴Ḃaḁa ya nsiku kachuchu, Feliki kadza ae na mukaziwe Durusila, eyekuwa Muyaḁi. Kamuhumia muntu Paulo akamuhane, na kamusikiiya akwakunenani dzuu ya kuwa na faro kwa Kiristo Yesu.

²⁵Kenge Paulo epfogija kunena dzuu ya kuwa muhachi, dzuu ya kudzimiza, na dzuu ya nsiku ya hukumu iyokudzani, Feliki kanjia oga na kamwamba, "Kwe saasambi le unaweza kwenda. Nalacha namfasi ya kukuhumia muntu ḁaḁaye akuhane."

²⁶Ekimuhana Paulo na kunena nae kuḁwa akidzikwaḁya ya kwamba Paulo andemumpa murunguura.

²⁷Ḃaḁa ya myaka miwii kuchia, Pokio Festo kahenda liwali pfantu pfa Feliki. Feliki ekitsaka kudzitsakiza kwa hawa wayaḁi, ndookomu kamuyatsa Paulo gerenzani.

Mahendo 25

¹Epfokwisa nsiku ntahu hangu epfoḁabva kaziye, Festo kanuka na Kaisaria kenda Yerusalemi.

²Hukuḁe, hawa wakohani wakuu na wakuu wa Wayaḁi wamusitaki Paulo kwakwe. Wamulaiyalaiya Festo

³muno awakuḁalie kumupfiika Paulo Yerusalemi, koro wewa wesakumupangia kumuyaga humu njiani.

⁴Kenge Festo kawambukuya kamba, "Paulo ka gerenzani Kaisaria, nami mwenye nijwakuuja kuko si haḁa kae.

⁵ḁubva ikiwa kwamba muona ya kwamba kahenda tsowa ḁideḁyonse, hawa wayongozi wenu nawagijane nami hwende Kaisaria wende wakamusitaki hukuhukuḁe."

⁶Festo kaka na nsiku zingine nane ambu kumi, makisa kauja Kaisaria. Chamukoche kanjia kuinenani hi ḍubi gasani, na kaamuru Paulo ayehegwe gasani.

⁷Paulo epfoyehegwa, hawa Wayahuḍi weokudza kuyawa Yerusalemi, wamuringa na waḍabva kuyavya masiḥi menji na menji maziho maziho. Ela ntawakuweza kuyavya ushaahiḍi uḍewonse.

⁸Na Paulo kadzihehea kamba, “Sikuhenda tsowa ḍiḍeḍyonse ḍya kuivunza Sharia ya Wayahuḍi ambu kuihenda mazuka Hekalu nolawe kumutsowea Kaisari.”

⁹Festo ekitsaka kudzitsakiza kwa hawa Wayahuḍi, ndookomu kamuuzwa Paulo kamwamba, “Undetsaka kwenda Yerusalemi, nyende nikainene hi ḍubi hukuhukuḍe?”

¹⁰Paulo kamwambukuya kamwamba, “Hapfa nya ḍubini gasani kwa Kaisari, na ndipfo nipfonamala kuhukumigwa. Wewe mwenye kumanya urembo, kwamba mimi sikuwatsowea hawa Wayahuḍi na kiḍechonse.

¹¹Na ikiwa kwamba nivunza hi Sharia na nihenda dzambo ḍya kunimala kuhukumigwa kufwa, sikwakuyombani niyatsijwe. Kenge ikiwa kwamba haya masiḥi ya hawa Wayahuḍi nza nsuwe ntaku muntu eye na hachi ya kuningiza mikononi mwao. Natsaka hi ḍubi ipfiikwe kwa Kaisari.”

¹²Ḍubva Festo kaumana masikio na hawa washauri wakwe, makisa kamwambukuya Paulo kamwamba, “Kwa dzambo ḍya kwamba kuyomba hi ḍubiyo ipfiikwe kwa Kaisari, ḍubva unakwenda kwa Kaisari.”

¹³Baada ya muḍa mufufi, haju Agiripa na Banike wenda Kaisaria kumuḥembeeya Festo na wamukarabishe.

¹⁴Wakimakaa hukūḍe kwa muḍa, Festo kaimusumwiiya huyu haju hi ḍubi ya Paulo, kamwamba, “Kuna muntu hapfa ayatsijwe gerezani ni Feliki.

¹⁵Na nipfokwenda Yerusalemi, hawa wakohani wakuu na wazee wa Wayahuḍi wamusihiki kwangu na waniyomba nimuhukumu.

¹⁶Ela niwambia kwamba si kawaiḍa kwa Warumi kumuhukumu muntu asihiki, asidzasumamiana ḍubini na hawa wamusihikiyeo, ili apate namfasi ya kudzihehea.

¹⁷Ḍubva wepfokudza hapfa hi ḍubi sikuikawisa. Ipfofika chamukoche tu, niweka hi ḍubi na niamuru huyu muntu ayehegwe gasani.

¹⁸Ela hawa wasihiki wakwe wepfosumama kunena, ntawakumusihiki na dzambo ḍiḍeḍyonse zuka niḥariyedyo kwamba wandemusihiki naḍyo.

¹⁹Ishinu wechokuwa nacho chonse ni ugaragara nae wa maḥaro dzuu ya ḍini yao na dzuu ya muntu afwiye eyenahanwa Yesu. Ela Paulo kagija kunena kwamba huyu muntu ka moja.

²⁰Niwa niḍanganika ya kwamba nihendedze nipate kuiimuka urembo hi ḍubi. Ndookomu nimuuzwa Paulo ikiwa kwamba andeewa radhi ya kwamba hi ḍubi ikanenegwe Yerusalemi.

²¹Ela Paulo kayomba ya kwamba amijwe na hi ḍubiye inenegwe ni Kaisari. Ndookomu niamuru kwamba amijwe haḭa nidzefoweza kumupfiika kwa Kaisari.”

²²Ḍubva Agiripa kamwamba Festo, “Natsaka kumusikiya huyu muntu mimi mwenye.” Festo kamwambukuya kamwamba, “Unamusikiya keso.”

²³Ḍubva chamukoche, Agiripa na Banike wadza na rembo ḍyonse, wadza wanjia hi nyumba ya kunenea ḍubi pfamodza na wakuu wa asikari na wayongozi wa mudzi. Na kwa amuri ya Festo, Paulo kayehewa humu kuzimu.

²⁴Makisa Festo kamba, “Haju Agiripa, pfamodza na nyonse mwiwo hapfa pfamodza naswi: Mwakumuonani ayu muntu ayu? Ndiye jwa hawa Wayahuḍi wonse, hangu hapfa haḭa Yerusalemi wamusitakiye kwangu wakibiga madzwi kwamba nkanamala kuyatswa aishi.

²⁵Kenge sikuona tsowa ḍiḍeḍyonse ahendeyeḍyo, ḍimumaliyeḍyo kuhukumigwa kufwa. Na kwa kwamba jeje mwenye kayomba ya kwamba hi ḍubiye yende ikanenwe ni Kaisari, nihuna kumupfiika kwa Kaisari.

²⁶Ela si kintu cha maana dzuuye, cha kwamba namworea Kaisari. Ndiyo maana nimuyeheyeo usoni yenu, na haswa usoni yako wewe haju Agiripa! Ili kwamba ḅaḍa ya kumukora, niweze kupata kintu cha kumworea Kaisari.

²⁷Koro ntavikunikaiya dza kwamba ni sawa kupfiika mufungwa kwa Kaisari pfasipfo kuyanga tswee haya masitaki dzuuye.”

Mahendo 26

¹Ḍubva Agiripa kamwamba Paulo, “Una ruhusa ya kudzivonea.” Na Paulo kaganzowa mukonowe na kaḍabva kudzihehea kamba,

²“Haju Agiripa, nyakudzionani muntu niye na ḅahaḭi hiḍi hiḍi yeo ya kudzihehea usoni kwako dzuu ya haya mambo yonse ya hawa Wayahuḍi weyokunisitakini nayo.

³Haswa kwa kwamba wewe u mumanyi jwa mila zonse za Wayahuḍi na mambo yeyonawahendeza kutsaimukana. Ḍubva nyakukuyombani uitise kunipfindiia.

⁴Hawa Wayahuḍi wonse wamanya namuna niishiyevyo hangu uḍyanani mwangu. Wamanya hangu ḍabvu namuna nikaiyeo maisha yangu yonse, nsini kwehu na Yerusalemi.

⁵Wesakunimanya kwa kiḭemo kiyeya, na wakitsaka kuyavya ushaahiḍi, wanayavya, kwamba hangu ḍabvu niishi dza mumodza jwa kiḭaro chichonamuḍamia Sharia muno cha ḍini yehu, yani kiḭaro cha Mafarisayo.

- ⁶Na hi saasambi nya hapfa kuhukumigwa kwa dzambo dya kwamba nidzikwatya ahadi ya Muungu aiwawekeeyo wabibi zehu.
- ⁷Iide ahadi ya vyeeti kumi na viwii vya wantu wehu weokudzikwatyani kupfokea, wakiwa kumuyombani Muungu siku na musikahi. Muhilwa, hawa Wayahudi wakunisitakini kwa dzambo dya haya haya madzikwatyo!
- ⁸Kuti nywinywi wantu mwakuvionani vyumu kuhikiza kwamba Muungu anafufuya wafu?"
- ⁹Paulo kagija kunena kamba, "Mimi mwenye niitara ya kwamba ni hadi nihende kula nivyonaweza kumupfinga huyu Yesu jwa Nazareti.
- ¹⁰Ndivyo nihendeyevyo Yerusalemi. Hawa wakohani wakuu wanimpa uwezo wa kuwangiza gerenzani wanafundi wenji wa Yesu. Na wepfohukumigwa kufwa, ami nikubaliana navyo.
- ¹¹Myeedha minji niwahendeza wahukumigwe masunagogini mwonse, na nidema kuwahendeza waikane faro yao. Niwa na ngoro nao muno, haata nikiwalacha na midzi ya genini ili niwakuntise dina.
- ¹²Iwa kwa shuuli dzayo, niyokwendea Damasiko kwa amuri na mamulaka ya wakohani wakuu.
- ¹³Muhilwa, nipfokuwa humu njiani chima cha dzuwa dya musikahi, niona muyanga kuyawa yuwinguni, wiwokuwa mukali kuchia hu muyanga wa hidi dzuwa unizingiyeo mimi na wantu hwiwokuwa charoni pfamodza.
- ¹⁴Hwonse hugwa mutsangani, na nisikia idzwi dikiinena nami Kieburania, dikiyamba, 'Sauli, Sauli! Kuti kwakunionesani tsungu? Ukishindana nami unadzikukamisa mwenye.'
- ¹⁵Nami niuza nyamba, 'Awe ndiwe ga, Bwana?' Na Bwana kambukuya kamba, 'Mimi ndimi Yesu wiyekunionesani tsungu.
- ¹⁶Ela nuka usumame wima. Nikutupukia kwa dzambo dya kwamba nikutsana kuwa muhumisi jwangu. Ni uwasumwiiye wantu haya mambo uyaoneyeo na hayade nidzeyokuyanga.
- ¹⁷Nidzakupfonya na hawa wantu wa Isiraeli na wantu wa vyeeti vingine, nidzeokuhuma kwao.
- ¹⁸Ni uwapfenuye matso yao na uwaperuye kuyawa kizani wauje muyangani, na wayawe utawalani mwa Shaatani wamuujie Muungu. Ili kwamba, kwa dzambo wanihikiza, Muungu anawayatsia nabvise zao na wadzakaa kuntu kwao kahi ya watsanwa wa Muungu.'
- ¹⁹Dubva haju Agiripa, sikuweza kutsaitii hi nzozizi kuyawa mbinguni nioneyeo.
- ²⁰Nguzi dura nyenda nisumwiiya Damasiko na Yerusalemi, makisa nidzanyenda kusumwiiyani na danda zingine za dymbo dya Yudaya na kahi ya wantu wa

vyeeti vingine. Nisumwiiya kwamba wapfyehuze mama na wamuujie Muungu, na wahende mahendo ya kuyanga kwamba wapfyehuzama mama.

²¹Hi ndiyo maana ya hawa Wayahuḍi wanigijiyeo wakitsaka kuniyaga, nipfokuwa humu Hekaluni.

²²Kenge Muungu kanigija haḥa hiḍi hiḍi yeo, ndookomu nami nisumama hapfa, kuyavya ushaahiḍi wangu kwa wantu wonse, kwa hangu wantu wakuu haḥa waḍoḍo. Haya niyokunenani ni yayade ya Musa na manabii waneneyeyo kwamba nzakudzahendeka:

²³Ya kwamba huyu Masiya ni haḍi akuntiswe ḍina na awe jwa ḍura jwa kufufuka kuyawa kwa wafu, kuyeha muyanga wa mupfonyo kwa Wayahuḍi na kwa wantu wa vyeeti vingine.”

²⁴Paulo kadzihehea dza hivi haḥa ikifika pfantu Festo kamukelelea kamwamba, “Paulo, una maḥare wewe? Huko kusoma kwako kwini ḥo kwakukuyavyani kitswa!”

²⁵Ela Paulo kamwambukuya kamwamba, “Muhilwa Festo, mimi si maḥare haḥa! Hivi vyuuwo niyokunenani mvyā hachi, na nyakuvinenani nikiwa na mama zangu nzima.

²⁶Haju Agiripa, nanena nae pfasipfo kumufitsa chuuwo, kwa dzambo ḍya kwamba haya ni mambo amanyiyeyo. Nina hakika ya kwamba haya mambo kayamanya modza kwa modza, koro ntayakuhendeka mfitsoni.

²⁷Haju Agiripa, awa manabii nkukuwahikiza? Nimanya ya kwamba kuwahikiza.”

²⁸Agiripa kamwambukuya Paulo kamwamba, “Kwakuḥarani ya kwamba unaweza kunihendeza Mukiristo kwa hichi hichi kiḥemo kifufi?”

²⁹Ae Paulo kamwamba, “Kiwe kiḥemo kifufi ambu kiḥemo kiyeya, mayombo yangu ni kwamba, wewe na hawa wangine wonse weokunipfindiiyani yeo, muwe dzami, isipfokwamba mutseewa wafungwa dzami!”

³⁰Makisa huyu haju, liwali, Banike, na hawa wangine wonse wanuka.

³¹Na wepfonuka, wanenezana wamba, “Huyu muntu nkakuhenda tsowa ḍiḍeḍyonse ḍiḍyonamumala kuyagwa ambu kungizwa gerenzani.”

³²Na Agiripa kamwamba Festo, “Ḥambere huyu muntu nkakuyomba hi ḍubiye ikanenwe ni Kaisari, andeewa jwa kufungujwa na gerenzani.”

Mahendo 27

¹Ipfohunikana kwamba hunjie charoni cha kwenda Uḥaliano na chombo, Paulo na wafungwa wangine wayatswa mikononi mwa Yuliusi, mukuu jwa kiḥaro cha asikari wa Kirumi chichochikihanwa “Kiḥaro cha asikari wa Kaisari.”

- ²Hunjia chombo chiyawiyecho Adiramito, chichokuwa kuchiani na geri ya ɓandari za ɗyimbo ɗya Asia, na hugonzowa. Pfamodza naswi kwiwa Mumakedonia jwa Tesalonike eyeakihanwa Arisitako.
- ³Chamukoche hwojeka ɓandari ya Sidoni. Yuliusi ewa munanso kwa Paulo, kamuruhusu kwendaɗoya waɓamuzwe, wamumpe kiɗechonse echokuwa na ɗuri nacho.
- ⁴Hukinuka na hapfo, hugija kwenda, ela kwa dzambo hichi chombo chikibigwa ni mpepfo nkali, huchia na huju yupfande jwa Kupuro juvingikiyejo na hi mpepfo.
- ⁵Makisa huvuka ɓahari ya Kilikia na Pamufilia, hudza hukojeke Mura, mudzi wiwo Lukia.
- ⁶Hapfaɗe huyu mukuu jwa asikari kenda kaona chombo cha kuyawa Alekizandaria, chichokuwa kwendani Uɗaliano, ndookomu kahungiza humuhumuɗe.
- ⁷Hwenda mpompowe kwa nsiku nyinji, na haɗa hufika hafufi na Nido na ɗina muno. Kwa dzambo ɗya hi mpepfo, ntahukuweza kwenda usoni na hujuɗe yupfande. Ndookomu huchia na hi ɗanda ya kilulu cha Kirete ivingikiyeyo ne mpepfo, hukichia na Salimoni.
- ⁸Huchia na geri geri ya hi ɓahari na ɗina muno haɗa hufika pfantu pfeefonahanwa “ɓandari ya Naghea,” hafufi na mudzi wa Lesea.
- ⁹Hwiiwa hwisakuhwaa muɗa muyeya charoni, haɗa nsiku ya jila ya kuyatsijwa nabvise iwa isakusia. Ndookomu iwa ngera ya haɗari ya kwenda charoni na chombo. ɗubva Paulo kawakanya kawamba,
- ¹⁰“Wenzangu, nyakuonani ya kwamba hichi charo chehu kuyawa hapfa chinawa kizuka muno. Hi mizigo na hichi chombo vinanangika viwi, na kunafwa wantu.”
- ¹¹Kenge huyu mukuu jwa asikari kauɓa hivi vyyuwo vya huyu nahudha na vya huyu mwenye hichi chombo kuliko kumusikiiya Paulo.
- ¹²Hi ɓandari ntaiwa ɓandari nyema ya kukaa ngera ya mpepfo. Ndookomu wenji wa hawa wantu wekitsaka hugije kwenda, huɗeme kufika Foinikisi ikiwezekana, ili huikae hi ngera ya mpepfo hukuhukuɗe. Hi iwa ɓandari ya Kirete ipfundukiiyeyo moongo ya ɗanda ya nsini na moongo ya ɗanda ya dzuu.
- ¹³Kuɗabva kubiga kapfepfo kuyawa ɗanda ya nsini, na hawa wantu waɗara ya kwamba wandeweza kwenda usoni dza wapangiyevyo. Ndookomu wanjia chomboni, wakuya nanga na waɗabva kwenda na huku geri geri ya ɓahari ya Kirete.
- ¹⁴Ela kapfachu, kubiga vuɗo kuu ɗiɗyonahanwa “Vuɗo ɗya kuyawa ɗanda ya mbo ya dzuu,” kuyawa hapfa kiluluni.

¹⁵Hiḍi vuṭo ḍikibiga hichi chombo, na hwipfoshindwa kuchipfundukiza huku kwa hi mpepfo, huchiyatsa kipfiikwe ni hi mpepfo.

¹⁶Huchia na ḍanda ya nsini ya kilulu kiḍoḍo chichonahanwa Kauda, hwendeekohukivingika na hi mpepfo. Hukifunga hiki kingalawa cha hichi chombo na ḍina, ili kitsevunzika.

¹⁷Hawa wantu wepfokinuha hichi kingalawa wakikingiza humu chomboni, wakifunga hichi chombo gu na miriji. Wekishooga ya kwamba hichi chombo chinaweza kupfaa watsani geri ya ḅahari ya Libiya kivunzike-vunzike. Ḍubva wasusya hiḍi hanga na wachiyatsa hichi chombo chende loola.

¹⁸Haya mawimbi makali yagija kuchibiga hichi chombo. Ndookomu chamukoche waḍabva kwangukia madzini hi mizigo ingine iyokuwa humu chomboni.

¹⁹Nsiku ya hahu yakwe hawa wantu wavyangukia madzini na mikono yao wenye sehemu ya hivi vija vya kwendesea hichi chombo.

²⁰Ntahukuweza kuḍiona hiḍi dzuwa wala hizi nyoha kwa nsiku nyinji, na huku kugija kubiga mpepfo nkali. Haṭa mwiso huyavya ṭamaa ya kwamba hundeweza kupfona.

²¹Hawa wantu wepfokaa kwa muḍa muyeya pfasipfo kuḍya chakuḍya, Paulo kasumama kahi yao na kawamba, “Wenzangu, vindeewa urembo ṭambere mundeewa munisikia na kutsanuka na Kirete. Ṭambere mundenisikia, ntahundepata ḍina na hansara dza hi.

²²Kenge nyakumuyombani mutseefwa moja! Ntaku haṭa mumodza jwenu adzeyefwa. Hichi chombo ṭu ndicho kidzechonangika.

²³Koro siku nidzijwa ni malaika jwa Muungu, huyu Muungu niye jwakwe na niyenamuyomba.

²⁴Huyu malaika kanyamba, ‘Paulo, nkudzoshooḡe! Ni haḍi ukasumame usoni kwa Kaisari. Na Muungu kwa ṭeie, njwakuyapfonya maisha ya hawa wonse weo charoni pfamodza nawe.’

²⁵Ḍubva wenzangu, dziipfeni moja! Koro nihikiza ya kwamba haya ya Muungu anyambiiyeyo yanawa hachi.

²⁶Ela hichi chombo kijwakupfaa watsani mwa kilulu kisiku.”

²⁷Iwa nasiku, maḍyuma mawii hangu haya mawimbi yaḍabve, na hi mpepfo ikichipfiika hichi chombo huku na huku humu mwa hi ḅahari ya Adiria. Hafufi na siku kahi hawa maḅaharia waona dza kwamba hwiiwa kufikani hafufi na nsi guba.

²⁸Ḍubva wasusya muriji humu madzini ufungijweo gaga na waona ya kwamba haya madzi yenda nsii mpima miyongo miwii. Nyumae wepfopima kawii waona haya madzi yendansi mpima kumi na nsano.

- ²⁹Wekishooga ya kwamba hichi chombo kitsekwenda chikagonge myamba, ndookomu wasusya nanga nee na huku nsezi na wekiyomba ya kwamba nsi iche haraka.
- ³⁰Hawa maḅaharia wekitsaka kuḁarama na humu chomboni, ḁubva waḁabva kukisusya madzini hiki kingalawa na wakidzihendeza dza kwamba wakwendani wakagise nanga na hukude usoni ya hichi chombo.
- ³¹Ela Paulo kamwambia huyu mkuu jwa asikari na hawa asikari, kawamba, “Ikiwa kwamba hawa maḅaharia ntawakukaa humu chomboni ntamuwezi kupfona.”
- ³²Ndookomu hawa asikari wazihuna hizi nkamba zizofungijwa hiki kingalawa na wakiyatsa kigwa madzini.
- ³³Hafufi na nsi kucha, Paulo kawayomba wonse waḁye chakuḁya, kawamba, “Mumakaa kwa nsiku kumi na nee sasa, na muḁa huo wonse ntamudzaḁya kiḁechonse.
- ³⁴ḁubva nyakumuyombani muḁye chakuḁya. Munamala kuḁya hichi chakuḁya ili muweze kukaa moja. Koro ntakuwezi kwaara haḁa yunywii yumodza jwa vitswa vyenu.”
- ³⁵Epfokwisa kunena hivi Paulo kahwaa mukahe, kamuyaviza asanḁa Muungu usoni kwao wonse, makisa kauvunza na kaḁabva kuḁya.
- ³⁶Wadzingiza moja, na kula mumodza jwao nae kaḁya chakuḁya.
- ³⁷Hwonse pfamodza, hwiwokuwa humu chomboni, hwiiwa wantu magana mawii na miyongo mifungahe na wahandahu.
- ³⁸Kula muntu epfoḁya chakuḁya cha kumuḁosa, wayangukia hi bvaro ḁaharini kukivodhesa hichi chombo.
- ³⁹Nsi ipfocha, hawa maḅaharia ntawakuihambuya hiḁe nsi. Ela waona pfantu pfapfaziyeḁfo watsa geri ya hiḁe nsi, na wahuna kuḁema kuchipfaza hichi chombo hapfa watsani.
- ⁴⁰Ndookomu wazihuna hizi nkamba zifungijwezo na hizi nanga na waziyatsa hizi nanga zizame ḁaharini. Wazifunguya na hizi nkamba zifungijwezo na haya mapae yeyoyakitumika dza sukani. Makisa wafunga hiḁi hanga dzuu na huku usoni ya hichi chombo ili hi mpeḁfo ichipfiike usoni hichi chombo na waḁabva kwenda geri ya ḁahari.
- ⁴¹Ela hichi chombo kipfaa yugongo jwa nsanga na kigijika hapfa yugongoni. Hi nkomu ya hichi chombo igijika na ntaikuweza kutsegeeya. Ako huku nyuma kwa hichi chombo kuḁabva kuvunzwa viḁinku-viḁinku ni haya mawimbi.
- ⁴²Hawa asikari wekitsaka kuwayaga hawa wafungwa wonse, ili kutseewa haḁa mumodza jwao jwa kukogeeya ende geri ya ḁahari na aḁarame.

⁴³Ela kwa dzambo ɗya kwamba huyu mukuu jwa hawa asikari ekitsaka kumupfonya Paulo, ɗubva kawavingira hawa asikari watsewayaga hawa wafungwa. Ishinu, kaamuru kwamba hawaɗe wonse weonaweza kukogeeya watsumpe madzini ɗura na wakogeeye kwenda geri.

⁴⁴Hawa wangine wewa ni kwenda geri wakiwa wadzigija na mbao ambu viɗinku vya hichi chombo kivunzikiyecho. Hi ndiyo namuna yehu hwonse hwendeyeo geri salama.

Mahendo 28

¹Hwipfofika gubani salama, husikia ya kwamba hapfa pfantu pfanahanwa Malita.

²Hawa wenye hichi kilulu wahuhendea wema mwinji muno. Kwiwa kumaɗabva kunya mvuya na kwiwa na mpepfo, ndookomu wahukozea moho na wahukarabisha hwonse.

³Paulo kaundukiza yuwavu jwa nsanzu na ewa kuzingizani humu mohoni. Kwa dzambo ɗya hiɗi pwikopwiko ɗya hu moho kuyawa nyoka na humu nsanzuni, imuuma na ilelewa hapfa mukononi.

⁴Hawa wenye hichi kilulu wepfoiona hi nyoka ikwakulelewani na hapfa mukononi mwa Paulo, wambana, “Jibaɗi, huyu muntu huyu ni muyaji. Na ingawa kapfona na humu baharini, sasa huyu muungu hachi nkakwakumuyatsa aishi kawii.”

⁵Kenge Paulo kaikukunta hi nyoka humu mohoni pfasipfo kuhendeka kiɗechonse.

⁶Wekiɗaria ya kwamba njwakuvimba-vimba ambu agwe iyo saa afwe. Ela wepfokaa kiɗemo kiyeya na wakitsamuona ahendeke kiɗechonse, waperuya maɗaro yao na wamba, “Huyu ni muungu!”

⁷Hafufi na hapfa hwipfokuwa, kwiwa makonde yeyokuwa ya haju jwa hichi kilulu ahanijwe Pabulio. Kahukarabisha urembo na hwiiwa wageniwe kwa nsiku ntahu.

⁸Ise Pabulio ewa mujwazi jwa kanaɗa na humbo ɗya mwazi na ewa kaɗambaara ɗaɗani. Paulo kanjia humu chumbani mwakwe, kamuyombea, makisa kamuwekea mikono kamupfoza.

⁹Kwipfohendeka hivi, nao hawa wajwazi wangine wonse humu kiluluni wadza na wapfonywa nɗwari zao.

¹⁰Wahupfa nɗunu nyinji, na hwipfokuwa ɗayari kunjia charoni wahungizia na waryegha humu chomboni.

¹¹Hukaa hapfa kiluluni kwa myezi mihahu, kisa hugonzowa na chombo cha kuyawa Alekizandaria, chichochikihanwa, “Miungu Mpatsa,” chichokaa hapfa kiluluni hi ngera ya mpepfo.

- ¹²Hwojeka mudzi wa Sirakuze, hwendeekohukikaa nsiku ntahu.
- ¹³Hwipfonuka na hapfo, hwenda haṭa mudzi wa Regume. Chamukoche kuḍabva kubiga mpepfo na ḍanda ya nsini, na hufika ḅandari ya Putoli kwa nsiku mbii.
- ¹⁴Hukuḍe hwenda huṭonga wahikiza, wahuyombeyeo hukae pfamodza nao kwa ḍyuma modza. Makisa hwenda Rumi.
- ¹⁵Hawa wandugu wa Rumi wepfohupata maagu, wangine wadza wahuṭangera na hapfa pfa hu mudzi wiwonahanwa Marikiti ya Apiyo na wangine wadza wahuṭangera na hapfa pfa hu mudzi wiwonahanwa Nyumba ntahu za wageni. Paulo epfowaona, kamuyaviza asanṭa Muungu, na kanjia moja.
- ¹⁶Hwipfofika Rumi, Paulo kayatsigwa adzikaiye pfaḍepfonse atsakiyepfo ela awe na asikari mumodza jwa kumwamia.
- ¹⁷Kwipfochia nsiku ntahu, Paulo kawahana mukutanoni hawa wakuu wa Kiyahuḍi wa hukḍe. Wepfokudziana kawamba, “Ndugu zangu, mimi sikuwahendea uzuka uḍewonse wantu wehu ambu kudziza mila za wabibi zehu. Ela nihendezwa mufungwa Yerusalemi na ningizwa mikononi mwa Warumi.
- ¹⁸Wanikora-kora na wekitsaka kuniyatsa huru, koro ntawakuona zuka ḍiḍeḍyonse nihendeyeḍyo ḍya kuniyagia.
- ¹⁹Kenge wantu wangu wadziza niyatswe huru. Nami vinihendeza niyombe kwamba hi ḍubi yangu ikanenegwe ni Kaisari, haṭa nipfokuwa si kintu cha kuwaḍia nacho wantu wangu.
- ²⁰Ndiyo maana nitsakiyeyo kuonana nanywi na ninene nanywi. Koro mimi ni mufungwa kwa dzambo ḍya huyu Masiya eye madzikwaṭyo ya wantu wa Isiraeli.”
- ²¹Ao wamwambukuya wamwamba, “Ntahudzapata ḅaruwa ziḍezonse dzuuyo kuyawa Yuḍaya, nolawe ntaku Muyahuḍi mwenzehu yuḍejwone adziye na maagu yaḍeyonse ambu kunena kiḍechonse kizuka dzuuyo.
- ²²Ela hundetsaka kusikiiya maṭaroyo. Koro humana ya kwamba kula pfantu wantu ntawakiṭaki hichi kiṭaro uicho.”
- ²³ḍubva wahuniyana nsiku ya kuṭongana na Paulo, na hiyo hiyo nsiku kwenda wantu wenji hapfa pfa Paulo epfoakikaa. Hangu magura haṭa mioro kanena nao na kuwaimusya dzuu ya Uhaju wa Muungu. Kaḍema kuwahendeza wahikize maagu dzuu ya Yesu akitumia Sharia ya Musa na matsoro ya manabii, kuyanga ya kwamba haya eyokunenani nza hachi.
- ²⁴Wangine wao wahikiza hivi vyyuwovye, ela wangine ntawakuhikiza.
- ²⁵Kwa kwamba wasidzanuka wagawikana haya maṭaro, Paulo kawamba, “Huyu Ruhu Mudheru kanena hachi, ephonena na kanwa ka nabii Isaya kwa wabibi zenu.

²⁶Ewa kamba, 'Enda kwa hawa wantu, uwambe: Munapfindiia na kupfindiia, ela ntamuṭoimuka kintu. Munachimiza na kuchimiza, ela ntamuṭoona kintu.

²⁷Koro vitswa vyenu vihenda vyumu, masikio yenu yahenda maziho, na mufinya matso yenu. Ela ṭambere si hivyo, matso yenu yandeona, masikio yenu yandesikia, akili zenu zindeimuka. Nanywi mundemuujiya Muungu, nae andemupfonya.' "

²⁸Paulo kesa na kuwamba, "Ḑubva mumanye ya kwamba, maagu ya mupfonyo yapfiikijwa wantu wa vyeeti vingine. Wao wanayasikiya!"

³⁰Paulo kaka hukuḑe kwa myaka miwii, akiwa kuishini nyumba adzikodishiiyeyo mwenye. Na ekimukarabisha kula muntu endeye na kumuyowa.

³¹Kasumwiiya dzuu ya Uhaju wa Muungu na kuyongweeza dzuu ya Ḑwana Yesu Kiristo, akinena pfasipfo oga wala kuingirwa ni muntu.

Warumi

Warumi 1

¹Mimi Paulo, niiye muhumisi jwa Kiristo Yesu, nyakumworeani nywinywi wantu wa Rumi mwiwo wahikiza. Muungu kanitsana dza ntumi jwa Kiristo na kanimpa kazi ya kusumwiiya Maagu Mema yakwe.

²Muungu ewa kaahidi dzuu ya haya haya Maagu Mema hangu kae na kae kuchiiya na kwa manabii wakwe. Hawa hawa manabii ndiwo woreyeo haya haya mambo humu mwa haya matsoro madheru.

³Haya Maagu Mema ya Muungu aahidiyeyo ni dzuu ya huyu Mwanawe, avyaijwee dza mwanaadamu kuyawa sindo wa haju Daudi.

⁴Dzuu ya udheru wakwe wa kimuungu, Yesu Kiristo Bwana jwehu katanwa kuwa Mwana jwa Muungu eye na uwezo mkuu hapfaye epfufujwa kuyawa kwa wafu.

⁵Kuchiiya na kwa Yesu, Muungu kanivodhya niwe ntumi jwakwe, ili kwa dzambo dyakwe niwahendeze wantu wonse wasiokuwa Wayahuji wamuhikize na kumuji jeje.

⁶Haṭa nanywi pia mwaa humu longoni mwa hao hao wantu. Muhanigwa ili muweze kuwa wantu wa Yesu Kiristo.

⁷Ndookomu nyakumworeani nywinywi wantu wonse mwiwo Rumi. Nywinywi mu wantu mutsakijweo ni Muungu na akimuhana muwe wantuwe wadheru. Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.

⁸Nguzi cha dura namuyaviza duḍa Muungu jwangu kwa dzambo dyenu nyonse, kuchiiya na kwa Yesu Kiristo. Koro faro yenu mwiyonayo kwa Yesu Kiristo yakusumwiiwani lumwengu yuzima.

⁹Haṭa Muungu mwenye, huyu niyenamuhumikia na moja wangu wonse kwa kuyasumwiiya haya Maagu Mema dzuu ya huyu Mwanawe, kamanya kwamba nakaa nakumukumbuka nyonse

¹⁰kula nikwakuyombani. Nakaa nikamuyomba Muungu kwamba, ikiwa kwamba ni miroye, nangaa sasa animpe namfasi niweze kumuṭembeeya huko kwenu.

¹¹Nina hamu ya kuonana nanywi muno ili niweze kudzamumpa mvoni ya kiruhu idzeyokumiiza hizi faro zenu.

¹²Yani nichokunenani ni kwamba, hunangizana nguvu kwa hizi faro zehu. Hi faro yangu inamungiza nguvu nywinywi, na faro zenu zinaningiza nguvu mimi.

¹³Wandugu zanguni, natsaka mumanye kwamba nikipanga muno kumuṭembeeya. Nikitsaka kudza nihende kazi ili kahi yenu nipate wantu wa

kumuhikiza na kumuuba Kiristo, dza vivide nihendeyevyo kahi ya wantu wa vyeeti vingine. Ela kula nikitsaka kudza, kunawa na kintu chichonanivingira kudza, na haṭa hi saasambi sidzapata namfasi.

¹⁴Nina muzigo wa kuyasumwiiya haya Maagu Mema kwa hawa hawa wantu wonse wa vyeeti. Hangu wasiṭaarabikiyeo na haṭa wasiosiṭaarabika, wasomeyeo na haṭa wasiosoma.

¹⁵Ndiyo maana nina hamu muno ya kudza nimusumwiiye nanywi nywinywi mwiwo Rumi.

¹⁶Mimi sione yutswa kuyasumwiiya haya Maagu Mema. Koro haya haya maagu ndiyo nguvu ya Muungu iyonawapfonya wonse weonayahikiza. Dura yasumwiiwa kwa Wayahuḍi na wapata mupfonyo, na sasa yakusumwiiwani kwa wantu wa vyeeti vingine, nao wakupfonywani.

¹⁷Koro hi injili inahuyanga wazi tswee namuna ya Muungu evyonawahwaa wantu kuwa wahachi usoni kwakwe. Muungu anamuhwaa muntu kuwa muhachi kuubana na hivide amuhikiziyevyo Muungu tu. Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Huyude jwa Muungu eyenamuhwaa kuwa muhachi kwa dzambo dya faroye, huyu anaishi maisha ya dughu.”

¹⁸Muungu kakuhuyangani wazi tswee kwamba karejeswa ni haya mazuka na nabvise zonse za wanaadamu wezonahenda. Kakuhuyangani kwamba anawahukumu na hukude mbinguni aiko, koro kwa haya mazuka yao weyonahenda, wanaikaiya machingama hi hachi itsemanyikana.

¹⁹Si ya kwamba ati ntawadzi kidetchonse kuhusu Muungu haṭa. Koro haya mambo ya kwamba wayamanye dzuuye, Muungu kesakuyawapfenwiiya wazi tswee.

²⁰Hangu kuumbwa kwa lumwengu, wantu wesakuviona hivide vyonse vya Muungu aumbiyevyo. Yani kuchiiya na kwa hivi aumbiyevyo, wanaadamu wesakuuona hu Umuunguwe na uwezowe usiwo chima, ingawa jeje mwenye nkaonekane na matso. Ndookomu ntawa kipfangizo kidetchonse cha kutsamuṭii Muungu!

²¹Koro ingawa wamanya kwamba kuna Muungu, ntawakae na kumuhila dza evyonamala kuhilwa, na wala ntawakae na kumuyaviza dudu. Ishinu wagala kutara mambo ya upuudhi muhupfu, na ntawaimuke kintu koro akili zao ziwanzia kiza.

²²Wanakaa na kudziona kwamba ni makaro, na hali huku ni maḍyura.

²³Badala ya kumuyomba huyu Muungu mwenye nguvu eyenaishi maishi, wananjia kuyombani miungu ya masanamu. Hi miungu yao ingine ni masanamu ya wanaadamu, na hali mwanaadamu ni kiumbe chichonafwa kikawowa! Miungu yao ingine ni masanamu ya nyuni ambu ya wadondo wangine garagara.

²⁴Ndookomu Muungu kawayatsa nangere wadzihendeye haya mambo yao machafu weyonadzisikia kuhenda. Nao wanakaa na kuhendeanamambo machafu wao na wao.

²⁵Hi hachi dzuu ya Muungu wanaiperuya ikawa nsuwe. Wanakaa na kuviyomba na kuvihumikia hivi vija vya Muungu aviumbiyevyo, badala ya kumuyomba huyu aviumbiye jeje mwenye! Jeje ni Muungu eyenamala kushadwa haṭa pfasipfosia. Amina.

²⁶Kwa dzambo d̄yevihivi, Muungu kawayatsa wauḃe hizi ṭamaa zao nzuka nzuka za kimwii. Wake wangine wakuyaani na wake wenzao na hali Muungu nkakuumba kwamba vihendeke dzevyohivyo.

²⁷Hawa wayume nao wanayatsa hi njia ya sawa ya muke na muyume, wakanjia ṭamaa ya kuyaana wao na wao. Wayume kwa wayume wanakaa na kuhendeanamambo machafu machafu. Ndookomu wanadzingizia kuhukumigwani dza wevyonamala, kwa dzambo d̄ya haya mahendo yao mazuka mazuka.

²⁸Kwa kwamba wadziza kumuhambuya Muungu, nae Muungu kawayatsa wakidz̄itaria haya maṭaro yao mazuka mazuka, ili kwamba wakidzihendea ḃasi haya mambo wasiyomala kuyahenda.

²⁹Myojo yao idzaa kula aina ya mazuka, kind̄eḃi, hamile na ugid̄ifa. Wadzaa muriṭi wa uyaji na kufwia wantu d̄ea. Kazi yao ni nkondo na winji wa makulekule na myojo mizuka mizuka kwa wantu. Wao wabarata nyano ṭu

³⁰na kunenea wantu mazuka. Ni wantu wamukeveyeo Muungu na weo waṭiriri, weonadziona na kudzishada. Ao meshi wakulachani njia mpya mpya za kuhendea mazuka, na ni wantu wasiowasikia wavyazi wao.

³¹Ntawa akili, na ni wantu wasiohikizika, wasiotsaka wantu wa madzumbani mwao na wasiowafwiya ṭei wangine.

³²Hawa hawa wantu wamanya tswee kwamba, wantu weonahenda mambo mazuka mazuka dzayo, Muungu anawahukumu kufwa. Ela wao ntaviwamuḃe! Wanagija kuhenda mazuka nangere na kuwangiza moja na wangine wagije kuhenda mazuka.

Warumi 2

¹Dubva wewe mwenzangu, ikiwa kwamba unawanena wangine kwamba wanahenda mazuka, ḃasi umanye kwamba haṭa nawe nkuwezi kudzihehea haṭa kachuchu. Koro ukwakuwahukumuni wangine, kwakudziyeheani hukumu wewe mwenye, kwa dzambo haṭa nawe kwakuyahendani yayade mambo wiyokuwanenani nayo wenziwo kwamba wakuyahendani.

²Humanya ya kwamba Muungu anawahukumu na hachi hawade weonahenda mambo dzayo.

- ³Wewe ukwakuwanenani kwamba hawaḍe weonahenda mambo dzayo wanamala kuhukumigwa, na hali nawe pia kwakuyahendani, unataḗara kwamba e hukumu ya Muungu inakusaza?
- ⁴Ambu kwakumubalifani Muungu kwa dzambo ḍya kwamba jeje ni munanso muno kwako? Yani kwakuonani kwamba jeje si muharaka jwa kukuadhiḗu na kakukuiḗisiani! Munamba nkwaona haḗa kwamba hu huu wemawe wonse eokukuhendeani, kakukupfani namfasi nangere ili upate kupfyehuzama?
- ⁵Ela kwa dzambo ḍya kitswacho chumu na kutsaatsaka kupfyehuzama mama kwako, kwakudzifundikiani adhaḗu nkuu idzeyokudza hiyo hiyo nsiku ya Muungu adzeyowarejea wanabvise, na kuwahukumu na hachi.
- ⁶Hiyo hiyo nsiku, Muungu kadzamuipfa kula mumodza kuḗana na mahendoye.
- ⁷Hawaḍe weonagija kuhenda mema na kulacha kwamba Muungu awakuzye na kuwahendeza wapfegwe hila na kuwa na maisha yasiyosia; wantu dzao, Muungu anawapfa maisha ya kuunga na yuungo.
- ⁸Ela hawaḍe weo na umimi, weonayatsa haya mambo ya hachi wakauḗa mazuka, ngoro ya Muungu idzawasukia.
- ⁹Kudzawa na ḍina na tsungu mukuu muno kwa kula mwanaaḍamu eyenahenda mazuka. Na haya haya mambo yadzawapata hangu Wayahuḍi mumpaka wantu wa vyeeti vingine.
- ¹⁰Kenge kwa hawaḍe wonse weonahenda mema, Muungu kadzawakuzya na kuwapfa hila nkuu na naghea. Na haya haya mambo kadzayawahendea hangu Wayahuḍi mumpaka wantu wa vyeeti vingine.
- ¹¹Koro Muungu nka upendeleo kwa yuḍejwone.
- ¹²Wayahuḍi weonahenda nabvise na hali huku waimanya hi Sharia ya Musa, wadzahukumigwa kuḗana na hi Sharia. Wantu wa vyeeti vingine ntawa Sharia ya Musa. Ela hawaḍe weonahenda nabvise na hali wamanya kwamba wakuhendani nabvise, nao pia wadzanangwa, haḗa ingawa ntawaidzi hi Sharia ya Musa.
- ¹³Koro Muungu nkamuhwae muntu kuwa muhachi kwa dzambo ḍya kuisikiiya hi Sharia haḗa, ela anamuhwaa muntu kuwa muhachi ikiwa kwamba kahenda hivi vya hi Sharia ivyonamumala kuhenda.
- ¹⁴Gula wantu wa vyeeti vingine hi Sharia ya Musa ntawanayo. Ela kula pfa akili zao zipfonawahuma kuhenda hivi vye Sharia ivyonatsaka, ḗasi wao wenye wanawa dza kwamba hi Sharia yoregwa myojoni mwao.
- ¹⁵Hii inayanga kwamba hivi vye Sharia ivyonatsaka, wavimanya myojoni mwao. Haḗa hizi mama zao zinayanga tswee kwamba hiḍi hiḍi dzambo ni ḍugha. Koro akili zao zinawapfa kumanya kwamba dzambo siku ni dzema ambu ni zuka.

16Ndookomu hivi hivi ndivyo vidzevyowahendekela hiyo hiyo nsiku ya Muungu adzeyowahukumu wanaadamu kwa dzambo dya haya mambo weyonafitsa myojoni mwao. Kuubana na hi Injili niyonasumwiiya, Muungu kadzawahukumu wanaadamu wonse kuchiiya na kwa Kiristo Yesu.

17Wewe unadziona kwamba u Muyahuḍi na ukadzihwaiya kwamba aṭi nku untu kwa dzambo kuimanya hi Sharia ya Musa. Unadziona kwamba u jwa Muungu

18na ukadzihwaiya kwamba kuimanya miro ya Muungu. Unadziona kwamba hi Sharia ikuyongweeza namuna ya kuhambuya mambo yeyo mema ya mwisu.

19Unadziona ya kwamba unaweza kuwagija yuroi ntumbu matso, na unadzihwaa dza muyanga wa kuwayangaiya hawaḍe weo kizani.

20Unadziona dza kwamba u mwaalimu mkuu jwa kuyongweeza maḍuḍalesa na wantu wasiodzangora. Una hakika ya kwamba hi Sharia ikuyongweeza hi hachi pfamodza na umanyi wonse.

21Dubva, wewe wiyenawayongweeza wangine, nkwadziyongweeza wewe mwenye nguzi? Unawambadze wantu watseekwiwa, na hali katsi wewe mwenye kwakukwiwani?

22Unawamba wantu, “Namutsevunza ukwe,” na hali wewe mwenye kwakuvunzani ukwe. Unakwamba kukeva mambo ya miungu na hali wewe mwenye unakaa na kukwiwa vija vivyonawekwa mahekaluni mwa miungu ya nsuwe.

23Aṭi unakaa na kudziona kwamba kuimanya hi Sharia ya Muungu. Munamba nkukwakuonani haṭa kwamba avi wivyokuvunzani Sharia kwakuḍihendezani hiḍi sari dya Muungu ḍinjie kubalifigwani?

24Koro vyoregwa matsoroni kwamba, “Wantu wa vyeeti vingine wakuḍikufuruni sari dya Muungu kwa dzambo dyenu nywinywi Wayahuḍi!”

25Huko kuhinywa kwako kunawa na maana ikiwa kwamba kuiṭii hi Sharia. Ela ikiwa kwamba kwakuivunzani, ḅasi nku ugaragara uḍewonse na muntu asiyengizwa ntinyeni!

26Muntu jwa kyeeti kingine asiyedzahinywa, akiṭii hi Sharia, Muungu nkamuhwaa dza muntu ahinyijwe?

27Ndookomu nywinywi Wayahuḍi mudzahukumigwa ni wantu wa vyeeti vingine weokuiubani hi Sharia ingawa ntawadzahinywa. Wadamuhukumu kwa dzambo dya kwamba, ingawa mwakuhinywani na hi Sharia muyorejwa, ela munakaa na kuivunza.

28Hivi ni kunena kwamba, si kula avyaijwe Muyahuḍi kwamba ni Muyahuḍi jwa ḍugha haṭa. Na wala kuhinywa ḅasi kimwii ntakumuhendeze muntu kuwa Muyahuḍi jwa ḍugha.

²⁹Ela Muyahuḍi jwa ḍugha ni huyuḍe eyenamuti Muungu na moja. Yani ni huyuḍe ahinyijwe mojoni mwakwe. Hidi hidi ni dzambo ḍya kiruhu na wala si dzambo ḍya kuuḅa matsoro ya Sharia yorejweyo pfantu. Muntu dzae nkapate shaḍu kuyawa kwa wanaaḍamu, ela anapata shaḍu kuyawa kwa Muungu.

Warumi 3

¹Mani ḍubva kuwa Muyahuḍi kuna faida ga? Ambu muntu akihinywa kuna wema ga?

²Kuwa Muyahuḍi kuna maana kwa kula njia. Cha ḍura ni kwamba Wayahuḍi ndiwo wantu wa Muungu awakaḅidhiyeo haya maaguye.

³Gula ni ḍugha kwamba wangine wao ntaweewa wahikizika kwa Muungu le. Ela hivyo hivyo ni kunena kwamba nae Muungu anavunza ahaḍi zakwe?

⁴Moro, sivyo kaḅisa! Muungu anagija kuwa muhachi kwa kula dzambo aneneyeyo, haḅa ikiwa kwamba wanaaḍamu wakaiya kunena nsuwe. Koro haya matsoro yamba, “Wipfonanyambia uzuka wangu, vyyuwo vyako mvyo hachi; na ukinipfiika ḍubini, wewe unashinda.”

⁵Ikiwa kwamba mazuka yehu yanayanga namuna ya Muungu aivyo muhachi ephonahukumu, ḍubva aswi hwambedze? Hwambe kakuhuoneani? Nyakunenani hivi koro ndivyo vya wantu wangine wevyonaḅara.

⁶Ela sivyo kaḅisa! Ṭambere Muungu nkahukumu na hachi mani andeweza kujuhukumu aju lumwengu?

⁷Ela ṭambere Muungu anagija kuonekana muhachi na kugija kupata shaḍu kuchiiya na hivi niivyo munsuwe, mani kuḅi amaale nahwajwa kuwa munabvise?

⁸Wantu wangine wakuhupfangizani kwamba hwakuwayongweezani wantu wagije kuhenda mazuka ili waweze kupata mema. Hao hao wantu Muungu anawahukumu dza wevyonamala kuhukumigwa.

⁹ḍubva hwambedze? Hwambe swiswi Wayahuḍi huna maana kuchia wantu wa vyeeti vingine? Moro sivyo kaḅisa! Koro nimaanena hangu hapfo kaḍura kwamba, Wayahuḍi na wantu wa vyeeti vingine, wonse wakuḅawaligwani ni nabvise.

¹⁰Ni dza hivi vya haya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Ntaku haḅa mumodza eye muhachi usoni kwa Muungu.

¹¹Ntaku haḅa mumodza eyenaimuka, wala eyenamulacha Muungu.

¹²Wanaaḍamu wonse wamuyatsa Muungu. Wonse watsowa tswee, na ntaku haḅa mumodza eyenahenda mema.

¹³Vyuuwo vyao wevyonanena, ni vizuka vizuka dza tsatsu wa mbeera ziizo wazi. Nyiimi zao zibarata kunena nsuwe, na manwa yao yananena vyuuwo vizuka vizuka, viivyo dza singo wa nyoka.

¹⁴Manwa yao yanakakanyika maduwo mazuka mazuka.

¹⁵Na ni waharaka wa kukukamisa wantu na kuwayaga.

¹⁶Kula wepfonakwenda, kazi yao ni kunanga-nanga maisha ya wantu na kuwayatsia dina.

¹⁷Ao meshi ntawadzi kukaa na naghea na wantu,

¹⁸na wala ntawamushooge Muungu!”

¹⁹Sasa humanya kwamba hi Sharia inawahusu Wayahuḍi, koro ndiwo waipfegejweo. Na waipfegwa ili lumwengu jwonse jutseewa na kiḍechonse cha kudzihehea nacho usoni kwa Muungu.

²⁰Koro ntaku yuḍejwonse eyenahwajwa kuwa muhachi usoni kwa Muungu kwa dzambo ḍya kuiuḅa hi Sharia, kwa kwamba kazi ya hi Sharia ni kuwayanga wantu kwamba ni wanabvise.

²¹Ela sasa Muungu kaihuyanga hi njia ya kuhuhendeza kuwa wahachi usoni kwakwe. Si kwa kuuḅa Sharia, ela ni kwa kuuḅa hi njia ihadzijweyo humu matsoroni.

²²Muungu anawahwaa wantu kuwa wahachi kuuḅana na faro weyonayo kwa Yesu Kiristo. Na anahenda hivi kwa wonse wahikiziyeo, kwa kwamba ntaku ugaragara kahi ya Wayahuḍi na wantu wa vyeeti vingine.

²³Koro wanaadamu wonse wahenda nabvise na wapfungukijwa ni udheru wa Muungu.

²⁴Ela kwa dzambo ḍya teiye, Muungu kawapfa wanaadamu wonse tubvo ḍya kuwahendeza wawe wahachi usoni kwakwe. Kahenda hivi kwa kumuhuma Yesu Kiristo adziye akiwayavya nabviseni na akiwaweka huru.

²⁵Muungu kamuyavya Yesu awe dza mvuugiya ili kwamba kuchiiya na kwa hu mwaziwe ehiyeo, hawaḍe wamuhikiziyeo wapate kuyatsijwa nabvise zao. Kavihenda nangere ili apate kuwayanga wanaadamu kwamba jeje ni muhachi. Koro kae Muungu kawaitisia wanaadamu haḷa nkakuwahukumu kwa nabvise zao wahendeyezo.

²⁶Na kwehii ngera ya yeo, Muungu kayanga wazi tswēe kwamba jeje ni muhachi. Na hawaḍe wanabvise wamuhikiziyeo Yesu, jeje anawahwaa kuwa wahachi usoni kwakwe.

²⁷Dubva ati hunaweza kudzivunia kwamba huhenda kiḍechonse kimuhendezeyecho Muungu ahuhwae kuwa wahachi usoni kwakwe? Ntaku kiḍechonse! Na ni kwa dzambo ga ntaku kintu? Ni kwa kwamba ntahuwezi kuwa

wahachi usoni kwakwe kwa kuuḅa Sharia. Ela hunahwajwa kuwa wahachi kwa dzambo ḍye faro yehu hwiyonayo kwa Yesu Kiristo.

²⁸Ndookomu hunakwamba Muungu anamuhwaa muntu kuwa muhachi kuuḅana ne faro eyonayo, na wala si kwa kuuḅa Sharia.

²⁹Ambu munaḥara kwamba Muungu ni Muungu jwa Wayahuḍi ḅasi? Dzaambia siye Muungu jwa wantu wa vyeeti vingine pia? Ndivyo, Muungu ni Muungu jwa wantu wa vyeeti vingine pia.

³⁰Koro kuna Muungu mumodza tu. Na kuna njia modza tu iyonawahendeza wantu kuwa wahachi usoni kwakwe. Hangu Wayahuḍi wahinyijweo na haḥa wantu wa vyeeti vingine wasiohinywa, wonse anawahwaa kuwa wahachi usoni kwakwe kuuḅana ne faro weyonayo.

³¹Dubva avi hwivyokungiziani mukazo dzuu ya kuwa na faro, ni kunena kwamba hwakuihendezani e Sharia kutsaawa na maana? Moro, sivyo haḥa. Hivi hwivyokunenani hwakuizingiziani mukazo hi Sharia.

Warumi 4

¹Dubva hwambedze dzuu ya bibi jwehu Ibrahimi? Muungu kamuhwaadze kuwa muhachi usoni kwakwe?

²Tambere Muungu andeewa kamuhwaa Ibrahimi kuwa muhachi kwa dzambo ḍya mahendoye mema, ḅasi Ibrahimi andeewa na kintu cha kudzivunia. Ela nka saḅaḅu ya kudzivunia usoni kwa Muungu.

³Koro haya matsoro yamba, “Ibrahimi kamuserefaḥa Muungu, nae Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi.”

⁴Muntu eyenahenda kazi anapfegwa maipfo. Na haya maipfoye nkayapfegwe dza kwamba ni nḥunu, ela anayapfegwa kwa kwamba ni hachiye.

⁵Ela kwa Muungu muntu anahwajwa kuwa muhachi kwa dzambo ḍya kumuserefaḥa jeje eyenawayatsia haḥa wanabvise, na wala nkahwajwe kuwa muhachi kwa dzambo ḍya mahendoye.

⁶Haḥa haju Daḍi kanena dzuu yedihiḍi dzambo, ephonena dzuu ya tsekea ya muntu yudejwonse jwa Muungu eyenamuhwaa kuwa muhachi pfasipfo kuyowa mahendoye.

⁷Kamba, “Wana tsekea iyodze hawaḍe wa Muungu awayatsiiyeo mazuka yao na kuziwafutia nabvise zao!

⁸Wana tsekea iyodze hawaḍe wa Bwana asiowaḥalia nabvise zao kawii meshi!”

⁹Dubva ai tsekea ya haju Daḍi aneneeyo, nza Wayahuḍi ḅasi ambu haḥa wantu wa vyeeti vingine? Dzaambia si ya wantu wonse? Hunakaa na kwamba Muungu kamuhwaa Ibrahimi kuwa muntu muhachi kwa dzambo ḍya faro eyokuwa nayo.

¹⁰Epfootaligwa kuwa muhachi, ewa kamaahinywa ambu baḍo? Humanya ya kwamba Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi ḍura, makisa kadzakahinywa nyuma.

¹¹Ibrahimu kahinywa baḍa ya kwamba Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi. Kuhinywa kwakwe kwiwa ni alama ya kuyanga kwamba Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi kwa dzambo ḍya namuna amuserefaṭiyevyo Muungu, ingawa ewa nkadzahinywa. Ndookomu Ibrahimu ndiye baba jwa kiruhu jwa hawaḍe wonse wamuhikiziyeo Muungu na wakiṭaligwa kuwa wahachi, ingawa ntawadzahinywa.

¹²Na pia ni baba jwa kiruhu jwa hawaḍe wonse wahinyijweo na wakimuhikiza Muungu. Si baba jwao kwa dzambo ḍya kuhinywa, ela ni baba jwao kwa dzambo ḍya kwamba wamuhikiza Muungu dza viviḍe vya baba jwehu Ibrahimu amuhikiziyevo haṭa kaḅila nkadzahinywa.

¹³Muungu ewa kamuahiḍia Ibrahimu na yuvyeejwe kwamba kadzajumumpa huju lumwengu jwonse juwe jwakwe. Ibrahimu nkakuiwekejwa hi hii ahaḍi kwa dzambo ḍya kuziuba Sharia haṭa, ela kaiwekejwa kwa dzambo ewa kamuhikiza Muungu, na Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi.

¹⁴Koro ṭambere hawaḍe wa kupata hivi vya Muungu evyonaahiḍi ni hawaḍe weonauba Sharia, baṣi ni kunena kwamba kumuhikiza Muungu ntaku maana, na haṭa hi ahaḍi ya Muungu ntaṭi faiḍa iḍeyonse.

¹⁵Hi Sharia inawahendeza hawaḍe weonaivunza wakaadhibigwa. Ela ikiwa kwamba ntaku sharia, baṣi ntakuwe na muntu jwa kuadhibigwa kwa tsowa ḍya kuvunza sharia.

¹⁶Ndiyo maana kumuhikiza Muungu ndiḍyo dzambo muhimu. Muungu kaihuwekea hi ahaḍiye bure, ndookomu ni ahaḍi iyo na uhakika. Hi hii ahaḍi si ya hawaḍe weo na Sharia ṭu, ela nza haṭa hawaḍe wasio na Sharia wamuhikiziyeo Muungu dza Ibrahimu. Koro Ibrahimu ndiye huyu baba jwa wonse weonamuhikiza Muungu.

¹⁷Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, Muungu kamwamba Ibrahimu, “Nikuhendeza kuwa baba jwa vyeeti vinji.” Epfoakiyambijwa haya haya, Ibrahimu ewa usoni kwa Muungu na kayahikiza. Huyu ndiye huyu Muungu eyenawafufuya wafu, na haṭa mambo yasiyodzahendeka akayahwaa dza kwamba yesakuhendeka.

¹⁸Hi hiḍe ngera, Ibrahimu ewa na chima cha myaka gana. Ela nkakufwa moja, kagija kumuserefaṭa Muungu ṭu haṭa ingawa edzimanya kwamba kamaawa jarisa ghogho, na mukaziwe ewa ni ndaṭa. Muungu epfomuahiḍi Ibrahimu kwamba anawa baba jwa vyeeti vinji, na kwamba yuvyeejwe junawa yukuu dza hizi nyoha, Ibrahimu kamuserefaṭa Muungu, ingawa dzambo dzadyo ḍinaonekana kwamba ntaḍiwezi kuhendeka. Na Ibrahimu kadzakawa baba jwa vyeeti vinji ḍugha.

²⁰Ibrahimu nkakungiza kajela ideyonse kwa hi ahađi ya Muungu amuwekeeyo. Ishinu serefano yakwe igija kuwa na nguvu na kamuyaviza shađu Muungu,

²¹akiwa na uhakika kwamba Muungu ana uwezo wa kuhenda hivi aahidiyevyo.

²²Na ndiyo maana Muungu kamuhwaa Ibrahimu kuwa muntu muhachi kwa dzambo ɗye faroye eyokuwa nayo.

²³Hivi vyorejwevyo kwamba, “Muungu kamuhwaa Ibrahimu kuwa muntu muhachi,” ntavikworegwa kwa dzambo ɗya Ibrahimu jeje heketu hađa,

²⁴ela vyoregwa kwa dzambo ɗyehu pia. Vinahupfa uhakika wa kwamba hukimuhikiza Muungu, huyu amufufwiiye Bwana jwehu Yesu Kiristo kuyawa kwa wafu, ɓasi hađa naswi pia Muungu anahuhwaa kuwa wahachi.

²⁵Bwana Yesu kayavigwa apate kufwa kwa dzambo ɗya nabvise zehu, na kafufujwa kuyawa kwa wafu ili naswi huweze kuwa wantu wahachi usoni kwa Muungu.

Warumi 5

¹Na kwa kwamba Muungu anahuhwaa kuwa wahachi usoni kwakwe kwa dzambo ɗya faro zehu, ɓasi huna naghea na Muungu kuchiiya na kwa Bwana jwehu Yesu Kiristo.

²Kiristo kahupfa njia ya kuifikia hi hii ɗei ya Muungu huipatiyeyo hi hii saasambi kwa dzambo ɗya faro zehu. Ndookomu naswi hunatsekea kwa haya madzikwatyo hwiyonayo, ya kwamba Muungu kadzahungiza maremboni mwakwe.

³Na zaidi ya hayo, hađa hukiwa mađinani pia hunatsekea, koro humanya kwamba mađina yanahuyongweeza kuitisa.

⁴Kuitisa kunahupfa nguvu za kugija kuwa na myenendo myema, na myenendo myema inahwongezea madzikwatyo yehu ya kupata mupfonyo.

⁵Na haya haya madzikwatyo hwiyonayo ntayanahungiza yutswani, koro Muungu kahuyanga matsakoye makuu kuchiiya na kwa Ruhu Mudheru jwakwe. Muungu kamuhukakanyia huyu huyu Ruhu myojoni mwehu dza ɗola yakwe ahupfiyeyo.

⁶Koro hwipfokuwa amaale ntahudziwezi hađa kachuchu, Kiristo kadza na wakati mwema ɗa, na kafwa kwa dzambo ɗyehu hwonse hwiwo wanabvise.

⁷Si rahisi kuona muntu adzibigie koɓela kuyagwa kwa dzambo ɗya muntu muhachi yudejwone. Pfangine muntu anaweza kudziɗolea kuyagwa kwa dzambo ɗya muntu mwema.

⁸Ela ɗayowani namuna ya Muungu ahuyangiyevyo kwamba kahutsaka. Koro ingawa hwikiishi nabviseni, Kiristo kadza kafwa kwa dzambo ɗyehu!

⁹Kwa kwamba Kiristo kamahuhendeza kuwa wahachi usoni kwa Muungu kuchiiya na kwa kifoche, basi pia huna uhakika kwamba anahupfonya kuyawana ne hukumu ya Muungu idzeyokudza.

¹⁰Hivi hivi huna uhakika navyo kwa dzambo dya kwamba hwipfokuwa nyabva na Muungu, hupatanishwa nae kawii kuchiiya na kwa hichi kifo cha huyu Mwanawe. Na sasa hukimapanishwa na Muungu, basi huna uhakika kwamba hunapfonywa, koro huyu Mwanawe ka moja.

¹¹Na si hivyo tu, ela sasa huna tsekea nkuu muno kwa Muungu kwa dzambo dya kwamba kuchiiya na kwa Bwana jwehu Yesu Kiristo swiswi hupatanishwa na Muungu.

¹²Kae nabvise injia lumwenguni kwa dzambo dya muntu mumodza. Na hiyo hiyo nabvise ahendeeyo iyeha kufwa. Ndookomu kufwa kunamufikia kula mwanaadamu kwa kwamba wonse wahenda nabvise.

¹³Gula wanaadamu wekihenda nabvise hangu kae na kae kabila Muungu nkadzawayeha hi Sharia. Ela nabvise zao ntazitaligwe koro ntakwiwa sharia ideyonse.

¹⁴Ingawa hangu ngera ya Adamu haṭa ngera ya Musa apfegejweyo hi Sharia wantu wekifwa, ntawekifwa kwa dzambo dya kuvunza amuri ya Muungu dza hivide vya Adamu ahendeeyo. Adamu ewa ni dza kivwii cha huyude adzeekudza, yani Kiristo.

¹⁵Ela kuna ugaragara kahi ya hi nabvise ya Adamu ayeheeyo, na hi tola ya kuyatsijwa nabvise iyehejweyo ni Yesu Kiristo. Koro kuchiiya na kwa nabvise ihendejweyo ni muntu mumodza, yani Adamu, wantu wenji wanjia kufwani. Ela huyu yungine, yani Yesu Kiristo, kahendeza wenji wapate kuyatsijwa nabvise zao kuchiiya na kwa ṭei ya Muungu aikakanyiyeyo kwa wenji.

¹⁶Hi namuna ya Muungu evyonayavya tola yakwe kwa wanaadamu, ni garagara na hivi vya nabvise injiiyevyo kuchiiya na kwa muntu mumodza. Nabvise modza ihendejweyo, iyeha hukumu kwa wantu, koro iwahendeza watsovi. Ela baada ya wantu kuhenda nabvise nyinji na nyinji, Muungu kaiwayeha hi tolaye ili aweze kuwahendeza wahachi usoni kwakwe.

¹⁷Nabvise ya muntu mumodza iyeha kufwa kwa lumwengu yuzima. Ela kuchiiya na kwa muntu mumodza yungine, yani Yesu Kiristo, hawaḍe waipfokeeyeo hi ṭei nkuu ya Muungu ne tolaye ya kuwahendeza wahachi, hao wadzaishi maisha ya kuunga na yuungo.

¹⁸Basi na dza vya nabvise ya muntu mumodza iyeheeyo hukumu kwa wantu wonse, ndivyo vya hendo modza dya hachi dihendejweyo ni Yesu Kiristo divyokuwahendezani wantu wonse kuwa wahachi usoni kwa Muungu na kuwapfa maisha.

¹⁹Koro dza vya wantu wonse wagaliyevyo wanabvise usoni kwa Muungu kwa dzambo dya muntu mumodza kutsamuṭii Muungu, basi ndivyo vya Muungu adzevyowahendeza wantu wonse kuwa wahachi usoni kwakwe, kwa dzambo dya uṭiifu wa muntu mumodza.

²⁰Hi Sharia ipfoyehegwa, injipfisa mazuka, ela kula pfa wantu wagijiyepfo kuhenda nabvise, Muungu kagija kuwafwiya ṭei zaiḍi na zaiḍi.

²¹Cha mwisu ni kwamba kae nabvise iwa ijuṭawala lumwengu kwa kuwangiza wantu kufwani. Ela sasa hi ṭei ya Muungu ndiyo iyokuhuṭawalani kwa kuhuhendeza kuwa wahachi usoni kwa Muungu na kuhupfa maisha ya kuunga na yuungo. Na hivi hunavipata kuchiiya na kwa kumuhikiza Bwana jwehu Yesu Kiristo.

Warumi 6

¹Dubva hwambedze? Hwambe kwamba hugije kuhenda nabvise amaale ili kwamba Muungu agije kuhufwiya ṭei na kuhuyatsia zaiḍi na zaiḍi?

²Sivyo haṭa! Nabvise hwisakuifwiya hangu iide ṭi! Sasa hunawezadze kugija kuishi nabviseni amaale?

³Munamba ntamudzi haṭa kwamba hwonse hwipfoṭopyegwa huunganywa na Kiristo Yesu, na ni dza kwamba hufwa pfamodza nae?

⁴Hwipfoṭopyegwa, ni dza kwamba hufwa na huzikwa pfamodza na Kiristo. Hivi vihendeka ili kwamba naswi huweze kuishi maisha mapfya, dza vya Muungu Baba jwehu amufufwiiyevyo Kiristo kuyawa kwa wafu kwa uwezowe mukuu.

⁵Koro kwa kwamba huunganywa na Kiristo kwa kufwa pfamodza nae, basi pia hudzafufujwa dza viviḍe afufwiiywevyo.

⁶Na humanya kwamba hu ubenaadamu wehu wa dura upfatsikwa hapfaḍe muhini mwa mpatsa pfamodza na Kiristo, ili kwamba nabvise itseewa na nguvu kawii maishani mwehu. Ntahukwaa wahumwa wa nabvise kawii.

⁷Koro yuḍejwone akisa kufwa anawa ka huru kuyawana na uhumwa wa nabvise.

⁸Na kwa kwamba hufwa pfamodza na Kiristo, huhikiza kwamba hudzaishi pfamodza nae kawii.

⁹Koro humanya kwamba Kiristo kafufujwa kuyawa kwa wafu na nkafwe kawii meshi. Kufwa ntaku nguvu kawii dzuu yakwe.

¹⁰Huku kufwa afwiyeko, kazifwiya nabvise mweedha mumodza ṭu, ela hivi evyokuishini kakuishini kwa dzambo dya uhusiano wakwe na Muungu.

¹¹Dubva nanywi pia dzihwaeni dza wantu muifwiiyeo nabvise na mwiwokuishini kwa dzambo dya Muungu kuchiiya na kwa Kiristo Yesu.

- 12**Ndookomu namutseyatsa nabvise iitawale kawii hi mii yenu ya kufwa. Namutseyatsa imuhendeze mukidziitoseza hadya zenu nzuka nzuka za kimwii.
- 13**Namutseyiyatsa sehemu zidezonse za mii yenu ziihumikie nabvise kwa kuhenda mazuka. Ishinu dzyavyeni kwa Muungu koro muyawa kufwani na sasa mumapfegwa maisha mapfya. Kula kiiriiri cha mii yenu nakihumike kwa kazi nyema ya Muungu.
- 14**Koro nabvise ntai nguvu kawii dzuu yenu kwa kwamba ntamukwaa nsii ya Sharia, ela mwaa nsii ya t̄ei ya Muungu.
- 15**Ikimaawa kwamba hi t̄ei ya Muungu ihuweka huru hutseewa wahumwa wa Sharia, d̄ubva ni kunena kwamba hunaweza kugija kudzihendea nabvise basi? Moro sivyo haṭa!
- 16**Dzaambia ntamukumanya kwamba mukidziyavya kumuṭii muntu, basi mu wahumwa wa huyo huyo muntu? Munaweza kutsana kuitii nabvise na mwisowe munjie kufwani, ambu munaweza kutsana kumuṭii Muungu na muwe wantu wa kuhenda yeyo ya hachi usoni kwakwe.
- 17**Haṭa vivyo namuyaviza d̄uḍa Muungu, koro kae mwiiwa wahumwa wa nabvise, makisa mudzamuyatii na moja mumodza haya mayongweezo ya hachi muyongweezejweyo.
- 18**Mwisakuwekwa huru kuyawana na uhumwa wa nabvise, na sasa mumaawa wahumwa wa Muungu wa kuhenda yeyo ya hachi.
- 19**Nyakumumpani mufaano wa wahumwa na maḥwana zao nangere, kwa dzambo d̄ya udhaifu wenu wa kibenaadamu. Kae mwiiwa mudziyavya kuwa wahumwa wa mambo machafu na mwikihenda kula aina ya mazuka. Ela sasa dzyavyeni kuwa wahumwa wa kuhenda mambo yeyo ya hachi, ili mugije kuwa wantu wa Muungu d̄ugha.
- 20**Mwipfokuwa wahumwa wa nabvise, ntamwikimuudama kuhenda mambo yeyo ya hachi.
- 21**Mwikihenda mambo mazuka mazuka ya kwamba haṭa yakihadzwa saambi munaona yutswa. Ela kisa mupata kintu ga? Ntamukupata kiḍechonse! Koro haya haya mambo mwisowe yanangiza wantu kufwani.
- 22**Ela sasa kwa kwamba mwisakuwekwa huru kuyawana na nabvise na mwisakuwa wahumwa wa Muungu, hi faida mwiyo kupatani ni kwamba mwakuhendzewani kuwa wadheru, na mwisowe mudzapata maisha ya kuunga na yuungo.
- 23**Koro t̄ubvo d̄ya kuhenda nabvise ni kufwa. Ela hi t̄ola ya Muungu ayaviyeyo ni maisha ya kuunga na yuungo kuchiiya na kwa Kiristo Yesu Bwana jwehu.

Warumi 7

- ¹Nywinywi wandugu zangu Wayahuḍi muimanyiyeo hi Sharia, munamba ntamudzi kwamba Sharia inamuṭawala muntu ṭu akiwa kwamba ka moja?
- ²Kwa mufaano muke ahwaijwe, hi sharia ya kwamba ni mukaza muntu inamugija-gija ṭu ikiwa kwamba muumewe ka moja. Ela muumewe akifwa, ḅasi hi sharia ya kwamba ni mukaza muntu ntaimugije-gije kawii.
- ³Ndookomu ikiwa kwamba muke kahwajwa ni muyume yungine na hali muumewe ka moja, huyo anawa kakunjiani rangani. Ela muumewe akifwa anawa nkakufungwa ni sharia kawii, na akihwajwa ni muyume yungine nkawe kunjiani rangani.
- ⁴Dubva nanywi pia wandugu zangu, mwisakuwa huru kuyawana na hi Sharia kuchiiya na kwa hivi vya Kiristo afwiyevyo hapfaḍe muhini mwa mpatsa. Muwekwa huru ili muweze kuwa wa muntu yungine. Yani muweze kuwa wa huyu afufwiijwe kuyawa kwa wafu, ili kwamba hwonse huweze kudziyavya wazima wazima kwa Muungu.
- ⁵Koro hwipfohukiṭawaligwa ni hu ubenaadamu wehu, hi Sharia ikiziyamusa hizi ṭamaa nzuka nzuka zizokuwa miini mwehu, na hwikidziyavya wazima wazima kwa mambo ya nabvise yeyonayeha kufwa.
- ⁶Kenge sasa hwisakuwa huru kuyawana na hi Sharia. Iwa ihuweka dza wafungwa, ela sasa hwaa huru na ntahukwakumuhumikiani Muungu kwa njia ya kuuḅa Sharia ya kworegwa pfantu dza ḍura. Ela hwakumuhumikiani kwa njia mpya, yani kuchiiya kwa Ruhu jwa Muungu.
- ⁷Dubva kwa avi nineneyevyo, wangine wenu wakuimukani dza kwamba nyakwambani ai Sharia ni nzuka? Moro sikwakunenani hivyo haṭa! Ae sokwaa ai Sharia, ami nindemanya haṭa ya kwamba nabvise ni kintu gani le? Ṭambere hi Sharia ntaindekwamba, “Nkudzomiye mahe cha mwenziwo,” haṭa sindeemanya ya kwamba katsi kumiiya mahe cha muntu ni nabvise.
- ⁸Ela hi nabvise iyo kuzimuni mwangu iitumia hi hii amuri na injumuiya kula aina ya ṭamaa nzuka! Na hali ṭambere ntaku Sharia, nabvise ntaindeewa na nguvu.
- ⁹Mimi mwenye nipfokuwa sidzaihambuya hi Sharia, nikidziona dza kwamba nyakuishini urembo. Ela nipfokudza ninkiimanya hi hii amuri, nabvise nayo ifufuka na iniyaga kiruhu.
- ¹⁰Ndookomu niona kwamba hi amuri iyehejweyo kunimpa maisha ya tsekea, ishinu ndiyo iningizieyo kufwani kafu.
- ¹¹Koro nabvise iitumia hi amuri, iniḍyuurisa na iningiza kufwani.
- ¹²Ndookomu nichokunenani ni kwamba hi Sharia iyawa kwa Muungu. Na hi amuri nayo pia iyawa kwa Muungu, na inahukumu na hachi na ni nyema.
- ¹³Mani ḍubva kwa avi nineneyevyo mwakuniimukani dza kwamba nyakwambani achi chicho chema kiniyehea kufwa? Moro sikwakunenani hivyo haṭa! Ela

nyakunenani kwamba, nabvise ndiyo itumiiyeyo hichi hichi chicho chema, yani hi amuri, na yakuningizani kufwani. Tayowani namuna ya nabvise ivyo nzuka! Inatumia kintu chema kiyawiyecho kwa Muungu, na ikangiza wantu kufwani.

¹⁴Hwonse humanya kwamba hi Sharia nza mambo ya kiruhu, ela mimi ni mwanaadamu niyekutawaligwani ni mambo ya kimwii. Mimi nya dza muhumwa niguzijwee kuihumikia nabvise.

¹⁵Haya mambo niyonahenda, mimi mwenye sikae na kuyaimuka. Koro haya niyonatsaka kuyahenda siyahende, ishinu yayade nisyotsaka kuyahenda, ndiyo niyonayahenda.

¹⁶Na kwa kwamba nakaa na kuhenda haya nisyotsaka kuyahenda, basi vinayanga wazi kwamba nikubali kwamba hi Sharia ni nyema.

¹⁷Ndookomu kunena hida ya hachi, sikwakuvihendani kwa kutsaka kwangu, ela hi nabvise iyo kuzimuni mwangu ndiyo iyokunihendezani nihende hivi hivi.

¹⁸Nimanya kwamba ntaku dzema didedyonse didyo kuzimuni mwangu kwa dzambo dya hu ubenaadamu wangu. Koro ingawa kuzimuni mwangu nakaa na kudzisikia kuhenda mema, inanga siyahende.

¹⁹Haya mema niyonakaa na kutsaka kuyahenda siyahende, ishinu nahenda haya mazuka nisyotsaka kuyahenda.

²⁰Dubva kwa kwamba nakaa na kuhenda haya nisyotsaka kuyahenda, basi ni kunena kwamba simi kawii niyenavihenda, ela ni hii nabvise iyo kuzimuni mwangu.

²¹Ndookomu naona kwamba vinikaiya dza sharia ya kwamba kula ninkitsaka kuhenda mema, haya mazuka ndiyo niyonatsana kuhenda.

²²Humu mojonni mwangu nakaa nikitsekezwa ni hi Sharia ya Muungu.

²³Ela nyakuonani kwamba kuna sharia ingine iyokuhendani kazi mwiini mwangu. Ni sharia iyokuipfingani hi sharia ya hi akili yangu ibaratiyeyo, na inakaa na kunihendeza mufungwa jwa hi sharia ya nabvise iyokuhendani kazi mwiini mwangu.

²⁴E mimi nya dinani ti! Ni ga jwa kunipfonya na haya haya maisha ya kuningiza kufwani?

²⁵Ela namuyaviza duda Muungu, koro ananipfonya kuchiiya na kwa Bwana jwehu Yesu Kiristo! Ndookomu munaona namuna viivyo. Humu mojonni mwangu natsaka kuitii hi Sharia ya Muungu, ela kwa dzambo dya hu ubenaadamu wangu, nigala muhumwa jwa hi sharia ya nabvise.

Warumi 8

¹Ndookomu sasa hawade weokuishini hariani mwa Kiristo Yesu ntawawezi kuhukumigwa.

- ²Koro kuchiiya na kwa Yesu Kiristo, hizi nguvu za huyu Ruhu jwa Muungu eyenamumpa maisha ya kuunga na yuungo zisakumuweka huru kuyawana na hi sharia ya nabvise iyonayeha kufwa.
- ³Hi Sharia ntaikuweza kuhuweka huru kwa dzambo dya udhaifu wehu wa kibenaadamu. Ela Muungu kahuweka huru kwa kumuhuma huyu Mwanawe jeje mwenye, adziye akivyajwa na mwii wiwo dza hi mii yehu ya nabvise. Kadza lumwenguni kahukumigwa ili azihunwiiye nabvise zehu.
- ⁴Muungu kahenda hivi ili kwamba swiswi husiokuwa kuuḅani mambo ya kimwii, hwiwokuyongojwani ni huyu Ruhu jwakwe, huweze kuhenda yeyo ya hachi, dza hivi vye Sharia ivyonatsaka.
- ⁵Hawaḁe weonaishi kwa kuuḅa mambo ya kimwii, wanaḁaria mambo ya kimwii. Ela hawaḁe weonaishi kwa kuuḅa mambo ya huyu Ruhu, wanaḁaria mambo yeyonamutsakiza huyu Ruhu.
- ⁶Huyuḁe eyenaiyatsa hi akili yakwe ikaḁaria mambo ya kimwii, anadziyeheya kufwa. Ela huyuḁe eyenadziyatsia kuyongojwa ni huyu Ruhu jwa Muungu, Muungu anamumpa maisha mapfya na naghea.
- ⁷Ndookomu muntu eyenaḁaria ḅasi mambo ya kimwii ni nyabva jwa Muungu. Muntu dzae nkawezi kuiḁi Sharia ya Muungu haḁa kachuchu.
- ⁸Ndiyo maana wantu weonaḁawaligwa ni mambo ya kimwii ntawawezi kumutsakiza Muungu.
- ⁹Ela nywinywi ntamukwakuḁawaligwani ni mambo ya kimwii. Ikiwa kwamba huyu Ruhu jwa Muungu ka kuzimuni mwenu, ḅasi ndiye eyekumuyongowani. Kumbukani kwamba muntu asiye Ruhu jwa Kiristo, huyo si jwa Kiristo.
- ¹⁰Haḁa ingawa mii yenu idzafwa kwa dzambo dya nabvise, huyu Ruhu jwa Kiristo anagija kumumpa maisha mapfya, kwa kwamba Kiristo ka myojoni mwenu. Koro Kiristo ndiye amuhendezeye kuwa wahachi usoni kwa Muungu.
- ¹¹Na kwa kwamba huyu Ruhu jwa huyu Muungu amufufwiiye Kiristo Yesu kuyawa kwa wafu ka kuzimuni mwenu, ḅasi yuyude amufufwiiye Kiristo anamumpa maisha mapfya nywinywi mwiwo na mii ya kufwa. Nevihivi anavihenda kuchiiya na kwa huyu Ruhu jwakwe eye kuzimuni mwenu.
- ¹²Dubva wandugu zanguni, ntahu ruhusa ya kuishi maisha ya kimwii kawii, ela ni haḁi huishi kwa kuuḅa hivi vya huyu Ruhu jwa Muungu evyonatsaka.
- ¹³Koro mukiishi maisha ya kuḁawaligwa ni mambo ya kimwii, hachi munafwa. Ela ikiwa kwamba kwa nguvu za Ruhu Mudheru muyatsa kuhenda mambo mazuka kaḅisa, ḅasi munaishi.
- ¹⁴Wonse weonayongojwa ni Ruhu jwa Muungu, ni wana wa Muungu.

15Kwa kwamba Muungu nkakumumpa Ruhu jwa kumuhendeza wahumwa woga kawii, ela kamumpa Ruhu jwa kumuhendeza wana wa Muungu. Na huyo huyo Ruhu ndiye eyenahuwezesha hukwakumuyombani Muungu hukamuhana Baba jwehu.

16Ndookomu huyu Ruhu jwa Muungu pfamodza na hizi ruhu zehu vyakuyavyani ushaahidi kwamba hu wana wa Muungu dughu.

17Kwa kwamba hu wanawe, basi hizi mvoni aziwawekeeyezo wantuwe hunazipata, na hunazipfokea pfamodza na Kiristo, kwa kwamba kula kintu cha Muungu amumpiyecho Kiristo, naswi pia nchehu. Ela hukitsaka kunjia maremboni pfamodza na Kiristo, ni hadi hukubali kukunta dina dza vivide vyakwe akuntiyevyo dina.

18Nina hakika kwamba hizi dina hwizokuzikuntani hi saasambi si kintu, hukiziinganya na haya marembu hudzeyopfegwa.

19Koro kula kiumbe cha Muungu aumbiyecho chakuindiiyani na hamu muno hiyo hiyo nsiku ya Muungu adzeyowayanganya hawa wanawe.

20Viumbe vyonse vya lumwenguni vina duo dya Muungu ingawa ntavikudzitsakia duo vivyo vyenye, koro iwa ni miro ya Muungu mwenye. Ela haata vivyo Muungu ewa na mupango wa kuvipfonya.

21Na ndiyo maana nsiku modza viumbe vyonse navyo vidzapfonywa kuyawana na hu uhumwa wa kwamba ni hadi vinangike, ili viweze kuupata hu uhuru wa mafara, wa hawa wana wa Muungu wadzeowa nao.

22Humanya kwamba haata hi hii saasambi viumbe vyonse vyakuuguyani na tsungu mukali dza tsungu wa muke jwa kuvyaa.

23Na si hivi viumbe tu, ela haata swiswi hupfegejweo Ruhu Mudheru dza hakikisho dya haya marembu hudzeyopfegwa baadaye, naswi pia hunakaa na kuuguya. Hwakuuguyani na kuindiiya na hamu muno hiyo hiyo nsiku ya Muungu adzeyohuhendeza wanawe kabisa, yani nsiku adzeyohuweka huru kuyawana na hi mii yehu.

24Kwa kwamba humapfonyegwa, hwakukuyoweeyani na hamu muno huku huku kuwekwa huru. Koro ni ga eyenayoweeya kukipata kintu echonacho tayari mukononi?

25Ela hwipfonaindiiya kintu husichodzakupata, hunaitisa muno.

26Dza vivyo, huyu Ruhu nae pia anakaa na kuhugija udhaifuni mwehu. Koro ntahudzi haata namuna hwivyonamala kuyomba. Ela huyu Ruhu jeje mwenye anakaa na kuhuyombea kwa Muungu muno huku akiwa kuuguyani na njia isiyoneneka.

- ²⁷Na Muungu, huyu aimanyiye myojo ya wantu kamanya hivi vya huyu Ruhu evyonanena, kwa dzambo ɔya kwamba huyu Ruhu anawayombea wantu wa Muungu kuubana na hivi vya Muungu evyonatsaka.
- ²⁸Humanya kwamba Muungu anahenda kula dzambo ɔipate kuwa dzema kwa hawaɔe wamutsakiyeo na awahaniyeo kuubana na mupangowe kwao.
- ²⁹Koro hawaɔe wa Muungu awatsaniyeo iide na iide, pia kawapangia kwamba wawe dza huyu Mwanawe, ili kwamba jeje awe ndiye huyu ndugu yao hangafa.
- ³⁰Hawaɔe wa Muungu awapangiyeo kuwa wanawe, kawahana. Na hawaɔe awahaniyeo kawahwaa kuwa wahachi, na hawaɔe awahwaiyeo kuwa wahachi, anawapfa maremboye.
- ³¹Dubva kwa haya haya yonse hwambedze? Koro ikiwa kwamba Muungu ka yupfande jwehu, ni ga jwa kuweza kuhupfinga na ahushinde?
- ³²Huyu Mwanawe jeje mwenye tu, Muungu nkakumuhofea, ela kamuyavya dza mvuugiya kwa dzambo ɔya nabvise zehu hwonse. Dubva ikiwa kwamba huyu Mwanawe tu, kamuhupfa dzevihivi, dze, nkawezi kuhupfa mema yonse haɔa?
- ³³Haya, ni ga jwa kuhusiɔaki swiswi watsanwa wa Muungu? Ntaku yudejwonge! Koro Muungu mwenye ndiye ahuhendezeye kuwa wahachi usoni kwakwe.
- ³⁴Na ntaku yudejwonge jwa kuhuhukumu koro Kiristo Yesu ndiye afwiye, akifufuka na akikaa mukono kuyume wa Muungu, na jeje ndiye eyenahuyombea kwa Muungu.
- ³⁵Dubva ni ga eyenaweza kuhuɔanya na tsako ɔya Kiristo kwehu? Yuhangaiko ambu maɔina, vinaweza kuhuɔanya na tsako ɔya Kiristo? Kukuntiswa ɔina, nzaa ambu umasikini vinaweza kuhuɔanya na tsakoɔye? Ehe haɔari ideyonge ambu kifo vinaweza kuhuɔanya? Moro ntaviwezi!
- ³⁶Koro haɔa haya matsoro yamba, “Kula nsiku hwaa haɔarini ya kutsaka kuyagwa kwa dzambo ɔyako. Wantu wanahwaa sawa sawa na mbuzi za hako zizokupfiikwani kutsinzwani.”
- ³⁷Ela kwa haya haya yonse huna ushindi mkuu muno kuchiiya na kwa huyu ahutsakiye!
- ³⁸Koro nina hakika kwamba ntaku cha kuhuɔanya na hiɔi tsako ɔya Kiristo ahutsakiyeɔyo. Si kufwa kwehu wala kuishi kwehu, si malaika wala nguvu zidezonse za mpepfo nzuka zizonaweza kuhuɔanya na tsakoɔye. Na haɔa mambo yeyopfo ambu yadzeyokudza ntayawezi kuhuɔanya na tsakoɔye.
- ³⁹Ntaku kiɔechonse chicho mbinguni dzuu ambu lumwengu jwa wafu, wala kingine kiɔechonse kiumbijwecho, chichonaweza kuhuɔanya na namuna ya Muungu ahutsakiyevyo kuchiiya na kwa Kiristo Yesu.

Warumi 9

¹Haya niyokutsakani kunena nza ɗugha, koro mimi ni jwa Kiristo na siwezi kunena nsuwe. Haɗa haya maɗaro yangu yeyokuyongojwani ni huyu Ruhu Mudheru, nayo pia yakunimpani uhakika kwamba sikwakunenani nsuwe.

²Hachi mojoni mwangu nina ngiru na tsungu mwinji usiosia,

³kwa dzambo ɗya hawa wandugu zangu, Waisiraeli. Haɗa naɗamani kwamba heri Muungu andenid̄uwa mimi mwenye na anitanye na Kiristo kafu, ɗambere hid̄yo hid̄yo ɗindeweza kuwapfonya!

⁴Wao ni Waisiraeli, na ni wantu watsanijweo kuwa wana wa Muungu. Muungu kawayanga namuna aivyo na kahenda maɗamano nao na pia kawapfa hi Sharia yakwe. Wao wanamuyomba jeje Muungu jwa hachi na ndiwo wapfokeeyeo hizi ahaɗi za Muungu.

⁵Wabibi zao, (aɗe Ibrahimi na wanawe) wewa ni wantu wa Muungu. Na haɗa huyu Kiristo mwenye, kavyajwa dza mwanaaɗamu kuyawa chicho kyeeti chao cha Waisiraeli. Jeje ni Muungu eye dzuu ya vyonse na anamala kushaɗwa haɗa pfasipfosia! Amina.

⁶Sikwakunenani kwamba Muungu kayatsa kuiɗimiza hi ahaɗi awekeyeo kwa Waisiraeli haɗa. Koro si kula eye Muisiraeli kwamba ni mutsanwa jwa Muungu!

⁷Na wala si kula eye mudzukuu Ibrahimi kwamba ni mudzukuuwe jwa ɗugha. Haɗa Muungu kanena na Ibrahimi kamwamba, “Huju yuyee nikuahidiyejo unajupata kuchiiya na kwa Isaka,” ingawa Ibrahimi ewa na wana wangine.

⁸Hivi ni kunena kwamba, muntu akiwa mudzukuu Ibrahimi si kwamba ɓasi ni mwana jwa Muungu haɗa. Ela wana kindindi wa Ibrahimi ni hawaɗe wavyaijweo kuɓana na hi ahaɗi ya Muungu.

⁹Koro Muungu ewa kamuahidia Ibrahimi kamwamba, “Mwaka keso ngera dzehii nauja kwako kawii, na mukaziwo Sara anawa na mwanamuyume.”

¹⁰Na si hivyo ɗu, ela huyu huyu mwana, yani bibi jwehu Isaka, epfokuya kamuhwaa Rebeka na kavyaa nae mpatsa ya wanawayume wawii.

¹¹Ela hangu hawa wana wepfokuwa ntawadzavyajwa, na wepfokuwa ntawadzahenda dzambo ɗideɗyonse dzema ambu zuka, Muungu kanena na mama jwao kamwamba, “Kyeeti cha huyu mukuu, kidzahumikia kyeeti cha huyu muɗoɗo.” Ndookomu vinayanga tswEE kwamba Muungu anamutsana muntu kuɓana na hiviɗe evyonapanga mwenye. Nkamutsane muntu kwa dzambo ɗya mahendoye.

¹³Dza vya matsoro yambiyevyo, “Yakobo nimutsaka, ela Esau nimudziza.”

¹⁴ɗubva hwambedze? Hwambe kwamba Muungu nkakuhenda hachi? Moro sivyo haɗa!

- 15**Koro Muungu ewa kamwamba Musa, “Namufwiya ƣei yuḁejwonse nitsakiye kumufwiya ƣei, na nawa munanso kwa yuḁejwonse nitsakiye kuwa munanso kwakwe.”
- 16**Ndookomu kutsanigwa kwa muntu, ntakudze kwa muntu kudzihendea hiḁu jeje mwenye ambu kwa kutsaka kwakwe jeje mwenye, ela ni kwa ƣei ya Muungu.
- 17**Koro humu matsoroni Muungu kamwamba Farao, “Nikuweka haju nangere ili niweze kuyanga uwezo wangu, na sari ḁyangu ḁipate kushaḁwa lumwengu yuzima.”
- 18**Ndookomu Muungu anamufwiya ƣei yuḁejwonse eyenatsaka kumufwiya ƣei, na huyuḁe eyenatsaka awe muḁiriri, anamuhendeza kuwa muḁiriri.
- 19**ḁubva wangine wenu wanaweza kuuza wambe, “Ikiwa kwamba niyohivyo, mani kuḁi Muungu anawaona wanaaḁamu kuwa watsovi, na hali katsi ntaku jwa kuweza kudziza kuhenda miro ya Muungu?”
- 20**Ela wewe mwanaaḁamu, hivi hivi nawe u ga, haḁa uweze kumwambukuya Muungu? Kuna nyungu ga iumbijweyo iyonaweza kumuuzwa huyu muntu aiumbiye ikamwamba, “Kuḁi wewe kuniumba dza avi niivyo?”
- 21**Hangu ḁura muntu eyenaumba vija vya haka, nkakwaa na hachi ya kuutumia au haka kuumbia kiḁechonse echonatsaka? Kuyawana na lingole modza ḁya haka, anaweza kuumba vija aina garagara. Vingine vinawa vya kutumika kwa mambo ya hila na vingine vinawa vya matumizi ya kawaiḁa.
- 22**ḁasi haḁa kwa Muungu vyaa dzevihivi. Ingawa Muungu ekitsaka kuiyanga hi ngoroye na ayange uwezowe eokuwa nao, kawaindiyya na kuwaiḁisia hawaḁe eowarejea, yani hawaḁe weonamala kunangwa-nangwa.
- 23**Na pia ekitsaka kuhuyanga swiswi ahufwiiyeo ƣei, namuna aivyo muḁei. Ekitsaka kuhuyanga uwezowe kwa dzambo ḁya kwamba swiswi ndiswi ahutsaniyeo huwe dza hiviḁe aivyo.
- 24**Swiswi ndiswi wantu huhanijweo ni Muungu. Na nkakuhuhana swiswi Wayahudi ƣu, ela haḁa wantu wa vyeeti vingine.
- 25**Hivi ndivyo aneneyevyo chuoni mwa Hosea. Kamba, “Hawaḁe wantu wasiokuwa wangu, nawahana, ‘Wantu wangu.’ Hikiḁe kyeeti nisichokitsaka ḁura, nakihana, ‘Kyeeti nitsakiyecho.’
- 26**Na pfapfaḁe pfantu niwambiiyepfo, ‘Ntamukwaa wantu wangu,’ ḁasi ndipfo pfantu wazepfohanigwa, ‘Wana wa Muungu eye moja.’ “
- 27**Nabii Isaya kalalabva dzuu ya Isiraeli kamba, “Ingawa wantu wa Isiraeli ni wenji dza mutsanga wa ḁahari, ni wantu wachuchu ƣu kahi yao wadzeopfonyegwa.

²⁸Koro Muungu njwakujuhukumu lumwengu na ajwise kaḥisa pfasipfo kuḍaḍamaa.”

²⁹Na kungine nabii Isaya kamba, “Ṭambere huyu Ḑwana mwenye nguvu zonse nkandehusazia yuvyee, swiswi Waisiraeli hwonse hundeewa hwisakunangwanangwa, dza midzi ya Sodoma na Gomora.”

³⁰Ḑubva hivi hwivyokunenani ni kwamba, hawa wantu wa vyeeti vingine wahenda wahachi usoni kwa Muungu. Na wahenda wahachi kwa dzambo ḍya kumuhikiza Kiristo, ingawa ntawekidzilachia kuwa wahachi usoni kwa Muungu.

³¹Ela hawa Waisiraeli weowakidzilachia kuwa wahachi usoni kwa Muungu kwa kuuḅa hi Sharia, ntawakuweza kuiṭimiza na wawe wahachi.

³²Kuṭi ntawakuweza kuwa wahachi? Ni kwa kwamba wekidzilachia kuwa wahachi usoni kwa Muungu kwa kuuḅa hi Sharia na kuhenda mahendo mema, ḅaḍala ya kuwa na faro kwa Kiristo. Ndookomu wakolasika na hiḍi iwe ḍiḍyonakolasa wantu.

³³Haya matsoro yanena dzuu yeḍihiḍi iwe yamba, “Ṭayowa, nyakuwekani iwe mudzini Sayuni. Ni iwe ḍya kuwahendeza wantu wakolasike wagwe. Na yuḍejwonse amuhikiziye huyu eye dza iwe, nkanagizwa yutswa meshi.”

Warumi 10

¹Wandugu zanguni, nyakuṭamanini muno mojoni mwangu kwamba hawa Waisiraeli wenzangu wapate kupfonywa. Nyakuwayombeani kwa Muungu muno kwamba wonse wapate kupfonywa.

²Koro naweza kuyavya ushaahiḍi kwamba wanatsaka muno kumutsakiza Muungu, ela ntawadzi hi njia ya kumutsakiza nayo.

³Ntawaimuke namuna ya Muungu evyonawahendeza wantu kuwa wahachi usoni kwakwe. Ishinu wanakaa na kudzilachia njia zao wao wenye za kudzihendeza wahachi usoni kwakwe, ndookomu wadziza kuihikiza hi njia ya Muungu ayaviyeyo ya kuwahendeza wahachi.

⁴Koro Kiristo kaikamilisha hi Sharia, ili kwamba kula amuhikiziye awe muhachi usoni kwa Muungu.

⁵Nabii Musa kora kwamba, muntu eyenalacha kuwa muhachi kwa kuuḅa hi Sharia, anaishi kwa kuiuḅa hi Sharia.

⁶Ela dzuu ya kuwa muhachi kwa kuwa na faro, haya matsoro yamba, “Nkudzoṭare mojoni mwako wambe, ‘Ni ga adzeeweza kupfaa mbinguni?’ ” Yani, akamuyehe Kiristo lumwenguni.

⁷Na kawii yamba, “Nkudzoṭare mojoni mwako wambe, ‘Ni ga adzeeweza kwenda lumwengu jwa wafu?’ ” Yani akamufufuye Kiristo.

⁸Ishinu ni haḍi hukitara dza hiviḍe vya haya matsoro yambiyevyo, “Hichi chuuwo cha Muungu chaa hafufi nanywi. Chaa myojoni mwenu na munakaa na kukinena na manwa yenu wenye.” Na hicho hicho ndicho hichi chuuwo hwichonasumwiiya, yani kupfonyegwa kuchiiya na kwa kumuhikiza Kiristo.

⁹Koro ukitamuka na kanwa kako wewe mwenye kwamba Yesu ni Bwana, na ukihikiza mojonni mwako kwamba Muungu kamufufuya kuyawa kwa wafu, unapfonywa.

¹⁰Koro muntu anahwajwa kuwa muhachi usoni kwa Muungu kwa kuhikiza mojonni mwakwe, na anapfonyegwa kwa kuḥima na kanwake mwenye.

¹¹Haya matsoro yamba, “Yudejwonse amuhikiziye nkanagizwa yutswa meshi.”

¹²Ndookomu ntaku ugaragara kahi ya Muyahuḍi na muntu jwa kyeeti chingine. Muungu ndiye Bwana jwa wantu wonse, na anawavodhya kwa winji hawaḍe wonse weonamuyomba.

¹³Koro haya matsoro yamba, “Kula eyenaḍihana sari ḍya Bwana anapfonywa.”

¹⁴Ela wantu wanawezadze kuḍihana sari ḍya Bwana ikiwa kwamba ntawadzamuhikiza? Na wanawezadze kumuhikiza ikiwa kwamba ntawadzamupata maagu? Na wanawezadze kumupata maagu pfasipfo kusumwiijwa?

¹⁵Ae nguzi aya maagu yanasumwiiwadze ikiwa kwamba ntakukuhumwa wantu wakayasumwiiye? Dza vya matsoro yambiiyevyo, “Kudza kwa hawaḍe weonayeha Maagu Mema ni dzambo dzema muno.”

¹⁶Ela si kula muntu kwamba kayahikiza haya Maagu Mema. Koro nabii Isaya kamba, “Bwana, ae ni ga ayahikiziye aya maagu husumwiiyeyo?”

¹⁷Ḍubva muntu anahikiza kwa kusikiiya haya Maagu Mema dzuu ya Kiristo.

¹⁸Ehe awa Wayahuḍi, munamba ntawadzayasikia haḥa aya maagu? Gula kuyasikia wayasikia kaḥisa. Dza vya matsoro yambiyevyo: “Madzwi ya hawa wahumijweo kwendasumwiiya haya maagu, yasikijwa lumwengu yuzima. Na hivi vyyuwo vyao waneneyevyo, visikijwa haḥa mviso wa lumwengu.”

¹⁹Ela awa Wayahuḍi waimuka kintu? Gula ikiwa kwamba ni kuimuka waimuka kaḥisa! Koro cha ḍura ni kwamba, Muungu kanena kuchiiya na kwa nabii Musa kamba, “Namuhendeza munawafwia ḍea wantu wa kyeeti chingine. Wantu wa kyeeti musichokihwaa dza kyeeti cha ḍugha. Namuhendeza munakirejea kyeeti cha wantu wangine mwichonakihana kyeeti cha maḍyura.”

²⁰Na kuchiiya na kwa nabii Isaya Muungu kanena wazi tswee kamba, “Nionegwa ni wantu ambao haḥa ntawekinilacha. Nidziyanganya kwa wantu ambao haḥa ntawekiuza dzuu yangu.”

²¹Ela Muungu kanena dzuu ya Waisiraeli kamba, “Musikahi muzima niigonzowa mikono yangu nipate kuwapfa ugijo, ela wakaiya utiriri na kutsaniiti tu.”

Warumi 11

¹Dubva natsaka kumuza bve, munamba Muungu kawajiba wantuwe wa Isiraeli? Moro sivyo kabisa! Mimi mwenye ni Muisiraeli, niyawiyee kivyazi cha Ibrahimi, kuyawa kyeeti cha Benyamini.

²Muungu nkakuwajiba wantuwe eotsana hangu kae. Munakumbuka avi vya aya matsoro yanenevyevo dzuu ya namuna ya Eliya awawakiyevyo kwa Muungu kuwahuu Waisiraeli?

³Kamba, “Bwana, wawayaga hawa manabii wako na wayavunza-vunza haya madhabahu yako. Ndimi mimi heketu nihafiye, nami pia wakutsakani kuniyaga.”

⁴Na Muungu kamwambukuya kintu ga? Kamwamba, “Nidziwekea wantu elefu mfungahe wasiodzamuvunzia nkuhi muungu jwa Baali.”

⁵Na haata hidi hidi yeo vyaa dzevihivi. Kuna wantu wachuchu wa Muungu awatsaniyeo kwa dzambo dya teiye.

⁶Muungu nkakuwatsana kwa dzambo dya mahendo yao mema, ela kawatsana kwa dzambo dya teiye. Koro tambere Muungu anatsana wantu kwa dzambo dya mahendo yao mema weyonahenda, basi haata hi teiye eyonafwiya wantu ntaindeewa tei ya dugh meshi.

⁷Dubva yahendekeeyo ni haya: Wantu wenji wa Isiraeli ntawakukipata hiki de wechowakikilacha na hidi. Ela wakipatiyeo ni hawa de wachuchu wa Muungu atsaniyeo. Hawa wengine wahendezwa watiriri.

⁸Koro haya matsoro yamba, “Muungu kawapfa sinzizi muziho. Ndookomu haata hidi hidi yeo wanayowa na matso yao, ela ntawaone kintu. Wanasikiya na masikio yao, ela ntawaimuke kintu.”

⁹Na haju Dau di kamba, “Silani makaramu yao, yawe mihego ya kuwagiza! Nawagizike na kuadhibigwa!

¹⁰Silani matso yao yanjie kiza cha go, watseweza kuona kintu. Myongo yao naiwakutsike kwa dzambo dya kutsukuya vimbo vya madina kula nsiku.”

¹¹Dubva natsaka kumuza bve, mwakutarani kwamba avi vya awa Waisiraeli wagwiyevo nabviseni, ntawakwaa kupfonyegwa kawii haata? Moro sivyo haata! Wao wamutsowe Muungu. Na kwa dzambo dya hivi wamutsowevevo, Muungu kawapfa mupfonyo wantu wa vyeeti vingine. Kahenda hivi nangere ili kwamba Waisiraeli waone wivu ili nao wamulache Muungu kawii wapate kupfonyegwa.

¹²Ikiwa kwamba hivi vya hawa Waisiraeli waudziziyevyo hu mupango wa Muungu tu, wantu wa vyeeti vingine wavodhyegwa dzevihivi, ehe fati

wadzefomuujia Muungu kabisa kabisa? Aju lumwengu ntajunapata mvoni ya mafara!

¹³Sasa nyakunenani nanywi nywinywi wantu musiokuwa Wayahuḍi. Muungu kanihuma niwe ntumi kwa wantu wa vyeeti. Ndookomu nadzivunia muno hi kazi ya Muungu eyokuhendani kwa kunitumia mimi.

¹⁴Koro natsaka hawa Waisiraeli wenzangu wamuoneye wivu kwa hivi vya Muungu evyokumuhendeani nywinywi, ili wengine wao, nao waweze kupata mupfonyo kuchiiya na kwa hi kazi niyokuhendani.

¹⁵Koro ikiwa kwamba Muungu epfowadziza Waisiraeli tu, kahendeza wantu wa vyeeti vingine lumwenguni wawe wabamuzwe. Ehe faḥi adzefowakubali Waisiraeli kawii? Ntavinawa dza kwamba kakuwafufuyani kawii wantu weokuwa dza kwamba wafwa?

¹⁶Ikiwa kwamba muntu kayavya kidinku cha mukahe kwa Muungu, basi hu mukahe wonse unawa mbwa Muungu. Koro sina dya muhi dikiwa ndya Muungu, basi hu muhi wonse nao unawa mbwa Muungu.

¹⁷Nywinywi wantu wa vyeeti vingine mwaa dza mahambi ya muzeituni wa baḥani yakomezejweyo kwa muzeituni wa nkondeni. Muhwaa pfantu pfa hayaḍe mahambi yakentejweyo. Haya mahambi yanagija na yanadabva kunuha madzi kuyawa kwa hiḍi sina, na yakakuya ureembo. Dubva hu muzeituni na mahambiye niyokunenani, ni mufaano wa Iburahimu na kivyazi chakwe. Wayahuḍi wengine Muungu kawadziza kwa kutsaawa na faro, na kamutsana nywinywi wantu wa vyeeti dza wantuwe. Sasa hayaḍe mema yonse ya Muungu amuahidiiyeyo Iburahimu, nanywi pia mwakuyapatani.

¹⁸Ela hawaḍe wa Muungu awadziziyeyo dza mahambi yakentejweyo, manyani mutsewanyira. Koro haḥa nanywi mwaa dza mahambi tu, ntamu kidetchonse cha kudziona nacho. Kumbukani kwamba mahambi siyo yeyonadimiza hiḍi sina, ela hiḍi sina ndiḍyo diḍyonayamiza haya mahambi.

¹⁹Gula muntu anaweza kuuza ambe, “Kwani awa Waisiraeli wengine ntawakudzizigwa ili huweze kutsanigwa swiswi wantu wa vyeeti vingine?”

²⁰Ni hachi. Ela kumbukani kwamba hawa Waisiraeli wadzizigwa dza mahambi yasiyovyaa kwa kwamba ntawakumuhikiza Muungu. Nanywi munakaa imara kwa kwamba mumuhikiza. Ela hiyo hiyo naitsewa saḥabu ya kwamba mudziona haḥa. Ikaani mukimushooga Muungu.

²¹Hawa Waisiraeli weo dza mahambi ya dughu tu, wepfomutsoweya Muungu, nkakuwasaza. Kadzamusaza nywinywi?

²²Tayowani namuna ya Muungu aivyo muḥei na namuna evyonahukumu. Hawaḍe wamutsoweeyeyo kawahukumu vyumuni. Ela nywinywi mukigija kumuserefaḥa, jeje anamufwiya ḥei. Ela mukiyatsa kumuserefaḥa, haḥa nanywi pia anamujibaḥa.

23Na haṭa hawa Waisiraeli awajibaṭiyeo, ikiwa kwamba wapfyehuza mama zao na wamuhikiza Muungu kawii, nae anawahwaa dza wantuwe kawii. Koro Muungu ana uwezo wa kuwagalicha kwakwe kawii.

24Nywinywi musiokuwa Waisiraeli mwaa dza mahambi ya muzeituni wa baḍani yakomezejweyo kwa sina ḍya muzeituni wa kiyāḍa. Na hiḍi si dzambo ḍya kawaiḍa. Hawa Waisiraeli waa dza mahambi ya muzeituni wa kiyāḍa. Ndookomu ni rahisi muno kwa Muungu kuwakuḅali Waisiraeli dza wantuwe kawii, koro ndiwo haya mahambi ya hu muzeituni wa kiyāḍa yakentejweyo.

25Wandugu zanguni, kuna siri modza natsaka muiimuke ili kwamba mutsekudzanjia kudzionani. Waisiraeli wangine wahendezwa wawe na myojo myumu watseewa na haḍya ya kumuhikiza Kirisṭo. Ela saa ya Muungu adzeyokwisa kuwatsana hawa wantu wa vyeeti vingine vyonse kuwa wantuwe, ndipfo pfa myojo ya hawa Waisiraeli idzefpoteḥepoka na wadzamuhikiza Kirisṭo.

26Na kwehii njia kyeeti chonse cha Muisiraeli kidzapfonyegwa dza vyorejweyo kwamba, “Huyu Mupfonya adzeekudza kadzayawa Sayuni, na kadzajuhendeza yuyee jwa Yakobo wayatse mazuka yao yonse weyokuhendani.

27Na nidzaḍitimizia hiḍi ḍamano nihendeyedyo nao, hapfaḍe nidzefpofwayatsia nabvise zao.”

28Kwa kwamba hawa Waisiraeli wayadziza haya Maagu Mema, wahenda nyabva wa Muungu ili nywinywi musiokuwa Waisiraeli muweze kuyapfokea haya haya maagu. Ela amaale Waisiraeli ni watsanwa wa Muungu awatsakiyeo kwa dzambo ḍya hizi ahaḍi ezowawekea wabibi zao.

29Koro Muungu akisakumutsana muntu na akimuvodhya, nkanaviperuya kawii avimumpe yungine.

30Nywinywi wantu musiokuwa Waisiraeli, ḍura ntamwikimuṭii Muungu. Ela sasa hi ṭei ya Muungu muipfokea nywinywi kwa dzambo ḍya kwamba hawa Waisiraeli ntawakumuṭii Muungu.

31Dza vivyo, hi hii saasambi hawa Waisiraeli ntawakwakumuṭiini Muungu na hi ṭeiye mwiipfokea nywinywi. Ela hivi hivi kavihenda nangere ili kwamba nsiku za usoni nao pia aweze kuwafwiya ṭei dzanywi.

32Ndookomu Muungu kawahendeza wanaaḍamu wonse wawe dza wafungwa kwa kwamba wamutsowea. Kahenda hivi ili kwamba ḅaḍaye aweze kuiyanga hi ṭeiye eyonayo kwao wonse.

33Hu wema wa Muungu eonahuyanga ni mukuu kuchia mama za wanaaḍamu! Mvidhyoye na mipango eyonayo ntahunaweza kuipima. Ya Muungu eyonahuna kuhenda, haṭa hukidema kuyaṭaria na mvidhyo iyyodze, ntahunaweza kuyaroroṭa meshi! Na haṭa hukidema kuzimamaṭa njiaze, ni ga jwa kuziimuka?

³⁴Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Ni ga amanyiye maṅaro ya ʒwana? Eyenaweza kumumpa ushuri Muungu ni ga?”

³⁵Ambu ni ga eyenaweza kumupfasa Muungu kintu, kisa akaindiya kukiipfigwa mwenye?”

³⁶Koro Muungu ndiye aumbiye kula kintu, na ndiye eyenahendeza kula kintu kiwepfo. Na vyonse kaviumba kwa dzambo ḍyakwe. Ndookomu anamala kushadwa haṅa pfasipfosa! Amina.

Warumi 12

¹Ḍubva wandugu zanguni, kwa dzambo ḍya hivi vya Muungu ahufwiiyevyo ṅei, nyakumuyombani muno kwamba mudziyavye kwakwe kaḅisa kaḅisa. Dziyavyeni kwa Muungu dza mvuugiya nḍeru iyo moja na iyonatsakiza usoni kwakwe. Hendani hivi kwa kwamba hi ndiyo njia halisi ya kiruhu ya kumuyomba Muungu.

²Na manyani amaale mutsekaiya kuḅa myenendo mizuka mizuka ya huju lumwengu. Ishinu muyatseni Muungu agije kuziperuya mama zenu, na ndipfo mudzepfoihambuya miroye. Yani mudzahambuya kwamba Muungu anatsaka meshi mukikaa na kuhenda mambo mema yeyonamutsakiza na yeyo sawa usoni kwakwe.

³Kwa kwamba Muungu kanifwiya ṅei na kanihendeza niwe ntumi jwakwe, nyakumwambiani nyonse kwamba mutsedzihwaa kuchia chima. Ela ni mukidzihwaa dza viviḍe muivyo, kula mumodza akidzipima jeje mwenye kuḅana na hi faro ya Muungu amumpiyeyo.

⁴Hiḍi tsanganiko ḍya Kiristo ḍyaa dza hi mii yehu. Hi mii yehu ina viiriiri vinji, na kula kiiriiri kina kaziye. ʒasi hwonse humuhikiziyeo Kiristo hu viiriiri vya mwii mumodza, na kula mumodza jwehu ana kaziye ya kuhenda, kwa dzambo ḍya hawa wenziwe.

⁶Ndookomu kwa kwamba Muungu kahupfa ṅola garagara, ni haḍi huzitumiye kuḅana na namuna ahuvodhyeyevyo. Muntu eye na ṅola ya kuyavya maagu ya Muungu, ni akikaa na kuyavya haya maagu akiwa na faro yonse kwamba kayapfegwa ni Muungu ḍugha.

⁷Huyuḍe eye na ṅola ya kuhumikia wangine, nawahumikie. Huyuḍe eye na ṅola ya kuyongweeza wangine, nawayongweeze.

⁸Eye na ṅola ya kuwangiza moja wangine, nakae na kuwangiza moja. Eye na ṅola ya kuwagijijia wangine weonawa na ṅuri, nakae na kuwagijijia na moja mumodza. Eye na ṅola ya uyongozi, nayongoze na hiḍu. Apfegejwe moja wa kuwafwiya ṅei wangine weo maḍinani nawafwiye ṅei akiwa na tsekea yonse.

⁹Hiḍi tsako ḍyenu naḍiwe tsako ḍya ḍugha. Ni haḍi muwe wantu wa kukeva kuhenda mazuka, na meshi mujwanie kuhenda mambo mema.

- ¹⁰Ni haḍi mutsakane nywinywi na nywinywi dza ndugu, na kula mumodza amuhile mwenziwe dza evyonaweza.
- ¹¹Namutsekaiya lafa mukwakuihendani kazi ya Ḑwana. Ishinu huyu Ruhu namugijijije mukwakumuhumikiani Ḑwana na movuku wonse.
- ¹²Tsekeani muno kwa dzambo ḍya haya madzikwaṭyo ya Muungu amumpiyeyo. Mwipfonapatwa ni maḍina, nywinywi iṭisani, na saa zonse mukae mukiyomba.
- ¹³Hivi mwivyonawa navyo, wageyeni na wantu wa Muungu wangine weo na ṭuri. Na pia ikaani na kuwakarabisha wageni madzumbani mwenu.
- ¹⁴Wantu wakimukuntisa ḍina, nywinywi namutsewayombea mazuka. Ishinu wayombeyeni kwamba Muungu awavodhye.
- ¹⁵Wantu wakiwa na tsekea, nanywi pia ikaani mukiṭsekea pfamodza nao. Na wakiwa na ngiru, nanywi pia sikiṭikani pfamodza nao.
- ¹⁶Ikaiyanani urembo. Manyani mutseewa na kudziona, ela kuḅalini haṭa kuhenda kazi zizonahendegwa ni mae, na wala namutsedziona wamanyi.
- ¹⁷Wantu wakimuhendea mazuka, nywinywi namutsewaipfa halo kwa kuwahendea mazuka. Ela meshi ikaani mukiṭaria kuhenda yeyo sawa usoni kwa wantu wonse.
- ¹⁸Kwa yupfande jwenu, ḍemani kula mwivyonaweza ili muishi na naghea na kula muntu.
- ¹⁹Watsakwa, manyani mutseipfa halo kwa yuḍejwonse. Halo imuyatsiyeni Muungu, koro vyoregwa matsoroni kwamba, “Ḑwana Muungu kamba, ‘Halo nzangu. Mimi naipfa halo kwa kula muntu ahendeye mazuka.’ ”
- ²⁰Ishinu hendani hivi vya haya matsoro yambiyevyo kwamba, “Nyabva wenu wakiwa na nzaa, nywinywi wapfeni chakuḍya. Wakiwa na nchiu, nywinywi wapfeni madzi ya kunwa. Koro mukiwahendea hivi, ni sawa na kwamba muwapfaza makaa ya moho vitswani mwao.”
- ²¹Manyani mutsetawaligwa ni mazuka. Ela gijani kuhenda mema ili mupate kuyashinda mazuka.

Warumi 13

- ¹Kula mumodza jwenu ni haḍi aṭii mamulaka ya sirikali, koro mamulaka zonse ziyawa kwa Muungu, na hawaḍe weokuṭawalani wawekwa ni Muungu jeje mwenye.
- ²Ndookomu yuḍejwonse eyenawapfinga hawaḍe weo na mamulaka ya kuṭawala, anawa kwamba kakupfingani mamulaka yawekejweyo ni Muungu. Na muntu dzae anadziyeheya hukumu.

³Wantu weonahenda mazuka ndiwo weonawashooga waṭawala, ela hawaḍe weonahenda mema ntawa saḅaḅu iḍeyonse ya kuwashooga. Mukitsaka kutsawashooga waṭawala wenu, ḅasi hendani mema. Na mukihenda hivi, hawa waṭawala wenu wanamushaḍa.

⁴Koro muṭawala ni muhumisi awekejwee ni Muungu kumusaiḍia nywinywi. Ela ikiwa kwamba munahenda matsowa, ḅasi muna hachi ya kuwashooga hawa waṭawala wenu. Hakika wao wana mamulaka ya kuwahukumu hawaḍe weonahenda mazuka, maanaye wao ni wahumisi wawekejweo ni Muungu ili wakiwahukumu hawaḍe weonahenda matsowa.

⁵Ndookomu ni haḍi muṭii mamulaka. Na si kuṭii kwa dzambo ḍya kushooga ngoro ya Muungu ṭu, ela pia ni haḍi muṭii kwa dzambo mumanya kwamba ni hachi kuhenda dzavyo.

⁶Haṭa hii ndiyo saḅaḅu mwiyoṅaipfa kuwa. Ni haḍi muipfe kuwa kwa kwamba hawa waṭawala wepfonatumia wakati wao wonse kuṭawala, wanawa kwamba wakumuhumikiani Muungu.

⁷Ndookomu nichokunenani ni kwamba, ni haḍi muwapfe waṭawala wenu wonse hikiḍe mwichonamala kuwapfa. Ikiwa kwamba munatsakikana kuipfa kuwa, ḅasi ipfani. Ikiwa kwamba munatsakikana kuipfa aina zingine ziḍezonse za koḍi, pia ipfani. Na ni haḍi mukiwashooga na kuwahila wonse.

⁸Namutseewa na rando kwa yuḍejwonse lamuḍa rando ḍya kutsakana nywinywi na nywinywi. Koro matsako ni dza rando ḍisiḍyosia kuipfigwa. Nyakunenani hivi kwa kwamba yuḍejwonse amutsakiye mwenziwe, anawa kakuṭimizani hivi vye Sharia ivyonatsaka.

⁹Hizi amuri zyambiyezo, “Nkudzonzjie rangani. Nkudzoyage. Nkudzokwiwe. Nkudzomiiye mahe cha mwenziwo,” na hizide zingine zonse, zaa kuzimuni mwa amuri modza. Nayo ni hi amuri yambiyeyo, “Mutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye.”

¹⁰Kula amutsakiye mwenziwe nkanamuhendea mazuka yaḍeyonse. Ndookomu muntu eye na matsako, anawa kwamba kakuṭimizani hi Sharia yonse.

¹¹Hendani hivi mukimanya kwamba sasa hwaḅa ngera ga. Hizi ni ngera za kwamba muyamuke na sinzizini, kwa kwamba hi nsiku ya Muungu ya kuhupfonya, sasa imaawa hafufi kuchia hiviḍe ivyokuwa, hwipfomuhikiza Kiristo.

¹²Hu siku umakuchiani na hi nsi imakuchani. Dza vivyo, hi hii ngera ya mambo mazuka mazuka imakuchiani, na Kiristo kamaawa hafufi kuuja. Ḍubva nahuyatseni kuhenda mambo ya kiza na hutsukuye vyeera vya kuhuwezesa kujwania muyangani.

¹³Ni haḍi hukae urembo dza wantu wa Muungu weo muyangani wevyonamala kukaa. Nahutsedzingiza kwa jila nzuka nzuka za kuruma ambu kuhenda uḅari, na

wala nahutsedzingiza kuhendani mambo yangine yaḍeyonse machafu. Na pia ni haḍi huyatse mambo ya nkondo na kufwiyana ḍea.

¹⁴Ishinu ni haḍi mumuyatse Ḑwana jwehu Yesu Kiristo amuyongowe kwa kula dzambo, na muyatse kuḗaria kuuḑa ḗamaa nzuka nzuka za kibenaḗdamu.

Warumi 14

¹Hawaḍe wahikiza wenzenu weo na faro isiyodzangora nao pia wakarabisheni humu viḗaroni mwenu. Na wala namutsejumuya yuḍaḗto nao dzuu ya mambo yao weyonayaona kwamba ni sawa ambu si sawa.

²Kwa mufaano, muntu anaweza kuhikiza kwamba kudziḍia chakuḍya kiḍechonse ni sawa. Ela yungine asiyedzangora faroni anaweza kuona kwamba sawa ni kuḍya mboga ḗu.

³Hawaḍe weonaona kwamba ni vyema kuḍya chakuḍya kiḍechonse ntawa ruhusa ya kuwanyira hawaḍe wasiodziḍia ḑasi kula kintu. Na hawaḍe weonakwiya vyakuḍya vingine, nawatseona kwamba hawaḍe weonaḍya kula kintu wakuhendani matsowa. Koro Muungu mwenye ndiye akiwakuḑali kuwa wantuwe.

⁴Koro awe u ga, haḗa uwaone hawa wahumisi wa Muungu kwamba wana matsowa? Ni dzuu ya huyu Ḑwana jwao kuhuna kwamba wakuhendani matsowa ambu haḗa. Na wanawa sawa kwa kwamba Ḑwana ndiye jwa kuwawezesa kuhenda yeyo ya sawa.

⁵Dza vivyo, wangine wanahwaiya kwamba nsiku zingine ni nḑeru kuchia zingine. Na wangine wakahwaiya kwamba nsiku zonse zaa sawa. Kula mumodza nawe na musumamo wakwe kaamili kwamba jeje mwenye kahikiza vi!

⁶Huyuḍe eyenahwaiya kwamba nsiku zingine ni nḑeru kuchia zingine, kakuhendani dzavyo kwa dzambo ḍya kumuhila Ḑwana. Na huyuḍe eyenaona kwamba ni sawa kuḍya chakuḍya kiḍechonse, nae pia kakuhendani dzavyo kwa dzambo ḍya kumuhila Ḑwana, koro anamuyaviza Muungu ḍuḍa kwa dzambo ḍya hichi chakuḍya. Na haḗa huyuḍe eyenakwiya vyakuḍya visiku, nae pia anahenda dzavyo kwa dzambo ḍya kumuhila Ḑwana, koro nae anamuyaviza ḍuḍa Muungu.

⁷Koro ntaku haḗa mumodza jwehu eyenaweza kuishi kwa faiḍa yakwe jeje mwenye, na ntaku eyenaweza kufwa kwa faiḍa yakwe.

⁸Hukwakuishini, hwakuishini kwa dzambo ḍya Ḑwana. Na haḗa hukifwa, hunafwa kwa dzambo ḍya Ḑwana. Ndookomu hukifwa ambu hukiishi, swiswi hu wantu wa Ḑwana.

⁹Koro Kiristo kafwa na kafufuka kuyawa kwa wafu ili apate kuwa Ḑwana jwa hawaḍe wafwiyeo na haḗa weo moja.

- ¹⁰Dubva kuṭi wewe unamuhukumu ndugu mwenziwo? Ambu kuṭi wewe unamunyira ndugu mwenziwo? Kumbukani kwamba kula mumodza jwehu ni haḍi adzeasumame usoni ya kiti cha hukumu cha Muungu ili ahukumigwe.
- ¹¹Koro humu matsoroni Bwana kamba, “Hakika kula muntu kadzanivunzia nkuhi, na kadzanena na kanwa kakwe jeje mwenye, kwamba mimi ndimi Muungu.”
- ¹²Ndookomu kula mumodza jwehu kadzayavya hesabu ya mahendoye jeje mwenye usoni kwa Muungu.
- ¹³Dubva nyakumwambiani, manyani mutsehukumiana nywinywi na nywinywi kawii. Ishinu sasa hunani kutsahenda dzambo ḍiḍyonye ḍya kwamba dinamuhendeza ndugu mwenziwo akolasike agwe nabviseni.
- ¹⁴Kuuḅana na hivi vya Bwana Yesu aneneyevyo, nimanya na nina uhakika kwamba, ntaku kiḍechonse kisichomala kuḍigwa. Ela muntu akihikiza kwamba kuna vyakuḍya visivyokuwa vidheru na visivyomala kuḍigwa, ḅasi kwakwe jeje ntavinamala kuḍigwa ḍugha.
- ¹⁵Ikiwa kwamba ndugu mwenziwo anakereka kwa dzambo ḍya hivi vyakuḍya wivyonadya, kisa nawe unaviḍya nangere usoni yakwe, ḅasi nkukwakuyangani matsako. Manyani hivi vyakuḍya mwivyonadya vitsekudzananga faro za wantu wangine ambao Kiristo kafwa kwa dzambo ḍyao pia.
- ¹⁶Ndookomu hikiḍe mwichonaona kwamba ni sawa kuhenda, manyani kitsewahendeza wangine wamuneneye mazuka.
- ¹⁷Koro Uhaju wa Muungu ntau cha kwamba hwakuḍyani vyakuḍya gani ambu hwakunwani kintu ga. Cha maana ni kwamba hunamala kuwa wahachi na kukaiyana na naghea na tsekea. Haya haya ni mambo hwiyonayapfegwa ni Ruhu Mudheru.
- ¹⁸Na yuḍejwonse eyenamuhumikia Kiristo nehii njia anamutsakiza Muungu, na wanaadamu pia wanamuona kwamba kakuhendani sawa.
- ¹⁹Ndookomu meshi nahuḍemeni kula hwivyonaweza ili huhende hayaḍe mambo yeyonayeha naghea na yeyonahuwezesha kumbakana swiswi na swiswi.
- ²⁰Hivi vyakuḍya mwivyonadya navitsemuhendeza muinange-nange hi kazi ya Muungu. Kumbukani kwamba vyakuḍya vyonse ni sawa kuviḍya. Ela ni matsowa kuḍya chakuḍya chichonaweza kumuhendeza yungine agwe nabviseni.
- ²¹Ni heri kutsaadya nyama, wala kunwa mvinyo ambu kuhenda kintu kiḍechonse chichonaweza kumugisa nabviseni ndugu mwenziwo.
- ²²Ndookomu, hikiḍe uhikiziyecho wewe mwenye kwamba ni sawa, nakiwe siri yako na Muungujo. Kadzawa na tsekea iyodze huyuḍe ahikiziye kwamba hivi evyokuhendani ni sawa, na nkakwa kuhukumikani mojoni mwakwe!

²³Ela huyude eye na kajela dzuu ya vyakuḍya visiku na akiviḍya, ḅasi muntu dzae anawa kesakuhenda tsowa usoni kwa Muungu. Anawa na matsowa kwa kwamba nkakuhikiza kwamba hivi evyokuḍyani ni sawa kaviḍya. Na muntu akihenda kiḍechonse ahikiziyecho kwamba si sawa, ḅasi muntu dzae kahenda nabvise.

Warumi 15

¹Swiswi hungoreyeo faroni, hunamala kuwatsukwiiya hawaḍe wasiodzangora. Ni kutsadzihendea mambo ḅasi ya kudzitsakiza swiswi ṭu.

²Kula mumodza jwehu ni haḍi akihenda mambo ya kuwatsakiza wenzehu. Ni huhende hivi kwa manufaa yao, ili wapate kumbakika faroni mwao.

³Haṭa Kiristo mwenye nkakuhenda mambo ya kudzitsakiza jeje mwenye. Koro haya matsoro yamba, “E Muungu, hivi vitsolo vya hawa wantu wakutsoleyevyo, wakuvinitsolani nami.”

⁴Yonse yorejweyo matsoroni hangu kae na kae, yoregwa kuhuyongweeza swiswi. Haya haya matsoro yanahungiza moja ili hugije kuindiiya hayaḍe ya Muungu ahuahiḍiyeyo, huku hukiiṭisa maḍinani.

⁵Huyu Muungu eyenahungiza moja na kuhupfa kuiṭisa, namumpe kuimukana nywinywi na nywinywi, kula mumodza jwenu akiuḅa hu mufaano wa Kiristo Yesu,

⁶ili nyonse muweze kuungana pfamodza mukimushaḍa huyu Muungu, eye Baba jwa ḅwana jwehu Yesu Kiristo.

⁷Dubva ikaani mukikarabishana viṭaroni mwenu dza hiviḍe vya Kiristo amukarabishiyevyo uhajuni mwa Muungu, ili Muungu apate kushaḍwa.

⁸Koro nyakumwambiani, Kiristo kadza kwa Wayahuḍi dza muhumisi, kuyanga kwamba Muungu ni muhikizika. Maanaye Yesu epfokudza, kazitimiza hizi ahaḍi za Muungu ezowawekea wabibi zao.

⁹Na pia kadza ili kwamba wantu wa vyeeti vingine waweze kumushaḍa Muungu kwa dzambo ḍya ṭeiye. Koro haya matsoro yamba, “Dubva nakushaḍa wewe nikiwa kahi ya wantu wa vyeeti vingine, na nakwimbia meya ya kuḍikuzya sariḍyo.”

¹⁰Na kungine vyoregwa kwamba, “Enywi wantu wa vyeeti, tsekeani pfamodza na hawa wantu wa Muungu.”

¹¹Na kawii vyoregwa hidzaa: “Nywinywi wantu wa vyeeti nyonse, mushaḍeni ḅwana. Wantu wa makabila yonse ya humu lumwenguni, nawamushaḍe jeje.”

¹²Na nabii Isaya kaṭabiri kamba, “Kudzakudza mudzuku Yesu, adzeyewaṭawala wantu wa vyeeti. Na madzikwaṭyo yao yonse yadzawa kwakwe.”

13 Dubva Muungu eyenamumpa madzikwatyo, namudzaze tsekea na kumumpa naghea muno huku mukigija kumuserefaṭa jeje. Na kwehii njia munagija kuwa na madzikwatyo makuu kwa nguvu za huyu Ruhu Mudheru huku mukiindiya kuṭimizwa kwa hizi ahaḍi za Muungu.

14 Wandugu zanguni, mimi mwenye nina uhakika kwamba nywinywi mu wantu wema muno. Hizi njia za Muungu muzimanya urembo muno chima cha kwamba munaweza haṭa kuyongweezana nywinywi na nywinywi.

15 Ela haṭa vivyo, saḅaḅu nimworeyeo wazi wazi tswee ni kwamba ninkitsaka kungizia mukazo dzuu ya mambo fulani fulani niyokutsakani kumukumbusya. Koro Muungu kanifwiya ṭei,

16 kanimpa hi hii kazi ya kuwa muhumisi jwa Kiristo Yesu, kuwahumikia wantu wasikwaa Wayahuḍi. Nami nikwakusumwiiyani haya Maagu Mema ya Muungu, nawa kwamba nyakuhendani kazi ya kikohani. Nahenda hivi ili wantu wa vyeeti vingine nao wakuḅalike usoni kwa Muungu, dza hiviḍe vya Muungu evyonakuḅali mvuugiya ya kutsomwa iyonayavigwa ni mukohani. Na Muungu anawapfa Ruhu Mudheru jwa kukaa kuzimuni mwao na kuwadheresa.

17 Ndookomu nami nadzivunia hayaḍe yonse ya Kiristo Yesu ahendeeyo kuchiiya nami kwa hi kazi ya Muungu.

18 Nami siwezi kunena kintu kingine kiḍechonse, lamuḍa hivi vya Kiristo ahendeeyo kwa wantu wa vyeeti vingine kuchiiya na kwangu. Kwa maagu niwasumwiiyeyo na hiviḍe nihendeyeyo kahi yao, Kiristo kaniwezesani niwahendeze hawa wantu wa vyeeti vingine wamuṭii Muungu.

19 Na kwa dzambo ḍya vihambwiizo na mafara ya kumakisa nihendeyeyo kahi yao, na kwa nguvu za huyu Ruhu jwa Muungu, wao wayahikiza haya Maagu Mema ya Kiristo. Ndookomu kwehii namuna nyenda pfantu kwa pfantu nikisumwiiya haya Maagu Mema dzuu ya Kiristo, hangu Yerusalemi haṭa ḍyimbo ḍya Iluriko.

20 Ami meshi natsaka haya Maagu Mema nikiyasumwiiya kuntu kwa wantu wasiodzasumwiiywa dzuu ya Kiristo, kuliko kuyasumwiiya pfantu pfaḍabvisijwepfo tsanganiko ni muntu yungine ḍura. Koro nikihenda hivi, nawa dza muntu eyekumbakani dzuu ya musinji wa muntu yungine.

21 Ishinu nyakuhendani dza hivi vya haya matsoro yaneneyeyo yakyamba, “Hawaḍe wasiodzakwambijwa kiḍechonse dzuu yakwe, wadzayamanya haya maagu dzuuye. Na hawaḍe wasiodzasikia meshi dzuuye, wadzayaimuka haya maagu urembo.”

22 Na saḅaḅu inigijiyeyo-gijiyeyo myeedha minji kutsamuṭembeeya, ni kwamba ninkisumwiiya nsi zingine.

23 Ela sasa nimakwisa hi kazi yangu ya kusumwiiya nsi zingine. Na kwa kwamba ninkitamani kwa muḍa muyeya muno nidze nimuone,

²⁴sasa nyakutsakani kumuṭembeeya. Nyakupangani kwamba nidzefonjia charo cha kwenda Uhispania nichiye na huko huko Rumi. Natsaka nidze nimukedhye na hutsaika pfamodza kwa nsiku mbii ntahu, ḡubva rrefu, munimpe ugijo niweze kwenda Uhispania.

²⁵Ela nguzi nyakwendani Yerusalemi kupfiika ugijo uyavijweo kwa wantu wa Muungu weo hukuhukude.

²⁶Koro hawa wahikiza weo ḡyimbo ḡya Makedonia na ḡyimbo ḡya Akaya, waona vyema wao wenye kwamba, wayavye mvuugiya ya ugijo kwa hawaḡe wantu masikini wa Muungu weo hukude Yerusalemi.

²⁷Waona vyema wao wenye kuhenda dzevihivi, na kwa hakika weemala kuhenda dzavyo. Koro wantu wa vyeeti nao pia wapfokea hizi mvoni za kiruhu za hawa Wayahuḡi. Ndookomu nao wanamala kuyavya vyao kwa Wayahuḡi wahikiziyeo, dza njia ya kuwayavia ḡuḡa.

²⁸ḡubva nikisa kuipfiika Yerusalemi hi mvuugiya iyavijweo kwa dzambo ḡyao, nanjia charo cha kwenda Uhispania, na nikwakwendani nachia na kwenu.

²⁹Na nina hakika kwamba nidzefokudza, Kiristo anahupfa mvoni nyinji muno.

³⁰Wandugu zanguni, nyakumuyombani muno kwa sari ḡya ḡwana jwehu Yesu Kiristo, kwamba munigijiye na mayombo muno. Hendani hivi kwa dzambo ḡya haya matsako mwiyonayo kwangu, muyapfegejweo ni huyu Ruhu Mudheru.

³¹Niyombeani kwamba Muungu anipfonye kuyawana na hawa Wayahuḡi wa ḡyimbo ḡya Yuḡaya wasiotsaka kuḡii, ili watseweza kunihenda dzambo zuka ḡiḡeḡyonse. Na pia niyombeani kwamba hawa wantu wa Muungu weo Yerusalemi waweze kuukuḡali hu ugijo niokuwapfiikiani.

³²Nami ndipfo Muungu akitsaka, naweza kudza huko kwenu ninkiwa na tsekea nyinji, na hunapata kungizana moja.

³³ḡubva huyu Muungu eyenahupfa naghea, nawe nanywi nyonse. Amina.

Warumi 16

¹Natsaka kumumanyisa kwamba, imbu ḡyehu Fibe eyenaḡihumikia hiḡi tsanganiko ḡya Kenkerea, ni muke muhikizika muno na njwakudza kwenu.

²Adzefokudza mupfokeyeni urembo muno kwa kwamba nyonse mumuhikiza ḡwana. Munamala kuhenda dzavyo, kwa kwamba nywinywi mu wantu wa Muungu. Kisa mumpeni ugijo uḡewonse adzeotsaka kuyawa kwenu, koro jeje mwenye kawapfa ugijo wantu wenji muno. Haḡa nami pia kanimpa ugijo.

³Nikedhyeani Pirisila na Akwila. Huyu huyu muke na muumewe nihenda nao kazi ya kumuhumikia Kiristo Yesu,

- ⁴na haṭa wewa wayangiza maisha yao haṭarini kwa dzambo ḍyangu. Hachi nina ḍuḍa nao muno. Kisa simi ṭu niyekuwayaviani ḍuḍa, ela haṭa haya matsanganiko yonse ya wantu wa vyeeti vingine, yana ḍuḍa nao.
- ⁵Nikedhyeani haṭa hiḍi tsanganiko ḍiḍyonayomba nyumbani mwao. Nikedhyeani huyu ḅamu jwangu mutsakwa Epaneto. Jeje ewa ndiye muntu jwa ḍura jwa ḍyimbo ḍya Asia amuhikiziye Kiristo.
- ⁶Nikedhyeani na Maria, huyu muke ahendeye kazi muno kwa dzambo ḍyenu.
- ⁷Niyaviani na kedhya zingine kwa Andironiko na Yunia. Hawa ni Wayahuḍi wenzangu hwiwofungwa gerenzani pfamodza. Wewa wamuhikiza Kiristo ḍura kaḅila mimi sidzamuhikiza, na wao wamanyikana muno kahi ya hawa ntumi.
- ⁸Munikedhyeyeni Ampuliato, ḅamu jwangu mutsakwa na amuhikiziye Ḃwana dzami.
- ⁹Munikedhyeyeni na Urubano. Huyu huyu nae huhenda kazi ya kumuhumikia Kiristo pfamodza. Munikedhyeyeni na Sitako, eye ḅamu jwangu mutsakwa.
- ¹⁰Niyaviani kedhya zingine kwa Apele, ayanziye kwamba kamuhikiza Kiristo ḍugha, na munikedhyeye na wantu wa balabalani mwa Arisitobulaso.
- ¹¹Munikedhyeyeni na huyu Muyaḍi mwenzangu eyenahanwa Herodioni, na munikedhyeye wantu wa balabalani mwa Narikiso wamuhikiziyeo Ḃwana.
- ¹²Niyaviani kedhya zingine kwa Tirofena na Tirofosa. Hawa hawa wake wowii wamuhumikia Ḃwana na hiḍu muno. Nikedhyeani na mutsakwa Perisisi. Nae pia ni muke amuhumikiyeo Ḃwana na hiḍu nyinji muno.
- ¹³Nikedhyeani na Rufasi na mamajwe. Rufasi ni muntu adziyaviye kumuḅa Ḃwana na moja mumodza. Mamajwe namuhwaa dza mama anivyaiye.
- ¹⁴Wangine niokutsakani munikedhyeye ni aḍe Asikirito, Fulego, Hamesa, Patirobasi, Hama pfamodza na hawa wandugu wangine wonse weo pfamodza nao.
- ¹⁵Nikedhyeani na Filologu na Yulia. Pia nikedhyeani na Neriusi na imbudye, na Olimpa pfamodza na hawa wahikiza wangine wonse weo pfamodza nao.
- ¹⁶Mukwakukedhyanani, noneanani, kuyangana matsako ya kindugu. Haya matsanganiko ya Kiristo yonse yamukedhya nto.
- ¹⁷Na sasa wandugu zanguni, nyakumuyombani kwamba mudziṭunze na hawa wantu weonayongweeza mayongweezo ya kwaarya wantu, yakayeha kutsaimukana na wantu wakabaikana viṭaro viṭaro. Haya weyokuyongweezani ni garagara na haya mayongweezo muyongweezewe. Wantu dzao wakaiyeni kuye.
- ¹⁸Koro hawa hawa wantu ntawakwaa kumuhumikiani Ḃwana jwehu Yesu Kiristo haṭa, ela wakuhendani hivi ili waweze kudziṭoseza hizi ṭamaa zao wezonazo.

Wakwakunenani, wananena vyuuwo vya kuhalahala wantu na kuwashada na vyuuwo vyema vyema. Kwehii njia wanakaa na kuziheka hizi akili za hawađe wasioimuka kwamba wakwambijwani nsuwe.

¹⁹Nitsekea kwa dzambo dyenu muno kwa kwamba kula muntu kamanya namuna mwivyonamuti Kiristo. Ela hađa vivyo natsaka muimanye hi hachi na muhende yeyo mema, ili mutsekudzanjia kuhendani mazuka.

²⁰Ndookomu mukihenda hivi, huyu Muungu eyenangiza naghea kahi yenu anazitsaratsara nguvu zonse za Shaatani si hađa kae, na anamumpa uwezo dzuuye. Tei ya Bwana jwehu Yesu naiwe pfamodza nanywi.

²¹Pfokeani kedhya kuyawa kwa Timoteo, huyu muhumisi mwenzangu niye nae. Hawa Wayahuđi wenzangu ađe Lukio, Yasoni na Sosipata, nao pia wamukedhya nto.

²²Tatio, huyu oreye hi hii baruwa kwa niađa yangu, nae pia kamukedhya kwa sari dya Bwana.

²³Gayo na Erasto nao wamukedhya nto. Hapfa niipfo nyakukaani nyumbani mwa Gayo, na hađa hiđi tsanganiko dyonse đinakaa na kuyomba nyumbani mwakwe. Kwarito, huyu muntu eyenađunza hi nkandi ya mudzi nae pia kamukedhya nto.

²⁵Đubva hwonse nahumushadeni Muungu! Jeje ndiye eyenaweza kuikumiiza hi faro yenu mwiyonayo kwa Kiristo. Haya Maagu Mema dzuu ya Yesu Kiristo niyonakaa na kusumwiiya, ndiyo yeyonamumpa kukumiiya faro zenu. Kae haya haya yewa yafitswa dza ngadzi kwa myaka na myaka, ela sasa yayavigwa wekeani tswee.

²⁶Dza vya matsoro ya manabii yađabiriyevyo hangu kae na kae, sasa haya haya maagu yapfenujwa ili kula mumodza aweze kuyasikia na kuyaimuka. Huyu Muungu eyenaishi maishi na maishi, kahuamuru swiswi ntumi wakwe huyawasumwiiye wantu wa vyeeti vyonse, ili kula muntu aweze kumuhikiza na kumuti Yesu Kiristo.

²⁷Ndookomu nahumushadeni Muungu koro ndiye Muungu jeje heketu. Na ndiye amanyiye kula chicho cha sawa cha kuhenda. Đubva kwa dzambo dya hivi vya Yesu Kiristo ahuhendeeyevyo, hunamala kumushada Muungu maishi na maishi! Amina.

1 Wakorinto

1 Wakorinto 1

- ¹Mimi Paulo nitsanijwee kuwa ntumi jwa Yesu Kiristo kwa miro ya Muungu, pfamodza na ndugu Sositene,
- ²hwakumworeani nywinywi wantu wa tsanganiko dya Muungu diidyo Korinto. Hwakumworeani nywinywi mudheresejweo hariani mwa Kiristo Yesu na mukitsanwa kuwa wantu wadheru. Hwakumworeani nywinywi pfamodza na hawađe wantu wonse, kula pfantu, weonamuyomba Bwana jwehu Yesu Kiristo, eye Bwana jwehu na jwao pia.
- ³Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.
- ⁴Nakaa nikimuyaviza Muungu duđa kuřwa kwa dzambo dya hizi mvoni amumpiyezo nywinywi mukiwa hariani mwa Kiristo Yesu.
- ⁵Na kwa dzambo dya kwamba mwaa hariani mwa Kiristo, muhendezwa majabva wa kula kintu. Muna umanyi wa kuřosa wa mambo ya kiruhu na wa kusumwiiya chuuwo cha Muungu.
- ⁶Haya maagu dzuu ya Kiristo, Muungu kamuhendeza muyagija gu,
- ⁷ndookomu nanywi ntamudzapfungukijwa ni řola ideyonse ya kiruhu mala mwiwokuyoweeyani na hamu kudza yupfii kwa Bwana jwehu Yesu Kiristo.
- ⁸Na jeje anamungiza nguvu hařa mwisu, ili mutsekudzaonekana na řamba zuka diđedyonse hiyo hiyo Nsiku ya Bwana jwehu Yesu Kiristo adzeyokudza yupfii.
- ⁹Huyu Muungu amuhaniye muwe na uharia na mwanawe, Bwana jwehu Yesu Kiristo, ni Muungu muhikizika.
- ¹⁰Wandugu zanguni, nyakumuyombani kwa sari dya Bwana jwehu Yesu Kiristo musikiane, ili kutseewa migawikano kahi yenu. Wani kintu kimodza mařaroni na kuhendani kwenu.
- ¹¹Wandugu, haya maagu nipatinye kuyawa kwa wantu wangine wa nyumba ya Kilowe, ni kwamba kuna kutsaimukana kahi yenu.
- ¹²Nichokunenani ni kwamba, wangine wenu wanakwamba mbwa Paulo, wangine wanakwamba mbwa Apolo, wangine wanakwamba mbwa Peřero, na wangine wanakwamba mbwa Kiristo!
- ¹³Ndookomu Kiristo mumamubiga majimfu! Munamba mimi Paulo ndimi nipfatsikijwe muhini mwa mpatsa kwa dzambo dyenu? Ambu, mwipfotopyegwa, muřopyegwa kwa sari dya Paulo?
- ¹⁴Namuyaviza Muungu duđa kwamba, kahi yenu ntaku hařa muntu mumodza nimuřopyeye mimi, isipfokuwa Kirisipo na Gayo.

- ¹⁵Dubva ntaku jwa kunena kwamba muṭopyegwa kwa sari ḍyangu.
- ¹⁶(Ni ḍugha bve, nimuṭopya na Siṭefanosi na nyumbaye. Ela sikumbuke muntu yungine yuḍejwonse nimuṭopyeye mimi.)
- ¹⁷Koro Kiristo nkakunihuma nikaiye kuṭopya wantu, ela kanihuma nisumwiiye haya Maagu Mema. Na nikwakuyasumwiiyani, siyasumwiiye na uḍubaṭa wa kiwanaadamu nitsekudzakutsovyo maana huku kufwa kwa Kiristo afwiyeko muhini mwa mpatsa.
- ¹⁸Kwa hawaḍe weokwaarani, haya maagu dzuu ya kufwa kwa Kiristo muhini mwa mpatsa wanaona kwamba ni upuudhi. Ela kwehu swiswi hwiwokupfonyani, haya maagu yakuyangani nguvu za Muungu.
- ¹⁹Koro humu matsoroni Muungu kamba, “Nidzainanga mvidhyo ya wantu makaro, na kuimuka kwao nidzakutsovyo maana.”
- ²⁰Dubva awa wantu weo na mvidhyo, weo wasomi ambu weo maḍubaṭa wa huju huju lumwengu, wanawa ku? Muungu kayanga kwamba mvidhyo ya wantu wa huju huju lumwengu ni uḍyura muhupfu!
- ²¹Koro Muungu, kwa mupangowe mwenye, kavihendeza vitsewezakana kwa wantu kumumanya kwa njia ya mvidhyo yao ya kilumwengu. Ishinu, Muungu kahuna kuwapfonya hawaḍe weonahikiza, kwa njia ya haya maagu hwiyonasumwiiya, ya wangine weyonakwamba nza uḍyura.
- ²²Hawa Wayahuḍi wanatsaka vihambwiizo dza ushaahiḍi, hali hawa wantu wasiokuwa Wayahuḍi wanalacha kuwa na mvidhyo.
- ²³Ela swiswi hwakusumwiiyani dzuu ya Kiristo, apfatsikijwe muhini mwa mpatsa. Na hiḍi hiḍi dzambo, kwa hawa Wayahuḍi ni ṭukio, na kwa wantu wasiokuwa Wayahuḍi ni uḍyura muhupfu.
- ²⁴Ela kwa hawaḍe wonse wa Muungu atsaniyeo kuwapfonya, hangu Wayahuḍi na wantu wasiokuwa Wayahuḍi, Kiristo ni mvidhyo na nguvu za Muungu za kupfonya wantu.
- ²⁵Koro chichonahwajwa dza uḍyura wa Muungu kina maana zaiḍi kuchia umanyi wa kibenaadamu. Na chichonahwajwa dza udhaifu wa Muungu, kina nguvu zaiḍi kuchia nguvu za mwanaadamu.
- ²⁶Wandugu, ṭadziyoweni nywinywi, Muungu epfomuhana mwiiwa wantu ga? Matsoni mwa wantu wa huju huju lumwengu, ni wachuchu muno kahi yenu weokuwa wamanyi, weokuwa wantu wamanyikaniyeo ambu weokuwa wantu wavyaijweo madzumba ya kihaju.
- ²⁷Ela Muungu kavitsana nangere hivi vya hawa wantu wa huju lumwengu wevyonavihwaa kuwa uḍyura, apate kuyagiza yutswa haya makaro. Na kavitsana hivi vivyonahwajwa ni lumwengu kuwa vidhaifu, apate kuwagiza yutswa wenye nguvu.

²⁸Muungu kawatsana hawa weonabalifwa na kunyirwa ni lumwengu, wakionegwa dza kwamba ntawakwaa kintu, apate kuwatsovyo maana hawa weonahwajwa ni lumwengu kuwa na maana.

²⁹Ndookomu, muntu natsedzishaḁa na kiḁechonse usoni kwa Muungu.

³⁰Muungu ndiye ahungiziye hariani mwa Kiristo Yesu, huyu ahuyangiye mvidhyo ya Muungu. Kiristo ndiye ahupfiye kuhwajwa dza wantu wahachi ni Muungu. Ndiye ahupfiye kuwa wadheru na ndiye ahuwekeye huru.

³¹Dubva ni viwe dza hivi vya haya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Muntu jwa kudzishaḁa, nadzishaḁe kwa dzambo ḁya haya ya Ḃwana amuhendeeyo.”

1 Wakorinto 2

¹Wandugu zanguni, nipfokudza kwenu kumusumwiiya hi ngadzi ya mupfonyo wa Muungu, sikumudzia na uḁubaḁa wa kunena wala umanyi wa kibenaḁamu.

²Koro niihuna kutsasumwiiya ḁingine ḁiḁeḁyonse, lamuḁa ḁya Yesu Kiristo na kufwakwe muhini mwa mpatsa.

³Na nipfokudza kwenu, nidza ninkiwa nguvu zinisia, na nidza huku nikikuka kuhehema na oga.

⁴Nipfonikiyongweeza na kusumwiiya, hivi vyyuwo vyangu ntaviiwa vya ukaro wa kibenaḁamu, ela viiwa na ushaahiḁi wa nguvu za Ruhu jwa Muungu.

⁵Nihenda hivi ili kwamba, faro yenu itseemeeya vyyuwo vya ukaro wa mwanaḁamu, ela iemeeye nguvu za Muungu.

⁶Haḁa vivyo, kwa hawaḁe wangoreyeo kiruhu, hivi hwivyokunenani ni vyyuwo vivyo na mvidhyo. Ela hi si mvidhyo ya wantu na waḁawala wa huju huju lumwengu weokuyoweeyani mwisu wao.

⁷Hi mvidhyo hwi yokusumwiiyani, ni ngadzi ya mvidhyo ya Muungu eyoiwafitsa wantu. Ela ewa kahuna kuhungiza maremboni mwakwe hangu lumwengu jusidzaumbwa.

⁸Ntaku haḁa mumodza jwa hawa waḁawala wa huju huju lumwengu eyeimanya hi hii mvidhyo. Ḥambere wandeewa kwamba waimanya, ntawandemupfatsika muhini mwa mpatsa Ḃwana jwa marembo.

⁹Ni dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Hikiḁe cha wantu wasichokiona na matso ambu kuchisikia, na hikiḁe cha wantu wasichokiḁaria kwamba kinahendeka, hicho ndicho cha Muungu awaelekanyiziyecho hawaḁe wonse wamutsakiyeo.”

¹⁰Ela swiswi, haya haya mambo Muungu kayahupfenwiiya kwa njia ya Ruhu jwakwe. Koro huyu Ruhu ndiye amanyiye kula kintu, kamanya haḁa hizi ngadzi nkuu nkuu za Muungu.

¹¹Ntaku eyenaweza kumanya maṭaro ya muntu, lamuḍa huyu muntu jeje mwenye. Na dza vivyo, Ruhu jwa Muungu ndiye amanyiye kula kintu dzuu ya Muungu.

¹²Naswi ntahukupfokea ruhu jwa kilumwengu, ela hupfokea huyu Ruhu ayawiye kwa Muungu, hupate kuziimuka hizi ṭola hupfegejwezo ni Muungu.

¹³Dubva, hukwakuyongweezani mambo ya kiruhu kwa hawaḍe weo na huyu Ruhu, ntahukae hukiyongweeza na vyyuwo vya ukaro wa kibenaadamu haṭa, hunayongweeza na vyyuwo hupfegejwevyo ni huyu Ruhu.

¹⁴Ela muntu asiyekuwa na huyu Ruhu anazidziza hizi ṭola zizonayawa kwa Ruhu jwa Muungu. Kwakwe haya haya ni uḍyura muhupfu, na nkayaimuke, kwa dzambo ḍya kwamba yanaimukika kwa ugijo wa Ruhu ṭu.

¹⁵Muntu eye na huyu Ruhu anaweza kuimuka maana ya kula kintu, ela jeje mwenye nkawezi kuhukumigwa ni muntu yuḍejwonse jwa kilumwengu.

¹⁶Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Ni ga amanyiye maṭaro ya Bwana? Ni ga eyenaweza kumushauri Muungu?” Ela swiswi hunayaimuka haya haya mambo kwa kwamba huna Ruhu jwa Kiristo.

1 Wakorinto 3

¹Wandugu zanguni, mimi sikuweza kunena nanywi dza wantu mwiwo na huyu Ruhu, ela iwa inimala kunena nanywi dza kwamba mu wantu wa huju huju lumwengu, mwiwo vilelehea faroni mwa Kiristo.

²Iwa ni haḍi nimumpe maziwa, nitsemumpa chakuḍya chumu chumu, koro mwiiwa ntamudzafika kuḍya chakuḍya chumu chumu. Na haṭa saambi ntamudzafika kuḍya chakuḍya dzacho.

³Amaale mwakuishini dza wantu wa huju huju lumwengu! Koro mwipfonafwiyana ḍea na kutsowana nywinywi na nywinywi, vinayanga tswee kwamba mwakuishini dza wantu wa huju huju lumwengu, wasiomumanya Muungu.

⁴Wangine wenu wanakwamba wao mbwa Paulo, na wangine wakamba wao mbwa Apolo. Koro hivi hivi ntamukwakahendekani dza wantu wa huju huju lumwengu haṭa?

⁵Hivi ami na aḍe Apolo munamba hu aḍe ga? Swiswi hu wahumisi ṭu wa Muungu humuhendezeyeo mukihikiza. Kula mumodza jwehu kakuhendani hi kazi ya Bwana amumpiyeyo.

⁶Mimi nihodza hi mbeju, Apolo kaihiya madzi ela Muungu ndiye aihendezeye ikimea.

⁷Huyu muntu jwa kuihodza hi mbeju na huyu jwa kuihiya madzi ntawa muḍa haṭa. Jwa muḍa ni Muungu, eyenaihendeza hi mbeju imeye.

- ⁸Huyu eyenaihodza hi mbeju na huyu eyenaihiya madzi, wonse lengo dyao ni modza, na kula mumodza Muungu anamuijira mala ya hwekadye ayaviyedyo.
- ⁹Koro swiswi hu majamu hwiwokumuhumikiani Muungu pfamodza, nanywi ndinywi hi nkonde ya Muungu na mambako ya Muungu.
- ¹⁰Kwa ubyeka wa Muungu animpiyeo, nihenda kazi ya byeka jwa kumbaka na niweka musinji, na wantu wangine wakumbakani dzuu ya hu huu musinji. Ela kula mumodza natunze namuna evyokumbakani.
- ¹¹Si ya kwamba kuna musinji ungene wa kuwekwa hata, koro Muungu kesakumuweka Yesu Kiristo jeje heketu akae dza hu musinji.
- ¹²Wantu wangine wanambaka na dhahabu, ambu mawe ya fwedha, ambu mawe yangine yadeyonse ya thamani dzuu ya hu musinji; na wangine wanambaka na mihi, nyasi ambu majiwa.
- ¹³Na kuwa na maana ambu kutsowa maana kwa kazi ya muntu, vinamanyikana Nsiku ya Kiristo adzefokudza, yadzefoyangaa tswee. Koro hiyo hiyo Nsiku, hu moho ndiwo udzeoyanga kazi ya kula muntu. Kuwa na maana ambu kutsowa maana kwa kazi ya muntu kunapimwa na hu moho.
- ¹⁴Na cha muntu ambakiyecho nacho hapfa musinjini kikipfona na hu moho, anapfegwa tubvo.
- ¹⁵Ela kazi ya muntu ikipfya, anatsowa tubvo. Kenge jeje mwenye anapfonywa dza muntu apfoneye na mbaa a moja!
- ¹⁶Ntamudzi kwamba nywinywi mu Hekalu ya Muungu, na kwamba Ruhu jwa Muungu kakuishini kuzimuni mwenu?
- ¹⁷Dubva ikiwa kwamba yudejwone kainanga Hekalu ya Muungu, Muungu nae anamunanga-nanga. Koro Hekalu ya Muungu ni nderu, nanywi ndinywi hiyo hiyo Hekalu.
- ¹⁸Muntu natsedzikulakula. Ikiwa kwamba yudejwone kahi yenu kakudzihwaani dza karo jwa huju huju lumwengu, nadzihendeze dyura apate kuwa karo jwa dugha.
- ¹⁹Koro cha huju lumwengu jwichonakihwaa kuwa ukaro, kwa Muungu ni udjura muhupfu. Dza vya matsoro yambiyevyo, "Wantu makaro, Muungu anawagiza na ukaro wao."
- ²⁰Na kungine haya matsoro yamba, "Bwana kamanya ya kwamba majaro ya wantu makaro ntaya maana."
- ²¹Dubva, muntu natsedziona kwa dzambo dya mahendo ya mwanaadamu. Kula kintu nchenu,
- ²²hangu Paulo, Apolo na Petero, huju lumwengu, kuishi na kufwa, haya maisha ye saasambi na yadzeyokudza, yonse haya nzenu,

²³nanywi mu wa Kiristo, na Kiristo njwa Muungu.

1 Wakorinto 4

¹Swiswi huhwaeni dza wahumisi wa Kiristo hwiwo na kazi ya kusumwiiya hizi ngadzi za hachi ya Muungu.

²Na muhumisi yudejwone anamala kuwa muhikizika.

³Ami le ntavikwakunimudani ikiwa kwamba nywinywi munikizia hukumu, ambu nikipijwa hukumu ni mwanaadamu yungine yudejwone. Siwezi haṭa kudzikizia hukumu mimi mwenye.

⁴Mimi mwenye sidzi tsowa dideyonse nihendeyeyo, ela hiḍyo hiḍyo ntaḍiyange kwamba mimi ni muhachi. Koro Bwana ndiye jwa kudzanikizia hukumu.

⁵Dubva, namutsemukizia muntu hukumu ngeraye isidzafika. Bwana ndiye adzeeyavya hukumu nsiku adzeyokudza. Kadzayavya wekeani tswē hayade yafitsijweyo kizani, na kadzaziyavya nze tswē hizi tamaa za myojo ya wanaadamu. Kisa kula muntu, Muungu mwenye kadzamumpa hi shaḍumeaye eyonamala kupfegwa.

⁶Wandugu zanguni, haya yonse nineneyeyo dzuu ya Apolo nami, ni kwa manufaa yenu. Nimuhwaa Apolo nami dza mufaano mupate kuimuka maana ya hu muneno hu: "Gijani haya yorejweyo." Nakutseewa muntu jwa kudziona kwa dzambo dya muntu huyu na kubalifa hawade wangine.

⁷Akuhendezeye wewe kuwa na maana kuchia wangine ni ga? Muungu siye akupfiye kula kintu wichonacho? Mani dubva, aku kudziona dza kwamba nkukuvipfegwa ni Muungu, nkwa?

⁸Mwakuṭarani ya kwamba mumaawa na kula kintu mwichonatsaka! Mwakuṭarani ya kwamba mumaawa majabva! Mwakuṭarani ya kwamba mumaawa mahaju, haṭa ingawa si pfamodza naswi! Bo, ni mala ya kwamba muweye mahaju dughā ili naswi hupate kuṭawala pfamodza nanywi!

⁹Koro vinikaiya dza kwamba, Muungu kahuweka swiswi ntumi dza wantu wa nsii wa mwisu, huhukumijweo kufwa. Hwakuhwajwani dza mutsezo wa kuyojwa hukwakufwani. Hwakuyojwani ni lumwengu yuzima, hangu malaika haṭa benaadamu.

¹⁰Swiswi, hunahwajwa dza maḍyura kwa dzambo dya Kiristo, ela anywi mu makaro hariani mwa Kiristo! Swiswi ntahu nguvu, ela anywi zimudzaa tipu! Nywinywi mwakuhilwani, ela aswi hwakubalifigwani!

¹¹Mumpaka hi saasambi hwakufwani nzaa na nchiu, hwakuvwaani nṭandaro, hwakubigwani, na ntahu madzumba ya kukaa.

- ¹²Hwakudzikukani kwa kudzihendea kazi na mikono yehu. Wantu wakihutsola aswi hunawavodhya; wakihukuntisa dina, swiswi hunaitisa.
- ¹³Wantu wakwakuhutsezeani, swiswi hunakwambukuya na umpowe. Swiswi hugala reka dya wantu wa huju lumwengu, na hwaa dza tukudzi dya huju lumwengu mumpaka saambi.
- ¹⁴Sikwakumworeani hivi nipate kumugiza yutswa, ela nyakumworeani nipate kumufunda dza wanangu nitsakiyeo.
- ¹⁵Koro haṭa mukiwa na wayezi elefu kumi kwa maisha yenu ya Kikiriṣṭo, muna baba mumodza tu. Maanaye, kwa maisha yenu hariani mwa Kiriṣṭo Yesu, mimi nihenda baba jwenu kwa kumusumwiiya haya Maagu Mema.
- ¹⁶Dubva, nyakumuyombani munitaḃe mimi.
- ¹⁷Kwa hivyo nyakumuhumani Timoteo kwenu. Jeje ka dza mwanangu. Nimutsaka, na ni muhikizika kuzimuni mwa Bwana. Kadzamukumbusya dzuu ya mwenendo wangu kuzimuni mwa Kiriṣṭo Yesu; mwenendo niwonayongweeza kula tsanganiko dya kula pfantu nipfonakwenda.
- ¹⁸Wangine wenu wakudzionani, wakiṭara kwamba sikwakudza huko kwenu.
- ¹⁹Ela Bwana akitsaka, nakudza kwenu si haṭa kae, nidze nisikiye haya yeyonanenwa ni hawa weonadziona na nidzionateye haya weyonaweza kuhenda.
- ²⁰Koro Muungu akwakumuṭawalani muntu, mahendo ya huyo muntu ndiyo yeyonayanga, si hivi vyuuwo evyonanena haṭa.
- ²¹Mwichonatsaka ni chi? Nimudziye na lucha, ambu nimudziye na moja wa matsako na wa umpowe?

1 Wakorinto 5

- ¹Nisikia kwamba kunjia uḃari muzuka muno kahi yenu. Ni uḃari muzuka wa kwamba haṭa kahi ya hawa walumwengu ntaupfo. Nisikia kwamba kuna muntu eyekuyaani haṭa na mukaza babajwe!
- ²Kisa mwakudzionani! Ni muwe kwamba munjijwa ni sikiṭiko, na huyu muntu ahendeye haya muwe kwamba mumuyavya tsanganikoni.
- ³Haṭa ingawa sikwaa pfamodza nanywi kimwii, nya pfamodza nanywi kiruhu. Na dza vya muntu eye pfamodza nanywi, nisakukiza hukumu kwa sari dya Bwana jwehu Yesu Kiriṣṭo dzuu ya huyu muntu ahendeye hiḃi hiḃi dzambo zuka. Mwipfonatsanganika, nami nawa pfamodza nanywi kiruhu. Na kwa nguvu za Bwana jwehu Yesu,
- ⁵huyu muntu ni mumungize mikononi mwa Shaṭani, ili hu mwiiwe upate kunangwa-nangwa, na apate kupfonywa ruhuye Nsiku ya Bwana Yesu adzeyokudza.

⁶Kudziona kwenu si kwema. Ntamukuumanya au muneno wambiyeeo, “Hamira nchuchu inafurisha mukahe muzima.”

⁷Ndookomu ifatulenhi hi nabvise yenu, dza hiviḍe mwivyonafatula hamira ya kae, mudzidherese, mupate kuwa dza mukahe usiwodzangizwa hamira, dza mwivyonamala kuwa. Koro Kiristo, eye dza mwana mbuzi jwehu jwa Pasaka, kamayavigwa dza mvuugiya.

⁸Dubva, hi hii jila ni kutsaihenda na mikahe ingizijweyo hamira ya kae, yani hamira ya nabvise na uzuka, ela ni kuihenda na mukahe usiwongizwa hamira, mukahe wa udheru na hachi.

⁹Kuzimuni mwa hiḍe baruwa yangu niyomworea, niimwamba mutsenjiiyana na wantu waḅari.

¹⁰Siwa na maana ya kwamba mutsenjiiyana na wantu wa huju lumwengu weo waḅari, ambu weo wahamile, ambu weo wevi, ambu weonayomba masanamu haḥa. Koro ṭambere indeewa ni kuyawana na hawa wonse, indemumala kujusama huju lumwengu.

¹¹Ela nichonikitsaka kumwambia ni kwamba, mutsenjiiyana na muntu yuḍejwonse eyenadzihana ndugu, na huku katsi ni muḅari, ambu ni muhamile, ambu anayomba masanamu, ambu ni muntu jwa nyano, ambu ni murumi, ambu ni mwivi. Muntu dzae, haḥa kukaa chihako muḍye nae ntamu ruhusa!

¹²Hangu ḍura ami nina haḍya ga ya kukizia hukumu wantu wa nze ya hiḍi tsanganiko? Muungu mwenye ndiye jwa kuwahukumu. Ela nywinywi, wenu wa kuwakizia hukumu ni hawaḍe weo humu tsanganikoni mwenu. Dza vya matsoro yambiyevyo, “Huyu muntu muzuka muyavyeni kiza cha nze.”

1 Wakorinto 6

¹Ikiwa kwamba yuḍejwonse kahi yenu katsowana na ndugu mwenziwe, anawezadze kupfiika masitaki kwa walumwengu ḅaḍala ya kuvipfiika hivi vyyuwo kwa wantu wa Muungu?

²Ntamudzi kwamba hawa wahikiza wadzajuhukumu huju lumwengu? Dubva, ikiwa kwamba nywinywi ndinywi wa kujuhukumu huju lumwengu, munashindwa ni ḍubi ndoḍo ndoḍo dzezihizi?

³Ntamukumanya kwamba swiswi hudzahukumu haḥa malaika? Ehe faḥi mambo ya maisha ya huju huju lumwengu?

⁴Dubva, ḍubi dzezihizi zikidza, munazipfiikia wantu weonanyirwa ni hiḍi tsanganiko munaa?

⁵Kare onani yutswa bve! Munamba kahi yenu ntaku muntu karo haḥa mumodza jwa kwamba anaweza kuyanena ayese aya matsowano kahi ya hawa wandugu?

- ⁶Ihenda kwamba wandugu kwa wandugu ni kusitakiana, kisa kwa wantu wasiohikiza!
- ⁷Huku kuwa na matsowano kahi yenu nywinywi na nywinywi tu, kunayanga kwamba mushindwa. Si heri muntu amutsoweze nywinywi ambu amukwiwiye nywinywi?
- ⁸Ela anywi sivyo, ishinu nywinywi wenye ndinywi mwiwokutsoweanani na kukwiwiyana; na hivi mwakuvihendeani haṭa Wakiristo wenzenu!
- ⁹Ntamudzi kwamba wonse weonahenda mazuka ntawawezi kupfokea mvoni za uhaju wa Muungu? Namutsedzikulakula haṭa, koro wantu wonse weo waḅari, weonayomba masanamu, weonavunza ukwe, weonayaana na nyuma,
- ¹⁰wevi, wahamile, walevi, wantu wa nyano, na wadhara, wonse ntawawezi kupfokea mvoni za uhaju wa Muungu.
- ¹¹Na hivi ndivyo vya wangine wenu mwivyokuwa. Ela sasa mudhereswa nabvise zenu, mugala wadheru wa Muungu, na Muungu kakumuhwaani kuwa wantu wahachi kwa sari dya Bwana Yesu Kiristo na kwa nguvu za Ruhu jwa Muungu jwehu.
- ¹²Muntu anaweza kunena ambe, “Nina uhuru wa kuhenda kiḁechonse nitsakiyecho,” ela si kula kintu kwamba kina maana. Naweza kwamba nina uhuru wa kuhenda kiḁechonse, ela siwezi kudzihendeleza muhumwa jwa kiḁechonse kidzechokudza.
- ¹³Muntu anaweza kwamba, “Chakuḁya ncha hiḁi humbo, na humbo ndya chakuḁya.” Ela nsikuye Muungu kadzavinanga vyonse. Koro mwii wa muntu si wa kutumika kwa mambo ya uḅari, ela mbwa kumuhumikia Bwana, na Bwana ndiye muṭawala jwa mii yehu.
- ¹⁴Kwa nguvuze, Muungu kamufufuya Bwana kuyawa kwa wafu, na haṭa naswi kadzahufufuya.
- ¹⁵Ntamukumanya hivi hivi kwamba mii yenu ni dza viiriiri vya mwii wa Kiristo? Dḁubva, nawezadze kuhwaa kiiriiri cha mwii wa Kiristo nikihendeze kiiriiri cha mwii wa shudha? Sivihende meshi!
- ¹⁶Munamba ntamudzi kwamba muntu eyenaungana na shudha wanawa mwii mumodza? Koro haṭa haya matsoro yamba, “Nao wowii wanawa mwii mumodza.”
- ¹⁷Ela muntu eyenaungana na Bwana, anawa kintu kimodza nae kiruhu.
- ¹⁸Yatsani uḅari. Nabvise zingine zonse za muntu ezonahenda ntaziuhore hu mwii. Ela muntu eyenahenda nabvise ya uḅari kakuuhendeani nabvise hu mwiiwe mwenye.

¹⁹Ntamudzi kwamba mii yenu ni Hekalu ya Ruhu Mudheru? Huyu Ruhu mumupfegwa ni Muungu na kakuishini kuzimuni mwenu. Dubva mii yenu namutseihwaa dza yenu, nza Muungu.

²⁰Jeje kesakumubigia d̄iba. Ndookomu mii yenu itumieni kwa kumushad̄a Muungu.

1 Wakorinto 7

¹Sasa, dzuu ya haya mambo munyoreeyo ni hivi: Ni urembo kwa muntu kutsahwaa.

²Ela kwa dzambo d̄ya mademo yeyonaweza kumungiza uḅarini, kula muyume ni kuwa na mukaziwe mwenye na kula muke ni kuwa na muumewe mwenye.

³Huyu muyume ni kuḱimiza had̄ya za mukaziwe, na huyu muke nae ni kuḱimiza had̄ya za muumewe.

⁴Huyu muke nka mamulaka na mwiiwe, muumewe ndiye eye na mamulaka nao. Na dza vivyo, muyume nka mamulaka na mwiiwe, mukaziwe ndiye eye na mamulaka nao.

⁵Namutsenyimana nywinywi na nywinywi, lamud̄a muwe kwamba musikiana kuhenda hivyo hivyo kwa mud̄a ili mupate kumuud̄amia mayombo. Ela kisa ni mugaliane kawii ili Shaat̄ani atsemugisa mad̄emoni kwa dzambo d̄ya kutsaweza kudzimiza kwenu.

⁶Haya niyokumwambiani sikwakumuwekeani amuri, ela nyakumumpani ushauri.

⁷Nindetsaka kula muntu akae dza hivi niivyo mimi. Ela kula muntu ana ḱola yakwe aipfegejweyo ni Muungu. Muntu mumodza anawa na ḱola hii, na yungine akawa na ḱola ingine.

⁸Hawa wasiodzahwaana, na hawa wake wachiwa, nyakuwambiani hidzaa: Ni urembo kwao kukaa dza hivi niivyo mimi.

⁹Ela ikiwa kwamba ntawawezi kudzimiza, d̄ubva ni heri wahwaane. Koro ni heri kuhwaa ambu kuhwajwa kuliko kusia na ḱamaa.

¹⁰Hawa wahwaananiyeo nyakuwapfani hi amuri hi (si yangu, nza Bwana): Muke ahwajwe nka ruhusa ya kuyawana na muumewe.

¹¹Ela ikiwa kwamba kayawana nae, ni atsehwaajwa, ambu sivyo auje kwa muumewe. Na huyu muyume nae nka ruhusa ya kumuyatsa mukaziwe.

¹²Hawa wangine nichokuwambiani (mimi si Bwana) ni hichi: Muyume Mukiristo akiwa na muke mulumwengu akuḅaliye kuishi nae, huyu muyume ni kutsamuyatsa huyu muke.

- 13**Na ikiwa kwamba muke Mukiristo ana muyume mulumwengu akuḅaliye kukaa nae, huyu muke ni kutsamuyawa huyu muyume.
- 14**Koro huyu muyume mulumwengu anakubalika kwa Muungu kwa dzambo dya mukaziwe, na huyu muke mulumwengu anakubalika kwa Muungu kwa dzambo dya muumewe. Tambere si hivyo, hawa wana wao ntawandeewa wadheru, ela viivyo ni kwamba nao ni wadheru.
- 15**Ela ikiwa kwamba huyu muke ambu muyume mulumwengu katsaka kuyawana na huyu mwenziwe, namuyawe. Hapfo huyu muke ambu muyume Mukiristo ka huru. Koro Muungu anatsaka hawa wantuwe waishi na naghea.
- 16**Wewe muke Mukiristo, kumanyadze kwamba pfangine unaweza kumupfonya mumeo? Ambu wewe muyume Mukiristo, kumanyadze kwamba pfangine unaweza kumupfonya mukaziwo?
- 17**Kula muntu naishi haya maisha ya Bwana amumpiyeyo kuishi, na akae dza vivide evyokuwa Muungu epfomuhana. Hi ndiyo amuri niwekeyeyo kwa matsanganiko yonse.
- 18**Ikiwa kwamba muntu epfohanwa ni Muungu ewa kamaahinywa, natsedzimeza govi kawii akae dza kwamba nkakuhinywa. Na ikiwa kwamba muntu epfohanwa ni Muungu ewa nkadzahinywa, natsedzingiza kuhinywani.
- 19**Koro kuhinywa ambu kutsahinywa kwa muntu ntaku maana yadeyonse. Cha muḁa ni kuzigija amuri za Muungu.
- 20**Kula muntu ni kukaa dza vivide evyokuwa Muungu epfomuhana.
- 21**Wewe, Muungu epfokuhana, wiwa u muhumwa? Haya, hidyo naditsekumuḁa; ukipata namfasi ya kuwa huru, itumie.
- 22**Koro muhumwa ahanijwee ni Bwana, huyo ni muhumwa awekejwe huru amuhumikie Bwana. Na dza vivyo, muntu huru ahanijwe ni Kiristo, huyo ni muhumwa jwa Kiristo.
- 23**Mwisakubigijwa diba, ḁubva namutseewa wahumwa wa wantu kawii.
- 24**Wandugu, kula muntu nakae usoni kwa Muungu dza vivide evyokuwa Muungu epfomuhana.
- 25**Sasa, dzuu ya hawa wasiodzahwaa ambu wasiodzahwajwa, si amuri ya kumumpa kuyawa kwa Bwana, ela nyakumumpani maḁaro yangu. Serefaḁani nivyokunenani, maanaye mimi ni muntu nifwiiwe ḁei ni Bwana na akinihendeza muntu jwa kuserefaḁika.
- 26**Kwa dzambo dya dina zidzezokudza, naḁara ni urembo kwa muntu kukaa dza hivi aivyo.
- 27**Ikiwa kwamba una muke, silache kumuyatsa. Ikiwa kwamba nkudzahwaa, silache kuhwaa muke.

²⁸Ela ukihwa, pia nkukuhenda nabvise. Na ikwaakwamba mwanamuke galiṭama kahwajwa, nkakuhenda nabvise. Ela hizi ḍina za hawa wantu wezonakuntana nazo, sindetsaka zimupate nanywi.

²⁹Nichokunenani, wandugu, ni kwamba, hu muḍa usaiyeo ni mufufi. Na hangu hi hii saasambi, hawaḍe wahwaiyeo nawaishi dza kwamba ntawadzahwaa.

³⁰Hawaḍe weo chiiyoni, nawakae dza kwamba ntawa masikitiko. Hawaḍe weo tsekeani nawakae dza kwamba ntawa tsekea. Hawaḍe weonaguya vija, nawakae dza kwamba hivi wevyonaguya si vyao.

³¹Hawaḍe weokushuulikiani mambo ya huju huju lumwengu, nawakae dza kwamba ntawa shuuli nayo. Koro huju lumwengu, dza juivyo, jwakwendeani mwiso.

³²Nindetsaka mutsedzingiza mirumiru. Muntu asiyedzahwaa anamuḍwa ni kazi ya Ḑwana, kwa kwamba analacha kumutsakiza Ḑwana.

³³Ela muntu ahwaiye muke anamuḍwa ni mambo ya kilumwengu, kwa kwamba analacha kumutsakiza mukaziwe,

³⁴na ndookomu anadziḥaa huku na huku. Muke asiyedzahwajwa ambu mwanamuke galiṭama wanamuḍwa ni kazi ya Ḑwana, kwa kwamba wanadziyavya kimwii na kiruhu. Ela muke ahwaijwe, anamuḍwa ni mambo ya huju huju lumwengu, kwa kwamba analacha kumutsakiza muumewe.

³⁵Nyakunenani hivi kwa kwamba natsaka kumusaiḍia nywinywi, si kwamba nyakutsakani kumufunga-funga. Natsaka muhende yeyo ya hachi na mudziyavye kumuhumikia Ḑwana na moja mumodza.

³⁶Muntu akiona ya kwamba hivi evyokuhendekani kwa huyu mwanamuke wamanyananiyeo kuhwaana si sawa, na ṭamaaze zimushinda nguvu, nahende hivi evyonatsaka, amuhwae huyu mwanamuke. Hapfo nkakuhenda nabvise.

³⁷Na ikiwa kwamba muntu anaweza kudzimiza na ṭamaa, na akihuna mojoni mwakwe kutsahwaa, pfasipfo kusharuṭiswa, anawa kahenda dzambo dzema kutsahwaa.

³⁸Ḑubva huyu muntu ahwaiye muke kahenda urembo, ela huyuḍe asiyehwaa muke kahenda dzambo dzema zaiḍi.

³⁹Muke ahwaijwe nka uhuru eo nao mala ya muumewe eyo moja. Ela huyu muyume akifwa ana uhuru wa kuhwajwa ni yuḍejwone amutsakiye, ḥora ṭu awe Mukiristo.

⁴⁰Ela kuonani kwangu ni kwamba, anawa na tsekea zaiḍi akikaa vivyo dza muke muchiwa. Na naṭara nami nyakuyongojwani ni Ruhu jwa Muungu.

1 Wakorinto 8

- ¹Sasa, dzuu ya mambo ya vyakūḍya viyavijwevyo mvuugiya kwa masanamu, ni hidzaa: Humanya ya kwamba hwonse huna umanyi, dza mwivyonanena. Ela umanyi dzao unayeha kudziona, hali matsako yanambaka wantu.
- ²Muntu eyenadziona kwamba kamanya kintu, amaale nkadzamanya dza evyonamala kumanya.
- ³Ela muntu amutsakie Muungu, Muungu kamumanya.
- ⁴Dubva dzuu ya kuḍya vyakūḍya viyavijwevyo mvuugiya kwa masanamu, ni hidzaa: Humanya ya kwamba sanamu si kija chicho moja meshi, na humanya ya kwamba kuna Muungu mumodza ṭu.
- ⁵Wangine wanakwamba kuna miungu iyo yuwinguni na hapfa lumwenguni. Wahikiza kwamba kuna miungu minji na maḅwana menji.
- ⁶Ela swiswi huhikiza ya kwamba kuna Muungu mumodza ṭu, eye Baba na muumba jwa vyonse. Na hwakuishini kwa dzambo ḍya kumuhumikia jeje. Na huhikiza kwamba kuna Ḃwana mumodza ṭu, nae ni Yesu Kiristo. Kula kintu kiumbwa kuchiiyana nae, na ndiye eyekuhuwezesani huishi.
- ⁷Ela si kula muntu amanyiye haya haya. Wantu wangine mambo ya masanamu yawanjia-njia haṭa wepfonaḍya chakuḍya, wanaṭara ya kwamba ni chakuḍya kiyavijwecho mvuugiya kwa masanamu. Na kwa kwamba ni vyumu kwao kumanya chicho sawa ambu kisichokuwa sawa kuhenda, wakidya vyakūḍya dzavyo wanadziona ntawa udheru.
- ⁸Ela chakuḍya ntakiwezi kuhunuha hafufi na Muungu. Hukidya ambu hukitsaḍya, ntahuumbake wala kuuvara uhusiano wehu na Muungu.
- ⁹Ela haṭa vivyo, manyani mutseuyatsa uhuru wenu mwiwonaḍo uwagise nabviseni hawaḍe weo na faro zisizodzangora.
- ¹⁰Koro yuḍejwonse asiyemanya chicho sawa ambu kisichokuwa sawa kuhenda, akikuona wewe umanyiye kwakuḍyani chakuḍya kuzimu ya hekalu ya miungu ya nsuwe, unamungiza moja aḍye chakuḍya kiyavijwecho mvuugiya kwa masanamu.
- ¹¹Ndookomu kwa dzambo ḍya umanyi wako, unamwaarya huyu ndugujo eye na faro isiyodzangora. Na hali Kiristo kafwa kwa dzamboḍye.
- ¹²Mukwakuwahendeani nabvise wandugu zenu kwehii namuna, na mukwakuwanangani maṭaro yao, mwakumuhendeani nabvise Kiristo.
- ¹³Dubva, ikiwa kwamba hichi nichonaḍya kinamuhendeza ndugu yangu kuhenda nabvise, siwezi kuḍya nyama kawii meshi, ili nitsemuhendeza ndugu yangu agwe nabviseni.

1 Wakorinto 9

¹Munamba mimi sikwaa muntu huru haṭa? Ambu munamba mimi sikwaa ntumi haṭa? Ayu Yesu Bwana jwehu, mimi sikumuona haṭa? Dzaambia, nanywi nywinywi wenye, ntamukwaa matunda ye kazi yangu nimuhendeeyo Bwana?

²Haṭa ingawa kwa wangine sikwaa dza ntumi, kwenu nywinywi mimi ni ntumi. Haya maisha yenu nywinywi wenye mwiwokukaani hariani mwa Bwana, ni ushaahidi kwamba mimi ni ntumi.

³Wantu wepfonanjela, nadzihehea hidzaa:

⁴Munamba mimi si hachi ya kupfegwa chakudya na madzi ya kunwa kwa kazi yangu dza ntumi?

⁵Hawa ntumi wangine na hawa wanduguzwe Bwana, pfamodza na Petero, wao wanakaa wakawahwa wakazao wakagijana nao humu vyaroni mwao. Munamba ami, ndimi nisiyekuwa na hachi ya kuhwa muke Mukiristo agijane nami amu vyaroni mwangu?

⁶Ambu, munamba ami na Baranaba ndiswi tu wa kuhenda kazi na mikono yehu kudzilachia kantu?

⁷Kuna asikari ga eyenadziipfia gharama zakwe za kuwa dyeshini? Ambu, ni muntu ga eyenatora mizabibu kisa akatsayadya haya matundaye? Ambu, kuna mutunga ga asiyenwa maziwa ya hu mwonawe eonatunga?

⁸Si ya kwamba haya niyokunenani ni mataro ya kibenaadamu basi haṭa, koro haṭa hi Sharia nayo inena hivi hivi.

⁹Hi Sharia ya Musa yamba, “Nkudzoifunge kanwa ngombe ikwakukuvuniani bvaro.” Dubva, munamba hapfa hapfa azi ngombe ndizo zimumudiyezo Muungu?

¹⁰Haya haya nkakwahuneneani swiswi haṭa? Haya yoregwa kwa dzambo dyehu. Koro muntu jwa kuima na muntu jwa kuvuna, ni wahende kazi zao wakiyoweeya kupata sehemu ya haya mavuno.

¹¹Hukimahodza mbeju ya kiruhu kahi yenu, na hukivuna kuyawana na vija mwivyonavyo, kawii inawa ni fara?

¹²Ikiwa kwamba wangine wana hachi ya kuyoweeya ugijo kuyawa kwenu, ehe faṭi swiswi si zaidi? Ela swiswi hi hii hachi ntahudzaidzilachia. Ishinu hwakuitisani kula dina, ili hupate kutsaawa mpingamizi ya haya Maagu Mema ya Kiristo.

¹³Ntamudzi kwamba hawaḍe weonahenda kazi Hekaluni chakudya chao kinayawa na humu Hekaluni? Ambu, ntamudzi kwamba weonayavya mvuugiya madhabahuni, hi sehemu ya hi mvuugiya iyonayavigwa dza mvuugiya isiyotsomwa nzao?

¹⁴Dza vivyo, Bwana kaamuru kwamba, hawaḍe weonasumwiiya injili wanadya kuyawana na hi injili.

- 15**Ela mimi sidzazidzilachia hizi hizi hachi. Na sikwakworani hivi kwa dzambo dya kuzidzilachia hizi hizi hachi haṭa! Ni heri nifwe, kuliko kumuyatsa muntu aniipe kwa kazi nihendeyeyo na anitsovye cha kudzishaḍia.
- 16**Ela si hachi ya kudziona aṭi kwa dzambo dya kusumwiiya hi injili. Hangu dḗura, nipfegwa amuri ya kuisumwiiya. Na nikitsaisumwiiya Muungu ananihukumu.
- 17**Koro ṭambere hi hii kazi nindeewa nyakuihendani kwa kutsaka kwangu, nindeewa na hachi ya kuipfwa; ela si kwa kutsaka kwangu mwenye, ni kazi Muungu kainimpa.
- 18**Aya maipfo yangu ya kupfegwa ni kintu ga mani? Maipfo yangu ni huku kuṭoseka na kusumwiiya haya Maagu Mema pfasipfo kuhwaa kiḍechonse. Hizi hachi zangu nizonazo dza muntu jwa kusumwiiya haya Maagu Mema, mimi sizidzilachie.
- 19**Mimi ni muntu niye huru, sikwaa muhumwa jwa muntu. Ela nadzihendeza muhumwa jwa kula muntu ili niweze kuwanuha wantu wenji mala ya kuṭosa kwa Kiristo.
- 20**Nikiwa kwa Wayahuḍi, nadzihendeza dza Muyahuḍi, nipate kuwanuha wao kwa Kiristo. Haṭa ingawa mimi sikwaa nsii ya hi Sharia, naishi dza muntu eye nsii ya hi Sharia dzao, nipate kuwanuha kwa Kiristo.
- 21**Na nikiwa kahi ya hawa wantu wasiokuwa Wayahuḍi, siuḅe Sharia za Kiyahuḍi. Ela haṭa vivyo, sikwakunenani kwamba nayatsa kuuḅa hi Sharia ya Muungu, koro nya nsii ya sharia ya Kiristo. Naishi dza muntu asikwaa Muyahuḍi, nipate kuwanuha kwa Kiristo hawa wantu wasiokuwa Wayahuḍi.
- 22**Na kahi ya wantu weo na faro zisizodzangora, nadzihendeza dzao nipate kuwanuha kwa Kiristo. Dḗubva nadzingiza kwa kula hali ya kula muntu, nipate kupfonya wangine wao kwa njia iḍeyonse niyonaweza.
- 23**Haya haya yonse nayahenda kwa dzambo dya hi injili, nipate kupata hizi mvoni za kuisumwiiya.
- 24**Mumanya ya kwamba mashindano ya mbio yananjijwa ni wantu wenji, ela ni muntu mumodza ṭu eyenashinda hizi mbio akapfegwa ṭubvo. Dḗubva, ḍaramani dza wantu mwiwokutsakani kushinda hizi mbio mupfegwe ṭubvo.
- 25**Kula muntu jwa kunjia mashindano ya mbio anahenda mazowezi ya nguvu kaḅisa na ni haḍi awe muntu jwa kudzimiza! Wanahenda hivi wapate kushinda na wapfegwe ṭubvo ḍisiḍyokaa, ela swiswi hunahenda hivi hupate kupata ṭubvo ḍiḍyonakaa maishi.
- 26**Ndiyo maana sidziḍaramiye ḅasi, na sijwane dza muntu eyekudzipfanukiiyani makonde ḅasi ḅasi.

²⁷Hu mwii wangu nauhendea mazowezi momu momu ili niweze kuunuya na kuuweka dza nivyonatsaka, ili nitseweza kuyavigwa humu mbioni baada yangu mimi kuhana na wengine wanjie mbioni.

1 Wakorinto 10

¹Wandugu zanguni, natsaka kumukumbusya haya yahendekeeyo kwa hawa wabibi zehu wayawiyeyo na Misiri. Wonse wekiyongojwa ni hiḍi wingu, na wonse waivuka hi bahari ya Shamu.

²Humu winguni na humu baharini, wonse waṭopyegwa kuwa kintu kimodza na Musa.

³Wonse waḍya iyo aina modza ya chakuḍya cha kiruhu

⁴na wanwa iyo aina modza ya madzi ya kiruhu. Haya madzi wayanwa na humu mwa hu mwamba wa kiruhu ugijaniyeo nao. Na hu huu mwamba wiwa ni Kiristo mwenye.

⁵Ela haṭa vivyo, wenji wao ntawakumutsakiza Muungu, ndookomu wafwa na mii yao iḍachaa humu yuwandani.

⁶Dubva haya haya yonse ni mufaano kwehu, humanye hutsekudzanjijwa ni ṭamaa ya mazuka dza ivyowanjia wao.

⁷Namutseewa wantu wa kuyomba masanamu dza vya wengine wao wevyokuwa. Dza vya matsoro yambiyeyo, “Wanjia kuhendani jila ya kuḍya na kunwa na kuvina, ela mwisu viperuka, na wanjia kuhendani uḅari.”

⁸Ni hutsenjia uḅarini dza vya wengine wao wevyohenda, na wakifwa wantu elefu miyongo miwii na ntahu kwa nsiku modza.

⁹Na nahutsemuḍema Ḃwana dza vya wengine wao wahendeyevyo na wakiumwa ni nyoka wakifwa.

¹⁰Namutsewawaka dza vya wengine wao wahendeyevyo na wakiyagwa ni huyu malaika jwa mfwisa.

¹¹Haya haya mambo yawapata wao yapate kuwa mufaano kwa wengine. Na yoregwa yapate kuhukanya naswi, koro hwakuishini ngera ya kwamba mwisu wa lumwengu umaawa hafufi.

¹²Dubva, yuḍejwonse adzionee kwamba kasumama imara, naṭunze atsekudzagwa.

¹³Haya maḍemo mwiyonapata ni haya yeyonakudzia kula muntu. Ela Muungu ni muhikizika, na nkamuyatse muḍemegwe kuchia chima. Koro mwipfonademegwa, jeje anamuyanga vya kuhenda ili mutsekudzagiswa ni haya maḍemo.

¹⁴Dubva waḅamu zangu watsakwa, yatsani kuyomba masanamu!

- 15**Nyakunenani nanywi dza wantu mwiwo na akili, yaṭariyeni wenye haya niyokunenani.
- 16**Hukwakunwani achi chikombe kivodhwejecho, hwichonakiyavia ḍuḍa kwa Muungu, ntahukwakuharianani mwazini mwa Kiristo? Na au mukahe hwionavunza hukadya, ntahukwakuharianani mwiini mwa Kiristo?
- 17**Na kwa dzambo kuna mukahe mumodza, swiswi hwonse, na winji wehu wonse, hu mwii mumodza, koro hwonse hunadya uo mukahe mumodza.
- 18**Hwaani mufaano wa hawa Waisiraeli. Hawaḍe weonadya sehemu ya hizi mvuugiya, wanawa kuharianani na Muungu, eyenayavijwa hizi mvuugiya hapfa madhabahuni.
- 19**Nichokunenani ni kintu ga? Munamba nyakunenani kwamba masanamu ni miungu ya ḍugha? Ambu, avi vyakadya viyavijwevyo mvuugiya kwa masanamu, ni mvuugiya ya ḍugha?
- 20**Sivyo haṭa! Nichokunenani ni kwamba, mvuugiya zizonayavigwa ni walumwengu, ntazikwakuyavijwani Muungu, zakuyavijwani mashaṭani. Nami siṭaki muwe na uhusiano na mashaṭani.
- 21**Ntamuwezi kunwa chikombe cha Ḃwana kisa munwe na chikombe cha mashaṭani. Ntamuwezi kuḍya chakuḍya cha Ḃwana na muḍye na chakuḍya cha mashaṭani.
- 22**Ambu mwakutsakani kumurejesa Ḃwana? Mwakutaṭarani kwamba muna nguvu kumuchia jeje?
- 23**Wangine wanakwamba, “Huna uhuru wa kuhenda kiḍechonse hutsakiyecho.” Ela si kula kintu kwamba kina maana. Munakwamba, “Huna uhuru wa kuhenda kiḍechonse hutsakiyecho.” Ela si kula kintu ya kwamba kinambaka.
- 24**Muntu natsedzilachia mema jeje ḅasi, ela nalache na mema ya wangine.
- 25**Ḃyani kula aina ya nyama zizonaguzwa sokoni pfasipfo kuuza maswali ya kuzikajela.
- 26**Koro haya matsoro yamba, “Lumwengu jwonse na vyonse vivyo kuzimuye, mvya Ḃwana.”
- 27**Muntu mulumwengu akikuhana ukadye chakuḍya kwakwe, na ukihuna kwenda, ḍyaa kiḍechonse upfegejecho pfasipfo kuuza maswali ya kukajela.
- 28**Ela muntu akikwamba, “Hichi ni chakuḍya kiyavijwecho mvuugiya kwa masanamu,” ḍubva kwa dzambo ḍya huyu akwambiiye na kwa dzambo ḍya hi nia yakwe, kwamba ni nabvise kuḍya hicho chakuḍya, wewe sikidyē hicho chakuḍya.
- 29**Si kwa dzambo ḍya hi nia yako wewe, ela kwa dzambo ḍya hi nia ya huyu akwambiiye. Muntu anaweza kuuza ambe, “Hivi hivi nagijika-gijika kuhenda nivyonatsaka kwa dzambo ḍya nia ya muntu yungine kuna?

³⁰Ikiwa kwamba mimi namuyaviza dūda Muungu kwa hichi chakuḍya nichonaḍya, muntu anawezadze kunialaṭa kwa dzambo ḍya chakuḍya nichonamuyavia Muungu dūda?”

³¹Ela kula wichonahenda, ukiḍya ambu ukinwa, vyonse vihende ili wantu wapate kumushaḍa Muungu.

³²Ikaani na njia ya kwamba ntamuwezi kumuhendeza Muyahuḍi ambu muntu asikwaa Muyahuḍi, ambu tsanganiko ḍya Muungu kugwa nabviseni.

³³Ni viwe dza hivi nivyonahenda mimi. Naḍema kutsakiza kula muntu kwa haya niyonahenda, pfasipfo kulacha mema yangu, nikilacha mema ya wenji, ili wapate kupfonywa.

1 Wakorinto 11

¹Dubva niṭaḅani mimi, dza hivi vyangu nivyokumuṭaḅani Kiristo.

²Nyakumushaḍani, kwa dzambo ḍya kwamba mwakunikumbukani kuṭwa na mwakuuḅani haya mayongweezo nimuyongwezeyeyo.

³Ela natsaka mumanye ya kwamba, Kiristo ndiye kitswa cha muyume. Huyu muyume ndiye kitswa cha mukaziwe, na Muungu ndiye kitswa cha Kiristo.

⁴Dubva, muyume eyenayomba na kusumwiiya Maagu ya Muungu akiwa kadzifinikiza hiki kitswa, huyo kakumugizani yutswa Kiristo.

⁵Na muke yuḍejwonse eyenayomba na kusumwiiya Maagu ya Muungu pfasipfo kudzifunga kiḍechonse humu kitswani, huyo kakumugizani yutswa muumewe; ni sawa na kwamba kapfeejwa hiki kitswa.

⁶Muke adziziye kudzifunga kiṭambaa cha kitswa, nazichire hizi nywiize. Ela ikiwa kwamba vyaa yutswa kwa muke kuchira ambu kupfeeya hizi nywii, dūbva nadzifunge kiṭambaa.

⁷Muyume nkanamala kudzifinikiza hichi kitswache, kwa dzambo jeje ni dza kiyoo cha umbo ḍya Muungu na ni mufaano wa marembo ya Muungu. Ela muke ni dza kiyoo cha marembo ya muumewe.

⁸Koro muyume nkakuumbwa kuyawa kwa muke, ela muke ndiye aumbijwe kuyawa kwa muyume.

⁹Na wala muyume nkakuumbwa kwa dzambo ḍya muke, ela muke kaumbwa kwa dzambo ḍya muyume.

¹⁰Ndiyo maana muke anamala kudzifunga kiṭambaa, kuyanga kwamba ka nsii ya mamulaka. Na ni ahende hivyo hivyo pia kwa dzambo ḍya hawa malaika.

¹¹Haṭa vivyo, hukwaa hariani mwa Bwana, muke ni muhimu kwa muyume, na muyume ni muhimu kwa muke.

- 12**Koro dza vya muke evyoubwa kuyawa kwa muyume, muyume nae kavyajwa ni muke; ela kula kintu kiumbwa ni Muungu.
- 13**Viyoweni nywinywi: Ni sawa kwa muke kumuyomba Muungu wekeani akiwa nkakudzifunga kitambaa cha kitswa?
- 14**Dza viivyo, mudziyongweeza kwamba nywii ndeya za kumugwa mongoni muyume, zinamuajaisa,
- 15**ela kwa muke ni rembo. Kazipfegwa zipate kumufinikiza hichi kitswache.
- 16**Ela muntu akiwa na yudaato dzuu ya haya, swiswi na haya matsanganiko ya Muungu ntahudzi ada ingine ya mayombo.
- 17**Hivi nivyokumwambiani sasa, si vyyuwo vya kumufaarisa haṭa; koro kutsanganika kwenu kwa mayombo kwakumunangani zaidi kuliko kumuelekanya.
- 18**Cha dura nisikia kwamba, mwipfonakudziana pfamodza dza tsanganiko, munakaa mukigawikana vitaro vitaro. Nami nina hakika kwamba haya yangine nisikiiyeyo nza dūgha.
- 19**Hangu dura, ni haḍi kuwe migawikano kahi yenu, ili hawaḍe wahikiza weo na hachi wapate kuonekana.
- 20**Mwipfonatsanganika pfamodza, hichi mwichonadya si hichi chakudya cha Bwana haṭa.
- 21**Koro mukwakudyani ntamuindane. Ndookomu wangine wanawa kufwani nzaa huku wangine wakiwa waruma waa go!
- 22**Munamba ntamu makwenu kwa kwamba munadya na kunwa haṭa? Ambu munatsaka kuḍibalifa hiḍi tsanganiko dya Muungu na muwagize yutswa hawa wasio kintu? Kisa nami nimwambedze, nimufaarise? Haṭa, siwezi kumufaarisa kaḥisa!
- 23**Koro haya ya Bwana anyambiiyeyo, ndiyo yangu nimuyongweezeyeyo: Ya kwamba, huḍe sikuwe wa kuḍawanywa, Bwana Yesu kahwaa mukahe,
- 24**kamuyaviza duḍa Muungu, kisa kauvunza na kamba, “Hu ni mwii wangu uyavijweo kwa dzambo dyenu. Uḍyeni mupate kunikumbuka.”
- 25**Wakimaadya wakisa, kahwaa hichi chikombe dza viviḍe evyohenda dura, na kamba, “Hichi chikombe cha mvinyo ni ḍamano ipfya dya Muungu, ḍiwekejweḍyo na mwazi wangu. Kula mwipfonainwa, inweni kunikumbuka mimi.”
- 26**Yani, kula mwipfonadya hu mukahe na kunwa hichi chikombe cha mvinyo, mwakulalabvani kufwa kwa Bwana haṭa adzefokudza.

²⁷Dubva, yudejwonse eyenadya chakudya cha Bwana kwa njia ya kumuajaisa Bwana, kakuhendani nabvise ya kuutsowea mwii na mwazi wa Bwana.

²⁸Kwa hivyo, muntu asidzadya chakudya cha Bwana ni hadi adzipime nguzi tswee.

²⁹Koro yudejwonse eyenadya chakudya cha Bwana pfasipfo kuona maana ya mwii wa Bwana, kakudziyeheyani hukumu jeje mwenye.

³⁰Ndiyo maana wenji wenu mii yenu ntai matsea na mwakujwaani na haṭa wangine wafwa.

³¹Ela ṭambere hundekaa hukidzipima nguzi, Muungu nkandehuhukumu dza hivi.

³²Bwana kakuhuhukumuni na kuhubiga ili hutsekudzahukumigwa pfamodza na hawa walumwengu.

³³Dubva wandugu, mwipfonatsanganika pfamodza kudya chakudya cha Bwana, ikaani mukiindana.

³⁴Na ikiwa kwamba muntu yudejwonse ana nzaa, nadye nyumbani kwakwe, ili mwipfonatsanganika mutsekudzahukumigwa. Na dzuu ya haya mambo yangine, nanena nanywi nidzefokudza.

1 Wakorinto 12

¹Sasa, dzuu ya haya maṭola ya Ruhu eyonapfa wantu, ni hidzaa: Wandugu zangu, siṭaki muwe kizani dzuu ya haya mambo.

²Mumanya ya kwamba mwipfokuwa walumwengu mwikiṭawaligwa ni miungu ifwiwiyeyo iyoikimwaarya kuṭwa.

³Dubva natsaka mumanye ya kwamba, ntaku muntu eyenawa kuyongojwani ni Ruhu jwa Muungu eyenaweza kwamba, "Yesu naḍujwe." Na ntaku eyenaweza kwamba, "Yesu ni Bwana," ikiwa kwamba nkakwakuyongojwani ni Ruhu Mudheru.

⁴Kuna maṭola garagara ya kiruhu, ela eyenayawapfa wantu ni yuyo Ruhu mumodza.

⁵Kuna aina garagara za uhumisi, ela eyekuhumikijwani ni yuyo Bwana mumodza.

⁶Kuna uwezo garagara wa kuhenda kazi, ela yuyo Muungu mumodza ndiye eyenawezesa kula muntu kwa hi kaziye.

⁷Kula muntu anapfegwa ṭola yakwe ni huyu Ruhu kwa dzambo ḍya faida ya wantu wonse.

⁸Huyu Ruhu anamumpa vyyuwo vya mvidhyo muntu huyu, na muntu yungine yuyo Ruhu mumodza anamumpa vyyuwo vya umanyi.

- ⁹Na yuyo Ruhu mumodza anamumpa faro muntu huyu, na muntu yungine akamumpa ̣ola ya kupfoza wajwazi.
- ¹⁰Muntu yungine huyu Ruhu anamumpa uwezo wa kuhenda mambo ya mafara, na yungine akamumpa ̣ola ya kusumwiiya haya ya Muungu aneneyeyo. Wangine nao, huyu Ruhu anawapfa uwezo wa kuyavyanya ugaragara wa ̣ola za kuyawa kwa Ruhu jwa Muungu na ̣ola zisizoyawa kwa Ruhu jwa Muungu. Wangine, huyu Ruhu anawapfa ̣ola ya kunena lugha ngeni na wangine akawapfa ̣ola ya kuimusya wantu maana ya hizi lugha.
- ¹¹Na hizi hizi zonse, ni kazi za yuyo Ruhu mumodza. Kula muntu anamumpa ̣ola yakwe dza evyonatsaka mwenye.
- ¹²Mwii wa muntu una viiriiri garagara, ela ni uo mwii mumodza. Na Kiriṣṭo nae ni mwii mumodza wiwo na viiriiri vinji na vinji.
- ¹³Koro hwonse huṭopyegwa ni Ruhu mumodza na hugala mwii mumodza. Hangu Wayahuḍi na wantu wasiokuwa Wayahuḍi, hangu wahumwa na wantu wasiokuwa wahumwa, hwonse humupfegwa yuyo Ruhu mumodza myojoni mwehu.
- ¹⁴Mwii wa muntu ntau kiiriiri kimodza haṭa, una viiriiri vinji na vinji.
- ¹⁵Na ṭambere hiḍi kuguu ni kwamba, “Kwa dzambo sikwaa mukono, sikwaa sehemu ya hu mwii,” hiḍyo hiḍyo ntaḍindeḍihendeza hiḍi kuguu kutsaawa sehemu ya hu mwii.
- ¹⁶Na ṭambere hiḍi sikio ni kwamba, “Kwa dzambo sikwaa dzitso, sikwaa sehemu ya hu mwii,” hiḍyo hiḍyo pia ntaḍindeḍihendeza hiḍi sikio kutsaawa sehemu ya hu mwii.
- ¹⁷Ambu ṭambere mwii wonse undeewa ni dzitso kwenda, undesikia na? Na ṭambere mwii wonse undeewa ni sikio kwenda, undenunka na?
- ¹⁸Ela hivi viivyo ni kwamba, kula kiiriiri humu mwiini, Muungu kachiweka dza atsakiyevyo mwenye.
- ¹⁹Koro ṭambere mwii wonse undeewa kiiriiri kimodza, ntaundeewa mwii haṭa!
- ²⁰Ela viivyo ni kwamba, hivi viiriiri ni vinji, ela vyonse ni uo mwii mumodza.
- ²¹Dubva, hiḍi dzitso ntaḍiwezi kuwamba hu mukono, “Si haḍya nawe!” Wala hichi kitswa ntachiwezi kuyamba haya maguu, “Si haḍya nanywi!”
- ²²Na haṭa vivyo, hivi viiriiri vya hu mwii vivyonaonekana kutsaawa na nguvu, navyo ni muhimu.
- ²³Hizi sehemu za hu mwii hwizonazihwaa kutsaawa na maana, ndizo hwizonaziṭunza muno. Na hizi sehemu za hu mwii ziizo yutswa kuzidzihadzia ḅasi ḅasi ndizo zizonafitswa urembo zaiḍi

²⁴kuchia hizi sehemu zingine nyema nyema. Muungu kaulekanya hu mwii na njia ya kwamba, hizi sehemu zizonaonekana dza kwamba ntazi hila, zinahilwa zaidi.

²⁵Ndookomu kuna umodza wa hu mwii, na sehemu zonse za hu mwii zinamuudamiana.

²⁶Kiiriiri kimodza cha hu mwii kikikuntiswa dina, hivi vingine vyonse navyo vinaona tsungu; kiiriiri kimodza kikishadwa, hivi vingine vyonse navyo vinatsekea.

²⁷Dubva nyonse pfamodza mu mwii wa Kiristo, na kula mumodza jwenu ni kiiriiri cha hu huu mwii.

²⁸Humu tsanganikoni, Muungu katsana wantu. Wa dura ni hawa ntumi, wa pfii ni hawa weonasumwiiya Maagu ya Muungu, na wa hahu ni hawa waalimu. Kisa kuna na wahenda mambo ya mafara, wakiubwa ni hawa weo na maola ya kupfoza wajwazi na hawa weonaweza kusaidia wasiodziweza. Kisa kuna na hawa weo na maola ya kusumamia wantu na hawa weonaweza kunena na lugha ngeni.

²⁹Si wonse kwamba ni ntumi, wala wasumwiiya maagu ya Muungu, ambu waalimu. Na si wonse weo na maola ya kuhenda mambo ya mafara,

³⁰ambu ya kupfoza wajwazi, ambu ya kunena lugha ngeni, ambu ya kuimusya wantu haya yeyonanenwa na hizi lugha.

³¹Jwaniani muno kupata haya maola ya maana ya mwisu.

1 Wakorinto 13

¹Njia nyema ya mwisu kuchia hizi zingine ni hii: Haata ninkiwa na tola ya kunena lugha garagara za wanaadamu na za malaika, na huku si matsako kwa wangine, basi kunena kwangu kwaa dza muiyo wa debe hupfu ambu wa mbui iyokubigwani.

²Na naweza kuwa na tola ya kusumwiiya maagu ya Muungu, naweza kumanya kula kintu na kuimuka ngadzi zonse, naweza kuwa na faro ya kutosa kusamya mirima, ela ninkitsaawa na matsako kwa wangine, mimi si maana yadeyonse.

³Naweza kuyavya kwa masikini vyonse nivyonavyo, na haata niuyavye na hu mwii wangu utsomwe, ela ninkitsaawa na matsako kwa wangine, hivi ntavinifaidi kintu.

⁴Muntu akiwa na matsako kwa mwenziwe anamuitisia na kuwa mwema kwakwe; nkawezi kuwa na wivu ambu kudzisha na wala kudziona.

⁵Muntu akiwa na matsako kwa mwenziwe anawa na hila nae, nkawe na umimi wala ngoro za mpuyani, na nkamutaliye mazuka.

- ⁶Nkatsekezwe ni mazuka, ela anatsekezwa ni mahendo ya hachi ya muntu.
- ⁷Muntu eye na matsako anabea kula dzambo. Serefano yakwe, madzikwatyo na kuitisakwe ntakusiye.
- ⁸Matsako ntaya mwisu. Ela maṭola ya kusumwiiya Maagu ya Muungu, yadzawa na mwisu. Maṭola ya kunena na lugha ngeni yadzaṭuruma, na maṭola ya kuwa na umanyi nayo yadzasia.
- ⁹Koro maṭola yehu ya umanyi na ya kusumwiiya maagu ya Muungu ntayadzakamilika.
- ¹⁰Ela hayaḍe yakamilikiyeyo yakidza, hayaḍe yasiyodzakamilika yanakwaara.
- ¹¹Nipfokuwa mwana kachuchu, ninkinena kiḍyana, maṭaro yangu yewa nza kiḍyana, na haṭa mambo yangu yewa nza kiḍyana. Ela hivi nigaliyevyo muntu mukuu, mambo ya kiḍyana niyayatsa.
- ¹²Hi hii saasambi hwakuonani dza sura ikaiyeyo mawizawiza kiyooni, ela kisa hudzaona tswee tswee. Haya nimanyeyo hi hii saasambi siyo yonse, ela kisa nidzayamanya tswee, dza hivi vya Muungu animanyiyevyo jwonse.
- ¹³Dza viivyo haya mambo mohahu, yani faro, madzikwatyo na matsako, ntaya mwisu. Na dzambo kuu ḍya mwisu ni matsako.

1 Wakorinto 14

- ¹Jwaniani zaiḍi kuwa na matsako na muyalache muno haya maṭola yeyonayawa kwa huyu Ruhu, na haswa hi ṭola ya kusumwiiya Maagu ya Muungu.
- ²Muntu eyenanena na lugha ngeni wantu ntawamuimuke. Kwa nguvu za Ruhu jwa Muungu huyu muntu ananena mambo yasiyoimukika. Kunena kwakwe ndiye na Muungu ṭu, nkanene na wantu wangine.
- ³Ela muntu eyenasumwiiya Maagu ya kuyawa kwa Muungu, ananena na wantu vyyuwo vya kuwambaka, vyyuwo vya kuwangiza moja na vyyuwo vya kuwaingamaza.
- ⁴Muntu eyenanena na lugha ngeni anadzimbaka jeje hekeṭu, ela muntu jwa kusumwiiya maagu ya kuyawa kwa Muungu anaḍimbaka tsanganiko zima.
- ⁵Gula nindetsaka kula mumodza jwenu anene na lugha ngeni. Ela zaiḍi, nindetsaka muwe na ṭola ya kusumwiiya Maagu ya kuyawa kwa Muungu. Koro muntu eyenasumwiiya maagu ya kuyawa kwa Muungu ana maana zaiḍi kuchia muntu eyenanena na lugha ngeni, lamuḍa ṭu kuwe muntu jwa kuimusya wantu haya eyokunenani ili tsanganiko zima ḍipate kumbakika.
- ⁶Ḍubva wandugu, nikidza kwenu na nikikaiya kunena na lugha ngeni, nawa na maana ga kwenu? Siwe na maana yaḍeyonse, lamuḍa nidze na mambo ya

Muungu aniyangiyeyo, ambu umanyi musiku, ambu Maagu ya Muungu, ambu nidze na mayongweezo masiku.

⁷Haṭa vija vya kukwimbia dza filimbi na kinanda, visivyokuwa moja, vikwakubigwani, muntu nkamanye wiya wiwokukwimbigwani ikiwa kwamba hizi saṭi ntaziimukike.

⁸Na ṭarumbeta ya kuhana wantu vihani ikibigwa, na wantu wakitsaiimuka, ni ga jwa kwenda vihani?

⁹Haṭa nanywi, muntu anaimukadze aya mwiyoḱunenani ikiwa kwamba mwakunenani na lugha ngeni zisizoimukika? Vyuuwo vyenu vinakwenda na mpepfo.

¹⁰Nina hakika kwamba, humu lumwenguni kuna lugha nyinji na nyinji garagara, na zonse ntaku haṭa modza isiyokuwa na maana.

¹¹Ela ikiwa kwamba siidzi hi lugha iyokunenwani, huyu muntu eyekuinenani anawa dza mugeni kwangu, nami nawa dza mugeni kwakwe.

¹²Nimanya ya kwamba muna hamu ya kuwa na haya maṭola ya huyu Ruhu. Ḍubva haswa, jwaniani kupata hayade maṭola yeyonaḍimbaka hiḍi tsanganiko.

¹³Muntu eyenanena na lugha ngeni, ni ayombe apate na ṭola ya kuimusya wantu haya eyonanena.

¹⁴Koro ikiwa kwamba nyakuyombani na lugha ngeni, hi ruhu yangu ndiyo iyonayomba, ela hi akili inakaa ṭu.

¹⁵Mani ḍubva nihendedze? Nayomba na ruhu yangu na akili yangu pia. Na nakwimba na ruhu yangu na akili yangu pia.

¹⁶Ukwakumuyavizani ḍuda Muungu ruhuni mwako ḅasi, muntu jwa kawaida asiyeimuka, anawezadze kwamba "Amina," kwa haya mayombo yako ikiwa kwamba nkadzi wichokunenani?

¹⁷Haṭa ikiwa kwamba mayombo yako ya kumuyaviza ḍuda Muungu ni mema yeyodze, ntayamumbake na huyu muntu yungine.

¹⁸Namushada Muungu kwamba mimi naweza kunena na lugha kuchia yudejwone kahi yenu.

¹⁹Ela hwipfonatsanganika kwa mayombo, naona ni heri kunena vyuuwo vitsano vivyonaimukika, nipate kuyongweeza na wangine, kuliko kunena mupororo wa vyuuwo na lugha ngeni.

²⁰Wandugu zanguni, maṭaro yenu nayatseewa ya kiḍyana. Dzuu ya mazuka, wani dza wana wasiomanya kintu, ela maṭaro yenu nayawe maṭaro ya kiuntu ukuu.

- ²¹Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Bwana kamba, ‘Kwa njia ya manwa ya wageni, na kwa njia ya wantu weo na lugha ngeni, nanena na hawa wantu, ela haṭa vivyo ntawaṭonisikia.’ “
- ²²Dubva, ṭola ya kunena na lugha ngeni ni ushaahiḍi kwa hawaḍe wasiodzahikiza, ela si kwa hawaḍe wahikiziyeo. Na ṭola ya kusumwiiya Maagu ya Muungu ni ushaahiḍi kwa hawaḍe wahikiziyeo, ela si kwa hawaḍe wasiodzahikiza.
- ²³Ikiwa kwamba tsanganiko zima ḍipfonakudziana pfamodza, kula muntu anaḍabva kunena na lugha ngeni, na wantu wa kawaiḍa ambu wasiodzahikiza wakidza, ntawanakwamba nyonse muna maṭare?
- ²⁴Ela kukidza muntu asiyedzahikiza ambu muntu jwa kawaiḍa akiona kula muntu kakusumwiiyani maagu ya Muungu, haya adzeyosikia yanamumpa kudzihambuya nabviseze na anadzisikia kuhukumika.
- ²⁵Maṭaro yakwe ya siri yanayawa nze tswee. Ndookomu anamuvunzia nkuhi Muungu na kunena ya kwamba Muungu ka kahi yenu hachi!
- ²⁶Wandugu zangu, mani ḍubva nichokunenani ni kintu ga? Ni kwamba, mwipfonatsanganika kwa mayombo, muntu anaweza kuwa na wiya, yungine anaweza kuwa na yongweezo, na yungine anaweza kuwa na hayaḍe ayangijweyo ni Muungu. Muntu yungine anaweza kunena na lugha ngeni, na yungine aweze kuimusya wantu maana ya haya yeyokunenwani na lugha ngeni. Haya haya yonse nayahendeke kwa dzambo ḍya kuḍimbaka hiḍi tsanganiko.
- ²⁷Kukiwa wantu weo na maṭola ya kunena na lugha ngeni, nakunene wantu wawii, ambu haṭa wakiziḍi kunene wantu wahahu. Na ni kunena mumodza mumodza na kuwe muntu jwa kuimusya wantu maana ya haya yeyokunenwani na lugha ngeni.
- ²⁸Kukitsawapfo muntu jwa kuimusya wantu maana ya haya yeyokunenwani, ḍubva huyu eyekunenani na lugha ngeni humu tsanganikoni ni kunyamaa na adzineneye jeje hekeṭu na moḵoni na kunena na Muungu.
- ²⁹Hawa wa kusumwiiya maagu ya Muungu, nakusumwiiye wawii ambu wahahu huku hawa wangine wakiyapima haya weyokunenani.
- ³⁰Ela ikiwa kwamba muntu akaiye hapfa pfa wantu watsanganikiyepfo kayangwa dzambo ni Muungu, huyu eyekunenani ni kunyamaa.
- ³¹Koro nyonse munaweza kusumwiiya mumodza mumodza maagu ya Muungu, ili kula muntu apate kudziyongweeza na kunjia moḵo.
- ³²Hawaḍe weo na ṭola ya kusumwiiya maagu ya Muungu, ni haḍi waṭawale kunena kwao.
- ³³Koro Muungu si Muungu jwa hoisa, ela ni Muungu atsakiye naghea. Dza viivyo humu mwa haya matsanganiko yonse ya wantu wa Muungu,

³⁴hawa wake ni kukaa wakinyamaa mya wantu wepfonatsanganika kwa mayombo. Ntawa ruhusa ya kunena, dza vya Sharia ya Musa yambiyevyo kwamba, ni hađi wawe wantu wa kuđi.

³⁵Wakitsaka kuuza dzambo, ni kuwauza wayume wao madzumbani, koro ni yutswa kwa muke kunena usoni ya tsanganiko.

³⁶Ambu munamba mwakuđarani ya kwamba achi Chuuwo cha Muungu ndinywi muchiyeheyeo? Mwuđarani ya kwamba kimudzia nywinywi hekeđu?

³⁷Muntu akwakudzihwaani kwamba ni ntumi jwa Muungu ambu ana ęola ya kiruhu, ni hađi aimuke kwamba haya niyokumworeani nywinywi ni amuri ya ęwana.

³⁸Ela muntu akivipuudhya, Muungu nae anamupuudhya.

³⁹ęubva wandugu, jwaniani muno kupata ęola ya kusumwiiya Maagu ya Muungu, ela namutsevingira wantu kunena na lugha ngeni.

⁴⁰Ela kula kintu ni kuhendeka urembo na kwa mupango.

1 Wakorinto 15

¹Sasa wandugu zangu, natsaka kumukumbusya haya Maagu Mema nimusumwiiyeyo, muyapfokeeyeyo na yamusumamisiyeyo kiruhu.

²Mukiigija gu hi hii injili nimusumwiiyeyo, inamupfonya. Ela mukitsaawa na faro ya ęugha, mwakufwani ęasi.

³Haya ya muhimu ya mwisu niyapfokeeyeyo, ndiyo niyamukiziiyeyo nanywi. Haya ni kwamba: Kirisđu kafwa hupate kuyatsijwa nabvise zehu, dza vya matsoro yaneneyevyo.

⁴Na ya kwamba kazikwa, na kafufujwa nsiku ya hahu, dza vya matsoro yaneneyevyo.

⁵Kamuđupukia Peđero, makisa kawađupukia hawa ntumi kumi na wawii.

⁶Nyumae kadzakawađupukia wahikiza magana matsano kwa mweedha. Wangine wao wesakufwa, ela wenji wao amaale waa moja.

⁷Kadzakamuđupukia na Yakobo, makisa kawađupukia na hawa ntumi wonse.

⁸Mwisu kaęisa, kaniđupukia nami, mimi niye dza muntu nivyaijwee chiuntu.

⁹Koro kahi ya hawa ntumi wonse, ndimi muchuchu jwa mwisu. Na sinamala haęa kuhanwa ntumi, kwa kwamba niđikuntisa ęina hiđi tsanganiko ęya Muungu.

¹⁰Ela kwa dzambo ęya ęei ya Muungu anifwiiyeyo, nigala hivi niivyo, na hizi mvonize animpiyezo ntazikwenda ęasi. Koro nihenda kazi na hiđu kuchia hawa ntumi wangine wonse. Ela haswa haswa simi nihendeye, ni haya maęola ya Muungu animpiyeyo kuihendea hi kazi.

- 11** Dũbva, ikiwa kwamba ndimi ambu ikiwa kwamba ni hawa ntumi wanginge, hwonse hwakusumwiiyani iyo injili modza, na ndiyo muihikiziyeo.
- 12** Sasa, ikiwa kwamba swiswi hwakusumwiiyani kwamba Kiristo kafufujwa kuyawa kwa wafu, wanginge wenu wanakwambadze kwamba wafu ntawakwakudzafufujwa?
- 13** Tãmbere hivyo hivyo vindeewa ni ðugha, ntahundekwamba Kiristo kafufujwa kuyawa kwa wafu.
- 14** Na tãmbere Kiristo andeewa nkakufufujwa kuyawa kwa wafu, ntahundeewa na kintu cha kusumwiiya, nanywi ntamundeewa na kintu cha kuhikiza.
- 15** Na zaidi ya hayo, hundekana kwamba hwakunenani nsuwe dzuu ya Muungu, hukyamba, kamufufuya Kiristo kuyawa kwa wafu. Koro ikiwa kwamba hawa wafu ntawakwakudzafufujwa, basi Muungu nae nkakumufufuya Kiristo kuyawa kwa wafu.
- 16** Maanaye, ikiwa kwamba hawa wafu ntawakwakudzafufujwa, basi haã Kiristo nae nkakufufujwa kuyawa kwa wafu.
- 17** Na tãmbere Kiristo andeewa nkakufufujwa kuyawa kwa wafu, ntamundeewa na kintu cha kuhikiza, na mundeewa amaale mwakuãwaligwani ni nabvise zenu.
- 18** Na vindeewa na maana ya kwamba, hawaã wafwiyeo wakiwa wamuhikiza Kiristo, wao waara.
- 19** Ikiwa kwamba madzikwaãyo yehu kwa Kiristo yana maana kwa haya maisha ye saasambi basi, ðubva swiswi hu wantu hwiwo ãei wa mwisu kuchia wantu wanginge wonse.
- 20** Ela viivyo ni kwamba, Kiristo kafufujwa kuyawa kwa wafu dza hakikisho kwamba hawaã wafwiyeo wadzafufujwa.
- 21** Koro dza vya kufwa kudziyevyo kwa dzambo ðya hendo ðya muntu mumodza, kufufujwa kwa wafu nako kuyehegwa ni muntu mumodza.
- 22** Koro dza vya wantu wonse wevyonafwa kwa dzambo ðya yuuko jwao na Adamu, ndivyo vya wantu wonse weo hariani mwa Kiristo wadzevyofufujwa.
- 23** Kula muntu anafufujwa na waãye. Kiristo kafufujwa ðura, kisa adzefpokudza, hawaã wonse weo wakwe nao wanafufujwa.
- 24** Kisa mwisu unakudza hapfaã pfa Kiristo adzefpohinda waãwala wonse wa kiruhu na akiumumpa Muungu Baba hu uãwala.
- 25** Koro Kiristo ni haã aãwale mumpaka hapfaã pfa Muungu adzefpohashinda nyabvawe na awagise nsii ya nyajoze.
- 26** Na nyabva jwa mwisu jwa kunangwa-nangwa ni kufwa.

- 27**Koro haya matsoro yamba, “Muungu kayaweka mambo yonse nsii ya mamulaka yakwe.” Ela yepfonakwamba “mambo yonse,” si ya kwamba Muungu nae kawekwa nsiiye, kwani ndiye eyenayaweka mambo yonse nsii ya Kiristo.
- 28**Ela nguzi dura, mambo yonse yadzawekwa nsii ya utawala wa Kiristo. Kisa nae jeje mwenye, eye Mwana jwa Muungu, anadziweka nsii ya Muungu ayawekeye hayo yonse nsii yakwe. Dubva Muungu anawa mutawala jwa vyonse.
- 29**Ikiwa kwamba ntaku kufufuka kwa wafu, awa weonapoyegwa kwa dzambo dya wafu wakuyoweeyani? Ambu tambere wafu ntawakwakudzafufujwa, kuna hadya ga ya kutopyegwa kwa dzambo dyao?
- 30**Ambu naswi, hivi hivi hwakudzingiziani hatarini di kula saa?
- 31**Wandugu zangu, nyakudeyanani na kufwa kula nsiku! Nyakunenani hivi kwa dzambo dya kudziona niko nako dzuu yenu, kwamba mwaa hariani mwa Kiristo Yesu, eye Bwana jwehu.
- 32**Ikiwa kwamba nijwana na binensa hapfa hapfa Efeso kwa malengo ya kibenaadamu tu, nipata? Ela ikiwa kwamba wafu ntawakwakudzafufujwa, dubva, dza vya wantu wevyonanena, “Nahudye na kunwa, koro kufwa kwehu kunaweza kuwa ni keso keso!”
- 33**Muntu natsemudyuurisa, “Kugijana na wantu wazuka kunangiza muntu tabia nzuka.”
- 34**Dziujeni na nyuma na muyatse kuhenda nabvise. Wangine wenu ntawamudzi Muungu, nami nyakuvimwambiani koro vyaa yutswa.
- 35**Muntu anaweza kuuza ambe, “Awa wafwiyeo wanafufujwadze? Na, ai mii yao inawadze?”
- 36**E nywinywi mu madyura ti! Ukingiza mbeju mutsangani, ntaimeye mumpaka ifwe nguzi tswee.
- 37**Na ukwakhodzani, humu mutsangani unangiza hi mbeju iyo heketu, iwe ya nganu ambu ya mumea ungene. Ela nkuhodze hu mwii udzeomea.
- 38**Hi mbeju, Muungu anaipfa mwii dza evyonatsaka, na kula mbeju anaipfa mwii wiwo na shufaye.
- 39**Mii ya viumbe vyonse ntaikwaa vimodza. Mii ya wanaadamu yaa kivyakwe, ya wadondo yaa kivyakwe, ya nyuni yaa kivyakwe, na mii ya nswi nayo yaa kivyakwe.
- 40**Kuna vija viumbijwevyo vivyo yuwinguni dzuu na vivyo lumwenguni. Hivi vya yuwinguni dzuu vina rembo dya kivyakwe na hivi vya lumwenguni vina rembo dya kivyakwe.

- ⁴¹Hidi dzuwa dina rembo dya kivyakwe, hu mwezi una rembo dya kivyakwe, na hizi nyoha nazo zina rembo dya kivyakwe. Na haṭa kahi ya hizi nyoha zenye, kula nyoha ina rembo dya kivyakwe.
- ⁴²Na ndivyo vidzevyowa ngera ya kufufujwa kwa wafu. Hu mwii wipfonazikwa ni mwii wiwonafwa, ela ukifufujwa unawa mwii usiwofwa.
- ⁴³Ukwakuzikwani, hu mwii unawa ni muzuka, ela ukifufujwa unayangaa na marembo. Ukwakuzikwani unawa ntau nguvu, ela ukifufujwa unawa na nguvu.
- ⁴⁴Ukwakuzikwani ni mwii wa nyama, ela ukifufujwa unawa ni mwii wa kiruhu. Kukiwa mwii wa nyama, ni haḍi kuwe na mwii wa kiruhu.
- ⁴⁵Koro haya matsoro yamba, “Huyu muntu jwa ḍura, yani Aḍamu, kawa kiumbe chicho moja.” Ela huyu Aḍamu jwa mwiso, ndiye huyu Ruhu eyenawapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo.
- ⁴⁶Adziye ḍura si huyu muntu jwa kiruhu haṭa. Adziye ḍura ni huyu muntu jwa mwii wa nyama kisa huyu muntu jwa kiruhu.
- ⁴⁷Huyu Aḍamu jwa ḍura kaumbwa na mutsanga wa hi nsi, na huyu Aḍamu jwa pfii kayawa mbinguni.
- ⁴⁸Hawaḍe weo wa huju lumwengu, waa dza huyu muntu aumbijwe na mutsanga, ela weo wa mbinguni waa dza huyude ayawiye mbinguni.
- ⁴⁹Na, dza hivi hwivyo na umbo ḍihwaananiyedyo na huyu muntu aumbijwe na mutsanga, ndivyo hudzevyowa na umbo ḍihwaananiyedyo na huyu muntu jwa kuyawa mbinguni.
- ⁵⁰Wandugu, nichokunenani ni kwamba, kiumbijwecho na mwazi na nyama ntakiwezi kuunjia uhaju wa Muungu, na chichonafwa ntakiwezi kuwa na hali ya kutsaafwa.
- ⁵¹Tanipfindiiyani, nyakumwambiani siri: Hwonse ntahukudzafwa tswee haṭa. Tarumbeta ya mwiso wa lumwengu idzefobigwa, iyo saa, dza kupfesa hunakoranywa hi mii. Koro hi tarumbeta idzefoiya, hawa wafwiyeo wanafufujwa na mii ya kutsaafwa kawii. Naswi mii yehu hwonse inakoranywa.
- ⁵³Koro hu mwii wiwonanangika ni haḍi ukoranywe uwe mwii usiwonangika; na hu mwii wiwonafwa ni haḍi ukoranywe uwe mwii usiofwa.
- ⁵⁴Ndookomu, mwii wiwonanangika ukimakoranywa kuwa mwii usiwonangika, na mwii wiwonafwa ukimakoranywa kuwa mwii usiofwa, haya yorejweyo humu matsoroni yanaṭimia: Koro vyoregwa kwamba, “Kufwa kunangwa-nangwa na ushindi upatikana!”
- ⁵⁵“Haya kufwa, ushindi wako waku? E kufwa, tsunguwo wa kungiza wantu wendaa sasa?”

⁵⁶Nabvise ndiyo iyonangiza wantu kuona tsungu wa kufwa, na hi Sharia ndiyo iyonayanga kwamba nabvise ni kintu ga.

⁵⁷Ela nahumushadeni Muungu! Jeje anahupfa ushindi dzuu ya kufwa na dzuu ya nabvise kuchiiya na kwa Bwana jwehu Yesu Kiristo.

⁵⁸Dubva wandugu watsakwa, sumamani kiyume na mutseteteleka. Dziyavyeni kuihenda kazi ya Bwana kutwa, mukimanya ya kwamba hweka dyenu kwa kazi ya Bwana ntaḍiwezi kuhika basi.

1 Wakorinto 16

¹Na dzuu ya hizi mvuugiya za kuyavigwa kwa dzambo dya ugijo wa wahikiza weo Yerusalemi, hendani dza hivi niyadamivyevyo haya matsanganiko ya Galatia yahende.

²Kula nsiku ya dyuma, kula mumodza jwenu ni kutenga chima cha fwedha mala ya haya mapatoye, muziweke, ili kutsewa na hadya ya kuhwaa mvuugiya nidzefokudza.

³Nikidza, nawapfa baruwa za kuwamanyisa hawa wantu mutsaniyeo, kisa nawahuma wazipfiike hizi ntunu zenu Yerusalemi.

⁴Na ikiwa kwamba ni sawa kwangu nami nyende, basi hunagijana pfamodza hunakwenda.

⁵Ninkisa kuchia na Makedonia, nakudza kwenu, kwa kwamba Makedonia nawa nyakuchiani tu.

⁶Pfanginge huku kwenu nidzaka kitemo, pfanginge nikae huyu sika jwonse, ili mupate kunimpa ugijo wa kugija kwenda na charo changu, kudekwone nidzekokwenda.

⁷Sikitsaka kuonana nanywi dzuu dzuu nikwakuchiani. Nyakuyoweeyani kukaa nanywi kwa kitemo Bwana akitsaka.

⁸Ela nakaa nguzi Efeso mumpaka nsiku ya jila ya Pentekoste.

⁹Hapfa nina namfasi nyema muno ya kuhenda kazi ya maana, haḥa ingawa wapinzani wangu nao ni wenji.

¹⁰Timoteo akidza kwenu, mupfokeeni urembo, koro nae kakuhendani kazi ya Bwana dzami.

¹¹Kwa hivyo nakutsewa muntu jwa kumubalifa. Mumpeni ugijo agije kwenda na charoche salama, apate kuuja huku niiko. Nyakumuyoweeyani auje jeje na hawa wandugu.

¹²Na dzuu ya ndugu Apolo, ni hivi: Mala nineneyeo nae agijane na hawa wandugu wadze kwenu, jeje nkakutsaka kudza hi hii saasambi. Ela akipata namfasi anakudza.

13Nywinywi wani matso. Faro yenu igijeni muno na namutseewa woga. Wani wantu mwiwo na nguvu.

14Yonse mwiyonahenda, yahendeni na matsako.

15Mumanya ya kwamba wantu wa nyumba ya Siṭefanosi ndiwo wantu wa ḍura wa ḍyimbo ḍya Akaya waperukiyeo wakiwa Wakiristo. Na wadziyavya kuwahumikia wantu wa Muungu. Ḍubva wandugu zangu, nyakumuyombani

16muwaṭii wantu dza hawa hawa na yungine yuḍejwonse eyenahenda kazi na kuhumika pfamodza nao.

17Nitsekea kwamba Siṭefano, Fotunato na Akaiko wadza huku niiko. Waniyavya hu udhuma wa kumutsowa nywinywi.

18Wao waniingamaza moja muno dza hiviḍe wevyomuingamaza nanywi. Wantu dza hawa wanamala kuhilwa.

19Matsanganiko ya ḍyimbo ḍya Asia yamukedhya. Akwila na Pirisila, na hiḍi tsanganiko ḍiḍyonayomba humu nyumbani mwao, wamukedhya nto hariani mwa Ḃwana.

20Hawa wandugu weo hapfa wonse nao wamukedhya. Mukwakukedhyanani, noneanani, kuyangana matsako ya kindugu.

21Mimi Paulo, hi kedhya hi nyakuyorani na mukono wangu mwenye.

22Yuḍejwonse asiyemutsaka Ḃwana, huyo kaḍujwa. Ḃwana jwehu, nzoo!

23Ṭei ya Ḃwana jwehu Yesu naiwe pfamodza nanywi.

24Matsako yangu nayawe nanywi nyonse hariani mwa Kiristo Yesu. Ikaani naghea.

2 Wakorinto

2 Wakorinto 1

¹Mimi Paulo, ntumi jwa Kiristo Yesu kwa miro ya Muungu, pfamodza na ndugu yehu Timoteo, hwakworani kwenu nywinywi tsanganiko dya Muungu diido Korinto na kwa wantu wonse wa Muungu weo dya Akaya.

²Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.

³Nahumuyavize dda Muungu, Baba jwa Bwana jwehu Yesu Kiristo, eye Baba mtei na Muungu eyenahuingamaza.

⁴Jeje anahuingamaza dinani mwehu mwonse, ili kwamba, kwa huku huku kuingamazwa kwehu hupfegejweko ni Muungu, huweze kuwaingamaza na wangine weo madinani.

⁵Swiswi hwakukuntani dina dza vya Kiristo akuntiyevyo dina nyinji na nyinji. Na dza vya Kiristo aingamazijwevyo, naswi kwa njia ya Kiristo hunaingamazwa ni Muungu.

⁶Swiswi kula hwipfonakunta dina, hunakunta dina kwa dzambo dyenu ili mupate kuingamazwa na kungizwa nguvu za kiruhu. Kula hwipfonaingamazwa, nanywi pia munaingamazwa na kungizwa nguvu za kuitisa kwa umpowe, zizide dina hwizonakunta.

⁷Madzikwato yehu kwenu ni makuu, ntayasukusike. Koro humanya ya kwamba, hivi mukuntiyevyo dina dza hivi vyehu, ndivyo mudzevyoingamazwa dzaswi.

⁸Wandugu zanguni, hunatsaka mutsekwaarerwa hizi dina hukuntiyezo dyaimbo dya Asia. Ziwa dina nkuu za kwamba huyavya hata tamaa ya kuishi.

⁹Hwiidziona dza kwamba hujwakufwa. Ela hivyo hivyo vihendeka ili vipate kuhuhendeza hutsedziemeeya swiswi wenye, ela humuemeeye Muungu eye na uwezo hata wa kufufuya wafu.

¹⁰Kahupfonya na dina za kuhuhwaa ruhu, na hudzikwato kwamba na huko usoni pia kadzahupfonya. Madzikwato yehu kwakwe ni kwamba anagija kuhupfonya,

¹¹mala mudzeyogija kuhuyombea. Wantu wenji wanahuyombea, na Muungu anasikia mayombo yao, anahuvodhya. Ndookomu wantu wenji wanamuyaviza Muungu dda kwa kuhuvodhya.

¹²Hwiconadziona nacho na hwicho na uhakika nacho ni kwamba, maisha yehu humu lumwenguni na uhusiano wehu nanywi, wiwa mbwa kuhikizika na wa kwambiana dza vya Muungu evyonatsaka. Hivi hivi huvihenda kwa nguvu za matsako ya Muungu, na wala si kwa mvidhyo ya kibenaadamu.

¹³Haya hwi yokumworeani ni hayade tu mwiyonaweza kuyasoma na muyaimuke. Hi hii saasambi ntamudzahuimuka urembo, ela nyakudzikwatyani kwamba huko usoni mudzahuimuka urembo. Ndookomu Nsiku ya Bwana jwehu Yesu Kiristo ya kuuja, mudzadziona kwa dzambo dyehu, dza hudzevyodziona kwa dzambo dyenu.

¹⁵Niwa na uhakika muno wa haya haya mambo haṭa dura ninkitsaka kudza kwenu, ili mupate kutsekea myeedha miwii.

¹⁶Koro ninkitsaka kuchia na kwenu nikwakwendani Makedonia, na nikwakuujani napfo pia nichiyeye na kwenu mupate kunimpa ugijo wa charo changu cha Yuda.

¹⁷Nipfoiperuya ai mipango yangu, muniona dza muntu jwa mbiimbii? Ambu ai mipango yangu, naihenda dza muntu asiye musumamo jwa kwamba iyo saa nakwamba, “Ndivyo,” na iyo saa nikamba, “Sivyo?”

¹⁸Hikizani Muungu jwenu kwamba, chuuwo changu kwenu ntachiwa cha kwamba iyo saa nakwamba, “Ndivyo,” na iyo saa nikamba, “Sivyo.”

¹⁹Koro Yesu Kiristo Mwana jwa Muungu, huyu humumusumwiyee mimi, na Sila na Timoteo, si muntu jwa kwamba iyo saa anakwamba, “Ndivyo,” na iyo saa akamba, “Sivyo.” Ishinu jeje ndiye hi “Ndivyo” ya Muungu.

²⁰Jeje ndiye hi “Ndivyo” ya ahaḍi zonse za Muungu. Ndiyo maana, kuṭwa hunakwamba “Amina” kwa sari dya Yesu Kiristo. Na kwehii namuna hunawa hwakumushadani Muungu.

²¹Muungu ndiye ahuhendeye swiswi nanywi huwe Wakiristo wa kuhikizika. Jeje mwenye kahutsana

²²na kahungiza gubva ya kuyanga kwamba hu wakwe, na kamuhungiza huyu Ruhu jwakwe myojoni mwehu, dza hakikisho dya haya adzeyohuhendea.

²³Muungu ni shaahidi jwangu kwamba, sikudza Korinto kwa kwamba sikitsaka kumujumuiya dina zingine.

²⁴Hamu yehu si kudzihendeza wakuu wa kumwambia haya mwiyonamala kuhikiza, koro faro yenu ni ngoru. Hwichonatsaka, ni kuhenda kazi nanywi mupate kuwa na tsekea.

2 Wakorinto 2

¹Ndookomu nihuna kutsakudza kwenu mweedha ungene, nitsekudzamungiza tsungu.

²Koro kudza kwangu kwenu kundemungiza tsungu muhupfu! Ndookomu ntakundeewa muntu jwa kuningiza moja, kwa kwamba nyonse mundeewa muna tsungu.

³Maana nimworeeyo hihiiḁe ɓaruwa ni kwamba, sikitsaka kudza kwenu huhuude wakati. Koro ɓambere nidziye huhuude wakati, mundenigiza tsungu muhupfu, na huku ndinywi hawa wantu wa kwamba mundenitsekeza. Na nina hakika kwamba nipfonawa na tsekea, nanywi nyonse munawa na tsekea.

⁴Hihiiḁe ɓaruwa niimworea na moja muziho wiwokuwa na tsungu mwinji huku mitsozi ikinibiga ɓagwi. Sikuimworea kumungiza tsungu, ela niimworea mupate kumanya namuna nimutsakiyevyo.

⁵Hu tsungu ningizijweo, sikuungizwa mimi heketu haɓa, ela haɓa nanywi; haɓa ni kwa uchuchu uwanjia na wangine wenu. Siɓaki kuwa mukali muno kwa huyu muntu.

⁶Koro hi adhaɓu apfegejweyo ni wenji wenu, imuɓosa.

⁷Ɗubva ni haɓi mumuyatsiye na mumungize moja, atsekudzanjijwa ni tsungu haɓa afwe moja.

⁸Ndookomu nyakumuyombani mumuyange kwamba mumutsaka hachi!

⁹Nimworea hihiiḁe ɓaruwa nipate kumupima nimuone kwamba munanisikia kula nichonamwambia ambu haɓa.

¹⁰Mukiyatsia muntu kwa haya ahendeyeyo, nami pia huyo muntu nimuyatsia. Ikiwa kwamba nimuyatsia muntu, kwa tsowa ɗiɗeyonse ɗya kwamba ayatsijwe, namuyatsia usoni kwa Kiristo kwa dzambo ɗyenu.

¹¹Nahenda hivi nipate kumutsovyo Shaɓani nguvu dzuu yehu, koro malengoye huyamanya.

¹²Nipfokwenda Tiroa kusumwiiya Maagu Mema dzuu ya Kiristo, Ɔwana kanifungwiiya njia ya kuhenda kazi hukuhukude.

¹³Ela moja udziza kuniingamaa, kwa kwamba hukuhukude ndugu Tito sikumuona. Ɗubva niɗamana na hawa wantu na nigonzowa nyenda Makedonia.

¹⁴Ela Ɔwana ashadwe! Swiswi hwiwo hariani mwa Kiristo, Muungu kahuweka dza maheka wa Kiristo. Kahuhendeza humuube Kiristo dza maheka akwakuyangani ushindi wakwe. Muungu kakuhutumiani swiswi kusumwiiya haya maagu dzuu ya Kiristo kula pfantu, yakadachaa dza manunkanto.

¹⁵Koro swiswi hwaa dza vumba ɗiɗyonanunka urembo, ɗiyavijweɗyo mvuugiya kwa Muungu ni Kiristo. Hi shire ya hiɗi vumba inahandaiya kahi ya hawaɗe weokupfonywani na hawaɗe weokwaarani.

¹⁶Kwa hawaɗe weokwaarani, hi ni harufu nzuka iyonayaga. Ela kwa hawaɗe weokupfonywani, haya ni manunkanto yeyonayeha maisha yasiyosia. Ɗubva, eyenaiweza kazi dzhii ni ga?

¹⁷Swiswi ntahukwaa dza wangine wenji na wenji weonahwaa kusumwiiya chuuwo cha Muungu dza kwamba ni biɗi tu ya kudzilachia maisha. Ishinu, swiswi

hunasumwiiya na myojo midheru usoni kwa Muungu, kwa kwamba ndiye ahuhumie na hu wahumisi wa Kiristo.

2 Wakorinto 3

¹Hukwakunenani hivi, si ya kwamba humakudzionani kawii haṭa! Swiswi ntahukwaa dza hawa wantu wangine. Ntahu haḍya ya kwamba huwe na ḅaruwa za kuhumanyisa kwenu ambu muhupfe ḅaruwa za kuhumanyisa kwa wangine.

²Nywinywi wenye ndinywi hi ḅaruwa hwiyonayo, yorejweyo myojoni mwehu ili kwamba imanyikane na kusomwa ni kula muntu.

³Nywinywi muyanga kwamba mwaa dza ḅaruwa yorejweyo ni Kiristo ahupfiyeyo swiswi huiyavye. Na ntaikworegwa viḍyaeni na wino, ela yoregwa ni Kiristo myojoni mwa wantu kwa njia ya huyu Ruhu jwa Muungu eye mojo.

⁴Hwakunenani hivi kwa dzambo ḍya serefano hwiyonayo kwa Muungu kuchiiya na kwa Kiristo.

⁵Swiswi ntahu kiḍechonse cha kuhuhendeza hwambe huna uwezo wa kuihenda hi hii kazi. Uwezo wehu unayawa kwa Muungu.

⁶Jeje ndiye ahuwezesee kuwa wahumisi wa hiḍi ḍamano ipfya. Humu mwa hiḍi ḍamano ipfya wantu ntawaṭii Sharia yorejweyo, ela wanamuṭii huyu Ruhu jwa Muungu. Hi Sharia yorejweyo inangiza wantu kufwani, ela huyu Ruhu anangiza wantu maisha ya kiruhu.

⁷Hi Sharia, vitsorovyе vikokoraḍwa dzuu ya viḍyae vya mawe. Na ipfoyavigwa kwa hawa wantu, marembo ya Muungu yaonekana na yauhendeza uso wa Musa uyangae. Na haṭa ingawa yewa yakwaarani, yewa na nguvu za kuwahendeza hawa Waisiraeli watseweza kumuḍeḍea Musa humu usoni. Ikiwa kwamba marembo ya Muungu yaonekana kwipfoyavigwa hi Sharia iyonayeha kufwa,

⁸ehe faṭi kuyavigwa kwa ayu Ruhu ntakukwaa na marembo makuu zaiḍi?

⁹Koro ikiwa kwamba hi Sharia iyonangiza wantu hukumuni ṭu ina marembo, ḅasi hi injili iyonapfa wantu mupfonyo ina marembo makuu zaiḍi!

¹⁰Hukiyainganya haya marembo makuu yeyopfo hi saasambi na hayaḍe yeyokuwapfo ḍura, hunaona ya kwamba hayaḍe marembo ya ḍura ni dza kwamba ntayapfo kawii.

¹¹Koro hichiḍe chichokuwa cha muḍa kiiwa na marembo ḍugha, ela hichiḍe cha kukaa maishi kina marembo makuu zaiḍi!

¹²Kwa dzambo ḍya kwamba huna haya haya madzikwaṭyo, hunanena pfasipfo oga.

¹³Swiswi ntahukwaa wa kudzibiga yuhadzi dza Musa ili hawa Waisiraeli watseyaona haya marembo yakwakwaarani.

¹⁴Akili zao zifinikizika. Na mumpaka yeo akili zao zifinikizwa na jujuḁe yuhadzi wakwakusomejwani vyyo vya ḁamano ḁya kae. Huju yuhadzi junavuka tu hapfaḁe pfa muntu ephonamuhikiza Kirisṁo.

¹⁵Na haṁa yeo, kula wakwakusomani Sharia ya Musa, huju yuhadzi junawafinikiza hizi akili zao.

¹⁶Ela muntu ephonamuperukia Bwana, huju yuhadzi junavuka.

¹⁷Bwana ndiye huyu Ruhu. Na pfa Ruhu jwa Bwana ephonawa, hapfo kuna uhuru.

¹⁸Dubva, swiswi huvuijweo hizi ntadzi, hunayanga marembo ya Bwana. Na haya haya marembo, yeyonayawa kwa Bwana, eye huyu Ruhu, yakuhuperuzani shufa hwakuwani dzae. Na hwakuwani na maremboye makuu zaiḁi na zaiḁi.

2 Wakorinto 4

¹Muungu kahupfa hu huu uhumisi kwa teiye, ndookomu naswi ntahufwe moja kuuhenda.

²Mambo ya yutswa yeyonahendwa kisiri-siri, swiswi huyadziza. Ntahukwaa wantu wa makulekule wala wantu weonakiperuya chuuwo cha Muungu kinene nsuwe. Swiswi hi hachi ya haya Maagu Mema, hunainena wekeani tswee na Muungu akiwa shaahiḁi. Hunahenda hivi, hukidzikwatya kwamba kula muntu anaona kwamba haya hwi yokuhendani ni mambo ya sawa.

³Koro ikiwa kwamba haya Maagu Mema hwi yokusumwiiyani ni momu na ntayaimukike, basi ni momu na ntayaimukike kwa hawaḁe weokwaarani tu.

⁴Wanadziza kuhikiza kwa kwamba, huyu muungu jwa mazuka ya huju huju lumwengu kawafinikiza hizi akili watseimuka. Ntawawezi kuuona hu muyanga wiwokuwayangaiyani. Huu ni hu muyanga wiwonayavigwa ni haya Maagu Mema dzuu ya marembo ya Kirisṁo eye dza Muungu mwenye.

⁵Haya hwi yokusumwiiyani si dzuu yehu swiswi, ela hwakusumwiiyani dzuu ya Yesu Kirisṁo kwamba ni Bwana, na kwamba swiswi hu wahumisi wenu kwa dzambo ḁya Yesu.

⁶Huyu Muungu ambiye, “Nakuyangae muyanga humu kizani,” ndiye jeje ahendezeye muyangawe uhuyangaiye myojoni mwehu. Hu muyanga unahupfa kuyamanya haya marembo ya Muungu, yeyonayangaa humu usoni mwa Kirisṁo.

⁷Swiswi hwaa dza nyungu za haka zizonawekwa nkandi ya kiruhu. Hi inayanga kwamba, hizi nguvu nkuu za hi injili ntaziyawe kwehu, zinayawa kwa Muungu.

⁸Hunakuntiswa ḁina na kula njia, ela ntahudhimwe; kajela zinahunjia ela ntahufwe moja.

⁹Wantu wanahukuntisa ḁina, ela Muungu nkanahuyatsa. Myeedha ingine wantu wanahuicha mutsangani, ela ntahufwe.

¹⁰Kutwa hwaā haṭarini ya kuyagwa dza hiviḍe vya Yesu ayagijwevyo. Hivi huivyo moja amaale, vyakuyangani kwamba, Yesu amaale kakuishini kuzimuni mwehu.

¹¹Maishani mwehu mwonse, kutwa hwaā haṭarini ya kuyagwa kwa dzambo ḍya Yesu. Hivi huivyo moja amaale, vyakuyangani kwamba, Yesu amaale kakuishini kuzimuni mwehu swiswi hwiwo wantu wa kufwa.

¹²Swiswi hwakuuḅwani-uḅwani ni kufwa kwa dzambo ḍya kumusumwiiya nywinywi, ela kwenu nywinywi hiḍi hiḍi ḍinamumpa maisha ya kiruhu.

¹³Vyoregwa humu matsoroni kwamba, “Ninena kwa dzambo ḍya kwamba nihikiza.” Na kwa kwamba huna iyo aina modza ya faro, naswi hunanena kwa dzambo huhikiza.

¹⁴Koro humana ya kwamba, Muungu amufufwiiye Ḑwana Yesu, kadzahufufuya naswi dza evyomufufuya Yesu. Makisa anahuhwaā swiswi pfamodza nanywi, anahuweka usoni kwa Yesu.

¹⁵Haya haya yonse ni kwa dzambo ḍyenu. Wantu zaiḍi na zaiḍi wakigija kupfonywa kwa ṭei ya Muungu, wantu wenji wanamuyaviza ḍuḍa Muungu na kumushaḍa zaiḍi na zaiḍi.

¹⁶Kwa hivyo swiswi ntahufwe moja. Haṭa ingawa mii yehu yakusiani mpompowe mpompowe, ela untu wehu wa kiruhu wakumbakwani upfya nsiku ḅaḍa ya nsiku.

¹⁷Hizi ḍina hwizokukuntani si ḍina za muḍa muyeya, na hukiziinganya na haya yadzeyokudza, si ḍina nkuu za kwambadze. Koro zinahuyehea marembo makuu ya kuishi na Muungu maishi.

¹⁸Haya hwi yokuyoweeyani si mambo hwi yonaona na matso, ela ni mambo yasiyoonekana. Haya yeyonaonekana na matso nza muḍa ṭu, ela haya yasiyoonekana na matso yanakaa maishi.

2 Wakorinto 5

¹Koro humana ya kwamba, ikiwa kwamba hiḍi hema ḍya hi mii yehu hapfa lumwenguni ḍikujwa, huna nyumba ya Muungu mwenye ahumbakiiyeyo mbinguni. Wala iyo ntaikumbakwa na mikono ya wanaaḍamu, na inakaa maishi.

²Na hi hii saasambi hwakufwani na ṭamaa ya kuvwikwa na dzuu mii yehu ya kimbinguni.

³Koro hukivwikwa hi mii yehu mipfya, ntahuwezi kutsaawa na mwii.

⁴Hukwaa humu mwa hiḍi hema ḍya mii yehu hunadziona kukandamizwa na hunauguya. Si ya kwamba hunatsaka kuivuya hi mii yehu, ela hunatsaka kuvwikwa na dzuu hi mii yehu ya kimbinguni, ili kwamba mii yehu iyonafwa iperuzwe kuwa mii isiyofwa.

⁵Na Muungu ndiye ahuṭayarishiye kwa hiḍi hiḍi dzambo, na kamuhupfa huyu Ruhu jwakwe dza hakikisho ḍya haya ahuwekeeyo.

⁶Ndookomu naswi, ntahufwe moja meshi. Humanya ya kwamba, chima huicho humu mwa hi nyumba ya mii yehu, hwaā kuye na nyumba ya Ḃwana ahuwekeeyo.

⁷Koro haya maisha yehu hunaishi kwa kumuserefaṭa jeje, si kwa haya hwiyoṅaona na matso.

⁸Swiswi ntahufwe moja meshi, na hunaona ni heri kuiyawa hi nyumba ya hi mii yehu hwende hukakae na Ḃwana.

⁹Ela hwichonaona cha muhimu cha mwisō, ni kwamba, hukiwa nyumbani hapfa hapfa ambu hukuhukuḍe hunatsaka humutsakize jeje.

¹⁰Koro hwonse ni haḍi hudzehusumame usoni ya Kirisṭo, muhukumu jwehu. Jeje anahukumu kula mumodza jwehu na kumumpa ṭubvo ambu adhaḅu dza evyonamala, akiyowa mahendo mema ambu mazuka ya muntu ahendeyeyo kuzimuni mwa maisha yakwe hapfa lumwenguni.

¹¹Kwa dzambo ḍya kwamba swiswi humanya urembo muno maana ya kumuhila Ḃwana, hunadema kuwasosobva na wantu wangine waikuḅali hi hachi. Muungu kamanya niivyo, nanywi naṭara munimanya urembo muno.

¹²Namutsehuona dza kwamba hwakutsakani kudzitsakiza kwenu kawii haṭa. Hwihokutsakani ni kumuhendeza mudzione naswi, ili mupate namuna ya kuwambukuya hawaḍe weonamuyowa muntu nanze wakadziona, ḅaḍala ya kumuyowa aivyo na kuzimu.

¹³Hukionekana dza kwamba hwakuyawani kitswa, ni kwa dzambo ḍya Muungu. Ela akili zehu zaa ṭimamu kwa dzambo ḍyenu.

¹⁴Hwakuhendani hivi kwa dzambo ḍya kwamba hwakuṭawaligwani ni tsako ḍya Kirisṭo kwehu. Huhikiza kwamba, jeje muntu mumodza kafwa kwa dzambo ḍya wantu wonse, ndookomu ni dza kwamba wantu wonse wafwa huku kufwakwe.

¹⁵Jeje kafwa kwa dzambo ḍya wantu wonse, ili kwamba hawaḍe weokuishini watseishi maisha yao wao wenye, ela wamuishie Kirisṭo. Koro iwa ni kwa dzambo ḍyao kwamba Kirisṭo kafwa kisa kafufujwa.

¹⁶Hangu hwipfohikiza, ntahupime muntu na maṭaro ya kilumwengu. Gula ḍura hwikimuhwaa Kirisṭo na hiyo hiyo njia, ela sasa huviyatsa.

¹⁷Muntu yuḍejwonse akinjia hariani mwa Kirisṭo, kagala kiumbe kipfya. Hayade ya kae yasia, kunjia maisha mapfya.

¹⁸Haya haya yonse, Muungu kayahenda kwa dzambo ḍyehu. Na kwa dzambo ḍya hivi vya Kirisṭo ahendeyevyo, Muungu kahuhendeza waḅamuzwe kawii, na sasa kahupfa kazi ya kuwahendeza na wantu wangine kuwa waḅamuzwe.

¹⁹Nichokunenani ni kwamba, kwa njia ya Kiristo, Muungu kakudemani kuwahendeza wantu wonse kuwa wabamuzwe, atsewatalia nabvise zao. Na haya haya maagu kayahupfa huyawasumwiiye na wengine.

²⁰Dubva swiswi hu mabalozi wa Kiristo, na Muungu mwenye kakuhutumiani swiswi kunena nanywi. Kwa sari dya Kiristo, hwakumuyombani mumuyatse Muungu amuhendeze muwe wabamuzwe kawii.

²¹Kiristo nkakuhenda nabvise ideyonse, ela Muungu kamuhendeza kuwa mvuugiya ya nabvise zehu, ili kwamba, kwa njia ya Kiristo, Muungu ahuhendeze kuwa wadheru, dza vyakwe jeje aivyo mudheru.

2 Wakorinto 6

¹Swiswi hu wahenda kazi pfamodza na Muungu, ndookomu hwakumuyombani mutseyayatsa haya matsako ya Muungu amuyangiyeyo, yende basi.

²Koro Muungu kamba, “Chiiyocho nikisikia na wakati mwema, na nsiku ya kukupfonya nikupfa ugijo.” Dubva, hu huu ndiwo wakati mwema. Yeo ndiyo nsiku ya Muungu ya kukupfonya.

³Ntahuṭaki kazi yehu ionekane na tsowa didedyonse, ndookomu hwakudemani hutseewa mpingamizi kwa yudejwone.

⁴Ishinu, hunayanga kwamba hu wahumisi wa Muungu kwa kula kintu hwichonahenda. Hunaitisa muno hukwakukuntiswani dina, hunaitisa kwa maisha momu momu na kwa kula aina ya dina.

⁵Hubigwa na kungizwa gerenzani na kujumwiiwa fudyo. Huhendeswa kazi nyumu nyumu, hutsovyegwa sinzizi na kuyagwa nzaa.

⁶Swiswi hudziyanga kuwa wahumisi wa Muungu kwa udheru wehu, kwa namuna huimanyiyevyo hi hachi, kwa kuitisa kwehu na kwa wema wehu. Na pia hudziyanga kuwa wahumisi wa Muungu kwa kupfegwa huyu Ruhu Mudheru, kwa tsako dyehu dya dughu kwa wengine,

⁷kwa kusumwiiya haya maagu ya hachi, na kwa nguvu za Muungu ezonahupfa. Maisha yehu ya kuhenda yeyo ya hachi ndicho cheera chehu cha kujwania na cha kudzichingia nacho.

⁸Wantu wengine wanahunenea mema na wengine wakahunenea mazuka; wengine wanahudya na wengine wakahushada. Hunakwambigwa hu wansuwe na huku hwakunenani hi ya hachi.

⁹Hunahwajwa dza wantu husiwomanyikana na huku wantu wonse wahumanya. Hunanjia hatari ya kufwa kutwa, ela dza mwivyokuhonani, amaale hwa moja. Kubigwa hubigwa, ela ntahukufwa.

¹⁰Haṭa hukungizwa ngiru, tsekea yehu ntaihuyawe kutwa. Hunahwajwa dza wantu masikini, ela hunahendeza wantu wenji kuwa majabva wa kiruhu.

Hunahwajwa dza wantu husiwo na kiḁechonse na huku huna kula kintu cha kiruhu.

¹¹Watsakwa, swiswi hunena nanywi pfasipfo kumufitsa kintu na myojo yehu huiweka wazi kwenu.

¹²Swiswi amaale humutsaka muno, ela nywinywi ndinywi mwiwokudzigijani-gijani na tsako ḁyenu.

¹³Na sasa nyakunenani nanywi dza wanangu: huyangeni matsako dza hivi vyehu humutsakiyevyo. Hi myojo yenu iwekeni wazi.

¹⁴Namutsedzigijanisa pfamodza na wantu wasiohikiza. Koro ni hangu ari mema na mazuka yakanjiyana? Ambu, muyanga na kiza vinawezadze kukaa pfamodza?

¹⁵Kiriṣṭo na Shaatani ntawawezi kusikiana kwa kiḁechonse! ḁubva muntu ahikiziye na asiyedzahikiza wananjiiyanadze?

¹⁶Hekalu ya Muungu inakajwadze ni masanamu? Koro swiswi hu Hekalu ya Muungu eye moja. Dza vya Muungu aneneyevyo akyamba, “Makao yangu nayambaka kwa wantu wangu, kisa nami naishi kahi yao. Nawa Muungu jwao, nao wanawa wantu wangu.”

¹⁷ḁubva Ḃwana kakunenani na wantuwe akiwamba, “Hawa wasiohikiza yawanani nao na mudziṭanye nao. Dziwekeni udheruni, ḁubva nami namukubali.”

¹⁸Kawii, Ḃwana mwenye nguvu zonse kamba, “Mimi nawa baba jwenu, nanywi munawa wanangu wa kike na wa kiyume.”

2 Wakorinto 7

¹Watsakwa, hizi hizi ahaḁi Muungu kazihuwekea swiswi. ḁubva nahudzidherese kwa kuyatsa kula kintu chichonaihendeza mii yehu na ruhu zehu kutsaawa nḁeru. Nahuishi maisha ya udheru muhupfu kwa dzambo ḁya kushooga kumutsowea Muungu.

²Huyangeni haya matsako yenu. Swiswi ntahukumutsowea muntu yuḁejwonse, wala ntahukunanga faro ya muntu, ambu huhwae cha yuḁejwonse na makulekule.

³Sikwakunenani hivi kwa dzambo ḁya kutsaka kumuyavya wansuwe; koro dza nivyonena ḁura, ni kwamba, humutsaka muno chima cha kwamba, mukifwa ambu mukikaa moja hunawa pfamodza nanywi.

⁴Nina uhakika nanywi muno, na nyakudzivunani nanywi muno. Hizi ḁina zonse hukuntiyezo ntazidzaniyaga moja; ishinu ninjijwa ni tsekea isiyo chima.

⁵Haṭa hwipfofika Makedonia ntahukupata nsoho. Hukunta ḁina za kula namuna na kutsowana na wantu wangine, na myojo yehu ihunjia yuhangaiko.

⁶Ela Muungu eyenangiza moja wantu wafwiyeo moja, kahuingamaza myojo muno kwa kumuyeha Tito.

⁷Kihungiziyecho moja si huku kudzakwe tu, ela haṭa haya maagu ahupfiyeyo, ya namuna mumungiziyevyo moja. Kahusumwiiya namuna mwivyokuṭamanini kuniona, namuna mwivyokudziuṭini kwa hayaḍe munihendeeyo, na namuna mwivyo ṭayari kunihehea. Ndookomu sasa tsekea yangu ni nkuu muno.

⁸Haṭa ingawa hi ḅaruwa nimworeeyo imungiza tsungu, mimi sikwakudziuṭini kwamba niimworea. Nihambuya kwamba hi ḅaruwa iwa imungiza tsungu, haṭa ingawa wiwa ni tsungu wa mweedha tu, ndookomu nami mwenye niidziuṭi.

⁹Ela sasa nitsekea. Sikutsekea kwa kwamba niimungiza tsungu, ela nitsekea kwamba hu tsungu nimungiziyeyo umuhendeza muperuye hizi njia zenu. Iwa ni miro ya Muungu kwamba munjijwe ni hu huu tsungu. Hivi huhendeyevyo ntahukumukukamisa kiruhu.

¹⁰Koro tsungu wa Muungu eonangiza muntu unamumpa kupfyehuzama, na huku kupfyehuzama kunamuyeha mupfonyo. Na ntaku jwa kudziuṭi dzuu ya haya haya. Ela tsungu wa kibenaadamu unayeha kufwa kiruhu.

¹¹Hu tsungu wenu wiwa ni miro ya Muungu kwenu. Ṭayowani namuna umuhendezeyevyo mukiperuka! Ntamukugala wantu wahiḍu tu, ela mugala haṭa na hamu ya kuniyanga kwamba ntamu tsowa ḍiḍeyonse. Haya yahendekeeyo ntayakumutsakiza haṭa kachuchu, ishinu yamungiza oga kwa haya yadzeyohendeka. Nywinywi ntamukutsaka kuniona tu, ela mwiiwa haṭa na hamu ya kunihehea na kumuadhiḅu huyu mutsovi. Mudziyanga na kula njia kwamba nywinywi ntamu tsowa dzuu ya hiḍi dzambo.

¹²Hiḍe ḅaruwa niyomworea, sikuyora kwa dzambo ḍya huyu muntu ahendeye tsowa wala huyu atsoweejwe. Ela niimworea nipate kumuyanga tswee kwamba Muungu kamanya namuna mudziyaviyevyo kwehu na moja.

¹³Ndiyo maana hunjiyeyo moja. Na ntahukunjia moja tu, ela tsekea ya Tito mwenye nayo ihuhendeza huwe na tsekea nkuu zaiḍi. Kahusumwiiya namuna mumuingamaziyevyo moja.

¹⁴Niimushaḍa nywinywi usoni yakwe, nanywi urembo wenu ntamukunigiza yutswa. Swiswi, hwikimwambia hi ya hachi kuṭwa, na hi shaḍumea huyaviyeyo kwa Tito dzuu yenu, ionekana kuwa ya hachi.

¹⁵Tito kakukumbukani namuna mumupfokeeyevyo na hila na kwa umpowe, na namuna yenu nyonse mwivyokuwa ṭayari kuṭii chuuwoche. Ndookomu tsako ḍyakwe kwenu ḍyakugijani kukuya.

¹⁶Nina tsekea nkuu muno kwamba naweza kuwa na uhakika nanywi kaḅisa!

2 Wakorinto 8

- ¹Wandugu, hunatsaka kumwambia hivi vya haya matsako ya Muungu yahendeyevyo humu mwa haya matsanganiko ya Makedonia:
- ²Hawa wahikiza wa Makedonia wapatwa ni mademo makali muno kwa dzambo dya hizi dina wakuntiyezo, ela tsekea yao, iyokuwa nkuu muno, ntaikuwayawa. Na umasikini wao wonse, wayavya wevyokuwa navyo na moja wa ubalicha.
- ³Nyakumushuhudiani kwamba, wayavya mala ya kuweza kwao na haṭa zaidi. Kwa kutsaka kwao wao wenye,
- ⁴wahuyomba muno huwapfe namfasi ya kuyavya ugijo kwa wantu wa Muungu weo Yuḍaya.
- ⁵Na haya wahendeeyo ni zaidi ya hivi hwivyohukiyoweeya. Nguzi dura, wao wenye wadziyavya kwa Bwana, kisa wadziyavya na kwehu dza vya Muungu evyowatsaka wahende.
- ⁶Ndookomu naswi, humuyomba Tito, aihende aise hi kazi ya kuhwaa hi mvuugiya muyaviyeyo na matsako, koro jeje ndiye adabviye kuihenda hi hii kazi.
- ⁷Nywinywi, mwaa usoni kwa kula kintu: Mwaa usoni kwa faro yenu, kwa kusumwiiya kwenu, umanyi wenu we hachi, moja wa kuhumika na kwa matsako mwiyonayo kwehu. Dubva hunatsaka muwe usoni pia kwa hidi hidi hendo dya kuyavya, muyange matsako.
- ⁸Si ya kwamba nyakumuwekeani amuri za kuuḥa. Ela nimuyanga namuna ya matsanganiko ya Makedonia yayaviyevyo mvuugiya na moja, nipate kumuyowa nimuone nanywi kwamba matsako yenu nza dughā ambu haṭa.
- ⁹Nywinywi mumanya namuna ya matsako ya Bwana jwehu Yesu Kiristo yaivyo makuu kwehu! Jeje, na ujabvawe wonse wa kiruhu, kadza lumwenguni kadzihendeza masikini kwa dzambo dyenu. Kahenda hivi apate kumuhendeza nywinywi majabva ya kiruhu.
- ¹⁰Maṭaro yangu dzuu ya hidi mvuugiya mudabviyeyo kuhwaa ni haya: Ni heri muhende muyese hayaḍe mwiyoḍabva kuhenda mwaka dzana. Nywinywi ndinywi wa dura mwiwokuwa na moja wa kuyavya na mukiḍabva kuyavya.
- ¹¹Dubva gijani kuihenda hi kazi muise. Wani na moja dza uude mudabviyeyo nao hi kazi, mupate kuisa. Yavyani mala mwiyonaweza.
- ¹²Koro muntu eye na moja wa kuyavya, Muungu anapfokea hichidi echonaweza kuyavya; si ya kwamba anamuyoweeya muntu ayavye asichokuwa nacho.
- ¹³Hamu yehu si kuiwavuya wangine mizigo yao huimupfaze nywinywi haṭa. Hwichokutsakani ni kwamba kuwe na usawa.
- ¹⁴Na kwa kwamba hi hii saasambi muna kula kintu, ni urembo muwapfe ugijo hawaḍe weo na tūri, ili kwamba nanywi mudzefowa na tūri, nao wakiwa navyo, wanamumpa ugijo. Ndookomu kwe hi njia kunawa na usawa,

¹⁵dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Kula aundukiziye vinji, nkewa na vinji kuchia chima, na kula aundukiziye vichuchu nkewa na vichuchu muno.”

¹⁶Hunamuyaviza Muungu ɗɗa kwa kumumpa Tito moja dza uude hwiwo nao, wa kumumuudamia nywinywi.

¹⁷Nkakukubali hiɗi yombi ɗyehu tu, ela ewa kamumuudamia muno haɗa kahuna jeje mwenye, kudza huko huko kwenu.

¹⁸Dubva hwakumuyehani jeje pfamodza na huyu ndugu amanyikaniye muno matsanganikoni mwonse, kwa kusumwiiyakwe kwe Injili.

¹⁹Na si hivyo tu, jeje kasanwa ni haya matsanganiko agijane naswi, huipfiike Yerusalemi hi mvuugiya ya matsako hwi yokuhwaani. Hiɗi dzambo ɗinamuyehea shaɗumea Bwana na ɗinayanga kwamba swiswi huna moja wa kupfa wenzehu ugijo.

²⁰Hunatsaka kuwa matso, hutsekudzaalatwa kwa hivi hwivyokusumamiani hi hii ntunu ya wantu wabalicha wayaviyeyo.

²¹Hwakufwiani kuhenda yeyo sawa usoni kwa Muungu na usoni kwa wantu.

²²Dubva hwakuhumani na ndugu yungine pfamodza na hawa wowii. Humuyowa na mambo menji na humuona kwamba jeje meshi ana moja wa kusaidia wantu. Na faɗi hivi amuserefaɗiyevyo nywinywi, ana hamu nkuu muno ya kupfa wantu ugijo.

²³Tito le ni mwenzangu hwiyenahenda kazi pfamodza kumuhumikia nywinywi. Hawa wandugu wangine wadzeogijana nae, ni ntumi wa haya matsanganiko, na kazi yao inamuyehea Kiristo shaɗu.

²⁴Hawa wantu wayangeni kwamba muwatsaka, ili kwamba haya matsanganiko yawahumiyeyo, yavisikie, na yamanye kwamba, hwiiwa na hachi ya kudziona kwa dzambo ɗyenu.

2 Wakorinto 9

¹Ntaku haɗya haɗa ya kumuhadzia dzuu ya hi mvuugiya ya kupfiikijwa wantu wa Muungu weo Yuɗaya.

²Nimanya ya kwamba nywinywi muna moja wa kuyavya, na haɗa nimushaɗa kwa wantu wa Makedonia. Niwamba, “Hawa wandugu wa Akaya, utayari wao wa kuyavya wanao hangu mwaka dzana.” Hu moho wenu nywinywi uwangiza moja wangine wenji waɗabve kuyavya.

³Dubva nyakuwahumani kwenu hawa wandugu wohahu, mupate kuwayanga kwamba kumushaɗa kwehu dzuu ya hiɗi hiɗi dzambo, si kumushaɗa kwa ɓasi. Ni muwe tayari dza nivyonena kwamba munawa mwaa tayari.

⁴Koro siṭaki kwamba nidze na wantu wa Makedonia, na wadze waone kwamba mvuugiya yenu ntaidzawa ṭayari. Maanaye vikiwa hivi, munanigiza yutswa kwa kumuhwaa dza wantu niwo na uhakika nanywi muno! Na simi ṭu, ela haṭa nanywi munaajaa.

⁵Ndookomu niona ni heri niwayombe hawa wandugu wayongowe wadze kwenu, wadze waiweke ṭayari hi nṭunu muahidiyeyo kuyavya. Na, chima changu cha kudza inawa yaa ṭayari. Namutseyavya dza wantu mwiwokusharuṭiswani, ela yavyani kwa dzambo muna moja wa kuyavya.

⁶Nivyokunenani ni hivi: Huyuḍe aimiye kapandulo anavuna hakahako kapandulo, na huyuḍe aimiye kwa winji anavuna kwa winji.

⁷Dubva kula mumodza nayavye dza ahuniyevyo mojoni mwakwe kuyavya. Nakutseewa muntu jwa kuyavya na kudzigija-gija ambu dza kwamba kakusharuṭiswani, koro Muungu katsaka muntu eyenayavya na moja mumodza.

⁸Muungu ana uwezo wa kumuṭoseza haḍya zenu zonse na haṭa zaiḍi, ili kwamba akimamuṭoseza na kula njia, munawa na moja wa ubalicha wa kuyavya kwa kula kazi iyo nyema.

⁹Vinawa dza hivi vya haya matsoro yambiyevyo, “Muntu mwema anawa na moja wa ubalicha kwa masikini, na wemawe ntausiy meshi.”

¹⁰Muungu ndiye eyenapfa muntu jwa kuima hizi mbeju na akamumpa na chakudya. Dubva jeje anamumpa hizi mbeju zenu zonse za kuhodza, na anazimeza. Na anauhendeza hu ubalicha wenu unamuvyaiya mavuno makuu.

¹¹Anamuhendeza majabva wa kula namuna, wa kwamba munawa wabalicha kutwa. Ndookomu wantu wenji wanamuyaviza Muungu ḍuḍa kwa dzambo ḍya hizi nṭunu zenu wadzezopfokea kuchiiya na kwehu.

¹²Koro hu uhumisi mwiwokuhendani unatuṭoseza haḍya za hawa wantu wa Muungu na unawahendeza wamuyavize Muungu ḍuḍa nyinji na nyinji.

¹³Kuyavya kwenu kunayanga moja mwiwo nao, na wantu wenji wanamushaḍa Muungu kwa hivi muyahikiziyevyo haya Maagu Mema dzuu ya Kiristo na kwa namuna mwivyonayaṭii. Wanamushaḍa Muungu pia, kwa myojo yenu ya ubalicha kwao na kwa wengine.

¹⁴Ndookomu nao wanamuyombea na myojo ya ḍuḍa, kwa dzambo ḍya haya matsako makuu ya Muungu amumpiyeyo.

¹⁵Hunamuyaviza Muungu ḍuḍa kwa hi nṭunu yakwe ahupfiyeyo, husiyoweza kuipara na vyyuwo.

2 Wakorinto 10

- ¹Wangine wenu wanakwamba, mimi nipfonawa pfamodza nanywi ni mupfoozi mupfoozi, ela nipfonawa kuye nanywi nahenda mukali. Ela mimi Paulo, nyakunenani nanywi na umpowe na wema dza huḁe wa Kiristo eokuwa nao.
- ²Nyakumuyombani mutsenisharuḁisa kuwa mukali kwenu nidzefokudza. Nimanya naweza kuwa mukali kwa hawaḁe weonaḁara kwamba swiswi mambo yehu hwakuyahendani kilumwengu.
- ³Gula hwakuishini humu lumwenguni ḁugha, ela viha vyehu hwivyokujwanani si viha vya kilumwengu.
- ⁴Na hivi vyeera hwivyokujwaniani hivi viha vyehu si vyeera vya kilumwengu, ni vyeera vivyo na nguvu za Muungu, hwizonavunzia-vunzia nkambi za muzuka. Hunananga-nanga kula yuḁaḁo jwa nsuwe
- ⁵na kunuya kula ḁangara ya kuwavingira wantu kutsamumanya Muungu, iyonawekwa ni wantu weonadziona. Na mama za wantu hunaziheka na kuzihendeza zimuḁii Kiristo.
- ⁶Na hudzefoona kwamba mwakumuḁiini Kiristo na kula njia, hunawa hwaa ḁayari kumuadhiḁu yuḁejwone asiyeti.
- ⁷Nywinywi munayahwaa mambo kidzoo-dzoo. Ikiwa kwamba muntu kadziona kwamba jeje njwa Kiristo, navitarie urembo, na anaona kwamba naswi hu wantu wa Kiristo dzae.
- ⁸Ḃwana kahupfa mamulaka dzoo yenu; si mamulaka ya kumutsaratsara, ela ni mamulaka ya kumumbaka nywinywi. Na haḁa ingawa nimadziona kuchia chima dzoo ya haya mamulaka hwiyonayo, si yutswa na muntu.
- ⁹Siḁaki munione dza kwamba nyakutsakani kumungiza oga na hizi ḁaruwa zangu.
- ¹⁰Koro wangine wanakwamba, “Ḃaruwa za Paulo ni nkali nkali na zina vyyuwo viziho viziho, ela jeje mwenye nka mwii wa maana na wala nka uḁubaḁa eo nao!”
- ¹¹Wantu dzao ni wamanye kwamba, hayaḁe hwiyonamworea humu mwa hizi ḁaruwa zehu, ndiyo hudzeyohenda hukiwa pfamodza nanywi.
- ¹²Hangu ḁura aswi, hunaweza kudzipima na kudziinganya na hawaḁe weonadzishaḁa wao wenye? Wantu dzao, weonadziwekea vipimo vyao wao wenye kisa wakadzipima navyo ni maḁyura!
- ¹³Swiswi ntahuwezi kudzishaḁa na kintu husichokuwa na hachi ya kukidzishaḁa. Chehu ḁu cha kudzishaḁa, ni hi kazi ya Muungu ahupfiyeyo huihende, na ikihuyeha haḁa kwenu.
- ¹⁴Nywinywi mwaa kuzimuni mwa hi mimpaka ya Muungu ahuwekeeyo, ndookomu ntahwichia mumpaka hwipfokudza mumpaka Korinto kusumwiiya Maagu Mema dzoo ya Kiristo.

¹⁵Dubva, swiswi ntahudzishadiye kazi ya wantu wengine wahendeyeyo nze ya hi mimpaka ya Muungu ahuwekeeyo. Ela hwakudzikwatyani kwamba faro yenu inakuya, na kuzimuni mwa hi mimpaka yehu huwekeejweyo, kazi yehu kwenu inakuya muno.

¹⁶Ndookomu naswi, hunakwenda nsi zingine ziizo usoni ya Korinto hwende hukasumwiiye hi injili. Ntahuwezi kukaiya kudzishada kwa kazi ya muntu yungine ahendeyeyo kuntukwe.

¹⁷Ni viwe dza hivi vya haya matsoro yaneneyevyo yakyamba, "Muntu jwa kudzishada, nadzishade kwa dzambo dya haya ya Bwana amuhendeeyo."

¹⁸Koro muntu jwa Bwana atsakiye si huyude eyenadzishada jeje, ela ni huyude jwakwe jeje mwenye eyenamushada.

2 Wakorinto 11

¹Nitamani muno kwamba mundeniitisia ninene hu udyura wangu kachuchu. Ado niitisian!

²Nimumuudamia dza hivi vya Muungu amumuudamiiyevyo. Koro natsaka muwe wahikizika kwa Kiristo, dza hivide vya mwanamuke evyonawa muhikizika kwa huyu muyume jwa kumuhwaa, akakaa dza mwanamuke galiama haata adzepfoyoza.

³Nyakumushoogeani kwamba haya yamuhendekeeyo Hawa, yajwakumuhendekea nanywi. Hi nyoka iwa nkaro, na imugisa Hawa nabviseni. Nanywi munaweza kwaarigwa haya mataro yenu dza vivide, na muyatse kumuuba Kiristo na moja.

⁴Nyakumushoogeani kwa hivi mwivyonawapfokea kiurahisi hawa weonakudza kwenu. Haya weyonasumwiiya dzuu ya Yesu ni garagara na hivi humusumwiiyevyo, ela munayahikiza! Munapfokea ruhu asiyekuwa huyu Ruhu Mudheru mupfokeeye kuyawa kwehu. Na hi injili weyonasumwiiya ni garagara na hida yehu humusumwiiyevyo, ela vivyo mwakuipfokeani.

⁵Nimanya ya kwamba mimi nina maana kuchia hawa ntumi wenu mwiwonawahwaa kuwa na maana muno.

⁶Haata nikitsaawa dubata jwa kunena, umanyi wa hi injili ninao; haya haya huyamuyanga tswee kwa kula namuna.

⁷Nimusumwiiya Maagu Mema ya Muungu pfasipfo kumuhwaa haata ndururu. Nidzisyusa nsii nipate kumukuzya nywinywi. Nihenda viwi?

⁸Nipfonikihenda kazi kahi yenu, nikipfegwa ugijo ni matsanganiko yangine. Na hivi ni dza kuyakwiwiya haya matsanganiko nipate kumuhumikia nywinywi.

⁹Na nipfokuwa pfamodza nanywi, na turi wangu wonse, nidziza kumupfaza nywinywi muzigo. Hawa wandugu wadziyeo kuyawa Makedonia ndiwo

waniyeheeyeo kula kintu nichokuwa na t̄uri nacho. Na, dza nivyodziza kumupfaza muzigo hapfaḍe ḍura, sikudzamupfaza muzigo haḍa huko usoni.

¹⁰Nyakunenani hachi ya Kiristo kwamba, ḍyimbo zima ḍya Akaya, ntaku muntu jwa kunivingira kudzishaḍa hiḍi hiḍi dzambo.

¹¹Maana niyokunenani hivi hivi ni? Ni kwa dzambo sikumutsaka? Haḍa! Koro Muungu mwenye ndiye amanyiye kwamba nimutsaka.

¹²Haya niyokuhendani nagija kuyahenda nangere, nipate kuwavingira hawa wangine weonakwambigwa ni ntumi, watsedzishaḍa kwamba nao wanahenda kazi dze vyehu hwivyonahenda kazi.

¹³Hao hao wantu si ntumi wa ḍugha, mbwa nsuwe. Kazi yao nza makulekule na kudzihendeza dza ntumi wa Kiristo.

¹⁴Gula si dzambo ḍya kumakisa, koro haḍa Shaaḍani nae anadzihendeza dza malaika jwa muyanga!

¹⁵Dubva si dzambo ḍya kumakisa ikiwa kwamba hawa wahumisi wakwe nao wadzihendeza dza wahumisi wa Muungu muhachi. Mwisowe wadzahukumigwa dza wevyonamala kwa mahendo yao mazuka.

¹⁶Nyakuviujiani kawii hivi nivyonena ḍura: Muntu natsenihwaa dza ḍyura haḍa! Ela ikiwa kwamba munanihwaa dza ḍyura, ḍubva nihwaani dzevyohivyo ili nangaa nami niwe na kintu kachuchu t̄u cha kudziona nacho.

¹⁷Nikwakudzionani dzevihivi sikwakuuḍani hivi vya Bwana evyonatsaka haḍa, nyakuhendekani dza ḍyura.

¹⁸Ela kwa dzambo kuna wenji weonadziona na mambo ya kilumwengu, nami pia nahenda dze vyao.

¹⁹Nywinywi wenye mwakuiḍisani kusikiiya maḍyura, koro mu makaro muno!

²⁰Munaiḍisia haḍa wantu weonamuhendeza nywinywi dza wahumwa, ambu weonadzihendeza dza ndumi kwenu, ambu weonamuḍyuurisa, ambu weonadzihwaa dza wakuu, ambu weonamuhendea mazuka yangine menji na menji.

²¹Nigijwa ni yutswa kunena kwamba, aswi le ntahwiiwa na nguvu za kumuhendea dzevyohivyo! Sasa nyakuhendekani dza ḍyura, na kiḍechonse cha wantu wechonajebvia kudziona nacho, nami pia nadziona nacho.

²²Wakyamba wao ni Waeburania, nami pia ni Mueburania. Wakyamba wao ni Waisiraeli, nami pia ni Muisiraeli. Wakyamba wao ni kivyazi cha Iburahimu, nami pia ni kivyazi cha Iburahimu.

²³Wakyamba wao ni wahumisi wa Kiristo, mimi ni muhumisi mwema zaiḍi kuwachia wao. Gula nyakunenani dza muntu jwa maḍare, ela ikiwa kwamba ni kazi nyumu nyumu, nizihenda kuchia chima. Ikiwa kwamba ni kungizwa

gerenzani, ningizwa myeedha minji kuchia chima. Ikiwa kwamba ni kubigwa na lucha, nibigwa myeedha minji zaidi kuwachia wao. Na ikiwa kwamba ni kusaa kuyagwa, nisaa kuyagwa myeedha minji zaidi kuwachia wao.

²⁴Nibigwa lucha miyongo mihahu na kenda myeedha mitsano ni wakuu wa Wayahuḍi.

²⁵Wakuu wa Kirumi wanibiga nyambahi myeedha mihahu, na nibigwa na mawe mweedha mumodza. Nivunzikijwa ni chombo myeedha mihahu na nyenda loola baharini kwa nsiku nzima, siku na musikahi.

²⁶Kuzimuni mwa vyaro vyangu vinji na vinji, niṭongana na haṭari za kuvuka matsana yadzaiyeyo na haṭari za wadhara. Niṭongana na haṭari za Wayahuḍi wenzangu na za wantu wasikwaa Wayahuḍi. Niṭongana na haṭari midzini, mbandani, na baharini. Na niṭongana haṭa na haṭari za wantu weonadzihana Wakiristo, katsi huku sivyoy.

²⁷Nihenda kazi nyumu za kutsokesa na myeedha minji sikupata sinzizi. Nifwa nzaa na nchiu, na myeedha minji nikaa bila kuḍya. Nibigwa ni mpepfo huku nikiwa si nguo.

²⁸Na zaidi ya hayo hayo yonse, nsiku baada ya nsiku, nina muzigo wa kuyamuḍamia haya matsanganiko yonse.

²⁹Muntu akisiiywa ni nguvu za kiruhu, nami pia nadziona si nguvu. Muntu akigwa nabviseni, mimi nanjijwa ni tsungu.

³⁰Ikifika kwamba ni haḍi nidziona, nadziona na haya mambo yeyonayanga namuna nisivyokuwa na nguvu.

³¹Huyu Muungu, Baba jwa Bwana Yesu nashadwe maishi na maishi! Jeje ndiye amanyiye, kwamba sikwakunenani nsuwe.

³²Nipfokuwa Damasiko, huyu liwali eyekuwa nsii ya haju Areta, kaweka asikari hapfa pfa hi miḍyango ya hu mudzi, wayamie wapate kunigija.

³³Ela ningizwa chikapfuni na niyavigwa na angani ḍiḍyokuwa humu mwa huju yukuta juuzungukiyejo hu mudzi, na niḍarama.

2 Wakorinto 12

¹Gula kudziona kwangu ntaku maana yaḍeyonse, ela mimi nagija kudziona ṭu. Na sasa nanenea mambo ya Bwana aniyangiyeyo na akiyanipfenwiiya.

²Nimanya muntu amuhikiziye Kiristo ahwaijwe kwenda mbingu za dzuu myaka kumi na mine ichiiyeyo. Ela sidzi kwamba niwa nyenda kimwii ambu ni hi ruhu basi. Muungu ṭu ndiye amanyiye.

³Nyakuviujiani kawii: Nimanya ya kwamba huyu muntu kahwajwa kenda haṭa Paradiso. Na hukude kenda kasikia mambo yasiyo na ruhusa ya kunenegwa na

wala yasiyoweza kuneneka. Ela kawii, sidzi ya kwamba niwa nyenda kimwii ambu ni hi ruhu ɓasi. Muungu tu ndiye amanyiye.

⁵Dubva mimi nadziona kwa dzambo ɗya muntu dzae. Nihuna kutsadziona na ɗingine ɗiɗeɗyonse, lamuɗa nidziona dzuu ya haya mambo yeyonayanga namuna nisivyokuwa na nguvu.

⁶Nitsakiye kudziona nindedziona, kwa kwamba sindeewa kuhendekani dza ɗyura, nindeewa kunenani hi ya hachi. Ela si haɗya ya kudziona dzuu ya hizi nzozu, wantu watsekudzanihwaa kuwa muntu jwa maana kwa dzambo ɗya hizi nzozu zangu kuliko kunihwaa muntu jwa maana kwa haya weyonaniona nikihenda na kunena.

⁷Ela kwa kutsaka kunivingira nitsedziona muno kwa dzambo ɗya haya mambo menji makuu makuu aniyangiyeyo, Muungu kaningiza ndwari ya tsungu humu mwiini. Hi ndwari ikaa dza ntumi jwa Shaaɗani jwa kunigisa chisa, kunivingira kutsadziona muno.

⁸Nimuyomba ɓwana myeedha mihahu aininwiiye hi hii ndwari.

⁹Ela kula mweedha jeje kanyamba, “Tei yangu kwako itosa. Koro wewe mwenye wipfonawa mudhaifu, ndipfo pfa nguvu zangu zipfonahenda kazi urembo zaiɗi.” Dubva mimi natsekea kudziona kwa dzambo ɗya udhaifu wangu, nipate kuona nguvu za Kiristo zikihenda kazi kuzimuni mwangu.

¹⁰Ndookomu natsekea kukunta ɗina kwa dzambo ɗya Kiristo. Sione viwi nikiwa mudhaifu ambu nikihendezwa mazuka, nikiwa na t̄uri ambu nikiteswa na kukuntiswa ɗina. Koro nipfonasiiɗa ni nguvu zangu ndipfo nipfonapata nguvu za Kiristo.

¹¹Mimi nyakuhendekani dza ɗyura, ela ndinywi munihendezeyeyo nihendeke dza ɗyura. Nywinywi ndinywi wa kwamba mundenishaɗa. Koro haɗa mukinyamba mimi si maana, si ya kwamba mimi si maana kuchia hawa ntumi wenu mwiwonahwaa kuwa na maana.

¹²Mimi nihenda vihambwiizo, mambo ya kumakisa na mambo ya mafara kahi yenu, huku nikiitisa kuhenda hi kazi yangu. Na hayo yonse nihendeyeyo, yayanga wantu kwamba mimi ni ntumi.

¹³Ni kintu ga niyahendeeyecho matsanganiko yangine nisichomuhendea nanywi? Ni avi nidziziyevyo kuwa muzigo kwenu? Haya, ikiwa kwamba nivyohivyo, ɗubva nitsowa niyatsiani!

¹⁴Sasa nimaawa t̄ayari kudza kwenu mweedha wa hahu. Nami si haɗya ya kudza kisa niwe muzigo kwenu. Koro mimi namutsaka nywinywi, si haɗya ya hivi mwivyonavyo. Hangu ɗura, wana siwo wa kuyeya wavyazi wao haɗa, ela wavyazi ndiwo wa kuyeya wana wao.

¹⁵Mimi natumia na moja mumodza kula nichonacho na kudziṭuṭuma kwa dzambo ḍya ruhu zenu. Ami nikimamutsaka muno dzevihivi, anywi munanitsaka kachuchu ḅasi?

¹⁶Haṭa mukikuḅali kwamba siwa muzigo kwenu, wangine wenu wanakwamba niiwa na makulekule na nimuḍyuurisa na nsuwe.

¹⁷Kuna ga kahi ya hawa wantu nihumiyeo kwenu adziyee akimukulakula?

¹⁸Mimi nimuyomba Tito adze kwenu, na nimuhuma ae na huyu ndugu yungine. Munatsaka kwamba Tito ndiye adziye akimukulakula? Dzaambia ami na Tito ntahukwaa na malengo mamodza na mwenendo mumodza?

¹⁹Waḅamu zangu watsakwa, namutsetara kwamba hangu iide hwakudemani kudzihehea usoni yenu haṭa! Muungu ndiye shaahiḍi, kwamba, hwakunenani hi ya hachi dza wantu wamuhikiziyeo Kiristo. Yonse hwi yokuhendani, hwakuyahendani kwa dzambo ḍya kumumbaka nywinywi.

²⁰Nyakushoogeani kwamba nidzefokudza kwenu, sikudzatsakizwa na hi hali nidzeyomuṭonga nayo, nami idzanimala kuhenda mambo yasiyomutsakiza nywinywi. Nyakushoogeani kwamba nidzamuṭonga mwakuhehane, mwakufwiyanani dea, mwakuwekeanani ngoro, na kuwa na umimi, pfamodza na kuwa na nyano, kamba na ambigwa, kudziona, na kuwa na kutsasikiana.

²¹Nyakushoogeani kwamba, nidzefokudza kwenu, Muungu jwangu ananihendezwa nagijwa ni yutswa kawii kwa dzambo ḍyenu. Nami nidzasikitika kwa dzambo ḍya hawaḍe wagijiyeo kuhenda nabvise pfasipfo kupfyehuzwa mama, wasiotsaka kuyatsa uḅari, ranga na ubaḅaduma wao.

2 Wakorinto 13

¹Hu ni mweedha wangu wa hahu niokudzani kwenu. Masiṭaki yaḍeyonse ni haḍi yawe na mashaahiḍi wawii ambu wahahu, dza vya matsoro yaneneyevyo.

²Nyakuwakanyani hawaḍe weohenda nabvise kae na hawa wangine wonse. Niivinena ḍya ḍura huḍe mweedha wa pfii niwomuṭembeeya, ela nyakuvinenani kawii hivi nisivyokuwa pfamodza nanywi, kwamba: Hu mweedha ungene nidzeokudza sikudzaonea ṭei muntu.

³Hivi navihenda, mana mwakulachani kuona kwamba Kiristo kakunenani kuchiiya nami ambu haṭa. Kiristo si ya kwamba nka nguvu kwenu haṭa; nguvuze kakuziyangani kahi yenu.

⁴Haṭa ingawa Kiristo kapfatsikwa muhini mwa mpatsa kwa dzambo ḍya kutsowa nguvu, sasa kakuishini kwa nguvu za Muungu. Haṭa naswi, ntahu nguvu, ela hunaiishi kwa nguvu za Muungu kumuhumikia nywinywi.

⁵Dzipimeni nywinywi wenye urembo, mudziyowe kwamba muna faro ya ḍugha ambu mu Wakiristo sari ḅasi. Ikiwa kwamba ntamuwezi kumanya ya kwamba

Yesu Kiristo kakuishini kuzimuni mwenu ambu haṭa, ḅasi nywinywi mumaugwa hu mutihani.

⁶Nyakudzikwaṭyani kwamba nywinywi mumanya ya kwamba swiswi ntahukwaa wantu hugwiyeo.

⁷Nami, haṭa nikihwajwa dza muntu ashindijwe, mayombo yangu kwa Muungu ni kwamba, nywinywi mutsehenda tsowa ḁiḁeḁyonse. Muuḁama yangu ni kwamba nywinywi muhende yeyo ya hachi, si kwamba mimi nionekane kwamba nifaulu.

⁸Koro hi hachi ntahu uwezo wa kuikaiya machingama, huna uwezo wa kuisumamia ṭu.

⁹Swiswi hwipfonatsowa nguvu nanywi mukiwa nazo, swiswi hunatsekea. Ndookomu hwichonamuyombea ni kwamba muweze kuwa warongaaro kawii.

¹⁰Nyakumworeani hi hii ḅaruwa ninkiwa kuye nanywi, ili kwamba chima changu cha kudza, kunawa ntaku haḁya kwangu kuwa mukali kwenu. Koro haya mamulaka ya Ḃwana animpiyeyo, natsaka kuyatumia kumumbaka nywinywi, si kumuvara-vara.

¹¹Wandugu, haya ikaani naghea! Elekanyani hizi njia zenu. Hivi vyyuwo vyangu vihwaeni. Wani wantu wa chuuwo kimodza na muishi na naghea. Na, Muungu ahutsakie na eyenahupfa naghea anawa pfamodza nanywi.

¹²Mukwakukedhyanani, noneanani, kuyangana matsako ya kindugu.

¹³Wantu wonse wa Muungu wamukedhya nto.

¹⁴Ṭei ya Ḃwana jwehu Yesu Kiristo, na matsako ya Muungu, na haria ya Ruhu Mudheru, naviwe pfamodza nanywi nyonse.

Wagalatia

Wagalatia 1

¹Mimi Paulo, niye ntumi, pfamodza na hawa wandugu wonse weo pfamodza nami hapfa, hwakumworeani nywinywi wahikiza wa matsanganiko ya ɔyimbo ɔya Galatia. Humukedhya nto! Muungu Baba na Ɓwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto. Ntaku benaadamu wala muntu yudejwone anitsaniye mimi kuwa ntumi. Ela Yesu Kiristo na Muungu Baba, huyu amufufwiiye Yesu kuyawa kwa wafu, ndiye anitsaniye mimi kuwa ntumi.

⁴Kiristo kadziyavya maishaye kahufwiya, apate kuhunwiiya nabvise zehu ili ahupfonye na mazuka ya wantu wa huju huju lumwengu. Hivi kavihenda kuubana na miro ya Muungu, eye Baba jwehu.

⁵Muungu ashadwe maishi na maishi! Amina.

⁶Mwakunimakisani ti! Hi hii mala mumakumuɔaramani Muungu amuhaniye muishi teini mwakwe, na mumakuubani mayongweezo yangine?

⁷Hayo hayo mayongweezo siyo hi injili ya hachi haɔa. Kuna wantu weokutsakani kuinanga hi Injili ya Kiristo na wakumungizani kuɔanganika.

⁸Ela nichokumwambiani ni hichi: Ikiwa kwamba mumodza jwehu ambu haɔa malaika jwa kuyawa mbinguni kadza kamusumwiiya injili ingine iyo garagara na hiɔe hwiyoumusumwiiya, Muungu namufaɔule kwa moho usiwozimika!

⁹Hukuɔe nyuma hwiivinena, na sasa nyakuviiujiani kawii: Yuɔejwone eyekumusumwiiyani injili iyo garagara na hiɔe mupfokeeyeyo, Muungu namufaɔule kwa moho usiwozimika!

¹⁰Avi nivyokunenani, mwakuɔarani ya kwamba nyakulachani kudzitsakiza kwa wanaadamu? Sivyo haɔa! Nichokulachani ni kumutsakiza Muungu. Ƨambere nindeewa nyakulachani kudzitsakiza kwa wanaadamu, sindeewa muhumisi jwa Kiristo.

¹¹Wandugu zangu, ntamukumanya hivihivi kwamba hi Injili nimusumwiiyeyo ntaikuyawana na mwanaadamu?

¹²Mimi sikuipfegwa ni mwanaadamu yudejwone wala kuiyongweezwa ni muntu. Huyu ainipfenwiiye ni Yesu Kiristo mwenye.

¹³Musikia namuna niishiyevyo nipfokuwa muntu jwa ɔini ya Kiyahuɔi. Niiwakuntisa ɔina muno wantu wa Muungu na kuɔema kuɔinanga hiɔi tsanganikoɔye.

¹⁴Kahi ya maharia zangu wenji wa Kiyahuɔi, ntaku anifikie kwa kuuba hi ɔini ya Kiyahuɔi. Niidziyavya muno kuyauba haya maada ya wabibi zehu.

- ¹⁵Ela Muungu kwa ƚei yakwe, kanitsana hangu mahumboni mwa mama na kanihana nimuhumikiye. Kahuna
- ¹⁶kumunipfenwiiya huyu Mwanawe ili nipate kusumwiiya haya Maagu Mema dzuuye, kwa wantu wa vyeeti. Akimamunipfenwiiya Mwanawe akisa, sikulacha maghaghisa ya mwanaadamu yudejwone,
- ¹⁷na wala sikwenda Yerusalemi kwa hawađe weokuwa ntumi usoni yangu. Ishinu, iyo saa nyenda nsi ya Arabuni makisa nidzaniuja Damasiko.
- ¹⁸Kwipfochia myaka mihahu ƚaađa ya Muungu kumunipfenwiiya huyu Mwanawe, ndipfo nidzefonikyenda Yerusalemi nipate kumanyana na Peƚero. Na hukaa pfamodza kwa nsiku kumi na nsano.
- ¹⁹Nimuona na Yakobo ndugujwe Yesu. Jeje na Peƚero ndiwo ntumi wowii ƚu niƚongananiyeo nao.
- ²⁰Nyakumuyapfiyani usoni kwa Muungu kwamba, haya niyokworani si ya nsuwe, nza ɗugha!
- ²¹Nyumae, nyenda haƚa ɗanda za ɗyimbo ɗya Siria na ɗyimbo ɗya Kilikia.
- ²²Haya matsanganiko ya Kiristo yeyokuwa ɗyimbo ɗya Yuɗaya, yewa ntayadzaniona yanimanye.
- ²³Yekinisikia ƚasi maagu ya kwamba, “Huyu muntu eyeakihukuntisa ɗina, sasa kakuisumwiiyani iide faro eyoakitsaka kuinanga!”
- ²⁴Ndookomu wamushađa Muungu kwa haya anihendeeyeyo.

Wagalatia 2

- ¹Kwipfochia myaka kumi na mine, nyenda kawii Yerusalemi, na hi buwa hwenda ami na Baranaba. Hukwakwendani humuhwaa na Tito.
- ²Nyenda kwa dzambo ɗya kwamba Muungu ewa kayanga kwamba nyende. Na nipfokwenda, niwaimusya hawa wayongozi wamanyikaniyeo ƚu hi Injili niyonasumwiiya kwa wantu wa vyeeti. Nihenda hivi ili kwamba haya niyokuhendani na hayade niyohenda, yatsekudzatsovyegwa maana.
- ³Ela Tito, huyu muntu eyegijana nami, nkakusharuƚiswa kuhinywa haƚa ingawa ewa Muyunani
- ⁴na kwiwa wantu weowakitsaka ahinywe. Hawa ni wantu wadzihendezeyeo kuwa wahikiza, wakidzinyeeza-nyeeza wakidzingiza humu kiƚaroni mwehu. Wahunjiiya dza waɗozi wakitsaka kunanga hu uhuru wehu hwiwo nao hariani mwa Kiristo Yesu, kwa kuhuhendeza wahumwa wa Sharia ya Kiyahuɗi.
- ⁵Haya weyowakitsaka ntahukuyakuƚali haƚa kachuchu, ili hi hachi ya haya Maagu Mema igije kukaa myojoni mwenu.

⁶Haṭa hawaḍe weokaa dza wayongozi wamanyikaniyeo, wewa ntawa kintu zaiḍi cha kwongeza kwa haya mayongweezo yangu. Na, kwamba hawaḍe wayongozi ni wantu wamanyikaniyeo ambu haṭa ntavikwakunimuḍani, koro Muungu nkapime muntu na hiviḍe evyonaonekana nanze.

⁷Ḍubva wahambuya kwamba Muungu kanitsana nisumwiiye Maagu Mema kwa wantu wasiokuwa Wayahuḍi, dza viviḍe evyomutsana Peṭero kuwasumwiiya hawa Wayahuḍi.

⁸Waimuka ya kwamba, huyu Muungu amutsaniye Peṭero dza ntumi kwa hawa Wayahuḍi, ndiye anitsaniye mimi dza ntumi kwa wantu wa vyeeti.

⁹Yakobo, Peṭero na Yohana, wewa ndiwo hawa wayongozi wamanyikaniyeo muno. Na wepfosikia namuna ya Muungu aivodhyeevyo hi kazi yangu, wahupfa mikono ami na Baranaba, kuyanga kwamba wakuḅaliana na haya mayongweezo yehu. Husikiana kwamba swiswi husumwiiye wantu wasiokuwa Wayahuḍi nao wakawasumwiiye Wayahuḍi.

¹⁰Chao ṭu wahuyombeyecho, ni kwamba hutsewaarerwa hawa wandugu masikini weo Yerusalemi. Nami hiḍyo ni dzambo niḍyo na uṭayari naḍyo muno wa kugija kuḍihenda.

¹¹Buwa modza Peṭero epfokuwa Antiokia, niona kwamba nkekihenda mambo ya sawa, ndookomu nami nimubusa kacha ya wantu.

¹²Koro epfokudza na ḍura, ekikaa na kuḍya pfamodza na hawa wahikiza wasiokuwa Wayahuḍi. Ela kwipfokudza wantu wahumijweo ni Yakobo, Peṭero kadziṭanya na kaḍabva kutsaadya na hawa wahikiza wasiokuwa Wayahuḍi. Kahenda hivi kwa dzambo ḍya kwamba ekiwashooga hawaḍe Wayahuḍi weowakyamba wantu wa vyeeti vingine wahikiziyeo ni haḍi wahinywe.

¹³Hawa wahikiza wangine wa Kiyahuḍi nao waḍabva kuyanga umbiimbii dza hiviḍe vya Peṭero. Haṭa Baranaba nae wamwaarya na kanjia kuwataḅani.

¹⁴Ḍubva nipfoona ya kwamba, ntawakwakhendani mambo kuḅana na hi hachi ya haya Maagu Mema, nimubusa Peṭero usoni yao wonse nimwamba, “Wewe u Muyahuḍi ela nkukwakuishini dza Muyahuḍi. Kwakuishini dza muntu jwa vyeeti vingine. Mani ḍubva awa wantu wasiokuwa Wayahuḍi, kwakuwasharutiṣiani ḍi kuishi dza Wayahuḍi?”

¹⁵Ni ḍugha, swiswi hivyajwa Wayahuḍi, na ntahukwaa hawa wantu wa vyeeti hwiwonawahwaa kuwa wanabvise.

¹⁶Kenge humanya ya kwamba Muungu anamuhwaa muntu kuwa muhachi kuchiiya na kwa kumuserefaṭa Yesu Kiristo ṭu, si kwa kuuḅa hi Sharia. Ndiyo maana haṭa naswi, humuserefaṭa Kiristo Yesu hupate kuwa wahachi kwa Muungu kuchiiya na kwa faro hwiyonayo kwa Kiristo, ela si kwa kuuḅa hi Sharia. Koro Muungu nkanamuhwaa benaadamu yuḍejwonse kuwa muhachi kwa dzambo ḍya kuuḅa hi Sharia.

¹⁷Kwa dzambo dya kwamba hwakulachani kuwa wahachi kwa Muungu kuchiiya na kwa kumuserefaṭa Kiristo, hawa Wayahuḍi wangine wanahuhwaa kuwa wanabvise sawa na hawa wantu wa vyeeti vingine. Dze, kwevihivi, Kiristo kahuhendeza hunjie nabviseni? Moro, nkakuhendeza hunjie nabviseni haṭa!

¹⁸Ikiwa kwamba nivikuḅali kawii hivide nivyovidziza, kwamba muntu anawa muhachi kwa Muungu kuchiiya na kwa kuuḅa Sharia, nawa nyakuhendani nabvise.

¹⁹Mimi nami, nikiishi nsii ya hi Sharia, ela nifungujwa na humu Shariani nipate kumuishia Muungu.

²⁰Nifwa kufwa kuzuka dza vya Kiristo afwiyevyo muhini mwa mpatsa. Ndookomu sikwakuishini dza nivyonikiishi ḍura, koro sasa Kiristo kakuishini kuzimuni mwangu. Na haya maisha niyokuishini hi hii saasambi, nyakuishini kwa kumuserefaṭa jeje Mwana jwa Muungu, anitsakiye haṭa akiyavya maishaye kwa dzambo ḍyangu.

²¹Siwezi kudziza kwamba Muungu anahupfonya kwa dzambo dya teiye kwehu. Koro ikiwa kwamba Muungu anamuhwaa muntu kuwa muhachi kwa dzambo dya kuuḅa Sharia, ḍubva Kiristo andeewa kafwa ḅasi!"

Wagalatia 3

¹Kuṭi nywinywi Wagalatia mwakuhendekani dza maḍyura? Munamba azi akili zenu ziyogwa? Na hali niimsumwiiya wazi wazi tswee namuna ya Yesu Kiristo afwiyevyo muhini mwa mpatsa kwa dzambo ḍyenu.

²Natsaka kumuza dzambo modza ṭu: Ayu Ruhu Mudheru mumupfokea kwa kuuḅa ai Sharia ambu mumupfokea kwa kuhikiza aya Maagu Mema musumwiiweyo?

³Katsi mu maḍyura dzevi hivi? Muḍabva urembo kwa kumuṭii huyu Ruhu jwa Muungu. Aku mwisu, munakwisa na kuuḅa maṭaro ya kiwanaaḍamu?

⁴Munatsaka kwamba azi ḍina zonse mukuntiyezo mufwa ḅasi? Heri itseewa kwamba mufwa ḅasi kukunta hizi hizi ḍina!

⁵Koro Muungu nkawezi kumukakanyia Ruhu jwakwe na kuhenda mambo ya mafara kahi yenu aṭi kwa dzambo mwakuiḅani hi Sharia. Ela anahenda hivi ikiwa kwamba muyahikiza haya Maagu Mema musumwiiweyo.

⁶Muhwae muntu dza Ibrahimi. Kwa kwamba ewa muntu amuserefaṭiye Muungu, nae Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi.

⁷Ḍubva ni muimuke ya kwamba, wana wa Ibrahimi hachi, ni hawaḍe ṭu wamuserefaṭiyeo Muungu.

⁸Haya matsoro yeevinena ḍura kwamba, Muungu kadzawahwaa wantu wa vyeeti vingine kuwa wahachi ikiwa kwamba wamuserefaṭa jeje. Hivi vimanyikana na

hapfaḁe pfa Muungu epfomwambia Iburahimu haya Maagu Mema akimwamba, “Kuchiiyana nawe, navivodhya vyeeti vyonse vya humu lumwenguni.”

⁹Dubva hawaḁe wamuserefaḁiyeo Muungu wavodhyegwa dza viviḁe vya Iburahimu evyomuserefaḁa Muungu nae akivodhyegwa.

¹⁰Hawaḁe wonse weonadzikwatya kuuḁa hi Sharia wa nsii ya ḁuo. Koro vyoregwa kwamba, “Yuḁejwonse asiyegija kuuḁa kula chorejwecho humu Shariani, huyo kaḁujwa.”

¹¹Hivi ni wazi kwamba, Muungu nkamuhwae muntu kuwa muhachi kwa dzambo ḁya kuuḁa hi Sharia. Koro vyoregwa kwamba, “Huyuḁe jwa Muungu eyenamuhwaa kuwa muhachi kwa dzambo ḁya faroye, huyo anaishi maisha ya ḁugha.”

¹²Ela kuuḁa hi Sharia ntaku mambo ya kumuserefaḁa Muungu. Koro haya matsoro yamba, “Muntu eyenalacha kuwa muhachi kwa kuiuḁa hi Sharia, anaishi kwa kuiuḁa hi Sharia.”

¹³Ela Kiristo kahukombowa kuyawana na hiḁi ḁuo ḁye Sharia epfoḁidzihwaiya kwa dzambo ḁyehu. Koro vyoregwa kwamba, “Yuḁejwonse apfatsikijwe muhini, Muungu kamuḁuwa.”

¹⁴Kiristo epfohukombowa, hi mvoni ipfegejweyo Iburahimu ipfegwa na wantu wangine wonse wasiokuwa Wayahuḁi, ili kwamba, kwa kumuhikiza Kiristo Yesu swiswi wahikiza hwonse huweze kumupfokea huyu Ruhu jwa Muungu ahuahiḁiye kumuhupfa.

¹⁵Wandugu, natsaka kumuhwaiya mufaano mumanyiyeo. Wantu wakiḁamana vyyuwo na wakyoreana haḁi ya haya maḁamano, ntaku jwa kuyavunza ambu kuperuya chuuwo kiḁechonse jeje hekeḁu. Na ndivyo viivyo haḁa kwa hi ahaḁi ya Muungu.

¹⁶Muungu kamumpa ahaḁi Iburahimu na kiḁukuḁukuche. Haya matsoro ntayakwamba “na viḁukuḁukuvyo,” dza kwamba yakuneneani dzuu ya wantu wenji na wenji, ela yamba “kiḁukuḁukucho,” kuyanga kwamba yakuneneani dzuu ya muntu mumodza ḁu, nae ni Kiristo.

¹⁷Nichokunenani ni kwamba: Muungu kaweka ḁamanoḁye na Iburahimu, kisa hi Sharia idzaidza nyuma, myaka magana mane na miyongo mihahu ḁaḁaye. ḁubva hi Sharia ntaiwezi kuḁivunza hiḁi ḁamano wala kuinuya hi ahaḁi ya Muungu.

¹⁸Koro hi ḁolaye, Muungu nkaimumpe kwa dzambo ḁya kwamba mwakuuḁani Sharia haḁa, ela anaimumpa kwa kwamba kaahiḁi. Ndookomu Muungu, kwa ḁeiyee kamumpa ḁolaye Iburahimu kwa dzambo ḁya kwamba ewa kaahiḁi kuimumpa.

¹⁹Mani ḁubva ai Sharia iwekejwa? Hi Sharia iwekwa kwa dzambo ḁya nabvise za wantu wezowakihenda. Iwekwa ikae haḁa ngera ya kiḁukuḁuku cha Iburahimu,

kiwekeejwecho hi ahađi ni Muungu kidzefokikidza. Muungu kaiweka hi Sharia kuchiiya na kwa malaika, waipfiyeyo wantu kuchiiya na kwa muntu jwa kahi.

²⁰Muntu jwa kahi ni hađi ahwae vya huku na huku, ela Muungu hi ahađi yakwe kwa Ibrahimi kaimuwekea pfasipfo kuwa na muntu jwa kahi.

²¹Dze, ni kunena kwamba ai Sharia nezi ahađi za Muungu vyakupfinganani? Moro, ntavikwakupfingani hađa! Koro tambere hi Sharia indeweza kupfa wantu maisha ya kuunga na yuungo, Muungu andemuhwaa muntu kuwa muhachi kwa dzambo ɗya kuuɓa hi Sharia.

²²Ela haya matsoro yamba kwamba, lumwengu yuzima jwaa kifungoni mwa nabvise. Ɗubva Muungu kaweka ahađi ya huyu Ruhu kwa hawađe wamuserefaɗiyeo Yesu Kiristo.

²³Hwiiwa nsii ya Sharia dza wafungwa hađa ngera hudzeyohukipfenwiiwa kwamba, hukimuserefaɗa Kiristo hunawa na maisha.

²⁴Ndookomu hi Sharia iwekwa ihuɗunze mumpaka Kiristo adzepfoakidza. Na hunaweza kuwa wahachi kwa Muungu ikiwa kwamba humuserefaɗa Kiristo.

²⁵Na sasa, kwa kwamba serefano yehu huiweka kwa Kiristo, hi Sharia ntaikwakuhusumamiani kawii.

²⁶Nyonse mu wana wa Muungu kwa njia ya faro hariani mwa Kiristo Yesu.

²⁷Koro mwipfoɗopyegwa kuzimuni mwa Kiristo, mumuvwaa Kiristo.

²⁸Ndookomu ntaku ugaragara kawii kahi ya Muyahuđi na muntu asikwaa Muyahuđi, wala kahi ya muhumwa na muntu asikwaa muhumwa, ambu kahi ya muke na muyume, koro nyonse mu wamodza hariani mwa Kiristo Yesu.

²⁹Na kwa kwamba mu wamodza na Kiristo, ɓasi mu wana wa Ibrahimi, na mudzaipfokea hi ahađi aimuwekeeyo Ibrahimi hangu iide.

Wagalatia 4

¹Nichokunenani ni kwamba: Mala ya mwana aivyo muɗoɗo ndiyo mala adzeyowa dza muhumwa, hađa ingawa mali yonse ya babajwe nzakwe.

²Asidzakuya, anawa na wantu wa kumuɗunza na wa kumwendesea mamboye hađa ngera ya babajwe awekeyeyo kwamba apfegwe mamulaka.

³Hađa naswi, Kiristo asidzakudza, hwiiwa wahumwa wa masharia na maadha ya kilumwengu.

⁴Ela ngera ipfofika ɗa, Muungu kamuhuma Mwanawe. Kadzakavyajwa dza mwanaadamu ili naswi hwonse hupate kuwa wana wa Muungu. Na pia kavyajwa nsii ya Sharia ya Kiyahuđi apate kuwakombowa hawađe weokuwa nsii ya hi Sharia.

- ⁶Kwa dzambo dya kwamba hu wanawe, Muungu kamuhuma huyu Ruhu jwa Mwanawe myojoni mwehu. Ndiye huyu Ruhu eyenahuhendeza humuhane Baba.
- ⁷Dubva wewe nkukwaa muhumwa kawii, ela u mwana jwa Muungu. Na kwa dzambo dya kwamba u mwana jwa Muungu, Muungu kakupfa hachi ya kupata kula kintu aahidiyecho kuwapfa wanawe.
- ⁸Musidzamumanya Muungu, mwiiwa wahumwa wa miungu isiyokuwapfo haswa!
- ⁹Ela sasa, kwa dzambo dya kwamba mumamumanya Muungu, ambu nyambe, ela sasa Muungu akimamumanya, viiwadze haṭa mutsake kuyaujia haya masharia na maadha yasiyo nguvu na yasiyo maana? Munatsaka yamuhendeze wahumwa kawii?
- ¹⁰Amaale muna nsiku, myezi, ngera na myaka mwiyonamuudamia kuhenda hizi jila za Kiyahudi!
- ¹¹Vyakunishoogesani kwamba, kazi yonse nihendeyeyo kwa dzambo dyenu, itseewa kwamba yenda basi.
- ¹²Wandugu, nyakumuyombani mudziweke huru dza hivi niivyo, koro nigala huru dza hivi mwivyokuwa. Ntamukunihendea tsowa dideḍyonse.
- ¹³Dza mumanyiyevyo, huḍe mweedha wa dura nipfomusumwiiya haya Maagu Mema, iwa ni kwa dzambo dya hu mwii wangu kutsowa matsea.
- ¹⁴Hi hali yangu nzuka niyokuwa nayo indeweza kumuhendeza munibalife ambu munidzize, ela ntamukuhenda dzavyo. Ishinu munipfokea dza kwamba mwikipfokea malaika ambu mwikimupfokea Kiristo Yesu mwenye.
- ¹⁵Ai tsekea yenu mwiyoukuwa nayo yendaa? Mimi mwenye naweza kushuhudia dzuu yenu kwamba, hidi tsako mwiḍyokuwa naḍyo kwangu, mundeweza haṭa kuyakuya haya matso yenu muyanimpe tambere vindewezekana.
- ¹⁶Munamba mumaakunihwaani dza nyabva jwenu kwa dzambo dya kumwambia e ya hachi?
- ¹⁷Hao wantu wangine wana hamu muno ya kumuhendeza mugijane nao, ela ntawa dzema nanywi. Weḍyokutsakani ni kumuṭanya naswi, ili mupate kudziyavya wazima wazima kuwauḥa wao.
- ¹⁸Gula si viwi kudziyavya kuhenda dzambo, ḥora tu hidi lengo ditseewa ni zuka. Na ni muvhende kuṭwa, si kuvihenda nikiwa pfamodza nanywi basi haṭa!
- ¹⁹Wanangu watsakwa, nipatwa ni tsungu kawii kwa dzambo dyenu. Ni tsungu wiwo dza tsungu wa muke jwa kuvyaa, na ntaunyawwe mumpaka mudzepfovwa hu untu wa Kiristo.
- ²⁰Nitamani muno kwamba nidekudzawa pfamodza nanywi hi hii saasambi, nipate kuuperuya hu muneno wangu, koro munidanganisa!

- 21** Tābeni nimuuze chuuwo bve, nywinywi mwiwonatsaka kuwa nsii ya hi Sharia ya Musa: Hayo hayo yorejweyo ni Musa mwakuyaimukani yevyokunenani?
- 22** Yamba kwamba, Ibrahimi ewa na wana wawii. Mumodza kamuvyaa na kikitu na huyu yungine kamuvyaa na muke eyekuwa huru.
- 23** Huyu mwana jwa Ibrahimi amuvyaiye na huyu kikitu, kavyajwa kuyawana na t̄amaa za kiwanaadamu. Ela huyu amuvyaiye na huyu muke eyekuwa huru, kavyajwa kuyawana na ahaḍi ya Muungu awekeeyo.
- 24** Haya mambo yaa dza mainganyo. Hawa wake wowii wakusumamiani maḍamano mawii. Hiḍi ḍamano ḍihendejweḍyo Murima wa Sinai ni dza Hagari. Jeje anavyaa wana weonawa wahumwa.
- 25** Hagari kasumamia Murima wa Sinai wiwo Araḅuni. Kaa dza Yerusalemi ya yeo ambayo wantuwe ni wahumwa wa Sharia.
- 26** Ela Yerusalemi ya dzuu yaa huru, na ndiyo huyu mama jwehu.
- 27** Koro vyoregwa kwamba, “Tsekea, wewe muke wiye nḍaṭa, tsekea muno wewe usiyevyaa wana. Iholose tsekeayo, wewe usiyedzaona tsungu wa kuvyaa. Koro muke afaṭulijwe jeje hekeṭu, kadzawa na wana wenji muno. Kadzawa na wana wenji zaiḍi, kuchiya muke eye muyumeni.”
- 28** Dubva nywinywi wandugu, mwaa dza Isaka, kwa dzambo ḍya kwamba muvyajwa kuyawana na ahaḍi ya Muungu.
- 29** Ela dza vivyokuwa hiḍe ngera, ndivyo viivyo hi hii saasambi. Huyu avyaijwe kuyawana na t̄amaa za kiwanaadamu, anamukuntisa ḍina huyu avyaijwe kuyawana na miro ya Ruhu jwa Muungu.
- 30** Ela aya matsoro yambadze? Yamba, “Mugonzoze huyu mwanamuke muhumwa huyu na mwanawe. Koro huyu ni mwana jwa muhumwa na nkawezi kuḍala maliṭe ya babajwe pfamodza na huyu mwana jwa muke huru.”
- 31** Ndookomu wandugu zangu, ntahukwaa wana wa huyu kikitu, ela hu wana wa huyu muke eye huru.

Wagalatia 5

- 1** Kiristo kahuweka huru hupate kutsaishi dza wahumwa. Ḍubva ni musumame urembo, na mutseishi dza wahumwa kawii.
- 2** T̄anisikiiyani! Mimi Paulo nyakumwambiani hivi: Ikiwa kwamba mudzingiza kuhinywani ili Muungu apate kumuhwaa kuwa wahachi, ḅasi kwenu, Kiristo kafwa ḅasi.
- 3** Nyakuvimwambiani kawii, kwamba, kula adzeedzingiza kuhinywani anamala kuiuḅa hi Sharia yonse ya Kiyahuḍi.

- ⁴Yuḍejwonse kahi yenu eyenatsaka kuwa muhachi usoni kwa Muungu kwa kuuḅa Sharia ya Kiyahuḍi, huyo kesakuvunza uharia wakwe na Kiris̄to, kesakudziṭanya na ṭei ya Muungu.
- ⁵Ela aswi, huyu Ruhu anahupfa uhakika wa kwamba Muungu anahuhwaa kuwa wahachi kwa dzambo ḍya faro yehu kwa Kiris̄to.
- ⁶Koro kuzimuni mwa Kiris̄to Yesu, kuhinywa ambu kutsahinywa kwa muntu ntaku maana yaḍeyonse. Cha muḍa ni serefano yehu kwa Kiris̄to iyonaonekana kuchiiya na kwa haya matsako hwiyonayo.
- ⁷Dzaambia mwikyenda ureembo! Ayu adziyeakimunja na kahi akimuhendeza muiyatse hi njia ya hachi ni ga?
- ⁸Nina hakika hivi ntamukuvihendezwa ni Muungu, koro ndiye amuhaniye.
- ⁹Dza hiviḍe vya hamira kachuchu ṭu ivyonaweza kufurisha mukahe muzima, ndivyo vya kauwo kamodza ṭu ka nsuwe kevyonaweza kwaarya wantu wenji na wenji.
- ¹⁰Ela haṭa vivyo, kwa dzambo ḍya uharia wehu kuzimuni mwa Ḃwana, nina uhakika kwamba ntamuwezi kuwa na maṭaro garagara na haya yangu. Na huyu muntu eyekumwaaryani, haṭa akiwa muntu ga, Muungu anamuhukumu ṭu.
- ¹¹Wandugu zangu, ṭambere mimi nindeewa kusumwiiyani kwamba wantu ni haḍi wahinywe, sindeewa kukuntiswani ḍina. Koro ṭambere nindeewa kusumwiiyani hayo hayo ḅaḍala ya kusumwiiya dzuu ya kufwa kwa Kiris̄to muhini mwa mpatsa, nindeewa sikuwatsowea hawa Wayahuḍi.
- ¹²Silani hawa wantu weokumujumwiiyani fuḍyo ya kumuhinya mwisu wadzishashale wao!
- ¹³Nywinywi, wandugu, muhanwa mupate kuishi maisha ya wantu weo huru. Ela hu huu uhuru nautseewa kipfangizo cha kuyatsa ṭamaa zenu za kimwii zimuṭawale. Ishinu humikianani na matsako,
- ¹⁴koro Sharia yonse isumamijwa ni hi amuri yambiyeyo, “Mutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye.”
- ¹⁵Mukikaiya kuumana na kuḅaana-ḅaana dza binensa, manyani, ambu sivyo munakwisana nywinywi na nywinywi.
- ¹⁶Nichokumwambiani ni kwamba, mwenendo wenu unamala kuyongojwa ni huyu Ruhu jwa Muungu, na ndipfo ntamuwezi kuṭimiza ṭamaa zenu za kimwii.
- ¹⁷Koro hivi vya hizi ṭamaa zehu za kimwii zivyonahwambia sivyo vya huyu Ruhu evyonatsaka. Na hivi vya huyu Ruhu evyonatsaka sivyo vya hizi ṭamaa zehu za kimwii zivyonahwambia. Hizi nguvu zombii zakupfinganani, haṭa ntamuwezi kuhenda hiviḍe mwivyonatsaka kuhenda.

¹⁸Dubva, ikiwa kwamba huyu Ruhu kakumuyongowani, ntamukwaa nsii ya Sharia.

¹⁹Mahendo ya muntu eyenauḅa ṭamaa zakwe za kimwii ntayafitsike. Haya ni dza uḅari, mahendo machafu, na ṭamaa nzuka nzuka za kimwii,

²⁰pfamodza na kuyomba miungu ya nsuwe, tsawi, kukevana, kuheha, kuoneana wivu, ngoro, kudzikuzya na umimi, na mahendo ya kuḅaikana na kudzigijanisa viṭaro viṭaro,

²¹na kufwiyanana ḁea, pfamodza na kuruma na jila za kuhenda mambo mazuka mazuka mahupfu ya kilumwengu na mambo yangine dza haya. Nyakumwambiani, dza nivyomwambia ḁura, kwamba, hawaḁe weonahenda mambo dza haya haya ntawawezi kuupfokea Uhaju wa Muungu.

²²Ela huyu Ruhu anavyaza myojoni mwa wantu haya mambo haya: matsako, tsekea, naghea, kuitisa, ubalicha, wema, kuhikizika,

²³umpowe na kudzimiza. Ntaku Sharia iyonayadziza haya haya mambo.

²⁴Hawaḁe weo wa Kiristo Yesu waupfatsika untu wao muzuka wa kibenaḁamu pfamodza na hamuze na ṭamaaze nzuka nzuka.

²⁵Na kwa dzambo ḁya kwamba huyu Ruhu kahupfa maisha mapfya, nahumuyatse ahuyongowe.

²⁶Nahutseewa wantu wa kudziona, wa kuchichibvana ambu wa kufwiyanana ḁea.

Wagalatia 6

¹Wandugu, muntu akigwa nabviseni, nywinywi mwiwo wangoru kiruhu ni haḁi mumuudzye njiani na umpowe. Ela manyani nanywi pia mutseegwa maḁemoni.

²Tsukwiiyanani mizigo yenu nywinywi na nywinywi, na kwa hi hii namuna munawa kuiuḅani sharia ya Kiristo.

³Koro muntu akidziona kwamba ni muntu jwa maana na huku katsi nkakwaa kintu, huyo kakudzikulani-kulani mwenye.

⁴Kula muntu nadzipime haya mahendoye jeje mwenye, kisa ndipfo adzione kuuḅana na hivi vyakwe mwenye ahendeyevyo, si kwa kudziinganya na vya wangine wahendeyevyo.

⁵Koro kula muntu ni atsukuye muzigo wakwe mwenye.

⁶Hawaḁe weokuyongweezwani chuuwo cha Muungu, ni kuwageya wayongweeza wao hayaḁe mambo mema yao yonse weyonayo.

⁷Namutsedzikulakula mwambe Muungu anaweza kuḁyuuriswa ni muntu! Muntu anavuna echonaima.

- ⁸Akiima kuubana na tamaa zakwe nzuka nzuka za kiwanaadamu, anavuna mananzi kuyawana na hizi tamaa zakwe. Ela eyenaima kuubana na huyu Ruhu, anavuna maisha ya kuunga na yuungo kuyawana na huyu Ruhu.
- ⁹Nahutsetsoka kuhenda mema, koro hukitsaafwa moja, nsiku idzakudza hudzefovuna mema.
- ¹⁰Dubva, nahuhende mambo mema kwa wantu wonse kula hwipfonapata namfasi. Na haswa nahuwahendeye mema hawađe weo wahikiza wenzehu.
- ¹¹Tayowani hivi vitsoro vikuu vikuu nivyokumworeani navyo na mukono wangu mwenye!
- ¹²Hawađe weonatsaka kudzitsakiza kwa wantu ndiwo weokudemani kumusharutisa muhinywe. Wanahenda hivi ili tu watsekuntiswa dina kwa dzambo dya kusumwiiya kwamba, Kirišto kafwa muhini mwa mpatsa ahupfonye.
- ¹³Hađa nao, wao wahinyijweo, ntawakwakuziubani hizi Sharia zonse. Ela wanatsaka muhinywe wapate kudzishađa dzuu ya kuhinywa kwenu.
- ¹⁴Ami le, heri nitsedziona kwa dzambo dideđyonse, lamuđa hiđi dya kufwa muhini mwa mpatsa kwa Bwana jwehu Yesu Kirišto. Koro, kwa dzambo dya huko huko kufwakwe, mambo ya huju lumwengu sasa ntaya maana kwangu, nami si maana kwa huju lumwengu.
- ¹⁵Kuhinywa ambu kutsahinywa kwa muntu ntaku maana yađeyonse. Cha muđa ni kwamba muntu awe kiumbe kipfya.
- ¹⁶Na naghea na mvoni za Muungu naziwe kwa hawađe wonse wadzeovigija hivi vyyuwo, koro wao ni wantu wa Muungu dughu.
- ¹⁷Hangu hi hii saasambi, si hađa ya muntu jwa kuningiza dinani kawii. Koro hizi mađa zizo humu mwiini mwangu zakuyangani hachi kwamba mimi ni jwa Yesu.
- ¹⁸Wandugu, ũei ya Bwana jwehu Yesu Kirišto naiwe pfamodza nanywi nyonse. Amina.

Waefeso

Waefeso 1

- ¹Mimi Paulo nitsanijwee kwa miro ya Muungu kuwa ntumi jwa Kiristo Yesu, nyakumworeani nywinywi wantu wa Muungu mwiwo Efeso musumamiyeo imara kumuuba Kiristo Yesu.
- ²Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.
- ³Nahumushadeni Muungu eye Baba jwa Bwana jwehu Yesu Kiristo, ahuvodhyeye na kula kintu cha kiruhu cha kuyawa mbinguni, kwa kwamba hwaa hariani mwa Kiristo.
- ⁴Jeje kahutsana huwe wantuwe hangu lumwengu ntajudzaumbwa ili ahungize hariani mwa Kiristo. Kahutsana huwe wantu wadheru na husiwo tamba zuka didedyonse usoni kwakwe. Na kwa kwamba Muungu kahutsaka,
- ⁵kahuna hangu kae na kae kuhuhendeza wanawe kuchiiya na kwa haya ya Yesu Kiristo ahendeeyo. Muungu kahenda hivi kwa kwamba iwa ndiyo miroye.
- ⁶Dubva nahumushadeni Muungu kwa dzambo dya namuna ahufwiiyevyo tei muno kuchiiya na kwa huyu Mwanawe mutsakwa.
- ⁷Muungu kahukombowa na mwazi wa Kiristo ehiyeo epfofwa muhini mwa mpatsa na kahuweka huru. Yani kahuyatsia nabvise zehu. Na kwa hi hii njia, Muungu kahuyanga namuna aivyo muṭei kwehu
- ⁸pfasipfo chima. Na kwa mvidhyoye na umanyiwe,
- ⁹kaihupfenwiiya hi ngadziye kuchiiya na kwa Kiristo. Kahenda hivi kwa kwamba wiwa ni mupangowe.
- ¹⁰Kapanga kwamba ngeraye ikifika, anatsanganya kula kintu kiumbijwecho, chicho mbinguni na lumwenguni kiwe nsii ya muṭawala mumodza, yani Kiristo.
- ¹¹Kula dzambo Muungu anaḍihenda dza evyonatsaka. Jeje kahuna kuhutsana hangu kae na kae huwe wantuwe kwa kuhungiza hariani mwa Kiristo.
- ¹²Muungu kahenda hivi ili kwamba, swiswi Wayahuḍi, hwiwokuwa wa dura wa kumuserefaṭa Kiristo, huwahendeze na wantu wangine wamushaḍe Muungu kwa dzambo dya wemawe.
- ¹³Haṭa nanywi nywinywi wantu wa vyeeti vingine, mwipfoyasikia haya Maagu Mema muyahikiza na Muungu kamupfonya. Na kwa kwamba mumuhikiza Kiristo, Muungu kamungiza alama kwa kumumpa huyu Ruhu jwakwe eyemuahidia wantuwe.
- ¹⁴Muungu kamuhupfa huyu huyu Ruhu dza dhamana ya kudzahupfa hayaḍe mema yonse ahuahidiiyeyo. Haya haya mema kadzayahupfa swiswi hwiwo

wantuwe ngera adzeyohuweka huru kabisa. Na hivi vinawahendeza wantu wamushade Muungu.

¹⁵Hangu nipfosikia kwamba mumuhikiza Bwana jwehu Yesu na nipfosikia kwamba muwatsaka wantu wonse wa Muungu,

¹⁶mimi sidzayatsa kumuyaviza dūda Muungu kwa dzambo dyenu. Nakaa nikimuyombea kwa Muungu kutwa.

¹⁷Nyakumuyombeani kwa Baba jwehu mwenye marembo, eye Muungu jwa Bwana jwehu Yesu Kiristo. Nyakumuyombeani kwamba Muungu amumpe huyu Ruhu jwa kumumpa mvidhyo na uimufu wa kumumanya jeje zaidi na zaidi.

¹⁸Pia nyakumuyombeani kwamba amupfenuye akili zenu, mupate kuyaimuka haya madzikwatyo amumpiyeyo epfomuhana muwe wantuwe. Na nyakumuyombeani muweze kumanya haya mema menji na menji aahidiyeyo kuyawapfa wantuwe.

¹⁹Na pia nyakumuyombeani muzione hizi nguvuze, zichiiyezo nguvu zonse, za kuhugijijia swiswi humuhikiziyeo. Hizi ndizo ziziye nguvu

²⁰za Muungu amufufwiiyezo nazo Kiristo kuyawa kwa wafu. Na kwa zizo nguvu, Muungu kamuweka Kiristo mukono wakwe wa kuyume mbinguni.

²¹Kiristo ana mamulaka na nguvu dzuu ya mahaju ya mpepfo nzuka na dzuu ya sirikali na nguvu zonse za kiruhu. Sariye ni kuu kuchia masari yangine yonse, hangu huju huju lumwengu haṭa lumwengu judzejokudza.

²²Na Muungu kamumpa Kiristo mamulaka ya kutawala kula kintu. Kamuhendeza awe kitswa cha hidi tsanganiko,

²³didyo dza hu mwiiwe. Kiristo ndiye eyenakipfa ukamilifu kula kintu chicho kula pfantu. Na jeje mwenye kakamilika kwa kuungana na hu mwiiwe, yani hidi tsanganiko.

Waefeso 2

¹Nywinywi, dura mwiiwa dza wantu mufwiyeo kwa dzambo dya kutsamutii Muungu kwenu na kwa dzambo dya mahendo yenu yangine ya nabvise mwiyoumukihenda.

²Mwikiuḃa mazuka ya wantu wa huju lumwengu na kumuṭii muṭawala jwa hizi mpepfo nzuka zizonaishi humu angani. Hii ndiyo ruhu ya mazuka iyokuwatawalini hawaḃe wonse wasiotsaka kumuṭii Muungu.

³Naswi swiswi, hwonse dura hwiiwa dzao. Hwikidzitsekeza myojo yehu na kula zuka, hukiuḃa ṭamaa zehu nzuka nzuka na maṭaro yehu ya kiwanaadamu. Swiswi, dza wanaadamu wangine wonse, hwiiwa wantu wa kwamba Muungu andehuadhiḃu kwa dzambo dya kumurejesa na nabvise zehu.

- ⁴Ela haṭa vivyo, kwa dzambo ḍya matsakoye makuu kwehu, Muungu kahufwiya ṭei muno.
- ⁵Ingawa hwiwa dza wantu hufwiyeo kwa dzambo ḍya mazuka hwiyo hukihenda, Muungu kahufufuya dza viḍe amufufwiiyevyo Kiristo na kahupfa maisha mapfya pfamodza nae. Mupfonywa kwa ṭei ya Muungu ṭu.
- ⁶Jeje kahufufuya dza hiviḍe vya Kiristo na kahupfa kukaa pfamodza nae mbinguni kwa kwamba hwaa hariani mwa Kiristo.
- ⁷Muungu kahenda hivi ili kwamba, ngera zonse zidzezokudza, wantu waone namuna aivyo muṭei kuchia chima kuchiiya na kwa Kiristo Yesu.
- ⁸Mupfonywa kwa ṭei ya Muungu ṭu kwa kwamba mumuhikiza Kiristo. Ela ntamukupfonywa kwa dzambo ḍya mema yaḍeyonse muhendeyeyo. Hu mupfonyo mupatiyeo ni ṭola ya Muungu amumpiyeyo. Ndookomu nakutseewa jwa kudziona.
- ¹⁰Muungu ndiye ahuhendezeye kuwa kintu kimodza na Kiristo Yesu, ili hupate kukaa na kuhenda haya mema ahutsaniiyeyo kwamba huyahende.
- ¹¹Nywinywi musio kuwa Wayahuḍi hangu kuvyajwani kwenu, kumbukani mwivyokuwa hapfaḍe ḍura. Hawa Wayahuḍi, weonadzihana wantu wa Muungu kwa kwamba wahinywa, nywinywi wekimuhana wantu musiwodzahinywa. Ela muntu akihinywa, anaperuka na hapfa dzuu ṭu, maanaye hiḍyo ni hendo ḍya kiwanaadamu.
- ¹²Kumbukani kwamba mwiiwa ntamumudzi Kiristo kwamba ni ga. Na ntamwiiwa wantu wa kyeeti cha Muungu atsaniyecho, mwiiwa dza wageni. Ntamwiiwapfo kwa haya maḍamano ya Muungu ahendeyeyo na wantuwe akiwapfa ahaḍi ya kuwapfonya. Muishi humu lumwenguni pfasipfo madzikwatyo yaḍeyonse, na wala ntamwimumanya Muungu.
- ¹³ḍura mwiiwa wantu mwiwokuwa kuye na Muungu. Ela sasa mwaa hariani mwa Kiristo Yesu. Muungu kamunuha hafufi nae kuchiiya na kwa hu mwazi wa Kiristo ehiyeo muhini mwa mpatsa kwa dzambo ḍyenu.
- ¹⁴Kiristo mwenye kangiza naghea kahi yehu swiswi Wayahuḍi na wantu wasikwaa Wayahuḍi. ḍura hu uadui wiwokuwapfo kahi yehu, wiwa ukaa dza kiwambaa kihugawiyecho. Ela sasa, hichi hichi kiwambaa Kiristo kachivunza, na kahuhendeza huwe wantu wamodza.
- ¹⁵Kwa kufwakwe, Kiristo kainuya hi Sharia ya Kiyahuḍi yonse. Kahenda hivi ili kwamba awahendeze hawa wantu wowii, yani Wayahuḍi na wantu wasiokuwa Wayahuḍi, wawe wantu wamodza waungananiyeo nae. Na kwa kuhenda hivi, kangiza naghea kahi yao wao na wao.
- ¹⁶Kwa kufwakwe muhini mwa mpatsa, Kiristo kanuya uadui kahi yao na kangiza mapatano yao wao na Muungu.

¹⁷Kiristo kadza lumwenguni, na kasumwiiya Maagu Mema ya naghea kwenu nywinywi mwiwokuwa kuye na Muungu na kwehu swiswi Wayahuḍi hwiwokuwa hafufi na Muungu.

¹⁸Na kwa dzambo ḍya hivi vya Kiristo ahendeyevo, hwonse hupata njia ya kumwendea Muungu Baba jwehu, hukigijijwa ni yuyo Ruhu mumodza.

¹⁹Dubva, nywinywi musio kuwa Wayahuḍi, sasa ntamukwaa wageni ambu wantu wa nze kawii. Mugala wantu wa nyumba modza ya wantu wonse wa Muungu.

²⁰Nywinywi mwaa dza mawe yambakijweyo dzuu ya hu musinji uwekejweo ni hawa ntumi na manabii. Na Yesu Kiristo mwenye ndiye hiḍi iwe muhimu ḍya mwiso.

²¹Na kwa dzambo ḍyakwe, hiḍi mbako ḍyonse ḍigijana gu. Kakuḍihendezani ḍikuye na ḍiwe Hekalu nderu ya Bwana.

²²Ndookomu kuchiiya na kwa Kiristo, nywinywi musio kuwa Wayahuḍi nanywi mwakuunganywani na hawa wantu wonse wa Muungu, muwe Hekalu ya Muungu ya kukaa kuchiiya na kwa huyu Ruhu jwakwe.

Waefeso 3

¹Mimi Paulo nifungwa gerenzani kwa dzambo ḍya kuhenda kazi ya Kiristo Yesu animpiyeyo, ya kumusumwiiya nywinywi musio kuwa Wayahuḍi.

²Nina hakika musikia kwamba, Muungu kaunimpa hu huu muzigo wa kumusumwiiya nywinywi dzuu ya hi ḥeiye.

³Muungu kainipfenwiiya hi ngadziye iyofitsika kwa wantu. Nami nisakumworea kwa uchuchu dzuu ya hi hii ngadzi.

⁴Na mukisoma hivi nyoreyeyo, munaona kwamba niimuka hi ngadzi ya Muungu, ambayo kwamba ni dzuu ya Kiristo.

⁵Hangu kae na kae hi hii ngadzi ntaikumanyigwa ni muntu. Ela sasa, Ruhu Mudheru kaiwapfenwiiya hawaḍe wantu watsanijweo byeka ni Muungu kuwa ntumi na manabii wakwe.

⁶Hi ngadzi ni hi ya kwamba, kuchiiya na kwa kuyahikiza haya Maagu Mema, wantu wa vyeeti nao pia wanazipfokea hizi mvoni za Muungu ezonawaḍalisa wanawe. Kuchiiya na kwa Kiristo Yesu, wonse wagala dza viiriiri vya mwii mumodza, na wanazipfokea hizi mvoni za Muungu aahiḍiyezo.

⁷Muungu kanihendezza muhumisijwe jwa kusumwiiya haya haya Maagu Mema. Kainimpa hi hii kazi kwa dzambo ḍya ḥeiye na kwa uwezowe muku eo nao.

⁸Na hali kahi ya wantu wonse wa Muungu, mimi ndimi nisiyekuwa na maana jwa mwiso. Ela haḥa vivyo, Muungu kanimpa kazi ya maana ya kuwasumwiiya wantu wa vyeeti dzuu ya mema makuu na makuu ya Kiristo yasiyo chima.

- ⁹Nipfegwa kuwaimusya wantu wonse dzuu ya hi hii ngadzi ya Muungu aumbiye kula kintu. Hi ni ngadzi eyoiwafitsa wantu hangu myaka na myaka ichiiyeyo.
- ¹⁰Muungu kahenda hivi ili kwamba, kuchiiya na kwa hiḍi tsanganiko aweze kuziyanga nguvu zonse za kiruhu ziizo dzuu kwamba, kula echonahenda kinayanga namuna aivyo na mvidhyo.
- ¹¹Muungu kahuna kuhenda hivi hangu kae na kae kaḅila lumwengu ntajudzaumbwa. Ne saasambi kesakuviṭimiza kuchiiya na kwa Kiristo Yesu Bwana jwehu.
- ¹²Kwa dzambo ḍya Kiristo na hivi humuhikiziyevyo, hunamwendea Muungu pfasipfo oga, hukiwa na uhakika kwamba anahusikia.
- ¹³Dubva, nyakumuyombani mutseefwa moja mudzefosikia dzuu ya hizi ḍina nizokukuntiswani kwa dzambo ḍyenu. Ishinu dzivuniyeni hizi ḍina nizokukuntiswani kwa faida yenu.
- ¹⁴Nipfonamamaṭa haya haya yonse ya Muungu ahendeyeyo haṭa nikyenda nikisa, navunza nkuhi nikamuyomba Muungu Baba jwehu.
- ¹⁵Koro jeje ndiye aumbiye kula kiumbe chicho mbinguni na lumwenguni.
- ¹⁶Nyakumuyombeani kwamba, kuyawana na winji wa memaye yasiyo chima, amumpe nguvu za kuṭosa za kumukumiiza hi myojo yenu kuchiiya na kwa Ruhu jwakwe.
- ¹⁷Na nyakumuyombeani kwamba Kiristo aweze kuishi myojoni mwenu maishi kwa dzambo ḍya kumuserefaṭa kwenu. Nyakumuyombeani kwamba muweze kukumiiya na matsako na mutseweza kugwa.
- ¹⁸Muungu namumpe nywinywi na wantu wangine wonse wa Muungu, uwezo wa kuimuka namuna ya Kiristo ahutsakiyevyo. Koro jeje kahutsaka tsako ḍisiḍyo chima wala ḍisiḍyopimika.
- ¹⁹Nyakumuyombeani kwamba muweze kuḍiimuka hiḍi hiḍi tsako ḍya Kiristo ḍichiiyedyo kuimuka kwa wanaaḍamu, ili kwa kula namuna muweze kuwa na hu ukamilifu wa Muungu eo nao.
- ²⁰Dubva Muungu nashaḍwe! Koro ana uwezo wa kuhenda makuu kuchiya hayade hwiyonamuyomba ambu hwiyonamamaṭa. Na haya anayahenda kwa nguvuze nkuu zizokuhendani kazi kuzimuni mwehu.
- ²¹Jeje nashaḍwe maishi na maishi kwa dzambo ḍya mafaraye eyokuhendani kuchiiya na kwa tsanganikodye na kuchiiya na kwa Kiristo Yesu. Amina.

Waefeso 4

- ¹Dubva mimi niye mufungwa kwa dzambo dya kumuhumikia Bwana, nyakumuyombani muishi maisha ya kuyanga kwamba mu wantu wa Muungu ahaniyeo dughal!
- ²Nywinywi meshi wani wantu wa kutsadziona na muwe wampowe kwa wangine. Wani wantu wa kuitisa, na yanganani matsako kwa kutsadhimwana.
- ³Huyu Ruhu kamuunganya mugala dza kintu kimodza. Dubva demani muno kuishiana na naghea mupate kukaa dza kintu kimodza.
- ⁴Hwonse pfamodza hu mwii mumodza na hupfokea yuyo Ruhu mumodza. Huna madzikwatyo mamodza ya kudzapfokea hayaḍe yonse ya Muungu ahuahidiyeyo epfohuhana kuwa wantuwe.
- ⁵Hwonse Bwana jwehu ni mumodza, faro yehu ni modza na hutopyegwa matopyo mamodza.
- ⁶Muungu jwehu na Baba jwehu hwonse ni mumodza. Anawatawala wantuwe wonse na kuhenda kazize kuchiiya na kwao wonse, na anaishi kuzimuni mwao wonse.
- ⁷Kula mumodza jwehu kapfegwa tola ya kivyakwe kuubana na hiviḍe vya Kiristo atsakiyevyo kumumpa.
- ⁸Ndiyo maana haya matsoro yamba, “Epfofaa dzuu, ewa kahwaa maheka ya wantu wenji na wenji na kagawia wantu ntunu garagara.”
- ⁹Aya matsoro yakyamba, “Kapfaa dzuu,” yana maana ga? Yana maana ya kwamba, Kiristo ewa kasuka huku nsi lumwenguni.
- ¹⁰Na huyu muntu asukiye akidza lumwenguni, ndiye yuyo apfaiye akyenda akikaa pfantu pfa hila nkuu ya mwiso mbinguni dzuu, ili kwamba akamilishe na kutawala kula kintu.
- ¹¹Ndiye apfiye wantu matola ya kuwa ntumi, wangine wawe manabii na wangine wawe wainjilisti. Wangine kawapfa matola ya kuwa watikisa na waalimu.
- ¹²Kazi yao ni kuwaelekanya wantu wa Muungu kumuhumikia Muungu ili hu mwii wa Kiristo, yani hiḍi tsanganiko, dipate kumbakika.
- ¹³Wanahenda hivi mumpaka hwonse huwe kintu kimodza, kwa dzambo dya hivi humumanyiyevyo na humuserefatiyevyo huyu Mwana jwa Muungu. Ndookomu hwonse hunawa wantu hungoreyeo faroni, na hunawa na ukamilifu dza huḍe wa Kiristo eo nao.
- ¹⁴Ntahuwezi kuwa dza wana vichuchu kawii wa kukulwakulwa kirahisi ni wantu weonadziona makaro wakayongweeza mayongweezo ya kwaarya wantu. Ntahuwezi kuwa dza chombo cha kubigwa ni mpepfo na mawimbi chikapfiikwa huku na huku.

15Ishinu hunagija kuiuḅa hi hachi huku hukiwa na moja wa kutsakana. Ndookomu kwa kula njia, hunakuya hunawa dza Kiristo, eye kitswa cha hiḁi tsanganiko.

16Wonse wamuhikiziyeo kawaunganya pfamodza dza hiviḁe vya mwii wa muntu wivyonagijaniswa ni haya makano ya mwii. Na kula kiiriiri kikihenda kaziye dza chivyonamala, mwii wonse unambakika na matsako na unawa na nguvu.

17Mimi nyakumukanyani muno dza muhumisi jwa Ḃwana, mutsekaiya kuishi dza hivi vya hawa walumwengu wevyonaishi. Wao maḁaro yao ni mafu.

18Ntawadzi kintu na ntawa wechonaimuka kwa dzambo ḁya myojo yao myumu ya kutsaatsaka kuuḅa njia za Muungu. Ndookomu ntawa haya maisha mapfya ya Muungu eyonapfa wantuwe.

19Wao ntawa yutswa kawii wakwakuhendani mazuka. Muḁa wao wonse unasiiya kuhendani haya mazuka weyonaḁamani kuhenda. Wakigija kuhenda uḅari ntawasikiye.

20Ela nywinywi mwipfomumanya Kiristo, hayo hayo siyo muyongwezejweyo kuhenda.

21Nina hakika kwamba musumwiiḁa dzuu ya Yesu, na mwipfomuserefaḁa muyongweezwa hi ya hachi dzuuye.

22Ndookomu haya maisha mazuka mwiyoḁmukiishi ḁura yayatseni. Ndiyo mala yamuwozya! Mwiiwa mwaara kwa dzambo ḁya kuuḅa ḁamaa zenu nzuka nzuka.

23Ela sasa muyatseni Muungu aiperuye hi myojo yenu na maḁaro yenu.

24Ishini haya maisha mapfya mupfegejweyo kwa miro ya Muungu. Haya ni maisha ya kuhenda yeyo ya hachi na kuyanga udheru wa ḁugha kwa dzambo ḁya kuimanya hi hachi.

25Ḃubva, mambo ya kwambiana nsuwe yayatseni. Kula muntu namwambiye mwenziwe hi ya hachi, koro hwonse hu viiriiri vya mwii mumodza.

26Siyatse ngoro ikuḁawale uhende nabvise. Na ngoroyo naitsetswesa dzuwa.

27Nkudzomumpe Shaḁani namfasi ya kukuḁema akugise nabviseni.

28Ikiwa kwamba wiwa u mwivi, sasa yatsa wivi. Yavya hwekaḁyo kudzilachia kantu na upate cha kuwapfa na hawaḁe weo na ḁuri.

29Namutseewa wantu wa vyyuwo vizuka vizuka. Ishinu mwipfonaḁamuka kunena, nenani vyyuwo vya kuwambaka hawaḁe weonamusikiiya ili vipate kuwafaiḁi.

30Namutsemusikiḁisa huyu Ruhu jwa Muungu. Koro huyu Ruhu ndiyo alama ya Muungu amungiziyeyo kuyanga kwamba mu wantuwe. Anakaa kuzimuni mwenu haḁa nsiku ya Muungu adzeyomuweka huru kaḁisa kuyawana na mazuka.

³¹Yatsani kuwekeana ngooko, yatsani mambo ya ngoro, yatsani mambo ya kuheha na vitsolo. Na wala namutseewa na kevo kwa yudejwone.

³²Ishinu wani wantu wa kuhendea wenzenu mema na muwe waṭei kwa wangine. Wani wantu wa kuyatsiana dza vya Muungu amuyatsiiyevyo kuchiiya na kwa Kiristo.

Waefeso 5

¹Kwa kwamba nywinywi mu wana wa Muungu atsakiyeo, muṭabeni jeje kwa haya maisha yenu.

²Ishini maisha ya kuwa na matsako kwa wangine dza vya Kiristo ahutsakiyevyo haṭa akidziyavya maishaye dza mvuugiya kwa dzambo dyehu. Hii ni mvuugiya imutsakizieyo Muungu.

³Kahi yenu nakutseewa uḅari ambu mahendo machafu machafu yangine yaḍeyonse na wala nakutseewa uhamile. Mambo dza haya ni kutsawapfo kaḅisa kahi ya wantu wa Muungu.

⁴Na wala ni kutsaawa na vyyuwo vichafu vichafu ambu visivyo maana na maḍasa mazuka mazuka. Ishinu ni muwe wantu wa kumuyaviza ḍuḍa Muungu kwa haya eyokumuhendeani.

⁵Ni mumanye hakika kwamba, muntu muḅari ambu eye na mahendo machafu machafu ambu muntu muhamile, huyo nkawezi kuwa na uḍalo Uhajuni mwa Muungu na Kiristo. Koro muntu muhamile ni sawa na muntu eyenayomba masanamu.

⁶Ḍubva muntu natsemuḍyuurisa na nsuwe, koro Muungu kadzawahukumu hawaḍe wonse wasiomuṭii wakakaiya kuhenda mambo mazuka mazuka dzayahaya.

⁷Wantu dzao namutsegijana nao.

⁸Koro ḍura mwiiwa mwa kizani, ela sasa hangu mukimaawa wantu wa Ḃwana, munjia muyangani. Ḍubva ishini dza wantu mwiwo muyangani.

⁹Maanaye muntu eyekuishini muyangani anawa muntu mwema, anahenda mambo yeyonamutsakiza Muungu na anawa muntu muhachi.

¹⁰Ḍemani kulacha hikiḍe chichonamutsakiza Ḃwana na mukihende.

¹¹Namutsegijana na wantu weo kizani muhende haya weyonahenda yasiyokuwa na maana. Ishinu viwambieni tswee kwamba hivi wevyokuhendani ni matsowa!

¹²Koro haya weyonahenda sirini, haṭa kuyahadza vyaa yutswa.

¹³Ela mambo dzayo yakiyavigwa wekeani, wantu wanayaona na wanamanya kwamba ni mambo yeyodze,

- 14** koro muyanga meshi ukikiyangaiya kintu kinamanyikana hiviḁe kiivyo haswa. Ndiyo maana vyambigwa: “Yamuka wewe wiyekuyaani! Sikae dza mufu, fufuka! Na Kiristo anakuyangaiya dza dzuwa.”
- 15** D̄ubva dziṭunzeni mwenendo wenu! Namutseishi dza wantu maḁyura, ela ishini dza wantu mwiwo na mvidhyo.
- 16** Kula mwipfonapata namfasi ya kuhendea wantu dzema, ḁihendeni, koro hizi ni nsiku za wantu wezokuhendani mazuka menji.
- 17** Namutseewa maḁyura, lachani hikiḁe chichonamutsakiza B̄wana mukihende.
- 18** Namutsekaiya kuruma, koro ulevi unananga maisha yenu. Ishinu muyatseni huyu Ruhu amudzaze na nguvuze.
- 19** Ngizanani moja na meya ya zaburi na meya yangine ya kumushaḁa Muungu. Mushaḁeni B̄wana na meya ya kuyawa myojoni mwenu.
- 20** Muyavizeni ḁuḁa Muungu Baba jwehu kuṭwa kwa kula ḁiḁyokuhendekani, kwa kwamba mu wantu wa B̄wana jwehu Yesu Kiristo.
- 21** Kula mumodza namuṭii mwenziwe kwa dzambo ḁya kumuhila Kiristo.
- 22** Nywinywi wake, kula mumodza ni kumuṭii muumewe dza hiviḁe mwivyonamuṭii B̄wana.
- 23** Koro muyume ni kitswa cha muke, dza hiviḁe vya Kiristo aivyo kitswa cha hiḁi tsanganiko ḁiḁyo dza hu mwiiwe. Na jeje ndiye mupfonya jwa hiḁi tsanganiko.
- 24** D̄ubva nywinywi wake ni muwaṭii wayume wenu kwa kula kintu, dza hiviḁe vya hiḁi tsanganiko ḁivyonamuṭii Kiristo.
- 25** Nywinywi wayume nanywi, watsakeni wakazenu dza vya Kiristo aḁitsakiyevyo hiḁi tsanganiko haṭa akiḁifwiya.
- 26** Kaḁifwiya ili apate kuḁihendeza ḁiwe dheru kwa kuḁiṭopya na madzi na kuchiiya na kwa chuuwoche.
- 27** Kahenda hivi apate kuḁipfa rembo ḁya kusumamia usoni kwakwe ḁikiwa ntaḁi uchafu wala ṭamba ambu zuka ḁingine ḁiḁeḁyonse. Ekitsaka hiḁi tsanganiko ḁiwe dheru na ḁitseewa na ṭamba zuka ḁiḁeḁyonse.
- 28** Dza vya Kiristo aḁitsakiyevyo hiḁi tsanganiko, kula muyume nae anamala kumutsaka mukaziwe dza adzitsakiyevyo mwenye. Koro muntu akimutsaka mukaziwe kadzitsaka jeje mwenye.
- 29** Ntaku aukeveye mwiiwe mwenye. Ishinu muntu anaumuḁamiya mwiiwe na chakuḁya na kuuṭunza na kula njia dza vya Kiristo evyonadiṭunza hiḁi tsanganiko.
- 30** Koro swiswi hu viiriiri vya mwii wa Kiristo.

³¹Na haya matsoro yamba, “Ndiyo maana muntu anamuyatsa ise na nina, anaungana na mukaziwe, nao wowii wanawa mwii mumodza.”

³²Hapfa kuna siri nkuu iyokuneneani namuna ya Kiristo na hiḍi tsanganiko waivyo kintu kimodza.

³³Haḥa vivyo, haya yanamuhusu nanywi pia. Ḍubva kula muyume ni haḍi amutsake mukaziwe dza adzitsakiyevyo mwenye, na kula muke ni haḍi amuhile muumewe.

Waefeso 6

¹Nywinywi wana, waḥiini wavyazi wenu dza vya Ḑwana evyonatsaka, koro ndivyo mwivyonamala kuhenda.

²Vyoregwa kwamba, “Muhile babajo na mamajo ili uwe na naghea na upate kuishi maisha mayeya hapfa lumwenguni.” Hi ndiyo amuri ya ḍura iyo na ahaḍi kahi ya amuri zonse.

⁴Nanywi wababa, namutsekaa na kuwahendea wana wenu mambo ya kuwarejesa. Ishinu wayeyeni na njia ya kuwayongweeza aḍaḅu na kuwafunda wauḅe haya mayongweezo ya Ḑwana.

⁵Nanywi mwiwo wahumwa, waḥiini maḅwana zenu wa humu lumwenguni. Waḥiini na kuwahila na moja mumodza kwa kula kintu dza mwivyonamuḥi Kiristo.

⁶Namutsehenda hivi wakiwa kumuonani ḅasi ili wapate kumushaḍa, ela hendani hivi kwa kwamba mu wahumwa wa Kiristo mwiwokuhendani miro ya Muungu na nguvu zenu zonse.

⁷Humikani na moja wonse, dza kwamba ntamukwaa kumuhumikiani mwanaaḍamu ela mwakumuhumikiani Ḑwana.

⁸Ukiwa muhumwa ambu haḥa, kumbuka kwamba Ḑwana anamumpa ḥubvo kula muntu kuḅana na hayaḍe mema ahendeyeyo.

⁹Dza vivyo, nywinywi mwiwo na wahumwa wahwaeni wahumwa wenu na njia nyema. Namutsewakakaḥa kwamba munawakuntisa ḍina. Ni mukumbuke kwamba nywinywi nao Ḑwana jwenu ni mumodza, nae ni huyuḍe eye mbinguni. Jeje wantu wonse anawahwaa vimodza.

¹⁰Chuuwo changu cha mwisu ni kwamba, Ḑwana namumpe nguvu kuyawana na uwezowe mukuu.

¹¹Vwaani silaha zonse mupfegejwezo ni Muungu ili mupate kuiḍangara mipango mizuka ya Shaḥani.

¹²Koro viha vyehu hwivyokujwanani ntahukwakujwanani na mwazi na nyama dzaswi! Ela hwakujwanani na mahaju ya mpepfo nzuka na sirikali zao.

Hwakujwanani na nguvu za kiza zizokujutawalani huju lumwengu na nguvu za mpepfo nzuka ziizo humu angani dzuu.

¹³Dubva vvaani silaha zonse za Muungu amumpiyezo, ili kwamba mazuka yakimufika mutseuja na nyuma. Na mukijwana haṭa mwisu munasumama imara dza vivide.

¹⁴Ndookomu dzifungeni mukae ṭayari. Hi hachi naiwe dza mulao wa kudzifunga chunoni. Maisha yenu ya kuhenda yeyo ya hachi nayamuchinge dza hiviḍe vya nguo ya chuma ivyonamuchinga asikari humu ḅagwini.

¹⁵Na haya Maagu Mema yeyonamumpa naghea, nayawe dza viyahu vyenu vya kuvwaa vimumpe kuṭaraga gu!

¹⁶Zaiḍi ya hayo, faro yenu naiwe dza ngao ya kugija mukononi ipate kumuchinga na vyembe vya moho vya Muzuka Shaṭani evyonamupfanukia.

¹⁷Upfokeyeni mupfonyo wa Muungu amumpiyeo, uwe dza nkofia ya chuma ya kumuchinga kitswa. Na gijani hichi chuuwo cha Muungu kiwe dza yupfanga mwijonapfegwa ni Ruhu Mudheru.

¹⁸Yombani kuṭwa dza vya Ruhu Mudheru evyonamuwezesa, mukimuyomba Muungu kwa haḍya zenu zonse. Wani matso na mugije kuyomba kuṭwa! Na mukwakuyombani wayombeyeni na wantu wonse wa Muungu.

¹⁹Niyombeani nami, ili kwamba kula nipfonapata kuṭamuka kunena, Muungu animpe hivi vyyuwo vya kunena, nipate kuwasumwiiya wantu pfasipfo oga dzuu ya hi ngadzi ya haya Maagu Mema.

²⁰Mimi ni ḅalozi jwa Kiristo Yesu jwa kusumwiiya haya haya maagu. Ela nifungwa gerenzani kwa dzambo ḍya kuyasumwiiya. Dubva niyombeani, niweze kusumwiiya pfasipfo oga uḍewonse dza ivyonanimala.

²¹Nyakumuhumani Tukiko kwenu amuyeheye maagu dzuu ya hali yangu na haya niyokuhendani huku. Jeje ni muhumisi muhikizika jwa ḅwana na ni ndugu humutsakiyee muno. Dubva nyakumuhumani kwenu adzeamumpe maagu, mumanye hali huiyo na apate kumungiza moja.

²³Muungu Baba jwehu na ḅwana jwehu Yesu Kiristo nawamumpe naghea nywinywi wandugu, na wamumpe kutsakana nywinywi na nywinywi na kugija kuwa na faro.

²⁴Muungu nawavodhye hawaḍe wonse wamutsakiyeo ḅwana jwehu Yesu Kiristo na tsako ḍisiḍyosia.

Wafilipi

Wafilipi 1

¹Mimi Paulo na Timoteo, hwiwo wahumisi wa Kiristo Yesu, hwakumworeani nywinywi wantu wa Muungu nyonse mwiwo Filipi na mwiwokuishini hariani mwa Kiristo Yesu. Hwakumworeani nanywi nywinywi wahumisi na wayongozi wa matsanganiko.

²Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.

³Kula mweedha nipfonamuṭara nywinywi, namuyaviza ḍuḍa huyu Muungu jwangu.

⁴Na kula nikwakumuyombeani nyonse, nakaa nikamuyombea na tsekea

⁵kwa dzambo ḍya ḍuḍa niyonayo kwa namuna mugijananiyevyo nami kwa hi kazi ya kusumwiiya haya Maagu Mema, hangu nsiku ya ḍura muhikiziyeyo haṭa hi hii saasambi.

⁶Ndookomu nina uhakika kwamba, huyu Muungu aḍabvisiye kazi nyema myojoni mwenu, anagija kuihenda haṭa idzefosia Nsiku ya Kiristo Yesu adzefokudza.

⁷Gula nina hachi ya kumuhwaiya dzevihivi, koro nimutsaka muno. Na hangu nipfokuwa huru kuyahehea na kuyangizia nguvu haya Maagu Mema, na haṭa hivi hivi niivyo mufungwa, nywinywi nyonse mushirikiana pfamodza nami hizi mvoni za Muungu animpiyezo.

⁸Haṭa Muungu mwenye kamanya kwamba nyakunenani hachi, nikyamba nimutsaka na tsako dza hiḍiḍe ḍya Kiristo Yesu mwenye.

⁹Na nyakumuyombeani kwamba, tsako ḍyenu kwa wangine ḍikuye zaiḍi na zaiḍi na muweze kumanya na kuimuka mambo ya kiruhu,

¹⁰ili kwamba muweze kutsana hayaḍe yeyo mema ya mwisu. Ndookomu nanywi ntamuwe na kaṭamba kaḍekonse wala alano haṭa nsiku ya Kiristo adzefokudza.

¹¹Maisha yenu yadzadzaa mahendo mema ya ḍugha yeyonayehewa ni Yesu Kiristo mwenye. Na kwa hi hii njia, Muungu anashaḍwa na kuhilwa.

¹²Ḍubva wandugu zangu, natsaka mumanye kwamba hivi vinihendekeeyevyo, visaiḍia muno kuḍachaa kwa haya Maagu Mema.

¹³Falaulaye, hawa asikari wonse wa hapfa nyumbani pfa haju, pfamodza na hawa wantu wangine wonse, wamanya kwamba ningizwa gerenani kwa dzambo ḍya kumuḍa Kiristo.

¹⁴Na kwa dzambo ḍya kufungwa kwangu, wenji wa hawa wandugu wagija kumuserefaṭa Bwana na wanjia moja wa kuchisumwiiya hichi chuuwo cha Muungu pfasipfo oga.

- 15**Gula ni dūgha kwamba wangine wanasumwiiya dzuu ya Kiristo kwa dzambo dya dea na kuhendeza wantu wayawane mama, ela wangine wakuyasumwiiyani kwa nia nyema.
- 16**Hawa hawa wakuvihendani wakiwa na matsako, koro wamanya kwamba Muungu kainimpa hi hii kazi ya kuyahehea haya Maagu Mema.
- 17**Ela hao wangine ntawakae na kusumwiiya dzuu ya Kiristo na myojo myema haṭa. Wanakaa na kusumwiiya kwa kudzilachia makuu, wakiṭara kwamba wananyongezea tsungu wiwokunipatani humu gerezani niimo.
- 18**Ae muntu akisumwiiya kwa nia nyema ambu akidzihendeza basi, ami nina dina ga? Bora tu haya maagu dzuu ya Kiristo yasumwiiwe. Na kwa dzambo dyevihivi mimi nina tsekea muno! Kisa amaale nagija kutsekea,
- 19**koro nimanya kwamba kwa dzambo dya haya mayombo yenu na hu ugijo wa huyu Ruhu jwa Kiristo Yesu, nayatsigwa huru.
- 20**Hamu yangu nkuu na madzikwatyo yangu ni kwamba nitsehenda kidechonse cha kunigiza yutswa. Ela meshi natsaka kumuhumikia Kiristo pfasipfo oga udewonse dza nivyonikihenda iide. Na natsaka kwamba nikikaa moja ambu nikifwa, mimi nimukuzye Kiristo na haya mahendo yangu.
- 21**Koro ami kivyangu, ninkiishi nagija kumukuzya Kiristo na nikifwa pia ni faida kwangu.
- 22**Ela ikiwa kwamba nikwakuishini naweza kuhenda kazi iyo na faida zaidi, dubva sidzi kwamba nyambe natsaka vi!
- 23**Ndookomu nyakudanganikani kwamba, kahi ya haya haya mambo mowii nyambe natsaka di. Nyakutamanini kufwa ili ninkakae pfamodza na Kiristo, dzambo didyo dzema muno kwangu.
- 24**Ela kawii kwa dzambo dyenu, ni urembo zaidi ninkikaa moja.
- 25**Nina uhakika wedihidi dzambo, ndookomu nimanya kwamba nagija kuishi pfamodza nanywi nyonse ili mupate kukuya kiruhu na kutsekea zaidi kwa dzambo dya kuhikiza kwenu.
- 26**Basi nidzefowa pfamodza nanywi kawii, munapata sabaḥu nkuu zaidi ya kumushada Kiristo Yesu kwa dzambo dyangu.
- 27**Cha muḍa tu ni kwamba, maisha yenu ni yaingane da na hivi vya hi injili ya Yesu Kiristo ivyonatsaka. Ni yawe hivi ili kwamba, nikiweza kudza kwenu ambu ninkitsaweza kudza, nangaa nisikiye kwamba musumama urembo mukiwa na kusudi modza, na mukiwa kuiheheani kwa umodza hi faro yenu mwiyonayo kwa haya Maagu Mema.

²⁸Hawa weokumupfingani namutsewashooga haṭa kachuchu. Na hivi vinawahendeza wanahambuya tswee kwamba wao wanashindwa ela nywinywi munashinda, koro eyenamumpa kushinda ni Muungu.

²⁹Koro hi hii namfasi maalumu mupfegejweyo, ntamukuipegwa kwa kumuhikiza Kiristo ṭu, ela haṭa na kwa kukuntiswa ḍina kwa dzambo ḍyakwe.

³⁰Mimi nanywi hwakujwanani viha vimodza! Ni vivide viha mwivyoniona ninkijwana hangu iide. Na dza mwivyokusikiani, ndivyo nivyokuvijwanani haṭa hi hii saasambi.

Wafilipi 2

¹Ḍubva ikiwa kwamba kumuhikiza kwenu Kiristo kunakaa na kumungiza moja, na tsakoḍye ḍinamuingamaza, na ikiwa kwamba munakaa na kuwa na haria na huyu Ruhu Mudheru, na munatsakana na kufwiyana ṭei nywinywi na nywinywi,

²namuyomba munitsekeze kaḅisa kaḅisa. Nitsekezani kwa kuwa na maṭaro mamodza, na kwa kutsakana nywinywi na nywinywi na muwe na moja mumodza na kuhenda kumodza.

³Namutsehenda dzambo ḍideḍyonse na umimi ambu kwa kulacha kudziona. Ela wani na myojo ya umpowe, mukiwahwaa wangine kuwa ḅora zaiḍi kumuchia nywinywi wenye.

⁴Kula mumodza jwenu natsemuudamia haya mamboye jeje hekeṭu ḅasi, ela wamuudamiyeni na wenzenu pia.

⁵Wani na moja dza uude wa Kiristo Yesu eokuwa nao.

⁶Ingawa ewa na asili ya Umuungu, ela jeje hukude kuwa sawa na Muungu, nkakukuhwaiya kuwa dzambo ḍya kuḍihavvaka gu.

⁷Kwa kutsaka kwakwe jeje mwenye, hayo hayo yonse kayajibaṭa. Kadziweka dza muhumisi, na kawa dza mwanaadamu.

⁸Na akimaawa dza mwanaadamu, kadzisyusa nsii, na kaṭii haṭa adzepfoakifwa, kifo cha kinyaya muhini mwa mpatsa.

⁹Na kwa dzambo hiḍyo, Muungu kamukuzya, na kamuhendeza akae pfantu pfa hila nkuu pfa mviso. Kamumpa sari ḍiidyo kuu kuchia masari yonse.

¹⁰Ndookomu kwa kuḍihila sari ḍya Yesu, kula ḍikihadzwa viumbe vyonse, viivyo mbinguni dzuu, nsii lumwenguni, na haṭa viivyo lumwengu jwa wafu, ni haḍi vimuvunziye nkuhi.

¹¹Na kula mumodza anene kwamba Yesu Kiristo ni Ḃwana kwa dzambo ḍya kumumpa shaḍu Muungu Baba.

- ¹²Dubva watsakwa, dza mwiivyomukiniṭii kuṭwa nipfokuwa pfamodza nanywi, ḃasi haṭa hivi hivi niivyo kuye nanywi gijani kuniṭii. Gijani kuhenda mema, mukimushooga Muungu muno kuzimuni mwa maisha yenu ya mupfonyo.
- ¹³Koro Muungu ndiye eyekuhendani kazi kuzimuni mwenu, apate kumumpa moja na nguvu za kuhenda hayaḃe yeyonamutsakiza jeje.
- ¹⁴Hendani kula kintu pfasipfo kuḃuguma wala kushindana
- ¹⁵ili kwamba muweze kuwa wantu wasio ṭamba ambu alano iḃeyonse. Ni muwe dza wana wema wa Muungu weokuishini lumwengu jwa wantu wazuka na wanangikiyeo. Yangaani dza muyanga kahi yao,
- ¹⁶huku mukikigija gu hichi chuuwo chichonawapfa wantu maisha. Mukihenda dza hivi, ndipfo nami nsiku ya Kiristo adzeyokudza nawa na saḃaḃu ya kudzivunia, koro idzayanga tswee kwamba hi kazi nihendeyeyo sikufwa ḃasi.
- ¹⁷Haṭa ikiwa kwamba mimi ni kuyavigwa dza sehemu ya hi mvuugiya mwi yokumuyavizani Muungu kwa dzambo ḃya serefano yenu kwakwe, mimi nya ṭayari na natsaika pfamodza nanywi nyonse.
- ¹⁸Dza vivyo nanywi ni haḃi mutsekeye pfamodza nami.
- ¹⁹Nyakuyoweeyani kwamba, Ḃwana akitsaka, namuhuma Timoteo kwenu si haṭa kae ili kwamba niweze kunjia moja nidzefopata maagu dzuu yenu.
- ²⁰Hapfa si muntu yungine eyenamumuḃamia nywinywi na moja dza Timoteo.
- ²¹Hawa wangine wonse wakumuḃamiani mambo yao wao wenye ḃaḃala ya kumuḃamia haya mambo ya Yesu Kiristo.
- ²²Ela nywinywi wenye mumanya namuna ya Timoteo aivyo muntu mwema. Mimi nae hwiiwa dza muntu na mwanawe. Kanigijijia kuhenda kazi ya kuyasumwiiya haya Maagu Mema.
- ²³Nina madzikwaṭyo kwamba nidzefomanya namuna ya haya mambo yadzevyonyendea ṭu, namuhuma kwenu.
- ²⁴Nina hakika kwamba, Ḃwana akitsaka, nakudza huko huko kwenu si haṭa kae.
- ²⁵Niona urembo kwamba nguzi nimugaliche ndugu Epafurodito kwenu. Jeje ni muhenda kazi mwenzangu hwiye kuijwaniani pfamodza hi injili. Na ndiye muhumiyee kudzanigija ninkiwa na ṭuri.
- ²⁶Nyakumuhumani kwenu, kwa dzambo ana hamu muno ya kudzamuona nyonse. Jeje kakuhangaikani kwamba mumupata maagu kwamba ni mujwazi.
- ²⁷Gula ndivyo ḃugha. Ewa mujwazi muno haṭa echamba afwe. Ela Muungu kamufwiya ṭei, na haṭa nami pia kanifwiya ṭei nitsekudzapatwa ni tsungu zaiḃi ya hu nionao.

²⁸Ndookomu nyakutsakani muno kumuhuma kwenu haraka ili kwamba mudzefomuona, munjie tsekea kawii na hi ngiru yangu iniyawe.

²⁹Dubva mupfokeyeni na tsekea yonse dza muntu jwa Bwana. Wahileni na wangine wonse weo dzae,

³⁰koro ewa kayangiza haṭarini haya maishaye haṭa echamba afwe kwa dzambo dya kazi ya Kiristo, ili aweze kuunimpa hu ugijo musioweza kuuniyeheya nywinywi wenye na mukono.

Wafilipi 3

¹Wandugu, chingine nichokutsakani kumwambia ni kwamba, tsekeani kwa dzambo mu wantu wa Bwana. Mimi sione dina kumworea kawii vivide nivomworea dura, koro ni urembo nikimukumbusya kawii.

²Dziṭunzeni na hawa wantu weonahenda mazuka. Wao waa dza machughe! Ni wantu weonangizia mukazo dzuu ya wantu kuhinywa.

³Ela swiswi hwiwonakaa na kumuyomba Muungu kwa njia ya huyu Ruhu jwakwe, ndiswi huhinyijweo dughu, siwo. Swiswi hunadzivunia haya ya Kiristo Yesu ahuhendeeyo. Mambo ya kuuba adha zizonahwajwa kuwa muhimu ni wanaadamu ntahu nayo.

⁴Nyakunenani hivi, haṭa ingawa mimi mwenye nina saḥabu za kuemeeya hizi hizi adha za kibenaadamu. Na muntu akiṭara kwamba ana saḥabu za kuemeeya hizi hizi adha, basi mimi nina saḥabu nyinji zaidi.

⁵Koro mimi ni Muisiraeli, jwa kyeeti cha Benyamini. Ni Mueburania libve na nihinywa nipfokuwa na nsiku nane. Kuhusu kuuba Sharia ya Kiyahudi, mimi niwa ni Mufarisayo.

⁶Mimi niwa muhidi muno jwa kudikuntisa dina hidi tsanganiko dya Muungu. Na dzuu ya kuonegwa muhachi kwa njia ya kuiuba hi Sharia ya Musa, ntaku muntu jwa kuniona na tsowa didedyonse.

⁷Ela haya haya yonse niyonikiyaona dza faida kwangu, sasa nayaona kwamba ntaya maana, kwa dzambo dya Kiristo.

⁸Gula si hayo tu, ela kula kintu nakiona dza hansara ntupfu kwa kwamba natsaka kumumanya Kiristo Yesu Bwana jwangu, dzambo didyo na thamani kuchia mambo yangine yonse. Nikubali kujibata kula kintu kwa dzambo dyakwe, koro hayo hayo yonse niyaona kwamba ni kinyenye ili niweze kumupata Kiristo.

⁹Mimi si hadya kawii ya kudzihwaa kuwa muhachi kwa dzambo dya kuiuba hi Sharia, koro sasa nahwajwa kuwa muhachi kwa njia ya kumuhikiza Kiristo. Hivi ndivyo vya Muungu evyonahuhendeza wahachi kwa kuwa na faro.

¹⁰Nichokutsakani tu ni kugija kumumanya Kiristo zaidi na zaidi, na nizione hizi nguvu zimufufwiyezo. Na nya tayari kukunta dina kutwa dza vivide

akuntisijwevyo d̄ina, na haṭa nifwe kwa dzambo d̄yakwe dza vivide afwiyevyo kwa dzambo d̄yangu.

¹¹Ndookomu, mimi nina madzikwaṭyo ya kwamba, kwa hi hii njia, nami nafufujwa kuyawa kwa wafu.

¹²Sikwakunenani kwamba nimaḍipata hiḍi niḍyokulachani ambu nimaawa mugulufu haṭa, ela amaale nyakuhendani hiḍu ili nipate hikiḍe cha Kiristo anitsaniiyecho kunimpa.

¹³Ela kunena hiḍe ya hachi, wandugu zangu, mimi mwenye siṭare kwamba hikiḍe cha Kiristo anitsaniiyecho kunimpa nimakipata. Dzambo niḍyokuhendani ni kwamba, nyakuyaarerwani hayaḍe yonse yeyo nyuma yangu, na nyakuḍemani dza nivyonaweza ili niweze kuyapata hayaḍe yeyo usoni.

¹⁴D̄ubva nyakujwaniani kuḍiṭimiza hiḍi lengo d̄yangu, ili nipate hiḍi ṭubvo d̄ya kuhanigwa ni Muungu kuchiiya na kwa Kiristo Yesu, niishi maisha ya kimbinguni.

¹⁵Ndookomu hwonse hungoreyeo kiruhu hunamala kuwa na maṭaro dzayahaya. Na ikiwa kwamba wangine wenu wana maṭaro yangine, Muungu anayawapfenwiiya haya niyokumwambiani.

¹⁶Ela swiswi ni haḍi hugije kuuḅa haya mayongweezo ya hachi huyongweezejweyo.

¹⁷Wandugu zangu, ṭaḅani hu mufaano wa haya maisha yangu. Hwisakumuyanga mufaano mwema, ndookomu dziyongweezeni kuyawana na hawaḍe weokuuḅani hu huu mufaano.

¹⁸Hiḍi hiḍi dzambo nisakuḍimwambia myeedha minji, na nyakuḍiujiani kawii na tsungu mwinji. Kuna wantu wenji weokuishini maisha ya kukuhendeza huku kufwa kwa Kiristo afwiyeko muhini mwa mpatsa kutsowe maana.

¹⁹Wao chikuu wechonauḅa ni ṭamaa zao za kimwii. Wanaziuḅa dza kwamba ndizo miungu yao. Haya mambo ya kwamba wayaoneye yutswa, ndiyo yao weyonadzishaḍa nayo. Chao ṭu wechonaṭaria ni mambo ya huju huju lumwengu. Hakika mwisowe Muungu kadzawananga-nanga!

²⁰Ela swiswi hunaishi dza wantu wa mbinguni. Hwakumuindiiyani na hamu nkuu muno huyu Mupfonya jwehu, Bwana Yesu Kiristo, adze kuyawa mbinguni.

²¹Adzefokudza, hi mii yehu midhaifu kadzaiperuya na uwezowe, iwe dza hu mwiiwe wa marembo. Hu huu uwezowe ndiwo adzeoutumia awe muṭawala jwa kula kintu.

Wafilipi 4

¹D̄ubva wandugu zangu watsakwa, gijani kumuserefaṭa Bwana dzevyo. Mimi nina kaja ya kumuona muno! Munakaa na kunitsekeza muno na nakaa na kudzihonga nanywi muno!

- ²Eyodia na Suntike, nyakumuyombani muvinene hivi vyuuwo vyenu na mupatane kawii dza wake wamuhikiziyeo Bwana.
- ³Nawe pia ndugu muhikizika, wiye muhenda kazi mwenzangu, natsaka uwasaidie hawa wake hawa waimukane. Koro wahenda kazi na hiḍu kunigijijia nikwakuyasumwiiyani haya Maagu Mema. Wanigijijia wao na Kilementi, na hawa wahenda kazi wenzangu wangine wonse, ambao masari yao yoregwa kuzimuni mwa Chuo cha Maisha.
- ⁴Meshi tsekeani muno kwa kwamba mwaa hariani mwa Bwana. Makisa nyakuvimwambiani kawii, tsekeani!
- ⁵Wani wampowe kwa wantu wonse. Bwana ka hafufi kudza.
- ⁶Namutsemuḍama dzuu ya dzambo ḍiḍeḍyonse, ela kwa kula hali, ikaani na kumuyomba Muungu mukimwambia haḍya zenu. Na ikaani mukimuyaviza ḍuḍa kutwa.
- ⁷Ndookomu hi naghea ya Muungu husiyoiimuka na mama za kiwanaaḍamu, inamuingamaza. Kwa njia ya hi hii naghea, Kiristo Yesu anagija kumuḥawala myojo yenu na akili zenu.
- ⁸Mwiso wandugu zanguni, ikaani mukiḥaria mambo mema, mambo ya hachi na mambo yasiyohwajwa kuwa mazuka. Tariani mambo yeyo ya ḍugha, kuwa na ḥaḥia nyema, mambo ya udheru, mambo ya kutsakiza na mambo yeyo ya hila.
- ⁹Meshi ikaani mukiyahenda haya mudziyongwezeyeyo kuyawa kwangu. Hangu mambo munisikiiyeyo ninkinena, na haḥa munioneyeyo ninkiyahenda. Na Muungu, huyu eyenahupfa naghea anawa nanywi.
- ¹⁰Nina tsekea nkuu muno kwa Bwana, kwa dzambo nangaa sasa mupata namfasi ya kuyanga muḍama mwiyonayo kwangu. Nimanya kwamba hangu iḍe mwikinimuḍamia, ela ntamwikipata hi namfasi ḥu ya kudziyanga.
- ¹¹Sikwakunenani hivi aḥi kwa dzambo nina ḥuri haḥa. Mimi nidziyongweeza kufuruma na kula hali niyonawa nayo.
- ¹²Ḥuri niumanya na hali ya kuwa na vinji pia niimanya. Nidziyongweeza hi hii siri ya kwamba ngera zonse na pfaḍepfonse nipfonawa, ninkiwa na kufa ambu ninkiwa na nzaa, ninkiwa na vya kuḥosa ambu ninkiwa na ḥuri, mimi nafuruma na kula hali.
- ¹³Naweza kuiḥisa kwa hali zonse kuchiiya na kwa Kiristo eyenanimpa nguvu.
- ¹⁴Gula muhenda urembo muno kuyanga ushirikiano wenu nami kwa kunimpa ugijo ninkiwa maḍinani.
- ¹⁵Nywinywi Wafilipi wenye muvimanya urembo kwamba, nipfonuka na ḍyimbo ḍya Makedonia hiziḍe ngera nidziyezo ninkimusumwiiya haya Maagu Mema

mweedha wa dura, hidi tsanganiko dyenu ndidyo didyo heketu dinimpiyedyo ugijo.

¹⁶Koro haṭa nipfokuwa Tesalonike, nipfonikitsaka ugijo, nywinywi muniyehea ugijo haṭa zaidi ya mweedha mumodza.

¹⁷Si ya kwamba nyakutsakani muniṭoleye vyenu ḅasi, ela nichokutsakani ni kwamba Muungu amuvodhye muno, kwa dzambo dya kunimpa ugijo.

¹⁸Nisakupfokea ugijo mwema muno kuyawa kwenu, ndookomu sasa nina vinji kuchia hivi nivyonatsaka. Si turi kawii kwa dzambo hizi ntunu mumumpiyezo Epafurodito aniyeheye nisakuzipfokea. Hachi zinatsakiza dza harufu nyema ya mvuugiya ya kutsomwa iyonayavigwa kwa Muungu, ikamutsakiza nae akaikuḅali.

¹⁹Na huyu Muungu jwangu niyenamuhumikia namuṭimiziye haḍya zenu zonse kuyawana na jabvawe mwinji eo nao, eonamumpa kuchiiya kwa Kiristo Yesu.

²⁰Muungu Baba jwehu aṣadwe maishi na maishi, Amina.

²¹Nikedhyeani hawa wantu wonse weo wa Kiristo Yesu. Hawa wandugu nionao huku wamukedhya nto.

²²Na hawa wantu wa Muungu wonse wa huku nao pia wamuyehea kedhya zao, haswa hawa weonahenda kazi nyumbani mwa huyu haju.

²³Tei ya ḅwana jwehu Yesu Kiristo naiwe pfamodza nanywi nyonse.

Wakolosai

Wakolosai 1

¹Mimi Paulo nitsanijwee kwa miro ya Muungu kuwa ntumi jwa Kiristo Yesu, nyakumworeani nywinywi wahikiza mwiwo Kolosai. Ami na ndugu Timoteo hwakworani hi hii baruwa kwenu nywinywi wantu wa Muungu mwiwo wahikizika hariani mwa Kiristo. Muungu Baba jwehu namuvodhaye na kumumpa naghea nto.

³Husikia namuna mumuhikiziyevyo Kiristo Yesu, na namuna muwatsakiyevyo wantu wonse wa Muungu. Ndookomu kula hukwakumuyombeyani, hunamuyaviza dūḁa Muungu, Baba jwa Bwana jwehu Yesu Kiristo.

⁵Nywinywi muwatsaka wantu wonse wa Muungu, kwa kwamba muna madzikwaṭyo ya kwamba, munayapata haya mambo mema muyawekeejweyo mbinguni. Haya haya madzikwaṭyo muyapata hangu mwipfosumwiiḁwa haya Maagu Mema ya hachi, yani hi Injili.

⁶Yayaḁe Maagu Mema muyasumwiiḁweyo nywinywi, ndiyo yeyokusumwiiḁwani lumwengu yuzima. Yakudachaani kula pfantu. Na kula yepfokusumwiiḁwani, yakuperuyani maisha ya wantu

⁷dza mwivyosumwiiḁwa ni mutsakwa jwehu Epafuro. Jeje nae ni muhumisi mwenzehu. Ni muhumisi muhikizika jwa Kiristo, na kakuhumikani kwa dzambo ḁyenu.

⁸Jeje ndiye ahusumwiiye dzuu ya haya matsako yenu makuu mwiyonayo, muyapfegejweyo ni Ruhu Mudheru.

⁹Dubva hangu hwipfovisikia ntahudzayatsa kumuyombea nywinywi Wakolosai. Hwakumuyombeani kwamba Muungu amumpe kuimanya miroye urembo, na amumpe mvidhyo na uimufu wa mambo yonse ya kiruhu.

¹⁰Ndookomu nanywi munaishi dza hiviḁe vya wantu wa Bwana wevyonamala kuishi, na munamutsakiza jeje kwa kula njia. Munagija kuhenda kula aina ya hendo dzema, na munagija kumumanya jeje zaiḁi na zaiḁi.

¹¹Na pia hwakumuyombeani kwamba Muungu amungize nguvu kuuḁana na uwezowe makuu eo nao, ili kwamba mugije kumuserefaṭa jeje na muweze kuiṭisa mambo yonse huku mukiwa na tseka.

¹²Nanywi meshi munamuyaviza dūḁa Muungu Baba jwehu amuhendezeyee kuwa wantuwe, muweze kupata hu uḁalo awekeeyeo wantuwe weokuishini muyangani.

¹³Muungu kahupfonya kuyawana na uhumwa wa nguvu za kiza, na kahungiza uhajuni mwa huyu Mwanawe mutsakwa.

14Kuchiiya na kwa mwazi wa huyu Mwanawe, Muungu kahukombowa kuyawana na uhumwa wa nabvise, na kahuyatsia nabvise zehu.

15Muungu nkaonekane, ela kuzimuni mwa Kiristo hunaona namuna ya Muungu aivyo. Kiristo ana mamulaka dzuu ya kula kintu kiumbijwecho.

16Muungu kaumba kula kintu chicho mbinguni na lumwenguni, kuchiiya na kwa Kiristo. Kaumba kula kintu chichonaonekana na haṭa kisichoonekana, hangu mahaju, waṭawala, na sirikali zonse za lumwengu jwa kiruhu. Kula kintu kiumbwa kuchiiya na kwa Kiristo na kiumbwa kwa dzamboḍye.

17Jeje ewapfo kaḅila ntakudzawa kintu kiḍechonse kingine, na ndiye eyenahendeza kula kintu kiumbijwecho kikaefantupfe.

18Dza vya kitswa kiivyo kwa mwii, ndivyo vya Kiristo aivyo muyongozi jwa hiḍi tsanganikoḍye. Ndiye jwa ḍura afufukie na akiwa na maisha ya kuunga na yuungo. Ndookomu ka dzuu ya kula kintu.

19Koro Muungu mwenye katsakizwa kwamba Kiristo awe na hu umuungu wakwe wonse.

20Na kwa dzambo ḍya hu mwazi wa Kiristo uhikiyeo hapfaḍe muhini mwa mpatsa epfoyagwa, Muungu kangiza naghea kahi yakwe na kula kintu kiumbijwecho, chicho mbinguni na lumwenguni.

21Nanywi nywinywi wenye, ḍura mwiiwa ntamuhwaiyane moho na Muungu kwa dzambo ḍya maṭaro yenu na mahendo yenu mazuka mazuka.

22Ela sasa, Muungu kangiza naghea kahi yakwe nanywi, kwa kumuyatsa Mwanawe awe mwanaaḍamu kisa afwe muhini mwa mpatsa. Kahenda hivi ili kwamba, mudzeffosumama usoni yakwe, amuone mu wadheru na musiwona nabvise, wala ṭamba zuka ḍiḍeḍyonse.

23Ela ni haḍi mugije kuyahikiza haya Maagu Mema muyasumwiiweyo, na muyagije gu. Ni haḍi mutseyayekeza haya madzikwaṭyo ya Muungu ayamumpiyeyo kuyawana na haya Maagu Mema. Haya ni yayafu maagu mwiyo sumwiiwa dzuu ya Kiristo, yeyokusumwiiwani lumwengu yuzima. Nami mimi mwenye ni mumodza jwa hawaḍe weokuhumikani kwa dzambo ḍya haya haya Maagu Mema.

24Hi hii saasambi nyakukuntani ḍina gerenzani kwa dzambo ḍya hi kazi yangu nihendeyeyo kahi yenu wantu wa vyeeti. Ela nina tsekea kwamba nyakukuntani ḍina dzevihivi. Haya yeyokunipatani ni sehemu ya hizi ḍina za Kiristo anitsaniiyezo kukuntana nazo kwa dzambo ḍya hiḍi tsanganikoḍye, ḍiḍyo dza hu mwiiwe.

25Muungu kanitsana niwe muhumisi jwa hiḍi tsanganikoḍye. Jeje kanimpa kazi ya kumusumwiiya nywinywi wantu wa vyeeti, kula kintu dzuu ya hichi chuuwo chakwe.

²⁶Kwa myaka na myaka ichiyyeyo, Muungu ewa kayaweka haya haya maagu dza ngadzi. Ela sasa kayawapfenwiiya hawaḁe wonse weo wakwe wayaimuke.

²⁷Muungu kaona vyema kuiwapfenwiiya wantuwe hi hii ngadzi, ili waweze kumanya kwamba hu ni mupangowe mukuu, wiiwo na maana muno kwa haḁa wantu wa vyeeti vingine. Na hu mupangowe ni kwamba Kiristo aishi myojoni mwenu, ili muweze kuwa na uhakika kwamba mudzawa pfamodza nae maremboni mwakwe.

²⁸Ndookomu kula hukisumwiiya, hunawasumwiiya wantu dzuu ya Kiristo. Hunawabusa na kuwayongweeza na mvidhyo yonse ya Muungu ahupfiyeyo, ili saa wadzeyokwenda usoni kwa Muungu wawe kwamba faro yao kwa Kiristo ingora.

²⁹Ndiyo maana hi hii kazi nyakuihendani na hiḁu muno. Nyakujwanani kuihenda na nguvu zangu zonse za Kiristo animpiyezo.

Wakolosai 2

¹Natsaka mumanye namuna nimumuḁamiyeyo nywinywi wahikiza mwiwo Kolosai, na wenzenu weo mudzi wa Laodekia, pfamodza na wahikiza wangine wonse husiodzaonana haḁa na matso.

²Nyakuhendani hivi nipate kumungiza moja na mupate kutsakana muno, na mupate kuwa dza kintu kimodza. Natsaka muwe na uhakika kaḁisa kwamba hichi chuuwo cha Muungu ncha hachi, ili kwamba hi ngadzi ya Muungu, yani Kiristo, mumuimuke urembo.

³Kiristo jeje heketu ndiye eyenahupfa mvidhyo ya kuyaimuka urembo haya maagu ya Muungu, yeyo dza nkandi ya thamani.

⁴Nyakumwambiani hivi ili muntu atsekudzamukulakula na mayongweezo ya kumuhalahala.

⁵Koro haḁa ingawa sikwaa pfamodza nanywi kimwii, nya pfamodza nanywi kiruhu. Nitsekea muno kusikia kwamba mugija kumuhikiza Kiristo na moja, na mwakuishini kuḁana ne hachi.

⁶Dubva, kwa kwamba mumuhikiza Kiristo Yesu dza Bwana jwenu, ni haḁi mugije kumuḁii jeje.

⁷Gijani kumuhikiza Kiristo na muyagije na nguvu haya Maagu Mema muyayongwezejweyo, nanywi munapata kukuya kuzimuni mwakwe, dza hiviḁe vya muhi wivyonamea mizi na ukakuya. Na ni muwe wantu wa kumuyaviza ḁuḁa Muungu kuḁwa.

⁸Manyani kuyatsa muntu amwaarye na mayongweezo ya makulekule na yasiyo maana, yeyonayawana na mvidhyo ya kiwanaaḁamu na masharia ya huju huju lumwengu, yasiyoyawa kwa Kiristo.

- ⁹Koro Kiristo ana umuungu wonse wiwokuishini kuzimuni mwa mwii wa kiwanaadamu.
- ¹⁰Nanywi hivi muivyo hariani mwa Kiristo mukamilika kiruhu. Na Kiristo ndiye eye dzuu ya nguvu zonse na mamulaka zonse za lumwengu jwa kiruhu.
- ¹¹Na kwa dzambo mwaa hariani mwa Kiristo, mwaa dza wantu muhinyijweo. Si ya kwamba muhinywa kimwii, ela muhinywa kiruhu, koro Kiristo kazimunwiiya hizi tamaa zenu nzuka nzuka mwizokuwa nazo.
- ¹²Koro mwipfotopyegwa mwiiwa dza kwamba muzikwa pfamodza na Kiristo na mufufujwa pfamodza nae. Mupata maisha mapfya kwa dzambo mumuserefaa Muungu mwenye nguvu zonse, amufufwiiye Kiristo kuyawa kwa wafu.
- ¹³Nywinywi mwiiwa dza wantu mufwiyeo kwa dzambo dya kuishi maisha ya nabvise na kwa dzambo mwikitawaligwa ni tamaa zenu nzuka nzuka mwizokuwa nazo. Ela sasa, Muungu kamufufuya kamumpa maisha mapfya pfamodza na Kiristo. Jeje kahuyatsia nabvise zehu zonse.
- ¹⁴Kiristo epfopfatsikwa hapfae muhini mwa mpatsa, Muungu kahunwiiya masitaki ya nabvise zehu huhendeyezo. Ni dza kwamba hichi chuuwo chorejwecho haya masitaki kipfatsikwa muhini mwa mpatsa.
- ¹⁵Epfohenda hivi, Muungu kazishinda nguvu zonse za mpepfo nzuka na sirikali zonse za lumwengu jwa kiruhu. Kazishinda na kaziajaisa na hivi vya Kiristo afwiyevyo muhini mwa mpatsa.
- ¹⁶Dubva namutsemudwa ni wantu weonakwamba ni matsowa kudya ambu kunwa vyakudya aina nsiku, ambu weonakwamba ni matsowa kutsahenda jila aina nsiku za kidini. Wala namutsemudwa ni wantu weonakwamba ni matsowa kutsahenda jila kula pfa mwezi wipfonakwandama, ambu weonakwamba ni matsowa kutasoha nsiku ya Sabato.
- ¹⁷Haya haya ni masharia yeyowekejwa Wayahuḍi, kuwaimusya dura haya ya Kiristo adzeyowahendea. Na kwa dzambo Kiristo kamakudza, ntaku hadya ya kuuḅa haya masharia kawii.
- ¹⁸Namutsekulwakulwa ni wantu weonaona urembo kuyomba malaika na kudzihendeza kuwa wampowe. Wao wanadzishaḍa kwamba wanakaa na kuona maono, na maḅaro yao mazuka yanawahendeza wadzione na mambo yasiyo maana.
- ¹⁹Wantu dzao ni wantu wayatsiyeo kuyongweeza haya mayongweezo ya hachi dzuu ya Kiristo, eye kitswa cha hiḍi tsanganiko. Kiristo ndiye eyenaḍigijanisa pfamodza hiḍi tsanganikoḍye, akaḍikuzya kiruhu dza vya Muungu evyonatsaka.
- ²⁰Kiristo epfofwa, nywinywi mumuhikiziyeyo ni dza kwamba mufwa pfamodza nae, na kamuweka huru kuyawana na masharia ya huju lumwengu. Dubva kuḍi

amaale mukaiya kuishi dza wantu wa huju huju lumwengu? Amaale mukaiya masharia ya kwamba,

²¹ati “Nkudzogije kisiku, nkudzouḍye vyakuḍya visiku,” ambu, “Nkudzohore kisiku na kisiku.”

²²Haya haya yonse ni masharia ya kiwanaadamu dzuu ya vyakuḍya na vija vingine, vivyonatumika iyo saa na iyo saa vikasia ḍyakwe.

²³Nanze haya masharia yanaonekana dza kwamba ni mema ya kuuḅa, kwa dzambo yanamuhendeza muntu akae dza kwamba kadziyavya jwonse kwa Muungu. Anaonekana mumpowe na ana haḭa kudzinyima mahiḭaḍyi ya mwiiwe kwa dzambo ḍya kumuyomba Muungu. Ela kuuḅa haya masharia, ntakumuhendeze muntu kutsauḅa maḭaro na ḭamaa zakwe nzuka nzuka za kimwii.

Wakolosai 3

¹Kwa kwamba mupfegwa maisha mapfya dza vya Kiristo afufukiyevyo na akiwa na maisha mapfya, jwaniani kudzapata haya mema yeyo mbinguni, hukude kwa Kiristo akaiyeko mukono kuyume wa Muungu.

²Namutsekaiya ḭamaa za mambo ya huju lumwengu, ela jwaniani kupata mema ya mbinguni.

³Hiviḍe mwiviyomukiishi ḍura visakusiya, na sasa haya maisha yenu mapfya yaa kuzimuni mwa Kiristo eye pfamodza na Muungu.

⁴Na jeje Kiristo, ahupfiye haya maisha mapfya, adzefokudza lumwenguni, hwonse hudzawa pfamodza nae na hudzawa na marembo dzae.

⁵Ḍubva yatsani ḭamaa zenu na mahendo yenu mazuka mazuka mwiyo kuwa nayo. Yatsani mambo ya uḅari, mambo machafu machafu, na ḭamaa nzuka nzuka zonse za kimwii na muyatse kumiiya mahe vya wantu. Koro kuwa muntu jwa kumiiya mahe vya wantu ni sawa na kuwa muntu jwa kuyomba miungu ya nsuwe.

⁶Wantu weonahenda mambo dza haya, Muungu kadzawahukumu vyumuni.

⁷Haḭa nywinywi wenye, ḍura mwikiḭawaligwa ni hizi hizi ḭamaa nzuka nzuka.

⁸Ela sasa, yatsani kula aina ya ngoro, yatsani kuhendeanana mambo mazuka mazuka, yatsani vitsolo na vyyuwo vichafu vichafu.

⁹Kwa kwamba muyayatsa haya maisha yenu ya kae na mwakuishini maisha mapfya, namutsekaa mukyambiana nsuwe. Muungu kamumpa haya haya maisha mapfya na kakumuhendezani mugije kuwa dzae, ili mupate kumumanya jeje urembo zaiḍi.

¹¹Haya haya maisha mapfya ntaya cha kwamba muntu ni Muyahuḍi ambu haḭa, ambu muntu kahinywa ambu haḭa. Ntaya cha kwamba muntu kasoma ambu haḭa. Ntaya cha kwamba anahwajwa dza bauḍa ambu haḭa, na wala ntaya cha kwamba

muntu ni muhumwa ambu haṭa. Cha muḍa ni kwamba Kiristo ka dzuu ya wonse, na anaishi kuzimuni mwa wantu wonse wamuhikiziyeo.

¹²Kwa kwamba Muungu kamutsana muwe wantuwe watsakwa, weo wadheru, ni haḍi muwe wantu waṭei na muwe na myojo myema kwa wangine. Wani wantu wa kutsadzihwaa, wani wampowe, na muwe wantu wa kuitisa.

¹³Namutsedhimwa kuitisia wenzenu. Wani wantu wa kuyatsiana dza vya Bwana amuyatsiiyevyo nywinywi.

¹⁴Na dzuu ya vyonse hivi, tsakanani nywinywi na nywinywi. Koro matsako ndiyo yeyonahuweka hwonse kuwa dza kintu kimodza kaḅisa!

¹⁵Kula mumodza jwenu ni dza kiiriiri cha hu mwii wa Kiristo, na Muungu kamutsana muwe wantuwe na mupate kukaiyana na naghea. Dubva hi myojo yenu naitawaligwe ni hi naghea ya Kiristo amumpiyeyo, na meshi muwe wantu wa kumuyaviza ḍuḍa Muungu.

¹⁶Hichi chuuwo cha Kiristo nachikae myojoni mwenu meshi. Yongweezanani na kufundana na mvidhyo. Ikaani mukimuyaviza ḍuḍa Muungu kwa kumukwimbia meya ya zaburi na meya yangine ya kumushaḍa.

¹⁷Na kula mwichonanena na mwichonahenda, kihendeni kwa sari ḍya Bwana jwehu Yesu, huku mukimuyaviza ḍuḍa Muungu Baba jwehu kuchiiya na kwa Kiristo.

¹⁸Nywinywi wake, kula mumodza jwenu ni kudziweka nsii ya muumewe, koro ndivyo vya wake wa Kikiristo wevyonamala kuhenda.

¹⁹Nywinywi wayume nanywi, watsakeni wakazenu na mutseewa wakali kwao.

²⁰Nywinywi wana, meshi waṭiini wavyazi wenu, koro hivi ndivyo vivyonamutsakiza Bwana.

²¹Nywinywi wavyazi nanywi, namutsewabaukia-baukia wana wenu kuṭwa mutsekudzawayaga moja.

²²Nywinywi wahumwa, waṭiini kwa kula njia hawa maḅwana wenu wa hapfa hapfa lumwenguni. Namutsehenda kazi mupate kuonekana ṭu ambu mupate kudzitsakiza kwao ḅasi, ela hendani kazi na moja mumodza kwa dzambo ḍya Bwana Yesu.

²³Kula kazi mwiyonahenda, ihendeni na moja wonse dza kwamba ntamukwaakumuhumikiani mwanaaḍamu, ela ihendeni dza kwamba mwakumuhumikiani Bwana mwenye.

²⁴Kumbukani kwamba Bwana kadzamumpa hiḍi ṭubvo aḍiwaahiḍiyedyo wantuwe. Koro mukwakuwahumikiani maḅwana wenu dza hivi, munawa kwamba mwakumuhumikiani Kiristo mwenye.

²⁵Ela kula muntu eyenahenda mazuka, Muungu anamuhukumu kwa haya mazukaye ahendeyeyo. Koro Muungu nkahukumu wantu na upendeleo.

Wakolosai 4

¹Nywinywi mwiwo na wahumwa, wahendeyeni wahumwa wenu yeyo hachi usoni kwa Muungu, namutsewakaiya chihako. Kumbukani kwamba haṭa nanywi mu wahumwa wa huyu Ɓwana eye mbinguni.

²Gijani kuyomba kuṭwa. Na mukwakuyombani, chimizani na mukae mukimuyaviza duḍa Muungu.

³Ikaani mukihuyombeya naswi, ili Muungu apate kuhufungwiiya njia ya kuisumwiiya wantu hi ngadzi dzuu ya Kiristo. Koro mimi nya gerezani kwa dzambo ḍya kusumwiiya haya haya maagu dzuu ya Kiristo.

⁴Niyombeani kwamba niweze kuyasumwiiya haya maagu na njia ya kwamba yanaimukika, dza ivyonanimala kuhenda.

⁵Hawa wantu wasiokuwa wahikiza ikaani nao na ukaruma, mukiwambia dzuu ya Kiristo kula mwipfonapata namfasi.

⁶Mukwakunenani nao, nenani nao na umpowe, wapate kunuhika na hivi vyyuwo mwivyonanena. Ndookomu nanywi munamanya namuna ya kwambukuya kula muntu.

⁷Nyakumuhumani Tukiko kwenu adzeamumpe maagu dzuu yangu. Jeje ni ndugu muhikizika humutsakiyee muno. Ni muhumisi mwenzehu eyekunigijijani kuhenda kazi ya Ɓwana. Nimuhuma byeka adzeamungize moja na amumpe maagu dzuu ya hali yehu huku huiko.

⁹Nyakumuhumani jeje na Onesimo. Onesimo ni ndugu muhikizika humutsakiyee muno, eye mumodza jwenu. Jeje na Tukiko wanamumpa maagu dzuu ya kula kintu.

¹⁰Huku gerezani niiko, nya pfamodza na Arisitako. Jeje na Marko ndugujwe Baranaba, wamukedhya nto. Marko akidza kwenu mupfokeeni urembo dza mwivyokwambijwa.

¹¹Yesu eyenahanwa Yusto nae pia kamukedhya nto. Kahi ya hawa wahumisi wenzangu, hawa hawa wohahu ndiwo wahikiza Wayahuḍi ṭu weokunigijijani kuhenda kazi ya kusumwiiya dzuu ya Uhaju wa Muungu. Hawa wantu wohahu waningiza moja muno.

¹²Epafuro, muhumisi jwa Kiristo Yesu, kuyawa mudzini kwenu, nae kamukedhya nto. Kakumuyombeani muno kwamba Muungu amumpe kungora kiruhu, na muwe na uhakika wa hivi vya Muungu evyonatsaka muhende.

¹³Mimi mwenye niona namuna amumuḍamiiyevyo nywinywi na wahikiza wenzenu weo midzi ya Laodekia na Hirapoli.

- 14Mutsakwa Luka, huyu dakitari, pfamodza na Dema wamukedhya nto.
- 15Nikedhyeani wahikiza wonse weo Laodekia, na munikedhyeyeni na Nimfa na hidi tsanganiko didyonayomba humu nyumbani mwakwe.
- 16Mukisa kuisoma hi hii baruwa, ipfiikiyeni na wantu wa tsanganiko dya Laodekia wakaisome. Nanywi pia hwaani hi baruwa niworeeyo wao mukaisome tsanganikoni kwenu.
- 17Mwambeni Arikipo ahakikishe kwamba kaihenda kaisa hi kazi ya Bwana amumpiyeyo.
- 18Mimi Paulo nyakumworeani hi hii kedhya na mukono wangu mwenye. Namutsekwaarerwa kuniyombea hivi niivyo gerenzani. Tei ya Muungu naiwe pfamodza nanywi. Ikaani naghea.

1 Watesalonike

1 Watesalonike 1

¹Mimi Paulo, pfamodza na Sila na Timoteo, hwakumworeani nywinywi wantu wa tsanganiko dya Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo, didyo Tesalonike. Hwakumuyombeani Muungu amuvodhye na kumumpa naghea nto.

²Hunakaa hukimuyaviza duda Muungu kutwa kwa dzambo dyenu nyonse. Na kula hukwakuyombani, hunakaa hukimuyombea nanywi.

³Hunakaa hukimuyombea kwa Muungu Baba jwehu, hukimuhadzia wema wenu mwiwohenda kwa dzambo dya kuhikiza kwenu. Hunakaa hukamuhadzia namuna ya matsako yenu yamumpiyevyo kuhenda kazi na hifu, na namuna mugijiyevyo kuwa na madzikwatyo ya kwamba Bwana jwehu Yesu Kiristo anauja kawii.

⁴Koro wandugu zehu, humana ya kwamba, Muungu kamutsaka na kamutsana muwe wantuwe mwenye.

⁵Swiswi ntahukumusumwiiya injili ya vyuuwo vihupfu, ela huhenda na mambo ya kumakisa kwa nguvu za huyu Ruhu Mudheru, hukiwa na uhakika myojoni mwehu kwamba hwakusumwiiyani injili ya hachi. Na pia mumanya namuna huishiyevyo kahi yenu hupate kumuyanga namuna ya kuishi maisha mema.

⁶Nanywi nywinywi wenye mutaba namuna yehu swiswi na Bwana huishiyevyo. Na haata ingawa mukuntiswa dina muno, mukipfokea hichi chuuwo na tsekea mupfegejweyo ni Ruhu Mudheru.

⁷Ndookomu mukaa dza mufaano hangu kwa wahikiza weo dyimbo dya Makedonia haata kwa hawađa weo Akaya.

⁸Koro hichi chuuwo musumwiiyecho dzuu ya Bwana, kihandaiya Makedonia nzima pfamodza na Akaya. Na si hivyo tu, ela haata haya maagu dzuu ya namuna mumuserefatiyevyo Muungu yahandaiya kula pfantu. Ndookomu ntaku hađa ya ideyonse kwehu kunena dzuu yenu amaale.

⁹Hao wantu wonse hao, wakunenani namuna muhukarabishiyevyo urembo hwipfokudza kwenu. Na wakunenani na namuna muyatsiyevyo kuyomba miungu ya masanamu mukimuperukia huyu Muungu jwa dughā eye moja.

¹⁰Na pia, wakunenani namuna mwivyokumuindiiyani huyu Mwana jwa Muungu, yani Yesu, adze kuyawa mbinguni. Na huyu huyu Yesu ndiye jwa Muungu amufufwiiye kuyawa kwa wafu na ndiye ahupfonyeye na ngoro ya Muungu idzeyokudza.

1 Watesalonike 2

¹Wandugu zangu, haata nywinywi wenye mumanya ya kwamba, hichi charo chehu hudziyecho kwenu ntahukufwa basi.

- ²Nywinywi wenye, mumanya namuna ya wantu wa mudzi wa Filipi wahukuntisiyevyo dina na kuhuhendea mambo mazuka mazuka. Ela haṭa vivyo, Muungu kahupfa moja wa kudza kwenu hudzehumusumwiiye haya maagu yakwe mema, haṭa ingawa huku kwenu nako kwiwa upinzani mukali.
- ³Swiswi kusumwiiya kwehu ntahukumusumwiiya mambo ya nsuwe, wala ntahwiiwa na nia nzuka ambu hutsake kukulakula muntu.
- ⁴Kusumwiiya kwehu hunasumwiiya dza wantu wa Muungu atsakizijweo nao. Jeje kahuona wantu wahikizika na kahupfa kazi ya kusumwiiya Maagu Mema dzuu ya Yesu Kiristo. Naswi hukwakusumwiiyani, ntahusumwiiye kutsakiza wantu, hunasumwiiya kumutsakiza Muungu aimanyiye hi myojo yehu.
- ⁵Nywinywi wenye mumanya, na Muungu nae ni shaahiḍi, kwamba, hwipfokudza kwenu kumusumwiiya, ntahukumudzia na vyyuwo vya nsuwe ambu vya kumuhalahala hupate kufaiḍi kuyawa kwenu.
- ⁶Swiswi ntahukudzilachia kushaḍwa ndinywi ambu muntu yungine yuḍejwonse.
- ⁷Gula, kwa dzambo ḍya kwamba hu ntumi wa Kiristo, ṭambere hutsakiye kudziyanga mamulaka hwiyonayo kwenu, hundevihenda. Ela hwipfokudza kwenu, humuhwaa na umpowe dza hiviḍe vya muke evyonakwamusa na kuṭunza wanawe.
- ⁸Swiswi hwiiwa humutsaka muuno! Hwiimutsaka chima cha kwamba, ntahukumusumwiiya hichi chuuwo cha Muungu ṭu, ela humumpa kula hwichokuwa nacho pia.
- ⁹Nywinywi wenye, wandugu, mumanya namuna huhendeyevyo kazi na hiḍu muno! Koro hwipfohukisumwiiya chuuwo cha Muungu kwenu, hufwa kudzihendea kazi siku na musikahi ili hutseewa muzigo kwenu.
- ¹⁰Nywinywi mu mashaahiḍi, na Muungu mwenye nae ni shaahiḍi, kwamba, hwipfokuwa kahi yenu nywinywi muhikiziyeo, huishi maisha ya udheru, yamutsakiziyeyo Muungu na yasiyokuwa na ṭamba zuka ḍiḍeḍyonse.
- ¹¹Nywinywi wenye mumanya kwamba swiswi hwikimuhwaa dza hiviḍe vya babajwe muntu evyonawahwaa wanawe.
- ¹²Hwikimuingamaza na kumungiza moja, na hwikimufunda kuṭwa mutseyatsa kuishi maisha ya kuyanga kwamba mu wantu wa Muungu. Koro jeje kamuhana munjie maremboni mwa uhajuwe.
- ¹³Swiswi huna saḅaḅu ya kumuyaviza ḍuḍa Muungu kuṭwa. Na saḅaḅu yehu ni kwamba, hwipfomusumwiiya chuuwo cha Muungu, nywinywi mukihikiza dza chuuwo cha Muungu. Ntamukuchihwaa dza chuuwo cha mwanaaḍamu, ela muchihwaa dza chuuwo cha Muungu ḍugha. Na hichi hichi chuuwo, chakumuhendezani nywinywi muhikiziyeo, muishi maisha mema.

¹⁴Wandugu zanguni, yayade yayapatiyeyo haya matsanganiko ya Muungu yamuhikiziyeyo Kiristo Yesu hukude Yudeya, ndiyo yamupatiyeyo nanywi. Yani, mukuntiswa dina ni wantu wa kyeeti chenu wenye dza vivide vya hawa Wakiristo Wayahudi wakuntisijwevyo dina ni wantu wa kyeeti chao.

¹⁵Wao Wayahudi, ndiwo wamuyagiyeo Bwana jwehu Yesu na manabii wangine wa Muungu. Na ndiwo wao wahukuntisiyeo dina na kuhudaramisa kula hwendeyepfo. Hivi ntavikwakumutsakizani Muungu. Wao, kula muntu wanamupfinga

¹⁶wakitsaka kuhuvingira naswi, hutsewasumwiiya hawa wantu wa vyeeti vingine ili wapfonywe. Na kwa kuhenda hivi, wagija kudziundukizia nabvise zao ziwe himpi. Ela sasa, Muungu kawarejea na kakuwahukumuni vyumuni!

¹⁷Wandugu zangu, hwipfohendezwa hukitana nanywi na nguvu, hutana hi mii tu kwa muda, ela mataro yehu yonse yewa yaa kwenu. Mwihungiza udhuma mukali muuno, naswi hudema kula njia hudzemu tembeeye kawii.

¹⁸Hwiiwa na hamu muno ya kuuja huko kwenu kawii. Mimi Paulo mwenye, nidema kudza zaidi ya mweedha mumodza, ela Shaatani kavihendeza vyumu kwehu kudza.

¹⁹Maana yehu ya kutsaka kuuja kawii huko kwenu, ni kwamba, huna madzikwatyo makuu ya kwamba, Bwana jwehu Yesu adzefouja mweedha wa pfii, nywinywi munasumama usoni kwakwe, pfasipfo yutsa. Ndookomu munahupfa kutsekea na kudziona kwa dzambo dyenu.

²⁰Nanywi hakika, ndinywi wantu wa kuhupfa kutsekea na kudziona!

1 Watesalonike 3

¹Hwipfodhimwa kukaa pfasipfo kudza hudzemu manye hali, huhuna kumuhuma Timoteo kwenu, aswi huhanga Atene. Jeje Timoteo ni ndugu na muhumisi mwenzehu jwa kusumwiiya Maagu Mema dzuu ya Kiristo. Humuhuma kwenu, adzeamungize nguvu na kumungiza moja, mutseyekezwa hi faro yenu,

³na wala mutsesukuswa ni hizi dina mwizokukuntiswani. Koro nywinywi wenye, mumanya kwamba, ni hadi swiswi Wakiristo hukuntiswe dina dzezohizo.

⁴Hivi muvimanya, kwa dzambo hwipfokuwa pfamodza nanywi, huvimwambia dura, kwamba hudzakuntiswa dina. Navyo ndivyo vihendekeyevyo dugh!

⁵Ndiyo maana, nipfodhimwa kukaa basi pfasipfo kumanya kidechonse dzuu yenu, nimuhuma Timoteo kwenu adzeamanye kwamba e faro yenu muigija na nguvu ambu ha! Niiwa na wasiwasi wa kwamba, Shaatani atseewa kwamba kamamungiza mademoni na kamuhendeza muiyekeze hi faro yenu, ne kazi yehu ya kufwa na kupfona huhendeyeyo kahi yenu, iwe kwamba huhenda kazi ya basi.

⁶Ela sasa myojo ihuingamaa, maanaye Timoteo kahuyehea maagu ya kwamba, amaale mugija kusumama faroni na mutsakana nywinywi na nywinywi. Na kahwamba kwamba, amaale mwakuhukumbukani muno, na muna kaja muno ya kuhuona kawii dza hivi vyehu hwivyo na kaja nkuu ya kumuona.

⁷Dubva wandugu, na dina zehu zonse hupatiyezo na hukuntisijwezo, haya maagu huyeheejweyo ni Timoteo, kwamba amaale mugija kuhikiza, yahungiza moja.

⁸Na kwa kwamba amaale mugija kumuserefaṭa Bwana, nangaa naswi le sasa hunapata sinzizi.

⁹Ntahuwezi haṭa kumugalichiza Muungu ḍuḍa ya kuṭosa kwa dzambo ḍya tsekea muhungiziyeyo!

¹⁰Siku na musikahi, hwakumuyombani Muungu muno, huweze kudzaonana nanywi kawii na humudzaze hikiḍe kipfungukiyecho faroni mwenu.

¹¹Hwakumuyombani Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo, ahufungwiiye njia ya kudzaonana nanywi kawii.

¹²Hwakumuyombeani nanywi, Bwana jwehu amwinjipfisiye matsako, muwe na matsako makuu kwenu nywinywi na nywinywi na kwa wantu wangine, dza vya matsako yehu kwenu yevyokwinjipfani na kuwa makuu.

¹³Bwana jwehu Yesu namungize nguvu, mupate kuwa wadheru na musiwo na ṭamba zuka ḍiḍeḍyonse usoni kwa Muungu Baba, nsiku ya Bwana jwehu adzefokudza na hawaḍe wonse weo wakwe.

1 Watesalonike 4

¹Dubva wandugu zangu, zaiḍi ya yonse, hwakumuyombani na kumuriria kwa sari ḍya Bwana jwehu Yesu, muishi maisha ya kumutsakiza Muungu dza humuyongwezeyeyo. Gula humanya ya kwamba ndivyo mwivyokuishini, ela hunatsaka mumutsakize Muungu zaiḍi na zaiḍi.

²Koro haya humuyongwezeyeyo kwa sari ḍya Bwana jwehu Yesu, nywinywi muyamanya.

³Na, cha Muungu echonatsaka, ni kwamba, muishi maisha ya udheru na mutsenjia ubarini.

⁴Kula muyume ni haḍi adziyongweeze kudzimiza na ṭamaa za hu mwiiwe, na aishi maisha ya kuhilika na yeyo madheru.

⁵Nka ruhusa ya kuwa na ṭamaa ya kuyaa na yuḍejwonse eyenatsaka, dza vya walumwengu wasiomumanya Muungu wevyonahenda.

⁶Ndookomu muntu nka ruhusa ya kumutsowea Mukiristo mwenziwe ne hi njia, ahwae kisichokuwa chakwe. Haya hwiiyamwambia na humukanya mudziṭunze

nayo, maanaye Bwana anawahukumu hawaḁe wonse weonahenda mambo dza haya.

⁷Koro Muungu nkakuhuhana huishi maisha ya kuhenda uḁari, ela kahuhana huishi maisha ya udheru.

⁸Dubva, muntu akiyadziza haya haya mayongweezo, nkakwakudzizani mayongweezo ya benaadamu, kakudzizani mayongweezo ya Muungu mwenye. Na Muungu ndiye ahupfiye huyu Ruhu Mudheru jwakwe.

⁹Na, dzuu ya kutsakana nywinywi na nywinywi dza wana wa Muungu, ntaku haḁya kwehu kumworea kiḁechonse, koro Muungu mwenye ndiye amuyongweezeye kutsakana.

¹⁰Gula muwatsaka wahikiza wenzenu wonse weo ḁyimbo ḁya Makedonia, ela hwakumuyombani nywinywi wandugu zehu, muwatsake wenzenu zaiḁi na zaiḁi.

¹¹Pia, hwakumuyombani mujwanie kuishi maisha ya utuvu, mutsetsumpia kudzingiza-ngiza kwa mambo ya wantu. Na ni mudzihendeye kazi na mikono yenu wenye kudzilachia kantu, dza hwivyomwambia.

¹²Mukihenda dza hivi hwivyokumwambiani, hawa wasiodzahikiza wakiyayowa haya maisha yenu, yanawahendeza wamuhile, na pia ntamuwe na haḁya ya kuemeeya muntu kwa haḁya zenu.

¹³Wandugu, ntahuḁaki muwe kizani dzuu ya haya yadzeyohendeka kwa hawaḁe wayawiyeo lumwenguni, ili mutsekudzasikiḁika kuchia chima, dza hivi vya hawa walumwengu wasio maḁumaini wevyonahenda.

¹⁴Dza huhikiziyevyo kwamba Yesu kafwa na kafufuka, ndivyo pia huhikiziyevyo kwamba, ngera ya Yesu adzeyokudza mweedha wa pfii, Muungu kadzawahwaa hawaḁe wonse wafwiyeo wakiwa kwamba wamuhikiza Yesu.

¹⁵Hichi hwakumwambiani chuuwo cha kuyawa kwa Bwana, ya kwamba, swiswi hudzeokaa moja haḁa nsiku ya Bwana adzeouja kawii, ntahuwezi kuwayongowa hawaḁe wafwiyeo humuḁangere Bwana ḁura.

¹⁶Vinawa hidzaa: Bwana mwenye anasuka kuyawa mbinguni, anayavya amuri na sauḁi nkuu. Sauḁi ya huyu malaika mukuu jwa Muungu nayo inasikika na ḁarumbeta inabigwa. Na hawaḁe wafwiyeo wakiwa wamuhikiza Kiristo wanafufuka ḁura.

¹⁷Makisa naswi hwiwo moja, husaiyeo, hudzahwajwa mawinguni pfamodza nao, ili humuḁangere Bwana hukuḁe dzuu, na ndookomu hunawa pfamodza nae maishi.

¹⁸Dubva ngizanani moja na hivi hivi vyyuwo.

1 Watesalonike 5

- ¹Wandugu, ntaku hadya ideyonse ya kumworea dzuu ya nsiku ambu tarehe ya kudza mweedha wa pfii kwa Bwana jwehu Yesu!
- ²Koro nywinywi wenye mumanya tswee, kwamba, nsiku yakwe ya kudza, anakudza pfasipfo kumanyikana dza hivi vya mwivi evyonakudza nasiku pfasipfo kumanyikana.
- ³Wantu wakiwa kwambani, “Ntaku untu, kuna naghea,” bwikira, wanakudzijwa ni dina nkuu iyo dza tsungu wa muke jwa kuvyaa. Na, dza vya muke afikie kudzifunguya asivyoweza kuudarama tsungu wa kuvyaa, ndivyo vya hawa wantu wasivyokudzaweza kuyapfuka hi hii dina.
- ⁴Ela nywinywi wandugu, ntamukwaa kizani dzuu ya haya mambo haṭa mudzemuhuswe ni kudza kwa Bwana jwehu Yesu dza hivi vya wantu wevyonahuka wakinjijwa ni mwivi.
- ⁵Koro nyonse mu wantu mwiwokuishini muyangani. Ntahukwaa wantu wa kuishi maisha ya kiza.
- ⁶Dubva swiswi, nahutseewa kuyaani dza hivi vya hawa wantu wangine wevyokuyaani, ela nahuwe matso na huwe wantu wa kudzimiza.
- ⁷Koro masaa ya nasiku ndiyo masaa ya wantu weyonayaa, na ndiyo masaa ya walevi weyonaruma.
- ⁸Ela kwa dzambo swiswi hu wantu hwiwokuishini muyangani, nahuwe wantu wa kudzimiza. Faro yehu na matsako yehu navihuchinge na mazuka dza hivi vya ngao ivyonamuchinga asikari. Na madzikwatyo yehu ya kudzapfonywa na adhabu ya Muungu aiwawekeeyo wantu wazuka wonse, nayahuchinge na mazuka dza hivi vya nkofia ya chuma ivyonamuchinga kitswa asikari.
- ⁹Koro Muungu nkakuhutsana swiswi ahuadhibu, ela kahutsana ahupfonye kuchiiya na kwa Bwana jwehu Yesu Kiristo.
- ¹⁰Jeje Yesu kahufwiya, ili kwamba, adzefouja mweedha wa pfii, hukiwa moja ambu hukiwa kwamba hufwa, ahuhwae hwende hukaishi nae.
- ¹¹Dubva, ngizanani moja na kumbakana na hivi hivi vyuuwo dza mwiviyokuhendani.
- ¹²Wandugu, hwakumuyombani muwahile hawaḍe weonahenda kazi na hiḍu kahi yenu, weonamusumamia dza wayongozi humu matsanganikoni na kumukanya mutseegwa nabviseni.
- ¹³Na kwa dzambo dya kazi weyokumuhendeani, wahileni na muwatsake muno. Ishianani na naghea.
- ¹⁴Wandugu, hwakumuyombani muno muwakanye hawaḍe weonadzikaiya basi, wasiotsaka kuhenda kazi. Wangizeni moja hawaḍe wafwiyeo moja, na

muwagijije hawaḁe wasiodzangora faro zao. Na pia wani wampowe kwa wantu wonse.

¹⁵Manyani muntu atsemuipfa halo mwenziwe kwa zuka amuhendeḁyo. Nywinywi kuṭwa, ḁemani muno kuhendeana mema nywinywi na nywinywi na kuwahendea mema wantu wangine wonse.

¹⁶Tsekeani nsiku zonse!

¹⁷Yombani kuṭwa!

¹⁸Muyavizeni ḁuḁa Muungu kwa kula ḁidzedḁyohendeka! Koro haya ndiyo ya Muungu eyonatsaka muhende, nywinywi mwiwo hariani mwa Kirisṭo Yesu.

¹⁹Namutsemuvingira Ruhu Mudheru kuhenda kaziye kuzimuni mwa myojo yenu.

²⁰Wala namutsebalifa vyuuwo vya unabii.

²¹Kipimeni kula chuuwo, muhwae hikiḁe chicho cha ḁugha,

²²na muyekeze kula chicho cha nsuwe.

²³Nyakumuyombani Muungu, eyenahupfa naghea, amudherese muwe wadheru kaḁisa! Jeje namuweke maisha yenu yonse, ya mwii na ruhu, yatseewa na ṭamba zuka ḁiḁḁyonse, haṭa nsiku ya Ḃwana jwehu Yesu Kirisṭo adzefouja mweedha wa pfii.

²⁴Na kwa dzambo huyu Muungu amuhaniye nywinywi ni muhikizika, jeje anaviṭimiza.

²⁵Wandugu, gijani kuhuyombea naswi.

²⁶Mukwakukedhyanani, noneanani, kuyangana matsako ya kindugu.

²⁷Nyakumuamuruni kwa sari ḁya Ḃwana jwehu Yesu kwamba, hi ḁaruwa muiwasomeye wandugu wonse.

²⁸Ṭei ya Ḃwana jwehu Yesu Kirisṭo naiwe pfamodza nanywi nyonse. Ikaani naghea.

2 Watesalonike

2 Watesalonike 1

- ¹Mimi Paulo, pfamodza na Sila na Timoteo, hwakumworeani nywinywi wantu wa tsanganiko dya Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo, didyo Tesalonike.
- ²Muungu Baba na Bwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.
- ³Wandugu zangu, swiswi hunamala kumuyaviza dda Muungu kutwa kwa dzambo dyenu. Ni hachi kwehu kuhenda hivi, kwa dzambo dya kwamba faro yenu igija kukuya zaidi na zaidi na mwakugijani kutsakana zaidi na zaidi.
- ⁴Ndiyo maana naswi, hunadziona nanywi kwa wantu wa matsanganiko yangine ya Muungu. Hunakaa hukiwasumwiiya namuna mugijiyevyo kumuserefaa Muungu na kuitisa, haata ingawa mwakukuntiswani dina muno kwa dzambo dya faro yenu.
- ⁵Wantu wadzaona tswee kwamba, Muungu anamuhukumu kula muntu dza evyonamala. Nywinywi hi saasambi mwakufwani kuitisa madinani kwa dzambo dya hu Uhaju wa Muungu. Na kwa dzambo dyevyohivyo, Muungu nae anamutala kuwa wantu mwiwonamala kuunjia uhajuwe.
- ⁶Na kwa kwamba Muungu si Muungu eyenanyima muntu hachiye, jeje kadzawaipfisa na madina hawade wonse weokumukuntisani dina nywinywi.
- ⁷Makisa swiswi nanywi kadzazihunwiiya hizi hizi dina na hunapata kusoha. Haya yadzahendeka ngera za Bwana jwehu Yesu adzefotupuka kuyawa mbinguni. Jeje na malaikawe wenye nguvu, wadzasuka kuyawa dzuu
- ⁸wakiwa waringwa ni mabilihili ya moho. Kadzawahukumu hawade wonse wasiomumanya Muungu na weonayadziza haya Maagu Mema ya Bwana jwehu Yesu.
- ⁹Wadzahukumigwa hukumu isiyosia wakitanywa kuye na Bwana na maremboye makuu.
- ¹⁰Haya yanahendeka nsiku ya Bwana adzeyokudza, kudzayanga maremboye kwa wantuwe wamuhikiziyeo. Wao wadzamumakia na kumushada kwa dzambo dya maremboye. Nanywi pia mudzamushada hiyo hiyo nsiku kwa kwamba muyahikiza haya huyamusumwiiyeyo dzuuye.
- ¹¹Dubva naswi, hunamuyombea kwa Muungu kutwa, apate kumuhwaa dza wantu muishiyeo haya maisha amuhaniiyeyo muishi. Na pia, hunamuyombea ili Muungu kwa nguvuze amuwese kuhenda kula dzema mwidyonatsaka kuhenda kwa dzambo dya kumuserefaa Bwana Yesu.

¹²Hunamuyombea ili kwamba, muḍihendeze sari ɗya Ɓwana jwehu Yesu ɗishaɗwe na kukuzwa, nanywi pia mupate kushaɗwa kwa dzamboɗye. Na haya yonse yanawezekana kwa ƙei ya Muungu na Ɓwana jwehu Yesu Kiristo.

2 Watesalonike 2

¹Wandugu, hunatsaka kumuimusya zaiɗi dzuu ya kuuja yupfii kwa Ɓwana jwehu Yesu Kiristo na kutsanganika kwehu kuwa pfamodza nae. Hunamuyomba

²mutseewa wapesi wa kugija vyyuwo vya kumwaarya maɗaro yenu ambu vya kumuhusya kwamba, Nsiku ya kuuja kwa Ɓwana jwehu Yesu isakufika iide. Na haɗa kukidza muntu, akidzaakyamba kaviyangwa ni huyu Ruhu, ambu huvimusumwiiya, ambu humworea ɓaruwa dzuu ya hiɗi hiɗi dzambo, namutsemuhikiza.

³Muntu natsemuɗyuurisa kwa njia ideyonse! Maanaye hiyo Nsiku ya kuuja kwa Ɓwana isidzafika, nguzi ɗura wantu wenji wadzayatsa kumuvunzia nkuhi Muungu. Kisa kudzaɗupuka muntu muzuka adzeyedziza kuɓa sharia ideyonse. Jeje ni muntu jwa kwamba kadzangizwa mohoni.

⁴Anadzikuzya na kumukufuru Muungu, akiwasharuɗisa na wantu kutsamuyomba Muungu wala miungu ingine ideyonse. Ananjia humu Hekaluni mwa Muungu, anadziweka dza Muungu na kuwamba wantu jeje ni Muungu.

⁵Munakumbuka kwamba nipfokuwa huko huko kwenu, haya haya niyamwambia. Sivyo?

⁶Na pia, mumanya chichokumuingirani huyu muntu muzuka eyenamupfinga Muungu atsetupuka hi hii saasambi. Jeje ngeraye ikifika, Muungu anamuyanganya.

⁷Haɗa hivi hivi haya mananzi ya huyu huyu muntu muzuka yesakuɗabva kisiri-siri kuwahendeza wantu wadzize kumuɗii Muungu. Ela hi hii saasambi yakuvunzwani nguvu, na yanagija kuvunzwa nguvu haɗa ngera ya huyu eyekuyavunzani nguvu adzefonujwa.

⁸Kisa rhesu, ndipfo pfa huyu muntu muzuka adzefotupuka. Ela Ɓwana jwehu Yesu adzefokudza, anamuyaga huyu muntu muzuka na chuuwo tu. Anamunanga-nanga na maremboye makuu.

⁹Huyu muntu muzuka akidza, anakudza na uwezo wa Shaatani, wa kuhenda mambo makuu na mafara ya kumakisa, na vihambwiizo vya kukulakula wantu.

¹⁰Anakudza na kula aina ya makulekule, awakulekule hawaɗe weokwaarani wadzeohukumigwa. Wakwaarani kwa dzambo ɗya kwamba waidziza hi hachi ya kwamba indeweza kuwapfonya.

¹¹Ɖubva Muungu nae anawahendeza wakulwekulwe viwi muno, wapate kuhikiza mambo ya nsuwe.

¹²Na kwa dzambo dya kwamba waidziza hi hachi, na wanaona kwamba ni urembo kuhenda nabvise, Muungu kadzawahukumu wonse.

¹³Nywinywi wandugu mwiwo watsakwa wa Bwana, hunatsaka kumwambia ya kwamba, swiswi hunamala kumuyaviza dudu Muungu kutwa kwa dzambo dyenu. Muungu kamutsana hangu dabvu ili aweze kumupfonya kuchiiya na kwa kudhereswa ni Ruhu Mudheru na kwa kuihikiza hi hachi.

¹⁴Muungu kamuhana kuchiiya na kwa hi Injili humusumwiiyeyo, mupate kunjia maremboni mwa Bwana jwehu Yesu Kiristo.

¹⁵Dubva wandugu, yagijeni na nguvu haya mayongweezo humuyongweezeyeyo hwipfokuwa huko kwenu na hayade huyamworeeyo baruwani.

¹⁶Swiswi hwakumuyombeani kwamba, Bwana jwehu Yesu Kiristo na Muungu Baba jwehu wamungize moja na kumumpa nguvu, mugije kunena na kuhenda mema. Koro kwa dzambo dya kwamba Muungu kahutsaka, kahufwiya tei isiyosia na kahupfa madzikwato mema ya kudzaishi nae.

2 Watesalonike 3

¹Wandugu zangu, zaidi ya yonse, hwakumuyombani mugije kuhuyombea, ili hichi chuuwo cha Bwana kipate kudachaa haraka. Gijani kuhuyombea ili hawade hudzeowasumwiiya wakihikize hichi chuuwo dza hivi vyenu mukihikiziyeyo.

²Na pia huyombeyeni, ili Muungu ahuchinge hutsekudzadhurigwa ni hawa wantu wazuka. Koro si kula muntu kwamba anahikiza hichi chuuwo hwichonasumwiiya.

³Ela Bwana jeje ni muhikizika. Anamungiza nguvu na kumuchinga na mazuka ya Shaatani.

⁴Bwana jwehu Yesu kahupfa uhakika wa kwamba, haya hwi yokuyamwambiani, nywinywi mwakuyauhani na munagija kuyauha dzevyo hivyo.

⁵Nae namumpe kumanya namuna yakwe jeje aitisiyeyo madinani na namuna ya Muungu amutsakiyeyo nywinywi.

⁶Wandugu zangu, swiswi hwakumuamuruni kwa sari dya Bwana jwehu Yesu Kiristo, kwamba, mudzitanye na Mukiristo yudejwone asiyetsaka kuhenda kazi. Koro muntu dzae anawa nkakwakuyauhani haya mayongweezo humuyongweezeyeyo.

⁷Hwakunenani hivi kwa dzambo dya kwamba, nywinywi wenye mumanya urembo muno, namuna mwivyonamala kutaha haya maisha yehu huishiyeyo nanywi. Swiswi ntahwiiwa wantu wa kudziyekeza basi maguu na mikono!

⁸Na wala ntahukudya cha muntu bure pfasipfo kuchiipfia. Ishinu swiswi, hufwa kuhenda kazi siku na musikahi kudzilachia riziki, ili hutseewa muzigo kwa yudejwone kahi yenu.

- ⁹Huhenda kazi dza hivi, hupate kuwa mufaano kwenu wa kuuḅa, wala si kwa kwamba ntahwiiwa na hachi ya kumulacha nywinywi ugijo dzao.
- ¹⁰Koro haṭa hwipfokuwa huko kwenu, humumpa amuri ya kwamba, muntu asiyetsaka kuhenda kazi haṭa kuḍya ni kutsaḍya.
- ¹¹Hwakunenani hivi kwa dzambo ḍya kwamba, husikia kwamba wangine wenu wakaiya lafa ṭu! Ntawa kazi weyokuhendani, kazi yao ni kunjiiya-njiiya mambo ya wantu ṭu!
- ¹²Hwakuwaamuruni na kuwafunda hao hao wantu kwa sari ḍya Ḃwana jwehu Yesu Kiristo, ya kwamba waḍabve kudzihendea kazi na mikono yao kudzilachia riziki na waingamae.
- ¹³Ela nanywi wandugu zangu, namutsetsoka kuhenda mema.
- ¹⁴Yuḍejwonse kahi yenu, adzeyedziza kuhenda hivi humwambiiyevyo humu ḅaruwani, muyoweni mumanye kwamba ni ga! Kisa namutsenjiiyana nae kwa kiḍechonse, ili apate kugijwa ni yutswa na aperuye mwenendowe.
- ¹⁵Ela haṭa vivyo, namutsemuhwaa dza nyabva jwenu. Mukanyeni dza Mukiristo mwenzenu.
- ¹⁶Hwakumuyombeani ili Ḃwana jwehu eyenahupfa naghea, amumpe naghea kuṭwa kwa kula namuna. Ḃwana nawe nanywi nyonse.
- ¹⁷Mimi Paulo, nyakuimworeani hi hii kedhya na mukono wangu mwenye. Hivi ndivyo nivyonazisa hizi ḅaruwa zangu zonse, zipate kumanyikana kwamba ndimi nizyoreye.
- ¹⁸Ṭei ya Ḃwana jwehu Yesu Kiristo naiwe pfamodza nanywi nyonse.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

- ¹Mimi Paulo, ni ntumi jwa Kiristo Yesu kwa amuri ya Muungu mupfonya jwehu na kwa amuri ya Kiristo Yesu, huyu hwiye kudzimukwa tyani.
- ²Nyakukworeani wewe Timoteo, wiye dza mwanangu hachi faroni mwa Kiristo. Muungu Baba jwehu na Kiristo Yesu, eye Bwana jwehu, nakuvodhye nto, akufwiye tei na kukupfa maisha ya naghea.
- ³Dza nivyokwambia nipfonikyenda Makedonia, natsaka ukae kuko Efeso. Huko huko, kuna wantu weokuyongweezani mayongweezo ya nsuwe, na ni hadi uwambe wayatse haya mayongweezo yao ya nsuwe.
- ⁴Wambe watsekaiya ngano za nsuwe na milongo miyeya miyeya ya masari ya wabibi zao. Haya yanayeha yudaato jusijo maana. Ntaiwapfe wantu kuimuka mupango wa Muungu, wiwonaimukika kwa njia ya faro.
- ⁵Na maana ya hi hii amuri ni kuhuhendeza swiswi na swiswi hutsakane na moja mumodza. Ni hadi hutsakane na myojo iyo na faro ya dughu na iyonahuhendeza humanye yeyo mema na mazuka.
- ⁶Huko huko, kuna wantu wayayatsiyeo haya haya, na waara njia, wakaiya yudaato jusijo maana.
- ⁷Wanatsaka kuwa wayongweeza wa Sharia, ela ntawadzi maana ya hivi vyyuwo vyao wenye wala haya mambo weyonanena na muvuku.
- ⁸Humanya ya kwamba hi Sharia ya Musa ni nyema ikiwa kwamba itumika urembo.
- ⁹Na ni hadi huimuke ya kwamba, sharia ideyonse iyonawekwa, ntaiwekwe kwa dzambo dya wantu wahachi haata. Inawekwa kwa dzambo dya wavunza sharia na wahenda mazuka, wasiomumanya Muungu, wanabvise wasiokuwa na dini, na weo walumwengu. Na pia, inawekwa kwa dzambo dya wantu weonayaga wababa zao na wamama zao, na kwa dzambo dya wayaji wengine.
- ¹⁰Na kawii, hi sharia inawekwa kwa dzambo dya wantu wabari, wantu weonayaana na nyuma, na weonakwiwa wantu, weonanena nsuwe na weonayavya ushaahidi wa nsuwe, ambu wantu wadewonse weonahenda mambo yeyo tsonso na haya mayongweezo ya hachi.
- ¹¹Haya haya mayongweezo, yaa humu mwa haya Maagu Mema nipfegejweyo ni Muungu niyasumwiiye wantu. Ni Maagu Mema dzuu ya Muungu jwa marembo asiyepfungujwa ni kintu.
- ¹²Namumpa dudu Kiristo Yesu, Bwana jwehu, animpiye nguvu za kuhendea hi kazi yangu. Namumpa dudu kwa kunihwaa nami dza muntu, akinitsana nimuhumikiye,

¹³haṭa ingawa hapfaḍe ḍura niimunenea mazuka, niimukuntisa ḍina na kumutsola. Ela Muungu kawa munanso kwangu, kwa dzambo ḍya kwamba niwa sidzamuhikiza Kiristo, na niwa sidzi niyonikihenda.

¹⁴Bwana kanifwiya ṭei muno na kaniyanga kwamba kanitsaka. Kanihendeza nimuhikize na moja na kanimpa kuwatsaka wahikiza wenzangu, koro hwonse hwakuishini hariani mwa Kiristo Yesu.

¹⁵Hu muneno wambiyeyo, Kiristo Yesu kadza lumwenguni adzeawapfonye wanabvise, ni muneno wa ḍugha wa kwamba wantu wauhikize. Nami mimi mwenye, niiwa ndimi munabvise mukuu jwa mwiso.

¹⁶Ela kwa hiḍi hiḍi dzambo, Muungu ewa muṭei kwangu. Na kanipfonya ili kwamba Kiristo Yesu aweze kuwayanga wantu wangine namuna aivyo mwema na mumpowe. Na kwa dzambo ḍya kwamba mimi ndimi niyekuwa munabvise mukuu jwa mwiso, nikaa dza mufaano wa kuyanga kula muntu, kwamba yuḍejwonse adzeyemuhikiza Kiristo anapata maisha ya kuunga na yuungo.

¹⁷Huyu Haju eyenaṭawala maishi na kuunga na yuungo, asiyeonekana, na eye Muungu jeje hekeṭu, hunamumpa shaḍu na hila maishi na maishi! Amina.

¹⁸Timoteo mwanangu, hi amuri nyakuikupfani wewe. Iuḅana na hivi vyuuwo vya unabii vinenejwevyo hangu kae na kae dzuuyo. Vigije hivi vyuuwo viwe dza vyeera vya kujwania ndwani nyema,

¹⁹na ugije kumuhikiza Kiristo na uwe na moja wa kukuhambwiiza mema na mazuka. Wantu wangine wayatsa kuuḅa mama zao nyema na wainanga hi faro yao.

²⁰Wangine wao ni aḍe Hamena na Alekizanda, niwangiziyeo mikononi mwa Shaṭani, wapate kudziyongweeza kutsamukufuru Muungu.

1 Timoteo 2

¹Ḍubva chikuu nichonatsaka kumwambia ni kwamba, mukae mukimuyaviza Muungu ḍuḍa kwa dzambo ḍyenu na ḍya wantu wangine na kumuyomba kwa haḍya zenu nywinywi na za wantu wangine wonse.

²Wayombeyeni na mahaju na wonse weo na mamulaka, hupate kuishi maisha ya utuvu na ya naghea. Ni humuhile Muungu na huwe na ṭaḅia nyema kwa wangine.

³Hivi ni urembo, na vinamutsakiza Muungu mupfonya jwehu,

⁴eyenatsaka kula muntu apfonywe na aimanye hi hachi.

⁵Koro kuna Muungu mumodza, na kuna na muntu jwa kahi mumodza kahi ya Muungu na wanaaḍamu, nae ni huyu muntu eyenahanwa Kiristo Yesu.

⁶Jeje kayavya maisha yakwe kuwa d̄iba d̄ya kuwapfonya wantu wonse. Na huu ndiwo ushaahidi udziyeo na wakati mwema kuyanga kwamba Muungu anatsaka wantu wonse wapfonywe.

⁷Ndiyo maana nitsanijweyo dza ntumi na mwaalimu jwa wantu wa vyeeti vingine, niwasumwiye haya maagu ye faro ya hachi. Na haya niyokunenani ni d̄ugha, si nsuwe haṭa!

⁸D̄ubva, kula saa ya mayombo, natsaka hawa wayume wadziyaviyeo kwa Muungu wawe ndiwo wa kuyomba. Na wepfonanwiya dzuu mikono yao kuyomba, nawatseewa na ngoro ambu ngongea.

⁹Na hawa wake natsaka wakae wakivwaa urembo. Ni wakae wakivwaa nguo za hila. Nawatsekaiya kurembosa nywii kuchia chima, ambu kudzifayaṭa na vija vya dhahaḅu, lulu na marinda ghali ghali.

¹⁰Ishinu, wake Wakiristo, ni haḅi watsakize na mahendo yao mema, dza ivyonawamala wake wahuniyeo kudziyavya kwa Muungu.

¹¹Wake ni haḅi wawe wantu wa kudziyongweeza na ukimyama na kwa umpowe.

¹²Siṭaki muke jwa kuyongweeza ambu jwa kuwa na mamulaka dzuu ya wayume. Wake ni haḅi wakae wakinyamaa mya saa ya mayombo.

¹³Koro Aḅamu ndiye aumbijwe d̄ura, kisa kukiumbwa Hawa.

¹⁴Na Aḅamu siye akulijwekulijwe haṭa. Huyu muke ndiye akulijwekulijwe akigwa nabviseni.

¹⁵Ela muke anapfonywa kuchiiya na kwa kuvyaa wana, ikiwa kwamba kaiṭisa faroni mwa Yesu, akiwa na matsako na udheru, na wema wa ṭaḅia.

1 Timoteo 3

¹Hu muneno huu ni muneno wa d̄ugha: Yuḅejwonse eye na hamu ya kuwa muyongozi jwa tsanganiko kadzitsania kazi nyema.

²Muyongozi jwa tsanganiko ni haḅi awe muntu asiyealaṭika. Ni haḅi awe muyume jwa muke mumodza ṭu, awe mutuvu, awe na mvidhyo, awe muntu jwa kuhilwa, awe muntu jwa kukarab̄isha wageni nyumbani mwakwe na awe muntu eyenaweza kuyongweeza wantu.

³Ni haḅi atseewa muntu jwa kuruma ambu muntu mundwani wala muchikodzo. Ela ni kuwa muntu mumpowe, na ni haḅi atseewa muntu jwa kutsaka fwedha.

⁴Ni haḅi awe muntu amanyiye kuisumamia nyumbaye urembo na kuwahendeza wanawe wamuṭii na kumuhila.

⁵Koro ikiwa kwamba muntu nkadzi haṭa namuna ya kuisumamia nyumbaye, kadzawezadze kuḅisumamia aḅi tsanganiko d̄ya Muungu?

⁶Ni haḍi atseewa Mukiristo mwanana. Ambu sivyo, anaweza kunjijwa ni kudziona na ahukumigwe ni Muungu, dza vya Shaatani evyohukumigwa.

⁷Pia muyongozi jwa tsanganiko ni haḍi awe muntu jwa kwamba anahilwa ni wantu wa nze ya hiḍi tsanganiko, ambu sivyo, anaajiswa na anagwa mikononi mwa Shaatani.

⁸Wahumisi wa matsanganiko nao, ni kuwa wantu wa taḅia nyema na weonahikizika. Ni haḍi watseewa wantu wa kunwa mvinyo muno ambu wantu wahamile wa kudzilachia fwedha.

⁹Ni haḍi wagije kuihikiza hi faro ya Kikiristo iyanganyijweyo kwehu na wawe na moja wa kumanya wechokuhendani.

¹⁰Ni haḍi wapimigwe nguzi tswée, na wakionekana ya kwamba ntawa taḅa zuka, ḍubva wayatsigwe wahumike.

¹¹Hawa wakazao nao, ni haḍi wawe wantu wa taḅia nyema, na watseewa wantu wa nyano. Ni haḍi wawe wantu watuvu na weonahikizika kwa kula kintu.

¹²Muhumisi jwa tsanganiko ni haḍi awe muyume jwa muke mumodza, na eyenaweza kuwasumamia wanawe na nyumbaye urembo.

¹³Hawaḍe wahumisi wa matsanganiko wadzeohenda kazi nyema, wanadzipatia hila kahi ya Wakiristo wenzao, na wanaweza kunena pfasipfo oga dzuu ya hivi wamuhikiziyevyo Kiristo Yesu.

¹⁴Hivi nivyokukworeani hi hii ḅaruwa, nyakuyoweeyani kwamba nidzakudza nidze huonane si haḍa kae.

¹⁵Ela ikiwa kwamba nikawa kudza, hi ḅaruwa inakumanyisa hivi hwivyonamala kudzihwaa kuzimuni mwa tsanganiko ḍya wantu wa huyu Muungu eye moja. Hiḍi tsanganiko ndiḍyo hi nguzo na musinji wa faro ya Kikiristo.

¹⁶Na ya kwamba hi ngadzi ye faro yehu ni nkuu, hayo hayo ntaya kajela. Kiristo kadza lumwenguni dza mwanaaḍamu, na kayanganywa ni huyu Ruhu kwamba ni muhachi. Kaonegwa ni malaika, na nsumwiizi dzuuye zisumwiiwa kwa vyeeti vingine vyonse. Kahikizwa ni wantu wa lumwengu yuzima, na kahwajwa kwenda kwa Muungu mbinguni dzuu.

1 Timoteo 4

¹Huyu Ruhu Mudheru kavinena wazi wazi tswée, ya kwamba, nsiku za mwisu, wantu wangine wadzaiyatsa faro ya Kikiristo; wadzakaiya kuḅa ruhu zizonanena nsuwe na mayongweezo ya Shaatani.

²Haya haya mayongweezo yanayawa na kwa makulekule ya wantu wansuwe, weo na akili zifwiyezo dza kwamba zitsiizwa na vyuma vya moho, koro ntawawezi kuhambuya mema wala mazuka.

³Hawa hawa wantu wanayongweeza wantu ya kwamba ntawa ruhusa ya kuhwaa wake ambu kuḍya vyakuḍya aina nsiku. Ela Muungu kaumba hivi vyakuḍya vyonse hupate kuviḍya. Naswi hwiwo wahikiza na humanyiyeo hi hachi ni kuviḍya ḅaada ya mayombo ya ḍuḍa kwa Muungu.

⁴Koro kula cha Muungu aumbiyecho ni chema. Ntaku ruhusa ya kintu cha kudzigwa, ela kula kintu ni kupfokejwa kwa mayombo ya ḍuḍa.

⁵Kwa dzambo ḍya kwamba, hichi chuuwo cha Muungu na haya mayombo, yanavihendeza viwe vidheru.

⁶Haya mambo ukiyawambia hawa wahikiza wenziwo, unawa muhumisi mwema jwa Kiristo Yesu, afalijwe kiruhu kwa mayongweezo ya faro ya Kikiristo na mayongweezo mema ugijiyeo kuuḅa.

⁷Ela nkudzokaiye kusikiiya ngano za nsuwe za kilumwengu. Ishinu dziyongweeze kuishi maisha ya kimuungu.

⁸Mazowezi ya mwii yana maana, kwa dzambo ḍya kwamba yanaungiza nguvu hu mwii. Ela mazowezi ya kiruhu yana maana zaiḍi, koro yanayeha faiḍa kwa haya haya maisha ye saasambi na kwa maisha yadzeyokudza.

⁹Hivi vyuuwo nineneyevyo ni vyuuwo vya ḍugha vivyonamala kuhikizwa tswee.

¹⁰Ndiyo maana hwi yokumuḍamani na kuhenda kazi na hiḍu kwa kwamba hwakudzimukwaṭyani Muungu eye moja. Jeje ndiye mupfonya jwa wantu wonse, na haswa jwa hawaḍe wahikiziyeo.

¹¹Wapfe hawa wantu hizi amuri na uyawayongweeze haya mambo.

¹²Nkudzowayatse wantu wakubalife kwa dzambo ḍya kwamba u mwana, ela ikaa dza mufaano kwa hawa wahikiza, kwa kunena kwako, ṭaḅia yako, matsakoyo, na kwa kuhikizika kwako na uishi maisha yasiyo alano.

¹³Gija kuḍisomea hiḍi tsanganiko haya matsoro madheru, ukiḍifunda na kuḍiyongweeza, haṭa nidzefokudza.

¹⁴Nkudzoyatse kuitumia hi ṭola ya Ruhu upfegejweyo. Hi hii ṭola iyanganywa hapfaḍe pfa hawa manabii wepfotaḅiri na hawa wazee wepfokupfaza mikono.

¹⁵Henda haya mambo, na nkudzotsoke kuyahenda ili kwamba wantu wonse wapate kuona kwenda usoni kwa hi kazi yako.

¹⁶Dziṭunze mwenye, Timoteo, na uyaṭunze haya mayongweezoyo. Ukigija kuhenda hivi, unadzipfonya wewe na hawa weonakusikiiya.

1 Timoteo 5

¹Nkudzomubuse muntu mukuu, ela nena nae na umpowe dza kwamba kwakunenani na babajo. Hawa wayume waḍoḍo wahwae dza wanduguzo,

²Hawa wake wazee uwahwae dza wamamazo, na hawa wake wadoḍo wahwae dza waimbuzo pfasipfo kuwa na maḥaro mazuka nao.

³Wapfe ugijo wake wachiwa weo wachiwa hachi!

⁴Ela ikiwa kwamba muke muchiwa ana wana ambu wadzukuu, wao ni haḍi nguzi wadziyongweeze kuiḥunza hi nyumba yao kwa kumushooga Muungu. Na kwe hi namuna wanawagalichia ḍuḍa wavyazi wao na wabibi zao, koro ndivyo vya Muungu evyonatsaka.

⁵Huyu muke eye muke muchiwa jwa ḍugha, asiye muntu jwa kumuḥunza, madzikwaḥyo yakwe kayaweka kwa Muungu. Siku na musikahi anagija kumuyomba Muungu na kumulacha ugijo.

⁶Ela muke muchiwa adzingizie maisha ya kudzitsekeza, huyo kesakufwa, haḥa ingawa kakuishini.

⁷Wapfe hi hii amuri ili kwamba kutseewa na muntu jwa kuwaona na tsowa.

⁸Ela muntu akitsawaḥunza hawa wantu eo na yuuko nao, na faḥi wantu wa nyumbani mwao, huyo kesakuikana hi faro ya Kikiristo na kakuhendekani viwi kuchia muntu asiyedzahikiza.

⁹Muke muchiwa jwa kungizwa kwa hi orodha ya wake wachiwa wa tsanganiko, ni huyude ḥu eye na myaka miyongo mihandahu na zaiḍi. Na ni haḍi awe ewa kahwajwa mweedha mumodza ḥu.

¹⁰Na ni haḍi awe muke amanyikaniye kwa mahendoye mema, dza mahendo ya kuyeya wanawe urembo, kukaraḥisha wageni nyumbani mwakwe, kukosa maguu ya wantu wa Muungu, kugija wantu weo ḍinani, na kudziyavya kuhendea wantu kula aina ya hendo dzema.

¹¹Ela wake wachiwa weo nsii ya myaka miyongo mihandahu, namutsewangiza humu mwa hi orodha ya wake wachiwa wa tsanganiko. Koro hamu zao za kimwii zikiwanjia, wadzaḥamani kuhwajwa. Ndookomu wanamuyatsa Kiristo,

¹²na wanapata hukumu kwa kuvunza ahaḍi yao wawekeyeo kwa Kiristo.

¹³Na kawii wanadziyongweeza kudzikaiya ḥasi na kutsumpa-tsumpa huku na huku, wakinjia na kuyawa madzumba ya wantu. Na si hivyo ḥu, ela wanadziyongweeza na kuwa wantu wa nyano na vitsampizi, wakinjiiya mambo yasiyowamala.

¹⁴ḍubva, ami nindetsaka hawa wake wachiwa wadoḍo wahwajwe kawii, wavyae wana na waḥunze madzumba yao, wapate kutsawapfa nyabva wehu kapfango ka kuhunenea mazuka.

¹⁵Koro wake wachiwa wangine wesakuperuka na wakumuḥani Shaḥani.

¹⁶Muke Mukiristo yudejwonse, nyumbani mwao kukiwa wake wachiwa, ni hadi awatunze. Hu muzigo nka ruhusa ya kuupfaza tsanganiko, ili kwamba hidi tsanganiko dipate kuwatunza hawa wake wachiwa wasio na wantu tu.

¹⁷Hawa wazee weonahenda kazi nyema ya uyongozi, na haswa hawade weonasumwiiya na kuyongweeza na hidi, wanamala kuhilwa na kuipfwa urembo.

¹⁸Koro haya matsoro yamba, "Nkudzoifunge kanwa ngombe ikwakukuvuniani bvaro." Na "Kula muhenda kazi anamala tubvodye."

¹⁹Nkudzosikiiye masitaki yadeyonse dzuu ya muzee, lamuda yawe yayehegwa ni mashaahidi wawii ambu wahahu.

²⁰Ela hawa wazee weonahenda nabvise, wabuse wekeani tswée, ili hawa wangine nao wanjie oga.

²¹Nyakukuamuruni usoni kwa Muungu, usoni kwa Kiristo Yesu na kwa malaika wadheru, uzigije hizi amuri pfasipfo kuyatsa haata modza. Na wala nkudzohende mambo kimwana abo na kimwana ano.

²²Nkudzorebve kumupfaza muntu mikono umuvodhye kwa kazi ya Bwana. Nkudzouwe na mukuruha na nabvise za wantu wangine, dziweke udheruni.

²³Nkudzokaiye kunwa madzi basi, ela ikaa na kunwa mvinyo kachuchu kachuchu kwa dzambo dya hidi humbodyo, koro u muntu jwa kujwaa kutwa.

²⁴Nabvise za wantu wangine zinaonekana tswée tswée, na zinawayanga wantu wazi kwamba hawa hawa wantu wadzahukumigwa. Ela nabvise za wantu wangine zinadzifitsa zikaonekana mwisoni.

²⁵Vivyo, mahendo mema yanaonekana tswée tswée, na haata hayade yasiyoonekana tswée tswée, mwisowe ntayakudzafitsika.

1 Timoteo 6

¹Hawade Wakiristo wonse weo wahumwa, ni kuwahila maḥwana zao na kula njia. Ni wahende hivi, ili kutsewa na muntu jwa kumunenea mazuka Muungu ambu haya mayongweezo yehu ya Kikiristo.

²Na hawade wahumwa weo na maḥwana Wakiristo, ni kutsawanyira, ati kwa dzambo dya kwamba wonse ni wandugu. Ishinu, ni wawahumikie urembo zaidi, kwa kwamba hawa maḥwana zao, weokufaidikani na hi kazi yao, ni watsakwa wenzao sarini mwa Kiristo. Ni hadi uwayongweeze na kuwafunda hawa wantu, dzuu ya haya mambo haya.

³Muntu yudejwonse eyenayongweeza mayongweezo ya nsuwe na asiyehikiza hivi vyyuwo vya hachi vya Bwana jwehu Yesu Kiristo, na eyenadziza haya mayongweezo yehu ya Kikiristo,

- ⁴huyo kanjijwa ni kudziona na nka kintu amanyiyecho. Muntu dzae, ana yutsamutsamu yuzuka jwa kuheha na kuḍaaḥiana na wantu. Na hivi vinayeha kufwiana ḍea, kutsowana, kutsolana-tsolana, kukajelana kuzuka
- ⁵na kuḍaaḥiana kusikosia. Haya yonse yanayawana na wantu weo na akili zifwiyezo na wasioimanya hi hachi. Wanaḥara haḥa ya kwamba ḍini ni njia ya kumuhendeza muntu awe jabva.
- ⁶Gula kumuyomba Muungu na hachi kunamuhendeza muntu kuwa jabva ḍugha, ikiwa kwamba kaḥoseka na hivi evyonavyo.
- ⁷Koro hwipfovyajwa ntahukovyajwa na kintu, na haḥa hukifwa, ntahufwe na kiḍechonse.
- ⁸Dubva ikiwa kwamba huna chakuḍya na nguo, nahufurume nevyo hivyo.
- ⁹Ela wantu weokutsakani kuwa majabva, wananjia maḍemoni, Shaḥani akawagiza. Anawagiza na hamu nyinji na nyinji nzuka nzuka na za uḍyura, zizonawangiza mananzini na kunangwani-nangwani.
- ¹⁰Koro tsako ḍya kutsaka fwedha, ndiḍyo sina ḍya kula aina ya mazuka. Wantu wangine wapfajwa ni mwori wa kulacha fwedha mumpaka waiyekeza hi faro yao na mviso wadzingiza sia ya moja.
- ¹¹Ela wewe Timoteo, wiye muntu jwa Muungu, dziḥanye na hayo hayo mambo yonse. Jwania kuwa muntu jwa kuhenda miro ya Muungu. Jwania kuwa muntu mudheru, muntu jwa faro, muntu jwa matsako, muntu jwa kuiḥisa, na muntu mumpowe.
- ¹²Dza vya muntu jwa mbio evyonamuḍama akiwa kuḍaramani, nawe henda mala wiyonaweza uwe Mukiriḥo wiyenahikizika, upate kupata ḥubvo ḍya maisha ya kuunga na yuungo. Koro ndiyo maisha ya Muungu akuhaniyeyo, wipfoḥima faro yako usoni ya mashaahiḍi wenji na wenji.
- ¹³Na nyakukuamuruni usoni kwa Muungu, eyenapfa viumbe vyonse maisha, na usoni ya Kirisḥo Yesu, ayaviye ushuhuda wa hachi usoni ya Pontio Pilato:
- ¹⁴Igije na kuiḥi hi amuri pfasipfo kuḥeteleka mumpaka nsiku ya Bwana jwehu Yesu Kirisḥo adzefouja.
- ¹⁵Kuujakwe, kudzayehegwa ni Muungu, kwa wakatiwe mwenye. Jeje ni Muungu jwa marembo na ndiye jeje hekeḥu eyenaḥawala, koro ni Haju jwa mahaju na Bwana jwa maḥwana.
- ¹⁶Jeje hekeḥu ndiye eyenaishi maishi. Anaishi kwiko muyanga usioweza kufikika hafufi. Ntaku muntu amuoneye wala adzeyeweza kumuona. Jeje napfegwe shaḍu na agije kuḥawala haḥa pfasipfosia! Amina.

¹⁷Waamuru hawade weo majabva huju huju lumwengu, watsedziona na wala watsedzikwatya hu huu ujabva usiwo maana. Ishinu nawadzimukwatye Muungu, eye mubalicha jwa kuhupfa kula kintu cha kuhutsekeza.

¹⁸Waamuru wahende mema, wawe majabva wa mahendo mema, wawe wabalicha na wawe wantu wa kugeana wevyonavyo.

¹⁹Kwe hi namuna wanadziwekea nkandi idzeyowa musinji wa nguvu wa maisha yadzeyokudza. Na ndipfo wadzepfodzipatia maisha ya dughu.

²⁰Timoteo, yatunze haya uyapfegejweyo kuyatunza. Dzitanye na vyyuwo vya kilumwengu na yudaato jwa udyura, jwa wantu wangine wejonajuhana “umanyi,” kimatsowa.

²¹Koro wangine wao wambiyeeo wana hu huu umanyi, mviso waiyekeza hi faro yao. Tei ya Muungu naiwe pfamodza nanywi nyonse.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

¹Mimi Paulo, nitsanijwee ntumi jwa Kiristo Yesu kwa miro ya Muungu, nisumwiiye dzuu ya hi ahađi ya maisha hwiyonayo, hukiishi hariani mwa Kiristo Yesu,

²nyakukworeani wewe Timoteo, mwanangu nitsakiye. Muungu Baba na Kiristo Yesu, eye Bwana jwehu, nakuvodhye nto, akufwiye ũei na kukupfa maisha ya naghea.

³Nyakumuyavizani ɗuɗa Muungu, niyekumuhumikiani na moja mumodza, dza vivide vya wabibi zangu wevyowakihenda. Kula nikwaakuyombani, namuyaviza ɗuɗa siku na musikahi kwa dzamboɗyo.

⁴Nyakukumbukani mitsozi iyokubiga ɓagwi, hwipfohukiɗamana, nami nyakuɗamanini kukuona muno, nipate kudzajwa ni tsekea.

⁵Nyakukumbukani hi faro kariɗu wiyonayo, faro dze ya yaayejo Luise na mamajo Yunaisi weyokuwa nayo. Nina hakika ya kwamba hi hii faro unayo.

⁶Ndiyo maana niyokukumbusyani, uitumie vya kuɗosa hi ɗola ya Muungu akupfiyeyo, nipfokupfaza mikono.

⁷Koro Muungu nkakuhupfa Ruhu jwa woga haɗa. Jeje kahupfa Ruhu jwa kuhungiza nguvu na eyenahupfa matsako na kuhupfa kudzimiza hutsehenda mazuka.

⁸Dubva, sione yutswa kushuhuɗia kwa dzambo ɗya Bwana, na wala nkudzonioneye yutswa mimi kwamba nifungwa kwa dzambo ɗyakwe. Ishinu, dzifunge kukunta ɗina dze vyangu, kwa dzambo ɗya haya Maagu Mema, na Muungu anakupfa hizi nguvu za kuitisia.

⁹Jeje kahupfonya na kahuhana huwe wantuwe mwenye. Ela si kwa dzambo ɗya mahendo yehu, kenge ni kwa kusuɗi ɗyakwe mwenye na kwa dzambo ɗya ũeiye. Kahufwiya ũei kwa njia ya Kiristo Yesu, haɗa kaɓila lumwengu ntajudzaumbwa.

¹⁰Ela sasa, hi ũeiye huiona kwa kudza kwa Kiristo Yesu, mupfonya jwehu. Na kuyawana na haya Maagu Mema, humanya ya kwamba Kiristo kazishinda nguvu za kifo na kahuwezesha kuwa na maisha yasiyosia.

¹¹Muungu kanitsana mimi dza ntumi, nisumwiiye na kuyayongweeza haya Maagu Mema.

¹²Ndiyo maana niyokukuntani ɗina dzevihivi. Ela sidzafwa moja, koro huyu nimuhikiziye nimumanya ya kwamba ni ga. Nina uhakika wa kwamba, ana uwezo wa kuyamia haya animpiyeyo, mumpaka nsiku ya mwiso.

¹³Vigije na nguvu hivi vyuuwo vya hachi nikuyongweezeyevyo. Hivi vyuuwo navikae dza mufaano wako wa kuuḅa na ugije kumuhikiza Kiristo na kuwatsaka wangine, koro hwaa hariani mwa Kiristo Yesu.

¹⁴Iṭunze hi nkandi ya maana ya haya Maagu Mema uipfegejweyo ni Muungu. Iṭunze kwa nguvu za Ruhu Mudheru, huyu eyenaishi kuzimuni mwehu.

¹⁵Dza umanyiyevyo, wantu wonse wa ḁyimbo ḁya Asia wanifaṭula. Na wangine wao ni aḁe Figelo na Hamogene.

¹⁶Ela Ḃwana naifwiye ṭei nyumba ya Onesiforo, kwa dzambo ḁya kuningiza moja kwakwe myeedha minji. Wala kuwa gerenzani kwangu, ntakukumugiza jeje yutswa.

¹⁷Ishinu epfokudza Rumi ṭu, kanjia kunilachani haṭa adzepfoakiniona.

¹⁸Nawe kumanya urembo muno namuna animpiyevyo ugijo hukude Efeso. Nyakumuyombani Ḃwana amufwiye ṭei hiyo hiyo nsiku ya hukumu!

2 Timoteo 2

¹Dubva wewe mwanangu, haya matsako ya Muungu hwiyonayo hariani mwa Kiristo Yesu, nayakungize nguvu.

²Hayade mayongweezo nikupfiyeyo usoni ya mashaahiḁi wenji na wenji, yahwae uyawayongweeze wantu weonahikizika, wadzeoweza kuwayongweeza na wantu wangine.

³Dzifunge kukunta ḁina dzaswi, dza asikari muṭiifu jwa Kiristo Yesu.

⁴Ntaku asikari eyenawa kazini, akayatsa kudzitsakiza kwa mukuuwe, akanjia kudzingizani-ngizani kwa maisha ya wantu wa kawaiḁa.

⁵Na muntu anjiye mashindano ya mbio, nkawezi kushinda apfegwe ṭubvo, ikiwa kwamba nkakuuḅa hizi sharia za mbio.

⁶Dza vivyo, muntu jabva jwa kuima ndiye eyenamala kupata haya mavuno ya ḁura.

⁷Yaṭarie haya mambo nikwambiiyeyo, na Ḃwana anakuwezesha kuimuka kula kintu.

⁸Kumbuka kwamba Yesu Kiristo, kayawa sindo wa haju Ḃauḁi na kafufujwa kuyawa kwa wafu. Na haya ndiyo haya Maagu Mema niyonasumwiiya.

⁹Na kwa dzambo ḁya haya Maagu Mema niyonasumwiiya, nyakukuntiswani ḁina, na ninjia haṭa kufungwani minyoro dza kwamba niwa muhenda mazuka. Ela chuuwo cha Muungu ntakiwezi kufungwa minyoro.

- ¹⁰Dubva, nabea mazuka yonse kwa dzambo dya watsanwa wa Muungu, ili nao wapate kupata mupfonyo kuyawa kwa Kiristo Yesu, pfamodza na maisha ya kuunga na yuungo.
- ¹¹Hu muneno hu ni muneno wa dughu: Ikiwa kwamba hufwa na Kiristo, pia hudzaishi pfamodza nae.
- ¹²Ikiwa kwamba hugija kuitisa, pia hudzawala pfamodza nae. Ikiwa kwamba humukana jeje, nae pia anahukana.
- ¹³Hukitsowa kuwa wahikizika, jeje nkayatse kuwa muhikizika, kwa kwamba jeje nkawezi kuvunza ahadi yakwe.
- ¹⁴Hawa wantuwo, wakumbusye haya mambo. Wakanye kwa sari dya Bwana, watsekaiya kudaaia vyuuwo. Huko kudaaiana ntakumusaidie yudejwone, ishinu kunananga faro za wantu wadzeovisikia.
- ¹⁵Dema mala wiyonaweza upate kuhikizika kwa Muungu, uwe muhumisi asiyeionea yutswa kaziye na eyenaiyongweeza urembo hi hachi ya haya Maagu Mema ya Muungu.
- ¹⁶Dzitanye na vyuuwo visivyo maana, vivyonangiza wantu kuhendani mazuka zaidi na zaidi.
- ¹⁷Mayongweezo dzayo, ni dza kilonda ndugu kisichopfowa. Na wengine weonayongweeza hayo hayo mayongweezo ni ade Hamena na Fileto.
- ¹⁸Hawa wantu wowii waiyatsa hi njia ya hachi, na wakunangani-nangani faro za hawa wahikiziyeo. Wanayongweeza kwamba, hu ufufuo si dzambo didzediyohendeka, ela wanakwamba wisakuhendeka.
- ¹⁹Ela Muungu kadisumamisa hidi tsanganiko dyakwe dza musinji mumu gu usiosukusika. Na hu musinji woregwa hivi vyuuwo hivi: "Bwana kamanya weo wakwe." Na kawii woregwa hivi: "Yudejwone ambiye njwa Bwana, ni hadi ayayatse mazukaye."
- ²⁰Kuzimuni mwa nyumba nkuu, kunakaa kukiwa na vija vya namuna garagara. Vingine vinaelekanywa na fwedha ambu dhaha, na vingine vikawa vya muhi ambu vya haka. Vija vingine vinatumika byeka kwa mambo ya hila, na vingine vikatumba kwa mambo ya kawaida.
- ²¹Na muntu akidzidheresa na mazuka yonse, anawa dza kija cha kutumba byeka kwa mambo ya hila. Anatsanigwa ni Muungu na anawa muntu jwa maana kwa Bwana, jwa kuhenda kula aina ya kazi nyema.
- ²²Timoteo, nkudzohekwe ni tamera za udyana, ela jwania kuishi maisha mema, uwe muhikizika kwa Kiristo, na uwatsake Wakiristo wenziwo na kuwa na naghea nao. Wewe pfamodza na hawade wone weonamuyomba Bwana na moja mumodza hendani dzevihivi.

²³Ela wantu weo na yudaato jwa udyura na jusijo maana, wakaiye kuye. Koro kumanya ya kwamba yudaato dzajo, mwisio junasia na kuheha.

²⁴Na muhumisi jwa Bwana ni kutsaawa muntu jwa kuheha. Ni hadi awe mumpowe kwa wantu wonse, na awe mwaalimu mwema na eyenaifisa.

²⁵Akwakuwafundani hawa weonamupfinga, ni awafunde na umpowe. Pfangine Muungu anawapfa kupfyehuzi mama, na wanaimanya hi hachi.

²⁶Na ndipfo pfa akili zao zidzefowagalia na wadzefoweza kumudarama Shaatani, eyewaheka akiwahendeza wahende miroye.

2 Timoteo 3

¹Yaweke akilini haya: Nsiku za mwisio kudzawa ngera za dina.

²Wantu wadzawa na umimi, uhamile, kudziona na uchikodzo. Wadzawa wantu wa vitsolo, wasiowasikia wavyazi wao, wasio dudu, na kuwa wanabvise wasio dini.

³Wadzawa wantu wa myojo myumu na wasiofwiya tui wenzao. Wadzawa wantu wa nyano, weo wavwoku na weo na ugaidi. Dzambo didedyonse didyo dzema wanaditukia.

⁴Wadzawa wantu wasiohikizika, weo na musindiiyo na weo na kudziona kwini. Wadzatsaka raha, zaidi ya kumutsaka Muungu.

⁵Nanze wanaonekana wantu wachuuwo, ela mahendo yao yanayanga kwamba wakuikanani hi nguvu ye chuuwo cha Muungu. Dzitanye na wantu dzao.

⁶Wangine wao wanadzingiza madzumbani mwa wantu, wakaheka akili za wake wasio musumamo, wazihopfejweo ni mpuha ya nabvise zao na wakitawaligwa ni kula aina ya tamaa.

⁷Hawa wake meshi wakudemani kudziyongweeza mambo mapfya, ela hi hachi ntawawezi kuimanya meshi!

⁸Dza hivi vya Yenesi na Yambure wamupfingiyevyo Musa, ndivyo vya hawa wantu wevyokuipfingani hi hachi. Hawa ni wantu weo na akili zifwiyezo na wasiomuhikiza Kiristo dughu.

⁹Ela kufaulu kwao ntakuwezi kwenda kuye. Hivi viwahendekeyevyo adu Yenesi na Yambure, ndivyo vidzefowahendeke hawa hawa wantu. Na kula muntu anamanya namuna waivyo wadinga.

¹⁰Ela wewe Timoteo, kuyamanya haya mayongweezo yangu, kumanya hu mwenendo wangu, na kuyamanya haya yeyonanimuda maishani mwangu na haya nihikiziyeyo. Kumanya namuna nitisiyevyo mya mya madinani, kumanya namuna ya matsako yangu yaivyo na namuna niyonikidzimiza.

¹¹Kumanya namuna nionesejwevyo tsungu na kukuntiswa ðina nipfokuwa Antiokia, Ikonio na Lusitira. Yewa maðina mazuka muno niitisiyeyo! Ela Ñwana kaniyavyanya na haya haya maðina yonse.

¹²Hawaðe wonse weonatsaka kuishi maisha madheru hariani mwa Kiristo Yesu, wanakuntiswa ðina.

¹³Ela hawa wantu wazuka na weo na makulekule wanahamaða kuwa wazuka, wakikulakula wantu wangine na kukulwakulwa wao wenye.

¹⁴Ela wewe igije hi hachi uyongweezejweyo na uihikiziyeo, koro hawa wakuyongweezeyeo kuwamanya kwamba ni wahikizika!

¹⁵Na haya matsoro madheru kuyamanya hangu uðyanani mwako. Haya matsoro yanaweza kukupfa mvidhyo, iyonakuwezesha kupata mupfonyo, kwa kumuhikiza Kiristo Yesu.

¹⁶Matsoro yonse yana nguvu za Muungu, na yana maana kwa kuyongweeza, kumukanyia muntu, kumuyangia muntu njia na kwa kumufundia muntu apate kuishi maisha ya kumutsakiza Muungu.

¹⁷Ndookomu muhumisi jwa Muungu akisakuyamanya haya yonse, anawa kaimanya kaziye urembo, na anaweza kuhenda kula aina ya kazi nyema.

2 Timoteo 4

¹Kwa dzambo ðya kudza kwa Kiristo Yesu dza haju, nyakukuamuruni usoni kwa Muungu na kwa Yesu Kiristo, adzeewahukumu weo moja na wafwiyeo:

²Sumwiiya hichi chuuwo. Wewe gija kukisumwiiya ngera zonse, uwe wakatiwe ambu utseewa wakatiwe. Kisumwiiye kuwafunda wantu, kuwabusa na kuwangiza moja, na wayongweeze na umpowe.

³Koro ngera zakudzani za wantu kudziza kusikiiya mayongweezo ya hachi. Ishinu wadzakaiya chaka cha kusikiiya mambo garagara, na wanadziundukizia waalimu wenji na wenji wa kuwambia haya weyonatsaka kuyasikia.

⁴Wadzayatsa kuisikiiya hi hachi wananjia kusikiiyani ngano za nsuwe.

⁵Ela wewe, zigwaze akilizo kwa kula hali. Itisa maðinani, ugije kusumwiiya haya Maagu Mema. Henda kula kintu chichonakumala kuhenda dza muhumisi jwa Muungu.

⁶Ami le, nsiku zangu za kuyavigwa dza mvuugiya zimaafika. Na nsiku zangu za kufwa zimaawa hafufi.

⁷Dza vya muntu jwa mbio, nihenda kula niwezeyecho na hizi mbio niziðarama nizisa, na faro yangu sikuiyekeza.

⁸Na sasa hiði tubvo ðya kushinda kwangu ðyakuniindani. Naðyo ni tubvo ðya kwamba niweza kuishi maisha ya udheru. Ñwana, muhukumu jwa hachi,

kadzadinimpa hiyo hiyo nsiku ya mwisu. Na nkakuzadinimpa mimi tu, ela na hawaḁe wonse weokuyoweeyani na hamu kuuja kwakwe.

⁹Demā kula udzevyoweza udze huku haraka huonane.

¹⁰Koro Demā kahekeka na mambo ya huju huju lumwengu, na kaniḁarama kachia Tesalonike. Ae Kireseni kenda Galatia, na Tito kachia Dalimatia.

¹¹Na Tukiko nimuhuma Efeso. Ahafiye nami ni Luka jeje heketu. Dubva ukwakudzani, muhwae na Marko udze nae, kwa dzambo anaweza kunigijija hi kazi.

¹³Ukwakudzani, ḁiyehē hiḁi koti ḁyangu niḁiyatsiyedyo na Kapo hukude Tiroa. Viyehē na hivi vyuo, haswa hiviḁe vielekanyijwevyo na nchingo.

¹⁴Huyu Alekizanda mufuya vyuma, kanihendea mazuka menji muno. Bwana anamuiḁa kwa haya ahendeyeyo.

¹⁵Wewe mwenye dziḁunze nae, kwa dzambo ewa kayapfinga vyumuni haya mayongweezo yehu.

¹⁶Hude mweedha wa ḁura nipfosumama ḁubini kudziheheha, ntakwiwa muntu anineneeye. Kula muntu kaniḁarama. Nyakuyombani Muungu atseviwaḁalia.

¹⁷Ela Bwana kanisumamia na kunimpa nguvu. Ndookomu haya Maagu Mema yonse niweza kuyasumwiiya yapate kusikijwa ni wantu wonse wa vyeeti vingine, na Muungu mwenye kanipfonya na kufwa.

¹⁸Bwana ananipfonya na mazuka yonse, na ananipfiika salama kwa uhaju wakwe wa mbinguni. Bwana aḁaḁwe maishi na maishi! Amina.

¹⁹Nikedhyea Pirisila na Akwila na nyumba ya Onesiforo.

²⁰Erasto kahafa Korinto, na Tirofimo nimuyatsa Mileto, kwa kwamba ni mujwazi.

²¹Demā kula njia, udze sika asidzaḁabva. Ebulo, Pudeni, Lino, Kilaudia na hawa wandugu wangine wonse, wamukedhya nto.

²²Bwana nawe pfamodza nawe ruhuni mwako. Na ḁei ya Muungu naiwe pfamodza nanywi nyonse.

Tito

Tito 1

¹Mimi Paulo, muhumisi jwa Muungu na ntumi jwa Yesu Kiristo, nyakukworeani wewe Tito. Nihumigwa niwambake faroni watsanwa wa Muungu na niwayongoze kuimanya hi hachi iyonayongweezwa ni dini yehu.

²Hi hii hachi inahupfa madzikwatyo ya kupata maisha ya kuunga na yuungo. Muungu ndiye ahuahidiye swiswi haya haya maisha hangu lumwengu ntajudzaumbwa. Na jeje nkanene nsuwe.

³Muungu mupfonya jwehu kayahuyanga haya haya Maagu Mema kwa wakati mwema. Kayanimpa haya haya Maagu Mema niyasumwiiye, nami ndivyo nivyokuhendani.

⁴Nyakukworeani wewe Tito, wiye mwanangu hachi kwa haya huhikiziyeyo hwonse. Muungu Baba na Kiristo Yesu mupfonya jwehu, nawakuvodhye na kukupfa naghea nto.

⁵Nikuyatsa Kirete upate kuyaelekanya hayade mambo yeyokuwa tsonso na utsane wazee wa matsanganiko kula mudzi. Yaweke akilini haya niku damiyeyo:

⁶Muzee jwa tsanganiko ni kutsaawa na untu muzuka udewonse. Ni hadi awe muyume jwa muke mumodza. Wanawe ni hadi wawe wantu wahikiziyeyo, wasio tabia nzuka na weonaŋii wavyazi wao.

⁷Na kwa kwamba muyongozi jwa tsanganiko ni muntu jwa kusumamia kazi ya Muungu, nka ruhusa ya kuwa na tamba zuka. Na ni hadi atseewa muntu jwa kudziona, atseewa muntu jwa ngoro za mpuyani, atseewa muntu jwa kuruma, atseewa muntu mundwani ambu muntu muhamile jwa kudzilachia fwedha.

⁸Ishinu, ni hadi awe muntu jwa kukarabisha wageni nyumbani mwakwe, na awe muntu atsakiye mema. Ni hadi awe muntu jwa kudzimiza, muntu jwa kuhenda yeyo ya hachi, muntu mudheru na muntu jwa kuwa na chima.

⁹Ni hadi akigije gu hichi chuuwo chichonahikizika dza viviŋe chivyoyongweezwa. Na kwehii namuna anawangiza moja na wantu wangine kwa haya mayongweezo ya hachi na kuwakanyera hawade weokuyapfingani haya mayongweezo.

¹⁰Koro kuna wantu wenji wapinzani na weonawakulakula wenzao na vyyuwo visivyo maana, na hawa haswa ni hawa Wakiristo weokuwa wantu wa dini ya Kiyahudi.

¹¹Ni hadi wanyamazwe, kwa kwamba wakunangani faro za madzumba mazima mazima, kwa kuyongweeza haya mayongweezo ya nsuwe yasiyomala kuyongweezwa. Huju huju yutswa wakujuhendani kudzilachia fwedha.

¹²Haŋa mumodza jwao wao wenye, eyekuwa nabii, ewa kamba, "Wakirete meshi wananena nsuwe, waa dza binensa, ni wantu malafa na ni wachaka muno."

¹³Na hivi aneneevyo ni dūgha. Dūbva hawa wayongweeza nsuwe wabuse vyumuni, wapate kuwa na faro nyema ya Kikiristo,

¹⁴na watsekaiya kusikiya ngano za nsuwe za Kiyahuḍi na maamuri ya wantu waidziziyeo hi hachi.

¹⁵Kwa hawaḍe weo wadheru, ntaku kisichokuwa kidheru. Ela kwa hawaḍe wanangijweo ni nabvise na wasiohikiza, ntaku chicho kidheru, koro akili zao na myojo yao inangwa ni nabvise.

¹⁶Wanakwamba wamumanya Muungu na huku mahendo yao yanayanga ya kwamba ntawamudzi. Hawa ni wantu wa Muungu aṭukiiyeo, wasiomuṭii na wala wasioweza kuhenda dzambo dzema ḍiḍeḍyonse.

Tito 2

¹Ela wewe ni haḍi uyongweeze haya mayongweezo ya hachi.

²Wambe hawa wazee wa kiyume wawe wantu watuvu, wantu wa ṭaḅia nyema, wantu wa mvidhyo, na wawe wantu wa faro, wantu wa matsako, na wantu wa kuitisa.

³Na dza vivyo, wambe hawa wake wakuu waishi maisha ya udheru na watsekaiya mambo ya nyano ambu wawe wahumwa wa mvinyo. Ni haḍi wayongweeze yeyo mema,

⁴ili kwamba wake waḍoḍo wadziyongweeze kuwatsaka wayume wao na wana wao.

⁵Ni haḍi wawayongweeze kuwa wake wa akili na wadheru na kuwa wahiḍu, weonawaṭii wayume wao, ili kutseewa muntu jwa kuchinenea mazuka chuuwo cha Muungu.

⁶Dza vivyo, wafunde hawa wayume waḍoḍo wawe wantu wa kudzimiza.

⁷Wewe mwenye ni haḍi uwe mufaano wa mahendo mema kwao kwa kula dzambo udzeḍyohenda. Waa muntu jwa kuhikizika na wiyenamuḍama ukwakuyongweezani.

⁸Ikaa ukiyongweeza mambo yeyo sawa kaḅisa, ya kwamba ntayawezi kukungiza kwalatwani, ili upate kuwakanyera hawa nyabvao, watseepata kintu kizuka kiḍechonse cha kunena dzuu yehu.

⁹Wambe hawa weo wahumwa, wawaṭii maḅwana wao na wawatsakize kwa kula kintu. Ntawa ruhusa ya kwambukuyana nao

¹⁰ambu kuwakwiwiya. Ishinu, ni haḍi wayange kuwa wahikizika kwa kula kintu. Na kwe hi hii namuna, mahendo yao yanayeha shaḍumea kwa hichi chuuwo cha Muungu mupfonya jwehu.

¹¹Koro Muungu kayanga matsakoye makuu kwa kuwayehea mupfonyo wantu wonse.

¹²Hayo hayo matsakoye, yakuhuyongweezani kwamba huyatse kuishi maisha mazuka na t̄amaa za kilumwengu, huishi maisha ya kudzimiza, yeyo madheru, na ya kimuungu humu humu lumwenguni,

¹³huku hukiindiiya hiyo Nsiku ya tsekea hwiyoukieghatani. Hiyo hiyo Nsiku, marembo ya Muungu jwehu mukuu na mupfonya jwehu Yesu Kiristo yanaonekana.

¹⁴Jeje kadziyavya maishaye kwa dzambo d̄yehu, ahupfonye na mazuka yonse na kuhudheresa na nabvise zehu, huwe wantuwe jeje heketu weo na hamu ya kuhenda mambo mema.

¹⁵Haya ndiyo haya mambo wiyonamala kuyongweeza. Na kwa uwezo wako wonse wiwo nao, wafunde na kuwabusa hawa weonakusikiiya. Dziza muntu jwa kukubalifa.

Tito 3

¹Wakumbusye hawa wantuwo wawe wakiwat̄ii kwa kula namuna hawa waṭawala na wantu weo na mamulaka, na wadzifunge kuhenda kula aina ya dzambo dzema.

²Nawatsekaiya nyano na kuwa wantu wasio na naghea, ela nawawe wantu wa kusikiana, na meshi wawe wampowe kwa kula muntu.

³Koro swiswi wenye d̄ura hwiiwa wantu maḍyura, husiwomuṭii Muungu na hwaariyeo. Hwiiwa wahumwa wa t̄amaa zehu za kudzitsekeza na wahumwa wa kula aina ya raha. Maisha yehu yonse yasiiya mazukani na kufwiyani dea; wantu wehukeva naswi hwiiwakeva.

⁴Ela wema na matsako ya Muungu mupfonya jwehu yepfohudzia,

⁵hupfonywa. Na nkakuhupfonya kwa dzambo d̄ya mambo mema huhendeyeyo, ela ni kwa dzambo d̄ya kuhufwiya t̄ei. Muungu kahupfonya kuchiiya na kwa nguvu za Ruhu Mudheru, eyenahupfa kuvyajwa upfya na kuwa na maisha mapfya kwa kuhudheresa kiruhu.

⁶Muungu kamuhukakanyia Ruhu Mudheru kwa winji, kuchiiya na kwa Yesu Kiristo mupfonya jwehu,

⁷ili kwamba, kwa kuhufwiya t̄ei kwakwe, hupate kungizwa hariani mwa sawa na Muungu, kisa hupfokee haya maisha ya kuunga na yuungo hudzikwaṭiyeyo kuyapata.

⁸Hivi ni vyyuwo vya d̄ugha. Natsaka uyangizie hiḍu haya mambo, ili kwamba hawaḍe wamuhikiziyeyo Muungu, wamuudamie kuhenda mambo mema. Wakihenda hivi ni urembo na vina maana kwa kula muntu.

- ⁹Ela wewe, dziṭanye na yuḍaato jwa uḍyura na utsekaiya milongo miyeya miyeya ya masari ya wabibi zenu na wala utsenjia matsowanoni na kuhehani dzuu ya hi Sharia. Haya ni mambo ya uḍyura na yasiyo maana.
- ¹⁰Na muntu jwa kuyeha migawikano, mukanye ḍya ḍura na ḍya pfii, na akitsasikia, yawana nae.
- ¹¹Kumanya ya kwamba muntu dzae kaara hi njia, na kakuhendani nabvise, na vyakuyangani tswee kwamba kakutsoweani.
- ¹²Nikisa kumuhuma Atema ambu Tukiko kwako, ḍema kula njia udze Nikopoli, huku nihuniyeko kwendakaa huyu sika.
- ¹³ḍema kula udzevyoweza, kumumpa ugijo huyu wakili Zena na Apolo wakiwa charoni mwao, na uṭunze kwamba ntawa ṭuri wa kintu.
- ¹⁴Hawa wantu wehu ni kudziyongweeza kuhendea wantu mema, wayavye vyao kwa wantu weo na ṭuri wa ḍugha. Nawatsekaiya kuishi maisha yasiyo maana.
- ¹⁵Hawa wonse weo pfamodza nami hapfa wakukedhya nto. Hukedhyeye hawa weo waḅamu zehu wa faro. Ṭei ya Muungu naiwe pfamodza nanywi nyonse.

Filemoni

Filemoni 1

- ¹Mimi Paulo nifungijwee gerenzani kwa dzambo ɗya kuyasumwiiya haya Maagu Mema dzuu ya Kiristo Yesu, ndimi niyekworani hi hii baruwa pfamodza na ndugu yehu Timoteo. Nyakukworeani wewe ndugu Filemoni wiye muhumisi mwenzehu hukutsakiyee muno.
- ²Cha ɗura, hukedhyeye hiɗi tsanganiko ɗiɗyonayomba nyumbani mwako, na imbu ɗyehu Afia, pfamodza na ndugu Arikipo eyenayahehea haya Maagu Mema dza asikari mwenzehu.
- ³Muungu Baba na ɓwana jwehu Yesu Kiristo nawamuvodhye na kumumpa naghea nto.
- ⁴Ndugu Filemoni, kula nipfonawa kukuyombeani nakaa na kumuyaviza ɗuɗa Muungu jwangu,
- ⁵koro nakaa na kusikia namuna umuhikiziyevyo ɓwana Yesu, na namuna uwatsakiyevyo wantu wonse wa Muungu.
- ⁶Nyakukuyombeani kwamba hivi wivyonakaa na kuhariana na wahikiza wenziwo, ugije kuhariana nao zaiɗi na zaiɗi. Koro ukihenda hivi, unapata kuzimanya hizi kazi nyema nyema zonse wizonaweza kumuhendea Kiristo.
- ⁷Ndugu yangu mutsakwa, mimi mwenye nina tsekea nkuu muno na haɗa hu moja wangu uniingamaa kwa dzambo ɗya kwamba haya matsako wiyonayo kwa wantu wa Muungu yanakaa na kuwangiza moja muno.
- ⁸Ndookomu kwa dzambo ɗya kwamba hwonse hu ndugu humuhikiziyeo Kiristo, sikwakushoogani kukuamuru kwamba uhende hiviɗe wivyonamala kuhenda.
- ⁹Ela kwa dzambo ɗya hivi hutsakananiyevyo, niona kwamba heri nikuyombe kuliko kukuamuru. Ndiyo maana mimi Paulo niye jarisa, na nifungijwee gerenzani kwa dzambo ɗya Yesu, nyakukuyombani dza ɓamujo.
- ¹⁰Nyakumuyombeani Onesimo kwako, eye mwanangu jwa kiruhu. Koro hivi hivi niivyo gerenzani nimusumwiiya nae kagala muhikiza.
- ¹¹Gula ɗura Onesimo nkewa na maana muno kwako le, ela sasa ana maana kwako na kwangu pia.
- ¹²Onesimo mwana nimutsakiye dza moja wangu, nyakumugalichani kwako.
- ¹³Ninkitsaka muno kwamba nikae nae ili aweze kunimpa ugijo pfantu pfako, kwa hu huu muɗa nifungijweo gerenzani kwa dzambo ɗya kuyasumwiiya haya Maagu Mema.

- ¹⁴Ela sikutsaka kuhenda dzambo ðiðeðyonse pfasipfo ruhusa yako. Na nihenda hivi ili ugijo uðewonse udzeotsaka kunimpa, uweze kuunimpa kwa miro yako wewe mwenye pfasipfo kusharutiswa.
- ¹⁵Pfanginge saḅaḅu ya Onesimo ya kuṭanywa kuye nawe kwa muḁa mufufi, ni kwamba adzeaweze kuwa jwako maishi.
- ¹⁶Ela sasa si muhumwa ṭu, kenge ni ndugu mwenzehu amuhikiziye Kiristo. Mimi nimutsaka muno. Na nimanya ya kwamba, wewe unamutsaka zaiḁi, dza muhumwao na pia dza ndugu amuhikiziyee Ḃwana.
- ¹⁷Ḃubva kwa kwamba mimi unakaa na kunihwaa dza muhumisi mwenziwo, ḅasi Onesimo nae mupfokeye urembo dza kwamba kwakunipfokeani mimi mwenye.
- ¹⁸Ikiwa kwamba kakutsowea kwa njia iðeyonse, ambu ana rando ðiðeðyonse kwako, ḁiniṭaliye mimi.
- ¹⁹Hapfa, mimi Paulo nyakworani na mukono wangu mimi mwenye, kwamba, “Akiwa na rando ðiðeðyonse naḁiipfa mimi.” Na ntai haḁya ya kukukumbusya kwamba, haṭa nawe una rando kwangu kwa dzambo ḁya haya maisha mapfya upatiyeyo kuchiiya nami.
- ²⁰Ḃubva ndugu yangu, nyakukuyombani kwa sari ḁya Ḃwana kwamba, unihendeye hu huu wema ili uweze kuningiza moja dza Mukiristo mwenziwo.
- ²¹Hivi hivi nivyokukuyeheani hi hii ḅaruwa, nina hakika kwamba unahenda haṭa zaiḁi ya hivi nikuyombeyeyo.
- ²²Natsaka uniwekeye chumba cha kudza nikaе, koro nina maṭumaini kwamba Muungu anayasikia haya mayombo yenu na ananiyatsa niuje huko kwenu si haṭa kae.
- ²³Huyu mwenzangu Epafuro hufungijwee pfamodza gerenzani kwa dzambo ḁya kumuhumikia Yesu Kiristo, kakukedhya nto.
- ²⁴Na hawa wahenda kazi wenzangu, aḁe Marko, Arisitako, Ḃema na Luka, nao pia wakukedhya nto.
- ²⁵Ṭei ya Ḃwana jwehu Yesu Kiristo naiwe pfamodza nanywi nyonse. Ikaani naghea.

Waeburania

Waeburania 1

- ¹Kae Muungu ekinena na wabibi zehu myeedha minji na minji kwa njia garagara, kuchiiya na kwa hawa manabii.
- ²Ela hizi hizi nsiku, ziizo nsiku za mwisu, Muungu kakunenani naswi kuchiiya na kwa Mwanawe. Hangu lumwengu ntajudzaumbwa, Muungu kamutsana kudzamumpa kula kintu kiwe chakwe, na kajuumba huju lumwengu kuchiiya na kwa huyu huyu Mwanawe.
- ³Huyu Mwana kakuyangaani na marembo ya Muungu, na jeje ka ɗa na Muungu. Jeje ndiye eyekujuwekani lumwengu yuzima kwa nguvu za chuuwoche. Kahudheresa nabvise zehu kisa kaka mukono kuyume wa Muungu awee mbinguni.
- ⁴Huyu Mwana jwa Muungu kahendezwa kuwa mkuu kuchia hawa malaika, dza vya saridye apfegejwedyo ɗiivyo kuu kuchia haya masari yao.
- ⁵Koro Muungu nkakunena na malaika yudejwone, amwambe, “Wewe u Mwanangu, yeo nikuvyaa.” Na wala nkakunena dzuu ya malaika yudejwone ambe, “Mimi nawa Babajwe, nae anawa Mwanangu.”
- ⁶Na kawii Muungu epfomuyeha Mwanawe hangafa lumwenguni, kamba, “Malaika wangu wonse nawamuvunzie nkuhi.”
- ⁷Na dzuu ya hawa malaika, Muungu kamba, “Nawahendeza hawa malaika wawe dza vuṭo, na wawe wahumisi weo dza maḥilibili ya moho.”
- ⁸Ela huyu Mwanawe, Muungu kamwamba, “Uhajuwo e Muungu, unakaa maishi na maishi! Wewe unawaṭawala wantuwo na hachi.
- ⁹Wewe kutsaka hachi na kukeva mazuka. Ndiyo maana mimi Muungujo, nikuhiiya mafuha nikutsana, na nikuhendeza uwe na tsekea ya kuhilwa, tsekea iyo nkuu kuchia hi ya hawa wenziwo.”
- ¹⁰Na kawii kamwamba, “Wewe ɓwana, hapfaɗe ɗabvu kujuumba huju lumwengu, na hizi mbingu nazo ni kazi ya mikonoyo.
- ¹¹Vyonse ntavikudzawapfo kawii. Koro vidzaḅaika-ḅaika dza viṭani. Ela wewe unawapfo maishi na maishi.
- ¹²Kudzavilinga-linga dza viṭani, na vidzaperujwa dza nguo zijariyezo. Ela wewe nkuperuke, unaishi maishi na maishi.”
- ¹³Na Muungu nkakwambia malaika jwakwe yudejwone amwambe, “Ikaa mukono wangu wa kuyume, haṭa nidzefowangiza nyabvao mikononi mwako.”
- ¹⁴Mani ɗubva awa malaika mbwa? Wao ni ruhu zizonamuvunzia nkuhi Muungu na zizonahumwa kuwahumikia hawaɗe wa Muungu adzeopfonya.

Waeburania 2

- ¹Dubva ni hadi huyagije na nguvu haya maagu ya hachi husikiiyeyo, ili hutsekudzakwaara njia.
- ²Hi Sharia ipfegejweyo wabibi zehu kuchiiya na kwa malaika iyanga kwamba iwa na nguvu, koro kula aivunziye na asiyeitii, kaadhihigwa dza ivyomumala.
- ³Dubva hukitsaufwanya mupfonyo mukuu dzohuu, hunapfona kutsahukumigwa? Huyu Bwana mwenye ndiye jwa dura aneneye dzuu ya hu huu mupfonyo. Na hawa wamusikiiyeo, wavihuyanga tswee kwamba ni dughha.
- ⁴Muungu nae kavihuyanga tswee kwamba ni dughha kwa kuhuyanga vihambwiizo, mambo ya mafara na mambo ya kumakisa menji na menji, pfamodza na kupfa wantu tola ya Ruhu Mudheru dza atsakiyevyo mwenye.
- ⁵Muungu nkakuweka malaika wawe watawala wa huju lumwengu yupfya judzejokudza, hwijokuneneani.
- ⁶Koro vyoregwa humu matsoroni kwamba, “E Muungu, mwanaadamu nae ni ga, haata ukae na kumutaria? Ambu mwanaadamu nae ni ga, haata ukae na kumumuudamia?”
- ⁷Kumuweka nsii ya hawa malaika kwa muada, kisa kumumpa marembo na kumuhendeza ahilwe.
- ⁸Kumumpa mamulaka ya kutawala kula kintu.” Haya matsoro yakyamba kula kintu, yana maana ya kwamba ntaku kiyatsijwecho. Ela haata vivyo, amaale ntayadzaabva kuhendeka.
- ⁹Hwichokuonani ni huyu Yesu, eyewekwa nsii kachu ya hawa malaika, na sasa akipfegwa marembo na hila kwa dzambo dya hichi kifo afwiyecho. Iwa ni tei ya Muungu kwehu, kwamba Yesu afwe kwa dzambo dya kula muntu.
- ¹⁰Muungu kaumba kula kintu na ndiye eyekuvihendezani vyonse viwepfo. Jeje kaona urembo kwamba amuhendeze Yesu kuwa mukamilifu kuchiiya na kwa hizi dina akuntiyezo. Kahenda hivi ili aweze kungiza wanawe wenji maremboni mwakwe. Koro Yesu ndiye eyenawayongowa kuwangiza mupfonyoni.
- ¹¹Huyu eyenadheresa wantu, yani Yesu, na hawa eonadheresa, wonse Baba jwao ni mumodza. Ndiyo maana jeje Yesu nkaone yutswa kuwahana wanduguzwe.
- ¹²Koro kamwamba Muungu, “Nawasumwiiya wandugu zangu namuna uivyo. Nakushada kuzimuni mwa tsanganiko dya wantuwo.”
- ¹³Na kawii kamba, “Mimi serefano yangu niiweka kwa Muungu.” Na kisa kamba, “Ndimi huyu, mimi na wana wa Muungu animpiyeo.”
- ¹⁴Kwa dzambo dya kwamba hawa wana wa Muungu ni wanaadamu waumbijweo na mwazi na nyama, Yesu nae kawa dzao. Kahenda hivi ili kwamba, kwa kufwakwe aweze kumunanga-nanga Shaatani eye na nguvu za kuyaga wantu.

¹⁵Na kwa hi hii namuna, Yesu kawaweka huru hawaḁe weowakiishi maisha yao yonse dza wahumwa, kwa dzambo ḁya kushooga kufwa.

¹⁶Koro hangu ḁura Yesu nkakudzia kuwagijijia malaika, ela kadzia kuwagijijia wantu wa yuvyee jwa Iburahimu.

¹⁷Ndiyo maana iwa imumala kuwa dza wanaadamu wengine wonse kwa kula namuna, ili apate kuwa Mukohani Mukuu jwao eye muḁei na eyenahikizika kwa uhumisiwe kwa Muungu, ili kwamba hawa wantu wapate kuyatsijwa nabvise zao.

¹⁸Na kwa kwamba jeje mwenye engizwa maḁemoni na kukuntiswa ḁina, sasa ana uwezo wa kuwagijijia hawaḁe weokungizwani maḁemoni.

Waeburania 3

¹ḁubva nywinywi wandugu zangu watsakwa, muhanijweo ni Muungu na mwiwo wantuwe, muyoweni Yesu. Jeje ndiye huyu ntumi na Mukohani Mukuu jwa hi faro yehu hwiyoḁtima.

²Jeje ewa muhikizika kwa Muungu, amutsaniye kuihenda hi hii kazi, dza vya Musa evyokuwa muhikizika kuihumikia nyumba nzima ya Muungu.

³Muntu ambakiye nyumba anahilwa zaiḁi kuchia hi nyumba yenye. ḁubva Yesu nae anamala hila zaiḁi kumuchia Musa.

⁴Koro kula nyumba ina muntu aimbakie, ela Muungu ndiye ambakiye kula kintu.

⁵Musa ewa muhumisi muhikizika jwa nyumba nzima ya Muungu, na haya ahendeyeyo yayanga haya ya Muungu adzeyoakinena ḁaadaye.

⁶Ela Kiristo ni Mwana muhikizika jwa Muungu eyekuisumamiani nyumba ya Muungu. Naswi hu nyumbaye ikiwa kwamba hugija kuwa na uhakika wa haya madzikwaḁyo hwiyoḁzivunia.

⁷ḁubva naviwe dza hivi vya huyu Ruhu Mudheru evyokunenani humu matsoroni akyamba, “Mukiisikia sauti yakwe yeo,

⁸namutseihendeza myumu hi myojo yenu, dza vya wabibi zenu wevyodziza kumusikia Muungu hukuḁe yuwandani.

⁹Wabibi zenu wanjia kuniḁemani, haḁa ingawa wewa waona hivi niwagijiyevyo kwa myaka miyongo mine.

¹⁰Ndiyo maana niyowarejea hawa wantu nikyamba, ‘Hawa ntawasikiye meshi, na wadziza kuziuba hizi amuri zangu.’

¹¹Ndookomu nipfowarejea niyapfa nyamba, ‘Ntawawezi kaḁisa, kuinjia hi nsi ya kuyavya hara niyoiwawekea.’ “

- ¹²Dubva wandugu, manyani kutseewa haṭa mumodza jwenu jwa kuwa na moja mumu wa kutsahikiza haṭa adzize kuuḅa njia ya Muungu eye moja.
- ¹³Ishinu fundanani kula nansiku, chima cha “Nsiku ya yeo” ivyopfo, ili kutseewa haṭa mumodza jwenu jwa kukulika-kulika na nabvise na auhendeze mojowe kuwa mumu.
- ¹⁴Koro hukigija kumuhikiza Kiristo na nguvu, dza vivide hwivyomuhikiza dura, hunapfokea hayaḍe yonse ya Muungu adzeyowapfa hawaḍe weo wantu wa Kiristo.
- ¹⁵Haya matsoro yamba, “Mukiisikia sauti yakwe yeo, namutseihendeza myumu myojo yenu, dza vya wabibi zenu wevyodziza kumusikia Muungu.”
- ¹⁶Awa waisikiyeo e sauti ya Muungu kisa wakidziza kumusikia ni aḍe ga? Ni hawaḍe wantu wonse wa Musa ayawiyeo nao Misiri.
- ¹⁷Ehe awa wantu wa Muungu eowarejea kwa myaka miyongo mine ni aḍe ga? Ni hawaḍe weohenda nabvise kisa wakidzawakigwa mifumbi yuwandani.
- ¹⁸Awa wantu wa Muungu awayapfiyeo kwamba ntawawezi kuinjia hi nsi ya kuyavya hara aiwawekeeyo ni wa? Ni hawaḍe wadziziyeo kumusikia.
- ¹⁹Dubva hwakuonani kwamba, ntawakuweza kuinjia hiḍe nsi kwa dzambo ḍya kwamba wadziza kuhikiza.

Waeburania 4

- ¹Hi ahaḍi ya Muungu ya kuhupfiika hiḍe nsi ya kuyavya hara, amaale ipfo. Dubva nahuchimizeni, kutsekudzawa haṭa mumodza jwenu jwa kuonekana kwamba kashindwa kuinjia hi nsi ya kuyavya hara.
- ²Swiswi huyasikia haya Maagu Mema yasumwiiweyo kwehu, dza vivide vya hawa weokuwa hukuḍe yuwandani wayasikiyevyo. Ela wao, haya Maagu Mema ntayakuwafaiḍi kintu, kwa kwamba ntawakuyahikiza.
- ³Swiswi huhikiziyeo, hudzakunjia huku kuntu kwa kuyavya hara. Koro Muungu kamba, “Kwa ngoro waningiziyeo, niyapfa kwamba ntawawezi kukunjia meshi huku kuntu kwa kuyavya hara nikowawekea.” Jeje kanena hivi, haṭa ingawa hi mipango yakwe ya haya adzeyohenda iwa ikamilika hangu epfojuumba huju lumwengu.
- ⁴Huvimanya kwamba ikamilika, kwa kwamba kungine haya matsoro yamba, “Kufikia nsiku ya fungahe, Muungu ewa kesa kuhenda kazize zonse na kayavya hara.”
- ⁵Pfapfo kawii haya matsoro yamba, “Ntawawezi kukunjia meshi huku kuntu kwa kuyavya hara nikowawekea.”

⁶Hawaḍe wa ḍura weoyasumwiiḵwa haya maagu, ntawakuweza kuinḵia hiḍe nsi, kwa kwamba ntawakuhikiza haya ya Muungu aneneyeyo. Nae kakuyatsani wantu wangine wanḵie huku kuntu kwa kuyavya hara.

⁷Ḍubva Muungu kaweka nsiku yehu ya kunḵia kuntukwe kwa kuyavya hara, na hiyo hiyo nsiku ni yeo. Myaka na myaka ḵaaḍaye, Muungu kanena dzuu ya hi hii nsiku kuchiiya na kwa Ḍauḍi aneneye matsoroni akyamba, “Mukiisikia sauḵi yakwe yeo, namutseihendeza myumu myojo yenu.”

⁸Ṭambere Yoswa andeewa kawafisya hawa wantu huku kuntu kwa kuyavya hara, Muungu nkandeenena ḵaaḍaye dzuu ya nsiku ingine ya kunḵia kuntu kwa kuyavya hara.

⁹Ndookomu nsiku ya wantu wa Muungu ya kunḵia kuntu kwa kuyavya hara, amaale ipfo.

¹⁰Yuḍejwonse eyenanḵia huku kuntu, anayavya hara akiwa kesa kazize, dza viviḍe vya Muungu evyokwisa kazize za kuumba lumwengu kisa akiyavya hara.

¹¹Ḍubva naswi nahujwaniye kunḵia huku kuntu kwa kuyavya hara kwa Muungu ahuwekeeko. Nakutseewa haḵa mumodza jwehu jwa kutsaaḵii dza hawaḍe weokuwa hukuḍe yuwandani na wakishindwa kuinḵia hi nsi ya kuyavya hara.

¹²Chuuwo cha Muungu chaa moḵo, kisa kina nguvu nyinḵi. Kina makai haḵa kuchia kisu chicho na makai kuwii. Kinahuna-huna kikanḵia haḵa kwiko moḵo na ruhu na kwiko mifufa na mbuju. Na kinayanga wema ambu uzuka wa maḵaro na ḵamaa za mwanaaḍamu.

¹³Ntaku chichonaweza kufitsika kwa Muungu. Jeje kula kiumbe kakuchionani tswee. Na ndiye hudzeeyamuparia hayaḍe yonse huhendeyeyo maishani mwehu.

¹⁴Ndookomu nahuigije na nguvu hi faro hwiyonaiḵima. Koro huna Mukohani Mukuu jwa maana endeyeakikaa usoni kwa Muungu. Nae ni Yesu Mwana jwa Muungu.

¹⁵Na huyu Mukohani Mukuu jwehu ni muntu aumanyiye udhaifu wehu. Jeje kaḍemegwa dzaswi na kula nḵia, ela nkakugwa nabviseni.

¹⁶Ḍubva nahumudzie Muungu muḵei pfasipfo oga. Jeje anahuyanga wemawe na ḵeiyē hwipfonawa maḍinani.

Waeburania 5

¹Kula muntu atsaniḵwee kahi ya wantuwe kuwa Mukohani Mukuu, katsanigwa kumuhumikia Muungu pfantu pfao. Kawekwa kuyavya maḵola yao na mvuugiya zao za kuwahendeza wadhereswe nabvise zao.

²Na kwa kwamba nae ana udhaifu wa kibenaḍamu, anawahwaiya na umpowe hawaḍe weonahenda mazuka pfasipfo kumanya.

³Ndiyo maana anamala kuyavya mvuugiya za kudheresa nabvise za wantu na pia ayavye mvuugiya za kudhereswa nabviseze jeje mwenye.

⁴Ntaku yudejwone eyenaweza kudzipfa ukuu wa kuwa Mukohani Mukuu. Kuwa Mukohani Mukuu, muntu anatsanwa ni Muungu dza hiviḍe vya Haroni evyotsanwa.

⁵Haḥa Kiristo mwenye, nkakudzipfa jeje hu ukuu wa kuwa Mukohani Mukuu. Muungu mwenye ndiye amutsaniye akimwamba, “Wewe u Mwanangu, yeo nikuvyaa.”

⁶Na kungine humu matsoroni, Muungu kamwamba, “Wewe unawa Mukohani jwa maishi dza hiviḍe vya Melekizedeki.”

⁷Yesu epfokuwa humu lumwenguni ekimuyomba Muungu na moja. Ekiyomba na sauti nkuu na kuiya kwa huyu mwenye uwezo wa kumupfonya kuyawana na kufwa. Na kwa dzambo dya serefanoye na mojowe wa kutii eokuwa nao kwa Muungu, Muungu kamusikia.

⁸Na ingawa Yesu ewa ni Mwana jwa Muungu, kadziyongweeza kutii kuyawana na hizi dina akuntisijwezo.

⁹Na epfoitimiza hi kaziye kawa ndiye muntu jwa kuwapfonya maishi hawaḍe wantu wonse weonamutii jeje.

¹⁰Ndookomu Muungu kamuhana Mukohani Mukuu dza hiviḍe vya Melekizedeki.

¹¹Huna menji na menji ya kumwambia dzuu ya ukohani wa Kiristo, ela ni vyumu kupata vyuuwo vya kumuimusia, koro mu wampompowe muno wa kuimuka.

¹²Ni mala ya kwamba hi hii saasambi muwe mwisakuwa wantu wa kuyongweeza na wangine. Anywi sivyo, amaale haḍi muwe na muntu jwa kumuyongweeza yayade mayongweezo ya kuḍabva kudziyongweeza chuuwo cha Muungu. Amaale mukaiya kunwa maziwa dza wana baḍala ya kuḍya chakuḍya chumu.

¹³Muntu yudejwone jwa kwamba chakuḍyache chonse ni maziwa, huyo amaale ni mwana kalelehea, nkadzi yeyo sawa kuhenda.

¹⁴Wantu wangoreyeo wanadya chakuḍya chumu chumu. Wao wakidzizoweza na wamanya ugaragara wa hikiḍe chicho chema na chicho kizuka.

Waeburania 6

¹Ḍubva amaale nahutsekaiya yayade mayongweezo ya ḍabvu ḍabvu hudziyongweezeyeyo dzuu ya Kiristo. Ishinu nahwende usoni hupate hayade mayongweezo ya kuhuhendeza hungore kiruhu. Ntahunamala kuyaujia yayade mayongweezo ya ḍabvu, ya kwamba huyatse mazuka humuhikize Muungu.

²Ntahunamala kukaiya mayongweezo dzuu ya adha za kudzidheresa na mayongweezo dzuu ya kuwekea wantu mikono. Na wala ni kutsakaiya

mayongweezo dzuu ya kufufujwa kwa wafu na dzuu ya hukumu isiyo mwiso iyokudzani.

³Na Muungu akitsaka hunagija kukuya kiruhu.

⁴Ntaiwezekane kuwaudzya njiani hawađe weoimanya hi hachi kisa wakiiyekeza hi faro yao. Wao weetata tubvo dya Muungu na kupfokea Ruhu Mudheru pfamodza na wantu wangine.

⁵Wedziona wao wenye hu wema wa chuuwo cha Muungu, na weziona hizi nguvu za utawala wa Muungu.

⁶Dubva wakiiyekeza faro yao, ntaiwezekane kuwaudzya njiani. Ni sawa na ya kwamba wao wakumupfatsikani na kumuajaisa kawii huyu Mwana jwa Muungu.

⁷Mutsanga wiwonanwa madzi ya mvuya kisa ukakuzya mimea iyo na maana kwa hawađe weonauima, Muungu anauvodhya.

⁸Ela ukikuzya miwa na pfaiya dgingine, huo unawa ntau maana. Unadujwa na mwisowe udzatsomwa.

⁹Hađa ingawa nyakunenani dza hivi, nywinywi le si shaka nanywi wađamu zangu watsakwa. Nimanya ya kwamba, muna haya mema yeyonayawana na hu mupfonyo mupatiyeo.

¹⁰Muungu anahendea wantu hidae ya hachi. Nkawezi kwaarerwa hi kazi yenu muhendeyeyo ambu matsako mumuyangiyeyo kwa namuna mwivyowagijijia na mwivyokuwagijijiani hawa Wakiristo wenzenu.

¹¹Hamu yangu nkuu ni kwamba mugije kuwa wahiđu mumpaka mwiso, ili haya mwiwokudzikwatyani muweze kuyapata.

¹²Siđaki muwe wantu wasiotsaka kuhenda kintu, ela natsaka muwe dza hawađe weonahikiza na wakaitisa, kisa wakapfokea hayade ya Muungu aahidiyeyo kuwapfa.

¹³Muungu epfoakimuwekea ahađi Iburahimu, kayapfa kumuhendea hivi amuahidiyeyo. Na kwa kwamba ntakwiwa muntu yungine mukuu kumuchia jeje, Muungu kayapfa kwa sariđe jeje mwenye.

¹⁴Kamwamba, "Hakika nakuvodhya na nakupfa yuyee yukuu."

¹⁵Iburahimu kaitisa, na haya ya Muungu amuahidiyeyo yamuwea.

¹⁶Benaadamu wakwakuyapfani wanayapfa kwa sari dya muntu eye dzuu yao. Na muntu akisa kuyapfa tu, kunawa ntaku yudaato kawii.

¹⁷Muungu ekitsaka kuviwawekea wazi hawađe awawekeyeo ahađi, kwamba, nkawezi kuvunza ahađi yakwe meshi, ndookomu nae kawayapfia.

¹⁸Dubva haya mambo mowii haya, yani ahađi ya Muungu na kuyapfa kwakwe, ntakuwezi kuperuka, koro Muungu nkanene nsuwe. Ndookomu swiswi

hudaramiyeo kwakwe ili huwe salama, hi haḍi yakwe inahungiza moja muno huyagije haya madzikwaṭyo ahupfiyeyo.

¹⁹Haya haya madzikwaṭyo ni dza nanga nziho ya kuikumiiza hi myoyo yehu. Haya madzikwaṭyo yehu, yaa kwa huyude achiye na humu mwa huju yukangadzi jwa hi Hekalu ya mbinguni, akinjia hapfaḍe pfantu pfadheru pfa mwisu pfe Hekalu.

²⁰Yesu ndiye hudzimukwaṭiye, na ndiye anjiye hapfaḍe pfantu pfadheru pfa mwisu kwa dzambo ḍyehu. Kahenda Mukohani jwehu Mukuu jwa maishi dza hiviḍe vya Melekizeḍeki.

Waeburania 7

¹Melekizeḍeki ewa haju jwa mudzi wa Salemi na mukohani jwa Muungu awee dzuu. Ibrahimi epfoyawa vihani, ashindiyeko mahaju mane, Melekizeḍeki kenda kamuṭangera na kamuvodhya.

²Ibrahimi kamumpa Melekizeḍeki fungu ḍya kumi ḍya hiviḍe vija vyonse ahekeyeyo vihani. Maana ya Melekizeḍeki ni “Haju jwa hachi.” Na pia haju jwa Salemi maanaye ni “Haju jwa Naghea.”

³Ntaku matsoro yaḍeyonse, yahadziyeyo kiḍechonse, dzuu ya babajwe ambu mamajwe Melekizeḍeki, na wala dzuu ya wabibizwe. Nkadzigwi kuvyajwakwe wala kufwakwe. Jeje ka dza huyu Mwana jwa Muungu kwa kwamba anakaa dza mukohani maishi.

⁴Dubva yowani namuna ya Melekizeḍeki aivyo mukuu. Haṭa bibi jwehu Ibrahimi mwenye, kamumpa fungu ḍya kumi ḍya hiviḍe vyonse ahekeyeyo vihani!

⁵Hawa wakohani weo kivyazi cha Lawi, waamurigwa ni hi Sharia ya Musa kuhwaa fungu ḍya kumi kuyawa kwa hawa wantu wao wenye, haṭa ingawa hao wantu nao wewa ni kivyazi cha Ibrahimi.

⁶Melekizeḍeki nkewa jwa yuyee jwa Lawi, ela kahwaa fungu ḍya kumi kuyawa kwa Ibrahimi kisa kamuvodhya. Na Ibrahimi ndiye eyewekejwa hizi haḍi ni Muungu.

⁷Dubva ni hakika kwamba huyu eyenamuvodhya muntu ni mukuu kuchia huyu eyenavodhyegwa.

⁸Hawa wakohani wa Kilawi weonahwaa hiḍi fungu ḍya kumi, ni wantu wa kwamba mwisowe wanafwa. Ela Melekizeḍeki, huyu ahwaiye hiḍi fungu ḍya kumi ḍya Ibrahimi, ni muntu eyekuishini, dza vya matsoro yaneneyeyo.

⁹Dubva muntu anaweza kwamba Ibrahimi epfoyavya hiḍi fungu ḍya kumi, Lawi na kivyaziche cha Walawi weonapfokea fungu ḍya kumi, nao pia wayavya fungu ḍya kumi.

- 10**Koro Melekizedeki epfoṭongana na Ibrahimi, Lawi ewa amaale nkadzavyajwa sindoni mwa Ibrahimi.
- 11**Hi Sharia ipfegwa hawa wantu wa Isiraeli kuchiiya na kwa hawa wakohani wa Kilawi. Dubva ṭambere hi kazi ya hawa wakohani wa Kilawi indeewa iṭimiza hayade yonse yeyonamala kuṭimizwa, ntakundeewa na hadya ya kudza mukohani yungine eye dza Melekizedeki asiye kuwa jwa kivyazi cha Haroni.
- 12**Hu ukohani wipfonaperuka, ni hadi hi sharia nayo pia iperuke.
- 13**Na huyu hwiye kunenani dzuuye, yani Bwana jwehu, ni muntu jwa kyeeti chingine. Ntaku haṭa muntu mumodza jwa hicho hicho kyeeti che eyekwambigwa ni mukohani.
- 14**Kula muntu kamanya tswee kwamba, Bwana jwehu ewa jwa kyeeti cha Yuḍa. Na Musa nkakutsana muntu yudejwonse jwa kyeeti cha Yuḍa awe mukohani.
- 15**Hu ukohani wa Kilawi ntaukuweza kuṭimiza hidi lengo. Na hidi dzambo dikaa wazi na hivi vya Muungu awekeyevyo mukohani yungine eye dza Melekizedeki.
- 16**Jeje nkakuwa mukohani kwa kuṭimiza masharia ya kuwa muntu jwa kyeeti kisiku, ela kawa mukohani kwa kwamba haya maishaye ntaya mwiso.
- 17**Koro haya matsoro yamba, “Wewe unawa Mukohani jwa maishi dza hiviḍe vya Melekizedeki.”
- 18**Dubva hi amuri ya kae iyatswa geri, kwa dzambo ntai maana wala ntai nguvu kawii.
- 19**Hi Sharia ya Musa ntaikuweza kuṭimiza hayade maana iyowekejwa. Na sasa hupfegwa madzikwatyo mema zaidi, yeyonahuwezesha kumufikia hafufi Muungu.
- 20**Muungu ewa kayapfa kuyahupfa haya haya madzikwatyo. Hawade wangine nkakuyapfa kuwahendeza wakohani.
- 21**Ela Yesu kawa mukohani kwa kwamba Muungu ewa kayapfa kumuhendeza mukohani epfomwamba, “Mimi Bwana Muungu nisakuyapfa, na nineneyecho siwezi kuchiperuya. ‘Wewe unawa mukohani jwa maishi.’ “
- 22**Dubva hi ina maana kwamba Yesu ndiye huyu jwa kuṭimiza damano dya Muungu kwa wantuwe, didyo dzema zaidi.
- 23**Hawa wakohani wa Kilawi wewa wenji kwa kwamba, ntaku eyeweza kuihenda hi kazi maishaye yonse atseefwa.
- 24**Ela Yesu anaishi maishi, na ukohani wakwe mbwa maishi.
- 25**Ndookomu jeje anaweza kuwapfonya kuṭwa hawade wonse weonamwendea Muungu kuchiiya kwakwe, kwa kwamba jeje anakaa maishi kuwayombea kwa Muungu.

²⁶Yesu ndiye huyu Mukohani Mukuu haswa hwiyenamala kuwa nae. Jeje ni mudheru, na nka tamba zuka wala nabvise. Katengwa na wanabvise na kawekwa pfantu pfa hila nkuu mbinguni dzuu.

²⁷Yesu nkakwaa dza hawa wakohani wakuu wangine, wa kwamba ni haḍi wayavye mvuugiya nsiku kwa nsiku za kudzidheresa nabvise zao wao nguzi, kisa wayavye na mvuugiya za kudheresa na nabvise za wantu. Jeje kayavya mvuugiya ya kudheresa nabvise za wantu wonse, epfodziyavya mvuugiya kwa Muungu mweedha mumodza tu.

²⁸Hawa wakohani wakuu weonatsanwa kuḅana na Sharia ya Musa, ni wantu wasioweza kuḥimiza hayade weyonatsanijwa. Ela Muungu kayapfa kumutsana huyu Mwanawe ḅaada ya kuiyavya hi Sharia, na huyu Mwanawe ndiye jwa kuḥimiza yonse maishi.

Waeburania 8

¹Dubva hwichokunenani ni kwamba, huna Mukohani Mukuu eye mbinguni, akaiye mukono kuyume wa Muungu jwa marembo.

²Jeje kakuhumikani dza Mukohani Mukuu hapfa pfantu pfadheru pfa mwisu. Yani, kakuhumikani kuzimu mwa hiḍi hema ḍyenyeye, ḍimbakijweḍyo ni Ḃwana, wala si hiḍiḍe ḍimbakijweḍyo na mikono ya wanaadamu.

³Kula Mukohani Mukuu kawekwa apate kuyavya maḥola na mvuugiya za wantuwe kwa Muungu. Dubva iwa ni haḍi huyu Mukohani Mukuu jwehu awe na kintu cha kuyavya.

⁴Tambere andeewa ka lumwenguni, nkandeewa mukohani haswa, maanaye ḥayari kuna hawa wakohani weokuyavyani mvuugiya kuḅana na hi Sharia.

⁵Wao wakuhumikani kuzimu ya hema ḍiḍyo mufaano ambu ḍiḍyo dza kivwii cha hiḍiḍe ḍya mbinguni. Ndiyo maana Musa epfofika kuḍimbaka hiḍi hema, Muungu kamwamba, “Hendani dza viviḍe nikuyangiyevyo hapfa murimani.”

⁶Ela sasa, Yesu kapfegwa kazi ya ukohani iyo na maana zaiḍi kuchia hiḍe ya hawa wakohani wangine. Jeje kakusumamiani ḍamano ḍiḍyo na maana zaiḍi kuchia hiḍiḍe ḍya kae, maanaye ḍina ahaḍi ziizo na maana zaiḍi.

⁷Tambere hiḍi ḍamano ḍya ḍura ḍindeewa ḍinaweza kuḥimiza hayade yonse diyomala kuḥimiza, ntakundeewa na haḍya ya kuwa na ḍamano ḍingine.

⁸Koro Muungu kaona kwamba wanaadamu wana matsowa. Ndookomu kamba, “Nsiku zakudzani, nidzepfohenda ḍamano ipfya na nyumba ya Isiraeli na nyumba ya Yuḍa.

⁹Ntadiwe dza hiḍiḍe ḍamano niḍyohenda na wabibi zao, nipfowagija mukono nikiwayavya na Misiri. Wao ntawakuḍigija hiḍi ḍamano ḍyangu ami nao, ḍubva nami niwayatsa.

¹⁰Hiḍi ḍamano nidzed̄yowekeana na nyumba ya Isiraeli ni hiḍi: Nsiku zizokudzani, nazyora sharia zangu myojoni mwao, na naziweka akilini mwao. Mimi nawa Muungu jwao, nao wanawa wantu wangu.

¹¹Kudzawa ntaku haḍya ya muntu jwa kumuyongweeza mwenziwe ambu ndugujwe, amwambe amumanye Bwana. Koro hangu mukuu haḍa muḍoḍo, wonse wanawa wanimanya kwamba mimi ndimi Muungu jwao.

¹²Nawayatsia nabvise zao, na wala siwaḍaliye mazuka yao kawii.”

¹³Muungu ephonenea dzuu ya ḍamano ipfya, hiḍi ḍamano ḍya ḍura kaḍihwaa kwamba ḍijara. Na kiḍechonse kijariyecho kinatsafurika-tsafurika mumpaka kinasiya.

Waeburania 9

¹Hiḍi ḍamano ḍya ḍura ḍiwa na masharia ya kuyanga namuna ya kumuyomba Muungu, na ḍiwa na pfantu pfa kuyombea pfaelekanyijwepfo ni wanaaḍamu.

²Hiḍi hema ḍipfoḍikimbakwa, ḍihunwa vyumba viwii. Hichi cha ḍura, chichokuwa na hu muhi wa kupfatsikia hizi tsaa pfamodza na hi meza ya kuwekea hi mikahe iyavijweyo mvuugiya kwa Muungu, chikihanwa Pfantu Pfadheru.

³Kisa kuwekwa yukangadzi. Ukichia huju yukangadzi unanjia hichi chumba cha pfii chichochikihanwa Pfantu Pfadheru pfa Mwisu.

⁴Humu chumbani kwiwa haya madhabahu ya kufukizia vumba yapfakazijweyo dhahaḍu pfamodza na hiḍi sanduku ḍya ḍamano ḍipfakazijweḍyo dhahaḍu. Humu mwa hiḍi sanduku, kwiwa hu muḍungi wa dhahaḍu wiwokuwa na hi mana. Kwiwa na hi nsimbo ya Haroni iyomea magomba, pfamodza na hivi viḍyae vyowii vivyokuwa na hizi amuri kumi.

⁵Hapfa dzuu ya hiḍi sanduku, kwiwa kumiminwa viumbe viwii vya dhahaḍu vivyo dza makeruḍi, kuyanga kuwapfo kwa Muungu. Hizi mbawa zao zigonzokea dzuu kupfavinga hapfa pfantu pfa wantu pfa kuyatsijwa nabvise zao. Ela hapfa si haḍya ya kuhadza kula kintu.

⁶Hivyo ndivyo vya kula kintu chivyokaa humuḍe kuzimu. Hawa wakohani wekinjia na kuyawa hapfa pfantu pfadheru kuḍwa, wakihenda hayaḍe yeyowamala kuhenda.

⁷Ela eyeakinjia na kuyawa hapfa pfantu pfadheru pfa mwisu, ni huyu Mukohani Mukuu jeje hekeḍu. Nae ekinjia na kuyawa mweedha mumodza ḍu kwa mwaka. Ekinjia na mwazi wa waḍondo wayavijweo mvuugiya kwa dzambo ḍya nabviseze na nabvise za hawa wantu wahendeyezo pfasipfo kuvimanya.

⁸Na kuyawana na hayo yonse, huyu Ruhu Mudheru kakuyangani kwamba, chima cha hidi hema dya damano dya kae divyokutumikani, ndivyo vya hi njia ya kunjiiya hapfa Pfantu Pfadheru pfa Mwisu ikaiyevyo dza kwamba ifungwa.

⁹Hu ni mufaano kwehu hizi hizi nsiku, wiwokuyangani kwamba haya maṭola na hizi mvuugiya zizozikiyavigwa, ntazikuweza kuudheresa hu moja wa huyude muntu eyeakiyomba.

¹⁰Haya haya masharia ni dzuu ya kuḍya na kunwa na maaḍa yangine garagara ya kudzidheresa. Haya ni masharia yawekejweyo, yasiyohora moja wa muntu. Yakutumikani mumpaka ngera ya Muungu adzefoperuya mambo yonse kuwa mapfya.

¹¹Sasa, Kiristo kesakuwa Mukohani Mukuu jwa haya mema hwiyo kuonani. Jeje kanjia humu mwa hidi hema dya maana dikamilikiyedyo na kula kintu. Hidi si hema dimbakijwedyo na mikono ya wanaadamu na wala si dya huju huju lumwengu.

¹²Na Kiristo kanjia hapfa Pfantu Pfadheru pfa Mwisu mweedha mumodza tu. Na nkakunjia na mwazi wa mbuzi wala wa ngombe, jeje kayavya maishaye mwenye na kahuhendeza huwe huru maishi na maishi.

¹³Kuuḅana na adha, mwazi wa ngombe na mbuzi pfamodza na ivu dya mwana ngombe ayavijwe mvuugiya, vikifwiṭijwa-fwiṭijwa wantu, vinaihendeza mii yao kuwa midheru.

¹⁴Dubva, mwazi wa Kiristo una nguvu zaidi za kuidheresa myojo yehu, hutsekaiya kuhenda mazuka, ela hupate kuhenda miro ya Muungu eye moja. Koro kwa nguvu za huyu Ruhu Mudheru eyenaishi maishi, Kiristo kadziyavya kwa Muungu dza mvuugiya isiyo kapeṭa.

¹⁵Dubva Kiristo kahenda ndiye huyu muntu jwa kahi jwa hidi damano ipfya. Kawa muntu jwa kahi ili kwamba hawaḍe wonse wa Muungu ahaniyeo kuwa wantuwe, wapfokeye hi haḍi ya Muungu awawekeeyo iwe yao maishi. Kiristo kawa mukinakahi kwa kwamba, ndiye afwiye ili awapfonye wantu kuyawana na nabvise zao wahendeyezo ngera ya hidi damano dya dura.

¹⁶Muntu akiyatsa haṭi ya kuyanga hawa wa kuḍaliswa hivi vijavye, ntavidiḍaliswe mumpaka imanyikane hakika kwamba huyu mwenye kafwa.

¹⁷Maanaye, haṭi ya kuḍalisa vija ntaiwe na maana yaḍeyonse ikiwa kwamba amaale mwenye ka moja. Inatumika tu hapfaḍe pfa huyu mwenye aiyatsiye, ephonawa kwamba kamaafwa.

¹⁸Ndiyo maana haṭa hidiḍe damano dya dura, iwa kwamba ni haḍi diḍabviswe kwa kwiha mwazi wa muḍondo.

¹⁹Cha dura, Musa kawambia hawa wantu haya yonse yorejweyo humu Shariani. Kisa kahwaa mwazi wa wana ngombe na mbuzi utsanganyijweo na madzi,

kaufwiṭia-fwiṭia hichi chuo che Sharia na hawa wantu wonse. Kaufwiṭa-fwiṭa na mahambi ya muhisopo yalingilijweyo na manyala ya ranji ya zazi iwivwiyeyo.

²⁰Makisa kawamba, “Hu ndiwo hu mwazi ukaiyeo dza hakikisho ḍya hiḍi ḍamano ḍya Muungu ahendeyeyo nanywi, na akimuamuru kwamba muḍigije.”

²¹Na pia Musa kaḍifwiṭia-fwiṭia mwazi hiḍi hema na vijavye vyonse vivyovikitumika kwa mayombo.

²²Ḍubva ni kunena kwamba, kuuḅana na hi Sharia, hafufi kula kintu kinadhereswa na mwazi. Pfasipfo mwazi kuhika, ntaku kuyatsijwa nabvise.

²³Ḍubva hivi hivi vija, vivyo mufaano wa hiviḍe vya mbinguni, viwa vinamala kudhereswa na mwazi dzeviḍe. Ela hivi vija vya mbinguni vyenye vinatsaka mvuugiya za maana zaiḍi.

²⁴Koro Kiristo nkakunjia pfantu pfaḍheru pfaelekanyijwepfo ni wanaaḍamu na pfeḍfo mufaano wa hapfaḍe pfantu pfenye, ela kanjia mbinguni kwenye. Na hukude, kenda kasumama usoni kwa Muungu kwa dzambo ḍyehu.

²⁵Jeje kadziyavya mvuugiya mweedha mumodza ṭu, si dza huyu Mukohani Mukuu eyenanjia hapfa pfantu pfaḍheru pfa mwiso kula mwaka, akinjia na mwazi wa waḍondo.

²⁶Tambere si hivyo, Kiristo andeewa kwamba kafwa myeedha minji na minji hangu kuumbwa kwa lumwengu. Ela hivi adziyevyo, kadza mweedha mumodza ṭu hizi hizi ngera za nsiku za mwiso hwizokuishini, apate kuhunwiiya nabvise zehu kwa kudziyavya jeje mwenye dza mvuugiya.

²⁷Mwanaaḍamu korejwa kufwa mweedha mumodza ṭu, kisa adzeasumame hukumuni.

²⁸Kiristo nae kayavigwa dza mvuugiya mweedha mumodza ṭu, ya kunuya nabvise za wenji. Kadzakudza mweedha wa pfii kuwapfonya hawaḍe weokuyoweeyani kudzakwe, nkakwakudza kawii kutsukuya nabvise za wantu.

Waeburania 10

¹Hi Sharia ya Kiyahuḍi ni dza picha iyo mawizawiza ya hayaḍe mambo yenye. Ni mazimbozimbo ṭu ya hayaḍe yeyokudzani. Hawa wantu wekiyavya mvuugiya zizo kwa zizo kuṭwa kula mwaka. Ela hizo hizo mvuugiya ntazikuweza kuwahendeza wagulufu hawaḍe weowakimuyomba Muungu.

²Tambere wandeewa kwamba wadhereswa nabvise zao ḍugha, ntawandedziona viwi kwa dzambo ḍya nabvise zao, na ntakundeewa na mvuugiya za kuyavya kawii.

³Amoo hivi viivyo ni kwamba, hizi mvuugiya zakuwakumbusyani hawa wantu kula mwaka dzuu ya nabvise zao.

- ⁴Maanaye, mwazi wa mbuzi na ngombe ntauwezi kumudheresa muntu nabviseze hata kachuchu.
- ⁵Ndiyo maana, Kiristo epfoakidza lumwenguni, kamwamba Muungu, “Wewe nkukutsaka mvuugiya wala maṭola ya wantu ya kukuyavia. Ela kunimpa mwii wa mwanaadamu.
- ⁶Wewe nkutsakizwe ni mvuugiya za waḍondo wa kutsomwa wazima wazima, ambu mvuugiya za kuyavigwa kunwiiya wantu nabvise.
- ⁷Dubva nami nyamba, ‘Ndimi huyu, e Muungu jwangu. Nidzia kuhenda miroyo, dza vyorejwevyo dzuu yangu kuzimuni mwa Chuo cha Sharia.’ “
- ⁸Pfantu pfa dura Kiristo kamba, “Wewe Muungu nkukutsaka na wala nkutsakizwe ni mvuugiya na maṭola, ambu waḍondo wa kutsomwa wazima wazima, wala mvuugiya za kuyavigwa kunwiiya wantu nabvise.” Kanena hivi hata ingawa hizi ni mvuugiya za hi Sharia yambiyezo kwamba ziyavigwe.
- ⁹Kisa kamba, “Ndimi huyu, e Muungu jwangu, nidzia kuhenda miroyo.” Ndookomu Muungu kazinuya hizi mvuugiya za kae, na pfantupfe kaweka hi mvuugiya ya Kiristo.
- ¹⁰Na kwa kwamba Yesu Kiristo kahenda miro ya Muungu, hudhereswa nabvise kwa njia ya hi mvuugiya ya mwiiwe mwenye, ayaviyeyo mweedha mumodza tu.
- ¹¹Kula mukohani jwa Kiyahuḍi anahenda kazize za kiḍini nsiku kwa nsiku, na kuyavya mvuugiya zizo kwa zizo kuṭwa. Amoo hizi mvuugiya ntaziwezi kumunwiiya muntu nabvise.
- ¹²Ela ae Kiristo kadziyavya mweedha mumodza tu dza mvuugiya ya kuhunwiiya nabvise zehu ngera zonse, kisa kaka mukono kuyume wa Muungu.
- ¹³Hukuḍe kaka kuindiiya mumpaka hapfaḍe pfa nyabvawe wadzepfogiswa nsii ya nyajoze.
- ¹⁴Dubva kwa kudziyavya dza mvuugiya mweedha mumodza tu, jeje kawakamilisha maishi hawaḍe eokuwahendezani kuwa wadheru.
- ¹⁵Huyu Ruhu Mudheru pia, nae kahwambia dzuu ya haya haya mambo. Kamba,
- ¹⁶“Bwana kamba, ‘Hiḍi ndiḍyo ḍamano nidzedḍyowekeana nao nsiku zizokudzani: Nazyora sharia zangu myojoni mwao, na naziweka akilini mwao.
- ¹⁷Nami siwaṭaliye nabvise zao kawii, wala mazuka yao.’ “
- ¹⁸Dubva, Muungu ephonayatsia wantu nabvise, ntakuwe na haḍya kawii ya mvuugiya ya kuyavigwa kunwiiya wantu nabvise.
- ¹⁹Dubva wandugu zanguni, kwa dzambo ḍya kufwa kwa Yesu, hupata ujangina wa kunjia hapfa pfantu pfadheru pfa mwiso.

- 20**Jeje kahufungwiiya njia mpya ya kumwendea Muungu, iyonahupfa maisha. Kaihufungwiiya kwa kuchia na humu mwa huju yukangadzi, yani kwa kudziyavya jeje mwenye dza mvuugiya.
- 21**Huna Mukohani Mukuu eyekuisumamiani nyumba ya Muungu mbinguni.
- 22**Dubva nahutsegeeye hafufi na Muungu na moja mumodza pfasipfo kuwa na kajela. Ni huwe na myojo idheresejweyo mazukaye na mii idheresejweyo na madzi masafi.
- 23**Nahuyagije na nguvu haya madzikwaṭyo hwiyonakwamba hunayo, koro humana ya kwamba huyu Muungu ayahupfiye nkavunze ahaḍi yakwe.
- 24**Nahumuudamiyane kungizana moja hupate kutsakana dza ndugu na kuhendeana mema.
- 25**Nahutseyatsa kukaa na kutsanganika pfamodza kwa mayombo, dza vya wantu wangine wevyokuhendani. Ishinu ni kungizana moja zaiḍi na zaiḍi, koro humakuonani kwamba Nsiku ya Ḑwana ya kudza imaawa hafufi.
- 26**Hukikaiya kuhenda nabvise nangere haṭa ḥaḍa ya kuimanya hi hachi, ntaku mvuugiya ingine idzeyoweza kuyavigwa ihunwiiye nabvise zehu.
- 27**Kidzechosaa chonse, inawa ni kuindiiya na oga hukumu ya Muungu na hu moho wa bvibvibvibvi udzeowananga-nanga hawaḍe wonse weonamupfinga Muungu.
- 28**Muntu adziziye kuitii hi Sharia ya Musa, ekiyagwa pfasipfo kuonejwa ṭei ikiwa kwamba kuyavigwa ushaahiḍi ni wantu wawii ambu zaiḍi, kwamba hiḍi tsowa kaḍihenda ḍugha.
- 29**Ehe faṭi wantu weonamubalifa Mwana jwa Muungu, wanahukumigwa myeedha myengaa zaiḍi? Wantu weonahenda hivi, kisa hu mwazi wa ḍamano ḍya Muungu uwadhereseyeo wakauhwa dza mwazi usiokuwa mudheru, hakika wantu dzao wanahukumigwa vyumuni! Wao wanamukufuru Ruhu jwa Muungu na hali huyu Ruhu ndiye eyenahuyanga hi ṭei ya Muungu. Hachi wantu dzao wadzapata hukumu nkali!
- 30**Koro humana ya kwamba Ḑwana Muungu ndiye ambiye, “Halo nzangu. Mimi naipfa halo.” Na jeje ndiye ambiye, “Mimi nawahukumu wantu wangu.”
- 31**Vyaa oga muno kugwa mikononi mwa Muungu eye moja.
- 32**Ziṭariyeni hizi ḍina nkali mukuntiyezo na namuna mwivyoitisa mwipfohikiza na sambu.
- 33**Myeedha ingine mwitsezejwa kacha ya wantu na kukuntiswa ḍina, na myeedha ingine mwikigijana na hawaḍe wantu weowakihendegwa mambo dzayo.
- 34**Nywinywi muwafwiya ṭei wafungwa. Na haṭa vija vyenu vipfohwajwa na nguvu nywinywi mudzikaiya na tsekea, maanaye mwimanya kwamba muna nkandi ya maana iyonakaa maishi.

³⁵Dubva namutseefwa moja, kwa kwamba hi serefano yenu inamuyehea tubvo kuu.

³⁶Nywinywi munamala kuitisa ili mupate kutimiza miro ya Muungu makisa mupfokeye haya amuahidiyeyo.

³⁷Koro haya matsoro yamba, “Indani kitemo kachuchu tu, na huyuđe eyekudzani, nkakawe anakudza.

³⁸Wantu wangu, weonahenda miro yangu, wao wananiserefaťa na wanaishi kwa faro. Ela yuđe jwonse kahi yao adzeyeuja nyuma, huyo sitsakizwe nae.”

³⁹Aswi le ntahukwaa wantu hwiwonaujia nyuma na hukaara. Humuserefaťa Muungu nae anahupfonya.

Waeburania 11

¹Kuwa na faro ni kuwa na uhakika wa haya madzikwaťyo yehu. Hunawa na uhakika wa hayađe husiyoona na matso.

²Wabibi zehu wa kae wamutsakiza Muungu kwa dzambo ɗya faro zao.

³Faro ndiyo ihupfiyeyo kuimuka kwamba, huju lumwengu juumbwa kwa chuuwo cha Muungu. Ndookomu hivi vivyonaonekana, viumbwa kuyawana na hiviđe visivyoonekana na matso.

⁴Kwa kwamba Habili ewa kamuserefaťa Muungu, kayavya mvuugiya nyema kuchia mvuugiya ya Kaini. Na kwa dzambo ɗya faro yakwe, Muungu kamuhwaa Habili kuwa muntu muhachi. Muungu katsakizwa nae na kapfokea mvuugiyaze. Na haťa ingawa jeje kesakufwa, hi faroye amaale yakuhwambiani menji.

⁵Kwa dzambo ɗya kwamba Henoke ewa kamuserefaťa Muungu, Muungu kamuhwaa akiwa moja bila kufwa na nkakuonekana kawii. Haya matsoro yamba, Henoke asidzahwajwa kwenda mbinguni dzuu, ewa kaishi maisha ya kumutsakiza Muungu.

⁶Maanaye ntaku eyenaweza kumutsakiza Muungu pfasipfo kuwa na faro. Yuđe jwonse jwa kumwendea Muungu ni hađi ahikize kwamba Muungu yupfo na pia ahikize ya kwamba Muungu anayanga wemawe kwa hawađe weonamulacha.

⁷Kwa kwamba Nuhu ewa kamuserefaťa Muungu, kauđa hayađe ya Muungu amwambiiyeyo dzuu ya mambo yadzeyohendeka, asiyodzayaona na matso. Kaelekanya safina ya kuipfonyea nyumbaye dza vya Muungu amwambiiyevyo. Kwa faroye, Nuhu kayanga uzuka wa wantu wa huju lumwengu, na Muungu kamuhwaa dza muntu muhachi kwa dzambo ɗya faroye.

⁸Kwa kwamba Iburahimu ewa kamuserefaťa Muungu, Muungu epfomwamba anuke na kwao ende hiđe nsi aahidiyeyo kuimumpa, Iburahimu kaťii na kenda, haťa ingawa ewa nkaidzi hiđe nsi.

- ⁹Kwa kumuserefaṭa Muungu, Ibrahimi kaka dza mugeni hiḍe nsi ya Muungu aahiḍiyeyo kuimumpa. Kaishi mahemani pfamodza na aḍe Isaka na Yakobo, weokuwa wa kupfegwa ao nae hiviḍe vya Muungu aahiḍiyevyo.
- ¹⁰Koro Ibrahimi ekiyoweeya kudzaishi huḍe mudzi wiwo na misinji ya kukaa maishi, upangijweo na kumbakwa ni Muungu.
- ¹¹Kwa kwamba Ibrahimi ewa kamuserefaṭa Muungu, kaweza kuvyaa mwana na Sara, haṭa ingawa ewa kajara muno na huyo huyo mukaziwe ewa nḍaṭa. Ibrahimi ewa kaserefaṭa kwamba Muungu anaitimiza hi ahaḍi amuwekeeyo.
- ¹²Ingawa ewa kajara na haṭa ewa dza muntu afwiye, kuyawana nae jeje muntu mumodza, kuyawa yuyee jwa wantu wenji na wenji dza nyoha za yuwinguni. Wewa wenji dza mutsanga wa ḅahari.
- ¹³Hawa hawa wantu wonse wafwa wakiwa na serefano kwa Muungu, haṭa ingawa ntawakuvipata hiviḍe vya Muungu aahiḍiyevyo. Haya ya kudzahendeke wayaona na kuye na watsekea muno. Wawasumwiya wantu pfasipfo yutswa kwamba wao ni wageni wa hiḍe nsi na humu lumwenguni wao ni wadzokudza.
- ¹⁴Na wantu weonanena dza hivyo wakuyangani kwamba wakuiyoweeyani hiḍe nsi idzeyowa yao haswa.
- ¹⁵Tambere hi nsi weyowakitaria indeewa ni hiḍe wayawiyeo, ḅasi watsakiye wandeuja.
- ¹⁶Ela hivi viivyo ni kwamba, wekitamani nsi iyo nyema zaiḍi, yani nsi ya mbinguni. Na Muungu nkaone viwi wakimuhana Muungu jwao, koro kesakuwambakia mudzi wao wa kukaa.
- ¹⁷Muungu epfomuḍema Ibrahimi amuyavye mwanawe Isaka mvuugiya, Ibrahimi ewa ka ṭayari kwa kwamba ewa kamuserefaṭa Muungu. Muungu ewa kamuahiḍi kamwamba, “Huju yuyee nikuahiḍiyejo unajupata kuchiiya na kwa Isaka,” na huku Ibrahimi ewa ka ṭayari kumuyavya dza mvuugiya mwanawe madiani.
- ¹⁹Ibrahimi ewa kahikiza kwamba, Muungu ana uwezo wa kufufuya haṭa muntu afwiye. Ḍubva hivi vya Ibrahimi amupfegejwevyo mwenye huyu mwanawe, ni dza kwamba huyu mwana ewa kafwa kisa kafufujwa kuyawa kwa wafu.
- ²⁰Kwa kwamba Isaka ewa kamuserefaṭa Muungu, kamuvodhya Yakobo na Esau, akiwamba Muungu anawahendea mema huko usoni.
- ²¹Na kwa kwamba Yakobo ewa kamuserefaṭa Muungu, epfofika hafufi kufwa kawavodhya hawa wana wowii wa Yusufu. Makisa kenamia hukuḍe kitswani kwa hiḍi ṭaṭaḍye na kayavya ḍuḍa.
- ²²Na kwa kwamba Yusufu nae ewa kamuserefaṭa Muungu, epfofika hafufi kufwa kanenea dzuu ya kunuka kwa Waisiraeli kuyawa Misiri na kaḍaamaṭa hivi vya kuuhenda hu mwiiwe.

- ²³Kwa faro weyokuwa nayo, Musa epfovyajwa, hawa wavyaziwe wamufitsa kwa myezi mihahu. Ntawakushooga kuvunza amuri ya huyu haju. Wahenda hivi, koro wewa wamuona kwamba ni mwana ɓora.
- ²⁴Musa epfokuya akihenda muntu mukuu, kadziza kuhwajwa dza mwana jwa mwanamuke jwa Farao, kwa kwamba ewa kamuserefaṭa Muungu.
- ²⁵Jeje kaona ni heri kukuntiswa ɗina pfamodza na wantu wa Muungu kuliko kudzitsekeza nabviseni kwa muɗa.
- ²⁶Kaona ya kwamba kukuntiswa ɗina kwa dzambo ɗya huyu Kiristo kuna maana zaiɗi kuliko kupata ujabva wonse wa Misiri, koro ekiyoweeya muno ɗubvoɗye.
- ²⁷Kwa kwamba Musa ewa kamuserefaṭa Muungu, kanuka na Misiri pfasipfo kuwa na oga wa ngoro ya huyu haju. Jeje nkakukwira nyuma kawii, kagija kwenda ɗu, dza kwamba ewa kakumuonani huyu Muungu asiyeonekana.
- ²⁸Kwa kwamba ewa kamuserefaṭa Muungu, Musa kaweka hi jila ya Pasaka. Kawamba hawa wantu wa Isiraeli waipfakaze mwazi hi miimo ye miɗyango yao, ili huyu malaika jwa mfwisa akwakuchiani atsewayaga hawa wana mahangafa wa Waisiraeli.
- ²⁹Kwa kwamba hawa Waisiraeli wewa wamuserefaṭa Muungu, waivuka ɓahari ya Shamu dza kwamba iwa ni mutsanga guba. Ela Wamisiri nao wepfoɗema kuvuka, wafwa madzi tswee.
- ³⁰Kwa kwamba wewa wamuserefaṭa Muungu, hawa Waisiraeli wepfouzunguuka mudzi wa Yeriko myeedha mifungahe, hizi nkuta za hu mudzi zigwa.
- ³¹Na kwa kwamba huyuɗe muke shudha jwa mudzi wa Yeriko eyeakihanwa Rahabi ewa kamuserefaṭa Muungu, jeje nkakuyagwa pfamodza na hawaɗe wadziziyeo kumuɗii Muungu, koro ewa kawangiza nyumbani mwakwe hawaɗe waɗozi wa Kiisiraeli.
- ³²Cha zaiɗi cha kunena ni chi? Si muɗa muyeya wa kuniɗosa kumusumwiiya dzuu ya Giɗioni, ɓaraka, Samusoni, Yefuta, ɗauɗi, Samweli na manabii wangine.
- ³³Wao, kwa kwamba wewa wamuserefaṭa Muungu, wajwana na nsi nzima nzima na wazishinda. Wahenda yeyonamutsakiza Muungu nae Muungu kaɗimiza ahaɗize kwao. Wasumisa manwa ya nsimba,
- ³⁴wazimya myoho ya bvibvibvibvi, na wapfona kutsakentwa-kentwa na myundu wayagwe. Ntaweewa wantu weokuwa na nguvu, ela wapfegwa nguvu. Wapfegwa nguvu za kujwania viha na washinda maɗyeshi mazima mazima ya nsi zingine.
- ³⁵Wake wangine wafufwiiwa wantu wao. Wangine wakuntiswa ɗina za kafu kwa dzambo ɗya faro zao. Ela wakilia kufwa ili wapate kudzafufujwa wawe na maisha mema ɓaɗaye, kuliko kuzikana faro zao na wayatswe huru.

³⁶Wantu wangine wabigwa na kutsezejwa, na wangine wafungwa na minyoro na kungizwa magerenzani.

³⁷Wangine wabigwa na mawe wayagwa, wangine wabajwa mpande mbii mbii na misumeno na wayagwa, na wangine wakentwa-kentwa na myundu wayagwa. Wangine wahangaika huku na huku, nguo zao zikiwa ni nchingo za mbuzi. Wewa na t̄uri muzuka, wakuntiswa d̄ina na kuhendejwa mazuka menji.

³⁸Huju lumwengu ntajwiwa pfantu pfema pfa kuwaweka wao. Wad̄anda mbandani na mirimani, na kuishi mampangoni na masimoni.

³⁹Hawa hawa wantu wonse hawa, wamutsakiza Muungu hachi kwa faro zao. Ela haṭa vivyo, ntaku haṭa mumodza jwao apfegejwe hikiḍe cha Muungu echoahidi.

⁴⁰Hivi ni kwa kwamba Muungu kahupangia mema makuu zaidi. Koro wao ntawawezi kukamilika wao heketu pfasipfo kukamilika pfamodza naswi.

Waeburania 12

¹Dubva, kwa kwamba hwakuyojwani ni wingu kuu na kuu d̄ya mashaahidi wayangiyeo faro zao, nahuyekeze kula chichonahugija-gija na huiyatse hi nabvise iyonatsaka kuhuhavvaka. Nahud̄arame na d̄ida hizi mbio hungizijwezo.

²Nahugije kumuyowa Yesu eye mud̄abvisa na muṭimiza jwe faro yehu. Jeje kabea kufwa kwa kinyaya hapf̄ade muhini mwa mpatsa pfasipfo kuviona dza kintu, kwa dzambo d̄ya tsekea eyoakiyoweeya kudzawa nayo. Na sasa kakaa mukono kuyume Uhajuni mwa Muungu.

³T̄ayowani haya akuntananiyeo nayo na namuna ait̄isiiyevyo upinzani mukali wa wantu wanabvise! Dubva nanywi namutseefwa moja muiyekeze hi faro yenu.

⁴Maanaye, hivi viha vyenu mwivyokujwanani na nabvise, ntamudzajwana viha vya kumuyaga.

⁵Mumavyaarerwa avi vyyuwo vya kungiza moja vya aya matsoro yaneneyevyo? Haya matsoro yamba, “Mwanangu, B̄wana ephonakuruḍi sivibusheshe, na ephonakukanya, sifwe moja.

⁶Maanaye B̄wana anamuruḍi kula amutsakiye, na anamuadhiḅu kula eyenamuhwaa dza mwanawe.”

⁷Dubva it̄isani hizi d̄ina mwizokukuntani, muzihwae dza adhaḅu mwiwokupfegwani ni baba jwenu. Muungu kakumuhendani dza hiviḍe vya babajwe muntu evyonawahenda wanawe. Ni mwana ga asiyeadhiḅigwa ni babajwe?

⁸Mukitsaadhiḅigwa dza hawa wana wangine, ndokwaa nywinywi ntamukwaa wana wa nyumbani, mu wana wa usi.

- ⁹Wababa zehu wa kibenaadamu tu wanahuadhiḅu kisa vivyo hukawahila. Ehe faṭi Baba jwehu jwa mbinguni hunamala kumuhila chima ga, ili hupate kuwa na maisha ya kiruhu?
- ¹⁰Hukiwa amaale hu wana, wababa zehu wanahuadhiḅu dza wevyonatsaka. Muungu jeje anahuadhiḅu kwa faida yehu wenye, hupate kupata hu umuunguwe.
- ¹¹Hide saa hwiyoaadhiḅigwa ntahuwe na tsekea, hunanjijwa ni tsungu. Ela hawaḁe weonadziuja na nyuma kuyawana na adhaḅu dzayo, wanapata kuishi maisha ya naghea na ya kumutsakiza Muungu.
- ¹²Dubva dzipfeni moja, namutseyekezeke-yekezeke na matsofu.
- ¹³Ishini maisha yarongaariyeo ili mutsekudzawahendeza hawaḁe weo wadhaifu kiruhu waare, ela muwahendeze wapate matsea.
- ¹⁴Demani kukaiyana na naghea na wantu wonse na muishi maisha ya udheru, maanaye ntaku adzeyemuona Bwana pfasipfo kuishi maisha madheru.
- ¹⁵Manyani muntu atseuja na nyuma aiyekeze hi ṭei ya Muungu. Na manyani kutsekudzawa muntu eye dza mbeju ya sumu kahi yenu, atsekudzayeha dina na kunanga wangine wenji.
- ¹⁶Manyani kutseewa muntu muḅari kahi yenu wala muntu asimuhila Muungu dza Esau, aguziye uhangafawe kwa dzambo dya kuḁya kwa mweedha mumodza.
- ¹⁷Nywinywi wenye mumanya kwamba, nyumae, jeje kadzakatsaka kuvodhyegwa dza mwana hangafa, ela babajwe kamudzizia. Na haṭa ingawa kalacha kuvodhyegwa huku akiiya, nkakuwa na cha kuhenda apate kuupata uhangafawe kawii.
- ¹⁸Nywinywi ntamudzafika pfantu pfa kusumamiana uso kwa uso na mambo ya kuhusya dza moho wa bvibvibvivi, kiza cha go, na vuṭo kali, dza hayaḁe ya hawa Waisiraeli waṭongananiyeo nayo hapfaḁe pfa hu Murima wa Sinai.
- ¹⁹Wao wasikia sauti nkuu ya ṭarumbeta na sauti ya Muungu akwakunenani, na wamuyomba atsenena nao jeje,
- ²⁰maanaye ntawakubea kuisikia hi amuri yambiyeyo, “Haṭa muḁondo adzeuhora hu murima ni kubigwa na mawe ayagwe.”
- ²¹Haya mambo yewa ya kushoogesa muuno, haṭa Musa nae kamba, “Nyakuhehemani maanaye viningiza oga.”
- ²²Ela nywinywi muudzia Murima wa Sayuni, kwiko mudzi wa Muungu eye moja. Yani, muidzia Yerusalemi ya mbinguni, kwiko maelefu na maelefu ya malaika.
- ²³Mudza kwa tsanganiko dya wana mahangafa wa Muungu, weo tsaikoni. Hawa, masari yao yoregwa mbinguni. Mudza kwa Muungu, eye muhukumu jwa wantu wonse. Na mudza kwa ruhu za wantu wema wa kae wapfegejweo kukamilika.

²⁴Nywinywi mudza kwa Yesu, eye muntu jwa kahi jwa hiḍi ḍamano ipfya. Jeje, mwaziwe uhika na uhuwekea ahaḍi ya mambo mema zaiḍi kuchia mwazi wa Habili.

²⁵Ḍubva manyani mutsekudzadziza kumusikiiya huyu eyekunenani. Hawaḍe weoḍucha masikio yao, wakidziza kumusikiiya huyu eyeyeha maagu ya Muungu lumwenguni, ntawakuweza kupfona. Ḍubva faḍi hukidziza kumusikiiya huyu eyekunenani naswi kuyawa mbinguni, hunapfonadze?

²⁶Hihiiḍe ngera, hi sautiye ihehemesa nsi yonse. Ela sasa kaahiḍi kamba, “Naihehemesa kawii nsi yonse pfamodza na hizi mbingu pia.”

²⁷Hichi chuuwo cha “kawii,” chakuyangani tswee kwamba, kula kiumbijwecho kidzasukuswa kisa kinujwe. Hiviḍe visivyosukusika ḥu, ndivyo vya kuhafa.

²⁸Ḍubva swiswi nahumuyavize ḍuḍa Muungu, kwa kwamba hwakupfegwani uhaju usiosukusika. Nahumuyavize ḍuḍa Muungu na humuyombe na njia ya kwamba inamutsakiza, hukimuhila na kumushooga,

²⁹maanaye Muungu hakika ka dza moho wiwonananga-nanga.

Waeburania 13

¹Gijani kutsakana dza ndugu Wakiristo.

²Namutseyatsa kukarabisha wageni madzumbani mwenu. Koro wangine, kwa dzambo ḍya kutsayatsa kukarabisha wageni, wakarabisha malaika pfasipfo kuvimanya.

³Wamuḍamiyeni hawaḍe weo gerenani, dza kwamba nanywi mufungwa pfamodza nao. Wamuḍamiyeni na hawaḍe weokukuntiswani ḍina, dza kwamba hizi ḍina mwakuzikuntiswani nywinywi.

⁴Ndoa naihilwe ni kula muntu! Ntaku ruhusa ya muke ambu muyume kuyawa nze, maanaye Muungu anawahukumu hawaḍe wonse weo waḍari na wantu wa ranga.

⁵Nywinywi namutsehekwa ni uhamile wa kutsaka fwedha. Furumani na hivi mwivyonavyo, koro Muungu kamba, “Siwezi kumuyatsa, na wala siwezi kumufaḥula.”

⁶Ḍubva hunaweza kunena pfasipfo oga, hwambe, “Ḍwana ndiye mugijijia jwangu, siwezi kuwa na oga. Ḍubva mwanaḍamu anaweza kunihenda kintu ga mimi?”

⁷Wakumbukeni hawa wayongozi wenu weomusumwiiya chuuwo cha Muungu. Yowani namuna wevyoishi na namuna wadzevyowakifwa, nanywi muḥaḍe hi faro yao.

⁸Koro Yesu Kiristo nkadzaperuka. Ni yuyude jwa dzana, yeo, na haḥa pfasipfosia.

- ⁹Dubva namutseyatsa kula aina ya mayongweezo mageni yamwaarye. Tei ya Muungu kwehu, ndiyo iyonahungiza nguvu, ela kuuḅa masharia ya kuḍya chakuḍya kisiku ambu kutsaadya chakuḍya kisiku ntakusaidie yuḍejwonse.
- ¹⁰Hawaḍe wakohani wa Kiyahuḍi weonahumika humuḍe mwa hiḍi hema, ntawa hachi ya kuḍya hi mvuugiya yehu hwiyonayavya.
- ¹¹Kula mwaka, huyu Mukohani Mukuu jwa Kiyahuḍi ekikaa na kutsukuya mwazi wa waḍondo akanjia nao hapfa Pfantu Pfadheru pfa mwisu. Ekinjia nao akauyavya dza mvuugiya ya kuyatsijwa wantu nabvise. Ela hivi vivimba vya hawa waḍondo vikitsomwa nze ya hi nkambi.
- ¹²Ndiyo maana Yesu nae, kafwa nze ya hu mudzi apate kuwadheresa wantu nabvise zao kwa mwaziwe mwenye.
- ¹³Dubva naswi, nahuyawe nze ya hi nkambi hwende kwa Yesu, hukabeye hukuajaiswa kwakwe ajaisijweko.
- ¹⁴Koro huju huju lumwengu siyo makao yehu ya maishi, swiswi hwakuyoweeyani hu mudzi wehu udzeokudza.
- ¹⁵Dubva kuchiiya na kwa Yesu, swiswi nahumuyavize Muungu mvuugiya ya kumushaḍa kuḥwa, iyo mvuugiya ya wantu weonakwamba Yesu ni Ḃwana jwao.
- ¹⁶Namutseyatsa kuwahendea mema wangine. Gijiijanani na hiviḍe mwivyonavyo, maanaye mukihenda hivyo, ni dza kuyavya mvuugiya zizonamutsakiza Muungu.
- ¹⁷Waḥiini wayongozi wenu na muuḅe hivi wevyonamwambia. Wao wakudzitsovyani nsoho kwa dzambo ḍya kumumuḍamia nywinywi, maanaye ni haḍi wadzewamuyange Muungu hi kazi yao wahendeyeyo. Waḥiini wapate kuihenda kazi yao na tsekea. Mukitsawaḥii, kazi yao inawa nyumu na wanaihenda na tsungu, ndookomu hi kazi yao ntaimufaḍi na kintu.
- ¹⁸Namutseyatsa kuhuyombea. Myojo yehu ntai wasiwasi, maanaye hunatsaka kuhenda hi ya hachi kuḥwa.
- ¹⁹Nyakumuyombani muno, mugije kuniyombea ili Muungu anigaliche huko kwenu haraka ivyonawezekana.
- ²⁰Muungu ndiye amufufwiiye Ḃwana jwehu Yesu, eye Muḥikisa Mukuu jwa hizi mbuzi. Jeje ni muḥikisa mukuu kwa dzambo ḍya kudziyavya kwakwe dza mvuugiya akifwa. Hu mwaziwe uwa ndiwo mwazi wa hiḍi ḍamano ḍya maishi kahi ya Muungu na wanaaḍamu.
- ²¹Nyakumuyombeani kwamba, huyu Muungu eyenangiza naghea, amumpe kula kintu chema mwicho na ḥuri nacho mupate kuhenda miroye. Na nyakuyombani kwamba, kuchiiya na kwa Yesu Kiristo, Muungu ahende hayade yeyonamutsakiza kuzimuni mwehu. Na Yesu ashadwe maishi na maishi, Amina.

²²Dubva wandugu zangu, nyakumuyombani mutsetsoka kusikiiya hivi vyyuwo vya kungiza moja nivyokumwambiani. Koro hi hii baruwa nimworeeyo si ndeya ya kwambadze.

²³Natsaka kumumanyisa kwamba, ndugu Timoteo kesakuyavigwa na gerenzani. Na akidza mapfema, nikwakudzani kwenu, hunagijana pfamodza humuṭembeeye.

²⁴Hukedhyeyeni wayongozi wenu na wantu wonse wa Muungu. Hawa wandugu wa Uṭaliano nao wamukedhya nto.

²⁵Ṭei ya Muungu naiwe pfamodza nanywi nyonse.

Yakobo

Yakobo 1

- ¹Mimi Yakobo, niiye muhumisi jwa Muungu na jwa Bwana Yesu Kiristo, nyakumworeani nywinywi wahikiza mwiwo wa vyeeti kumi na viwii vya Wayahuḍi muṭamisaiyeo nsi garagara. Nyonse nimukedhya nto! Ntamu untu?
- ²Wandugu zangu, mwipfonapatwa ni maḍemo ya kula namuna, nywinywi tsekeani tu,
- ³koro ni mumanye ya kwamba, kupimigwa kwa hi faro yenu kunamukumiiza myojo, na munagija kumuserefaṭa Muungu.
- ⁴Nywinywi ni mugije kuitisa haṭa mwisu, mupate kukuya, mungore na mukamilike kwa kula njia, mutsepfungukijwa ni kiḍechonse.
- ⁵Muntu akitsowa mvidhyo ya kumanya namuna ya Muungu evyonatsaka huishi, namuyombe Muungu, nae anaimumpa. Koro Muungu akwakumumpani muntu kintu, anakimumpa na moja mumodza, wala nkawezi kumuajaisa.
- ⁶Ela muntu akwakuyombani, ni haḍi amuserefaṭe Muungu, ni kutsaawa na umbiimbii. Maanaye, muntu eye na umbiimbii ni dza wimbi ḍya bahari ḍiḍyonabigwa ni mpepfo ḍikapfiikwa huku na huku.
- ⁷Dubva muntu dzae, natsetara ya kwamba anaweza kupata kintu kuyawa kwa Bwana.
- ⁸Muntu jwa umbiimbii meshi ni muntu asiye musumamo.
- ⁹Huyude muhikiza eye masikini, natsekeye kwamba Muungu kamukuzya.
- ¹⁰Ela muntu jabva, namanye kwamba Muungu kadzamususya nsii. Maanaye, dza hiviḍe vya kiyuwa chivyonawaa kisa kikaharachaa, ndivyo vya muntu jabva adzevyokaa kisa atsekudzaonekana kawii.
- ¹¹Dzuwa ḍipfonawaa kali, ḍinaibiga mimea haṭa kiyuwa kikaharachaa kisa nayo ikafwa, na remboḍye ḍikaara kaḍisa! Haṭa kwa muntu jabva vinawa dzevyo. Jeje anawa kakuchiiyani-chiiyani shuulize na kufwa kunamudzia.
- ¹²Heri muntu eyenapatwa ni maḍemo na akaitisa! Koro akiitisa haṭa akiyashinda, Muungu anamumpa tubvo ḍya maisha ya kuunga na yuungo. Hiḍi ni tubvo ḍya Muungu aahidiyedyo kuḍiwapfa hawaḍe wonse wamutsakiyeo.
- ¹³Muntu akipatwa ni maḍemo, natsekwamba Muungu ndiye eyekumuḍemani. Koro Muungu nkawezi kuḍemegwa anjie kuhendani mazuka, na wala nae nkawezi kumuḍema muntu amungize kuhendani mazuka.
- ¹⁴Ela muntu anaḍemegwa ni tamaa zakwe jeje mwenye! Zinamukulakula, zikamuhendeza atsake kuhenda mazuka.

¹⁵Muntu akisakumiha tamaa nzuka, hizi tamaa zinavyaa nabvise. Na hi nabvise ikikuya haṭa ikyenda ikingora, inavyaa kufwa.

¹⁶Wandugu zangu watsakwa, namutsekulika-kulika haṭa!

¹⁷Kula chicho chema na kisicho kapeṭa kinayawa kwa Muungu, aumbiye hiḍi dzuwa, mwezi na nyoha. Ela Muungu jeje nkakwaa dza hiḍi dzuwa, mwezi na nyoha, vivyonaperuka-peruka. Na wala nkakwaa dza vivwii vivyonaperuka-peruka!

¹⁸Kwa miroye mwenye, kahupfa kuvyajwa upfya kuchiiya na kwa hichi chuuwoche cha hachi. Kahenda hivi ili kwamba, kahi ya vyonse aumbiyevyo, swiswi huwe ndiswi viumbe vya maana vya mwisio kwakwe.

¹⁹Dubva wandugu zangu watsakwa, kula mumodza jwenu nawe mupesi jwa kusikiiya, ela natseewa muharaka jwa kuṭamuka ambu jwa kudzirejea ḅasi ḅasi.

²⁰Koro muntu akireja, nkawezi kuhenda yeyo ya hachi usoni kwa Muungu.

²¹Ndookomu nanywi, dzyapfuseneni na kula aina ya hendo zuka na mambo yasiyokuwa mema. Ipfokeyeni na umpowe hi mbeju ya chuuwo cha Muungu ihodzejweyo myojoni mwenu. Koro ndicho chuuwo chichonaweza kumupfonya.

²²Mukiwa wantu wa kusikiiya chuuwo cha Muungu na kuchiyatsia pfapfo, mwakudzikulanikulani wenye. Ni muwe wantu wa kusikiiya chuuwo cha Muungu na kuhenda chivyokunenani.

²³Koro muntu eyenasikiiya chuuwo cha Muungu na kutsahenda chivyokunenani, ni sawa na muntu eyenadziyowa kiyooni akaona namuna akaiyevyo,

²⁴kisa iyo saa akinuka na hapfo akaarerwa kwamba ewa kakaadze.

²⁵Ela muntu akigija kuyauḅa haya mayongweezo yeyo mema na yeyonahuweka huru, na akitsakwaarerwa kuhenda hivi vya hichi chuuwo chivyonamwambia, Muungu anamuvodhya.

²⁶Muntu akwakudzihwaani kwamba jeje ni muntu muchuuwo na huku nkawezi kuṭunza jwiimijwe, huyo kakudzikulanikulani mwenye, na kuwa muntu muchuuwo kwakwe, ntaku maana yaḍeyonse.

²⁷Muntu jwa Muungu Baba jwehu eyenamuhwaa kuwa muntu muchuuwo jwa ḍugha na asiye ṭamba, ni huyude eyenaṭunza wake wachiwa na wana wachiwa weo na ḍina, na kudziṭunza mwenye atsedzinanga kwa kuhenda mazuka ya wantu wa huju huju lumwengu.

Yakobo 2

¹Wandugu zangu, nywinywi dza wantu mumuhikiziyeo Ḃwana jwehu Yesu Kiristo, mwenye marembo yonse, namutseewa wantu wa upendeleo.

- ²Kwa mufaano, nahuhwaiye kwamba humu tsanganikoni mwenu kudza muntu avwaiye tele za dhahaḅu, akivwaa na nguo nyema nyema. Kisa kudza na muntu masikini avwaiye nguo nzuka nzuka!
- ³Mukimumuudamia huyu muntu avwaiye urembo ḅasi, mukimumpa kiti chema cha kukaiya, kisa mumwambe huyu muntu masikini, “Wewe sumama hapfaḁe!” Ambu mumwambe, “Wewe ikaa chihako hapfo mutsangani hapfo.”
- ⁴Mukihenda hivyo hivyo ntamukwakuyangani uḅaguzi haḁa? Mwakuwahwaani wantu wangine kuwa ḅora zaiḁi kuchia wangine kwa njia nzuka.
- ⁵Wandugu zangu watsakwa, nisikiiyani! Muungu katsana hawa weonahwajwa kuwa wantu makowesa wa huju lumwengu na kawahendeza kuwa majabva ya faro. Na ndiwo wadzeouḁala uhajuwe aahiḁiiyeo hawaḁe wonse wamutsakiyeo.
- ⁶Anywi mukidzamukinuka, mwakumuhwaani kowesa dza muntu asiye maana! Dzaambia awa wantu majabva mwiwonahila muno, siwo weokumukaiyani chihako na kumusharuḁisa na nguvu mwende magasani wakamusitaki?
- ⁷Siwo pia weonaḁikufuru eḁi sari ḁya hila ḁya ayu mwiye wakwe?
- ⁸Haya, ikiwa kwamba hivi mwivyokuhendani mwakuuḅani hi amuri nkuu ya Muungu iyo humu matsoroni, na yambiyeyo, “Mutsake mwenziwo dza udzitsakiyevyo mwenye,” ḅasi mwakuhendani sawa!
- ⁹Ela ikiwa kwamba munakaa na kuyanga wantu upenḁeleo, ḅasi mwakuhendani nabvise na vyaa wazi kwamba muna tsowa ḁya kuvunza amuri za Muungu.
- ¹⁰Koro muntu akiuḅa hi Sharia urembo, kisa adzeavunze kaamuri kamodza ḁu, huyo ana tsowa ḁya kuzivunza amuri zonse!
- ¹¹Maanaye, huyu Muungu ambiye, “Nkudzonzije rangani,” ndiye yuyo ambiye, “Nkudzoyage.” ḁubva, ikiwa kwamba muntu nkakuvunza ukwe, ela kayaga muntu, ni sawa na kwamba huyo ana tsowa ḁya kuzivunza amuri zonse za Muungu.
- ¹²Nywinywi kumbukani kwamba, hakika Muungu kadzamuhukumu kuuḅana na kwamba aya mayongweezoye yeyonahuweka huru, muyauḅa ambu haḁa. ḁubva, vyyuwo vyenu na mahendo yenu ni haḁi viuḅe hayo mayongweezo.
- ¹³Koro muntu asiyekuwa muḁei kwa wangine, Muungu nae nkawezi kuwa muḁei kwakwe nsiku ya hukumu. Na muntu muḁei kwa wangine, nkawezi kuwa na oga wa kuhukumigwa.
- ¹⁴Wandugu zangu, ina maana ga kwa muntu kunena kwamba kamuhikiza Yesu Kiristo na huku mahendoye ntayayange faro eyonayo? Dze, faro dzeyohiyo inamupfonyadze?
- ¹⁵Kwa mufaano, nahuhwaiye kwamba kuona muhikiza mwenziwo eye na ḁara na pia haḁa cha kupfiika mohoni nka kintu.

¹⁶Kisa nawe unuke na kumwamba, “Ikaa naghea. Muungu nakupfe kuḍya na kunwa na akuvwike.” Na huku wewe nkukumumpa hikiḍe echo na ṭuri nacho. Ḍubva avi umwambiiyevyo vinamusaiḍia na?

¹⁷Haṭa faro nayo, ikitsakwenda na mahendo, ni sawa na kwamba ifwa!

¹⁸Wewe unaweza kunena kwamba, wangine wakiwa na faro ni sawa, na wangine wakiwa na mahendo mema ni sawa. Ela niyanga namuna ya muntu evyonaweza kuwa na faro pfasipfo kuwa na mahendo mema, nami nakuyanga hi faro yangu kwa haya mema niyonahenda.

¹⁹Wewe kuhikiza kwamba kuna Muungu mumodza ṭu, sivyo? Haya, gula ni sawa! Ela haṭa mpepfo nzuka nazo, zihikiza kwamba kuna Muungu mumodza na zinakuka kuhehema na oga.

²⁰E ḍyurawe! Nkwaimuka haṭa kwamba muntu akiwa na faro kisa akitsahenda mema, hiyo faro yakwe ntai maana?

²¹Ṭanahuhwaeni mufaano wa bibi jwehu Iburahimu. Jeje, Muungu kamuhwaa kuwa muhachi kwa dzambo ḍya hiviḍe ahendeeyo, vya kutsaka kumuyavya mwanawe Isaka dza mvuugiya kwa Muungu.

²²Kwakuonani? Iburahimu ewa kamuserefaṭa Muungu chima cha kwamba, ewa ṭayari kuhenda kiḍechonse cha Muungu amwambiiyecho. Ndookomu hi faroye ikamilika na haya mahendoye.

²³Hivi viyanga wazi kwamba, hivi vya haya matsoro yaneneyevyo ni ḍugha. Koro yamba, “Iburahimu kamuserefaṭa Muungu, nae Muungu kamuhwaa kuwa muntu muhachi.” Haṭa wantu nao wekimuhana ḅamu jwa Muungu.

²⁴Mwakuonani ḍubva? Muntu anahwajwa kuwa muhachi kwa mahendoye na kwa faroye pia!

²⁵Haṭa huyuḍe muke shudha eyeakihanwa Rahabi, Muungu kamuhwaa dza muntu muhachi kwa dzambo ḍya hiviḍe ahendeyevyo, vya kuwahwaa waḍozi wa Kiisraeli akiwafitsa nyumbani mwakwe, kisa akiwagonzoza na siri na njia ingine.

²⁶Ḍubva nichokunenani ni kwamba, ruhu ikimuyawa muntu, ḅasi muntu huyo anawa nkakwaa moja kawii, kesakufwa. Na haṭa faro ya muntu ikitsayangwa na mahendo, nayo pia inawa dzevyo. Yani inawa kwamba ifwa!

Yakobo 3

¹Wandugu zanguni, si kula muntu kwamba atsake kuwa mwaalimu jwa tsanganiko haṭa! Koro dza mumanyiyevyo, swiswi waalimu, Muungu kadzahuhukumu vyumuni kuchia wantu wangine kwa hayaḍe mazuka hwiyonahenda.

²Gula ni dughā, kwamba wantu wonse hunakaa hukahenda matsowa kutwa, ela hawaḍe weonaweza kuzitunza hizi nyiimi zao, wao wangora na wanaweza kudzimiza kwa kula hali.

³Kwa mufaano, ukitsaka kuḍihendeza farasi ḍikuṭii, unaḍifunga mfunaura na ndookomu unaweza kuḍipfiika kuḍekwonse wikonatsaka.

⁴Haṭa mashuwa nayo, na ukuuwe wonse, na kupfiikwa ni mpepfo nkali kwakwe, inaweza kuperujwa na kasukani kachuuchu na yende kuḍekwonse kwa huyu nahudha ekonatsaka yende.

⁵Huju jwiimi najo, ni kiungo kiḍoḍo muno cha hu mwii, ela junahenda mambo makuu na makuu. Haṭa nsetse modza tu ya moho inaweza kugiza moho baḍa nzima!

⁶Jwiimi najo jwaa dza moho. Judzaa kula aina ya mazuka yeyonaweza kunanga maisha ya muntu mazima! Junagiza moho maisha ya muntu, jukayananga dza kwamba jugizwa moho usiwozimika dza huḍe wa Jehanamu.

⁷Benaḍamu hangu kae wekiṭawala viumbe vyonse, na mumpaka saambi wakuṭawalani waḍondo wa baḍani, weonaguuka, weonahambaa na wa madzini.

⁸Ela ntaku awezeye kujuṭawala jwiimijwe. Hu jwiimi ni yuzuka, ntajugijike. Juna haṭari dza sumu nkali.

⁹Kwa jujo jwiimi yumodza hunamushaḍa Bwana Muungu, eye Baba jwehu. Na kwa jujo jwiimi hunawaḍuwa wanaḍamu wenzehu waumbijweo dzaswi kwa mufaano wa Muungu.

¹⁰Kako kanwa kamodza kanaḍuwa na kako kanwa kakamushaḍa Muungu. Wandugu zanguni, sivyoy!

¹¹Ni tsana ga ya mutsangani kuzimu, iyonakakanyika madzi mema na kukakanyika madzi yeyonatsama viwi na pfapfo pfantu pfamodza?

¹²Wandugu zanguni, ni muhi ga wa mutini wiwonaweza kuvyaa matunda ya mizeituni? Ni muhi ga wa muzabibu wiwonaweza kuvyaa matunda ya mutini? Ambu, ni tsana ga ya mutsangani kuzimu, iyonakakanyika madzi ya munyu, na iyo tsana modza ikakakanyika na madzi mema?

¹³Kukiwa yuḍejwone kahi yenu, eye na mvidhyo na uimufu wa njia za Muungu, naviyange na ṭaḍiaye kwamba anakaa akiishi dza muntu mumpowe na eye na mvidhyo.

¹⁴Ela humu myojoni mukiwa na wivu mwinji na ṭamaa ya kudzikuzya nywinywi baṣi, namutsedziona mwambe muna mvidhyo, na hali huku mwakuikanani hi hachi ya Muungu.

¹⁵Mvidhyo dzayo ntaiyawe kwa Muungu na wala si ya kiruhu, ni mvidhyo ya kilumwengu iyonayawa kwa Shaṭani.

¹⁶Koro pfaḁepfonse pfeḁfonawa na wivu na ṭamaa ya kudzikuzya, kunawa kutsaimukana na kula aina ya dzambo zuka.

¹⁷Ela hi mvidhyo iyonayawa kwa Muungu, nguḁi ḁura inamumpa muntu kuishi maisha yasiyo ṭamba zuka ḁiḁeḁyonse. Kisa, inamumpa kutsaka kuishi na wantu na naghea, inamumpa kuṭaria wenziwe na inamumpa moḁo wa kusikiiya na kuhwaa vyyuwo vya wangine. Mvidhyo ya Muungu inamumpa muntu kufwia ṭei wenziwe na kuwahendea mema kuṭwa, na nkawezi kuwa na uḁaguzi wala umbiimbii.

¹⁸Na hawaḁe wantu watsakiyeo kuishi na wantu na naghea, wanahodza mbeju ya naghea kahi ya wantu, na wechonavuna ni wema wiwonamutsakiza Muungu.

Yakobo 4

¹Aya matsowano na nkondo za kuṭwa kahi yenu, vyakuyehegwani ni kintu ga? Ntavikwakuyehegwani ni azi ṭamaa zenu nzuka nzuka zizokujwanani kuzimuni mwenu haṭa?

²Munaṭamani musivyokuwa navyo, ela ntamuvipate. Ndookomu mwaa ṭayari haṭa kuyaga. Munamiiya mahe vya wantu, ela ntamuvipate. Ndookomu munanjia kutsowanani nywinywi na nywinywi na kujwana. Na maana musiyopata hikiḁe mwichonatsaka, ni kwa kwamba ntamudzakimuyomba Muungu.

³Na haṭa mwipfonayomba ntamupate mwichokuyombani, maanaye munayomba na nia nzuka. Munayomba ili mukivipata mupate kudzitsekeza myoḁo yenu.

⁴Nywinywi mwiwo dza wake waḁari! Ntamudzi kwamba kutsaka lumwengu ni kudziwekea uḁui na Muungu? Ndivyo, yuḁejwonse atsakiye kuwa ḁamu jwa huju lumwengu, huyo anawa aḁui jwa Muungu.

⁵Ambu avi vya aya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Huyu Ruhu jwa Muungu amuwekeye kuzimuni mwehu ni mwivu,” mwakuṭarani kwamba ni vyyuwo vya ḁasi?

⁶Ela Muungu anahufwiya ṭei zaiḁi na zaiḁi. Ndiyo maana haya matsoro yamba, “Muungu anawafwia ṭei hawaḁe weo wampowe, ela wavikodzo anaṭaragiana nao.”

⁷ḁubva nywinywi dziwekeni nsii ya mamulaka ya Muungu. Ṭaragianani na Shaṭani, nae anamuḁarama.

⁸Mudziyeni Muungu hafufi, nae anamudziya hafufi. Ela nywinywi wanabvise na mwiwo wambiimbii, yatsani mahendo yenu mazuka na muyavye maṭaro mazuka myojoni mwenu!

⁹Sikiṭikani na kuiya na tsungu kwa dzambo ḁya mazuka yenu! Kitseko chenu nakiwe chiiyo, na tsekea yenu iwe masikiṭiko.

¹⁰Muhambaiyeni Ḃwana, nae anamukuzya.

¹¹Wandugu zangu, yatsani kuneneana mazuka. Koro yudejwone eyenamunenea mazuka muhikiza mwenziwe na kumukizia hukumu, huyo kakuineneani mazuka Sharia ya Muungu na kakuiyavyani matsowa. Wewe ukwakuiyavyani matsowa hi Sharia, nkukwakuiubani! Kwakudzihendezani muntu jwa kuiyavya matsowa tu.

¹²Muungu jeje heketu ndiye eyenaweka Sharia na kuhukumu wantu. Na ndiye jeje tu eyenaweza kupfonya wantu ambu kuwananga-nanga. Ehe wewe nawe, hivi hivi u ga haṭa umukizie hukumu mwenziwo?

¹³Sikiani, nywinywi mwiwonakwamba, “Yeo ambu keso hunakwenda mudzi musiku na musiku, hunakaa mwaka muzima. Hunadzihendea guzi, hunadzitsumia-tsumia fwedha.”

¹⁴Mumanya kidzechohendeka keso? Ambu, aya maisha yenu muyamanya yaivyo? Maisha yenu yaa dza muvuke wiwonaonekana iyo saa na iyo saa ukaara.

¹⁵Dubva nywinywi mwivyonamala kunena ni hidzaa, “Bwana akitsaka, na akihuweka moja, hunahenda visiku na visiku.”

¹⁶Ela nywinywi sivyo, mukaiya kupanga mipango mikuu mikuu na kudziona. Manyani, kudziona dzako ni kuzuka!

¹⁷Dubva, muntu amanyiye hi ya hachi ya kuhenda kisa akatsaihenda, huyo kakuhendani nabvise.

Yakobo 5

¹Sikiani, nywinywi wantu majabva! Dabvani kuiya chiiyo cha mabaanano koro mwakudzijwani ni dina nkuu muno.

²Malite yenu yonse yamawowa tswee na nkanzu zenu zidigwa ni mafunzi.

³Dhahaḥu na fwedha zenu zihenda nkanga. Na hiyo hiyo nkanga idzaka dza ushaahiḍi wa nabvise zenu nsiku ya hukumu. Nanywi mudzanangwa-nangwa dza kwamba munangwa-nangwa ni moho. Nywinywi munadziudukizia mali menji na menji, ntamudzi kwamba azi ni nsiku za mwiso?

⁴Haya, tayowani sasa! Wantu wamuvunia makonde yenu, anywi mukidzamukinuka, muwakulakula ntamukuwaipfa. Tasikiani hiyo nabvise ikwakumusitakini kwa Muungu! Chiiyo cha hao wahenda kazi kimufikia Bwana, mwenye nguvu zonse.

⁵Muishi na raha humu lumwenguni, mukidzitsekeza na kula mwichomukitsaka. Mudzitoseza hi myojo yenu, na sasa mwakuindiiyani nsiku ya kudzahukumigwa.

⁶Muwahukumu na kuwayaga wantu wasio tsowa didedyonse, wasioweza haṭa kudzihehea usoni yenu.

⁷Wandugu zanguni, nywinywi itisani huku mukwakuyoweeyani kudza yupfii kwa Bwana. Tayowani namuna ya wantu weonaima wevyonaitisa mumpaka

wakavuna makonde yao. Wao wanaitisa mumpaka hi mvuya ya kuivyaza hi mimea ikanya, na wakapata bvaro.

⁸Nanywi pia, namutseefwa moja, itisani, koro nsiku ya kuuja kwa Bwana ntaikwaa kuye.

⁹Wandugu zangu, namutsekaiya kuwawakiana nywinywi na nywinywi mutsekudzahukumigwa. Manyani, huyu Muhukumu Mukuu kamaawa hafufi kudza!

¹⁰Yowani mufaano wa hawa manabii weowakikaa na kuyavya maagu ya Muungu eyoakiwapfa. Wao wakuntiswa dina amoo waitisa.

¹¹Hwonse, wantu waitisiyeo hunawahwaa kwamba ni wavodhyegwa. Na nywinywi wenye musikia namuna ya Ayubi aitisiyevyo madinani na mumanya hayade ya Muungu adzeoakimuhendea mwisoni. Hakika Muungu ni Muungu mufi na munanso.

¹²Ela zaidi ya vyonse wandugu zangu, mukwakunenani namutseyapfa kwa sari dya Muungu, kwa kulamba mutsanga ambu kwa njia ingine ideyonse. Mukyamba, "Ndivyo," naiwe ndivyo, na mukyamba, "Sivyo," naiwe sivyo, ili mutsekudzahukumigwa.

¹³Ikiwa kwamba kahi yenu kuna yudejwone eye dinani, namuyombe Muungu. Na ikiwa kwamba kuna yudejwone eye na tsekea, namushade Muungu na meya.

¹⁴Yudejwone kahi yenu akiwa mujwazi, nawahane wazee wa tsanganiko, wadzewamuyombeye na kumupfakaza mafuha kwa sari dya Bwana.

¹⁵Na hayo mayombo, wakiyayomba wakiwa na serefano kwa Muungu, yanamupfoza huyu mujwazi na anapata matsea. Na haata ikiwa kwamba kahenda nabvise, Bwana anamuyatsiya.

¹⁶Dubva, nywinywi namutsefitsa kwambiana nabvise zenu na namutseyatsa kuyombeana ili Muungu apate kumupfoza. Mayombo ya muntu muhachi yana nguvu na yanahenda mambo makuu.

¹⁷Kwa mufaano, nabii Eliya ewa ni mwanaadamu dzaswi, ela kamuyomba Muungu na moja, kutseenya mvuya nsi yonse ya Isiraeli. Na hakika, ntakukunya mvuya kwa myaka mihahu na nusu.

¹⁸Kisa kamuyomba Muungu anyese mvuya, nayo ikakanyika kuyawa dzuu, na nsi yonse ishauka mimea.

¹⁹Wandugu zanguni, mumodza jwenu akyaara njia, akiyatsa hi njia ya hachi, kisa yungine adzeamuudzye njiani,

²⁰hasi huyu amuudziye njiani namanye kwamba, kula amuudziye njiani munabvise kamupfonya na kufwa. Na anamuhendeza Muungu atsemuatalia nabvise huyu muntu munabvise.

1 Peṭero

1 Peṭero 1

¹Mimi Peṭero niiye ntumi jwa Yesu Kiristo, nyakumworeani nywinywi wantu wonse wa Muungu mwiwokukaani nsi garagara za ugenini, za Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia na Bitinia.

²Muungu Baba jwehu kamutsana hangu kae, na muṭengwa ni Ruhu jwakwe. Nanywi mumuṭii Yesu Kiristo nae kamudheresa na mwaziwe. Muungu namuvodhye na kumumpa nagheaye kwa winji.

³Nahumuyavizeni ḍuḍa Muungu, eye Baba jwa Bwana jwehu Yesu Kiristo; koro kahufwiya ṭei muno, haṭa kahupfa maisha mapfya. Kwa dzambo ḍya kwamba kamufufuya Yesu Kiristo kuyawa kwa wafu, kahupfa madzikwaṭyo makuu.

⁴Ndookomu hwakuindiiyani kupfokea hizi mvoni za Muungu aziwawekeeyezo wantuwe. Kazihuwekea mbinguni, pfantu zisipfowowa, wala kunangika, nolawe kujara.

⁵Kwa dzambo ḍya kumuserefaṭa kwenu, Muungu kakumwamiani na uwezowe, haṭa saa kudzefokudza hu mupfonyo wiwo hafufi kuyanganywa kwenu ngera za mviso.

⁶Kwa dzambo ḍyevihivi, tsekeani muno ingawa hi saasambi ni haḍi mupatwe ni kula namuna ya maḍemo kwa muḍa.

⁷Haya maḍemo yadza ṭu, kuzipima hizi faro zenu kuyanga kwamba mumuserefaṭa Muungu ḍugha. Dza vya dhahaḅu ivyonapimwa na kudhereswa na moho, ndivyo vya faro zenu zivyokupimwani na kudhereswa, kuchiiya na kwa haya maḍemo. Na faro zenu kwa Muungu zina thamani kuchia dhahaḅu ambayo nsiku modza idzanangwa. Ndookomu ikiwa kwamba faro zenu zionegwa kwamba ni kariṭu, mudzapata shaḍu, marembo na hila nkuu, nsiku ya Yesu Kiristo adzeyokudza.

⁸Ingawa ntamukumuona Yesu na matso, mumutsaka. Na ingawa hi hii saasambi ntamukwakumuonani, mumuhikiza. Mwakutsekeani na tsaiko kuu muno, ḍisidyoweza haṭa kuneneka,

⁹koro mwakupfokeani ṭubvo ḍya kuhikiza kwenu kwa kupata mupfonyo wenu.

¹⁰Dzoo yohuu mupfonyo, hawa manabii waṭaḅiriyeeo dzoo ya hi ṭei ya Muungu idzeyokudza kwenu,

¹¹walacha na kuṭapakura na hiḍu dzoo ya hiḍi hiḍi dzambo. Walacha kumanya kwamba ni muntu ga ambu ni ngera ga, za ayu Ruhu jwa Kiristo ezoakinena, epfoakiwamba waṭaḅiri dzoo ya ḍina adzezokunta Kiristo, na maremboni adzemonjia ḅaḍaye.

¹²Muungu kawapfenuiya hawa manabii kwamba haya haya mambo ntayakwahendeka ngera zao, ela yadzahendeka ngera zenu. Na sasa, haya Maagu Mema yesakusumwiiwa kwenu ni wantu wayongowejeo ni Ruhu Mudheru asusijwe na yuwinguni. Haya ni mambo ambayo kwamba haṭa malaika wakuyakamiani wayamanye.

¹³Dubva pfenuyani matso muyaṭariye haya haya urembo, na madzikwaṭyo yenu yonse yawe kwa hi ṭei mudzeyofwijwa ni Yesu Kiristo, adzefokudza.

¹⁴Wani wana waṭiifu kwa Muungu. Na mahendo yenu nayatsetawaligwa ni hiziḍe ṭamaa mwizokuwa nazo musidzaimanya hi hachi.

¹⁵Ishinu nanywi, wani wadheru kwa kula njia dza hiviḍe vya huyu amuhaniye aivyo mudheru.

¹⁶Koro haya matsoro yamba, “Wani wadheru kwa kwamba mimi ni mudheru.”

¹⁷Muungu anahukumu kula muntu kuubana na mahendoye pfasipfo kumuhendea kinḍedi. Dubva ikiwa kwamba Muungu munakaa na kumuhana Baba, ḅasi ni haḍi hapfa lumwenguni mwipfokukaani dza wageni, muishi kwa kumuhila.

¹⁸Mumanya kwamba muipfijwa rando mupate kuwa huru kuyawana na haya mambo yasiyo maana muyaḍaliyeyo kuyawa kwa wabibi zenu. Ntamukugujwa na vija vivyonganangika dza fwedha ambu dhahaḅu,

¹⁹ela mugujwa na mwazi wa thamani wa Kiristo, wiwo dza mwazi wa mvuugiya ya mwanambuzi asiye na kapeta wala ṭamba.

²⁰Eetsanwa ni Muungu hangu kae, kaḅila kuumbwa kwa lumwengu, ela kayanganywa hizi hizi ngera za mwiso kwa dzambo ḍyenu.

²¹Na kuchiiya na kwa Kiristo, mumuserefaṭa Muungu. Jeje ndiye amufufwiye Kiristo kuyawa kwa wafu akimumpa marembo, ili nanywi muwe na faro na madzikwaṭyo kwa Muungu.

²²Na sasa, kwa dzambo muiṭii hi hachi, mudhereswa kuyawana na nabvise zenu, na muwatsaka na moja hawa wahikiza wenzenu. Dubva tsakanani na moja ḍugha,

²³koro mumaavyajwa yupfii, kuchiiya na kwa chuuwo cha Muungu, chichonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo. Huku kuvyajwa kwenu yupfii si kuvyajwa kimwii ni benaadamu haṭa, ela ni kuvyajwa kiruhu kuchiiya na kwa chuuwo cha Muungu chichonakaa maishi.

²⁴Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Wanaadamu wonse waa dza mani, na rembo ḍyao ḍyonse ḍyaa dza kiyuwa. Mani yananyuuka, na kiyuwa kinaharachaa,

²⁵Ela chuuwo cha Muungu kinakaa maishi.” Na hichi ndicho chuuwo kisumwiiwecho kwenu.

1 Petero 2

¹Dubva, dzikanyeni na kula namuna ya mazuka. Dzikanyeni na makulekule na umbiimbii, na muyatse nyano na kufwiyana dea.

²Kamiani kuḍya chakuḍya cha kiruhu dza hiviḍe vya wana vilelehea wevyonakamia kununa, ili kwamba mugije kukuya kiruhu;

³koro mumauṭaṭa wema wa Bwana.

⁴Kiristo ka dza iwe muhimu ḍya mwisu ḍya kumbakia Hekalu ya Muungu. Katsanigwa dza iwe ḍya thamani ḍya kumbakia ela wantu waḍidziza. Kenge nywinywi nzoni kwakwe.

⁵Nanywi wani dza mawe ya maana ya kumbakia Hekalu ya kiruhu, ili muwe wakohani wa kuyavya mvuugiya za kiruhu, zizonakuḅaligwa ni Muungu kuchiiya na kwa Yesu Kiristo.

⁶Koro haya matsoro yamba, “Ṭayowa, nyakuwekani iwe ḍya musinji mudzini Sayuni. Ni iwe muhimu ḍya thamani niḍitsaniyedyo. Na yuḍejwonse amuhikiziye huyu eye dza iwe, nkanagizwa yutswa meshi.”

⁷Huyu eye dza iwe ḍya musinji, njwa thamani kwenu nywinywi mumuhikiziyeo. Ela kwa hawaḍe wasiomuhikiza, haya matsoro yamba, “Hiḍi iwe ḍidzizijwedyo ni wambaka, ndiḍyo ḍigaliyedyo iwe muhimu ḍya kumbakia.”

⁸Na kawii yamba, “Ni iwe ḍiḍyonahendeza wantu wakolasike wagwe.” Wanakolasika, koro ntawaṭii chuuwo cha Muungu, ndookomu Muungu kawapangia kwamba wakolasike na kugwa dzevihivi.

⁹Kenge nywinywi mu kyeeti kidheru cha wantu watsanijweo ni Muungu. Kamuyavya kizani kamungiza muyangani muwe wakohani wa hila nkuu, ili muweze kulalabva haya mafara yakwe ya kumakisa.

¹⁰Kae ntamwiiwa wantu wa Muungu, ela sasa mumaawa wantu wa Muungu. Kae ntamwiimanya ṭei ya Muungu, kenge sasa mumapata ṭeiye.

¹¹Wandugu zangu mwiwokukaani dza wageni humu lumwenguni, nyakumuyombani mudzichinge na ṭamaa nzuka nzuka za kimwii zizokujwanani na hizi ruhu zenu kuṭwa.

¹²Ikaani na ṭaḅia nyema kahi ya hawa walumwengu, ili kwamba haṭa wakimunenea mazuka, wayaone haya mahendo yenu mema na waweze kumushaḍa Muungu nsiku adzeyokudza.

¹³Dziwekeni nsii ya kula mukuu, koro ndivyo vya Bwana evyonatsaka muhende. Muṭiini huyu haju mukuu

¹⁴pfamodza na hawa maliwali awekeyeo kuwakuzya hawaḍe weonahenda mema na kuwahukumu hawaḍe weonahenda mazuka.

- ¹⁵Koro miro ya Muungu ni kwamba, mukihenda mema, munawasumisa hawa wantu mađyura weonadzibobochea vyuuwo ɓasi pfasipfo kuimuka.
- ¹⁶Ikaani dza wantu weo huru. Ela namutseutumia hu uhuru wenu kuhenda mazuka; kenge ikaani dza wahumisi wa Muungu.
- ¹⁷Wahileni wantu wonse, na muwatsake hawa wahikiza wenzenu. Mushoogeni Muungu na mumuhile huyu haju.
- ¹⁸Nanywi mwiwo wahumwa, wahileni hawa maɓwana wenu na kuwaɗii. Namutsewahila na kuwaɗii hawaɗe maɓwana weo wema na wabalicha ɓasi, ela haɗa hawaɗe weo wazuka.
- ¹⁹Muungu anatsakizwa nanywi, ikiwa kwamba muiɗisa maɗina yasiyomumala kukunta, kwa dzambo ɗya kwamba muimanya miroye.
- ²⁰Koro kuna ɗaha ga, muntu akibigwa kwa dzambo ɗya tsowa ahendeedyo ɗugha kisa akaiɗisa? Ikiwa kwamba muntu kakunta ɗina kwa dzambo ɗya kuhenda mema, na kaiɗisa, Muungu anatsakizwa nae.
- ²¹Muungu kamuhana muishi dzevihivi, koro haɗa Kiristo kakuntiswa ɗina kwa dzambo ɗyenu; akiyanga mufaano ili nanywi mumugwe mongo.
- ²²Jeje nka nabvise ahendeeyo, na wala ntaku haɗa nsiku modza akuliyeokuliyeo muntu.
- ²³Epfotsolwa, nkakwambukuya na kitsolo; na epfokuntiswa ɗina nkakuwakakaɗia wantu mazuka, ela kadzimukwaɗya Muungu tu, eyenahukumu na hachi.
- ²⁴Jeje mwenye kazipfagaaza nabvise zehu mwiini mwakwe epfofwa hapɗe muhini mwa mpatsa, ili kwamba hutseewa wahumwa wa nabvise kawii, ela huishi udheruni. Kwa kumaɗaiswa kwakwe hupata kupfowa.
- ²⁵Koro mwiiwa dza mbuzi ziariyezo, ela sasa mumagala kwa huyu Muɗikisa eyenaziɗikisa hizi ruhu zenu.

1 Peɗero 3

- ¹Dza vivyo, nywinywi wake, ni haɗi mudziweke nsii ya mamulaka ya wayume wenu, haɗa ikiwa kwamba wangine wao si wahikiza wa chuuwo cha Muungu. Koro wakiona namuna mwiiuyo kukaani nao na hila na kuwahendea mahendo mema, wanaruhika kuwa wahikiza, haɗa pfasipfo nywinywi kuwambukuya chuuwo.
- ³Namutsekaiya kudziembosa hi mii yenu kwa kusuka nywii, na kuvwaa nguo nyema nyema ambu kudzifayaɗa na vija vya dhahaɓu.
- ⁴Ela rembo ɗyenu naɗiwe kuzimu ya myojo yenu. Naɗiwe rembo ɗisiɗyosia, ɗya myojo mimpowe na iingamaiyeyo, iyo ya thamani nkuu usoni kwa Muungu.

- ⁵Koro hawa wake wadheru wa kae wadzimukwaṭiyeo Muungu, wekidzirembosa kwa kuwaṭii woome zao.
- ⁶Haṭa Sara ewa dzevihivi. Kamuhila Iburahimu haṭa ekimuhana “Ḃwana jwangu.” Nanywi yeo, ikiwa kwamba muhenda hachi pfasipfo kushooga kiḑechonse, munawa dzae.
- ⁷Nywinywi wayume nanywi, ikaani na umpowe na wakazenu, mukimanya kwamba wake ni viumbe vidhaifu. Wahileni, koro hi ṭola ya Muungu ya maisha ya kuunga na yuungo, wanaipfokea pfamodza nanywi. Mukikaa nao dza hivi, ntakuwe na kiḑechonse cha kuṭiidhya mayombo yenu kusikijwa.
- ⁸Mwiso nyakumwambiani nywinywi nyonse mwiwo Wakiriṣṭo, ikaiyanani urembo, mukifwiyana ṭei na kutsakana dza ndugu. Wani wampowe kahi yenu nywinywi na nywinywi.
- ⁹Muntu akikuhendea dzambo zuka, simugalichizie dzambo zuka. Akikutsola, simugalichizie kitsolo; ishinu muvodhye, koro ndivyo vya Muungu evyonatsaka. Mukihenda hivi, Muungu anamuvodhya.
- ¹⁰Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Yuḑejwonse atsakiye kuḑya raha wa maisha, na kuishi maisha ya tsekea, ni haḑi adzikanye kunena mazuka, na ayatse kunena nsuwe.
- ¹¹Ni haḑi ayatse kuhenda mazuka na ahende mambo mema. Ni haḑi alache naghea na ailache na hiḑu.
- ¹²Koro matso ya Ḃwana yanawaona hawaḑe weo wadheru, na masikiyoye yanasikia mayombo yao. Ela weonahenda mazuka jeje anaṭaragiana nao.”
- ¹³Ḑubva, ikiwa kwamba meshi munakamia kuhenda mema, ni ga jwa kumudhuru?
- ¹⁴Kenge haṭa ikiwa kwamba mukuntiswa ḑina kwa dzambo ḑya kuhenda mema, tsekeani muno! Namutseshooga kiḑechonse, nolawe kuhangaika myojoni mwenu.
- ¹⁵Ishinu muhileni Kirisṭo koro ndiye huyu Ḃwana jwenu. Saa zonse wani ṭayari kumusumwiiya muntu yuḑejwonse adzeemuza dzuu ya haya madzikwaṭyo yenu mwiyonayo.
- ¹⁶Ela viwambieni na umpowe na kwa njia ya hila. Ni haḑi mukimanya mwichokuhendani ili kwamba kwa dzambo ḑya ṭaḑia zenu nyema za Kikirisṭo, muwagize yutswa hawaḑe weonamunenea mazuka.
- ¹⁷Koro ikiwa kwamba ni miro ya Muungu kwamba mukunte ḑina, ḑubva ni heri kukunta ḑina kwa dzambo ḑya kuhenda mema, kuliko kukunta ḑina kwa dzambo ḑya kuhenda mazuka.

¹⁸Koro Kiristo mwenye, kafwa mweedha mumodza tu kwa dzambo dya wanabvise. Jeje eye muhachi kafwa kwa dzambo dya wantu wasikwaa wahachi. Kahenda hivi ili aweze kumuyeha kwa Muungu. Wamuyaga hu mwii, ela kafufuka, na ruhuye yaa moja.

¹⁹Na kwa umbo dya kiruhu, kenda kazilalabvia ruhu zifungijwezo gerenzani.

²⁰Hizi ziwa ni ruhu za hawa wadziziyeo kumu Muungu hangu kae, ngera za Nuhu. Nuhu epfoakielekanya hi safina, Muungu kawaindiya muno wapfyehuze mama wapfone. Ela wantu wanjiyeo humu safinani wewa ni wanane tu, nao ndiwo wapfoneyeo na hi zuruwa.

²¹Haya madzi ye zuruwa yayanga mufaano wa kutopyegwa kwenu kwa hizi hizi ngera. Kutopyegwa si kudheresa nongo dya mwii ha; ela ni hukude kuahidi na moja mumodza kudziyavya kwa Muungu. Huku kutopyegwa kunamupfonya kuchiiya na kufufuka kwa Yesu Kiristo.

²²Kiristo kenda mbinguni na kakaa mukono kuyume wa hila wa Muungu. Ana mamulaka dzuu ya malaika wonse na nguvu zonse za kiruhu zizo yuwinguni.

1 Petero 4

¹Dubva, kwa dzambo Kiristo mwenye kakuntiswa dina, basi nanywi pia dziwekeni tayari kukunta dina; koro ikiwa kwamba mwaa tayari kukuntiswa dina kwa dzambo dya Kiristo, basi muhuna kudzi tanya na nabvise.

²Ndookomu ntamuwezi kuishi maisha ya kunuhwa ni tamaa za kibenaadamu kawii, ela munaishi maisha ya kuwa na hamu ya kuhenda miro ya Muungu.

³Koro mukaa muda muyeya wa kutosa, mukihenda mambo ya kilumwengu. Muishi maisha ya ubari, tamaa, kuruma na kuhenda jila za ranga na tabia nzuka za kuyomba masanamu.

⁴Na sasa hawa walumwengu wakumakani, wakimuona kwamba ntamukwakugijanani nao na kuhenda haya mambo mazuka mazuka weyonahenda; ndookomu wanjia kumutsezeani.

⁵Ela idzawamala kudzihehea usoni kwa Muungu eye tayari kuwahukumu weo moja na wafwiyeo.

⁶Koro ndiyo maana haya Maagu Mema yasumwiiwa ha kwa hawa wafwiyeo kae, ili kwamba ingawa mii yao ifwa, ela ruhu zao ziweze kuishi dza vya Muungu evyokuishini.

⁷Mwiso wa lumwengu umaawa hafufi. Ndookomu ni hadi muzigwaze akili zenu na muwe wantu wa kudzimiza ili muweze kukaa na kuyomba.

⁸Zaidi ya vyonse, tsakanani na moja, koro matsako yanayeha mayatsiyo ya nabvise nyinji.

- ⁹Karabishanani madzumbani mwenu na myojo misafi, pfasipfo kuḅugumiana.
- ¹⁰Kula mumodza ni haḍi awahumikie wangine na haya maḥola ya kiruhu apfegejweyo ni Muungu. Haya haya maḥola garagara muyapfokeeyo kwa ḥeiye ni haḍi muyatumie urembo.
- ¹¹Muntu akiwa na ḥola ya kunena vyuuwo vya Muungu, ni haḍi akivinena dza vyuuwo viyawiyevyo kwa Muungu. Muntu akiwa na ḥola ya uhumisi, ni haḍi ahumike na hizi nguvu apfegejwezo ni Muungu. Na kwa hayo yonse, Muungu mwenye nguvu na uwezo, apate kushaḍwa kuchiiya na kwa Yesu Kiristo haḥa pfasipfosia. Amina.
- ¹²Wandugu zangu watsakwa, namutsemaka dza kwamba haya maḍina mwiwokukuntani mwakuhendekejwani ni dzambo geni.
- ¹³Ishinu tsekeani kwamba nanywi mwakuyakuntani haya maḍina ya Kiristo akuntiyeyo, ili kwamba nanywi mudzae tsekea, ngera adzeyokudza na maremboye.
- ¹⁴Munapata mvoni iyodze, mukitsolwa kwa dzambo ḍya kumuhikiza Kiristo, koro Ruhu ya marembo ya Muungu yaa pfamodza nanywi!
- ¹⁵Mukwakukuntiswani ḍina, ntamu ruhusa ya kukuntiswa ḍina kwa dzambo ḍya uyaji, wivi, kuvunza sharia, ambu untuntu.
- ¹⁶Na wala muntu akwakukuntiswani ḍina kwa dzambo ḍya kuwa Mukiristo, natseona yutswa. Ishinu namushaḍe Muungu kwa dzambo ḍya kuwa Mukiristo.
- ¹⁷Koro ngera ya hukumu imafika, na hawa wantu wa Muungu ndiwo wa kuḍabva kuhukumigwa ḍura. ḍubva ikiwa kwamba ijwakuḍabva naswi, au mwisu unawadze kwa hawaḍe wasiohikiza aya Maagu Mema ya Muungu?
- ¹⁸Dza vya matsoro yaneneyevyo yakyamba, “Ikiwa kwamba wadheru ḥu, wanapfona na mbaa na moja, ehe faḥi wanabvise na wasiomuhila Muungu wanawa ku?”
- ¹⁹ḍubva ikiwa kwamba Muungu kaona vyema kwamba mukunte ḍina, ḥasi gijani kuhenda yeyo ya hachi na kumuserefaha jeje, koro ndiye amuumbiye, nae ni muhikizika.

1 Petero 5

- ¹ḍubva nyakumuusiani nywinywi wazee wa matsanganiko, nikimufunda dza muzee mwenzenu, na nikiwa dza shaahidi jwa maḍina ya Kiristo akuntiyeyo. Na kawii nyakumuusiani nikiwa dza mumodza jwa hawaḍe wakupfokea haya marembo ya Ḑwana yadzeyoyanganywa ngera adzeyokudza.
- ²Wani waḥikisa wa hu mwona wa Muungu auyatsiyeo mikononi mwenu. Namutseuḥikisa dza kwamba mwakusharuḥiswani, ela uḥikiseni na hiari yenu, dza

vya Muungu evyonatsaka. Hi kazi yenu namutseihenda kwa dzambo ɔya kupata fwedha, ela ihendeni na moja kindindi wa kutsaka kuhumika.

³Namutsedzihendeza wakuu kwa hawaɔe weo nsii yenu, kenge uyangeni hu mwona mufaano mwema wa maisha ya Kikiriṣṭo.

⁴Makisa ngera ya huyu Muṭikisa Mukuu adzeyokudza, munapfegwa ṭubvo ɔya ɔaha ɔisidyonangika maishi.

⁵Nanywi wayume waɔoɔo ni haɔi muwaṭii hawa wazee wenu. Na nyonse ni haɔi muwe wampowe, mukihumikiana nywinywi na nywinywi. Koro matsoro yamba, “Muungu anawafwia ṭei hawaɔe weo wampowe, ela wavikodzo anaṭaragiana nao.”

⁶Dubva wani wampowe mukidziweka nsii ya mamulaka ya Muungu, ili kwamba ngeraye ikifika, nae anamukuzya.

⁷Na mirumiru zenu zonse zimuyatsieni jeje, koro ndiye eyenamumuɔdamia.

⁸Pfyenuyani matso na muchimize! Koro huyu nyabva jwenu, Shaṭani, kakuzingani dza nsimba eyekuvumiizani, akilacha muntu jwa kumuɔya.

⁹Dubva zigijeni faro zenu muno, na muṭaragiane nae; mukimanya ya kwamba haṭa hawa wahikiza wenzenu wa lumwengu yuzima, nao wakukuntanani nezihizi ɔina mwizokukuntani nywinywi.

¹⁰Muungu kamufwiya ṭei kuchiiya na kwa Kiriṣṭo na kamuhana munjie maremboni mwakwe mudzemokaa maishi. Mukisa kukunta ɔina kwa kaṭemo kachuchu, kadzamuhwaa na kumumbaka kipfya, kadzamuṭaragisa na kumukomeza faroni, na kumungiza nguvu kawii.

¹¹Muungu ndiye mwenye uwezo wonse, sasa na haṭa pfasipfosia. Amina.

¹²Nyakumworeani hi hii ɔaruwa mfufi kwa ugijo wa Sila, nimuserefaṭie dza ndugu. Nyakumworeani kumungiza moja na nikishuhudia kwamba haya ndiyo matsako ya ɔugha ya Muungu. Dubva yagijeni na nguvu.

¹³Pfokeani kedhya kuyawa kwa imbu ɔyenu, tsanganiko ɔya Babeli, ɔitsanijweɔyo ni Muungu dzanywi. Marko eye muurani wangu jwa kiruhu nae pia kamukedhya nto.

¹⁴Kedhyanani na matsako ya Kikiriṣṭo. Naghea gulufu naiwe kwenu nyonse mumuhikiziyeo Kiriṣṭo.

2 Petero

2 Petero 1

¹Mimi Simioni Petero, niiye muhumisi na ntumi jwa Yesu Kiristo, nyakumworeani nywinywi nyonse mumuhikiziyeo Yesu Kiristo, eye Muungu na mupfonya jwehu. Yesu kamuhendeza muwe na faro iyo na thamani dza hi ahupfiyeyo swiswi kwa dzambo dya wemawe.

²Muungu namuvodhye zaidi na zaidi na kumumpa naghea nto kwa kwamba mumumanya jeje na Bwana jwehu Yesu.

³Kwa uwezo wa Muungu amumpiyeo, Yesu kahupfa kula kintu hwichonamala kuwa nacho ili huweze kuishi maisha ya udheru. Kavihupfa kuchiiya na kwa kumumanya jeje ahuhaniye huwe na maremboye na wemawe.

⁴Na kwa dzambo dya haya haya maremboye na memaye, kahuahidia kuhupfa mambo makuu muno ya thamani. Na haya ahuahidiiyeyo kayahupfa ili kwamba muweze kuishi dza wana wa Muungu. Haya haya kayamumpa ili muweze kupfona kuyawana na haya mambo yeyonawananga wantu wa huju lumwengu, yeyonayehegwa ni tamaa nzuka nzuka.

⁵Kwa dzambo muhanigwa muishi maisha ya kimuungu na mumuhikiza Kiristo, basi hendani kula mudzediyoweza ili kwamba muwe na tabia nyema pia. Na zaidi ya kuwa na tabia nyema, muwe wantu wa kumumanya Muungu.

⁶Na zaidi ya kumumanya Muungu, ni hadi muwe wantu wa kudzimiza na tamaa zenu. Na namutseewa wantu wa kudzimiza tu, ela wani pia na wantu wa kuitisa madinani. Na mukimaawa wantu wa kuitisa, ni hadi muishi maisha ya kumutsakiza Muungu.

⁷Mukwakuishini maisha ya kumutsakiza Muungu, ni hadi muwatsake na moja mumodza hawa wahikiza wenzenu, na muwatsake wantu wonse pia.

⁸Ndookomu haya haya yonse yakimudzaa, munawa wantu wa kumuhendea Muungu kazi nyema, na maisha yenu yanamuvyaiya Muungu matunda mema, huku mukigija kumumanya Bwana jwehu Yesu Kiristo zaidi na zaidi.

⁹Ela yudejwone asiyekuwa na myenendo dza hii, ka dza muntu eyenaona mawizawiza kabisa na haata ka dza ntumbu matso haswa! Muntu dzae kaarerwa kwamba nabviseze za kae kaziyatsijwa.

¹⁰Dubva wandugu zangu, hendani kula mwichonaweza ili muyange kwamba Muungu kamutsana na kamuhana dughu! Mukihenda hivyo ntamunagwa nabviseni meshi.

¹¹Ndookomu nanywi mudzapfokejwa urembo, muunjie hu uhaju wa kuunga na yuungo, wa Bwana na mupfonya jwehu Yesu Kiristo.

¹²Ndiyo maana nisyoyatsa kumukumbusya kawii na kawii dzuu ya haya haya mambo, ingawa muyamanya, na muigija na mikono miwii hi hachi muisumwiijweyo.

¹³Ndookomu niona vyema kwamba nikae na kumukumbusya-kumbusya dzuu ya haya haya mambo mala niyo moja.

¹⁴Koro Bwana jwehu Yesu Kiristo kesakuniyanga tswee kwamba si nsiku nyinji za kuishi amaale.

¹⁵Nami nahenda kula nidzeyoweza kumulachia njia ya kwamba meshi mudzayakumbuka haya mambo, haṭa nikidza nikifwa.

¹⁶Hwipfomwambia dzuu ya uwezo wa Bwana jwehu Yesu Kiristo na kudza kwakwe yupfii, ntahukumwambia mambo ya kamba na ambigwa haṭa. Huyaona maremboye na matso yehu swiswi wenye.

¹⁷Koro saa ya Muungu Baba jwehu epfomuhendeza Yesu ayangae na marembo na akimuyanganya kwamba ni mukuu, swiswi wenye hwiiwa pfamodza nae hapfada dzuu ya hu murima mudheru. Husikia idzwi kuu kuyawa mbinguni dikyamba, "Huyu ni Mwanangu mutsakwa, nitsakizijwee nae muno."

¹⁹Ndookomu huna uhakika kwamba hivi vyuuwo vya hawa manabii waneneyevyo dzuu ya Kiristo mvya dūgha. Na ni urembo kwamba muvigije na moja koro vyaa dza tsaa iyonayangaa kizani haṭa nsi ikacha. Vigijeni na mikono miwii mumpaka saa ya hu muyanga wa Kiristo, huyu eye dza nyoha ya magura udzefomuyangaiya.

²⁰Na zaidi ya hayo yonse, natsaka muimuke kwamba ntaku yudejwone eyenaweza kuyaimuka haya matsoro ya hawa manabii na akili yakwe jeje mwenye, pfasipfo kuyongojwa ni Ruhu jwa Muungu.

²¹Koro ntaku unabii udeuwone udziyeo kwa miro ya mwanaadamu. Kenge hawa manabii wayongojwa ni Ruhu Mudheru, na wanena vyuuwo viyawiyevyo kwa Muungu.

2 Petero 2

¹Dza kwivyokuwa na manabii ya nsuwe kahi ya wantu wa Muungu ngera zichiiyezo, ndivyo kudzevyoṭupuka waalimu wa nsuwe kahi yenu. Wadzadzinyeeza na mayongweezo ya nsuwe ya kumwaarya. Na wadzamukana huyu Bwana awapfonyeye nabviseni mwao. Ndookomu Muungu nkaṭowainda, kadzawahukumu vyumuni.

²Haṭa vivyo, wenji wa hawa wantu wahikiziyeo wadzaṭaba hi myenendo yao mizuka. Na kwa dzambo dya mahendo yao, wantu wadzainenea mazuka hi Njia ya hachi.

³Kwa dzambo dya uhamile wao, hawa waalimu wa nsuwe wadzamusumwiiya mambo menji ya nsuwe ili mupate kuwapfa fwedha. Ela hukumu yao Muungu kaiwawekea iide na hakika anawananga-nanga.

⁴Koro ikiwa kwamba malaika wagwiyeo nabviseni tu, Muungu nkakuwayatsa, ishinu kawafunga-funga na minyoro na kawafatula simo dya kiza. Na humuhumuđe ndimo wemokuindiiyani hi Nsiku yao ya kuhukumigwa.

⁵Na Muungu nkakuyatsa kuwahukumu wantu wa kae wasiomuhila. Ndookomu kaiyeha hi zuruwa iwayagiyeo wantu wazuka wonse, ela kamupfonya Nuhu, pfamodza na hawa wantu wangine wafungahe tu, kwa kwamba Nuhu ndiye eyeakisumwiiya dzuu ya kuishi maisha ya kumutsakiza Muungu.

⁶Muungu kaihukumu midzi ya Sodoma na Gomora kwa kuinanga na moho. Kaihenda dza hivi ili ikae dza mufaano wa hayade yadzeyohendeka kwa wantu wonse weo walumwengu.

⁷Ela haṭa vivyo kamupfonya Loti, koro ewa muntu mwema eyeakiishi kahi ya wantu wazuka muno. Loti ekihangaika muno mojoni mwakwe dzuu ya haya mahendo mazuka mazuka eyoakiyaona na hawa wantu, nsiku baada ya nsiku.

⁹Dubva haya yonse yanahuyanga namuna ya Muungu amanyiyevyo kuwayavya maḍinani hawaḍe weonamuhila. Na pia kamanya namuna ya kuwaadhiḅu wantu wazuka, hali wakwakuindiiyani hi nsiku halisi ya hukumu.

¹⁰Hi adhaḅu inawa haswa kwa hawaḍe weonauḅa ṭamaa zao nzuka nzuka za kimwii na kubalifa uwezo wa Muungu. Hawa waalimu wa nsuwe wanadziona, na ni wavikodzo. Wala ntawa hila kwa viumbe vya mbinguni. Ishinu wanakaa na kuvitsola-tsola.

¹¹Bela hawa malaika tu, weo na nguvu na uwezo kuchia hawa waalimu wa nsuwe, ntawavitsole-tsole hivi viumbe usoni ya Bwana!

¹²Hawa waalimu wa nsuwe wanadzihendea mambo ḅasi dza binensa, pfasipfo kuṭara. Wanadzinenea ḅasi uzuka wa mambo wasiyoyaimuka. Dza binensa weonavyaijwa kugijwa na kuyagwa ḅasi, nao pia wananangwa.

¹³Wanakunta ḍina kwa dzambo dya kuwangiza mazukani wangine. Koro wanaṭara kwamba wakikaiya kuhenda mambo mazuka dza kuruma na kushobva na musikahi wa tswee ndiwo raha. Wakikaa mahaghani kuḍyani pfamodza nanywi, wanamungiza ṭamba zuka. Haya makulekule yao kwenu, kwao yanawa ni ḍaha.

¹⁴Hawa ni wantu waḍuijweo, koro ntawa kazi ingine, kazi yao ni kwendea wake mashudha tu! Ntawafurume kuhenda nabvise maishi, koro myojo yao ibaraṭa uhamile. Wanawasaraṭa hawaḍe weonaheeka kiurahisi na wakawagisa nabviseni.

¹⁵Waiyatsa hi njia nyema na wagija njia zao waara; koro wauḅa hi njia ya Balamu mwana jwa Beori, eyekuwa ṭayari kuhenda mazuka apate kuipfwa fwedha.

¹⁶Ela Balamu kabuswa ni hare kwa dzambo ḍya haya mazuka eyoakitsaka kuhenda. Hiḍi hareḍye ḍinena nae dza mwanaḍamu na ḍimuvingira huyu nabii kuhenda haya maṭareye eyoakitsaka kuhenda.

¹⁷Hawa waalimu wa nsuwe waa dza matsana ya mutsangani kuzimu yakumiyeyo ḍama gu. Waa dza mawingu yeyonabigwa ni vuṭo kali yakavarika-varika. Nae Muungu kesakuwapangia kwamba wanakaa wahira, pfantu pfeppo na kiza cha go.

¹⁸Humu manwani mwao, vyyuwo vya kudziona na visivyo maana vinawamba bvaa! Wanakaa na kuwagisa nabviseni hawa wahikiza wanana kwa kuwayongweeza kwamba wakikaa na kudziṭoseza hizi ṭamaa zao za kimwii.

¹⁹Wanawaahidi wantu uhuru, na hali wao wenye ni wahumwa wa mambo yeyonayeha mananzi. Kwa dzambo ḍya kwamba muntu anawa muhumwa jwa dzambo ḍiḍeyonse ḍimuṭawaliyedyo.

²⁰Koro wantu wakiyatsa mazuka ya lumwengu kwa kumuhikiza Yesu Kiristo dza Ḃwana na mupfonya jwao, makisa wakidziyatsa wahekwe ni lumwengu kawii, hachi wantu dzao wanawa ḍinani zaiḍi kuchia hiviḍe wevyokuwa ḍura.

²¹Haṭa indeewa heri kwao kutsaimanya hi njia ya hachi, kuliko kwamba waimanye makisa waiyatse hi amuri waipfegejweyo ni Muungu.

²²Hivi wahendeyevyo ni ḍa na hivi vya hi nsimo yambieyo chughe ntainayatsa kugalia mahapfikaye, na nguyuwe eyenakoswa, anauja akanjia kukogani ḍoore kawii.

2 Petero 3

¹Wandugu zangu, hii ni ḅaruwa yangu ya pfii ya kumworea. Kuzimuni mwa ḅaruwa zangu zombii, nimworea kumukumbusya haya mambo muyamanyiyeyo hangu iide ili kwamba muweze kuwa na maṭaro mema.

²Natsaka kumukumbusya dzuu ya haya mambo yanenejweyo hangu kae ni hawa manabii wa Muungu. Ikumbukeni na hi amuri ya huyu Ḃwana na mupfonya jwehu, aimumpiyeyo nywinywi kuchiiya na kwa ntumi awahumiyeo kwenu.

³Cha ḍura ni haḍi muimuke kwamba ngera za mwisu kudzawa wantu wabalifiṭu, weonaṭawaligwa ni ṭamaa zao ṭu. Wadzamunonza

⁴na kumwamba, “Ḃwana nkakumuahidi kwamba anakudza kawii? Mani ḍubva kaku? Ṭahwaa hawa wababa zehu wamaafwa, ela kula kintu chaa dza viviḍe chivyokuwa hangu kuumbwa kwa lumwengu!”

⁵Ela wanadziareresha nangere kwamba, kae Muungu kanena chuuwo ṭu, na mbingu ziumbika. Na pia kajuumba huju lumwengu kuyawana na madzi.

⁶Na Muungu katumia yayo madzi kujunanga lumwengu jwa kae epfojuzamisa na hiḁe zuruwa nkuu.

⁷Kwa chicho chuuwo kimodza cha Muungu, hizi mbingu na huju lumwengu jwa yeo vyakuwekwani kudzanangwa na moho nsiku ya hukumu. Judzanangwa pfamodza na wantu wonse wasiomumanya Muungu.

⁸Ela wandugu zangu, hichi kintu kimodza hichi namutsechaarerwa: Kwa Ẁwana nsiku modza ni sawa na myaka elefu modza, na myaka elefu modza ni sawa na nsiku modza.

⁹Si ya kwamba Ẁwana ni mumpompowe kuḁimiza ḁamanoḁye, dza vya wangine wevyonaḁara haḁa. Ela kakumuḁisiani nywinywi ili muyatse nabvise zenu mupfyehuze mama, koro nkanatsaka haḁa mumodza jwenu aare.

¹⁰Nsiku ya Ẁwana ya kudza, anakudza dza hiviḁe vya mwivi evyonakudza pfasipfo kuḁama. Hiyo hiyo nsiku, hizi mbingu zinakwaara na kisindo chikuu, na vyonse vivyo kuzimu yakwe vinapfya moho wa bvibvibvivi. Haḁa huju lumwengu na vyonse vihendejwevyo kuzimuye, navyo pia vinatsomwa.

¹¹ḁubva ikiwa kwamba kula kintu kidzanangwa dzevihivi, mani munamala kuwa wantu weodze? Ntamunamala kudziyavya kwa Muungu na muishi maisha ya udheru haḁa?

¹²Hendani hivi huku mukiindiya hi Nsiku ya Muungu iyokudzani. Hendani kula mwichonaweza muihendeze idze haraka. Koro hiyo hiyo nsiku, hizi mbingu zinanangwa kwa kugibvilwa moho, na vyonse vivyo kuzimuye vinaḁauswa ni hiḁi pwikopwiko.

¹³Ela hwakuindiiyani kuḁimiya kwa hivi vya Muungu aahiḁiyevyo, kwamba kudzawa na mbingu mpya na lumwengu yupfya, kudzemokaa wantu wadheru wahupfu.

¹⁴ḁubva wandugu zangu, hali mwakuindiiyani hiyo hiyo nsiku, hendani kula mwichonaweza ili kwamba adzefokudza amuḁonge mwakuishini maisha ya kutsaawa na tsowa, wala ḁamba ḁiḁeḁyonse, ela amuḁonge mwakuishini maisha ya naghea.

¹⁵Huku kuiḁisa kwa Ẁwana ekokumuḁisiani, kuhwaeni dza namfasi eyokumumpani mupate kupfonyegwa, dza vya ndugu yehu mutsakwa Paulo amworeevyo kwa mvidhyo aipfegejweyo ni Muungu.

¹⁶Kuzimuni mwa ḁaruwaze zonse, kora dzevihivi kula akwakunenani dzuu ya haya haya mambo. Hizi ḁaruwa zakwe zina mambo yangine momu yasiyoimukika kirahisi. Wantu wasiomanya kintu na weonaheeka kirahisi, wanakaa na kuyeleza kimatsowa, dza wevyonahenda kwa haya matsoro yangine. Ndookomu wakudziyeheyani kufwa wao wenye.

17Ɖubva wandugu zangu, kwa dzambo ɗya kwamba haya haya mambo mumayamanya na mapfema, ɓasi chimizani muno ili kwamba haya matsowa ya hawa wantu wazuka weyonahenda, yatsekudzamwaarya yamugise nanywi pia.

18Ela gijani kudzikwatya ƙei ya Ɖwana na mupfonya jwehu Yesu Kiristo na mugije kumumanya jeje zaiɗi na zaiɗi. Ɖwana napfegwe shaɗu hangu hi hii saasambi, na haƙa pfasipfosia. Amina.

1 Yohana

1 Yohana 1

¹Hwakumworeani dzuu ya huyu eyenahanwa Chuuwo cha Mojo. Ewapfo hangu dāvu. Humusikia na kumuona na matso yehu wenye. Ndivyo, humuona na haṭa humuhora-hora na mikono yehu.

²Kayanganywa kwehu, naswi humuona. Ewapfo pfamodza na Baba jwehu na humumanyiswa. Ndookomu hwakuvimushuhudiani nywinywi na kumusumwiiya dzuu yakwe jeje eyenapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo.

³Na haya huoneyeyo na kusikia, hwakuyamusumwiiyani nanywi. Hwakuyamusumwiiyani mupate kuwa wamodza naswi hariani mwa Baba na Mwanawe Yesu Kiristo.

⁴Hwakumworeani hivi, ili kwamba mukiviuba, myojo yehu inapata kutsaika.

⁵Dubva haya hwi yokumusumwiiyani ndiyo haya maagu husikiiyeyo kuyawa kwa huyu Mwana jwa Muungu. Na haya maagu ni kwamba, Muungu ni muyanga, na kuzimuni mwakwe kiza ntakikae.

⁶Ndookomu hukyamba huna haria na Muungu, na huku hwakuishini kizani, mahendo yehu na kunena kwehu nkwa nsuwe.

⁷Ela hukiishi muyangani dza hivi vyakwe aivyo muyangani, hunawa na kuhariana swiswi na swiswi. Na mwazi wa Yesu, Mwana jwa Muungu, unahudheresa nabvise zehu zonse.

⁸Hukyamba ntahu nabvise, hwakudzikulanikulani, ne hachi ya Muungu ntaipfo myojoni mwehu.

⁹Ela hukidziṭolela nabvise zehu kwa Muungu, anahuyatsia nabvise zehu na kuhudheresa na mazuka yehu yonse, koro jeje ni muhikizika na muhachi.

¹⁰Hukyamba ntahudzahenda nabvise, hwakumuhendezani Muungu kuwa munsuwe, na chuuwoche ntakipfo myojoni mwehu.

1 Yohana 2

¹Wanangu watsakwa, nyakumworeani hivi mupate kutsahenda nabvise. Ela ikiwa kwamba yudejwonse kahenda nabvise, huna muntu jwa kuhunenea kwa Baba. Huyu ni Yesu Kiristo, eye muhachi.

²Na jeje ndiye hi mvuugiya ya kuhuhendeza huyatsijwe nabvise zehu. Na si kuyatsijwa nabvise zehu swiswi ṭu, ela haṭa na nabvise za wantu wonse!

³Ikiwa kwamba huzigija hizi amuri za Muungu, dūbva huna hakika kwamba humumanya hachi!

⁴Muntu akyamba kamumanya Muungu na huku nkakwakuzigijani hizi amuri zakwe, muntu dzae kakunenani nsuwe, na hi hachi ya Muungu ntaipfo mojoni mwakwe.

⁵Ela yudejwonse agijiye chuuwoche, matsako ya Muungu yangora hachi mojoni mwakwe! Na kwe hi njia ndipfo hwipfonamanya kwamba hwakuishini Muunguni.

⁶Yudejwonse ambiye kakuishini Muunguni, ni hađi aishi dza viviđe vya Yesu Kiristo aishiyevyo.

⁷Watsakwa, hi amuri niyokumworeani si amuri mpya hađa, ni iide amuri ya kae mwiyo kuwa nayo hangu iide. Hi hii amuri, ni haya maagu ambayo mwisakusumwiiwa.

⁸Ela kawii, hi amuri niyokumworeani ina dzambo ipfya. Na hiđi dzambo ipfya ni kwamba, namuna ya Kiristo aishiyevyo na namuna yenu mwivyokuishini, vinayanga kwamba sasa hi amuri ya kutsakana swiswi na swiswi hunaweza kuigija. Koro hichi kiza kimaawa kwaarani na hu muyanga wa đugha wisakudabva kuyangaa.

⁹Yudejwonse ambiye kwamba kakuishini muyangani na hali huku kamukeva ndugujwe, muntu dzae amaale kakuishini kizani.

¹⁰Yudejwonse amutsakie ndugujwe, kakuishini muyangani, na ntaku kiđe chonse cha kumuhendeza agise wantu wangine.

¹¹Ela yudejwonse amukeveye ndugujwe, kakuishini na kwenenda kizani. Ekokwendani nkakudzi, kwa dzambo đya kwamba hichi kiza kimuhendeza atseona.

¹²Nyakumworeani nywinywi wanangu, koro nabvise zenu muziyatsijwa kwa dzambo đya Kiristo.

¹³Nyakumworeani nywinywi wantu wakuu, kwa kwamba mumumanya huyu eyekuwapfo hangu đabvu. Nyakumworeani nywinywi wayume wađođo, kwa kwamba mumushinda huyu Muzuka.

¹⁴Nyakumworeani nywinywi wana, kwa kwamba mumumanya huyu Baba. Nyakumworeani nywinywi wantu wakuu, kwa kwamba mumumanya huyu eyekuwapfo hangu đabvu. Nyakumworeani nanywi nywinywi wayume wađođo, kwa kwamba muna myojo ya ubaryeđa. Muchiweka chuuwo cha Muungu myojoni mwenu na mumamushinda huyu Muzuka.

¹⁵Namutsejutsaka huju lumwengu ambu kiđe chonse chicho cha huju lumwengu. Ikiwa kwamba mujutsaka huju lumwengu, haya matsako ya kumutsaka Baba ntamu kintu.

¹⁶Kula kintu kizuka cha huju lumwengu, ntaku hađa kimodza kiyawiyecho kwa Baba. Hangu țamaa nzuka za mwii, vija vya wantu wevyonaona wakavimiiya

mahe, na kula kintu chichonahendeza wantu kudziona, vyonse mvyo kilumwengu.

¹⁷Huju lumwengu, na vyonse vivyo kuzimuye, vya wanaadamu wevyona tamani, vyakusiani, ela kula muhenda miro ya Muungu anaishi maishi.

¹⁸Wanangu watsakwa, nsiku za mwisu zimaawa hafufi. Mwiisikia kwamba kujwakudza Mupfinga Kiristo! Ne saasambi kwisaku tupuka wapfinga Kiristo wenji na wenji. Dubva haya haya yakuhuyangani kwamba nsiku za mwisu zaa hafufi.

¹⁹Hawa hawa wantu weonamupfinga Kiristo wayawa kahi yehu, ela haswa haswa, ntaweewa wantu wa kitaro chehu, na ndiyo maana wayawananiyeo naswi. Tambere wandeewa mbwa kitaro chehu ntawandeyawana naswi. Ela wayawana naswi kuyanga ya kwamba ntaku ha ta mumodza jwao eyekuwa jwa kitaro chehu.

²⁰Ela nywinywi mukakanyijwa Ruhu Mudheru ni Kiristo, ndookomu nanywi nyonse muimanya hi hachi.

²¹Sikwakumworeani kwa dzambo dya kwamba ntamuidzi hi hachi, ela nyakumworeani kwa dzambo dya kwamba muimanya, na pia, mumanya ya kwamba pfepfo hachi nsuwe inadzikemba.

²²Mani dubva ayu muntu munsuwe ni ga? Ni huyu eyenakwamba Yesu siye huyu Masiya. Na muntu dzae ni mupfinga Kiristo, koro kakumukanani Baba na Mwanawe.

²³Yudejwone amukaniye huyu Mwana, kamukana na huyu Baba pia. Na yudejwone amuku baliye huyu Mwana, kamuku bali na huyu Baba.

²⁴Dubva chimizani, muyangize mojoni haya maagu musumwii jweyo hangu dabvu. Mukiyangiza mojoni haya maagu musikiiyeyo hangu dabvu, meshi munawa na uharia na huyu Mwana na huyu Baba.

²⁵Na cha Kiristo mwenye aahidiyecho kuhupfa, ni maisha ya kuunga na yuungo.

²⁶Nimworea haya haya kwa dzambo dya hawa weokudemani kumwaarya.

²⁷Ela nywinywi, Kiristo kamukakanyia Ruhu jwakwe. Na mala adzeyokaa kuzimuni mwenu, ntamu turi wa muntu jwa kumuyongweeza, koro huyu Ruhu anamuyongweeza kula kintu. Na echonayongweeza ni dughu, si nsuwe! Dubva yagijeni haya mayongweezo ya huyu Ruhu, mukae kuzimuni mwa Kiristo.

²⁸Ndivyo, wanangu watsakwa, ikaani kuzimuni mwakwe ili adzefokudza mupate kuwa na ujangina wa kusumamia usoni yakwe pfasipfo yutswa.

²⁹Ntamukumanya, ya kwamba Kiristo ni muhachi? Dubva, ni mumanye ya kwamba, kula muhenda yeyo ya hachi ni mwana jwa Muungu.

1 Yohana 3

- ¹Tayowani namuna ya huyu Baba ahutsakiyevyo! Matsakoye ni makuu haṭa hunahanwa wana wa Muungu. Na ndivyo, hu wana wa Muungu ḍugha! Hawa walumwengu ntawahuimuke, kwa dzambo ḍya kwamba ntawadzamumanya Muungu.
- ²Watsakwa, hi saasambi hu wana wa Muungu, ela ntavidzahuyangaiya ya kwamba hudzawa wantu ga. Humanyiyecho tu ni kwamba, Kiristo adzefokudza, hunawa dzae, kwa dzambo ḍya kwamba hunamuona jeje dza aivyo haswa!
- ³Kula muntu eyekudzikwatyani kumuona Kiristo, anadziweka udheruni, dza vya Kiristo aivyo Mudheru.
- ⁴Yuḍejwonse awee kuhendani nabvise, nkakwakumuṭiini Muungu, kwa dzambo ḍya kwamba, kutsamuṭii Muungu ni nabvise.
- ⁵Mumanya ya kwamba Kiristo kadzia kuhunwiiya nabvise zehu, na mumanya ya kwamba jeje nka nabvise.
- ⁶Dubva kula muntu awee kuishini hariani mwa Kiristo, nkawezi kugija kuhenda nabvise. Ela yuḍejwonse agijiye kuhenda nabvise, nkadzamungiza akilini meshi na wala nkadzamumanya.
- ⁷Wanangu, muntu natsemukulakula! Yuḍejwonse eyenahenda yeyo ya hachi, ni muhachi dza vya Kiristo aivyo muhachi.
- ⁸Ela kula agijiye kuhenda nabvise, huyo ni mwana jwa Shaaṭani, kwa dzambo ḍya kwamba Shaaṭani kaḍabva kuhenda nabvise hangu pfapfaḍe ḍabvu. Dubva maana ya huyu Mwana jwa Muungu adziiyeyo, ni kunanga-nanga hizi kazi za Shaaṭani.
- ⁹Ntaku yuḍejwonse eyenawa mwana jwa Muungu kisa akakaiya kuhenda nabvise, kwa dzambo ḍya kwamba anawa na hali ya umuungu kuzimuye. Na kwa dzambo ḍya kwamba Muungu ni babajwe, nkawezi kugija kuhenda nabvise.
- ¹⁰Ugaragara kahi ya wana wa Muungu na wana wa Shaaṭani hunaumanya hidzaa: yuḍejwonse asiyehenda yeyo ya hachi, ambu yuḍejwonse asiyemutsaka ndugujwe, huyo si mwana jwa Muungu.
- ¹¹Haya maagu mwiyo sumwii jwa hangu ḍabvu ni kwamba, ni haḍi hutsakane.
- ¹²Nahutseewa dza Kaini. Jeje ewa jwa Muzuka Shaaṭani, ndookomu kamuyaga ndugujwe mwenye! Na maana amuyagiyeyo ndugujwe ni? Ni kwa dzambo ḍya kwamba, haya eyo akihenda jeje yewa nza matsowa, na hali haya mambo ya huyu ndugujwe eyo akihenda yewa nza hachi.
- ¹³Dubva wandugu zangu, ikiwa kwamba hawa wantu wa huju huju lumwengu wamukeva, namutsemaka.

- ¹⁴Humanya ya kwamba huyawa na kufwani, hunjia kuishini. Huvimanya ne ya kwamba, huwatsaka wandugu zehu. Koro yudejwone asiye kuwa na matsako amaale ka dza muntu afwiye.
- ¹⁵Yudejwone amukeveye ndugujwe ni sawa na muyaji. Na dza mumanyiyevyo, muntu muyaji nka maisha ya kuunga na yuungo.
- ¹⁶Kwa kuyavya haya maishaye kwa dzambo dyehu, Kiristo kahuyanga ya kwamba matsako ni kintu ga. Dubva naswi pia, hunamala kuyavya maisha yehu kwa dzambo dya wandugu zehu.
- ¹⁷Ikiwa kwamba muntu kaona ndugujwe eye na turi, ela kakumya umu kumusaidia na hali jeje ni muntu eye na chakwe, huyo huyo anawadze na matsako ya Muungu?
- ¹⁸Wanangu watsakwa, matsako yehu ni kutsaawa matsako ya vyyuwo na kanwa basi ha! Ni hadi yawe matsako ya dgha na huyayange na mahendo.
- ¹⁹Hukihenda hivi, ndipfo hudzefomanya hakika ya kwamba hu wantu wa hi hachi, na ntahuwe na oga usoni kwa Muungu.
- ²⁰Kula pfa myojo yehu ipfonahudia, hunamanya ya kwamba Muungu kamanya zaidi ya hivi humanyiyevyo, koro kamanya kula kintu.
- ²¹Dubva watsakwa, ikiwa kwamba myojo yehu ntaikwakuhandiani, ntahuwezi kuwa na oga hukwakumuyombani Muungu.
- ²²Na kula hwichonamuyomba anachihupfa, kwa dzambo dya kwamba hwakuzigijani hizi amuri zakwe na kuhenda yeyonamutsakiza.
- ²³Eyokuhuamuruni huhende ni kwamba, humuhikize Yesu Kiristo, huyu Mwanawe, na hutsakane dza vya Kiristo ahuamuriyevyo.
- ²⁴Kula eyenagija amuri za Bwana, anawa na haria na Bwana na Bwana anawa na haria nae. Hunavimanyadze ya kwamba ana haria naswi? Hunavimanya na huyu Ruhu Mudheru amuhupfiye.

1 Yohana 4

- ¹Watsakwa, namutsemuhikiza kula muntu eyenakwamba ana Ruhu. Ishinu wademeni nguzi muwaone kwamba huyu ruhu jwao weyena njwa Muungu dgha ambu ha. Koro humu lumwenguni, kwisakuhandaiya manabii wa nsuwe wenji na wenji.
- ²Muntu eye na Ruhu jwa Muungu munamumanya hidzaa: akitamuka kwamba Yesu Kiristo kadza lumwenguni dza mwanaadamu, basi huyo muntu ana Ruhu jwa Muungu.

- ³Ela yudejwonse ambiye Yesu Kiristo nkakudza dza mwanaadamu, huyo nka Ruhu jwa Muungu. Hiyo ni ruhu ya mupfinga Kiristo. Muisikia kwamba ijwakudza, na hi hii saasambi imaawa humu lumwenguni.
- ⁴Ela nywinywi, wanangu watsakwa, mu wana wa Muungu, na muwashinda hawa manabii wa nsuwe. Muwashinda kwa kwamba, huyu awee kuzimuni mwenu ana nguvu kuchia huyu awee kuzimuni mwa hawa walumwengu.
- ⁵Hawa hawa manabii wa nsuwe mbwa huju huju lumwengu. Weyonanenea yonse nza huju huju lumwengu, ndookomu hawa walumwengu wanawapfindiia.
- ⁶Ela swiswi hu wantu wa Muungu. Na yudejwonse amumanyiye Muungu anahupfindiia. Na yudejwonse asikwaa muntu jwa Muungu nkahusikiiye. Dubva, kwe hi namuna, hunamanya ugaragara kahi ya Ruhu jwa hachi na ruhu jwa nsuwe.
- ⁷Watsakwa, nahutsakane swiswi na swiswi kwa dzambo dya kwamba matsako yanayawa kwa Muungu. Na yudejwonse eye na matsako anayanga kwamba jeje ni mwana jwa Muungu na kamumanya Muungu.
- ⁸Yudejwonse asiye matsako, nkamudzi Muungu, kwa dzambo dya kwamba Muungu ni Muungu jwa matsako.
- ⁹Muungu kayanga tswee matsakoye kwehu, kwa kumuhuma lumwenguni Mwanawe madiani. Kamuhuma ili kwamba kuchiiya na kwakwe, hupate maisha ya kuunga na yuungo.
- ¹⁰Matsako, ni haya ya kwamba Muungu kahutsaka haṭa kamuyavya Mwanawe kuwa mvuugiya ya kuyatsijwa nabvise zehu. Si kwamba swiswi hwiimutsaka!
- ¹¹Watsakwa, ikiwa kwamba hi hii ndiyo namuna ya Muungu ahutsakiyevyo, dubva, hunamala kutsakana swiswi na swiswi.
- ¹²Gula ntaku amuoneye Muungu meshi. Ela hukitsakana swiswi na swiswi, Muungu anawa na haria naswi na wangine wanaona matsakoye kuchiiya na kwehu.
- ¹³Hichi cha kuyanga ya kwamba hwakuishini Muunguni na ya kwamba Muungu kakuishini kuzimuni mwehu, ni huyu Ruhu jwakwe amuhupfiye.
- ¹⁴Na vya kwamba huyu Baba kamuhuma Mwanawe adze awe mupfonya jwa lumwengu, huviona, na hwakuvisumwiiyani na wangine.
- ¹⁵Yudejwonse ashuhudie ya kwamba Yesu ni Mwana jwa Muungu, Muungu kakuishini kuzimuni mwakwe, nae kakuishini Muunguni.
- ¹⁶Haṭa naswi wenye huyamanya na hunadzikwāya haya matsako ya Muungu eyonayo kwehu. Muungu ni Muungu jwa matsako. Na yudejwonse eyekuishini na matsako, kakuishini Muunguni na Muungu kakuishini kuzimuni mwakwe.

¹⁷Maana ya matsako ya Muungu kungoreswa kuzimuni mwehu, ni kwamba, hutsekudzawa na oga nsiku ya kuhukumigwa wantu. Na ntahukudzawa na oga kwa kwamba haya maisha yehu humu lumwenguni, yaa dza haya maisha ya Kiristo.

¹⁸Pfepfonawa matsako, oga ntauwepfo. Matsako yangoreyeo yanamuyavya muntu oga. Koro muntu akishooga hukumu, vinayanga wazi kwamba matsakoye ntayadzangora.

¹⁹Muungu ndiye ahutsakiye jeje dura, na ndiyo maana naswi huna matsako.

²⁰Ikiwa kwamba muntu kamba kamutsaka Muungu, na huku kamukeva ndugujwe, huyo ni munsuwe. Kwa dzambo dya kwamba, muntu nkawezi kumukeva ndugujwe eyenamuona na matso, kisa amutsake Muungu asiyemuona na matso.

²¹Dubva hi amuri ya Kiristo ahupfiyeyo ni hii: ya kwamba, kula amutsakiye Muungu ni hadi amutsake na ndugujwe.

1 Yohana 5

¹Kula ahikiziye kwamba Yesu ndiye huyu Masiya, huyo ni Mwana jwa Muungu. Na yudejwone amutsakie babajwe muntu, kamutsaka na mwana jwa huyo muntu pia.

²Ikiwa kwamba humutsaka Muungu na huzigija hizi amuri zakwe, hunamanya hakika kwamba huwatsaka hawa wanawe.

³Koro kumutsaka kwehu Muungu, ni kuzigija hizi amurize. Na kuzigija amuri zakwe si vyumu haṭa,

⁴kwa dzambo dya kwamba, kula mwana jwa Muungu anajushinda huju lumwengu. Na kujushinda huju lumwengu, hunakaa na kujushinda kwa faro yehu.

⁵Ela eyenaweza kujushinda huju lumwengu ni ga? Ni huyude tu ahikiziye ya kwamba Yesu ni Mwana jwa Muungu.

⁶Yesu Kiristo mwenye ndiye adziye. Kadza kaṭopyegwa na madzi, na keha mwaziwe na kafwa. Na nkakuṭopyegwa tu, ela kaṭopyegwa na keha mwaziwe, kafwa. Na huyu Ruhu mwenye kashuhudia ya kwamba haya haya ni dughu, koro huyu Ruhu nkanene nsuwe.

⁷Kuna mashaahidi wahahu,

⁸nao ni huyu Ruhu, haya madzi, na hu mwazi. Na wonse wohahu wayanga ushaahidi unjiyananiyeo, kwamba Yesu kadza dza mwanaadamu.

⁹Ikiwa kwamba ushaahidi wa wantu hunauhikiza, basi ushaahidi wa Muungu una nguvu zaidi. Nao hu ushaahidi wakwe ni hu ayaviyeo dzuu ya Mwanawe.

- ¹⁰Dubva yudejwone amuhikiziye huyu Mwana jwa Muungu, kamanya hakika ya kwamba haya haya ni dughha. Ela yudejwone asiyemuhikiza, kesakumuhendeza Muungu kuwa munsuwe, kwa kwamba nkakuhikiza haya ya Muungu aneneyeyo, dza ushaahiḍi dzuu ya huyu Mwanawe.
- ¹¹Na hu ushaahiḍi hwiwo nao ni huu wa kwamba, Muungu kahupfa maisha ya kuunga na yuungo. Na haya haya maisha kayahupfa na kwa Mwanawe.
- ¹²Kula awee na haria na huyu Mwana jwa Muungu, anaishi maishi. Ela kula asikwaa na haria na huyu Mwana, huyo nka maisha.
- ¹³Mimi nyakumworeani nywinywi haya mambo, nywinywi mumuhikiziyeo Yesu Kiristo Mwana jwa Muungu. Nyakumworeani mupate kumanya hakika ya kwamba muna maisha ya kuunga na yuungo.
- ¹⁴Swiswi hunadzimukwatya Muungu, kwa kwamba, huna hakika ya kwamba, hukimuyomba kidechonse kuubana na miroye, jeje anahusikia.
- ¹⁵Na kwa kwamba humanya ya kwamba, kula hwipfonamuyomba nkahudziziye kintu, hunawa na uhakika wa kwamba kula hwichonamuyomba anahupfa.
- ¹⁶Muntu akimuona ndugujwe kahenda nabvise, ela si nabvise ya kumutsovyo maisha ya kuunga na yuungo, namuyombeye kwa Muungu, na Muungu anamumpa maisha. Nyakunenani hawaḍe wahendeyeo nabvise zisizowangiza kufwani. Ela kuna nabvise iyonangiza muntu kufwani, na sikwakunenani ya kwamba dzuu ye hi nabvise mumuyombe Muungu.
- ¹⁷Kula hendo zuka ni nabvise, ela kuna nabvise isiyongiza muntu kufwani.
- ¹⁸Humanya ya kwamba, ntaku muntu eyenawa mwana jwa Muungu kisa akakaiya kuhenda nabvise, koro huyu Mwana jwa Muungu anamwamia, na huyu Muzuka nkanamuhora.
- ¹⁹Humanya ya kwamba hu wana wa Muungu, ela lumwengu jwone jwaa mikononi mwa Muzuka Shaatani.
- ²⁰Na pia humanya ya kwamba huyu Mwana jwa Muungu kadza, na kahupfa kuimuka hupate kumumanya huyu Muungu jwa dughha. Naswi hwakuishini kuzimuni mwa huyu Muungu jwa dughha, koro hwaa kuzimuni mwa huyu Mwanawe, Yesu Kiristo. Na huyu ndiye huyu Muungu jwa dughha na ndiye eye na haya maisha ya kuunga na yuungo.
- ²¹Wanangu watsakwa, dziṭunzeni na miungu ya nsuwe.

2 Yohana

2 Yohana 1

¹Mimi muzee, nyakukworeani wewe muke utsanijwee ni Muungu. Nyakukworeani wewe na wanao nimutsakiyeo muno. Simi tu nimutsakiyee, ela haṭa na hawaḍe wonse waimanyiyeo hi hachi. Wamutsaka

²kwa dzambo ḍya kwamba hi hachi yaa kuzimuni mwehu na inawa naswi maishi.

³Muungu Baba, na Yesu Kiristo, Mwana jwa huyu Baba, nawahuvodhye nto, wahufwiye ṭei na kuhupfa maisha ya naghea. Na wanavihupfa ikiwa kwamba hukaa hachini na matsakoni.

⁴Ami niwa na tsekea hii, nipfokudza nikiwaona wangine wa hawa wanao wakuishini hachini, dza viviḍe vya Baba ahuamuriyevyo!

⁵Dubva wewe muke utsakijwe, nichokukworeani kukuyomba, ni kwamba hutsakane swiswi na swiswi. Hi hii amuri si amuri ngeni haṭa, ni iḍe amuri hwiyo kuwa nayo hangu ḍabvu.

⁶Haya matsako niyokunenani ni kwamba, ni haḍi huzigije hizi amuri za Muungu. Na dza musikiiyevyo hangu ḍabvu, hi amuri yakwe ni hii ya kwamba, muishi maisha ya matsako.

⁷Humu lumwenguni kuhika waalimu wenji na wenji weo na makulekule. Hawa ni wantu weokudzizani kuhikiza ya kwamba Yesu Kiristo kadza dza mwanaadamu. Wantu dzao ni wapfinga Kiristo na ni wantu weonakulakula.

⁸Dubva dziṭunzeni, ili kazi zenu muhendeyezo zitsekudzadziaria ḅasi, ela mudzemupate maipfo yenu mazima!

⁹Yuḍejwone eyenayawa nze ya mayongweezo ya Kiristo, akavuka mimpaka, huyo nka haria na Muungu. Ela yuḍejwone eyenakaa kuzimuni mwa haya mayongweezo, ana haria na huyu Baba na huyu Mwana.

¹⁰Dubva muntu yuḍejwone akimudzia, na akitsamudzia na haya haya mayongweezo, namutsemukarabisha nyumbani kwenu. Na haṭa kumukedhya, namutsemukedhya!

¹¹Koro yuḍejwone amukarabishiye muntu dzae nyumbani mwakwe, kakugijanani nae kuhenda haya mazukaye.

¹²Nina menji na menji ya kukwambia, ela sikitsaka kuyakworea yonse humu baruwani. Nyakuyoweeyani ya kwamba nakuṭembeeya, ninene nawe kanwa na kanwa, ili hupate kunjijwa ni tsekea ṭipu.

¹³Hawa wana wa imbuḍyo atsanijwe ni Muungu, nao wakukedhya nto.

3 Yohana

3 Yohana 1

- ¹Mimi muzee, nyakukworeani wewe ɓamu jwangu Gayo nikutsakiyee muno.
- ²ɓamu jwangu mutsakwa, nyakukuyombeani ya kwamba mambo yakwendeye urembo na uwe na matsea mwiini. Nimanya ya kwamba kiruhu le nku untu.
- ³Ami ninjijwa ni tsekea hii kwipfokudza wangine wa hawa wandugu, wakidza wakisumwiiya namuna ugijiyevyo kusumama hachini, dza nikumanyievyo ya kwamba u muntu wiyenaishi hachini!
- ⁴Ntaku kintu chichonanitsekeza dza kusikia ya kwamba, hawa wanangu watsakwa wakuishini hachini.
- ⁵Mutsakwa jwangu, kazi wiyokuwahendeani hawa wandugu weonazunguuka na kusumwiiya, ni kazi ya kuhikizika muno, haɓa ingawa wao ni wantu usiowamanya.
- ⁶Hawa hawa wantu waɗisumwiiya hiɗi tsanganiko dzuu ya haya matsakoyo kwao. ɗinawa dzambo dzema ukiwangiza kwendeleani na charo chao na njia ya kwamba inamutsakiza Muungu.
- ⁷Koro wepfonjia charo cha kwenda na kuhenda kazi ya ɓwana, wadziza kupfokea ugijo uɗewonse kuyawa kwa wantu wasiokuwa wahikiza.
- ⁸ɗubva swiswi hunamala kuwapfa ugijo wa kula namuna hawa wantu, hupate kugijijana nao kwa hi kazi ya kusumwiiya hi hachi.
- ⁹Niwa nyora ɓaruwa mfufi kwa hiɗi tsanganiko ɗya huko kwenu. Ela Diotirofe, adzihendezeye kitsampizi, kadziza kunisikia.
- ¹⁰ɗubva nidzefokudza, haya yonse ahendeyeyo nayabaaba tswee. Kakuhungiziani mambo mazuka mazuka menji na menji. Na dza kwamba hiɗyo hiɗyo ntaɗikuɗosa, kanjia kudzizani kuwapfokea hawa wandugu. Ana haɓa kuwavingira hawaɗe weonatsaka kuwapfokea, na haɓa akawayavya tsanganikoni!
- ¹¹Mutsakwa, nkudzotaɓe myenendo mizuka, taɓa myenendo myema. Kula eyenahenda mema huyo njwa Muungu. Ela kula eyenahenda mazuka nkadzamumanya Muungu.
- ¹²Wantu wonse wakunenani wema wa Demetirio. Na haɓa namuna eyonakigija hichi chuuwo cha hachi, vinayanga kwamba ni muntu mwema. Naswi hwakwongezani na ushaahiɗi wehu, nawe mwenye kumanya ya kwamba hwichokunenani swiswi ni ɗugha.
- ¹³Nina menji na menji ya kukwambia, ela si haɗya ya kuyakwambia yonse na ɓaruwa.

¹⁴Nyakudzikwatyani ya kwamba hunaonana si haṭa kae, na hunanena kanwa na kanwa.

¹⁵Ikaa naghea. Hawa waḅamuzo wonse weo huku wakukedhya nto. Naswi hukedhyeye waḅamu zehu wonse weo huko huko, mumodza kwa mumodza.

Yuda

Yuda 1

- ¹Mimi Yuda ndugujwe Yakobo, niye muhumisi jwa Yesu Kiristo, nyakumworeani nywinywi nyonse muhanijweo ni Muungu Baba muwe wantuwe. Jeje kamutsaka muno na mwakwamijwani ni Yesu Kiristo.
- ²Muungu namufwiye ũei na kumumpa nagheaye na matsakoye kwa winji.
- ³Watsakwa, gula ninkitsaka muno kwamba nimworeye dzuu ya hu mupfonyo huupatiyeo hwonse. Ela niona kwamba ni urembo nimworeye kwamba muyaheheye haya Maagu Mema muyahikiziyeyo. Hi hachi ya haya haya Maagu Mema, Muungu kaiyavya kwa hawaũe wonse weo wakwe na ntaiperuke meshi.
- ⁴Nyakunenani hivi kwa kwamba kuna wantu wangine wasiomumanya Muungu wadzinyeezeyeo-nyeezeyeo wakinjia kahi yenu. Hawa hawa wantu wakuyongweezani kwamba, aũi hunaweza kugija kuishi maisha ya kuuũa ũamaa nzuka nzuka za kimwii koro Muungu anahufwiya ũei. Hukumu ya hawa hawa wantu iyavigwa hangu kae na kae, koro wamukana huyu Bwana jeje hekeũu hwiyenae, yani Yesu Kiristo.
- ⁵Natsaka kumukumbusya kwamba ingawa Bwana ewa kakipfonya kyeeti cha Muisiraeli kuyawa Misiri, ɓaaũaye kadza kawananga-nanga hawaũe wonse wayatsiyeo kumuserefaũa. Gula nimanya ya kwamba haya haya ni mambo muyamanyiyeyo urembo muno, ela nikitsaka kumukumbusya ũu.
- ⁶Na pia natsaka kumukumbusya kwamba hawaũe malaika wayayatsiyeo haya mamulaka ya Muungu awapfiyeyo, na wakikuyatsa hukuũe kuntu kwao wapangiijweko kukaa, Muungu kawafunga-funga na minyoro isiyohunika meshi. Kisa kawangiza simo dya kiza wemokuindiiyani Nsiku ya kuhukumigwa.
- ⁷Kumbukani wantu wa midzi ya Soɗoma na Gomora na hiũe midzi ingine iyokuwa hafufi. Hawa hawa wantu wekihenda kula aina ya uɓari na kuyaana na njia isiyokuwa ya sawa, ndookomu Muungu kawananga-nanga na moho. Hihiiũe midzi Muungu kaihenda dza hivihiviũe nangere kuyanga namuna ya hawaũe wonse weo wazuka wadzevyotsomwa na moho usiwosia.
- ⁸Hivi hivi ndivyo vya hawa waalimu wa nsuwe waivyo. Haya mandoho yao weyonayoha yanakaa na kuwahendeza wakaingiza mii yao kuhendani mambo machafu. Wanakaa na kunyira mamulaka ya Muungu na kuvitsola-tsola ɓasi viumbe vya mbinguni.
- ⁹Bela Mikaeli eye mumodza jwa hawa malaika wakuu ũu, nkakusubuũu kumutsola Shaatani epfoakiɗaaũiana nae dzuu ya hu mwii wa Musa. Ishinu kamwamba, "Bwana nakuhukumu!"

- 10**Ela hawa waalimu wa nsuwe wanatsezea kula wasichokiimuka. Wanadzihendea mambo dza binensa pfasipfo kuṭara na wakadzingiza mananzini wao wenye.
- 11**Hachi wadzawa na ḍina nkuu muno! Koro wakuhendani dza hiviḍe vya Kaini amuyagiyevyo ndugujwe. Wao ni wantu watsakiyeo fwedha dza hiviḍe vya Balamu evyokuwa. Na kwa kwamba wamutsowea Muungu, wananangwanangwa dza hiviḍe vya Kora evyotsowa na akinangwanangwa.
- 12**Wepfonakaa kuḍyani pfamodza nanywi dza wantu wa Ḑwana, wanamungiza ṭamba zuka kwa dzambo ḍya kwamba, wanakaiya kudzimuḍamia wao hekeṭu pfasipfo haṭa yutswa. Hawa hawa waalimu wa nsuwe waa dza mawingu ya mvuya yeyonabigwa ni vuṭo ḥasi na yakatsayeha mvuya iḍeyonse. Waa dza mihi isiyovyaa matunda haṭa ikiwa kwamba ni ngera ya kwamba iwe na matunda. Waa dza mihi ifwiyeo na ikikujwa-kujwa na miziye.
- 13**Haya mahendo yao mazuka mazuka yanadziyavya nze tswee dza hiviḍe vya mawimbi makali ya ḥahari yevyonabiga na kuyavya povu ḍya uchafu. Wao waa dza hiziḍe nyoha zizonadzichiiya ḥasi humu yuwinguni, yani hiziḍe nyoha zizonachia zikaariya kuntu kwa kiza cha go.
- 14**Henoke eyeishi kivyazi cha fungahe ḥaada ya Aḍamu ewa kayavya unabii dzuu ya wantu dza hawa hawa epfokwamba, “Ṭayowa, Ḑwana kakudzani na maelefu na maelefu ya malaikawe.
- 15**Kakudzani kuwahukumu wantu wonse weo lumwenguni. Kadzawahukumu wanabvise wonse wasiomumanya Muungu. Kadzawahukumu kwa dzambo ḍya haya mahendo yao mazuka yonse wahendeyeo pfasipfo haṭa kumushooga Muungu. Na pia kadzawahukumu kwa dzambo ḍya hivi vyuuwo vizuka vizuka vyonse vya hawa hawa wantu waneneyevyo dzuu ya Muungu.”
- 16**Hawa hawa waalimu wa nsuwe ao meshi kazi yao ni kuḥuguma-ḥuguma na kualaṭa wantu wangine. Wanakaa na kuḥa hizi ṭamaa zao nzuka nzuka na kudziona kwinji, na wakashaḍa wantu ili waweze kuonegwa wema.
- 17**Ela wandugu zangu watsakwa, ni haḍi mukumbuke haya ya hawa ntumi wa Ḑwana jwehu Yesu Kiristo wamwambiiyeo.
- 18**Wamwamba, “Ngera za mviso kudzawa na wantu weo na baladha weonaṭawaligwa ni ṭamaa zao nzuka nzuka pfasipfo haṭa kumushooga Muungu.”
- 19**Hawa hawa ndiwo weonaḥaa wantu viṭaro viṭaro. Wanaṭawaligwa ni hizi ṭamaa zao za kimwii ṭu, koro Ruhu jwa Muungu nkapfo kuzimuni mwao.
- 20**Ela nywinywi waḥamu zangu, ni haḍi mugije kuyambaka maisha yenu dzuu ya hu musinji we faro yenu iyawiyeyo kwa Muungu, na mugije kuyomba kuḥana na hiviḍe vya Ruhu Mudheru evyonamuyongowa.

²¹Gijani kuishi kuubana na matsako ya Muungu, huku mukwakuindiiyani kupata haya maisha ya kuunga na yuungo mudzeyopfegwa ni Bwana jwehu Yesu Kiriṣṭo kwa dzambo dya hi ṭeiye eyonayo kwenu.

²²Ikaani mukiwafwia ṭei hawaḍe weo na faro zizokutsakani kupfunguya.

²³Wangine wapfoweni muwapfonye kuyawana na haya makaa ya moho weyokutsakani kunjia. Kuna na wangine weo wanabvise mwiwonamala kuwafwiya ṭei, ela chimizani watsekudzamuhendeza mugwe nabviseni munjie ṭamba zuka.

²⁴Na sasa Muungu ashadwe. Jeje ndiye eyenaweza kumuṭunza mutsekudzagwa nabviseni na anamungiza maremboni mwakwe mukiwa na tsekea nkuu muno, koro munawa kwamba ntamu haṭa kaṭamba ka nabvise.

²⁵Muungu eye Mupfonya jwehu jeje hekeṭu ashadwe kuchiiya na kwa Bwana jwehu Yesu Kiriṣṭo. Marembo, nguvu, uhaju na mamulaka, mvyakwe hangu ngera zichiiyezo, sasa, na haṭa pfasipfosia. Amina.

Upfenuo wa Yohana

Upfenuo wa Yohana 1

¹Haya ni mambo ya Yesu Kiristo ayanipfenwiiyeyo mimi Yohana. Kayapfegwa ni Muungu awayange wahumisiwe haya ya kwamba ni hađi yahendeke si hađa kae. Nae Yesu kahuma malaika jwakwe kwangu mimi muhumisijwe, kuyanipfenwiiya haya yadzeyohendeka.

²Nami nyora hayade yonse niyangijweyo. Nyora hi ya hachi dzuu ya hichi chuuwo cha Muungu na haya niyangijweyo dzuu ya Yesu Kiristo.

³Kadzawa na tsekea iyodze huyude adzeevisoma hivi hivi vyuo vya unabii, na wadzawa na tsekea iyodze hawade wadzeovisikiya na kuvihwaa na moja. Koro ngera ya haya mambo kuhendeka imaawa hafufi.

⁴Mimi Yohana, nyakumworeani nywinywi wantu wa matsanganiko mofungahe yeyo dyimbo dya Asia. Huyu eyekwapfo, eyepfo na adzeyekudza, pfamodza na hizi ruhu mfungahe zizonasumama usoni ya kitiche cha kihaju na Yesu Kiristo eye shaahidi jwa kuhikizika, nawamuvodhye na kumumpa naghea nto. Yesu Kiristo ndiye jwa dura afufukie kuyawa kwa wafu na akiwa Haju jwa mahaju yonse ya humu lumwenguni. Jeje kahutsaka na kahuweka huru kuyawana na nabvise kwa kwiha mwaziwe.

⁶Kahuhendeza huwe wantu wa Uhajuwe na wakohani wa kumuhumikia Muungu Babajwe. Dubva jeje Yesu nashadwe na kukuzwa maishi na maishi. Amina.

⁷Tasikiani! Yesu kakudzani! Kakudzani na mawingu na kula dzitso didzamuona. Hađa hawade wamusimikiyeo wakimuyaga nao pia wadzamuona. Na vyeeti vyonse vimudziziyevyo, vidzasikitika kwa dzambo dya kudzakwe. Na ndivyo vidzeyowa! Amina.

⁸Bwana Muungu mwenye nguvu zonse, jeje eyekwapfo, eyepfo na adzeyekudza, kamba, "Mimi ndimi Dabvu na Mwisu. Ndimi niyenadabvisa mambo yonse na ndimi niyenayesa."

⁹Mimi ndugu yenu Yohana, nyakukuntiswani dina dzanywi kwa dzambo dya Yesu Kiristo. Nyakuuyoweyani Uhaju wa Muungu na kuitisa madinani dzanywi kwa dzambo dya Yesu. Mimi nisamiswa nipfiikwa kilulu cha Patimo, kwa dzambo dya kuyongweeza chuuwo cha Muungu na kusumwiiya wantu dzuu ya Yesu.

¹⁰Nsiku modza ya Bwana, niwa Ruhuni. Nisikia sauti nkuu nyuma yangu iyokuwa dza sauti ya tarumbeta.

¹¹Hi sauti inyamba, "Haya wiyokuyaonani, yore uyapfiike kwa haya matsanganiko mafungahe yeyo dyimbo dya Asia. Yapfiike kwa tsanganiko dya Efeso, Simirina, Pagamo, Thiatira, Saridi, Filadelifia na Laodekia."

¹²Nipfoperuka ili nimuyowe huyu eyeakinena nami, niona mihi mifungahe ya dhahaḅu ya kupfatsikia tsaa.

¹³Na kahikahi ya hi mihi ya kupfatsikia tsaa, niona muntu kasumama. Huyu ewa dza Mwana jwa Aḁamu. Ewa kavwaa loṭa ḁiḁyomufika mumpaka nyajoni, na kadzifunga mukanda wa dhahaḅu na hapfa ḅagwini.

¹⁴Hizi nywiize ziwa nyeupe pee! Ziwa nyeupe dza sufi. Na haya matsoye yewa dza maḅilibili ya moho.

¹⁵Maguuye yekingara dza shaḅa ingizijweyo mohoni ikiḁauswa na ikiyavigwa uchafu wonse. Na hi sautiye iwa dza sauti ya mvuha ya madzi menji.

¹⁶Mukono wakwe wa kuyume ewa kagija nyoha mfungahe. Kanwani mwakwe kwikiyawa yupfanga jwijokuwa na makai kuwii. Na hu uso wakwe wikiyangaa dza dzuwa ḁya musikahi.

¹⁷Mimi nipfomuona, nimugwiya maguuni pfakwe, na nikaa dza muntu afwiye. Ela jeje kaniweka mukono wakwe wa kuyume na kanyamba, “Nkudzoshooḡe! Mimi ndimi ḁabvu na mwiso.

¹⁸Mimi ndimi huyu niye moja. Niwa nifwa, ela sasa nya moja maishi na maishi. Mimi nina mamulaka dzuu ya kufwa na dzuu ya lumwengu jwa wafu.

¹⁹ḁubva wewe, yore haya mambo uoneyeo, yeyokuhendekani na yadzeyohendeka ḅaaḁaye.

²⁰Na siri ya hiziḁe nyoha mfungahe uoneyezo nikizigija na mukono wangu wa kuyume na hiḁe mihi mifungahe ya dhahaḅu ya kupfatsikia hizi tsaa ni hii: Hizi nyoha zomfungahe ni malaika wa haya matsanganiko mafungahe. Na hi mihi myofungahe ya hizi tsaa, ni haya matsanganiko mafungahe.”

Upfenuo wa Yohana 2

¹Huyu eyekuwa dza Mwana jwa Aḁamu kagija kunena nami kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko ḁya Efeso, mworeye umwambe, ‘Huyu azigijiye hizi nyoha mfungahe na mukono wakwe wa kuyume na eyenakwenenda kahi ya hi mihi mifungahe ya dhahaḅu ya kupfatsikia tsaa, kamba hivi:

²Mimi niyamanya mahendo yenu yonse. Nimanya kuiṭisa kwenu na hiḁu yenu ya kunikumikia. Nimanya ya kwamba ntamuwezi kuiṭisiana na wantu wazuka. Na haṭa hawa weonadzihendeza kuwa ntumi wangu, nywinywi muwapima na muwahambuya kwamba ni wansuwe.

³Nimanya namuna mwivyokuiṭisani maḁinani pfasipfo kudhimwa kwa dzambo ḁyangu.

⁴Ela kuna dzambo modza ḁisiḁyonitsakiza. Naḁyo ni hiḁi ḁya kwamba, hiḁiḁe tsako mwiḁyokuwa naḁyo ḁura, sasa ntamu naḁyo kawii.

⁵Kumbukani hapfāde mugwiyepfo napfo, mupfyehuze mama na muwe dza hapfāde dūra mwipfonihikiza. Ambu sivyo, nakudza naunuya pfantupfe hu muhi wenu wa kupfatsikia tsaa.

⁶Haṭa vivyo, muna dzambo modza dzema mwiḍyokuhendani. Naḍyo ni hiḍi ḍya kwamba, nywinywi muyakeva mahendo ya Wanikolai dza hivi vyangu niyakeveyevyo.

⁷Dubva eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko. Na kula adzeyeshinda, namumpa hachi ya kuḍya matunda ya muhi wiwonapfa wantu maisha, wiwo Paradisoni mwa Muungu.’ “

⁸Kisa huyu eyekuwa dza Mwana jwa Aḍamu kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko ḍya Simirina, mworeye umwambe, ‘Huyu eye ḍabvu na mwisu, na afwiye kisa akifufuka, kamba hivi:

⁹Mimi nimanya ḍina mwizonazo na umasikini wenu mwiwo nao. Ela kunena hiḍe ya hachi nywinywi mu majabva! Nimanya haṭa hu uzuka wa hawa wapinzani wenu weokumuneneani. Wao wakudzihanani wantu wa Muungu na hali huku ni wantu wa Shaṭani.

¹⁰Mudzakuntiswa ḍina zaiḍi na zaiḍi mahafufini. Ela namutseshooga. Ṭasikiani, Shaṭani njwakumuyehea maḍemo ya kuhendeza wangine wenu wangizwe magerenzani. Munawa ḍinani kwa muḍa wa nsiku kumi. Nywinywi haṭa ni kufwa fwani, ela namutseyekeza faro yenu. Nami namumpa ṭubvo ḍya maisha ya kuunga na yuungo.

¹¹Eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko. Na kula adzeyeshinda, huku kufwa kwa pfii kwa maishi na maishi, ntakuwezi kumupata.’ “

¹²Huyu eyekuwa dza Mwana jwa Aḍamu kagija kunena nami kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko ḍya Pagamo, mworeye umwambe, ‘Huyu eye na yupfanga jwijo na makai kuwii, kamba hivi:

¹³Mimi nimanya kwamba huku mwikokuishini ndiko kwa Shaṭani mwenye ekoḱuṭawalani. Ela faro yenu kwangu muigija gu! Na haṭa masiku ya Antipa shaahiḍi jwangu muhikizika, epfoyagwa humo mudzini mwenu, wiwo makao ya Shaṭani, nywinywi ntamukuuja na nyuma.

¹⁴Haṭa vivyo, kuna mambo machuchu yeyokuhendekani yasiyonitsakiza. Wangine wenu wakuuḅani njia ya Balamu, amuyongweezeye Balaki kuwakulakula Waisiraeli wagwe nabviseni na wanjie kuhendani uḅari na kuḍya vyakuḍya viyavijwevyo mvuugiya kwa miungu ya nsuwe.

¹⁵Na haṭa kahi yenu pia, kuna wantu weokuuḅani mayongweezo ya Wanikolai.

¹⁶Dubva pfyehuzani mama! Ambu sivyo namudzia dza kupfesa nidzenijwane nao na yupfanga jwijonayawa kanwani mwangu.

¹⁷Eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko. Na kula adzeyeshinda, namumpa sehemu ya hiḁe mana ifitsijweyo na namumpa iwe dzeupe ḁyorejweḁyo sari ipfya ḁisidyomanyigwa ni yuḁejwonse, lamuḁa huyu adzeyedipfegwa.’ “

¹⁸Kisa huyu eyekuwa dza Mwana jwa Aḁamu kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko ḁya Thiatira, mworeye umwambe, ‘Huyu Mwana jwa Muungu, eye na matso yeyo dza maḁilibili ya moho na eye na maguu yeyonangara dza shaḁa ikolejweyo, kamba hivi:

¹⁹Mimi niyamanya mahendo yenu yonse. Nimanya matsako yenu, faro yenu, kuiḁisa kwenu na uhumisi wenu. Na nimanya kwamba haya mwiyo kuhendani hi hii saasambi, yachia hayaḁe mwiyo mukihenda ḁura.

²⁰Ela kuna dzambo modza ḁidyokuhendekani ḁisidyonitsakiza. Naḁyo ni hiḁi ḁya kwamba, huyu muke eyenahanwa Yezebeli, eyenadzihana nabii, mwakumuyatsani awaarye wantu wangu. Jeje kakuwayongweezani wantu wangu kuhenda uḁari na kuḁya vyakuḁya viyavijwevyo mvuugiya kwa miungu ya nsuwe.

²¹Mimi nimumpa muḁa wa kupfyehuzi mama, ela jeje kadziza kuyatsa uḁariwe.

²²ḁubva nijwakumugisa chisa na nḁwari! Hangu jeje na hawa weokuhendani uḁari nae, nawabiga na nḁwari nzuka muno ikiwa kwamba ntawakupfyehuzi mama wayatse haya weyokuhendani.

²³Wonse weokuuḁani mayongweezoye nawayaga tswee! Na matsanganiko yonse yanamanya kwamba mimi ndimi nimanyiye moja wa kula muntu na maḁaroye. Nami kula mumodza jwenu namuipfa kuuḁana na mahendoye.

²⁴Ela kuna wangine wenu huko Thiatira mudziziyeyo kuyauḁa haya mayongweezo ya Yezebeli na ntamukudzingiza kwa haya ya wantu wangine weyonakwamba ni “ngadzi za Shaḁani.” Mimi nami siwezi kumupfaza muzigo ungene zaiḁi.

²⁵Changu tu cha kumwambia ni kwamba, gijani muno hikiḁe mwichonacho mumpaka hapḁe nidzefokudza.

²⁶Kula adzeyeshinda na akigija kuniḁii mumpaka mwisu, nidzamumpa mamulaka dzuu ya wantu wa vyeeti

²⁷dza viviḁe vya Baba animpiyevyo mamulaka. Nae kadzawaḁawala na nsimbo ya chuma na kuwavunza-vunza dza nyungu za haka. Nami nidzamumpa nyoha ya magura kuyanga kwamba ni mushindi.

²⁹Eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko.’ “

Upfenuo wa Yohana 3

¹Huyu eyekuwa dza Mwana jwa Aḁamu kagija kunena nami kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko ḁya Saridi, mworeye umwambe, ‘Huyu eye na hizi

ruhu mfungahe za Muungu na hizi nyoha mfungahe, kamba hivi: Mimi nimanya mahendo yenu yonse. Munaonekana dza wantu mwiwo moja, katsi huku mufwa.

²Dubva yamukani! Yafufuyeni hayađe yasaiyeo yeyokutsakani kufwa. Koro niona kwamba mahendo yenu ntayadzafikia hiviđe vya Muungu jwangu evyonatsaka.

³Kumbukani hayađe mwiyojongweezwa na mwiyoopfokea. Yagijeni na mupfyehuze mama. Ela mukitsayamuka, namudzia dza mwivi, wala ntamumanye saa yangu ya kumudzia.

⁴Hađa vivyo, huko Saridi kuna wachuchu wasiodzayangiza uchafu mavwazi yao. Nao wanakwenenda nami wakiwa wavwikwa nguo nyeupe pee, koro wana hachi ya kuvwikwa dzevihivi.

⁵Kula adzeyeshinda, anavwikwa nguo nyeupe dzao. Nami saridye siwezi kuđifuta kuyawa kwa hichi Chuo cha Maisha. Nanena usoni kwa Baba na malaikawe kwamba huyu ni muntu wangu.

⁶Eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko.’ “

⁷Kisa huyu eyekuwa dza Mwana jwa Ađamu kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko đya Filadelifia, mworeye umwambe, ‘Huyu eye Mudheru na Muhikizika, eye na yufunguo jwa Đauđi na ambaye kwamba akifunguya muđyango ntaku eyenaweza kuufunga na akifunga muđyango ntaku eyenaweza kuufunguya, kamba hivi:

⁸Mimi niyamanya mahendo yenu yonse. Nimanya kwamba ntamukwaa tsanganiko kuu đidyo na nguvu muno, ela mukigija chuuwo changu na nguvu na wala ntamudzanikana. Nami nimufungwiiya muđyango usoni yenu na ntaku adzeyeweza kuufunga.

⁹Tasikiani! Kuna wantu weokudzihanani wantu wa Muungu na hali huku ni wantu wa Shaatani. Hao nawahendeza wadzewamugwiye maguuni, nao wanahambuya kwamba mimi nimutsaka.

¹⁰Na kwa kwamba nywinywi muiđisa dza niviyomuamuru, nami namuchinga ne đina idzeyokudza kuwađema wantu wonse weo lumwenguni.

¹¹Mimi nyakudzani si hađa kae! Kigijeni muno hikiđe mwichonacho ili muntu atsekudzamupfoka tubvo đyenu.

¹²Kula adzeyeshinda, namuhendeza kuwa nguzo kuzimuni mwa Hekalu ya Muungu jwangu na wala nkawezi kuiyawa kawii meshi. Nami dzuu yakwe nakwora sari đya huyu Muungu jwangu, nae anawa muntu jwa mudzi mupfya wa Muungu yani Yerusalemi mpya idzeyoyawa mbinguni kwa Muungu. Na pia nakwora sari đyangu ipfya dzuu yakwe.

¹³Eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko.’ “

¹⁴Yesu kagija kunena nami kanyamba, “Kwa huyu malaika jwa tsanganiko ɗya Laodekia, mworeye umwambe, ‘Huyu eyenahanwa Amina, eye shaahiɗi muhikizika jwe hachi na ambaye kula kintu kiumbwa kuchiiya na kwakwe, kamba hivi:

¹⁵Mimi niyamanya mahendo yenu yonse. Ntamukwaa mpepfo wala ntamukwaa moho. Mukwakuwa mpepfo ni heri muwe mpepfo na mukwakuwa moho ni heri muwe moho!

¹⁶Ela kwa kwamba nywinywi mwaa kavumbugo ɓasi, ntamukwaa mpepfo wala ntamukwaa moho, mimi nijwakumuhapfika!

¹⁷Aɗi nywinywi mwakudzionani kwamba mu majabva muna kula kintu, na ntamu ɗuri wa kiɗechonse! Ela ntamudzi kwamba nywinywi mu wantu mwiwo ɗinani na mwiwo ɗei wa mwiso. Na ntamudzi kwamba mu masikini, mu ntumbu matso na mwaa vivi!

¹⁸Ɗubva nyakumushaurini muguye kwangu dhahaɓu idheresejweyo na moho, mupate kuwa majabva ɗugha. Na guyani mavwazi meupe ya kuvwaa kuyawa kwangu, mupate kvinga aeɓu yenu. Guyani na ɗawa ya matso kuyawa kwangu ya kungiza humu matsoni mwenu, mupate kuona.

¹⁹Kula nimutsakiye, mimi namukanya na kumuadhiɓu. Ɗubva hendani hiɗu mupfyehuze mama.

²⁰Ƨayowani! Mimi nisumama muɗyangoni nyakubigani hoɗi. Huyuɗe adzeyeisikia sauti yangu na akinifungwiiya muɗyango, nanjia mwakwe naɗya pfamodza nae, nae anaɗya pfamodza nami.

²¹Na kula adzeyeshinda, namumpa kukaa pfamodza nami kwa kiti changu cha kihaju dza hiviɗe vyangu nishindiyevyo nikikaa pfamodza na Baba kwa kitiche cha kihaju.

²²Eye na masikio, nasikiye hivi vya huyu Ruhu evyokuyambiani matsanganiko.’ ”

Upfenuo wa Yohana 4

¹Ɔaɗa ya hayo, niona nzozu ingine. Kudzayowa niona muɗyango upfenukiyeo hukuɗe mbinguni. Na hiɗe sauti iyokuwa dza sauti ya ɗarumbeta, niyoisikia ikinena nami ɗura inyamba, “Nzoo huku dzuu nikuyange haya ya kwamba ni haɗi yahendeke huko usoni.”

²Ɔwikira niwa Ruhuni, na kudzayowa, niona kiti cha kihaju mbinguni kikajwecho ni muntu.

³Huyu akaiye hapfa kitini ekingara dza mawe ya thamani ya yasipa na kanelia. Na hichi kitiche cha kihaju kiwa kizunguukwa ni uha wiwoukingara dza iwe ɗya thamani ɗya zumaraɗi.

⁴Na pia hichi kiti kiwa kizunguukwa ni viti vingine miyongo miwii na vine vya kihaju. Hivi viti viwa vikajwa ni wazee miyongo miwii na wane wavwaiyeo nguo nyeupe pee na viyemba vya dhahaḅu.

⁵Kuyawa hapfa pfa hichi kiti cha kihaju kubiga mpepfe na maḅaḅaḅu. Na usoni ya hichi kiti kwiwa matsotso mafungahe yeyoyakiwaka. Haya yewa ni hizi ruhu mfungahe za Muungu.

⁶Hapfa usoni pfa hichi kiti pfewa dza ḅahari ya kiyoo iyoikingara dza hiḅi dzuwa. Hichi kiti kiwa kizunguukwa ni viumbe vine, chicho chikiwa kahikahi. Hivi viumbe viwa na matso kula pfantu usoni na mongoni.

⁷Kiumbe cha ḅura kiwa dza nsimba. Cha pfii kiwa dza ngombe ndume. Cha hahu kiwa na uso dza wa mwanaaḅamu na kiumbe chane kiwa dza chalikoko eyekuguukani.

⁸Hivi viumbe vyoone, kula kimodza kiwa na maḅawa mahandahu. Na haya maḅawa yao, yewa na matso kula pfantu hangu dzuu mumpaka nsi. Hivi viumbe vikikwimba siku na musikahi pfasipfo kunyamaa. Vikikwimba vikyamba, “Mudheru, mudheru, mudheru, ni ḅwana Muungu mwenye nguvu zonse. Jeje ewapfo, yupfo na ndiye adzeyekudza.”

⁹Na kula pfa hiviḅe viumbe vyoone vipfonamushaḅa na kumukuzya na kumuyaviza ḅuḅa huyu akaiye hapfa pfa hichi kiti cha kihaju, eyenaishi maishi,

¹⁰hawaḅe wazee miyongo miwii na wane wekimugwiya na kumuyomba. Wekivuya viyemba vyao usoni yakwe na kwamba,

¹¹“ḅwana jwehu na Muungu jwehu, wewe unamala kushaḅwa na kukuzwa na kuhilwa. Koro wewe kuumba kula kintu, na kula kintu uumbiyecho kiwa na chakuishini kwa kutsaka kwako wewe.”

Upfenuo wa Yohana 5

¹Kisa niona hu mukono kuyume wa huyu akaiye kwa hichi kiti cha kihaju ugija chuo. Hichi chuo kiwa choregwa nze na kuzimu na kiwa kifungwa na mihuri mifungahe.

²Niona na malaika mwenye nguvu, akilalabva akyamba, “Ni ga eye na hachi ya kuivunza hi mihuri akifunguye hichi chuo?”

³Ela ntakwiwa na yuḅejwonse mbinguni, lumwenguni ambu kuyawa kwa lumwengu jwa wafu, eyekuwa na hachi ya kuchifunguya hichi chuo akiyowe.

⁴Nami kudzaona hivyo, ninjia kuiyani na tsungu muno, koro ntakwiwa na haḅa mumodza eyekuwa na hachi ya kuchifunguya hichi chuo achisome.

⁵Ela mumodza jwa hawaḅe wazee miyongo miwii na wane kanyamba, “Yatsa kuiya! Huyu eyenahanwa Nsimba jwa kyeeti cha Yuḅa, eye kiḅukuḅuku cha haju

Daudi kashinda! Ndookomu jeje anaweza kuivunza hi mihuri akifunguye hichi chuo.”

⁶Kisa niona Mwana Mbuzi asumamiye hafufi na hiki kiti cha kihaju na akizunguukwa ni hivi viumbe vyoone na hawa wazee. Huyu Mwana Mbuzi kakaa dza kwamba ewa katsinzwa. Na ewa na mpembe mfungahe na matso mafungahe, ambayo ni hizi ruhu mfungahe za Muungu zizohumwa lumwengu yuzima.

⁷Huyu Mwana Mbuzi kenda kachihwaa hichi chuo kuyawa kwa hu mukono kuyume wa huyu akaiye hapfa pfa hichi kiti cha kihaju.

⁸Epfokihwaa, hiviđe viumbe vyoone pfamodza na hawađe wazee miyongo miwii na wane wamugwiya maguuni. Kula mumodza jwao ewa na kinuḃi na ḃaakuli ya dhahaḃu. Haya maḃaakuli yewa yadzaa vumba ḃipu ambaḃyo ni mayombo ya wadheru wa Muungu.

⁹Wamwimbia wiya mupfya wakyamba, “Wewe unamala kuchihwaa hichi chuo, uivunze hi mihuri yakwe. Koro wewe kuyagwa, na kwa mwaziwo, kumukombowea wantu Muungu. Wewe kumukombowea wantu, wa kuyawa kula nsi na kyeeti na lugha.

¹⁰Kuwahendeza wawe wantu wa Uhaju wa Muungu na wakohani wa kumuhumikia Muungu jwehu. Nao wanajuḃawala lumwengu.”

¹¹Nikidzanikihea matso kawii, nisikia sauti za malaika wenji na wenji wasioḃalika waringiyeo hiki kiti cha kihaju, na hivi viumbe vyoone na hawa wazee.

¹²Hawa malaika wekikwimba na sauti nkuu wakyamba, “Huyu Mwana Mbuzi ayagijwe, anamala kushadwa kwa dzambo ḃya uwezowe mukuu, ujabvawe, mvidhyoye na nguvuze. Jeje anamala kukuzwa na kuhilwa.”

¹³Kisa nisikia viumbe vyonse, vivyo mbinguni dzuu na lumwenguni na nsii ya gaga ḃya lumwengu na madzini kuzimu, vikikwimba wiya. Vikwimba vyamba, “Huyu akaiye dzuu ya kiti cha kihaju, pfamodza na huyu Mwana Mbuzi, nawashadwe na kukuzwa, na kuhilwa na kuwa na nguvu maishi na maishi.”

¹⁴Na hiviđe viumbe vyoone vyamba, “Amina.” Na hawađe wazee miyongo miwii na wane wamugwiya Muungu na huyu Mwana Mbuzi kuwayomba.

Upfenuo wa Yohana 6

¹Kisa nimuona huyu Mwana Mbuzi akiuvunza hu muhuri wa ḃura kahi ya hiđe mihuri myofungahe. Na nisikia kiumbe kimodza kahi ya hiviđe viumbe vyoone kikinena na sauti nkuu dza ḃaḃaḃu, kikyamba, “Nzoo huku!”

²Nami nikidzanikihea matso, niona farasi dzeupe. Na huyu aḃipfaiye ewa kagija uha na ewa kabigwa kiyemba cha kihaju. Jeje ewa ni mushindi na kayawa kwenda akaheke na wangine zaiḃi.

³Huyu Mwana Mbuzi epfouvunza hu muhuri wa pfii, nikisikia hiki kiumbe cha pfii kikyamba, “Nzoo huku!”

⁴Na pfapfo kutupuka farasi dya ranji ya moho. Huyu adipfaiye ewa kapfegwa yupfanga yuku na uwezo wa kujumuya viha lumwenguni, ili awahendeze wantu wayagane wao na wao.

⁵Huyu Mwana Mbuzi epfouvunza hu muhuri wa hahu, nikisikia hiki kiumbe cha hahu kikyamba, “Nzoo huku!” Na pfapfo kudzayowa, niona farasi dzeusi. Huyu adipfaiye ewa kagija mizani mukononi.

⁶Kisa nisikia dza sauti iyoikiyawa kahi ya hiviḁe viumbe vyoone, ikyamba, “Mufuto mumodza wa nganu kwa maipfo ya kiḁaruwa cha nsiku nzima! Na mifuto mihahu ya muhama kwa maipfo ya kiḁaruwa cha nsiku nzima. Ela haya mafuha ya mizeituni na hi mvinyo, sivinange!”

⁷Huyu Mwana Mbuzi epfouvunza hu muhuri wa ne, nikisikia hiki kiumbe chane kikyamba, “Nzoo huku!”

⁸Na pfapfo kudzayowa, niona farasi dya ranji ya ivuivu. Na huyu adipfaiye ekihanwa Kufwa, na Lumwengu jwa Wafu jwikimuuḁa na nyuma. Wao wewa wapfegwa mamulaka ya kuyaga roḁo ya wantu wa huju lumwengu kwa njia ya viha, nzaa, vipfufu na binensa.

⁹Huyu Mwana Mbuzi epfouvunza hu muhuri wa tsano, niona madhabahu. Na hapfa nsi ya haya madhabahu, niona ruhu za hawa wayagijweo kwa dzambo dya chuuwo cha Muungu na ushuhuda wao.

¹⁰Wekinena na sauti nkuu wakyamba, “E Bwana Mwenye nguvu, wewe u Mudheru na u Muhikizika! Unaina haḁa ari kuipfa halo kwa kuwahukumu awa wantu wa lumwengu wahuyagiyeo?”

¹¹Kisa kula mumodza jwao kapfegwa nkanzu nyeupe pee. Na wambigwa wasohe kwa muḁa kachuchu, mumpaka hi hesaḁu ya hawa wandugu zao na wahumisi wenzao wadzeoyagwa dzao itimiye.

¹²Kisa huyu Mwana Mbuzi kavunza hu muhuri wa handahu. Na nikidzanikihea matso, niona kugunga muhehemo mukuu wa nsi. Hiḁi dzuwa ḁihenda kiza na ḁigala dzeusi si, dza sinzi. Hu mwezi uperuka ranji ya moho dza mwazi.

¹³Na hizi nyoha zigwa lumwenguni dza hiviḁe vya kiyuwa kivyonaharachaa kwipfonabiga vuḁo.

¹⁴Hizi mbingu zikutsa-kutsa dza karaḁasi zinujwa. Kula murima na kula kilulu vyaara na hapfaḁe vipfokuwa.

¹⁵Kisa mahaju ya lumwengu, wakuu wa sirikali, wakuu wa maḁyeshi, majabva na wantu wa maana maana wangine pfamodza na wantu wangine wonse, hangu wahumwa na weo huru, wadzifitsa mampangoni na myambani huku mirimani.

¹⁶Wayambia hi mirima ne myamba, “Hugwiyeni muhufitse, hutseonwa ni huyu akaiye hapfa pfa hichi kiti cha kihaju na muhuchinge na ngoro ya huyu Mwana Mbuzi.

¹⁷Koro nsiku yao ya kuhuhukumu ifika. Ni ga adzeyepfona?”

Upfenuo wa Yohana 7

¹Baada ya hayo, niona nzozi ingine. Niona malaika wane wasumamiyeo mpebe zoone za huju lumwengu. Wazigija hizi mpepfo zoone za huju lumwengu ili zitsebige nsi guba, baharini ambu mihini.

²Kisa niona malaika yungine ayawiye muyao dzuwa. Ewa katsukuya muhuri wa Muungu eye moja. Kawakelelea hawa hawa malaika woone weopfegwa uwezo wa kuinanga hi nsi ne bahari, kawamba,

³“Namutseinanga nguzi hi nsi wala hi bahari ambu hi mihi, mumpaka wahumisi wonse wa huyu Muungu jwehu huwabige muhuri humu vidhangoni.”

⁴Kisa nisikia hesabu ya hawa hawa wabigijweo muhuri wa Muungu. Wewa ni wantu gana na miyongo mine na wane elefu, kuyawa kwa vyeeti vyonse vya Isiraeli.

⁵Na kula kyeeti kwiwa wantu elefu kumi na mbii wabigijweo muhuri. Kyeeti cha Yuda kwiwa wantu 12,000, kyeeti cha Rubeni wantu 12,000, na kyeeti cha Gadi wantu 12,000.

⁶Kyeeti cha Aseri kwiwa wantu 12,000, kyeeti cha Nafutali wantu 12,000, na kyeeti cha Manase wantu 12,000.

⁷Kyeeti cha Simioni kwiwa wantu 12,000, kyeeti cha Lawi wantu 12,000, na kyeeti cha Isakari wantu 12,000.

⁸Kyeeti cha Zabuloni kwiwa wantu 12,000, kyeeti cha Yusufu wantu 12,000, na kyeeti cha Benyamini wantu 12,000.

⁹Baada ya hayo, niona tuu nkuu na nkuu ya wantu isiyoatalika. Wewa ni wantu wa kuyawa kula nsi, na kula kyeeti na kula lugha. Wewa wasumama usoni ya hiki kiti cha kihaju na usoni ya huyu Mwana Mbuzi. Wewa wavwaa mavwazi meupe na wagija mahambi ya mintende mikononi mwao.

¹⁰Nao wekinena na sauti nkuu wakyamba, “Muungu jwehu eyenakaa kwa hichi kiti cha kihaju, pfamodza na huyu Mwana Mbuzi, ndiwo weo na uwezo wa kupfonya wantu.”

¹¹Na hawa malaika wonse weosumama kukizunguuka hiki kiti pfamodza na hawa wazee na hivide viumbe vyoone, wamugwiya Muungu kumuyomba.

¹²Wamba, “Amina. Muungu jwehu anamala kushadwa kwa dzambo dya uwezowe mukuu, mvidhyoye na nguvuze. Jeje anamala kukuzwa na kuyavizwa duu na kuhilwa maishi na maishi. Amina.”

¹³Kisa mumodza jwa hawaḁe wazee miyongo miwii na wane kaniuza kanyamba, “Awa wantu wavwaiyeo mavwazi meupe kuwamanya? Wayawa ku?”

¹⁴Mimi nimwambukuya nimwamba, “Sidzi ḁwana. Ndiwe umanyie.” Nae kanyamba, “Hawa ni hawaḁe wayawiyeyo kwa hiḁe ḁina nkuu. Wao wayafuya mavwazi yao na mwazi wa huyu Mwana Mbuzi, na yahenda meupe pee.

¹⁵Ndiyo maana wasumamiyeyo usoni ye kiti cha kihaju cha Muungu, wakimuhumikia siku na musikahi Hekaluni mwakwe. Nae jeje akaiye kwa hiki kiti cha kihaju anawa pfamodza nao na kuwachinga.

¹⁶Nao ntawawezi kusikia nzaa wala nchiu kawii meshi. Ntawawezi kubigwa ni dzuwa kawii wala kutsomwa ni moho wa hiḁi dzuwa.

¹⁷Koro huyu Mwana Mbuzi eyenakaa kahikahi ya hiki kiti cha kihaju, anawa ndiye huyu muḁunga jwao. Nae anawapfiika kuntu kwa matsana ya madzi ya mutsangani kuzimu yeyonapfa wantu maisha. Nae Muungu anawafuta mitsozi yao yonse.”

Upfenuo wa Yohana 8

¹Kisa huyu Mwana Mbuzi kauvunza hu muhuri wa fungahe. Epfouvunza, hukude mbinguni vyamba mya kwa hafufi nusu saa nzima!

²Niwaona hawaḁe malaika wakuu wofungahe, weonasumama usoni kwa Muungu, wakipfegwa ḁarumbeta mfungahe.

³Kisa kudza malaika yungine, kadzakasumama hapfa pfepfo haya madhabahu. Ewa kagija ḁaakuli ya dhahaḁu ya kufukizia vumba. Na kapfegwa vumba dzinji ḁya kutsanganya na mayombo ya wadheru wa Muungu wonse, ili amuyaviye Muungu hapfa pfa haya madhabahu ya dhahaḁu yeyo usoni ya hichi kiti cha kihaju.

⁴Na hu mosi wa hiḁi vumba pfamodza na haya mayombo ya wantu wa Muungu, vyenda dzuu mumpaka hapfaḁe pfa Muungu epfokuwa.

⁵Kisa huyu malaika kahwaa makaa ya moho hapfaḁe madhabahuni, kayangiza humu mwa hi ḁaakuli ya kufukizia vumba na kaifaḁula lumwenguni. Na kugunga maḁaḁaḁu, mpepfe na muhehemo mukuu wa nsi.

⁶Hawa malaika wafungahe weokuwa na hizi ḁarumbeta zomfungahe, wadziweka ḁayari kuzibiga.

⁷Malaika jwa ḁura kaibiga hi ḁarumbeta yakwe na kugwa mvuya ya mawe na moho itsanganyikiyeyo na mwazi. Hi mvuya igwa lumwenguni, na sehemu modza ya hahu ya huju lumwengu ipfya. Na hi mihi na mani yonse ya hiyo hiyo sehemu vipfya.

⁸Kisa malaika jwa pfii epfoibiga hi tarumbeta yakwe, kufatulwa kintu dza murima mukuu wiwoukiwaka moho. Ugwa baharini, na sehemu modza ya hahu ya hi bahari ihalawa mwazi.

⁹Sehemu modza ya hahu ya hivi viumbe vyonse vya humu baharini vifwa. Na sehemu modza ya hahu ya hivi vyombo vyonse vivyokuwa humu baharini vinangwa-nangwa.

¹⁰Kisa malaika jwa hahu nae kabiga tarumbeta yakwe. Kugwa nyoha nkuu kuyawa yuwinguni iyoikiwaka dza tsotso. Igwiya sehemu modza ya hahu ya matsana na sehemu zingine zonse ziizo na madzi.

¹¹Hi nyoha ikihanigwa "Tsongu wa Muharagesa." Na sehemu modza ya hahu ya haya madzi yagala tsungu. Wantu wenji wafwa kwa dzambo dya kunwa haya madzi yeyokuwa tsungu.

¹²Kisa malaika jwane nae kabiga hi tarumbeta yakwe. Sehemu modza ya hahu ya hidi dzuwa, mwezi na nyoha vipata bigo na ntavikuyangaa kawii. Sehemu modza ya hahu ya hu muyanga wa nasiku na wa musikahi waara.

¹³Kisa nikidzanikihea matso, niona chalikoko kakuguukani humu angani dzuu. Na nimusikia akinena na sauti nkuu akyamba, "Waa dinani, waa dinani, waa dinani! Saa ya hawa malaika wohahu wasaiyeo wadzepfzibiga hizi tarumbeta zao, wantu weokuishini lumwenguni wanawa dinani!"

Upfenuo wa Yohana 9

¹Kisa huyu malaika jwa tsano kabiga hi tarumbeta yakwe. Na nikidzanikihea matso, niona nyoha igwiyeyo kuyawa mbinguni. Hi nyoha iwa ipfegwa yufunguo jwa hidi simo disidyo mwisu.

²Na hi nyoha ipfodifunguya hidi simo, kuyawa luutano dya mosi dza mosi wiwoukiyawa ntanuni. Wiwa mosi muziho chima cha kwamba hidi dzuwa na hidi anga vifungiiya kiza cha go!

³Humu mosini kuyawa maghere na yahama humu nsini. Na haya maghere yapfegwa uwezo wa kuuma wantu dza ninge.

⁴Yambigwa yatseedya mani, mihi ambu mumea udewonse. Ela ni yawaadhibu hawađe wantu wonse wasio na hu muhuri wa Muungu vidhangoni mwao.

⁵Haya maghere yewa yapfegwa ruhusa ya kuwangiza waragha hawa wantu kwa myezi mitsano, ela watsewayaga. Hu tsungu wa huku kuuma kwao wiwa dza tsungu wa ninge epfonauma muntu.

⁶Hizo hizo nsiku za hu waragha, wantu wanalacha kufwa ela kufwa kunawadarama. Hata wakitamani kufwa ntawawezi kufwa.

⁷Haya maghere yewa yakaa dza mafarasi yatayarishijweyo kwenda vihani. Humu vitswani yakaa dza kwamba yabigwa viyemba vya dhahaḅu na haya maso yao yewa dza maso ya wanaadamu.

⁸Hizi nywii zao ziwa ndeya dza nywii za wake. Na magego yao yewa dza magego ya nsimba.

⁹Hizi ḅagwi zao zikaa dza kwamba zivingwa na nguo za chuma. Hizi mbawa zao zikwakupfungani zikivuma dza magari menji ya kunuhwa ni mafarasi yeyokwendani vihani.

¹⁰Haya maghere yewa na michia iyonauma dza ninge. Na hi sumu ya kumuhendeza muntu awaraghe kwa myezi mitsano iwa yaa humu michiani.

¹¹Haju jwao ni huyu malaika eyenaḁisumamia hiḁi simo ḁisidyō mwiso. Sariḁye kwa Kieburania ekihanwa “Abadoni,” na kwa Kiyunani ekihanwa “Apolioni.” Na maanaye ni “Munanzi.”

¹²Hiḁi bigo ḁya ḁura sasa ḁisakusia. Kusaa haya mabigo yangine mowii.

¹³Kisa huyu malaika jwa handahu kabiga hi ṭarumbeta yakwe. Nami nisikia sauti iyawiyeyo kuyawa kwa hizide mpembe zoone za haya madhabahu ya dhahaḅu yeyo usoni kwa Muungu.

¹⁴Hi sauti imwamba huyu malaika jwa handahu eyekuwa na hi ṭarumbeta, “Wafunguye hawaḁe malaika woone weofungwa tsana nkuu ya Efurati.”

¹⁵ḁubva hawaḁe malaika woone wafungujwa. Wewa wawekwa ṭayari kwa dzambo ḁye hi nsiku ili wayage sehemu modza ya hahu ya wanaadamu wonse.

¹⁶Na kwiwa ḁyeshi ḁya wapfaa mafarasi. Nisikia kwamba hesaḅu ya hiḁi ḁyeshi iwa inafika milioni magana mawii.

¹⁷Na hivi ndivyo nioneyevyo haya mafarasi na hawa wapfaa mafarasi humu nzozi: Humu ḅagwini wewa wawwaa nguo za chuma zizokuwa na ranji ya moho, ranji ya nili na ranji ya kitweyo. Hivi vitswa vya haya mafarasi viwa dza vitswa vya nsimba. Na haya manwa yao yekiyawa moho, mosi na nsoho zizo dza mosi wa ḅaruḁi.

¹⁸Sehemu modza ya hahu ya wanaadamu wonse iyagwa ni haya mabigo mazuka mohahu yo moho, mosi na ḅaruḁi, yeyoyakiyawa manwani mwa hayaḁe mafarasi.

¹⁹Hizi nguvu za haya mafarasi ziwa zaa humu manwani na michiani mwao. Hi michia yao iwa dza nyoka za singo zizonauma wantu.

²⁰Hawa wanaadamu wapfoneyeo na haya mabigo, amaale wadziza kupfyehuza mama. Ishinu wagija kuyomba mashaṭani na masanamu wayaelekanyiyeo na dhahaḅu, fwedha, shaḅa, mawe na mihi. Na hali haya masanamu yewa ntayawezi kuona, wala kusikia ambu kwenenda.

²¹Na wala ntawakupfyehuzza mama wayatse uyaji wao, tsawi, ubari na wivi wao.

Upfenuo wa Yohana 10

¹Kisa niona malaika yungine mwenye nguvu akwakusukani kuyawa mbinguni. Ewa kavwaa wingu, na dzuu ya hiki kitswache kukaa uha. Hu uso wakwe wikiyangaa dza hiđi dzuwa na maguuye yewa dza nguzo za moho.

²Kasumama, na mukononi mwakwe ewa kagija kadzuo kekopfenujwa. Kuguuđye đya mukono kuyume điwa điranga baharini na đya mukono tsonso điwa điranga gubani.

³Na kahana na sauti nkuu dza hiviđe vya nsimba evyonanguruma. Epfohana, kuhika miđitimo ya mađabađu mafungahe.

⁴Hayade mađabađu yepfohika, nikitsaka kwora hiviđe yaneneyevyo. Ela nisikia sauti kuyawa mbinguni ikinyamba, "Haya yanenejweyo ni haya mađabađu ni siri, nkudzoyore!"

⁵Kisa huyude malaika niyemuona akisumama kuguu modza baharini na kuguu modza gubani, kaunwiiya mbinguni dzuu mukono wakwe wa kuyume kuyapfa.

⁶Kayapfa kwa sari đya huyu eyenaishi maishi na maishi, aumbiye mbingu na nsi, bahari, na kula kiumbe chicho kuzimu ya hivi hivi vyonse. Kamba, "Wakati wa kuinda usiya!"

⁷Huyu malaika jwa fungahe akibiga hi tarumbeta yakwe, Muungu anađimiza hu mupangowe wiwokuwa siri. Anađimiza dza viviđe evyowambia wahumisiwe, ambao ni hawa manabii."

⁸Kisa niisikia kawii hiđe sauti ya kuyawa mbinguni ikinena nami ikinyamba, "Enda ukakahwae hakađe kadzuo kapfenwiiwoko, keko mukononi mwa huyu malaika asumamiye kuguu modza đikiwa baharini na kuguu modza đikiwa gubani."

⁹Đubva nami nimwendea huyu malaika na nimwamba animpe hakađe kadzuo. Nae kanyamba, "Kahwae ukadye. Humu kanwani kanakutsamia tsamu dza uchi, ela humu humboni kunawa ni tsungu muhupfu."

¹⁰Nami nikahwaa haka kadzuo kuyawa kwa huyu malaika na nikađya. Humu kanwani kewa tsamu dza uchi, ela nipfokamia, humu humboni kwiwa ni tsungu muhupfu.

¹¹Kisa nyambigwa, "Ni hađi uyavye unabii kawii wa haya yadzeyohendeka kwa wantu wenji wa nsi garagara, vyeeti garagara, lugha garagara na hađa kwa mahaju."

Upfenuo wa Yohana 11

- ¹Kisa nipfegwa yuhi jwa kupimia na nyambigwa, “Enda ukaipime hi Hekalu ya Muungu na haya madhabahu. Na watale hawa weonayomba humu Hekaluni.
- ²Ela hidi ua dya huku nze ye Hekalu nkudzodipime, diyatse. Didyo diyatsijwa hawa wantu wa vyeeti vingine. Nao wanauranga-ranga mudzi wa Muungu kwa muḁa wa myezi miyongo mine na miwii (nsiku 1,260).
- ³Ela kunawa mashaahidi wangu wawii. Wao nawapfa uwezo wa kuyavya unabii kwa huo muḁa wa hizo nsiku elefu modza na magana mawii na miyongo mihandahu. Nao wanavyavya unabii wakiwa wavwaa nguo za magunia.”
- ⁴Na hawa mashaahidi wowii ni hi mihi myowii ya mizeituni na hi mihi myowii ya kupfatsikia tsaa, isumamiyeo usoni kwa Bwana jwa lumwengu yuzima.
- ⁵Nyabva jwao yudejwone adzeyedema kuwahendea mazuka, anatsomwa ni hu moho wiwonayawa humu manwani mwao. Ndookomu kula adzeyedema kuwahendea mazuka, nae ni hadi anayagwa dzevyo.
- ⁶Hawa mashaahidi wowii, wapfegwa uwezo wa kuzifunga hizi mbingu ili kutseenya mvuya kwa hu muḁa weokuyavyani hu unabii wao. Wapfegwa na uwezo wa kuperuya madzi yawe mwazi na kuyeha kula aina ya bigo zuka lumwenguni dza watsakiyevyo.
- ⁷Ela wakiyavya unabii wao wakyendawakisa, huyu binensa eyenayawa na humu mwa hidi simo disidyo mwisu, anajwana nao na anawashinda, kisa anawayaga.
- ⁸Na mii yao inafatuliwa basi humu mwa hi njia nkuu yo mudzi mukuu, mudzi wa huyu Bwana jwao apfatsikijweo. Hu mudzi uhanwa “Sodoma,” na “Misiri,” kimafumbo.
- ⁹Na kwa nsiku ntahu na nusu, mii ya hawa mashaahidi wowii inayojwa ni wantu wa kula nsi, na kula kyeeti na kula lugha. Na ntaku adzeyeruhusijwa kuizika.
- ¹⁰Walumwengu wone wanatsekea kwa dzambo dya hivi vifo vya hawa wantu wowii. Wanasherehekea na kupfana ntunu, kwa kwamba hawa manabii wekiwahangaisha.
- ¹¹Ela baada ya hizide nsiku ntahu na nusu, Muungu kawangiza nsoho za kuwahendeza wawe moja, nao wasumama. Na kula awaoneye kanjijwa ni oga mukuu muno.
- ¹²Kisa hawade mashaahidi wowii wasikia sauti nkuu kuyawa mbinguni ikiwamba, “Nzoni huku dzuu!” Nao wenda mbinguni na wingu huku nyabva wao wakiwayowa.
- ¹³Na iyo saa kugunga muhehemo mukuu wa nsi, na sehemu modza ya kumi yo mudzi igwa. Kufwa wantu elefu mfungahe. Na hawade wapfoneyeo wanjijwa ni oga muno na wamushada Muungu eye mbinguni.
- ¹⁴Hidi bigo dya pfii sasa disakusia. Ela manyani, bigo dya hahu ntadikwaa kuye.

¹⁵Kisa huyu malaika jwa fungahe kabiga hi tarumbeta yakwe. Na nisikia sauti nkuu mbinguni zikyamba, "Uhaju wa huju lumwengu uhenda uhaju wa Bwana jwehu na Mutsanwa jwakwe. Nae anaatawala maishi na maishi."

¹⁶Na hawaḍe wazee miyongo miwii na wane weonakaa viti vyao vya kihaju usoni kwa Muungu, wamugwiya Muungu na wamuyomba

¹⁷wakyamba, "Hunakuyaviza ḍuḍa wewe Bwana Muungu mwenye nguvu zonse. Wewe wiwapfo na upfo maishi. Hunakuyaviza ḍuḍa, kwa kwamba sasa kwakuyangani uwezowo mkuu na kwakuḥawalani.

¹⁸Walumwengu wewa na ngoro nawe, ela sasa wakati wa kuyanga ngoroyo ufika. Wakati ufika, wako wa kuwahukumu wafu, na kuwapfa ḥubvo wahumisiwo manabii, na wadheruwo wonse weonaḍihila saridyo, hangu wakuu haḥa wachuchu. Na wakati ufika, wako wa kuwesa hawaḍe wonse, wajunangiyeo huju lumwengu."

¹⁹Kisa Hekalu ya Muungu iyo mbinguni ifungujwa, na hiḍi sanḍuku ḍya ḍamano ḍikionekana humuḍe kuzimu. Na kugunga maḥabaḥu, mpepfe na muhehemo mkuu wa nsi. Na kugwa mvuya nkuu ya mawe.

Upfenuo wa Yohana 12

¹Kisa niona dzambo kuu ḍya mafara ḍihendekeyeḍyo huku yuwinguni dzuu. Niona muke avwikijwe dzuwa, na hu mwezi wiwa nsii ya nyajoze. Kitswani mwakwe ewa kavwikwa kirauni cha kihaju, cha nyoha kumi na mbii.

²Huyu huyu muke ekiiya kwa dzambo ḍya tsungu mukali eoakisikia, koro ewa kanukijwa na ka hafufi kudzifunguya.

³Iyo saa niona dzambo ḍingine ḍya mafara ḍihendekeyeḍyo huku yuwinguni. Niona ḍyoka kuu ḍya ranji ya moho ḍidyokuwa na vitswa vifungahe na mpembe kumi. Na humu vitswani, ḍiwa na virauni vifungahe vya kihaju.

⁴Hu muchiawe ukururya sehemu modza ya hahu ya hizi nyoha za yuwinguni, na uzigisa lumwenguni. Hiḍi ḍyoka ḍisumama usoni ya huyu muke eyenukijwa, ili akidzifunguya ḥu, ḍimumiye huyu mwana.

⁵Huyu muke kadzifunguya mwanamuyume adzeeḥawala vyeeti vyonse na nsimbo ya chuma. Ela huyu mwana epfovyajwa ḥu, kapfojwa kapfiikwa mumpaka hapfaḍe pfa Muungu akaiyepfo kitini mwakwe mwa uhaju.

⁶Na huyuḍe muke kaḍarama kenda yuwandani, pfantu epfoelekanyijwa ni Muungu ili aweze kuḥunzwa kwa nsiku elefu modza na magana mawii na miyongo mihandahu.

⁷Kisa kunuka viha mbinguni. Mikaeli na malaikawe wajwana na hiḍi ḍyoka na malaikawe.

⁸Hiḍi ḍyoka na malaikawe washindwa na ntawakuwa na pfantu pfa kukaa kawii hukude mbinguni.

⁹Ndookomu ḍifaṭulwa nsii lumwenguni ḍiḍyo na malaikawe. Hiḍi hiḍi ḍyoka ni iḍe nyoka ya hangu kae na kae, iyonahanwa Muzuka ambu Shaṭani. Na huyu ndiye eyekujwaaryani huju lumwengu jwonse.

¹⁰Kisa nisikia saṭi nkuu kuyawa mbinguni ikyamba, “Ehe! Sasa Muungu jwehu kakuwapfonyani wantuwe na kamakuṭawalani na mamulaka makuu! Huyu Mutsanwa jwakwe sasa anayanga uwezowe eo nao! Koro huyu eyeakisumama usoni ya huyu Muungu jwehu na kuwasitaki hawa wenzehu siku na musikahi, sasa kamagiswa nsii na nkawezi kusumama awasitaki kawii!

¹¹Hawa wenzehu wamushinda Shaṭani kwa dzambo ḍya hu mwazi wa huyu Mwana Mbuzi wihijweo na kwa dzambo ḍya ushuhuda wao weo nao. Koro ntawakuyahwaa maisha yao kuwa na maana, ela wewa ṭayari haṭa kufwa kwa dzambo ḍya Ḃwana.

¹²Ndookomu tsekeani muno nywinywi mwiwo kukaani mbinguni! Ela nywinywi mwiwokukaani lumwenguni na ḅaharini mujwakukunta ḍina muno! Koro Shaṭani kamusukia na ngoro nkali muno akimanya ya kwamba nka muḍa muyeya wa kuihenda hi kaziye!”

¹³Hiḍiḍe ḍyoka ḍipfodzihambuya kwamba ḍigiswa nsi lumwenguni, ḍiḍabva kumuḅa huyude muke avyaiye huyude mwana.

¹⁴Ela huyude muke kapfegwa maḅawa mawii yeyo dza maḅawa ya chalikoko mukuu. Kaguuka kenda yuwandani kuye na hiḍiḍe ḍyoka. Kenda hukude kuntu ekoelekanyijwa, ili aweze kuṭunzwa kwa muḍa wa ngera modza, ngera mbii na nusu ngera.

¹⁵Hiḍiḍe ḍyoka ḍiyavya madzi menji na humude kanwani mwakwe ili ḍipate kumuyaga madzi huyude muke. Haya madzi yavuha nyuma ya huyude muke dza tsana,

¹⁶ela hu mutsanga umupfonya. Udziḅaa pfangapfanga kuu na hi tsana yonse iyawiyeyo kanwani mwa hiḍiḍe ḍyoka imijwa mutsangani kuzimu.

¹⁷Ndookomu hiḍiḍe ḍyoka ḍimurejea huyude muke muno na ḍihuna kwendajwana na hawa wana wangine wa huyude muke. Hawa ni hawaḍe weonaziuḅa hizi sharia za Muungu na kuyavya ushuhuda dzuu ya Yesu.

¹⁸Ḃubva hiḍi ḍyoka ḍyenda ḍisumama geri ya ḅahari.

Upfenuo wa Yohana 13

¹Kisa niona binensa muzuka ayawiye na humude ḅaharini. Huyu huyu binensa ewa na vitswa vifungahe na mpembe kumi. Kula mpembe iwa na kirauni cha kihaju, na kula kitswa kiwa choregwa masari ya kumukufuru Muungu.

²Huyu huyu binensa ewa ka dza naṭodhe, ela ewa na maguu ya koḍowile na kanwa ka nsimba. Hiḍiḍe ḍyoka ḍimumpa nguvu na mamulaka yakwe yonse ya kuṭawala.

³Kisa niona kwamba kitswa kimodza cha huyu huyu binensa kiwa kimaḍaiswa vyumuni, ela hi maḍa ipfowa! Na kwa dzambo ḍyevihivi, wantu wonse wa lumwengu wanjia kumakani na waḍabva kumuuba huyu binensa.

⁴Ndookomu lumwengu jwonse junjia kuḍiyombani hiḍiḍe ḍyoka kwa kwamba ḍimumpa mamulaka huyuḍe binensa. Na pia wanjia kumuyombani huyuḍe binensa dza Muungu wakyamba, “Ni ga eye mukuu dza huyu huyu binensa? Ambu ni ga eyenaweza kuṭaragiana nae?”

⁵Huyuḍe binensa kapfegwa ruhusa ya kunena vyyuwo vya kudzimuku na kumukufuru Muungu, na karuhusijwa kuwa na mamulaka ya kuṭawala kwa myezi miyongo mine na miwii.

⁶Nae kaḍabva kumukufuru Muungu na kuḍitsola hiḍi sariḍye. Kayakufuru haya makao ya Muungu, yani hawaḍe wonse weonakaa mbinguni.

⁷Na pia huyu huyu binensa ewa kapfegwa mamulaka ya kujwana na wantu wa Muungu na awashinde. Kapfegwa mamulaka dzuu ya wantu wa kuyawa kula nsi, na kula kyeeti na kula lugha.

⁸Na kula muntu asiyekworegwa kuzimuni mwa chuo cha maisha hangu lumwengu ntajudzaumbwa, yani kula asiyekworegwa sariḍye kuzimuni mwa Chuo cha huyu Mwana Mbuzi eyetsinzwa, huyo kadamuyomba huyu huyu binensa.

⁹Kula eye na masikio ya kusikiiya nasikiye haya.

¹⁰Huyuḍe apangijwee kuhwajwa maheka, huyo anahwajwa maheka. Na huyuḍe apangijwee kuyagwa na mundu, huyo anayagwa na mundu. Kwa hali dzehii, hawa wantu wa Muungu wanamala kuiṭisa na kuzigija faro zao na nguvu.

¹¹Kisa niona binensa yungine muzuka ayawiye na hukuḍe gubani. Huyu huyu binensa ewa na mpembe mbii zikaiyezo dza mpembe za mbuzi, ela akwakunenani ekinena dza ḍyoka.

¹²Huyu huyu binensa ewa na mamulaka yonse ya huyuḍe binensa jwa ḍura. Katumia mamulaka eyokuwa nayo kuwasharuṭisa wanaadamu wonse weo lumwenguni wamuyombe huyuḍe binensa jwa ḍura eyemaḍaiswa na akipfowa.

¹³Huyu huyu binensa ekihenda mambo ya mafara yasiyodzaonekana. Kahendeza haṭa moho uweze kusuka kuyawa mbinguni na wantu wonse wakiwa kuyowani!

¹⁴Na kwa dzambo ḍya haya mamulaka apfegejweyo ya kuhenda mafara ya kumakisa usoni ya huyuḍe binensa jwa ḍura, huyu huyu binensa jwa pfii kawaarya wantu wonse wa lumwenguni. Kawaamuru kwamba waelekanye

sanamu dya huyude binensa eyekentwa na mundu akimadaiswa vyumuni, ela kisa akitsaafwa.

¹⁵Kisa kapfegwa mamulaka ya kuḍingiza nsoho hiḍiḍe sanamu dya huyude binensa jwa dura, ili dipate kuishi na kunena na kuwayaga hawaḍe wonse wadziziyeo kuḍiyomba dza muungu.

¹⁶Kisa huyu huyu binensa jwa pfii kaamuru kwamba wantu wonse wa lumwenguni ni haḍi wabigwe muhuri. Kaamuru kwamba hangu wakuu haḍa wachuchu, majabva kwa masikini, wahumwa na wasikwaa wahumwa, wonse ni haḍi wangizwe alama mikono yao ya kuyume ambu vidhangoni mwao.

¹⁷Na ntaku yudejwonse awezeze kuguya ambu kuguza kiḍechonse, lamuda huyude eyekuwa na hiyo hiyo alama ya huyude binensa, yani hiḍi sari dya huyude binensa jwa dura ambu hi namba ya hiḍi sariḍye.

¹⁸Kuimuka maana ya hi hii namba, kunatsaka akili. Huyude eye karo anaweza kuiimuka, koro ni namba ya mwanaadamu, nayo ni 666.

Upfenuo wa Yohana 14

¹Kisa nikidzanikihea matso nimuona huyu Mwana Mbuzi kasumama Murima wa Sayuni pfamodza na wantu 144,000. Hawa hawa wantu, vidhangoni mwao woregwa hiḍi sari dya huyu Mwana Mbuzi na dya Babajwe.

²Kisa nisikia sauti kuyawa mbinguni iyokuwa dza sauti ya mvuha ya madzi menji na maḍaḍaḍu. Hi hii sauti nisikiyeyo iwa dza sauti ya wantu weowakikwimba na vinuḍi.

³Hawa wantu 144,000 wewa wasumama usoni ya hiki kiti cha kihaju cha Muungu na usoni ya hiviḍe viumbe vyoone na hawaḍe wazee. Wekikwimba wiya waumanyiyeo wao heketu, na wala ntaku mwanaadamu yungine yudejwonse awezeze kuugija, lamuda wao heketu wakombowejweo kuyawa lumwenguni.

⁴Hawa ni hawaḍe wadziwekeyeo wadheru wasiodzichafua na wake na wakiishi maisha ya udheru. Hawa wanamuḍa huyu Mwana Mbuzi kula ephonakwenda. Wao wakombojwa kahi ya wanaadamu wa haju lumwengu wawe dza nsembuko kwa Muungu na huyu Mwana Mbuzi.

⁵Manwani mwao ntawakusikijwa wakinena nsuwe, na ntawa alano ideyonse.

⁶Kisa niona malaika yungine eyeakiguuka huku yuwinguni dzuu. Ewa ekiwalalabvia wantu wonse wa lumwenguni Maagu Mema yasiyo na mwiso. Kawalalabvia wantu wonse wa kuyawa kula nsi, na kula kyeeti na kula lugha.

⁷Kalalabva na idzwi kuu kamba, “Mushadeni Muungu na kumumpa hila, koro ngeraye ya kuyavya hukumu imafika! Muvunziyeni nkuhi jeje Muungu aziumbiye mbingu na nsi, bahari na kula pfepfo na madzi!”

⁸Huyu malaika jwa ɗura epfochia, niona kukumpuya malaika yungine jwa pfii. Nae ekilalabva akyamba, “Wisakugwa, wisakugwa! Huɗe mudzi mukuu wa Babeli waariyeo wantu wonse, sasa wisakugwa! Uwahendeza wantu wa nsi zonse za lumwengu wahendeke dza kwamba waruma mvinyo nkali, kwa kuɓa haya mahendoye machafu machafu. Sasa Muungu kareja na njwakuwahukumu!”

⁹Huyu malaika jwa pfii epfochia, niona kukumpuya malaika yungine jwa hahu. Nae ekilalabva akyamba, “Yuɗejwonse eyekumuyombani huyu binensa ne sanamuye, na abigijwee muhuri kidhangoni mwakwe ambu mukononi,

¹⁰huyo nae anainwa hi mvinyo ye ngoro nkali ya Muungu. Koro hi hukumu ya Muungu yaa dza mvinyo nkali isiyotsanganywa na madzi. Muungu jeje mwenye kaikakanya hi hii mvinyo humu mwa hichi chikombeche cha ngoro, na wonse wahendeyeo haya haya mazuka wadzakunta ɗina. Wadzatsomwa moho mukali wiwonawaka maɓilibili, usoni ya huyu Mwana Mbuzi na hawa malaikawe.

¹¹Hu mosi we ngejo idzeyowatsoma unafuka maishi na maishi. Na ntawaɗokudzapata raha siku wala musikahi, kwa kwamba wamuyomba huyude binensa ne sanamuye na wabigwa muhuri wa hiɗi saridye.”

¹²Kwa hali dzehii, hawa wantu wa Muungu weonaziuɓa sharia zakwe na wagijiyeo kumuserefaɗa Yesu, wanamala kuwa wantu wa kuitisa.

¹³Kisa nisikia idzwi kuyawa mbinguni ɗikinyamba, “Vyore hivi vyuuwo hivi: Hangu hi hii saasambi wadzawa na tsekea iyodze hawaɗe wonse wadzeofwa wakiwa kwamba wamuhikiza Bwana.” Kisa huyu Ruhu kamba, “Wadzawa na tsekea ɗugha! Koro ɓaada ya hizi ɗina zonse wakuntiyezo, wadzapata kusoha kwa kwamba haya mahendo yao mema yanauɓana nao!”

¹⁴Kisa nipfohea matso niona wingu dzeupe pee. Hapfa winguni dzuu kwiwa muntu akaiye chihako eyekuwa dza Mwana jwa Adamu. Kitswani mwakwe, ewa kavwaa kiyemba cha dhahaɓu, na mukononi mwakwe ewa kagija mundu wa makai wa kuvunia bvaro.

¹⁵Kisa niona kuyawa malaika yungine na humude Hekaluni. Huyu malaika kamulalabvia na idzwi kuu huyude akaiye hapfaɗe winguni dzuu kamwamba, “Gija hu munduwo uɗabve kuvuna! Koro ngera ya mavuno imafika na huju lumwengu jwisakufika kuvunwa!”

¹⁶ɗubva huyude akaiye hapfaɗe winguni dzuu kagija hu munduwe kaɗabva kujuvuna huju lumwengu, na lumwengu jwonse juvunwa.

¹⁷Kisa niona kuyawa malaika yungine na humude mwe Hekalu ya mbinguni. Nae pia ewa kagija mundu wa kuvunia wiwokuwa na makai muno.

¹⁸Iyo saa niona kuyawa malaika yungine kawii. Huyu ewa kayawa hapfaɗe pfa haya madhabahu ya kufukizia vumba, na ndiye eyenasumamia mambo ya moho. Kamulalabvia na idzwi kuu huyude malaika yungine eyekuwa na mundu wa

makai kamwamba, “Nawe gija hu munduwo udabve kuvuna hizi zabibu! Koro hizi zabibu zonse za lumwenguni zimawivwa na zifika kuvunwa.”

¹⁹Dubva huyude malaika kaugija hu munduwe, na dza mweedha kazivuna hizi zabibu zonse za lumwengu. Kaziundukiza kazingiza humude mwa hidi simo dya kuelekanyia mvinyo, kuyanga hi ngoro ya Muungu dzuu ya wazuka.

²⁰Hizi zabibu zirangwa-rangwa humude simoni, nze yo mudzi. Zipfozikirangwa-rangwa, ziyavya mwazi mwinji uvuhiyeo dza tsana. Hi tsana iwa ntumba chima cha madzi ya oti, na iwa na uyeya wa chima cha kilomita magana mahahu.

Upfenuo wa Yohana 15

¹Kisa niona dzambo dingingine kuu dya mafara dhendekeyedyo mbinguni. Niona malaika wafungahe weokuwa na haya mabigo mafungahe ya mwisio yadzeyoikamilisha hi ngoro ya Muungu.

²Niona kintu kikaiyecho dza bahari ya kiyoo itsanganyijweyo na moho. Na geri ye bahari kusumama wantu wagijiyeo vinubi wavipfegejwevyo ni Muungu. Hawa ni hawade wantu wamushindiyeo huyude binensa, wadziziyeo kuiyomba hi sanamuye na wakidziza kubigwa muhuri we namba ya hidi saridye.

³Hawa hawa wantu wekikwimba wiya wa huyu Mwana Mbuzi na Musa muhumisi jwa Muungu. Hu wiya unakwamba, “E Bwana Muungu mwenye nguvu zonse, mahendoyo ni makuu na ya kumakisa! Wewe wiye Haju jwa vyeeti na vyeeti, njiazo zonse nza hachi na nza dughu!”

⁴E Bwana, jwa kutsakushooga wewe ni ga? Ambu ni ga jwa kutsadikuzya saridyo? Wewe ndiwe Mudheru wewe heketu. Kwa kwamba haya mahendoyo ya hachi yanaonekana wazi tswee, vyeeti vyonse vinakuvunzia nkuhi.”

⁵Wepfokwimba wakisa, nikidzanikihea matso niiona hi Hekalu ya Muungu hukude mbinguni, yani hidi hema dya kuyanga kuwapfo kwakwe dipfenujwa!

⁶Na hawade malaika wafungahe weokuwa na haya mabigo mafungahe wayawa na humude Hekaluni. Wewa wavwaa nguo safi zizokuwa nyeupe pee, na bagwini mwao wewa wadzifunga mikanda ya dhaha.

⁷Kisa mumodza jwa hiviye viumbe vyoone kawapfa baakuli mfungahe za dhaha hawa malaika wafungahe. Hizi hizi baakuli ziwa zidzaa hi ngoro ya huyu Muungu eyenaishi maishi na maishi.

⁸Iyo saa hi Hekalu idzaa mosi kwa dzambo dya nguvu na marembo ya Muungu yeyokuwapfo. Na ntaku yudejwone awezeye kunjia humude Hekaluni mumpaka saa ya hayade mabigo mafungahe yayehejweyo ni hawade malaika wofungahe yadzepfoyakisia.

Upfenuo wa Yohana 16

- ¹Kisa nisikia sauti nkuu kuyawa humuḁe Hekaluni ikinena na hawaḁe malaika wafungahe ikyamba, “Haya, endani lumwenguni mukazikakanye hizo ḁaakuli mfungahe ze ngoro ya Muungu!”
- ²Dubva malaika jwa ḁura kenda kaikakanya hi ḁaakuli yakwe lumwenguni. Iyo saa hawaḁe wonse wabigijweo muhuri wa huyuḁe binensa na wakiiyomba hi sanamuye, wapatwa ni kipufufu cha virango vizuka vizuka.
- ³Malaika jwa pfii kanuka kenda kaikakanya hi ḁaakuli yakwe ḁaharini. Iyo saa hi ḁahari ipfyehuka dza mwazi wa muntu afwiye, na kula kintu chichokuwa moja humuḁe madzini kifwa.
- ⁴Malaika jwa hahu kenda kaikakanya hi ḁaakuli yakwe dzuu ya matsana na sehemu zingine zonse ziizo na madzi, na iyo saa madzi yonse yahalawa mwazi.
- ⁵Kisa nimusikia huyu malaika eyenasumamia mambo ya madzi akyamba, “E Ḃwana wiye Mudheru! Kuhenda hachi kaḁisa kuhukumu dzevyohivyo! Wewe ndiwe wiyekuwapfo na wiyepfo maishi.
- ⁶Hawa wanaḁadamu wawayaga wadheru wako na wakwiha myazi ya manabii wako. Nawe kuhenda hachi kaḁisa kuwapfa mwazi wanwe, koro wanamala kuhendegwa dzevyo!”
- ⁷Kisa nisikia idzwi ḁiyawiyeyo na hapfaḁe madhabahuni ḁikyamba, “Ndivyo ḁugha! Hakika wewe Ḃwana Muungu mwenye nguvu zonse, hukumu zako nza hachi!”
- ⁸Huyu malaika jwane kenda kaikakanya hi ḁaakuli yakwe dzuu ya hiḁi dzuwa, naḁyo ḁipfegwa mamulaka ya kutsoma wantu na moho.
- ⁹Wantu wabigwa ni dzuwa ḁya mwangango, na wanjia kumukufuruni huyu Muungu eye na mamulaka dzuu ya haya haya mabigo. Ela ntawakupfyehuzama mama na wala ntawakumushaḁa Muungu.
- ¹⁰Huyu malaika jwa tsano kenda kaikakanya hi ḁaakuli yakwe dzuu ya hiki kiti cha kihaju cha huyuḁe binensa jwa ḁura. Na iyo saa uhajuwe wonse unjia kiza cha go. Wantu wakunta ḁina mumpaka wanjia kudziamani nyiimi zao
- ¹¹kwa dzambo ḁya hu tsungu wa hivi virango weowakisikia. Ela vivyo wamukufuru Muungu eye mbinguni, na wala ntawakupfyehuzama mama.
- ¹²Huyu malaika jwa handahu kenda kaikakanya hi ḁaakuli yakwe dzuu ya hi tsana nkuu iyonahanwa Efurati. Iyo saa hi tsana ikuma ḁama gu, kuyahendeza haya mahaju ya nsi za mbo yaweze kuvuka na asikari wao pfasipfo ḁina.
- ¹³Kisa niona mpepfo nzuka ntahu zikaiyezo dza vyuya. Modza iyawa na humu kanwani mwa hiḁiḁe ḁyoka, ingine iyawa na humuḁe kanwani mwa huyuḁe binensa jwa ḁura, na ingine iyawa na humuḁe kanwani mwa huyu nabii jwa nsuwe, yani huyuḁe binensa jwa pfii.

¹⁴Hizi mpepfo nzuka ni ruhu ziizo na uwezo wa kuhenda mafara ya kumakisa. Zinayendea mahaju yonse ya lumwengu ili ziyatūtaise pfamodza na asikari wao kujwana viha na Bwana. Ela hiyo hiyo nsiku inawa ndiyo hi nsiku ya Bwana Muungu mwenye nguvu zonse ya kujuhukumu lumwengu.

¹⁵“Tasikiani! Mimi nakudza dza mwivi, saa musiyokuwa kuniindiani. Kadzawa na tsekea iyodze, huyude adzeewa matso na avwaiye nguoze tayari ili atsekudzatsumpa vivi aajae!”

¹⁶Dubva haya mahaju na asikari wao watūtaiswa pfantu pfeponahanwa Arimagedoni kwa lugha ya Kieburania.

¹⁷Huyu malaika jwa fungahe kenda kaikakanya hi baakuli yakwe humu angani dzuu. Kisa nisikia sauti nkuu kuyawa hapfafe pfe kiti cha kihaju chicho humude mwe Hekalu ya mbinguni. Hi sauti yamba, “Visakusiya!”

¹⁸Iyo saa kugunga maḃaḃatu, mpepfe na muhehemo mukuu wa nsi. Wiwa muhehemo mukuu wa mafara usiodzaonekana hangu kuumbwa kwa lumwengu.

¹⁹Hude mudzi mukuu wa Babeli ubaika sehemu ntahu, na hi midzi mikuu ingine ya humu lumwenguni ihoromoka mutsangani tswee. Muungu nkakuyaarerwa haya mazuka yahendejweyo ni mudzi wa Babeli. Kauhendeza ukinwe hichi chikombe che mvinyo ye ngoroye nkali.

²⁰Hi nsi ipfohehema, vilulu vyonse vyaara na ntaku murima uonekaniyeo kawii.

²¹Wantu wabigwa ni mvuya ya mawe makuu makuu ikakanyikiyeyo kuyawa mbinguni. Kula iwe modza diwa na uziho wa chima cha kilo miyongo mine. Na wantu wamukufuru Muungu kwa dzambo dyedihiḃi bigo, koro diwa zuka muno.

Upfenuo wa Yohana 17

¹Mumodza jwa hawade malaika wafungahe wakakanyiyeo hiziḃe baakuli mfungahe kanidzia kanyamba, “Nzoo nikuyange hi hukumu idzeyopfegwa hiḃiḃe shudha kuu dikaiyedyo dzuu ya madzi menji.

²Kula haju jwa lumwengu kayaa nadyo. Diwahendeza wantu wonse wa lumwengu wahendeke dza kwamba waruma mvinyo, kwa kuuḃa haya mahendoye machafu machafu.”

³Dubva huyu malaika kaniyongowa Ruhuni kanipfiika yuwandani, nyendeekonikiona muke akaiye chihako dzuu ya binensa jwa ranji ya zazi. Huyu binensa ewa na vitswa vifungahe na mpembe kumi. Mwiini mwakwe ewa koregwa masari menji na menji ya kukufuru.

⁴Huyu muke ewa kavwaa nguo za ranji ya zazi na zambarau, na ewa kadzifayaḃa na vija vya dhahaḃu, lulu na mawe yangine ya thamani. Mukononi mwakwe ewa kagija chikombe cha dhahaḃu chidzaiyecho haya mamboye machafu machafu ya ushudha eohenda.

⁵Hapfa kidhangoni pfakwe koregwa sari dya kinduro dyambiyedyo, “Mudzi Mukuu wa Babeli. Mama jwa Mashudha Yonse na Kula Aina ya Mambo Machafu Machafu ya Huju Lumwengu.”

⁶Kisa niona kwamba huyude muke ewa karuma mwazi wa hawa wantu wa Muungu wayagijweo kwa dzambo dya ushuhuda wao dzuu ya Yesu. Mimi nipfomuona huyude muke nimaka tu.

⁷Ela huyude malaika kaniuza kanyamba, “Unamaka una? Nakwambia maana ya huyu muke na huyu binensa jwa vitswa vifungahe na mpembe kumi uoneye.

⁸Huyu binensa uoneye, dura ewa ka moja ela sasa kafwa. Na si haṭa kae kadzayawa na humude mweḍi simo disidyo mwisu, ela ananangwa-nangwa. Na wantu wonse wa haju lumwengu wadzamaka muno wadzepfomuona huyude binensa eyeyagwa akifufuka. Na wadzeomaka ni hawade ambao hangu kuumbwa kwa lumwengu, ntawakworegwa masari yao kuzimuni mwa Chuo cha maisha.

⁹Na kuviimuka hivi kunatsaka akili. Maana ya hiviḍe vitswa vifungahe vya huyude binensa umuoneye, ni mirima mifungahe iyokuṭawaligwani ni huyude muke. Na pia vina maana ya mahaju mafungahe.

¹⁰Mahaju matsano kahi yao yesakugwa. Huyu haju jwa handahu kakuṭawalani hii saasambi na huyu jwa fungahe nkadzaḍabva kuṭawala. Ela uhajuwe udzefokudza, ni haḍi aṭawale kwa kiṭemo kifufi tu.

¹¹Huyude binensa eyekuwa moja kisa akifwa, yani huyude jwa ranji ya zazi uoneye, maanaye ni mumodza jwa hayade mahaju mafungahe adzekudzaṭawala mweedha wa pfii. Huyu anawa ni haju jwa nane, ela nae pia kadzanangwa-nangwa.

¹²Hizi mpembe kumi za huyu binensa, maanaye ni mahaju kumi yasiyodzaḍabva kuṭawala. Ela nayo yadzapfegwa mamulaka ya kuṭawala pfamodza na huyude binensa kwa kiṭemo cha saa modza tu.

¹³Haya haya mahaju kumi yadzawa na lengo modza. Yani yonse yadzakuḅaliana kumumpa huyude binensa hizi nguvu zao na mamulaka yao yonse.

¹⁴Yadzaungana pfamodza nae kujwana viha na huyu Mwana Mbuzi. Ela huyu Mwana Mbuzi na wantuwe kadzawashinda wonse, koro jeje ni Haju jwa mahaju na ni Ḃwana jwa maḅwana wonse. Na hawade wonse weo wakwe ni wantu awatsaniyeo na akiwahana kuwa wakwe, na ni wahikizika.”

¹⁵Kisa huyu malaika kanyamba, “Huyude muke shudha kumuona kakaa chihako dzuu ya madzi. Na maana ya haya madzi ni gumi ya wantu wenji na wenji. Ni wantu wa kuyawa kula nsi, kyeeti na lugha zonse za humu lumwenguni.

¹⁶Huyude binensa pfamodza na hiziḍe mpembe kumi, yani hayade mahaju kumi yadzeyokudza, yadzamukeva huyude muke shudha. Yadzamupfoka kula kintu

echonacho na yamuyatse vivi. Yadzamudya kisa haya masaza ya hizi nyamaze wadzayangiza mohoni.

¹⁷Muungu jeje mwenye ndiye akiyahendeza haya haya mahaju yautimize mupangowe. Kayahendeza yawe na mataro mamodza ya kumumpa huyude binensa haya mamulaka yao ya kihaju. Na yanahenda hivi ili hivide vyonse vya Muungu aneneevyo viweze kutimiya.

¹⁸Na huyude muke shudha uoneye, ni hude mudzi mkuu wiwokuyaawalani mahaju yonse ya lumwengu.”

Upfenuo wa Yohana 18

¹Baada ya haya, niona malaika yungine eyeakisuka kuyawa mbinguni, na hu muyangawe ujuyangaza lumwengu jwone. Huyu huyu malaika ewa na mamulaka makuu muno.

²Nimusikia kalalabva na idzwi kuu kamba, “Wisakugwa, wisakugwa! Hude mudzi mkuu wa Babeli wisakugwa! Sasa ugala makao ya mashaatani na mpepfo nzuka za kula aina. Ugala makao ya kula aina ya nyuni wazuka wazuka wakevejweo!

³Koro uwahendeza wantu wa nsi zonse za lumwengu wahendeki dza kwamba waruma mvinyo nkali, kwa kuuba haya mahendoye machafu machafu. Mahaju ya huju lumwengu yayaa nae, na wantu weonahenda guzi wahenda majabva kwa dzambo dya ushudhawe usio mimpaka.”

⁴Kisa nisikia sauti ingine kuyawa mbinguni ikyamba, “Nywinywi wantu wangu, uyaweni huo mudzi! Uyaweni ili mutsekudzanjia kuhendani haya mazuka yohuo mudzi. Koro mukiuyawa ntamuwezi kuhukumigwa pfamodza nao.

⁵Hizi nabvise za Babeli zihenda nyinji muno. Ziundukizika ngulu mumpaka zifika mbinguni. Na Muungu nkakuyaarerwa haya mazuka yahendejweyo humo humo mudzini.

⁶Ndookomu nanywi uhendeyeni mudzi wa Babeli dza vivide uhendeyevyo kwa wangine. Uipfeni halo myeedha miwii zaidi kwa haya mazuka uhendeyo. Mudzi wa Babeli uwapfa wantu wangine mvinyo nkali. Basi nanywi pia upfeni mvinyo iyo nkali myeedha miwii zaidi ya hude uwapfiyeo wangine!

⁷Wantu wa Babeli waishi maisha ya raha na kudziona kwini. Nanywi wakuntiseni dina ya kafu, kuubana na iide raha yao wadiyeo. Wanakaa na kutara wakamba, ‘Hu mudzi wehu ukaa dza malikia eyekutaawalani! Ntaukwaa dza muke muchiwa, na wala ntauwezi kumanya haata kwamba dina ni kintu ga.’

⁸Ndookomu kwa kwamba mudzi wa Babeli unadziona dzevihivi, Muungu kadzauyehea mabigo. Wantu wadzabigwa ni ndwari na wangine wadzaurirwa kwa dzambo dya watsakwa wao wafwiyeo. Wadzabigwa ni nzaa ya kafu, na hu mudzi nao pia udzakumpujwa moho. Na hivi hivi vyonse vidzahendeka na nsiku

modza tu! Koro huyu Bwana Muungu eyekuuhukumuni ni Muungu mwenye nguvu.”

⁹Na haya mahaju ya huju lumwengu yahendeyeyo ubari na mudzi wa Babeli na kuɗya raha pfamodza nao, yadzaiya. Yadzepfoɗiona hiɗi luuɗano ɗya mosi wiwokufukani kuyawa Babeli, yadzaiya chiiyo cha mabaanano.

¹⁰Kwa kushooga hiviɗe vya mudzi wa Babeli uhendejwevyo, yadzasumama na jwa kuye yakyamba, “Aa masikini, masikini mudzi wa Babeli! Na ukuu wakwe wonse uhukumigwa dza mweedha!”

¹¹Wantu wonse wa humu lumwenguni weonahenda guzi wadzaiya na kusikiɗika kwa dzambo ɗya Babeli, kwa kwamba ntakukwakuonekana muntu yuɗejwonse jwa kuguya hivi vija vyao kawii.

¹²Ntaku muntu jwa kudzaguya dhahaɓu, fwedha, wala lulu ambu mawe yangine yaɗeyonse ya thamani. Ntaku jwa kudzaguya nguo nyema nyema za aina iɗeyonse wala mihi iɗeyonse ya mbao iyo na harufu nyema. Ntaku jwa kudzaguya vija viɗevyonse vielekanyijwevyo na mpembe za nzovu wala vielekanyijwevyo na mbao ghali ghali. Ntaku muntu jwa kudzaguya vija viɗevyonse vielekanyijwevyo na chuma, shaɓa wala mawe mema mema ya nkangawe.

¹³Ntaku muntu jwa kudzaguya muɗalahasini, wala iliki, wala vumba, wala manemane ambu uɗi. Ntaku jwa kudzaguya mvinyo wala mafuha. Ntaku jwa kudzaguya unga wa nganu wala nganu isiyodzapaazwa. Ntaku jwa kudzaguya mbuzi za pee wala za hako. Ntaku jwa kudzaguya mafarasi wala magari ya kunuhwa ni mafarasi. Ntaku jwa kudzaguya muhumwa wala mwanaaɗamu yuɗejwonse.

¹⁴Hawa wantu weonahenda guzi wadzakwamba, “E Babeli! Hayaɗe mema mema yonse wiyodzitsakia sasa yesakwaara tswee. Remboɗyo ɗyonse na jabvao wisakukupfuumuka, na wala nkuɗovipata kawii!”

¹⁵Kwa kushooga hiviɗe vya mudzi wa Babeli uhendejwevyo, hawa wantu wahendeyeo guzi na Babeli na wakiɗaɗyiraa, wadzasumama na jwa kuye wakiiya na kusikiɗika.

¹⁶Wadzakwamba, “Aa masikini, masikini mudzi mukuu wa Babeli! Hachi wiwa mwema dza muke afayaɗijwe na nguo nyema nyema za ranji ya zazi na zambarau. Wiwa dza muke afayaɗijwee na vija vya dhahaɓu, lulu na mawe yangine ya thamani.

¹⁷Ela rembo ɗyonse hiɗyo ɗisakwaara dza mweedha!” Manahudha, maɓaharia na wangine wonse weonahenda kazi vyomboni, wadzasumama na jwa kuye.

¹⁸Wadzepfoɗiona hiɗi luuɗano ɗya mosi, wadzaɓaa madzwi wakyamba, “Hakika ntakudzawa mudzi wiwokuwa mukuu dza Babeli!”

¹⁹Wadzadzihiiya dukuu vitswani mwao kuyanga sikiṭiko ḍiwapatiyedyo, na wadzaiya wakyamba, “Aa masikini, masikini mudzi mukuu wa Babeli! Ni mudzi uhuṭadyirisiyeo hwonse kwa dzambo ḍya jabvawe. Ela hi saasambi, vyonse visakwaara dza mweedha!”

²⁰Ela tsekeani muno nywinywi mwiwokukaani mbinguni kwa kwamba Babeli isakugiswa! Tsekeani muno nywinywi mwiwo wantu wa Muungu, ntumi na manabii, koro Muungu kesakuihukumu Babeli kwa dzambo ḍyenu!

²¹Kisa niona malaika mwenye nguvu, agijiye iwe kuu muno ḍidyokuwa dza iwe ḍya kupaazia, na kaḍivurugiza baharini. Kisa kamba, “Mudzi wa Babeli udzagiswa na kisindo dzevihivi, na wala ntaukudzaonekana kawii.

²²Kuzimuni mwakwe ntakukwakudzasikika wantu wakikwimba kawii meshi. Ntakukwakudzasikika sauti za vinubi wala nzumari wala maṭarumbeta. Ntakukwakudzaonekana byeka jwa kuhenda kazi aina ideyonse, na haṭa sauti ya iwe ḍya kupaazia ntaikudzasikika kawii.

²³Ntaku muyanga wa tsa udzeonekana kawii humude mudzini, wala ntakukwakudzasikika lelelele za maharusi kawii. Babeli idzahendegwa dzevihivi kwa kwamba, hawa weowakihenda guzi mudzini Babeli wewa ndiwo wakuu na majabva ya mwisu humu lumwenguni. Na lumwengu yuzima jwaara kwa dzambo ḍya tsawi wa mudzi wa Babeli.

²⁴Humu mudzini kwihigwa myazi ya manabii na wantu wangine wa Muungu. Wantu wenji wayagwa Babeli.”

Upfenuo wa Yohana 19

¹Huyu malaika efonena akisa, nisikia sauti iyokuwa dza madzwi ya ṭuta nkuu ya wantu iyoikyamba, “Ḑwana ashadwe! Mupfonyo unapatikana kwa Muungu jeje heketu. Jeje ndiye mwenye nguvu na eyenamala kushadwa.

²Muungu anahukumu na hachi. Kamuhukumu huyude muke shudha ajunangie huju lumwengu na ushudhawe. Muungu kamuipfa halo kwa dzambo ḍye myazi ya wantu wa Muungu ehiyeyo.”

³Makisa hi ṭuta iḅaa madzwi kawii yamba, “Ḑwana ashadwe! Mudzi wa Babeli wakufukani mosi usiozimika maishi na maishi!”

⁴Kisa niwaona hawade wazee miyongo miwii na wane, pfamodza na hiviḍe viumbe vine wamugwiya Muungu na kumuyomba hapfadi kitini pfakwe pfa kihaju. Wamba, “Amina! Ḑwana ashadwe!”

⁵Kisa nisikia sauti nkuu kuyawa hapfadi pfe kiti cha kihaju cha Muungu. Hi sauti yamba, “Mushadeni Muungu jwehu, nywinywi nyonse mwiwo wahumisi wakwe! Nyonse mwiwonamushooga Muungu, hangu wakuu haṭa wachuchu, mushadeni jeje.”

- ⁶Kisa nisikia sauti zizokuwa dza madzwi ya wantu wenji zikaiyezo dza sauti ya mvuha ya madzi menji na mababatu. Hizi sauti zyamba, “Bwana ashadwe! Koro Bwana Muungu jwehu mwenye nguvu zonse ndiye Haju!”
- ⁷Kwa tsekea nyinji, nahumushadeni na kumukuzya jeje. Koro hi harusi ya huyu Mwana Mbuzi imafika, na huyu bibi harusi kesakudzielekanya kwe harusi.
- ⁸Kapfegwa vwazi safi dzeupe dya kuvwaa dielekanyijweyo na kitambaa ghali.” (Hidi vwazi dzeupe safi dina maana ya haya mahendo mema ya wantu wa Muungu weyonahenda.)
- ⁹Makisa huyude malaika kanyamba, “Ora hivi: Wana tsekea iyodze hawade waalikijweo kwe karamu ye harusi ya huyu Mwana Mbuzi.” Kisa kanyamba, “Hivi ni vyuuwo vya dugh viyawiyevyo kwa Muungu.”
- ¹⁰Hapfo nimugwiya maguuni huyude malaika kumuyomba. Ela kanyamba, “Moro nkudzohende hivyo! Mimi ni muhumisi jwa Muungu dzawe na wenziwo weonavya ushuhuda dzuu ya Yesu. Koro hi hachi ya Yesu aiyanganyiyeyo ndiyo iyonawezesa wantu kuyavya maagu ya Muungu. Nkudzonivunziye nkuhi mimi, muvunzie nkuhi Muungu.”
- ¹¹Kisa nizona hizi mbingu zipfenuka, na niona farasi dzeupe. Huyude adipfaiye anahanwa Muhikizika na jwa Dugha. Jeje anahukumu na kujwana viha na njia ya hachi.
- ¹²Haya matsoye yewa dza mabilibili ya moho, na ewa kavwaa viyemba vinji vya kihaju. Koregwa sari disidyomanyigwa ni yudejwonse, lamuda jeje heketu.
- ¹³Kavwaa vwazi didzaiyedyo myazi tipu, na saridye anahanigwa Chuuwo cha Muungu.
- ¹⁴Haya madyeshi ya mbinguni yekimuuba na nyuma. Wonse wavwaa nguo safi za kitambaa ghali zizokuwa nyeupe pee, na wewa wapfaa mafarasi meupe.
- ¹⁵Kanwani mwakwe kwikiyawa yupfanga jwijokuwa na makai. Huju huju yupfanga ndijo atumiiyejo kuvishinda vyeeti vya lumwengu, na akivitawala na nsimbo ya chuma. Jeje ndiye jwa kuziminya hizi zabibu humude mwa hidi simo dya kuelekanyia mvinyo. Anahenda hivi kuyanga hi ngoro nkali ya Muungu mwenye nguvu zonse.
- ¹⁶Na hapfa kiweoni pfakwe, hidi vwazidye dyoregwa hivi vyuuwo hivi: “Haju jwa mahaju na Bwana jwa mabwana.”
- ¹⁷Kisa niona malaika kasumama dzuu ya hidi dzuwa. Kawalalabvia hawa nyuni wonse weonaguuka humu angani dzuu kawamba, “Nzoni nyonse kwe karamu ya Muungu ahendeeyo!”
- ¹⁸Nzoni mudeye mifumbi ya mahaju, wayongozi wa asikari na majangina wa viha! Nzoni mudeye mifumbi ya asikari weonapfaa mafarasi na mafarasi yao. Nzoni

muwadye wonse, hangu wahumwa na wasikwaa wahumwa, wakuu kwa wachuchu!”

¹⁹Kisa nimuona huyude binensa kayatutaisa mahaju ya lumwengu na asikari wao, ili yakajwane viha na huyude apfaiye hidi farasi dzeupe na asikariwe.

²⁰Ela huyu binensa na huyude nabii jwa nsuwe wahwajwa maheka. Huyu nabii ni huyude eyeakihenda mafara ya kumakisa usoni ya huyude binensa. Kwa dzambo dya haya mafara ahendeeyo, kawaarya hawade weobigwa muhuri wa huyude binensa na wakiiyomba hida sanamuye. Huyu binensa na huyu nabii jwa nsuwe, wafatulwa wakiwa moja humude mwa hidi ziwa didyonawaka moho wa mabilibili.

²¹Hawa asikari wao wayagwa wonse ni huyude apfaiye farasi. Kawayaga na huju yupfanga jwionayawa na kanwani mwakwe. Ndookomu nyuni wonse wawadya na kudziitaita.

Upfenuo wa Yohana 20

¹Kisa niona malaika akisuka kuyawa mbinguni. Mukononi mwakwe ewa kagija huju yufunguo jwa hidi simo disidyo mwisu na ewa kagija munyoro mukuu.

²Kadigija hidi dyoka, yani iide nyoka ya hangu kae na kae iyonahanwa Muzuka ambu Shaatani, na kamufunga kwa myaka elefu modza.

³Kamufatula humude mweidi simo disidyo mwisu na kaufunga hu mudyango wa kunjiya, kisa kaubiga muhuri. Kamufunga kwa myaka elefu modza ili atsewaarya wantu kawii mumpaka hi myaka elefu modza isiye. Ela hi myaka ikisia, ni hidi adzeafungujwe kwa muda mufufi.

⁴Kisa niona viti vya kihaju, na hawade wavikaiyeo wapfegwa mamulaka ya kutawala. Niona ruhu za hawade wakentejweo vitswa wakiyagwa kwa dzambo dya chuuwo cha Muungu na ushuhuda wao dzuu ya Yesu. Hawa ni hawade wasiomuyomba huyude binensa wala sanamuye, na wakidziza kubigwa muhuri vidhangoni mwao ambu mikononi mwao. Hawa wafufuka na watawala dza mahaju pfamodza na Kiristo kwa myaka elefu modza.

⁵Hawa ndiwo wafufwiiweo dura. Hawade wafu wangine ntawakufufujwa mumpaka baada ya hi myaka elefu modza.

⁶Wadzawa na tsekea iyodze hawade weo watsanwa wa Muungu wapatiyeo kufufujwa dura! Hao kufwa kwa pfii ntakuwezi kuwapata. Ela wadzamuhumikia Muungu na Kiristo dza wakohani, na wadzatawala dza mahaju pfamodza nae kwa myaka elefu modza.

⁷Hi myaka elefu modza ikisia, Shaatani kadzafungujwa na humude gerenzani afungijwemo.

⁸Anayawa na anadabva kuwaarya wantu wa vyeeti vyonse vivyo kula pembe ya haju lumwengu, yani Gogu na Magogu. Kadzawatuaisa pfamodza ili wende vihani. Wadzawa wantu wenji na wenji dza mutsanga wa bahari.

⁹Waidanda nsi nzima na wenda waizunguuka hi nkambi ya wantu wa Muungu, yani huḁe mudzi wa Muungu autsakiyeo. Ela kusuka moho kuyawa mbinguni na uwananga-nanga tswee!

¹⁰Huyu Shaatani awaariye kafaṭulwa humuḁe mwa hiḁi ziwa ḁiḁyonawaka moho wa maḁilibili. Humuḁe ndimo kufaṭulijwemo huyuḁe binensa na huyu nabii jwa nsuwe. Wadzakuntiswa ḁina siku na musikahi, maishi na maishi.

¹¹Kisa niona kiti kikuu cheupe cha kihaju kikaijwecho ni muntu. Na iyo saa hizi mbingu na nsi zimudarama zyaara na wala ntazikuonekana kawii.

¹²Kisa niona wantu wafwiyeo, wakuu kwa wachuchu, wasumama usoni ya hikiḁe kiti cha kihaju na kufungujwa vyuo. Makisa kufungujwa hichi chuo chicho na masari ya hawaḁe wadzeopata maisha ya kuunga na yuungo. Na wafu wahukumigwa kuḁana na haya mahendo yao yorejweyo humuḁe vyuoni.

¹³Hi bahari iyavya wafuwe. Kufwa na Lumwengu jwa Wafu navyo viyavya wafu wao. Na kula muntu kahukumigwa kuḁana na mahendoye.

¹⁴Makisa Kufwa na Lumwengu jwa Wafu vifaṭulwa humuḁe mwa hiḁi ziwa ḁya moho. Hiḁi ziwa ḁya moho ndiko huku kufwa kwa pfii.

¹⁵Na yuḁejwone asiyekworegwa saridye kuzimuni mwa Chuo cha maisha, huyo kafaṭulwa humuḁe mwa hiḁi ziwa ḁya moho.

Upfenuo wa Yohana 21

¹Kisa niona mbingu mpya na nsi mpya, koro hizi mbingu za ḁura na hi nsi ya ḁura viiwa visakwaara, na ntakwiwa bahari kawii.

²Na niuona hu mudzi mudheru, yani Yerusalemi mpya, ikwakusukani kuyawa mbinguni kwa Muungu. Hu mudzi wiwa upambwa urembo dza ḁibi harusi apambijwee na akiwa ṭayari kwa dzambo ḁya muumewe.

³Kisa nisikia sauṭi nkuu kuyawa hapfaḁe pfe kiti cha kihaju ikyamba, “Ṭayowani! Sasa makao ya Muungu yesakuwa pfamodza na wanaadamu. Jeje anakaa pfamodza nao, nao wanawa wantuwe. Muungu jeje mwenye anawa pfamodza nao.

⁴Na Muungu anawafuta mitsozi yao yonse. Ntakuwe vifo kawii wala masikitiko. Na wala ntakuwe chiiyo kawii ambu tsungu uḁewonse, koro ya kae yesakuchia.”

⁵Na huyuḁe akaiye hapfaḁe pfe kiti cha kihaju kamba, “Ṭayowa, nyakuyahendani mambo yonse kuwa mapfya.” Kisa kanyamba, “Vyore hivi nivyokukwambiani, koro ni vyuuwo vya kuhikizika na mvya ḁugha.”

⁶Kisa kanyamba, “Visakusiya! Mimi ndimi Dabvu na Mwisu. Ndimi niyenaḁabvisa mambo yonse na ndimi niyenayesa. Yuḁejwonse eye na nchiu, namumpa madzi ya bure yeyonayawa kwa matsana ya madzi yeyonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo.

⁷Kula ashindiye nayamumpa haya haya yonse. Muntu dzae, mimi mwenye nawa Muungujwe, nae anawa mwanangu.

⁸Ela woga, wasiohikiza, wantu weonahenda mambo machafu machafu, wayaji, waḁari, watsawi, weonayomba masanamu na wansuwe wonse, hukumu yao wadzafatulwa humuḁe mwa hiḁi ziwa ḁiḁyonawaka moho wa maḁilibili. Na huko ndiko kufwa kwa pfii.”

⁹Kisa mumodza jwa hawaḁe malaika wafungahe weokuwa na hiziḁe ḁaakuli mfungahe za haya mabigo mafungahe ya mwisu, kadza kanyamba, “Nzoo nimukuyange huyu ḁiḁi harusi jwa huyu Mwana Mbuzi.”

¹⁰Dubva kaniyongowa Ruhuni kanipfiika dzuu ya murima mukuu, endeekoakiuniyanga hu mudzi mudheru wa Yerusalemi ukwakusukani kuyawa mbinguni kwa Muungu.

¹¹Hu mudzi wikiyangaa na marembo ya Muungu. Wikiyangaa dza iwe ḁya thamani ḁya yasipa, ḁiḁyonangara dza kiyoo.

¹²Na pia wiwa na nkuta mpampu ndeya na wiwa na malango kumi na mawii ya kunjiiya. Kula lango ḁiḁiwa na malaika jwa kuḁyamia. Na yonse yoregwa haya masari ya hivi vyeeti kumi na viwii vya wana wa Isiraeli. Kula lango ḁyoregwa sari modza.

¹³Kula ḁanda ya hu mudzi kwiwa na malango mahahu. ḁanda ya dzuu kwiwa malango mahahu, ḁanda ya nsini kwiwa malango mahahu. ḁanda ya mbo kwiwa malango mahahu na ḁanda ya moongo kwiwa malango mahahu.

¹⁴Hizi nkuta ziwa zimbakwa dzuu ya mawe kumi na mawii ya musinji. Na kula musinji woregwa sari ḁya hawa ntumi kumi na wawii wa huyu Mwana Mbuzi.

¹⁵Huyuḁe malaika eyenena nami ewa na yuhi jwa dhahaḁu jwa kuupimia hu mudzi na malangoye pfamodza na hizi nkutaze.

¹⁶Hu mudzi wiwa muraḁa. Upfampuwe na uyeyawe viwa sawa. Huyu malaika epfoupima na huju yuhijwe, wiwa na uyeya wa chima cha kilomita elefu mbii na magana mane kula ḁanda. Yani hu upfampuwe, hu uyeyawe na uyeyawe wa kwenda dzuu, vyonse viwa sawa.

¹⁷Kisa kazipima na hizi nkuta, na ziwa na upfampu wa mikono 144 kuuḁana na hikiḁe kipimo cha mwanaadamu kitumiijwecho ni huyu malaika.

¹⁸Hizi nkuta ziwa zimbakwa na mawe ya thamani yeyonahanwa yasipa, na hu mudzi wiwa umbakwa na dhahaḁu safi iyoikiyangaa dza kiyoo.

¹⁹Hi misinji ya hizi nkuta za hu mudzi iwa iremboswa na mawe mema mema ya thamani, yeyokuwa na ranji garagara. Hu musinji wa dura uremboswa na iwe didyonahanwa yasipa. Hu wa pfii uremboswa na iwe dya yakuti ya ranji ya nili. Hu wa hahu uremboswa na iwe dya agete. Hu wa ne uremboswa na iwe dya zumaradi. Hu wa tsano uremboswa na iwe dya shohamu. Hu wa handahu uremboswa na iwe dya kanelia. Hu wa fungahe uremboswa na iwe dya kirisolito. Hu wa nane uremboswa na iwe dya berili. Hu wa kenda uremboswa na iwe dya topazi. Hu wa kumi uremboswa na iwe dya kirisopraso. Hu wa kumi na modza uremboswa na iwe dya hiakinto. Na hu musinji wa kumi na mbii uremboswa na iwe dya ametisito.

²¹Haya malango kumi na mawii yaelekanywa na lulu. Kula lango modza ni lulu ntupfu. Ne njia nkuu ya humu mudzini ielekanywa na dhahaḅu safi iyoikiyangaa dza kiyoo.

²²Na humuḁe mudzini sikuona hekalu ideyonse, koro Bwana Muungu mwenye nguvu zonse na huyu Mwana Mbuzi ndiwo hi Hekalu.

²³Kwa dzambo dya kwamba haya marembo ya Muungu yanauyangaza huḁe mudzi, na huyu Mwana Mbuzi ndiyo hi tsaa, huḁe mudzi ntaukuhiḁadi dzuwa dya kuuyangaiya wala mwezi.

²⁴Vyeeti vidzaishi vikiyangaijwa ni hu muyanga wa hu mudzi, na mahaju ya lumwengu yadzayeha ujabva wao humu mudzini.

²⁵Haya malango ya hu mudzi ntayakudzafungwa meshi, koro ntakuwe siku.

²⁶Na ujabva wa vyeeti vya humu lumwenguni na vija vyao vyema vyema vidzayehewa humu mudzini.

²⁷Ela humu mudzini ntakunjie kiḁechonse chicho kichafu, wala wantu weonahenda mambo machafu machafu wala wansuwe. Wadzeonjia ni hawaḁe worejweo masari yao kuzimuni mwe Chuo cha maisha cha huyu Mwana Mbuzi.

Upfenuo wa Yohana 22

¹Kisa huyuḁe malaika kaniyanga tsana iyo na madzi masafi yeyonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo. Haya madzi yewa meupe pee, na yekingara dza kiyoo. Hi tsana iyawa na hapfaḁe pfe kiti cha kihaju cha Muungu na huyu Mwana Mbuzi.

²Ivuha kuchiiya na kahikahi ye njia nkuu ya humuḁe mudzini. Kula yombe jwe tsana, kwiwa na hu muhi wiwonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo. Hu muhi wikivyaa matunda myeedha kumi na miwii kwa mwaka, kula mwezi ukivyaa mweedha mumodza. Na haya magombaye ni dawa ya kuwapfonya wantu wa vyeeti vya humu lumwenguni.

³Humuḁe mudzini ntakuwe na kiḁechonse kiḁuijwecho ni Muungu. Hiki kiti cha kihaju cha Muungu na huyu Mwana Mbuzi chaa humuhumuḁe mudzini, na hawa wahumisiwe wadzamuhumikia.

⁴Wadzamuona uso kwa uso, na hiḁi saridye ḁinawa ḁyoregwa vidhangoni mwao.

⁵Hukuḁe ntakuwe siku, na hawaḁe weo humuḁe mudzini ntawahitaḁyi muyanga wa tsaawala wa dzuwa, koro Ḃwana Muungu jeje mwenye anawa ndiye hu muyanga wao. Nao wadzaḁawala dza mahaju maishi na maishi.

⁶Kisa huyu malaika kanyamba, “Hivi ni vyuuwo vya kuhikizika na mvya ḁugha. Ḃwana Muungu ndiye eyenawawezesa hawa manabii kuyavya maagu yao kuchiiya na kwa huyu Ruhu jwakwe. Nae ndiye amuhumiye malaika jwakwe adzeawayange wahumisiwe haya ya kwamba ni haḁi yahendeke si haḁa kae.”

⁷Kisa Ḃwana Yesu kamba, “Ḃayowani, nyakudzani si haḁa kae! Kadzawa na tsekea iyodze huyuḁe avigijie hivi vyuuwo vya unabii vyorejwevyo humu chuoni!”

⁸Mimi Yohana, ndimi niyasikiiye na nikiyaona haya haya mambo yonse. Na nipfoyaona nikyendanikisa, nimugwiya maguuni huyuḁe malaika ayaniyangiye ili nimuyombe.

⁹Ela kanyamba, “Moro nkudzohende hivyo! Mimi ni muhumisi jwa Muungu dzawe na manabii wenziwo na hawaḁe wonse wadzeoyagija haya yorejweyo humu chuoni. Nkudzoniwunziye nkuhi mimi, muvunziye nkuhi Muungu.”

¹⁰Kisa kanyamba, “Manya utseviweka siri hivi vyuuwo vya unabii vyorejwevyo humu chuoni, koro vijwakuhendeka si haḁa kae.

¹¹Huyuḁe eyekuhendani mazuka, nagije kuhenda mazuka. Huyuḁe eyekuhendani mambo machafu machafu, nagije kuhenda mambo machafu machafu. Ela huyuḁe eyekuhendani hachi, nagije kuhenda hachi. Na huyuḁe eye mudheru, nagije kuwa mudheru.”

¹²Kisa Ḃwana Yesu kamba, “Ḃayowani, nyakudzani si haḁa kae! Na nidzamuipfa kula mumodza kuuḁana na mahendoye.

¹³Mimi ndimi Ḃabvu na Mwisu, jwa ḁura na jwa mwiso. Ndimi niyenaḁabvisa mambo yonse na ndimi niyenayesa.”

¹⁴Wadzawa na tsekea iyodze hawaḁe wayafwiiyeo mavwazi yao. Hao wadzawa na hachi ya kuunjia huḁe mudzi na kuḁya haya matunda ya hu muhi wiwonapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo.

¹⁵Ela weonahendeka dza machughe, watsawi, wantu weonahenda uḁari, wayaji, weonayomba masanamu na wonse watsakiyeo nsuwe, hao ntawawezi kunjia humuḁe mudzini.

¹⁶“Mimi Yesu ndimi nimuhumiye malaika jwangu adze amwambiye nyonse mwiwo matsanganikoni dzuu ya haya haya mambo. Mimi ni kiḁukuḁuku cha haju

Daudi na niyawa chunoni mwakwe. Nami ndimi huyu eyenahanwa Nyoha ya Magura.”

¹⁷Huyu Ruhu na huyu B̄ibi Harusi wamba, “Nzoo!” Na yudejwone avisikiye hivi hivi nambe, “Nzoo!” Yudejwone eye na nchiu nadze! Atsakiye madzi yeyonapfa wantu maisha yasiyosia, nadze anwe bure!

¹⁸Nyakumukanyani kula adzeevisikia hivi vyyuwo vya unabii vyorejwevyo humu chuoni. Yudejwone adzeekwongeza dzambo, nae Muungu anamwongezea haya mabigo yorejweyo humu chuoni.

¹⁹Na yudejwone adzeefuta kidechonse kahi ya hivi vyyuwo vya unabii vyorejwevyo humu chuoni, nae Muungu anamupfoka hizi mvoni zyorejwezo humu chuoni. Anamupfoka hi hachiye ya kuunjia huḁe mudzi mudheru, na hi hachiye ya kuḁya haya matunda ya huḁe muhi wiwonawapfa wantu maisha ya kuunga na yuungo.

²⁰Huyude avilalabviye hivi hivi kamba, “Hakika, nyakudzani si haḁa kae!” Amina. Aḁo nzoo B̄wana Yesu!

²¹Tei ya B̄wana jwehu Yesu naiwe pfamodza nanywi nyonse. Amina.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil